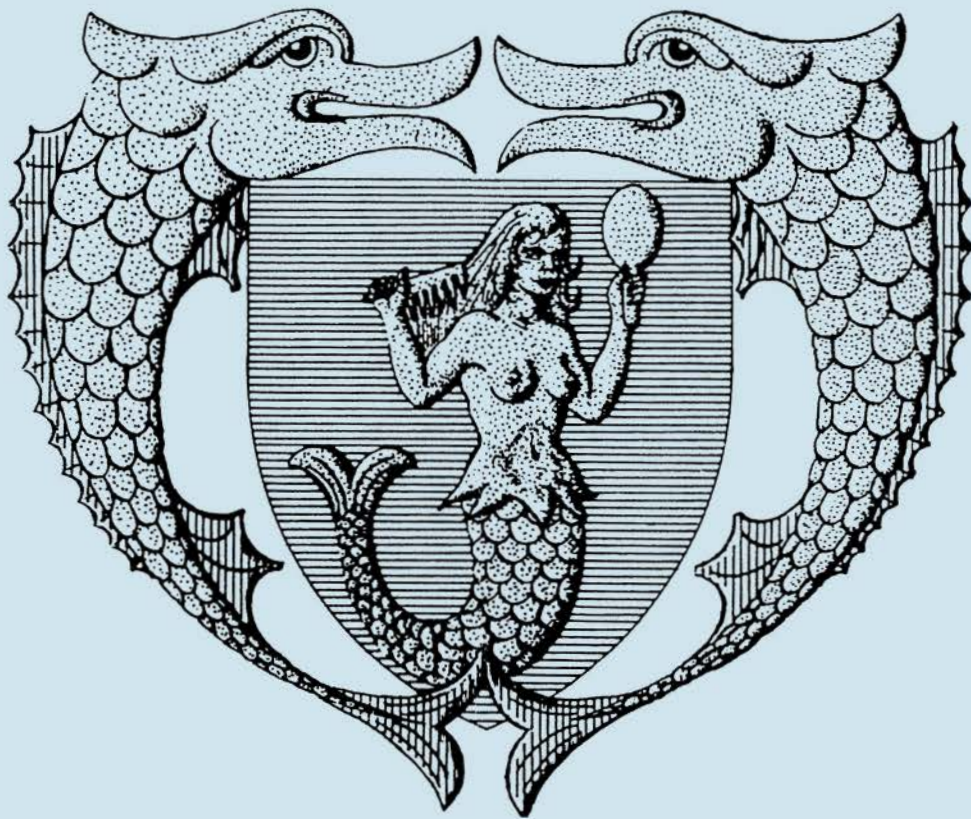

't Meerminneke

(van) Meirhaeghe's
Familiecontactblad

driemaandelijks tijdschrift
voor familiekunde

Postkantoor :
LEDEBERG 1

v.u.
Herman Meirhaeghe
A. Latourstraat 31
9218 Ledeberg Gent

MEERMINNEKES DIGITAAL

In de loop van de voorbije twee à drie decennia moest ik regelmatig negatief antwoorden op de vraag van stamgenoten of de volledige reeks *Meerminnekes* nog voorradig was? Om toch aan hun wens te voldoen, zat er niets anders op dan maar de 32 nummers, die samen om en bij de 600 bladzijden omvatten, te fotocopiëren... Dat hoeft nu dus niet meer. De *Meerminnekes* staan online ! Wie had dat ooit gedacht ? Het is immers inmiddels een kwarteeuw geleden dat het familieblad van die naam na 8 jaargangen ophield te bestaan. Het *Van Meirhaeghe Familiecontactblad* stamt nog uit het predigitale tijdperk en is dus, alleen al qua vorm, een charmante relik uit de oertijd van de stencilmachine. En dat is eraan te zien : de leesbaarheid was niet altijd optimaal. Lucien Van Meirhaeghe (De Pinte) heeft die in de mate van het mogelijke verbeterd en alles ingescand, zodat de *Meerminnekes* nu *online* kunnen gelezen worden.

Van in mijn collegetijd en tot lang daarna heb ik blaadjes en tijdschriftjes van allerlei slag, die ik meestal ook zelf volschreef, uitgegeven. Schrijven en publiceren waren mijn *lang leven* en het was dan ook te voorzien dat ik de resultaten van ons genealogisch zoekwerk op de een of andere manier met lezers zou delen. Najaar 1976 klommen we immers in onze stamboom, vader Jan en ikzelf, en daarmee ging een droom uit mijn kindertijd in vervulling. De daarop volgende vijf jaar verzamelden we genoeg materiaal om daarmee een periodiek verschijnend familieblad te vullen. In afwachting van de publicatie van de *Genealogie Van Meirhaeghe*, begonnen we met de uitgave van het driemaandelijks familietijdschrift 't *Meerminneke*, waarvan tussen 1981 en 1988 in totaal 32 nummers verschenen. Het werd een familietijdschrift dat niet enkel gevuld werd met familienieuwsjes, maar dat uitpakte met een reeks artikels die de enge grenzen van de stambomerij overschreden en door professionele historici om hun kwaliteit geprezen werden. Met zo'n 150 abonnees mocht 't *Meerminneke* een succes genoemd worden.

Nadat we gedurende twee jaar de uitgave hadden uitbesteed, kocht vader Jan een tweedehands stencilmachine die *upstairs* op mijn werkkamer werd geïnstalleerd. Ik had uiteraard ervaring met het typen en het afdrucken van stencils, maar dat nam niet weg dat dit een omslachtige onderneming was waarbij heel wat fout kon gaan. De zaterdagen waarop ik de *Meerminnekes*

stencilde zijn hier thuis nog altijd legendarisch. Van 's morgens in de vroege ratelde de machine – *RRRRR-TSJIK, RRRRR-TSJIK* - die in heel het huis hoorbaar was. Daar bovenuit klonken regelmatig mijn vloekkanonnades, wanneer er weer eens papier in de molen bleef steken of een stencil scheurde of het inktpatroon halverwege

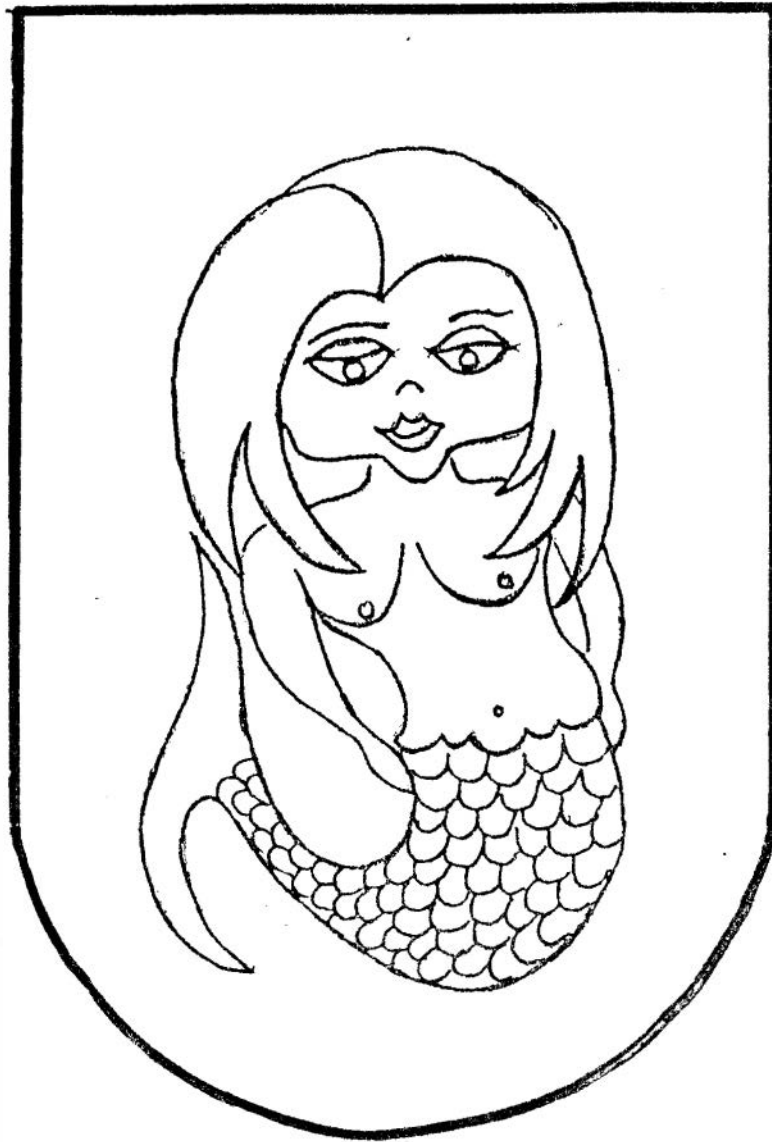
leegliep of de verso-tekst ondersteboven op de rectozijde bleek te staan... Wanneer de bedrukte bladzijden opgedroogd waren, werd de livingtafel ontruimd om er de 12 stapeltjes papier – 10 met de tekst en 2 met de titelpagina en de rugzijde - uit te stallen. Vrouw en kinderen werden ingeschakeld om, achter elkaar in een kring rond de tafel aan lopend, blad voor blad te verzamelen tot één nummer. Daarna volgde het nieten. Uit bruin inpakpapier werden bandjes geknipt die omheen de in de lengte doormidden geplooid boekjes werden gewikkeld en dichtgeplakt. Op deze wikkels werden de adressen geschreven. Nadat de postzegels waren gekleefd, werd alles in een grote doos naar het dichtstbij zijnde postkantoor gevoerd. Zoals je ziet : een ronduit ambachtelijke onderneming waar heel mijn gezin bij betrokken was. Heerlijke tijd !

En dan was het plots *over ende voorby, aemen ende uyt...* Het lentenummer van de jaargang 1989 is er nooit meer gekomen. Niet dat er geen inspiratie of leesvoer meer was, maar ik wou onze complete genealogie niet leegplunderen om er een tijdschrift mee te vullen. Bovendien verplaatsten mijn interesses zich drastisch en werd de stambomerij voor tien jaar *on hold* gezet. Maar nu zijn onze *Meerminnekes*, via de teletijdsmachine en het engagement van Lucien Van Meirhaeghe, naar de 21ste eeuw gecatatulteerd. Waarvoor mijn grote appreciatie en dank !

Stambewaarder Herman Meirhaeghe,
Gent, najaar 2014

't MEERMINNEKE

KONTAKTBLAD
VOOR DE FAMILIE
van **MEIRHAEGHE**

Beste Familieleeden

Voor de meeste lezers zal het al zo'n twee à drie jaar geleden zijn dat ik hen schreef in verband met de stamboom Meirhaeghe. Misschien dacht U dat heel dit projekt in de vergeethoek was beland, omdat verder nieuws van mijn kant uitbleef. U begrijpt dat het voor mij financieel onmogelijk is om met die honderden familieleden per brief contact te houden. Via dit familieblad zal dit een stuk vlotter gaan.

Ondertussen hebben wij, mijn vader Jan en ikzelf, niet stilgezeten. Onze stamboomopzoeken namen een start in augustus 1976 en gedurende de voorbije vier jaar hebben we daar "wekedag-zondag" aan verdergewerkt. Onze inspanningen werden rijkelijk beloond en op dit ogenblik zijn we bezig met het persklaar maken van onze stamboom, die we binnen afzienbare tijd in boekvorm zullen publiceren. Het wordt een benijdenswaardig familieboek dat hopelijks naar Uw gezin zijn weg zal vinden. We slaagden er namelijk in, om zonder kunstgrepen of goocheltoeren onze boom terug te voeren tot omstreeks het jaar 1210! Dit betekent dus meer dan zevenhonderd jaar Meirhaeghe-geschiedenis!

Hoe het allemaal begon? Ja, waar begint iets? Misschien begon het rond mijn twaalfde jaar met een soort familiealbum? Daarin schreef ik dan, met mijn plechtige kominiepen, de namen van mijn grootouders en overgrootouders, nonkels en tantes, neven en nichten. Enkele heroïsche trouwfoto's en verstilde rouwzantjes vormden het illustratiemateriaal. Hoe bescheiden deze aanzet ook was, toch kreeg mijn nieuwsgierigheid naar mijn familiaal verleden hier haar eerste konkrete vorm. Het was een eerste aarzelend antwoord op de vraag waar ik vandaan kwam. Ik kwam van Kanegem en ik wist nog niet veel... Misschien vormde de geslaagde poging om de talrijke spruiten van Desiré Meirhaeghe en Rosalietje Tytgat, onder impuls van Daniel Meirhaeghe uit Oudenaarde, van Arnold Meirhaeghe uit Ardooie en Jan Meirhaeghe uit Oostrozebeke, op 5 oktober 1968 op een familiefeest samen te brengen, een tweede stap. Allicht is het idee om ooit eens in onze stamboom te klimmen daarna blijven "navunzen" in ons. Er ontbrak alleen de eerste stap en de por in de rug om dit avontuur aan te vangen. Mijn vader zei altijd: "och, het zal wel niet zo'n vaart lopen met die stamboom, eenvoudige mensen als wij zijn".

En dan trokken vader en ikzelf tenslotte op een dag in 1976 naar het groene Kanegem, waar de toenmalige gemeentesecretaris Paul Dezutter, stimulerend en behulpzaam als altijd, ons wegwijs maakte in het plaatselijk gemeente-archief. We hadden het meteen te pakken. Het werd een boeiend verhaal, een bouwwerk, steen na steen, een boom, twijg bij twijg. De reuzenvondsten en de teleurstellingen, het gejuich en de sakkerse vloeken. Bij elke zoektocht raakten we hoger in de boom en meer in de ban. Wij grinnikten om de pikante anekdotes en protesteerden luid met het onrecht onze voorzaten aangedaan. Per brief en via de telefoon deelden we elkaar onze bevindingen mee en ieder weekend hing onze genealogische waslijst in de huiskamer ter kritischer keuring. Inderdaad, ook de kleine man had zijn geschiedenis! En die geschiedenis van ons werd na al die tijd door een forse boomkruin omspannen. We volgden de weg van de kleine man Meirhaeghe uit Kanegem, de honkvaste stam die er wortel schoot omstreeks 1635. Daar rezen vraagtekens die later door uitroepingstekens vervangen werden.

Onze Kanegemse stamvader Jan groeide uit Nokerse grond en zo kwamen we in het naburige Wortegem terecht, waar ons geslacht van in den beginne geleefd heeft. Steeds verder volgden we het pad, dat omstreeks 1210 de eeuwigheid inschemert... Dit was de lange weg van de kleine man Meirhaeghe naar het Wortegemse gehucht "Meerhage", de bakermat waaruit onze familienaam geboren werd.

Even in vogelvlucht schetsen wat we in de loop der jaren allemaal bijeen gesprokkeld hebben.

U weet dat onze allerverste voorvaders te Wortegem leefden tijdens de 13^e eeuw. Nu hebben we voor de periode van 1210 tot circa 1800 in de mate van het mogelijke ALLE naamenoten opgespoord die leefden in de vele dorpen rond Oudenaarde. In ons familieboek zullen echter alleen die Meirhaeghes behandeld worden die aldaar leefden tussen 1210 en 1600. De periode 1600 tot 1800 laten we voorlopig buiten beschouwing, wat de "Oudenaardse" Van Meirhaeghes betreft. Dat blijft toekomstmuziek. In 1635 verhuisde onze voorvader Jan Van Meirhaeghe namelijk van Nokere naar Kanegem, om daar een nieuwe stam te stichten. In ons familieboek wordt dan verder het komplette nageslacht van onze Kanegemse stamvader Jan behandeld. We hebben praktisch al zijn talloze nakomelingen bijeengebracht, die in het Tieltsse geleefd hebben vanaf 1635 tot op vandaag. Ook U die dit leest konden we op onze boom enten.

We waren er ons van bewust dat we ons niet mochten beperken tot het droogweg opsommen van die duizenden namen en data. We hebben dan ook geprobeerd om van ons boek een levende familiechroniek te maken, door de ontelbare gegevens in een vlot leesbaar verhaal te verwerken, over mensen van vlees en bloed. U kunt zelf oordelen of we daar in geslaagd zijn, want in dit nummer vindt U een beknopt uittreksel uit ons toekomstige familieboek, waarin we Jan Van Meirhaeghe volgen op zijn tocht van Nokere naar Kanegem. Zo hebt U al een eerste idee hoe ons boek er zal uitzien.

Ons familieblad " 't Meerminneke" (over deze naam verder meer in dit nummer), dat minstens viermaal per jaar zal verschijnen, heeft als hoofdbedoeling het contact te herstellen tussen alle nakomelingen van onze Kanegemse stamvader Jan. Opdat alle zijtakken zich opnieuw zouden herinneren dat ze uit één en dezelfde stam gesproten zijn. Via dit blad zullen wij U op de hoogte houden van een eventuele familiebijeenkomst, die er ooit eens 'moet' komen, van de publicatie van ons familieboek enz... Terzelfdertijd zullen we in de volgende nummers bepaalde aspecten van onze stamboom, die we in ons boek wegens plaatsgebrek niet konden behandelen, verder uitwerken. Ook eventuele rechtzettingen, aanvullingen of nieuwe vondsten zullen evenzo in 't Meerminneke gepubliceerd worden. Ook houden we een rubriek vrij waarin recente geboortes, huwelijken en overlijdens gemeld worden. Geef ons daarom a.u.b. een seintje wanneer er in uw gezinssituatie iets verandert (ook adreswijzigingen!). Deze gegevens hebben we nodig om ons boek bij te werken. Als U wilt dat Uw jongste telgen op de boom gent worden, dan moet U ons dat laten weten. Daarom vindt U, als bijlage bij dit eerste nummer, een formulier dat we graag, door U ingevuld, terug zouden ontvangen. Gelieve er alle geboortes, huwelijken en overlijdens in Uw gezin of in het gezin van Uw kinderen, sedert 1 januari 1977, onder de passende rubriek in te vullen. Scheur dit formulier er uit en stuur het ons terug! Stuur ons in de toekomst ook, bij gelegenheid, een geboortekaartje, trouwannonce, rouwbericht of doodzantje toe. Die worden door ons zorgvuldig in het familiearchief bewaard. Ze laten ons daarenboven toe de hartslag van het leven in al die verwante gezinnen te beluisteren.

Gelieve op de keerzijde van dit formulier eveneens te vermelden of U als koper geïnteresseerd bent in het Meirhaeghe-stamboomboek, dat we zullen publiceren. Daaraan is geen enkele verplichting verbonden, doch op die manier hebben we al een idee van de oplage van ons boek en weten we of het wel de moeite loont heel dit projekt te financieren. Over de prijs van het boek kunnen we nog niets concreet voorop stellen. Die zal natuurlijk mee bepaald worden door het aantal kopers. Later meer hierover in 't Meerminneke.

Het spreekt vanzelf dat het Meerminneke graag zijn bladzijden ter beschikking stelt voor artikels, oproepen en berichten van medefamilieleden. Dit blad moet evenzeer een blad van en voor de levenden zijn!

Als U weet dat ik, net als U, elke zaterdagavond voor het T.V.-scherm tevergeefs op de lottomiljoenen zit te wachten, dan weet U ook dat ik dit familieblad niet gratis kan uitdelen. Daarom wou ik om een kleine bijdrage vragen. Als U het Meerminneke verder wenst te ontvangen, gelieve mij dan 200 frank toe te sturen of te storten op Rekeningnummer : 737-4262090-50

Familieleden die meer willen geven zullen we des te meer dankbaar zijn. Daarvoor ontvangt U dus minstens vier nummers per jaar, met telkens twintig bladzijden informatie. Als het financieel doenbaar is zullen we zeker een aantal extranummers verspreiden of voor een betere uitvoering zorgen.

We rekenen er op dat ook de gehuwde kinderen zich abonneren en het blaadje niet stiekum bij hun ouders thuis gaan lezen. Het zal van U allen afhangen of een familiefeest, het Meerminneke én het familieboek ooit nog zullen gerealiseerd worden. Met een beetje interesse in Uw bloedeigen familiale geschiedenis komt alles zeker terecht! Op hoop van zegen en tot begin juni dan maar.

vader

en

zoon

Jan Meirhaeghe-Vandenbulcke
Ingelmunstersteenweg 133
8780 Oostrozebeke

Herman Meirhaeghe-Scherpereel
A. Latourstraat 25
9218 Ledeberg Gent.

noot. Indien U familieleden kent die dit eerste nummer niet ontvangen hebben, dan is dat alleen te wijten aan het feit dat we hun precies adres niet kennen. Gelieve hen te verwittigen. Wij hebben nog een aantal reservenummers en als zij ons hun juiste adres bezorgen, dan ontvangen ook zij een exemplaar.

Bericht aan de vele VAN Meirhaeghes, die niet tot de Kanegemse tak behoren en die toevallig dit Meerminneke onder ogen krijgen:

Onze opzoekingen hebben uitgewezen dat ALLE Meirhaeghes, mét of zonder VAN en hoe hun naam in al zijn varianten precies moge gespeld zijn, ALLEN tot één en dezelfde boom behoren. Alles wat Meirhaeghe heet stamt af van één en dezelfde stamvader die te Wortegem leefde circa 1350. Neem dus contact op met ons! Uw voorgeschiedenis is gedurende eeuwen ook de onze geweest en we beschikken dan ook over heel wat informatie die ook U aanbelangt. We zijn altijd bereid U te helpen om Uw tak op de grote Meirhaegheboom te enten.

Van Dolfijnen en Meerminnen

Een zoektocht naar het familiewapen - Meirhaeghe.

" 't Meerminneke" - "Kontaktblad voor de familie Meirhaeghe".
En daar tussenin een visvrouwje in al haar naakte onschuld...

U hebt zich wellicht afgevraagd wat dit mythologisch figuurtje nu precies te maken heeft met onze familie? Daarom hieronder het relaas van onze heraldische omzwervingen, op zoek naar het familiewapen van het geslacht Meirhaeghe. Eigenlijk druk ik me verkeerd uit, want we hebben in feite nooit écht gezocht. Een reeks "gelukkige toevalligheden" hebben ons het wapen als het ware in de schoot geworpen, zoals U zult merken. Of hebben de voorouders uit die andere dimensie onze stappen gericht?

Op 11 november 1976 trokken vader en ikzelf, als pas beginnende stambomers naar Roeselare, waar de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde een gewestdag organiseerde. We liepen er een beetje stuurloos en vreemd rond tussen een massa gepassioneerd pratende genealogen en bekeken bijna naijverig indrukwekkende stambomen en kwartierstaten. Lukraak snuffelden we in de vele boeken die er ter inzage lagen. In Rietstaps fameuze wapenboek, waar duizenden familiewapens staan afgebeeld, ontdekten we tot onze verbazing, dat er van ene familie "Merhaeghe" uit Vlaanderen ook een wapenschild bestond, met name een zilveren dolfijn op een veld van keel, ofte op een rode achtergrond (1). Rietstap vertelde ons echter niet waar, wanneer en door welke Meirhaeghe dit wapen gedragen werd. We schonken verder niet veel aandacht aan deze vondst. We stopten beter al onze energie in het stap voor stap uitwerken van onze stamboom en misschien zou een gelukkig toeval ons ooit nog wel eens een handje toesteken om die dolfijndragers op het spoor te komen...

En inderdaad! Op 3 september 1980, bijna vier jaar later dus, belt vader Jan me op om mij "groot nieuws" te melden. Hij was even binnengewipt in het Centrum voor Familiegeschiedenis te Handzame en had daar wat zitten neuzen in dikke 19e eeuwse folianten, o.a. in de "Miroir des Notabilités Nobiliaires", waar hij een prachtvondst deed (2). In dat boek wordt een fragment behandeld van de notabele familie Van De Woestijne, waarmee de 16e-eeuwse Van Meirhaeghes door diverse huwelijken verbonden was. Er werd meer bepaald gesproken over het echtpaar Loy Vande Woestijne-Marie Van Meerhaeghe. Marie Van Meerhaeghe overleed in 1566 en werd begraven in de Walburgakerk te Oudenaarde, onder een grafsteen waarop volgens de auteur haar familiewapen prijkte. En de schrijver gaat verder: "l' écusson de Merhaeghe est de gueules au dauphin d'argent" of "het wapen van Merhaeghe bestaat uit een zilveren dolfijn op een veld van keel". Meteen konden we vermoeden waar Rietstap de mosterd vandaan gehaald had. Het echtpaar Loy Vande Woestijne-Marie Van Meerhaeghe konden we makkelijk situeren binnen onze stamboom, doch we moesten besluiten dat zij tot een zijtak behoorde. Niets wees er op dat een van onze rechtstreekse stamvaders ook een dolfijn in zijn wapen zou gevoerd hebben. Het is immers ontoelaatbaar om zich zomaar willekeurig een bestaand familiewapen toe te eigenen, zonder bewijs van afstamming, zelfs al werd dit wapen door naamgenoten gedragen. Het dolfijnprobleem was opgelost, doch we stonden weer even ver, dit betekende: nergens...

Op 20 september togen vader en ikzelf opnieuw naar Handzame, waar we trouwens erg vriendelijk onthaald werden. We zouden het geval "Marie Van Meerhaeghe" verder uitpluizen, maar vonden helaas geen nieuwe gegevens. Dan maar even speurneuzen in de rijke bibliotheek...

Uit een archiefdoos viste ik willekeurig "l'histoire de la Famille de Schietere" op, geschreven door Albert de Schietere de Lophem. We wisten dat de stam De Schietere, net als onze voorouders, uit Wortegem stamde en dat ook deze struik door tal van huwelijken verwant was met de Meirhaeghes. Tijdens het vluchtig doorbladeren trok een kleine voetnoot op pagina 118 mijn aandacht. De auteur schrijft er : "Van Meerhaeghe : d'argent au dauphin d'azur". Alweer die dolfijn en nu zelfs een blauwe dolfijn op een veld van zilver (3). En hij gaat verder : "toutefois en 1420 Loy Van Meerhaeghe, homme de fief de la seigneurie de Walhem à Wortegem scellait d'une sirène". (4) In vertaling luidt dit : "evenwel zegelde Loy Van Meerhaeghe in 1420, als leenman van de heerlijkheid van Walem te Wortegem met een MEERMIN". Hij deed dit op een oorkonde die bewaard wordt in het Walburga-archief te Oudenaarde. De naam Loy of Lodewijk Van Meerhaeghe klonk als een klok, want in de 15^e en 16^e eeuw hadden we twee rechtstreekse voorvaders van die naam, trouwens de twee enige Lodewijks uit onze genealogie tijdens die periode! Het moest hier dus om ONZE Lodewijk gaan!! Euforie... doch onmiddellijk onzekerheid en twijfel. Uit onze gegevens bleek dat er anno 1420 helemaal geen Loy Van Meerhaeghe leefde die oud genoeg was om als leenman op te treden. Wél was onze voorvader Loy in 1520 te Wortegem schepen van Walem. Die 1420 uit de voetnoot zou wel eens een "drukfout" kunnen zijn, dachten en hoopten we, en moest gelezen worden als 1520. Het raadplegen en lezen van de oorkonde zélf zou definitief uitsluitel moeten geven...

We vroegen een afspraak met Z.E.H.Deken Deweer van Oudenaarde en op 18 oktober 1980 werden we door hem hartelijk ontvangen op de dekenij, waar het Walburga-archief bewaard wordt. Een beetje zenuwachtig vroegen we of we dokument nr.132 uit de Fundaties even mochten van nabij bekijken. (5) Zouden onze illusies en onze hoop tevergeefs geweest zijn? Een bereidwillige Z.E.H.Deken stelde ons ongeduld niet lang op de proef en enkele ogenblikken later lag voor ons een oorkonde, waaraan vijf gave lakzegels bevestigd waren. Op het vijfde zegel herkenden we dadelijk het bewuste meerminnetje : een goed geschapen bovenlijfje met alles derop en daran, een sierlijke vissestaart, de beide armen geheven, in de linkerhand een ronde spiegel en in de rechterhand een kam. O ironie... was dit bedoeld voor de beide kaalkoppen die nu zo gespannen zaten toe te kijken? Tot zover was alles oké. Maar dat fameuze jaartal? Met vlijtige pen kopieerde ik de tekst van de oorkonde :

"Ic Francoys Vander Westijnen als bayliu ende wettelyck maender van mijnen heer. van Sente Pieters buten Ghendt ende dit van huerlieder heerlijkchede van Walem inde prochye van Wortighem, ende wij Pieter Vanden Dorpe, Jan Vennins, Gillis Vanden Dijke en Loy Van Merhaghe als schepenen van walem in desen tijt, maken cont ende kennelyc dat wij int jaer XV-c ende twintich (1520), den lesten dach van mey, int selve jaer ghevisenteert ende besocht hebben, als lychame van wette, van alsulcke X-c X roen lants als de kercke van Sente Wouborghen binnen Audenaerde heeft ligghende onder de heerlijkchede van Walem (...) jaerlicx daer huut gaende den heere van Sente Pieters vande heerlijkcher renten, ligghende inden roup van Stevin Vandermersch, twee mueykins ende half evenen ende XVIIJ penninck renten, ligghende in Merhaghe enz...

En dan de slotformule : "So hebben wij bayliu ende schepenen bovenghenompt, ter begheerten van heer Arent De Bye als bediender vander capellen van Sente Michiels, in desen tijt dese letter van certificacyen gheteeckent elc met onser handt naer costume ende gheseghelt met onsen seghelen".

Alles was terecht! Het ging hier om ONZE rechtstreekse voorvader Lodewijk Van Meerhaeghe, de betovergrootvader van Jan die in 1635 naar Kanegem verhuisde en wiens verhaal verder volgt. We diepten ons fototoestel op om het meerminnetje onder vuur te nemen. Eenmaal... tweemaal... driemaal, ja nog één keer, opdat het er zeker zou opstaan. Spijtig genoeg kunnen we hier geen reproductie afdrukken, want achteraf bleek dat we vergeten hadden een film in ons toestel te stoppen! Van de "altratie" zeker? Doch dit kon ons enthousiasme niet doven. Deze vondst betekende voor ons de kroon (de kruin?) op ons stamboomwerk.

Het wapen waarmee Lodewijk Van Meerhaeghe zegelde behoort tot de groep der "sprekende" familiewapens. Hiermee wordt bedoeld dat de afgebeelde figuur als het ware de naam of een deel van de naam vertaalt in een aanschouwelijke afbeelding. In ons geval verwijst de MEERmin naar het eerste stuk van de familienaam MEERhaeghe.

De meermin op het zegel lijkt een kam en een spiegel vast te houden, respectievelijk in de rechter- en linkerhand. We kunnen niet direkt zeggen of deze beide voorwerpen naar iets verwijzen. Wel is het zo dat een meermin in de wapenkunde heel vaak met kam en spiegel afgebeeld wordt.

Omtrent de kleuren van Lodewijks wapen weten we niets. We zijn nu wel van plan om een nieuw familiewapen te ontwerpen dat een meermin in het schild zal voeren. De kleuren zullen we ontleenen aan de gemeentewapens van Wortegem en Kanegem, onze beide bakermatten. In een der volgende nummers van ons familieblad verneemt U meer hierover.

Zo ziet U hoe we eerst een dolfijn en tenslotte een meerminnetje uit de archieven opvisten en weet U waarom ons familieblad 't Meerminneke heet.

bronnen :

1. Rietstap, Armorial Général, pag. 203.
2. Miroir des Notabilités Nobiliaires - Goethals, pag. 566 e.v.
3. Koninklijke Bibl. Brussel. Manusc. Fs. gen II, 1173; cfr. F v Goethals
4. A. de Schietere de Lophem, L'histoire de la Famille de Schietere, Tablettes des Flandres, recueil 9, Brugge, 1968, pag. 118.
5. Walburga-archief Oudenaarde, Dekenij, Fundaties nr. 132.

Wij komen van Kanegem ...

U kent wellicht de legende van de wegens moord op de pastoor van Kanegem terdood veroordeelde, die tot zijn laatste ademtucht onder de galg zijn onschuld volhield en de historische woorden sprak: "Ik kom van Kanegem en ik weet van niets!"

Ook wij komen allen van Kanegem en zijn daar via een lange omweg, nu zo'n 346 jaar geleden aanbeland. Onze voorouders hebben er generaties lang gewoond en verspreidden zich in de loop der eeuwen over de naburige dorpen uit de streek van Tielt. Het begon echter allemaal in de meimaand van het jaar 1635, toen ons aller stamvader Jan Van Meirhaeghe zich van uit Nokere op de Kanegemse Westhoek kwam vestigen.

Hieronder vindt U zijn levensverhaal en dat van zijn eerste vier kinderen die nog te Nokere geboren werden. In een volgend nummer behandelen we dan Jans' kinderen en kleinkinderen die te Kanegem ter wereld kwamen.

U zult merken dat voor Jans' naam in romeinse cijfers XIII geschreven staat. Dit betekent dat hij tot de 13° generatie voorouders behoort die sedert 1210 hoofdzakelijk te Wortegem geleefd hebben. Zijn kinderen behoren dan tot de 14° generatie enz. Belangrijke begrippen als 'poorterschap' en 'wezerij' zullen in de volgende nummers toegelicht worden.

Keren we nu op onze stappen terug tot omstreeks het jaar 1600 en scharen we ons rond de boreling Jan Van Meerhaeghe, van wie we allen de verre afstammelingen zijn.

XIII.1. JAN VAN MEIRHAEGHE werd omstreeks 1600 te Nokere geboren als zoon van Roegier en Adriana Baert. Hij verliest zijn moeder als jongen van ongeveer vijftien jaar en krijgt Maria Veys tot stiefmoeder.

Jan huwt circa 1629 met MARIA SWULFS of Dewulf en te Nokere worden hun eerste vier kinderen geboren:

1. Joannes : volgt onder XIV.1.
2. Rogerius : volgt onder XIV.2.
3. Egidius : volgt onder XIV.3.
4. Adrianus : volgt onder XIV.4.

Het echtpaar vestigt zich op "eene behuysde hofstede ghenaeemt den ruyttere". Deze hoeve met veertien honderdlands, "ligghende in drije perseelen deen an dandere", situeert zich achter de St.-Ursmaruskerk van Nokere en grenst ten westen aan de "priesteraeghe" en met de noordzijde aan "sheeren straete". Jan Van Meirhaeghe betaalt voor deze hoeve jaarlijks drie schellingen kerktienden. Jan fungeerde trouwens gedurende 1631-1632 als kerkmeester van de voornoemde parochie.

Hun vierde kind Adrianus wordt te Nokere geboren op 17 januari 1635 en na deze datum vinden we van het gezin Van Meirhaeghe-Swulfs in de Nokerse parochieregisters geen spoor meer terug...

De notulen van de plaatselijke schepenbank zullen ons opheldering brengen omtrent hun plotse 'verdwijning'.

We lezen er dat "opden 21 april 1635, Jan Van Merhaeghe fs. Roegier, heeft laeten instellen up verhooghen een zijne behuysde hofstede metten lande daermede gaende, met alle de cattheylen ende edifitien daermede gaende, ertvast, wortelvast ende naghelvast, met al het mersch ende vette daerup ende inne wesende ende noch maecken sal, tot synder vertreck met zijne familie".

Onze stamvader staat dus blijkbaar op het punt om te verhuizen en hij wil zijn Nokerse eigendommen verkopen.

Joos Van Merhaeghe fs. Loys, een kozijn in de vierde graad, heeft "deselve partije inghestelt, te weten voor de somme van 177 ponden grooten ende twee dobbel ducaeten an de huysvrauwe van Jan Van Merhaeghe". Verder wordt in de akte bepaald dat "Jan, vercoopere, vermach te cappen ofte doen cappen up deze inghestelde partijen, seven trunckwulghen, een upgaenden kersselaere met noch acht trunckeecken tsynen profijte". Hij zal bovendien "proffyteren ende applycanneren tsynen proffyte, al de wintervruchten daerup staende besaijt".

Nadat de drie wettelijke zondagen 'kerckgheboden', dit zijn de aankondigingen i.v.m. openbare verkopen, zijn gevallen, wordt de verkoop een feit. "Upden 12 meye 1635 heeft hem Jan Van Merhaeghe fs. Roegier, onthuyt ende onterft, voor ons Paesschier Balcaen in name van Charle Balcaen, baillui ende schepene van de heerlicheide ende barronnye van Nokeren ter Borcht, van een partije van lande, ten welcke selven daeghe in voornoemde partije waeren ghegoet ende gerft, Joos Van Merhaeghe fs. Loys ende Willemjne Vanden Haute sijne huysvrauwe".

Naast de hogergenoemde hoeve heeft Jan ook nog een partij land verkocht die hem toekwam 'causa uxoris', dit is via zijn echtgenote Maria Swulfs. We citeren uit de wettelijke passeringen: "upden 8° meye 1635 heeft Jan Van Merhaeghe fs. Roegiers sinabelyck vercocht één vierendeel ende achttien roeden lants, an Pieter Van Cauwenberghe fs. Jans, die tselve lant kent ghecocht thebbene, dit voor de somme van 42 ponden grooten.

Uit wat voorafgaat kunnen we afleiden dat Jan Van Meirhaeghe begin mei 1635 met zijn gezin vertrokken is naar Kanegem. Hij verlaat de Kasselrij van Oudenaarde om zich in die van Kortrijk te vestigen. We moeten ons die tocht konkreet proberen voor te stellen. De bespannen wagen volgeladen en in de goede baan geleid door vader. Moeder met de boreling van amper vier maand op schoot en rond haar de drie zoontjes, die zich een plaatsje veroverd hebben tussen de inboedel. De reïsweg van ongeveer twintig kilometer liep over Kruishoutem, Olsene, Dentergem, Aarsele tot Kanegem.

De vraag rijst natuurlijk "waarom" Jan de streek, waar zijn voorouders reeds eeuwen leefden, verlaten heeft om zich meer bepaald te Kanegem te vestigen? Een precies antwoord zullen we wel nooit vinden; we kunnen alleen enkele gissingen maken.

We zagen reeds hoe de streek van Oudenaarde geregeld door voorbijtrekkende troepen werd geteisterd en dat er ook op de hoeve van zijn vader Roegier in die dagen soldaten 'logeerden'. (zie familieboek) Men zou kunnen veronderstellen dat Jan rustiger oorden wou opzoeken waar het risico kleiner was dat de opbrengst van de landerijen door de militairen werd opgeëist of gewoon vernield. Maar daar staat tegenover dat er in het Vlaanderen van toen weinig rustige plekjes waren en dat ook de streek van Tielt, en dus ook Kanegem, op gezette tijden door vreemde troepen werd lastig gevallen.

Omwille van eventuele financiële nood of armoede zal Jan evenmin vertrokken zijn. Zijn vader Roegier behoorde met zijn twintig hectaren tot de begoede middenklasse van het dorp. Zijn moeder Adriana Baert stamde uit een geslacht van dorpsnotabelen. Haar vader was baljuw van Nokere, net als haar moeders broer Pieter Tsjobbels. Jans stiefmoeder, Maria Veys, was een gefortuneerde boerin en in de boedelstaat, opgemaakt na haar dood, vinden we een lange lijst van schuldenaars die bij haar voor aanzienlijke bedragen in het krijt staan.

Onze studie zal wél uitwijzen dat Jan Van Meirhaeghe geen goede zaak gedaan heeft, toen hij in Kanegem een nieuw leven begon. De Kanegemse Meirhaeghes zullen, op enkele uitzonderingen na, nooit meer de sociale status evenaren, welke hun Wortegemse voorouders eeuwenlang bekleed hebben.

We weten dat Jan de oudste zoon was uit het gezin van Roegier Van Meirhaeghe. Dit betekent dat hij tegenover zijn overige broers en zusters, volgens de toenmalige gebruiken, bepaalde voorrechten had bij de verdeling van de erfenis. De oudste zoon erft namelijk de "leengronden" van de vader en we zullen zien dat Jan inderdaad zijn vaders leen, gelegen in de Streepe, zal erven. Vanuit dit oogpunt zat hij dus in een voordelige positie, daar de zes vierendelen leengrond (meer dan twee hectaren) toch een basis vormden waarrond hij zijn toekomst te Nokere kon uitbouwen. Doch Jan gaat zijn geluk toch elders beproeven.

En niet alleen stamvader Jan vertrok met de noorderzon. Ook zijn broer Adriaen verdween er vrij plots van het toneel. Uit de bronnen weten we dat hij kinderen had, doch van hen vonden we in de parochies, tot uren in het rond, geen spoor terug... Zijn halfbroer Roegier Van Meirhaeghe verhuist naar het nabije Kruishoutem, doch daar verliezen we hem uit het oog. Van zijn zes kinderen vonden we alleen de oudste zoon Martinus terug, die eerst in Petegem en dan weer te Nokere woont. Zijn overlijden vinden we echter te Markegem in 1717, alwaar ook zijn zoon Jan in 1722 met de laagste dienst begraven wordt... Jans andere halfbroer Jooris verhuist eveneens naar Kruishoutem. Vier van zijn kinderen, Petronilla, Anna, Frans en Margaretha duiken een halve eeuw later plots te Tielt op. Zij hadden blijkbaar de voetstappen van hun Kanegemse nonkel Jan gevolgd. In 1756 overlijdt te Tielt de allerlaatste telg van deze tak.

Een andere gissing, als zou er tussen de kinderen uit het eerste en het tweede huwelijk van vader Roegier, een vete ontstaan zijn, kunnen we zonder meer verwerpen. We zien namelijk dat broers en halfbroers en -zusters als peter en meter optreden bij het doopsel van elkaars kinderen en hoe ze mekaar zelfs volmachten geven bij verkopen.

Wellicht bood het kleine Nokere onvoldoende levenskansen voor de elf volwassen kinderen van Roegier Van Meirhaeghe. Uitwijken was een noodzaak. Maar dit verklaart nog niet waarom Jan zo ver uit de geboortestreek en dan nog precies naar Kanegem is uitgeweken. We kunnen wel stellen dat hij zeker geen zwerftocht begon. Bij zijn vertrek had hij een welbepaalde eindbestemming voor ogen, namelijk de hofstede op de Kanegemse Westhoek. Misschien kon hij aldaar een koopje doen? Hij moet in ieder geval geweten hebben dat er daar een hoeve vrij kwam. En hier rijzen nieuwe vragen. Hoe en door wie werd hij daarvan op de hoogte gesteld? We weten dat zijn stiefmoeder een "hofplecke" bezat te Dentergem. Nu ligt Dentergem niet zo ver af van Kanegem en misschien had de familie er kennissen wonen die hem informeerden? Hoe het ook in zijn werk is gegaan en welke de beweegredenen ook geweest mogen zijn, begin mei 1635 vestigt Jan Van Meirhaeghe zich definitief op de Kanegemse Westhoek. Zo werd hij de stamvader van wat wij de Kanegemse tak van de grote Meirhaegheboom noemen. Wij allen zijn zijn verre nakomelingen.

Een eerste spoor van zijn aanwezigheid in het Tieltse vonden we in de geboorteregisters van Ruiselede. Daar werd op "2 augustus 1640 gedoopt het kint van Jan Meerhaegen ende Maijke Wolffs, wonende op Canegem". Te Kanegem worden tussen 1635 en 1646 hun overige vijf kinderen geboren : Maria, Carel, Pieter, Joanna en Jacob. Hun levensverhaal wordt in een volgend nummer behandeld.

De banden met de geboortegrond worden zeker niet verbroken en we zien Jan Van Meirhaeghe nog af en toe voor de Nokerse schepenbank verschijnen om er de officiële stukken met betrekking tot hemzelf of zijn familie met zijn "merck" te ondertekenen.

Zo lezen we in de wettelijke passeringen van 3 april 1641, dat de Baron van Nokere zich met Roegier Van Merhaeghe akkoord verklaart om van de zes vierendelen leengrond, die Roegier in de Streepe bezit, cijnsgrond te maken. Er wordt verder bepaald dat twee honderd lands van die zes vierendelen "leen" moet blijven. Die twee honderd lands zullen, na het overlijden van Roegier aan Jan toekomen. Daarenboven wordt gestipuleerd dat "Jan Van Merhaeghe fs. Roegiers, audtsten zone, zal proffytteren bij zijn vaedere, ter somme van tachtentich ponden groote eens". Door deze regeling te onderschrijven "es Jan afgaende al zijn recht die hij ende zijne hoys ende naercommers soude commen ofte moghen pretenderen" op de overige cijnsgrond in de Streepe.

Op 26 februari 1638 compareert Jan te Nokere waar hij én zijn vader Roegier een partijtje leengrond van dertig roeden schenken aan Adriaen Van Meirhaeghe, hun broer en zoon, en waarvoor Adriaen de schenkers "hoochelijck bedanckt vande donatie".

Als na het overlijden van zijn vader Roegier in 1647 de boedelstaat wordt opgemaakt, is Jan te Cudenaarde present en twee jaar later brengt hij aldaar de staat van goed over van zijn zwakzinnige en ongehuwde broer Pieter van Meirhaeghe.

Keren we nu terug naar Kanegem. De doopregisters beginnen hier pas in 1647 en op 20 juli 1648 zien we 'Jan Merhage' als peter optreden bij het doopsel van Franciscus Vander Varent, onwettige zoon van Jan Vander Varent en Maria Debleeckere. Dit is het verste spoor van onze naamgenoten in de Kanegemse parochieregisters.

Moeder Maria Swulfs overleed te Kanegem na de geboorte van haar laatste kind circa 1646 en zeker voor april 1649.

Op 21 februari 1661 zien we stamvader Jan, samen met zijn zuster Cathelleyne, voor notaris Simoen Vander Kinderen te IJselmoregem verschijnen, om er "bij instellynghe ende verhooghinghe te coepe te stellen, een partije lants, genompt den bulck, inde prochie van Nokere, groot zes hondert lants". Zij geven aldaar volmacht aan hun halfbroer Joos Van Meirhaeghe uit Nokere, om deze verkoop te regelen die op 20 maart 1662 voltrokken wordt.

Jan Van Meirhaeghe is reeds de zestig jaar voorbij als hij het poorterschap van de stad Kortrijk koopt. Hij laat zijn zoon Pieter de formaliteiten vervullen en we lezen dan ook dat "Pieter Van Meerhaeghe fs. Jans compareerde uit crachte van procuratie an hem verleent bij Jan Meerhaeghe fs. Roegiers" om "syn vadre" als poorter te laten registreren. Dit gebeurde op 25 november 1668 en op 28 november 1668 wordt de "naeme van syne vadre inde poorterije" opgeschreven.

Stamvader Jan Van Meirhaeghe zou niet lang van zijn poortersrechten genieten, daar hij reeds twee jaar later te Kanegem overleed op 9 september 1670. Hij werd ongeveer zeventig jaar oud en hij overleefde zijn echtgenote met meer dan twintig jaar.

Het begon dus allemaal te Kanegem in 1635 met ene Jan Meirhaeghe en het eindigt in 1948 met ene Jan Meirhaeghe, die als laatste naamgenoot in de Kanegemse geboorteregisters werd opgetekend. Over deze laatste leest U verder meer in dit nummer.

De kinderen van Jan Van Meirhaeghe :

XIV.1. JAN VAN MEIRHAEGHE werd te Nokere geboren omstreeks 1629 als oudste zoon van Jan en Maria Swulfs.

Hij is zes jaar oud als zijn ouders naar Kanegem verhuizen.

Jan huwde te Kanegem op 38-jarige leeftijd, circa 1668 met JOANNA RAMMELAERE.

Zij vestigen zich als landbouwers op de Westhoek, waar zij een deel van de ouderlijke hoeve uitbaten. Jan pacht er eveneens een partij land van de heerlijkheid van Vlaegt. In een renteboek van 'Vlaegt' anno 1671, noteren we "Jan Meerhave, commende van Jan sijnen vadere, van een stuck landt, groot twee hondert LXVI (266) roeden".

In tegenstelling tot zijn broers laat Jan zich niet opnemen in de Kortrijkse poorterij. Was hij misschien van plan om nog terug te keren naar Nokere?

In 1669 en 1683 wordt hij als voogd aangesteld over de weeskinderen van zijn zuster Maria en van zijn broer Jacobus Van Meirhaeghe.

In januari 1671, enkele maanden na het overlijden van zijn vader, geeft Jan volmacht aan Jacques Van Meirhaeghe fs. Roegiers, de halfbroer van zijn vader, om voor de baljuw van Nokere te compareren. "Jacques Van Merhaeghe heeft verheeven eenen bodum van leene, den voornoemden Jan Van Merhaeghe fs. Jans hem verstorven bij de doot van Jan Van Merhaeghe fs. Roegiers. Hij heeft ghedaen den eedt van ghetraugheheyt ende belcofte te volcommen alle losselycke devoeren. Voorts hebben de leenmannen den voornoemden Jacques Van Merhaeghe ghestelt voor bediendelick man van het voornoemde leen".

Van Jan Van Meirhaeghe en Joanna Rammelaere worden te Kanegem vier kinderen geboren :

1. JOANNES, geboren te Kanegem op 9 april 1669. Drie dagen later krijgt hij zijn doopnaam van grootvader Jan en Martina Alliet (?) is meter.

Joannes Meirhaeghe overleed te Kanegem als kind.

2. MARIA, geboren te Kanegem op 12 april 1671. Gedoopt op 15 april in het bijzijn van peter Pieter Van Pachtenbeke, schoonbroer van de moeder, en van Margaretha Verleye, die optreedt in de plaats van Elisabeth Decock, schoonzuster van de vader.

Zij is een der verre voormoeders van voordrachtskunstenaar Tone Vanderplaetse.

volgt onder : XV.1.

3. JOANNA, geboren te Kanegem op 11 maart 1673 en de 14° gedoopt in het gezelschap van peter Marinus Mestdach en meter Maria Hasaert.
Joanna overleed te Kanegem als kind.

4. PETRUS, geboren te Kanegem omstreeks 1675.

volgt onder: XV.2.

Moeder Joanna Rammelaere overleed te Kanegem op 6 mei 1682. Jan Van Meirhaeghe overleeft zijn vrouw met meer dan twintig jaar en overlijdt te Kanegem op 23 juli 1703. Hij werd meer dan zeventig jaar.

XIV.2. ROGERIUS VAN MEIRHAEGHE werd te Nokere geboren circa 1631 als zoon van Jan en Maria Swulfs. Hij krijgt zijn doopnaam van zijn grootvader Roegier Van Meirhaeghe.

"Rogerius Merhaghe" overleed te Kanegem als "juvenis" of jongeman van ongeveer 22 jaar en werd er begraven op 19 juni 1653.

XIV.3. EGIDIUS VAN MEIRHAEGHE werd te Nokere gedoopt op 13 februari 1633 als zoon van Jan en Maria Swulfs.

We ontmoeten Egidius of Gillis slechts tweemaal in de Kanegemse geboorteregisters, waar hij zich in 1686 en in 1689 als peter laat vervangen bij het doopsel van een kind van zijn broer Jacob en Adriaen. Het feit dat hij telkens een ander in zijn plaats liet "peteren" wijst er misschien op dat hij niet meer in de streek woonde?

XIV.4. ADRIANUS VAN MEIRHAEGHE werd te Nokere geboren op 17 januari 1635 als zoon van Jan en Maria Swulfs. Hij wordt er de volgende dag gedoopt en krijgt als peter en meter Adrianus en Adriana Van Meirhaeghe.

Adrianus is vier maanden oud als zijn ouders van Nokere naar Kanegem verhuizen.

Hij erft het poorterschap in 1670 en in datzelfde jaar treedt hij te Kanegem in het huwelijk op 20 april met MARIA HASAERT uit Oostkamp. Huwelijksgetuigen zijn Jan Van Meirhaeghe en koster Jacob Vanderhaeghen.

Zij vestigen zich als landbouwers op de Kanegemse Westhoek. Hun huwelijk bleef kinderloos. Maria Hasaert overlijdt zes jaar later te Kanegem op 5 september 1676.

Adrianus Van Meirhaeghe hertrouwt te Kanegem op 19 augustus 1685 met de heel wat jongere FRANCISCA VERSTRAETE. Maria Ostijn, echtgenote van Pieter Verstraete is getuige bij de inzegening.

Uit dit tweede huwelijk werden twee dochters geboren :

1. MARIA, geboren te Kanegem op 30 oktober 1686 en de volgende dag gedoopt. Peter en meter : Jan Verstraete en Maria Ostijn.

Maria Meirhaeghe huwt te Tielt op 30 april 1710 met JAN DESLOOVERE. Getuigen : Livinus Debrandere en Godelieve Meirhaeghe.

Hun echtverbintenis wordt met vier zonen verrijkt die gespreid over een periode van zestien jaar ter wereld komen :

- a. Guillielmus Desloovere, geboren te Tielt op 13 september 1711
- b. Josephus Desloovere, geboren te Tielt op 22 juli 1717
- c. Petrus Desloovere, geboren te Tielt op 4 januari 1722
- d. Lucas Desloovere, geboren te Tielt op 16 januari 1726

Maria Meirhaeghe overlijdt te Tielt als weduwe en werd er begraven op 13 oktober 1736 met een "missa cantata" ofte gezongen mis. Zij werd vijftig jaar.

2. GODELIEVA, geboren te Kanegem op 7 december 1689. Koster Jan Locquet is peter bij afwezigheid van Egidius Meirhaeghe en Maria Verstraete is meter.

Godelieve Meirhaeghe huwt op 31-jarige leeftijd te Kanegem op 3 februari 1720 met JOSEPHUS LAVEYN, zoon van Carolus en Maria Vande Velde. Zijn vader was tavernier te Kanegem.

Landman en poorter Joseph Laveyn huwde een eerste maal te Kanegem op 12 februari 1707 met Maria Dierkens, die hem vijf kinderen schonk. Zij overleed te Kanegem op 5 oktober 1719.

Uit zijn tweede huwelijk met Godelieve Meirhaeghe worden zeven kinderen geboren :

- a. Catharina Theresia, geboren te Kanegem op 10 april 1721.
- b. Guillielmus, geboren te Kanegem op 24 november 1722.
- c. Philippus Anthonius, geboren te Kanegem op 5 juli 1724.
- d. Brigitta, geboren te Kanegem op 25 september 1725.
- e. Jacobus Leonardus, geboren te Kanegem op 1 januari 1727.
- f. Franciscus, geboren te Kanegem op 14 april 1729.
- g. Maria Agnes, geboren te Kanegem op 10 april 1733.

Godelieve Meirhaeghe overleed op 48-jarige leeftijd te Kanegem op 19 november 1737.

Joseph Laveyn treedt nog een derde maal in het huwelijk met Catharina Neirinck. Dit huwelijk bleef kinderloos.

Beiden sterven binnen één week te Kanegem, Catharina op 26 april en Joseph Laveyn op 1 mei 1743.

Poorter "Adriaen Van Merrnaghe" verhuisde in 1702 naar Tielt. In het poortersboek lezen we "commende van Caneghem, versett op Thielt".

Adrianus overleed er in zijn 72e levensjaar op 25 december 1709. Zijn weduwe betaalt haar jaarlijkse poortersbijdrage tot 1719. Francisca Verstraete overleed te Tielt "morte subito" ofte schielijk dag op dag tien jaar na haar echtgenoot, op 25 december 1719.

Lied van Kanegem

Voor Kanegem wil ik mijn harpe snaren,
 Mijn dorpje lief, het schoonste dat ik ken,
 Daar snelden heen mijn vroegste levensjaren,
 Daar is de plaats waar ik geboren ben;
 Daar is het oord waar ik Gods' zon zag gloren,
 Voor de eerste maal de bloempjes bloeien zag,
 En 't zoet gezang der blijde vogelenkoren,
 Weergalmen hoor bij heldren zomerdag.

(tekst : A. Van Houtteghem, oud-schoolhoofd)

F A M I L I E N I E U W S

En Adam Gewon Seth...

WIM Desteur, geboren op 27 april 1978.

zoon van Daniel De Steur en Annette Van Herreweghe uit Merelbeke.
kleinzoon van Henri De Steur en Adriana Meirhaeghe uit Ooike.

ALAIN Van Den Broecke, geboren op 6 juni 1978.

zoon van Eric Van Den Broecke en Annie Daenen uit Tienen.
kleinzoon van Jozef Van Den Broecke en Maria Meirhaeghe uit Wareme.

LESLY Van Cauwenberghe, geboren op 12 juni 1978.

dochter van Vic Van Cauwenberghe en Marleen Meirhaeghe uit Waregem.
kleindochter van Cyriel Meirhaeghe en Elisabeth Moerman.

KATRIJN De Steur, geboren op 3 februari 1979.

dochter van Germain De Steur en Yvette Van De Populiere uit Moregem.
kleindochter van Henri De Steur en Adriana Meirhaeghe uit Ooike.

BENCIT Van Den Broecke, geboren op 7 december 1979.

zoon van Eric Van Den Broecke en Annie Daenen uit Tienen.
kleinzoon van Jozef Van Den Broecke en Maria Meirhaeghe uit Wareme.

ARENT Meirhaeghe, geboren te Gent op 11 juli 1980.

zoon van Herman Meirhaeghe en Gerda Scherpereel uit Ledeborg.
kleinzoon van Jan Meirhaeghe en Andrea Vandenbulcke uit Oostrozebeke.

ANDY Meirhaeghe, geboren op 22 juli 1980.

zoon van Luc Meirhaeghe en Rosanne Fourneau uit Zwevegem.
kleinzoon van Frans Meirhaeghe en Marie-Louise Moerman uit Kluisbergen.

RENAUD Thirion, né à Paris le 26 juillet 1980.

fils de Alain Thirion et de Brigitte Handel - Rungis France.
petit-fils d' Etienne Handel et de Jeanne Meirhaeghe - Pont Ste Marie

ALEXIS Handel, né le 22 octobre 1980.

fils de William Handel et de Claudie Rougeot.
petit-fils d' Etienne Handel et de Jeanne Meirhaeghe.

BENJAMIN Meirhaeghe, né en octobre 1980.

fils d' Yves Meirhaeghe et d' Annick Frémy
petit-fils de Joseph Meirhaeghe et de Marcelle Mauclair.

LIES Meirhaeghe, geboren te Kortrijk op 19 november 1980.

dochter van Luc Meirhaeghe en Nadine Polfliet uit Waregem.
kleindochter van Alois Meirhaeghe en Elza Tanghe uit Petegem-Deinze.

MAARTEN Meirhaeghe, geboren te Roeselare op 21 januari 1981.

zoon van Jchan Meirhaeghe en Carine Herman uit Roeselare.
kleinzoon van Arnold Meirhaeghe en Irene Debacker uit Ardooie.

honderd jaar geleden :

FERDINAND Meirhaeghe, geboren te Ruiselede op 18 januari 1881

zoon van Augustinus Meirhaeghe en Maria Henderickx.

IRMA MARIA Meirhaeghe, geboren te Kanegem op 27 januari 1881

dochter van Eduard Meirhaeghe en Marie-Eugenie Van Eenoo.

In goede en in kwade dagen

Mieke Lambert, dochter van Marcel en Josephine Meirhaeghe, huwde te Schuiferskapelle op 8 maart 1980 met Piet Van Nieuwenhuyze. adres : Pontstraat 21, Tielt.

Jean-Marie Herman, zoon van Guillaume en Andrea Meirhaeghe, huwde met Mieke Bousson. adres : Keizerstraat 4, Kanegem.

Eric Meirhaeghe, zoon van Daniel en Mariette Laporte, huwde te Heppen - Limburg op 19 december 1980 met Ingrid Goelen. adres : Groenstraat 16, Wortegem-Petegem.

Adiel David en Julia Meirhaeghe vierden in 1980 te Tielt hun diamanten huwelijksjubileum.

Daniel Meirhaeghe en Mariette Laporte vierden op 31 december 1980 hun 25-jarig huwelijksjubileum.

Jules Meirhaeghe en Anna De Smet vierden op 5 mei 1980 hun 35-jarig huwelijksjubileum.

Henri De Steur en Adriana Meirhaeghe vierden op 11 oktober 1945 hun 35-jarig huwelijksjubileum.

honderd jaar geleden :

Huwden te Kanegem op 27 oktober 1881 Bruno Vande Walle met Leonie, Marie Meirhaeghe, dochter van Ferdinand en Amelia Cocquyt.

van de hak op de tak

- * Het gebeurt zo vaak dat bij het overlijden van ouders of grootouders, een boel zagezegd waardeloze familiepapieren verbrand worden of in het beste geval, voor eeuwig en drie dagen worden opgeborgen in een oude koekjestrommel, die tenslotte toch eens op de vuilnisbelt belandt. Stuur U ons die toe a.u.b. Brieven, trouwboekjes, militie-documenten, notariële akten, krantenknipsels, rouwbrieven, foto's, zantjes, letterlijk alles omtrent de Meirhaeghes is welkom! Ook met fotokopies zijn we al tevreden. Dit alles wordt door ons in het Meirhaeghe-familie-archief ondergebracht en zorgvuldig bewaard. Onze nakomers uit het jaar 2181 zullen er ons dankbaar om zijn.
- * Kan iemand ons de adressen bezorgen van een of meer kinderen van Modest Baudoncq x Clara Meirhaeghe (Gottem?) en van Maurice Janssens x Cyrilla Meirhaeghe (Kanegem?).
- * Stuur U ons de adressen van familieleden die indertijd uitgeweken zijn naar den vreemde. USA. Canada, Frankrijk, Wallonië enz.

- * Bericht aan de nakomelingen van Bernard Meirhaeghe-Lambrecht uit Tielt :

Kan iemand ons meer gegevens bezorgen omtrent de figuur van dokter Remi Meirhaeghe - Moortgat, geboren te Tielt op 16 mei 1890 en te Brasschaat overleden op 14 november 1961, oud-voorzitter van de Belgische Boerenbond? Wellicht werd in de pers bij zijn overlijden een "in memoriam" of een levensschets gepubliceerd? Alle informatie omtrent studies, werk, carrière. Graag de "originele" doodzantjes van Bernard Meirhaeghe en zijn echtgenote, voor afdruk in ons familieblad. Sturen ze terug na fotocopieëring. Dank.

- * Bericht aan de nakomelingen van Henri Meirhaeghe-Mestdagh uit Ingelmunster :

Wie kan ons meer vertellen over Arthur Meerhaeghe, die naar Amerika uitweek en te Detroit overleed in 1957? Doodzantje? Waar leven zijn kinderen Maria, Julien, Germaine en Leontine? Hun adressen. Elke tip gewenst. Dank.

- * Op zondagnamiddag 11 januari 1981, wensten de kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen van August Meirhaeghe en Estella Maria Vandermeersch uit Kanegem, mekaar "een zalig en gelukkig nieuwjaar" in zaal Prinsenhof te Tielt.

Aan de lange tafels namen 63 familieleden plaats, de vier toekomstige achterkleinkindertjes bij de gezegende moeders niet meegerekend. Nonkel Aloïs Meirhaeghe, 71 jaar en zijn kleindochtertje Liesje Meirhaeghe, twee maand oud, omspanden een mensenleven als oudste en jongste aanwezige. Nog eens een oprechte dankjewel aan nonkel en tante Albert Meirhaeghe-Lauwers en aan Marck en Greetje Schelpe-Meirhaeghe voor het initiatief en voor de talloze kannen koffie en stapels koekestuiten-met-kaas. Even droomden we ons weer terug in het Kanegemse vaderhuis, zoals destijds. Tot volgend jaar allemaal.

- * In ons Meerminneke nr. 2 vindt U onder meer :

- Het verdere verhaal van de kinderen en kleinkinderen van stamvader Jan Meirhaeghe. Onze eerste échte Kanegemnaars tijdens de 17e en de 18e eeuw.
- De verklaring van de naam Meirhaeghe. Een studie over de schrijfwijze, de herkomst en de betekenis van onze familienaam.
- De lotgevallen van Marie-Louise Meirhaeghe uit Ruisselede. Hoe ze als dienstmeid begon, moeder werd van een notaris en als "bijzondere" overleed in 1854.
- Allerhande familienieuwsjes.

- * Onze oprechte dank aan de heren Meulebroeck van de firma Metalor, Amerikaanse Stock, Ingelmunstersteenweg 23 te Oostrozebeke omwille van het ter beschikking stellen van de machine waarop dit Meerminneke werd gedrukt, en speciaal aan mijn vriend Marc Vanhoorelbeke, omwille van de vele uren stencilwerk.

MEIRHAEGHE SPORTIEF

Op vrijdag 9 en zaterdag 10 januari 1981 werd in de grote zaal van Vorst Nationaal een tweede indoor-trial georganiseerd. Trial behoort, naast snelheid en cross, tot de groep der motorsporten. Het is een erg technische discipline waarin de piloot met een maximum aan zelfbeheersing en kennis van de eigen mogelijkheden én die van de motor, zijn evenwicht probeert te bewaren doorheen een hindernissenparcours.

Jan Meirhaeghe, afkomstig van Grammene en nu te Gent wonend, werd gevraagd om de omloop uit te bouwen. Kozijn Jan werd voor het Nieuwsblad van 7 januari 11. geïnterviewd en daaruit lichten we enkele fragmenten :

Jan : "We hebben in onze streken het nadeel geen normale, natuurlijke hindernissen voorhanden te hebben. Je moet de natuur dan maar een handje toesteken om aan degelijke "non stops" te geraken. Dat is nog meer waar voor zo'n indoormeeting. Je moet hier alles aanslepen en van alle mogelijke zaken hindernissen maken. Een paar autowrakken, een container waar in en uit moet geklauterd worden zonder de voet op de grond te zetten, balken, stenen enz.."

vraag : Cross en trial, zijn dat verwante specialiteiten?

Jan : Trial wordt wel eens beschouwd als een onderdeelje van cross. Persoonlijk heb ik, voor mijn trialloopbaan, ook een paar jaar gecrosst. Ik vind dat cross wel een goeie leerschool is voor trial. Maar het zijn verschillende disciplines.

vraag : Wat valt in een indoortrial het moeilijkst voor de piloten?

Jan : Niet de hindernissen. Wel de stress. Voor het eerst moeten de meesten ook voor de massa aantreden, die dicht op het gebeuren staat te kijken. Daar gaan velen aan ten onder. In de Ardeense heuvels zien ze geen mens en moeten ze het met zichzelf en met de machine zien te roeien.

vraag : Heb je vaste patronen om je hindernissen hier neer te leggen?

Jan : Een algemeen plan. Maar dat heeft minder met het bouwen zelf te maken, eerder met praktische regelingen. Het materiaal wordt binnengebracht en ligt maar best onmiddellijk op de goede plaats. Dan begin ik er aan. Een beetje volgens de ingeving van het moment en met een hele loopbaan als trialist achter de rug. Zonder die was het niet mogelijk.

Jan kan daarbij zeker een beroep doen op zijn jarenlange en rijke ervaring als trialer. Rond 1963 was hij een der eerste piloten in West Vlaanderen en nadat hij de motorknepen geleerd had in de zavelputten van zijn vader Maurice, kwam hij in competitie uit. Ook zijn broer Herman Meirhaeghe uit Grammene was en is nog steeds actief in deze sport. Hun nonkel André Meirhaeghe uit Tielt nam op latere leeftijd eveneens het trialstuur in handen. Op dit ogenblik scheert kozijn Gaby Meirhaeghe uit Tielt hoge toppen in het trialwereldje. Over deze laatste verneemt U meer in een volgend nummer.

Tot zover dit stukje over de "trialisten" in onze familie. In de toekomst zullen ook andere sportievelingen aan de beurt komen.

een gedicht

Nog houdt mijn hand de gang der dagen vast,
Al staat de afscheidsdrank reeds te chambreren.
Ik weet het wel, het tij zal niet meer keren,
Met aan mijn dis die ongenode gast.

Ik voel zijn greep reeds in mijn nekvel sluiten.
Zijn klamme handen strelen al mijn slaap.
Ik word zo ongerust dat ik mijn tijd vergaap.
Ik heb nog echt zoveel te doen daarbuiten.

Ik zie de namen die zijn voorgegaan,
En ruik de eigen reuk al van het reeuwen
In deze boom die reikt door zeven eeuwen,
Maar ben gerust. Ik weet me voortbestaan.

Kom, hef dit glas. Wij zijn nog al te gader.
Geluk ligt in de kern van een traan.
Ik voel Uw vingers langs de lijnen gaan
En hoor U zeggen : "Ja, dit was mijn vader".

Jan

Maria die Moeder zijt,
Van gratie en barmhartigheid
Wees ons verweer bij stervensnood
En vang ons op in 't uur der dood.

IN DE VREDE BIJ DE HEER
RUSTE DE VROME ZIEL VAN MIJNHEER

Alidor Meirhaeghe

GEPENSIONNEERD BRIEFVENBESTELLER

Weduwnaar van

Mevrouw Irma Van Daele

en van

Mevrouw Valerie De Vriese

geboren te Ruiselede de 25 september 1873 en er
godvruchtig overleden de 22 mei 1959, gesterkt
door de H. Sakramenten der stervenden
en de pauselijke zegen.

Hij was lid van de confrerie der gelovige zielen.

Alidor was een vredelievende, goedhartige, eer-
lijke man; achtenswaardig en voorbeeldig als bur-
ger en als kristen.

Een stuk van zijn leven heeft hij gesleten wan-
delend, als briefdrager, langs de velden en de
wegen van het dorp, met de brieven tas over de
schouders, het nieuws dragend van deur tot deur.

Hij was reeds meer dan 84 jaar oud geworden
toen hij nog, elke zondag, rustig en te voet ter
kerke kwam om de zondagsmis bij te wonen.

Wanneer het stervensgevaar groter werd ont-
ving hij de laatste H. Sakramenten. Hij was bereid
en schoon voorbereid op een goede dood door een
goed, lang en schoon leven.

Dierbare BLOEDVERWANTEN, FAMILIE en
vrienden, houdt mijn voorbeeld voor ogen en mijn
aandenken in ere en bidt voor mij, gij vooral mijn
dierbare schoonzuster en nichten, de Heer toege-
wijd.

H. Jozef patroon van de goede dood, b. v. o.
Akten van Geloof, Hoop en Liefde.

Om uw gebeden en deelneming in de
rouw, danken U:

Mr Achiel MEIRHAEGHE-DE VOS,
kinders en kleinkinders;
Mw Camiel MEIRHAEGHE-VAN HULLE;
Mr en Mw Adiel MEIRHAEGHE-CALIS,
kinders en kleinkinders;
Mr en Mw Remi MEIRHAEGHE-VERFAILLIE,
kinders en kleinkinders;
Mr Emiel VAN HYFTE-DE MEIRHAEGHE;
De families MEIRHAEGHE, VAN DAELE,
DE VRIESE en VAN OOST.

druk. Dejonghe, Ruiselede

*Sterven moeten wij terwijl wij leven, opdat wij
niet zouden sterven bij onze dood*.

BID VOOR DE ZIELERUST VAN
MIJNHEER

Richard Meirhaeghe

Echtgenoot van Vrouw

Emma D'Hondt

geboren te Ruiselede de 16 februari 1874 en
er godvruchtig overleden de 19 januari 1958,
gesterkt door al de genademiddelen welke onze
Moeder de H. Kerk verleent, aan zieken
en stervenden.

De dierbare overledene was een goede echtge-
noot en vader van een kristelijk en kroonstrijk ge-
zin; een brave man, die het geloof niet kon schel-
den van zijn leven en die, als bejaarde man, aleens
het hoofd schudde als er sprake was over het leven
van de mensen in onze wereld van nu *die niet
meer zo kristelijk was als in zijn tijd*.

Richard had een aangenaam karakter. Hij was
gezellig in z'n omgang met de medemensen en te-
vreden met hun vriendschap. Dat was zijn rijkdom.

Hij was één van van die zeldzame mensen, die
wachtte op de dood als op de vervulling van een
laatste wens. Een paar dagen voór hij atterf, deed
hij, — rustig en godvruchtig, — zijn laatste heilige
Communie.

Heer, geef thans de vrome ziel, van deze harde
werker — uw plichtsgetrouwe dienaar — de wel-
verdiende rust, in de vrede van het Eeuwig Leven.

M'n gehele ECHTGENOTE, vele jaren heeft
de goede God ons, lief en leed, laten delen. Ons

schelden is maar tijdelijk. Straks zien wij elkander
weer, voor eeuwig.

Beminde KINDERS en KLEINKINDERS, ik zag
U allen gaarne. Gij weet wat ik, voor uw welzijn
en voor uw geluk, gedaan heb. Blijft werklustig en
godvruchtig en geef deze schatten aan uw nage-
slachten verder door. Laat mij, uw leven lang, in
aandenken blijven, in uwe gebeden.

H. Jozef, patroon van de stervenden, b. v. o.

Om uw gebeden en deelneming
in de rouw, danken U.

Vrouw Richard MEIRHAEGHE-D'HONDT;
Hr en Vr Jules STROBBE-MEIRHAEGHE,
kinders en kleinkinders;
Hr & Vr Maurits VAN RENTERGHEM-
MEIRHAEGHE en kinders;
Hr en Vr Remi VAN MEENEN-MEIRHAEGHE
en kinders;
Hr en Vr Marcel DE KEYSER-MEIRHAEGHE
en kinders;
de families MEIRHAEGHE en D'HONDT.

druk. Dejonghe

† Ter zalige gedachtenis van
Heer ARTHUR MEIRHAEGHE

echtgenoot van **Vrouw Maria David**
geboren te Tiest den 24 Juli 1883 en er godvruchtig
in den Heer ontslapen, versterkt door de H. Gerech-
ten, den 26 Juli 1939.

*Lid van den H. Harebond en andere godvruchtige
genootschappen.*

Hij was een oprecht-brave man, die nauwkeurig en
zonder menselijk opzicht de wet des Heeren vol-
bracht. Goedhardig was hij jegens allen, geregeld in
zijn zeden en werkzaam. De goedheid van zijn inborst
verwierf hem de genegenheid van allen die hem
kenden. Hij was een voorbeeldig echtgenoot die maar
leefde voor vrouw en kinderen.

Gelukkig de rechtvaardige, die als de beproeving
hem overvalt, zijn vertrouwen op de goddelijke voor-
zienigheid steeds bewaart en niet morst noch opstan-
dig wordt. Met bewonderenswaardige onderwerping
heeft Arthur zware beproevingen doorstaan en is
daardoor te meer Gods vriend geworden. Sterk bleef
hij in de beproeving, behield zijn vertrouwen en
worstelde, in taale werklust, tegen een ondermijnende
ziekte.

Sterk bleef hij op zijn zielethed; gebed en sacra-
menten beurdten hem op en schonkten hem onver-
stoorbaren vrede, en christelijke onderwerping.
Sterk bleef hij in 't aanschijs van den dood, dien
hij voelde aankomen. Een wensch had hij nog: "een
priester bij zijn sterfbed te hebben". Die wensch
werd vervuld. En omringd van zijn beminde kinderen
ontsliep hij zachtjes in den Heer.

DR. M. SPIET

†

BID VOOR DE ZIEL VAN

Heer

ACHIEL MEIRHAEGHE

Echtgenoot van

Vrouw CLARA VERBEKE

geboren te Kanegem, den 7 Juli 1897 en godvruchtig
in den Heer ontslapen te Dentergem, den 27 Juli 1955
gesterkt door de H. Sacramenten der stervenden.

Zijn zalige dood was de weerklink van zijn voor-
beeldig christelijk leven: hij is rustig de eeuwigheid
ingegaan, betrouwend op God, dien hij in rechtzin-
nigheid van hart en met getrouwheid gediend heeft en
die zijn goeden dienaar met liefde ontvangen zal in de
eeuwige blijdschap van den hemel.

Diep christelijke zielen alleen weten God te dan-
ken zowel bij lijden als bij vreugde, zowel bij dood
als bij leven... en zo ook was de ziel van Vader, die
zo wel begreep dat het geluk en de vrede van het
hart alleen in Gods Wil te vinden is. Zo verliet
hij, — te vroeg helaas voor ons menselijk begrip —
deze wereld met in het hart en op de lippen het ge-
bed: «Vader, Uw wil geschiede...»

Mijn beminde echtgenote, ween niet om mijn heen-
gaan... ik ga naar den hemel waar ik voor U bidden
zal, opdat God u vergelde voor alles wat gij voor
mij hebt gedaan. Tot wederziens bij den Heer!

Mijn geliefde kinderen, hebt dank voor uw gene-
genvolle bezorgdheid. Blijft de troost en de steun
van uw goede moeder en bidt veel voor vader... Dat
God U zegene en beware.

Mijn duurzame familieleden, vaartwel en bidt voor
mij. Gij vooral. Heerom, gedenkt mij dagelijks aan
het altaar des Heren.

H. Hart van Jezus, ik betrouw op U. (300 d. afl.)

Vrouw Achiel MEIRHAEGHE, geboren Clara
VERBEKE; zijn echtgenote;

Heer Julien MEIRHAEGHE;

Heer Lucien MEIRHAEGHE;

Heer Cyriel MEIRHAEGHE;

Heer Wilfried MEIRHAEGHE;

zijn kinderen;

De familiën MEIRHAEGHE en VERBEKE;

Danken Ued. van harte voor de vrome ge-
beden en blijken van deelname in hun rouw.

Uitg. N. Vanhastel, Dreve 21, Dentergem

✱

BID GOD VOOR DE ZIEL VAN
Magdalena Meirhaeghe

dochter van René en Marie Deneve,

geboren te Ruyssedele 27 December 1911, aldaar
overleden den 5 November 1929.

Versterkt door de H. Sacramenten der stervenden.

*Lid der Congregatie van O. L. V. op Arsoele
en lid van het broederschap van het heilig Herte*

God beproefde mij en leidde mij op den weg des
lijdens. In den bloei mijner jaren voelde ik mijne
krachten door eene ongeneesbare ziekte onder-
mijnd - droeve dagen, en nachten vielen mij ten
deele - doch nooit heb ik geklaagd en in mijne
ziekte vond ik troost en sterkte, overtuigd dat ik
hierdoor God aankepann was. *Isaias - Job.*

Zij was godvruchtig en vol geloof en al wie het
gegeven wierd de schoonheid harer ziel te kennen
en de goedheid van haar hert, zal ze betreuren
En omdat zij aan God aangenaam was, moest zij
door de kwalifigen beproefd wrden.

Maar nu is uw lijden ten einde; de Meester is
daar en roept u: - Sta op getrouwe ziel, sta op, gij
die al de bitterheid van mijnen kelk hebt gedron-
ken - vergeet uw lijden, bekleed u met het gewaad
van glorie, en kom binnen in de blijdschap van
den Heer.

Vaartwel lieve Ouders en Broeders, dank voor
uwe goede zorgen, ik zal u in den hemel nog meer
beminnen dan ik u op aarde beminde heb.

Vaarwel dierbare medezongezangsters, bidt voor
gelijk ik beminde Maria, want een kind van Maria
zal niet verloren gaan.

H. Hert van Jezus, ik heb betrouwen op U.
300 d. afl.

César Standaert Ruyssedele.

✱ WEES IN UWE GEBEDEN INDACHTIG

HEER

ALFONS MEERHAEGHE

Echtgenoot van

Mevrouw MARIA DEGRAEVE

geboren te Ingelmunster de 2 December 1885, godvruchtig
overleden te Heule de 29 Januari 1957, gesterkt door
de H. Sacramenten der stervenden.

Hij was lid van alle godvruchtige Genootschappen.

Vereerd met Kruis van Ridder in Leopold II orde met
Zwaarden - Overwinningsmedalje 1914-18 - Vuurkruis
Militair ereteken wegens dienstancienniteit - Herin-
neringsmedalje Veldtocht 1914-18 - Oorlogskruis met Palm
Medalje van de Yzer - Herinneringsmedalje Leopold II
Burgerlijk kruis en medalje voor bewezen diensten,
openbare besturen - Eeuwfeestmedalje.

Veel herinneringen gaan ons door het hoofd bij de
onverwachte dood van deze voorbeeldige vader. De
zorg voor zijn gezin en de zorg voor zijn werk, dat was
zijn leven. Omwille van zijn kroost heeft hij geslaafd en
omwille van hen heeft hij ook zijn christelijke gaafheid
bewaard. Op alle plaatsen hebben de mensen hem
gezien als de man die goed zijn plicht deed zonder zich
daarvan door iets te laten afbrengen. Altijd in de weer,
van de vroege morgen tot de late avond, altijd met de-
zelfde ijver en geduld, altijd met die goede vriendelijke
lach om de lippen, voor iedereen een goed woord en
voor allen even gediensig. Wat eens verlies, het afster-
ven van zulk een goede vader.

Duurbare Echtgenote, kan ik U ooit genoeg bedanken
voor alles wat gij geweest zijt en gedaan hebt voor mij?
Voor uw zelfvergetende goedheid, voor uw eindeloos
geduld. Wie kan U evenaren? Mijn liefdevolle erkent-
lijkheid betaal ik af in de hemel.

Mijn geliefde Kinderen en Kleinkinderen, omringt
moeder voortaan met verdubbelde liefde en vergeet het
voorbeeld van vader niet. Ik had maar één wens: uw

geluk door werkzaamheid. Het leven is kort. Het doel is
hoog. Ik geef U allen voor 't laatst een kruisje.

Beminde Familieleden en Vrienden, dank voor uw
genegenheid, kijkt met uw betraande ogen naar boven
en weet dat «wat God doet, wel gedaan is» Tot weer-
ziens en bidt allen voor mij.

Mijn Jezus barmhartigheid

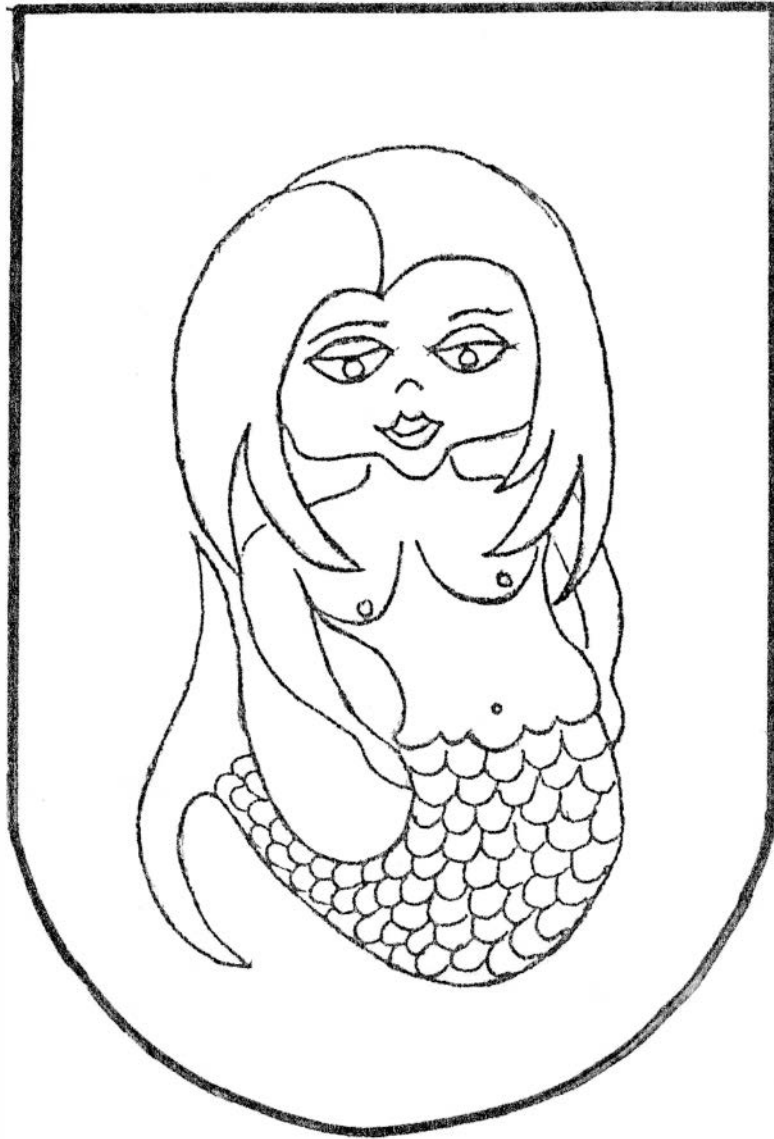
300 d. afl.

Mevr. Alfons MEERHAEGHE geb. Maria DEGRAEVE,
zijn echtgenote,
Heer en Mevrouw Henri MATTON-MEERHAEGHE en
kinderen Frieda en Patriek,
Heer en Mevrouw Marcel DECOENE-MEERHAEGHE
en kinderen Marie-Therese, Jean-Paul, Jean-Pierre, Marie-
Christine, Jean-Marie en Marleen.
Heer en Mevrouw Pol VANSTEENKISTE-MEERHAEGHE
en kinderen Krista en Martine, zijn kinderen en kleinkinderen.
De familie MEERHAEGHE-MESTDAGH,
De familie DEGRAEVE-GOETHALS.

Danken U om uwe gebeden en
blijken van kristelijke deelname.

Begr. Ond., Germ. Herman, Heule - Dr. Van Kerckhaever, Koster, Heule

't MEERMINNEKE

KONTAKTBLAD
VOOR DE FAMILIE
van MEIRHAEGHE

Beste Familieleden

Wij zijn gelukkig dat wij U dit tweede Meerminneke kunnen aanbieden. Een oprechte dankuwel aan de vele familieleden die onze oproep beantwoord hebben en in het bijzonder aan hen die extra-diep in de geldbeugel getast hebben en het ons financieel mogelijk maakten om door te gaan.

Jarenlang hebben we geïnteresseerd, gefascineerd, ja soms geobsedeerd een op den duur onoverzichtelijke berg stamboommateriaal verzameld. Dan kwamen we op het punt dat we alles moesten ordenen, verwerken en in een leesbare vorm gieten, wilden we dit werk voor de toekomst veilig stellen. Je weet dat, als je gegevens en resultaten niet publiceert en vermenigvuldigt, dan alles tevergeefs is geweest en dat geen mens ooit wegwijs raakt in het stamboomlabrynt dat we in de loop der jaren hebben uitgebouwd. Maar publiceren kost geld en alleen de familieleden kunnen je daarbij helpen. Je weet ook dat niet iedereen wakker ligt van zijn stamboom en dat de kans bestaat een desillusie op te lopen bij gebrek aan interesse.

Toch verstuurden we op 1 april 1981 ons eerste Meerminneke en we hoopten dat onze lezers dit niet als een aprilvis zouden beschouwen... Daarna het gespannen wachten en tenslotte het binnenhalen van een rijke oogst! We kunnen doorgaan! Tevreden omdat U ons enthousiasme wilt delen en tevreden vooral omdat ons werk niet met ons zal verdwijnen, maar bewaard zal worden binnen Uw gezin. Nogmaals hartelijk dank!

De belangstelling voor genealogie is de laatste 10, 15 jaar sterk toegenomen. Denken we maar aan de talloze familiefeesten die wekelijks in Vlaanderen georganiseerd worden. Zou het zo zijn dat naarmate de oude familiestructuren opgesplitst worden tot losse kerngezinnnetjes, men toch weer de behoefte voelt om tot een groter familiegeheel te behoren? Gaat de hedendaagse mens toch weer op zoek naar zijn wortels, nu hij steeds meer ontworteld raakt? Of is deze stamboomrage alleen maar een voorbijgaand modeverschijnsel?

Zelf heb ik me van kindsbeen af erg geïnteresseerd voor het verleden, voor de Geschiedenis-met-hoofdletter, maar ook voor heemkunde en genealogie. Het schonk ons dan ook veel bevrediging toen we de eigen voorgeschiedenis begonnen na te pluizen. Als ware amateurs hebben wij ons nooit wetenschappelijke ambities toegemeten. Wel hebben we de spelregels strikt in acht genomen en er voor gezorgd dat alles wat we aan het papier toevertrouwen korrekt en controleerbaar zou zijn. Onze hoofdbedoeling was dus een betrouwbaar én leesbaar verhaal te schrijven over wie onze voorouders waren, wanneer ze leefden, waar ze woonden, wat ze deden voor de kost, wat ze bezaten enz... opdat hun kleine leven toch enig reliëf zou krijgen ondanks de pletwals der eeuwigheid die over hen heen is gegaan.

We hebben het stambomen echter nooit ervaren als alleen maar een leerzame hobby, maar we beschouwden het ook een beetje als een opdracht, een taak die we moesten vervullen. Die lang vergeten voorouders, uit wie wij allen geboren zijn, werden als het ware door ons herboren toen we ze opnieuw ontdekten.

Het warme gevoel hen van de vergetelheid gered te hebben en hen onder onze pen opnieuw tot leven te wekken. Alsof we door het boekstaven van hun levensverhaal een oude schuld hebben ingelost.

Deze drang naar kennis omtrent het voorgeslacht hoeft daarom zeker niet te verworden tot een soort holle en steriele romantiek van bloed en bodem en heimat. Stambomen hoeft niet zozeer het heimwee te vertolken naar die zogezegd "goeie ouwe tijd". Hoe vaak hebben we niet zelf kunnen konstateren dat die goeie ouwe tijd vooral die tijd was toen onze voorouders het zo slecht hadden... De geschiedenis van de kleine man is meestal de geschiedenis van de koppige strijd voor het dagelijks brood en daar kwam weinig romantiek aan te pas.

We hebben gezien hoe onze voorzaten, ondanks de zware tol, toch overleefd hebben. Is het dan niet beangstigend te bedenken dat deze boom-die-raikt-door-zeven-eeuwen morgen in een nukleaire catastrofe kan vernietigd worden? Zijn we van zo ver gekomen om het natuurlijk milieu, waarin onze voorouders in een evenwicht van geven en nemen geleefd hebben, te laten verloederen door de blind om zich heen slaande industriële rampen? Zou onze stamvader Jan net als die wijze indiaan niet zeggen: "het zien van uw steden doet pijn aan mijn ogen?". Stambomen is ook het antwoord zoeken op deze vragen. Misschien kan het beeld van de levensboom daarbij inspirerend op ons inwerken. Moge onze stamboom een levensboom zijn waarvan de wortels bijna acht eeuwen ver terugreiken en wiens takken in de 28^e eeuw nog steeds zullen bloeien!

In dit nummer volgen we dan het levenspad van de vijf "Kane-gemse" kinderen van Jan Van Meirhaeghe. We proberen hen eveneens te situeren binnen het tijdsgebeuren, met name deze tweede helft van de 17^e eeuw toen het internationale politieke onweer zich ook over de streek van Tielt voortbewoog en waarbij als naar gewoonte de kleine man van de regen in de drop kwam.

Daarna richten we ons zoeklicht op een 19^e eeuws familielid Marie Louise Meirhaeghe uit Ruiselede, die als dienstmeid begon, een goede trouwpartij wist te versieren doch al vlug door het noodlot werd achterhaald. Met dank aan de heer K. Delille uit Ieper uit wiens boeiende boek "Jan Francies De Zutter" we enkele gegevens ontleend hebben.

Onder de rubriek "familienieuws" publiceren we een eerste deel van de gegevens die U ons, zoals gevraagd, overvloedig hebt toegestuurd. Vervolgens vuren we "van de hak op de tak" een boel vragen op U af waarop we een antwoord hopen te ontvangen. Helpt U ons om onze zoektocht naar de nog levende familieleden tot een goed einde te brengen. We besluiten dan met een gedicht van vader en een greep uit onze verzameling rcuwzantjes.

Rest ons alleen nog U allen een zonnige vakantie toe te wensen enne... als U eens niet weet wat te doen, dan loont een uitstapje naar het groendorp Kanegem en het al net zo groene Nokere of Wortegem zeker de moeite! Tot begin september!

vader

en

zoon

Jan Meirhaeghe-Vandenbulcke
 Ingelmunstersteenweg 133
 8780 Costrozebeke.
 tel. 056.66.61.92

Herman Meirhaeghe-Scherpereel
 A. Latourstraat 25
 9218 Ledeborg Gent.
 tel. 091.31.38.49

Wij komen van Kanegem

In ons eerste Meerminneke volgden we stamvader Jan Van Meirhaeghe op zijn weg van Nokere naar Kanegem en schetsten we de levensloop van zijn vier zonen Jan, Roegier, Gillis en Adriaen, die nog te Nokere ter wereld kwamen. Hieronder behandelen we dan het levensverhaal van zijn overige vijf kinderen die als allereerste Meirhaeghes te Kanegem geboren werden.

XIV.5. MARIA VAN MEIRHAEGHE werd omstreeks 1637 te Kanegem geboren als dochter van Jan en Maria Swulfs.

Zij huwt te Kanegem op 6 april 1660 met JUDOCUS HAEC, zoon van Jan. Huwelijksgetuigen zijn : Jan Van Poelvoorde, Adrianus Lassu, Nicolaus Jacquemijns en koster Jacobus Vanderhaeghen.

Poorter en landbouwer Joos Haec kwam in 1649 van Ruiselede naar Kanegem wonen. Hij verloor er zijn eerste vrouw, Judoca Craëijnest, die hem vijf kinderen schonk, op 27 juli 1659.

Uit zijn tweede huwelijk met Maria Van Meirhaeghe werden nog vier kinderen geboren :

- a. Judocus Haec, geboren te Kanegem op 29 september 1661.
- b. Egidius Haec, geboren te Kanegem op 30 juli 1663.
- c. Petrus Haec, geboren te Kanegem op 18 mei 1666.
- d. Maria Haec, geboren te Kanegem op 20 november 1668.

Het gezin betreft te Kanegem een "behuysde hofstede" met ongeveer vier bunders grond, waarvan het "langhe ghemet" en de "oostacker" met de westkant aan de pontestraat grenzen.

Na het overlijden van Joos Haec in 1669, wordt Maria's broer Jan Van Meirhaeghe als voogd paterneel aangesteld over de wezen uit dit laatste huwelijk.

Maria Van Meirhaeghe hertrouwt te Kanegem op 17 januari 1671 met poorter JOANNES LANDUYT, zoon van Carolus. Getuigen : Andreas Landuyt en Jacob Vanderhaeghen.

Hun huwelijk zal niet van lange duur zijn. Jan Landuyt overlijdt nog binnen het jaar te Kanegem op 27 december 1671.

Een paar maand later huwt "Maria Merhaghe" ten derden male te Kanegem op 28 februari 1672 met MARINUS MESTDACH, zoon van Jacob.

Na tien jaar huwelijk overlijden beiden heel kort na mekaar; Marijn op 19 april en "Maijken Meerhave" op 28 april 1682. Zij worden begraven met de 'middendienst'.

Onder de minderjarige kinderen uit haar huwelijk met Joos Haec valt er "31 pondt suiver" te verdelen. Uit haar tweede en derde huwelijk werden geen kinderen geboren.

We citeren uit de Kortrijkse Wezerij volgend fragment dat ons een aanwijzing geeft over de oorspronkelijke vestigingsplaats van onze allereerste Kanegemse Meirhaeghes :

" Opden 13° july 1682 brochten alhier over bij eede, Jan Vande Velde fs. Joos tot Aerseele ende Jan Van Meerhaeghe fs. Jans tot Caneghem, als vooghden van Joos ende Maria Haeck fs. ende fia. Joos Haeck fs. Jans, een stuck lants van 305 roeden, suyt den dischmeersch van Caneghem, west dhoirs Jan Meerhaeghe, noort den Thieltschen wegh".

De "Thieltschen wegh" waarvan hierboven sprake is situeert zich op de Westhoek, dit is dat deel van Kanegem dat begrensd wordt door Ruiselede, Tielt en Aarsele. De genoemde weg verbindt Tielt met Ruiselede en daarlangs liggen de gronden van de erfgenamen van Jan Van Meirhaeghe d'oude.

XIV.6. CAROLUS VAN MEIRHAEGHE werd te Kanegem geboren op 31 juli 1640 als kind van Jan en Maria Swulfs.

Het kind wordt op 2 augustus te Ruiselede ten doop gedragen door peter Carolus Van Landuyt en meter Maria Barts.

Carolus overleed te Kanegem als kind vóór april 1649.

XIV.7. PETRUS VAN MEIRHAEGHE werd te Kanegem geboren omstreeks 1642 als zoon van Jan en Maria Swulfs.

Hij erft het poorterschap in 1670 en "Pieter Van Meijerhaghe" betaalt zijn jaarlijkse bijdrage tot 1716.

Pieter huwt op rijpere leeftijd te Tielt op 7 februari 1688 met CATHARINA VERSTRAETE, dochter van Joos. Getuigen : Jan De Hane en Adrianus Van Meirhaeghe.

De bruid is op dat ogenblik reeds vier jaar weduwe van Jacob Desloovere. Het echtpaar Desloovere-Verstraete baatte te Tielt een "behuysde hofstede met o.a. twee ghemeten lants, een bilck van 131 roeden, een lochtinck van 71 roeden ende een cleyn meerselken van 26 roeden" uit.

Pieter en Catharina vestigen zich niet op deze Tieltsche hoeve, maar wel op de Kanegemse Westhoek.

Catharina Verstraete overlijdt er reeds twee maand na het huwelijk op 9 april 1688. Ze werd vijftig jaar.

Pieter Van Meirhaeghe blijft weduwnaar en neemt zijn intrek bij Pieter Van Meirhaeghe, de zoon van zijn broer Jan. Hij overlijdt te Kanegem op 10 februari 1717. Hij werd ongeveer 75 jaar oud.

XIV.8. JOANNA VAN MEIRHAEGHE werd circa 1643 te Kanegem geboren als kind van Jan en Maria Swulfs.

We vonden haar naam slechts éénmaal terug, namelijk waar ze te Kanegem als meter optreedt op 22 november 1668, bij het doopsel van Maria Haec, dochter van Joos en haar zuster Maria Meirhaeghe.

Joanna is wellicht nooit gehuwd; we vonden nergens een huwelijksakte, noch afstammelingen. Haar overlijdensakte vonden we even-
'n terug.

XIV.9. JACOBUS VAN MEIRHAEGHE werd omstreeks 1645 geboren als zoon van Jan en Maria Swulfs.
Zijn moeder overleed kort na zijn geboorte.

Jacobus huwt een eerste maal te Kanegem op 19 oktober 1669 met ELISABETH DECOCK, geboren te Ruiselede als dochter van Joos en Maria Coussens. Getuigen zijn: "Joannes Merhaghe", vader van de bruidegom en Maria Coussens, moeder van de bruid.

Jacob Van Meirhaeghe vestigt zich als landbouwer op de Westhoek en verwerft zijn poorterschap in 1670.

Elisabeth Decock schenkt het leven aan zes kinderen :

1. JOANNES, geboren te Kanegem op 21 juli 1671.
Doopteuffers : Jan Van Meirhaeghe en Maria Decock.

Hij overlijdt als jongeman van 19 jaar te Kanegem op 23 maart 1690.

2. MARIA, geboren te Kanegem op 14 maart 1673.
Doopteuffers : Livinus Codde en Maria Coussens.

Maria Meirhaeghe overlijdt te Kanegem als kind van drie op 25 december 1676.

3. JUDOCA, geboren te Kanegem op 10 oogst 1675.
Doopteuffers : Judocus Decock en Maria Hasaert.

"Judoca Meraeve" huwt te Ruiselede op 4 mei 1700 met poorter JASPAR VAN ACKERE, zoon van Jan.

Zij vestigen zich op "eene hofstede inde prochie van Ruysselede onder de Baronnie van Poucque". Jaspas heeft verder nog "een stuck lants van 1 ghemet ende een stucxken van 90 roeden, liggende inde prochie van Ruysselede onder de heerlykheede van St. Pieters".

Uit hun huwelijk worden te Ruiselede zes kinderen geboren :

- a. Petronilla, geboren op 17 maart 1701.
- b. Petrus, geboren op 2 januari 1704.
- c. Livinus, geboren op 29 april 1708.
- d. Maria Francisca, geboren op 25 oogst 1711.
- e. Maria.....tweeling geboren op 27 maart 1715.
- f. Catharina.....

Judoca Meirhaeghe overlijdt te Ruiselede in haar 40° levensjaar op 2 april 1715, aan de gevolgen van een moeilijke bevalling. De tweeling die ze baarde overleed "hora nativitatis" dit is in het uur der geboorte.

Op 16 september 1715 wordt Pieter Van Meirhaeghe uit Kanegem, moeders broer, als voogd materneel aangesteld over de vier achterblijvende wezen. Deze krijgen elk 1/4 van 24 ponden, 7 schellingen en 8 groten Vlaams toebedeeld.

4. PASCHALIA, geboren te Kanegem op 15 maart 1677.
Doopteheffers : Jacob Debacker en Pachalia Van Gampelaere.
Paschasia Meirhaeghe overlijdt ongehuwd te Ruiselede op 25 maart 1703. Ze werd 26 jaar oud.
5. PETRUS, geboren te Kanegem op 17 september 1679.
Doopteheffers : Petrus Van Meirhaeghe en Maria Decock.
volgt onder XV.3.
6. ADRIANUS, geboren te Kanegem op 18 januari 1681.
Doopteheffers : Adrianus Van Meirhaeghe en Joanna N.
Adrianus overlijdt als kind te Kanegem.

Moeder Elisabeth Decock overlijdt te Kanegem op 10 juni 1683.

Weduwnaar Jacob Van Meirhaeghe hertrouwt voor de pastoor van Aarsele op 4 mei 1685 met MARIA VANDENBROUCKE. De bruid werd te Aarsele geboren op 9 juli 1649 als dochter van Jan en Judoca Devoldere.

Uit dit tweede huwelijk wint Jacob nog één dochter :

7. MARIA, geboren te Kanegem op 18 oktober 1686.
Petrus Van Meirhaeghe fungeert als peter in plaats van de afwezige Egidius Van Meirhaeghe en grootmoeder Josina Devolder is meter.
Maria Meirhaeghe overleed te Kanegem als kind.

Jacobus Van Meirhaeghe overlijdt te Kanegem op 21 februari 1687.
Hij werd slechts 42 jaar...

Zijn weduwe, Maria Vandenbroucke, huwt enkele maanden later te Kanegem op 19 oktober 1687 met Joannes Aerts. Zij bevalt er op 4 september 1689 van een tweeling, Carolina en Jacobus, en sterft in het kraambed. Maria Vandenbroucke wordt te Kanegem begraven op 5 september 1689. Ze was 40 jaar oud...

Jan Aerts hertrouwt vier maand later te Kanegem op 31 januari 1690 met Anna Van Quathem. In 1693 wordt hen een dochttertje Aldegundis geboren die Petrus Van Meirhaeghe als peter krijgt.
Kort daarop overlijdt ook Jan Aerts te Kanegem op 16 november 1694 wellicht als een der vele slachtoffers van een epidemie...

Tot zover het verhaal van stamvader Jan die in 1635 van Nokere naar Kanegem kwam wonen en dat van zijn kinderen en kleinkinderen die er wortel schoten.

Situieren we nu de levensloop van onze voorouders binnen de Kanegemse dorpsgeschiedenis en binnen de golfslag van de Geschiedenis-met-hoofdletter:

Onze 17e eeuwse voorouders leefden in een eeuw die op politiek gebied traditioneel bestempeld wordt als dé ongelukseeuw in onze vaderlandse geschiedenis. Daarmee verwijst men dan naar de sluiting van onze levensader de Schelde, de oorlogen tegen de afgescheurde Verenigde Provinciën en daarna tegen Frankrijk.

Op sociaal-ekonomisch vlak ziet men dat de plattelandsbevolking voortdurend aangroeide en dat de textielnijverheid, de broodwinning bij uitstek in Vlaanderen, hoge toppen scheerde. Toch kan men niet ontkennen dat, ondanks deze relatieve bloei, de bevolking enkele heel donkere mizeriejaren heeft doorploeterd, vooral dan tijdens de Negenjarige Oorlog.

Tijdens de 17^e eeuw is het eigenlijk nooit helemaal rustig geweest. We zagen hoe onze stamvader Roegier Van Meirhaeghe uit Nokere in de dertiger en veertiger jaren oorlogsschadevergoeding uitbetaald kreeg. In die dagen verhuisde zijn zoon Jan naar Kanegem, dat echter evenmin ontenapte aan het oorlogsgeweld.

Rond 1645 had de streek heel wat te lijden onder de Franse troepenbewegingen. In 1645-46 werden de kerken van het naburige Aarsele, Ruiselede en Wontergem geplunderd, waarbij dan vaak een gedeelte van het kerkarchief in vlammen opging. Zo verdwenen ook te Kanegem de parochieregisters van vóór 1647. Die registers bevatten de echo's van het menselijk leed en de vreemde legers zijn tot in de doopboeken aanwezig. Op 1 oktober 1650 en op 2 februari 1656 treffen we er de doopakten aan van telkens een "soldatenkind". De vermelding "tempore fugi", dit is "ten tijde van de vlucht", lezen we op 1 september 1658 in de doopakte van een kind van Petrus Neerman, dat tijdens de vlucht te "Pousele" werd gedoopt.

Uit een schaderapport anno 1677, ten tijde van de Hollandse Oorlog, vraagt Kanegem "50 pond, 1 schelling en 1 groot, dat de selve prochie te costen heeft geweest door de spaensche partijen soldaeten, geduerende de maendt van mey 1677". Tijdens de novembermaand blijken de Spanjolen voor 44 pond, 17 schellingen en 4 groten schade te hebben aangericht aan de Kanegemse dorpsgemeenschap.

In 1683-84, tijdens de korte Chambres de Réunionoorlog, zien we hoe borelingen van Kanegemnaars "tempore fugi" gedoopt werden te "Poucke" en te "Maldeghem". Te Kanegem zelf treffen we dan weer doopakten aan van vluchtelingen uit "Meyghem en Haeltere". Op 21 september 1684 overlijdt te Kanegem Joanna De Schuyter, "fugitiva" ofte vluchtlinge uit "Winck".

Vier jaar later brak de Negenjarige Oorlog uit (1688-1697) tussen Frankrijk en een Europese coalitie. De strijd werd voor een groot deel in Vlaanderen uitgevochten, dat niet voor niks "het slagveld van Europa" werd genoemd. In zijn boeiende studie, waaruit we citeren, beschouwt M. Delmotte de Kortrijkse Kasseirij als "de grote verliezer" van deze veroveringsoorlog. De plaatselijke bevolking had het erg te verduren, zowel van de zijde van de geallieerden als van die van de bezetter. Ook hier getuigen de parochieregisters van de bloedige represailles die tegen de burgers werd ondernomen.

In 1690 werden te Kanegem in één week twee inwoners gedood door de bezetter. Op 28 mei 1690 werd Steven Poppe begraven. De pastoor noteerde dat Steven "occisus est a Gallis", of dat hij door de Fransen werd vermoord... Enkele dagen later, op 4 juni wordt Gillis Vervaecke eveneens door Franse soldaten gedood! In datzelfde jaar hadden de bezetters 650 koeien, 49 paarden en een niet nader te bepalen aantal schapen en zwijnen in beslag genomen. Te Kanegem behoorde Antoon De Backer tot de grote lachtoffers, toen hij met zijn 18 koeien regelrecht in de armen van de Fransen liep, op weg naar het kasteel van Poeke. Een andere inwoner, Geeraert Raes deed zijn beklag om het verlies van zijn twee koeien "die goet ende wel te passe waeren"...

1694 werd een jaar met een ontstellend hoog aantal armen én het jaar van de "contagieuze siekten" en dood. Met de oorlogsaellende kreeg de bevolking nu ook nog af te rekenen met de "pestziekte". De epidemie bereikte haar piek tijdens de maanden oktober en november. Te Kanegem stierven in oktober 14 en in november 22 parochianen. We noteren er voor 1694 op slechts 10 geboorten, 72 (!) overlijdens. De Kanegemse bevolking verminderde maar eventjes met 12%. Te Ruiselede overleden in datzelfde jaar 212 inwoners en de bevolking liep met 33% terug! In het naburige Tielt en Aarsele stierven in 1694 respectievelijk 477 en 173 inwoners...

Epidemies staken op geregelde tijden de kop op en hun dodelijk spoor loopt door de overlijdensregisters. Op een gemiddelde van 12 overlijdens per doorsneejaar, stierven er te Kanegem in :

1658	:	24 inwoners of tweemaal het gemiddelde.
1668	:	25 inwoners
1676	:	37 inwoners of driemaal het gemiddelde.
1677	:	21 inwoners
1680	:	27 inwoners
1682	:	35 inwoners
1694	:	72 inwoners of zesmaal het gemiddelde.

Tijdens het jaar 1695 werd de kerk beschadigd. Er werden geen docpakten ingeschreven tussen 27 september 1694 en 9 september 1695. Iemand noteerde : "hic a militibus quaedam folia lacerae sunt", ofwel dat de bladzijden door de soldaten werden gescheurd.

Nog een gevolg van de oorlogsprikelen én de hoge grondlasten was het groeiend oppervlak braakliggende landbouwgrond. Kanegem telde in 1695 slechts 146 bunders en 26 roeden belastbare, dus bewerkte grond op een totaal van 769 bunders en 107 roeden, wat een procentuele vermindering betekende van ongeveer 19% !!

Uiteindelijk kwam er in 1697 toch een einde aan deze oorlog. De vrede was echter van korte duur want vier jaar later brak de Spaanse Successieoorlog uit die van 1701 tot 1713 twaalf lange jaren duurde. Deze oorlog, waarvan opnieuw de kleine man het grootste slachtoffer werd, eindigde met de Vrede van Utrecht en had als resultaat dat wij Frans Vlaanderen aan Frankrijk moesten afstaan.

Onze eerste Kanegemse Meirhaeghes uit deze tweede helft van de 17^e eeuw zullen er na hun exodus wel niet het Beloofde Land van Melk en Honing gevonden hebben. Toch hebben zij deze moeilijke tijden relatief goed overleefd. Al werden ook zij, vooral in de negentiger jaren, heel zeker gekonfronteerd met oorlogsmiserie en ellende, toch bleef de familie blijkbaar gespaard van de dodelijke epidemies.

Het heeft echter niet veel gescheeld of deze Kanegemse tak was reeds na twee generaties uitgestorven. Van stamvader Jan werden namelijk 13 kleinkinderen-Meirhaeghe geboren, waarvan slechts één zoon het geslacht zal verderzetten. Deze had op zijn beurt vier zonen van wie op vandaag nog nakomelingen in leven zijn. Op die manier behoren wij allen tot één der vier takken van onze Kanegemse boom.

Hieronder duiden we aan bij welke tak (A,B,C of D) uw ouders, grootouders of overgrootouders behoren. Zo kunt U zich binnen het stamboombos enigszins oriënteren. In onze diverse rubrieken en artikels zullen we ook telkens specificeren bij welke tak de behandelde personages thuishoren. Alles wat vóór 1700 valt behoort uiteraard tot onze gemeenschappelijke voorgeschiedenis.

tak A.

de nakomelingen van Henri Meirhaeghe en Melanie Van Oost.en van :

- Achiel Meirhaeghe x Marie Louise Devos.
- Adiel Meirhaeghe x Marie Elise Callis.
- Remi Meirhaeghe x Machteld Verfaillie.

tak C.

de nakomelingen van Bernard Meirhaeghe en Marie Justine Lambrecht :

- Arthur Meirhaeghe x Maria David.

de nakomelingen van Eduard Meirhaeghe en Marie Eugenie Van Eenoo :

- Maurice Meirhaeghe x Cyrilla Scheerens.
- Cyriel Meirhaeghe x Helena Maes.
- Achille Meirhaeghe x Clara Verbeke.
- Oscar Meirhaeghe x Coopman.

de nakomelingen van Felix Meirhaeghe x Rosalie Laethem en van :

- Jules Meirhaeghe x Prudence Debeil.
- Richard Meirhaeghe x Emma Dhondt.
- René Meirhaeghe x Marie Louise Deneve.

de nakomelingen van Eduard Meirhaeghe en Leonie Missant en van :

- Henri Meirhaeghe x Idalie Sprist.

de nakomelingen van Ivo Meirhaeghe en Rosalie Sierens en van :

- Camille Meirhaeghe x Marie Romanie Dewaele.

de nakomelingen van Camille Meirhaeghe en Leontine Verbauwheede :

- Clara Meirhaeghe x Modest Baudoncq.
- Cyrilla Meirhaeghe x Maurice Janssens.

de nakomelingen van Henri Meerhaeghe en Virginie Mestdagh en van :

- Edmond Meerhaeghe x Leontine VandeKerckhove.
- Alfons Meerhaeghe x Maria Degraeve.

de nakomelingen van Désiré Meirhaeghe en Rosalie Tjigtgat en van :

- August Meirhaeghe x Estella Vandermeersch
- Theophiel Meirhaeghe x Irma Dewaele.
- Jules Meirhaeghe x Desmet x Cyrilla Dewaele.
- Cyriel Meirhaeghe x Alice Dewaele.
- Zuima Meirhaeghe x Jules Van Parijs.
- Maria Meirhaeghe x Richard Vereecke.

Tak B en D hebben we tot het begin van deze eeuw uitgewerkt doch de weinige eventuele afstammelingen werden nog niet gelocaliseerd. De familieleden van tak A vormen een minderheid en tak C omvat zeker 80% van de nog levende Meirhaeghes.

Het spreekt vanzelf dat bovenstaande lijst, wegens plaatsgebrek, verre van volledig kan zijn. Zij biedt alleen, zoals gezegd, een eerste oriëntatiemogelijkheid.

bronnen :

- parochieregisters van Nokere, Kanegem, Tielt, Ruiselede, Aarsele; Microfilm, Algemeen Rijksarchief Brussel.
- oud gemeentearchief Nokere; Rijksarchief Ronse.
- "De Kasselrij Kortrijk en de Gaverstreek, de grote verliezers van de 9-jarige oorlog" door M. Delmotte; 4° jaarboek van de Geschied- en Heemkundige Kring de Gaverstreke -1976- p.90 e.v.

Marie Louise Meirhaeghe

van "dienstmeid" tot "bijzondere"

Marie Ludovica of Marie Louise Meirhaeghe (tak A) werd te Ruiselede geboren op 7 augustus 1813 als twaalfde en laatste kind van Jan Francies Meirhaeghe en Rosa Demeyer. Haar ouders vestigen zich op de Strookotwijk als landbouwers. In de loop der jaren verdient vader de kost als werkman, wever, arbeider en als smid. Moeder is een van de vele spinsters uit het 19^e eeuwse Vlaanderen. Van het kroostrijk gezin overlijden vier dochttertjes nog als kind en drie volwassen kinderen bleven ongehuwd. Het zag er naar uit dat "dienstmeid" Marie Louise ook ongehuwd zou blijven tot ze op 38-jarige leeftijd plots de ware Jacob blijkt gevonden te hebben...

Op 12 januari 1851 huwt ze te Ruiselede met de 70-jarige "bezoondere" Norbert Dhuvettere. De bruidegom is inderdaad niet de eerste de beste. Hij werd op 27 juni 1781 te Ruiselede geboren als zoon van Carolus Constantinus Dhuvettere en Carolina Heyndrickx. Norbert oefent aanvankelijk te Ruiselede het beroep van bakker uit. In 1807 huwt hij met beenhouwersdochter Petronilla Theresia Deschrijvere en Dhuvettere begint een succesrijke loopbaan.

In 1831 wordt hij gemeenteontvanger te Kanegem, waar hij ook lid is van de kerkraad. Te Kanegem oefent hij eveneens het beroep uit van molenaar en olieslager. In 1843 verhuist hij dan weer naar zijn geboortedorp Ruiselede, alwaar zijn echtgenote Petronilla Deschrijvere als "bijzondere" overlijdt op 30 mei 1850. Uit dit eerste huwelijk werden geen kinderen geboren.

Norbert Dhuvettere hertrouwt nog geen vol jaar later met Marie Louise Meirhaeghe en nog een jaar later schenkt zij de reeds bejaarde vader een erfgenaam: Charles Constant Dhuvettere, geboren te Ruiselede op 7 januari 1852. Charles Constant werd later notaris te Zonnebeke en Ieper, waar hij tevens gemeenteraadslid en schepen was. Hij overleed te Sées op 9 juni 1940.

Zes maand na de geboorte van zijn enige zoon overlijdt "proprietaris" Norbert Dhuvettere te Ruiselede op 16 juni 1852.

Dat hij een vermogend man was bewijst deze greep uit zijn eigendommen:

- een huis verdere gerieven en 13 a. 2 ca. te Caneghem.
- eenen koornwindmolen en boekweitmaeldery met woonhuis, schuer, stalling verdere gerieven en 58 a. 60 ca. grond te Caneghem.
- een hofstedeken te Caneghem, groot 3 ha. 6 a. 16 ca.
- eene tweewoonst en 37 a. 58 ca. te Ruysselede.
- een hofplaetseken te Ruysselede, 5 ha. 48 a. 60 ca.
- eene tweewoonst en 1 ha. 26 a. 6 ca. te Ruysselede.

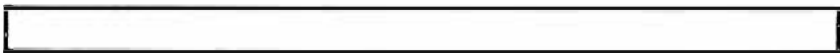
Marie Louise Meirhaeghe ontving van haar echtgenoot bij testament "eene lijfrent van 500 franken 's jaers, in te gaen met den dag van zijn overlijden en vrij van successieregten".

Het lot had ervoor gezorgd dat Marie Louise in twee jaar tijd van dienstmeid tot de status van rijke weduwe was geëvolueerd; ze werd dan ook een begeerde partij voor eventuele trouwlustigen. Geen vol jaar na de dood van haar echtgenoot hertrouwt Marie Louise Meirhaeghe te Ruiselede op 11 juni 1853 met Kanegenaar Jan Francies Dezutter. Deze was geen onbekende voor haar. In 1846 pachtte hij van "grondeygenaer Norbert Dhuvettere een woonhuys, olie- en koornwindmolen met annexe gebouwen, midsgaeders een kleyn huys daer mede gaende en omtrent de 44 a. 25 ca. medegaenden grond, allen gestaen en gelegen binnen de gemeente van Caneghem een weynig van oosten het dorp". Jan Francies Dezutter was molenaar en olieslager te Kanegem en Marie Louise gaat aldaar met haar kind Charles Constant inwonen. Dezutter woont dus met vrouw en pleegkind op de molen die eigendom is van het pleegkind!

Hun echtverbintenis zou echter evenmin van lange duur zijn. In haar eerste huwelijksjaar overleed Marie Louise Meirhaeghe te Kanegem op 18 april 1854 aan de gevolgen van een vroegtijdige misgeboorte. Ze werd geen 41 jaar oud.

Tot zover het levensverhaal van Marie Louise Meirhaeghe, wiens levenslot zo'n gunstige en vooral voordelige wending scheen te nemen, maar die in minder van vier jaar tijd door het noodlot werd achterhaald...

Jan Francies Dezutter hertrouwde met Rosalie Van Overbeke die hem twaalf kinderen schonk. Heel wat familieleden zullen zich hen zeker nog goed herinneren: Baziel Dezutter, Octaaf die geneesheer werd, Valerie die jarenlang Kanegems vrouwelijke gemeenteontvanger was, Leo de latere burgemeester van Kanegem, Theophiel Dezutter die net als mijn grootvader August Meirhaeghe een steenoven uitbaatte, en anderen.

F A M I L I E N I E U W S

En Adam Gewon Seth...

CHARLOTTE Deconinck, geboren te Menen op 12 juni 1977.
dochter van Bernard Deconinck en Marleen Herman uit Lauwe.
kleindochter van André Deconinck en Leona Meirhaeghe uit Marke.

TOM Pauwels, geboren te Kortrijk op 15 december 1977.
zoon van Antoon Pauwels en Jacqueline Deconinck uit Bavikhove.
kleinzoon van André Deconinck en Leona Meirhaeghe uit Marke.

KARINE Meirhaeghe, née le 19 décembre 1977.
fille de Claude Meirhaeghe et Annick Couvin - France.
petite-fille de Gerard Meirhaeghe et de Christiane Paillas - France.

ANN Meirhaeghe, geboren te Leuven op 21 december 1977.
dochter van Daniel Meirhaeghe en Hilde Stas uit Wilsela-Leuven.
kleindochter van Remi Meirhaeghe en Margriet Huys uit Assebroek.

NICOLAS Meirhaeghe, né le 24 juin 1978.
fils d' Yves Meirhaeghe et d' Annick Frémy - France.
petit-fils de Joseph Meirhaeghe et de Marcelle Mauclair - France.

SANDY De Wispelaere, geboren te Deinze op 5 oktober 1978.
dochter van Marc De Wispelaere en Georgette Dekeyzer.
kleindochter van Michel De Keyzer en Elza Meirhaeghe uit Ruislede.

PIETER Cardon, geboren te Kortrijk op 9 oktober 1978.
zoon van Jacques Cardon en Martine Van Eeckhoutte uit Kortrijk.
kleinzoon van Noel Cardon en Julienne Meirhaeghe uit Marke.

STEVEN Marichael, geboren te Waregem op 8 december 1978.
zoon van Marc Marichael en Greta Callewaert uit Deinze.
kleinzoon van René Marichael en Marie-José Meirhaeghe uit Tielt.

IRIS Deconinck, geboren te Menen op 18 december 1978.
dochter van Bernard Deconinck en Marleen Herman uit Lauwe.
kleindochter van André Deconinck en Leona Meirhaeghe uit Marke.

JEAN BAPTISTE Frémy, né le 23 janvier 1979.
Fils de Jean-Pierre Frémy et de Gilberte Meirhaeghe - France.
petit-fils de Joseph Meirhaeghe et de Marcelle Mauclair - France.

VEERLE Meirhaeghe, geboren te Deinze op 18 juni 1979.
dochter van Frans Meirhaeghe en Rita Van Hoey uit Deinze.
kleindochter van Cyriel Meirhaeghe en Maria Claeys uit Astene.

SVEN Van Renterghem, geboren te Tielt op 19 juni 1979.
zoon van Willy Van Renterghem en Lieva Deman.
kleinzoon van Maurits Van Renterghem en Germaine Meirhaeghe - Ruislede.

KAREL Schelstraete, geboren te Deinze op 10 september 1979.
zoon van Gilbert Schelstraete en Greta De Schuyter uit Grammene.
kleinzoon van Charles De Schuyter en Gabrielle Van Parijs uit Kanegem.
achterkleinzoon van Jules Van Parijs en Zulma Meirhaeghe uit Kanegem.

MATHIEU Pourille, né le 23 mars 1980.
fils de Jean Marie Pourille et d' Edith Meirhaeghe - France.
petit-fils de Joseph Meirhaeghe et de Marcelle Mauclair - France.

LIESBETH Marichael, geboren te Waregem op 18 juli 1980.
dochter van Marc Marichael en Greta Callewaert uit Deinze.
kleindochter van René Marichael en Marie-José Meirhaeghe uit Tielt.

ELLEN Van Nieuwenhuyse, geboren te Roeselare op 3 september 1980.
dochter van Piet Van Nieuwenhuyze en Mieke Lambert - Schuiferskapelle.
kleindochter van Marcel Lambert en Josephine Meirhaeghe - ibidem.

SIMON Meirhaeghe, né le 22 octobre 1980.
fils d' Yves Meirhaeghe et d' Annick Frémy - France.
petit-fils de Joseph Meirhaeghe et de Marcelle Mauclair - France.

CELINE Picot, née le 29 novembre 1980.
fille de Marcel Picot et de Sylvie Bécard - France.
petite-fille de Jean Bécard et de Maria Meirhaeghe - France.

LIESELOTTE Van Renterghem, geboren te Tielt op 20 december 1980.
dochter van Willy Van Renterghem en Lieva Deman.
kleindochter van Maurits Van Renterghem en Germaine Meirhaeghe - Ruisel.

MELANIE Deconinck, geboren te Marsberg - Duitsland op 24 februari 1981.
dochtertje van Jacques Deconinck en Rita Lutke uit Marsberg - Duitsld.
kleindochter van André Deconinck en Leona Meirhaeghe uit Marke.

KATRIEN Van Meenen, geboren te Eeklo op 10 maart 1981.
dochter van Etienne Van Meenen en Ria Van Waesberghe uit Assenede.
kleindochter van Remi Van Meenen en Rachel Meirhaeghe uit Assenede.

ARNOUT Verkaemer, geboren te Kortrijk op 27 april 1981.
zoon van Chris Verkaemer en Lieve Matton uit Beveren-Leie.
kleinzoon van Georges Verkaemer en Helene Meirhaeghe uit Beveren-Leie.

300 jaar geleden :

ADRIANUS Van Meirhaeghe, geboren te Kanegem op 18 januari 1681.
zoon van Jacob Van Meirhaeghe en Elisabeth Decock uit Kanegem.
kleinzoon van Jan Van Meirhaeghe en Maria Swulfs uit Kanegem.

wij denken aan

CYRIELA EMMA Meirhaeghe, weduwe van Camiel Claeys.
Geboren te Kanegem op 1 december 1884 en overleden te Deinze op 3
januari 1979.
Dochter van Eduard Meirhaeghe en Marie Eugenie Van Eenoo uit Kanegem.

ESTELLA MARIA VANDERMEERSCH, weduwe van August Meirhaeghe.
Geboren te Ruiselede op 7 juni 1887 en overleden te Tielt op 5 novem-
ber 1978.
Dochter van Theophiel Vandermeersch en Melanie Christiaens.

IRIS Vande Walle, geboren te Gent op 9 maart 1981 en aldaar overleden
op 26 maart 1981.
dochtertje van Irené Vande Walle en Dorine Lambert uit Vosselare.
kleindochterje van Marcel Lambert en Josephine Meirhaeghe uit
Schuiferskapelle.

van de hak op de tak

- * Hartelijk dank aan Mevrouw R. Meirhaeghe-Moortgat uit Brasschaat en aan Mevrouw F. Meirhaeghe-Vergucht uit Roeselare om de vele informatie die zij ons toestuurden naar aanleiding van onze oproep in Meerminneke 1. omtrent de figuur van dr. Remi Meirhaeghe. Eveneens dank aan Alois Meirhaeghe uit Petegem-Deinze voor de adressen van de kinderen M. Baudoncq-Meirhaeghe.
- * Bericht aan de nakomelingen van Camiel Meirhaeghe x Maria Dewaele of van Remi Meirhaeghe x Margriet Huys. (tak C)
Wie bezorgt ons meer informatie omtrent de echtparen :
- Hortence Meirhaeghe x Henri Matthue.
- Ghislain Meirhaeghe x Romanie De Wispelaere.
- Deze beide kinderen van Ivo Meirhaeghe en Rosalie Sierens huwden te Ruiselede omstreeks de eeuwwisseling, doch verhuisden blijkbaar. Waarheen? Hebben zij nog kinderen of kleinkinderen? Waar? Adres?
- Clara Meirhaeghe huwde te Ruiselede in 1927 met Augustijn Catteau. Daarna spoorloos. Waarheen? Macquigny-Frankrijk? Kinderen? Adressen a.u.b.
- * Bericht aan de nakomelingen van Eduard Meirhaeghe x Marie Eugenie Van Eenoo. (tak C).
Graag meer informatie omtrent het echtpaar Oscar Meirhaeghe-Coopman. Doodzantjes? De adressen van hun zoon Wilfried Meirhaeghe en eventueel overige kinderen.
- * Bericht aan de nakomelingen van Augustijn Meirhaeghe en Maria Heyndrickx (tak A.) of aan de andere familieleden van tak A.
- Jules Meirhaeghe huwde te Ruiselede in 1906 met Malvina Hemerijck. Daarna spoorloos. Waarheen? Antwerpen?
- Ferdinand Meirhaeghe huwde te Ruiselede in 1901 met Juliana Desmet. Hun kinderen te Ruiselede geboren : Laurent (1902), Elza (1903) en Suzanne Meirhaeghe (1906).
Graag hun adressen en/of die van hun kinderen. Dank.
- * In het boek "Belgians in America" van Phil. Sabbe en Leon Buyse lezen we dat ene Adrian Meerhaeghe in 1960 president was van de "Belgian American Krulbowlers Club" te Detroit-U.S.A. Deze trabollersclub werd in 1939 gesticht en Adrien Meerhaeghe behoorde tot de "outstanding bowlers", een kampioen dus. Wie weet ons meer te vertellen over deze naamgenoot? Is hij een kleinzoon van Arthur Meerhaeghe-Verhaest uit Ingelmunster?
- * Bericht aan de afstammelingen van Achiel Meirhaeghe-Devos (tak A)
Graag het precieze adres van Germaine Meirhaeghe - E.Z. Maria Ludgeria.
- * Het echtpaar Emile Meirhaeghe x Marie Louise Braeckeveldt huwde te Tielt in 1904 (tak B.)
Graag de adressen van hun dochters Sara (1906) en Cora Meirhaeghe.

- * Bericht aan de afstammelingen van Felix Meirhaeghe en Rosalie Laethem (tak C)
- adressen van de kinderen van Cyriel Meirhaeghe x Laura Dhont.
 - E.Z. Mariette Meirhaeghe.
 - André Meirhaeghe-Vriendt.
 - Mevr. Paulette Gauthier echtg. Wilfried Meirhaeghe (+)
 - adres van de zoon van Jozef Vervaeck x Leonie Meirhaeghe.
 - André Vervaeck-Steenbeke.
 - adressen van de kinderen van Camiel Kint x Emma Meirhaeghe.
 - Cyriel Decock-Kint.
 - Oktaaf Vervaecke-Kint.
 - Gerard Kint-Vindevoghel.
 - Oskar Kint-Lannoo.
 - adressen van de kinderen van Henri Dhont x Alida Meirhaeghe.
 - Remi D'hont-Vandeweghe.
 - Oscar D'hont-Bruyneel.
 - adressen van de kinderen van Maurits Van Renterghem x Meirhaeghe.
 - Willy Van Renterghem-Deman.
 - Wilfried Van Renterghem-Steenbeke.
- * Bericht aan de "Van" Meirhaeghes die zich ook op ons familietijdschrift geabonneerd hebben :
- Welkom binnen onze familievereniging!
 U weet dat wij U "voorlopig" niet kunnen thuiswijzen binnen de Van Meirhaeghe-stamboom. Wij zullen echter al het mogelijke doen om ook uw stamreeks uit te werken, op de boom te enten en op te nemen in ons toekomstig familieboek. Daarvoor moet U ons echter een aantal precieze gegevens bezorgen die we nodig hebben om aan de slag te kunnen gaan. Graag dus de namen, geboorteplaats én geboortedatum van uw grootouders (voor de lezers die geboren zijn circa 1920) en/of van uw overgrootouders (voor de lezers die geboren zijn circa 1950). Raadpleeg oude trouwboekjes, rouwbrieven, doodzantjes, spreek oudere familieleden aan enz... Misschien kent U wel familieleden die zélf in hun stamboom willen klimmen? Medewerkers zijn natuurlijk altijd welkom en we zullen hen graag begeleiden op hun zoektocht.
- * In ons Meerminneke nr. 3 vindt U onder meer :
- De verklaring van de naam Meirhaeghe.
Een studie omtrent de schrijfwijze, de herkomst en de betekenis van onze familienaam.
 - De klokken van Kanagem... of hoe Francies Meirhaeghe anno 1775 de klepel wel wist hangen, doch de klok niet hoorde luiden...
- * Met dank aan de firma Metalor, Amerikaanse Stock, Ingelmunstersteenweg 23, Oostrozebeke en aan mijn vriend Marc Vanhoorelbeke voor de vele stenciloveruren.
- * Ons rekeningnummer is en blijft : 737 - 4262090 - 50.

verjaardagsgedicht

Niet dat het zoeken mij verdriet,
noch 't speuren naar vergane sporen,
noch nieuwe bronnen aan te boren
bij 't zoeken naar een heel oud lied.

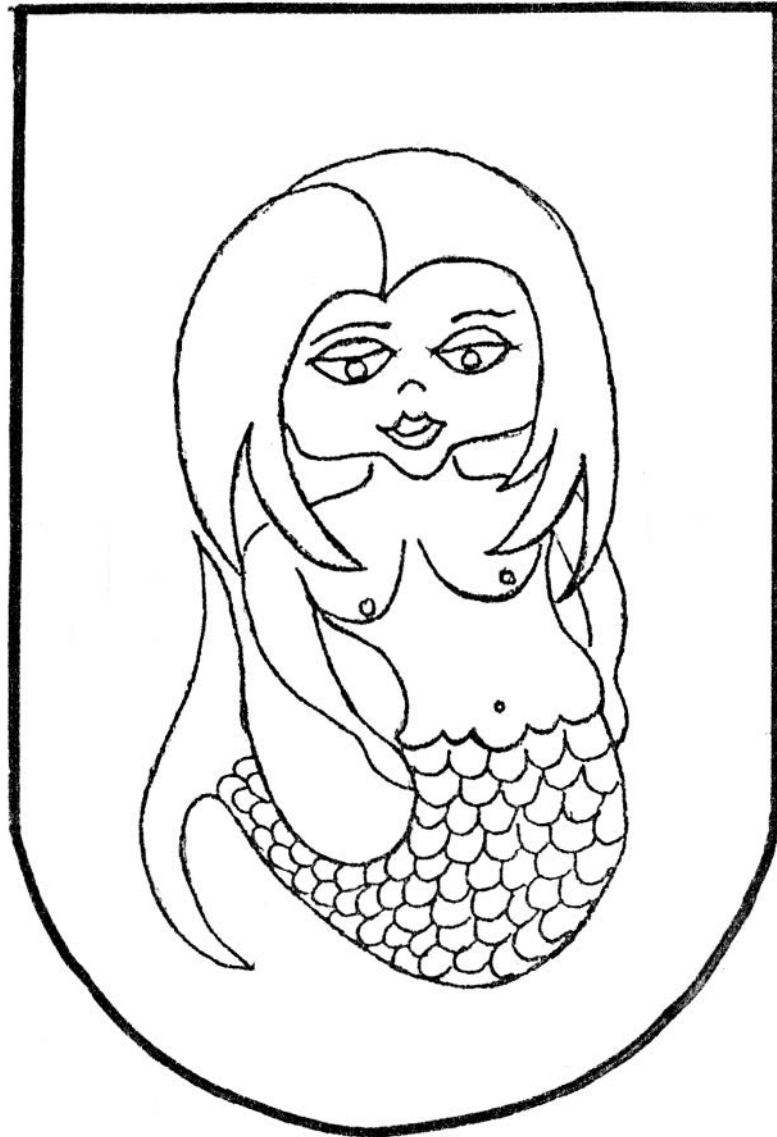
Want in het huis van ons verleden
zijn kamers voor een verre droom.
Van iedere twijg van deze boom
voel ik de hartslag door mijn leden.

Maar dat ik oud word met Uw jaren
en in mijn kop het donkere suizen hoor.
Mijn zee die wegebt altijd... altijd door
troebel als oude wijn die niet wil klaren.

Dat is 't wat mij verdriet... Maar zie
Ik ben weer blij als ik Uw feest kan vieren.
Dat ik met bloem en lied Uw huis mag sieren.
En ik herleef als ik Uw kinders zie ! !

Jan Meirhaeghe

't MEERMINNEKE

KONTAKTBLAD
VOOR DE FAMILIE
van MEIRHAEGHE

DE NAAM VAN MEERHAEGHE

over

de schrijfwijze

de herkomst en

de betekenis

van onze familienaam

Van Meerhaeghe? Onze familienaam? Onze naam wordt toch anders geschreven, hoor ik u denken. Onze familienaam wordt inderdaad op een andere wijze gespeld en sommigen denken misschien dat ze dan ook tot een andere stam behoren. Onze familiestudie heeft echter uitgewezen dat alle Meirhaeghes, mét of zonder "van" en hoe hun naam in al zijn variaties ook moge geschreven worden, allen tot één en dezelfde struik behoren! Alle sporen leiden ons terug naar hetzelfde stipje grond waar onze naam ooit zijn oorsprong vond.

1. SCHRIJFWIJZE.

Laten we omtrent de schrijfwijze eerst wat klaarheid scheppen. Vandaag de dag is het zeker een noodzaak en zelfs een eis dat de naam in officiële documenten eenvormig genoteerd wordt. Iedereen kent de administratieve en juridische problemen die kunnen oprijzen wanneer dit niet gebeurt. Toch is het zo dat er tot voor korte tijd een grote willekeur bestond wat de schrijfwijze van de namen betreft.

Globaal kunnen we stellen dat de eerste vaste regels pas ingang vonden met het invoeren van de Burgerlijke Stand, ten tijde van Napoleon (ca 1800). Desalniettemin treffen we in de loop van de vorige eeuw nog talloze verschrijvingen aan.

In de periode vóór de Franse Revolutie (1789), tijdens het Ancien Régime dus, heerste een bijna absolute willekeur in de schrijfwijze van de namen. We hebben in de loop der eeuwen zeker meer dan honderd verschillende variaties genoteerd, gaande van "Mijrage" over "Meraeve" tot "Vandermeerehaghen". Zo is het geen zeldzaamheid als in één en dezelfde doopakte, de namen van de vader, de boreling en de broer van vader die het peterschap waarnam, op drie verschillende wijzen geschreven wordt!! Onder de oorzaken van die toestand vermelden we het feit dat men de namen op het gehoor neerschreef en dat de meeste mensen slechts gebrekkig of helemaal niet konden lezen of schrijven. Het ligt voor de hand dat, zeker met een naam als de onze, een enorm aantal kombinatiesmogelijkheden en variaties mogelijk was. We mogen ons dus zeker niet mordicus vastklemmen aan de schrijfwijze van de naam om bepaalde familieverbanden te leggen of te weerleggen. Jan Merhage kan dus best de zoon zijn van Pieter Van Meerhaeghe en de kleinzoon van Jacob Meirhaeghe!

Doch sakkeren we niet al te veel op die oude prochiepapien en krasselklerken. Een blik op de rekeninguittreksels van onze Meermin-abonnees leert ons hoe ook de komputer anno 1981 zich ook al eens verschrijft. Zo noteerden we voor de naam Meirhaeghe onder meer : Meirhaghe, Kreirhaeghe, Meirhfaeghe, Merrhaeghe enz.

Wij die tot de Kanegemse tak van de Wortegemse stam Van Meerhaeghe behoren, zijn allen "Meirhaeghes-zonder-van" en daarmee vormen wij een minderheid. De "Van" Meirhaeghes vormen vandaag de overgrote meerderheid onder de levende stamgenoten. Onze voorvaders uit de drie eerste Kanegemse generaties staan nog afwisselend als Meirhaeghes mét en zónder "van" genoteerd in de archiefstukken. Uit de signaturen van de broers Augustijn en Jacob Meirhaeghe, respectievelijk te Kanegem geboren in 1711 en 1715, kunnen we opmaken dat zij reeds kortweg "Meirhaghe" en "Meirhaege" zonder "van" handtekenden. Het voorvoegsel "van" verdween, wat onze tak betreft, definitief rond 1740. De oorspronkelijke schrijfwijze was echter wel degelijk VAN Meerhaeghe!

2. HERKOMST.

Om nu de herkomst (én de juiste betekenis) van onze naam te achterhalen, moeten we proberen om zo ver mogelijk terug te gaan in het verleden, teneinde de oudste schrijfwijze terug te vinden. Op die manier vermijden we van naamverklaringen te verzinnen die louter op fantasie berusten. Een naam kan namelijk in de loop der tijden zodanig evolueren dat we de hedendaagse schrijfwijze bijna niet meer herkennen in haar oudste geschreven vorm, zodat een verklaring die zich alleen baseert op de huidige schrijfwijze er heel dikwijls totaal naast zit!

- Onze allervroegste naamgenoot troffen we aan in een oorkonde van de abdij van Enname uit 1247, waarin ene Willekin de Merhage te Ooike vermeld wordt. (1)
- In 1281 worden in een archiefstuk van de Gentse St.-Pieters-abdij Gertrudis, Walterus, Imma en Hannekinus de Merhaghe genoemd tussen de cijnscbereren van Walem te Wortegem. (2)

Het gaat hier om twee latijnse teksten waarin we "de Merhage" als "Van Merhage" kunnen vertalen en hier hebben wij dan ook de oudste schrijfwijze, nog vrij van al de fantasietjes die daar in de volgende eeuwen aan toegevoegd werden.

Meteen hebben we al een idee over de herkomst van onze naam die zich blijkbaar te Ooike-Wortegem situeert.

De meeste namen die beginnen met "van" (vanden, vander, ver-) zijn afgeleid van een plaatsnaam of toponiem. Het prefix "van" verwijst dan naar de plaats van herkomst. Dat zien we nog duidelijk in de namen Van Caeneghem, Van Maeldeghem, Van Tieghem, Van Overschelde enz.

Anderen werden afgeleid van een voornaam zoals in Janssens, Pieters, Jacobs, Matthijs, Danneels, Adriaenssens enz.

Een derde groep verwijst naar een beroep: De Backer, De Clerck, Deleersnyder, Timmermans, Dhuvettere, Desmet enz.

Ook bepaalde lichaamskenmerken waren de aanleiding om iemand Degroote, Decorte, De Witte, Bruynooghe te noemen.

De naam "Van Merhage" is dus eveneens afgeleid van een plaatsnaam, hoewel dit op het eerste gezicht niet zo duidelijk mag lijken.

Onze studie leerde ons dat onze voorouders generaties lang te Wortegem geleefd hebben. Ook de voorncemde vroegste naamgenoten leefden aldaar tijdens de 13^e eeuw. Zou er dan in de buurt een gehucht bestaan hebben dat de naam "Meerhage" droeg? Inderdaad!! Op de grens van Wortegem en Ooike ligt het gehucht "Meerhage", waarvan er twee schriftelijke bewijsplaatsen zijn die terugreiken tot in de 10^e eeuw!! Die plaatsnaam leeft nu op vandaag, duizend jaar later, nog voort in de "Meirhaegstraat", die het Wortegemse gehucht Walem met Ooike verbindt.

- Het toponiem "merahaga" wordt voor het eerst vermeld in het jaar 964, in een schenkingsakte van Arnulf I, graaf van Vlaanderen, waarbij deze voor zijn zieleheil het goed Walem met zijn afhankelijkheden, waaronder "Meerhage", posthuum schenkt aan de Gentse St.-Pietersabdij.

We citeren een passage uit de latijnse oorkonde : (3)

"... qua propter ego in Dei nomine Thodericus, gratia dei Comes et Baldwinus et Ericus et Everwinus, ex voluntate et jussu seniores mei Arnolphi defuncti, (...) donamus et contradimus Deo sanctoque Petri sui juris possessionem perpetuam possidendam, Walehem (Walem) dictam, cum omnibus appendiciis id est Bucingehem, Merahaga (Meerhage), Loceca (Lozer), Hoica (Coike), Moringehem (Moregem), Ostrahem, sitam in comitatu Curtracince (Kortrijk) seu Tornacince (Doornik), cum omni integritate in culturis, pratis, pascuis, domibus et silva et quidquid speratur pars praedictae hereditatis (...)"

- Tijdens de 11^e eeuw schenkt ene Appollonius aan diezelfde St.-Pietersabdij twee bunders land gelegen "in merhaga".

We citeren : (4)

"Appollonius tradidit sancto Petro pro anima matris suae Heillewif ii bunaria sita in Merhaga".

De vertaling luidt : "Appollonius schenkt aan de abdij van St.-Pieters, voor de zielerust van zijn moeder Heillewif, twee bunders gelegen te Merhaga".

Het is duidelijk dat in onze familienaam Van Merhage nog steeds de oeroude frankische plaatsnaam "merahaga" voortleeft en nu kunnen we ook de enige juiste verklaring of betekenis van onze naam achterhalen.

3. BETEKENIS.

Onze naam is het resultaat van de samenvoeging van "meer" en "hage", waarin we de wortels "mari" en "hago" aantreffen. (5)

- Het indogermaanse "mari", in de betekenis van "meer, zee of plas", vinden we terug in het oudsaksisch en oudhoogduits "meri", het oudengelse "mere", het ierse "muir" en het latijnse "mare"
- Het oudfrankische "hago" betekent : haag, bosje of struikgewas.

Volgens dr. Tavernier is een "mere" een natte, moerassige plaats of laaggelegen vochtige grond. Een "mere" kan ook een stuk land zijn dat "ingemeerd" is, d.w.z. begrensd door een gracht of struikgewas. Een "hage" is dan een bosje niet hoogstammig hout, lage begroeiing of struikgewas.

De Merehage was dus oorspronkelijk een moerassig stuk grond, begroeid met op vochtige bodems wassend hout als elzen en wilgen.

Op de Meerhage zullen enkele hoefvetjes gestaan hebben en onze oervader was er een van de uitbaters. Ergens in de loop van de 12^e eeuw zal hij de naam van de woonplaats als familienaam hebben aangenomen. In die tijd hadden de meeste mensen namelijk alleen maar een voornaam en u begrijpt dat dit al vlug aanleiding gaf tot verwarring. (6) Wouter of Jan-die-op-de-Meerhagewoonde, gaf zichzelf (of kreeg) de bijnaam "Van Meerhage", om zich (of hem) te onderscheiden van de vele andere Wouters of Jans die te Wortegem en omgeving woonden. Deze bijnaam werd later van generatie op generatie als familienaam overgeërfd.

In de erfverdeling van Willem Van Meerhaghe, geboren te Wortegem omstreeks 1340, vinden we tussen zijn eigendommen onder andere "d'erstede te merhaghe en twee honderd lands te merhaghe". Hieruit blijkt dat Willem als boer nog steeds op de Meerhage woonde en hoe innig de familienaam nog verbonden is met de plaatsnaam waarvan hij is afgeleid. (7)

Wij (Van) Meirhaeghes, uitgezaaid over heel ons land, over Europa tot in Amerika en Afrika, wij komen allemaal van Meerhage, het drassige plaatsje nabij Walem, tussen Ooike en Wortegem. En in elke handtekening sluimert de duizend jaar oude herinnering aan onze oorsprong : merahaga!

Zie bijlage pag. 19 : situering van de Meirhaegehoek en de Meirhaegstraat op het grondplan van Wortegem.

bronnen :

- (1) Archief Abdijs van Enname, nr. 2217, één charter, Rijksarchief Ronse.
- (2) Archief St.-Pietersabdijs I cart.125, f° 30 v° e.v. Rijksarchief Gent.
- (3) M.Gysseling en A.Koch, Diplomatica Belgica I, pag.159 nr.62 1950; Bibliotheek Rijksarchief Gent.
- (4) A. Fayen, Liber Traditionum S. Petri Blandiniensis, 1906, pag.116,2.
- (5) De Flou, Woordenboek der Toponymie, deel X, 290-91 en 439.
- (6) Tijdens de vorige eeuw werden heel wat Nederlanders die nog geen officiële familienaam hadden van staatswege verplicht er zo vlug mogelijk een aan te nemen.
- (7) Staten van Goed, deel 2, f° 29 r°, Stadsarchief Oudenaarde.

Dank om de bereidwillige antwoorden op mijn vragen aan :

- Dr.C.Marynissen, Departement Linguïstiek, afdel. naamkunde en dialectologie, Kath. Universiteit Leuven. brief van 18.1.1977.
- Prof. M. Gysseling, Rijksuniversiteit Gent. brief 13.2.1978.
- Dr.C. Tavernier-Vereecken, Seminarie Nederlandse taalkunde en Vlaamse dialectologie, Rijksuniversiteit Gent. brief van 11.8.78.

WIJ KOMEN VAN KANEGEM : NABESCHOUWING

Als slotbedenking bij onze twee artikels over onze eerste Kanegemse Meirhaeghes schreven we "dat het niet veel gescheeld heeft of onze Kanegemse tak was reeds na twee generaties uitgestorven". Het zal U zeker opgevallen zijn dat dit vooral te wijten was aan de hoge kindersterfte.

Bekijken we even van nabij de gezinnen van de kinderen van stamvader Jan Van Meirhaeghe :

- Jan x Joanna Rammelaere : 4 kinderen.
2 bereiken de volwassenheid.
2 sterven als kind. (1)
- Adrianus x Fr. Verstraete : 2 kinderen.
2 bereiken de volwassenheid.
- Maria x Joos Haec : 4 kinderen.
2 bereiken de volwassenheid.
2 sterven als kind.
- Jacobus x 1. El. Decock : 7 kinderen.
x 2. M. Vandebroecke 3 bereiken de volwassenheid.
4 als kind of minderjarige overleden.

Van stamvader Jan Van Meirhaeghe werden dus 17 kleinkinderen geboren, waarvan er 9 de volwassenheid bereikten (1 overleed als 26-jarige) en 8 als kind of minderjarige overleden.

Dit betekent dat ongeveer de helft van de nieuwgeborenen nooit volwassen werden!

Onze familie vormde daarmee zeker geen uitzondering op de algemene regel. Die hoge kindersterfte is een in heel Europa voorkomend schrijnend feit, dat weinig te maken heeft met de genetisch-biologische erfenis van de kinderen zelf, doch die vooral veroorzaakt wordt door omgevingsfactoren zoals gebrek aan hygiëne en medische bijstand, besmettelijke ziekten en voedingsproblemen.

Als onze tak toch overleefd heeft dan is de Tieltse tak van Jooris Van Meirhaeghe, de halfbroer van stamvader Jan, uitsluitend door kindersterfte uit de geschiedenis verdwenen.

Pieter-Jan Meirhaeghe, enige kleinzoon van Jooris, huwde te Tielt op 12 september 1730 met Judoca Vandevijvere.

- Hun kinderen :
- 1. Jacobus o. Tielt op 3.5.1732
+ . Tielt op 3.12.1733 (1 jaar 7 maand
 - 2. Judoca o. Tielt op 17.8.1733
+ . Tielt op 31.4.1748 (14 j. 8 m.)
 - 3. Godelieva o. Tielt op 17.8.1733
+ . Tielt op 22.1.1742 (8 j. 5 m.)
 - 4. Anna Maria o. Tielt op 6.7.1735
+ . Tielt op 29.3.1744 (8 j. 8 m.)
 - 5. Franciscus o. Tielt op 15.9.1737
+ . Tielt op 23.3.1740 (2 j. 6 m.)
 - 6. Maria Anna o. Tielt op 30.1.1741
Dorothea + . Tielt op 6.2.1746 (5 j.)

Hun zes kinderen, waaronder een tweeling, zijn allen als kind gestorven! Dit is een triestig record dat in die dagen maar al te dikwijls geëvenaard werd.

Het is moeilijk om ons een idee te vormen van de psychologische weerslag van deze massale kindersterfte op het gezin zelf.

Vandaag de dag is het een tragedie een kind, waarin zoveel gevoelens en verwachtingen geïnvesteerd worden, te verliezen.

Was dat toen ook het geval? Bracht een voortdurende konfrontatie met de dood op den duur een soort gevoelsimmunitet met zich mee? Wapende men zich reeds bij voorbaat tegen de pijn en de zekerheid dat men de helft van zijn gezin naar het kinderkerkhof zou dragen? Of is de dood van een kind altijd en in alle omstandigheden een ramp?

Kenden onze voorouders geen voorbehoedsmiddelen, dan was de dood van moeders en kinderen een meedogenicos "nabehoedsmiddel" dat de kroostrijke gezinnen fel uitdunde.

Het zal U wellicht ook verbaasd hebben hoe dikwijls onze voorouders in het huwelijksbootje stapten en hoe vlug ze na de dood van de partner weer met een ander scheep gingen :

- Adrianus (XIV.4) huwt 1° met Maria Haesaert.
2° met Francisca Verstraete, negen jaar na het overlijden van Maria Haesaert.
- Maria (XIV.5) huwt 1° met Joos Haec, negen maanden na het overlijden van zijn 1° vrouw.
2° met Jan Landuyt, twee jaar na het overlijden van Joos Haec.
3° met Marijn Mestdach, twee maand na het overlijden van Jan Landuyt.
- Petrus (XIV.7) huwt met Catharina Verstraete, vier jaar na de dood van haar eerste echtgenoot.
- Jacobus (XIV.9) huwt 1° met Elisabeth Decock.
2° met Maria Vandenbroecke, twee jaar na het overlijden van Elisabeth Decock.
- Maria Vandenbroecke huwt 2° met Jan Aerts acht maand na de dood van Jacob.
- Jan Aerts huwt 2° met Anna Van Quathem vier maand na de dood van Maria.
- Joseph Laveyn huwt 1° met Maria Dierkens.
2° met Godelieve Meirhaeghe, vier maand na het overlijden van Maria Dierkens.
3° met Catharina Neirinck.

Van de vijf gehuwde kinderen van stamvader Jan Van Meirhaeghe zijn er drie die meer dan éénmaal trouwden. Ook Jans' vader, grootvader, betovergrootvader en oud-vader zijn allen tweemaal gehuwd geweest!

We moeten ons die Meirhaeghes niet voorstellen als al te vurige minnaars die blijkbaar last hadden met hun hormonen. Ook op dit vlak vormen zij geen uitzondering op de algemene regel.

Door de relatief korte levensduur van de beide echtgenoten waren zilveren bruiloftfeesten een zeldzaamheid. Veel vrouwen overleden in het kinderbed, epidemies en rogersnoden eisten een hoge tol en om al die redenen was het huwelijk geen lang leven beschoren. De kist was nog niet telemaal toegedekt of er werd al een volgend bruiloftfeest gepland. (2)

Deze schijnbare ongevoeligheid kan ons bevreemdend voorkomen. Vergeten we echter niet dat er voor liefde en romantiek in die tijd weinig tijd overbleef. "Liefde" was zelden de reden waarom twee mensen besloten met mekaar door het leven te gaan. Het huwelijk was op de eerste plaats een overeenkomst waarbij de twee partners vooral geïnteresseerd waren in de sociaal-economische aspecten van de "zaak". Huwelijken werden dan ook vaak door de familieclans bedisseld en een weduwe-met-een-vermogen(tje) vormde een aantrekkelijker partij dan de plaatselijke dorps-schoonheid. Wellicht was er dus een geringere gevoelsband tussen de echtgenoten en dat kan een reden zijn waarom er zo weinig gerouwd werd. De hoofdreden van dit heel snel hertrouwen lag waarschijnlijk in het feit dat de harde levensomstandigheden hen gewoon dwongen tot een tweede of derde huwelijk. Voor een boer met een nest weeskinderen of een boerin zonder boer was het noodzakelijk om zo vlag mogelijk te hertrouwen. Het werk liet niet op zich wachten en de liefde komt wel met de jaren, zegden de mensen... De huwelijken waren er niet minder stabiel om, integendeel. Scheidingen waren heel zeldzaam en alleen de dood grijpt telkens weer in als de grote en onverbidde scheider.

Hoge kindersterfte en talrijke huwelijken : twee gegevens waarmee we doorheen onze familiegeschiedenis tot bij het begin van de twintigste eeuw gekonfronteerd worden.

We moeten er echter voor oppassen dat we onze hedendaagse mentaliteit niet zonder meer naar het verleden overplaatsen. Onze voorouders zullen tegenover dood en huwelijk zeker een andere, een eigentijdse levenshouding aangenomen hebben.

Onze familiegeschiedenis biedt ons een kader waarin we onszelf met al onze "eeuwige" overtuigingen en waardeoordelen in een relativerend historisch perspectief kunnen plaatsen.

noten

- (1) Tijdens de 17^e eeuw gebeurde het vaak dat kinderen die overleden vóór de leeftijd van twaalf jaar (eerste communie) niet in de overlijdensregisters werden ingeschreven. Ook de pastoor van Kenagem volgde een tijdlang deze werkwijze. De meerderjarigheid werd bereikt op de leeftijd van 25 jaar. Het huwelijk van minderjarigen bracht automatisch de meerderjarigheid met zich mee.
- (2) Als een normale bevalling al niet zonder risico's verliep, dan was de geboorte van een tweeling nog veel riskanter voor moeder en kinderen. We zien aan ook dat Maria Vandenbroecke en Judoca Mairhaeghe allebei in het tweeling-kraambed sterven

MARIE LOUISE MEIRHAEGHE : NABESCHOUWING

In ons tweede Meerminneke hadden we het over dienstmeid Marie-Louise Meirhaeghe die huwde met Norbert D'huvettere. Daarin schreven we niet expliciet dat Marie-Louise zijn eigenste dienstmeid was. Dit werd ons nu bevestigd door de hr. Karel Delille uit Ieper, die in zijn boek "Jan Francies Dezutter", ook deze figuren bestudeerd heeft. Hij schrijft ons : " Marie-Louise Meirhaeghe was een beeldschoon meisje dat in 1851 huwde met Norbert D'huvettere. Zij was zijn dienstmeid en dit reeds tijdens het leven van Petronilla Deschrijvere (zijn eerste echtgenote) die een zeer 'vieze klinke' was, in 't Westvlaams gezegd". Dhuvettere heeft dus zijn nieuwe eega niet ver moeten zoeken. Spijtig genoeg heeft de zeventigjarige bruidegom niet lang van de charmes van Louiseke kunnen genieten. Hij overleed een jaar later en de weduwe hertrouwt met Jan Francies Dezutter. Deze laatste verliet in 1875 de molen (in het centrum van Kanegem gelegen) die hij van zijn pleegkind Charles D'huvettere huurde en Eduard Meirhaeghe (tak C) werd er de nieuwe molenaar en olieslager.

Eduard Meirhaeghe huwde in 1878 te Aarsele met Marie-Eugenie Van Eenoo. Hun huwelijkskontraet werd verleden voor notaris Charles D'huvettere te Zonnebeke. Deze was de zoon van Marie Louise Meirhaeghe en de stiefzoon van Dezutter.

Eduard en Marie-Eugenie zullen wel nooit vermoed hebben dat ze bloedverwanten waren, zij het dan in het zesde knoopsgat... Onderstaande schets zal dit duidelijk maken :

<p><u>Marie-Eugenie Van Eenoo</u> x o. Aarsele : 26.3.1855 dochter van :</p>	<p><u>Eduard Meirhaeghe</u> kleinzoon van :</p>
<p> <u>Jan Van Eenoo</u> x C. Van Overbeke o. Dentergem : 2.2.1805 zoon van :</p>	<p> <u>Petronilla Van Renterghem</u> x <u>Meirhaeghe</u>. dochter van :</p>
<p> <u>Pieter-Jozef Van Eenoo</u> x A;C. Baert o. Dentergem : 23.11.1766 zoon van :</p>	<p> Jan V. Renterghem x <u>Rosalia</u> <u>Vermeulen</u> dochter van :</p>
<p> <u>Jan-Bapt. Van Eenoo</u> x M.V.D. Moortel o. Wingene : 14.3.1735 zoon van :</p>	<p> Jacob Vermeulen x <u>Jacoba</u> <u>Vermeulen</u>. dochter van :</p>
<p> <u>Christiaan Van Eenoo</u> x Th. Muyle o. Wingene : 29.4.1699 zoon van :</p>	<p> Jacob Vermeulen x <u>Petronilla</u> <u>Debaene</u> dochter van :</p>
<p> <u>Gaspar Van Eenoo</u> x C.V.D. Abeele o. Wingene : 27.12.1653 zoon van :</p>	<p> Michael Debaene x <u>Judoca Van</u> <u>Eenoo</u> dochter van :</p>
<p> <u>Pieter Van Eenoo</u> x <u>Marie Caluwaert</u> o. Wingene : 7.10.1613</p>	<p> <u>Pieter Van Eenoo</u> x <u>M. Caluwaert</u> o. Wingene : 7.10.1613</p>

De grootmoeder van Eduard Meirhaeghe, nl. Petronilla Van Renterghem stamt dus eveneens af van het echtpaar Pieter Van Eenoo-Caluwaert. Zij is tevens de moeder van allen die tot tak C behoren.

Van het echtpaar Eduard Meirhaeghe-Van Eenco werden te Kanegem tussen 1879 en 1897 elf kinderen geboren. waaronder een tweeling en waarvan er vier binnen het eerste levensjaar overleden.

Eduard was van 1885 tot 1890 lid van het Kanegemse Armenbestuur, dit is het latere C.C.M.W. of C.O.O. Op de molen heeft hij twee "muldersgasten" en twee meiden in dienst en hij behoorde zeker tot de vooraanstaande Kanegemnaars.

Het gezin verhuist in 1899 van Kanegem naar het naburige Poeke waar zoon Cyriel Meirhaeghe het molenaarsbedrijf zal verder zetten. Deze laatste overleed te Vinkt op 21 november 1980 op 89-jarige leeftijd "als taaie telg van een aloud Westvlaams molenaarsgeslacht". Op zijn rouwzantje lezen we verder: "hij ging trots op het feit dat vader de laatste uitbater was geweest van "Kanegems koornwindmolen" en dat hijzelf, als opvolger van vader, op de Poekse Hartemeersmolen (1920-31) de laatste levende molenaar was van het land".

Eduard en Marie-Eugenie zijn de grootouders van onze leden Gerard Meirhaeghe uit Brussel, Wilfried Meirhaeghe uit Deinze, Julienne en Leona Meirhaeghe uit Marke en Lucien Meirhaeghe uit Lotenhulle.

bronnen :

- K.De Lille, Jan Francies Dezutter, pag. 41 e.v.
- Kwartierstaat Petronilla Francisca Van Renterghem, o.a. Staten van Goed van Familie Vermeulen Wingene; familiearchief-Meirhaeghe - Ledeberg.

DE KLOKKEN VAN KANEGEM

In het 18^e-eeuwse Vlaanderen stond de kerk nog stevig in het midden van de dorpsgemeenschap. Pastoor Goeminne had het echter moeilijk om op zon- en feestdagen al zijn schapen in de Kanegemse St.-Baafskerk voor de diensten te verzamelen. Niet dat de dorpelingen in deze eeuw van Verlichting en Rationalisme plots vrijdenkers waren geworden. Neen, hier waren gewoon praktische oorzaken in het spel: de kudde vond de stal niet terug omdat "de clocke hangende inden thoren te cleijne was ende daerdoor veele abusen veroorsaekt wierden..."

Op 20 mei 1775 wordt te Kanegem dan ook een "Enquête ende Besouck" (1) gehouden naar aanleiding van diverse klachten van inwoners die beweren dat ze het luiden van de kerkklok slecht of helemaal niet kunnen horen.

Een van de ondervraagden is Jan Francies Meirhaeghe (tak C). Hij woont op de Kanegemse Westhoek en meer bepaald op de ouderlijke Meirhaeghehoeve, waar zijn betovergrootvader Jan zich in 1635 gevestigd had toen hij van Nokere kwam. Jan Francies, die in de enquête en dus in de volksmond kortweg Francies geheten wordt, verklaart dat ook hij het klokkegelui niet hoort met alle gevolgen van dien...

We drukken de toets in van onze 18^e-eeuwse cassettereorder en duwen de microfoon onder de neus van Francies Meirhaeghe :

"Francies Meerhaege, oudt 30 jaeren, geboortigh op Thielt Buyten, lantsman van stille oorconde gedachvaert, in eede gestelt gendort ende geexamineert, segt. tuygt ende verclaert op eedt, nedent bij hem in onse handen gedaen, dat hij nu sedert de seshien jaeren fixelick leeft binnen de prochie van Caenegem inden Westhouck, aldaer ontrent een quaertier en half in rechte line vande kercke.

Hij verclaert waer te sijn dat hij, sijnde buyten sijnen huysse op sijn hof ofte landt, ende als het eider ende stille weder ende den windt suydtoost is, can hoeren luyden ofte clippen de clocke hangende inden thoren vande kercke van Caenegem, ende dat nochmaer als den windt niet te straf en is. Verclaerende voorts als den windt niet suydtoost en is dat hij schwijlen deselve clocke op acht daegen niet eens en is hoorende.

Hij segt waer te sijn dat hij, soo wel als andere prochiaenen bij sijne wete differente mael tot Caenegem te laete gecommen sijn inde goddelicke diensten, omdat sij de clocke niet en hadden connen hoeren, ende dat het onderandere eens is geschiet dat hij en sijnen gebuer Jan Deweerdt, genootsaekt hebben geweest te gasn naer de prochie van Ruysselede om misse te hoeren.

Hij segt noch waer te sijn dat hij, gelijk oock andere prochiaenen van Caenegem, om het selve gebreck, aldaer oock dickwils te vroegh naerde goddelicke diensten sijn gecommen als wanneer sij hun hebben moeten amuseren in herbergen ofte andere plaetsen, naementlick inden winter om hun vande caude te bevrijden.

Den depositant verclaert waer te sijn dat hij van over veele jaeren, sedert dat hij binnen de prochie is wconende, heeft weten ende hoeren claegen dat de clocke, hangende inden thoren vande kercke, te cleyne was en niet genoegh en conde gehoort worden. Ondertekend met mercq.

De naaste buur en achterneef van Francies Meirhaeghe, namelijk Jan Deweerdt, kleinzoon van Steven en Marie Meirhaeghe, verklaart ongeveer hetzelfde. Hij merkt echter nog op dat "hij ende andere van sijne gebueren om alle hetselve te voorcommen, slaegen ofte herologien hebben gecocht om hun naer de ure te reguleren, vermits sij dickwils de clocke niet en hoeren".

In de boedelbeschrijving ten sterfhuize van Francies Meirhaeghe treffen we inderdaad een "pendul-orologie" aan. Meteen weten we ook waarom Francies zich dit "luxe-object" heeft aangeschaft. De verklaring van Deweerdt toent ons ook hoe belangrijk de kerkklok was teneinde de dorpelingen toe te laten om "hun naer de ure te reguleren". Het buitenleven verliep op het ritme van de torenklok. Uurwerken waren in het huis van de kleine buitenmens dan ook een kostbare luxe. (2).

Kunnen wij ons in deze tijd van prikklokken en digitale polshorloges nog voorstellen dat wij ons tijdsgebruik zouden afstemmen op de kerkklokken die nauwelijks het verkeerslawaai overstijgen?

Om al deze beweringen van onze Kanegemnaars op hun waarheid te toetsen, doen de enqueteurs een rondgang naar de verste uithoeken van de parochie, terwijl de klokken worden geklept. Hun konkluzie "luidt" dat de Kanegemse klokken inderdaad veel te zwak zijn om in alle uithoeken van het dorp gehoord te worden en de klachten worden ontvankelijk verklaard. Of er in die toestand verbetering werd gebracht konden we (nog) niet achterhalen. (3)

Jan Francies Meirhaeghe zal het wel niet meer beleefd hebben. Een jaar later luidden voor hem de doodsklokken en ook nu zou hij veel te vroeg komen voor de "goddelijke diensten"... Hij was net 32 jaar geworden...

bronnen :

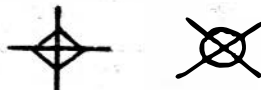
- (1) St.-Baafsarchief nr. B.3334, Rijksarchief Gent.
- (2) "Wie in 1750 een staande klok bezat mag bij de welgestelden worden gerekend", aldus dr. J. Weyns, ex-conservator Bokrijk in een interview met F. Gocle.
Hoe maak ik mijn stambocm op, Vlaamse Pockets nr.250, pag.82.
- (3) In 1779 werd de kerk die in een deplorabele toestand verkeerde, door pastoor Gceminne hersteld en verruimd. Deze oude kerk werd rond de laatste eeuwwisseling afgebroken en de huidige "kathedraal van te lande" werd in gebruik genomen in december 1910. In datzelfde jaar verdronk pastoor Le Maitre, op wiens initiatief de majestueuze kerk werd opgetrokken, in de vijver van de pastorie.

Merk op hoe dit kleine archiefstukje een hoop belangrijke stambocm-informatie bevat over Francies Meirhaeghe :

- leeftijd : 30 jaar. Dus geboren circa 1745 (1775-30).
- geboorteplaats : Tielt.
- beroep : landman.
- woonplaats : Kanegemse Westhoek.
- hcelang reeds : 16 jaar, dus circa 1759 van Tielt gekomen.

We komen zelfs iets te weten over zijn "ontwikkeling". Francies tekent namelijk met zijn "mercq". Een "merk" is een persoonlijk kenteken in de vorm van een grafisch symbool, dat naast of in plaats van de handtekening bewijskracht had. Het tekenen met een merk betekent echter niet altijd dat de betrokkene wel degelijk kan schrijven. Daar zowel de vader én de beide zonen van Francies voluit handtekenden kunnen we met een zeker voorbehoud veronderstellen dat Francies het ook wel zal gekund hebben.

voorbeeld van "merken" :

F A M I L I E N I E U W S

In Goede en Kwade Dagen

CARINE Meirhaeghe, dochter van Maurice en Mariette Lannoo
huwde te Wingene op 25 november 1977 met Deny Vindevoghel.
adres : Bruggesteeweg 54, Ruiselede.

MARC Marichael, zoon van René en Marie-José Meirhaeghe
huwde te Deinze op 17 december 1977 met Greta Callewaert.
adres : Centrumlaan 109, Deinze.

CHRIS Verkaemer, zoon van Georges en Helene Meirhaeghe
huwde te Harelbeke op 24 februari 1978 met Lieve Matton.
adres : Driesstraat 63, Beveren-Leie.

GRETA Meirhaeghe, dochter van André en Simonne Verschuere
huwde te Tielt op 5 mei 1979 met Johan Callens
adres : Stationsstraat 43, Tielt.

Dorine Lambert, dochter van Marcel en Josephine Meirhaeghe
huwde te Schuiferskapelle op 18 mei 1979 met Irené Vande Walle.
adres : Meirstraat 1, Vosselare-Nevele.

FRANS Lambert, zoon van Marcel en Josephine Meirhaeghe
huwde te Gistel op 6 juli 1979 met Kathleen Mylle.
adres : Drie Wilgen 33, Schuiferskapelle-Tielt.

RITA Marichael, dochter van René en Marie-José Meirhaeghe
huwde te Tielt op 21 juli 1979 met Frans Hollevoet.
adres : Oude Stationsstraat, Tielt.

PAUL Marichael, zoon van René en Marie-José Meirhaeghe
huwde te Ruiselede op 12 juli 1980 met Mia Vriendt.
adres : 1° Poelse Gepants. Divisiestraat 5, Aalter.

EDDY Mervillie, zoon van Georges en Frieda Meirhaeghe
huwde te Tielt op 24 oktober 1980 met Rina Vanneste.
adres : Kouter 325, Deinze.

SYLVIE Bécard, fille de Jean et de Maria Meirhaeghe
mariage : 22 juin 1980. avec Marcel Picot. Frankrijk.

GODELIEVE Meirhaeghe, dochter van Richard-Daniel en Mariette Laporte
huwde te Oudenaarde op 20 februari 1981 met Geert Boullart.
adres : St. Laurentiusstraat 36, Oudenaarde.

LINDA Meirhaeghe, dochter van André en Eliane Vandendriessche
huwde te Wingene op 27 februari 1981 met Philippe Devos.
adres : Ruiseledesteenweg 36, Wingene.

JAN Meirhaeghe, zoon van Frans en Christiane Vergucht
huwde te Kortrijk op 11 juli 1981 met Kristien Piccavet.
adres : Westlaan 83, Roeselare.

En Adam Gewon Seth

VICKY Meirhaeghe, geboren te Tielt op 8 mei 1981.
dochter van Gaby Meirhaeghe en Linda Vandevijvere uit Tielt.
kleindochter van Albert Meirhaeghe en Mariette Lauwers uit Tielt.

Aan de jonggehuwden en nieuwgeborene wensen wij een behouden
vaart over de zeven zeeën van het leven.

wij denken aan

CYRIEL Meirhaeghe, weduwnaar van Helena Emma Maes.
Geboren te Kanegem op 8 november 1891 en overleden te Vinkt
op 21 november 1980.
Zoon van Eduard Meirhaeghe en Marie Eugenie Van Eenoo.

RICHARD Ver Eecke, weduwnaar van Odila Maria Meirhaeghe.
Geboren te Tielt op 28 juni 1897 en er overleden op 17 juni 1981.

GERARD Meirhaeghe, echtgenoot van Martha Vande Weghe.
Geboren te Ruiselede op 10 januari 1909 en overleden te Tielt
op 10 juli 1981.
Zoon van René Meirhaeghe en Marie-Louise Deneve uit Ruiselede.

Hartelijk dank aan :

- Mevr. Gerard Meirhaeghe-Fiers uit Brussel om de rouwbrieven,
doodzantjes en telefonisch contact.
- Mevr. Zulma Meerhaeghe echtg. Matton uit Wevelgem om de foto-
copies van rouwzantjes en familiefoto's.
- De Hr. August Vanmeirhaeghe uit Berchem-Antwerpen om de fami-
liegegevens.
- Mevrn. Leona en Julienne Meirhaeghe uit Marke voor de familiale
gegevens omtrent hun gezin.
- Noël Van Renterghem uit Ruiselede voor de vele adressen van de
tak Felix Meirhaeghe en voor de vele informatie die hij ons in
de loop der jaren heeft toegestuurd.
- Alain Meirhaeghe uit Haacht voor de adressen van zijn zusters
Noëlla en Rita.
- Aan allen die ons hun bliken van interesse lieten geworden!

* In ons vorig nummer schreven we dat we de weinige nakomelingen
die tot tak B en D behoren nog niet gelokaliseerd hadden.
Sedertdien hebben we die "verloren zonen en dochters" terug-
gevonden! Oprechte dank aan Mevr. Sara Meerhaege wed. Bulcaen
uit Tielt die ons op het spoor bracht van haar zuster Cora
Meerhaege echtg. Devolder uit Tielt en haar neef E.H. Albert
Maeyaert, zoon van Charles en Emilia Meerhaege, pastoor te
Leisele-Alveringem. Welkom in de weldoende schaduw van onze
stamboom! Zij behoren allen tot tak B.

* Herlees nog eens onze vraagrubrieken "van de hak op de tak"
uit de vorige Meerminnekes en bezorg ons een antwoord.
Gelieve ook eventuele adreswijzigingen te signaleren!

* Met dank aan de firma Metalor, Amerikaanse Stock, Ingelmunster-
steenweg 23, Oostrozebeke, aan mijn vriend Marc Vanhoorelbeke
en onze vrouwtjes, voor de praktische realisatie van dit derde
Meerminneke.

Brief aan mijn grootvader,

"Ik zou zo goed over hem moeten schrijven dat hij door mij bestaat, maar mijn kennis van hem bestaat uit niet meer dan een paar voetnoten..." (Jeroen Brouwers - Het Verzonkene.)

Grootvader. Ik heb je nooit gekend. Je stierf terwijl ik op het leven zat te wachten in mijn moeders buik. Jij hebt mij niet gekend. Wat is er nog van jou in mij? Wat is er tussen ons? Een naam. Een vage trek? Ik weet het niet.

"Ter zaliger gedachtenis van Mijnheer August Meirhaeghe, echtgenoot van Mevrouw Estella-Maria Vandermeersch. Geboren te Kanegem den 9 Febr. 1887 en aldaar godvruchtig overleden den 25 Mei 1949". Dit lees ik op jouw doodzantje. Twee data en een mensenleven. Wat daar tussenin is gebeurd weet ik alleen van horen zeggen. De verhalen van grootmoeder, van jouw kinderen, van de mensen met wie je geleefd hebt. Berichten uit de tweede hand. Want wie vertelt me hoe je stem klonk en je lach? Hoe bewoog je door het huis? De anekdotes als even zoveel stukjes van een onvoltooid legpuzzel...

Hoe ging het er aan toe in het huis van je ouders Dees en Rosalietje? Was 't Polierke niet al vlog veel te klein voor de vijf zonen en drie dochters? En op school? Vond je het normaal dat je met je meer dan middelmatige begaafdheid alleen enkele jaren dorpsschool kon lopen? Ik weet dat je als jongeman met je broers naar Frankrijk trok als seizoenarbeider en om er te slaven in de steenovens. Wat dacht je over dit land dat zo weinig levenskansen bood aan zijn talloze trimards?

Je was vijftientwintig jaar toen je huwde met grootmoeder en jullie vestigen zich in de Vinktstraat. Van wittebroodsweken was geen sprake, want daags na het huwelijksfeest vertrek je met de ransel op de rug naar Frankrijk. Zestig jaar later hoorde ik grootmoeder nog met fierheid vertellen hoe ze je bij je terugkeer verraste met "die schone frank" die ze met "spellewerken" had bijverdiend. Grootmoeder. Hoe en waar heb je haar leren kennen? Ja, mooi was ze zeker! Ik heb hier voor mij een foto liggen die kort na je huwelijk genomen werd. Hoe zelfverzekerd is de twinkeling in je ogen en de monkel rond je beknevelde mond. Keek je een paar jaar later nog zo frank de toekomst in de ogen toen een eerste wereldoorlog uitbrak en de ooienaar steeds maar nieuwe Meirhaeghskes aanvoerde? En dan werd het vrede en negen maanden na de bevrijdingsroes werd mijn vader geboren. Ja, grootvader, ik heb dat allemaal netjes nageteld, zoals je ziet! Rond die tijd verhuisde je voor de derde en laatste keer van de Nagelstraat naar de Oude Tielstraat.

In de loop van de twintiger jaren vertrokken je drie broers, Jules, Cyriel en Jan, definitief naar Frankrijk. Jouw twee schoonzusters-Vandermeersch emigreerden naar Canada. Jij bleef aan de Kanegemse kerktoren vasthangen. Wat weerhield je hier? Men vertelde mij dat grootmoeder er niet voor te vinden was en dat jij van mening was dat je het hier net zo goed kon maken als in dat nieuwe Beloofde Land. Was dit de eigenlijke reden?

Je zou er in ieder geval iets moeten op vinden om jouw steeds maar groeiende gezin van dagelijks brood te blijven voorzien. Met de ervaring die je in Frankrijk had opgedaan ben je dan samen met je broer Theophiel en schoonbroer Jules Van Parijs, een steenbakkerij begonnen. Een familiebedrijf dus waar ook je oudste zonen Aloïs, Maurice en Cyriel terecht konden. Op de foto herken ik je daar boven op de massieve berg bakstenen. En hier, aan de muur van mijn werkkamer, hangt de steenbakkerstang die je zo vaak gehanteerd hebt. Een doorsneedag uit je leven naast je te staan. 's Morgens als je voor dag en dauw opstaat om, nog voor de eigenlijke werkdag begint, die stapel boterhammen te snijden voor heel de bende en de aardappelen te schillen voor het noenmaal. Dan naar de steenoven of naar het veld en er je handen zien denken in de klei en je feilloze bewegingen volgen bij het pikken. De rumoerige maaltijden aan de lange tafel. En dan die foto van de avond, waar je aan tafel de krant zit te lezen, het stenen pijpje in de mond. Dit broze pijpje is ooit aan mijn kinderhanden ontvallen...

Je was een man van matigheid en die zeldzame keer dat je te diep in het glas keek kon je nogal zwaarmoedig en melancholisch zijn, naar men zegt. Iedereen is het er verder unaniem over eens dat je in de omgang een rustig en zachtmoedig man was, een brave vent die zijn eigen stille weg ging. Dat moet dan wel zo geweest zijn, maar plots zit je tot over je oren in de dorpspolitiek? Je wordt in oktober 1926 zelfs als gemeenteraadslid verkozen. Zes jaar later word je opnieuw in de wet gestemd. Er doen talloze verhalen de ronde over die woelige verkiezingsperiodes, die blijkbaar heel Kanegem op zijn kop zetten. Je stond, naar de mening van de paster, op de verkeerde lijst en de man Gods heeft je met allerlei dreigementen onder druk gezet om je van je kandidatuur te doen afzien. Hij zou er voor zorgen dat je uit je huurhuis gezet werd door de eigenaar, dat je van Kanegem zou vertrekken. Jouw kinderen gingen op school een paar banken achteruit en werden als misdienaars ontslagen... Toch heb je koppig je zin doorgedreven. Ik heb de indruk dat je eigenlijk werd meegesleurd door de gebeurtenissen en dat je eerder hebt doorgezet "uit princip" dan omwille van politieke overtuigingen. Heb ik het juist voor?

Ik zie hier dat je in 1929 van Theophiel Dezutter "een woonhuis met medegaande land, gelegen langs den gravier van Caeneghem naar Thielt koopt voor de som van 16.000 franken". Je hebt deze bescheiden woning, waar je al geruime tijd in woonde, dan aanzienlijk verbouwd om je kroostrijk gezin beter te kunnen huisvesten. De zelfgebakken stenen dragen nog jouw vingerafdrukken.

In datzelfde jaar wordt jouw jongste kind Albert geboren. Ken je nog die foto waarop je met je jongste op het ijs aan 't schaatsen bent? Zeven zonen en drie dochters! Tijdens jullie voorbije zeventien huwelijksjaren is grootmoeder acht volle kinderjaren zwanger geweest. Ik dacht wel eens dat men vroeger zomaar achteloos kinderen maakte, tot grootmoeder me vertelde over haar achtste kind dat dood geboren werd. Zij herinnerde zich nog hoe je midden de vloer op je knieën zat te huilen met het kindeje in je armen...

In 't jaar 35 ben je dan plots zwaar ziek geworden en men vreesde een fatale afloop. Wat is er toen allemaal door je hoofd gegaan? Je was pas 48 jaar en ook je vader en grootvader waren niet oud geworden. Wat zou er met je gezin gebeuren? In augustus trekken jouw kinderen Helene, Jan en Arnold op zeer jeugdige leeftijd op bedevaart naar Onze Lieve Vrouw van Halle om je genezing af te smeken. En je geneest! Je hebt aan deze ziekte wel blijvende letsels overgehouden. Je rechterarm is verlamd, doch dankzij de eindeloze zelfopgelegde oefeningen slaag je er na een tijd in die arm weer te gebruiken en je gaat weer aan het werk. Je blijft wel blind aan het rechteroog; dat merk ik duidelijk op de latere foto's.

Ondertussen waren de gronden uitgebakken en dit betekende het einde van de steenoven. Je bent dan bij diverse werkgevers in dienst gegaan. Bij betonwerken Cortvriendt te Tielt, bij Jules Spriet uit Kanegem en bij Vandenbulcke te Aarsele. En dan breekt de tweede wereldoorlog uit en je zonen Maurice, Cyriel en Jan worden gemobiliseerd. De onzekerheid, de angst om hun lot. Gelukkig komen ze behouden uit de oorlog. Tijdens de bezetting ga je aan het werk bij Vandenbulcke uit Aarsele en bij landbouwer Achiel Bovijn te Kanegem.

De kinderen verlaten nu het nest en de oude dag ligt in het verschiet. De welverdiende rust zou echter de eeuwige rust worden... Een foto in De Haan-aan-zee: je bent nu zo'n zestig jaar, doch het leven heeft je veel ouder getekend. Je zag er echt niet goed uit die dag. En dan in mei '49 gaat het allemaal zo vlug. De laatste foto op je sterfbed: het hoofd neigend tussen de vicoltjes op het blanke hoofdkussen, het scherpe profiel van je gezicht en tussen die grote gevouwen handen een paternoster, deze paternoster hier. Wat dacht je van dit leven dat voor jou toch een lange werkdag is geweest waarop geen rustgevende avond volgde? Of heb je sereen het onvermijdelijke ondergaan?

Je hebt het niet meer mogen meemaken hoe we op elke hoogdag met heel de familie naar Kanegem trokken en hoe jouw grote huis met de jaren te klein werd om al je kleinkinderen en achterkleinkinderen te bergen. Met meer dan tachtig waren we op het laatst. Grootmoeder in haar zetel naast de leuvense stoof. En jij? Was jij daar ook ergens aanwezig? Toen het huis leeg liep was grootmoeder weer alleen. Bijna dertig jaar heeft zij jou overleefd. Zij vertelde me vaak hoe ze telkens weer dezelfde droom had: jij komt op haar toe en vraagt, Maria, ik wacht hier al zolang op u, wanneer kom je nu eindelijk af? Nu zijn jullie weer samen, twee foto's op een grafsteen.

August, je hebt geen geschriften nagelaten, geen brief. Ik heb alleen jou handtekening waarin ik je vaste hand herken. Nu ik je deze brief geschreven heb weet ik dat ik je daardoor onrecht aandoe. Want hoe zou ik in deze paar bladzijden jouw leven kunnen omvatten? Op 24 mei 1975, dit is dag op dag 26 jaar nadat jij de dood inging werd mijn zoontje Balder geboren. Als ik nu zie hoe hij met zijn grootvader, jouw zoon, overall optrekt dan voel ik heel precies wat ik gemist heb. Mijn grootvader.

Je kleinzoon Herman.

een gedicht

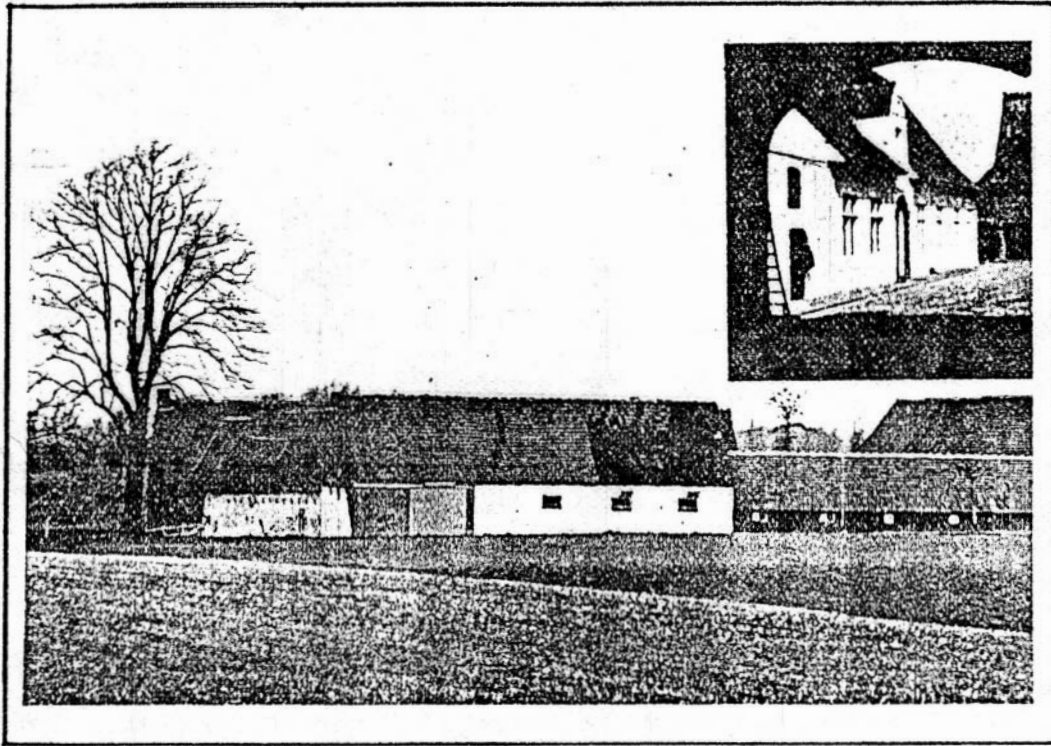
Dit is de tuin waarin ik sterven zal,
Dicht bij mijn vrouw, mijn bloemen en mijn duiven.
De wind zal zachtjes in de bomen wuiven.
Ik zal niet eenzaam zijn als ik voorover val.

Ik weet het wel, al lang is something rotten.
In de kanalen van mijn hart is slib.
Al lach ik nog, ik zit reeds op de wip.
Lach is een felle eigenschap der zotten,

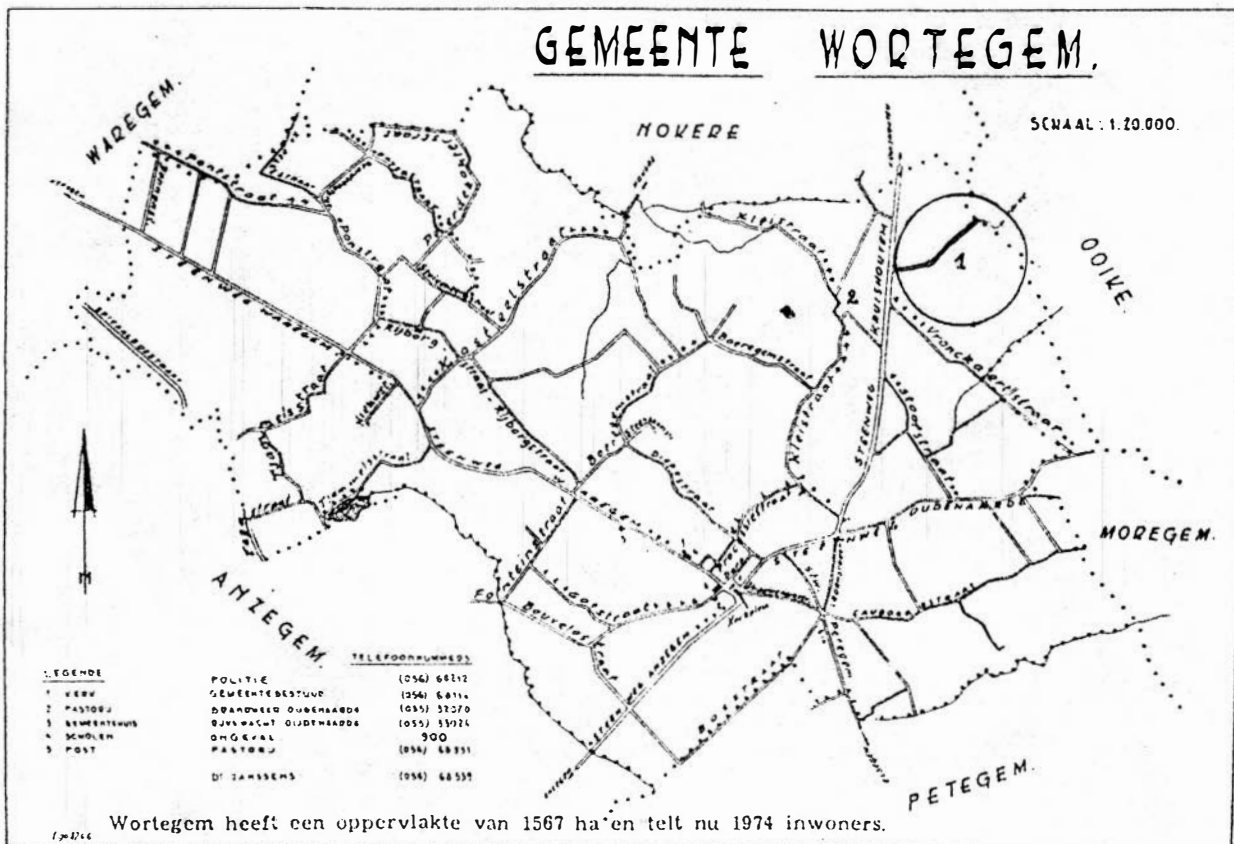
Der reine dwazen die in God geloofden,
En met hun kinders speelden op de oeverlijn
van dood en droom; en na het spel weer angstig zijn :
Het zwaard van Damocles boven hun hoofden.

Ik heb het leven lief gehad : mijn vrouw,
zò liefgehad, mijn kinders en hun zonen.
Laat het zò zijn : geen bloemen, ook geen kronen,
Want gij waart alles wat ik hebben wou.

Jan Meirhaeghe

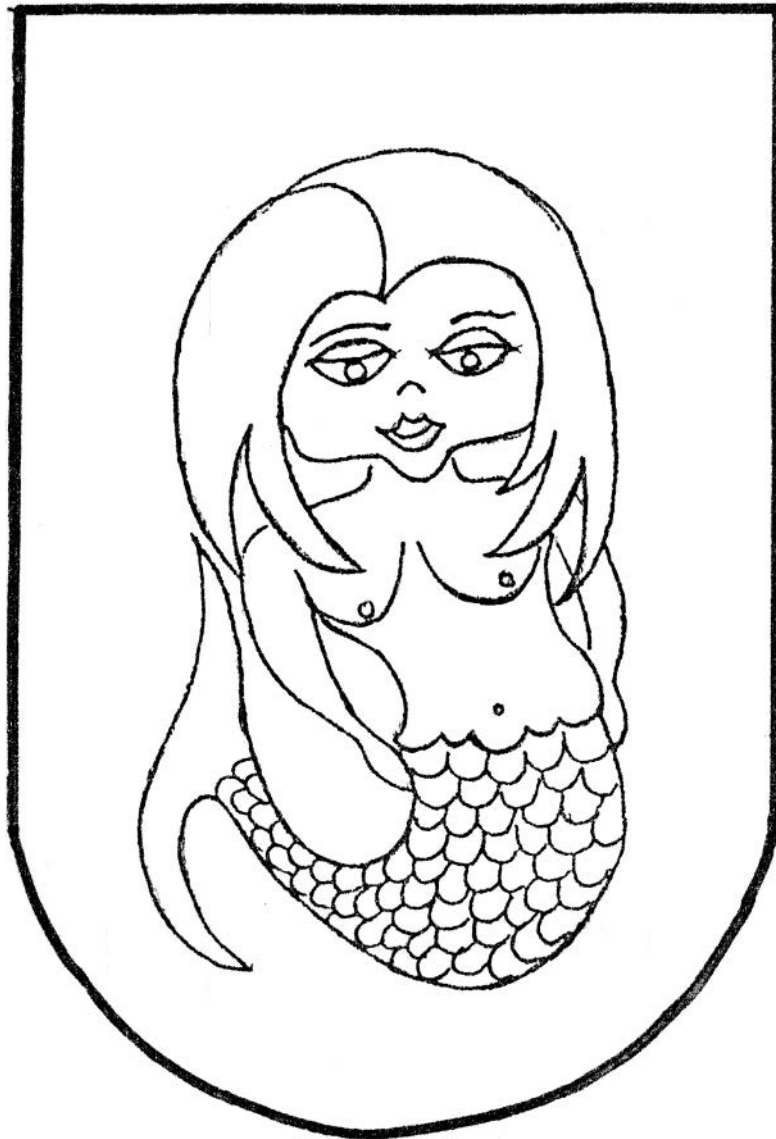

't Hof te Walem waar de grootvader van onze Kanegemse stamvader Jan Van Meirhaeghe in 1595 uitbater was.

1. Meirhaegehoek met de Meirhaegstraat
2. 't Hof te Walem

't MEERMINNEKE

KONTAKTBLAD
VOOR DE FAMILIE
van MEIRHAEGHE

Beste Familieleden,

Onze eerste jaargang zit er reeds op en 't Meerminneke is een sukses geworden, gezien de talrijke familieleden die lid werden van onze vereniging. Onze stoutste verwachtingen en wildste dromen werden ver overtroffen! Uw mondelinge en schriftelijke sympathiebetuigingen deden ons echt deugd aan het hart! Ons familieblad raakte ook bekend tot ver buiten onze familiekring. Stamboomkollega's die 't Meerminneke toevallig onder ogen kregen, legden ons hun problemen voor, daar ook zij ergens een (Van) Meirhaeghe tussen hun voorouders tellen. Zo ook een korrespondent uit Amsterdam wiens voorzaten in het Oudenaardse leefden. 't Meerminneke werd als nieuwkomer ook in diverse tijdschriften voorgesteld en kreeg een goede pers. Iemand had het over "echte familiegeschiedenis" en dat is het mooiste compliment dat men ons kan maken. Die pluim steken we dan maar op ons denkbeeldig hoedje.

Als hoofdschotel krijgt U dit keer een bijdrage opgediend over "kwartierstaten", dit is die andere manier van stambomen waarbij een poging gedaan wordt om niet alleen de naamenoten, maar "alle" voorouderparen op te sporen. Uit onze persconlijke kwartierstaat pikken we dan een van die vele kwartiervaders, nl. Benedict Dekie, op en plaatsen hem even op de voorgrond. Daaruit zal blijken hoe boeiend genealogie kan zijn en hoe een stambomer soms werkelijk als een Maigret of Sherlock Holmes op detectivepad moet gaan...

In dit vierde nummer publiceren we met plezier een bijdrage van een familielid. Dat moest meer gebeuren! Richard (Daniel) Meirhaeghe uit Oudenaarde bezorgde ons een kursiefje over zijn overleden broer Cyriel Meirhaeghe. We hopen in de toekomst nog meer kopij uit zijn vaardige pen te mogen ontvangen. We drukken er nogmaals op dat onze bladzijden steeds ter beschikking staan van onze familieleden. Het hoeft niet altijd persé over die verre voorouders te gaan. Er is zo weinig geweten over de jongste drie-vier generaties. Zo kunnen we over een stamvader uit de jaren 1500 zeker een verhaal van 15 bladzijden schrijven, doch met de informatie over mijn overgrootvader Desiré Meirhaeghe (overleden 1908) kan ik nauwelijks drie bladzijden vullen... Elke bijdrage over onze recente geschiedenis (uw ouders, grootouders, broers, tantes enz.) is dus erg welkom. Ons geheugen is eindig en wat niet geschreven wordt gaat reddeloos verloren!

In onze rubrieken "familienieuws" en "van de hak op de tak" hebben we U ook deze keer heel wat te melden. We hebben namelijk een aantal verloren Meirhaeghezonen en -dochters teruggevonden. De enen ontdekten we vlakbij de deur te Wingene en te Pittem, de anderen over "de schreve" in de omgeving van Roubaix en Rijsel. We sluiten vervolgens deze eerste jaargang af met een afscheidsgedicht en enkele rouwzantjes uit ons familie-archief.

Laten we nu maar, ondanks de crisis, de champanjekurken knallen en mekaar een vredig 1982 toewensen en zo nu en dan een beetje geluk.

vader

en

zoon

Jan Meirhaeghe-Vandenbulcke
Europalaan 15
8770 Ingelmunster

Herman Meirhaeghe-Scherpereel
A. Latourstraat 31
9218 Ledeberg - Gent.

Als we het over "stambomen" hebben denken we bijna automatisch aan onze bloedeigen familienaam en de relaties tussen onze naamgenoten over de generaties heen. In ons toekomstig familieboek zullen we dan ook hoofdzakelijk het reilen en zeilen van het geslacht Van Meirhaeghe volgen tijdens de voorbije zeven eeuwen. Onze familienaam betekent dan als het ware ons studieonderwerp af. Ik vertrek bij mezelf als stamdrager en noteer alle gegevens over mijn voorvaders-naamdragers en hun echtgenotes. Zo bekom ik een stamreeks of voorouderreeks :

- Herman Meirhaeghe x Gerda Scherpereel
- Jan Meirhaeghe x Andrea Vandenbuike
- August Meirhaeghe x Estella Vandermeersch
- Desiré Meirhaeghe x Rosalie Tijtgat enz...

Wanneer ik mijn oudst-bekende stamvader-naamdrager heb gevonden, neem ik deze persoon als stamhouder. Bij het opmaken van een stamboom komt het er nu op aan om alle afstammelingen van deze stamvader op te sporen : al zijn kinderen, kleinkinderen enz... tot in de huidige generatie. Op deze manier is het mogelijk alle nog levende afstammelingen van een bepaalde stamvader terug te vinden. Deze werkwijze hebben we toegepast om alle nakomelingen-Meirhaeghes van onze Kanegemse stamvader Jan, die tijdens de voorbije 350 jaar geleefd hebben, bijeen te brengen. Voor wat de laatste 2 à 3 generaties betreft hebben we ook geprobeerd om de nakomelingen die de naam Meirhaeghe niet zelf dragen (dit zijn de kinderen van de dochters Meirhaeghe) eveneens op te sporen. We hebben tot ons genoegen ervaren dat zij dikwijls het meest geïnteresseerd zijn in onze onderneming.

Toch kunnen we onze familie niet in de ruimte en de tijd isoleren van de andere bomen. Onze stamboom is slechts één der vele bomen in het genealogisch bos. We hebben niet alleen maar Meirhaeghebloed in de aders, doch we zijn allen de produkten van een haast ontelbaar aantal kruisingen. We hebben allen twee ouders, vier grootouders, acht overgrootouders enz... De resultaten van het onderzoek naar al die voorouderparen wordt schematisch in een kwartierstaat gevat. Het opstellen van een kwartierstaat is dus een andere manier van "stambomen", waarbij al onze voorouders, zowel van vaders- als van moederszijde, bestudeerd worden. Een kwartierstaat geeft dan ook een brede voorstelling van de afkomst, de maatschappelijke positie en zelfs van de erfelijke geaardheid.

U merkt dat bij elke generatie het aantal voorouders of kwartieren verdubbeld wordt :

- generatie I : ikzelf
- generatie II : twee kwartieren (ouders)
- generatie III : vier kwartieren (grootouders)
- generatie IV : acht kwartieren (overgrootouders)
- generatie V : zestien kwartieren (betovergrootouders)

Op die manier zouden we in de 24^e generatie, zo rond het jaar 1260, theoretisch 8.388.608 voorouders of kwartieren hebben! Het is duidelijk dat dit niet met de realiteit overeenstemt, daar er in Vlaanderen anno 1260 zeker geen acht miljoen mensen leefden!

voorbeeld 1. : "volledige" kwartierstaat van mijn zoontjes zie pag.4.

1 : Balder (A) en Arent (B) Meirhaeghe

A 1.	vader 2 Meirhaeghe Herman	grootvader 4 Meirhaeghe Jan	• overgrootvader 8 Meirhaeghe August
			overgrootmoeder 9 Vander Meersch Estella
		grootmoeder 5 Vandenbulcke Andrea	overgrootvader 10 Vandenbulcke Ernest
	overgrootmoeder 11 Staelens Celina		
	B moeder 3 Scherpereel Gerda		grootvader 6 Scherpereel André
		overgrootmoeder 13 Lefevre Anna	
grootmoeder 7 Wattijn Rachelle		overgrootvader 14 Wattijn Camille	
	overgrootmoeder 15 Meersman Clemence		

I : 2 kw. III : 4 kw. IV : 8 kw.

voorbeeld 2. : kwartierstaat met kwartierverlies

1 : X Devolder

1.	vader 2 Devolder Constant o. Kanegem 1847	grootvader 4 Devolder Pieter-Joseph	overgrootvader 8 Devolder Emanuel
			overgrootmoeder 9 Van Poucke Maria
		grootmoeder 5 Meirhaeghe Maria-Theresia	overgrootvader 10 Meirhaeghe Carcius
			overgrootmoeder 11 Hoop Rosalia
	moeder 3 Meirhaeghe M.-Theresia o. Kanegem 1843	grootvader 6 Meirhaeghe Franciscus	overgrootvader 10=12 Meirhaeghe Carolus
			overgrootmoeder 11=13 Hoop Rosalia
grootmoeder 7 Devolder Rosalia		• overgrootvader 8=14 Devolder Emanuel	
		overgrootmoeder 9=15 Van Poucke Maria	

II : 2 kw. III : 4 kw IV : 4 kw.

Het theoretisch aantal kwartieren wordt dus nooit bereikt, daar we al na enkele generaties met "kwartierverlies" te maken hebben. Dit betekent dat één of meer voorouders meermaals kunnen voorkomen in dezelfde kwartierstaat...

Enkele voorbeelden om het wat aanschouwelijker te maken :

1° voorbeeld : de kwartierstaat van mijn beide zoontjes.

Dit is dus een "volledige" kwartierstaat met in de tweede generatie twee ouders, in de derde generatie vier grootouders en in de vierde generatie acht "verschillende" overgrootouders. Hier treedt dus geen kwartierverlies op en het theoretisch totaal wordt bereikt. De kwartierstaat van een "natuurlijk kind" wiens vader onbekend is, wordt bijvoorbeeld meteen gehalveerd en we krijgen een kwartierverlies van 50%!

2° voorbeeld : een kwartierstaat mét kwartierverlies.

U merkt in de vierde generatie slechts vier verschillende kwartieren in plaats van acht of een verlies van vier kwartieren. Dit komt omdat het echtpaar uit de tweede generatie kozijn en nicht zijn én omdat hun ouders door een dubbelhuwelijk (broer en zuster huwen met een broer en zuster) verbonden zijn. In de vijfde generatie tellen we dan slechts acht in plaats van zestien betovergrootouders of een verlies van acht kwartieren enz... In dit tweede voorbeeld namen we als uitgangspunt X Devolder. Dit is een fictief kind dat nooit geboren werd uit het huwelijk van Constant Devolder en Marie Therese Meirhaeghe. Hun echtverbintenis bleef kinderloos daar beide partners pas op gevorderde leeftijd in het huwelijksbootje stapten. De ouders van Carolus Meirhaeghe (nr.10 en 12) waren op hun beurt eveneens kozijn en nicht!! We mogen hier dus werkelijk van "inteelt" spreken. Het is frappant hoe we in deze tak B telkens weer met inteelt geconfronteerd worden. Deze tak volgde een welbepaalde huwelijkspolitiek en in ons familieboek zullen we daar uitgebreid op in gaan.

Huwelijken tussen kozijns en nichten komen natuurlijk niet zoveel voor, maar toch is het vaak zo dat bruid en bruidegom, zonder dat ze zich daarvan bewust zijn, bloedverwanten zijn. In ons derde Meerminneke toonden we bijvoorbeeld aan dat Eduard Meirhaeghe x Marie Eugénie Van Eenco een gemeenschappelijk voorouderpaar hadden.

Bij het opstellen van de kwartierstaat van mijn moeder, Andrea Vandembulcke en van mijn echtgenote Gerda Scherpereel, ontdekte ik dat zij allebei tweemaal afstammen van mijn (en ons aller) rechtstreekse voorvader Lodewijk Van Meirhaeghe, de Wortgemse "meerminman" uit ons eerste nummer. Dit betekent dat mijn zoontjes diezelfde Lodewijk vijfmaal als voorvader hebben : via mijzelf uiteraard, tweemaal via mijn vrouw en tweemaal via mijn moeder! Hier ook dus duidelijk een geval van kwartierverlies. Bij het opmaken van de kwartierstaat van mijn vriend Jean-Claude Van Thuyne uit Waregem, konstateerde ik dat ook hij tweemaal diezelfde Lodewijk Van Meirhaeghe als voorvader had en dat hij dus een verre bloedverwant was in het 16° knoopsgat. Een vriendin, Myriam Deblaere echtg. Velghe uit Oostrozebeke bleek onze Kanegemse stamvader Jan Van Meirhaeghe en dus ook diezelfde Lodewijk tussen haar voorouders te tellen!

Kwartierstaten tonen dus duidelijk aan dat iedereen familie is van iedereen! In een kwartierstaat zijn ook alle rangen en standen vertegenwoordigd. Onder onze voorouders hebben we allen dagloners en renteniers, ambachtslui, arbeiders en notabelen, keuter- en hereboeren, deftige burgers en avonturiers, pilaarbijters en geuzen, edellieden en armoezaaiers, landeigenaars en landlopers, ongehuwde moeders en schuinmarcherende vaders, onkrekubaren en sloebars. Een kwartierstaat is vaak een bonte verzameling en een kleurige doorsnede van alles wat een maatschappij omvat. Niemand hoeft zich dus te schamen of zich te beroemen op zijn afkomst. De tijd is een wijze herder die onze voorzaten als een kudde met volgzame lammetjes, koppige bokken, witte en zwarte schapen, doorheen een relativerende eeuwigheid leidt.

Hieronder plaatsen we een van die talloze kwartiervaders in het zoeklicht. Hij is een voorvader van alle nakomelingen van Désiré Meirhaeghe en Rosalie Tijtgat. (tak C)

HASPEN EN SPINNEN... SOLDAATJES BEMINNEN...

of het bizarre verhaal van Benedictus Pattijn alias Dekie...

Op 11 april 1885 huwde te Wontergem Désiré Meirhaeghe uit Kanegem met Rosalie Tijtgat, dochter van Frederik en Eugenie Dekie. De moeder van Rosalietje, Eugenie Dekie, werd te Dentergem geboren op 17 maart 1822 als dochter van Jan en Rosalie Dhont. Jan Dekie kwam eveneens te Dentergem ter wereld en wel op 1 augustus 1795 als zoon van Benedictus en Carolina Degroote. Nu is deze Benedictus Dekie (1) de figuur waarrond heel dit verhaal gebouwd is. Hij heeft ons heel wat kopzorgen en hoofdbreken bezorgd, deze verre voorvader..

We slaagden er indertijd maar niet in om zijn doopakte terug te vinden. Volgens de overlijdensaangifte was Benedictus te Dentergem geboren omstreeks 1745 als zoon van, we citeren uit het register : "... Dekie en Joanna Gevaere". De voornaam van zijn vader werd dus niet vermeld. Een vergetelheid van de plaatselijke klerk dachten we... In de Dentergemse doopregisters vonden we echter geen spoor terug van onze Benedict. Had de ambtenaar, die de overlijdensakte had opgesteld, misschien nóg een steek laten vallen in verband met de geboorteplaats? Te diep in het glas gekoken de vorige dag? Dan maar de omliggende dorpen, Markegem, Aarsele, Wontergem enz... uitgekamd... doch zonder enig resultaat! Benedict Dekie bleef onvindbaar.

Een inval deed er ons aan denken dat de doopnaam "Benedictus" eigenlijk een vrij zeldzame voornaam was tussen de talloze Pieters en Jans. Waarom niet eens alle doopakten controleren van borelingen die te Dentergem als "Benedictus" gekerstend werden over de periode 1740 - 1750. Aan de slag dus, akte na akte, blad na blad, tot we op 5 juli 1745 een doopakte vonden van ene Benedictus Pattijn, zoon van Alexis en Joanna Gevaere...
Geboorteplaats : Dentergem, geboortejaar : 1745, naam van de moeder: Joanna Gevaere (2) Dit alles klopte als een bus, doch... hoe viel de naam Pattijn te rijmen met de naam Dekie??

Toen merkten we dat naast deze doopakte iets in de kantlijn geschreven stond. Zou deze randbemerking de sleutel bevatten? Vlug de loupe opgediept om de minuscule tekst te ontcijferen. Deze voetnoot bleek op 3 september 1785 te zijn aangebracht door pastoor J.B. Demeyer en we citeren zijn potjeslatijn :

"Benedictus supra dictus mihi asseruit paratus sub juramento confirmare matrem suam ei declarasse ante mortem se ipsum concepisse (?) ex milite quodam tempori belli nomine ... Dikkij quocum deserto marito rem habuerat."

Vrij vertaald lezen we dat "bovengenoemde Benedictus zich bereid verklaarde om onder eed te bevestigen dat zijn moeder hem voor haar overlijden verteld had dat hij de zoon was van een soldaat genaamd ... Dikkij, met wie ze ten tijde van de oorlog een affaire had".

Benedictus was dus het resultaat van die vluchtige verhouding. Hij was de zoon van een soldaat van wie moeder Gevaere zich alleen nog kon herinneren dat hij "Dikkij" heette of zo iets! Benedict gaat dit alles aan de pastoor van Dentergem vertellen in 1785, dus veertig jaar na zijn geboorte. Vanaf dat ogenblik laat hij de naam Pattijn vallen en gaat voortaan als Dekie door het leven.

Heeft Alex Pattijn ooit geweten dat hij niet de vader was van zijn zoon? Een paar jaar later overleed hij reeds en Joanna Gevaere hertrouwt in 1749 met Jacobus Martens. Zo was Benedict al aan zijn tweede stiefvader toe. Moeder Gevaere heeft haar geheim vermoedelijk pas prijsgegeven op haar sterfbed in 1782. In 1789 huwt Benedict Dekie met Carolina Degroote. Hij is dan precies tweemaal zo oud als zijn 22-jarig bruidje! Had hij een aardje naar zijn soldatenvaartje?

Nu we het probleem Pattijn alias Dekie opgelost hebben, rijzen weer nieuwe vragen.

Wat heeft Benedict er toe aangezet om, nadat hij 40 jaar als Pattijn door het leven gewandeld had, plots zijn naam te laten veranderen tot Dekie? Daarmee stond toch vast dat het avontuur van zijn moeder, dat wellicht reeds lang vergeten was, weerom door de dorpsklappeien tot op het bot zou uitgeroddeld worden. Stel je even voor dat Piet Janssens in 1981 zijn naam zou laten wijzigen tot Piet Müller of Piet Jenkins omdat zijn moeder tijdens de tweede wereldoorlog eens "een intiem gesprek" had gevoerd met een Duits of Engels soldaat...

Beschouwde Benedict zijn "militaire afstamming" soms als een erenzaak? Was hij een vreemde vogel die zijn pluimage een nog exotischer tintje wou geven? Wou hij via zijn naam de herinnering aan zijn onbekende vader levendig houden? Of had de naam Pattijn een slechte weerklank en greep Benedict de bekentenis van zijn moeder met beide handen vast om voortaan met een schone lei verder te gaan? Financieel zat er ook wel geen voordeel aan vast, geen erfenis van zijn natuurlijke vader, want hij kende zelfs zijn precieze naam niet! Wat was dan de beweegreden? Vraagstaartjes die wel nooit zullen beantwoord worden...

Zouden we ooit kunnen achterhalen wie de natuurlijke vader van Benedict was? We weten eigenlijk alleen dat hij "soldaat was ten tijde van de oorlog". Een erg vage aanduiding dus. Toch willen we een poging doen om al is het maar zijn nationaliteit te achterhalen.

De oorlog waarvan sprake in de fameuze voetnoot is de Oostenrijkse Successieoorlog die duurde van 1740 tot 1748. Het werd al vlug een Europese oorlog waarin Vlaanderen, dat toen door de Oostenrijkse keizerin Maria Theresia geregeerd werd, vooral door Frankrijk bedreigd werd. In juni 1744 vielen de troepen van de Franse koning Louis XV de Zuidelijke Nederlanden binnen. De zoon van George II-koning van Engeland, nl. de hertog van Cumberland, neemt als opperbevelhebber van de pragmatieke troepen onze verdediging op zich en vertoeft met een groot leger in onze kontreien. In mei 1745 moeten de Britten zich terugtrekken na een nederlaag te Doornik en op 11 juli 1745 valt Gent. Hierop werd ons land drie jaar lang door de Fransen bezet.

Onze Benedict werd geboren op 5 juli 1745, in volle oorlogstijd. Dit betekent dat hij ergens in oktober 1744 verwekt werd. Op dat ogenblik zijn de Engelsen hier nog sterk aanwezig. Rekening houdend met de "Engelse klank" van de naam Dikkij, zou het wel eens kunnen dat een Engels soldaat, die een tijdlang te Dentergem gelegerd was, er sneuvelde in de armen van de toen 32-jarige Joanna Gevaere, met alle vruchtbare gevolgen vandien... Het zit er ook wel in dat Joanna alleen maar de voornaam van haar soldenier kende. We kunnen ons best voorstellen dat deze laatste haar niet zijn komplette burgerlijke stand heeft uiteen gezet, trouwens, Joanna zou er ook niks van begrepen hebben. Ze bedienden zich namelijk met de taal van de liefde... Dikkij zou dan niet een familienaam, maar wél een voornaam geweest zijn. En is "Dicky" als vleitvorm van Richard (de naam van de Britse koningen) niet een typisch Engelse voornaam? Dikkij werd dan door de moeder, de zoon en de pastoor verkeerdelijk als familienaam geïnterpreteerd en vervlaamst tot Dekie. Misschien was Benedict wel de gelukkige bezitter van een weerbarstige rosse haardos, waardoor zijn Angelsaksische afstamming zich openbaarde?

Zo hebben alle nakomelingen van Dees Meirhaeghe en Rosalie Tigtgat allen nog een kwartiertje vermoedelijk Engels soldatenbloed in de aders. Oock ondergetekenden voelen hun Britse genen kriebelen, waarop zij het "God save the Queen" aanheffen en wegwezen!

noten :

(1) Benedictus Dekie overleed te Dentergem op 12 maart 1819. Hij werd 73 jaar. De aangifte werd gedaan door zijn echtgenote Caroline Degroote, spinster en Pieter-Joseph Minne, secretaris en buurman van de overledene en werd geakteerd door burgemeester Jan Baptist Minne.

(2) Joanna Gevaere (ook G(h)evaert en Govaere) werd te Dentergem geboren op 17 november 1712 als dochter van Franciscus Gevaert en Joanna Depestele. Haar moeder overlijdt aldaar op 24 maart 1714. Franciscus Gevaert hertrouwt er een half jaar later op 8 september 1714 met Petronilla Van Hee en overlijdt te Dentergem op 19 november 1719. Joanna Gevaere is pas 7 jaar als ze reeds haar beide ouders verloren heeft. Het klassieke verhaal van rouwen en trouwen.

Waar en wanneer Joanna Gevaere huwde met Alex Pattyn en wanneer Pattyn overleed konden we (nog) niet achterhalen.

Op 7 juli 1749. Benedict is dan 5 jaar oud, hertrouwt Joanna met Jacobus Martens, met wie ze nog kinderen had, o.a. Joseph Martens die als huwelijksgetuige fungeert bij het huwelijk van zijn halfbroer Benedict Dekie.

Joanna Gevaere werd te Dentergem begraven op 6 september 1782. Ze werd zeventig jaar oud.

- - - - -

Toen we bovenstaand artikel compleet afgewerkt hadden, hebben we schriftelijk contact opgenomen met een aantal Dekie's die we willekeurig uit de telefoongids opvisten. (streek van Tielt, Deinze, Gent). We vroegen of er binnen hun familie geen legende of overlevering bestond in verband met een of andere verre voorvader. We verklapten echter niets over onze vondsten of onze veronderstellingen, teneinde hun eventueel antwoord niet te beïnvloeden. De heer M. Dekie uit Gent reageerde telefonisch op ons schrijven en hij vertelde ons dat een familielid jaren geleden stamboomonderzoek had verricht en tot de bevinding was gekomen dat een tak van de familie Dekie uit Engeland afkomstig was en meer bepaald uit Cornwall!! Cornwall is het uiterste zuid-westelijke punt van Groot-Brittannië, geografisch te situeren rechtover het Franse Bretagne, waarvan het door het Kanaal gescheiden is.

Onze verbazing was groot toen bleek dat onze veronderstelling omtrent de Engelse afkomst van Benedict Dekie hier bevestigd werd!! Hoe onze kollega-stambomer indertijd tot die konklusie is gekomen, konden we nog niet achterhalen. We houden U wel op de hoogte.

Zijn er binnen uw familietak soms bepaalde legenden omtrent uw voorouders bewaard gebleven, die van grootvader op kleinzoon werden overgeleverd? U kent wel die sterke verhalen als zou een verre voorvader een Spaans edelman of een soldaat van Napoleon geweest zijn. Zijn er families waar soortgelijke legenden verteld worden of waar de herinnering aan de Nokerse of de Wortegemse afkomst van onze Kanegemse stam nog levend is? Zo'n overleveringen zijn op zichzelf al erg interessant, en wat meer is, vaak blijken dergelijke fantastische vertellingen een kernwaarheid te bevatten. Het zou erg boeiend zijn om eens die eventuele familielegenden aan de historische realiteit te toetsen. Brengt U ons op de hoogte aub.

noot.

De nakomelingen van Benedictus Dekie vormen een struik die in geen enkel verband staat met de stam "Desquieu", die reeds vóór 1740 te Dentergem aanwezig was.

OOK HIJ KWAM VAN KANEGEM ... EN KON ZIJN DRAAI NIET VINDEN

of hoe Cyriel Meirhaeghe het koersen moest opgeven...

Onze Cyriel, mensen, dat was ne sterken beer, jong. Wie in de jaren twintig of dertig de streek tussen Oudenaarde en Zottegem aandeed zal alleszins horen spreken hebben over de Herkuul van Welden. Dat was ne gewone boeremens die geen vlieg kwaad deed, maar die was zo forsgebouwd dat de mensen zeiden dat hij dobbel ofwel driedobbel geled was. Als zijn peerd ziek was trok hij zelf naast zijn ander peerd aan de ploeg en als de slachter op zijn hof kwam om een zwijn te slaan, dan klopte hij het eerst eigenhandig met zijn vuist de kop in, om het te bedwelmen wel te verstaan. Hij heeft dat één keer met een os geprobeerd, doch hij sloeg met zijn vuist een hoorn van dat beest rats af omdat dit juist zijne kop opzij sloeg om de vliegen weg te jagen en zo had de Herkuul zijn hand wat zeer gedaan.

Op zekere keer komt er daar een meneer uit Gent met zijnen auto tussen Welden en Mater gereden - er waren dan nog bijna geen auto's - en hij vraagt aan een boerke dat daar aan 't ploegen is "waar den Herkuul levers weunt". Kijk zie, zegt dat boerke, ginder weunt-ie en hier staat-ie! En dat meneerke kan zijn eigen ogen niet geloven: den Herkuul heft zijne ploeg met zijn één hand uit de vore, heft hem zo naar omhoog, steekt hem boven zijn hoofd en de twee peerden hangen te bimbommen zomaar aan hulder gareel.

Maar onze Cyriel? Die was véél sterker, mens. Vraag het maar aan onze Jules. Als de slijttijd of de oogst in aantocht was kon Jules van nachten tevoren bijna niet meer slapen omdat hij samen met Cyriel moest slijten of pikken, met de hand wel te verstaan, allee, slijten met de hand en pikken met de pik. Het kon in dien tijd 's zomers nog wel eens verschrikkelijk heet zijn en als ge dan van 's morgens om zes uur tot 's avonds om acht uur dagenlang met uw gat naar omhoge in de brandende zonne moet staan, dan hebt ge voorzeker wel uwe pere gezien. En Jules zag zijne pere als hij Cyriel moest volgen. Cyriel trok of kapte er op los alsof het werk na een uur moest af zijn en hij kon dat een heel schof uithouden, bijna zonder zijne rug te rechten! Als 't biertijd was dronk hij een slok of twee, wette zijn pikke en stond den eersten weerom op om voort te doen. Als hij later te Martens de oogst oplaadde die dan al met de machine afgereden werd, had hij twee man nodig om de wagen te laden en ik kan u verzekeren dat ze zere moesten schrobbelen om de bundels effenaan op hulder plaats te smijten, want Cyriel stekte er telkens twee meteen op zijn vorke en zwierde ze naar omhoog alsof ze niets wogen. En als er een stuik opgeladen was riep hij bij de laatste twee bundels al "ju" tegen de peerden, stapte naar de volgende stuik die hij omver duwde met de steel van zijn vorke en tegen dat de wagen bij hem was vlogen er al twee bundels weer naar omhoge. Bij alzo ne mens staan werken dat was dwangarbeid en als de mannen 's avonds naar 't hof gingen waren ze zo moe dat ze er de bibber van in hun armen en benen hadden. Maar Cyriel? Die zette zijn klakke met de voci in zijn nek en ging al schuifelen naar huis. Daar at hij pap met boterhammen en een beetje varkensvlees en speelde dan radien nog een uur op zijn accordeon zodat ze het in de zachte windstille zomeravonden konden horen tot op Eine Marolle.

En in zijn jonge jaren heeft hij gekoerst! Wij worden dan reeds in Ooike en Cyriel kocht een koersmachine toen hij 21 jaar oud was; dat moet dan in 't jaar 1935 geweest zijn. Ik herinner mij nog dat hij heel fier was op zijn koersmachine en dat ik er niet mocht aankomen. Vermits Cyriel bijna geen vrijetijd had -ik heb u hierboven een paar staaltjes aangehaald van het boereleven in die tijd- ging hij binst de noenstond op entrainement. Na het middagmaal kroop hij op zijn machine en rotste een uur lang de streke af tot voorbij Wortegem en langs den andere kant tot tegen Deinze, en om twee uur stond hij weerom op 't land. En hij kón rijden zeg! Ge moet niet vragen, alzo ne machtmens, als die niet alle koersen zou winnen dan verstonden wij er niets van.

Nu moet ik u zeggen dat Cyriel nen averechtsen was om op zijne velo te stappen. Ne gewone mens staat links van zijn fiets en slaat er zijn rechterbeen over maar bij Cyriel was dat net omgekeerd. Op zijn eigen was dat nu 't zelfde, als ge maar sterke benen en een lange asem hebt moet ge kunnen koersen lijk een ander zoudt ge kunnen denken, maar... Cyriel kon niet op- of afstappen lijk een ander en hij kon ook niet draaien gelijk de andere mensen. En dat is zijn ongeluk geweest, gelijk ge verder zult lezen. Hij was van de lichte van Bartali, van Witte Vander Meersschaut, van de Vervaecke's en de Maesen en Juul Lowie en wie weet ik allemaal en hij kon alleszins zo rap rijden als die mannen of voorzeker nog veel rapper, maar dat draaien zeg... Als Cyriel een draai moest nemen van rechts naar links, dan wrong het al tegen wat eraan was. Hij moest dat heel geconcentreerd doen, want als hij te traag draaide en te kort, viel hij van zijn fiets en als hij in volle galop durfde keren dan vloog hij rechtuit bij 't uitgaan van de bocht de gracht in. Hij heeft dat tot vervelens toe gerepeteerd, doch het was al boter aan de galg, het ging niet! En dat maakte hem dan nog veel nerveuzer. En had hij dan nog tien jaar langer kunnen wachten dan zou dat geen bezwaar geweest zijn, maar in de tijd waarover ik spreek waren dat allemaal parochiekoersen en er werd gedraaid rond twee tonnen. De inrichters van de koersen in Lee bijvoorbeeld zouden het nooit in hunne kop gekregen hebben de koers een stuk over Huise of Ooike te laten rijden, ha nee, de koers was in Lee en die van andere gemeenten moesten maar naar Lee komen om de koereurs te zien. En 't zelfde was in Eine of in Zijldegem (dat is een buurte in Kruishoutem dat aanleunt tegen Wannegem) of waar ergens anders ook het geval.

Er stond dus aan beide uiteinden van het dorp een ton midden op straat en rond die ton moesten de koereurs draaien. Nu komt in Zijldegem het peleton afgestormd met Cyriel op kop. Hij had zich niet kunnen lostrekken en de ton was in zicht! De koereurs reden op de rechterkant van de baan en draaiden zo rond de ton, gelijk op de piste, om opnieuw rechts van de weg de terugtocht aan te vangen. Maar Cyriel kón zo niet draaien, althans niet in fors geweld. Nu had hij twee kansen. De draai "naar zijn hand" nemen, dus links gaan rijden en anders dan d'anderen rond de ton te draaien, doch dan liep hij veel kans een verschrikkelijk ongeluk te veroorzaken waardoor hij frontaal in volle bocht op de rest kwam ingereden, wat voor gevolg kon hebben dat hijzelf of de anderen finaal met het hiernamaals kennis maakten. Ofwel... afstappen, het peleton doorlaten en dan maar jagen om hen in de spurt op rechte weg te kloppen. Hij heeft het laatste gekozen maar heeft nooit voor d'eerste plaats moeten spurten...

In die koers in Zijldegem kreeg hij dan nog een ganse emmer water tegen zijn lijf. Ik geloof dat hij er zelf naar vroeg en dat Jules al te ijverig en royaal met water omsprong. Hij heeft in totaal zeven wedstrijdjes uitgereden en geen enkele draai met manieren kunnen nemen. Hij heeft dan zijn koersmachins voor andere dingen gebruikt en is nooit meer in competitie opgetreden. Hij heeft er zelfs later nog weinig over verteld.

Een paar jaren later begon Briek Schotte -hij kwam ook van Kanegem, hoe kon het anders- te koersen. Hij was niet averechts en vond wel zijn draai, maar ik ben er zeker van dat hij nooit ofte nooit onze Cyriel zou geklopt hebben als deze zijn draai had gevonden.

Want onze Cyriel, mensen, dat was ne sterken, ne wreed sterken, jong!

Richard Meirhaeghe.

* Cyriel Meirhaeghe werd te Ruisselede geboren op 3 februari 1914 als zoon van Theophiel en Irma Dewaele. Zijn jeugd jaren bracht hij grotendeels door te Kanegem, waar zijn vader o.a. samen met mijn grootvader August, een steenoven uitbaatte. Tijdens de dertiger jaren verhuisde het gezin Meirhaeghe-Dewaele naar Ooike.

Cyriel huwde te Wannegem-Lede in 1939 met Ailda Elisabeth Moerman. Hun zeven kinderen :

1. Julie, 1940, gehuwd met Marc Ronsse. 2. Julien, 1942, gehuwd met Nicole Wijnendale. 3. Anna, 1944, overleden 1945. 4. Robert, 1947, gehuwd met Noella Reynaert. 5. Lucie, 1948, gehuwd met Raoul Depreester. 6. Marleen, 1953, gehuwd met Vic Van Cauwenbergh. 7. Rita, 1955, gehuwd met Eric Dhondt.

Onze familieleden weten allen nog hoe Cyriel meer dan zijn deel kreeg van ziekte en pijn. Hij was dan ook slechts 44 jaar oud toen hij te Wannegem-Lede overleed op 22 juli 1958.

De zes minderjarige kinderen die hij achterliet vonden in de Hr. Hector Naessens een nieuwe vader.

Langs deze weg danken we de Hr. en Mevr. H. Naessens-Moerman en hun zes kinderen, die allen lid werden van onze familievereniging, voor de interesse voor onze stamboom. Laten we via dit kursiefje even de pijnlijke herinneringen vergeten en de goede, plezierige anekdotes weer tot leven roepen.

* Richard (Daniel) Meirhaeghe werd te Kanegem geboren in 1931 als jongste kind van Theophiel en Irma Dewaele. In 1934, dit is bijna precies drie eeuwen nadat stamvader Jan zich te Kanegem vestigde, trok hij met zijn ouders terug naar de streek van herkomst, naar Ooike. Hij huwt in 1955 te Wannegem-Lede met Mariette Laporte. Hun vijf kinderen :

1. Eric, 1957, gehuwd met Ingrid Goelen. 2. Godsdiene, 1960, gehuwd met Geert Boullart. 3. Johan, 1964. 4 en 5 de tweeling Gerda en Katrien, 1969.

Richard is thans adjunct-politiecommissaris te Oudenaarde. Hij was ook de drijvende kracht achter het Meirhaeghe-familiefest in 1968. Zoon Eric woont op dit ogenblik te Wortegem, waar ook zijn verre voorouders leefden en zo maakt hij de cirkel weer rond.

F A M I L I E N I E U W S

En Adam Gewon Seth

KAREL Notredame, geboren te Costende op 14 april 1977.
zoon van Marc Notredame en Christa Vanparijs.

ANELIES Aneca, geboren te Costende op 30 november 1978.

JOACHIM Aneca, geboren te Costende op 27 september 1980.

dochter en zoon van Luc Aneca en Ria Vanparijs

kleinkinderen van André Vanparijs en Germaine Spriet uit Diksmuide.
achterkleinkinderen van Theophiel Vanparijs en Zulma Meirhaeghe uit Kanegem.

KATHLEEN Meirhaeghe, geboren te Deinze op 21 mei 1978.

KRIS Meirhaeghe, geboren te Deinze op 11 april 1980.

dochter en zoon van Wilfried Meirhaeghe en Andrée Deprez uit Dentergem.

Kleinkinderen van Achille Meirhaeghe en Clara Verbeke uit Dentergem.

ADELWIJN Meirhaeghe, geboren te Deinze op 27 mei 1980.

zoon van Chris Meirhaeghe en Sonja Goetry uit Astene.

Kleinzoon van Remi Meirhaeghe en Margriet Huys.

JERGEN Callens, geboren te Tielt op 16 september 1981.

zoon van Johan Callens en Greta Meirhaeghe uit Tielt.

Kleinzoon van André Meirhaeghe en Simone Verschuere uit Tielt.

KATRIJN Van Nieuwenhuysse, geboren te Tielt op 7 oktober 1981.

dochter van Piet Van Nieuwenhuysse en Mieke Lambert uit Schuiferskapelle

kleindochter van Marcel Lambert en Josephine Meirhaeghe uit ibidem.

NELE Meirhaeghe, geboren te Oudenaarde op 18 oktober 1981.

dochter van Eric Meirhaeghe en Ingrid Goelen uit Wortegem.

Kleindochter van Richard Meirhaeghe en Mariette Laporte uit Oudenaarde.

wij denken aan

ALOIS Claermout, echtgenoot van Magialena Meerhaeghe uit Pittem.

Geboren te Pittem op 26 januari 1895.

Overleden te Tielt op 5 mei 1981.

GERARD Kint, echtgenoot van Gerarda Vindevoghel uit Ruiselede.

Geboren te Ruiselede op 27 mei 1911.

Overleden te Tielt op 14 augustus 1981.

Zoon van Camiel Kint en Emma Meirhaeghe

In Goede en Kwade Dagen

Hartelijke gelukwensen aan Georges Mervillie en Frieda Meirhaeghe
uit Grammena, die op 27 oktober 1981 25 jaar gehuwd zijn.

Vanwege hun dochter Martine en onszelf.

Als iemand ooit de adressen van familieleden mocht nodig hebben,
bijvoorbeeld ter gelegenheid van geboorte, huwelijk of overlijden,
dan kunnen wij die altijd bezorgen. U vraagt maar.

van de hak op de tak

- * In Beknopt Verslag - Nieuwsblad van 13 augustus 1981 lazen we de oproep van tante Andrea Meirhaeghe echtg. Herman uit Kanegem om oude prentbriefkaarten en doodzantjes. We herhalen hier graag nog eens die oproep, ook al uit dank voor de 43 rouwprentjes van familieleden-Meirhaeghe, die zij ons ter fotocopiëring toestuurde.
Haar adres : Kanegemstraat 154, Kanegem.
- * Ook dank aan Chris Meirhaeghe uit Deinze voor die lange brief als antwoord op onze vraag in Meerminneke 2. omtrent de familie Cateau-Meirhaeghe (tak C) die naar Frankrijk uitweek.
- * Bericht aan de Van Meirhaeghes :
Op 10 september ll. kreeg ik bezoek van Cyriel Van Meirhaeghe uit St.-Amandsberg en zijn dochter Cynthia Van Meirhaeghe uit Oostakker. In het blad van de Heemkundige Kring Oost Oudburg-Gent lazen ze over het bestaan van ons familietijdschrift en namen telefonisch contact op om een afspraak te maken. Het werd een hartelijke ontmoeting. Zij zullen zélf aan het werk gaan om hun tak uit te werken en om die naderhand op de grote Van Meirhaeghe-stamboom te enten. Hun voorouders komen van Huise en daarmee zitten ze al volop in het Oudenaardse, onze streek van herkomst. Onze allerbeste wensen aan die verre verwanten op hun lange weg door hun verleden tijd! We herhalen nogmaals dat we dringend uitkijken naar andere Van Meirhaeghes die eveneens de hand aan de pibeg willen slaan. Onze deur staat steeds open!
- * Te Pittem en te Wingene vonden we nog een aantal familieleden terug die tot tak C behoren, namelijk de drie zusters Magdalena Meerhaeghe wed. Claerhout, Zoe Meerhaeghe wed. Van Overschelde en Helene Meerhaeghe. Dank voor de rouwbrieven en doodzantjes die ze ons ter copiëring uitleenden en voor de overige informatie. Terloops lazen we in de Weekbode (9.10.81) dat pater Frans Claerhout, zoon van Alois en Magdalena Meerhaeghe, tekeningen tentoor stelde in de expositiezaal van het Gemeentekrediet, Kortrijkstraat 'Tielt. Deze tentoonstelling werd georganiseerd door Davidsfonds Tielt en werd ingeleid door Valeer Arickx, directeur van Omroep West-Vlaanderen, die net als pater Claerhout afkomstig is uit Pittem.
- * Bericht aan de nakomelingen van Emile Meerhaege x M.L. Braeckeveldt.
Uw vader of grootvader Emile Meerhaege (tak B) had een kozijn Alfons Meerhaege die te Tielt huwde in 1901 met Irma Monseré. Hun kinderen te Tielt geboren :
1. Aimé, Constant in 1902.
2. Angela, Adolphine in 1903.
3. Madeleine in 1905.
4. Leon, Josef in 1906.
Waarheen is deze familie uitgeweken? Zijn deze vier kinderen nog in leven en waar wonen hun eventuele kinderen?
Wie kan ons een tip geven?

- * Konden we in ons vorig nummer melden dat we de afstammelingen van tak B hadden teruggevonden, dan mogen we nu melden dat ook de spoorloze tak D. terecht is!
- In een publicatie van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde lazen we dat ene B. Van Den Bosch uit Bondues, Noord Frankrijk, tussen zijn overgrootmoeders Marie-Louise Meirhaeghe telde. Zij werd te Kwaremont geboren in 1850 en overleed te Rijsel in 1912. Marie-Louise was de dochter van Charles-Louis Meirhaeghe die in 1844 te Aalter huwde met Coleta Devlieghere. Charles-Louis vertrok in 1949 naar Kwaremont en in 1860 vandaar naar Roubaix. We vroegen dokter Van Den Bosch of hij ons inlichtingen kon verschaffen over deze uitgeweken Meirhaeghes en op geregelde tijden stuurt hij ons de resultaten van zijn opzoekingen toe.
- In de archieven van Roubaix zocht hij voor ons alle Meirhaeghes op die er leefden tussen 1850 en vandaag en dat zijn er een heel pak! Het bleek dat niet alleen Charles-Louis er definitief wortel geschoten had, doch ook zijn kozijn Jan-Baptiste Meirhaeghe, te Poeke geboren in 1818, had circa 1850 Vlaanderen verlaten dat toen een van de donkerste krisisperiodes uit zijn geschiedenis doormaakte. Hiermee heeft dr. Van Den Bosch ons een onbetaalbare dienst bewezen en ons een aantal verre verplaatsingen bespaard. Hij beloofde ons ook de adressen van de aldaar nog levende Meirhaeghes te bezorgen die wij dan op onze beurt zullen kontakteren. Ondertussen heeft hij zelf reeds telefonisch contact opgenomen met de aldaar levende familieleden en hen op de hoogte gebracht van onze werkzaamheden. Tenslotte zullen we dankzij de belangeloze inzet van dr. Van Den Bosch ook deze verloren tak weer op onze Kanegemse boom kunnen enten.

* Meirhaeghe Sportief.

Van André Meirhaeghe uit Tielt ontvingen we twee krantenknipsels omtrent Julien Meirhaeghe, een kozijn uit Frankrijk (tak C). Begin juli dit jaar verschenen in de plaatselijke kranten een paar stukjes onder de hoofding : "à l'occasion des traditionnels jeux intervillages, l' Association Sportive Mergéy-St. Benoit-Villacerf, a récompensé son dynamique secrétaire Julien Meirhaeghe ainsi que son épouse".

Hieronder een bondige samenvatting van de artikels.

"Het was feest, zondag 5 juli te Mergéy. Zoals naar gewoonte werd het voetbalseizoen er afgesloten met de intergemeentelijke dorps-spelen. Dit jaar kregen de feestelijkheden een speciaal karakter daar er een merkwaardig seizoen werd afgesloten. De miniemenploeg, samengesltd uit jongelui van de gemeenten Mergéy, Saint Benoit en Villacerf, behaalde een reeks uitzonderlijke uitslagen. Oordeelt U zelf maar : ze eindigden als kampioen van de Aube in 7° afdeling, werden tweede voor de interdistrictbeker van de Noord-Oost-Liga en werden tevens gelauwerd als beste voetballers in de 7° afdeling op nationaal vlak! Na de dorpspelen werden door de burgemeesters van de betrokken gemeenten de trofeeën uitgereikt aan de spelers. Dan volgde nog een ontroerend ogenblik, dat iedereen zich zal blijven herinneren. De ouders van de jonge voetballers schonken een "magnifique" trofee aan Julien Meirhaeghe, secretaris en werkpaard van de club. Men kan zich de vreugde voorstellen van deze man die zich met hart en ziel inzet voor het welslagen van zijn ploeg. Dat men zijn charmante echtgenote een prachtige bloemenkorf schonk zal de sympathieke Julien nog meer plezier gedaan hebben. Het is namelijk zo dat Mevrouw Meirhaeghe eveneens een grote plaats inneemt in het clubleven en dat zij haar man bijspringt waar het nodig is.

De resultaten van de "Association Sportive Mergey" zijn uiteraard te danken aan de spelers zelf, maar zeker ook aan Julien Meirhaeghe en zijn echtgenote. Het is dus logisch dat zij die werken voor het blijvend bestaan van deze dynamische sportieve vereniging ook eens werden bedacht". Tot zover de Franse verslaggevers.

Julien Meirhaeghe werd te Kanegem geboren op 14 maart 1920 als een der vijftien kinderen van Jules Meirhaeghe en Cyrilla Dewaele. Zijn ouders weken tijdens de twintiger jaren uit naar Frankrijk, meer bepaald naar Orvilliers, een dorp in de omgeving van Troye, departement van de Aube.

Julien huwde te Mergey op 18 april 1950 met Odette Prin en zij vestigen zich als landbouwers te Saint Benoit sur Seine.

Hun huwelijk werd met vijf kinderen gezegend :

1. Chantal Meirhaeghe, 1951.
2. Jean-Marie Meirhaeghe, 1953.
3. Christian Meirhaeghe, 1955.
4. Jean-François Meirhaeghe, 1956.
5. Marie-Thérèse Meirhaeghe, 1958.

In een van de volgende Meerminnekes zullen we de emigratie binnen onze familie uitvoerig behandelen.

- * In een voetnoot bij ons artikel over "de klokken van Kanegem" (Meermin 3) schreven we dat pastoor Le Maitre, op wiens initiatief de huidige St.-Baafskerk werd opgetrokken, in het jaar 1910 in de vijver van de pastorij door verdrinking om het leven kwam. Nu vonden we onlangs één strofe terug van een soort welkomstlied dat ter gelegenheid of naar aanleiding van de inhuldiging van zijn opvolger werd geschreven :

Meneer Pastoor, welgekomen
Den andren heeft hem doodgezwommen
Maar tegen alle ongeval
Zet een tuin rond uwen wal.

We hebben zware vermoedens dat dit ongekuste fragment van de hand is van ons groot- en overgrootvader Theophiel Vandermeersch, die als liedjeszanger tussen 1890 en 1920 de streek van Kanegem en Ruiselede onveilig maakte.

Van de gelegenheid maken we gebruik om onze oudere lezers te vragen of ze nog liedjes kennen van of herinneringen bewaard hebben aan volkszanger "Vermeerschke", over wie we een liedboek aan 't samenstellen zijn. Geef ons een seintje.

in 't vijfde Meerminneke leest U o.m. :

- "van duiveluitdrijvers en tooveressen"
of een hypothese omtrent de verhuisreden van stamvader Jan uit Nokere.
- "beschuldigde sta op!"
of hoe Willem Van Meerhaeghe het in 1659 aan de stok kreeg met de meid van de pastoor van Ooike en daarom voor het gerecht gedaagd werd.

enne... gezellige kerst- en nieuwjaarsdagen aan al de uwen die ook de onzen zijn !

een gedicht

Achter de laatste heuvel van mijn dagen
deint, monotoon, mijn land van eeuwigheid,
mijn uitgezwaapte zee, een vlak vervagen
tot aan de kleine oevers van mijn tijd.

Verdriet was mij niet vreemd. Ik ken zijn woorden;
traag als de schildpad slopen ze in huis.
Waar lief en leed, alsof ze samenhoorden,
gekaderd hingen naast mijn hoopvol kruis.

Het oude huis was goed om in te wonen.
Ik kende alle bloemen, elke boom
en alle vogels die met hoge tonen
me 's morgens wekten uit mijn laatste droom.

Zult ge nog een maal mij tot afscheid wuiven
als ik de top der dagen overschrijd
om levenloos in 't oeverriet te schuiven
en eeuwig wegglijd in mijn zee van tijd ?

Jan Meirhaeghe

Ter Zaliger Gedachtenis
aan Mijzheer

AUGUST MEIRHAEGHE

Echtgenoot van Mevrouw

ESTELLA-MARIA VANDERMEERSCH

Geborente Koningden den 9 Febr. 1887 en al-
daur godvruchtig overleden den 25 Mei 1949
gesterkt door de laatste H. H. Sacramenten.

Hij was lid van den bond van het H. Hart

Heer Jezus, nu de kroon van ons hoofd is
gefallen, laat ons toe dat wij bitter wenen.
Ward uw gavo zo groot niet geweest, de to-
rugname ware zo pijnlijk niet. - Hoe scherp
het snijdeud zwaard ook weze dat ons hart
doorhoord, toch loven en prijzen wij U, het
gehad provolend: " Wat hebt Gij Heer alles
wol gedaan ».

In den afgestorvene immers vond moeder
een echtgenoot zonder weerga, en de kinderen
een vader, voorbeeld van eenvoud, werk-
zaamheid en godsvrucht.

Het werk was hem geen dwang, maar een
geluk. Tot de laatste dagen nog sleepte hij er
zich naartoe; en het was zijn grootste verdriet
te voelen dat hij niet meer kon.

Als H. Hartebonder was hij een voorbeeld
van trouw. Tot de laatste bondsdag toe was
hij steeds op post. Van bij de stichting werd
hij lid, en in al die jaren ontbrak hij slechts
een keer, en dan nog noodgedwongen.

Zijn Maria godsvrucht en zijn Lieve Vrouw
vertrouwen, die hem reeds vroeger genezing
bracht, gaf hij door aan zijn kinderen. Getui-
ge daarvan de vele Maria bederochten om
vaders genezing.

Maar Gods H. Wil had er anders over be-
schikt. Op den vooravond van Z. Hemelvaart
is Jezus Zijn trouw H. Hartebonder konen
halen om 's anderen daags met hem het hoog
feest elders te vieren.

Mijn diorbare echtgenote, ik dank u om
uw genezenheid en trouw. Mijn lieve kinde-
ren, bemin nu moeder met een dubbele liefde
en volg vaders voorbeeld na van eenvoud,
werkzaamheid en godsvrucht.

H. Hart van Jesu ik heb betrouwen op U.

DANKEN U voor uw geboden

de familiën: MEIRHAEGHE
VANDERMEERSCH;

DR. VANDE VOORDE, KANEGHA.

Geloofd zij Jesus-Christus, Amen. 100 d.a.

BID TOT ZIELLAFENIS

van

Heer EMILIUS MEERHAEGE

echtgenoot van Mevrouw

Maria, Prudence Braekevelt

geboren te Tiel den 29 Sept. 1874 en godvruchtig
overleden te Schuiferskapelle den 30 Sept. 1943.
gesterkt door de laatste H.H. Sacramenten.

Zeltig zij die den weg des levens vlakkeloos bewan-
houden, die de wat Gulle en Zijne gheden onder-
houden en den Heer uit ganscher harte zoeken.

(Ps. 118).

De duurbare afgestorvene was een waar christen,
eenvoudig, rechtzinnig en godvrentend, een ware
dienaar Gods in wien geen bedrog was, onberispelij-
k van zeden, voorzichtig in zijn spreken.

Terwijl het gedrag van den goddeloosze een gruwel
is voor den Heer, wordt degene die de daugd
behoertigt door Hem bemind.

Beter weinig goederen met de vrees Gods dan
grote schatten bij degene die God miskent.

DUURBARE ECHTGENOOTE: nog vele jaren
konden wij samen in geluk doorbragen maar God
heeft het anders gewild: dat Zijn Heilige Wil
geschiedde.

GELIEFDE KINDEREN EN KLEINKINDEREN
weent niet gelijk deze die geen hoop hebben. In
den hemel sal ik U voort beminnen zoals ik U
op aerde bemind heb. Vergest mij niet in uwe
gebeden.

Ziet Hart van Jesus, waer mijne liefde. (300 d.a.)

Druck. Sertel. Tiel.

Diep gevoelig aan Uwe welgemeende blijken
van deelname in het leed veroorzaakt door
het amertelijk verlies van hun geminde Ech-
tgenoot, Vader, Schonvader, Grootvader,
Broeder, Oom, Neef en Bloedverwant
Heer EMILIUS MEERHAEGE
betuigen wij U onsen innigsten dank:

Mevrouw Emile MEERHAEGE;
Heer en Mevrouw Medard BULCAEN-MEERHAEGE en kinderen
Denise, Etienne en Lucien;
Heer en Mevrouw Frans DE VOLDER-MEERHAEGE en kind
Jacqueline;
Heer Charles MAEYAERT-MEERHAEGE en kinderen;
Heer Henri BRAEKEVELT-PERSYN;
Heer en Mevrouw Cyriel VAN RENTERGHEM-BRAEKEVELT
en kinderen;
Heer en Mevrouw Jean BRAEKEVELT-VAN RENTERGHEM;
De familiën MEERHAEGE en BRAEKEVELT
Schuiferskapelle den 5 Okt. 1943.

Keer U tot mij, Heer, en verlos mijne ziel: behoud mij om uwe barmhertigheid. (Ps. 6,5)

†
ZALIGE GEDACHTENIS

aan den Heer

Cyriel MEIRHAEGHE

echtgenoot van

Lauca D'HONDT

geboren te Ruiselede den 3 December 1901, en er overleden den 8 September 1949, als slachtoffer der bevestiging.

Hij was lid van den Bond van het H. Hart en van de Confrerie van het H. Hart en de Voortplanting des Geloufs.

Op Maria, hadden wij ons betrouwen gesteld: daer teeds voordien, waren we haar te voet gevallen aan hare meegewildige knielkens en hadden we haar gesmeekt om bescherming. Allen heeft Maria op den dag der bevestiging onder hare bescherming genomen. Doch Godes wegen zijn soms zoo heel anders als de beschikkingen der menschen. — Hij rekent niet de eerwigheid, menschen kennen zoo dikwils slechts tijdelijk en vergankelijk goed. — Zwaae brootslingen had God op de schouders van dezen sterken man laten drukken. Zij hadden hem nog gronter gemaakt in Gods oogen. Zijne menschelike krachten heeft hij vermeerdert met de genade van hierboven. Geen enkele Bondsmissie en Bondscommunie zou hij vrijwillig overgeslagen hebben. Zoo was de dierbare afgestorvene steeds bereid aan zijn Heer en Meester rekenschap te geven.

Mijn dierbare echtgenoot, pijnlijk is mijn afsterven geweest, zoo heel anders hadden we ons leven gedroomd: naar houd moed: Gods wil zij geprezen! De Vaderhand die wonden slaat zal die ook weten te genezen. Wees sterk in die beproeving: Gods genade zal niet te kort schieten. En gij, mijn lieve kinderen, Vaders trots en roem: weest voor moeder een bron van troost, door uw gehoorzaamheid, uw volgzzaamheid en uw kinderlijke aanhankelijkheid. Bid veel voor Vader, en van uit den hemel zal hij u bijstaan.

H. Maria, Koningin der Martelaren, bid voor ons.

R. Vaagelder, Ruiselede

bedanken U voor de blijken van deelneming en vurige gebeden.

De familie Meirhaeghe:
De familie D'Hondt.

†
BID GOD VOOR DE ZIEL

van
DE HEER

Remi, Jozef MEIRHAEGHE

echtgenoot van mevrouw

Machteld VERFAILLIE

geboren te Ruiselede op 8 september 1887 en godverplichtig overleden te Tiel in de St. Andruskloot op 8 augustus 1967 gestorven door de H. Sakramenten der sterfanden.

Wat God doet, is wel gedaan! Dat was de lijfspreuk van deze dierbare overledene. In volle onderwerping heeft hij veel lijden en pijn gedragen. Dikwils in de stille uren kon hij zijn blik richten op het kruis, en heeft hij die woorden van de Heer bedacht: „Wie mijn leerling wil zijn, hij neme zijn kruis op en volge mij!”

Een innig leven is afgesloten. Hij was een eenvoudige, goed, diep godsdienstig man, die in alle stilte en zonder klagen de vele lasten en pijnen van dit aardse leven heeft aanvaard, en gedragen. Hij was een mensaariend, wist iedereen te boeien en had voor ieder een goed woord. Hij bemindde de menschen om God.

Dierbare echtgenote, voor u is het zwaar alleen achter te blijven; wij waren zo goed met elkaar. Danken wij de Heer om de vele jaren, die wij samen hebben doorgebracht. U, dank ik nogwants om de genegenheid, liefde en hulp die ik van u heb mogen onderwinden; blijven wij voor immer vereenigd in de Heer door het gebed.

Dierbare kinderen en kleinkinderen, U dank ik om uw goedheid, liefde en genegenheid, die ik zo dikwils van u mocht onderwinden. Ik ben u voorgegaan naar de Heer. Gedz'n' mij in uw gebeden.

Dierbare familie en vrienden, ik zeg u geen vaarwel, maar tot weerzons in de Hemel.

H. Hart van Jezus,

Ik stel al mijn vertrouwen op U!

Akten van Geloof, Hoop en Liefde!

Om uw kristelijke deelname danken U:

Mw. Remi Meirhaeghe-Verfaillie.

Ohr. en Mw. Jacques Dajunghe-Meirhaeghe.

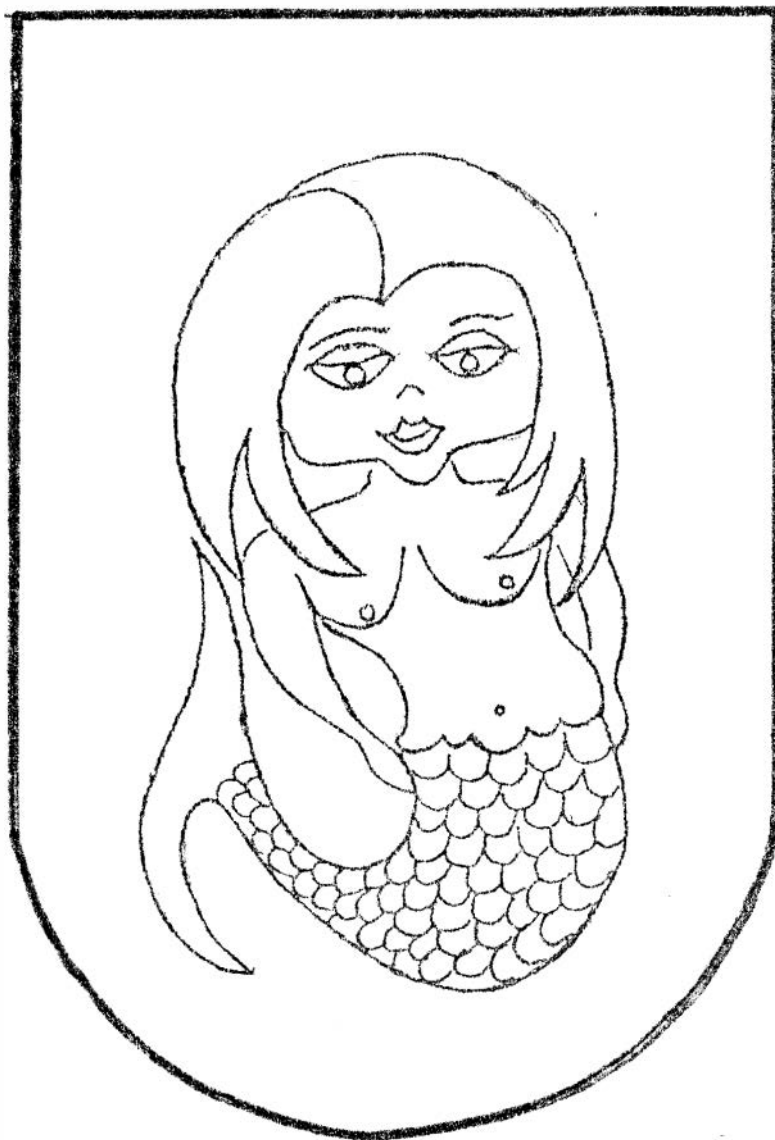
Ohr. en Mw. Julien Vander Bulcke-Meirhaeghe.

De joncheer Norbert Vanden Bulcke.

De joncheer Jacques Vanden Bulcke.

De families Meirhaeghe en Verfaillie.

't MEERMINNEKE

KONTAKTBLAD
VOOR DE FAMILIE
van MEIRHAE GHE

"wie een boom heeft geplant, heeft niet voor niets geleefd"

Met deze bedenking van de Chinese wijsgeer Confucius rolt dit vijfde Meerminneke van de nieuwe pers. Ja, dit keer hebben we bij het "drukken" een ander procédé uitgeprobeerd en hopelijks valt dit, wat de uitvoering betreft, beter mee. Verleden jaar (en ook nu nog) hadden we vaak "technische problemen" af te rekenen. De presentatie was dan ook niet altijd vlekkeloos en de leesbaarheid niet optimaal. We hopen echter dat die schoonheidsfoutjes door de kwaliteit van de inhoud werden gekompenseerd. Eigen lof mag dan al een beetje stinken, toch citeren we hier de kritiek die over ons familieblad geschreven werd in 't Stamboompje, het stambomerskrantje voor Zuid en Midden Westvlaanderen: "de familie Van Meirhaeghe stuurde het derde nummer van het familietijdschrift 't Meerminneke. We staan vol bewondering voor de inhoud. Dit is werkelijk echte familiegeschiedenis zoals we het graag hebben. Er is maar één woord voor: degelijk! Een goed voorbeeld voor iedereen die met een gelijkaardig tijdschrift wil starten!" Einde citaat. Zo'n lovende woorden doen natuurlijk deugd, maar ze houden tevens de verplichting in om die kwaliteit in de toekomst hoog te blijven houden. We doen ons best.

Kwantitatief gezien hebben we zeker stof genceg om door te gaan. In de loop der jaren hebben we zoveel gegevens verzameld dat we die onmogelijk allemaal in ons familieboek kunnen stoppen. Het boekwerk zou te lijvig en te zwaar uitvallen. Dit betekent dat we voortdurend ons materiaal moeten wegen en beslissen wat er in komt en wat niet. Dat is een heel lastige opgave, want voor ons is ieder detail even belangrijk. Het zou spijtig zijn als een deel van dat opgeviste materiaal weer voorgoed in ons familiearchief zou begraven worden. Gelukkig hebben we 't Meerminneke waar we al dat "overschot" in kwijt kunnen.

Een voorbeeld. In ons familieboek behandelen we uiteraard het geslacht Van Meirhaeghe, maar al die naamgenoten zijn allen ooit eens gehuwd geweest. De herkomst van hun echtgenotes kunnen we in ons boek alleen beknopt behandelen. Het is nochtans erg interessant om na te gaan uit welk milieu die echtgenotes stonden en daarom zullen we die aangetrouwde families in ons Meerminneke uitgebreid belichten. Zo vindt u in dit nummer een bijdrage over de familie Dedekere waarmee heel wat lezers verwant zijn. Later komen we terug op de struiken Lambrecht, Coussens, Van Eenoo, Van Renterghem, Braet, Tytgat, Braeckveldt, Sierens, Deroo, Vanden Dorpe, Vande Woestijne enz... We menen dat we de betrokken lezers hiermee een flink presentje geven want zo krijgen ze meteen een stuk van hun kwartierstaat kadoo. En wees gerust, elke tak zal aan bod komen!

Dit is slechts één voorbeeld dat de noodzaak van ons blad aantoonde. Tevens biedt 't Meerminneke de mogelijkheid om bepaalde thema's te behandelen en die van een beetje commentaar te voorzien. Zo hebben we nu al artikels gereed liggen over "de geestelijken", "de dorpspolitiekers", "emigratie",

"ongehuwde moeders in 't verleden" enz. Die geestelijken en dorpspolitiekers worden natuurlijk ook in ons boek vernoemd, doch daar zijn ze verspreid over de eeuwen. Hier hebben we de kans om hen allen rond één punt te verzamelen en deze aanpak leidt vaak tot een beter inzicht in het betreffende onderwerp.

We zullen ook uitgebreid ingaan op de plaatselijke dorps-geschiedenis van Wortegem en Kanegem (en omliggende dorpen). De geschiedenis van onze voorouders is niet los te denken van de onmiddellijke omgeving waarin ze geleefd hebben en daarbij hebben de Meirhaeghes zelf vaak een belangrijke rol gespeeld in het geestelijke en wereldlijke openbaar dorpsleven. Van de gelegenheid maken we dan ook gebruik om wat dieper in te gaan op begrippen als kasselrij, heerlijkheid, schepenbank, baljuwschap, poorterschap, cijns, enz. Zonder enig idee van deze begrippen is een goed begrijpen van onze genealogie niet mogelijk.

Daarnaast zullen we zeker niet nalaten om losse anekdotes of gelegenhedsvondsten eens uit te schilderen, zoals we dat met soldaat Dekie deden. In dit verband vindt u bvb. in dit nummer het "proces van Willem Van Meirhaeghe". Het zou doodzonde zijn als we zo'n pikante gegevens nergens zouden kwijt kunnen. We zullen ook een inspanning doen opdat ook de Van Meirhaeghes aan hun trekken zouden komen. We drukken er nogmaals op dat 't Meerminneke ook een hoekje vrijhoudt voor u allemaal. Stuur u ons eens een bijdrage over een of andere familiegebeurtenis of -figuur, een gedicht of zomaar wat nieuws. Graag zullen we uw pennevruchten publiceren.

Een nieuwe jaargang betekent ook dat de uitgever een vragende blik werpt in de richting van uw geldbeugel. Sedert ons laatste nummer hebben heel wat lezers spontaan en ongevraagd reeds een bijdrage gestort of toegestuurd. Telkens een hartverwarmende verrassing waarvoor onze oprechte dank. Daarom willen we dit jaar eens geen vaste som vooropstellen. We laten het gewoon aan ieder van u over om naar eigen gods-vrucht en vermogen een centje bij te dragen. Misschien kan de som die we vorig jaar voorstelden een richtpunt zijn, min of meer. Als we niet uit de kosten komen roepen we wel.

In dit vijfde nummer vindt u dus de eerste aflevering van "beschuldigde sta op" of hoe Willem Van Meirhaeghe in 1660 beticht wordt van slagen en verwondingen toegebracht te hebben aan Janneke Verriest, de meid van de pastoor van Ooike. Het artikel over "duiveluitdrijvers en tooveressen" wordt in het volgend Meerminneke opgenomen daar het direkt aansluit bij het tweede deel van de voornoemde rechtzaak. Daarna volgt een schets van de Kanegemse molenaarsfamilie De-deckere waar Bernard Meirhaeghe zijn echtgenote vandaan haalde. Na een "in memoriam" aan Daniel Meirhaeghe, een Franse kozijn, volgen de klassieke rubrieken "familienieuws" en "van de hak" op de tak met aktuele informatie over onze familie en onze stamboomaktiviteiten.

Veel lentegroeten en tot het begint te zomeren, in juni.

Jan Meirhaeghe

Herman Meirhaeghe

Tussen de duizenden processen die tijdens het Ancien Régime voor de Raad van Vlaanderen (1) werden gevoerd, vonden we er een tiental terug waar naamgenoten bij betrokken waren. Ook onze voorzaten liepen al eens naast de schreef en gingen het wetboekje te buiten. Ondertussen heeft de tijd hun daden onder het stof der vergetelheid bedekt, tot er eeuwen later een verre nakomeling opstaat om al die oude koeien weer uit de gracht te halen. Niet dat we de eeuwige rust van onze voorouders willen verstoren! Er is alleen die niet in te nemen nieuwsgierigheid én de wetenschap dat ook ons niets (on-)menselijks vreemd is...

We dachten er goed aan te doen om u de teksten voor te leggen zoals ze in het 17° eeuwse Vlaams gesteld zijn, teneinde een maximum aan sfeer en lokale kleur te vrijwaren. Om de leesbaarheid te vergemakkelijken hebben we wel, tussen haakjes, hier en daar een begrip of woord hertaald. Nog een tip : een goede methode om deze oude teksten te begrijpen is ze gewoon in uw dialekttaal te lezen, zonder ze letter voor letter uit te spellen.

In het jaar 1660 blijkt ene Willem Van Meirhaeghe uit Ooike het erg letterlijk aan de stok gehad te hebben met Janneke Verriest, de dienstmeid van de plaatselijke pastoor Jan Desmet (2).

Deze Willem Van Meirhaeghe, zoon van Willem en Antonia Claerhout, werd te Ooike geboren in 1633. Zijn vader Willem, een volle kozijn van onze Kanegemse stamvader Jan, was schepen en greffier te Ooike en zijn grootvader Jan Van Meirhaeghe was er baljuw. Willem behoorde dus zeker tot de dorpsnotabelen en zijn status zal ook in het proces ter sprake komen. Willem of "Guillaeme" Van Meirhaeghe huwde in 1659 met Anna Tavernier en te Ooike werden twee dochters geboren :

1. Anna in 1660 en als boreling overleden.
2. Anna in 1661. Zij huwde met Jean Caillez uit Douay.

Anna Tavernier overleed reeds in 1663 en Willem hertrouwt te Wannegem-Lede in 1664 met Wilhelma Deleyn die hem nog zeven kinderen schonk (3) :

3. Jacobus, circa 1665.
4. Livina, circa 1668. Zij huwt Noe de Gand. Hun zoon Martinus werd pastoor van Pamele-Oudenaarde.
5. Joanna, circa 1670. Zij huwde Elias Spitaels.
6. Judoca, circa 1672. Zij huwde Francois Colbrant.
7. Judocus, te Wannegem-Lede in 1675.
8. Franciscus, te Wannegem-Lede in 1677.
9. Antonia, te Wannegem-Lede in 1678

Willem Van Meirhaeghe werd slechts 45 jaar oud. Hij overleed in 1678. Op het ogenblik van de feiten zien we hem echter als pasgehuwde man van 27 jaar.

We zullen nu de procesbundel doorworstelen en enigszins orde proberen te scheppen in dit lijvig dossier.

Op 7 mei 1660 ontvangt de baljuw van Ooike, Frans Vanden Dijcke, een bevelschrift van de Raad van Vlaanderen om "dadelic tappreghenderen (aan te houden) den persoon van Guillaeme Van Merhaghe ende tot desselfs laste, stappans ende sonder ophouden (onmiddellijk) criminelic te procederen (gerechtelijk te vervolgen)". Daarmee gaf de Raad van Vlaanderen gevolg aan het verzoek van Janneke Verriest, die van de voornoemde Meirhaeghe, volgens haar zeggen, een flink pak rammel gekregen had, zonder dat Meirhaeghe daarvoor door de plaatselijke baljuw ter verantwoording werd geroepen...

Op 11 mei wordt het bevel door de baljuw aan Willem Van Meirhaeghe overgemaakt "die daerop van andworde dient, met groot overlegh, ende onder andere dat de voornoemde Joanna Verryst niet en was ghequetst (gekwetst) int perickel des doots (doodsgevaar), soo dat hij op sijn versouck van slaekynghe (vrijlating) bij leenmannen en schepenen gheslaekt is gheweest, op belofte van wederomme in vanghenisse te comen ende stellende seker (betaalt borgtocht) voor drijhondert ponden parisis dat hij ghedaen heeft".

Willem antwoordt dus dat het slachtoffer niet in doodsgevaar verkeert waarop hij op zijn verzoek door de schepenbank op borgtocht vrijgelaten wordt, voor de aanzienlijke som van 300 ponden parisis.

Aan welke strafbare feiten had Willem zich dan wel schuldig gemaakt?

Lezen we eerst even het verzoekschrift dat het 26-jarige Janneke Verriest aan de Heren van de Raad heeft gericht en waarin we de versie van de feiten uit de mond van het slachtoffer kunnen beluisteren :

"Supplierende vertooght reverentelick (verzoekt eerbiedig) Jaenneken Verrist, dienstmaerte vande heere pasteur van Oycke, aldaer zieck ende ghequetst te bedde ligghende, dat zij opden xvij deser gaende (18 april 1660) ten huuse ende winckele van Paesschier De Mettene omme te coopen olie ende andere winckelwaeren tot behoeve vanden selven heere pasteur, is haer ghevolcht Guilliaeme Van Meerhaeghe met eenen groenen stock ofte clippel, daarmede hij de deure vande voornoemde De Mettene open gheslegghen hebbende ende meenende de suppliantte (verzoekster = Janneke) met den clippel te slaen, heeft zij moeten vluchten inde keuckens vanden huuse, daer hij haer oock ghevolcht is ende gheslegghen heeft. Dan zij hem eenichsins escapperende (ontsnappen) heeft zij achter haer toeghetrocken de keuckendeure met hope van haer te solaeren (af te zonderen) inden winckel, dan de voornoemden Meerhaeghe opden loopende de deure heeft gheforseert en haer op een nieuw inden winckel gheslaegghen tot dat men hem van haer ghetrocken heeft ende vuyten (uit het) huuse doen vertrecken. Als wanneer hij met den clippel is gaen zitten opden kerckmuer ende alsoo zij eenighen tijt daernaer ghenootsaect was uut te co men omme naer haer wooninghe te keeren, is van den zelve Meerhaeghe wederomme gheaggresseert (aangevallen) op sheeren straete, die haer met den clippel zoo gheslegghen ende ghequetst heeft dat haere schauders ende ellebogghen niet alleene gheforseert ende vuyt (uit) de noten en zijn, maer oock

eene pijn (been) vande arme ghebrocken, haer voorts ter aerden liggende gheschupt ende getorden (getrapt) hebbende, soo dat zij alnoch niet en is buyten perickel des doots (buiten doodsgevaar), ghelick ghesien wort bijde certificaetie van docteur ende chyrurgyn haer in cure (verzorging) hebbende. Ende zoude den voornoemden Meerhaeghe haer het leven genomen hebben ten waere dat zij "moort" roupende, hij van haer ghetrocken hadde gheweest van personen die ten laetsten thaerder hulpe quaemen. Dienvolghende al ist dat Franchois vanden Dycke, balliu aldaer, wel hadde behooren den voorn. Meerhaeghe over tvoorseyde ghewelt, straetschendt ende moortdadighe aggressie op het faict in vanghenisse (gevangen) te recommanderen ende tzijsen laste criminelic te agieren (gerechtelijk op te treden) soo laet hij (= baljuw) den zelve (= Willem) vrijelick alomme binnen de prochie verkeerren ende selfs in zijn geselschap converseren, tot groot schandael, misachinghe van justitie ende quaet exempel (slecht voorbeeld) van andere ende ten grootten verdriete vande supplianten (Janneke) siende dat den voornoemden delinquant (Willem) in zijne boosheyt gebodt (gesteund) wort vanden balliu, gevende selve instructie ande delinquant dat hij in plaetse van hem te castijden is protegerende (beschermen) soo dat zij (Janneke) ghenootsaect is, mits de macht ende vrienden die den delinquant aldaer onder de wethouders heeft, haeren toevlucht te nemen hier in thof."

In het bijgevoegd attest van de "docteur inde medecinen ende chirurgien binnen Audenaerde" zegt deze dat hij "de patient hebbende gevonden geaffligeert (toegetakeld) met verscheyde bote slaghen, onder ander de eene fosille (been) vanden slijcken (linker) arm ghebrocken, de jointuren (gewrichten) van den ellebogen ende schouderen verforseert, gheaccompaigniert met bloet spouwen, cleyne cortsen (koorts), swimmelinghe (duizeligheid) ende ander simpthomaten."

Janneke beschrijft hier dus hoe ze door Willem Van Meirhaeghe te lijf werd gegaan in de winkel en later ook op straat en hoe ze door hem deerlijk werd toegetakeld. Zij zegt verder dat zij zich tot de Raad richt omdat de plaatselijke baljuw niet tegen Van Meirhaeghe wil optreden, omdat deze laatste zoveel macht en vrienden heeft bij de plaatselijke gezagsdragers. Volgens het doktersattest is Willem erg tekeer gegaan : breuken, ontwrichtingen, bloed spuwen, koortsen zouden Janneke in doodsgevaar gebracht hebben. Over de oorzaak of aanleiding van dit handgemeen wordt echter met geen woord gerept.

Op 5 mei worden door notaris Jooris Taelman een hele reeks getuigen verhoord, in bijzijn van pastoor Jan Desmet en dokter Jacques Arnauts :

- Janneke Verriest verhaalt nog eens het relaas van de feiten en voegt er aan toe dat zij, terwijl ze ziek te bed ligt, "diversschelick Van Meerhaeghe heeft hooren passeren ende repasseren voor den huysse vanden heer pasteur al fluytende ende singhende".

- Jan Tsolle fs. Jan, 50 jaar, getuigt "op sijne manne waerheyt" dat ook hij "Van Meerhaeghe daghelicx ziet gaende ende verkeerende langs de straeten al fluytende en singhende."
- Jan vanden Dorpe fs. Christiaen, 30 jaar, heeft Van Meerhaeghe horen zeggen : "laet haer coomen, ick sal haer wat gheven". Hijzelf is Janneke te hulp gekomen op straat, waarbij hijzelf ook geslagen werd. Daarbij zegt hij Willem "ghesien thebben jae selfs inde vergaedinghe van bailliu ende schepenen, cautende, spreckende ende handelende mette officieren".
- Paesschier de Meulemeester, 25 jaar, is net als Guillaeme de Bouvere, 40 jaar, getuige geweest van de vechtpartij en zij verklaren Willem van Meerhaeghe sedertdien gezien te hebben "doende zijn affairen" en "sondach lestleden inde kercke hoorende den dienst der missen".

Deze getuigen ten laste hebben het allen over het feit dat Willem bijna drie weken na de bewuste dag, nog steeds op vrije voeten loopt, niet lastig gevallen wordt door de wethouders en zich zelfs "al fluytende ende singhende" een provocerende houding mag aanmeten...

Na al deze beschuldigingen laten we nu de andere klok, de klok van de betichte horen. Lezen we er dus het antwoord van Willem Van Meirhaeghe op na :

Willem "zegt waerachtigh te zijne dat de voorn. Janneke Verrist tsedert ontrent een half jaer errewaert (geleden) upden verweerder (= Willem) zijne susters ende bloetvrienden heeft ghehadt sulck eenen onversadelijcken (onverzadigbaar) nijt ende vijantschap, dat sij niet alleene hemlieden (hen) en heeft gheinjuriert (beledigd) hemlieden noemende hoeren ende tooveresschen maer bovendien oock segghende overluijt dat zij sulcx waeren van gheslaechte te gheslaechte. Ende oock wijsende tgraf van zijne sustere, overleden jonghe dochtere, gheseyt datse oock gheweest was eene tooveresse ende drie van haere kinderen hadde verdaen. Dat meer is heeft zij tzelve (dit) diversschelick (diverse keren) gheseyt ende upt kerckhof Baerbele, sverweorders sustere, gheworpen met grooter steenen om haer tleven te nemen. Ende mits hij is van het treffelijckste gheslachte vande prochie, mits zijnen grootvaedere heeft gheweest bailliu (baljuw) ende wethaudere deser prochie ende ander heerlicheden, zijnen vadere schepene ende greffier (gelijck andere zijn vrienden nu noch zijn) ende zijne moedere ende zusters ende moeyen ende vrienden eerelick hebben gheleeft, overleden en begraven zijn, en heeft sverweorders herte sulcke enorme injurien niet langher connen verdragen.

Oversulcx hij verweerder, sijne susters ende vrienden, noch levende alsoowel als doverledene, upden xvij april 1660 noch eens soo groffelick gheinjuriert zijnde upde plaetsche te Oycke, heeft hij haer daer ghesmeten (geslagen) met eenen elsenstock drij slaeghen up haer lichaem.

Laetende de Heeren oordelen ofter mensche ter weerelt leeft die hem saude commen vermijden (beletten) van slaen als men niet alleene hem, maer doverledene auders en vrienden, die eerelick en in qualiteiten hebben gheleeft, ghegouverneert, overleden ende begraven zijn, soo enormelijck injuriert ende daerinne soo langhe

continuiert (volhoudt). Eist dat Janneke ghecondempneert (veroordeeld) sal worden de injurien (beledigingen) alhier publiclick te wederroupen ende verclaeren dat zij die heeft gheseyt ter quader causen (met boos opzet) ende dat zij hem Meerhaeghe hier ende zijne bloetvrienden haut voor lieden met eeren, sonder reproche (waarop niets valt aan te merken) ende dat zij over injurie vande overledene ghedaen, sal ghebannen worden vute prochie van Oycke ende dese casselrije van Audenaerde den tijt van 20 jaeren".

Willem stelt op zijn beurt een dokter aan die tot de konkluzie komt dat er helemaal geen sprake is van doodsgevaar. "Upden 29 april (tien dagen na de feiten) heeft Janneken staen cauten teghen dhuysvrauwe vande coster ende ander personen ende is daernaer noch ten diverssche stonden buyten ghesien gheweest, zoodat zij luttel of niet ghequitst en can gheweest hebben". Dat "bloed spuwen" werd evenmin veroorzaakt door de vechtpartij "mits zij ordinairelick dickmael (gewoonlijk dikwijls) bloet is spuwende"...

Via het antwoord van Willem komen we eindelijk iets te weten over de oorzaken van het konflikt. Willem beweert dat Janneke al geruime tijt de naam en de faam van zijn familie besmeurt en zelfs familieleden lastig valt op straat. Janneke zou de Van Meirhaeghes uitgescholden hebben voor "hoeren ende tooveressen van gheslachte te gheslachte". Zij zou gezegd hebben dat Willems ongehuwde en overleden zuster drie kinderen vermoord had (abortus?) en ze zou tevens Willems andere zuster Baerbele met stenen bekogeld hebben. Een getuige, Pieter Van Symays bevestigt in zijn verklaring dat Janneke Verriest tot Baerbele geroepen had "dat zij eene tooveresse was ende heeft Janneke ghenomen eenen stock up het kerckhof ende geworpen upden rugghe van Baerbele die noch ghelooopen is tot inde vierschare vande heerlijkheyt". Symays zegt ook nog geroepen te hebben tot Gillis Tavernier : "ist wel reden dat men iemand steent (stenigt) op het kerckhof?" Daarna vroeg Baerbele : "saude ghij segghen dat ick eene tooveresse ben ofte iemand van de mijnen?", waarop Janneke replikeerde "ick haut van goede ende van weerde (ik blijf erbij) al tghone dat ic gheseyt (heb en) ic sal noch eens wel segghen : u suster heeft drije ofte vier kinderen verdaen".

Willem zegt verder dat het op de dag van de feiten weer tot een scheldpartij gekomen is en dit was blijkbaar de druppel die de emmer deed overlopen. Hij heeft het ook uitvoerig over het feit dat hij tot het "treffelijkste geslachte vande prochie" behoort en steekt het niet onder stoelen of banken dat hij als notabele onder de plaatselijke gezagsdragers veel vrienden heeft. Heel zelfbewust beperkt hij zich niet tot een zelfverdediging, maar gaat in de aanval waar hij eist dat Janneke zich publiek zal verontschuldigen en voor twintig jaar verbannen zou worden uit het dorp en de kasselrij. Wat het handgemeen zelf betreft maakt hij er zich met enkele woorden vanaf : met een stok drie slagen op haar lichaam, dat was alles...

Op dit punt schorten we de debatten op en verwijzen naar de eerstvolgende zitting waarvan we in het volgend Meerminneke verslag zullen doen. We zullen zien hoe heel deze zaak een lange voorgeschiedenis had met talrijke pikante en, achteraf beschouwd, grappige anekdotes.

noten

1. De Raad van Vlaanderen was het opperste gerechtshof in het graafschap Vlaanderen en was sedert 1407 tot het einde van de 18° eeuw te Gent gevestigd. Men kon er beroep aantekenen tegen de vonnissen die door andere rechtbanken in het graafschap waren uitgesproken. Tot het einde van de 14° eeuw traden de plaatselijke schepenbanken in de dorpen, heerlijkheden en steden op als soevereine rechters en tegen hun uitspraken bestond geen mogelijkheid van beroep. De Raad van Vlaanderen slaagt er echter in controle te krijgen op deze rechtbanken van eerste aanleg. Steeds meer brachten gewone particulieren hun geschillen, die normaal door de gewone rechtbanken dienden gevonnist te worden, rechtstreeks voor de Raad van Vlaanderen, in de hoop er een betere en snellere rechtsbedeling te vinden. Zo richt ook Janneke Verriest zich direkt tot de Raad, daar ze van mening is dat de plaatselijke schepenbank te Ooike haar belangen niet genoeg ter harte neemt.
Geschiedenis der Nederlanden - Winkler Prins - deel 1.p.300.
2. Archief Raad van Vlaanderen - Inventaris Buntinx nr. 14.196 Rijksarchief Gent.
3. Fragment genealogie Van Meerhaeghe - Stadsarchief Oudenaarde nr. 487.

- - - - -

De familie Dedeckere, een molenaarsgeslacht

Tussen de lezers van 't Meerminneke tellen we heel wat nakomelingen van Henri Meirhaeghe en Virginie Mestdagh uit Ingelmunster, van Felix Meirhaeghe en Rosalie Laethem uit Ruiselede en van Eduard Meirhaeghe en Leonie Missant uit Tielt. Deze drie Meirhaeghes waren broers. Zij waren de zonen van Bernard Meirhaeghe en Virginie Amelie Dedeckere uit Kanegem (C).

Bernard en Virginie huwden te Kanegem in 1838. Beiden handtekenen de huwelijksakte, waarin de bruid als "particuliere" of bijzondere omschreven wordt wat haar beroep of "stand" betreft. Ze vestigen zich als landbouwers op de "Hoythoeck" te Tielt, waar hun acht kinderen geboren worden. Vier van hen zullen als kind overlijden.

Hun drie voornoemde zonen :

- Henri, geboren te Tielt op 22 augustus 1839.
- Felix, geboren te Tielt op 25 november 1842. (1)
- Eduard, geboren te Tielt op 27 februari 1849.

Bernard Meirhaeghe blijkt in 1852 ook nog het beroep van winkelier uitgeoefend te hebben. Hij overlijdt op 46-jarige leeftijd te Tielt in 1855. Zijn weduwe, Virginie Dedeckere, hertrouwt in 1857 met Gratianus Vinckier en overlijdt te Tielt in 't jaar 1900 in de Pittemstraat. (2)

Over haar familie en voorouders hebben we indertijd een aantal losse gegevens bijeen gesprokkeld, op basis waarvan we deze korte schets konden maken.

Virginie Amelie Dedeckere, echtgenote Bernard Meirhaeghe, werd te Meulebeke geboren op 6 februari 1816 als dochter van Pieter-Jacob Dedeckere en Coleta Demey. Haar ouders woonden dus aanvankelijk te Meulebeke. Rond 1820 verhuist het gezin naar Kanegem, waar Pieter-Jacob op de Westhoek het beroep van molenaar en olieslager uitoefent. Hij woonde meer bepaald op de Axpoelemolen, gelegen in de omgeving van de Axpoelemolenweg en de Tielvoetweg. Dochter Virginie heeft haar echtgenoot niet ver moeten zoeken, daar de Meirhaeghes hun burens waren. Pieter-Jacob Dedeckere overleed te Kanegem op 5 november 1850. Na zijn dood volgt zijn zoon Clement Dedeckere hem op als olieslager en molenaar; hij wordt ook nog koopman genoemd. Een andere zoon, die net als zijn vader de naam Pieter-Jacob Dedeckere draagt, oefent te Ruiselede eveneens het beroep van molenaar en olieslager uit. We hebben hier dus zeker met een muldersgeslacht te maken.

De twee dochters uit het gezin Dedeckere-Demey, nl. Henrica en Ida, worden in hun huwelijksakte beiden als "bijzondere" omschreven.

Henrica Dedeckere, geboren te Kanegem op 8.6.1824, huwt te Kanegem op 27.10.1849 met landbouwer Ivo Bruyneel, geboren te Pittem op 12.10.1828 als zoon van Joseph en Rosalie Decoster. Bruid en bruidegom ondertekenen de huwelijksakte.

Ida Dedeckere, geboren te Kanegem op 18.2.1827, huwt te Kanegem op 21.9.1854 met Henri Franciscus Demeulenaere, koopman uit Zwevezele. De bruidegom werd te Zwevezele geboren op 6.12.1822 als zoon van Frans Demeulenaere "negociant" en Francisca Callens. Bruid, bruidegom en moeder Coleta Demey handtekenen de akte.

Coleta Demey overleed als "bijzondere" op de Kanegemse Kerkhoek op 4 januari 1860.

Het is dus duidelijk dat de familie Dedeckere te Kanegem tot de "bijzonderen" van het dorp behoren. Alles wijst er op dat er zeker welstand heerste in dit molenaarsgeslacht. Daarmee staat zeker het feit in verband dat ze allen "geletterd" waren.

We zagen dat de "Deckers" te Kanegem inwijkelingen waren. Een vluchtig onderzoek wees uit dat ze van Hooglede afkomstig waren en via Ardoole en Meulebeke tenslotte omstreeks 1820 te Kanegem neerstreken :

- I. Clemens Dedeckere, geboren circa 1670, wellicht weduwnaar van Maria Embo, huwt Petronilla Cuninckx.
Te Hooglede werden uit hen geboren :
 - Judoca, op 28 november 1708.
 - Matheus, : volgt onder II
- II. Matheus Dedeckere, geboren te Hooglede op 14 december 1709 als zoon van Clemens en Petronilla Cuninckx, Matheus, weduwnaar van Isabella Clara Salen, huwt Maria Joanna Ooghe.
Te Hooglede werden uit hen geboren :
 - Maria Goddelieve, op 23 maart 1748.
 - Petrus-Jacobus : volgt onder III

III. Petrus-Jacobus Dedeckere, geboren te Hooglede op 9 februari 1751, als zoon van Matheus en Maria Joanna Ooghe.
Pieter-Jacob huwt te Hooglede op 12 februari 1778 met Isabella Rosa Vereecke.
 De bruid werd te Hooglede geboren op 28.10.1757 als dochter van Ivo Vereecke en Maria Joanna Van Damme uit "Roosbeke" (wellicht Westrozebeke).
 Te Ardooie worden uit hen geboren :

- Clemens, op 21 november 1778
- Petrus-Jacobus : volgt onder IV.

Vader Pieter-Jacob is geen 34 jaar oud als hij te Ardooie overlijdt op 22.5.1785.

IV. Petrus-Jacobus Dedeckere, geboren te Ardooie op 23 februari 1780 als zoon van Pieter-Jacob en Isabella Rosa Vereecke.

Hij huwt, zoals gezegd, met Coleta Demey, geboren te Tielt op 14 februari 1788 als dochter van Joseph Demey en Anna Maria Coussens.

Het echtpaar vestigt zich dus te Meulebeke en later te Kanegem.

Hun kinderen :

- Pieter-Jacob, mulder te Ruiselede.
- Virginie-Amelie, huwt Bernard Meirhaeghe.
- Clement, mulder te Kanegem.
- Henrica, huwt Ivo Bruyneel.
- Ida, huwt Henri Demeulenaere.

Tot zover deze korte schets over de familie Dedeckere. Misschien zijn er lezers die hun ouders of grootouders nog horen vertellen hebben over deze Kanegemse "Deckers". Indien niet, dan hopen wij die vergeten herinneringen weer tot leven gewekt te hebben. Ook de nazaten van Henri, Felix en Eduard Meirhaeghe (Meerhaeghe, Meerhaege) hebben dus molenaarsbloed in de aders net als de nakomelingen van hun kozijn Eduard Meirhaeghe aan wie we in ons derde Meerminneke een bijdrage gewijd hebben.

Van de Axpoelemolen zijn vandaag alleen nog de grondvesten te bespeuren. Misschien het richtpunt voor een gezonde wandeling door uw eigen verleden.

ncten :

1. Volgens zijn rouwzantje werd Felix Meirhaeghe te Ruiselede geboren op 25.11.1842. Dit is dus duidelijk fout!
 Felix werd wel degelijk te Tielt geboren. Rouwzantjes zijn erg belangrijk, doch de gegevens blijken dus niet altijd te kloppen.
2. Een gedetailleerde geschiedenis van het gezin Bernard Meirhaeghe-Dedeckere vindt u in ons toekomstig familieboek.

- - - - -

In Memoriam Daniel Meirhaeghe

Elf jaar geleden overleed Daniel Meirhaeghe in een ziekenhuis nabij Parijs. Hij was pas 36 jaar oud en liet een vrouw en vier kinderen achter. We willen zijn leven hier even terug in de herinnering oproepen.

Daniel Meirhaeghe werd op 19 augustus 1934 geboren te Orvilliers-Frankrijk als jongste kind van Cyriel Meirhaeghe en Alice Dewaele. Zijn ouders waren in 1924 vanuit Kanegem naar Frankrijk uitgeweken om er in de buurt van Troyes als landbouwers een nieuw leven te beginnen. Daniel verliest zijn moeder als hij pas één jaar oud geworden is. Hij huwt in 1958 met Régine Raffort en te Troyes worden hun vier zoontjes geboren :

- Luc Meirhaeghe op 5 februari 1960.
- Marc Meirhaeghe op 5 november 1961.
- Christophe Meirhaeghe op 5 april 1965.
- Dominique Meirhaeghe op 4 januari 1967.

Daniel zocht zijn broodwinning niet in de landbouwersstiel maar werd arbeider in een speldenfabriek te Troyes, waar hij tevens syndikaal afgevaardigde was. Hij overleed op 12 maart 1971 aan de gevolgen van een hartkwaal.

Een nicht van Daniel, Brigitte Handel, dochter van Etienne en Jeanne Meirhaeghe, stuurde ons de tekst van de homilie toe die tijdens de rouwdienst werd uitgesproken en waarvan de vertaling hieronder volgt :

" Het Woord van God, dat we zojuist beluisterd hebben, heeft ook Daniel gehoord. Hij heeft het Woord gehoord én geloofd. Ik bedoel dat hij dit Woord ernstig genomen heeft en er samen met Régine zijn leefregel van gemaakt heeft.

Ik zal hier geen ijdele woorden verspillen aan dit Woord Gods. Men vervalt zo gemakkelijk in woordenkramerij. Maar ik nodig u allen uit om samen te kijken hoe dit Woord het leven van Daniel beheerst heeft en dit leven zal hier vanmiddag tot ons spreken.

Ik herinner me een dag in april 1967. Daniel was net terug van een vergadering met de paritaire commissie en de patronale kamer van de metallurgie. Hij vertelde me die avond hoe hij had moeten vechten opdat prioriteit zou toegekend worden aan de laagste lonen. Tijdens die vergadering had hij uitgeroepen "2 fr. 45 per uur, mijne heren, dit is een schande voor onze beschaving! Denk eraan dat dit hongerloon wordt uitbetaald aan huisvaders!" Hij revolteerde uit het diepst van zichzelf.

Hij was een militant arbeider. Dit betekende dat hij opkwam voor de belangen van de arbeidersklasse, voor meer menselijke levensomstandigheden. Op het vlak van de loonstrijd en ook in andere sectoren van het arbeidersleven, vocht Daniel opdat de maatschappelijke structuren rechtvaardiger zouden worden, meer ten dienste van de mens, van alle mensen.

Hij was een kristen. Hij begreep dat de arbeidersstrijd voor een beter leven door God zelf in het hart van Zijn kinderen werd gelegd. God die aan alle mensen, en niet alleen aan enkele geprivilegieerden, heel de aarde met al haar rijkdommen had geschonken, opdat allen er zouden kunnen van genieten. Bij Daniel was er geen breuk tussen die arbeidersstrijd en zijn geloof in Kristus. Dit was voor hem een dubbele eis en één enkele trouw.

Toen Daniel nog délégué was van de C.F.D.T. bij Lebocey-aiguilles maakte hij het eens mee hoe kollega's een vriend-délégué van de C.G.T. (kommunistische vakbond) bekritikeerden en hij zei: jullie kritikeren maar wat 'doen' jullie eigenlijk? Zijn jullie alleen maar passieve gesyndikeerden? Die man is moedig; hij verdedigt jullie ondanks de kritiek. Ik bewonder hem!

Ook dat was het militant leven van Daniel. Hij had zijn syndikale overtuiging, maar hij weigerde elk sectarisme. Hij wilde broederlijk de strijd voeren, hard doch zonder haat. Hij wilde zijn kameraden organiseren, niet om er een massa van te maken, maar om hen uit hun individualisme te halen, opdat ze hun hart zouden openen voor de solidariteit.

Hij wilde niet alleen dat de maatschappij zou veranderen. Ook het hart van elk mens afzonderlijk moest veranderen. En ook daar was geen tegenspraak tussen de arbeidersstrijd en het geloof in Kristus. Beide idealen dreven hem ertoe van de mensen te houden door ze te helpen bevrijden van de hoogste slavernij: het gemis aan broederlijkheid. Daniel was niet zonder zonde, hij was niet zonder fout. Doch het richtsnoer van zijn leven was de strijd voor de bevrijding van de arbeidersklasse en deze bevrijding kon hij zich niet voorstellen zonder Kristus.

Kristus was voor hem de Mens die steeds opnieuw begon, ook als het gevoel van moedeloosheid hem overviel. Kristus was voor hem de Mens van wie hij dacht dat Hij alleen in staat was de mens te bevrijden, totaal, volmaakt en definitief. Hij herkende in Kristus de God die zoveel van de mensen hield dat hij er zijn leven voor gaf. Daniel heeft Zijn Liefde beantwoord door hem te volgen en om met stille moed ook zijn leven te geven voor zijn broeders.

Samen met Régine die volledig achter hem stond in zijn militante strijd, samen met zijn vrienden-arbeiders en samen met zijn kameraden van de A.C.O. heeft Daniel zijn leven in liefde geleefd. Omdat hij Kristus in de dood is gevolgd weten we dat hij nu bij de Vader op ons wacht.

Nu vandaag doet God, via het leven van Daniel, bij ieder van ons een beroep op ons geweten. Aan ieder van ons om het Woord te horen, te beantwoorden en er trouw aan te blijven."

Uit een brief van Brigitte Handel vertalen we volgende ontroerende passage waarin ze enkele herinneringen aan haar nonkel Daniel neerschrijft:

"Daniel overleed in het ziekenhuis Foch de Suresnes nabij Parijs op 12 maart 1971. Ik had een grote bewondering voor mijn nonkel die tien jaar ouder was dan ikzelf. Zijn dood

betekende voor mij een groot verlies. Ik bezocht hem regelmatig in het ziekenhuis waar hij opgenomen was wegens hartklachten. Hij stierf twee dagen na een operatie. Hij was erg verzwakt en ik begrijp nog altijd niet waarom de dokters hem dan toch geopereerd hebben. Ik weet niet of iemand van jullie hem gekend heeft? Indien wel, dan zal men je vertellen dat Daniel een genereuze, oprechte en gepassioneerde persoonlijkheid was. Ik heb veel van hem geleerd. Zijn leven stelde hij ten dienste van de anderen en ik vrees dat die grote inzet hem tenslotte geknakt heeft. Hij moest zichzelf wat meer in de hand gehouden hebben. Doch steeds was hij daar waar iemand hem nodig kon hebben. Ik hield er zo van om met hem over politiek te discussiëren. Hij had heel vocruitstrevende ideeën, die steeds gebaseerd waren op de liefde voor de anderen. Zijn kinderen, vier zoontjes, voedde hij in vrijheid op. Hij probeerde hen het goede en het kwade te leren begrijpen, zonder dwang, want zijn gouden stelregel was : hen nooit te slaan. En men kon het al raden... Hij die zelf nooit zijn moeder gekend had, liet op zijn beurt vier kinderen achter die de tijd niet kregen om hun vader te leren kennen."

Misschien is het goed om de levensboodschap van Daniel Meirhaeghe, in deze krisistijden niet uit het oog te verliezen.

- - - - -

F A M I L I E N I E U W S

en Adam gewon Seth

Evy Meirhaeghe, geboren te Leuven op 29 oktober 1981.
dochter van Daniel Meirhaeghe en Hilde Stas uit Wilsele.
kleindochter van Remi Meirhaeghe en Margriet Huys.

Bert Meirhaeghe, geboren te Kortrijk op 12 december 1981.
zoon van Luc Meirhaeghe en Nadine Polfliet uit Waregem.
kleinzoon van Alois Meirhaeghe en Elza Tanghe uit Petegem-Deinze.

Michiel Van Meirhaeghe, geboren te St.-Amandsberg op 14.12.1981.
zoon van Arsène Van Meirhaeghe en Annie Kastelijn, St.-Amandsberg.
kleinzoon van Cyriel Van Meirhaeghe-Clauwaert uit St.-Amandsberg.

.

Gelukwensen voor Jan en Andrea Meirhaeghe-Vandenbulcke ter gelegenheid van hun 35-jarig huwelijksfeest op 12 februari 11.

van de hak op de tak

Zaterdagmiddag 2 januari 1982 was het verzamelen geblazen voor de nakomelingen van August Meirhaeghe en Estella Maria Vandermeersch.

Verleden jaar ging het nieuwjaarsfeestje door te Tielt en konden we 63 aanwezigen begroeten. Dit jaar keerden we met zijn allen terug naar onze bakermat, naar Kanegem, waar de koffietafels in de plaatselijke parochiezaal werden opgesteld.

Rond 14 uur streken ze van overal neer, de meesten uit de streek van Tielt, doch ook uit Beveren-Leie, Deinze, Drongen, Ledeborg, Louvain-la-neuve, Oudenaarde, Poperinge, Roeselare, Soignies enz. Het "gaat en vermenigvuldigt u" is blijkbaar een bevel dat door onze familie met volle overgave en complete inzet werd en wordt uitgevoerd... We telden een 70-tal volwassenen en een 20-tal krioelende kleuters. Een kleine 90 aanwezigen dus! En het wordt elk jaar een beetje moeilijker om al die gezichten van nieuwe verloofden en peuters een naam te geven. De vraag "wienste manneke of meiske zijde gij?" was dan ook niet van de lucht evenals de reacties "is hij al zo groot" en "tis just zijn vader"... De erg lekkere boterhammen-met-kaas werden in een oogwenk soldaat gemaakt en de koffiemachine van nonkel Albert deed wonderen. Onze speciale dank gaat zeker naar nonkel en tante Albert Meirhaeghe-Lauwers en Guillaume Herman-Meirhaeghe én hun kinderen voor het vele werk en de prima service! Na de koffietafel werd er nog lang letterlijk en figuurlijk nagekaart tussen pot en pint. De geestrijke dranken deden hun werk en hier en daar hoorden we een muzikale stemverheffing. Een nonkel verscheen plots met een hondenketting rond de hals en op de verwonderde vragen van de disgenoten antwoordde hij erg gevat "dat hij gene mens was om los te lopen". Ook ordergetekende kreeg een vlieg in zijn oog en moest rond 21 uur de aftocht blazen. Tot volgend jaar allemaal!

Hartelijk dank aan Gabrielle Vanparijs echtg. Deschuyter uit Kanegem voor de rouwzantjes die ze ons toestuurde. Zo konden we weer een aantal leemten in onze verzameling aanvullen. Onze speciale aandacht gaat ook uit naar haar zoon, Paul Deschuyter uit Kanegem, die ons rond nieuwjaar met een erg belangrijk telefoontje verrast heeft. Hij heeft namelijk de taak op zich genomen om de kadastrale gegevens bijeen te zoeken van al de Meirhaeghes die tijdens de vorige eeuw in het Tieltse leefden. Een enorm werk dat ons de onontbeerlijke informatie biedt om de sociaal-ekonomische geschiedenis van ons voorgeslacht in detail uit te werken. Zijn aanbod kwam bij ons als een totale verrassing aan en we zijn dan ook in de wolken met zo'n medewerker! Dit betekent echter ook dat de publicatie van ons boek weer wat opgeschoven wordt naar een latere datum. Het is noodzakelijk om deze nieuwe gegevens eerst te verwerken. Ons boek kan er alleen maar rijker op worden en alle lezers van dit blad zullen Paul, een der vele achterkleinzonen van Desiré Meirhaeghe, erg dankbaar zijn. Zo ziet u maar dat ook zij die de naam Meirhaeghe niet zelf dragen ook hun bijdrage leveren en begaan zijn met ons werk. Tevens danken we Paul voor de rouwzantjes die hij ons eveneens toestuurde. Merci !!

Ook dokter Van Den Bosch uit Bondues (Noord-Frankrijk) is geen Meirhaeghe. Hij is zelfs geen bloedverwant; alleen zijn echtgenote is een late telg van onze Kanegemse struik. In een vorig nummer zegden we reeds dat hij voor ons alle uitgeweken "Kanegemse" Meirhaeghes uit de streek van Rijsel-Roubaix bijeenzoekt. Eind verleden jaar mochten we weer een van zijn lijvige enveloppes uit onze brievenbus opvissen. Daaruit kwam te voorschijn : een blad papier van 0,70 m. op 1,80 m. (!!) waarop hij schematisch de resultaten van zijn speurwerk heeft uitgetekend. Voorlopig heeft hij in de Nord reeds meer dan 130 (!!) Meirhaeghes ontdekt, waarvan er op vandaag nog velen in die streek leven. En wij die ooit dachten dat deze tak D volledig uitgestorven was... Samen met dit reuzeschema stuurde hij ons ook nog een 30-tal rouwbrieven (én foto's uit het begin dezer eeuw) toe die natuurlijk ook een hoop informatie bevatten over deze uitgeweken tak. Het spreekt vanzelf dat we ook deze gegevens in ons boek zullen opnemen en dat we daardoor de publicatie weer eens een tijdje moeten verdagen.

Als er familieleden zijn die de eerste jaargang of de eerste vier Meerminnekes nog willen ontvangen, dan is het nu de hoogste tijd om zich te abonneren (200 fr.)
 Onze voorraad is bijna uitgeput en het is niet mogelijk om voor een herdruk te zorgen. Haast u voor het te laat is.

Hartelijk dank voor de attente kerst- en nieuwjaarswensen die we mochten ontvangen van Cyriel en Cynthia Van Meirhaeghe uit Gent, E.Z. Hilde Meirhaeghe uit Kortrijk, Alain Meirhaeghe-Hoylaerts uit Haacht, Marc Meirhaeghe-Toubac uit Tildonk, Georges en Paula Meerhaege uit Courcelles en Pierrette Meirhaeghe uit Romilly-sur-Seine, Frankrijk.
 Eveneens dank aan Maurice Meirhaeghe uit Grammene, Johan Meirhaeghe uit Roeselare, Andrea Meirhaeghe uit Kanegem en Chris Verkaemer uit Beveren-Leie voor de rouwzantjes, familiefoto en stamboontips.

De Hr. André Braet, een oud-Ruiseledenaar uit Erembodegem, publiceerde in 1980 "het geslacht Braet door de eeuwen heen". Dit molenaarsgeslacht vertakte zich tijdens de voorbije vier eeuwen vooral in de streek van Tielt-Kanegem-Ruiselede. Heel wat Meirhaeghes zochten hun levenspartner in deze familie. Met de Hr. Braet onderhouden we een briefwisseling waarbij we wederzijds gegevens uitwisselen. We konden dankzij zijn bereidwillige hulp onze kwartierstaat uitwerken tot in de jaren 1500. Van onze kant konden wij hem ook een stuk verder helpen daar hij via zijn betovergrootmoeder Rosalie Meirhaeghe (tak A) ook met ons allen verwant is. Later meer over deze Braet-ies die indertijd de Kanegemse Eeckhoutmolen draaiende hielden.

Van Richard-Daniel Meirhaeghe uit Oudenaarde ontvingen we een kritische reactie op ons artikel over "de familienaam Van Meirhaeghe". Daar hij zijn jeugd te Ooike heeft doorgebracht beschikt hij over directe informatie over het plaatsje "Meirhaeghe" en we vinden het dan ook belangrijk met zijn visie rekening te houden.

- Hij stelt, heel terecht, in zijn brief dat de Meirhaegstraat, vóór de fusie van Wortegem en Ooike, eigenlijk te Ooike gesitueerd moet worden. Op onze plattegrond in Meermín nr. 3 situeren we, binnen de cirkel, de Meirhaegstraat alleen te Wortegem. Dit stuk heette inderdaad vóór de fusie "Ooikestraat" en vormde het verlengstuk van de Meirhaegstraat te Ooike. Nà de fusie versmolten beide stukken echter tot de éne Meirhaegstraat. (vanaf de Kruishoutemsesteenweg te Wortegem tot aan de Karmstraat te Ooike) Daniel heeft dus zeker gelijk wat het recente verleden betreft, doch enkele eeuwen terug lezen we in de oude bronnen dat de Meirhaegstraat zeker ook over Wortegems grondgebied liep.
- Op ons kaartje situeerden we de Meirhaegehoek grotendeels op Wortegem en de schrijver heeft gelijk als hij zegt dat we Ooike niet uit het oog mogen verliezen. We legden misschien een beetje teveel de nadruk op Wortegem, waar al onze verste voorouders geleefd hebben. Toch schreven we ook dat de Meirhaegehoek zich over het grensgebied van Ooike en Wortegem uitstreckte. Nu is het heel moeilijk om een gehucht precies af te bakenen, zeker in een ver verleden. In ons geval rijst er een extra-moeilijkheid daar het gehucht onder de heerlijkheid van Walem ressorteerde, die zich evenzo uitstreckte over de dorpsgrenzen van Ooike en Wortegem (en Nokere)... Waar begint en waar eindigt een gehucht? In ieder geval wordt de Meirhaegehoek in de oude bronnen (ook) te Wortegem gesitueerd. Het leven op het gehucht Meirhaege zal zeker meer op Wortegem dan op Ooike georiënteerd geweest zijn, wegens het centrale Walemhof, te Wortegem gelegen, dat het middelpunt van de heerlijkheid was.
- Het is nog veel moeilijker om het kernplaatsje "merahaga" uit 964 precies te lokaliseren. Daniel merkt heel pertinent op dat de "merahaga" zeker niet op de Meirhaegstraat zal gelegen hebben. Deze straat loopt namelijk langs de hoger gelegen droge Walemse kouters. De "merahaga" zal als "moerassige plaats" zeker lagerop gezocht moeten worden. Hij schrijft verder dat er in de omgeving vandaag nog moerassige gronden te vinden zijn, meer bepaald achter de hoeve van zijn zuster Adrienne Meirhaeghe echtg. Desteur, die te Ooike woont langs de voormelde Karmstraat. Bij een bezoek wist de Hr. Desteur mij eveneens te vertellen dat aldaar nog vochtige gronden gelegen zijn. Die natte gronden zijn te situeren in het "dal" van de Vranckaertbeek. Op de Ferrariskaarten (stafkaarten anno 1771-78) zijn die moerassige plekken duidelijk aangegeven : het gebied beneden de Meirhaegstraat, tussen Karmstraat, Hulsthoekstraat en Vranckaertstraat is inderdaad drassig, vooral rond de beide oevers van de Vranckaertbeek, die te Wortegem ontspringt en richting Ooike vloeit. Daniel heeft wellicht gelijk als hij zegt dat onze wieg, de oorspronkelijke "merahaga" te Ooike stond, vermoedelijk omtrent de Vranckaertbeek en Dombos.

We zijn Daniel dankbaar voor zijn kritische opmerkingen die er ons toe aangezet hebben onze ideeën omtrent de "Meirhaege" verder door te denken en zorgvuldiger te ordenen en te formuleren. Graag meer van die reacties.

Ook van onze Franse familieleden kregen we reacties op ons familietijdschrift. Er werd voorgesteld om een franstalige editie van 't meerminneke (la sirène?) uit te geven, daar zij het "Vlaams" ofwel compleet verleerd hebben, ofwel hoogstens nog een vaag begrip van hun (groot-)moedertaal bewaard hebben. Hoe graag we dit ook zouden willen, toch is dit voor ons een onmogelijke opdracht. We hebben reeds de handen overvol om 't meerminneke om de drie maanden te laten verschijnen én om ons familieboek zo vlug mogelijk af te werken. We willen wel, als er genoeg interesse bestaat, een beknopte Franse versie van ons familieboek uitgeven. Enkele nichten, de dochters van Cyriel Meirhaeghe-Clæys uit Astene, zouden bereid zijn om het vertaalwerk op zich te nemen. Doch dit zal zeker nog niet voor morgen zijn. Er zullen trouwens ook heel wat bijkomende moeilijkheden rijzen, want die talloze oud-Vlaamse teksten zijn bijvoorbeeld al niet te vertalen. Eerst moet onze "Nederlandse" genealogie gerealiseerd worden en dan zien we wel.

Met erg veel interesse lazen we het solide genealogisch werk van de Hren. Frantz en Albert Van Dorpe: "de familie Van (den) Dorpe" (1200-vandaag). De Vanden Dorpes vormen, samen met de Van Meirhaeghes, een der oudste Wortegemse geslachten en beide clans waren door talrijke huwelijken met elkaar verbonden. Het lag dan ook voor de hand dat we in het boek heel wat naamgenoten terugvonden. Daarenboven tellen alle Kanegemse Meirhaeghes tussen hun verre kwartiervoorouders een aantal Vanden Dorpes. Het werk bevat dus voor ons allen veel bruikbare informatie. De Hr. Frantz Van Dorpe uit St.-Nikiaas, tevens Meerminlezer, verraste ons daarbij nog per brief met een hoop extra-gegevens. Het klapstuk was wel een kopie van het 16°-eeuws dolfijn-familiewapen, dat door een tak van onze stam gedragen werd. In een volgend nummer zullen we daar dieper op ingaan en het dolfijnwapen in bijlage afdrucken. Hartelijk dank voor deze unieke aanwinst.

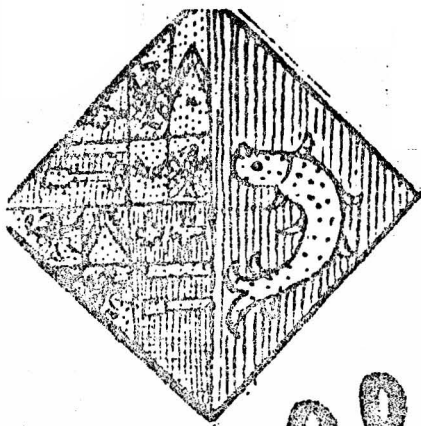
aandacht voor de volgende adreswijzigingen - redaktie :

- Herman Meirhaeghe, A. Latourstraat 31 (vroeger 25), Ledeberg.
 - Jan Meirhaeghe, Europastraat 15, Ingelmunster.
vroeger : Ingelmunstersteenweg 133, Oostrozebeke.
-

hoor hoe
mijn zwijgen verzilvert
en zeldzaam met bladgoud
belegd ligt het woord
geijkt op de tong
en zeldzaam met bladgoud
betekent mijn pen en bekent
de trage hartslag
in mijn vingertop

mijn hand stolt
in een lettergreep
behoedzaam op het netvlies
is mijn schrijven bijna
aarzelen
ik stem mijn stem
voor kleine oren
voor tere trommels
is mijn zeggen zuiver
ademen

meirhaegherman
17.9.1980.

de meerminneke.

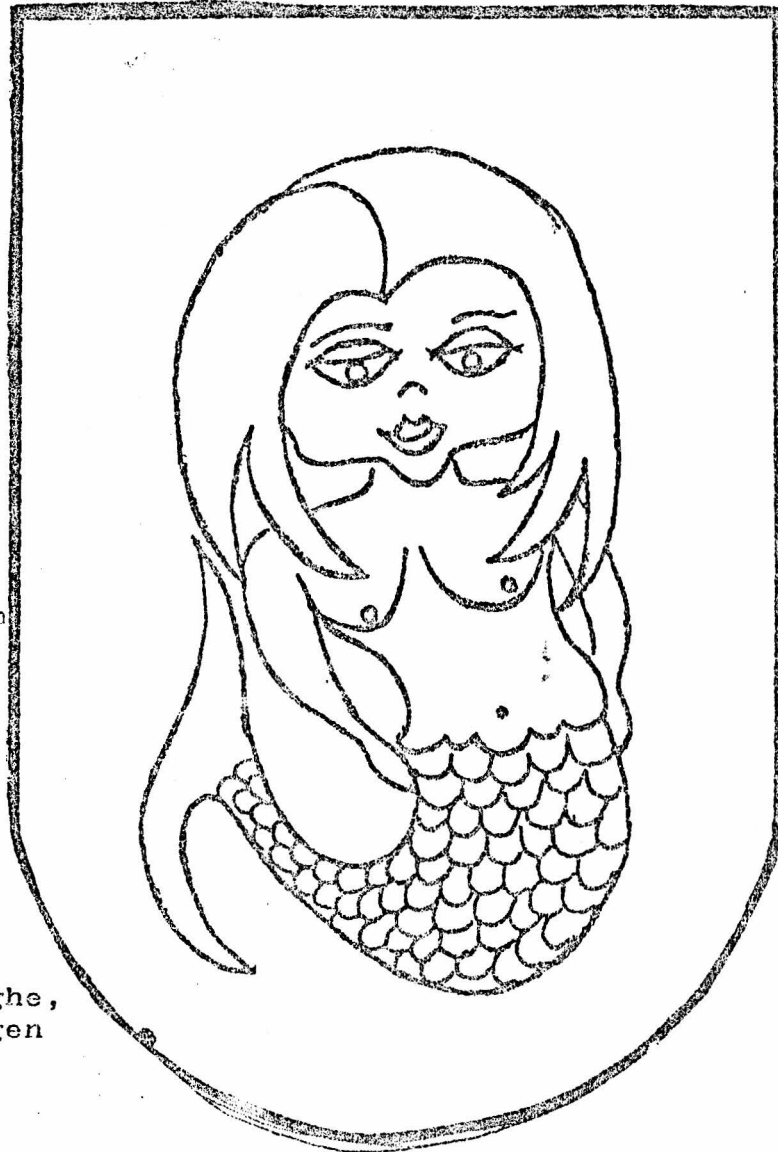
Uit oorkonde van Arnulf I
Graaf van Vlaanderen anno 964

...WALEHEM dictam
id est Bucingehem, MERHAGA,
Loceca, Hoica, Moringehem, Ostrehem
...Iibunaria sita in MERHAGA

Aan allen :

van: " de merhage, Van Merhaghe,
Vanmeerhaeghe, Vanmeerhaghe,
Vanmeirhaeghe, Meirhaeghe, Meerhaeghe,
Meerhage, Myrage, van Vandermerhagen
tot Merache

en 100 anderen

(van) Meirhaeghe's Familiecontactblad

" get back to where you once belonged " (the Beatles)

Keer terug naar waar je eens thuishoorde, zongen de Beatles indertijd en dat heeft de grote meerderheid van onze lezers symbolisch gedaan toen ze hun abonement op dit blad hernieuwd hebben. We mogen zelfs een paar nieuwe gezichten in onze lezerskring verwelkomen. Hartelijk dank allemaal omdat jullie ons weer een jaar lang willen vergezellen! We rekenen er echter ook op dat zij die hun bijdrage nog niet gestort hebben dit eerstdaags zullen doen en dat zij in deze tijden van "inleveren" en "riem dicht" niet zullen besparen op de post "stambomen". Laat het uitstel geen afstel zijn.

We openen met de tweede en laatste aflevering van "Beschuldigde sta op". Stap voor stap zullen we nagaan hoe de zaak Var Meirhaeghe-Verriest geëvolueerd is tot op de dag van het handgemeen. Een lange voorgeschiedenis, pikant én ondeugend! Daarbij aansluitend volgt het artikel over "duiveluitdrijvers en tooveressen", waarin we een zoveelste veronderstelling formuleren in verband met de reden waarom onze stamvader Jan van Nokere naar Kanegem verhuisde.

Een tweede hoofdbrok vormt een bijdrage over "de geestelijkheid in onze stamboom". Een poging om de geestelijken die zowel onze Wortegemse als Kanegemse boom tijdens de voorbije 500 jaar heeft voortgebracht, bijeen te brengen. Ook de bijlage staat in dit teken-des-kruises.

In een derde artikel vertellen we de legende van "de Oude Wal". Deze echt Kanegemse volkslegende die onze voorouders van vader op zoon hebben overgeleverd, griezelend rond het open haardvuur of de Leuvense stoof, willen ook wij doorvertellen aan de jongste generaties, gezellig geschaard rond de radiatoren van de centrale verwarming...

Na de familienieuwsjes en het tarzansgewijze slingeren van "de hak op de tak", komen we tot "Rust" met een gedicht van onze medewerker Richard-Daniël Meirhaeghe uit Oudenaarde.

We zien mekaar dan terug begin september en ons zevende nummer zal onder andere een uitgebreide en belangrijke bijdrage bevatten met veel recente gegevens die een nieuw licht werpen op onze meermin- en dolfijnfamiliewapens. In de bijlage wordt U extra verwend met een afdruk van het 16^e eeuwse dolfijnblazoën!

Onze zonnigste wensen voor de zomervakantie en familiale groeten van uw dienaars,

Jan Meirhaeghe-Vandenbulcke
Europastraat 15
8770 Ingelmunster

Herman Meirhaeghe-Scherpereel
Arthur Latourstraat 31
9218 Ledeborg Gent

ons rekeningsnummer is en blijft : 737 - 4262090 - 50.

BESCHULDIGDE STA OP !

In de eerste aflevering van "beschuldigde sta op" lazen we hoe Janneke Verriest op 18 april 1660 door Willem Van Meirhaeghe zou zijn afgetroefd omdat ze "sedert ontrent een half jaer errewaert" de goede naam van de Van Meirhaeghes zou besmeurd hebben. Uit het verzoekschrift van Janneke tot de Raad van Vlaanderen en uit het antwoord van Willem kwamen we echter weinig te weten over de voorgeschiedenis van dit affaire. Daarom volgt hier dan het "verhael int corte van tgonne datter ghepasseert is inde prochie van Oycke tusschen Janneke Verryst, dienstmaerte vanden heer pasteur ende Willeminje Vanden Berghe, huijsvrauwe vanden coster aldaer ter eender zijde, ende Guillaume Van Meerhaghe met zijne susters ende andere vrienden ter andere, tsedert alderheylighen 1659 totten 5° meye 1660".

Het begon allemaal in november 1659 op de "bruijloftfeeste van Willem Van Meirhaeghe en Anna Tavernier, waar onder andere genodigd waren : Philips Vander Beken en zijn echtgenote Lysbette Deruyck, een nicht van Willem die we verder nog zullen ontmoeten, ende andere ghebueren, susters ende vrienden ende niet min oock alle ghebeuren vande heer pasteur ende costere".

"Ter selve bruijloftfeeste was oock eenen hekelmaker van zijnen style (stiel), alsdan ghebeur vande voorseyde personen, die bij drancke zijnde, in vergaderinghe vanden volcke, ter selve feeste vertelde dat hij was vrijende Janneken Verriest, dienstmaerte vanden pasteur, ende al hadde dat hij van haar begherde en dierghelijcke..."
Op het trouwfeest vertelt de hekelmaker dus met een stuk in zijn voeten dat hij met de meid van de pastoor vrijde en alles gedaan kreeg wat hij van haar begeerde... Een veelzeggende insinuatie.

Na het feest werd de dronkemanspraat van de hekelmaker "onder tghemeene volcke int quader gheopenbaert". De roddel werd dus overal in de parochie rondgestrooid. Janneke Verriest is natuurlijk razend en beweert dat Willem Van Meirhaeghe en de zijnen die lasterpraat hebben "utghestroeyt onder tvolck". Willem en zijn bloedverwanten zeggen dat ze onschuldig zijn en dat er op het feest nog vele anderen aanwezig waren die de praatjes van de hekelmaker gehoord hebben. Toch blijft Janneke "de susters ende bloetvrienden" van Willem beschuldigen en zij heeft daarenboven "gheseyt ende vuytghestroeyt dat zij waeren hoeren ende tooveressen".

"Eenighen tijt daernaer was er questie gheresen (meningsverschil) tusschen Lysbette Deruyck ende de dienstmaerte", vòr het huis en in tegenwoordigheid van de pastoor. Deze laatste vroeg aan Lysbette, "die maer corts uut haer kinderbedde en was", waarom zij zijn meid beledigde "ende de tanden willende vutsmijten"? Lysbette loochent de beweringen van de pastoor, waarop Janneke Verriest antwoordt dat "Lysbette sulcx niet en couste (kon) loochenen, daer zij tzelve hadde ghebiecht ghehad . Daerup noch vele woorden vielen..."
Janneke beweert dus op de hoogte te zijn van het feit dat Lysbette Deruyck haar slechte bedoelingen en lasterzonden aan de pastoor zou gebiecht hebben! De pastoor zou het biechtgeheim geschonden hebben...

Op 26 februari 1660 vraagt Willems' zuster Baerbele Van Meirhaeghe aan de koster Adriaen Van Thorrault om de pastoor te mogen spreken. Zij wil dat de pastoor voor de echtgenote van Willem "haeren kerckganck saude commen doen van haer kinderbedde". Janneke Verriest krijgt echter Baerbele in het oog en gaat haar te lijf. Baerbele vlucht op 't kerkhof, achtervolgd door de woedende meid die "eenen grooten steen gheworpen heeft upde rugghe van Baerbele, datter wonder was dat zij daer niet doot en bleef upt kerckhof. Zij maerte altijts voorts werpende met steenen up Baerbele, haer noemende tooveressen ende dat de suster van Baerbele, die daer begraven lach wijsende naer haer graf, oock gheweest was tooveresse ende drie kinderen verdaen hadde"! Deze "steniging" kwam reeds in het eerste deel ter sprake.

Enkele weken later, "voor paesschen", roept de meid op straat naar Willem en zijn vrienden "compt eens te biechte, compt eens te biechte!" en Baerbele wordt nog eens uitgescholten voor "tooveresse". Zo blijft deze vete tijdens deze zeven maanden steeds verder aanzwellen tot op de fatale dag alles zal openbarsten...

We schrijven zondag 18 april 1660. Het is ongeveer vier uur in de namiddag en Janneke Verriest gaat samen met Willemine Vanden Berghe, de vrouw van de koster, op boodschappen. Zij komen "up de plaetsche bij tkerckhof" waar zij Willem en zijn zusters Baerbele en Anna Van Meirhaeghe ontmoeten. Anna, echtgenote van Godefroot Vanden Haute, heeft haar kind op de arm. De vrouw van de koster zegt tot Anna "dat haer kind genter (mooier) was dan zijne moedere, dattet sulck ghenen platten neuse en haddel!", waarop Anna Van Meirhaeghe replikeert "dat haeren neuse haer niet en raecte" (dat ze er geen zaken mee had).

Janneke Verriest zei toen "alsoo vuijl als zij couste (kon) segghen dat Anna hadde een witte vrouwelicheyd (geen kommentaar) ende dat zij daermede haeren man creghen hadde, ende dat zij dienstmaerte een swarte was hebbende ende daermede gheen man en couste krijghen". Anna antwoordt daarop: "naerdien zij haer selve swarte nompt (noemt), laat ons haer oock swarte heeten!"

Na deze leerrijke uiteenzetting omtrent de kleur van de vrouwelijke intieme charmes en het belang daarvan in de veroveringstaktiek gaat de meid de winkel binnen. Ze komt echter onmiddellijk weer buiten en roept naar Willem, Baerbele, Anna en hun nicht Baerbele Deruyck "datmen haerlieden hoop wel kende ende dat zij waeren tooveressen van gheslachte te gheslachte ende bovendien dat Baerbele Deruyck oock was eene teve!" Baerbele Deruyck replikeert dat zij de meid "liever saude smijten (slaan) om haeren mont te stoppen", waarop de meid haar toeroept: "ghij schoone maecht, ick verwacht van U". De woordenwisseling loopt nu uit de hand en het komt tot handtastelijkheden... Baerbele Deruyck grijpt Janneke Verriest "bijden halse, duwende haer teghen den toogh vanden winckele ende smeeet met haer handen up Janneken dat haer mutse af was. Ende zij Joanna crabde ende smeeet up Baerbele dat zij bloedde in haer aangezicht".

Voor Willem die tot op dit ogenblik toeschouwer gebleven was bij dit vrouwelijk onderonsje, is de maat nu vol. Hij wil de winkel binnengaan doch vindt de deur gesloten. Willem gaat terug naar de "plaetse" waar hij een praatje slaat met Pieter De Tavernier en Louis Van Waembeke. Als hij de terugweg aanvat "over de plaetsche zijnen rechte wich naer huys", botst hij "toevallig" op Janneke Verriest die de winkel onder-tussen verlaten heeft. Willem vraagt haar "of zij 't al effen ghevochten hadden, daerup de dienstmaerte zeyde : jae ghij buggher!" (scheldwoord, bok?). Nu wordt Willem pas echt kwaad en geeft haar drie slagen met "eenen corten groenen elsen stock". Toen hij wilde weggaan zou Jan Vanden Dorpe hem "met een bloot mes meenen te stecken" hebben. In onze eerste aflevering hebben we deze Vanden Dorpe reeds aan het woord gehoord als getuige ten laste. Hij zou volgens zijn zeggen Janneke te hulp gekomen zijn waarbij hij vanwege Willem ook enkele slagen moest inkasseren...

Totdaar dit "verhael int corte" waarover we onze reserves hebben omtrent de objectiviteit, daar het eigenlijk grotendeels geschreven is vanuit het standpunt van Willem Van Meirhaeghe. U merkt ook dat de versies van de feiten mekaar op een aantal punten fundamenteel tegenspreken. Volgens Janneke werd zij een eerste keer door Willem afgetroefd in de winkel, doch volgens bovenstaand relaas zou Willem helemaal niet de winkel betreden hebben daar de deur gesloten was. Niet hij doch zijn nicht Baerbele Deruyck raakt binnenswinkels slaags met de dienstmeid. Janneke beweert dat Willem haar vervolgens buiten op de kerkhofmuur zou opgewacht hebben, doch daarnet lazen we dat Willem haar eerder toevallig weer tegen het lijf liep toen hij op weg was naar huis. Ook wat betreft de aard van de vechtpartij en de verwondingen variëren de versies van een halve moordaanslag-met-doodsgevaar tot drie-slagen-met-een-stok-zonder-gevolgen...

De rechters zullen het niet makkelijk gehad hebben om in dit kluwen de rechte draad te vinden. In de procesbundel vonden we geen spoor terug van een uitspraak of vonnis. Werd Willem veroordeeld voor zijn "hardhandig" optreden? Werd Janneke terecht gewezen en eventueel verbannen wegens "smaad en laster"? We blijven het antwoord schuldig.

Beëindigen we dit artikel met een korte bedenking. Zou de verontwaardiging en de agressie van Willem Van Meirhaeghe alleen een reactie geweest zijn op zijn gekwetst eergevoel en zijn besmeurde familienaam? Zou ook niet de vrees meegespeeld hebben dat hij en de zijnen, naar aanleiding van die geruchten over "tooveressen", moeilijkheden konden krijgen met heksenvervolgers en inquisitoren? We denken te vaak dat heksenjacht thuishoort in die zogenaamd duistere middeleeuwen en daarbij vergeten we dat het hoogtepunt van de heksenvervolging eigenlijk in deze 17^e eeuw viel. De geestesverbijstering van de heksenwaan situeert zich dus in de eeuw van wetenschap en humanisme, net zoals de rassenvaan met haar misdadige Jodenvervolging ook in onze zogenaamd beschaafde 20^e eeuw thuishoort. Best mogelijk dat Willem de hete adem van de heksenvervolgers reeds in zijn nek voelde. Deze plichtsbewuste ambtenaren deden ook in onze streken nauwgezet hun werk, o.a. te Nokere, te Waregem, te Olsene enz... Of ging het tenslotte toch alleen maar om een banale dorpsruzie? Hoe het ook geweest is, zand erover en dat beide partijen rusten in vrede!

van duiveluitdrijvers en tooveressen

In ons allereerste Meerminneke hebben we gelezen hoe Jan Van Meirhaeghe in mei 1635 van Nokere naar Kanegem is verhuisd. We konden ons niet van de indruk ontdoen dat dit vertrek vrij plots en nogal onverwacht gebeurde en we maakten een hele reeks veronderstellingen naar de mogelijke oorzaken of redenen, zonder een precieze verklaring te vinden. Aan deze reeks willen we nog een mogelijkheid toevoegen.

Laten we even nagaan of er te Nokere zelf, in de periode die Jans' verhuizen onmiddellijk voorafging, niets speciaals gebeurd is wat een nieuw licht zou werpen op ons probleem.

In het "Itinerarium visitationum Antonii Triest" (1) lezen we inderdaad iets ongewoons. Dit boek bevat een massa verslagen van de bezoeken die Antoon Triest, bisschop van Gent, op geregelde tijden aflegde in de parochies uit zijn bisdom en waarbij hij onder meer controleerde of het kerkelijk leven aldaar wel volgens de Roomse regels verliep.

Op 25 juni 1634 bezocht bisschop Triest ook Nokere en hij noteerde in zijn visitatieverslag "dat aldaar een heks, Clara Devos, placht te wonen die overgebracht werd naar Oudenaarde en vandaar naar Gent".

Uit andere bronnen weten we dat het leven van Clara Devos op 1 december 1634 op de brandstapel eindigde... In het vonnis lezen we : "ter plaetse patibulaire daertoe geordneert omme aldaer gheexecuteerd te worden met een vuer zoo datter de dood naer volgt ende daernaer (haar) verbrant doot lichaem ghehanghen te worden aen eenen staeck".(2). De inwoners van Nokere vertelden later dat de geest van Clara, bijgenaamd Nelleken, 's nachts steeds weer terugkeerde en die spookplaats heet dan ook tot op vandaag in de volksmond "Nellekenskeer"...

Nu kunnen wij ons de vraag stellen of stamvader Jan misschien iets met die Nokerse heksenaffaire te maken had en zich moeilijkheden op de hals gehaald had. Werd de grond ook onder zijn voeten letterlijk te heet en vond hij het raadzaam om kort daarop te verhuizen? We hebben geen enkele konkrete aanwijzing...

Vijf jaar later, op 15 september 1640, bezoekt Triest ook de parochies Kanegem en Tielt. Te Kanegem constateerde hij "dat twee inwoners zich schuldig maakten aan bepaalde praktijken waarvan Jan Haesbrouck, een pseudo-exorcist uit Tielt, de aanstoker was". In zijn verslag over Tielt schrijft hij dat "diezelfde Jan Haesbrouck er verdacht wordt van exorcisme". Exorcisme is het uitdrijven van duivels of boze geesten door middel van bezweringsformules. Een pseudo-exorcist is dan iemand die zonder kerkelijke toestemming optreedt als duivelbezweerder, hier wellicht een soort gebedsbelezer.

Is het louter toeval dat een zuster van Jan, namelijk Catharina Van Meirhaeghe gehuwd was met ene... Jan Haesebrouck! Gaat het hier om dezelfde persoon? (3). Zouden die twee Kanegemnaars, die spijtig genoeg door Triest niet bij naam genoemd worden, twee Meirhaeghes geweest zijn? Vraagtekens??

Een andere bron wijst ook in deze duistere richting. Zojuist zagen we hoe de meid van de pastoor van Ooike overal rondvertelde dat de familieleden én de voorouders van Willem Van Meirhaeghe "van geslachte tot geslachte tooveressen waren". Was dit louter laster of was er wel iets van aan? Ook hier wil het toeval dat Willems vader een kozijn was van onze stamvader Jan Van Meirhaeghe, die dus als 'naaste familie' ook indirect beschuldigd werd van 'toverij'...

Riekt dit alles niet naar solfer en pek, baarlijke duivels en vliegende bezemstelen? Stof genoeg om er een magisch-realistisch verhaal rond te verzinnen. Bewandelden de Van Meirhaeghes het mistige pad door het schemerig gebied van occultisme en volksmagie? Bestaat er een verband tussen al deze losse feiten? We blijven het antwoord schuldig. De feiten laten het niet toe om een verhelderende konkluzie te trekken. Hypotheses en vermoedens die wellicht ooit nog eens door nieuwe vondsten bevestigd of weerlegd zullen worden...

.

noten :

1. Itinerarium Visitationum Antonii Triest, Cloet, Stadsbibliotheek Tielt.
Bisschop Triest bezocht over een periode van 30 jaar (1623-1654) gemiddeld om de drie jaar de circa 150 parochies van zijn bisdom.
2. Nokere, Adelbrief van Oost-Vlaanderen. J.-Cl. Van Thuyne Waregem.
Wie bezorgt ons de precieze referentie van het proces Clara Devos, zodat we die archiefstukken zelf eens kunnen uitpluizen op zoek naar mogelijke verbanden.
3. Volgens Triest was Jan Haesbrouck in 1640 gehuwd met ene Judoca Pollacker.

nog iets over de Kanegemse "Deckers".

In Meermin 5 hadden we het over de molenaarsfamilie Dedeckere die onder meer de Kanegemse Axpoelemolen in uitbating hield. Onze medewerker Paul De Schuyter stuurde ons onlangs een plattegrond van "Caeneghem 1830-1840" toe en daarop staat de Axpoelemolen aangeduid als "Dekkersmolen". Het is duidelijk dat de aloude molen hier herdoopt werd met de naam van uitbater Dedeckere. De naam 'Dekkersmolen' werd lang daarna nog in de volksmond bewaard. Mijn vader Jan Meirhaeghe, geboren te Kanegem in 1919, herinnert zich dat men in zijn jeugd nog steeds sprak van 'Dekkers-ze-meulen'. Is dit op vandaag nog steeds zo?

GEESTELIJKEN IN ONZE STAMBOOM

Deze bijdrage wil een eerste poging zijn om de "geestelijken" uit onze stamboom te "inventariseren". Om het overzichtelijk te houden maken we een onderscheid tussen hen die tot onze Wortegemse boom in het algemeen behoren (I) en zij die, sedert 1635, meer bepaald bij onze Kanegemse struik thuishoren (II). Deze laatsten hebben we op hun beurt uitgesplitst naargelang ze onder de takken A, B, C of D ressorteren. In Meermin nr.2 kunt U vinden bij welke van deze vier takken U zelf behoort.

I. WORTEGEM.

Onze stamboom gaat terug tot het begin van de jaren 1200, doch het zal tot omstreeks 1500 duren vooraleer we de eerste geestelijken in onze familie aantreffen.

De eerste vier priesters zijn allen nauwe bloedverwanten van mekaar. Ze zijn de zonen of kleinzonen van ene Franchoys Van Meirhaeghe. Dit is niet zo toevallig daar Franchoys zeker de meest gefortuneerde was van al onze naamgenoten uit de eerste vier à vijf eeuwen van onze familiegeschiedenis en er is hier zeker een verband te leggen tussen de sociale status van en het voorkomen van geestelijken in een bepaalde familie.

Deze Franchoys Van Meirhaeghe werd te Wortegem geboren circa 1430 en hij huwde een eerste maal met Clara Vanden Heede, dochter van Simoen, die vermoedelijk uit Elzegem afkomstig was. Tussen de pastoors van Elzegem vinden we Gillis Vanden Heede (1455) en Josse Vanden Heede (1491) en zij zullen wellicht bloedverwanten geweest zijn van de voornoemde Clara.

Franchoys zou nog een tweede keer in het huwelijksbootje stappen en uit beide huwelijken won hij negen kinderen. Zijn nakomelingen zochten hun huwelijkspartners in de begoede Oudenaardse burgerlijke families als Deleeuwere, Vander Meeren, Vande Kerckhove, De Crits, Tsantele enz. Zij zullen tevens openbare functies bekleden in het bestuurlijk apparaat van Pamele of Oudenaarde. (gedetailleerd in ons familieboek).

Franchoys Van Meirhaeghe vestigde zich naderhand te Oudenaarde waar hij overleed omstreeks 1493. Uit de boedelbeschrijving die na zijn dood werd opgesteld en die ettelijke bladzijden beslaat, blijkt dat hij een heel vermogend man was. Hij bezit een lange reeks eigendommen te Wortegem, te Nokere, te Petegem, te Ooike, te Gijzelbrechtegem en te Elzegem.

Een andere bron laat over de status van Franchoys geen twijfel bestaan. We citeren uit de studie van de Hr. Castelain (1) : "In 1488 is het bedroevend gesteld met de stadskas te Oudenaarde. De stad besluit tot de verkoop van lijfrenten. Om aan het kapitaal te geraken vinden de schepenen er niets beters op dan de rijkste buitenpoorters naar de stad te brengen. Meer dan 100 mensen uit de kasselrij (de toenmalige provincie) komen op 25 lauwwaand 1488 te Oudenaarde samen. Op verzoek van de magistraat zullen zij onder zich "de 24 rijxte ende soffisantste" personen kiezen, die het geld zullen betalen. Onder hen vinden we Franchoys Van Meirhaeghe". Einde citaat. Hij zou dus tot de 24 rijkste en meest vermogende poorters uit de kasselrij behoord hebben. Zijn zoon én drie kleinzonen zullen priester worden.

- Simoen Van Meirhaeghe

Hij werd te Wortegem geboren omstreeks 1465 als oudste zoon van Franchoys Van Meirhaeghe en Clara Vanden Heede.

Hij kreeg wellicht zijn doopnaam van grootvader Simoen Vanden Heede.

Simoen Van Meirhaeghe was pastoor van Wortegem en hij overleed er omstreeks 1518. Na zijn dood wordt tijdens zijn jaargetijde telkens voor 30 schellingen brood uitgedeeld aan de armen van de parochie. Dit gebeurde nog in 1563, dit is bijna een halve eeuw na zijn overlijden. "Meester Symoen Van Merhaghe" blijkt ook nog een halve bunder land gelegen "up theyke" aan de kerk van Wortegem geschonken te hebben.

- Simoen Vander Stichelen

Hij was de zoon van Adriaen Vander Stichelen en Ysabeele Van Meirhaeghe, dochter van Franchoys.

Simoen Vander Stichelen, wellicht het petekind van pastoor Simoen Van Meirhaeghe, was in 1541 "presbytre" of priester.

- Meester Joos Van Meirhaeghe

Hij werd omstreeks 1510 geboren als zoon van Joes en als kleinzoon van Franchoys Van Meirhaeghe.

Joos Van Meirhaeghe was pastoor van Wannegem van 1559 tot 1569.

In de kerkrekeningen anno 1563 lezen we : "betaelt heer Joes Van Merhaeghe, presbytre, cureet van Wanneghem, van dat hij meer moet hebben vande uitvaart van Jan Ghuus : 5 schellingen en 4 deniers parisis." (2)

Misschien werd Joos later pastoor van Beveren-Leie.

- Her Gillis Van Meirhaeghe

Hij werd omstreeks 1515 geboren als zoon van Gillis en van Jonkvrouw Kathelyne Wittebrood. Hij was ook een kleinzoon van Franchoys Van Meirhaeghe.

We vinden Gillis terug in 1554 en 1555 als kapelaan van de Sint Joris-schuttersgilde te Oudenaarde, waar we in de rekeningen lezen : "betaelt Her Gillis Van Meerhaghe voor zynen dienst vander sondachmesse als cappelaen der voorseyde ghulde, dat voor djaer 1554 : 13 pond, 10 schellingen parisis". (3)

Tot zover de tak van Franchoys Van Meirhaeghe. Begeven we ons nu terug naar de bakermat Wortegem waar onze volgende "pape" geboren wordt.

- Lodewijk of Loy Van Meirhaeghe

Loy werd te Wortegem geboren circa 1539 als zoon van Jan en Juliaene Vanden Dijcke.

In 1567 wordt hij kapelaan te Waregem en op 30-jarige leeftijd is hij pastoor van Beveren-Leie. Daar verliezen we zijn spoor in de troebelen van de Geuzentijd als ook de pastorij aldaar wordt platgebrand.

We weten wel dat hij, net als zoveel andere kollega's, een zoon had die hij de bijbelse voornaam Samuel meegaf. (4).

Samuel Van Meirhaeghe ontmoeten we later als boer te Wortegem.

- Franchoys Van Meirhaeghe

Geboren omstreeks 1500 te Wortegem als zoon van Roegier. In een boedelbeschrijving uit 1536 wordt hij "meester Franchoys" geheten. Het predikaat "meester" kan er op wijzen dat ook hij priester was, doch hierover hebben we geen zekerheid. Te Wortegem vinden we van hem geen spoor meer terug.

- Arent Vanden Dorpe

"Heer Arent" was de zoon van Jacob Vanden Dorpe en Barbara Tsammels. De zuster van Barbara, nl. Joozijne Tsammels was gehuwd met Roegier Van Meirhaeghe. Arent Vanden Dorpe was pastoor van Kerkhove en in 1573 pastoor van Wortegem. Zijn zuster Agnees huwde met Corneel Vande Sande en hun dochter trouwde met Pieter Van Meirhaeghe. Het bleef dus allemaal in de familie.

Voor de 17°, 18° en 19° eeuw hebben we, wat de Wortegemse tak betreft, nog geen intens zoekwerk verricht. Toch ontdekten we "en passant" in de literatuur nog enkele verwante geestelijken.

We citeren nogmaals de Hr. Castelain (5) :

"In 1651 betaalde Pieter Van Meirhaeghe 1563 ponden voor de definitieve aanvaarding van zijn zuster Arnolda Van Meirhaeghe in het Zwartzustersklooster en 2000 ponden aan de kloosteroverste van Maagdendale voor zijn andere zus Anna Van Meirhaeghe. Men moest dus wel degelijk rijk zijn om in het klooster van Petegem of Maagdendale de geloften van armoede te kunnen afleggen. Iedere intrede gaat gepaard met een vrolijk familiefest. Pieter betaalt 109 pond voor rode wijn, oosterse hammen en zes zilveren vorken, een geschenk voor het klooster, ter gelegenheid van het intrededefest". Binde citaat.

Pieter, Arnolda en Anna Van Meirhaeghe werden allen te Ooike geboren als kinderen van Frans Van Meirhaeghe en Elisabeth Van Quickelberghe. Hun vader Frans was de volle neef van onze Kane-gemse stamvader Jan Van Meirhaeghe uit Nokere.

- Philippe De Schietere

Hij werd te Wortegem geboren op 29 maart 1626 als zoon van Antoon en Arnolda Van Meirhaeghe.

Philippe was pastoor van Waregem van 1654 tot 1681. Later werd hij pastoor van de St.-Michielsparochie te Gent.

- Martinus De Gand

Hij was pastoor van Pamele-Oudenaarde. Martinus was een kleinzoon van onze fameuze Willem Van Meirhaeghe wiens avonturen met Janneke Verriest we hiervoor uitvoerig behandeld hebben. Zie ook Meermin nr. 5 pagina 3.

- Anna Maria Van Meirhaeghe, dochter van Frans Van Meirhaeghe en Suzanna Wandele uit Ooike werd begijntje.

Haar broer Pieter-Frans Van Meirhaeghe was priester in 1735 en een dichte bloedverwant Ferdinand Van Meirhaeghe was eveneens priester in 1739.

- Remi Van Meerhaeghe

Hij werd te Waregem geboren in 1869 als zoon van Bernard en Maria Wittevrongel. Als missiepater-Scheutist trok hij in 1889 naar China waar hij tijdens de Boksersopstand op 13 december 1901 vermoord werd.

In 1954 werd door de burgemeester van Waregem te Rome een verzoek tot heiligverklaring ingediend. Naar hem werd te Waregem een straat genoemd. Deze figuur zullen we in een der volgende Meerminnekes uitgebreid aan U voorstellen. (6).

Tenslotte vermelden we nog onder de Van Meirhaeghes twee leden van onze familievereniging : E.H. Fernand Van Meirhaeghe, pastoor op rust te Oordegem-Lede en E.P. Marcel Vanmeirhaeghe, missionaris van Scheut in Zaire.

II. KANEGEM.

Wat onze Kanegemse tak betreft zullen we, sedert 1635, meer dan twee eeuwen moeten wachten alvorens we ook hier de eerste geestelijken aantreffen. We hebben hen gegroepeerd volgens de tak (A,B,C of D) waartoe ze behoren.

tak A.

- Felix lievens, zoon van Henri Lievens en Rosalie Meirhaeghe, vermoedelijk te Tielt geboren omstreeks 1870-80. Op het rouwzantje van zijn zuster Bertha die overleed in 1962 wordt hij vermeld als "Eerwaarde Broeder Livinus". Kan iemand ons meer vertellen over hem?
- Julia Meirhaeghe, geboren te Wingene op 10 december 1910 als dochter van Achiel en Marie-Louise Devos. Als E.Z. Achillea deed ze in 1932 haar intrede bij "de Dienstmaagden van Maria". Ze werd later directrice van het Morgensterinstituut te Wingene, waar ze overleed op 27 november 1971.
- Germaine Meirhaeghe, geboren te Wingene op 9 mei 1918 als dochter van Achiel en Marie-Louise Devos. Zij is de zuster van de voornoemde Julia. In 1938 deed ook zij haar intrede bij "de Dienstmaagden van Maria" en zij verblijft als E.Z. Maria Ludgera nog steeds te Wingene.
- Hilda Maria Meirhaeghe, geboren te Ruiselede op 28 april 1923 als dochter van Adiel en Maria Elisa Calis. Zij is een nicht van de vorige twee zusters. Zij verblijft thans als E.Z. Maria Berchmans in het Stella Maris-instituut te Kortrijk. Zij is lid van onze familievereniging.

tak B.

- E.H. Albert Mayaert, zoon van Charles Mayaert en Emilia Meerhaeghe uit Tielt is thans pastoor te Leisele-Alveringem. Hij is lid van onze familievereniging.

tak C.

- Ida Meirhaeghe, geboren te Aarsele op 18 juni 1840 als dochter van Corneel Meirhaeghe en Seraphina Vanden Berghe. Zij overleed te Oostende op 3 juni 1880 "in het klooster der Arme Klaren waar zij dertien jaar en half koorzuster geweest was onder de naam zuster Maria-Anna". Zij is de eerste geestelijke van onze Kanegemse tak.
- Achille-Joseph Meirhaeghe, geboren te Kanegem op 9 januari 1894 als zoon van Camiel en Leontine Verbauwheede. Als "Broeder van Liefde" overleed hij te Dave op 10 maart 1917. De beide zusters van zijn moeder waren kloosterzusters.
- Maria Louise Meirhaeghe, geboren te Tielt op 11 september 1887 als dochter van Bernard Meirhaeghe en Marie-Justine Lambrecht. Zij ontving als E.Z. Maria Ferdinande haar religieuze professie in 1923 als zuster van het Onbevlekt Hart van Maria. Van 1925 tot 1934 verbleef zij als missiezuster op de Filippijnen. Zij overleed te Heverlee op 30 april 1976.
- Julia Alphonsine Meirhaeghe, geboren te Tielt op 29 maart 1923 als dochter van Arthur Meirhaeghe en Maria David. De voornoemde zuster Maria-Ferdinande was haar tante. Zij is net als haar tante missiezuster op de Filippijnen geweest.
- E.P. Frans Claerhout, zoon van Alois en Magdalena Meerhaeghe uit Pittem. Hij is missiepater in Zuid-Afrika.

tak D.

- Op het rouwzantje van Rosalie Meirhaeghe, geboren te Ruiselede op 22 april 1840 en te Aalter overleden op 7 maart 1939, weduwe van Ferdinand Van Poelvoorde, lezen we : "en gij mijn beminde kleinzoon, priester des Heeren, gedenk mij". Wie weet ons meer te vertellen over deze kleinzoon-priester?

U hebt gemerkt dat we over de geestelijken uit onze Kanegemse tak nog heel wat vragen hebben en dat we ons dikwijls tot een schematische opsomming moesten beperken. Zijn er lezers die ons een korte levensschets kunnen bezorgen over hun familieleden-geestelijken, zowel levenden als overledenen. Alle informatie is welkom!

noten :

1. Enkele goeude burgerfamilies in Waregem en omgeving; R. Castelain; 6° jb. Gaverstreke, 1978, pag 74.
2. Kinderen en hun opvoeding in de Kasselrij Oudenaarde; R. Castelain; 1979; pag.180 en 131-132.
3. Audenaetsche Mengelingen; dl.6; 1854; pag.166 en 173.
4. 9° Jaarboek Gaverstreke; 1981; mengelmaren; H. Meirhaeghe.
5. Zie noot nr. 2.
6. Dank aan E.H. Algoet uit Waregem voor de vele informatie over Pater Remi Van Meirhaeghe.

de legende van de Oude Wal

Hoewel 'de Oude Wal' alleen zal spreken tot de 'Kanegemse' afstammelingen van ons aller Jan Van Meirhaeghe, toch staan wij er op hier even te verwijlen. Want rond Kanegem valt zovœel te vertellen. Zo is Kanegem de laatste decennia uitgegroeid tot 'het groenste dorp van Europa', de 'bloementuin van Vlaanderen', waar de 'Kathedraal van te lande' het stille dorp ontzagwekkend domineert. (welke ouwe pastoor noemde deze kerk vernijng 'een boer op zijn beste met zijn strontkloefen aan'?) Er is zoveel te vertellen over de Axpoelemolenresten, de Mevrouwmolen en de Hartemeerschmolen. Over die fraaie hoeven met namer als klokken : Viggezele, Badonique, Strichtensgoed. Kanegem is ook het geboortedorp van Aartsbisschop Danneels en van oudsher zijn de Kanegemnaars doorheen heel Vlaanderen bekend als de "Niet-weters" en de legende geweven rond het gezegde "hij komt van Kanegem en hij weet van niet" is een klassieker uit onze volksverhalenschat. Minder gekend, doch even boeiend, is de legende van de "Oude Wal", die ook sinds generaties te Kanegem wordt overgeleverd.

Die "Oude Wal" was eertijds een vier meter hoge aarden heuvel, gelegen langs de baan Tielt-Ruiselede, zo'n 300 meter voorbij het kruispunt met de Axpoelemolenstraat, rechts in de richting van Ruiselede. Die aarden heuvel of wal werd zo'n veertig jaar geleden weggehaald en genivelleerd. Dit abnormaal verschijnsel in het landschap zal zeker de verbeelding geprikkeld hebben en zo ontstonden talrijke vertelsels, waarvan prof. L. Kumps er een aantal opsomt (1) :

Als dat van de boeren die in de omgeving werkten en een warme pannekoek bij hun alaam vonden... Als dat van de spookdieren die rond de Oude Wal waarden... Een stoere boerenzoon zou er de dood gevonden hebben omdat hij in zijn nieuwsgierige overmoed het tempelierskasteel, dat op de Oude Wal zou gestaan hebben, te dicht genaderd was. Men vertelde van twee onderaardse gangen die, de een naar de kerk van Kanegem en een ander naar een huis of herberg in de Brugstraat te Tielt liepen. Volgens weer een andere versie zou er "in" de Oude Wal een tempelierskasteel verzonken zijn, omwille van het wangedrag der bewoners en er zouden vier onderaardse toegangswegen zijn : een Kanegemse, een Tieltse, een Kapelse en een Ruiseleedse. De Oude Wal was een richtpunt voor zondag- en schoolwandelingen en een uitgelezen speelterrein voor de Kanegemse jeugd. Men liet marbels vallen in de gaatjes op de heuvel en met het oor op de grond hoorde men die dan vallen op de verzonken kasteeltorenklok...

Zegt vader : deze laatste alinea laat ik voor rekening van de schrijver. Ik meen me alleen te herinneren dat er rond de weide van de Oude Wal iets geheimzinnigs hing en dat alleen enkele stoutmoedigen het aandurften de Oude Wal te naderen, laat staan te beklimmen.

Net als in bepaalde versies van de legende der "Kanegemse Nietweter" is er ook in de Oude Wal-cyclus sprake van de beruchte Tempelridders en dit heeft, zoals we dadelijk zullen zien, zijn historische redenen.

De Orde van de Tempeliers werd te Jeruzalem gesticht in 't jaar 1119, ten tijde van de kruistochten. Het was hun taak te zorgen voor de veiligheid van de pelgrims die naar het Heilig Land trokken. Al vlug werd deze Orde erg vermogend en invloedrijk en de toenmalige machthebbers zagen in deze Tempelorde dan ook een groeiende bedreiging van hun eigen machtspositie. Zo ook de Franse koning Philips Le Bel die na een smaad- en laster-kampanje in 1307 de Tempelorde grotendeels opdoekte. De tempeliers werden, wellicht ten onrechte en met politieke bedoelingen, beladen met alle zonden van Israel. Ze werden beschuldigd van ketterij, seksuele perversies, omgang met de duivel enz... en in 1314 stierf grootmeester en oppertempelier Jacques de Molay ten slotte te Parijs op de brandstapel...

De tempeliers hadden ook in Vlaanderen talrijke bezittingen. Te Ruiselede bezaten ze het hof en de heerlijkheid 'Ter Vlaagt'. Ter Vlaagt strekte zich uit over Ruiselede, Tielt, Kapelle en Kanegem. Op de Kanegemse Westhoek ressorteerden Viggezele, Tolleboom of Ollenbome en Oude Wal onder Ter Vlaagt.(2) Na het oprollen van de tempelorde kwam Ter Vlaagt in de handen van de Ridders van de Orde van Malta en dit tot aan de Franse Revolutie.

Het is merkwaardig hoe ook in de plaatselijke legenden die tempeliers een eerder boosaardige rol vertolken, alsof die sterke verhalen die te Parijs werden verteld ook tot in het kleine Kanegem doordruppelden.

Heel wat lezers zullen deze "fantastische vertellingen" omtrent de Oude Wal van hun ouders gehoord hebben. Zo ook mijn vader, Jan Meirhaeghe, die toen hij 17 jaar oud was (meer bepaald op 18.3.1937) de hierna volgende opgesmukte versie van deze volkslegende in zijn kollegeschrijf neerschreef :

"Weer joeg de maan haar vaalgeel licht over de slapende aarde. Zwart-dreigend in den diepen nacht strekte zich het bosch uit. Midden die geheimzinnigheid van het zwarte woud verhief zich het trotsche kasteel, machtig, grootsch, alles beheerschend. De slanke lijnen prachtig uitgesneden, met hoge vensterbogen en een wijde poort.

De menschen schuwden dat trotsche gebouw en de jongens rilden als ze daar voorbij moesten.

Een scherp torentje stak boven de hoogste woudreuzen uit en daarin brandde 's nachts een lichtje. Eén licht in den zwarten nacht. En lang nog als de aarde doezelde en de jongens sliepen, hoorde men een vaag gezang uit het heimelijke kasteel. De roovers vierden feest - hùn feest - want in het kasteel huisden zwarte zielen die menschen vermoordden en de zalige rust van gansch de streek vernietigden...

De stoutsten onder de menschen naderden soms vol vrees het zwarte huis. Maar ze schrikten als ze het vreeselijk gehuil dier wilde roovers hoorden en vluchtten. Het groote bosch werd geschuwd en de menschen waren bang en verwenschten die ongekende lieden. Hoog in het scherpe torentje, waar 's nachts het licht brandde, kwijnde een jonge prinses. Niemand wist hoe onmenschelijk wreed die beulen haar kwelden. Niemand hoorde haar stille zuchten in den zwijgenden nacht. Gedurende de dag kon men haar verre wenken zien, maar niemand durfde dat vervloekte kasteel naderen.

Toen kwam de straf... Grootmoeder vertelde. We zaten zwijgend rond het vuur dat spookte in den haard.

Weer was de nacht over het groote woud heengestrekten. Weer hadden de roovers het snood werk volbracht. Nu was het feest, groot feest. Men hoorde het nare huilen der menschen ginds, als hongerige wolven begeerig naar prooi. Men braste en dronk en velen rolden dronken onder de grote tafel en slieden daar hun roes uit. Lang duurde het brallen, lang duurde het feest. Niet lang zou hun leventje nog duren...

Zonder iemand het wist zonk het kasteel - zonk dieper - en toen de zon 's morgens over de aarde haar klaarheid wierp zagen de menschen het torentje niet meer. Weg was alles.

Men hoorde het verre snikken en de wreede kreten van stervende menschen onder den grond - en eindelijk niets meer...

Waar vroeger het kasteel stond verhief zich nu een heuvel. De jongens speelden er en daagden de verzonken roovers uit. En als men in een kleine holte een marbel liet rollen hoorde men die neerkletteren langs het pannendak..."

Toen ik nog heel wat jonger van jaren was heeft vader op zijn beurt mij vaak deze legende verteld. Ik vond het als kind ongehoord dapper dat hij het met zijn Kanegemse vriendjes aandurfde om op die heuvel te spelen en als het ware die verzonken boze krachten trotseerde. Ik droomde er van om ooit eens, aan zijn veilige hand, die geheimzinnige plaats te bezceken en om er via opgravingen het geheim te ontsluiieren. Het is er nooit van gekomen. Wel herinner ik me nog de opwindende dreigende verwachting toen ik tijdens de vijftiger jaren, van achter de ramen van de Citroën-traction-avant, waarmee we samen met nonkel Georges en tante Helene naar "verre meter" gingen nieuwjaren, telkenjare in het voorbijrijden een glimp probeerde op te vangen van die raadselachtige "toverberg" die er toen al niet meer was. In die dagen wist ik nog niet dat onze voorouders eeuwenlang in de meest onmiddellijke omgeving van de Oude Wal gewoond hebben. Zouden ook zij mekaar deze legende rond het open haardvuur toegeluisierd hebben?

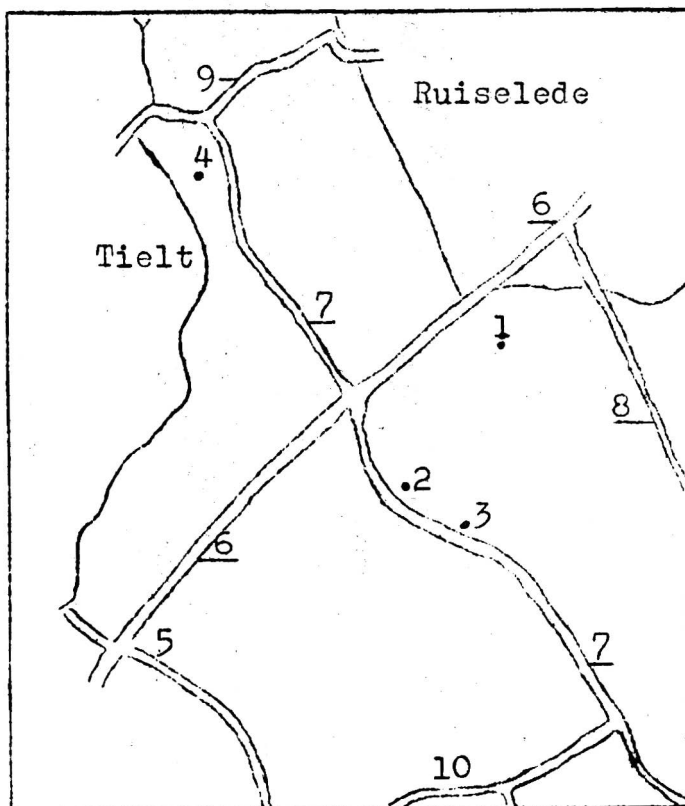
Terwijl ik deze bijdrage uitschreef vertelde ik deze legende aan mijn 7-jarig zoontje Balder. Een paar dagen later verraste hij mij met zijn zelfgeschreven versie van het verhaal dat hieronder volgt :

"Toen ik klein was ree ik met een treintje en kwam ik bij de oudewal. de bandieten gebben een meisje gevangen. en midden in de nacht liet god voor straf gen kasteel verzinken maar het ging lansaam in de gront. en ik redde het prinsesje. ik goorde de roovers jangkken. smorgens lag er nog alleenmaar een hoop aarde en dat is de oude wal. er kwam een jongentje speelen en hij liet een marbel rolen in een gaatje en hij goorde de marbel langs de dakpannen valen. ik delfde een put en pakte de zee-roovers er uit. ik stopte ze in de koojen van de trein en voerdeze naar het ridder kasteel en ze werden veroordeelt ter gevangenis. er lag ook een been van een bandiet door de opgravingen van het jongetje."

In zijn versie laat mijn zoontje eindelijk gerechtigheid geschieden. Als een ware held redt hij zelf het prinsesje van de verzinkingsdood. Als kind kon ik er me ook niet mee verzoenen dat die onschuldige maagd even zwaar gestraft werd als die baarlijke bandieten. Zelfs zij krijgen nu een 'menselijker' straf... Daarmee is deze onrechtvaardigheid nu ook de sprookjeswereld uit en kunnen we in alle gemoedsrust een punt zetten achter deze "legende van de Oude Wal".

noten :

1. Dank aan Paul Deschuyter uit Kanegem die ons deze gegevens, door prof. L. Kumps verstrekt, toestuurde.
2. De hofstede Tolleboom of Ollenbome, gelegen langs de Axpoelemolenweg te Kanegem, telde anno 1773 zo'n 13 bunder of een kleine 19 hectaren. Tijdens de 18^e eeuw was onze kwartiervader Guillielmus Van Renterghem er de uitbater. Zijn kleindochter huwde Pieter-Joseph Meirhaeghe, die anno 1820 gemeenteraadslid was te Kanegem. Zijn verhaal vindt U zeer uitgebreid in ons familieboek. De Oude Wal, in 1830 een perceel met een oppervlakte van vier bunder, strekte zich uit achter de hoeve van Pieter-Joseph, de 'ferme Meerhaeghe' uit het toenmalige kadaster. Zie lager.

Fragment van de Kanegemse Westhoek :

1. de Oude Wal.
2. 'ferme Meerhaeghe'.
3. Tollenboom.
4. Viggezeele.
5. Den Ondank.
6. Rijksweg Tielt-Ruisselede.
7. Axpoelemolenweg.
8. Vlaagtmolenvoetweg.
9. Kleine Tieltstraat.
10. Flessestraat.

F A M I L I E N I E U W S

en Adam gewon Seth

Vincianne Maquet, geboren te Roubaix op 2 juni 1980
dochter van Jean Bernard Maquet en Clarisse Meirhaeghe
kleindochter van Kleber Meirhaeghe en Marie Louise Verriest.

Bart Van de Walle, geboren te Gent op 26 januari 1982.
zoon van Irenée Van de Walle en Dorine Lambert uit Vosselare.
kleinzoon van Marcel Lambert en Josephine Meirhaeghe-Sch.kapelle.

in goede en kwade dagen

Christine Meirhaeghe, dochter van Albert en Mariette Lauwers
huwde te Tielt op 14 mei 1982 met Wim Vanluchene.
adres : Keidam 1 A, 8880 Tielt.

wij denken aan

Louis Van Meerhaeghe, echtgenoot van Germaine Delzenne.
geboren te Roubaix op 18 juli 1907 als zoon van Louis Van Meer-
haeghe en Marie Prouvost.
overleden te Roubaix op 12 januari 1982.

U merkt dat deze naamgenoot wiens voorouders uit Aalter en
Kanegem afkomstig waren weer het oorspronkelijk "Van" bij zijn
familienaam gevoegd heeft.

VAN DE HAK OP DE TAK

Vanaf dit jaar ruilen we 't Meerminneke om voor een jaargang
van "Ons Doomkerke", driemaandelijks tijdschrift voor Folklore
Heemkunde en Nieuws uit Doomkerke en omliggende, uitgegeven
door de Heemkring van Groot-Ruiselede. Secretariaat : Geert
Deguffroy, Westakkerstraat 1, Ruiselede. Het ligt voor de hand
dat het werkgebied van deze kring ook ons aanbelangt, daar heel
wat Meirhaeghes precies binnen dat gebied wonen en gewoond hebben.
We hopen in "Ons Doomkerke" dan ook bruikbare informatie te ont-
dekken om ons familieverhaal nog beter te stofferen.
Zijn er lezers die nog oude nummers of komplette jaargangen van
"Doomkerke" bewaard hebben? We zouden die graag eens lenen.
Geeft U ons een seintje ?

een scheurkalendermop :

- Papa, vraagt Jantje, wat zijn "voorvaderen" ?
- Ik zal je een paar voorbeeldjes geven, zegt vader. Ik ben een voorvader van jou en bompä is een voorvader van mij.
Begrepen ?
- Ja, zegt Jantje, alleen begrijp ik niet goed waarom ik dan zo trots moet zijn op mijn voorvaderen...

Voor U gelezen in "Ons Doomkerke", oktober 1978, pag 11. :
In een bijdrage over Ruisseleedse emigranten in Amerika lazen we hoe Alfons en Henri Forret uitweken naar Moline in de Staat Illinois, USA. Beide broers waren de zonen van Rogier Forret en Julie Fockaert, die beiden van Wingene afkomstig waren en zich circa 1867 te Doomkerke vestigden. Julie Fockaert werd te Wingene geboren in 1838 als dochter van Karel Fockaert en Rosalie Meirhaeghe (tak C). Rosalie kwam te Kanegem ter wereld op 28 oktober 1802 als een der veertien kinderen van Jan-Jacob Meirhaeghe en Monica Colpaert, over wie uitgebreid in ons familieboek.

Dokter Bernard Van Den Bosch uit Bondues stuurde ons weer een pak gegevens toe, plus een hoop adressen van Meirhaeghes die in de Nord wortel schoten en die we eerstdaags zullen kontaktieren. Hij schrijft dat hij binnenkort de omgeving van Tourcoing zal uitkammen op zoek naar nog meer familieleden. Mr. Van Den Bosch is blijkbaar ook zwaar besmet door het stamboomvirus en als dokter weet hij zeker dat daar geen kruid tegen gewassen is... In ieder geval zijn we hem zeer erkentelijk voor het vele werk.

Van onze medewerker Paul Deschuyter uit Kanegem ontvingen we, naast andere belangrijke informatie, ook een prachtige plattegrond van "Caeneghem anno 1830-1840". Daarop heeft Paul met vaardige tekenpen alle percelen aangeduid welke toentertijd door de Meirhaeghes werden gebruikt. Deze kaart is op zichzelf reeds een uniek document en daarenboven biedt ze ons de mogelijkheid om de woonplaatsen van onze voorouders precies te situeren. Dankjewel Paul!!

Op voordracht van de Heer Minister van Landbouw werd Jan Meirhaeghe uit Ingelmunster benoemd tot Ridder in de Orde van Leopold II. Onze gelukwensen.

Bericht aan alle nakomelingen van Désiré Meirhaeghe en Rosalietje Tytgat:

Désiré Meirhaeghe overleed te Kanegem in 1908. Hij was slechts 52 jaar oud. Geen enkele van zijn vele kleinkinderen heeft hem bij leven gekend. Daarom weten we ook zo weinig van hem. Alleen dat hij als 'poelier' in de Nagelstraat de herberg 't Polierke uitbaatte en dat hij de fiere bezitter was van een lange Leopold-II-baard. Wie weet er meer over hem te vertellen zij het dan 'van horen zeggen'? Elk nieuwsje, elke anekdote is welkom. Bestaan er foto's van hem? Schrijf ons a.u.b.

RUST

Te luisteren naar het aaien van de wind
 Die streelt door twijgen en door blâren
 En op de golfslag ligt te spelevaren
 Of stoeit met 't groene koren als een kind.

Te luisteren naar 't gekwetter van de mussen
 En naar het naarstig zoemen van de bij
 Die hinkend-hortend, haastig dronken-blij
 De bloemenkelken driftig overlaadt met kussen.

Te luisteren naar de harp van duizend muggen
 Die in ballet, in honderd en één kringen
 Al zwierezwaaiend 't hooglied "zomer" zingen
 In koele lommerkant van stoere eikenruggen.

Te luisteren naar de lauwe zomerregen
 Die ruisend neerstroelt na eer zwoele dag
 En naar een joelend kind dat erin spelen mag
 Zijn pret ervaren weet als onverwachte zegen.

Te luisteren naar de stilte van het zwerk
 In verre gloed van ondergaande zon, diep gepenseeld
 Het spel van zomerdag met zomernacht gespeeld,
 Met diepe eerbied voor dit kunstenaarswerk.

Te leren luisteren met de oren van een wicht
 Met scherpe aandacht voor banale dingen;
 Opnieuw te leren hoe de vogels zingen...
 Is 't daar dat 't keerpunt van ons kwalen ligt ?

Richard Daniel Meirhaeghe

4 oktober 1981

WIJ BIDDEN VOOR DE ZIEL VAN

eerw. zuster achillea

(Juffrouw JULIA MEIRHAEGHE)

Zij werd geboren te Wingene op 10 december 1910, en, tot kind van God herboren op 11 december, gaf zij zich met heel haar wezen aan de Heer op 25 augustus 1932 en trad er binnen bij de Dienstvaagden van Marla. Heel haar leven werd begenadigd door de sakramenten en toen het ziekensakrament haar werd toegedond was ze diepgelukkig om het nieuwe kontakt met haar Bruidegom, tot wie zij opging op 27 november 1971.

Heer God, het doet ons pijn U te zeggen : dank U, omdat wij zoveel verliezen, omdat wij niet begrijpen, omdat wij zo erg met onszelf bezig zijn dat wij vergeten naar Uw beschikkingen te zien.

Laat het ons dan toch stuntelig zeggen, Heer, dat wij U danken : dat wij blij zijn Zuster Achillea te hebben gekend, bij haar te hebben mogen leven, met haar de weg te gaan naar U.

In haar jeugd was zij vol vuur en geestdrift : edelmoedigheid en welgezindheid waren de bron van de vreugde die zij overal bracht, van de lust en de ijver waarmee zij werkte. Door gebed en studio had zij een bijzondere visie op het leven,

zij aanvaardde de tegenslagen, zij vermoedde het aanstaande levenseinde, zij berustte in het afschijn van de dood. Het was een heel normaal iets voor haar toen zij vergeving vroeg aan al degenen wie ze iets misdaan had, toen zij eenvoudig haar leven in Uw handen gaf, Heer, toen zij de dood aannam als levensoffer aangeboden voor haar apostolaatsinzicht.

Tenslotte willen wij ook haar kloosterleven gedenken waar zij, in echte uitbuiting van al haar talenten woekerde met de tijd en arbeid voor de haar toevertrouwde jeugd ; waar zij diep ernstig betrachtte de gave van zichzelf te beleven en steeds meer waar te maken ; waar zij in haar leven de liefde die Jezus predikte, bewerkte en zichzelf gaf voor de anderen.

Heer, we danken U om dit leven en bidden U aan deze zuster de vreugde van het eeuwig samen zijn te gunnen met haar bruidegom, aan wie zij heel haar leven gaf, Jezus Christus, onze Heer. Amen.

Druk. Scheperdeel, Koster, Wingene.

Bij U, mijn hoogste goed,
mijn God,
bij U ben ik geborgen.
ps. 73

Wij gedenken dankbaar en liefdevol

ZUSTER MARIA MEIRHAEGHE

(M. Ferdinande)

zuster-missionaris

van het Onbevleed Hart van Maria

geboren te Tielt	11-9-1887
religieuze professie	21-3-1923
missionaris op de Filippijnen	1925-1934
in Heverlee	1934-1976
overleden te Heverlee	30-4-1976

Ave Maria!

Mijne ziel looft den Heer omdat Hij nederzag op de geringheid van zijne dienstvaagd.
(Lucas I 46)

Mijn Jezus, neergekniel voor uw heilig altaar breng ik U mijn djevoudig offer: vrijwillige armoede, eeuwige zuiverheid, volkomen gehoortrouwheid. Aanvaard deze, mijne heilige geloften, en samen met het offer van U zelf in het H. Sacrificie der Mis, bied die, bid ik U, aan uw hemelschen Vader, en laat me met U Hem aanbidden, danken, verzoeken en smeeken.

Moge dit heilig verbond met U gesloten, o Heer, U welgevallig zijn en moge ik er aan getrouw zijn tot den laatste stond van mijn leven!

O Maria, mijn lieve en goede Moeder, aanvaard me thans onder het getal uwer Dienstvaagden. Voortaan niet en wil ik U nog meer beminnen. Maak den heiligen band tusschen uw goddelijken Zoon en zijn geestelijke bruid heiden gesmeed, dagelijks dichtër. Help me een volmaakte kloosterlinge worden.

U, beminde Onkers, kwam de Meester een tweede offer vragen. Liefdevol hebt ge het gebracht. Hebt dank. Mogen mijne heilige geloften aanhoudend rijken zegen trekken over U, over mijn broeders, zusters en weldoeners en over al mijn dierbaren!

ZUSTER MARIA-LUDGERA

(GERMAINE MEIRHAEGHE)

der Dienstvaagden van Maria,

Wingene, 4-7-1938.

8081

Made in Italy

Dr. W. I. SPIET & KINDERS, Wingene

OP 22 AUGUSTUS 1982

" 25 JAAR KANEGEM BEBLOEMD "

JUBILEUMFEEST

PROGRAMMA :

- 9 u 30 : Plechtige Dorpsmis in de "Kathedraal-van-te-lande"
10 u 30 : Officiële ontvangst van Gasten en Bebloemers.
11 u 30 : Opening van de Bloemenroute "Entente Florale"
door de Heer Gouverneur van West-Vlaanderen.
14 u : Verwelkomen de inwoners van Kanegem U in hun
feestelijk bloemendorp.
- landelijke gastronomie.
- doop van de roos "Kanegem".
- tentoonstellingen o.a. foto's en dia's van het
dorp.
- artistieke omlijsting met volkse dans en muziek.
's Avonds verbroedering rond de kerktoren.

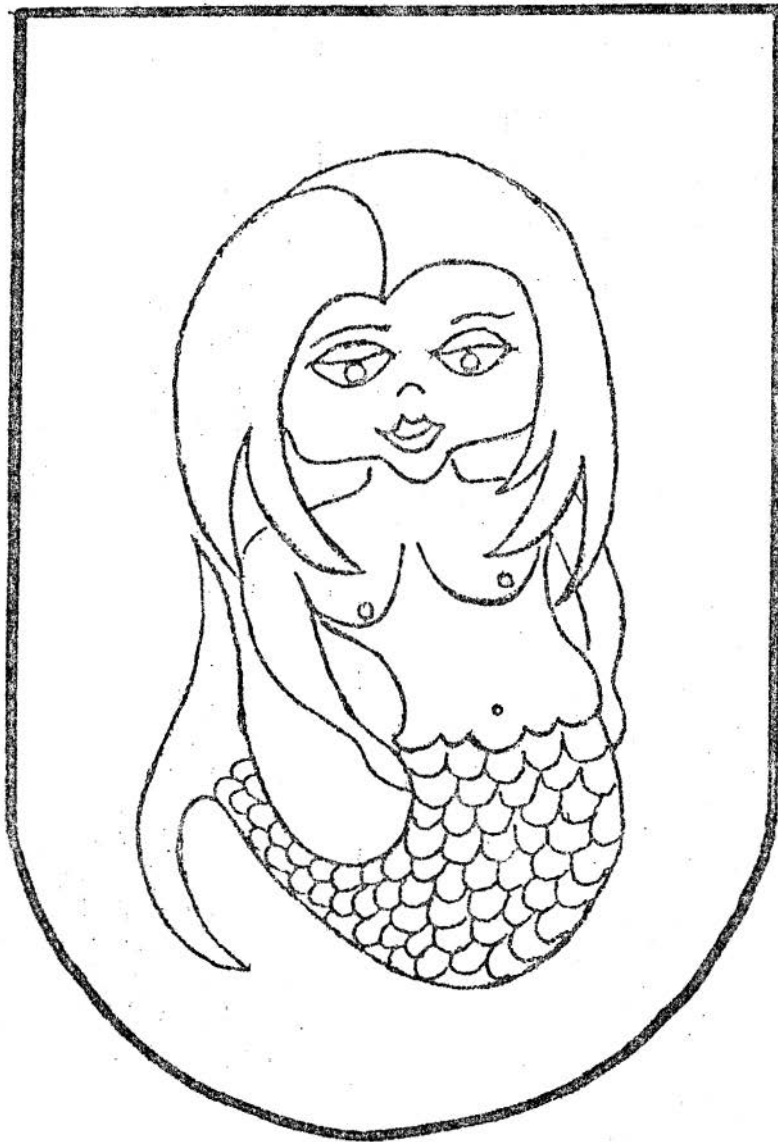
Een ideale gelegenheid om eens terug te keren naar onze
bebloemde bakermat.

Ook wij komen allen van Kanegem !

Alle Meirhaeghes en verwanten daarheen !

Toegangskaarten zijn te bekomen na overschrijving van 100 fr.
per volwassene (kinderen gratis) op rekeningnummer
063.0298360.23 op naam van Paul De Schuyter, Nagelstraat 25,
8891 Kanegem. Ons aller familielid Paul is financieel ver-
antwoordelijke van de feesten.

't MEERMINNEKE

KONTAKTBLAD
VOOR DE FAMILIE
van MEIRHAEGHE

Beste familie- en andere leden,

Drie maanden later en de zomer ruikt al naar de herfst. De bladzijden vallen bij bosjes uit onze stamboom en we harken ze zorgvuldig samen tot dit zevende Meerminneke. Een zevende flash-back in ons gemeenschappelijk familieverleden.

We steken dit keer van wal in de zeeën van de fantasie die bevolkt worden met "meerminnen, meermannen en dolfinen". Een niet ongevaarlijke trip of cruise doorheen de mythen, legenden en verhalen die door de meest verscheiden volken van alle tijden werden verteld en waarin ook deze sprookjesachtige wezens uit die vergeten diepten opduiken. Daarbij aansluitend brengen we een aantal nieuwe gegevens naar voor in verband met onze meermin- en dolfinfamiliewapens. Als bijlage vindt u de beloofde afdruk van het dolfinblazoen, dat door een 16^e-eeuwse zijtak van onze stamboom werd gedragen.

Nadat we vroeger reeds de families Van Eenoo en Dedeckere in de kijker stelden, richten we, ter ontdubbeling van ons toekomstig familieboek, ons zoeklicht op de aanverwante familie Sierens uit Kanegem en omstreken. Een attentie voor onze lezers die de hier behandelde voorzaten tussen hun kwartierstaatouders tellen.

Als tweelingschap meesterschap is, dan mogen een relatief groot aantal (Van) Meirhaeghes dit bewijs van beroepsgeschiktheid boven de kinderwieg ophangen. We bedoelen maar dat "tweelingen" in bepaalde families -zo ook in de onze- frekwenter blijken geboren te worden dan in andere. Tweelingschap, een familiezaak? Voor de aardigheid hebben we die "dubbelgangers" uit onze stamboom in een korte bijdrage bijeen-gebracht. Een schematisch overzicht dus.

Als naar gewoonte volgt dan het familienieuws, waar we dit keer nog enkele losse sprokkels tegenaan gooien.

In de hoop u weer een boeiend leesuurtje bezorgd te hebben, nemen we dan maar afscheid. Tot over drie maanden!

Herman Meirhaeghe
Arthur Latourstraat 31
9218 Ledeborg - Gent

Jan Meirhaeghe
Europastraat 15
8770 Ingelmunster

Van Meerminnen, Meermannen en Dolfijnen

1. Meerminnen en meermannen in de mythologieën, sprookjes, volksverhalen en legenden.

Volgens de "Dikke Van Dale" is een meermin een in zee wonend wezen, half vrouw, half vis, dat door zijn betoverend gezang de zeevarenden tot zich lokt. Haar mannelijke partner en wederhelft is dan de meerman.

Onze 13° eeuwse Vlaamse dichter Jacob Van Maerlant bezingt de "maerminne" als volgt in zijn "der naturen bloeme" :

"Syrena dat es die maerminne; Physiologus hevet inne; dat si draghen wijfs ghelike; toten navele sekerlike; groet zijn si ende eiselijck ghedaen; met langhen hare sonder waen; en verder, dat si gheclauwet zijn aerne mede; ende oec na andre vischen sede; sijn si ghescellet ende gestaert; daer si hem mede stieren ter vaert".

Waar komt deze sprookjesachtige figuur nu vandaan ? Het begint allemaal met de meerman Ea of Oannes. Deze visgod duikt uit de nevelen der tijden op in de godsdienst der Sumeriërs. Zo'n 4 à 5000 jaar voor Kristus erfden de Assyriërs en de Babyloëniërs deze god over. Volgens de mythe was Oannes, half-vis, half-man, uit de zee gekomen om de mensen het schrift, de wetenschap, de kunst, het bouwen en de landbouw te leren. Hij was de eerste van een aantal bovenaardse wezens die de mensen regeerden in vrede en gerechtigheid. Oannes was gehuwd met Damkina, koningin der wateren en zij is wellicht de eerste meermin uit de geschiedenis. (1)

De filistijnse god Dagon, afgebeeld als meerman en de bijbelse "zeeman" Noë of Noach zouden later uit Oannes geëvolueerd zijn. Ook in de figuur van Kristus zouden die oeroude "viselementen" nog aanwezig zijn. Waren zijn apostelen geen vissers? Zei hij niet "dat ze voortaan mensen zouden vissen"? Denken we aan de wonderbare visvangst, de vermenigvuldiging van de broden en visser en het vismotief in de vroegkristelijke kunst. Ook astrologisch zouden overeenkomsten bestaan tussen het Kristendom en het tweeduizendjarig tijdperk van de Vissen dat nu op zijn einde loopt en opgevolgd wordt door het tijdperk van de Waterman.

Bij de oude Grieken en Romeinen ontmoeten we talloze rivier-, water- en zeenimfen zoals de Najaden en de Nereïden. De Sirenen, half-vrouw, half-vis of -vogel, lokten met hun hypnotisch gezang de voorbijvarenden in een dodelijke valstrik. Dat wist de koene held Odysseus die als voorzorgsmaatregel 'was' in zijn oren stopte en zich aan de mast van zijn schip liet vastbinden om aan de verleiding te kunnen weerstaan.

De Germanen kenden de Ondines die de reizigers in hun waterkasteel lokten en vooral de Lorelei, een verleidend waterspook met gouden haar en groene tanden, die al even dodelijke charmes aan de dag legde. Vandaag de dag dragen heel wat 'kabardouchkes' zeer toepasselijk diezelfde naam (la sirène, de lorelei) en tal van autobestuurders klemmen zich in het voorbijrijden krampachtig aan het stuurwiel vast, de gordel flink aangespannen, om aan de neonverleiding te kunnen weerstaan...

Deze meerminnen uit de oeroude mythen zijn blijven voortleven in talloze sprookjes, legenden en volksverhalen. In zijn boek "Meerminnen en Meermannen" heeft de auteur B. Sliggers jr. een poging gedaan om een hoop verhalen omtrent deze figuren te verzamelen, verhalen die in de Nederlanden, "tussen Duinkerke in Frankrijk over Vlaanderen tot Sylt in Nederland" de ronde deden en doen. (2) Het ligt voor de hand dat deze vertellingen vooral in de kuststreek gesitueerd worden. Die verhalen hebben bijna allemaal dezelfde kern : de plaatselijke vissers vangen een meermin in hun netten, weigeren haar de vrijheid te schenken waarop de meermin als wraak de ondergang van dorp of stad voorspelt. Zo zouden die van Damme in de 11° eeuw ook een meermin gevangen hebben. De volgende dag kwamen honderden meerminnen aangezwommen die riepen : Damme, Damme zal vergaan en met zijn rijkdom is 't gedaan. En het bloeiende stadje aan het Zwin is inderdaad ten onder gegaan...

Meerminnen komen in de mythologie, de sprookjes en de volksverhalen meestal naar voor als kwaadaardige en gevaarlijke schepsels met een hoop negatieve bedoelingen onder hun verleidelijk uiterlijk. De meermin is een 'femme fatale' wiens omhelzing men niet overleeft of een wraaknemende onheilsbode die naderende rampen voorspelt.

Volgens dezelfde schrijver symboliseren de meerminnen in de wapenkunde of heraldiek eigenaardig genoeg heel iets anders. De meermin is hier het symbool van de moederliefde, omdat zij om haar verloren kinderen klaagt in de stem van storm en wind. Zij is ook een symbool van de maagdelijke reinheid en het succesvol bevaren der wereldzeeën voor wie haar in het wapen voert. Dit zijn dus allemaal positieve eigenschappen die lijnrecht tegenover de vorige staan. De meermin is dus wellicht een klassiek dubbel-zinnig symbool dat alle tegendelen in zich verenigt en misschien een uitbeelding van het Anima-archetype. De meermin opduikend uit de wateren van het 'kollektief onbewuste'. En daarmee zitten we volop in de Jungiaanse diepte-psychologie die echter buiten het bestek van dit artikel en dit familietijdschrift valt. (3)

2. De meermin in het wapen van de familie Van Meirhaeghe.

Na deze korte reis door de sprookjesachtige wereld van de volksfantasie begeben we ons naar Wortegem, waar Lodewijk Van Meerhaeghe in 1520, als schepen van de heerlijkheid van Walem, zegelde met een meermin.

Vroeger zegden we reeds dat we niet wisten waarom Lodewijk nu precies een meermin in zijn wapenschild voerde? We legden toen het verband tussen MEERmin en MEERhaeghe die beiden alles met het element 'water' te maken hebben. Ons familiewapen zou, ten dele, een 'sprekend' wapen kunnen zijn, dat als het ware de naam in een beeld vertaalt. Zo droeg de Wortegemnaar Pieter Vande Wiele een 'wiel' in zijn zegel, een sprekend voorbeeld van een 'sprekend' familiewapen. De naam 'Meerhaeghe' is echter heel wat moeilijker door een tekening voor te stellen en alleen het eerste deel van onze familienaam (Meer) zou door de meermin vertaald zijn. (4)

Op zoek naar de oplossing van het raadsel zijn we gaan grasduinen in de archieven en meer bepaald in de boedelbeschrijvingen die na de dood van Lodewijk zelf én van zijn vader werden opgesteld. Dit leverde de volgende resultaten op : (5)

- De vader van Lodewijk bezat te Wortegem een hofstede "te Cauwenborre". Een groot gedeelte van zijn landerijen was gelegen op "caudenborre of caudenborre de cautere". Verder bezat hij nog 10 honderdlands "int stick ghenampt den Meerman".
- Lodewijk zelf woonde ook op "het goed te Cauwenborghe" en ook zijn eigendommen, die hij van zijn vader erfde, lagen "up cauborre of cauwenborre de cautere". Tussen zijn bezittingen noteren we ook "10 hl. ghenampt den Meerman" en "2 hl. inden Meerman".

Zou de meermin uit ons familiewapen iets te maken hebben met het stuk land of het toponiem dat de naam "meermin" droeg? Dit stuk grond lag ergens in de nabijheid van het goed te Cauborre. Caudenborre, Cauborre, Cauwenborne enz. betekent 'koude bron'. In ons zuidnederlands bestaat nog steeds het woord 'bornput', dat welput of waterput betekent. Nu is het zo dat bronnen en wateringten volgens de volksfantasie vaak door watergeesten bewoond werden. (6) Misschien vertelde men te Wortegem dat in de "caudeborre" een waternimf, een meermin of een meermin huisde? Tussen de elementen cauborre - meermin - meermin - meerhaeghe kan een verband gelegd worden en wellicht ligt hier de oorsprong van ons familiewapen...

In het archief van de St.-Pietersabdij, rustend in het Rijksarchief te Gent (nr.II 1515) vonden we onlangs een kopie van een charter, waarbij ene Nicolaes Saverij in 1515 "de rente van Walem" verkocht aan de proost van Sint Pieters te Gent. Deze verkoopakte werd verleden voor de baljuw van Walem, Francois Vande Wostijnen, en de schepenen Jan Vannins, Pieter Vanden Dorpe, Gillis Vander Wostijnen, Gillis Vanden Dijcke en Loyc Van Meerhaghe, onze meerminman en stamvader.

De slotformule luidt als volgt :

"desen presenten wettelicken tsaertre (charter) in kennisse ende eeuweghe ghedijnckenesse der waerhede ghezeghelt elc ons met zijne propren (eigen) zeghelen hier an vuthanghende den 26 wedemaent 1516".

Die zegels hingen natuurlijk alleen aan het origineel en daar het hier enkel om een kopie of afschrift gaat vonden we tot onze spijt Lodewijks meerminzegel niet terug.

In diezelfde bundel vonden we wél een originele oorkonde uit 1544 waaraan oorspronkelijk vijf zegels hingen, nl. die van baljuw Jan Van Heilbroeck en schepenen Pauwel Vanden Dorpe, Pieter Vande Wiele, Jan Vande Woestijne en Pieter Van Meerhaeghe. Slechts drie zegels bleven bewaard. Twee zijn verdwenen en U raadthet al, het zegel van Pieter Van Meirhaeghe was er niet meer bij! (vloek!vloek!) Deze Pieter was de zoon van de voornoemde Lodewijk Van Meirhaeghe en naar alle waarschijnlijkheid zegelde ook hij met een meermin. Tegenslag dus, maar we troosten ons met het meerminzegel in het dekenij-archief te Oudenaarde.

Besluiten we dit meerminhoofdstuk met een fragment uit een gedicht van wijlen Paul Snoek :

De zeemeerman woont in een klein paleis
 De muren heeft hij zelf gebouwd
 met harder water
 en met waaiende spiegels vol vissen bekleed
 Het licht van vele zwakke lampen
 houdt hij gedempt in zeldzame flessen.
 Want hij wacht
 Elke dag wacht hij een eeuw
 Elke droeve luchtbel die hij uitspreekt
 rijgt hij aan een eindeloos kraal
 dat hij bewaart voor zijn geliefde
 zeemeermin
 die Noach nog niet van de ark
 overboord heeft gegooid...

In dit stukje heeft de dichter, wellicht onbewust, een aantal elementen uit de meerminsymboliek verenigd en verwerkt. Zelfs Noach komt ter sprake, evenals de 'spiegels' waarmee de meerminnen in de wapenkunde meestal worden afgebeeld.

3. De dolfijn in het wapen van de familie Van Meirhaeghe

Zoals gezegd in Meermin nr.5 ontvingen we van de Hr. Frantz Van Dorpe uit St.-Niklaas een fotocopie van het dolfijnwapen dat door een 16° eeuwse tak van onze stamboom gedragen werd. (7) De Hr. Van Dorpe vond deze dolfijn in een 19° eeus boek dat als titel draagt : 'register van fondatien van jaergetijden, borsen voor studenten ende jonge dochters, aerme kinderen bij acten inter vivos, testamente, legaten alsoock eenige documenten regarderende het hospitael van Audenaerde'. Dit register staat op naam van ene P.F. van Meldert de Devaal en berust in het privé-archief van de Hr. Van Dorpe.

Als bijlage vindt U een afdruk van die bewuste bladzijde 605 en hieronder volgt de begeleidende tekst :

"zaerck (zerk) liggende inde prochie kercke van pamel binnen audenarde"

schets van het familiewapen Vande Kerchove - de Lattre.

"sepulture (graf) van den eersamen Anth(onius) de Lattre, geseyt Vanden Kerchove fs. Paesschiers die overleet den 5 7bre (september) 1600 ende van jo(ncvrouwe) Anna Van Merhaghe fa. Gillis, overl(eden) 18 april 1584, hadden tsamen in huijwelijcke 10 kinderen, Gillis, Cathelyne, Jacques, Marie, Elena, Jan, Anna, Anth(oon), Michiel ende Abraham". Bidt voor de zielen.

schets van het wapen of rouwbord van het echtpaar Anthoon Vande Kerchove en Anna Van Meirhaeghe.

Een rouwbord is een ruitvormig bord dat ingelijst werd opgehangen in de kerk, ter nagedachtenis van een overledene. Vandaag de dag hangen, vooral in stedelijke kerken, nog talloze dergelijke rouwborden te bezichtigen.

Bekijken we dit bord van nabij en beschrijven we in mensentaal (dus niet met het heraldisch vocabularium) wat erop staat afgebeeld.

Op de rechterhelft (steeds gezien vanuit het standpunt van de drager van het schild) zien we dus het wapen van Anthoon vande kerchove alias de Lattre.

Op de linkerhelft prijkt de dolfijn van Anna Van Meirhaeghe. Het gaat hier om een dolfijn van goud op een achtergrond of veld van keel of rood. In zwart-wit druk wordt het metaal goud (geel) voorgesteld door puntjes en de kleur rood of keel door vertikale strepen.

Even in het kort kennis maken met het echtpaar Vande Kerchove - Van Meirhaeghe.

- Anthoon Vande Kerchove, zoon van Passchier, behoorde tot een invloedrijke burgerlijke familie. Hij was 'tapijtsier' en een der leidende figuren uit het befaamde Ouden ardse tapijtweversambacht. Tijdens de 16^e eeuw was hij tevens Oppervoogd van Pamele, een belangrijke openbare functie.
- Anna Van Meirhaeghe was een kleindochter van de gefortuneerde Franchoys Van Meirhaeghe aan wie we in onze bijdrage over de 'geestelijken in onze stamboom' heel wat aandacht gewijd hebben. Zij was de dochter van Gillis Van Meirhaeghe die tijdens de jaren 1540-1560 te Oudenaarde de stadsfuncties vervulde van amman, procureur en costumier. (9)

De kinderen van Anthoon en Anna werden binnen hun 'burgerlijke stand' uitgehuwelijkt. Zo huwde Cathelyne met tapijtwever Joos Cabillau en Anna met brouwer Thomas Debie. Het echtpaar Vande Kerchove-Van Meirhaeghe behoorde dus zeker tot de begoede klasse en beiden werden dan ook "inde prochie kercke van Pamel" begraven.

In ons 1° Meerminneke vernoemden we reeds het dolfijnwapen van Marie Van Meirhaeghe, echtgenote van Loy Vande Woestijne, die in 1566 begraven werd in de Walburgakerk van Oudenaarde. Deze Marie is een volle nicht van de voornoemde Anna en tevens een kleindochter van Franchoys Van Meirhaeghe. Marie was de dochter van Jacob of Jacques Van Meirhaeghe en Jeanne Vande Lannoete (alias de Lannoy). Haar moeder Jeanne is de dochter van jonkheer Jehan de Lannoy (Van Lannoit) en jonkvrouw Mergriete de Bisscop. Tijdens de 14^e en 15^e eeuw waren haar voorvaders de Lannoy 'heren van Ogimont et de la Metterie'. Een schoonbroer van Jacques Van Meirhaeghe, nl. Mahieu de Lannoy, huwde o.a; met Jonkvrouw Cateline Cabbiliau, een dochter uit het prominent Oudenaardse patriciërsgeslacht Cabiliau. Heel onlangs stuurde onze medewerker Dr. Van Den Bosch uit Bondues ons de fotocopies toe van een artikel dat verleden jaar verscheen in het Franse stamboomtijdschrift 'le parchemin' (10).

In dat artikel behandelt colonel de Lannoy "un rameau de la famille de Lannoy à Audenaarde du XV° au XVII° siècle". (tak van de familie de Lannoy te Oudenaarde 15° - 17° eeuw) Hij heeft het onder meer over het echtpaar Jacques Van Meirhaeghe en Jeanne de Lannoy en in een voetnoot (nr.19) schrijft hij over het familiewapen van Jacques : "Van Meerhaghe, à un poisson dressé sur sa queue, la tête à dextre". In vertaling gaat het als volgt : "Van Meerhaghe, een vis, rechtstaand of vertikaal op de staart, de kop naar rechts". Waar col. de Lannoy dit wapen ontdekte wordt niet vermeld. (11)

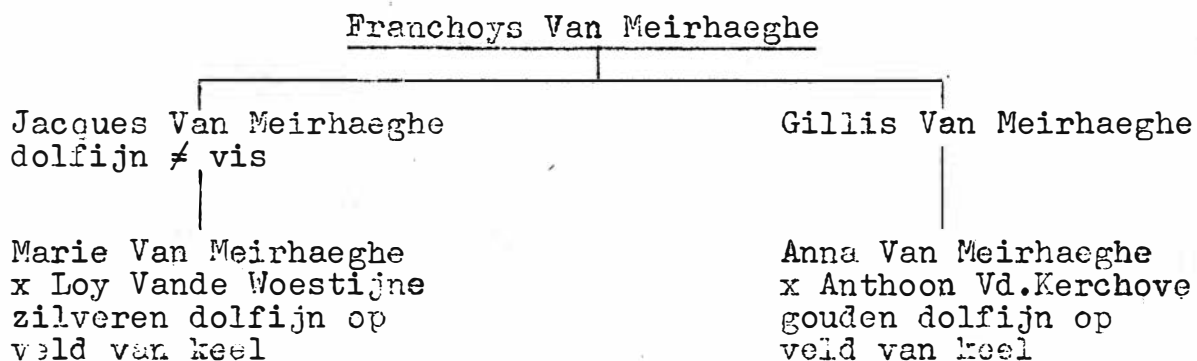
Op basis van onze overige gegevens denken we dat de schrijver de afbeelding of de figuur foutief geïnterpreteerd heeft en dat Jacques Van Meirhaeghe een dolfijn en geen vis in zijn wapen voerde, net als zijn dochter trouwens. Een blik op het dolfijnwapen in bijlage zal U duidelijk maken dat men makkelijk een dolfijn met een vis kan verwarren, zeker wanneer de kwaliteit van het zegel niet optimaal is.

In Meermin nr. 1. zegden we ook nog dat het 'fonds Goethals' eveneens een dolfijnwapen-Van Meirhaeghe bevat. We controleerden nog niet wie dit wapen droeg, doch het zal heel zeker ook een afstammeling van Franchoys Van Meerhaeghe geweest zijn. (4)

Zo totaliseren we in deze familietak vier dolfijnwapens :

1. dolfijn (en géén vis) : Jacques Van Meirhaeghe.
2. dolfijn van lazuur (blauw) op een veld van zilver (F.Goethals)
3. dolfijn van zilver op een veld van keel : Marie Van Meirhaeghe (Rietstaps Wapenboek)
4. dolfijn van goud op een veld van keel : Anna Van Meirhaeghe (register Van Meldert de Devaal)

Schematisch kunnen we dit als volgt voorstellen :

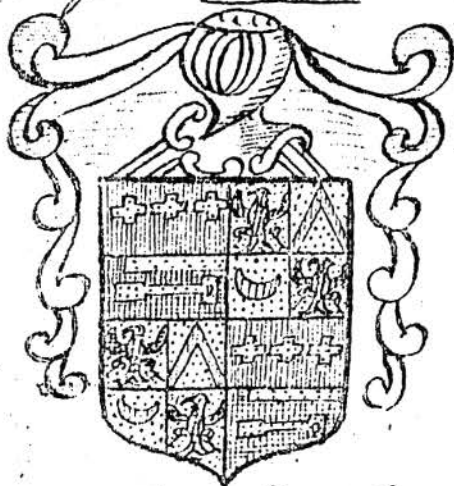
We mogen veronderstellen dat Marie en Anna Van Meirhaeghe hun dolfijnwapen van hun beider vaders Jacques en Gillis erfden die het op hun beurt van hun vader Franchoys geërfd hebben. Franchoys Van Meirhaeghe zal de eerste geweest zijn die het dolfijnwapen droeg. Over de oorspronkelijke kleuren weten we nog niets. Zijn nakomelingen voerden dus allen een dolfijn in het schild, doch via een verschillende kleurenkeuze wensten ze zich te onderscheiden van hun medefamilieleden (broers, neven, nichten, zusters enz...)

We hebben er -voorlopig- het raden naar waarom Franchoys Van Meirhaeghe precies een 'dolfijn' gekozen heeft. Misschien verwijst dit fascinerend waterzoogdier naar het 'waterelement' in de naam MEERhaeghe? Misschien woonde Franchoys in een huis dat 'de dolfijn' genoemd werd? Of gaat het hier om een louter willekeurige keuze? Misschien ontdekken we ooit nog eens hoe de vork aan de steel zat.

noten :

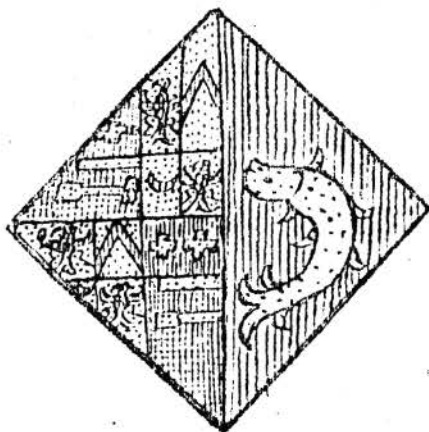
1. Parapsychologie en Religie, Van Praag, Meulenhof 1975, p.115.
 2. Meerminnen en Meermannen van Duinkerke tot Sylt, B.Sliggers jr. Kruseman, p.100 en parsim.
 3. Ook Lucifer is bvb zo'n typisch dubbel-zinnige figuur. Zijn naam betekent 'lichtdrager', doch hij is ook de heerser van de duisternis in de onderwereld of de hel. Hij was engel en hij werd duivel.
 4. Zie Meermin nr.1. pag 4,5,6.
 5. Staten van Goed, boek 16, dd.10.6.1532, Stadsarchief Oudenaarde.
 6. Toen ik nog jonger van jaren was bezweerde grootmoeder Staelsius mij vaak dat ik me niet te dicht bij een waterput, een beek of een 'wal' mocht begeven, want anders zou 'de Kalle-met-den-haak' mij meesleuren in de dieperik. Deze 'Kalle' is ook zo'n typisch boosaardig waterspook van de vrouwelijke kunne. Met het verhaaltje bedoelde men het eventuele verdrinkingsgevaar van al te roekeloze kinderen te voorkomen.
 7. Brief van de Hr.F.Van Dorpe dd.23.1.82. Hartelijk dank !!
 8. Zie Meermin nr.6, pag. 7.
 9. Oppervoogden : oefenden controle uit over al de sterfhuizen van hun poorters in de stad en in de kasselrij. Zij stonden in voor het beheer van de wezengoederen.
- Costumier : heeft niets te maken met de kleermakersstiel. Costumen zijn historisch gegroeide gewoonten en gebruiken, naderhand gebundeld ten behoeve van de stedelijke administratie en rechtspraak.
- Amman : politionele functie. Op juridisch vlak werd de stad en de kasselrij berecht door een hoogbaljuw, een hulpbaljuw, een amman en de stadsschepenen.
10. Le Parchemin, nr.214, juillet-aôût 1981.
 11. Over Jacques Van Meirhaeghe en consorten leest u veel meer in ons toekomstig familieboek. Hier zij reeds gezegd dat Jacques het Oudenaardse achter zich liet om zich in de streek van Escanaffles, Amougies en Ruien te vestigen. Hij hield er onder andere de hofstede en de herberg "de drie duiven" (les trois pigeons) in uitbating. Deze "auberge" bevond zich langs de heerweg van Oudenaarde naar Doornik en fungeerde in de 18° eeuw als 'wethuis' waar de vergaderingen van de 'gemeenteraad' doorgang vonden. Ondertussen bezat Jacques nog steeds een aantal voorvaderlijke bezittingen te Wortegem. De herberg 'de drie duiven' behoorde tot de erfenis van zijn schoonouders Jean de Lannoy en Mergriete de Bisscop. Een achterkleindochter van Jean en Mergriete, Jonkvr. Antoinette de Lannoy huwde Heer Gillis Vd Kerchove, tapijtsier, schepen, oppervoogd en armenmeester van Pamele en Oudenaarde (1580-1606). Gillis was de zoon van Antoon Vd Kerchove en Anna Van Meirhaeghe, onze dolfijn draagster van daarnet.

kerck liggende inde prochie kercke.
 Van paemel binnen aendeuerde

sepultura van den ketsaenen antlt. de Latho.
 geseyt van den kerckode s^t p^oesthers die
 overleest den 5 v^ore iboo, ende van jo^hanna
 van Merhaghe s^t gillis overl. is april
 1584 hadden t samen in huwelijcke
 10 kinderen, gillis, cathelyne, g^ognod,
 maria, elmay, jan, anna, alby, michiel,
 ende abraham.

Bidt voor de Zielen

SIERENS : EEN AANVERWANTE FAMILIE

Ivo Meirhaeghe en Rosalie Sierens (tak C) zijn de overgrootouders van onze lezers Daniel Meirhaeghe-Stas uit Wilsede, Chris Meirhaeghe-Goetry uit Astene, Alain Meirhaeghe-Hoylaerts uit Haacht, Marc Meirhaeghe-Toubac uit Tildonk en Noella Meirhaeghe-Difalco uit Brussel. Hieronder resumeren we de losse gegevens die we in de loop der jaren genoteerd hebben over de familiale achtergrond van Rosalie Sierens, echtgenote van Ivo Meirhaeghe.

Ivo Meirhaeghe huwde te Kanegem begin 1871 met Rosalie Sierens. Enkele weken voor hun huwelijk, op 21 december 1870, lieten ze door notaris Louis Van Outrive te Ruddervoorde hun huwelijkskontraakt opstellen. Het echtpaar zal zich als landbouwers te Ruiselede vestigen, waar hun vijf kinderen geboren worden en waarvan alleen het jongste in zijn tweede levensjaar overlijdt.

Rosalie Sierens werd te Kanegem geboren op 15 augustus 1833. Ze was dus reeds 38 jaar oud toen ze huwde met de 35-jarige Ivo Meirhaeghe. Zij was 46 jaar toen ze haar vijfde en laatste kind ter wereld bracht. (1)

Rosalie was de dochter van Carolus of Karel Sierens en Francisca Demeulemeester. Haar ouders waren landbouwers te Kanegem. Ze huwden te Aarsele op 25 februari 1829 en hun huwelijksakte biedt ons een eerste blik op hun beider afkomst :

- De bruidegom, Karel Sierens, 35 jaar oud, landman te Kanegem, werd te Tielt geboren op 20 februari 1794 als zoon van Joris of Georgius Sierens en Maria Anna Loontjens.
 - zijn vader Joris is op het ogenblik van het huwelijk reeds bijna dertig jaar overleden. Hij stierf te Tielt op 29 mei 1800. Karel Sierens was dan pas zes jaar oud.
 - zijn moeder Maria Anna Loontjens, 82 jaar oud, is nog in leven. Ze woont te Tielt en ze wordt omschreven als "partikuliere" of bijzondere. Zij stamt inderdaad uit de "bijzondere" of begoede familie Loontjens, die reeds eeuwenlang in het Tieltse een vermogend boerengeslacht vormde.
- De bruid, Francisca Demeulemeester, 28 jaar oud, landbouwster, werd te Aarsele geboren op 10 april 1801, als dochter van Jan Baptiste Demeulemeester en Angela Decoster.
 - haar vader Jan-Baptiste is ook reeds lang overleden. Hij stierf enkele maanden na de geboorte van Francisca te Aarsele op 4 december 1801 en was slechts 25 jaar oud. Jan-Baptiste werd omstreeks 1776 te Aarsele geboren als zoon van Livinus Demeulemeester en Francisca Nemegeer en volgens zijn overlijdensakte was hij "journalier" of dagloner.
 - haar moeder, Angela Decoster, 52 jaar, is op het huwelijksfeest aanwezig. Stond ze bij het overlijden van haar man in 1801 als "fileuse" of spinster geboekstaafd, nu blijkt ze te Aarsele "landvrouw" te zijn. Ze is er dus blijkbaar tijdens de voorbije 28 jaar op vooruit gegaan.

De huwelijksakte wordt door de bruidegom Carolus Sierens zeer gaaf ondertekend, een verwijzing naar zijn ontwikkeling. Als getuigen treden op : molenaar Lodewijk Delmeire, koperslager Jan Baptiste Dierick en kleermaker Jules Vander Vennet, allen vermoedelijk kennissen van de jonggehuwden. In deze trouwakte noteren we verder nog dat Karel Sierens en Francisca Demeulemeester op 7 februari 1829 een huwelijkskontraakt afsloten voor notaris Wauters te Tielt.

Dat zowel het echtpaar Ivo Meirhaeghe-Sierens als het echtpaar Karel Sierens-Demeulemeester een huwelijkskontraakt afsloot wijst zeker op een bepaalde welstand binnen de familie. Tussen de kleine honderd trouwakten die we voor deze 19° eeuw raadpleegden, vormen die waarin een huwelijkskontraakt vermeld wordt, een minderheid. De meerderheid dacht er niet aan een notaris onder de arm te nemen, daar ze weinig of niets hadden in te brengen bij een eventueel huwelijk. We mogen dus besluiten dat de familie Sierens het financieel beter stelde dan de meeste van hun tijdgenoten.

Tijdens het onderzoek van deze tak kwamen we er achter dat de moeder van Ivo Meirhaeghe, namelijk Bernardine Dewulf, ook met onze Kanegemse Meirhaeghes verwant was.

Bernardine werd te Tielt geboren in 1794 als dochter van Guillielmus Dewulf en Maria Theresia Colpaert.

Haar moeder was een der dochters van Pieter Colpaert, geboren te Tielt, en Maria Joanna Desmet, geboren te Wakken.

Het gezin Pieter Colpaert-Desmet was als volgt samengesteld :

1. Petrus Franciscus Colpaert, geboren te Kanegem op 16.9.1762 en er overleden op 3.2.1805. Hij huwt in 1790 met Monica Demeyer, geboren te Kanegem in 1761 als dochter van Joseph Demeyer en Joanna Van Quathem en te Kanegem overleden op 6 oktober 1835.
2. Joanna Regina Colpaert, geboren te Kanegem op 8 april 1764. Zij wordt later de doopmeter van Bernardine Dewulf.
3. Maria Joanna Colpaert, geboren te Kanegem op 3 december 1767. Zij huwt vermoedelijk met Jacob Veroustraete.
4. Maria Theresia Colpaert, geboren te Kanegem op 24.12.1769. Zij huwt Guillielmus Dewulf, vader van Bernardine, de moeder van Ivo Meirhaeghe.
5. Petrus-Augustinus Colpaert, geboren te Kanegem op 19 juni 1772.
6. Monica Colpaert, geboren te Kanegem op 25 juli 1775. Zij huwt in 1798 met Joannes-Jacobus Meirhaeghe. Deze laatste is dus langs moederszijde de nonkel van Bernardine Dewulf, de moeder van Ivo Meirhaeghe. Hij is tevens de broer van de grootvader van Ivo Meirhaeghe.

Moeder Maria Joanna Desmet overleed te Kanegem op 5 februari 1790. Pieter Colpaert overleed er op de 16° brumaire van het 7° jaar der Franse Republiek of op 6 november 1798.

Het gezin Pieter Colpaert-Desmet woonde te Kanegem op de Oosthoek. Pieter was uitbater van "de herberghe ghemaempt het Goureeken", gelegen op de hoek van de huidige Eeckhoutmolenweg en "de parodiweg naer Vynckt."

Joannes-Jacobus Meirhaeghe zal later deze herberg-annex-hoeve van zijn schoonvader overnemen alvorens hij met zijn veertien kinderen zal verhuizen naar Egem.

Zo ziet U hoe klein de wereld toen nog was en hoe de afstammelingen van Ivo Meirhaeghe én van Jan-Jacob Meirhaeghe (Helene, Zoë en Magdalena Meerhaeghe uit Pittem en Wingene) tweemaal met mekaar verwant zijn : eenmaal via de Meirhaeghes en eenmaal via de Colpaerts.

We hopen dat we de betrokken familieleden, die we nog nooit in levende lijve mochten ontmoeten, een plezier gedaan hebben met deze korte bijdrage over hun onbekende voorouders en langs deze weg willen we hen danken voor de steun en de interesse voor ons stamboomwerk. Het spreekt vanzelf dat Uw Meirhaeghe-voorouders in ons familieboek veel uitgebreider en gedetailleerder zullen behandeld worden.

TWEELINGSCHAP IS MEESTERSCHAP

Tijdens ons jarenlang stamboomonderzoek zagen we heel wat tweelingen geboren worden. We mogen zeggen dat, sedert 't jaar 1600, bijna elke generatie-Meirhaeghe een aantal tweelingen heeft voort gebracht.

De hieronder vermelde gegevens plukten we, voor de periode 1600-1800, uit de parochieregisters, waarin de pastoor de dopen noteerde en voor de periode 1800 tot vandaag uit de geboorteregisters van de burgerlijke stand. Tussen 1200 en 1600 zullen er ook wel tweelingen geweest zijn, doch daarvoor hebben we geen bewijzen, daar de geboortes in die tijd nog niet officieel werden geboekstaafd.

Ons onderzoek is dan nog eens beperkt door het feit dat we hoofdzakelijk de gezinnen van de zonen-Meirhaeghe bestudeerd hebben. Ook de Meirhaeghedochters zullen tweelingen gebaard hebben, doch hieromtrent hebben we alleen "en passant" enkele gegevens genoteerd.

Voor de aardigheid dus een inventaris van onze Kanegemse en Wortegemse tweelingen, zowel de identieke of een-eiige (echte) als de twee-eiige tweelingen :

We beschouwen eerst afzonderlijk onze Kanegemse tak en we starten ons onderzoek te Nokere, waar onze stamvader Jan Van Meirhaeghe vandaan kwam en vervolgens begeven we ons naar Kanegem en omgeving:

- Judocus en Joannes Van Meirhaeghe, geboren te Nokere op 22 september 1691.
kinderen van Martinus Van Meirhaeghe en Anna Dhoop.
vader Martinus is de zoon van de halfbroer van stamvader Jan.
- Judoca en Godelieva Meirhaeghe, geboren te Tielt op 17.8.1733.
kinderen van Pieter-Jan Meirhaeghe en Judoca Vande Vijvere.
vader Pieter-Jan is de kleinzoon van de halfbroer van stamvader Jan Van Meirhaeghe.
Judoca overleed te Tielt in 1748 en Godelieva in 1742.
- Maria en Catharina Van Acker, geboren te Ruisselede op 27.3.1715.
kinderen van Gaspar Van Acker en Judoca Meirhaeghe, een kleindochter van stamvader Jan.
beide kinderen overleden bij de geboorte, net als hun moeder.
- Maria Catharina en Livina Theresia Meirhaeghe, geboren te Kanegem op 5 juli 1717.
kinderen van Pieter Meirhaeghe en Maria Deweerdt.
Pieter is een kleinzoon van stamvader Jan.
beide kinderen overleden in hun geboortjaar, respectievelijk drie en twee maanden oud.
- Rosalia en Virginia Meirhaeghe, geboren te Kanegem op 10 juli 1822.
kinderen van Augustijn Meirhaeghe en Bernardine Dewulf (tak C)
de borelingen leefden slechts een paar dagen. Rosalie overleed op 10 en Virginia op 13 juli 1822.
- Cyrille en Stephanie Meirhaeghe, geboren te Ruisselede op 4 augustus 1883.
kinderen van Felix Meirhaeghe en Rosalie Laethem (tak C)
- Constant-Achille en Cyriel-Bernard Meirhaeghe, geboren te Kanegem op 8 november 1891.
kinderen van Eduard Meirhaeghe en Marie Eugenie Van Eenoo.(t.C)
Constant overleed reeds op 11 maart 1892, vier maand oud.
- Celina Margaretha en Martha Bertha Meirhaeghe, geboren te Ruisselede op 9 november 1905.
kinderen van Richard Meirhaeghe en Emma Dhondt (tak C)
vader Richard is de zoon van bovengenoemde Felix Meirhaeghe.
Beiden werden slechts twee maand. Celina overleed op 10 en Martha op 15 januari 1906.
- Aurélie en Constant Meirhaeghe, geboren te Roubaix op 6.12.1906
kinderen van Constant Meirhaeghe en Marie Dancette (tak D)
- Cora Meerhaege en levenloos kind, geboren te Tielt op 10.6.1912.
kinderen van Emile Meerhaege en Marie-Louise Braeckeveldt (t.B)
- Jeanne en Suzanne Meirhaeghe, geboren te Roubaix op 27.10.1919.
kinderen van Arthur Meirhaeghe en Rosalie Ferdinande (tak D)
- Greta en Marc Meirhaeghe, geboren te Deinze op 5 juni 1957.
kinderen van Cyriel Meirhaeghe en Maria Claeys (tak C)
achterkleinkinderen van Désiré Meirhaeghe.
- Johan en Gerda Meirhaeghe, geboren te Oudenaarde op 29.12.1964.
kinderen van Richard-Daniel Meirhaeghe en Mariette Laporte (t.C)
achterkleinkinderen van Désiré Meirhaeghe.

- Vanessa en Valerie Meirhaeghe, geboren te Gent op 25 oogst 1978.
kinderen van Romain Meirhaeghe en Linda Borremans (tak C)
betachterkleinkinderen van Désiré Meirhaeghe.

In tak A vonden we (voorlopig) geen tweelingen terug.

We hebben ook even heel vluchtig de "Wortegemse" stam afgetast en ook daar vinden we tijdens de 17° en de 18° eeuw een aantal tweelingen terug :

- Anna en Joanna Van Meirhaeghe, geboren te Ooike op 12.11.1654
kinderen van Arent Van Meirhaeghe en Wilhelma Devrieze.
- Martinus en Maria Van Meirhaeghe
geboren te Asper op 19 december 1675.
- Judoca en Joanna Vindevoghel, geboren te Ooike op 23 maart 1689.
kinderen van Ludovicus Vindevoghel en Joanna Van Meirhaeghe.
- Margaretha en Petrus Van Meirhaeghe, geboren te Wortegem op
30 juni 1690.
kinderen van Pieter Van Meirhaeghe en Margriet Destoop.
- Maria en Anna Van Meirhaeghe, geboren te Wortegem op 16.4.1692.
kinderen van Joos Van Meirhaeghe en Josine Vander Haeghen.
- Francisca en Joanna Van Meirhaeghe, geboren te Wortegem op
2 februari 1709.
kinderen van Gillis Van Meirhaeghe en Judoca Van Meirhaeghe.
- Joannes en Judoca Devos, geboren te Wortegem op 10 november 1713
kinderen van Francies Devos en Joanna Van Meirhaeghe.
- Olivier en Petrus Van Meirhaeghe, geboren te Huise op 5 mei 1730
kinderen van Pieter Van Meirhaeghe en Elisabeth Derijcke.

Tussen de takken van onze Kanegemse boom vonden we dus, tussen 1650 en 1980, veertien tweelingen terug, dit is gemiddeld één tweeling per generatie.

Daar we niet ingewijd zijn in de wetenschap der genetica of de erfelijkheidsleer, onthouden we ons van verder commentaar.

We durven op basis van deze cijfers niet besluiten dat het tweelingschap een typische Meirhaeghe-familie-aangelegenheid is. Hebben de Meirhaeghes inderdaad meer kans om tweelingen te verwekken of ter wereld te brengen? Misschien zijn er lezers die ons iets meer kunnen vertellen over "tweelingen en erfelijkheid". Schrijf ons a.u.b.

Wat de levenskansen van onze tweelingen betreft kunnen we zonder meer stellen dat die tijdens de 17°, 18° en 19° eeuw heel miniem waren : velen stierven bij de geboorte of tijdens de eerste levensdagen of -maanden, wellicht hoofdzakelijk bij gebrek aan medische bijstand en wegens de alles behalve optimale hygiënische omstandigheden.

Het is pas sedert het begin van onze 20° eeuw dat die borelingen gunstiger overlevingskansen hebben.

Die goeie ouwe tijd gold dus zeker niet voor onze tweelingen...

- - - - -

S P R O K K E L S

God ziet mij, hier vloekt men niet.

Tweehonderd jaar geleden, op 23 mei 1782, werd te Kanegem een van die zovele religieuze broederschappen opgericht die Vlaanderen toen rijk was.

We lezen in het plaatselijke kerkarchief (rijksarchief Kortrijk) :

"opregtinge van het broederschap van de gedurige aanbiddinghe van den menschgeworden godt in het allerheyligste sacraments des autaers binnen de parochiale Kercke van Caneghem door Zijne Hoogheyt Ferdinandus Maria des H. Rooms Rijks, prince van Lobbrowitz, hertog van Sagan, Bisschop van Gent."

In het ledenboek vonden we de namen terug van Augustinus Meirhaeghe, ingeschreven op 17 januari 1784, van Pieter-Joseph Meirhaeghe op 11 Juli 1786 en van Jacoba Meirhaeghe op 3 april 1790.

Omstreeks 1847 werd een "broederschap tegen de Godslastering" opgericht en de ledenlijst werd "gesloten int jaer 1878 door de nieuwe opregting van het genootschap tot uitroeying der godslastering en de verwensching."

Nu weten we niet of de Meirhaeghes zich te buiten gingen aan godvergeten vloeken en krakende krachttermen. Tussen de leden vinden we hoe dan ook een achttal naamgenoten terug : Rosalie en Francis Myraege, Ferdinand, petronilla, Corneel en Pieter Myraege, Francis Meyraege en Tresia Myraeghe.

Zo ziet u maar hoe godslasterlijk hier in elk geval met de schrijfwijze van onze familienaam wordt omgesprongen...

Na het vloeken en ketteren, de Vlaamse Letteren.

De bekende Vlaamse auteur Ward Ruyslinck publiceerde in 1964 zijn roman "Het Reservaat". Daarin troffen we volgende passage aan die onze aandacht trok :

"Terwijl u alles in gereedheid brengt, stel ik me in verbinding met Meirhaegen, om dokter Lucas te verwittigen. Het werd allemaal prachtig geregeld. Meneer Puck haastte zich weg om het transport te organiseren en dr. Faes, die er uit zag of er een zware last van hem was afgevallen, maakte een uitnodigend gebaar : 'Gaat u nog even zitten, terwijl ik Meirhaegen aanvraag'.

Begin mei 1975, toen ons stamboomonderzoek nog niet gestart was en we dus nog hoegenaamd niet wisten waar we vandaan kwamen en dat 'Meirhaege' een Wortegemse plaatsnaam was, vroegen we aan Ruyslinck of hij de naam 'Meirhaegen' uit zijn roman aan de werkelijkheid ontleend had en zo ja, waar het plaatsje ergens gesitueerd kon worden.

Bij zijn brief van 13 mei 1975 antwoordde Ruyslinck het volgende : "het spijt me u te moeten ontgoochelen, maar de benaming "Meirhaegen" in "Het reservaat" is een fictie. Het wordt natuurlijk steeds moeilijker namen -en situaties!- te verzinnen die nog niet bestaan."

Het bleek dus dat de auteur de benaming "Meirhaegen" uit zijn ganzeveer gezogen had. Rest natuurlijk de vraag welke onbewuste drijfveren er hem toe aangezet hebben om precies "Meirhaegen" te verzinnen en bijvoorbeeld niet Sint-Bachtens-Kwatrem of Neder-Over-Naastegem??? Voer voor literaturreluurders. Desalniettemin ofmeer van onzentwege toch een onvolprezen bijdrage tot de Vlaamse Letteren!

VAN DE HAK OP DE TAK

In de Weekbode vonden we een foto van een viergeslacht in vrouwelijke lijn, waarvan de jongste schakel tot onze Kanegemse tak behoort :

- Hortence Degraeve echtg. Devlieger, 81 jaar.
- Marcella Devlieger echtg. Vande Vijvere, 47 jaar.
- Linda Vande Vijvere echtg. Gaby Meirhaeghe, 26 jaar.
- Vicky Meirhaeghe, 1 jaar, geboren te Tielt op 8 mei 1981.

Onze gelukwensen aan de vier dames in kwestie.

- - - - -

Begin dit jaar werd nonkel Albert Meirhaeghe uit Tielt, als verdienstelijk lid van de trialclub-Oostende, met de uitlaatpijp tot ridder geslagen in de Orde van den Tuf-Tuf. Net als zoveel andere Meirhaeghes is zijn zoon Gaby een vaardig trialpiloot en in de toekomst zullen we alhier nader met hem kennismaken.

- - - - -

Tijdens het hete Pinksterweekend (29,30,31 mei 1982) gingen we (dit zijn Jan Meirhaeghe en Andrea Vandebulcke uit Ingelmunster, Guillaume Herman en Andrea Meirhaeghe uit Kanegem, Andre Meirhaeghe, Simonne Verschuere en hun dochttertje Els uit Tielt en Herman en Balder Meirhaeghe uit Ledeberg) op bezoek bij onze Franse kozijns en nichten die in de omgeving van Troyes wortel schoten. Als u weet dat de twee 'Franse' stamvaders Jules en Cyriel Meirhaeghe, die in 1924 emigreerden, respectievelijk 15 en 6 kinderen hadden, die zich op hun beurt reeds talloos vermenigvuldigd hebben, dan begrijpt u dat het een onmogelijke opdracht was om al die verwanten in die korte tijd allemaal te bezoeken. Toch zijn het prachtige dagen geweest. We genoten er van een overrompelende gastvrijheid en de vele gesprekken aan de overvloedige tafels werden met talloze flessen heerlijke wijn overgoten... Onvergetelijk bovenal was "la maman", tante Cyrilla, die met haar 88 jaar en ondanks het harde boerenleven en de zorg voor vijftien kinderen een ongelooflijke vitaliteit bewaard heeft. Ze stond ons in het zuiverste Ruisleeds te woord en ze bezit een gevoel voor humor dat alleen maar "wijsheid" kan zijn! Bij het afscheidsmal op de boerderij in open lucht, zong ze voor ons een 'romance' die zij in haar Ruisleedse jeugd jaren nog geleerd had van mijn overgrootvader, de liedjeszanger Fielke Van Der Meersch. Het was goed daar in het 'douce France' en we hopen er zeker terug te keren.

Gelezen in "Ons Doomkerke" nr.2. jaargang 1982, pag.27

Op initiatief van de bewoners van de Oude-Leykestraat werd het Axpoelemolenkruis een grondige beurt gegeven.

De kosten worden gedragen door de eigenaars, de familie de Formanoir de la Cazerie.

Volgens een omwonende, (ons familielid) Gerard Meirhaeghe stond het oude kalvariekruis op een lichte verhevenheid tegenover de plaats waar nu de Aaltervoetweg met de Bambruggestraat samenkomt. Dit kruis was vergaan en het oude beeld lag een tijdlang op de zolder van de familie Meirhaeghe. Het verhaal gaat verder dat één van de bewoners eens toevallig naar de graanzolder trok en daar een hand boven het graan zag uitsteken... Het oude vrouwtje schrok zich bijna een ongeluk, maar nadien bleek dat het beeld daar in bewaring werd gehouden en onder het graan was terecht gekomen.

- - - - -

Zuster Maria-Berchmans - Hilde Meirhaeghe uit Kortrijk stuurde ons een artikeltje toe dat verscheen in met missietijdschrift van Tielt. Het gaat om een brief van Zuster Julia Meirhaeghe uit Tielt die te Quezon City op de Filippijnen verblijft.

We citeren enkele paragrafen :

"Van harte dank voor uw nieuwjaarswensen en geschenken : die prachtige kalender van de 'Bond zonder Naam' en die typische schets van onze geliefde Poelbergmolen.

Zoals de kalender het zegt, durven we 'Samen dromen'... ja zelfs nu... van een wereld waar VREDE en VREUGDE heerst, als we maar echt liefhebben en God de ereplaats geven in ons leven. Dat we HOOP hebben, omringd door de miserie van miljoenen mensen, is het grootste wonder van Gods genade.

Maandag 11. kreeg ik weer een groot pak van de missiebond. Oprechte dank voor al die moeite en zorgen. Ik heb al rap een aantal van die kleedjes uitgedeeld aan de kinderen die het echt nodig hebben.

Ik sluit mijn briefje met u echt hartelijk te danken en ik bid zeker voor uw intenties en voor die van al onze ijverige naaisters en breisters van de Tieltse Missienaakring".

- - - - -

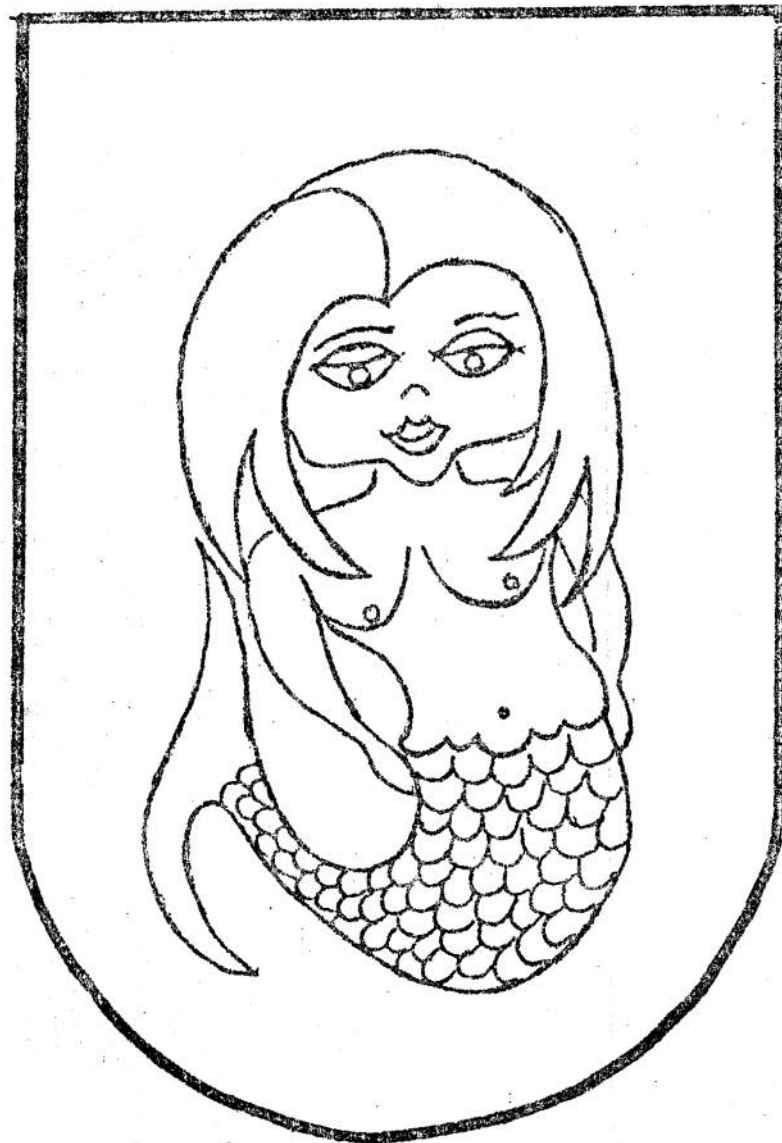
en Adam gewon Seth

Vanessa Lambert, geboren te Tielt op 9 juni 1982.
dochter van Frans Lambert en Kathleen Mylle uit Schuiferskapelle.
kleindochter van Marcel Lambert en Josephine Meirhaeghe uit ibidem

in goede en kwade dagen

Op 23 mei 1982 vierden Adolf Vande Walle en Irma Godijn uit Kanegem hun diamanten huwelijksjubileum.
Adolf Vande Walle is de zoon van Emiel en van Sylvie Meirhaeghe.

't MEERMINNEKE

KONTAKTBLAD
VOOR DE FAMILIE
van MEIRHAEGHE

Beste Meerminnen en Meermannen,

Dit achtste Meerminneke valt uiteen in twee hoofdstukken. Een hoofdstuk "ernst" en een hoofdstuk "luim". In 't vroede en in 't zotte dus.

Ernst eerst. De gemeenteraadsverkiezingen van 10 oktober liggen reeds twee maanden achter ons. De stemmen zijn geteld en straks worden de nieuwe gemeentebesturen voor een periode van zes jaar geïnstalleerd. In ons artikel over "De Heren van Walem en Wortegem, een onderonsje" zullen we zien hoe onze dorpen in vroegere tijden geregeerd werden. Daarbij zullen we vooral aandacht besteden aan de familieclans die gedurende eeuwen de Wortegemse dorpspolitiek gedomineerd hebben. De Heren van Wortegem, u zult het merken, inderdaad een onderonsje! Als bijlage vindt u een uittreksel uit het "register der wettelijke passeringen" of het verslagboek van de Walemse schepenbank, waarin geacteerd wordt dat Joos Van Meirhaeghe in 1577, voor de som van 26 ponden groot, van Karel Speleer drie honderdlands 'meerschen' gekocht heeft. Bemerkt in de slotformule de namen van de baljuw en de schepenen. Dit uittreksel illustreert ook met welke moeilijkheden de stambomer gekonfronteerd wordt bij het ontraadselen van dit 'oud schrift'.

"De vierentwintig uren van Châtres" of een hoofdstuk plezier en feestpret. In ons vorig Meerminneke schreven we, na het Pinksterweekend dat we bij onze Franse familieleden doorbrachten: "het was goed daar in het douce Francè en we hopen er zeker terug te keren". Dat we er drie maand later reeds "terug" zouden zijn hadden wij nooit gedroomd. In een recordtempo hebben Madeleine en Pierrette Meirhaeghe ginds alles op pootjes gezet en we werden op 28 augustus verwacht in de gemeentelijke feestzaal van Châtres voor een familiefeest waarop alle afstammelingen en verwanten van Dees Meirhaeghe werden uitgenodigd. Vader Jan Meirhaeghe koördineerde hier op het thuisfront de afvaart en vond een 70-tal Vlamingen bereid om deel te nemen aan die '24 uren van Châtres'. Daniël Meirhaeghe uit Oudenaarde schreef het luimige verslag dat u in dit nummer kunt lezen. Het mag een wonder heten dat hij zich alles nog zo precies kan herinneren, nadat hij aldaar, zoals zovelen, zo gretig van de goede dingen des levens geproefd heeft. Geestrijke drank... zeg dat wel! De cartoons die het geheel illustreren zijn van de hand van zijn zoon Eric Meirhaeghe uit Wortegem. Zet u in uw gemakkelijkste zetel en geniet van deze, van uw reisherinneringen.

We sluiten deze tweede jaargang af met nog wat familienieuws en met de eindejaarsfeesten in zicht zeggen we: "de wens van 't jaar en al wat da-je geerne hebt!!" We zien mekaar terug na de winter. Tot dan.

Herman Meirhaeghe
Arthur Latourstraat 31
9218 Ledeborg - Gent

Jan Meirhaeghe
Europastraat 15
8770 Ingelmunster

- - - - -

De "heren" van Walem en Wortegem

een onderonsje

In onze vorige artikels over onze Wortegemse voorouders hebben we al een paar keer terloops vermeld dat ze er leefden en woonden binnen "de heerlijkheid van Walem". Hieronder zullen we wat dieper ingaan op het begrip heerlijkheid, dat tijdens het Ancien Régime (voor 1795) de basisstructuur vormde waarbinnen de plattelanders leefden. De geschiedenis van ons voorgeslacht is onmogelijk los te denken van de onmiddellijke omgeving: de heerlijkheid en de parochie met de dorpsgenoten en de familieclans.

Om ons toekomstig familieboek wat te ontlasten zullen we bijgevolg in ons Meerminneke af en toe een artikel plegen over de Wortegemse (én Kanegemse) dorpsstoestanden. Op die manier willen we de achtergrond schetsen waartegen het leven van onze voorzaten zich heeft afgespeeld. Deze schets is zeker in ons geval een noodzaak, daar de Van Meirhaeghes eeuwenlang een belangrijke rol gespeeld hebben in het Wortegemse openbaar leven, uit hoofde van hun beroep en status én omwille van de publieke functies die ze er bekleed hebben als pastoor, kerkmeester, koster, schepen, greffier enz...

Vóór de Franse Revolutie leefden onze voorouders op den buiten in het kader van de "heerlijkheid". Zo'n heerlijkheid was een bepaald gebied dat als bestuurseenheid bestond en waarover de bezitter of de heer een aantal overheidsrechten uitoefende, zoals het recht om renten en cijzen te innen en het justitierecht. De grenzen van die heerlijkheden overschreden vaak de parochiegrenzen en binnen éénzelfde parochie bestonden vaak verschillende heerlijkheden. Zo strekte de heerlijkheid van Walem zich uit over een gedeelte van Wortegem en Ooike en binnen Wortegem vinden we naast Walem, nog de heerlijkheden van Oud-Moregem (Wortegem-Waregem-Nokere), Basseye (Wortegem-Anzegem) en andere.

De heerlijkheid van Walem, waarvan het centrale hof Walem het middelpunt vormde, werd in het jaar 964 door graaf Arnulf I aan de Gents Sint Pietersabdij geschonken. Vanaf dat ogenblik is de abt van St.-Pieters de heer van deze heerlijkheid. Walem werd naderhand bestuurd door een baljuw en een volle schepenbank van zeven schepenen. De baljuw was de vertegenwoordiger van de heer, die niet altijd ter plaatse kon zijn, en hij werd door zijn heer aangesteld om de heerlijkheid in zijn naam te besturen. De baljuw behartigt de belangen van de heer en staat in voor wet en orde binnen zijn rechtegebied. De baljuw duidt ook de schepenen aan die door de heer worden benoemd. Hij brengt de zaken voor de schepenbank waarover de schepenen recht moeten spreken. De baljuw zit de schepenbank voor, neemt zelf geen deel aan de rechtspraak, doch moet er wel op toezien dat de beslissingen uitgevoerd worden. Vereenzelvigen we de baljuw echter niet met de "burgemeester". In die dagen was de 'burgemeester' gewoon een der zeven schepenen, de primus inter pares, de eerste schepen als het ware. Als verdediger van de belangen van de heer (de abt, de baron), die zeker niet dezelfde waren als die van de overgrote meerderheid der dorpingen én als hoogste gezagsdrager ter plekke, zal de baljuw wel niet de populairste figuur van het dorp geweest zijn... Daarbij was de baljuw zowat terzelfdertijd politiecommissaris én ontvanger van belastingen (heerlijke renten) en met die twee wil Jan met de pet toch liefst zo weinig mogelijk te maken hebben.

De baljuw stond aan de kant van de Macht en vaak tegenover de massa der machtelozen, de kleine boeren en dagloners. De volksmond sprak van "des duvels baljuw" en daarmee werd dan een gewetenloos rechter bedoeld.

Er zullen natuurlijk ook wel 'menselijke' baljuws geweest zijn die aan Caesar gaven wat aan Caesar toekwam en aan de kleine man wat hem toebehoorde. Toch hebben we de indruk dat er hier en daar toch wel een "doodwerker" tussen zat...

Zo kreeg Pieter De Coninck in 1715 van de baljuw een proces aan zijn been omdat Pieter "bij middel van zijn werckvolk eenige aerde van sheerens straete thebben doen werpen ofte schieten op sijn landt".

Ook baljuw Jan Vanden Dijke komt als een "emmerdeur" uit de archieven te voorschijn. In 1607 vliegt Pieter Dekimpe op den boek omdat Vanden Dijke "Pieters huusvrauwe heeft bevonden staen keerenen (karnen)" op de feestdag van St.-Pieter en St.-Paulus.

Dekimpe ontkent alles en zegt: "eenighe rammelynghe ofte roerynghe up zekeren sondach ofte mestdach an keerne, cupe ofte potten om eenighe beesten haren nootdrift ofte voetsel te geven".

Als ge als boer nu ook al uw beesten niet meer moogt 'doen'... Diezelfde Vanden Dijke heeft het ook keer op keer aan de stok gehad met onze stamvader Franchoys Van Meirhaeghe, pachter van het kloosterhof te Walem. Dit resulteerde in minstens drie, vier processen die voor de Raad van Vlaanderen werden gebracht, jarenlang aansleepten en Franchoys zeker een aardige duit zullen gekost hebben. Franchoys werd, als derde-leeftijder, zelfs gevanke-lijck meegevoerd naar Gent (en dat zal zeker geen Nieuwe Wandeling geweest zijn) omdat hij, blijkbaar ten onrechte, "d'upgaende eecxkins (eikeboompjes) staende upt vierschaervelt afghesnoeyt had"! Dit alles vindt u gedetailleerd in ons familieboek.

Doch ook de baljuw kon niet zo maar als een dorpspotentatje te werk gaan. Dat ondervond Jan Van Heylbroeck, baljuw van Walem en gehuwd met Joanna Vande Woestijne, dochter van de vorige baljuw. In 1544 werd hij door de abt en de baljuw van St.-Pieters te Gent aangehouden, omdat hij door verschillende Wortegemnaars aangeklaagd was "als dat hij beter vutter (uit de) prochie was dan daerinne"... Een controversiële figuur dus die men liever kwijt was. Verder werd hij beticht dat hij "sijne beesten ghedreven hadde in anders lieden vruchten ende oock dat hij kerckenhaut (hout bestemd voor de armen) te zijnen proffijte ontvrent zaude hebben..." Of Van Heylbroeck stante pede zijn ontslag kreeg weten we nog niet. In 1546 is hij in elk geval nog "ontvanger" en na zijn dood neemt zijn weduwe die taak over. Haar opvolger, Rickaert Vander Varent, vindt in 1559-60 wel "abuseren" in de rekeningen van Janneken Vande Woestijne. Had ze geen boekhoudersknobbel of kwamen de schellingen in de verkeerde zak terecht??

De activiteiten van de schepenbank omvatten naast de bestuurlijke zaken alles en nog wat, zoals: registraties in verband met verkopeningen, verpachtingen, borgstellingen, schenkingen, betwistingen, kriminele zaken (diefstal, vechtpartijen, zedenvergripen, moord) enzovoort. De greffier, dit is de toenmalige gemeentesecretaris, pluimde dan de beslissingen van de schepenraad neer in de 'registers van de wettelijke passeringen'. De vergaderingen gingen door in open lucht (zie tvierschaervelt) of, als de weersomstandigheden het niet toelieten, in de herberg...

De baljuw en de schepenen werden gerekruteerd uit de aanzienlijkste plaatselijke families en die familieclans hebben eeuwenlang het Wortegemse dorpsleven gedomineerd. De baljuw en de schepenen van Walem waren bijvoorbeeld vaak de pachters van het uitgestrekte abdijgoed-van-Walem en behoorden altijd tot de klasse van de rijke landbouwers. Die dorpsnotabelen, deze 'Heren van Walem' vormden generatie na generatie de dorpsmagistraat. Steeds weer vinden we dezelfde namen terug : Vanden Dijcke, Vander Beker, Van Meirhaeghe, Vande Woestijne, Vande Wiele, Vanden Dorpe en later De Schietere, De Tavernier, Mabe, Van Cauwenberghe. Echt een onderonsje, zoals duidelijk zal blijken.

Hieronder geven we, ter illustratie, een overzicht van de samenstelling van de Walemse schepenbank door de eeuwen heen. U zult merken dat tijdens het Ancien Régime de Vande Woestijnes, de Vande Wieles, de Van Meirhaeghes en de Vanden Dorpes de toonaangevende clans vormden.

De allereerste baljuw van Walem vonden we terug in een oorkonde uit 1271, waarvan we een fragment in middeleeuws Frans laten volgen :

"Hellin sires de Cisoing faich a savoir a tous mes hommes et eskevins de Walem et d' Ansdenghem et a tous chaus qui ces Letres veront et oront que je meich en Gillion le Rike n(ot)re balliu dendroit le Debat qui est entre mij et l'abbait de Saint Pire de Gant (...) Et estanle ai-je ces Letres sailées de mon saul qui furent sailées l'an del incarnation mil cc sisante et onse el mois d'avril".(noot 1.)

Hier is dus sprake van de schepenen (eskevins) van Walem en Anzegem en Gillion de Rike wordt als baljuw genoemd. Gillion of Willem de Rike is wellicht te identificeren met "Willem Dives" (dives, latijn : rijk) die in 1281 vermeld wordt tussen de Wortegemnaars die rente betalen aan de abdij van Sint Pieters.

Dan maken we een sprong van bijna tachtig jaar om in 1349 de volgende baljuw te ontmoeten, samen met de vier schepenen van de vierschaar, die bij naam genoemd worden en waaronder we reeds een stamgenoot aantreffen :

1349 : baljuw : Dierlay Vanden Hoede
schepenen : Willem de Stoute, Jan van Meerhaeghe, Jan de Snac en Klaus Ryckere.

1400 : Rond de eeuwwisseling overleed Willem Van Meerhaeghe, bijgenaamd "den cleric". Misschien was Willem tijdens de laatste jaren van de 14° eeuw klerk of greffier van de Walemse schepenbank?

baljuw : Bernard Naghels(?)

In dit jaar maakt hij in ieder geval een rekening op 'van al dat hi ontfaen ende ute gheghevene heeft van mijns heeren sproests (proost) weghe van sente pieters' te Walem. Bernard Naghels was tevens 'meenich jaer de kercken die-naere gheweest'. Zijn dochter Clemme Naghels zal later huwen met Joes van Meerhaeghe.

1410 : baljuw : Jan vander Schaghe alias Ghyselins (?)
In 1397 pacht hij samen met Willem de Karlier "tgoet te Walem inde prochie van Worteghem" en hij pacht samen met Bernard Naghels de tienden van Anzegem.

- 1418 : baljuw : Inghel Vanden Dijcke (?)
In ditzelfde jaar is hij ontvanger van Walem en we weten dat de baljuw vaak de functie van ontvanger vervulde.
- 1466 : baljuw : Lodewijk Vanden Dijcke
schepn : Hendrik vande Woestijne, Christoffel Vander Beken, Arent Tsiammels, Raes Huughen, Jan Vande Wiele, Jacob Vanden Borre en Pieter Van Meerhaeghe.
- 1472 : baljuw : Lodewijk Vanden Dijcke
schepn : Hendrik Vande Woestijne, Segher Rombaut, Arent Tsiammels, Jan Vande Wiele, Pieter Van Meerhaeghe en Willem Loket.
- 1497 : baljuw : Hendrik Vande Woestijne
schepn : Symoen Vander Beken, Jan Vande Woestijne, Pieter Vanden Dorpe, Jacop Decupere, Roegier Vander Elst, Willem Loket en Adriaen De Ketelaere.
- 1516 : baljuw : Fransois Vande Woestijne fs. Hendrik
schepn : Jan Vannins, Pieter Vanden Dorpe, Gillis Vande Woestijne, Gillis Vanden Dijcke en Lodewijk Van Meerhaeghe, onze stamvader en meerminman.
- 1540 : baljuw : Pauwel Vanden Dorpe.
- 1544 : baljuw : Jan Van Heylbroeck
schepn : Pauwel Vanden Dorpe, Pieter Vande Wiele, Jan Vande Woestijne en Pieter Van Meerhaeghe.
- 1549 : baljuw : Fransois Vande Wiele, pachter van 't Walemhof.
schepn : Pieter Van Meerhaeghe, Jan Vande Wiele, Jan Vande Woestijne, Laurens Van Assche, Roegier Gyselins, Jan De Groote en Jan Herremans.
- 1558 : baljuw : Jan Vande Woestijne fs. Joos
schepn : Jan Vande Wiele, Pieter Van Meerhaeghe, Jan De Groote, Roegier Gysselins en Jan Herremans.
- 1560 : baljuw : Jan Vande Woestijne
schepn : Pieter Van Meerhaeghe, Jan Vande Wiele, Willem Vande Wiele, Joos Mabe en Joos Vande Woestijne.
- 1571 : baljuw : Jan Vande Woestijne
schepn : Pieter Van Meerhaeghe, Willem Vander Schueren (pachter van 't Walemgoed), Arent Blaublomme, Philips Vande Wiele, Arent Van Meerhaeghe en Joos Vanden Dorpe.
- 1575 : baljuw : Jan Vande Woestijne
schepn : Jan Vande Wiele, Joos Vande Woestijne, Willem Vande Wiele, Philips Vande Wiele, Joos Mabe, Jan Vande Woestijne fs. Hendrik en Clays Desmet.
bemerck de drie Vande Woestijnes en de drie Vande Wieles!
- 1578 : baljuw : Andries Coereman (huwt met Martijne Vd. Wiele)
schepn : Pieter Van Meerhaeghe, Philips Vande Wiele, Joos Mabe, Frans Vande Wiele, Pieter Vande Wiele (pachter van 't Walemgoed) en Jan Vande Woestijne.
- 1585 : baljuw : Joos Vanden Dorpe
schepn : Pieter Vande Wiele, Inghel Dewaele, Pieter Vande Wiele fs Philips, Jooris Speleers en Arent Van Meerhaeghe.

- 1592 : baljuw : Jan Vanden Dijcke fs. Jan
 schepn : Joos Vanden Dorpe, Gillis Vande Woestijne, Joos Vande Wiele en Andries Vander Beken.
- 1602 : baljuw : Joos Vande Woestijne
 schepn : Gillis Vande Woestijne, Gillis Destoop, Joos Vande Wiele, Frans Van Meerhaeghe, Jan Vanden Dorpe en Andries Baert.
- 1628 : baljuw : Jan Vanden Dijcke
 schepn : Jan Vanden Heede, Pieter Van Meerhaeghe, Frans Vanden Dorpe, Lieven Vander Straeten, Roegier Libbrecht en Augustijn Vander Roost.
- 1661 : baljuw : Frans Vanden Dijcke
 schepn : Pieter Vande Wiele, Gillis Van Meerhaeghe, Joos Wante, Gillis Vanden Dijcke en Jacques Vander Straeten (huwt Judoca Van Meerhaeghe.)
- 1686 : baljuw : Antoon De Schietere (heerl. v. Wortegem en Basseye)
 schepn : Pieter Van Meerhaeghe, Arent Vande Wiele, Joos Van Wouterghem, Frans Destoop en Jan Van Hulle (huwt Anna Van Meerhaeghe)
- 1701 : burgemeester : Joos Van Wouterghem (huwt Judoca V. Meerhaeghe)
 schepenen : Gillis Vander Straeten, Jacob Vanden Dorpe, Joos Vande Wiele, Pieter De Waele, Willem Derore en Jan De Baerdemaekere.
- 1750 : burgmr : Pieter De Waele (huwt Joanna Van Meerhaeghe?)
 schepn : Joos Vander Straeten, Frans Tavernier, Olivier Van Cauwenberghe, Jan Vanden Haute en Jan Van Meerhaeghe.
- 1773 : burgmr : Pieter-Jan Van Cauwenberghe
 schepn : Arent Van Meirhaeghe, Pieter Tavernier, Frans De Coninck, Joos Valcke, Pieter Vanden Haute en Jan Van Meerhaeghe.

We mogen dus zonder meer besluiten dat onze voorzaten van de 14° tot de 18° eeuw gezeteld hebben in het Wortegemse of Walemse schepenkollege. De Van Meirhaeghes hebben er echter, voor zover we weten, nooit de topfunctie van baljuw bekleed. Ze verwierven wel tijdens de 17° en de 18° eeuw het baljuwschap in het naburige Ooike, maar dit is stof voor een andere bijdrage waarin we aandacht zullen besteden aan de 'dorpspolitiekers' uit onze stamboom.

Die gefortuneerde familieclans, die dus blijkbaar de openbare dorpsfuncties monopoliseerden, hielden er ook welbepaalde huwelijksgewoonten, een specifieke huwelijkspolitiek op na. Hun zonen en dochters werden steevast uitgehuwelijkt aan partners uit die andere notabele geslachten.

Voor de 16° eeuw hebben we vanuit onze familie een aantal huwelijksverbintenissen nagespoord en de resultaten spreken voor zichzelf :

Baljuw Franchoys Vande Woestijne (1516) huwt Margriete Vanden Dorpe. Hun vier kinderen :

- Hun zoon Willem Vd. Woestijne huwt Marie Vander Bauwheede.
- Hun dochter Joozijne Vd. Woestijne huwt Philips De Schietere.
- Hun dochter Joanna huwt baljuw Jan Van Heylbroeck.
- Hun zoon Hendrik Vd. Woestijne huwt Joozijne Vander Bauwheede, een dochter uit een erg begoede Waregemse familie. Drie kinderen van Hendrik Vd. Woestijne huwen met een Van Meerhaeghe :
 - Jan Vd. Woestijne met Marie Van Meirhaeghe.
 - Philips Vd. Woestijne met Lysbette Van Meirhaeghe.
 - Willemijne Vd. Woestijne met Frans Van Meirhaeghe.

Verder noteren we relaties met de families Vanden Dijke, Vander Beken, Vande Wiele en andere :

- Jan Van Meirhaeghe huwt Juliaene Vanden Dijke.
- Griete Van Meirhaeghe huwt Gillis Vander Beken.
- Joanna Van Meirhaeghe huwt Frans Vander Beken.
- Clemme Van Meirhaeghe huwt Gillis Vander Beken.
- Lodewijk Van Meirhaeghe huwt Mergriete Vander Beken.
- Joanna Van Meirhaeghe huwt Willem Vande Wiele.
- Pieter Van Meirhaeghe huwt Arijntje Vande Wiele.
- Agnees Van Meirhaeghe huwt Philips Vande Wiele.

In het naburige Anzegem vormt de familie De Bosschere alias Vanden Bossche een der belangrijkste clans. Zo is in 1574 Jooris De Bosschere baljuw, Jan De Bosschere schepen en Wouter De Bosschere greffier.

Ook met deze clan worden huwelijksbanden gesmeed :

- Jooris De Bosschere huwt de weduwe van Joos Vander Bauwheede.
- Arent De Bosschere huwt Maye Vander Bauwheede.
- Adriaene De Bosschere huwt Joos Vander Bauwheede.
- Jooris De Bosschere huwt Mergriete Vander Beken.
- Willemijne De Bosschere huwt Anthoon De Schietere.
- Jooris De Bosschere huwt Joanna Vande Wiele.
- Judoca De Bosschere huwt Lodewijk Van Meirhaeghe.
- Joanna De Bosschere huwt Franchoys Van Meirhaeghe.

Tijdens de 17^e eeuw zoeken onze Van Meirhaeghes hun partners nog steeds in dezelfde milieus, waarbij vooral met de families Vande Wiele, Mabe, Tavernier, Van Dorpe, De Schietere, Vande Woestijne en Van Cauwenberghe bruiloften gevierd worden :

Adriana V.M. x Pieter Vd. Wiele
Gillis V.M. x Maria Vd. Wiele
Maria V.M. x Pieter Vd. Wiele
Jan V.M. x Judoca Vd. Wiele

Judoca V.M. x Gillis Vd. Wiele
Jan V.M. x Maria Vd. Wiele
Lodewijk V.M. x Joanna Vd. Wiele
Griete V.M. x Joos Vd. Wiele

Pieter V.M. x Griete Maebe
Frans-I.V.M. x Jacoba-I Mabe
Frans-II VM. x Jacoba-II Mabe
Anna V.M. x Frans Maebe
Jacoba V.M. x Gillis Maebe

Willem V.M. x Anna Tavernier
Arent V.M. x Joanna Tavernier
Joanna V.M. x Jan Tavernier
Joos V.M. x Catharina Tavernier
Elisabeth V.M. x Frans Tavernier

Frans V.M. x Anna Vd.Dorpe
 Lisabeth V.M. x Joos Vd.Dorpe
 Margriet V.M. x Michiel V.Dorpe
 Joanna V.M. x Jan Vd.Dorpe

Anna V.M. x Ferdinand Deschietere
 Arnolda V.M. x Antoon Deschietere
 Wilhelma V.M. x Arent Deschietere
 Joanna V.M. x Antoon Deschietere

Judoca V.M. x Joos Vd.Woestijne
 Arnolda V.M. x Joos Vd.Woestyne
 Petrus V.M. x Joanna VdWostyne

Bette V.M. x Frans V.Cauwenberghe
 Anna V.M. x Pieter V.Cauwenberghe
 Cathar.V.M. x Jan V.Cauwenberghe

Uit wat voorafgaat wordt erg duidelijk hoe er steeds weer gehuwd werd binnen een tamelijk beperkte kring en wel met partners uit dezelfde stand. Op den duur was het allemaal familie en honkstronk.

In de loop van de 16°, 17° en 18° eeuw hebben onze Van Meirhaeghes veruit de meeste huwelijken afgesloten met de Vande Wieles.

Deze zijn allemaal de afstammelingen van "Gillis de Wielmaekere" die in 1398 zijn poorterschap kocht en zich pas op het einde van de 14° eeuw te Wortegem vestigde. De Vande Wieles zijn dus laatkomers te Wortegem, dit in tegenstelling met de Van Meirhaeghes, De Schieteres en Vanden Dorpes, die er in de jaren 1200 reeds duidelijk aanwezig waren.

De Vande Wieles hebben zich wel heel vlug een stevige positie oververd binnen de dorpsgemeenschap. In een volgend nummer zullen we zien hoe ze het grote pachtgoed van Walem (in 1570 : 55 hect.) gedurende het grootste gedeelte van de 16° eeuw in handen hadden en hoe de uitbating van vader op zoon werd doorgegeven.

Welke bron we ook aanboren, steeds vinden we dezelfde namen terug. Nog een voorbeeld uit de tallozen :

In 1576 wordt te Wortegem een lijst opgemaakt van de "weerbare mannen", die bekwaam geacht werden om eventueel krijgsdienst te verrichten. Een soort burgerwacht dus. We lezen : "monsterrollen van gheheel de casselrije van Audenaerde die gemonstert hebben voor d'heeren commissarissen mijnheer Vander Vichten ende mijnheer Van Mullem vanden 25° september 1576 metter bussen ende gheweiren". Er worden te Wortegem 145 'weerbare mannen' geteld die verdeeld worden in 14 rollen of pelotons van 10 man en één rol van 5 man. Aan het hoofd van een rol van tien man staat een hoofd- of tiendeman. Hieronder de lijst van die vijftien Wortegemse tiendemannen :

- Arent Van Merhaghe (met busse)
- Frans Van Merhaghe (met busse en rapiere of degen)
- Willem Van Merhaghe
- Pieter Vande Wiele
- Frans Vande Wiele
- Jan Vande Woestijne
- Gillis Vande Woestijne
- Pieter Vanden Dorpe
- Joos Vanden Dorpe
- Arent Vander Beken
- Loy Vanden Dijcke
- Joos Vander Donckt
- Lieven Vlamynghe
- Arent Blaublomme
- Olivier Bette

We zien hier nogmaals hoe vier familieclans negen van de vijftien hoofdmannen leveren : Van Meirhaeghe (3), Vande Wiele (2), Vande Woestijne (2) en Vanden Dorpe (2). Verder noteren we nog bekende namen als Vander Beken, Vanden Dijke en Blaublomme. (noot 2).

Hier sluiten we dit eerste deel af over de Wortegemse of Walemse wereldlijke gezagsdragers. We hebben u wellicht een beetje overdonderd met die vele namen, doch het was onze bedoeling om, juist via die telkens herhaalde opsommingen, duidelijk te maken dat die plaatselijke "schoonweermakers" bijna allemaal uit een heel beperkt aantal onderling sterk verwante geslachten voortkwamen.

In een volgende aflevering zullen we zien hoe die "Heren van Wortegem" hun "openbaar gezag" zoals steeds ontleenden aan hun rijk gevulde spaarkousen.

noten :

1. Archief St.-Pieters - II.1515 - Rijksarchief Gent.
 2. Archief Kasselrij Oudenaarde, nr.704 fo.26 v° - R.Archief Ronse.
- Ook in onze 20° eeuw ontmoeten we als burgemeesters van Wortegem nog een aantal bekende namen : 1903 - Achiel Van Cauwenberghe, 1921 - Armand Van Cauwenberghe, 1959 - Richard Vanden Dorpe. Gemeentesecretarissen : 1832 - Louis Van Cauwenberghe, 1944 - Robert Blauwblomme.
- Aan de gemeenteraadsverkiezingen van 10 oktober laatstleden hebben ook een aantal naamgenoten deelgenomen. Hieronder vindt u hun namen met het aantal voorkeurstemmen die ze behaalden :

Wortegem-Petegem

- Mevr. Van Meerhaeghe-De Vos - 293 stemmen - lijst CVP.

Oudenaarde

- Greta Meirhaeghe-Debaere - 203 stemmen - lijst D.A. of Democratisch Alternatief (V.U. + groenen + onafhankelijken)

Ronse

- L. Van Meerhaeghe - 554 stemmen lijst R.N. (Ronse Nieuw)
- V. Van Meerhaeghe - 122 stemmen

Merelbeke

- Van Meirhaeghe - 642 stemmen - lijst C.L.M. (Centrumlijst Merelbeke PVV)

Dentergem

- Vanmeerhaeghe - 995 stemmen - lijst G.T.

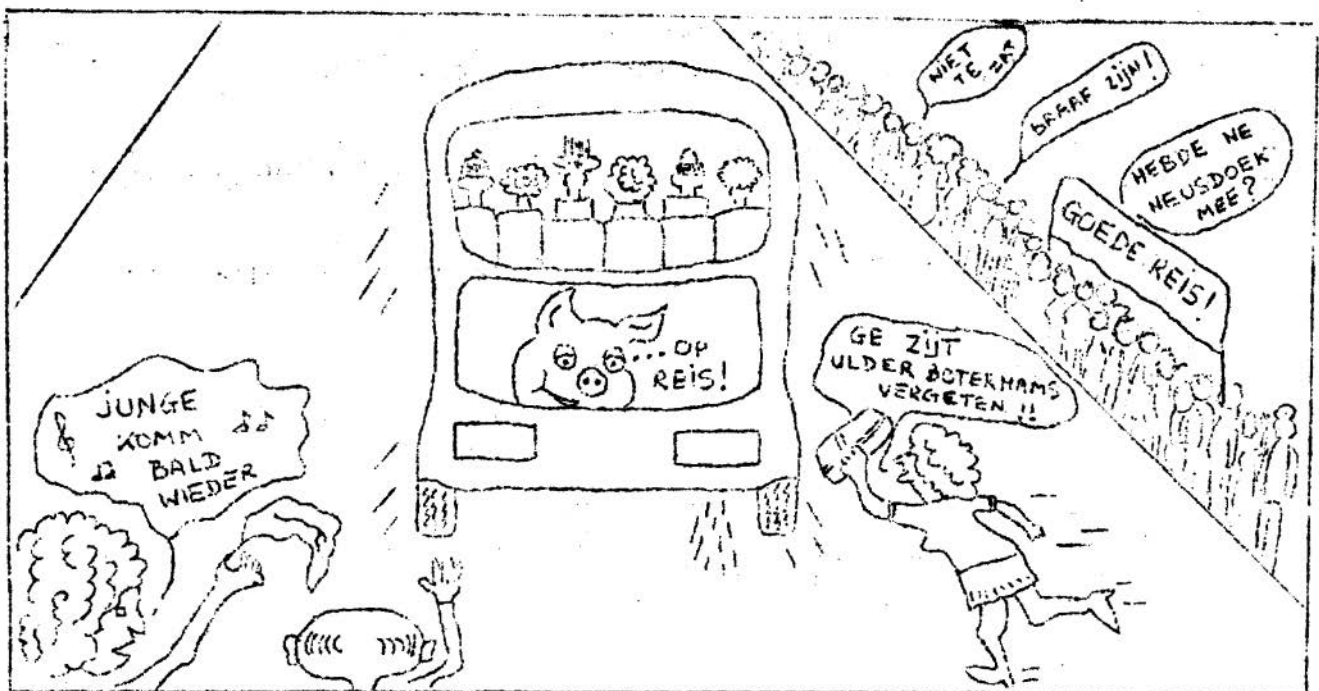
als de noot het hoogst is : stem piano !
--

DE 24 UREN VAN CHATRES

een reisverslag van het tweede Meirhaeghefamiliefeest op 28.8.82.

Ongeveer om vier uur in de morgen ontsproot uit de schelle rinkeling van de wekker de geboorte van het laatste weekeind van augustus 1982. Her en der in het Vlaamse land sloegen op stond Meirhaeghes of aanverwanten met een lome vuist het lawaaiige ding bewusteloos om dan half versuft, na een onrustige nacht van half slapen-half waken, het bed uit te strompelen en dan stilaan met koude motor de gebruikelijke ochtendgeplogenheden op robotachtige wijze af te haspelen : plasje doen - beetje wassen - scheren - brokje eten - kruiske en weg. De steven Tieltwaarts gewend, waar Albert's parking volzet raakte. Klokslag halfzes, met Meirhaeghelijke stiptheid, waren zij er allemaal : vijfenvijftig gedisciplineerde stamgenoten van beider kunne, van elke leeftijd en pluimage, van alle hoeken uit de twee Vlaanders en zelfs uit Brabant. Jan schouwde de troepen, zei "dat het wél was", en gaf bevel tot inrukken. Sommigen zeulden een valies mee met reservekledij tegen alle on- en andere vallen, anderen waren voorzien van mondvoorraad voor twee dagen -men weet nooit- en te zes uur verscheurde Daf de stilte van de prille morgen. Wij voelden ons een beetje als paracommando's, wetend wát er van ons verwacht wordt, doch nieuwsgierig en ietwat angstig ook afwachtend wát er precies na de dropping zou geschieden...

Albert stelde om 6.10 uur voor om "allichte ne keer te stoppen om een pintje te gaan drinken", doch de grap was te doorzichtig en men kon er op dat ogenblik hoogstens eventjes om grijnzen. Na een vaderlijke waarschuwing van Albert aan de jonge meisjes om zich zedig te gedragen was Daf op zijn tweede adem gekomen en begon nijdig kilometers te vreten. De chauffeur -een hoogst voorzichtig en wijs man om nog zo jong te zijn- stuurde zijn kraam feilloos via Kortrijk, Doornik en Mons naar de grens toe en zat zich zwijgend, lettend op zijn werk, vermoedelijk af te vragen

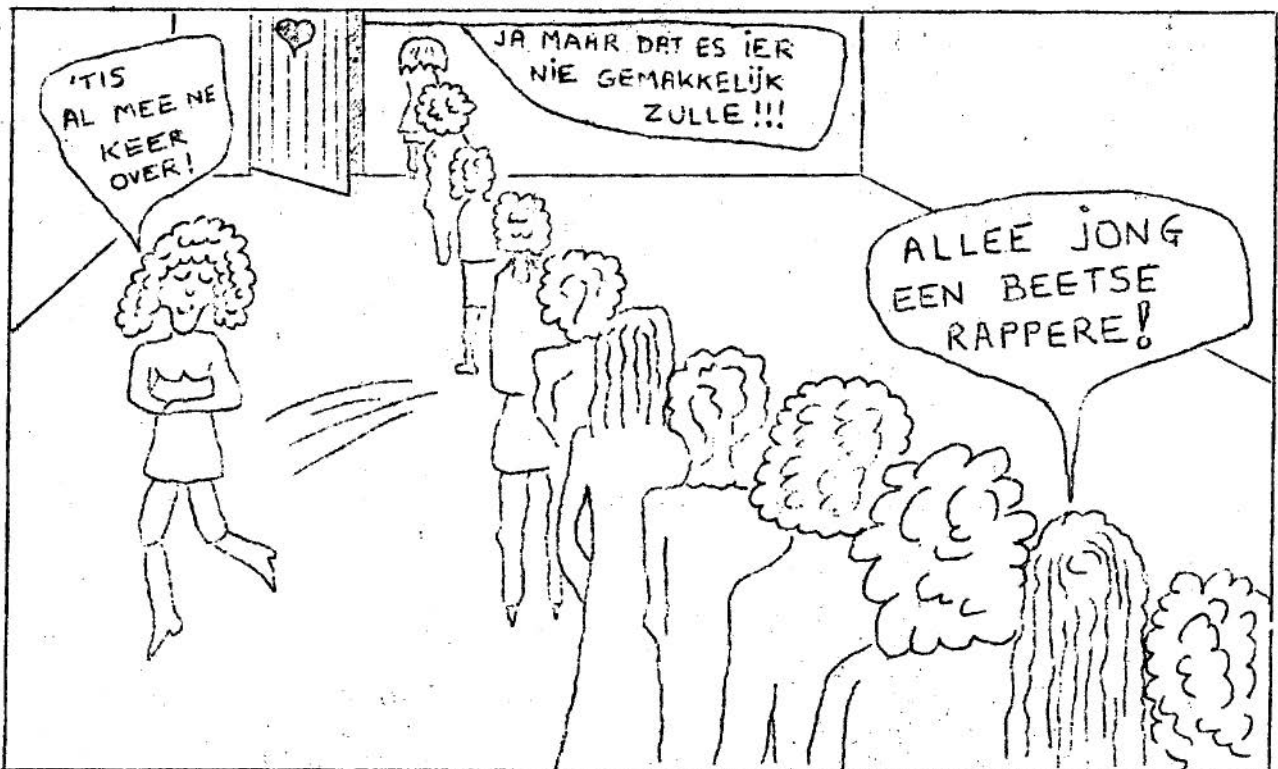
wat voor vlees hij nu in zijn kuip had. Wij wisten het dan zelf ook nog niet, maar vierentwintig uren later waren wij hierin wijzer geworden...

De douaniers rustten in vrede, zagen door één half geopend oog dat wij brave mensen waren en daar lieten wij België achter voor wat het waard was en bij een prachtige dageraad en een vrolijk rijzende zon schreed Daf la douce France binnen. Er waren er die vroegen of 't nu nog ver was....

Maubeuge, Avesnes, La Capelle. Het landschap veranderde stilaan. Kilometers lange rechte stukken weg, in tobogan, en op elke helling trapte Daf op zijn adem en moest twee versnellingen terugschakelen. In de aanpalende weiden stonden slaperige boeren en boerinnen hun Franse koeien te melken, maar voor de rest werden wij met rust gelaten. Het was alsof wij nog steeds d'eersten op baan waren.

Hier en daar begon er een vrouwmens -natuurlijk- over en weer te schuiven in haar zetel en zonder verdere indiscrete vragen te stellen, stelde verslaggever voor om zijn eigen boom, even buiten Vervins, ten dienste te stellen van al wie ó zo dringend moest, doch dit royaal gebaar werd afgewimpeld en om 8.15 uur werd vóór Vervins gepauzeerd.

Het cafeetje rechts van de weg lonkte en nauwelijks stond Daf stil of daar werd de gelagzaal als 't ware stormenderhand veroverd door stamgenoten. 't Vrouwvolk op kop, ge weet wel waarom. Zij schoven in de rij aan een deur links in 't café, waarachter zich een ceremonie moest afspelen die enkel in Frankrijk gekend is. Zij hadden het kunnen weten! 't Was alsof zij stonden aan te schuiven voor een doplokaal, die dames en juffers, doch al spoedig verdwenen er enkelen stiekem uit de rij, liepen naar buiten en zochten dekking achter de coulissen van 't omliggend plantsoen. De mannen, kloek en zelfbewust zoals het hoort, dronken ondertussen un vin rouge ou un café noir en na precies een half uur startte Daf voor de volgende etappe.

Daf verkruimelde de kilometers onder zijn banden. Moncornet. Daarna alleen nog land tot Reims. Een hoeve rechts, een weide en een stoppelveld, grootte niet te schatten, en dan onmiddellijk, zonder overgang, van 't platteland de stad in. Verkeerslichten,

auto's, winkelende mensen met stokbrood onder de arm, warenhuizen, winkels en "sex boutique - soldes (??)" en na Reims : Châlons sur Marne, wijngaarden langs de weg en land en land en nog méér land en bijna geen hoeven te zien. Ware 't bij wintertijd, men zou zich in de steppen van Rusland wanen. Hier en daar staat midden 't land één boom of een troepje kreupelhout. Waarom? Dat alleen kan Joost weten. Misschien heeft elkeen hier zijn boom; ik heb er wel een nabij Vervins. Want wat is een man of een hond op het eindeloos glooiende land zonder boom...

Jan geeft wellevendheidsles door de micro : straks twee of vier piepers geven, geen drie lijkt bij ons. Maar ge moogt kiezen : twee of vier. En wij moeten Frans klappen. En ons niet generen. Jan zit er precies mee verveeld. Peinst hij misschien dat hij met een hoop kloosterlingen op baan is? Enkele uren later wist hij wel beter...

Nabij Arcis wordt de inwendige mens nogmaals van alle ballast verlost. 't Was gelijk in de kerk : de jongens rechts, de meisjes links, maar hier is het respectievelijk in de struiken en in de mais om doen. Nadat elkeen zijn broek serieus opgetrokken heeft en zijn plastron rechte geschikt zijn we weer weg. Wij ruiken onze Franse stal!

Langs een omweg en onder een azuurblauwe lucht rijden wij Orvilliers St. Julien binnen. Cyriel toont ons dat stuk land zonder einde van nonkel Jules zaliger. Een vore van zes kilometers! Hij heeft het nog afgestapt in de schelle, zegt-ie, achter de paarden. Zestien paarden, zware Belgische trekkers hadden ze. Dedju! De hoeve, de oude vleugel staat er nog. Iedereen maakt zich de bedenking : "hoe zijn die mensen hier bijna zestig jaar geleden verzeild geraakt?" Wat moet er gebeurd zijn om zulke avonturen aan te gaan? Enkel het avontuur? Voorspiegelingen van 't Beloofde Land? Allebei? Iets wat wij niet weten of niet meer kunnen achterhalen, die achtergrond, wat er op voorhand besproken en gewikt geweest is. En dan die beslissing om op zekere dag tegen de vrouw te zeggen : "Wij gaan!", en haël zijn boel verkopen en een nieuw leven te beginnen. Nee, daar komen wij niet achter. Maar ge zoudt er stil van worden en wij kunnen het ons alleen maar door de evolutie van de tijd niet meer voorstellen. En ik dank aan het antwoord van tante Cyrilla toen ik haar vroeg : tante hadt gij die eerste jaren geen heimwee naar Kanegem? Het antwoord was zo ontroerend eenvoudig : och jongen, daarvoor had ik geen tijd; 't was werken, werken en kindjes kopen en werken! Misschien hadden wij beter nu ook allemaal een beetje minder tijd om te peinzen...

Wij landen in Châtres om 12.30 uur. Op het proper dorpspleintje (het 'vuile' Frankrijk begint tot de folklore te behoren) staan drommen familieleden ons op te wachten. En daartussen ontwaren wij de Belgen die hier de vorige dag zijn aangekomen met de eigen wagen. Jules en Frans staan er tot mijn grote verbazing zo nuchter als twee kalveren tussen. Hoe is dat mogelijk? De raadgevingen van Jan indachtig wordt er inderdaad duchtig ge-embrasseerd : twee of vier. Elk stelt zijn eigen voor. In al dat volk is missen menselijk. Verslaggever doet wat hem is opgelegd, spreekt Frans (nou ja), kust vier keren om dan in 't Vlaams te moeten horen : hé, ik zat van achter op de autobus! Dan verschijnt tante Cyrilla, klein en taai, vinnig voor haar 88 jaar, helder van geest, pientere blik. Zij is onopvallend aangekomen, zoals het alzeleven haar doening geweest is. Eigenlijk hadden wij ze allen samen moeten kunnen verwelkomen, tussen een dubbele haag toeschouwers-familieleden, applaudisserend en zingend van "lang zal ze leven", maar ja, dat zou zij toch niet gewild hebben.

Wij worden in de zaal geloodst en handig tussen de Fransmans gedeponereerd. Er zitten hier zo'n tweehonderd bloedverwanten samen aan tafel. Een eerste verrassing : de aperitief wordt aangeboden door Gaston en Maria, vijftig jaar getrouwd. Een eerste drink, een woordje door de micro totaal verloren gaand in het geroezemoes en het handgeklap. Bloemen voor tante Cyrilla en een tinnen schootel voor Gaston en Maria vanwege de Vlamingen. De stemming zit er al in. Wij weren ons. Wij spreken Frans, vertalen Frans. *Moi oui, de Kanegem, ah oui, bon, surtout le vin, oui, oui, la moitié vanden helft sont Flamands.* 't Is lastig maar het gaat. Zelfs Bruno doet wanhopige pogingen om zijn Aantwaarps Frans te doen klinken. Maar ja, hij is nog maar pas getrouwd en zijn Martien vergeeft het hem. Guillaume en Andrea houden zich gesloten bij Jean Peltier en Bertha. Herinneren zij zich zijn heerlijke wijnkelder van de Sinxendagen? Wij eten. Wie er nog nooit geweest is zit wat onbeholpen rond te kijken : vlees, vlees, brood, brood, vlees. *Du vin rouge. Et du rosé. Fles op tafel, giet maar.* De kost eist spoeling, de inspanning van 't Frans spreken ook. *Encore du vin?* Het geroezemoes aan tafel stijgt stilaan naar een hoger volume. Jules en Andre Van Parijs zitten met de glimlach van de grote dagen en laten de Fransmans genieten van hun beste Frans : *encore un canon*, vraagt Cyrille en hij giet en zij lachen. Joernalisten van de plaatselijke pers nemen een interview af van stambewaarder Herman. *Ah oui, 700 ans de Meirhaeghe, vingt-cinq générations.* De fles is leeg. Geeft niet : tap maar aan 't vat. Het vat is leeg. Dan maar *du rosé.* Plots is er weer *du rouge.* En pizza. En vlees. En brood. De Belgen denken : wat eten die Franssen rare kost. De Franssen denken : wat kunnen die Belgen drinken zeg! De *rouge* fonkelt en laat zich noch knabbelen noch pramen. Er wordt aan tafel gepikt en gedorsen, land gekocht, letterlijk van koeien en kalveren geklapt, er wordt gestudeerd, gekookt, gebakken en er worden miljoenen Frans geld in Belgisch omgezet, dat onze kop ervan duizelt. Er worden links en rechts, achter en voor, explicaties gedaan van Vlamingen die geen woord Frans beweren te kennen en het toch spreken, hoe gaat dat? Wij berusten in ons lot dat stilaan zalig wordt. Wij tellen allang de glazen niet meer. Breughel in Châtres. Gij stambewer die er niet bij waren, het mag u spijten!

En dan was er koffie! Met *cinquante-deux!* Ook dat moesten wij geweten hebben. Samen met Herman is verslaggever aan een tafel verzeild geraakt en tussen koffiepote en jeneverglas in worden stoute plannen gesmeed waar ge later allemaal nog meer zult van horen... Er gebeurde daar iets vreemds : wij nipten met profijtige teugen aan onze petrol en bij de volgende nip was het glas weer vol. Dat spel duurde een hele tijd vooraleer wij het in de gaten kregen. Ik peins dat Onze Lieve Heer persoonlijk met de fles rondgelopen heeft, en onzichtbaar als Hij is, ons daar een fameuze pee gestoofd heeft. Anders drinken wij niet zoveel... Ik peins dat Hij zichzelf een beetje in eer moest herstellen, want sedert dat affront dat ze Hem aangedaan hebben op de bruiloft van Kana, moet het nog altijd op Zijne lever gelegen hebben dat Hij in arren moede water in wijn moest veranderen. Er moet dan ook veel gedronken geweest zijn, maar ik ben er zeker van dat die van Kana een flauw figuur zouden slaan als ze eens bij de Meirhaeghes in Frankrijk aan tafel zouden zitten. Herman en ik zagen *la vie en rose* door de rose bril van de wijn en de petrol. Ik zag dat er op voorbeeldige wijze verbreed werd tussen beide nationaliteiten en die verbroedering nam zelfs sommige vormen van verzustering aan, nietwaar Myriam?

Op zeker ogenblik moest verslaggever zich discreet terugtrekken. Hij meende in de zaal wel 400 man te ontwaren en moest buiten wegens ademnood. Hij rustte twee uren in de armen van Bacchus, aan boord van een rode personenwagen Ford Fiesta en stelde nadien vast dat hij (verslaggever) ter hoogte van de rechterelleboog een ontveling had opgelopen door aanraking met een niet nader geïdentificeerd voorwerp. Van het wettelijk gezag dat normaliter van hemzelf zou moeten uitgaan schoot niets méér over dan stof en as en op minder dan een half etmaal had hij alle Goede Dingen die hij in zijn meer dan twintig jaar lang opgebouwde carrière rats vergeten... Toen verslaggever ontwaakte op de tonen van de vogelkenskans zank de zon ginder stillekens weg, daar waar de Aube en de Seine samenvloeiën. Zij kleurde het stille water wijnrood zodat men goesting kreeg om erin te springen. Kiplekker keken wij dan toe hoe de verbroedering stilaan naar de climax ging. Elkeen had gezelschap en Ons Here was nog altijd bezig met rondgaan... Ils ne mouraient pas tous, mais tous étaient frappés...

Ik moet beginnen geloof hechten aan de legende als zou de eerste Meirhaeghe een angespoelde Noorman geweest zijn die zich hier ergens door een vrouwmens liet verleiden en kwam boeren in de omgeving van het Hof van Walem te Wortegem. Er moet iets van waar zijn dat hij uit de zee komt : hij voert in zijn schild een dolfijn of een zeemeermin en... hij heeft kieuwen. Ge kunt dat nog goed zien als hij drinkt. Ge moet er eens op letten en ge zult mij gelijk geven : hij drinkt lijk de vissen, zijn mond en zijn kele staan nooit stil!

't Werd tijd. Er restte ons nog een lange weg terug. Wij hebben ze om middernacht weer thope gekregen, de Vlamingen. Albert als kapitein van 't schip is als laatste opgestapt. Er waren er bij die 't afscheid zwaar viel. Uit discretie zullen we geen namen noemen. Twee of vier of meer piepers en wegwezen. De tijd drong.

Terug op de bus. Tante Elisabeth zong van haar houten man. Albert vertelde drie versies van "De drie van Beernem" maar geraakte geen enkele keer tot aan 't slot. Wij kijken met verlangen uit naar het volgend familiefeest om het spannend verloop van dit verhaal te leren. Albert kennende is het waarschijnlijk niet vatbaar voor publicatie in 't Meerminneke. Na een uurtje viel de stilte in. Jan, geboren reisgids, wist ons nog even te boeien met de opmerking "dat ze hier in Frankrijk ook een mane hadden die goed op d'onze trok". De nacht was stil en helder en de stilte overviel de vermoeide stamgenoten in de bus. Zij werd enkel onderbroken door tante Elisabeth die tegen Remi ronkte : "allee, schuif op!" Een wonder voltrok zich : niemand hoefde ditmaal een dringende behoeften te voldoen. Vijf- en vijftig mensen, volgegeten en -gedronken, iedereen moe maar 'goed'. Wat is de Franse drank toch heilzaam! Ge zoudt wat tegenkomen als iedereen tien pinten Oude-naards bier zou gesabberd hebben!

Wij reden rond Parijs en de chauffeur mikte zijn kraam telkens op de juiste weg, eentonig, lang, lang. Zij sliepen en wie niet sliep poogde te rusten. Het doek viel over het familiefeest dat nu reeds tot de herinnering behoorde. Een mooie herinnering aan één lange dag van 24 uren. En wie zich niet gejeund heeft zal toch altijd iets nuttigs opgestoken hebben. Tweemaal halt onderweg. Nonchalant stuiven de meisjes op een parking de rechtstaande mannen tien- twintig meter voorbij tot in de duisternis en alleen een vaalwitte vlek in het halfdonker laat er gedurende een paar ogenblikken de aanwezigheid van een menselijk 'wezen' vermoeden. Daarna weg. Rijden maar. Links aan het raam slaapt moeder de vrouw. Ik kan het niet zien maar ik ken haar slaapgeluidjes. Rechts houdt Jan zich kranig wakker door te praten. Zijn gepraat vervaagt in een mondbloeg die tenslotte verstomt. Tussen ons in zit Myriam plat op de vloer, omdat zij haar plaats aan een kind afstond. Zij gebruikt mijn knie als oorkussen zodat ik fier als een gieter mag zeggen dat ik zo half en half met een verpleegster op schoot zat. Vic van Marleen is buiten alle gewoonten in stil en droomt in 't Frans van de avonturen die hij beleefd heeft. Aan de grens komen wij in de Belgische mist terecht en om zeven uur struikelen wij uit de car in Tielt. 't Is voorbij. Het is alsof iedereen plots haast heeft want wij zien mekaar nog nauwelijks terug. De mist is te snijden en wij verpozen in afwachting nog een paar uur bij Remi en Rosa. Belgische koffie zonder petrol doet ons tien jaar verjongen. Bedankt Rosa en ge moet er alleszins weer omkomen! Die zondag zullen veel Meirhaeghes en aanverwanten strijd hebben geleverd met een kater van formaat en hier en daar zal er wel een gele kaart getrokken zijn...

Dit reisverslag werd afgesloten precies één week na de verhaalde gebeurtenissen, op zaterdag 4 september '82 om 23:15 uur. Toevallig stond de maan weer aan de heldere hemel en ik dacht : "kijk, nu zien ze die in Frankrijk ook en ze zullen wellicht nog eens op ons peinzen,"

Later, als we oud zullen zijn en terugdenken aan deze dag, zullen wij tot een van ons kleinkinderen zeggen : "voer ons eens naar Frankrijk bij de familie, daar waar we petrol gedronken hebben. Ge moet die gasten ginder leren kennen of uw opvoeding schiet te kort." Eerst nog eens Frankrijk zien en dan sterven...

Maar wat die twee daar in Châtres bedisseld hebben, terwijl Ons Here rondzweefde met de cinquante-deux, wel, dat was geen zattepraat. Daar hoort ge nog van !

Richard-Daniël Meirhaeghe : tekst en zoon Eric : tekeningen.

FAMILIENIEUWS

en Adam gewon Seth

EMMY Verkaemer, geboren te Kortrijk op 8 september 1982.
dochter van Chris Verkaemer en Lieve Matton uit Beveren-Leie.
kleindochter van Georges Verkaemer en Helene Meirhaeghe.

JEAN MATTHIEU Meirhaeghe, geboren op 17 september 1982.
zoon van Philippe en Marylène Meirhaeghe uit Romilly s/Seine.
kleinzoon van Gilbert Meirhaeghe en Henriette Massey.

in goede en kwade dagen

Martine Mervillie, dochter van Georges en Friede Meirhaeghe,
huwde te Grammene op 3 juli 1982 met Louis Lelièvre.
adres : Hiddingserweg 69, 4770 Soest - West Duitsland.

Martine Herman, dochter van Guillaume en Andrea Meirhaeghe,
huwde te Kanegem op 10 juli 1982 met Bruno Huys uit Breendonk.
adres : ons toesturen aub.

Regina Meirhaeghe, dochter van Lucien en Christiane Van Loocke,
huwde te Lotenhulle op 19 november 1982 met Ivan D'Halluin.
adres : Balgerhoekstraat 29, 8050 Wingene.

wij denken aan

Maurice Meirhaeghe, echtgenoot van Mevr. Mariette Lannoo uit
Wingene.

Geboren te Wingene op 23 september 1914 als zoon van Achiel
Meirhaeghe en Marie-Louise Devos.
Overleden in de St.-Jozefskliniek te Izegem op 13 juli 1982.

SPROKKEL

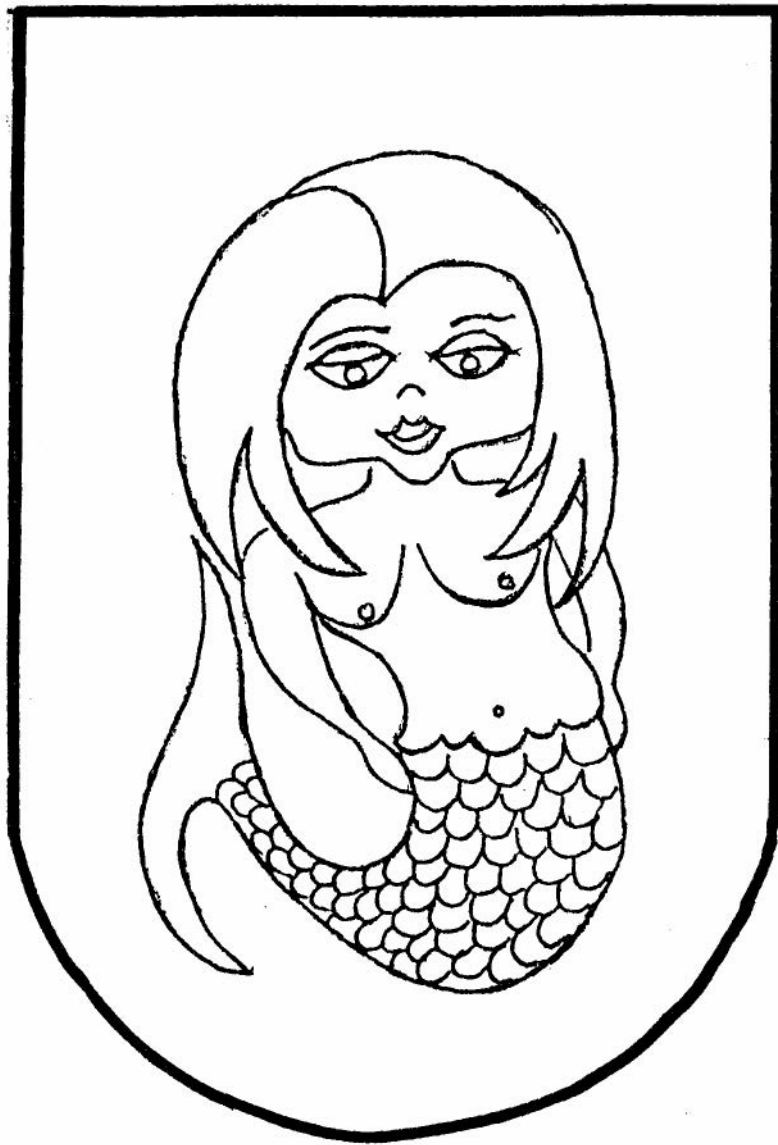
Kanegem Bebloemd.

Op zondag 22 augustus 11. vierde Kanegem een kwarteeuw bebloeming.
Meer dan tienduizend bezoekers omspoelden de Kathedraal van Te
Lande in een nooit aflatend getij van gaan en keren. Veel volk
dus, téveel volk om echt te kunnen genieten van wat Kanegem op de
eerste plaats te bieden heeft : landelijke rust.
Veel familieleden keerden op deze feestdag terug naar hun bakermat.
We liepen ze letterlijk tegen het lijf of vonden ze druk bezig
aan de koekenbak in open lucht.
Ter gelegenheid van deze jubileumviering werd ook een monument
ingewijd als aandenken aan de Internationale "Route Entente Flo-
rale". Deze gedenkzuil staat ingeplant langs de Kanegemstraat,
op een steenworp van het huis van grootvader August. De bronzen
gedenkplaat, het levenswerk van ex-Kanegemnaar Albert Meirhaeghe,
werd door de Hr. gouverneur Vanneste onthuld. We zijn fier dat
de banden die reeds eeuwenlang bestaan tussen onze familie en
Kanegem op deze wijze letterlijk door nonkel Albert in een verbond
gesmeed en vereeuwigd werden!!

op des zels familie ple... onthoude
 hem Karel Speleer van iij-c (3 hdl's) mersschen emmers
 als zijn recht goet, tzelve ghestaen ende
 gheleghen es ligghen tvorn(oemde) ter Haustraten
 an P(iete)r Vanden Dorpe lyvenare, dit
 metten catteylen en(de) boomen daer up staen(de),
 waer af ter erven quam Joos Van
 Merhaghe fs. Pieters, den coop was XVI pond groot
 zuuver ghelt, aldus wettelic ghedaen
 en(de) ghepass(eer)t vor Joos Vande Wostijnen als
 baill(uw), Ph(i)l(ip)s Vande Wiele, Pieter Van Merhaghe,
 Joos Mabe en(de) Frans(oy)s Vande Wiele
 als schepen(en) van theerschap van Walem
 in Worteghem, actum als voren.

"up den XV-en lauwe XV-c LXXVIJ (1577) ontherfde
 hem Karel Speleer van iij-c (3 hdl's) mersschen emmers
 als zijn recht goet, tzelve ghestaen ende
 gheleghen es ligghen tvorn(oemde) ter Haustraten
 an P(iete)r Vanden Dorpe lyvenare, dit
 metten catteylen en(de) boomen daer up staen(de),
 waer af ter erven quam Joos Van
Merhaghe fs. Pieters, den coop was XVI pond groot
 zuuver ghelt, aldus wettelic ghedaen
 en(de) ghepass(eer)t vor Joos Vande Wostijnen als
 baill(uw), Ph(i)l(ip)s Vande Wiele, Pieter Van Merhaghe,
 Joos Mabe en(de) Frans(oy)s Vande Wiele
 als schepen(en) van theerschap van Walem
 in Worteghem, actum als voren.

't MEERMINNEKE

KONTAKTBLAD
VOOR DE FAMILIE
van MEIRHAEGHE

Beste Familieleden,

Wij schrijven derde jaargang, nummer negen en we realiseren ons hoe snel de jaren wentelen. Negentienhonderd drieëntachtig wordt voor ons een "historisch" jaar, het jaar van ons familiefeest én van ons familieboek.

Het in ons vorig Meerminneke aangekondigde familiefeest gaat definitief door te Oudenaarde op zaterdag 20 augustus 1983. Op de volgende bladzijde vindt U het feestprogramma. De organisatie berust voor het grootste deel in de goede handen van Daniel Meirhaeghe uit Oudenaarde. Dit is een garantie voor het welslagen, daar hij ons eerste beperkte familiefeest uit 1968 reeds hielp op poten zetten. Nu, vijftien jaar later, wordt het een feest voor alle Meirhaeghes, mét of zonder "Van". We hopen dat U hiermee rekening zult houden bij het plannen van uw zomervakantie en dat U talrijk zult komen opdagen.

We doen ons best opdat ook ons familieboek, waar we nu toch al zo'n zeven jaar aan gewerkt hebben, ter gelegenheid van het feest zou verschijnen. In ieder geval moet onze familiegeschiedenis dit jaar nog van de persen rollen.

Dat U dit Meerminneke met een maand vertraging ontvangt en dat het ietwat dunner uitvalt dan vroeger is dan ook te wijten aan het feit dat we al onze vrije tijd moeten besteden aan het persklaar maken van ons boek.

Toch hebben we geprobeerd om U hierbij enkele lezenswaardige artikels aan te bieden.

Na het "feestprogramma" volgt het tweede deel van "de Heren van Walem en Wortegem", waarin we peilen naar "het bezit" waarop de reputaties van deze familieclans gebaseerd waren, meer bepaald in de zestiende eeuw.

Vervolgens richten we onze aandacht op de familie Lambrecht waarmee heel wat lezers en familieleden verwant zijn. Een blik op hun kwartiervoorouders uit de 19e en de 18e eeuw.

We weten nu reeds dat de plaatsnaam "Meerhaeghe", waarvan onze familienaam werd afgeleid, te Wortegem voorkomt. Velen zullen echter nooit vermoeden dat het toponym "Meerhaeghe" eveneens in Frankrijk bestaat! Onder de titel "Hij zit in de Mérague", volgt het reisverslag van de zoektocht in Frans-Vlaanderen naar het plaatsje "Meerhaeghe" in het canton van St.-Omer.

Na het "familienieuws" en heel wat losse "sprokkels" sluiten we dit nummer af met een gedicht.

1983, een historisch jaar, maar ook een "kostelijk" jaar. We zijn ons daar goed van bewust en daarom zijn we, wat het meerminabonnement betreft, al tevreden met een kleinigheid, die U bijvoorbeeld samen met het inschrijvingsgeld voor het familiefeest kunt overschrijven. Van harte dank en tot over twee maand.

Herman Meirhaeghe
A. Latourstraat 31.
9218 Ledeberg Gent.

Jan Meirhaeghe
Europastraat 15.
8770 Ingelmunster.

- - - - -

20 AUGUSTUS 1983

GROOT MEIRHAEGHE FAMILIEFEEST

Zoals aangekondigd gaat het Groot Meirhaeghe Familiefeest definitief door te Oudenaarde op 20 augustus 1983. We hebben Oudenaarde als verzamelpunt uitgekozen omdat dit de hoofdplaats was van de aloude kasselrij waaronder Wortegem ressorteerde én omdat onze Wortegemse voorvaders allen poorters waren van deze stad. Misschien snuiven we er nog iets op van die langvervlogen sfeer.

Het feestprogramma ziet er in grote lijnen als volgt uit :

- vanaf 14u30 : aankomst op de grote markt
verwelkoming met beiaardconcert.
- om 15 uur : eucharistieviering in de St.-Walburgakerk, op de markt, gecelebreerd door familieleden priesters.
- om 16 uur : korte optocht door het centrum met het muziekkorps uit Linc en de vlaggen van België, Frankrijk, Wortegem, Nokere, Kanegem en de splinternieuwe familievlag-met-meermin.
- om 16u45 : ontvangst op het historisch stadhuis waar een welkomstwoord zal gesproken worden.
vanop het balkon van het stadhuis worden we allen vereeuwigd op de familiefoto.
vertrek naar feestzaal Mantovani.
- om 18 uur : wordt de aperitief uitgeschonken.
- om 19 uur : schuiven we de benen onder de feesttafel.
het menu : - tomatenroomsoep.
- varkensgebraad op grootmoederswijze,
lentegroen en aardappelkroketten.
- goede wijn
- koffie en gebak.
- om 21 uur : start het gezellig avondfeest met Disc-Jockey die zeker niet oorverdovend zal spelen.
iedereen krijgt nog twee gratis consommaties extra!
- om ... uur : en we gaan nog niet naar huis, nog lange niet!!!

Wij zijn ervan overtuigd dat wij u hiermee iets degelijks aanbieden, voor de toch nog doenbare prijs van 900 fr. per persoon. Deze som kan via het hierbijgevoegd stortingsformulier overgeschreven worden, met de vermelding : "familiefeest". Laat ons ook schriftelijk weten hoeveel personen van uw gezin zullen aanwezig zijn.

We rekenen er op dat dit familiefeest door uw talrijke aanwezigheid een succes zal worden dat met gouden letters in de annalen van onze familiegeschiedenis zal geschreven worden. Een ideale gelegenheid om eens kennis te maken met die vele onbekende familieleden van onze Kanegemse tak én met al die Van Meirhaeghes die ook zullen uitgenodigd worden.

Meirhaeghes, laat U niet kennen en toon aan Oudenaarde dat ge van ver komt en dat ge er nog steeds zijt ! ! ! Allen daarheen ! ! !

Meer details en praktische schikkingen (o.a. een reiswijzer) zullen U later bezorgd worden.

De "heren" van Walem en Wortegem

een onderonsje

In ons vorig Meerminneke zagen we hoe een klein aantal clans te Wortegem de openbare functies monopoliseerden en hoe die families via een welbepaalde huwelijkspolitiek hecht met elkaar verbonden waren. Hieronder zullen we even peilen naar de 'financiële basis' waarop hun status gebouwd was, meer bepaald tijdens de 16° eeuw. En het wordt inderdaad een beetje eentonig, want diezelfde clans vinden we uiteraard terug in de hoogste gelederen der hitparade van de meest gefortuneerde boeren.

Het zou een vreselijk werk zijn om, via de talloze boedelbeschrijvingen en erfenisverdelingen uit de Oudenaardse Wezerij, het bezit van al die families uit te tekenen. Gelukkig hebben we voor de 16° eeuw een overzichtelijke bron in de "penningkohieren". (1) Deze belastingsboeken werden opgesteld op bevel van de Spanjaarden die de bevolking alhier een speciale belasting wilden opleggen, teneinde hun oorlogsmachine op gang te kunnen houden. Op die wijze werd de beruchte 20°, 10° of 5° penning geïnd, wat een belasting betekent van respectievelijk 5, 10 en 20% op de geschatte pachtwaarde van de onroerende goederen. Te Wortegem werd in 1571-72 een kohier van de 20° penning opgemaakt en daarin staat iedere inwoner, zowel eigenaar als pachter, genoteerd met zijn eigendommen en/of pachtgoederen, plus de som die de betrokkene aan grondbelasting moest afstaan.

Op basis van deze kohieren hebben we twee hitparades opgesteld van enerzijds de grootste eigenaars en anderzijds de grootste pachters. Achter de naam staat het bedrag dat ze als belasting moesten betalen (2) :

top 20 der eigenaars (totaal ongeveer 150 eigenaars) :

1. Jan <u>Vande Woestijne</u> fs.Frans ...	27 ponden.
2. Joos <u>Vande Woestijne</u>	19 p.
3. Willem <u>Vande Wiele</u>	16 p.
4. Pieter <u>Van Meerhaeghe</u>	12 p. (ca. 20 hectaren)
5. Hospitaal van Oudenaarde	11 p.
6. Joos Symay	10 p.
7. Loys Vanden Heede	9 p.
8. Jan <u>Vande Woestijne</u>	9 p.
9. Philips <u>Vande Wiele</u>	9 p. (huwt Agnees V.Meerhaeghe)
10. Klooster van Petegem	8 p.
11. Martin Nasens	7 p.
12. Loys <u>Vanden Dijke</u>	6 p.
13. Weduwe Gillis <u>Mabe</u>	6 p.
14. Pieter <u>Vanden Dorpe</u>	6 p.
15. Michiel Baert	6 p.
16. Franchoys <u>Van Meerhaeghe</u>	6 p. (ca. 10 hectaren)
17. Arent Blaublomme	5 p.
18. Pieter <u>De Bosschere</u>	5 p.
19. Pieter Vanden Hecke	5 p.
20. Joos <u>Van Meerhaeghe</u>	4 p. (ca. 7 hectaren)

In ditzelfde jaar 1571 was koploper Jan Vande Woestijne baljuw van Walem en Joos Vande Woestijne, die de tweede plaats bekleedt, was baljuw van Gud-Moregem.

Pieter Van Meerhaeghe (4°), Philips Vande Wiele (9°) en Arent Blaublomme (17°) zetelden in 1571 in de Walemse schepenbank.

top 10 der pachters :

1.	<u>Erfgen. Jan Van Meerhaeghe</u>	29 pond	(grote tienden)
2.	<u>Pieter Vande Wiele</u>	23 p.	(hof van Walem)
3.	<u>Joos Vande Woestijne</u>	16 p.	
4.	<u>Arent Van Meerhaeghe</u>	15 p.	(ca. 24 hectaren)
5.	<u>Frans Vande Wiele</u>	13 p.	
6.	<u>Daneel Voet</u>	11 p.	
7.	<u>Jan Van Rosieren</u>	10 p.	
8.	<u>Gillis Mahieus</u>	9 p.	
9.	<u>Jan Vander Stichelen</u>	7 p.	
10.	<u>Roegier Vanden Dorpe</u>	7 p.	

Uit deze belastingskohieren treden de Vande Woestijnes zeer duidelijk naar voor als de meest gefortuneerde clan van Wortegem met een 1°, 2° en 8° plaats bij de eigenaars en een derde plaats bij de pachters.

Zij worden op de voet gevolgd door de Vande Wieles met een 3° en 9° plaats bij de eigenaars en een 2° en 5° plaats bij de pachters.

Ook onze Van Meirhaeghes doen het niet slecht met een 4°, 16° en 20° plaats bij de eigenaars en een 1° en 4° plaats bij de pachters.

In deze hitparades noteren we natuurlijk ook namen als Vanden Dorpe Vanden Dijke, Mabe, De Bosschere enz...

Opvallend is ook hoe die clans zich niet alleen tevreden stellen met hun uitgebreide persoonlijke eigendommen, doch evenzeer de grote pachthoeven proberen binnen te rijven. Zo was het centrale pachtgoed van Walem (in 1570 : 55 hectaren) gedurende het grootste gedeelte van de 16° eeuw in handen van de Vande Wieles en de uitbating werd van vader op zoon doorgegeven :

- 1500 : Jan Vande Wiele, pachter van Walem, schepen.
- 1519 : Pieter Vande Wiele, zoon van Jan, schepen.
- 1551 : Frans Vande Wiele, zoon van Pieter, baljuw.
- (1569 : Willem Vd. Schueren x Clara Vd. Dijke, schepen)
- 1578 : Pieter Vande Wiele, zoon van Frans, schepen.

Pieter Vande Wiele werd in 1590 als pachter van Walem opgevolgd door Franchoys Van Meerhaeghe, de grootvader van onze Kanegemse stamvader Jan. In 1678 was Arent Van Meirhaeghe pachter van deze nog steeds bestaande en unieke hofstede.

Als we de bedragen bekijken die als belasting moesten betaald worden, dan steken de Vande Woestijnes, als eigenaars, met kop en schouders boven hun dorpsgenoten uit. Wij beschouwen hen dan ook als dé machtigste clan, zeker tijdens de 16° eeuw.

Uit een studie van de Hr. Castelain citeren we volgende gegevens omtrent deze familie (3) :

Francois Vande Woestijne was in 1509 pachter van de belangrijke hoeve Nederbouveloo te Wortegem. Hij is niet alleen baljuw van Walem (1516) doch ook van de heerlijkheid Ten Bulcke te Anzegem. Tijdens zijn huwelijk met Margriete Vanden Dorpe kocht hij 32 percelen grond en een hofstede van circa 25 hectaren. In totaal bezat hij zeker 50 hectaren eigendom.

Deze Franchoys Vande Woestijne is een kwartiervoorvader van alle 'Kanegemse' Meirhaeghes.

Zijn zoon Hendrik bezat twee hofsteden en ongeveer 17 hectaren land en een andere zoon Joos Vande Woestijne was de bezitter van twee heerlijkheden, twee herbergen, een brouwerij en ongeveer 87 hectaren land.

Joos Vande Woestijne pacht in 1571 ook de armenmolen "staende bijder kercke van Worteghem". Hij is baljuw van Oud-Moregem en bezit eveneens "eenen wintmuelene stampende rond ende plat saed". In datzelfde jaar "ghebruyckt Jan Vande Woestijnen eenen wintmeulen hem toebehoerende malende alle manieren van graenen." en in 1587 pacht Gillis Vande Woestijne "de watermuelene te Walem." Het ging deze molenaars dus duidelijk voor de wind...

Verliezen we echter niet uit het oog dat in de tweede helft van deze 16^e eeuw Vlaanderen op sociaal-ekonomisch vlak een ongekend dieptepunt bereikte, toen de Spanjolen van de katholieke vorst Filips II hier alles te vuur en te zwaard zetten in hun oorlogen tegen de protestantsgezinde Geuzen. Het nabije Oudenaarde was een bastion van het protestantisme en de streek had dan ook heel wat te lijden onder de verbeterde krijgsverrichtingen. Er werd gezegd dat de straten niet meer van de akkers te onderscheiden waren.

Op 18 juli 1581 richtten de baljuw en de schepenen van Anzegem, een buurdorp van Wortegem, een klaagschrift aan het stadsbestuur van Oudenaarde, waarbij de deplorabele toestand waarin hun dorp verkeerde, beschreven wordt : van de duizend bunder landbouwgrond was slechts "het thienste (deel) ghecultiveert, gnedrecht ende zeere schamelijck bezaeyt ende datte duer den tochten, leghers ende dagelicxsche pylasen (plunderingen) vanden vijant ons daghelix ons broodt ende leeftocht ghenomen ende gheplundert es, zo dat de inzetenen ende bewoonders van vaere (schrik) vreesse ende verschaichede vanden danseruase (gevaarlijke) ziekten ghestorven ende vergaen zijn, ja wel de twee deelen vanden volcke ofte bet." (4). Ook Wortegem deelde van de brokken toen bijvoorbeeld in de jaren 1580 de abdijhoeve van Walem gedeeltelijk werd platgebrand. De echo's van de oorlog klinken ook op uit een boedelbeschrijving die in 1581, na de dood van Pieter Van Meerhaeghe, schepenen van Walem, werd opgesteld. Zijn zoon Joos krijgt een nieuw huis toebedeeld, doch de overige erfgenamen gaan akkoord met de volgende clausule : "nieu woenhuus met conditien indient verbrant weerde bij fayt van orloghe of toedoen vande soldaeten, binnen twee jaren elcander instant te doene." Bedenken we hierbij dat Pieter Van Meerhaeghe in deze harde en risikovolle tijden nog blijkbaar genoeg reserves had om een nieuw huis te laten bouwen.

De weerslag van de crisis is ook duidelijk af te lezen uit de Wortegemse bevolkingscijfers :

- In 1557, voor het uitbreken van de crisis, telde het dorp 874 inwoners, verdeeld over 196 huishoudens.
- In november 1565, op de vooravond van het fameuze Beeldenstormjaar, wijst een bevolkingstelling uit dat "te Worteghem zijn onder jonck ende audt, cleen ende groet, neghen hondert ende vier ende twintich (924) persoenen." (5) Deze cijfers worden bevestigd door baljuw Jan Vande Woestijne en schepenen Jan Vande Wiele en Pieter Van Meerhaeghe.
- Wortegem kwam in 1600 uit de ramspoed te voorschijn met nog amper 131 gezinnen en in 1610 telde men nauwelijks 122 huishoudens of 500 à 550 inwoners. In een halve eeuw tijd betekent dit dat de bevolking, in vergelijking met het totaal van 1565, procentueel met eventjes 42 % verminderd is!! Toch kwam Wortegem er nog tamelijk goed vanaf, daar vele andere dorpen de helft tot 90% van hun inwoners verloren...

Achter alles onderschrijven we de woorden van de Hr. Castelain, waar hij zegt "dat de gegoede gezinnen, beter gewapend tegen de rampspoed, ook de triestige jaren 1570-85 getrotseerd hebben. Op het einde van de 16° eeuw houden de Vande Woestijnes, De Boscheres, Van Meerhaeghes, De Schieteres e.a. nog altijd de teugels strak in handen" (3).

Het was toen blijkbaar ook al zo dat de rijksten in een crisisperiode het minst te lijden hebben en vaak precies dan nog 'goede zaken' doen...

Als slotbedenking mogen we, wat onze familie betreft, gerust stellen dat de Van Meerhaeghes te Wortegem tot de klasse der begoede dorpsnotabelen behoorden. We menen echter dat we hen niet tussen de absolute koplopers, de Vande Woestijnes en de Vande Wieles, moeten situeren, meer eerder in de sub-top, ergens halverwege de toptien, samen met de Vanden Dorpes, Vanden Dijckes, Mabas e.a. Je leest vaak in de heemkundige literatuur dat de geschiedenis van een dorp in grote mate geschreven wordt door een beperkt aantal vooraanstaande families. We kunnen dit, alle verhoudingen in acht genomen, onderschrijven. Ook deze twee artikels over de "heren van Wortegem" wezen uit dat een paar familieclans, waaronder de Van Meerhaeghes, eeuwenlang een eersteplansrol gespeeld hebben op de Wortegemse scene. Doch we beschouwen die families dan wel als exponenten van een bepaalde sociaal-ekonomische klasse en niet zozeer als dragers van enkele vage en moeilijk te omschrijven leiderseigenschappen die eigen zouden zijn aan de families in kwestie. Als leiderschap al niet erfelijk is, dan is 'geld en bezit' dat in ieder geval, zoals hier werd aangetoond.

noten :

1. Penningkohieren Wortegem. nr.80/342. Stadsarchief Gent.
2. Daar we deze kohieren niet uitputtend uitgepluisd hebben bieden we u deze hitparades dan ook onder enig voorbehoud aan.
3. R. Castelain. Enkele gegoede burgerfamilies. Gaverstreke 1978.
5. Archief Kasselrij Oudenaarde. nr.234/18. Rijksarchief Ronse.
4. Audenaardsche Mengelingen. 1850, dl.4, pag 316-17.

Lambrecht : een aanverwante familie

Honderd jaar geleden huwde Bernard Meirhaeghe uit Kanegem te Aarsele op 11 oktober 1882 met Marie-Justine Lambrecht. Bruidgom en bruid zijn dan respectievelijk 37 en 30 jaar oud. Hun huwelijkskontrakt wordt verleden bij meester Constant Dhuvetter te Zonnebeke. U herinnert zich dat Constant de zoon was van Norbert Dhuvettere en Marie-Louise Meirhaeghe uit Ruiselede. Als huwelijksgetuigen ontmoeten we op het dorpshuis : Francois Lambrecht, 35 jaar en Charles Louis Lambrecht, broers van de bruid en Eduard Meirhaeghe, mulder te Kanegem, broer van de bruidgom. De genoemde getuige Francois Lambrecht was toen reeds gehuwd met Marie-Louise Meirhaeghe, de zuster van Bernard. Een "double alliance" dus.

Na het huwelijk vestigt het echtpaar Bernard Meirhaeghe-Lambrecht zich als landbouwers te Tielt waar hun zes kinderen geboren worden : Arthur (1883), Cyriel (1884), Adiel (1885), Marie-Louise (1887), Remi (1890) en Julia (1897).

Bernard Meirhaeghe en Marie-Justine Lambrecht zijn de grootouders van onze lezers Frans Meirhaeghe-Vergucht uit Roeselare, Clara Meirhaeghe-Everaert uit Tielt, E. Roelens -David uit Oostkamp, Paula Meirhaeghe-Tuyttens uit Tielt en de schoonouders van Mevr. L. Moortgat wed. Remi Meirhaeghe uit Brasschaat.

Laten we even nagaan waar grootmoeder Marie-Justine Lambrecht, echtgenote van Bernard Meirhaeghe vandaan kwam.

Zij werd te Aarsele geboren op 22 oktober 1852 als dochter van Francies Lambrecht en Juliana Van Quathem. Lambrecht en Van Quathem, twee geslachten die in de streek van Tielt niet weg te denken zijn uit de plaatselijke geschiedenis.

De ouders van Marie-Justine waren landbouwers te Aarsele en vader Francies ondertekent met vaardige hand haar geboorteakte.

Francies Lambrecht werd te Aarsele geboren op 8 februari 1809 als zoon van Charles of Carolus Lambrecht en Maria-Joanna Desmet. Ook vader Carolus ondertekent zwierig de geboorteakte van zijn zoon Francies.

Carolus Lambrecht werd eveneens te Aarsele geboren en wel op 9 september 1769 als eerste kind van Franciscus Lambrecht en Joanna Clara Desaer, die er huwden op 5 oktober 1768.

De bruid kwam te Aarsele ter wereld op 4 januari 1729 als dochter van Pieter Desaere en Petronilla Solier of Sesier (?).

De moeder van Marie Justine Lambrecht, Juliana Van Quathem, werd vermoedelijk te Tielt geboren omstreeks 1811 als dochter van Franciscus Van Quathem (geboren te Tielt op 10 maart 1783), als kleindochter van Ferdinand Van Quathem (geboren te Tielt op 10 november 1749) en Maria Francisca Desloovere uit Kanegem en als achterkleindochter van Pieter Van Quathem en Francisca Vander Ginste, dochter van Jan.

Totdaar in vogelvlucht een overzicht van haar her- of afkomst, waarbij we omtrent deze gegevens enig voorbehoud maken in afwachting dat we de families Lambrecht en Van Quathem eens ten gronde bestuderen.

Het is opvallend hoe ook de broer en de zusters van Bernard Meirhaeghe bij hun huwelijk een kontrakt laten opstellen :

- Juliana x Pieter Verhelst, bij notaris Wouters te Tielt op 14 januari 1871.
- Eduard x Maria Van Eenoo, bij notaris Dhuvettere te Zonnebeke op 18 september 1878.
- Marie Louise x Francies Lambrecht, bij notaris Van Zantvoorde te Gent op 24 oktober 1878.

We weten dat dit verwijst naar welstand en fortuin binnen de familie. Bernard Meirhaeghe heeft als boer en handelaar zeker zijn weg gevonden. Hij was tevens gemeenteraadslid te Tielt, maar dit is stof voor ons familieboek.

Tussen zijn nakomelingen ontmoeten we ook de allereerste "universitair" uit onze Kanegemse tak. Zijn zoon Remi werd veearts en voorzitter van de Belgische Boerenbond en Raiffeisenkas. Zijn kleinzoon Frans Meirhaeghe is apotheker en klinisch bioloog te Roeselare en zijn achterkleinzoon Jan Meirhaeghe studeerde een paar jaar terug af als dokter in de geneeskunde.

Wat deze tak van onze boom betreft (tak C) publiceerden we reeds als bijlage de rouwzantjes van Arthur Meirhaeghe, Remi Meirhaeghe en E.Z. Maria Meirhaeghe respectievelijk in Meermin 1, 5 en 6.

Pater Gaby Claerhout uit Tsjaad gezet

Onder deze titel lazen we in de Weekbode van 22 oktober 1982 een artikel dat we hieronder samenvatten.

Reeds vijf jaar verbleef Pater Gaby Claerhout in de heksenketel van Tsjaad (Afrika) nadat hij voordien uit het land van Amin was gezet. Op 6 september 1982 schreef hij nog een brief aan zijn moeder, de 82-jarige Magdalena Meerhaeghe en daags nadien werd hij opgepakt door soldaten van de waarnemende president Habre. Het nieuws in Pittem bleef binnen de familiekring en moeder Claerhout hoorde het pas op 23 september van enkele paters die het haar voorzichtig vertelden. Ze hadden ook een brief bij van de aartsbisschop van Tsjaad die vertelde dat Gaby goed behandeld werd en regelmatig bezoek ontving van de Franse consul en de Belgische ambassadeur. Een broeder jezuiet bracht hem ook kleren en eten.

Gabriël Claerhout werd te Pittem geboren in 1935 als zoon van Alois Claerhout, overleden te Tielit in 1981, en Magdalena Meerhaeghe, geboren te Wingene op 2 maart 1900 als dochter van Charles-Louis Meerhaeghe en Sidonie Decaigny (tak C).

Gaby volgde de grieks-latijnse humaniora aan het St.-Jozefscollege te Tielit. Hij trad binnen bij de Witte Paters van Afrika, volgde twee jaar filosofie te Bouchout-Antwerpen, een jaar noviciaat te Varsenare bij Brugge en vier jaar theologie te Eastview Ottawa en daarna nog drie maand pastoraal in Caklodge bij Londen.

In 1961 vertrok pater Claerhout naar Oeganda. Na zes jaar groeide zijn kleine missiepost uit tot een volwaardige parochie. Hij werd ekonoom in een klein seminarie en terzelfdertijd medepastoor en verantwoordelijke voor een nieuwe secundaire school. Gaby was ook negen jaar pastoor op de Bese eilanden, een eilandengroep op het Victoria Meer. In 1977 ontving hij vanwege de regering van de beruchte Idi Amin Dada de officiële mededeling dat zijn verblijfsvergunning niet verlengd zou worden omwille van de Afrikanisatie.

Op 29 november 1977 vertrok pater Claerhout van België naar Tsjaad om er een project te starten, nl. het oprichten van een instituut van de derde graad voor catechisten. Maar wat gebeurde er nu begin september 1982? In zijn brief van 6 september schreef Gaby dat de vijandelijkheden zich op 50 km. van hem afspeelden. Het vliegtuig van oppositieleider kolonel Kamougué, op de vlucht voor dissidente elementen onder zijn eigen vlaggen, moest een noodlanding maken nabij de missiepost van Claerhout en werd daarbij gekwetst. De kolonel werd verzorgd door de pater en vervolgens vroeg hij om naar een hospitaal in Kameroen gebracht te worden, op 250 km. van de missiepost. De verbindingsbrug was echter opgeblazen en de kolonel verliet de pater met onbekende bestemming. Kort nadat Claerhout terug in zijn missiepost was werd hij opgepakt. Eerst werd hij opgesloten in de gevangenis van Moundou en later op het hoofdkwartier van de politie in de hoofdstad N'Djamena. Intussen werden stappen ondernomen door pater Nothomb, broer van onze minister, die bij hem op de missie werkzaam is. Ook de Belgische regeringsleiders hebben zich met de zaak ingelaten. Ofwel zou aan pater Claerhout genade verleend worden (en dan zouden zijn oversten hem toch hebben doen uitwijken) ofwel zou hij uitgewezen worden. Die uitwijzing is dan half oktober '82 geschied en Gaby Claerhout kwam terug naar zijn moeder te Pittem aan de Oude Peerdenstraat.

Onder de foto van de pater lezen we : een tweede Afrikaans land wijst hem uit... hij zal herbeginnen op een ander '

Onze trouwe lezers weten reeds dat onze familienaam is afgeleid van de oeroude Wortegemse plaatsnaam "Merahaga". of Meerhage. Maar ook in Frankrijk, in Frans-Vlaanderen, bestaat een plaatsje met diezelfde naam! We citeren uit het 'Woordenboek der toponymie' van De Flou :

- la Meerhaghe : eene plaats te Houlle.
"gisant à la merhaghe; au Meraghe".
- la Meerhaghe : eene plaats te Clairmarais.
"à Clairmarais à la Mèrague."
- la Mèrague : versta de Meerhage.
eene landerij te Moulle en Houlle, beiden gemeenten in het canton St. Omer - Frankrijk.
"50 ares de betteraves à la Mèrague."

Het intrigeerde mij al die tijd. Wat in 's hemelsnaam kwam onze naam, als plaatsnaam, doen in Frankrijk? Zoeken maar! Dat is het aantrekkelijke van onze hobby, het boeiende van de genealogie, al is het vaak een naald zoeken in een hooiberg. Maar we hebben in al die jaren reeds zoveel 'naalden' teruggevonden.

Zo zijn we dan, mijn vrouw Andrea en ikzelf, op 28 september 1982 naar Frankrijk getogen om dat allemaal eens van naderbij te bekijken. Het werd een tocht vol nostalgie naar ons verleden. Het was me nog nooit zó opgevallen dat Frans-Vlaanderen ooit eens écht Vlaams Vlaanderen geweest was. Het begon al bij de grens. Poperinge, Abele, Steenvoorde... Stenvort, zeggen ze daar en ze verleggen het aksent omdat een Franse mond zo moeilijk Vlaams spreekt. En dan maar links en rechts van ons die oude Vlaamse namen. Het werd me een verwijt dat ik zo weinig afwist van mijn eigen Vlaanderen en dat ik dat Vlaanderen altijd beperkte tot het overschotje dat ons nog rest en waar onze burens aan gepeuzeld hebben. We rijden naar Beke, Hazewinde, Oxelaere, Bavinchove, Terdeghe, Schoubrouck, Zuytpeene, Noordpeene, Buyssecheure... Kan het nog Vlaams?

Vier kilometer voor St.-Omer bereiken we Clairmarais. 'Het klare moeras!' We zien het al van bij 't inkomen van de gemeente: een blinkend lief meertje, bossen, groen en zeer moerassige landerijen, doortrokken met afwateringen en sloten. Ik denk aan de betekenis van onze familienaam: moeras of zompige grond omheind of begroeid met groen en laagstam. Hier vind je een gelijkaardige situatie. Zou hier dan ook in de nevels der tijden spontaan en net zoals te Wortegem de plaatsnaam 'Meerhaghe' ontstaan zijn? Of is een Wortegemse Van Meirhaeghe later ooit eens tot hier doorgetrokken om het stuk land dat hij bewerkte met zijn familienaam te dopen?

Vlak voor de kerk van Clairmarais ligt 'la mairie', het gemeentehuis. Wij binnen. Een vriendelijke secretaire is ons zoeken gegene en zoekt alvast alle mogelijke bronnen voor ons op. Helaas, geen Meerhaeghe, noch als familienaam, noch als plaatsnaam. Wel vinden we in 't oude kadaster de vlaamsklinkende namen van Boneghem en Schoubrouck. In de bevolkingsregisters liggen de Vlaamse familienamen veruit in de overmacht. Met als troostwoord van de hoffelijke secretaire dat er nog andere archiefstukken gedeponereerd zijn in Arras en na een bezoek aan het kerkhof waar de zerken met de gebeitelde namen als Grave, Degrave, Devinck, Cleenewerck, Maes, Holvoet, Ryckewaert er nog eens aan herinneren hoe Vlaams hier alles eens was, trokken we verder naar Moulle,

Hetzelfde beeld van bos en moeras en ontelbaar veel kleine moes- en groententuinen langs de weg. "Pommes de terre 15fr/25 kg. et choux-fleur." Ik geloof de enige rijkdom van een industrie-arme streek. Ik vergat u nog te zeggen hoe lief we Cassel vonden en hoe machtig de ruïnes van de abdij in St.-Omer en hoe anders rood het rood was van de koeien in de weiden, een vaal rood, niet dat diepe rood van onze koeien, of kijk, we waren al in Mouille - de kerk - la mairie - dedju! gesloten! Maar een goeie speurder laat niet los en we richten onze schreden naar een riant krot-woningske dat vlak tegenover de kerk staat te dromen en aan een oudje kon ik in mijn beste Frans mijn vragen kwijt. En "ja" (in 't Frans), zei ze, "Mérague, cela existe, quelque part dans les marécages." Ergens in de moerassen... En van iemand die men niet direkt vindt zegt men te Mouille : il est dans la Mérague Hij zit in de Meerhaghe... Tiens, dacht ik, 't lijkt een beetje op die spreuk van Kanegem die we allemaal kennen. Maar verder geen familienamen als Meirhaeghe, Van Meerhaeghe of Merège, zoals ze in 't verre Frankrijk zeggen. "Men noemt mij hier la Flamende" (met de 'e' van kende), zegt ze; je m'appelle Hardewich en met een uitgesproken lief gebaar wijst ze ons de weg naar Houille, één kilometer verderop. Houille, zeg maar 'Hoele', is een dorpje op een riviertje van dezelfde naam. 'Les betteraves à la Mérague' zijn er nog steeds, dat hebben we gezien. La patronne van het restaurant zei ons : la Mérague, c'est une côte en quittant Houille vers la Nationale 43, près de l'hotel Franco-Russe. En uiteindelijk stonden we dan op die helling, op de Mérague, precies zoals we te Wortegem op de Meirhaege stonden.

We hebben dan stilletjes de terugweg aangevat, voor de aardigheid slenterend van dorp tot dorp, over Watten, Vulverdinghe, Volckerinkhove. We kochten patatten in Lederzele, trokken over Ochtezele, Oudezele, Winnezele, Kruysweg en via Oostcappel en Roesbrugge reden we West Vlaanderen weer binnen.

Ook wij zaten dus in de Meerhaghe. Over de oorsprong van deze plaatsnaam zijn we echter niet veel wijzer geworden. Om die te achterhalen zullen we diep in de Frans-Vlaamse archieven moeten duiken. Via ons Meerminneke brengen we u zeker op de hoogte als we ergens hieromtrent nieuwe gegevens mochten vinden.

.Jan Meirhaeghe.

En Vlaamse wijnboer te Bordeaux

Met dit stukje vertoeven we nog even in het très douce France. Van nicht Marijke Herman echtg. Debaets uit Kanegem ontvingen we fotocopies van een artikel dat onlangs in de Autotoerist verscheen. Onder de titel 'een Vlaamse wijnboer te Bordeaux' heeft de auteur Jan Minner het over de elf hektaren Vlaamse druiven van Etienne Van Meerhaeghe. We citeren enkele passages :

Bij een bezoek aan de gebouwen van Château Ségur d'Arsac, een paar eeuwen geleden ordentelijk rond het kasteel neergeplaatst, komt men vooral onder de indruk van de monumentale wijnkelder. Zesduizend vaten of pakweg twee miljoen flessen vinden er plaats. In het kader van het uitgestrekte terrein, omzoomd door bossen, lijken de toch ruim elf hectaren wijngaard slechts een goedverzorgd bloemenperkje. Om het ganse domein te bezoeken is het gebruik van een wagen beslist nodig.

Na onze rondrit wachtte Frieda De Rijcke, echtg. Etienne Van Meerhaeghe ons op de trappen van het kasteel op, met de allure van

een kasteeldame, maar met een sympatiek gebaar dat iedereen bij het dorstige weer best begreep. "Het doet elke keer plezier wanneer er Vlamingen over de drempel komen", waren haar welkomstwoorden. Na het proeven van de eerste wijn gaf onze gastvrouw zelf de begeleidende kommentaar en zelden zagen en hoorden we een dame met zoveel fijngevoeligheid en met zoveel liefde voor de wijn een degustatie leiden. Bij dat alles zat Etienne Van Meerhaeghe zachtjes te glunderen aan de kant waar de grootste glazen waren geserveerd. "De schat van een kerel" -zoals zijn vrouw hem steeds noemt- houdt voortdurend het peil van zijn glas in het oog en heeft de wet van de kommunicerende vaten nog niet vergeten : zijn gasten zal het niet aan wijn ontbreken. Ondertussen heeft hij het over de druivenoogstmachine die vorig jaar werd aangeschaft en waarmee ook de druivenpluk van enkele der grootste kastelen van Margaux werd verricht. Volgt dan de beschrijving van enkele Ségur d'Arsac wijnjaren. Het artikel wordt als volgt besloten : Mocht je ooit in de streek van Bordeaux vertoeven, verzuim dan niet een paar uurtjes door te brengen in de oase van rust die Ségur d'Arsac aanbiedt. Steeds welkom, ook als de familie Van Meerhaeghe-De Rijcke niet aanwezig is. Keidermeester Mouillac neemt dan met plezier de taak van gastheer waar. Zoals hijzelf met lichtblozende wangen zei : "Vous êtes toujours les bienvenus. Moi j'aime bien les gens du Nord".

Wij laten ons dat natuurlijk geen twee keer zeggen. Allen daarheen dus en degusteer er eentje op onze gezondheid.
adres : Château de Ségur d'Arsac, F 33460 Arsac-Margaux.

- - - - -

voor u gelezen in de pers :

- Kozijn Carlos Debaets werd als vertegenwoordiger van Kanegem in de nieuw verkozen Sportraad van de stad Tielt opgenomen.
- Mevrouw Christiane Vergucht echtg. F. Meirhaeghe maakt deel uit van de Kulturele Raad van de stad Roeselare.
- Tijdens de rundveeprijskamp te Zwijnaarde in september 1982 werd de Beker van de stad Gent toegekend aan de Heer Pascal Van Meirhaeghe uit Wortegem-Petegem. Hij behaalde de
 - 2° en 4° plaats bij de stieren zonder tanden
 - 1° plaats bij de stieren met tanden
 - 1° en 2° plaats bij de vaarzen zonder tanden
 - 3° plaats bij de vaarzen met vier en zes tanden
 - 3° plaats bij de volwassen melkkoeien
 - 1° en 2° plaats bij alle mestvee.

Waarvan akte! Wij hebben altijd al gedacht dat de Meirhaeghes wisten hoe ze de koe bij de horens moeten vatten...

rechtzetting :

In ons artikel over "geestelijken in onze stamboom" (Meermin 6) hadden we het op pagina 11 over Pater Frans Claerhout, missionaris in Zuid-Afrika. We stelden verkeerdelijk dat hij de zoon was van Alois en Magdalena Meerhaeghe uit Pittem. Niet Frans, maar wel pater Gaby Claerhout, over wie meer in dit Meerminneke, is de zoon van voornoemde ouders.

En Adam Gewon Seth

SIETSE-ARNE Schelpe, geboren te Poperinge op 28 oktober 1982.
zoon van Marck Schelpe en Greet Meirhaeghe uit Poperinge.
kleinzoon van Arnold Meirhaeghe en Irene De Backer uit Ardooie.

AN Meirhaeghe, geboren te Roeselare op 7 november 1982.
dochter van Jan Meirhaeghe en Kristien Piccavet uit Roeselare.
kleindochter van Frans Meirhaeghe en Christiane Vergucht.

HANNES Decavele, geboren te Tielt op .. december 1982.
zoon van Geert Decavele en Chantal Devolder uit Aarsele.
kleinzoon van F. Devolder en Cora Meerhaege uit Tielt.

MARIO Meirhaeghe, geboren te Jeuven op 21 maart 1983.
zoon van Daniel Meirhaeghe en Hilda Stas uit Wilsela.
kleinzoon van André Meirhaeghe en Margriet Huys.

in goede en kwade dagen

Lieve Meirhaeghe, dochter van Frans Meirhaeghe en Christiane Vergucht, huwde te Roeselare op 4 april 1983 met Luc De Nil.
adres : H. Van Brederodestraat 36 - 9000 Gent.

Wij denken aan

Michel Van Meerhaeghe, weduwnaar van Georgette Martijn en echtgenoot van Beatrijs Deslee, uit Avelgem.
Geboren te Berchem-Oudenaarde op 16 februari 1926.
Overleden te Brugge, A.Z. St.-Jan, op 14 mei 1982.
Michel was verkoopsdirecteur van PVBA Symaco en Technisch Directeur van de Avelgemse Spinnerij. Hij was tevens lid van onze familievereniging.

Julia Meirhaeghe, echtgenote van Adiel David uit Tielt.
Geboren te Tielt op 5 april 1897.
Overleden te Tielt op 24 november 1982.
Zij was ere voorzitter van de KVLV-boerinnenbond.

van de hak op de tak

Filip Meirhaeghe : Nationaal Kampioen ! !

Uit het maartnummer van de OMS Bode, het maandelijks tijdschrift van de K.V. Ostend Motor Sport Club nemen we het volgende stukje over :

Filip is geboren op 5 maart 1971 en is de zoon van Jan Meirhaeghe. Voor de kenners is dit genoeg, dwz, alles gezegd. Jan was crosser en trialist sinds oktober 1963... dus bijna twintig jaar ! Filip is sinds een paar jaar te zien in de non-stops met een 50 cc en nu ook met de fiets. In ons "intiem tornooi" vliegt hij van zijn brommer naar zijne vélo. Hij klasseert zich niet slecht bij de Kleine Cylinders en met de fiets, nou ja... 't is een plezier om die knaap aan het werk te zien !

Vader en zoon Meirhaeghe zagen voor het eerst de fietsjongens aan het werk te Bilstain. De Spaanse Montesa Boys konden er erg goed mee weg. Dat was in 1981 en toen al indrukwekkend. Nu doet men een halve draai boven op een auto en men spreekt er niet meer van !

Augustus 1982 : eerste deelname tijdens "de Nacht van Bilstain". Zeer koud, regen, mcdder en Filip... die won, voor de zoon van Jean Crosset, ook zo een beroemdheid in de motorwereld. De Vaaltjes keken niet zo vriendelijk naar dat Vlaamse jochie, maar toen ze vernamen dat het de zoon van Jan was... ja toen, toen was alles te begrijpen ! Daar vernam de familie dat er kampioenschappen zouden plaats vinden in samenwerking met de erkende fietscrossfederatie.(F.BMX.B.) Op telkens vijftig piloten won Filip in Braine L'Alleud, was hij tweede in Bilstain, nog eens tweede in Bilstain en de vierde proef won Filip in Braine-le-Château. De eindstand was gelijk voor Filip en Crosset, maar de finale gaf de doorslag ! Bravo Kampioen !!

- - - - -

In het maartnummer van "Ons Doomkerke", tijdschrift voor folklore en familiekunde van Groot Ruiselede, verscheen van de hand van Geert Deguffroy een bijdrage over "de familie Meirhaeghe en hun Meerminneke".

Op basis van de gegevens uit ons familieblad heeft hij het onder meer over de herkomst en de betekenis van de naam "Van Meirhaeghe" en over onze familiewapens.

We citeren een passage omtrent de herkomst van ons familiewapen : "Wie weet zag een van de stoere voorvaders in een wazig moment deze meermin opstijgen uit het zompige moeras waar ze al zolang naastwoonden. Of was het een meernimf, dat goedaardig vrouwelijk wezen dat onze rivieren en bossen bewoonde en voorgesteld werd onder de gedaante van een bevallig meisje, half vis, half vrouw. Hier te lande zouden we eerder het laatste aanhangen, want wie droomt er niet van om ooit een mooie vrouw uit het water te zien opstijgen? Als symbool mag onze meermin er alvast zijn en hoort ze zeker tot de mooiste en meest aansprekende familiewapens".

Toch een kleine rechtzetting waar de schrijver zegt dat "de zoekers erin slaagden om de bakermat van deze familie te bepalen te Nokere tot in 1210. Niet Nokere, maar buurdorp Wortegem is natuurlijk de bakermat van alle (Van) Meirhaeghes.

- - - - -

familieboek.

Zoals gezegd zijn we koortsachtig bezig met het persklaar maken van onze familiegeschiedenis, ons familieboek dat we U misschien reeds op ons familiefeest zullen kunnen aanbieden.

Mogen we onze lezers en familieleden verzoeken om ons, indien ze dit nog niet gedaan hebben, de recentste gegevens toe te sturen in verband met hun gezinssituatie : plaats en precieze data van geboortes, huwelijken en overlijdens.

Mogen we ook vragen om ons oude familiefoto's van vóór wereldoorlog twee (groepsfoto's van gezin, trouwfoto's van grootouders enz...) te bezorgen, om die eventueel in ons familieboek af te drukken. Deze foto's krijgt U zeker terug, hetzij met de post, hetzij ter gelegenheid van ons familiefeest in augustus.

Bij dageraad in april

't Is stil... hoort hoe stille dat het is !
 De bomen zwijgen... of is 't slapen dat ze doen ?
 Het waas van nevel vertroebelt 't uitzicht over 't groen
 En in de sloot fluistert niet eens het droge lis.

De boerderijen in het landschap liggen diep gehurkt,
 En uit een schoorsteen krult een watten lint :
 De oude boodschap dat een nieuwe dag begint.
 En in de stal ligt 't vee dat haast geruisloos snurkt.

De hoeven waarrond hier en daar een wal
 Scheppen het valse beeld van uitgestorvenheid;
 Niets laat vermoeden dat in hun geborgenheid
 Het volle leven heerst dat straks ontwaken zal.

Een stille uil sluit 't laatste hoofdstuk van de nacht
 En wiekt zonder geluid als een gevleugeld spook
 Dat plots van boven 't veld uit 't halve duister dook
 Onzichtbaar zoekt hij nu zijn nest, verzadigd van zijn jacht

Een egel slurpt onhoorbaar aan 't slootje langs de akker
 Verzadigd na zijn maal van slakken in een tuin;
 En op de hoogste tak van een populierekruin
 Maakt d'eerste lijster d'andere vogels wakker.

Dra doen zij allen mee, gevolgd door al de dieren,
 En 't loeit en 't kakelt, 't hinnikt, knort en bast
 Op al de hoeven in het rond, zoals het dieren past;
 En boven d'akkers hangt de leeuwerik te tierelieren.

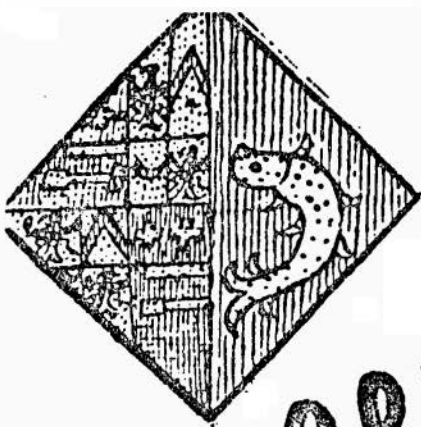
- - - - -

Richard - Daniel Meirhaeghe

11 april 1982

paaszondag

- - - - -

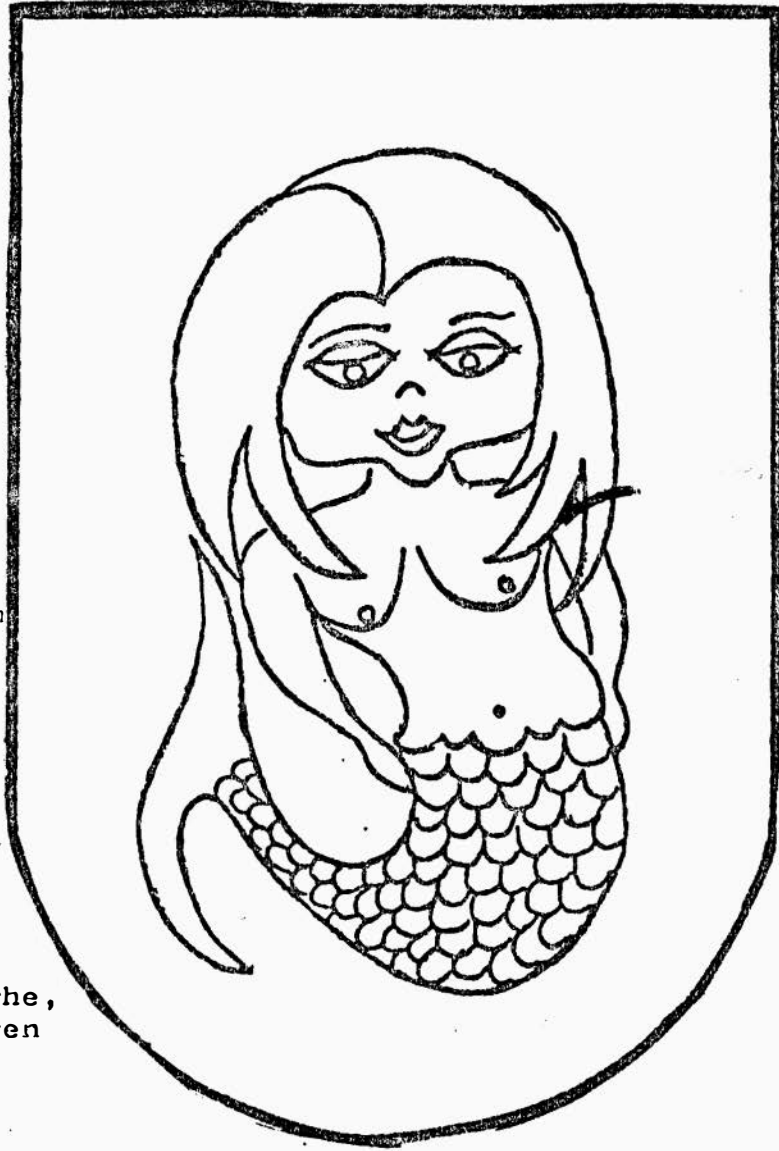

ik meerminneke.

Uit oorkonde van Arnulf I
Graaf van Vlaanderen anno 964

...WALENEM dictam
id est Bucingehem, MERHAGA,
Loceca, Moica, Moringehem, Ostrehem

...2 bunaria sita in MERHAGA

Aan allen :

van: " de merhage, Van Merhaghe,
Vanmeerhaeghe, Vanmeerhaghe,
Vanmeirhaeghe, Meirhaeghe, Meerhaeghe,
Meerhage, Myrage, van Vandermerhagen
tot Merache

en 100 anderen".

*(van) Meirhaeghe's
Familiekontaktblad*

Mag ik mij voorstellen ? .

Ik ben : "Het Meerminneke".

Kontaktblad voor alle naamgenoten, dus familie-genoten!

Ik werd geboren uit de asse van eeuwen, in het zegelmerk van Loy Van Meerhaege, schepen van de Heerlijkheid Van Walem te Wortegem en wonend op de Meerhage in 1520.

Zwom dit lieve figuurtje rond in een misschien toenmalig klaar meertje of in een kleine, klare vijver van de Meerhaege, samen met de dolfijnen van de neven en de nichten en met "le poisson dressé sur la queue la tête à dextre" uit het wapen van een andere Van Merhaghe ?- Wie zal het weten ?-

In elk geval reikte de fantasie van onze voorvader zo ver en scheen hij toen reeds op de hoogte van dit mythologisch figuurtje dat hij : - gelet op de plaats waar hij woonde

- en gelet op water-element

in zijn naam dit Meerminneke opnam in zijn zegelmerk.

Het doel van ons Meerminneke is een kontakt te leggen tussen alle naamgenoten, elkaar beter te leren kennen, iets meer van elkaar te weten, te zien hoe de verschillende takken van onze grote stamboom verder geëvolueerd zijn.

Het Beheer en de Redaktie liggen in de handen van :

Vader: Jan Meirhaeghe
Europastraat, 15,
8770 Ingelmunster
Tel. 051. 30.65.29

Zoon: Herman Meirhaeghe
A. Latourstraat, 31
9218. Gent-Ledeberg.
Tel 091.31.38.49

Het Meerminneke verschijnt viermaal per jaar en kost 200 fr. te storten op rekening nummer 737 - 4262090 - 50 van Herman Meirhaeghe, A.Latourstraat,31, 9218 Gent-Ledeberg.

De kolonnen staan open voor iedereen die ook een woordje wil placeren, in ernst of luim, in dichtwerk of proza, in sport of spel. Er is een familierubriek. Zij leeft met U mee van wieg tot graf, met al de grote of kleine gebeurtenissen die een mens op deze reis beleeft. Het komt er alleen op aan, als trouwe meerminnaar of meerminnares, deze dingen over te maken aan de redaktie. Ik wed dat U na drie maanden reeds uitkijkt naar deze rubriek. Maar wij geven ook meer. En meer dat is alles wat wij uit de archieven opdiepten vanaf het jaar 1200 tot nu.

Wij leggen met U en voor U een familiearchief aan. Daarom diept U uit de oude laden alles wat U missen kunt. Oude foto's, oude doodzantjes van naamgenoten en familieleden, oude brieven uit vergane tijden. Het moet een historisch dokument worden voor ons nageslacht !!! Wij maken Uw stamboom niet alleen uit namen maar uit onvergetelijke souvenirs.

Nu leven wij allen naar het FEEST toe. In grote getale zult U er zijn.

WIE HELPT ER TREKKEN EN STEKEN AAN DE KAR ???

Zo rolt het gemakkelijker !!!

BESTE NAAM - en FAMILIEGENOTEN,

Vallen wij maar meteen met de deur in huis !!!

Inderdaad : de eerste bladzijde van dit speciaal Meerminneke roept U al direkt op naar het FAMILIEFEEST van alle (Van) Meerhaeghen, om het even hoe ook hun naam geschreven wordt.

ALLEMAAL HOREN ZIJ ERBIJ !!

Ik ben zo stout te verklaren (en dit na jaren opzoekingen en steunend op een stevige ondergrond) dat iedere Meirhaeghe, met of zonder " van " kan geënt worden op de boom die wortel schoot te WORTEGEM en wel bepaald op de " Merhaghe " nu nog gekend onder de naam MEERHAEGHOEK

Toen wij onze speurtocht aanvingen naar ons verleden, in 1976 te Kanegem (misschien wel omdat iedereen een beetje heimwee naar 't verleden heeft en omdat de toekomst ons nu nog zo weinig schijnt te bieden) durfden wij niet dromen dat wij het werkelijk zo te pakken zouden krijgen. Aanvankelijk nieuwsgierige hobby, werd het al gauw een boeiende bezigheid - een fascinerende studie - een obsessie met als onverwacht dankbaar gevolg een familieboom als een monument met levende echte mensen. Dit tenminste hebben wij gepoogd.

Onze naam was "MEIRHAEGHE" zoals ons vader die naam droeg en vóór hem ons grootvader en alle stamvaders die ons vooraf gingen. Zo dachten wij althans. Maar al gauw gleed de pen van de dorpspastoor of van de gemeenteklerk uit in verschrijvingen en varianten en onze naam werd geradbraakt op alle mogelijke wijzen... en Meirhaeghen werden Meirhaege, Meerhaeghe, Myrage, Vandemerehage omstreeks 1700 een voorzetsel bij te krijgen en Meirhaeghe werd Van Meirhaeghe, opnieuw in vele, verschillende schrijfwijzen want de Meirhaeghe die rond 1650 in Kanegem opdook noemde wel degelijk " Jan Van Meirhaeghe "

Later konden wij ontsluiëren dat dezelfde Jan uit Nokere kwam...en diens Voorvaderen uit Wortegem.

WORTEGEM : De wieg van alle VAN MERHAGHEN

en mijn stoute verklaringen, hierboven afgelegd; laten mij toe U allen familiegenoten te noemen; want allen zijn wij takken van dezelfde boom, de boom die wortel schoot in de Merhaghe tussen Wortegem en Ooike, en U uit te nodigen naar het FAMILIEFEEST van alle Merhaghen ter wereld !

U WORDT ER VERWACHT !!! U ZIJT ER WELKOM !!!

OOK U , MEIRHAEGHE-DOCHTERS door het lot door de eeuwen heen ongenadig bejegend. daar Gij door het huwelijk bijna Uw naam verliest, zijt uitgenodigd met Uw man, Uw kinders, de kinders van Uw kinders en de kinders van hun kinders tot in het zoveelste nageslacht.

Wij vragen met aandrang dat elke Van Meirhaeghe alle Van Meirhaeghen of Van Meerhaeghen of Van Merhaghen van mond tot mond zouwt willen uitnodigen want ons is het niet mogelijk allen te bereiken gezien wij meestal via telefoonboeken en andere alleen de Naamgenoten kunnen bereiken.

Hoe U met ons in kontakt kunt komen en wat er U te doen staat leest U verder wel.

De Meirhaeghestamboom, eeuwen oud, bestaat uit één onderstam met twee geweldige spijlen : de Oudenaardse en de Kanegemse spil. Samen vormen zij een machtige kruin die eeuwen overschaduwet !!!

Water

U komt beslist ook op ~~Zaterdag~~ Zondag 20 augustus, in een uiterst gezellig familieonderonsje, in deze schaduw meevieren en rusten.

OUDENAARDE

20 AUGUSTUS 1983

GROOT (VAN)MEIRHAEGHE FAMILIEFEEST

Zoals aangekondigd gaat het Groot Van Meirhaeghe Familiefeest definitief door te Oudenaarde op 20 Augustus 1983. Wij hebben Oudenaarde als verzamelpunt uitgekozen omdat dit de hoofdplaats was van de aloude kasselrij waaronder Wortegem ressorteerde en omdat onze Wortegemse voorvaderen allen poorters waren van deze stad. Allicht snuiven wij er nog iets op van die langvervlogen sfeer.

Het feestprogramma ziet er in grote lijnen als volgt uit :

- vanaf 14u30 : aankomst op de grote markt
verwelkoming met beiaardconcert.
- te 15 uur : eucharistieviering in de Ste Walburgakerk
gecelebreerd door familieleden-Priesters.
- om 16 uur : korte optocht door het centrum met het Muziek-
korps van EINE en de vlaggen van België, Vlaan-
deren, Frankrijk, Wortegem, Nokere, Kanegem en
de splinternieuwe familievlag-met-meermin.
- om 16u45 : ontvangst op het historisch stadhuis waar een
kort welkomswoord zal gesproken worden.
Daarna worden wij van op de pui van het stad-
huis allen vereeuwigd op de familiefoto
Vertrek naar de feestzaal Mantovani
- om 18 uur : wordt de apéritief uitgeschonken.
- om 19 uur : schuiven wij de benen onder de feesttafel
het menu -tomatenroomsoep
-varkensgebraad op grootmoeders wijze
lentegroen en aardappelkroketten
-goede wijn
-koffie en gebak
- om 21 uur : start het gezellig avondfeest met Disc-Jockey
die, op erewoord niet oorverdovend zal spelen
om ons toe te laten een familiaal keuveltje
te slaan met iedereen in een uitgebreid gezellig
familie-onderonsje.

Wij zijn ervan overtuigd dat wij U hiermee iets degelijks aanbieden voor een toch nog doenbare prijs van 900 F per persoon.

Deze som kan overgeschreven worden met de vermelding : "Familiefeest" op rekening nummer 737 - 4262090 - 50

van Herman Meirhaeghe
A.Latourstraat, 31 ,
9218 GENT - Ledeborg.

Voor kinders onder de 12 jaar is een prijs voorzien van 450 F

Gelieve echter bij storting schriftelijk te laten weten wie vertegenwoordigd zal zijn. Naam en adres opdat wij U van het verder verloop kunnen op de hoogte houden !!!

Wij rekenen erop dat dit Familiefeest door Uw talrijke aanwezigheid een sukses zal worden dat met gouden letters zal geboekt worden in de annalen van onze familiegeschiedenis. Het is de ideaalste gelegenheid om eens kennis te maken met de ANDERE tak van de boom.Een andere tak...maar van hetzelfde hout.

Het geslacht Van Meerhaeghe in de 13e en 14e eeuw

In de geschreven archiefbronnen komt de 'kleine man' eigenlijk pas voor het eerst naar voor in de loop van de 13e eeuw en hier begint dan ook de kleine geschiedenis van hen die ons deze naam hebben gegeven.

Inderdaad het gebruik om de mensen met een naam te noemen vindt zijn oorsprong ergens tussen de jaren 1200 - 1300 hoe vreemd dit ook mag lijken.

Onze allereerste naamgenoot vonden we terug in een oorkonde van de abdij van Ename uit 1248 waarin ene Willekin de Merhage te Ooike vermeld wordt. Misschien wijst de verkleinvorm van zijn doopnaam er op dat hij op dat ogenblik nog minderjarig was en vermoedelijk werd hij omstreeks 1230 geboren. Het is niet bewezen dat Willekin ook een inwoner van Ooike was. Het is best mogelijk dat hij een Wortegemnaar was die gronden in uitbating hield op de Meerhage, die zich uitstreckte op de grens van Ooike en Wortegem in de nabijheid van Walém.

Verder vinden wij in een inventaris van de Gentse Sint-Pietersabdij die geweldige bezittingen had een viertal naamgenoten terug. Zij waren cijnsboeren die op gestelde tijden aan de abdij een deel van hun opbrengsten moesten afstaan, cijnsgeld betalen en bij bepaalde gelegenheden op het centrale abdijsgoed van Walem moesten helpen of 'diensten' leveren.

Aldus schrijven wij 1281 en we bevinden ons 'in parochia de Wortenghem'.

Op de feestdag van Sint Michiel betaalt Gertrudis de Merhaghe vier solidi en 1 denier. Daarenboven staat zij in natura één mud evene of haver af. Met Kerstmis en op Sint Stefanusdag (25 en 26 december) levert zij acht broden en vier hoenders. Medio Martio of midden maart betaalt Gertrudis nog eens vier deniers cijnsgeld. Dit alles over de akkers die zij gebruikt in 'de census de Walhem'.

Over deze eerste naamgenoten die tegelijk onze voorouders zijn kunt U alles lezen in ons Familieboek of in ons familietijdschriftje 'Het Meerminneke'. Wij kunnen immers in deze korte voorstelling U slechts een proevertje geven van het boeiende in deze, onze familiegeschiedenis.

Wij laten U meegenieten van al onze opzoekingen als van goede, oude wijn. Wij maken U een beetje meer naambewust.

Wij doen voor U uit de doeken :

- de schrijfwijze
- de betekenis
- de herkomst van de naam 'Meerhaeghe'

Wij vertellen U duizend-en-een dingen die de geschiedenis van de kleine man ook boeiend maken. Waarover U zult glimlachen, of grimlachen, of ook fier zult zijn.

Maar dan moet U er bij zijn !!! U hoort er toch bij !!!

De Meermin in het wapen van de familie Van Meirhaeghe.

... na deze korte reis door de sprookjesachtige wereld van de volksfantasie begeven we ons naar Wortegem waar Lodewijk Van Meerhaeghe, in 1520, als schepen van de heerlijkheid van Walem zegelde met een meermin

Vroeger zegden wij reeds dat we niet wisten waarom Lodewijk nu precies een meermin in zijn wapenschild vcerde. We legden toen wel het verband tussen MEERmin en MEERhaeghe die beiden met het element "water" te maken hebben. Ons familiewapen zou aldus, ten dele, een 'sprekend' wapen kunnen zijn, dat als het ware de naam in een beeld vertaalt. Zo droeg de Wortegemnaar Pieter Van de Wiele een 'wiel' in zijn zegel. Een sprekend voorbeeld van een familiewapen. De naam 'Meerhaeghe' is echter heel wat moeilijker door een tekening voor te stellen en alleen het eerste deel van onze familienaam (Meer) zou door de meermin vertaald zijn.

Op zoek naar de oplossing van het raadsel zijn wij gaan grasduinen in de archieven. Het liet ons toe een verband te leggen tussen de elementen : Cauborre - Meerman- Meermin - Meerhaeghe - Van Meerhaeghe - de Merhage en hier ligt zeer zeker de oorsprong van ons familiewapen...

voor het ganse verhaal: zie 't Meerminneke.

De dolfijn in het wapen van de familie Van Meirhaeghe.

... zoals gezegd in Meerminneke nr 5 ontvingen we van de Heer Frantz Van Dorpe uit Sint Niklaas een fotocopie van het Dolfijn-wapen dat door een 16e eeuwse tak van onze stamboom gedragen werd. Meermin en dolfijn : alweer waterelementen die er op wijzen dat onze naam wel degelijk met 'meer' te doen heeft !!!

Het familiewapen in onze familie :

In ons Familieboek en in 't Meerminneke leest U het slaande en sluitende bewijs dat deze beide wapens (meermin en dolfijn) onze voorouders toebehoorden.

Het is een boeiende historie.

Moest ik ooit eens roman plegen, dan kon ik zeker geen betere titel vinden dan : "Die, van de Merhage". Hij zou duizenden levens omvatten in meer dan 700 jaren. Hoeveel Graven van Vlaanderen, hoeveel Koningen zijn hier voorbijgetrokken?? Hoeveel wilde legerbenden die roofden en plunderden?? Hoeveel gesels als honger, cholera, pest ?? Hoeveel oorlogen hielden hier een ongevraagde selectie ??

Hoeveel van onze voorouders konden het niet bolwerken in de opstapeling van tegenslagen ?? Hoevelen hielden toch stand ? En hoe kwamen zij uit de strijd ??

Wij schrijven deze roman voor U. Met mensen van vlees en bloed. Waar lag hun have en erf ?? Waar woonden zij ??

Stelt U belang in dit familieboek, laat het ons weten !!

BESCHULDIGDE, STA OP !!!

Tussen de duizenden processen die tijdens het ancien Régime voor de Raed van Vlaanderen werden gevoerd, vonden wij er een tiental terug waar naamgenoten bij betrokken waren.

Ook onze voorzaten liepen al eens naast de schreve en gingen het wetboekje te buiten. Ondertussen heeft de tijd hun daden onder het stof der vergetelheid bedekt tot er eeuwen later een verre nakomeling opstaat om al die ouwe koeien weer uit de gracht te halen. Niet dat we de eeuwige rust van onze voorouders willen verstoren!! Er was alleen die niet in te tomen nieuwsgierigheid én de wetenschap dat ook ons niets (on-) menselijks vreemd is...

Wij dachten er goed aan te doen om U de teksten voor te leggen zoals zij in het 17de eeuwse Vlaams gesteld zijn, ten-einde een maximum aan sfeer en lokale kleur te vrijwaren.

Om de leesbaarheid te vergemakkelijken hebben wij wel (tussen haakjes) hier en daar een begrip of woord hertaald.

Nog een tip : een goede methode om deze oude teksten te begrijpen is ze gewoon in Uw dialekttaal te lezen, zonder ze letter voor letter uit spellen

In het jaar 1660 blijkt ene Willem Van Meirhaeghe uit Ooike het erg letterlijk aan de stok te hebben gehad met Janneke Verriest, de dienstmeid van de plaatselijke pastoor Jan Desmet.

Deze Willem Van Meirhaeghe, zoon van Willem en Antonia Claerhout, werd te Ooike geboren in 1633. Zijn vader Willem, een volle kozijn van onze Kanegemse stamvader Jan, was schepen en greffier te Ooike en zijn grootvader Jan Van Meirhaeghe was er baljuw. Willem behoorde dus zeker tot de dorpsnotabelen en zijn status zal ook in het proces ter sprake komen.

... hier begint nu een kleurrijk (letterlijk en figuurlijk)proces. De beide partijen worden met de regels van de kunst aan een verhoor onderworpen en gekonfronteerd met getuigen te laste en te ontlaste waarin zij zich ontpoppen tot waardige kandidaten-deelnemers aan : IEDER ZIJN WAARHEID.

Wij zullen nu de procesbundel doorworstelen en enigszins orde proberen te scheppen in dit lijvig dossier.

Indien U dit kleurrijke proces met al zijn ondeugende en pikante details wilt verder lezen, neem dan een abonnement op het Meerminneke, die U deze en honderd andere gezellige familienieuwsjes tapt uit duizend kannen en kruiken.

De reeds verschenen Meerminnekes waarvan de voorraad momenteel totaal uitgeput is, willen wij wel hernemen indien er voldoende vraag naar is.

Er is niet alleen het Meerminneke. Er is ook een Groot Familieboek waaraan druk gewerkt wordt en dat eerstdaags uitgegeven wordt. Daar wij momenteel nieuwe bronnen aangeboord hebben zal het verschijnen van dit boek wel enige vertraging oplopen gezien de geweldige berg dossiers die wij nog moeten doorworstelen. Wij houden U op de hoogte!!!

De "heren" van Walem en Wortegem een
onderonsje

In een vorig Meerminneke zagen we hoe een klein aantal clans te Wortegem de openbare functies monopoliseerden en hoe de families via een bepaalde huwelijkspolitiek hecht met elkaar verbonden waren. Hieronder zullen wij even peilen naar de 'financiële basis' waarop hun status gebouwd was; meer bepaald tijdens de 16e eeuw. Het wordt inderdaad een beetje eentonig, want altijd vinden wij uiteraard diezelfde clans terug in de hoogste gelederen der hitparade van de meest gefortuneerde boeren.

Het zou een vreselijk werk zijn om via de talloze boedelbeschrijvingen en erfenisverdelingen uit de Oudenaardse wezerij het bezit van al die families uit te tekenen. Gelukkig hebben wij voor de 16e eeuw een overzichtelijke bron in de "penningkohieren"

Deze belastingsboeken werden opgesteld op bevel van de Spanjaarden die de bevolking alhier een speciale belasting wilden opleggen, teneinde hun oorlogsmachine op gang te kunnen houden. Op die wijze werd de beruchte 20e, 10e of 5e penning geïnd, wat een belasting betekende van respectievelijk 5, 10, of 20% op de geschatte pachtwaarde van de onroerende goederen. Te Wortegem werd in 1571-1572 een kohier van de 20e penning opgemaakt en daarin staat iedere inwoner, zowel eigenaar als pachter, genoteerd met zijn eigendommen en/of pachtgoederen, plus de som die de betrokkene aan grondbelasting moest afstaan.

Op basis van deze kohieren hebben wij twee hitparades opgesteld van enerzijds de grootste eigenaars en anderzijds de grootste pachters. Achter de naam staat het bedrag dat ze als belasting moesten betalen. (Totaal ongeveer 150 cijnsplichtigen.

1	Jan Vande Woestijne	27 ponden
2	Joos Vande Woestijne	19
3	Willem Vande wiele	16
4	Pieter Van Meerhaeghe	12 (ongeveer 20 ha.)
5	Hospitaal van Oudenaarde	11
6	Joos Symay	10
7	Loys Vandenheede	9
8	Jan Vande Woestijne	9
9	Philips Vande Wiele	9 (huwt Agnees V. Merhaeghe)
10	Klooster van Petegem	8
11	Martin Naessens	7
12	Loys Vandendycke	6
13	Weduwe Gilles Maebe	6
14	Pieter Vandendorpe	6
15	Michiel Beert	6
16	Franchoys Van Meerhaeghe	6 (ongeveer 10 ha.)
17	Arent Blauwblomme	5
18	Pieter Debosschere	5
19	Pieter Vandenhecke	5
20	Joos Van Meerhaeghe	4 (ongeveer 7 Ha.)

In ditzelfde jaar 1571 was koploper Jan Vande Woestijne baljuw van Walem, Joos Vande Woestijne was baljuw van Oud-Mooregem. Pieter Van Meerhaeghe, Philips Vandewiele en Arent Blaublomme zetelden dat jaar in Walemse schepensbank

In de top der pachters vinden wij Jan Van Meerhaeghe als koploper gevolgd door Pieter Vande Wiele, Joos Vande Woestijne en Arent Van Meerhaeghe.

Hoe Wortegem in 1600 uit ^{de} rampspoed te voorschijn komt, na de crisis van 1557 en de Beeldenstorm van 1565, leest U in ons Familieboek.

In dit kort bestek kon ik U alleen laten kennis maken met Het Meerminneke, het Familieboek dat eerstdaags verschijnt en het Familiefeest op zaterdag 20 augustus te 14u30. Ik wou U zo graag met veel meer rubrieken aanspreken maar in dit éne speciale nummer wou ik ook nieuwsgierig maken en naar meer doen verlangen.

Wij fantaseren immers niet als wij U zeggen dat alle Naamgenoten Familiegenoten zijn afstammend van dezelfde boom die nu nog in duizend vruchten over de wereld verspreid zijn.

HET IS ECHT

DAAROM : Alle Meerhaeghen ter wereld, verenigt U op die dag te Oudenaarde.

De oorspronkelijke schrijfwijze, zoals wij die in de diepste, verre geschiedenis vonden is :

Willem VANMEERHAGHE wonend op de Meerhage.

In de loop der eeuwen zagen wij vele varianten opduiken. Bijvoorbeeld zag ik in Wannegem-Lede in de jaren 1600 negentien (19) diverse schrijfwijzen van onze naam.

Wij zagen Van Meerhaeghe	en	Van Meerhaghe
Van Meirhaeghe	en	Van Meirhaghe
Van Merhaeghe	en	Van Merhaghe .

Deze schrijfwijzen bleven meest bewaard in de streek van oorsprong en men vindt ze vroeger (VOOR 1900) meestal terug in de gemeenten rond Oudenaarde, ONDER DE SCHELDE; hetzij Oudenaarde, Petegem, Elsegem, Bevere, Moregem, vooral Wortegem, Anzegem, Tiegem, Ooike, Nokere, Wannegem-Lede, Huise , ook Mullem, Zingem, Asper, Kruishoutem en Waregem.

De andere schrijfwijze : Meirhaeghe, Meerhaeghe, Meerhaege enz. is ontstaan rond 1670 toen Jan Van Meirhaege komend uit Nokere zijn "Van" verloor en zijne nakomelingen verder door 't leven liet gaan zonder "Van"

Hij is de enige stamvader van al wie in en om Kanegem op de wereld kwam.

Men vindt ze meest terug in Kanegem, Ruiselede, Tielt, Aalter, Aarsele, Poeke, Egem, Pittem, Wingene. Dus ook nog altijd dicht bij de moederschoot.

Natuurlijk, de laatste jaren is de wereld veel kleiner geworden en zijn de (Van)Meerhaeghen, nochtans honkvaste kerels, in de loop der jongste jaren wat meer uitgezwemd.

Maar komend van overal hoop ik hen te ontmoeten op die Grote VANMEERHAEGHEDAG te Oudenaarde.

Laat iets van U horen...Schrijf ons...Bel ons...maar vooral:
SCHRIJF IN

Waar de Meirhaeghen verzocht zijn zich steeds te richten tot het hen reeds vertrouwde adres van zoon Herman in Ledeberg vragen wij de VAN MEIRHAEGHEN die ons telefonisch willen bereiken voor een of andere uitleg dit te willen doen op adres Jan Meirhaeghe, Europastraat, 15, 8770, Ingelmunster
Telefoon 051.30.65.29
na 18 uur a.u.b.

FAMILIEFEEST (VAN) MEIRHAEGHE, voor allen Groot en Klein

Zaterdag 20 augustus. Markt Oudenaarde.

Verzameling op de markt vanaf 14 uur
Eucharistieviering - korte toespraak -
vervolg van het feest in zaal Mantevani

De inrichting van deze familiebijeenkomst rust in handen van

R. MEIRHAEGHE, Adj. Politie-Commisaris
Oudstrijdersstraat, 7,
9700 OUDENAARDE
Telefoon 055.31.29.69

H. MEIRHAEGHE A. Latourstraat, 31,
9218 GENT - LEDEBERG
Telefoon 091.31.38.49

J. MEIRHAEGHE Europastraat, 15,
8770 INGELMUNSTER
Telefoon 051.30.65.29

INlichtingen over "HET MEERMINNEKE"

verschijnt driemaandelijks op 16/20 bladzijden.
voor iedereen, en graag, toegankelijk.
prijs : 200 Fr per jaar te storten op rekeningsnummer

737-4262090-50 van Herman Meirhaeghe
A. Latourstraat, 31, Gent LEDEBERG

INLICHTINGEN OVER ONS FAMILIEBOEK

Indien U belang stelt in de boeiende geschiedenis van
Uw voorvaderen, een lijvig en familiekundig belang-
rijk werk dat eerstaaags zal verschijnen, GEEF nu met-
een Uw Naam en adres op. De oplage zal beperkt blijven.

AANDACHT voor ALLE VAN MEERHAEGHEN

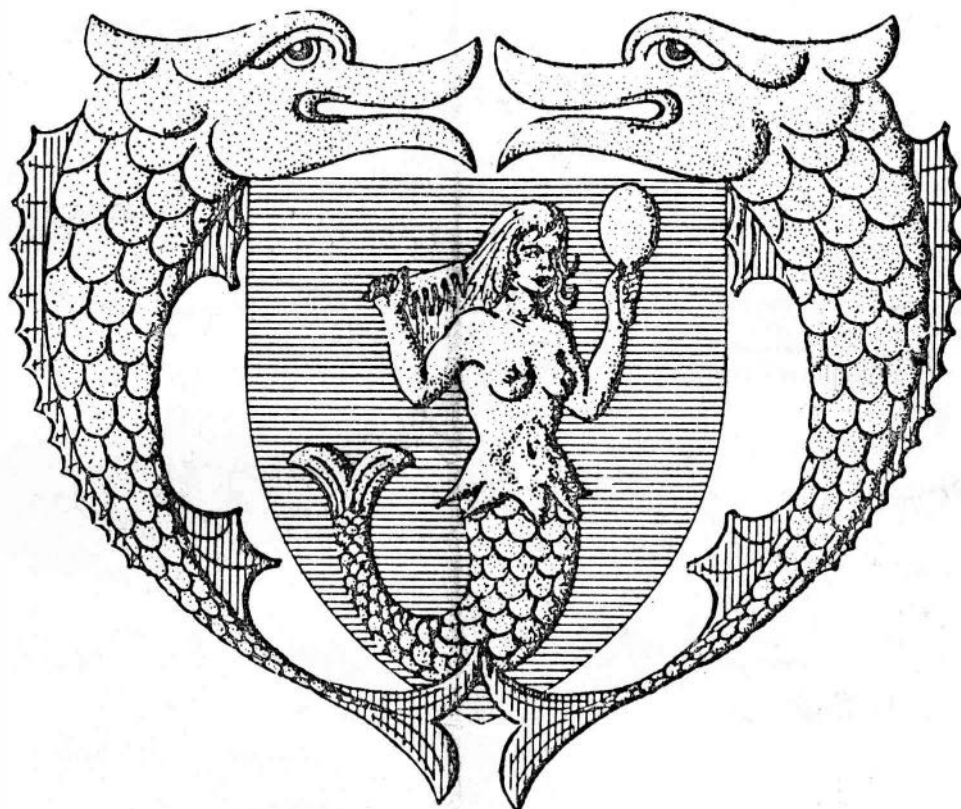
- Voor inlichtingen van allerlei aard gelieve te schrij-
ven of te telefoneren op nummer 051.30.65.29 na 18 uur,
dit om de inrichting en de redactie te ontlasten.
 - Wij doen tevens een dringende oproep om hulp aan de
Vanmeerhaeghetak. Elk gelieve zijn eigen familie te
verwittigen of warm te maken voor deze bijeenkomst.
 - Stuur ons juiste adressen. Wat wij hebben zijn vaak
adressen van overal bijeengesprokkeld, aldus konden
wij, op verre na, niet iedereen bereiken.
- MAAK PROPAGANDA VOOR DEZE BIJEENKOMST...

en KOM !!!!!

OPGELET !!! OPGELET !!!

De stamgenoten die wensen deel te nemen aan het feest-
maal in zaal Mantevani dienen hun bijdrage te storten
uiterlijk vóór 20 juli : 900 fr voor volwassenen en
450 fr voor de min dan twaalfjarigen.
op rekening 737-4262090-50 van H. Meirhaeghe, Ledeberg.

"t Meerminneke

(van) Meirhaeghe's Familiecontactblad

driemaandelijks tijdschrift
voor familiekunde 3e kwartaal
3e jaargang - 1983 - nr. 11 - Sept.

v.u. Herman Meirhaeghe
A. Latourstraat 31
9218 Ledeberg Gent

Meerminnen en Meermannen,

U kon haar reeds bewonderen op de kleine stamboomtentoonstelling te Oudenaarde en hier ligt ze dan voor U, de nieuwe Meermin op de omslagtekening. Na tien nummers hebben we afscheid genomen van het amateuristisch getekend meerminneke dat ons gedurende twee en een half jaar vergezelde. De Hr. Warlop, archivaris van het Kortrijkse Rijksarchief, ontwierp voor ons op een professionele wijze de definitieve kaft van ons familieblad. Een zeer geslaagd en stijlvol kunstwerkje dat als volgt kan beschreven worden : op een veld van lazuurblauw, een meermin van goud met spiegel en kam van goud; als schildhouders twee dolfijnen van goud met staart en vinner van keel of rood.

Tot de talrijke nieuwe lezers, de Van Meirhaeghes die zich onlangs abonneerden, en die we hier welkom heten, zeggen we : laat U niet misleiden door de titel "(Van) Meirhaeghe's Familiekontaktblad". Al wordt uw familienaam anders gespeld, u hoort er ook bij! We moesten om praktische redenen toch ergens de knoop doorhakken en één bepaalde schrijfwijze kiezen, daar we onmogelijk alle spellingsvarianten van onze naam op de kaft kunnen vermelden. Hoe relatief de schrijfwijze van een familienaam is zult u trouwens verder lezen in de rubriek "Sprokkels" die een ruim stuk van dit elfde meerminneke in beslag neemt.

Wij mijmeren eerst nog wat na over ons familiefeest van 20 oogst laatstleden, dat nog fris in het geheugen ligt en dat we via de verslagen van de organisators Jan, Daniel-Richard en Herman, definitief in het geheugen willen vastleggen. Zij die dit feest meegevierd hebben zullen veel plezier beleven bij het opruimen van deze herinneringen en zij die niet aanwezig waren zullen zich realiseren dat ze een onvergetelijke ervaring gemist hebben. En dat ook onze Franse familieleden tevreden waren blijkt uit de brief van Pierrette Meirhaeghe-Triché uit Romilly, waarin ze schrijft :
"encore merveilleusement imprégnés du bonheur de cette fête "Meirhaeghe", moi et tous les français vous remercient du fond du coeur d'avoir permis qu'elle soit réalisée et surtout tellement réussi. Nous n'oublierons pas cette journée exceptionnelle".

Tenslotte verwijzen we de geïnteresseerden naar onze "koopjeshoek". Daar vindt u meer informatie over wat er nog allemaal te bestellen valt aan kleurenstickers en kleurenposters met het familiewapen, tinnen meerminnekes enz...

Verder wijzen we er op dat een andere, betere en prima gelukte familiegroepsfoto, genomen vóór het Oudenaardse stadhuis te verkrijgen is. Deze minikleurenposter, formaat 18x24 kost 150 fr. 't stuk. U kunt hierop inschrijven op het redaksieadres.

Voor alle bestellingen moet u ons wel een beetje tijd gunnen alvorens wij u het gevraagde toesturen. We proberen zoveel mogelijk de zaak te centraliseren en u mag er op rekenen dat u zeker alles zult ontvangen van zodra alles klaar is.

Herman Meirhaeghe
A. Latourstraat 31
9218 Ledeborg-Gent
tel.091.31.38.49
rek.nr. 737-4262090-50

Jan Meirhaeghe
Europastraat 15
8770 Ingelmunster
tel.051.30.65.29

Uw Stambewaarders.

Even napraten...

Het is moeilijk over iets heel schoons of heel goeds na te praten. Na een overheerlijke feestdag, met alle mogelijke feestelijke ingrediënten overstelpt, kan men alleen maar, met de handen op een genoeglijk-voldane buik, dromend zitten napuffen en uitblazen. Wie de vele kontente gezichten gezien heeft zegt het me na: "Het was goed". Wat moet ik er dan nog méér aan toevoegen? Misschien een beetje dieper doordenken? - Er moesten vaker dergelijke familiefeesten zijn? - Het brengt ons toch een beetje nader bij mekaar! - Het leert ons weer familie worden of zijn. En dat is goed.

Anderen, de anderen van het driemanschap Daniel of Herman zullen met U vele dingen van het feest herkauwen. Wij kregen elk onze afdeling. Ik kan zeker over mijn afdeling: "De Van Meirhaeghen" niet ontevreden zijn. Ze waren er! En talrijk ook!!

Mij rest alleen, als zakelijk slot, te bedanken de velen die, met het ciment van hun inzet, ons toelieten de stenen van Het Huis van ons Verleden samen te metselen tot een stevig, hoopvol Huis van Toekomst. Deze die er altijd bij zijn, en toch zo weinig vernoemd en bedankt worden. De stille werkers, in soms ondankbare omstandigheden, zij, de werkende leden, de strijdende en de lijdende, zonder dewelke iedere inrichter machteloos staat.

Ik noem hen, dankbaar, om wat ze in spontane steun bijbrachten:

- Philip Remmerie uit Pittem om zijn kunstig uitgevoerde Meermin in houtsneewerk en om het bijna meesterlijk gesneden wapenschild, blikvanger van de avond.
- Geert Meirhaeghe en Sabine altijd daar waar ge ze juist zo nodig hebt en waar het nijpt.
- Els Meirhaeghe met haar ijverige en jeugdige, enthousiaste inzet. Hetzij op Behloemd Kanegem, op de wandeltocht naar klein Viggesele, op de Oude Wal bij onze moedige Waaltjes die Vlaams kwamen leren als op ons groot Meirhaeghefeest, altijd even bereidwillig in de sterke, stilaan beroemde ploeg van Vader André Meirhaeghe en Moeder Simonne met de heerlijkste pannekoeken van West-Europa naar een recept dat ze erfden in familiegeheim van Stamvader Willem Van Meerhage, en waarmee ze, als 't God belijft, de volgende Meirhaeghefeesten iedere feestvierder zullen doen watertanden.
- Carlos De Baets en Marijke Herman, dochter van Guillaume en Andréa Meirhaeghe. Carlos om zijn rusteloze inzet, onvermoeibaar en punctueel - werkelijk - "the right man on the right place" en zijn vrouw Marijke een één en al geestdriftige steun in onze Meerminstickeractie.
- Bruno Huys, onze fiere Kanegemse Vlaggedrager ook al woont hij in Ruiselede. De man voor wie Familiale verbroedering geen ijdel woord is en de mensen uitgeleide zou doen tot aan hun voordeur. Ook al wonen ze in Frankrijk. - en zijn Vrouwtje Martine Herman, dochter van Guillaume en Andréa Meirhaeghe onze sterkte en steun in een overrompelende stickeractie. Beiden ook behorend tot de joviale, gekende groep van André.
- en in mijn slotwoord zie ik ook weer voorbijstappen, mijn kleinzoon: de dappere, kleine Balder. De vlaggedrager van Het Meerminlegioen der Meirhaeghen. Hoe fier hij opstapte op kop van de ganse Familiegroep!!! Wij kunnen onze ouwe kop te ruste leggen. De aflossing is verzekerd. Dat wordt een echte Vlaggedrager !! Hou de vlag hoog, Balder, er is nog veel te doen !!

Ik sluit dit laatste woord en zie nog eens alle vlaggedragers 3. weer. Mijn dank wappert hen toe in de zon van 20 augustus 1983 : Gilbert Meirhaeghe pour la France, Jules Meirhaeghe voor Wortegem, André Van Meirhaeghe met de Nationale vlag, Eric Meirhaeghe voor Nokere, Bruno Huys voor Kanegem en Herman Meirhaeghe samen met zijn zoon Balder met de (Van)Meirhaeghe Meerminvlag.

En ik zie Willem Van Meerhaege rustig glimlachen van op de Merhage bij Walem in Wortegem en hoor hem duidelijk monkelen:

"Mannen en Meisjes Meirhaege allerhande
Meerminnaars en Meerminnareskes
in naam van ons aller Meerminneke Merçi "!!!

=====

Speciaal bericht. Stangenoten, de bestelde Meermin in zand gegoten door André Meirhaeghe zal kortelings bij U thuis besteld worden. Tevens de aangevraagde wapenschilden in kleur. Het zal voor U een terecht kostbare souvenir zijn gezien het een direkte herinnering geldt aan onze verre voorouders. U hebt het recht een ereplaats te gunnen aan deze meermin en er fier over te zijn.

=====

KOOPJESHOEKJE. Nog te verkrijgen tot uitputting :

- 1 - Wapenschild van alle (Van)Meirhaeghen in 5 kleuren : 500 fr.
- 2 - Meermin in zand gegoten op eik : 800 fr.
- 3 - Meermin in zand gegoten . 600 fr.
- 4 - Meermin in keramiek . 750 fr.
- 5 - Onze reeds bekende zelfklever in kleuren met het Van Meirhaeghewapen. Deze mag op geen enkele wagen ontbreken. Alleen te verkrijgen bij Jan Meirhaeghe, Europastraat, 15, 8770 Ingelmunster. Te bestellen per brief met toevoeging van 50 fr plus postzegel van 11 fr.

Bemerk wel . nummers 1 en 5 zijn in beperkte oplage en worden na uitputting niet meer hernomen.

Indien iemand, boven het reeds bestelde, nog iets uit onze voorraad wenst dan moet dit uitsluitend en alleen per bestelling op voornoemd adres en op rek. 000-0501608-21

FOTO : Een veel betere foto in kleuren, maat 18/24 waarop ieder een goed herkenbaar is kunt U verkrijgen met 150 fr. te storten op rekening 467-1120391-31 van de Heer Guido Defour-Mestdagt, Tien Gebodenstraat, 13, 8870 PITTEM

MEDEWERKING : Rekenend op de vele, mooie beloften mij toegezegd op onze geslaagde feestdag beroep ik U op Uw woord.

Wie durft het eerst in de pen kruipen ? Wie verrast ons met gedicht of proza ? Wie vertelt ons iets over zijn familie ? Of wie kent pittige anecdoten daaromtrent ? Wie stuurt ons oude dokumentatie, vergane huwelijksfoto's of rouwprentjes ? Dank en dank !!

Ook ikzelf vergat wel iets van mijn beloften in de duizend vragen van die avond. Herinner mij er even aan a.u.b.

KANEGEMSE TAK : en wel bepaald alle afstammelingen van August Meirhaeghe-Vandermeersch. Op de eerste Zaterdag van 1984 zijnde 7 januari wordt U, naar loffelijke gewoonte, allemaal verwacht in den Tap te Kanegem om allemaal Uw Nieuwjaarsbrief op te zeggen. Wij bereikten al de 100 maar als ik eens goed rondkijk kan er toch nog iets bij. Niemand zou mogen ontbreken en het worde zoals het vro ger ieder jaar bij Moeder was, en nog veel vroeger ook bij Vader en Moeder. En zeker de jeugd mag niet ontbreken. Dus Rendez-vous te 14u30 op 7 januari

Het Ware Verhaal Over De Van Meirhaeghefeeste

"Wanneer een Van Meirhaeghe zegt dat hij beschonken is is hij niet beschonken. Maar wanneer hij zegt dat hij niet beschonken is, heeft hij genoeg. Maar wee hem die zich voorneemt een Van Meirhaeghe dronken te voeren, want niet alleen sterk en sluw moet hij zijn, doch tevens over een rijkgevulde beurs beschikken en dan nog loopt hij groot gevaar in schade en schande en schaarte te vervallen, want het Van Meirhaeghevolk stamt uit de oneindigheid van de oceaan en draagt kieuwen en ten lewijze daarvan draagt het een meermin in zijn schild. Voorwaar ik zeg U : weest verstandig, weest waakzaam, want zoet zal hun wrake zijn en zij zullen U met Uw eigen wapens verslaan. Dan zal er geweest zijn en tandengeknars. Daarom zeg ik U : Weest dus waakzaam."

Uit het Boek : "Jans Wijsheid"

Belangrijke gebeurtenissen vinden veelal hun oorsprong in toevallige banaliteiten die, achteraf bekeken, het effect hadden van een vonkje aan een kruitvat : niets ter wereld kan de gevolgen tegenhouden en vaak kan niemand die gevolgen overzien. Dat is het mysterie van leven en dood. Eén woord, één handeling, één gebaar of zelfs maar één blik geeft aanleiding tot ontstaan van nieuw leven of breekt het af, of geeft er een totaal andere wending aan. Wij schrijven dit toe aan de wil van God en hebben er ons naar te gedragen en ons eraan te onderwerpen. Maar dan liefst aan de blijde en vrolijke gebeurtenissen waarmee God in Zijn Almachtige Goedheid ons af en toe bedeeft.

In het jaar Onzes Heren 1967 overleed in Bailleul in Noord Frankrijk onze nonkel Jan. Hij was steeds een eenvoudig mens geweest, was wat weemoedig doch daarom geenszins levensmoe, o nee, en had nooit in zijn leven een vlieg kwaad gedaan, laat staan een mens. Zijn vrouw, tante Lies, was enkele jaren tevoren naar het Vaderhuis teruggekeerd. Hun huwelijk was kinderloos gebleven en zo had nonkel Jan, als weduenaar op gevorderde leeftijd, aan een late roeping als vrijgezel gehoor gegeven. Goed als hij was verdeelde hij zijn bezittingen aan arme weduwen of alleenstaande behoeftigen... en legde het moede hoofd pas neer nadat hij zijn laatste centen aan 'liefdadige doeleinden' had besteed. Zo had nonkel Jan heel wijs gehandeld : zijn erfgenamen, zijnde een paar zussen en een schare verre neven en nichten zouden voor wat de verdeling van de erfenis betrof, wel reden hebben tot klagen, doch geenszins tot gekibbel, zeker niet. Nonkel Jan Meirhaeghe was een Wijze, ook al was hij niet geleerd. Ten huidigen dage zijn vele geleerden niet wijs, bijlange niet, maar in die tijd waren alle Wijzen nog wijs al waren ze niet geleerd. En nonkel Jan was een wijze Wijze. Omdat hij zo wijs was was hij ook de eenvoud zelve en werd hij op eenvoudige wijze ter aarde besteld, het kon ook niet anders... De hele familie was van heinde en verre gekomen en na de begrafenis werd elkeen in de gelegenheid gesteld mondvoorraad te kopen in de omliggende winkels en eethuizen. Er wachtte vervolgens nog een verre reis naar huis terug zodat ook de dorst behoefde geleest en zo geschiedde dat het ene glas de andere picon bijbracht en wat dacht u? Het vonkje aan het kruitvat, ge weet wel, flitste even op in de dampen van de geestrijke dranken en daar werd het eerste familiefeest van de Meirhaeghes geboren!

Leven en dood werden eens te meer op dezelfde dag dooreengeweven : onze goede nonkel Jan was begraven en de eerste grote familiebijeenkomst werd geboren; twee dingen waaraan niets meer te verhelpen was. Gods Wegen zijn toch wonderbaar!

Geen jaar later, op 5 oktober 1968, kwamen de afstammelingen van Desiré Meirhaeghe te Kanegem samen. Zij zwoeren dit nog meerdere keren te doen doch die keer lichtte het reeds geciteerde vlammetje niet op en het bleef 14, zegge en schrijve veertien jaren stil rond de Meirhaeghes.

Op 26 augustus 1982 werden tenslotte opnieuw dergelijke feiten gepleegd in het Franse Châtres en zie! Terwijl Ons Here daar rondzweefde met de cinquante-deux (zie Meerminneke nr.8) bedeede hij twee exemplaren van het geslacht, zijnde ondergetekende en Herman, weliswaar volledig buiten hun wil doch niet tegen hun goesting, van overvloedig geestrijk vocht zodat hun geest stilaan verlichtte, ze "geest-rijk" werden en floep! het vonkje was er weer! Het is bedenkelijk te moeten vaststellen dat dergelijke inspiratie, de drang om Grote Dingen te doen, telkens moet ingegeven worden al wandelend in de Wijngaard des Heren, maar wij bekennen dat ook wij niet zonder gebreken zijn, zeker niet, zeker niet...

Beide fuifnummers (foei) programmeerden het volgend familiefeest ditmaal met inbegrip van de "Vans" en op een uur tijd zat gans het programma reeds in beider hoofden. Meer tijd hoefden zij niet en zij zouden trouwens ook niet meer bij machte geweest zijn tot in de details uit te wijden, want ondertussen had de cinquante-deux beide initiatiefnemers in die mate lichamelijk zowel als geestelijk afgetakeld dat zij uitgeput in elkaar zakten, als met verlamming geslagen. De Here had eerst gezalfd en pas dan geslagen. Zijn Name zij geprezen!

Nauwelijks thuis werd Jan Meirhaeghe, petekind van de reeds geciteerde nonkel Jan, benaderd. Jan is een wijze Wijze en bovendien geleerd, een vat vol talenten, altijd geweest. Jan schreef een herderlijke brief aan al zijn stamgenoten waar ook ter wereld nadat zijn zoon Herman al die stamgenoten tot in den beginne had opgezocht en tot leven had gewekt, een werk van zeventig maal zeventig dagen. Daaruit hadden wij geleerd dat in het jaar Onzes Heren 1635 een andere Jan (weer een) zijn vee, zijn muilieren, zijn vrouw en kroost dreef van het Land van Walem nabij de Merage, naar het Land van Overleie en er in de nederzetting "Caeneghem" het geslacht verderzette. Zo ontstond die grote zijtak van de Meirhaeghes zonder "Van", doch allen waren en zijn kinderen van hetzelfde geslacht, gesticht door ene Willem uit de Meerhage, die rond 1210 geleefd had. En om die ontdekking te vieren en luister bij te zetten schreef Jan dus zijn herderlijke brief.

Vervolgens zocht Jan een man op die bedreven was in de boekdruk-kunst en liet er op hoop van zegen, doch met vrees in het hart en in zijn broek een afbeelding scheppen van het wapen van de Van Meirhaeghes. Toen de kunstenaar één exemplaar getekend had was Jan opgetogen en blij als een zuigeling met een fopspeen, en wanneer Jan vervolgens de prijs vernam kon hij vele nachten de slaap niet vatten. Wanneer het hem dan toch gelukte werd hij zowel door de mare als door een nachtmerrie bereden en gilde soms wisselijk in het holst van de nacht; dan klauwde hij naar zijn beurs die hij onder het oorkussen verstopt hield.

had geen rekening gehouden met de Meirhaeghelijke stiptheid en zij verscheen pas tien minuten later ten tonele. Toen verslaggever eindelijk in naam van de inrichters een drink aanbood werd ook hij toegejuicht omdat hij ophield het woord te richten en omdat hij door die drink aan te bieden zijn monoloog tot een ware climax had weten te brengen.

En zo gebeurde het dat om 16 ure, na het nemen van een mislukte familiefoto, gans de stam opstapte achter de vrolijk toeterende en blazende fanfare die, hier en daar een valse noot niet te na gesproken, lustige deuntjes spelend, opmarcheerde door de oude stede, vocrafgegaan door een keurkorps van lenige en flink geoefende majoretten, dé elite van het vrouwelijk schoon, een ware streling voor menig Van Meerhaeghe-oog. En feestelijk als indrukwekkend werden de vlaggen en wimpels meegebracht door stoere bonken van kerels en de Meermin stak fier en ietwat brutaal-uitdagend de borsten vooruit, zich goed en veilig wetend in de armen van het driege-slacht Jan, Herman en Balder. Het was een ware attractie voor het anders rustig slapend stadje en de bewoners kwamen in hun deurgat staan, begaapten de lange stoet, de majoretten en de Meermin en zeiden dat het "wrièd schuène" was!

Even ingetogen als het later op de avond luidruchtig zou worden woonde het Van Meirhaeghevolk om 16.45 uur de plechtige Eucharistieviering bij die opgeluisterd werd door het St.-Vedastuskoor van Nederename, met aan het orgel Albert Audooren. De prachtig uitgevoerde gregoriaanse gezangen vulden de eeuwenoude gewelven van de Sinte Walburgakerk en velen waren onder de indruk, mogelijks omdat zij dit in lange tijd niet meer hadden gehoord... Pastoor Mayaert, een Meirhaeghezeune die zijn Westvlaams niet kan verstoppen en

broeder Etienne Van Meirhaeghe, een kraan van een vent naar wie het prettig is te luisteren, herinnerden aan de behoefte tot samenhang en vrede onder de mensen en velen verlieten de kerk als pechtige communicanten, zodat ook dit onderdeel van de feestelijke een echte geestelijke topper werd.

En dan liepen zij storm naar de Mantovani : 350 hongerigen en dorstigen. Een rush naar de aperitief en wie als "garçon" daaruit is wijsgeraakt mag Joost weten. De zomerzon stak monkelend een handje toe en naarmate de tijd schoof verdween de onwennigheid en de drempelvrees en steeg de temperatuur, zowel letterlijk als figuurlijk. Het eerste schot werd spoedig gelost onder de vorm van het ontstoppen van het eerste vat bier; wij hebben ze nadien niet meer geteld...

Hebt ge al een Fransman zien bier drinken? Ge moet dat eens afloeren. Hij staat meesmuilend zijn glas rond te draaien, bekijkt zijn pint alsof hij er vies van is en lapt ze in één of twee teugen naar binnen, alsof het tegen zijn goesting is, alleen maar om er vanaf te zijn. Met minachting op zijn gezicht voor al wat geen wijn is, likt hij het schuim van zijn lippen, boert met gestreken Franse manieren met gesloten mond, zodat de tranen hem in de ogen schieten, vindt bier algelijk maar een flauw iets dat men alleen maar drinkt omdat anderen het ook doen, al was het maar om met iets bezig te zijn, peinst in het Frans dat hij er zo wel "duust" de baas kan en let op! het duurt geen vijf minuten of daar gaat zijn tweede proef, en zo meer, tot wanneer hij de échte smaak beet heeft en rad ter tong en ter tale komt. Er moet nochtans een hemelsbreed verschil zijn tussen onze nationale drank en de hunne : verleden jaar in Châtres spraken alle Vlamingen Frans, ook zij die er geen konden. Zulke krachten steken in goede wijn, dat is geweten en be- wezen. Maar hetzelfde kan men niet van bier zeggen want Frans bleef Frans. Onze taal zal wel te moeilijk wezen of onze drank te gemakkelijk. 't Is spijtig...

Ondertussen hoorde men voor de uitgestalde documenten en foto's tal van opgewonden kreten slaken van mensen die, aangenaam verrast, er het een of het ander in vonden dat rechtstreeks hun familie aan- belangde. Zelden zagen wij zoveel belangstelling en groot was het gedrang voor de tafels en leerzaam de uitleg van Jan en Herman. Laat ons beiden nog maar eens het wierookvat toezwaaien.

Het Meirhaeghevolk at... God! wat at het goed en veel! Een zaal volk, in aantal zo groot als een doorsnee Frans dorp, at. Het opdienend personeel vergat er de glimlach bij, holde zwetend op en af en menig "garçon" kwam er niet heelhuids van af. Kwaaltjes als duizeligheid en kertesmerste manifesteerden zich, maar zij haalden het. Een schoonheidsfoutje diende zich aan : dju, waar blijft die tweede consummatie? Maar 't incidentje is overgewaaid en tegen de volgende keer weten wij weeral beter!

Tussen soep en patatten heeft Herman op rubberen benen zijn speech afgestoken in beide Meirhaeghetalen. Met plankenkoorts en al, maar zij luisterden allen geboeid en niemand zou het beter ge- kund hebben. Toen Herman zijn eigen verrassing beleefde toen hem

de Meermin-in-lindehout, gesneden door de Heer Remmerie, overhandigd werd, was hij zijn ontroering een ogenblik niet meester en later op de avond heeft hij zich afgereageerd door "twistend" met zijn pint over de dansvloer te schaatsen. Vooreerst had hij de eer gehad de dans te openen met de 92-jarige Mevrouw Van Meirhaeghe-Van Hulle. Wij nemen onze hoed af voer deze kranige stamgenote en wensen haar welgemeend nog vele jaren.

Grizzly met zijn studio schoot in actie en zij dansten en zongen, de Van Meirhaeghes. Zij vormden eindeloze slangen en spiralen, rijen, koppels, trio's, walsten, huppelden disco, slowden als zestienjarige slungels, swingden en marchten en vele emmers zweet werden gelaten en prompt gerecupereerd door evenveel emmers bier. Zwoel en heet was die avond in de Mantovani en heel die bedoening was veel lastiger dan werken, zeg nu zelf. En toch weken zij niet. Zij weken niet en bleven tot het bittere einde, dat volgens het contract met D.J. Grizzly om 1.30 uur moest komen. Het kwam niet, want niemand dacht aan afzwaaien. Er werd een uur bijgelapt en dan nog een half uur en met tegenzin moesten zij wel naar huis. Mooie liedjes zijn veel te rap gezongen...

Jan had op het hoofd van zijn nageslacht gezworen dat het de laatste keer was dat hij meehielp aan de organisatie van de feeste. Maar dit keer treft het vonkje Jan zelf. Hij trekt zijn tonge door zijn gat en staat hij daar voor de micro niet te beloven "dat het te naaste jare weer feeste is te Wortegem, op 't Hof te Walem?" Ge moet maar durven! Goed Jan, akkoord, maar twee of drie jaar wachten.

Om 3 uur, precies twaalf uren na de officiële ontvangst op het stadhuis, hebben wij de Fransmans uitgeleide gedaan. Die mensen hadden nog nooit zo iets meegemaakt, zegden ze. Trouwens, als wij naar ginder gaan beleven wij ook altijd van die stoten die ons hier nooit zouden overkomen. Bij sommigen viel het afscheid zo zwaar dat zij beloofden twee weken later al terug te keren!

Precies lijk verleden jaar zat de maan uit en was het een stille heldere nacht. Vanuit de Mantovani verspreidden zich de Meirhaeghes naar alle windstreken, naar huis. Zij hadden er deugd aan beleefd en niemand had er spijt van gekomen te zijn. Dat hadden wij hen trouwens beloofd op voorhand en wij zijn het gelukkigst van al omdat die stoute belofte werkelijkheid werd.

Ginder boven op een tuinbank, onder een linde, zat Onze Lieve Heer en links van hem zat Sinte Pieter en tussen hen in zat... die oude nonkel Jan uit Bailleul! Zij dronken alle drie een Oude-naardse Bruine en rookten een dikke sigaar. En meer tot zichzelf dan tot de twee anderen zei nonkel Jan, terwijl hij naar de huistoe rijdende wagens en de Franse car zat te kijken: "Zie ne keer, een schoner testament kon ik niet nalaten. Kom laat er ons nog ene pakken..." Hij schoof zijn pint opzij, draaide ze eens rond alsof hij er vies van was, toverde een nieuwe uit zijn tabaard, stond op en zei plechtig: "Op de gezondheid, daar allemaal beneden, en zie dat ge voortdoet!"

tekst : Richard-Daniel Meirhaeghe - tekeningen : Eric Meirhaeghe.

Zondagmorgen, 21 augustus, om 5 uur hebben Daniel-Richard en ikzelf tenslotte als hekkensluiters de Meerminvlag opgeborgen. Die dag waar we zolang naar toegeleefd hadden was plots voorbij... Waar waren ze, al die Van Meerhaeghes en aanverwanten, die daarnet nog de zaal vulden? Keerden ze "moe en tevreden" naar huis? Ik geloof wel dat deze dag in het geheugen zal blijven hangen als een goede herinnering. Het is goed geweest, globaal beschouwd. En voor de schoonheidsfoutjes, de bediening aan tafel die niet overal even vlot verliep, verontschuldigen we ons nogmaals, hoewel wij daar zelf niets aan konden verhelpen. Er was ambiance, een volle dansvloer, sfeer, veel gebabbel, veel plezier en het deed ons genoeg dat ook de kleine tentoonstelling zo aandachtig en druk bekeken werd. Ik heb zoveel mensen gesproken en ook zovelen niet gesproken.

Je kunt niet alles tegelijk doen. Iemand wees me erop dat ik in mijn toespraak gezegd had "dat ik me het best thuisvoel tussen de bestofte archieven", maar dat ik me op de dansvloer blijkbaar even goed thuisvoelde tussen het onbestofte vrouwelijk schoon... Inderdaad, beste naamgenoot, dat heb je goed gezien. Maar zeg nu eens zelf, zouden we 800 jaar oud geworden zijn, mochten we de goede dingen des levens verwaarloosd hebben? En trouwens, ik doe alleen maar wat mijn verre voorvaders mij geleerd hebben, want koesterden ook zij niet een verleidelijk meerminneke in hun familie-wapen? Ik heb mijn familiegeschiedenisles goed geleerd! Alle gekheid op een takje, ook ik heb genoten van alle aspecten van ons feest : van de stijlvolle receptie op het stadhuis, van de toch wel indrukwekkende optocht, van het uurtje stilte in de plooiën van Sint Walburga toen ik zij die ons zijn voorgegaan zo nabij voelde, van de talloze gesprekken met al die stamgenoten, van de maaltijd, van muziek en dans. Ik hoop dat iedereen die avond, die nacht of moet ik zeggen die morgen, gezond is thuisgeraakt, want sommigen kwamen van erg ver. We weten dat onze Franse broeders en zusters, die om 3 uur gestart zijn voor een busreis van vijf uur, goed gearriveerd zijn. Eenmaal thuisgekomen zijn ze niet wezen slapen, neen, ze hebben gewoon heel de zondag doorgefeest! Ze hebben dus hun en onze naam en reputatie alle eer aangedaan... En is dit alles nu voorbij? Gelukkig werd heel deze dag op film vastgelegd en de vertoning van deze film, aangevuld met enkele historische stemmingsbeelden uit Wortegem en andere stamdorpen, zal een van de programmapunten vormen van een volgend familiefeest. Over een jaar of twee wellicht.

In mijn persoonlijke naam dank ik hier nogmaals Mevrouw de archivaris Tulleken, die in de tentoonstellingszaal van het stadhuis ruimte reserveerde voor onze familie en uit wiens handen ik, als blijvende herinnering aan deze feestdag, een mooie schaal van de Stad Oudenaarde mocht ontvangen. Ook dank ik nonkel André Meirhaeghe die mij verraste met ons familiewapen, in lindenhout gesculpteerd door de Hr. Ph. Remmerie. Een uniek en vaardig stuk handwerk dat bij mij thuis de ereplaats bekleedt. Dank ! (Stambewaarder Herman.)

nog enkele vraagstaartjes :

- Willen alle familieleden die foto's genomen hebben van om het even welk onderdeel van ons familiefeest mij de negatieven toesturen? Ik bezorg U die negatieven zeker terug van zodra ik die zelf heb laten ontwikkelen. Heeft er iemand foto's van de majorettenoptocht of van hun optreden op de markt?
- Op onze tentoonstelling in zaal Mantovani hing een tekening van de kerk van Kanegem met een handgeschreven gedicht van Daniel-Richard Meirhaeghe. Tijdens het opruimen is dit verloren gelegd. Kan iemand ons dit terugbezorgen? Je zou er Daniel echt een plezier mee doen. Kijk eens en laat ons iets weten.
- Stuurt u ons ook fotocopies van krantenartikels die zowel vóór als ná het feest in de diverse dagbladen of plaatselijke streekkranten verschenen.

S P R O K K E L S

- Het raadsel uit de bijlage van ons vorig Meerminneke omtrent Zuster Leonie Meirhaeghe, is ondertussen reeds opgelost, dankzij Mevr. Robert Van Meirhaeghe-Bral uit Brugge. Zij heeft zich de moeite getroost om in het klooster van de Zwarte Zusters te Brugge navraag te doen en zij kreeg volgend antwoord op haar en onze vraag :

Leonie Meirhaeghe werd te Aarsele geboren op 10 mei 1863 als dochter van Constant Meirhaeghe en Catharina Braet. Zij deed haar intrede in het klooster der Zwarte Zusters op 21 november 1890 en werd "geprofest" op 21 juni 1892. Zuster Godelieve was amper dertig jaar toen ze er overleed op 17 oktober 1893.

De tekst van het in bijlage afgedrukt gelegenheidsgedicht zou van de hand zijn van Guido Gezelle.

Hartelijk dank voor het zo vlugge antwoord én voor de geboortekaartjes die u ons toestuurde!

- Voor u gelezen in de krant :

St.-Bavokerk te Kanegem is nu erkend monument. Nieuwsblad 11.6.83.

Het bloemendorp Kanegem bezit gezien de grootte van het dorp een werkelijk zeer monumentale kerk. "De katedraal van te lande" wordt ze vaak geheten. Thans werd de St.-Bavokerk bij besluit van de Vlaamse Executieve als beschermd monument erkend.

Hiermee erkent de Rijksdienst voor Monumenten- en Landschapszorg de historische waarde en worden algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van het gebouw automatisch van kracht. Die erkenning is voor de Tieltse stadskas van belang. Onlangs immers stortte een deel van de zoldering van de kerk in en de herstelling ervan is noodzakelijk. Door die erkenning kan nu worden voorzien dat men staatstussenkomst zal genieten.

De oorspronkelijke kerk werd opgetrokken in de 9° eeuw door toedoen van de monniken van de Sint Baafsabdij te Gent en werd in de 16de eeuw bij de Beeldenstorm verwoest. In de loop van de 17de eeuw zorgde pastoor Gillis De Keyzer er voor dat de St.-Bavokerk werd heropgebouwd. Door toedoen van pastoor Goeminne werd de kerk in 1779 hersteld en verruimd. Onder pastoor De Maitre werd ze tussen 1880 en 1910 afgebroken om dan te herrijzen als "de katedraal van te lande". Pastoor Le Maitre, die als bouwheer optrad, stelde zich met zijn persoonlijk fortuin borg bij de gemeente voor het betalen van de kosten. Hij gaf trouwens de gemeente volmacht om in geval van overlijden zijn volledige nalatenschap in bezit te nemen. Toen hij op het feest van het H. Hart op 3 juni 1910 en dit nog vooraleer de werken aan de nieuwe kerk waren voltooid, verdronk in de wal achteraan de tuin van de pastorie, werden al zijn eigendommen en meubelen dan ook verkocht...

De meubilering van de kerk is in hoofdzaak het werk van pastoor Claeys (1910-1925). In het hoogkoor hangt een merkwaardig schildery "De bruiloft van Cana", geschilderd door Casper De Crayer, een leerling van Rubens.

Altijd de moeite waard om er eens binnen te wippen.

- Voor u gelezen in de krant :

Wim Van Luchene terug bij F.C.Tielt. Nieuwsblad.

Wim Van Luchene was lange tijd, mede door zijn snelheid, een speler waarop F.C.Tielt bouwde. Maar Van Luchene maakte de jongste jaren zoveel progressie niet meer. Vorig seizoen opteerde hij voor een overgang naar gebuur F.C.Aarsele. Begrijpelijk dat hij aldaar goed aan de bak kwam. Toch opteert Wim voor een terugkeer naar F.C.Tielt waar hij wil knokken voor een plaatsje op het middenveld!

Wim Van Luchene is de echtgenoot van Christine Meirhaeghe.

- Een tijdje geleden ontvangen we van lezer Edwin Tuyttens uit Kuurne volgend briefje : "... Ik weet niet of ik het recht heb mij als 'aanverwant' te beschouwen, in elk geval vind ik het onderwerp stamboomonderzoek boeiend. Zelf ben ik reeds een tijdje bezig met mijn kwartierstaat. Van Meerhaeghe komt hierin voor. Ik geef u wat ik reeds vond. Hierop zou ik jullie vragen : kunt u mij zeggen of ik langs die opgegeven tak aanverwant ben aan jullie 'boom' en hoe zit dat mogelijkkerwijs in elkaar?"

In aansluiting met zijn schrijven bezorgde hij ons de voorvaders Van Meerhaeghe uit zijn kwartierstaat :

- Clementina Van Meerhaeghe, Kortrijk 19.7.1867, dochter van :
- Frederic Van Meerhaeghe, Bissegem 7.12.1822, zoon van :
- Frederic Van Meerhaeghe, Nokere 12.3.1787, zoon van :
- Pieter Frans Van Meerhaeghe x Joanna Catharina (De) Tavernier.

De overgrootmoeder van de Hr. Tuyttens, voornoemde Clementine Van Meerhaeghe was gehuwd met Henri Tuyttens en baatte rond 1910 het fruit- en groentenkraam Van Meerhaeghe uit op de Kortrijkse Grote Markt.

We kunnen nu al zeggen dat hij zeker een aanverwant is en dat zijn voorouders zeker tot onze stam behoren, daar ALLE Van Meerhaeghes van één en dezelfde stamvader afstammen.

Hieronder drukken we, bij wijze van antwoord, de gegevens af waarover wij beschikken :

- Het gezin Pieter-Frans Van Meerhaeghe en Joanna Catharina Tavernier. Zij huwden te Wortegem op 23.4.1776.

Hun kinderen te Wortegem geboren :

1. Joanna Theresia, 16.2.1777.
2. Joannes Franciscus, 28.8.1778.
3. Joannes Baptista, 6.8.1779.
4. Joanna Judoca, 31.12.1781.
5. Petrus Josephus, 28.3.1784.

Hun kinderen te Nokere geboren :

6. Philippe, 8.5.1786.
7. Fredericus, 12.3.1787.
8. Rosalia, 11.11.1789.
9. Joannes, 26.11.1790.
10. Franciscus, 11.1.1792. vader reeds overleden!

Pieter-Frans Van Meerhaeghe overleed te Nokere op 8 oktober 1791.

-Het gezin Franciscus Van Meerhaeghe x Anna Maria Dejaeghere.
Zij huwden te Wannegem op 17.1.1742.
Hun kinderen te Wannegem geboren :

1. Petrus Franciscus, 15.8.1743.
2. Petronilla, 24.1.1745.
3. Maria Catharina, 25.9.1747.
4. Pieter Frans, 12.2.1750. huwt J.C. Tavernier.
5. Jan Baptiste, 3.1.1752.
6. Pieter Jan, 11.5.1754.
7. Maria Francisca, 28.12.1756.
8. Ferdinanda, 15.3.1764.

-Het gezin Petrus Van Meerhaeghe x Anna Van Rechem.
Zij huwden te Wannegem op 21.12.1694.
Hun kinderen te Wannegem geboren :

1. Maria Francisca, 17.12.1695.
2. Jacoba, 8.12.1699.
3. Anna, 25.5.1701.
4. Petronilla, 23.9.1703.
5. Adriana, 12.1.1706.
6. Petrus, 30.3.1708.
7. Joannes, 7.11.1710.
8. Franciscus, 26.7.1712. huwt A.M. Dejaeghere.
9. Egidius, 18.11.1714.
10. Anna, 4.5.1717.

Petrus Van Meerhaeghe overleed te Wannegem op 25.9.1730.

Bovenstaande gegevens verstreken we onder voorbehoud. Ze werden geplukt uit de alfabetische tafels van de parochieregisters. De akten zelf werden niet (allen) geraadpleegd!! Alleen de peters en meters en de huwelijksgetuigen kunnen zekerheid verschaffen omtrent de afstamming. De parochieregisters van Nokere, Wortegem, Wannegem berusten op het Rijksarchief te Ronse.

We wensen de Hr. Tuyttens veel succes op zijn tocht door de 18de en 17de eeuw. Nog een paar stappen verder in 't verleden en we kunnen zijn tak op onze boom enten. Hou ons op de hoogte!

- Van harte dank aan Mevr. Julienne Meirhaeghe uit Marke voor de twee lijvige enveloppes die ze ons toestuurde met doodzantjes van Cyrilla, Zulma en Oscar Meirhaeghe, kinderen van het echtpaar Eduard Meirhaeghe-Van Menoo, en de foto's van de familie A. Deconinck-Meirhaeghe.
- Op 23 juni 11. nam Mevr. Irène Debacker echtg. A. Meirhaeghe als onderwijzeres aan de gemeentelijke school te Ardooie afscheid van haar kinderen, kollega's, vrienden en familieleden. Op de uitnodiging tot de afscheidsreceptie lezen we : er was een tijd dat ieder nieuw schooljaar een klas vol nieuwe kinderen bracht. Kleine belhamels die met grote ogen van verwondering keken naar al dat vreemds op het bord. Het heeft mij al die jaren onnoemelijk veel voldoening en geluk geschonken, de juf te mogen zijn die voor de klas stond. Volgend jaar komt er een nieuwe klas vol kinderen en een nieuwe juf...
Onze gelukwensen en moge de wetenschap dat in ieder kind een stukje van u zal verder leven het afscheid verzachten.

- oproep aan de Van Meerhaeghes :

We herhalen nogmaals dat we DRINGEND medewerkers zoeken onder de VAN's (Van Meirhaeghe, Van Meerhaeghe, Van Merhaeghe enz...) die zĳlf in hun boom willen klimmen.

Het blijft de uiteindelijke bedoeling om ooit eens ALLE takken van onze stamboom uit te werken.

Wie zin heeft om aan de slag te gaan gelieve ons te kontakteren.

We helpen u graag op weg en we hebben trouwens nu reeds veel gegevens die u zullen aanbelangen.

Van zodra u in de 18de of 17de eeuw komt, kunnen we uw bloedeigen tak op onze boom enten en uw voorouderreeks tot omstreeks 't jaar 1200 doortrekken! Het komt er dus vooral op aan om de kloof tussen vandaag en 't jaar 1800 te overbruggen.

Start nu onmiddellĳk met uw opzoekingē, dan kunnen we uw tak nog in ons familieboek opnemen!

We zoeken ook medewerkers voor 't Meerminneke!

Van Meirhaeghes die het familienieuws verzamelen en doorsturen naar de redaksie (recente geboorten, huwelĳken, overlijdens) en die artikels willen pennen voor ons blad.

Zo wordt ons Meerminneke een blad voor ALLE naamgenoten en niet uitsluitend en alleen voor de Kanegemse tak!

- De Hr. Cyriel Van Meirhaeghe, onze medewerker uit St.-Amandsberg, is ondertussen ook definitief in zijn boom geklommen.

Hij slaagde er reeds in om zijn stamreeks, dit is zijn reeks rechtstreekse voorvaders, uit te bouwen tot omstreeks 1750.

Van in de 19de eeuw woonden zijn voorouders te Zingem, waar ze zich omstreeks 1750 vestigden, komende van Huise. Wellicht behoort hij tot de afstammelingen van Olivier Van Meirhaeghe, geboren te Wortegem rond 1570, die rond het jaar 1600 naar Huise uitweek. Nog een paar stappen dieper in 't verleden en ook deze tak hangt weer aan de boom.

- Ter overweging :

Eens vroeg iemand Jonathan Swift, de auteur van Gullivers Travels, naar zijn mening over de adel.

Daarop antwoordde de Ierse schrijver ietwat boos :

Iedereen die niets anders te zijnen gunste kan aanvoeren dan zijn voorouders, is als een aardappel. Bij deze bevindt zich het waardevolste deel ook onder de grond...

- Mevr. Marie-José Meerhaeghe echtg. M. Decoene uit Kortrijk schonk ons de rouwzantjes van Virginie Mestdagh echtg. Henri Meerhaeghe, Alfons Meerhaeghe, Leontine Vandekerckhove echtg. Edmond Meerhaeghe, René Meirhaeghe, Richard Meirhaeghe, Bertha Meirhaeghe echtg. A. Windels, Kamiel Vanthournout echtg. Julienne Meerhaeghe en van Arthur en Celina Meerhaeghe beiden overleden in de U.S.A. Daarbij bezorgde ze ons de copies van de trouwboekjes van Henri Meerhaeghe en Virginie Mestdagh, gehuwd te Tielt in 1866 (!) en van Alfons Meerhaeghe en Marie Degraeve, gehuwd te Meulebeke in 1909. Oprechte dank voor deze kostbare aanwinsten!

- een huwelijksakte met spellingsproblemen.

In 1858 huwden Emanuel Corbisier en Justine Van Meirhaeghe te Deinze en hieronder citeren we uit de registers van de Burgerlijke Stand volgende passages :

"ten jare achttien honderd acht en vijftig, den vierden october, ten zeven en half uren des voormiddags (ze waren er vroeg bij indertijd!), openbaerlijk ten gemeente huize, voor ons Constantin Dabelli, Burgemeester, Ambtenaar van den Burgerlijken Stand der Stad Deinze, provincie Oostvlaenderen, zijn gekomen EMANUEL CORBISIER, oud drie en twintig jaren, drie maanden en tien dagen, zijde-wever, geboren te Brussel en woonende in deze stad, meerderjarigen zoon van Joannes Hubertus Corbisier, scheerder, woonende te Brussel, alhier tegenwoordig en toestemmende, en van Maria Franciesca Jacry, overleden te Brussel den vierden february 1845, welken komparant (= bruidegom) tot heden aen zijne pligten nopens de nationale militie voldaan heeft en JUSTINA VAN MEIRHAEGHE, oud negen en twintig jaren, vier maanden en dertien dagen, dienstmeid, geboren te Cruyshautem en woonende in deze Stad, meerderjarige dochter van Josephus Van Meirhaeghe, overleden te Huysse den twaelfsten december 1842, en van Joanna Catharina De Clercq, zonder beroep, woonende te Swijnaerde, alhier tegenwoordig en toes' mmende."

Bij het nazicht van de geboorteakte van de bruid, rijst er een probleem omtrent de voornamen van de moeder en in verband met de spelling van de familienaam van de bruid. Moeder Joanna Catharina De Clercq legt daarop volgende verklaring af :

"(Joanna Catharina De Clercq) dewelke ons verklaerd en verzekerd, onder ede, hare voornamen zeer wel te kennen, niet dan bij misgreep in de geboorteakte van hare dochter onder de voornamen Maria Catharina zijn ingeschreven, dewijl hare echte voornamen Joanna Catharina zijn, alsmede dat de familienaam haers echtgenoots bij misgreep geschreven is Van Meerhaege in plaets van Van Meirhaeghe, welke de echte spelling is."

Vervolgens vraagt de ambtenaar aan bruidegom en bruid "of zij elkanderen verstonden te nemen voor Man en Vrouw, elk van hun beurte- lings geantwoord hebbende JA, zoo hebben wij verklaert in naem der wet dat Emanuel Corbisier en Justina Van Meirhaeghe door den huwelijksband vereenigd zijn".

Als huwelijksgetuige is o.a. aanwezig "Karel Lodewijk Van Meirhaeghe, 37 jaar, wever, broeder der bruid, woonende te Gent" die samen met de bruid de akte zal ondertekenen. De bruidegom en moeder J.C. De Clercq verklaren "niet te kunnen schrijven bij gebrek aen kunde". De bruid tekent met "Justine Van Meirhaeghe" en haar broer handtekent de akte als "Karel Lodewijk Van Meirhaeghe", nog een andere variant ondanks de hierboven geciteerde verklaring van de moeder omtrent de spelling van de naam. Verder valt het op dat J.C. De Clercq precies weet hoe de naam Van Meirhaeghe gespeld wordt, doch zelf kan ze haar naam niet schrijven! Ze kan dus wél lezen maar niet schrijven. Waaruit nogmaals blijkt dat we niet te vlug mogen konkluzies trekken over het volledig analfabetisme van een persoon, alleen op basis van het niet kunnen schrijven.

- Op 2 en 3 juli ll. organiseerde het feestcomité van de Tieltse St.-Jozefsparochie zijn jaarlijkse Vlaamse Kermis. De opbrengst ervan was zoals steeds bestemd voor de parochiale werken en voor de missionarissen E.H. Antoon Van Poucke, Zuster Julia Meirhaeghe en Broeder Hubert Pattijn. André Meirhaeghe uit Tielt en de zijnen stonden ook hier in voor de pannekoekenbak, zoals enkele tijd daarvoor te Kanegem, ter gelegenheid van de wandelnamiddag.

- Nog een belangrijke aanvulling bij het bericht van hiervoor omtrent Cyriel en Cynthia Van Meirhaeghe uit St.-Amandsberg. Net toen we voorgaand bericht op stencil hadden gezet, slaagden ze erin, met een beetje hulp van onze kant, om hun stamlijn door te trekken tot omstreeks 1600, tot bij Olivier Van Meirhaeghe, stamvader van de tak Huise. Begin augustus ontvingen we van Eddy Van Meirhaeghe uit Merelbeke een aantal rouwzantjes, enkele prachtige familiefoto's en het trouwboekje van zijn overgrootvader Jan Baptiste Van Meirhaeghe, geboren te Zingem in 1858. Met de gegevens uit dit trouwboekje als uitgangspunt ging Eddy de Burgerlijke Stand van Zingem naluizen en uit de fotocopies die hij ons bezorgde bleek dadelijk dat ook deze tak op onze boom kon geënt worden. Ook hij en al zijn familieleden zijn verre nakomelingen van Olivier Van Meirhaeghe en als verrassend detail bleek verder dat Eddy en Cyriel en Cynthia Van Meirhaeghe, buiten hun weten, tamelijk dichte bloedverwanten waren! Hun families sluiten aan bij mekaar rond het jaar 1800. Hun betovergrootouders spruiten voort uit het gezin Pieter-Amandus Van Meirhaeghe en Regina Vande Cauter die tussen 1787 en 1810 te Zingem hun kinderen ter wereld brachten. Onze gelukwensen én onze dank voor de medewerking! Hopelijks gaan jullie nu door om jullie tak in de breedte uit te werken en om alle nog levende familieleden bijeen te zoeken met het oog op de opname in ons familieboek. Naamgenoten wiens over/grootouders uit de streek van Zingem, Huise, Asper enz. afkomstig zijn, gelieven ons te contacteren. Zo wachten we ook nog op een seintje van Simon Van Meirhaeghe uit Sint Denijs Westrem (?), wiens voorzaten eveneens van Zingem en daarvoor wellicht van Huise afkomstig waren. Weet dat in principe alleen de vorige eeuw moet overbrugd worden, wat echt geen onoverkomelijke problemen kan opleveren. Met alles wat vóór 1800 valt kunnen we u beslist verder helpen!!

- Daar we gemerkt hebben dat de voornoemde medewerkers Van Meirhaeghes van Huise afkomstig zijn, steken we graag een handje toe om die tak in de breedte uit te werken wat betreft de 17° en de 18° eeuw. Daarom zijn we nu bezig de volledige gezinnen samen te stellen van de Van Meirhaeghes die te Huise en omliggende dorpen als Ouwegem, Zingem, Asper enz. geboren werden tussen 't jaar 1600 en 1800. Dat moet daar een vruchtbare streek geweest zijn, want te Huise alleen al noteren we 155 geboortes, wat betekent dat in dit dorp om de vijftien maand een Meirhaeghske gedoopt werd endit gedurende twee eeuwen !! Te Ouwegem en te Zingem werden, hoofdzakelijk tijdens de 18° eeuw, respectievelijk 56 en 47 Van Meirhaeghes geboren. We weten weer wat doen nu we al die naamgenoten precies moeten situeren binnen de gezinnen waarin ze geboren werden.

en Adam gewon Seth

- Hans De Steur, geboren te Gent op 5 juni 1983.
zoon van Daniel De Steur en Ann Van Herreweghe uit Merelbeke.
kleinzoon van Henri De Steur en Adrienne Meirhaeghe.
- Jan Marichael, geboren te Tielt op 8 juni 1983.
zoon van Paul Marichael en Mia Vrient uit Ruiselede.
kleinzoon van René Marichael en Marie-José Meirhaeghe uit Tielt.
- Bram Callens, geboren te Tielt op 28 juni 1983.
zoon van Johan Callens en Greet Meirhaeghe uit Tielt.
kleinzoon van André Meirhaeghe en Simonne Verscheure uit Tielt.
- Sarah Vanluchene, geboren te Tielt op 27 juli 1983.
dochter van Wim Vanluchene en Christine Meirhaeghe uit Tielt.
kleindochter van Albert Meirhaeghe en Mariette Lauwers uit Tielt.
- Liesbeth Meirhaeghe, geboren te Roeselare op 13 augustus 1983.
dochter van Johan Meirhaeghe en Carine Herman uit Roeselare.
kleindochter van Arnold Meirhaeghe en Irene Debacker uit Ardoioie.
- Jan Meirhaeghe, geboren te Oudenaarde op 26 augustus 1983.
zoon van Eric Meirhaeghe en Ingrid Goelen uit Wortegem.
kleinzoon van R.-Daniel Meirhaeghe en Mariette Laporte-Oudenaarde.

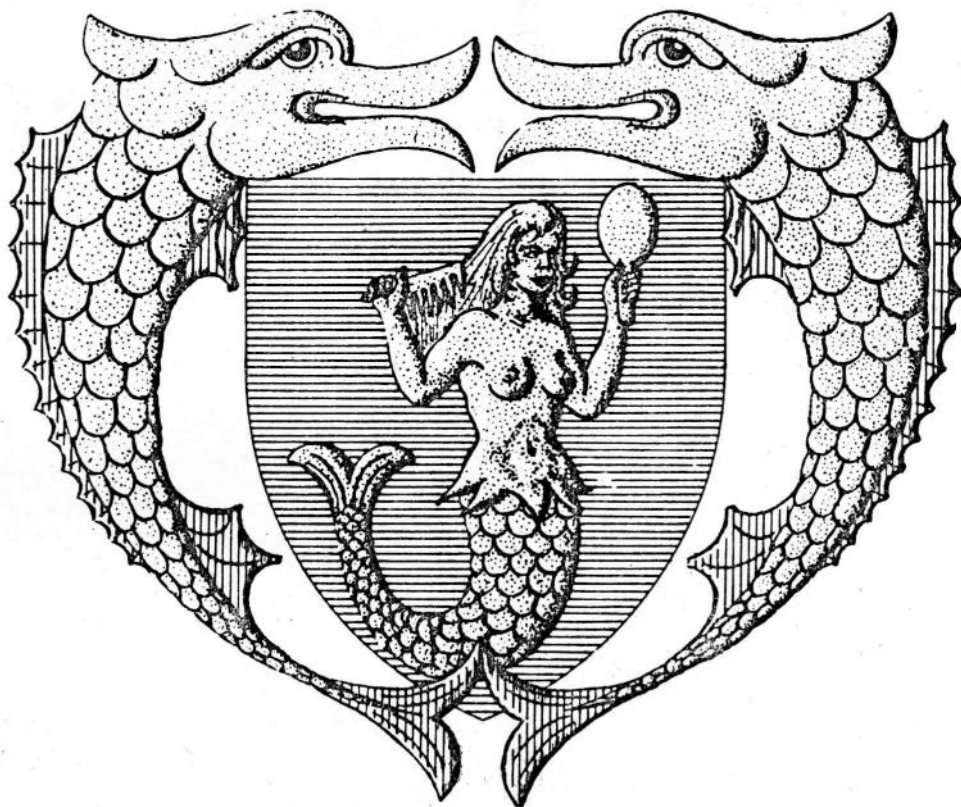
in goede en kwade dagen

- Mariette De Steur, dochter van Henri en Adrienne Meirhaeghe,
huwde te Oudenaarde op 9 juli 1983 met Frans Vantieghem.
adres : Meerspoort 49/1, 9700 Oudenaarde.
- Dirk Meirhaeghe, zoon van Gerard Meirhaeghe en Anna Fiers,
huwde te Elsele op 10 september 1983 met Denise Baelemans.
adres : Parkstraat 29, 3044 Haasrode.
- Emmi Hulpia, dochter van Daniel Hulpia en Rosa Meirhaeghe,
huwde te Evergem-Belzele op 16 september 1983 met Roger Lambrecht.
adres : Belzeelsestraat 21, 9050 Evergem.

wij denken aan

- Mevrouw Olga De Mey, echtgenote van dr. Albert Van Meirhaeghe
uit Wondelgem.
Geboren te Gent op 17 juli 1914 en overleden te Brugge op 18 juni
1983.
- De Heer Adiel David, weduwnaar van Mevr. Julia Meirhaeghe,
Geboren te Tielt op 25 september 1895 en overleden te Tielt op
25 juli 1983.
Hij was geweest gemeenteraadslid, ere-voorzitter van de Boeren-
gilde, ere-voorzitter van de Raad van Behher Raiffeisenkas-Tielt,
gewezen lid van de Provinciale Landbouwkamer en gewezen ondervoor-
zitter van het Arrondissementsverband Tielt.

't Meerminneke

(van) Meirhaeghe's
Familiecontactblad

driemaandelijks tijdschrift
voor familiekunde 4° kwartaal.
3° jaargang - 1983 - nr 12 december

v.u. Herman Meirhaeghe
A. Latourstraat 31
9218 Ledeborg Gent

Meerminnen en Meermannen,

Dit Meerminneke valt deze keer op tijd in jullie brievenbus. De twee vorige nummers ontvingen jullie met enkele weken vertraging en dit was te wijten aan de voor- en nabereiding van het familiefeest en aan de septemberstakingen bij de postdiensten. We hebben eindelijk het oude ritme terug gevonden en met dit 12de nummer sluiten we niet alleen deze derde jaargang, maar eveneens het stokoude jaar 1983 af.

Vader Jan Meirhaeghe bijt de spits van dit Meerminneke af, figuurlijk wel te verstaan, met een grappige greep uit zijn memoires van 35, 40 jaar geleden, toen ik zelfs nog niet in de maak was, maar toen hij wel reeds met mijn moeder het vrijerspad effende. Vader behoort tot de laatste generatie geboren en getogen Kanegemnaars van onze stamboom en de oude bakermat ligt er ondertussen verlaten bij zonder Meirhaeghes, op één enkele tante Andrea na. Vader "komt ook van Kanegem" en is dus ook een "Kanegemse Nietweter". Buitenstaanders horen te weten dat de gezegdes "Hij komt van Kanegem" en "Kanegemse Nietwetters", waarmee streekgenoten een beetje spottend iemand omschrijven die niet al te snugger is, ontleend zijn aan een middeleeuwse legende die we hier later nog eens zullen behandelen. Jullie zullen dadelijk meer lezen over vaders esbattenen met de Arm der Wet en hoe zijn Kanegemse afkomst toentertijd helemaal geen referentie bleek te zijn, zoals het er dat vandaag wél een is.

Daarna volgt het eerste deel van een reeks artikelen over Pater Remi Van Meerhaeghe die in 1901 in China tijdens de Bokseersopstand vermoord werd. In deze eerste aflevering proberen we de afstamming van pater Van Meerhaeghe uit te tekenen. Een genealogische schets ontrent zijn voorouders uit de 18de en de 17de eeuw.

In een derde bijdrage brengen we rond de figuur van Dr. L. Varlez een aantal losse maar erg belangrijke gegevens bijeen die allen betrekking hebben op onze familiegeschiedenis. Volgt dan de Sprokkelrubriek waarin we jullie de levende hartslag van onze grote familie laten beluisteren, waarin we jullie op de hoogte houden van het reilen en zeilen binnen onze stamboomwerking.

Tenslotte wensen we al onze lezers een vredig en atoomvrij kerstfeest en een gezellige overstap van het oude in het nieuwe jaar!

uw stambewaarders

Herman Meirhaeghe
A. Latourstraat 31
9218 Ledeborg-Gent
tel.091.31.38.49.

Jan Meirhaeghe
Europastraat 15
8770 Ingelmunster
tel.051.30.65.29.

- - - - -

Maar dat was ook niet alles...

't Moet in 1943 geweest zijn. In de zomer van 1943, Ik was afgestudeerd "cum laude" bij 't Belgisch leger... Binnen in Mei 1938 en terug thuis in juni 1940... soldatenterm... mobilisatie... oorlog... krijgsgevangene... ondergedokene. Genoeg voor een schoon diploma, maar toen waren wij daar niet veel mee. De bezetting overschaduwde onze schoonste jaren. Echt, we hebben het niet goed gehad in the best years of our life. Gelukkig hadden wij benevens de sigaretten van betelblaren (stukas zeiden wij daartegen), de ersatzkoffie, de boter met gekookte patatten en de rantsoeneringszegeltjes toch ook nog "de liefde".

In die tijd moesten we eerst soldaat zijn geweest vooraleer ons vader ons de volledige permissie gaf om naar de meisjes te kijken. Wij gingen de Zondag trouw naar de mis 's morgens en in den achternoeng naar de Vespers en 't Lof. Achter 't Lof naar de congregatie in de "Tan" om verder in alle eer en deugd, onder 't waakzaam oog van Mijnheer den Onderpaster, onze Zondag door te brengen. In de vasten kwam daar nog het Vastensermoen bij en dat was dan ook in de vastentijd de enige uitstap die ons toegelaten was.

Met z'n ogen zaten wij toch naar de schone meisjes te kijken.

God!-als ik het nu zo zie "Wat is het veranderd"!!!
Ge hoort mij niet zeggen "verbeterd". Dat is relatief.

Ik zei dus "'t was in 1943. Ne schone zomerzondag. Wij hadden gedaan met werken. Wie vraagt er daar "Moest ge dan werken de Zondag?- En of !!- Vraag het maar aan onzen Arnold en aan Merke Lambert, en aan Michel Vliegiers. Te 4u30 in de morgen zaten wij al te Tielt in 't Paterskerkske in de misse, om te 6 uur te kunnen beginnen in de melkerij van Oostrozebeke. Zomer, Winter, Leegdag, Zondag, alle dagen 21 kilometer met de vélo. Te 12 uur naar Wontergem. ock met de vélo, tot rond 13u30. Dan hadden wij gedaan met werken, tenminste de Zondag. De andere dagen liep het door tot 19u Eens 't werk gedaan - te vierkluwe - naar huis. Dat was elke dag benevens 't werk - en surtout de Zondag een kleine 50 kilometer. Wie zegt beter??- Eens thuis was dat raprap wassen, scheren, ons beste kostuumke aan en weer te vierkluwe, en weer met de vélo en weer naar Rozebeke...naar 't lief...Dju, hebben we kilometers afgelegd...voor 't werk...en voor de liefde?! Zouden ze dat nu nog kunnen? Kunnen misschien wel, maar doen??

En juist op zo een zondag is't gebeurd. Ik kan er eigenlijk na veertig jaar nog altijd niet goed over. 't Is echt gebeurd!! 'k Heb het misschien wel al duust keers verteld, en nu nog ne keer. Den 1000 en eenste keer.

Ik ging te vrijen in een ouderwets-gezellig cafeetje. 't Was voor de dochter, niet voor 't bier en 't was begonnen met ne stoop melk. Met speciale toelating van moeder Celina mochten we naar de cinema gaan, naar Izegem. De cinema van ten twee-en-half. En ' hoor het haar nog altijd zeggen alsof het gisteren was: "en thuis zijn vóór den donkeren" In dien tijd waren er nog korepietjes en andere lolijke duvels die 't wreed gemunt hadden op de devote en tere kuisheid van de jongentjes en de meisjes...vooral van de meisjes. Precies of dat er bij klaren dage geen ongelukken gebeuren. Kijk maar eens den dag van vandage. De gazette staat er vol van. 't Is 't een auto-ongeluk neffens 't andere,

Dus, lijk dat ik zei "naar de cinema"
Naar Izegem; naar de Plaza.

Wij reden, verliefd tot over ons oren en al in lieve, donkere dromen verzonken, nevens mekaar al zwijgen naar Izegem. We zwegen dat men het bijna kon horen en dat de mensen omkeken. Ik gaf haar altemets een duwke aan haar zale. Enfin, 't was zo goed en alles in ons onderbewustz(w)ijn was zoet en love en andere etcaasteratjes. Maar wie slaat er daar nu al met ne keer met ne vloek als nen donderslag zijnen haak tussen??-- Ons Here toch, ik peisde eerst dat het ne feldwebei was voor mijn papieren en mijne schein. Maar neen, man, 't was nen agent, nen doodgewonen agent - zonder stars of stripes - die gilde "Halt" met twee tot drie uitroepingstekens!!!!

We springen van onze vélo...doodverschoten, zeg...en direkt vuurt ie daar een vraag recht op mij :

"Waarom-rijde-gij-daar"?

Ik zeg nog, bijna zonder stem van 't verschieten:

"Wie, ikke"?

"Ja gij, of is't tegen uw kloefen misschier?"

'k En had niet veel tijd om te peinzen en mijn Moeder had mij altijd geleerd dat ge meer vliegen pakt met zeem dan met azijn en ik riskeer:

"Och, mijnheer den agent is dat nu ook een vrage. Waar reedt gij toen ge nog jong waart. Ge kwaamt toch ook niet achter zeker ?-

't Was mis!- Ik zag het van direkt dat 't mis was. 'k Had het eigenlijk een beetje gepeinsd ook.

"Uw paspoort!!"

Ik in mijnen achterzak van mijn broek. Mijn ziele!! ik had toch wel mijn paspoort vergeten zeker, in al mijn haaste. Daarbij mijn lief wist toch al twee jaar hoe da'k heette. En daarbij ze was bovendien nog goed geïnformeerd en gewaarschuwd door haar moeder die altijd zei tegen heur "D'r en is geen ene Jan of 't schilt wat 'an"

Ik weer met mijn schoonste aanzichte:

"Tja, mijnheer de agent, 'k heb-ik mijn paspoort vergeten!"

Dat was were mis!! Stief mis!! en ie pakte naar zijn sacoché. 'k Zeg in mijn eigen "k peize hola" sebiet schiet den dienen hier nog.

't Was al vier en vlamme toen hij me toesnauwde:

"Vanwaar-zijde-gij???"

Ik, argeloos onschuldig en nievers geen kwaad inziend kon nog net stamelen:

'k komme kik van Kanegem, Mijnheer den agent"

Oeioeioei, deze keer was 't nog meer mis. Van dat mis mis. Iets dat ge nooit meer kunt verbeteren.

"'k zal U godfer-hier-en-ginder. Ha! ge zijt gij van Kanegem. Ze moesten U miel-de-miljard in een concentratie-kamp steken."

Ik en mijn Andréa stonden daar lijk twee schaapkes. Subiet steekt-ie ons nog in den bak. Tju-Tedomme toch en onze cinema. Ons erigste uurtje dat we samen waren in een hele week. Ik peize nog: "Toope in de doze is't ook niet mis. Het is misschien ook geestig!! Maar ie stond daar alweer met zijn vragen en deze keer zijn calepijske en rechtuit gezeld, het ging niet goed meer om te peizen.

Hij pakt zijne crayon - stak het tegen zijn tonge en ie begoste met vragen lijk karabijscheuten:

- "Naam ?"
 - Ik zeg: "Jan"
 - "Wiene Jan" - zegt ie, "Watte Jan, Jan mijn voeten of watter ?"
 - "Ha ja" zeg ik, "Jan Meirhaeghe"
 - "Geboren ?"
 - Ikke: "Ja."
 " Ge moet mij niet kwaad maken manneke" zegt ie.
 En ik dacht: "Hoe is den uienen dan als ie kwaad is?"
 - "Hoe oud-zijde-gij ?"

Ik denk nog. D'r zit misschien iets in. Als ik hem kan doen lachen is hij misschien genezen. Als ie van Brieken Schotte hoort of zo. Ge kunt nooit weten. En ik replikeer:
 - "Kijk, Mijnheer den agent, rekent en telt. Ik ben een weke jonger dan Brieken Schotte en Brieken is geboren drie weken voor Kanegem kerremesse."
 Maar nu zag het er alleszins niet goed meer uit voor ons. Hoe oud Brieken Schotte was, wist hij niet en nog veel minder wanneer dat 't Kanegem kerremesse was.
 Hij zag er woest uit en snoof en bekeek mij eens goed en ook mijn lief. Mijn liefje dat anders altijd zo schone bloosde zag er ook al een beetje bleek van. Maar 't moet toch zijn dat hare schone glimlach en haar schone oogjes meer deden dan mijn domme antwoorden want ineens vloekte ie: "Vooruit gij! 'k zal godfer wel weten van waar dagge zijt, manneke" en hij schreef mijn plak af.

'k Had het hem pertank schoné gezeid: "Ik komme van Kanegem."

Hij is het inderdaad te weten gekomen, en vlug zelfs. Twee dagen daarna zei mijn vader toen ik van mijn werk thuis kwam: "Ge zijt er rap bij geweest Zondag. Ten één en half gedaan met werken en ten twee en half al gepakt in Izegem en ie duwde me zo'n weegschaal in mijn handen. Jammer genoeg is dit uniek dokument met de jaren verloren gegaan. Het was door veel handen gepasseerd en 't zou nu veel geld waard geweest zijn.

"Belanghebbende verklaart in 't vlaams: Ik komme van Kanegem, Ik heb mijn eenzelveidskaart vergeten en waar reedt gij toen ge nog jong waert."

- Drie boeten
1. nevens mekaar gereden op het fietspad waar het verboden was.
 2. geen identiteitskaart bij.
 3. Gespot met de politie.

Vader heeft het betaald nadat ik hem de ganse historie had verteld. Hij was een humorist. Daarbij hij was ook van Kanegem, van 1645 al maar dat wisten we toen nog niet; Brieken Schotte was een gebuur geweest en Kanegemkerremesse is de eerste Zondag van Oktober. Als 't nog gebeurt, zei mijn vader, zeg dan "Ik ben van tegen Tielt, doe uw paspoort mee en rij op uwe kant." Ik zei het al. Mijn vader was een humorist.

Wij zijn naar de cinema niet geweest, die keer. 't Was al tijd om naar huis te gaan... en daarbij...

Maar ook de droevigste dingen hebben vaak een happy end. Zo ook deze.

Veertien dagen later, dag op dag keer ik in de late avond terug naar huis. Wij hadden er een beetje lange van geklapt. Ik reed Oostrozebeke-Marialoop--Tielt--Kanegem. 'n Spleetje licht op de weg. Ge weet nog wel. Het licht moest afgeschermd zijn. Het kapje op het licht liet alleen een streepke over de weg dansen. En de weg waarlangs!!! Die van toen weten het nog wel. Die weg moesten ze toen al geklasseerd hebben. Geen mens keek er naar. Het was, in een woord : verschrikkelijk, al waren wij niet veel gewend.

Het was een bolle kalsijde, - van die kinderkopkes - met ernevens een holle, smalle veloweg van ongeveer 30 cm breedte. Juist genoeg om met ne velo te passeren, en tussen de kalsijde en het fietspaadje van in Rozebeke tot in Tielt, dat is 10 kilometer aardehoopkes. Die van mijn jaren en ouder zullen zich nog wel zo'n kalsijdekens herinneren. Die baan werd na de oorlog uitgebrouwen, maar ze hebben er toch nog iets nuttigs meegeedaan. Ze ligt nu in Parijs-Roubaix en men noemt ze "de hel van het Noorden". (6jaas lang heb ik dagelijks mijn 40 kilometer langs zo'n baan en door zo een hel gefietst...naar 't werk...naar 't lief. Wat zit Hinault daar nu te zeuren over een stukske kalsijde van Volkegemberg in de Ronde van Vlaanderen?)

Ik reed dus die avond huiswaarts langs die weg. Mijn lichtje danste als een vlinder over de stenen. 't Was een beetje natte baan en mijn dynamo slierde. Onze buitenbanden waren immers gemaakt van autobinnebanden. Dus zonder klauwen of dessin. En mijn lichtje, Och Here, was gelijk een glimwormke. Ik lei mijn dynamo af. Ik zag toch niets. En 't reed gemakkelijker.

Maar 't moet er omme deen zeker !? Aan Tielt statie/: de gendarms !!

" Halt "

Ik stopte al.

" Ge rijdt zonder licht ?!"

Ik beleefd: "Ja heren, ziet ge, op die slechte kalsijde is mijnen dynamo afgesprongen."

" Vanwaar zijde ?"

" Ge moet mij verontschuldigen, heren, maar ik zeg het liever niet. In elk geval: "Van tegen Tielt"

" Paspoort "

" Als 't U belieft"

" Jan Meirhaeghe ?"

" Ja "

" Van Kanegem ?"

" Ja "

" Waarom zegde-dat-dan-nie ?"

Ik vertel hen heel de historie van veertien dagen vroeger. Die konden er tenminste mee lachen...en daarbij, in Tielt weten ze toch wat meer van Kanegem. In Izegem...niet!! Wie weet er nu van Kanegem niet ?-

Als ge bijvoorbeeld naar Rome gaat en ge zegt tegen Onze Heilige Vader de Paus Joannes Paulus : "'k Komme kik van Kanegem." Dan zegt Zijne Heiligheid : " Ha ja, van Kanegem. Ene van mijn Beste Zonen is oock van Kanegem. Onze Godfried. Nen eenvoudigen fellen Aartsbisschop. Hij en is op zijn tonge niet gevallen" en de Paus lacht zijne robuste glimlach. "Zijn vader, meester Danneels is hier nog geweest. Doe de complimenten als ge thuiskomt. Ha ja, ge zijt gij van Kanegem".

En als ge naar Brussel gaat naar de Koninklijke serren en ge zegt tegen Koning Boudewijn : 'k komme kik van Kanegem" dan glimlacht Sire, heel fijntjes en Ie zegt: "Ha ja, Kanegem...de bloemen hé...en Paul De Zutter en Fielke Van Parijs...den besten tuinarchitekt en den besten tuinier van heel 't land. 'k Ga ne keer komen" zegt de Koning, "'k zal 't zeggen aan ons Fabiola... Die ziet zo geren bloemen en houdt zoveel van sprookjes."

Maar in Izegem weten ze daar niet van.

'k Weet wel, vroeger moest ge lijk een beetje beschaamd zo langs uwe neus weg zeggen: "Ik komme van Kanegem", want de mensen hadden zo altijd nen air van te lachen.

Maar nu is dat wat anders. Nu is dat lijk een visitekaartje afgeven...een visitekaartje...met ne schone letter.

Ha ja...!!

" 't Is goed zeiden de gendarms. Ge hebt daar in Izegem genoeg gekregen. Ge moogt voort rijden maar leg uwen dynamo maar weer aan."

Die kenden zeer zeker nog hun lesse van vaderlandse geschiedenis?

Viel den baljuw Alexander Spierinckx niet dood voor d'halle omdat hij de man die zei : 'k komme van Kanegem en ik wete van niet " liet onthoofden als moordenaar van de pastoor van Kanegem?

....

en daarbij : " Kanegem, is dat de hoofdstad van Tielt niet ?" vraagt mijn kleinzontje Balder die al zodanig veel bomen (stambomen) heeft horen planten in Kanegem en al in 't derde studiejaar zit, dat hij een beetje verward geraakt in de volgorde: Is dat nu Kanegem bij Tielt, of Tielt bij Kanegem ??"

Dan monkel ik een beetje bij mezelf. Dat is een goeie. En 'k peinze: " Ja't jongen, want Kanegem dat is entwat apart. Kanegem dat is de ruste van Tielt. Dat is het riantste tuinhuisje in de schoonste lochting van België, Kanegem dat is de roos Kanegem, in het knoopsgat van ons beste kostuum... dat zijn de geraniums, en de petunias en de lobelias die bloeien voor al de mensen van Vlaanderen die komen kijken... en nog veel meer

want Kanegem dat is Kanegem... in de zomer en in de winter.

En ik ?

Ik komme van Kanegem !!!

Voilà !

P.S. Bij herlezing van deze echt-gebeurde historie hoor ik opeens Zijne Heiligheid stillekens sakkeren : "Santa Madonna, Madre mia, Jan toch, 't is Kardinaal Danneels !!!"

Waarvan sofort akte...

En in dit zelfde Kanegem komen op zaterdag, 7 januari, 1984 te 14u30 in DEN TAP al de nakomelingen samen van August Meirhaeghe x Estella Maria Vandermeersch.

Organisatie : Guillaume Herman x Andrea Meirhaeghe en kinders en Albert Meirhaeghe x Mariette Lauwers.

Broers en Zusters, Gij zijt er, als ieder jaar allemaal verwacht en zeg het aan Uw kinders dat ze het zeggen aan hun kinders dat die ook zouden komen met hun kinders. Het is een enige, unieke gelegenheid om gezellig onze nieuwjaarswensen aan mekaar te wenssen. Deze goede gewoonte die wij nog erfdn van Vader en Moeder zaliger laten wij zeker niet verloren gaan. Het verstevigt de familiebanden, nu des te meer waar er zovelen hun best doen om van de grote Meirhaeghefamilie één blok te maken.

En heel speciaal richten wij de vraag aan de jeugd, ons derde nageslacht. U moet er allen zijn !!! en zet ook eens uw beste voetje voor.

Met grote aandrang wordt gevraagd zo goed te willen zijn te verwittigen met hoeveel ge komt, dit als uiterste datum tegen 25 december op telefoon nummer

051.68.91.53 van Guillaume en Andrea

of 051. 40.19.88 van Albert en Mariette

WIJ REKENEN OP U !!!

Pater Remi Van Meerhaeghe

deel 1. een genealogische schets.

"Diepe stilte heerschte en bange ontroering greep de herten aan in de kerk van Waereghem, op Zondag 5 Januari 1902, toen de priesters, van op den predikstoel, aan de parochianen de bloedige dood aankondigden van hunnen medeburger, E.P. Remi Van Meerhaeghe, zendeling in China."

Een paar weken vroeger, op 13 december 1901, was pater Remi Van Meerhaeghe "den marteldood" gestorven in Mongolië-China. Hij werd geen 32 jaar oud.

Remi August Bernard werd te Waregem geboren op 6 februari 1869 als zoon van Bernard Van Meerhaeghe en Maria Catharina Wittewrongel. Hij had een twee jaar oudere broer, Amatus Carolus Philippus, geboren te Waregem op 1 juli 1867 en een twee jaar jongere broer Pieter Bernard Octave, geboren te Waregem op 20 januari 1871.

De ouders huwden te Waregem op 28 juli 1866. Op dat ogenblik is Bernard Van Meerhaeghe reeds meer dan 37 jaar oud. Hij is landbouwer van beroep. De bruid, Maria Catharina Wittewrongel, is reeds de 34 voorbij en staat als herbergierster geboekstaafd. Zij werd te Waregem geboren op 15 februari 1832 als dochter van Martinus Wittewrongel en Theresia Buyse en als kleindochter van Petrus Augustinus Wittewrongel en Maria Anna Braems en van Bernard Buyse en Maria Josepha Tiberghien.

Een maand eerder hadden de niet meer zo jonge trouwers hun huwelijkskontraakt laten opstellen door notaris Jules Storme. Bruid, bruidegom en huwelijksgetuigen Edouard Van Pottelsberghe de la Potterie "grondeigenaar" te Kruishoutem, Jules Storme notaris en burgemeester van Waregem, Helena De Ruycke "grondeigenares" en Charles Thomas "bezoen-deren", tekenden de huwelijksakte.

Bernard Van Meerhaeghe en Maria Catharina Wittewrongel waren welgestelde lieden. Na hun huwelijk woonden ze op de markt te Waregem in de grote afspanning "Het Dambeid", waar hun drie kinderen geboren werden.

Zes maand na de geboorte van zijn laatste kind overleed vader Bernard Van Meerhaeghe op 42-jarige leeftijd te Waregem op 9 juli 1871. In 1877 hertrouwt zijn weduwe met Angelus Destoop, een vijftien jaar oudere rentenier uit Zulte. Ze betrekken een huis in de huidige Stormestraat. Drie jaar later overlijdt ook Angelus Destoop op 30 augustus 1880. In 1885 gaat de weduwe met haar drie kinderen in de "Statiestraat" wonen. Op dat adres blijft Remi ingeschreven, ook na zijn vertrek naar China in 1894. In datzelfde jaar vertrekt de jongere broer Pieter naar Koekelberg en in 1900 verhuist de oudste zoon Amaat naar Otegem, waar hij onderpastoor wordt. Moeder Wittewrongel blijft alleen achter en overlijdt op 78-jarige leeftijd te Waregem op 20 juli 1910.

Bekijken we in dit eerste deel de stamreeks, dit is de reeks rechtstreekse voorouders, van pater Remi Van Meerhaeghe en van zijn vader Bernard Van Meerhaeghe, geboren te Waregem op 17 januari 1829 als zoon van Jan Baptiste Van Meerhaeghe en Philippina De Vleeschouwer.

- Jan Baptiste Van Meerhaeghe (I) werd geboren te Ooike op 18 oktober 1789 en huwde met Philippina De Vleeschouwer. Naast Bernard hadden ze zeker nog een zoon Augustinus. Jan Baptiste Van Meerhaeghe was landbouwer te Waregem en was al eens eerder gehuwd geweest met Felicia Ballekens (?). Hij overleed te Waregem op 18 september 1856 op 67-jarige leeftijd.
- Jan Baptiste (I) was de zoon van Jan Baptiste Van Meerhaeghe (II), geboren te Ooike op 3 maart 1759 en van Maria Joanna Planckaert, dochter van Andreas uit Elzegem. Te Ooike wonnen ze minstens drie kinderen : Maria Victoria (1787), Jan Baptiste (1789) en Dominicus (1791). Zeven maand na de dood van zijn eerste vrouw te Ooike op 28 februari 1797, hertrouwt Jan Baptiste te Waregem op 26 september 1797 Maria Agnes Berton die hem nog ten minste vier kinderen schonk : Amelia (1798), Maria Beatrice (1802), Fredericus (1804) en Franciscus (1805).
- Jan Baptiste (II) was de zoon van Jan Baptiste Van Meerhaeghe (III), geboren te Ooike op 14 mei 1718 en van Joanna Dhulst. Zij huwden te Elzegem op 31 oktober 1745 en te Ooike werden hun kinderen geboren : Petrus-Franciscus (1746), Maria-Isabella (1748), Maria-Catharina (1751), Maria-Theresia (1755), Jan Baptiste (1759) en Maria-Sabina. Jan Baptiste Van Meerhaeghe (III) overleed te Ooike op 5 december 1773 en hij werd in de kerk begraven.
- Jan Baptiste (III) was de zoon van Jan Van Meerhaeghe, geboren te Ooike omstreeks 1670 en van Maria De Kempe, dochter van Jan uit Heestert. Zij huwden te Ooike op 2 mei 1693. Hun kinderen te Ooike geboren : Judocus (ca.1694), Sebastianus (1696), Maria-Catharina (1700), Arnold (1702), Joanna (1704), Petronilla (1707), Petronilla (1709), Anna-Theresia (1713) en Jan Baptiste (1718). Maria De Kempe overleed te Ooike op 30 oktober 1743 en werd in de kerk begraven. Jan Van Meerhaeghe stierf te Ooike op 14 april 1747 en werd eveneens in de kerk zelf begraven.
- Jan was de zoon van Christianus Van Meerhaeghe, geboren te Wortegem op 3 augustus 1630 en van Anna De Craene. Zij huwden te Ooike op 20 oktober 1652. Hun kinderen te Ooike geboren : Judoca (1653), Adriana (1655), Judocus (1657), Petronilla, Christianus, Guillielmus, Petrus en Joannes (ca 1670). Anna De Craene overleed te Ooike op 19 maart 1691 en drie jaar later hertrouwt Christianus te Ooike op 9 mei 1694 met Livina Vlaeminck. Deze laatste overleed te Ooike op 27 mei 1715 en een jaar later sterft ook Christianus Van Meerhaeghe te Ooike op 22 september 1716. Hij bereikte de gezegende leeftijd van 86 jaar en hij was bij leven Baljuw te Ooike.

- Christianus was de zoon van Judocus Van Meerhaeghe, geboren te Wortegem omstreeks 1600 en van Joanna Vanden Berghe, dochter van Joos.

Zij huwden te Wortegem op 8 september 1628.

Hun kinderen te Wortegem geboren : Joannes (1629), Christianus (1630), Margaretha (1632), Wilhelma (1633), Petronilla (1635) en Arent (1637).

Na de dood van zijn eerste echtgenote hertrouwt Judocus met Adriana Tsiobbels. Judocus is een volle neef van onze Kanegemse stamvader Jan Van Meerhaeghe.

-- Judocus was de zoon van Jan Van Meerhaeghe, geboren te Wortegem omstreeks 1575 en van Judoca Ardenoys, dochter van Jan.

Hun kinderen te Wortegem geboren tussen 1600 en 1620 : Judocus, Frans, Willem, Pieter, Anna, Judoca, Jan en Arent.

Jan Van Meerhaeghe overleed te Ooike omstreeks 1630 en was bij leven baljuw te Ooike. Zijn zoon Willem was er schepen en greffier.

Uit deze beknopte genealogische schets blijkt dat de voorouders van pater Remi Van Meerhaeghe tijdens de 18° en de 17° eeuw te Ooike woonden. Hoewel we deze lijn nog niet ten gronde bestudeerd hebben, zijn er toch duidelijke aanwijzingen dat zijn voorzaten tot de aanzienlijkste dorpingen behoorden. Tussen zijn rechtstreekse voorvaders telt hij twee baljuws en alleen al het feit dat velen van zijn voorvaders en -moeders in de kerk zelf begraven werden wijst er op dat zij tot de klasse der dorpsnotabelen behoorden.

In de volgende afleveringen beschrijven we dan de korte levensloop van pater Van Meerhaeghe zelf : hoe hij te Waregem en te Kortrijk schoolliep, hoe hij als missionaris van Scheut naar China trekt en er tijdens de Boksersopstand vermoord wordt, hoe naderhand aan de Paus een verzoekschrift tot heiligverklaring wordt gericht en hoe hij in de literatuur bleef voortleven. (Herman Meirhaeghe)

<p>Dr. L. Varlez een verre bloedverwant</p>

Op het familiefeest kon u in de tentoonstellingszaal van het Oudenaardse Stadhuis, in het glazen kastje, een aantal documenten bekijken die betrekking hadden op onze familie en die afkomstig waren uit het familiearchief van Dr. L. Varlez met wie we ondertussen schriftelijk en telefonisch contact onderhouden. Dr. Varlez, geneesheer-directeur van het Decroly-instituut te Brussel, schreef ons dat hij heel wat informatie bezit over de Van Meirhaeghes, met wie hij verwant is, zoals uit onderstaande schets zal blijken. Hij brengt trouwens een deel van zijn vakantie nog steeds door in het voorouderlijke huis De Ridder te Wortegem, waar zijn voorouders eeuwenlang geleefd hebben.

Dr. Varlez is een achterkleinzoon van Remi-Adolf De Ridder die op 6 maart 1843 te Wortegem geboren werd als zoon van burgemeester Constantinus De Ridder en Joanna Catharina Van Cauwenberghe.

Remi De Ridder werd schepen van onderwijs te Gent en stichtte er "de School van het Boek", die naar zijn naam genoemd wordt. Hij was ook professor in de economische wetenschappen aan de Gentse Universiteit.

Via zijn ^{bet-}overgrootmoeder Joanna Catharina Van Cauwenberghe komen de Van Meirhaeghes tweemaal in de kwartierstaat van Dr. Varlez binnengewandeld :

dr. Louis Varlez, zoon van

Emile Varlez, zoon van

Louis Varlez x Martha De Ridder, dochter van

Remi De Ridder, zoon van:

Constantin De Ridder x Joanna Cathar.V.Cauwenberghe,
dochter van:

Jan Ferdinand Van Cauwenberghe
x Catharina Van Damme

Pieter-Jan Van Cauwenberghe
x Joanna Maegerman

Joseph Van Cauwenberghe.....x.....Anna Maria Craeye
o. Nokere 1711.

Pieter-Jan V.Cauwenberghe
x1. Catharina V.Meirhaeghe
x2. Adriana Wandels
burgemeester van Nokere.

Pieter Van Cauwenberghe
o. Nokere 1639
x. Joanna Vanden Dijke

Pieter Van Cauwenberghe
x. Anna Van Meerhaeghe

Pieter Craeye
x. Elisabeth V.Wonterghem
dochter van :

Joos Van Wonterghem
x. Judoca Van Meerhaeghe
dochter van :

Lioen Van Meerhaeghe
x. Magdalena Vanden Dijke.

Pieter Van Meerhaeghe
o. Wortegem circa 1570
x. Judoca Naessens.

Joseph Van Cauwenberghe en Anna Maria Craeye die te Wannegem huwden in 1731 waren bloedverwanten. De overgrootmoeder van Joseph, nl. Anna Van Meerhaeghe en de overgrootvader van Anna Maria Craeye, nl. Lioen Van Meerhaeghe, waren broer en zuster. Ze zijn beiden kinderen van Pieter Van Meerhaeghe en Judoca Naessens. Pieter Van Meerhaeghe was de nonkel van onze Kanegemse stamvader Jan Van Meerhaeghe.

De Van Cauwenberghes vormden eeuwenlang een toonaangevend geslacht in het Waregemse en het Oudenaardse. Tijdens ons stamboomwerk hebben we hen herhaaldelijk ontmoet, zo ook te Nokere waar ze in het bestuur van de heerlijkheid Ter Borcht zetelden. Aldaar was Jan Van Cauwenberghe schepen in 1615; Pieter die huwde met Anna Van Meerhaeghe (zie schema) was er schepen in 1635; zijn zoon Pieter was er schepen in 1662; Pieter-Jan die huwde met Catharina Van Meerhaeghe was burgemeester in 1717, evenals zijn zoon Ferdinand Van Cauwenberghe. Een andere zoon Frans Van Cauwenberghe, gehuwd met Elisabeth Van Meerhaeghe, was burgemeester van Wannegem-Lede. In ons 8° Meerminneke wezen we reeds op de verwantschap tussen de Van Meerhaeghes en de Van Cauwenberghes. Die verwantschap komt ook in bovenstaand schema duidelijk naar voor.

Na het familiefeest bezorgde Mevr. de archivaris Tulleken ons de documenten uit het "glazen kastje", documenten die we nooit eerder gezien hadden. Daartussen zaten voor onze familiegeschiedenis erg belangrijke stukken, onder meer twee oorkonden uit 1349 waarin "Janne Van Merhaghe" als schepen van Walem te Wortegem vermeld wordt. Een van die oorkonden behandelt de verkoop van een "erfelijke rente" die voor en door de Walemse schepenbank verleden en geregistreerd werd. We citeren: "Jan Jacobs sone was Van der Eken van Wartighem heeft ghecocht ende wel betaelt jeghen Janne Trisen diemen heet Tchantel ende jeghen Marien sinen wetteleken wive xxxj schell. pars. elcx jaers erfeleker renten, eenen groeten torn. over xij deniers pars. of andre munte naer de werde te gheldene alle jare binnen iiij (4) kerstdaghen;" Volgt dan de beschrijving hoe Janne Trisen en Marie deze erfelijke rente bezet hebben "op eene hofstede, een half bunre ende een half vierendeel groot, gheleghen inde prochie van Wartighem, ten houte, int heerscap van Walem." De slotformule luidt als volgt: "dat es ghedaen wel ende wettelyc ende so wettelyc na costume van den lande dat het stede moet houden al dat daer boven wel gheseit es, bi maninghen van Willemme den Stouten als bailliu ende maenre mijns heeren sabs van sente pieters bi Ghent int heerscap van Walem, ende bi wijsdomme van Willem den Coninc, van Janne van Merhaghe, van Janne den Clerc diemen heet Ghisselin ende van Janne den Snac als scepenen mijns heeren sabs (abt) dit was ghedaen int jaer van gratien doemen screef iij ccc ende xlix (1349) in alerheleghen dagh."

Verder ontvingen we nog een foto van een meerminzegel waarmee de voornoemde Jan Van Meerhaeghe vermoedelijk als schepen zegelde. Het enige meerminzegel dat we tot op dit ogenblik bezaten dateert uit 1520 en deze nieuwe aanwinst zou dus uitwijzen dat de Van Meerhaeghes reeds 170 jaar vroeger, in de jaren 1300, een meermin in hun wapen voerden! Een uiterst belangrijke vondst dus!

Dr. Varlez schonk ons ook enkele fotocopies uit de "kommunikantenlijst" van Wortegem die door pastoor Pieter Vercauteren werd opgesteld in 1763. Daarin wordt de samenstelling van ieder gezin genoteerd, de namen van vader, moeder en kinderen én ook de namen van de eventuele knechten of meiden die onder hetzelfde dak woonden. We zien dat Sebastiaen Van Merhaeghe (geboren te Ooike in 1696 als zoon van Jan en Maria De Kempe, zie artikel pater Van Meerhaeghe) op de wijk "Autmooreghem" woonde, samen met zijn echtgenote Walburga Delmeere. Er zijn geen kinderen meer thuis, maar bijhen wonen wel in: dienstmeid Joanna Catharina Destoop en dienstknecht Emmanuel Gijsselinckx.

Weer een ander document wees uit dat een andere stamgenoot, Joseph Van Meirhaeghe in 1768 letterlijk zijn steentje bijdroeg bij het herstellen van de Wortegemse dorpskerk. We citeren uit de kerkrekeningen : "ik ken gehaelt 't hebben 700 hierementiers steen (steen uit Armentière?) nae de Leye en betaelt 't hebben 2 gulden 13,5 stuyvers; item van voervracht van het selve heb ontfaen drie guldens; item één gulden en drie stuyvers over vracht van een cruyce calck nae Audenaerde en van eenigh savel binnen Worteghem gevoert thebben." Was ondertekend op 22 september 1768 door "Joseph van Merhaeghe".

Voor al deze aanwinsten zijn we dr. Varlez zeer dankbaar.
(Herman Meirhaeghe)

S P R O K K E L S

- Eind september mochten we Mevr. Yvette Van Meirhaeghe echtg. Naessens uit Gentbrugge en haar kozijn Dirk Simoens uit Ouwegem thuis ontvangen. Kort na ons Familiefeest startten zij de opzoekingen naar hun voorouders Van Meirhaeghe en nu kwamen ze de resultaten van hun speurwerk tonen, in de hoop aansluiting te vinden bij onze grote familiestamboom.
- Hun rechtstreekse voorouders leefden tijdens de 19° eeuw te Zingem en tijdens de 18° en 17° eeuw te Ouwegem. Yvette en Dirk waren er reeds in geslaagd hun stamreeks uit te bouwen tot omstreeks 1680. Met de gegevens uit ons familiearchief konden we de lijn verder doortrekken tot omstreeks 1600, tot bij stamvader Olivier Van Meerhaeghe uit Huise en meteen werd ook hun tak op onze boom geënt!
- Bedankt Dirk voor het overzichtelijk schema dat U ons schonk en bedankt Yvette omdat U, met het oog op de publicatie van ons familieboek, die tak van Ouwegem gedetailleerd wilt uitwerken voor de 17° en de 18° eeuw. Het is duidelijk dat het stamboomvirus ook jullie stevig te grazen heeft genomen.
- En Yvette heeft niet alleen stamboomentalenten. Ze is ook vaardig met penseel en schildersezel. Van 17 tot 21 oktober laatstleden liep in de tentoonstellingszaal van de Thesaurie, Wetstraat te Brussel, het Negende Salon van Plastische Kunsten van de vriendenbond der culturele kringen van het Ministerie van Financiën. We hebben deze tentoonstelling bezocht en konden er twee werken van Yvette Van Meirhaeghe bewonderen, een "zeezicht" en een heel mooie "zonsondergang":
- We stellen hier de vraag of er nog Van en andere Meirhaeghes of aanverwanten zijn die in hun vrije tijd achter de schildersezel kruipen of andere vormen van de plastische kunst beoefenen? We denken aan boetseren, beeldhouwen, tekenen, tapijtweefkunst, fotografie enz. Zou het geen goed idee zijn om ter gelegenheid van een volgend familiefeest eventueel een tentoonstelling te organiseren met uitsluitend werk van familieleden en stamgenoten? Wees niet te bescheiden en geef ons een seintje!

- Begin november belde Mevr. Lucie Glorieus echtg. Etienne Van Meirhaeghe bij ons aan. Zij leverde een berg informatie af over haar familie of beter over de familie van haar echtgenoot Etienne Van Meirhaeghe, met name de samenstelling van de gezinnen van de kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen van het echtpaar Jan Baptiste Van Meirhaeghe (geboren te Zingem in 1858) en Elodie Geiregat, zowel Van Meirhaeghes als aangetrouwden, met inbegrip van de adressen en telefoonnummers. Alles samen ongeveer 500 (!) namen van bloed- en aanverwanten! Wij zijn goed geplaatst om te weten welk een enorm werk het moet geweest zijn om al die gegevens van die grote familie samen te sprokkelen! U hebt er ons een onbetaalbare dienst mee bewezen, wetende dat we anders al die onbekende gezinnen zouden moeten aangeschreven hebben met het oog op de opname in ons familieboek. Ook al de verwanten van Mevr. Glorieus mogen haar heel dankbaar zijn voor dit reuzewerk. Een voorbeeld dat tot navolging strekt en waarmee weeral eens bewezen is dat de vrouwelijke stamgenoten onze beste supporters zijn, iets dat we al jarenlang konstateren.

- In ons volgend Meerminneke publiceren we een bijdrage over Pieter-Jan alias "Wannes" Van Meirhaeghe, oud burgemeester van Reet. Een aantal van zijn nakomelingen waren ook op ons familiefeest aanwezig. Nu willen wij deze tak van Reet ook in ons familieboek opnemen van zodra we die op onze boom kunnen enten. Daartoe ontbreekt slechts één schakel en hier doen we een oproep tot de afstammelingen van Wannes om die ontbrekende schakel te zoeken.
 Wannes Van Meirhaeghe was de zoon van Leopold Van Meirhaeghe (geboren te Zingem in 1832) en van Joanna Maria Van Seghbroeck. Leopold was op zijn beurt een zoon van Seraphinus Van Meirhaeghe en Sophie Sutterman. Om de aansluiting te realiseren zoudt u ons de overlijdensakte van Seraphinus (fotocopie) moeten bezorgen. Daarin staan ook de namen van zijn ouders genoteerd en precies die namen hebben we nodig om te Zingem de ware Seraphinus te kunnen identificeren. Te Zingem werden namelijk op het einde van de 18de eeuw twee Seraphinussen geboren (in 1792 en in 1796) en één van hen is de grootvader van Wannes Van Meirhaeghe. Verder weet ik dat de echtgenote van Seraphin in 1863 te Boom woonde en dat Seraphinus toen reeds overleden was. Zijn overlijdensakte zult u vermoedelijk terugvinden in de registers van de burgerlijke stand die op het gemeentehuis van Boom berusten, of in een der omliggende dorpen (Reet, Niel enz.) mocht hij niet te Boom overleden zijn.
 Als iemand mij die overlijdensakte kan bezorgen, kan ik zonder problemen uw stamreeks uitbouwen tot omstreeks het jaar 1200(!) en krijgt u zeven eeuwen familiegeschiedenis cadeau! Het loont dus zeker de moeite om eens op het gemeentehuis aan te kloppen. Laat mij zo spoedig mogelijk iets weten.
 Wij zouden het ook erg op prijs stellen mocht u ons dubbels of copies van rouwzantjes, trouwboekjes en andere familiedocumenten toesturen. Hier danken we dan ook Hendrik Van Meirhaeghe uit Blankenberge die ons reeds heel wat informatie over Wannes Van Meirhaeghe toestuurde, informatie op basis waarvan we die toekomstige bijdrage over Wannes zullen schrijven.

- Het Zuid en Middenwestvlaams genealogisch krantje 't Stamboompje nam in zijn oktobernummer een zeer nuttig initiatief in verband met opzoekingen naar emigranten in de Verenigde Staten. Zoals ongeveer elke familie in Vlaanderen heeft ook de familie Van Meirhaeghe zijn uitwijkelingen naar de USA en voor de mensen aldaar is het moeilijk om opzoekingen te verrichten over hun voorouders in het land van herkomst, net zoals het voor ons problemen oplevert om de afstammelingen van die emigranten terug te vinden. Nu worden bij ons en ook over de plas vragenlijsten aangelegd die zowel in de USA in het stamboomtijdschrift "Flemish American Heritage" als bij ons in 't Stamboompje zullen gepubliceerd worden, met het oog op het oplossen van die stamboomproblemen. Ook wij hebben onze vragen ingediend en hopen nu dat we op deze wijze onze verloren zonen en dochters zullen terugvinden. Wij houden u op de hoogte van de eventuele resultaten.

- Binnenkort zullen we stappen richten om ons familiewapen officieel te laten registreren door het Heraldisch College van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde. Het weze hier reeds gezegd dat dit wapen alleen mag gevoerd worden door de afstammelingen van Lodewijk Van Meirhaeghe (Wortegem 1460-1532). Daartoe behoren bij ons weten alle vandaag de dag levende Van-Meirhaeghes (met al de varianten in schrijfwijze), die allen op de een of andere wijze van Lodewijk afstammen. Die afstamming moet natuurlijk wel bij ons bewezen worden en daarom verzoeken we nogmaals de Van Meirhaeghes om ons te kontakteren teneinde hun tak op de boom te enten. Zoals de situatie zich nu voordoet en tot nader order zijn alleen alle Meirhaeghes die tot de Kanegemse tak behoren, evenals de afstammelingen van Charles-Joseph Van Meirhaeghe en Amelie Goeminne (= familieleden van Cyriel en Cynthia en van Eddy en Etienne Van Meirhaeghe) en de familieleden van Yvette Van Meirhaeghe uit Gentbrugge, gerechtigd om dit wapen te voeren, daar hun afstamming reeds in feite bewezen is.
We stellen hier ook duidelijk dat ons familiewapen op geen enkele wijze mag verveelvoudigd worden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Jan Meirhaeghe, Europastraat 15 te Ingelmunster.

En Adam Gewon Seth

- JOKE Lambert, geboren te Tielt op 16 september 1983.
dochter van Frans Lambert en Kathleen Mylle uit Schuiferskapelle.
kleindochter van Marcel Lambert en Josephine Meirhaeghe.

- PIETER Schelstraete, geboren op 27 september 1983.
zoon van Gilbert Schelstraete en Greta De Schuyter.
kleinzoon van Charles De Schuyter en Gabrielle Van Parijs.
achterkleinzoon van Theophiel Vanparijs en Zulma Meirhaeghe.

KOOPJESHOEKJE

* * *

- 1 Wapenschild (Van)Meirhaeghe in 5 kleuren 35/50 : 500 fr.
- 2 Meermin in zand gegoten, op eik : 800 fr
- 3 Meermin in zand gegoten : 600 fr.
- 4 Meermin in plaaster : 750 fr.
- 5 Zelfklever 10/10 in kleuren met het Van Meirhaeghe-wapen : 50 Fr.
te bestellen per brief + postzegel van 11 fr op adres :
Jan Meirhaeghe, Europastraat, 15, 8770 Ingelmunster.

Het (Van)Meirhaeghe-wapenschild is geregistreerd en voorgedragen tot erkenning bij het heraldisch College. De overige documenten en voorwerpen werden bij de registratie gedeponneerd. Zij zijn uitsluitend eigendom van de voordrager.

DERHALVE is van alles de namaak, nadruk of vermenigvuldiging verboden tenzij, met schriftelijke toestemming van Jan Meirhaeghe Europastraat, 15, 8770 Ingelmunster.

BEMERK WEL van nrs 1 en 5 is de uitgave éénmalig. Zij worden, na uitputting niet meer hernomen.
nrs 2, 3, en 4 worden aangevuld op aanvraag.
voor nrs 2 en 3 tot de vernietiging van de vorm bij beslissing van André en Jan Meirhaeghe.

NOG STEEDS ZIJN WELKOM - alle mogelijke en onmogelijke documenten, oude foto's, rouw- en trouwberichten, en nog liever de geboorteberichten van nieuwe (Van)Meirhaegskes. Stuur bij elke gelegenheid, feestelijk of andere OOK een kaartje of berichtje op het redactieadres : Herman Meirhaeghe

A. Latourstraat, 31, 9218 Ledeberg.

Laat het niet bij goeie gedachten, voornemens of woorden blijven, neem meteen een omslag, een postzegel en stuur op!!
Alles wat U weet over de (Van)Meirhaegheclan en consoorten is welkom. Wij kunnen toch niet alles weten of lezen !!
Gijzelf, die lid van onze vereniging zijt, moet de familierubriek schrijven.

=====

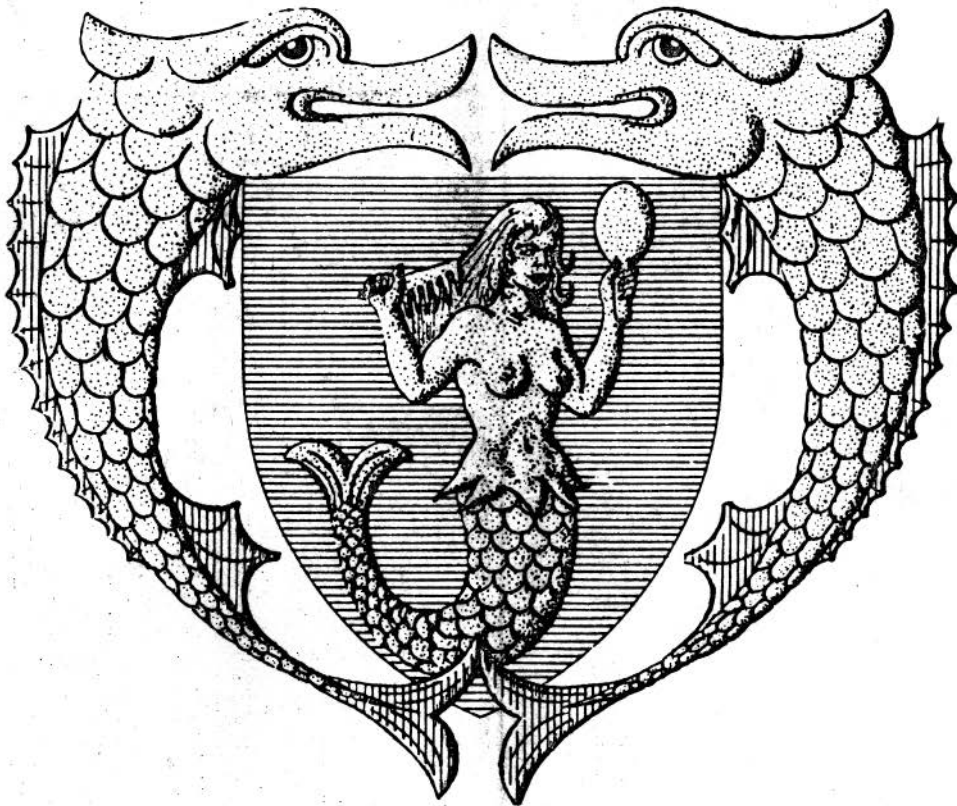
the day after...

onder de laatste paddestoel
leven geen kabouters meer
Het laatste sprookje is opgebrand
in vuur van hel en bliksem
(zegge en schrijve wel : 3000 graden.)

Alles is weg. De weg is weg.
De bomen zwart en dood. Verkoold !
De huizen : abstracte beelden
in gesmolten glas.

Niet iemand is er nog
om bij het slapen gaan
het laatste sprookje te vertellen.
Niet iemand.
Och, wat geeft het ?!?
Er zal geen kindmeer zijn
om naar uw laatste droom te luisteren.
Dit WAS de dag erna !!!

't Meerminneke

(van) Meirhaeghe's Familiecontactblad

driemaandelijks tijdschrift
voor familiekunde 1^okwartaal.
4° jaargang - 1984 - nr 13 maart

v.u. Herman Meirhaeghe
A. Latourstraat 31
9218 Ledeberg Gent

it was a bright cold day in April and the clocks were striking
thirteen

Meerminnen en Meermannen,

"Het was een heldere koude dag in april en de klokken sloegen dertien." Zo luidt de openingszin van Orwells visionnaire roman "1984". Voor ons een heldere dag in maart en dit is het dertiende Meerminneke. We haalden dus 1984! In deze toekomstroman, waarin we zo duidelijk aspecten van het verleden en het heden uit de vier politieke windstreken herkennen, beschrijft Orwell het eenzame gevecht van Winston Smith tegen de verschrikkingen van een totalitair en dictatoriaal systeem. Een politiek systeem waarin alle denken, voelen en handelen ondergeschikt is aan de wil van de Leider en waarin bijvoorbeeld "de Geschiedenis" dagelijks herschreven, vervalst en aangepast wordt aan de noden van de heersende ideologie.

Nog niet zo heel lang geleden werd ook de "kleine" geschiedenis, de genealogie die toen "sibbekunde" werd genoemd, misbruikt door dat totalitair systeem bij uitstek, het Nazisme, in het kader van die waanzinnige rassentheorie. De taak van de sibbekundige behoorde te zijn: het volk weer terug voeren tot oude gebondenheid. Het individualisme had afgedaan om plaats te maken voor het "volksche bewustzijn". Daaruit volgde dat men moest zorgen voor een "gezond" nageslacht. Er moest een "Reich eines Blutes" komen en de stambomers werden geacht daartoe hun takje bij te dragen... Genealogische tijdschriften werden spreekbuizen van de nazipropaganda en krioelden van verwerpelijke ideeën. De leden van de NSDAP in Duitsland moesten een "groot afstammingsbewijs" leveren, waarbij bewezen werd dat iedere voorouder die op 1.1.1800 in leven was, van "arischen bloede" was. Een raszuivere kwartierstaat als het ware. De S.S.-leiders moesten zo'n bewijs leveren tot 1750. Voor de leden van de Hitlerjugend volstond een "klein bewijs": slechts hun vier grootouders moesten arisch bloed hebben. Er mocht namelijk geen vermenging met joods bloed plaatsvinden...

Waartoe dit alles geleid heeft vergeten we nooit: voor zes miljoen joden eindigde deze Bloed en Boden-ideologie in Nacht en Nevel. En het is goed voor ogen te houden dat ook de familiekunde dit nevelige pad bewandeld heeft. Waarmee we maar willen zeggen dat voor ons familiegeschiedenis niets te maken heeft met "zuiver bloed", maar alles met het zo nauwkeurig proberen uitpluizen van de sociale omstandigheden waarin onze voorouders de voorbije 800 jaar geleefd hebben. Wie waren ze, waar en hoe woonden ze, hoe verdienden ze de kost? Eenvoudige vragen die ons ook inzicht verschaffen in de maatschappij, in de tijd waarin ze hun kleine leven geleefd hebben.

1984 dus. Een vierde jaargang en een dertiende Meerminneke. Geen ongeluksgetal hopen we. We bezorgden jullie reeds zo'n tweehonderd bladzijden lektuur en onze bronnen zijn verre van opgedroogd, zoals jullie zullen merken!

In dit nummer lezen jullie de tweede aflevering van de levensgeschiedenis van Pater Remi Van Meerhaeghe. We behandelen hier zijn jeugdjaren, zijn eerste afreis naar China en zijn haastige terugkeer naar België omwille van de onzekere politieke toestand in China in het jaar 1900. Als bijlage drukken we twee foto's af van deze stamgenoot.

"Roodkapje en de Wortegemse Wolven" vertelt over de wolvenplaag die Wortegem en omliggende teisterde op het einde van de 16de eeuw en over het vele menselijke leed dat daardoor veroorzaakt werd. Menselijk leed waarmee ook onze naamgenoten gekonfronteerd werden.

Daarna behandelen we de lange levensloop van Wannes Van Meirhaeghe die als dokwerker begon en op hoge leeftijd eindigde als burgermeester van Reet.

De Sprokkelrubriek omvat naast een bloemlezing uit het boek "Ooike in beeld" over onze naangenoten aldaar, bijdragen van de hand van Dirk Simoens over de diamanten bruiloft van zijn grootouders en van de hand van Cyriel Van Meirhaeghe over de schrijfwijze van onze familienaam in de amoureuze veroveringstaktiek. Tenslotte volgen nog wat losse familie- en stamboomnieuwsjes.

De rubriek geboorte, huwelijk en overlijden reserveren we, wegens plaatsgebrek, voor 't volgend nummer. Vergeet trouwens niet ons bij gelegenheid een geboortekaartje, huwelijksannonce of rouwbrief en rouwzantje toe te sturen.

Ook hopen wij dat jullie weer zonder aarzelen in de geldbeugel zullen tasten om jullie abonnement te hernieuwen. Hierover meer in de volgende bladzijden. Zonder jullie interesse en steun zou het voor ons onmogelijk worden om in deze dure tijden het hoofd boven water te houden. Laat ons Meerminneke dus niet verdrinken in het water waar het nu zo verleidelijk met hoofd, schouders en aanverwante artikelen bovenuit steekt! Dank bij voorbaat!

uw ewaarders,

Herman Meirhaeghe
A. Latourstraat 31
9218 Ledeberg-Gent
tel. 091.31.38.49

Jan Meirhaeghe
Europastraat 15
8770 Ingelmunster
tel. 051.30.65.29

rek.nr. 737-4262090-50

In ons volgend Meerminneke leest u onder meer :

- Pater Remi Van Meerhaeghe. deel 3 : zijn marteldood in China en het verzoekschrift tot heiligverklaring.
- Het geslacht De Roo te Kanegen en omstreken van de 16de tot de 19de eeuw, een verwante familie.
De officiële registratie van het Van Meirhaeghe-familiewapen is een feit. Beschouwingen daaromtrent.
- Sprokkelrubriek met tal van familienieuwsjes.

- - - - -

de allerlaatste Meerminnekens nog in voorraad

- 1° jaargang 1981 : één volledige reeks : nummers 1,2,3 en 4.
- 2° jaargang 1982 : één volledige reeks : nummers 5,6,7 en 8.
- 3° jaargang 1983 : tien volledige reeksen : nummers 9,10,11 en 12.

Een volledige jaargang van vier nummers kunt u bekomen na storting van 250 fr. op het hierbovenvermelde rekeningnummer. Gelieve uw bestelling ook per brief te bevestigen bij de redaksie. Wie er eerst bij is zal het eerst bediend worden. 't Zijn de allerlaatste, profiteer ervan!

! tot in juni !

"Het is zo ver" zei Toon Hermans' vrouw, maar daarmee bedoelde zij: "dat het zover was."

Wat ik ermee bedoel? -

Wel, de derde jaargang van ons Meerminneke zit er op = Goed en wel. Twaalf Meerminnummerkens met van alles en nog wat, over van alles en nog wat! -

Als ik nu die drie voorbije jaren overschouw dan voel ik mij bijna tevreden. Tevreden om alles wat we gevonden hebben. Tevreden om alles wat we U konden presenteren. Tevreden om de familieband die een beetje nauwer ging snoeren en om de vele naamdragers familieleden die wij, om zo te zeggen, terugvonden. De studie die ons aanvankelijk alleen de Kanegemse Meirhaeghe's als familie deed beschouwen, leerde ons alras dat die van Oudenaarde en omstreken uit hetzelfde hout gesneden waren. Zij liet ons ook toe te besluiten dat alle Meirhaeghe's, met of zonder van, waar ook ter wereld, enten waren van dezelfde boom die ooit in Wortegem wortel schoot.

Wij vonden dat U, natuurlijk met een beetje medewerking van Uwentwege, ook recht had mee te trekken in de speurtocht naar onze voorouders.

DAAROM lieten wij HET MEERMINNEKE dat voor het eerst opdook in 1349 in de zegel van Janne Van Meerhaeghe, herboren worden.

Voor U...VOOR U...zoals Ivan Heylen het zegt.

Het was een titanenwerk. "Stoffe" hebben we genoeg. Misschien wel voor twintig jaar en nog. Maar die stof moet toch ook nog altijd verwerkt worden en in een boeiend, kleurig en leerrijk kleedje gestoken worden. Of Herman er in lukte? - Ik geloof het wel, nietwaar? De vele reacties die ons bereikten, van binnen en buiten de familie zetten hem aan voort te doen.

En hij zegt het de dichter Fil Deridder na: "Het is niet nodig te herbeginnen om voort te doen."

Ik herkauw nog even de twaalf voorbije Meerminnekes.

- Nr 1 Wij stellen Het Meerminneke voor, en gaan meteen op zoektocht naar het Familiewapen Meirhaeghe: Dolfijnen en een Meermin. Wij doen de Kanegemse stam in of uit de doeken
- Nr 2 Het Meerminneke leeft. De familie hapt gretig toe en we hebben de handen vol met de abonnees. Ondertussen zet Herman verder de Kanegemse tak op zijn poten en putten wij even een "byzondere" Meirhaeghe uit de Dezutterstamboek
- Nr 3 geeft als hoofdbrok elke Meirhaeghegezicht een naam in een sterk hoofdstuk: "Over de schrijfwijze, herkomst en betekenis van onze familienaam." Tevens nog een nabeschouwing over die "die van Kanegem komen". Even pittig is de historie over de klokken van Kanegem, een onderzoek uit 1775 waarbij Francies Meirhaeghe de clocke niet es horende luyden met de gevolgen vandien.
- Nr 4 voert U met een Britse soldaat op het oorlogspad, maar tevens langs het liefdespad. En 't wordt wat!!! Zo vinden de familie's Dekie hun naam. Richard, Daniël schiet in zijn pen en pleegt een levendig artikel over zijn broer Cyriel
- Nr 5 brengt ons in "Beschuldigde sta op" een vrolijk, pikant proces van Nonkel Willem die zijn hand er niet neven maar er op legde. Na het molenaarsgeslacht Dedeckere brengt Herman een ontroerend sterk artikel over Daniël Meirhaeghe overleden nabij Parijs.
- Nr 6 beschuldigt verder Nonkel Willem van eenbaarlijke streken en hierbij aansluitend komt "Van duiveluitdrijvers en toveressen. Van Geestelijken in onze stamboom zijn we niet rijk gestoffeerd."

Voor de Kanegemnaars vertelt de Oude Wal een stukje van hun verleden.

- Nr 7 bevestigt het bestaan van Dolfijnen en Meerminnen in ons Familiewapen. De familie Sierens, ook aanverwant, komt even in de spots, en uit alle tijden der tijden diept Herman de Tweelingen uit de Familie op, en licht op het Frans Familie-
- Nr 8 Hoe de Meirhaeghen in Wortegem over alles en over ! feest. Walem medeheersten boeit ons, waarna Richard-Daniël zijn pen do(o)pt in Franse Cinquante-deux en een terribel verhaal stookt over het Verbroederingsfamiliefeest in Châtres(sic) in Frankrijk. WAT een verslag !!! en WAT EEN FEEST !!!
- Nr 9 Kondigt reeds een nieuw Meirhaeghefeest aan. Ditmaal in Oudenaarde, voor heel de stam. Wij doen voort aan de Heren van Walem. Pater Gaby Claerhout, ook een halve Meirhaeghe wordt uit Tsjaad gezet. Jan en zijn vrouw Andréa gaan de Meerhaghe opzoeken in Clairmarais en HET BESTAAT.
- Nr 10 verkondigt plechtig de samenkomst van alles wat (Van)Meirhaeghe of aanverwant heet. Publiceert een erfverdeling uit 1776 in dat schoon oud Vlaemsch waarop ik nog altijd verliefd ben. Ongehuwde moeders krijgen ook hun zegje.
- Nr 11 't Feest is voorbij !! F O R M I D A B E L . Richard-Daniël brouwt nu uit Oudenaerden Bruinen een familieverslag Ik heb er mateloos van genoten. Dr Warlop snijdt een nieuw kleedje voor 't Meerminneke. Haute Couture. André Meirhaeghe doet de Meermin herleven op vele, vele Meirhaegheschouwen, het Wapenschild prijkt fier en kleurig-fris in vele huiskamers of op de auto. Philip Remmerie uit Tielt(nu Pittem) verrast Herman met een machtig-prachtig wapenschild in hout gesneden. Vele (Van)Meirhaeghen vinden de weg naar of aan de borst van ons Meerminneke.
- Nr 12 Jan vertelt de esbattermenten uit zijn Kanegemse jeugd. Dokter Varlez uit Brussel komt bij de Familie en de bijna heilig verklaarde Pater Van Meerhaeghe eist alle belangstelling voor zich op.

En nu, met dit nummer, begint onze vierde jaargang.

- Nr 13 ons geluksnummer. en nummer 13 doet U al direkt naar uw hart en uw checkboek grijpen...naar uw hart omdat ge met die twaalf nummers 3 jaren ouder zijt geworden en naar uw checkboek omdat ik U een nieuwe rekening kom presenteren om ons toe te laten voort...of misschien beter te doen. Dit nummer 13 wordt op zeer grote schaal verspreid (net als nr 10). Wij wensen vele, vele Meirhaeghe's of aanverwanten te bereiken. HET MEERMINNEKE moet een (h)echte familieband zijn Wij doen beroep op Uw familiefierheid, op Uw Naamfierheid met zijn eeuwenoude, moedige, vaak pittige geschiedenis.

WAT DCEN WIJ...NU

Wij grijpen onze checkboek...Subiet...Direkt...Nu en betalen ons abonement 1984. Dit is...

- 250 fr op rekeningsnummer 737 -4262090 -50 van Meirhaeghe Herman, A. Latourstr. 31, 9218 Ledeborg-Gent
- of zijn er vrome, goedaardige of goedhartige zielen dan mag U ook méér invullen want koken kost in dit tijdperk o! zoveel geld.
- WIJ HEBBEN JE HAR(T)D NODIG.
't Van Meirhaeghevolk ter ere.
en 't Meerminneke ten bate !!!

Pater Van Meerhaeghe

deel 2. : jeugd en eerste afreis naar China.

Na in een eerste aflevering de figuur van Pater Remi Van Meerhaeghe gesitueerd te hebben binnen onze stamboom, schetsen we in dit en de volgende delen de korte levensloop van deze naam- en stamgenoot.

Remi Van Meerhaeghe werd zoals reeds gezegd in 1869 geboren. Hij bracht zijn eerste levensjaren door in "het Damberd", de herberg die zijn ouders uitbaatten op de markt te Waregem. Zijn vader heeft hij nauwelijks gekend. Remi was amper twee en een half jaar oud toen vader Bernard Van Meerhaeghe "uitgeteerd" overleed op 42-jarige leeftijd.

Als kleuter trok hij naar de bewaarschool van de Zusters van Onze Lieve Vrouw en daarna liep hij school bij meester Seynaeve. Van 1877 tot 1880 volgde hij de lessen in het pensionaat van meester Dewilde te Waregem. Remi is elf jaar als hij ook zijn stiefvader Angelus Destoop verliest in 1880.

Samen met zijn twee broers ontvangt hij nog een jaar "bijzondere lessen" van Henri Claeys, de hoofdonderwijzer van de Vrije Katholieke School. In oktober 1881 trekt de twaalfjarige dan naar het Sint Amandscollege te Kortrijk, waar hij acht jaar zal verblijven om er de "latijnsche studien", de Grieks-Latijnse humaniora te volgen.

Net als zijn broer Amaat die later onderpastoor te Otegem zou worden, voelde Remi zich tot het priesterschap geroepen. Hij wil meer bepaald missionaris worden. Zo trad hij op 7 september 1889 het noviciaat binnen van de Zendingencongregatie van het Onbevlekt Hert van Maria te Scheut. Na een vol proefjaar legt hij de tijdelijke geloften af op 8 september 1890. Van 1890 tot 1894 volgt Remi nog vier jaar Wijsbegeerte en Godgeleerdheid te Scheut en te Leuven. Tenslotte wordt hij op 22 juli 1894 in de kapel van het missiehuis te Scheut door monseigneur Vander Stappen tot priester gewijd. Een week later draagt hij zijn eremis op in de parochiekerk van Waregem. Na een goeie maand vakantie thuis vertrekt hij op 7 september terug naar Scheut. Ondertussen had hij reeds zijn keuze gemaakt om als zending naar China te trekken.

Op 16 september 1894 breekt dan de grote dag aan. "Eene laatste mis om vijf ure gelezen in de kapel van het klooster, een laatste wederzijdsche benedictie van Moeder, al snikkende gegeven en ontvangen, een koortsigen handdruk in stilzwijgen gegeven aan Broeders en eenige vrienden en weg was de zending van in den vroegen morgen."

Vanuit Brussel vertrok Remi, samen met zijn konfraters Jan Braem, Leo De Smet en Alois Goessens, richting Lourdes, "waar de vrome reizigers den zegen van hunne hemelsche Moeder afsmeekten over hunne reis". Vandaar gaat de reis verder naar Marseille waar ze op 23 september inschepen op de "Sidney" voor een boottocht van vijf weken naar de Chinese havenstad Shang-hai.

Remi reist door over Peking, door Midden en Zuid-West-Mongolië tot hij eindelijk op 21 december 1894 aankomt in de bisschoppelijke residentie van San-tao-ho, bij monseigneur Hamer. Remi heeft er dan een halve wereldreis van drie maanden opzitten.

Pater Van Meerhaeghe verblijft een tiental maanden bij Mgr. Hamer, hoofdzakelijk om er de Chinese taal te leren. "Vele uren bracht hij door in de knechtenkeuken om er uit de mond van de simpele lieden de volkstaal te leren."

In oktober 1895 wordt Remi dan naar zijn eindbestemming gestuurd, naar de missie van Hsia-ing-tse, een dorp half-kristen, half-heidens, gelegen op de linkeroever van de Geleestroom, aan de voet van het Alasjan gebergte, nabij de stad Ning-Hsia in de provincie Kansoe.

Op 29 oktober 1895 schreef provinciaal superior van Ortos (= Zuid-West Mongolië) E.P. Bermijn onderstaande brief naar de moeder van Remi te Waregem :

Mevrouw,

Het zal Mevrouw misschien niet onaangenaam zijn van onbekende zijde iets te vernemen over den goeden Remi, die over een goed jaar Moeder en familie verliet, om met ons te komen werken aan de zielezaligheid der Chinezen en Mongolen.

Het doet mij genoegen " te mogen schrijven dat uwe geliefde zoon gezond en struisch is : immers de luchtstreek waarin wij hier leven is wel de beste van geheel China en al onze missionarissen zijn hier ruim zoo gezond als in Europa. Gebrek aan gezonde spijszen hebben wij hier ook niet : vleesch is er genoeg en verder aardappels en groenselen plant en zaait men volop; ook mag ik U verzekeren dat Remi niets van zijnen eetlust verloren heeft. Uw zoon is een brave, godvruchtige, ijverige priester die een goede missionaris zal worden. Hij legt zich ook bijzonder wel toe op de Chineesche taal en kan reeds wel spreken met de Christenen. In September heeft Remi eene maand de surveillance gedaan in het Collegie, terwijl de director op vacantie was : dat ging hem goed af. Tegenwoordig nu zal hij te Hsia-ing-tze zijn, bij confrater De Boeck. Ik vertrouw dat de goede Remi lange jaren zal mogen werken tot meerdere eer en glorie van God en welzijn der zielen in onze Ortos-missie, waar hij geheel tevreden is.

Pater Van Meerhaeghe stond eerst een goed jaar E.P. De Boeck bij en "weldra bleek hij zoo wel geschikt te zijn voor den bijzonderen toestand dezer moeilijke missie, dat hij er zelf aan het hoofd werd van gesteld in februari 1897."

Tot in 't jaar 1900 leefde Remi hier rustig met zijn Kristenen. In juli van datzelfde jaar brak echter de Boksersopstand uit...

Uit mijn kollegejaren, zo rond 1964-65, ik was toen 14-15 jaar, herinner ik mij nog zeer levendig de "stichtende lektuur" die we tijdens de jaarlijkse retraites in gewijde stilte mochten lezen. Vast onderdeel waren de boekjes over onze Vlaamse missionarissen die in China de marteldood gestorven waren tijdens die bewuste Boksersopstand. Daarin werden die vreselijke martelscenes op de meest realistische wijze tot in de bloedigste details beschreven in pure sensatiekrantenstijl. Harten werden levend uitgerukt en warm opgevreten, ledematen werden afgehakt, hoofden op palen gespiest, gemutileerde rompen werden verbrand. Zoiets vergeet je nooit meer. Geen wonder dat velen van ons zich zeer tijdelijk "geroepen" voelden om die helden te volgen in hun bekeringsstrijd tegen die "goddeloze spleetogen". Zonder die wreedheden te willen goedpraten, lijkt het me toch elementair om deze Boksersopstand in zijn historisch kader te situeren. De opstand moet gezien worden als een bloedig antwoord op het niet minder bloedige imperialisme en kolonialisme van de Europese naties. Nadat deze reeds Afrika onder zich verdeeld hadden, een onderneming waaraan ook onze Vorst Leopold II ijverig had meegewerkt, moest ook Azië eraan geloven. Het uitgestrekte en vrij achterlijke China was de hoofdschotel die de Westerse honger moest stillen.

In 1839 probeerde de Chinese regering te verhinderen dat de Britten opium zouden lossen. Die opiumhandel was zeer winstgevend voor de invloedrijke Britse kooplui die zich helemaal niet bekommerden voor de negatieve gevolgen. Toen de Chinese regering om hun volk te beschermen, de import van opium verbood en ladingen aansloeg, slaagden de Britse kooplui erin hun land in een oorlog met China te betrekken. Na drie jaar was China verslagen. Het moest Hong-Kong afstaan aan Engeland, zes havens openstellen voor de Europese handel en een grote schadeloosstelling betalen aan die Engelse kooplieden. In de loop der jaren moest China vier grote gebieden in het Zuiden afstaan aan Frankrijk, dit werd Indo-China. Ook Tsaristisch Rusland bezette een deel van het land. Verder werden de Chinezen een nadelige handelspolitiek opgelegd. Zo verboden de Europeanen dat China meer dan 5% invoerrechten zou heffen op ingevoerde goederen. Ook werd de regering verplicht om vreemde zendelingen en missionarissen te beschermen en werd ze verantwoordelijk gesteld voor elk ongeluk dat hen kon overkomen. Natuurlijk gedroegen de Chinezen zich niet bepaald vriendelijk tegenover deze schandelijke verkrachters van hun soevereiniteit. Ook de Japanners probeerden van de Chinese taart mee te eten en begonnen in 1894 een oorlog omwille van Korea, een oorlog waarbij China weer het onderspit moest delven. Toen verloren de Chinezen hun spreekwoordelijk Oosters geduld en keizerin Tse-hsi lanceerde samen met de leden van het geheim genootschap der Bokkers de oproep om "alle vreemde duivels" te verdrijven. In 1900 kwamen ze in groten getale in opstand tegen de Europese onderdukkers en de Britse ambassade in Peking werd bestormd. De Verenigde Staten, Engeland, Frankrijk, Rusland en Japan stuurden troepen om de opstand te bedwingen. Als straf werd China nogmaals veroordeeld tot het betalen van 450 miljoen ons zilver aan de vijf bezetters! Zo luwde deze Bokkersopstand zonder enig politiek resultaat. Wel vielen een aantal onschuldigen, zoals onze naamenoot Pater Van Meerhaeghe, als slachtoffer van deze begrijpelijke woede tegen alles wat Westers was.

"Bij het ontstaan dier vervolging van 1900, was Reni nog in Hsia-ing-tse. Om de moordenaars door zijne tegenwoordigheid naar zijne Missië niet te trekken, besloot hij er zich tijdelijk van te verwijderen. Met zijnen confrater, E.P. Hubert Vandé Meerendonck, vertrok hij den 29 juli naar de oude bisschoppelijke residentie van San-tao-ho, welke 35 tot 40 uren ver van Hsia-ing-tse, in eene min bewonde strek geleren was. En inderdaad, de bloeddorstige Bokkers kwamen naar Hsia-ing-tse niet, geen enkel geloovige werd er tot afgoderij gedwongen, geen druppel Christenbloed werd er vergoten. Enkel tijdelijke schade werd aangericht door het gedeeltelijk afbreken der kerk en der residentie en door het stelen van de neubelen en kleederen der priesters.

Toen onze twee zendelingen den 31 juli in den avond te San-tao-ho aankwamen, vonden zij daar reeds elf confraters verzameld, en weldra kwamen nog twee anderen hen vervoegen. Vijftien missionarissen waren daar nu vergaderd, waaronder zes die op bevel van Mgr. Hamer het bedreigde en reeds half verwoeste distrikt van Eul-she-se-ts'ing-ti verlaten hadden en den 15 Juli te San-tao-ho aangekomen waren. De heldhaftige bisschop had hun bevolen al het mogelijke te doen om hun leven te redden opdat de zoo beproefde missië van Ortos tóch van al hare priesters niet zoude beroofd worden.

Het was het heldhaftig en teeder vaarwel van hunnen Bisschop-Martelaar, want reeds den 7 Augustus ontvingen de zendelingen de vreeselijke tijding dat de residentie van Eul-she-se-ts'ing-ti was ingenomen geweest, ontelbare geloovigen vermoord, honderden christene vrouwen en dochters weggevoerd en verkocht en Mgr. Hamer, na eene marteling van verscheidene dagen wreedelijk ter dood gebracht.

Maar zelfs te San-tao-ho mochten onze missionarissen niet blijven. Een hooge mongoolsche mandarijn bracht hun het bevel de streek te verlaten, en daartoe werden zij welhaast gedwongen door mongoolsche soldaten, die hen kwamen belegeren in hunne onversterkte residentie, en hen, op 23 Augustus, door de woestijn van Gobi, den weg naar Siberië deden inslaan. De zendelingen hoopten langs Siberië te kunnen Peking bereiken, om van daar terug naar hunne Missië te komen. Maar die hoop werd teleurgesteld, en toen zij, na eene reis van 52 dagen den Transsi'riaanschen Spoorweg bereikten, stond alleen de weg naar 't Vaderland voor hen open.

De 15 verbannen zendelingen kwamen dan naar België en E.P. Remi Van Merhaeghe, na zijne oversten en confraters te Scheut gegroet te hebben, kwam den 13 November 1900 te Waereghem aan bij zijne Moeder. Gelijk ten tijde zijner vakantiën als student te Kortrijk, te Scheut en te Leuven, was Waereghem zijn t'huis : daar woonde nog altijd zijne teerbemide Moeder.

De vijf maanden van zijn verblijf in België bracht hij dan ten grooten deele te Waeregem over, buiten de twee tijdstippen voor dewelke hij in 't Seminarie van Scheut binnengeropen werd. Het was binst het eerste dezer twee tijdstippen, op den 24 December 1900, dat hij het geluk smaakte zijne eeuwige beloften van kloosterling en zendeling af te leggen in de kapel van het Missiehuis. Maar hoe zoet en aangenaam het hem ook viel weder bij Moeder en Broeders te verblijven, bij al die oude vrienden van zijne kinderen jongelingsjaren, nochtans brandde in zijn hert, straalde uit zijn spreken en vertellen een hevig verlangen : naar China te mogen terugkeeren, zijne missië wederzien, zijne kudde opzoeken. En hoe moest dat verlangen niet gevoed en aangevuurd worden door den volgende brief, welken hij van de Christenen uit eenen zijner missieposten ontving, en welken wij hier met zijnen kinderlijken eenvoud in het vlaamsch wedergeven :

Het is met eerbied dat wij U het volgende melden.

Wij wenschen aan Mei Ta Jen (= E.P. Van Merhaeghe) glanzend geluk. Wij, uwe eerbiedige kinderen, wij hebben U met nederig geluk laten weten dat er hier meer den honderd geloofsleerlingen zitten nog ongedoopt, en wij hoopten een antwoord van uwe Berweerdigheid. Tot nu toe, ongelukkig geen nieuws : daardoor zijn wij gansch ongerust : want ondertusschen is hier een Protestantsche Predikant boffende op den eeuwigen hemel, en zeggende dat de Katholieke Godsdienst valsch is; en alle dagen wordt hij heviger en heviger. Uwe kinderen niet alleenlijk lijden onrecht, maar zij vreezen dat de herten der honderd Catechumenen naar den Protestantschen godsdienst hellen. Daarom kunnen wij niet meer na laten het U te schrijven, en eenen brief te zenden in den naam van gansch onze vergadering. Wij smeeken U dus, Eerwaarde Vader, ons leven te komen redden : neem onze zaak ter herte. En hierbij uiteten wij de hoop van vrede op al de kerkgemeenten te zien weder komen. Uwe kinderen Tchang fou iun, Tchang fa tch'ang en Tchao teng ing schreven het. "
(Herman Meirhaeghe)

wordt vervolgd - deel 3 : tweede reis naar China en marteldood.

bronnen :

- Fragmenten "tussen aanhalingstekens" werden ontleend aan "Een Vlaamsche Bloedgetuige". De oorspronkelijke stijl en spelling werden bewaard teneinde de sfeer van toen te kunnen proeven.
- Ook werd te rade gegaan bij "De Geschiedenis van de wereld" van J. Van Duyn Southworth, pag 336-339, Bruna, 1958.

Pater
Remi August Bernard
Van Merhaeghe
(1869-1901)

van Roodkapje en de Wortegemse wolven

Wie kent ze niet, die twee oeroude klassiekers uit de sprookjesschat : "Roodkapje en de Wolf" en "De Wolf en de Zeven Geitjes"? Vanuit de nevels der tijden zijn ze tot ons gekomen, overgeleverd van generatie op generatie, via het gesproken en nu ook via het gedrukte woord en langs de beeldbuis. Ik draai de klok dertig jaar terug en ik zit op een bankje in het tweede kleuterklasje. Zuster Daniëlla vertelt van Roodkapje. Naarmate het verhaal vordert, kleeft zij op het "toverbord" de papieren figuranten : moeder, roodkapje, de wolf, grootmoeder en de jager. "Grootmoeder, waarom heb je zo'n grote tanden?" Om je beter te kunnen opeten!!

GRRRRAAAAUW!! En die lieve Zuster verandert plots in een vraatzuchtige wolvin, springt van de trode de klas in en ik, op de voorste bank, ben haar eerste slachtoffer!

"De Wolf en de Zeven Geitjes" heb ik in minder bloedstollende omstandigheden leren kennen, via de koekjestrommel van tante Madeleine Vandenbulcke. Daarop stond dit sprookje in een aantal scènes uitgebeeld en mijn ouder nichtje Liliane praatte die scènes dan aan mekaar. Ademloos. Vreselijke verhalen die echter altijd op een happy end eindigden. En als de angst té groot werd, was er altijd de geruststelling dat het 'slechts' sprookjes waren. Wolven leefden alleen in onze fantasie, in tekenfilms en stripverhalen. En hoe tastbaar ze soms ook waren in onze kinderlijke nachtmerries, toch liepen we nooit het risico zo'n wolf letterlijk tegen het lijf te lopen.

Maar nog niet zo heel lang geleden was dat anders... Zo'n drie, vierhonderd jaar geleden behoorden de wolven tot de dagelijkse realiteit en een ontmoeting met zo'n wolf van vlees en bloed eindigde meestal niet met een sprookjesachtig happy end. We hebben er moeite mee om ons vandaag te realiseren dat de wolf ook in onze gewesten eens deel uitmaakte van de fauna. De waarschuwingen van moeder : "je mag het pad niet verlaten Roodkapje" en "je mag de deur niet openen geitjes", zullen voor de kleuters uit de 16de en 17de eeuw een zeer konkrete betekenis gehad hebben. Die sprookjes waren toen maar al te zeer uit het leven gegrepen, als we weten dat op het einde van de 16de eeuw in en om Wortegem een échte wolvenplaag heerste

Op 13 september 1585 werd door het Oudenaards kasselrijbestuur aan de schepenbanken in de dorpen een rondschrijven gestuurd waarin bepaald werd dat al wie de voorste rechterpoot van een volwassen wolf inleverde, een beloning van zes pond parisis zou uitbetaald worden. Deze losprijs werd in de volgende jaren opgetrokken tot twaalf pond en zelfs tot 24 pond per koudgemaakte wolf.

Tussen 1586 en 1607 werden in alle dorpen vijf massale klopjachten georganiseerd met volgende resultaten :

	<u>oude wolven</u>	<u>jonge wolven</u>
op 19.10.1586	11	21
op 03.12.1587	31	49
op 27.12.1588	18	24
op 28.12.1598	23	11
op 19.02.1607	11	17

De totale buit bedroeg dus 94 volwassen en 122 jonge wolven !
Deze cijfers spreken duidelijke taal : een ware wolvenplaag !

De wolven bleken vooral aktief te zijn in de groene boszone die zich uitstreckte van Kruishoutem over Wortegem en Anzegem tot in Heestert. Er is een duidelijk verband te leggen tussen deze wolvenplaag en de algemene crisis die Vlaanderen teisterde tijdens het laatste kwart van de 16de eeuw. Tussen 1575 en 1585 hadden de wolven zich ongestoord kunnen vermenigvuldigen door de afwezigheid van de mens die ofwel was omgekomen in ofwel gevlucht was voor het oorlogsgeweld tussen Geuzen en Spanjaarden. In ons 9de Meerminneke (pag 5) wezen we erop dat de bevolking van Wortegem, onze bakermat, tijdens de laatste 35 jaar van de 16de eeuw met 42% verminderd was! Deze spectaculaire ontvolking van het platteland was een algemeen gegeven in onze streken. In deze troebele tijden was de mens niet alleen een wolf voor zijn medemens, maar was de wolf zélf ook een schrikwekkende realiteit.

Het spreekt vanzelf dat die wolven heel wat schade aanrichtten onder de veestapel. Koeien, kalveren, varkens en paarden waren een gemakkelijke prooi voor deze rondtrekkende horden. Doch dat er ook zoveel menselijke slachtoffers vielen verbaast ons en doet ons huivren.

Op 24 oktober 1588 wordt door de Hoogpointers van Oudenaarde nogmaals een rondschrjven naar de dorpen uit de kassclrij verstuurd, waarin aan de plaatselijke overheid gevraagd wordt om binnen de week gedetailleerde lijsten op te stellen met het aantal "mannen, vrouwen ende kinderen, perden, coeyen ende calfveren die tsedert 1582 van de wulfven (wolven) verboden ende te nieten ghebracht zijn".

Dertien dorpen, waaronder Wortegem en de buurdorpen Waregem, Nokere en Anzegem, beantwoordden deze oproep. Uit deze rapporten komt het menselijk leed in zijn volle en tragische omvang op ons toe :

Jan Loket, schepen van de heerlijkheid van Nokere-ter-Borcht en schoonbroer van stamvader Roegier Van Meerhaeghe, schrijft in zijn verslag dat te Nokere zeven koeien en kalveren en twee paarden werden doodgebeten. Maar wat erger was : niet minder dan acht dorpelingen vonden de dood en twee werden zwaar toegetakeld. We citeren : Jooris Boterman, een kint gheheel opgheten zonder ghe-raes. Jooris Boterman zijne maerte gheheel opgheten dat men niet en vant (men vond er niets meer van terug...) Adriaen Baert, een kint gheheel opgheten dat men niet en vant. Andries De Stuer, **zijn**en cnape gheheel vernielt ende ter doot ghebrocht. De weduwe Carel De Ceuninck, een kint gheheel opgheten. De weduwe Joos Lammins, eenen knecht van 14 jaren gheheel ghesconden dat hij daer af moeste sterven. De dochtere van Raessche Vagasscher, oudt 16 jaren gheheel ghesconden dat zij metter doot moeste betalen. Willem Balcaen, een kint den roepperé afgheten. De husvrouw van L. Lint-hout gheheel ghesconden, haer nuése af, haer een aarme af, haer een been ghesconden. Jan De Hont een kint ghesconden.

Te Anzegem werden, naast 12 koeien, ossen en kalveren en twee paarden eveneens elf mensen door de wolven verscheurd :

- het zoontje van Olivier De Nobe, geheel opgegeten.
- Katelyne Naeye, geheel opgegeten.
- het dochtertje van Adriaen Cracynest, half opgegeten.
- de vrouw van Willem Vanden Hecke, geheel opgegeten.
- het dochtertje van Jan Vande Meulebroecke, geheel opgegeten.
- de koewachter van Jacop De Meestere, verslonden.
- het zoontje van Arnout Crispeel, half opgegeten.
- de koewachter van Willem Vander Rijst, geheel opgegeten.
- de weduwe van meester Lauwereyns, half opgegeten.
- het dochtertje van Philips De Muldere, geheel opgegeten.
- het dochtertje van Hendric Hoopsomere, geheel opgegeten.

Vijf kinderen werden zwaar gekwetst : de oudste en de jongste zoon van Jacop Van Dichelt, de dochter van Frans Baert, het zoontje van Frans Vander Straeten en de dochter van Méerel De Bane.

Te Waregem vielen zeven mensen ten prooi aan de wolven :

- het zoontje van Willem Vanden Heede, drie jaar oud.
- het zoontje van Christiaan Devos, acht jaar oud.
- het dochttertje van Joos Van Craeynest, zes jaar oud.
- het knechtje van Pieter Vanden Heede, dertien jaar oud.
- het zoontje van Joos Debrune, twaalf jaar oud.
- de vrouw van Steven Vanden Dorpe.
- de zoon van Frans Stalins.

Alle zeven geheel opgegeten. Daarenboven werd het dochttertje van Jan Vanden Bossche, het dochttertje van Jacob Vander Haeghen en de weduwe van Willem Jolijt "zeer in het aangezicht geschonden".

Te Wortegem werden, net als te Anzegem, elf dorpelingen door de wolven verscheurd. Tien inwoners werden zwaar toegetakeld. Verder vielen 22 koeien en kalveren, 5 paarden en 3 zwijnen onder de tanden van de roofdieren.

Hieronder de lijst van de Wortegemse slachtoffers :

- Joos Mabe, zijnen zone.
- Arent Blaublomme, een coeyere doot ghebeten ende een meysken zeer gheschonden.
- Gillis De Stoop, eenen grooten coeyere zeer gheschonden.
- Adriaen Vanden Dijcke, twee kinderen zeer gequetst ende mesmaect.
- Jan De Moor, een jonck wijf zeer ghebeten ende gheschonden.
- Michiel Rombaut, eenen knecht doot ghebeten.
- Joos Vanden Dorpe fs. Jan, zijne dochter doot ghebeten.
- Eene dochter van Eyne wel 18 jaren audt doot ghebeten.
- Joos Speleer, zijnen zone afgrijselick zeere ghebeten.
- Joos Vanden Dorpe fs. Pauwel, een groot swijn, zijnen zone ende noch een calf al doot ghebeten (sic!)
- Willem Callant, zijn zuster ende een coe al doot ghebeten (resic!)
- Pieter Van Steenbrugge, zijne dochter dootghebeten.
- Jooris Van Eersne, eene zeune seere gheschonden.
- Steven Van Heylbroeck, sijnen zone seere gheschonden.
- Weduwe Hendrik Hoepsomere, een meysken dootghebeten.
- Weduwe Joos Baudijns, een kint dootghebeten.
- Een meysken van Peteghem dootghebeten.
- Andries Vander Speelct, sijn huysvrawe zeere ghebeten.
- De weduwe van Arent Merhaeghe, een kint zeer ghebeten.

Uit onze opzoekingen blijkt dat de voormelde Arent Van Meerhaeghe een hofstede betrok op het gehucht Oudmooregem, een gehucht van Wortegem dat vandaag de dag nog steeds vrij dicht bebost is. Hij woonde dus in een gevaarlijk gebied en een van zijn kinderen behoort dan ook tot de slachtoffers van de wolven.

In dit rapport wordt nog een tweede stamgenoot genoemd namelijk Franchois Van Meerhaeghe wiens "peert al de clijncke ut ghebeten" was....

Deze schadelijsten wijzen uit dat, over een periode van amper zes jaar, in deze vier buurdorpen niet minder dan 37 (!) mensen gedood en 20 mensen zwaar gekwetst werden door die meer dan "boze wolven"! Meer dan voldoende om een angstpsychose onder de plaatselijke bevolking te veroorzaken.

Als we de slachtoffers bekijken valt onmiddellijk op dat vooral kinderen en vrouwen (net als in onze twee sprookjes : roodkapje, grootmoeder en de kinderen van moeder geit) een gemakkelijke prooi blijken te zijn. Ook jonge koewachttertjes die beroepshalve geïsoleerd werken en daarenboven nog een voor de wolven aantrekkelijke buit moeten bewaken, behoren zeker tot de risicogroep.

In Wortegem en omgeving noteren we dus alles behalve ontroerende verhalen over wolfskinderen of vondelingen die door de wolven werden opgevoed of opgekweekt, zoals Romulus en Remus, de legendarische stichters van Rome of zoals Mowgli uit Kiplings en Disney's Jungle-book...

Te Wortegem zelf werden tussen 1589 en 1611 achttien wolven gevangen. In 1589 : twee volwassen en vier jonge wolven. In 1590 : één volwassen wolf. In 1594 : twee volwassen wolven. In 1597 : drie volwassen wolven. Dan maken we een sprong van tien jaar tot in 1607 wanneer te Wortegem weer één volwassen wolf gevangen wordt. In 1609 : één volwassen wolf. In 1610 : één volwassen wolf en in 1611 : drie volwassen wolven.

Rond 1620 lijkt de massale wolvenplaag definitief bedwongen te zijn. Toch wordt in 1659 te Wortegem nog een eenzame wolf geschoten en zelfs in 1704 vangen de jagers in Waregem nog een "wulfvinne" waarvoor ze een premie van 48 pond parisis krijgen.

De wolf werd door de mens onverbiddelijk teruggedreven, ook al omdat zijn leefgebied steeds kleiner werd door ontbossing, om ten slotte helemaal uit Vlaanderen te verdwijnen.

En behalve in de sprookjes, overleeft de wolf nog in ons dagelijks taalgebruik, wanneer we "wolvenhonger" hebben, als we bij tijd en wijle "een wolf in schapenvacht" zijn en vooral wanneer we "huilen met de wolven in het bos"...

(Herman Meirhaeghe)

noten :

- Het leven op het platteland, pag.146-48, Rik Castelain. 1983.
- Wolven in de kasselrij van Oudenaarde, Geschied- en Oudheidkundige Kring van Oudenaarde, 1908, vol.2, aflevering 2.

WANNES VAN MEIRHAEGHE

van dokwerker tot burgemeester

De Heer Hendrik Van Meirhaeghe uit Blankenberge stuurde ons een dossier in verband met zijn vader "Wannes" Van Meirhaeghe, oud-burgemeester van Reet, een dorp in de Rupelstreek.

In 1964 verscheen in het "Volksweekblad" een aantal uitvoerige artikels over Wannes, naar aanleiding van zijn 95^e verjaardag en van zijn overlijden enkele maanden later op 9 november 1964. Hieronder volgt een samenvatting van die artikels en in memoria waarin het lange leven van deze stamgenoot geschetst wordt.

"Dat de alomgekende Wannes zich met zijn familienaam Van Meirhaeghe noemt? Wannes van Pol is beter gekend.

Wannes zag als Petrus Joannes Van Meirhaeghe het levenslicht te Reet op 25 september 1869 als zoon van Leopold Van Meirhaeghe en Joanna Maria Van Seghbroeck.

Over de prille jeugd, zoals u aan de geboortedatum kunt merken, kan niemand meepraten, want hij is de oudste inwoner van het dorp.

Hij versleet zijn eerste lange broek op de schoolbanken alhier en ging vervolgens in de leer bij blokmaker Lode Claes. Als zoon uit een gezin van vijf kinderen ging hij op tienjarige leeftijd het zware werk van de boerestiel torsen. Vader was toen werkzaam op de mouterij en verdiende 36 centiem per dag. De dienst bij de boer die Wannes tot zijn 17 jaar bleef doen, kwam het gezin ten goede want nu was een mond minder aan tafel en verschaftte aan Wannes de mogelijkheid enige centen te sparen. Dit liet hem toe zich boeken en tijdschriften aan te schaffen om zich door zelfstudie te vervolmaken. Hij hoopte toen nog op een militaire loopbaan, maar door het noodlot werd hij erin gelot en zag meerdere kansen vervlogen. Pas drie weken in de kazerne te Aarlen werd hij aangesteld als tolk van zijn Vlaamse wapenbroeders. Eenmaal van de klas vond hij werk te Antwerpen bij een Franse firma om dan achteraf gedurende 37 jaar als dokwerker tewerk gesteld te worden in onze havenstad. Het is niet dat die dok tegen de deur lag, want alle dagen deed Wannes deze reis te voet alsjeblijft. 's Avonds om 23 à 24 uur thuis en 's morgens om 4 uur terug de baan op en dit tegen een loon van 12 frank in de week. Aan de dok leerde hij de noden van de arbeiders kennen en het is daar dat hij zich het eerst verdienstelijk maakte in dienst van de arbeidersbeweging.

Wannes huwde een eerste maal met Catharina Torfs. Hun huwelijks-geluk was van korte duur, vermits zijn echtgenote drie dagen na de geboorte van hun eerste kindje overleed. Op 15 mei 1900 hertrouwde Wannes met Mathilde De Backer. Uit dit huwelijk zijn nog zes kinderen in leven (in 1964) namelijk : Louis, Arthur, Madeleine, Frans, Hendrik en N? Van Neirhaeghe.

Hij smaakte het genoeg van met zijn Tilleke de 50ste en 60ste verjaardag van hun huwelijk te mogen vieren. Voor enkele maanden riep O.L.Heer Tilleke tot zich.

Om terug te komen op Wannes' activiteiten. Rond de jaren 1900 vormde hij samen met Loke Claes, Jef Hellemans en Fik Vande Poel een werkliedenvereniging, die door de toenmalige Z.E.H. pastoor niet te best werd begrepen. Maar hun inspanningen leverden resultaat. In 1921 werd Wannes verkozen als gemeenteraadslid, afgevaardigde van de werklieden. Er werd niet begrepen wat een werkman op het stadhuis kon doen in een specifieke boerengemeente.

De werklust van Wannes kende geen grenzen. Onder zijn impuls kwam in 1924 de turnkring tot stand, legde hij samen met pastoor Vervloesem de grondvesten van een bloeiende K.A.V.-vereniging, stichtte een toneelkring. Van dit laatste herinnert hij zich nog goed zijn vertolkte rollen in "Vergeten en vergeven" en in "De Deserteur".

Dank aan zijn inspanningen verwierven de arbeiders medezeggenschap op het gemeentehuis. Hij werd schepen van Openbare Werken en in 1954, een uniek geval in de geschiedenis van de Belgische gemeenten, werd hij op 85-jarige leeftijd burgemeester van Reet. Hij was niet een burgemeester om te zetelen, maar met de vitaliteit van een veertiger leidde hij de gemeente gedurende vier jaar.

In 1958 trok hij zich terug uit de gemeentepolitiek. Maar met raad en daad was hij steeds op de bestuursvergaderingen van de plaatselijke A.C.V.-afdeling.

Al de activiteiten opsommen van onze Wannes is onbegonnen werk. We vernoemen nog enkel de stichting van de plaatselijke ziekenkas. Wannes' levensloop dient nu zeker belicht in het raan van de jubelviering A.C.V. Rupelstreek. Een A.C.V. dat hem steeds zo nauw aan het hart heeft gelegen en nu nog niet minder. Een A.C.V. dat dankbaar is tegenover een van zijn voorvechters Wannes van Pol. En Wannes binnen 5 jaar zijn het de grote feesten, een 100-jarige Wannes, met de hulp van O.L.Heer."

Dit feest voor de 100-jarige is er nooit gekomen daar Wannes enkele maanden later reeds overleed, in november 1964. Laten we nu een blik werpen op het gezin waaruit Wannes is voortgekomen.

Zijn vader Leopold Van Meirhaeghe werd te Zingem (Oost-Vlaanderen) geboren op 11 oktober 1832 als zoon van Seraphinus en Sophia Sutterman. Met Zingem wortelt deze tak al meteen in de streek van Oudenaarde, het land van herkomst van alle Meirhaeghes.

Leopold huwt te Reet op 16 april 1863 met Sophie Vande Vondel, geboren te Willebroek op 4 september 1833.

Op 7 februari 1864 wordt hun eerste zoontje Henri geboren, doch moeder en kind overlijden twaalf dagen later te Reet op 19 februari 1864.

Leopold hertrouwt vier maand later te Reet op 16 juni 1864 met Joanna Maria Van Seghbroeck, geboren te Puurs op 18 augustus 1830.

Hun vijf kinderen te Reet geboren :

1. Jacobus op 24 juni 1865, huwt met Isabelle Roelants en met Rosalie Reyntjens. Hij overleed te Rumst op 26 mei 1935 (70 jaar)
2. Henricus op 7 september 1866, huwt met Maria Verdurmen. Hij overleed te Reet op 20 juli 1942 (76 jaar).
3. Petrus-Joannes op 25 september 1869. Hij is "Wannes" van hierboven.
4. Maria Nathalia op 24 maart 1873.
5. Louis Jacobus op 26 maart 1876, huwt met Maria De Porte. Hij overleed te Hoboken op 9 januari 1951 (75 jaar).

De nakomelingen van bovenstaande Van Meirhaeghes leven vandaag hoofdzakelijk in het Antwerpse en enkelen waren ook op ons familiefeest aanwezig. In ons vorig Meerminneke deden we een oproep om ons de overlijdensakte te bezorgen van Seraphinus Van Meirhaeghe, tencinde deze tak op onze boom te kunnen enten. Mogen we hen verder nog vragen om bovenstaande gegevens te vervolledigen (geboorte, huwelijks en overlijdensdata) en ons de volledige samenstelling van jullie gezinnen en die van jullie ouders en grootouders toe te sturen (fotocopies van trouwboekjes) met het oog om ook jullie in ons toekomstig familieboek op te kunnen nemen. Dank.

nagekomen bericht : Als antwoord op onze oproep in 't vorig Meerminneke, ontvingen we van Mevr. Madeleine Van Meirhaeghe wed. Liekens uit Reet een brief met daarin de ons ontbrekende gegevens omtrent Seraphinus Van Meirhaeghe, de "stamvader van de Reetse tak". Dankzij haar konden wij moeiteloos ook deze tak op onze boom enten. Seraphinus werd te Zingem geboren op 5 juni 1796 als zoon van Pieter Amand Van Meirhaeghe en Anna Regina Vande Cauter, die ook de voorouders zijn van onze medewerkers Cyriel en Cynthia Van Meirhaeghe uit St.-Amandsberg, Eddy en Etienne V. Meirhaeghe-Glorieus uit Merelbeke en Roland Van Meirhaeghe uit Zevegem. Seraphinus overleed te Zingem in 1839 en zijn weduwe Sophie Sutterman moet kort daarna met haar kinderen naar Reet verhuisd zijn. Weet iemand ons te vertellen wat de reden van dit vertrek was en waar haar kinderen (Leopold, Henri, Joannes Jacobus, Petrus-Joannes, Amelia en Lucia) zich naderhand vestigden?

- Ooike in Woord en Beeld.

Als we bedenken dat Ooike een buurdorp is van Wortegem, de bakermat waaruit alle Van en andere Meirhaeghes zijn voortgekomen, dan ligt het voor de hand dat onze naamgenoten ook aldaar hun sporen achtergelaten hebben. Hoewel de allereerste naamgenoot uit onze familiegeschiedenis, Willekin van Merhage, in 1247 te Ooike vermeld wordt, zal het toch duren tot het begin van de 17de eeuw alvorens de Van Meerhaeghes er definitief wortel schoten. In ons vorig Meerminneke zagen we bijvoorbeeld dat de voorouders van Pater Van Meerhaeghe tijdens de 18de en de 17de eeuw te Ooike woonden en dat ze ongetwijfeld tot de dorpsnotabelen behoorden.

In een boekje dat we onlangs raadpleegden, nl. "Ooike in Woord en Beeld", worden onze stamgenoten een zestal keer geciteerd en ook deze vermeldingen wijzen erop dat zij er warmpjes inzaten:

Zo bezit de kerk van Ooike een prachtige 18de eeuwse rococomonstrans van zilver met vergulde ster, "becost hebbende hondert ponden grooten vlaems". Bij deze monstrans behoren twee zilveren ampullen met schaal. Op de voor- en achterzijde van het monstrans voetstuk staat gegrift: " ick ben ghegeven aen de kercke van Oycke door H. Dr. Joos Van Damme (...) mede over syn huysvrave Magriete Van Merhaeghe fa Franc. bij de kercke aenghenomen over haer siele een ghesonghen jaerghetijde met uytdeelen (van) een gulden aen den arm Ao. 1702".

Joos Van Damme en Margriete Van Meerhaeghe huwden te Ooike op 5 juli 1655. Margriete werd te Ooike geboren op 30 december 1634 als dochter van Frans Van Meerhaeghe en Elisabeth Van Quickelberghe. Haar vader Frans was een kozijn van onze Kanegemse stamvader Jan Van Meirhaeghe. Margriete overleed echter nog voor dit pronkstuk afgewerkt was. Haar overlijdensakte vinden we in de registers van het naburige Wannegem-Lede ingeschreven en wel op 19 april 1701.

Naast dit vaardig stuk edelsmeedkunst bezit de kerk nog een kostbare gouden kelk met zilver versierd én een pateen, dit alles in 1762 geschonken door Judocus Van Meerhaeghe. Van beide kerkschatten werd een foto opgenomen in het boek.

Verder lezen we dat te Ooike aan de Deinzestraat, bij de herberg De Wachtzaal, een bakstenen kapelletje staat uit 1911. Een gift van Meyr. Remi Van Meirhaeghe. Achter dit kapelletje staat een groot H. Hartbeeld, opgericht in 1932 en geschonken door de familie Van Cauwenberghe-Van Meirhaeghe.

In het boekje wordt ook melding gemaakt van het "hof Merhaeghe" (1856), waar op het hofklokje staat geschreven "je m'appelle Pierre François Van Merhaeghe 1880". De Ketelemolen, die in 1930 door brand werd vernield, was in 1898 eigendom van de zusters Sophie en Anna Maria Van Meirhaeghe.

Tenslotte vinden we in de lijst van de burgemeesters van Ooike de naam van François Van Merhaeghe, die de sjerp droeg van 1870 tot 1884.

Tot zover deze vermeldingen van naamgenoten in het boekje "Ooike in Woord en Beeld", dat bij de Toeristische Dienst op het Stadhuis van Oudenaarde te verkrijgen is.

- Diamanten bruiloft van George Van Meirhaeghe en Madeleine Rogge.

Naar aanleiding van dit feest dat op 1 oktober 1983 plaatsgreep stuurde Dirk Simoens uit Ouwegem, een kleinzoon van het diamanten paar, ons onderstaande tekst die we graag afdrukken :

Op 24 september 1983 haalden George en Madeleine de mijlpaal van 60 jaar huwelijk. 720 maanden of 21.915 dagen samen lief en leed delen, dat is vast en zeker een uniek gebeuren en voor die be-nijdenswaardige staat van 60 jaar voorbeeldig huwelijksleven ver-dienen George en Madeleine onze hartelijke gelukwensen en op 1 oktober 11. vierden ze dan ook samen met de familie het jubile-um.

Na de dankmis zijn ze naar het gemeentehuis van Zingem getrokken waar ze door de burgemeester werden toegesproken. Daarna kwamen ze terug naar huis waar een feest werd gehouden met de familie.

Een blik op de levensloop van onze jubilarissen brengt het volgen-de aan het licht :

- enerzijds blijkt uit de registers van de Burgerlijke Stand van de gemeente Ouwegem dat George geboren is op 21 augustus 1897. Hij ziet het levenslicht als vijfde van de tien kinderen van slachter-herbergier Eugenius en van Marie Silvie De Clerq.
- anderzijds blijkt uit dezelfde registers dat Madeleine Rogge geboren is op 16 april 1898. Zij is de jongste van drie van het gezin van landbouwer Adolf en zijn echtgenote Valentine Van Rechen, huisvrouw.

George verloor zijn moeder toen hij tien jaar was. Hij werd ver-der opgevoed bij tante Nathalie. Van zijn twaalfde jaar ging hij bij de boeren werken. Zijn eerste landbouwersdag zal hij nooit vergeten, want hij liet de ploeg, bij het keren, op zijn grote teen vallen... De boerenstiel hield hij vol tot aan zijn huwelyk. Madeleine ging eveneens tijdens haar jeugd bij de boeren werken.

Op rijpe volwassen leeftijd stapten George en Madeleine op 24 september 1923 in het huwelijksbootje. Vanaf deze dag hebben beiden zich terdege en met volle overtuiging gewijd aan het stichten van een gezin. Een gezin dat met twee kinderen zou ge-zegend worden. Valentin zag het levenslicht op 18 oktober 1924 en Rosa liet haar eerste tonen horen op 27 juli 1933. Zij was een deel van een tweeling. Haar tweelingbroertje zou achter maar vier uur leven.

Na zijn huwelijk werkte George gedurende 2 x 9 maanden aan de spoorwegen. Later werd hij voerman bij de firma Van Simay te Gavere. Dat hij lange trajecten met paard en kar te doen had bewijst George door te zeggen : " 'k vertroke 's morgens te vieren to 's anderendaagsavonds ten negenen en 'k moeste sloopen in 't stro". Deze stiel oefende hij gedurende 21 jaar en vijf maan-den uit. Madeleine van haar kant bleef na het huwelijk thuis en verrichtte af en toe wat buitenshuis arbeid als schoonmaakster.

In 1972 kreeg het gezin een zware noot te kraken bij het verlies op 48-jarige leeftijd van hun zoon Valentin.

Als men aan George vraagt wat men zoal moet doen om zo lang te leven, antwoordt hij glimlachend : "vele werken en vele roken, ik peize dat dat mij gezond gehouden heeft".

Op de vraag of hij nooit ziek geweest is, zegt hij : " 'k hadde ik doar genen tijd veuren, 'k moeste te vele werken". Maar toch heeft hij tweemaal een trombose gehad. Op 72-jarige leeftijd viel

hij van een hooikar en op een dag liep hij een spierscheuring op met achter een varken te lopen. "Och ja", zegt hij, "moar da es toch nie ziek zijn zekere"...

Op dezelfde zaterdag, 1 oktober, mochten we, de familie dan, Jan Meirhaeghe ontvangen die die dag toevallig het wapenschild kwam afgeven, dat we op het familiefeest besteld hadden, en ook hij hief een glas op de beide jubilarissen.

Wij hopen dat ze nog lang en gelukkig mogen leven en dat ze over vijf jaar opnieuw een jubileumfeest mogen vieren.

kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen van George Van Meirhaeghe en Madeleine Rogge :

Valentin Van Meirhaeghe en Rosa Van Meirhaeghe
x. Andrea De Paepe x. Daniel Simoens

van wie :

- Yvette Van Meirhaeghe
x. Antoine Naessens

van wie :

Severine en Jan Naessens

- Mark Van Meirhaeghe
x. Patricia Geirnaert.

van wie :

- Nadine Simoens
x. Eddy De Groote

- Dirk Simoens

auteur van dit artikel.

- De familienaam als element in de veroveringstaktiek.

De Hr. Cyriel Van Meirhaeghe uit St.-Amandsberg schreef de hierna volgende anekdotes in verband met de schrijfwijze van onze familienaam en hoe die als doorslaand argument kan gebruikt worden om toekomstige schoonouders te versieren...

"Alle stambomers hebben ondervonden dat familienamen verschillend kunnen geschreven worden. Zeker en vast de onze en op hoeveel manieren wel? Algemeen wordt aangenomen dat dit ophoudt vanaf de invoering van de Burgerlijke Stand (ca.1796). Doch op alle regels zijn er uitzonderingen. Zo heb ik twee neven, broers van mekaar, die verschillend heten : de ene Van Meirhaeghe en de andere Van Meerhaeghe. Hoe dit komt wil ik wel eens vertellen.

Mijn oom Achiël, geboren in 1894 als zoon van Petrus Van Meirhaeghe, was soldaat in de oorlog van 1914-18 en streed aan het front achter de IJzer. Zoals veel soldaten bracht hij zijn verlof door in De Panne. Daar leerde hij een meisje kennen en u kent het vervolg... Oom bleef "plakken" en ging "in huis". Maar nu wilde het lukken dat de ouders van het meisje heel vaag een brouwer kenden uit Oudenaarde en die heette Van Meerhaeghe. Op de vraag of hij daar familie van was antwoordde mijn oom : "jazeker, ik ben hun zoon". Eigenlijk was hij de zoon van een "lekkerkoekeebakkertje" (Gents voor peperkoek) en was hij kelder van beroep. En dat had toch ook iets met 'bier' te maken. Wat heeft mijn oom toen gedacht? Trouw ik met haar? Overleef ik de oorlog wel? Niemand weet het. Doch deze twee bedenkingen zijn niet uitgekomen. Hij overleefde de oorlog en huwde met haar! En ze kregen twee zonen, mijn neven. Natuurlijk was daar een staartje aan na de oorlog en wel in 't bijzonder vanwege de schoonouders... Mijn vader moest de zaak gaan bepleiten, doch zoals reeds vermeld : einde goed, alles goed.

zo gebeurde het dus dat mijn grootvader Petrus Van Meirhaeghe een zoon Achiel Van Meerhaeghe had en dat de beide zonen van Achiel eveneens als Van Meerhaeghes door het leven gingen. En dan kwam een tweede wereldoorlog. Na de bezetting werden de beide zonen van Achiel oorlogsvrijwilliger en ze kregen hun opleiding in Ierland. Daar kwam die naamverandering eens ter sprake. Er werd gezegd dat dit het geschikte ogenblik was om gratis een rechtzetting door te voeren. Wat gebeurde er nu? De jongste zoon liet ze uitvoeren en de oudste niet en... zo waren er opnieuw twee broers die verschillend heetten, de ene Van Meirhaeghe en de ander Van Meerhaeghe!

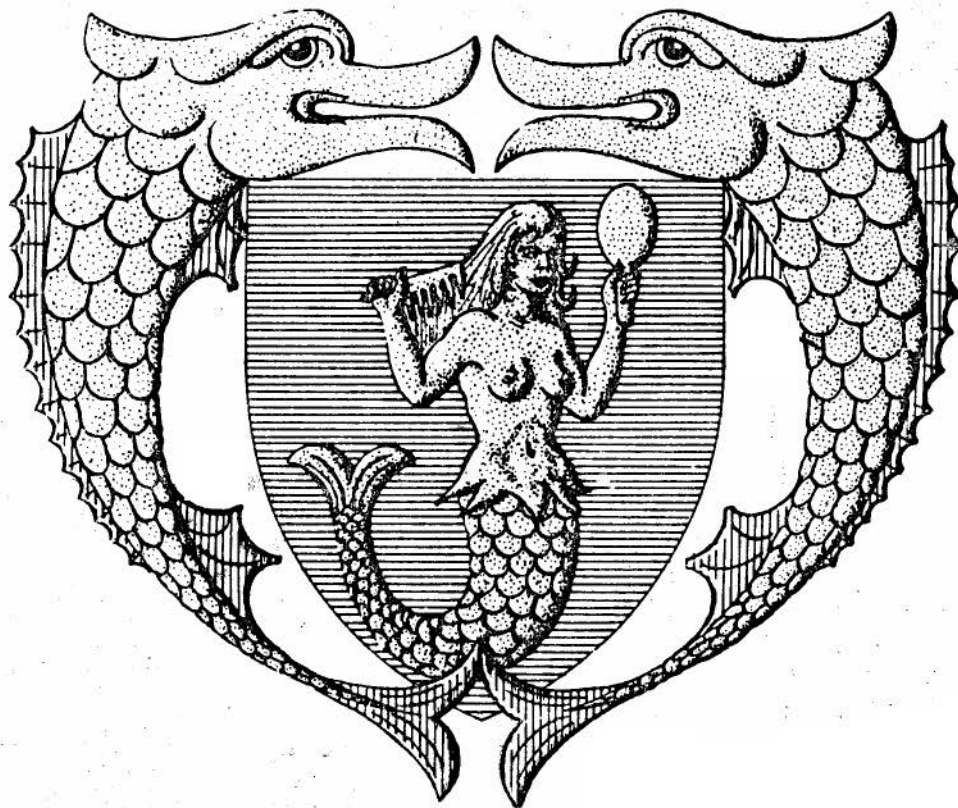
- - - - -
 - Op bezoek bij Mevrouw Elsa Lantmeeters uit Oudenaarde.

Op 16 november 1983 belde vader Jan Meirhaeghe aan bij Mevrouw Elsa Lantmeeters-Vandermeersch te Oudenaarde. We hadden haar al vaak aan het werk gezien op het stadsarchief te Oudenaarde waar ze na jarenlange studie helemaal thuis is in die zeer rijke archiefbronnen. Het kon niet anders, dachten we, of zij moest tijdens haar opzoekingen ook Van Meerhaeghes tegen het ondertussen reeds lang vergane lijf gelopen zijn. Met de vraag "of zij misschien niet een paar gegevens had over onze voorzaten" belde vader Jan dus bij haar aan en hij werd heel vriendelijk ontvangen in haar werkkamer van het prachtige huis dat zij met haar echtgenoot notaris Vandermeersch betreft. Een paar gegevens? In een oogwenk toverde zij uit haar "fichier" een kleine 200 !!! verwijzingen naar de naam Van Meerhaeghe! Negentig procent van die referenties verwezen naar het fonds "Acten en Contracten" en dateren uit de periode 1500-1600. Dit fonds hebben we nooit eerder geraadpleegd en het spreekt vanzelf dat we hier nog een heel vette kluit af te knagen hebben. Een eerste blik op die referenties loste al meteen een aantal "raadsels" op. Wat zal het raadplegen van de originele teksten zelf dan niet opleveren! We zijn Mevr. Vandermeersch natuurlijk uiterst dankbaar voor deze nieuwe vondsten en zeker ook omdat ze ons daarenboven heel genereus een grote stapel heemkundige boeken ter lezing uitleende. Tenslotte kregen "wij" nog, na al de last die we "haar" hadden bezorgd, een boek ten geschenke, met name "Uit de Geschiedenis van het geslacht Vandermeersch te Oudenaarde", een genealogische studie van haar hand over de familie van haar echtgenoot. En ook in dit boek vonden we onze naamgenoten terug, namelijk in de kwartierstaat van geneesheer Désiré-Joseph Vander Meersch die te Oudenaarde leefde van 1789 tot 1863. Tussen diens voorouders uit de 16de eeuw behoort het echtpaar Anthoon Vande Kerckhove-Anna Van Meerhaeghe. In ons zevende Meerminneke hadden we het reeds over hen, naar aanleiding van hun "rouwbord" dat we terugvonden en waarop de Van Meerhaeghe-dolfijn staat afgebeeld. Ook in de kwartierstaat van notaris Emiel Vander Meersch (1876-1959) komen de Van Meerhaeghes voor en wel onder de nummers 50 en 51 : Pieter Van Reckem en Joanna Van Meerhaeghe die te Ooike huwden in 1755. Joanna werd te Ooike geboren op 24 juni 1718 als kind van Arnold Van Meerhaeghe (zoon van Arnold) en van Maria Anna De Ruyck, dochter van Adriaen De Ruyck of ook nog De Reuck.

Nogmaals van harte dank Mevrouw en steeds tot wederdienst bereid.

- - - - -

„Meerminneke

(van) Meirhaeghe's
Familiekontaktblad

Beste Lezers,

Eerst en vóór alles danken we al onze lezers die, via hun bijdrage, zich bereid toonden om weer een jaar met ons scheep te gaan. Vier jaar geleden zijn we van wal gestoken met dit familieblad dat toen, op enkele verstekelingen na, bijna uitsluitend door de Meirhaeghes-zonder-Van, door de Kanegemse tak dus, gelezen werd. Druppelsgewijze kwamen steeds meer Van Meerhaeghes aan boord en na ons familiefeest van vorig jaar monsterden ze massaal aan. In die mate zelfs dat op dit ogenblik de helft van onze bemanning uit Van Meirhaeghes bestaat. Zo wordt onze oorspronkelijke opzet, een familieblad uitgeven voor alle naamgenoten, gerealiseerd. Dit betekent dat we onze artikels moeten diversifiëren om zoveel mogelijk lezers aan te spreken. Wij zijn er echter van overtuigd dat u zich ook zult interesseren voor bijdragen die niet onmiddellijk met uw naaste familie te maken hebben. Werden we niet allemaal uit één en dezelfde stamvader geboren? Wij zijn allen kinderen van die éne Lodewijk Van Meerhaeghe die te Wortegen leefde tussen 1460 en 1530 en het reilen en zeilen van zijn nageslacht vormt het voorwerp van onze studie. Al onze bijdragen zijn even zovele stukjes van de puzzel die onze familiegeschiedenis is.

In dit nummer volgen we Pater Reni Van Meerhaeghe op zijn tweede reis naar China. Een dramatische terugkeer naar zijn missiepost waar hij de dood zal vinden.

Vervolgens lichten we uit onze persoonlijke kwartierstaat en die van vele lezers, de stamlijn De Roo. In vogelvlucht volgen we deze reeks voorouders die tussen 1550 en 1800 te Kanegem geleefd hebben, waar ze een niet onbelangrijke rol speelden in het dorpsgebeuren.

De Sprokkelrubriek brengt verslag uit over het bezoek dat we zelf aflegden of thuis ontvingen in verband met ons stamboomwerk. De deur staat open voor iedereen, maar gelieve wel vooraf telefonisch een afspraak te maken. Verder leest u nog een korte bijdrage rond een genealogisch probleempje omtrent de families De Schietere, Vanden Dorpe en Van Meerhaeghe. We besluiten met de geboortes, huwelijken en overlijdens binnen onze familie.

Het beloofde artikel over "de registratie van ons familiewapen" zal in een volgend nummer opgenomen worden, van zodra alles officieel achter de rug is.

We wensen u nog een prettige vakantie en tot in september!

uw stambewaarders,

Herman Meirhaeghe
A. Latourstraat 31
9218 Ledeberg-Gent
tel.091.31.38.49

Jan Meirhaeghe
Europastraat 15
8770 Ingelmunster
tel.051.30.65.29

deel 3 : zijn tweede afreis naar China en zijn dood.

Op het einde van de vorige aflevering troffen we pater Remi Van Meerhaeghe thuis aan te Waregem. Haastig had hij China moeten verlaten toen aldaar in 't jaar 1900 de Bokkersopstand uitbrak en tal van kollega's werden vermoord. We lazen ook de brief van zijn Chinese Kristenen die "Mei Ta Jen" vroegen dringend terug te keren naar zijn missiepost. We citeren nogmaals uit het boek "Een Vlaamsche Bloedgetuige :

Reeds eenmaal had hij Waereghem verlaten, had hij te Scheut vertrekkenveerdig gestaan met zeven confraters, om over Rusland en Siberië, dan door de woestijn van Gobi, terug Mongolië te bereiken, toen op het laatste oogenblik een telegram van St.-Petersburg, de doorreis op Russisch grondgebied aan de katholieke missionarissen kwam verbieden. Eene teleurstelling was het voor die ieverige zendelingen, maar weldra werden zij vergoed en E.P. Van Merhaeghe, die ondertusschen te Waereghem wedergekomen was, zag eindelijk zijn brandend verlangen voldaan, zijn hertewensch vervuld, bij het ontvangen van volgend bericht :

De Algemeene Overste der Congregatie heeft het genoegen u aan te kondigen dat uw terugkeer naar Mongolië vastgesteld is : met de E.E.P.P. Stragier, Verwilghen en Zech zult gij inschepen te Marseille den 5 Mei; wil dus uw laatste vaarwel zeggen om Zaterdag 27 dezer binnen te komen en van hier op 2 Mei te vertrekken.
A. Van Hecke - Scheut 24 April 1901.

De groote dag was welhaast daar, dag hard en wreed voor de menschelijke natuur, aan dewelke eeuwige scheiding zoo lastig valt. Nog eens bloedde zijn hert bij het vaarwel zeggen aan zijne weenede Moeder, snikken versmachtten zijne stem bij het ontvangen van haren laatsten zegen, tranen verduisterden zijne oogen bij het nakkijken van uit den trein naar den wegvluhtenden kerktoren van het geboortedorp, eenen laatsten korten zegenwensch wisselde hij met zijnen broeder priester die hem bij de eerstkomende statie verliet en het zware offer was volbracht : Vooruit naar China, naar het heropbouwen der vernietigde missiën, naar het opzoeken en bijeenbrengen en bezorgen der verstrooide christenen, naar het strijden en lijden, naar de marteldood.

Nog eens reisde E.P. Van Merhaeghe over Marseille, Shang-hai, Peking, dan door Midden Mongolië, naar zijn vikariaat van Zuid-West Mongolië, waar hij in Augustus toekwam. Eene maand verbleef hij in 't Noorden van dit vikariaat om de vernietigde missiën van Palakai en Siao-noor herop te richten, om de christenen bij te staan, te troosten en op te beuren.
Vandaar kwam zijn laatste brief :

Palakai, den 22 september 1901.
Beminde Moeder en Broeders,

Ik stel het geheel goed en ver van te verslechteren ben ik zelfs nog verbeterd. Ik heb mijn baard en hoofd op zijn chineesch laten scheeren. Ik ben dus opnieuw een Chinees geworden. Ik heb gedurig uitgesteld van U te schrijven : ik heb zooveel werk dat ik niet weet wat eerst gedaan. Ik heb voor het oogenblik twee groote christenheden en eene kleine te bestieren die verleden jaar gansch verwoest geweest zijn. De missionarissen nog niet allen terug zijnde, heeft ieder christenheid nog geen priester; daardoor zijn wij overlast : nu de priesters zullen hier allichte zijn.

Bemide Moeder, hier is alles rustig, veel rustiger dan gij wel denkt. Ik moet veel uitgaan en ik draag zelfs nooit een wapen mee.

Ik ben meest in Palakai. Deze christenheid is gansch verwoest geweest, doch slechts een veertig Christenen werden vermoord; maar veel Christenen zijn van ziekte en ellende omgekomen. Het is schrikkelijk wat zij te onderstaan gehad hebben. Nu zijn een groot deel van de Christenen terug, de huizen opnieuw opgebouwd; ook het huis van den priester en de kerk staan weer recht. Welhaast zal Palakai uit zijne puinen gansch verrijzen. De Christenen komen terug met eenige vuile gescheurde kleeren aan hun lichaam; buiten dat hebben zij niets; alles is gestolen geweest. Gij ziet van daar wat het hier is. Gelukkig dat de Mandarijn ons helpt om onze Christenen wat eten en kleederen te verschaffen. Doch er is nog ellende.

Ik heb juist gedaan met een triduum te preeken en de biecht te hooren van mijne Christenen in Palakai: 't was meer dan een jaar dat zij niet meer hooren preken hadden of gelegenheid gehad hadden van te biechte te gaan.

Die andere Christenheid die ik voor 't oogenblik bestier is Siao-noor. Eertijds waren daar boven de 1000 Christenen. Verleden jaar is er wreed vermoord geweest. Het was schrikkelijk. Iedereen die in de handen der moordenaars viel wierd gedood: vrouwen noch kinderen, niemand gespaard. Hier en daar liggen nog beenderen van onze martelaars. Eenigen wierden levend in hun huis verbrand. De Christenen van Siao-noor, als zij daarvan beginnen te spreken, zouden dag en nacht vertellen. Zij toonen ons de plaatsen waar zij geschoten of gestoken geweest zijn. Zij vertellen hoeveel zij verleden jaar afgezien hebben: zij waren allen bedelaars geworden. Ik zie geern mijne nieuwe Christenen en zij zien mij ook geern.

Daar komt opeens een brief van Mgr. Bermijn dat ik seffens moet naar 't Westen, naar mijne oude residentie terug, want daar ligt alles overhoop, daar zijn in de streke nog bij de 200 christene vrouwen onder de heidenen verkocht. "Ga, zegt Monseigneur, breng dat alles in order, binnen eenige maanden zal ik U opnieuw veranderen."

Vooruit dus naar het Westen: eene reis van 130 uren. Het is voor Onzen Lieven Heer. Ik was hier zoo tevreden en geern gezien: ik vertrek dus niet zonder verdriet uit deze streek.

Bemide Moeder, zegen uwen zoon, Remi.

Hij vertrok dan weder naar Hsia-ing-tse. Zijne grondige kennis der chineesche taal, zijne ervarenheid in 't omgaan met de Chinezen, in het raden en verijdelen hunner listen en looze trekken, in 't onderhandelen met de mandarijnen of chineesche overheden, deze kostbare hoedanigheden en schoone begaafdheden, waarvan oversten en medebroeders eenparig getuigenis geven, deden op hem den keus vallen om dat moeilijk en aanslepend werk van 't verlossen der verkochte vrouwen en kinderen te verhaasten en door te drijven. Dit alles werd bevestigd door eenen brief welke aan de Moeder van den zendeling geschreven werd door Mgr. Bermijn, Apostoliken Vikaris van Zuid-West Mongolië, in vervanging van Mgr. Hamer:

Blauwe Stad, 1 oktober 1901.

Mevrouw,

... Remi is sedert eenige dagen vertrokken naar zijnen ouden post: zijne Christenen wilden hem absoluut nu terug hebben. Hij zal ginder ook goed de honderden vrouwen en dochters die er nog zitten van deze streek kunnen terug eischen: hij kent streek en menschen. Zijne Christenen hebben weinig of niets afgezien: de gouverneur van Kansou was goed.

Hier in deze streek is het erg gewéest : hier schiet niets over, geen huis van Christene zelfs : alles is verwoest of verbrand. Onze menschen hebben allemaal een jaar gebedeld, van iedereen versmaad en verstooten, als men niet ~~moer~~ vermoordde. Hoe zij allen niet van honger en koude gestorven zijn is niet om begrijpen : Onze Lieve Heer heeft mirakelen gedaan. Meest allemaal zijn zij gekwetst van sabels, pijken of geweren; zij zijn nu wederom toch zoo kontent en geschikt in hun lot : tot nu toe nochtans kunnen wij onze voorwerpen niet terug krijgen dan met grooten last; om vrouwen en kinderen vrij te krijgen moet men peerdenarbeid doen : tien, vijftien keeren gaan eischen, dan doen de mandarijnen ze nog niet goed geven. Voor onze oogen werken de heidenen met onze ossen en peerden en wij hebben dit jaar geenen oogst kunnen zaaien bij gebrek aan ploegdieren. De moordenaars van vader en moeder, vrouw en kinders, broeders en zusters, loopen voor uwe oogen en zij worden niet gestraft.(...) Alphonse Bermijn.

Deze brieven maken heel duidelijk dat de toestand nog zeer onzeker en onveilig was. Zij zullen moeder Van Meerhaeghe zeker niet gerustgesteld hebben omtrent het lot van haar zoon. Integendeel denk ik en ik vraag me af of het wel gepast was om haar op de hoogte te brengen van al die wreedheden. Monseigneur Bermijn schrijft dan wel "dat Onze Lieve Heer mirakelen gedaan heeft", maar ondertussen werden toch honderden mensen vermoord, geplunderd en tot slavernij gebracht. (nvdr).

Beide brieven waren in 't begin van December te Waereghem toegekomen en werden nog langen tijd aan bloedverwanten, vrienden en kennissen voorgelezen. Ja, zelfs toen op Zaterdag 4 januari E.H. Buyck, onderpastoor te Waereghem, het huis binnentrad van Madame Van Merhaghe, sprak haar eerste woord over die brieven, was haar eerste werk ze uit halen en voor te lezen aan hem aan wien de pijnlijke taak opgelegd was dit moederhart te breken, deze blijde fierheid in snikken te versmachten door het mededeelen, met alle voorzorgen, van den korten maar vreeselijken telegram welke den Vrijdag avond te Scheut was toegekomen, en welken E.P. Gueluy, procurator in 't Missiehuis, te Waereghem was komen aanbrenge :

<p>Vanhecke Scheut Brussel Shang-hai 10u46. Merhaeghen christenen vermoord kerk Hsia-ing-tze verbrand. Van Reeth.</p>

Deze telegram was gezonden door E.P. Van Reeth, procurator der zendelingen van Scheut in de chineesche havenstad Shang-hai. Twee andere telegrammen, even bondig opgesteld kwamen in eenige dagen tijds het bloedig nieuws bevestigen, zonder nochtans te kennen te geven wanneer de moorderij gebeurd was, hoe de zending werd ter dood gebracht, welke de daders waren, wat deze had aangezet." Daarover leest u meer in de volgende aflevering.

Later zou blijken dat Pater Remi Van Meerhaeghe op de avond van 13 december 1901 werd vermoord in zijn residentie. Hij werd geen 32 jaar oud. Zijn lichaam werd eerst begraven op het kerkhof van Hsia-ing-tze. In januari 1907 werd zijn stoffelijk overschot overgebracht naar de hoofdmissie van San-tao-ho waar het op 2 februari plechtig werd begraven in de crypte onder het koor van de kerk.

(Herman Meirhaeghe)

deel 4 : de omstandigheden van zijn dood.

DE NAAM VAN DE ROO'S

Neen, hier geen bespreking van Umberto Eco's meesterwerk "de Naam van de Roos", hoewel fascinerend en beschaafd tijdverdrijf voor als je uitgekeken raakt op de nummerplaat van de caravan vóór jou, tijdens die kilometerslange vakantiefile, of als er gewenning optreedt na het urenlang bekluren van al die monokinitische middellandse zeemeerminnen rondom jou. Je kunt natuurlijk ook dit artikel lezen, wat je nu dus doet, of herlezen. Een artikel waarin ik mijn (onze) voorouders "De Roo" uit mijn persoonlijke kwartierstaat licht.

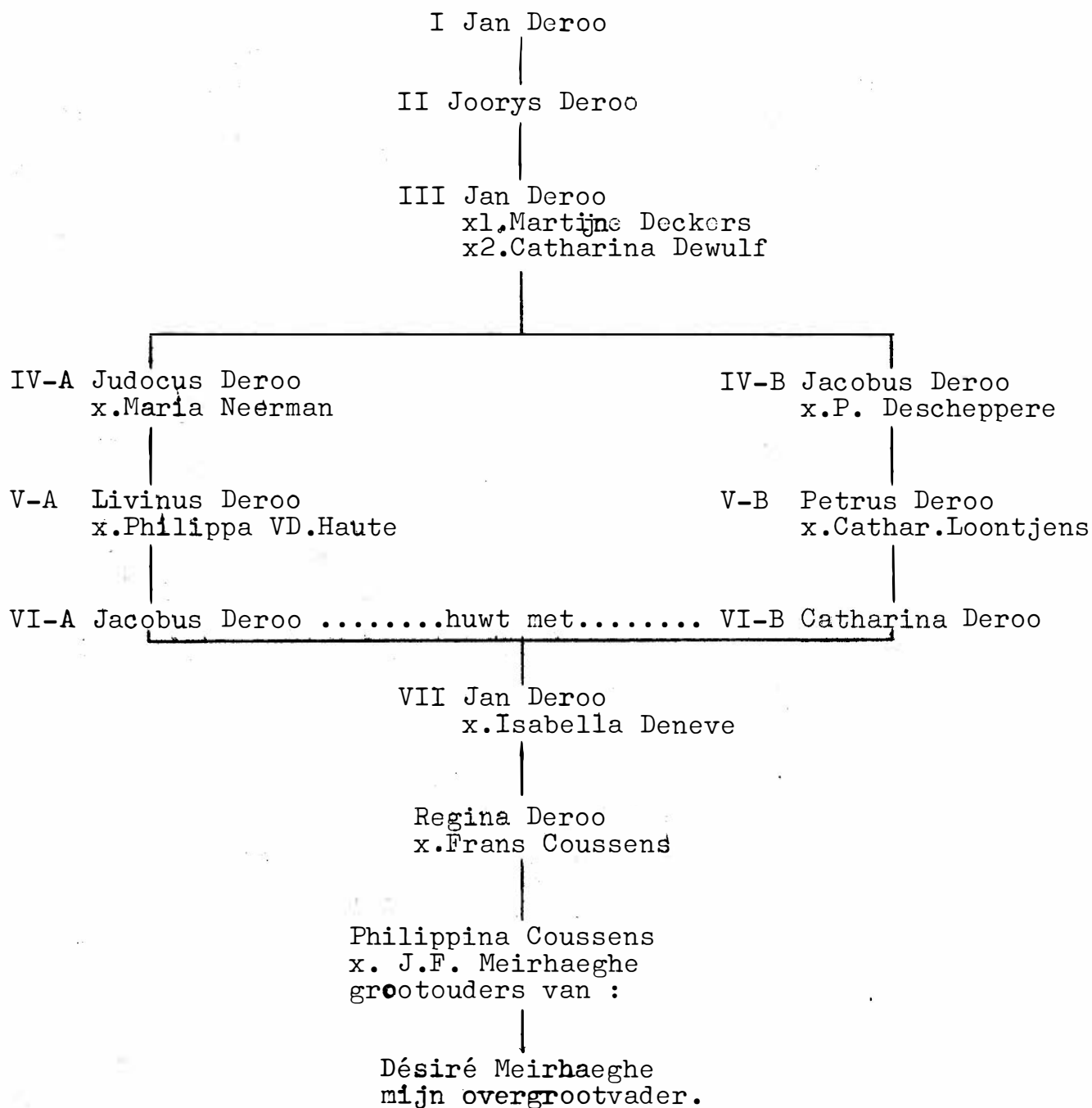
Bij het opstellen van een kwartierstaat wordt ons studieonderwerp niet afgebakend door onze gemeenschappelijke familienaam Van Meerhaeghe, maar worden alle voorouders van een bepaald persoon bijeengezocht. We hebben dan wel onze familienaam geërfd via vader, grootvader enz., doch die voorvaders Van Meirhaeghe hadden ook echtgenotes, die op hun beurt ouders, grootouders enz. hadden. We hebben allemaal twee ouders, vier grootouders, acht overgrootouders en met elke generatie wordt dit aantal verdubbeld. Als ik de kwartierstaat opmaak van mijn zoontjes Balder en Arent (geboren in 1975 en 1980) en tien generaties terugkeer in het verleden (een generatiewissel voltrekt zich gemiddeld om de dertig jaar), dan leefden er omstreeks 1680 theoretisch 1024 mensen die hun voorouders zijn. Als we de voorouders van die tien generaties bij nekaar optellen, leefden er tussen 1680 en 1980 niet minder dan 2048 voorouders van mijn zoontjes ($2+4+8+16+32+64+128+256+512+1024=2048$)!

U kunt zich voorstellen welk een enorm werk het is om een kwartierstaat zo breed, ver en volledig mogelijk uit te werken. Naast de studie van het geslacht Van Meirhaeghe hebben we dus ook onze kwartierstaat opgesteld en die omvat duizenden namen van mensen die óók onze voorouders zijn en die allen hun genetisch steentje hebben bijgedragen om van ons te maken wat en wie we zijn. Onze naam is Legioen en wij zijn velen...

Het levert wel problemen om bij een breed publiek interesse te wekken voor een kwartierstaat, daar die niet iedereen rechtstreeks aanbelangt en de meeste mensen vooral geïnteresseerd zijn in de geschiedenis van de familie wiens naam ze dragen. Toch zou het spijtig zijn om al onze vondsten te begraven in ons familiearchief, nadat we al die moeite gedaan hebben om ze op te graven. Daarom hebben we een kompromis gezocht. De De Roo's die we hieronder behandelen behoren namelijk tot de voorouders van Désiré Meirhaeghe (huwde Rosalie Tijtgat), wiens nakomelingen een groot deel van onze lezers vormen. En misschien vinden toevallige lezers van ons familieblad hier aanknopingspunten met hun kwartierstaat of stamboom.

Wie de geschiedenis van Kanegem én van Tielt, Ruiselede, Poeke, Aarsele enz. wil schrijven, zal zeker een hoofdstuk moeten wijden aan het geslacht De Roo, dat zélf een stuk van die plaatselijke geschiedenis heeft helpen meeschrijven. Wat de Vande Woestijnes, de Vande Wieles, de Vanden Dorpes en de Van Meerhaeghes waren te Wortegem, dat waren de De Roo's te Kanegem.

Bij het opstellen van mijn kwartierstaat bleek dat ik, samen met alle afstammelingen van Dees Meirhaeghe uit Kanegem, een aantal De Roo-voorouders tussen mijn verre voorouders tel. Onderstaand schema illustreert hoe die De Roo's via de overgrootmoeder van Dees Meirhaeghe, Regina De Roo, in mijn kwartierstaat komen binnengewandeld en hoe ze zelfs, door een huwelijk tussen naamgenoten-bloedverwanten, via twee lijnen aanwezig zijn:

Hieronder volgen we nu beknopt deze stamreeks Deroo, die ergens rond 1515 een aanvang neemt.

I. JAN DEROO, geboren circa 1515, vermoedelijk als zoon van Jacop Deroo, geboren omstreeks 1490.

zijn zonen : 1. Joorys : volgt onder II.
2. Pieter.
3. Jan.

Jan Deroo bezat o.m. "eene leene alzoedatte gestaen ende gheleghen es inde prochie van Caneghem, ghehouden vander heerliche de van Poucke, groot drie bunders".

Jan Deroo overleed te Kanegem circa 1565.

De naam van zijn echtgenote is ons niet bekend.

II. JOORYS DEROO, geboren te Kanegem omstreeks 1545 als zoon van Jan.
 zijn zonen : 1. Franchois
 2. Jan : volgt onder III.

Volgens de cohieren van de 20e penning bezat Joorys Deroo rond 1574 te Kanegem "cen hofstede van 100 roe met wuenhuus, schuere, frutboomen en nog vier 'ghemeten' land".
 Hij pacht verder twee bunder en drie vierendelen "zaeylants" van zijn moeder, twee bunder van Frans Van Landuut en één bunder van zijn broer Pieter.

Joorys stierf nà 1600. Naam van zijn echtgenote onbekend.

III. JAN DEROO, geboren te Kanegem omstreeks 1574 als zoon van Joorys.
 Hij huwt een eerste maal met MARTIJNA DECKERS en wint bij haar :
 1. Judocus : volgt onder IV-A.
 2. Livinus, huwt Janneken Lootens.

Martijne Deckers overlijdt circa 1600 en Jan hertrouwt met Cath CATHARINA DEWULF, dochter van Gillis.

Uit dit huwelijk werd nog een zoon geboren :

3. Jacobus : volgt onder IV-B.

Jan Deroo was bij leven baljuw te Kanegem. Hij overleed er op 22 december 1656. Zijn weduwe Catharina Dewulf overleed te Kanegem op 4 september 1660.

IV-A. JUDOCUS DEROO, geboren te Kanegem omstreeks 1600 als zoon van Jan en Martijne Deckers.

Judocus of Joos huwt omstreeks 1630 met MARIA NEERMAN, dochter van Jan en kleindochter van Jan Neerman en Maria Vander Coutere dochter van Ghyselbrecht.

Hun kinderen te Kanegem geboren :

1. Catharina Deroo, huwt Pieter Van Overbeke.
2. Joannes Deroo, huwt Maria Lootens.
3. Judocus Deroo, huwt Elisabeth Lootens.
4. Petronilla Deroo, huwt Jan Van Wonterghem.
5. Livinus : volgt onder V-A.
6. Petrus Deroo, huwt Maria Van Doorne.
7. Egidius Deroo, huwt Petronilla Van Overbeke.

Joos Deroo was anno 1660 burgemeester te Kanegem. Hij overleed er op 21 januari 1666. Zijn weduwe Maria Neerman overleed te Kanegem op 15 april 1678.

IV-B. JACOBUS DEROO, geboren te Kanegem circa 1605 als zoon van Jan en Catharina Dewulf. Hij is dus de half-broer van bovengenoemde Judocus.

Hij huwt omstreeks 1630 met PETRONILLA DESCHEPPERE.

Hun kinderen: 1. Petrus : volgt onder V-B.
 2. Hubertus, huwt Maria Van Hulle.
 3. Francisca, huwt Jacob Verlinde.
 4. Livina, huwt Laurens Vande Geguchte.

Na het overlijden van zijn eerste echtgenote hertrouwt Jacobus met PASCALIA VANDEN HENDE.

Kinderen uit dit tweede huwelijk geboren te Kanegem :

5. Joannes Carolus
6. Maria Joanna, op 14 april 1650.
7. Franciscus, op 24 mei 1652.
8. Hugo, op 31 maart 1654.
9. Rosiana Dorothea op 15 maart 1656.

Vader Jacobus Deroo was "greffier vande prochie van Canegem en de heerlijkheid van Hammes". Hij overleed er op 23 april 1657 en werd in de kerk begraven. Zijn weduwe Paschalia Vanden Hende overleed te Kanegem op 15 oktober 1668 en werd er met de hoogste dienst begraven.

V-A. LIVINUS DEROO, geboren te Kanegem circa 1635 als zoon van Joos en Maria Neerman.

Hij huwt te Kanegem op 29 september 1662 met PHILIPPA VANDEN HAUTE, dochter van Gillis en Petronilla Van Wanbeke.

Hun kinderen te Kanegem geboren :

1. Judocus op 13 september 1663.
2. Maria op 19 februari 1665.
3. Catharina op 27 januari 1667.
4. Petrus op 14 augustus 1668.
6. Jacobus : volgt onder VI-A.
7. Judoca op 26 mei 1674.
5. Joannes op 10 april 1670.
8. Livinus op 15 januari 1677.
9. Francisca op 4 november 1679.

Livinus of Lieven Deroo was burgemeester van de heerlijkheid van Beeckxsche te Kanegem. Hij overleed aldaar op 14 oktober 1694 en werd met de hoogste dienst begraven. Philippa Vanden Haute overleed te Kanegem op 27 januari 1682.

V-B. PETRUS DEROO, geboren te Kanegem omstreeks 1630 als zoon van Jacobus en Petronilla Descheppere.

Hij huwt te Kanegem op 4 maart 1657 met CATHARINA LOONTJENS, dochter van Quinten en Elisabeth Dhaenens.

Hun kinderen te Kanegem geboren :

1. Jacobus op 16 november 1658.
2. Joannes op 15 mei 1660.
3. Franciscus op 9 september 1662.
4. Petronilla op 15 januari 1666.
5. Maria op 12 augustus 1668.
6. Patrus op 23 maart 1669.
7. Catharina : volgt onder VI-B.
8. Petrus op 31 januari 1676.

Petrus Deroo was volgens de tekst van zijn overlijdensakte 44 jaar burgemeester te Kanegem. Hij overleed er op 23 oktober 1707 en werd begraven in het koor van de parochiekerk. Catharina Loontjens overleed te Kanegem op 15 juni 1713.

De twee lijnen Deroo die we hierboven behandelden worden hieronder verenigd door het huwelijk van Jacobus Deroo met Catharina Deroo die mekaars achterkozijn en nicht zijn. (schemata). Een typisch voorbeeld van een huwelijk tussen bloedverwanten binnen begoede families. Een gegeven waarmee we ook te Wortegem zo vaak gekonfronteerd werden.

VI-A JACOBUS DEROO, geboren te Kanegem op 27 januari 1672 als zoon
 VI-B van Livinus en Philippa Vanden Haute, huwt te
 Kanegem op 16 juli 1700 met CATHARINA DEROO,
 geboren te Kanegem op 4 maart 1672 als dochter
 van Petrus en Catharina Loontjens.

Hun kinderen te Kanegem geboren :

1. Anna Maria op 17 mei 1701.
2. Jacobus Petrus op 14 september 1702.
3. Petrus op 27 april 1704.
4. Livinus op 14 maart 1706.
5. Maria Catharina op 20 mei 1707.
6. Catharina Jacoba op 21 maart 1709.
7. Frans Laurens op 19 augustus 1710.
8. Josephus op 1 oktober 1712.
9. Joannes : volgt onder VII.
10. Ignatius op 17 oktober 1716.

Catharina Deroo overleed te Kanegem op 27 februari 1720.
 Jacobus hertrouwt met FRANCISCA VAN PARIJS, die hem nog zes
 kinderen schenkt :

11. Maria Catharina in 1724.
12. Joanna Theresia in 1726.
13. Petrus Josephus in 1727.
14. Augustinus in 1730.
15. Walter Guilielmus in 1732.
16. Laurentius in 1735.

Nr een vruchtbaar leven (!) overleed Jacobus Deroo te Kanegem
 op 18 juni 1744. Hij werd 72 jaar oud.

VII. JOANNES DEROO, geboren te Kanegem op 8 maart 1714 als zoon van
 Jacobus en Catharina Deroo.

Hij huwt te Kanegem op 20 november 1751 met JACOBA DESAER.

Hun kinderen te Kanegem geboren :

1. Jacobus Petrus op 27 augustus 1752.
2. Petrus Joannes op 5 april 1754.

Jacoba Desaer overlijdt te Kanegem op 8 oktober 1755.
 Jan Deroo hertrouwt te Kanegem op 16 juni 1764 met de dertig
 jaar jongere ISABELLA DENEVE. Zij werd te Aarsele geboren op
 9 november 1744 als dochter van Jan Deneve en Maria Van Overbergh.

Uit dit tweede bed werden nog te Kanegem geboren :

3. Regina : volgt onder VIII.
4. Jacobus op 6 juli 1766.
5. Maria Catharina op 16 september 1767.
6. Joannes op 14 januari 1769.

Joannes Deroo was bij leven schepen te Kanegem. Volgens het
 landboek bezat hij een hofstede met 16 hectaren land plus een
 "huysstede met erve".

Hij overleed te Kanegem op 6 juli 1769, vijf maanden na de
 geboorte van zijn laatste kind. Een half jaar later overleed
 ook Isabella Deneve op 18 januari 1770.

VIII. REGINA DEROO, geboren te Kanegem op 18 april 1765 als dochter van Jan en Isabella Deneve.

Zij huwt te Kanegem op 27 februari 1786 met FRANCISCUS COUSSENS, eveneens een telg uit een gefortuneerde clan in het Tieltse.

Hun dochter Philippina Coussens is de grootmoeder van Désiré Meirhaeghe die huwde met Rosalietje Tijtgat, de overgrootouders van schrijver dezes.

.

De vroegste Deroo's in de streek van Tielt vonden we te Wingene in het begin der jaren 1500. Tijdens de eerste helft van de 16de eeuw duiken ze dan op te Poeke en buurdorp Kanegem, alsook te Vinkt en Grammene. In de Kortrijkse Wezerij lezen we hoe in 1544 Jan De Roo "in Caneghem" het voogdijschap waarneemt over "Franskin, Loenckin ende Jannekin De Roo", de kinderen van Omaer De Roo. Er is aldaar sprake van een "behuysde hofstede te Caneghem". In 1545 treden Omaer en Jan De Roo, beiden uit Kanegem en wellicht broers, op als voogden over "Ecthoor en Hanneken De Roo", de bastaardzonen van Adriaen Deroo. In deze boedelbeschrijving wordt gesproken over een "onbehuysde hofstede" te Poeke, waarin de wezen delen vanwege Gillis Deroo.

We hebben de indruk dat de eerste Kanegemse Deroo's een bescheiden start namen als nieuwkomers binnen het dorp. Na een paar generaties gaan ze echter resoluut een eersterangsrol spelen in het Kanegemse dorpsleven. Vooral tijdens de 17de en ook nog in de 18de eeuw houden ze in de plaatselijke heerlijkheden bijna alle touwtjes in handen als baljuw, burgemeester, schepenen of greffier. Vele telgen uit deze clan vinden dan ook hun laatste rustplaats in de parochiekerk.

Kanegem wordt al vlug te klein voor deze ondernemende familie en ze verspreiden zich over de omliggende dorpen, waar ze ook vaak de eerste viool spelen. Het zou ons te ver leiden om hier in extenso de genealogie Deroo te behandelen. Toch nog even een losse greep uit ons familiearchief.

In 1753 is Joannes Deroo greffier van de stad Tielt en in 1772 zetelt ene Deroo, greffier van Tielt, als vrij-schepen in het bestuur van de kasselrij van Kortrijk, een soort provinciebestuur. In 1759 is Augustijn Deroo ontvanger van Ruiselede. Joseph Deroo is schepen te Aarsele van 1820 tot 1827 en van 1852 tot 1860. Zijn zoon Ivo Deroo wordt burgemeester van Aarsele en zijn broer Francies Deroo is schepen te Machelen. Tijdens de vorige eeuw was Karel-Joseph Deroo, advocaat en volksvertegenwoordiger in het Nationaal Congres voor het district Tielt. Hij was tevens ere-rechter te Brugge.

Tot zover deze korte schets over het geslacht De Roo, waarmee alle nakomelingen van Dees Meirhaeghe verwant zijn, zij het dan in het zoveelste knoopsgat.

De gegevens die wij hierboven verwerkt hebben plukten we hoofdzakelijk uit de Kanegemse Parochieregisters, de Wezerijregisters en de Poortersboeken van Kortrijk, rustend in het Rijksarchief te Kortrijk. Eventuele aanvullingen zijn altijd welkom.

Nog één vraag : werd de stamboom De Roo ooit in boekvorm uitgegeven? Zo ja, wie geeft ons dat boek ter inzage?

(Herman Meirhaeghe)

S P R O K K E L S

- Op bezoek bij Dr. L. Varlez te Brussel

Op donderdag 29 maart 1984 werd ik bij dokter Varlez uitgenodigd in verband met onze stamboom. In Meerminneke nr.12 hadden we het reeds over hem en we beschreven aldaar hoe hij, via de Van Cauwenberghes, met de Van Meerhaeghes verwant is. Hij was het ook die, buiten ons weten, enkele documenten uit zijn privé-archief uitleende voor de tentoonstelling op het stadhuis van Oudenaarde, naar aanleiding van ons familiefeest. Ik werd dus uitgenodigd om eens van nabij een blik te werpen op zijn archief en al onmiddellijk moest ik me aan de rand van de tafel vastklampen om niet steil achterover te slaan van verbazing! Wat een schat lag daar op tafel uitgestald! Alleen al over de Van Meirhaeghes bezit hij tientallen gegevens (16de, 17de, 18de eeuw) die door hemzelf en zijn vader, zo'n veertig jaar geleden, werden bijeengesprokkeld. Ik mocht dat allemaal in mijn tas opbergen om dat thuis door te nemen. Wat ik ondertussen gedaan heb en talloze aanvullingen op mijn persoonlijke gegevens vond. Maar zijn archief omvat veel meer dan alleen maar strikte stamboomgegevens. Hij toverde bijvoorbeeld zomaar een parochieregister te voorschijn met geboortes, huwelijken en overlijdens te Wortegem vanaf 1590 tot 1618 (met leemtes). Als je weet dat de officieel gekende parochieregisters van Wortegem, die berusten op het Rijksarchief te Ronse, slechts omstreeks 1620 aanvangen, dan weet je ook welk een belangrijk document dit hier betreft. Een onmisbaar hulpmiddel voor genealogen om de moeilijke overgang van de 17de naar de 16de eeuw te maken. Ik kreeg trouwens een fotocopy van het bewuste register kadoo! Geen mens in Vlaanderen die van het bestaan van dit document afweet. Daarna opende hij enkele archiefdozen die propvol perkamenten en originele oorkonden staken, uit de 14de, 15de en 16de eeuw! Unieke stukken waaraan meestal nog de zegels bevestigd zijn. Al deze stukken behoren tot het archief van de heerlijkheid van Walem te Wortegem. Dr. Varlez' voorvader, een Van Cauwenberghe, was tijdens de 18de eeuw uitbater van het hof van Walem, bestuurscentrum van de heerlijkheid, en op die wijze zijn al die documenten van generatie op generatie in de familie doorgegeven en met de grootste zorg bewaard. En dan heb ik nog maar een fractie gezien van die archiefschat. Het spreekt vanzelf dat genealogen en plaatselijke geschiedenschrijvers hier een enorme kluit aan zouden hebben. Ik vind het dan ook erg chique van Dr. Varlez dat hij alles zal schenken aan het stadsarchief van Oudenaarde. Op die wijze zal dit "Fonds Varlez" voor iedereen toegankelijk zijn en door iedereen kunnen geraadpleegd worden. Daarenboven beloofde hij mij fotocopies te bezorgen van alle stukken waarin Van Meerhaeghes vermeld worden en dat zijn er heel wat. Werk aan de winkel dus om dat allemaal te analyseren en te verwerken. Tenslotte toonde hij me nog een oorkonde uit 1514 waarop de prachtige handtekening prijkt van meester Simoen Van Meerhaeghe, de toenmalige pastoor van Wortegem, en waaraan zijn gaaf zegel bevestigd was. Tot mijn verbazing bleek ook hij met een meermin te zegelen, hoewel hij tot de tak behoort die een dolfijn in het wapen voerde. In dit verband moeten we nog iets rechtzetten. In 't 12de Meerminneke "vermoedden" we dat dit zegel bevestigd was aan een oorkonde uit 1349, een zegel waarmee Jan Van Meerhaeghe als schepen zou gezegeld hebben. Dit is dus niet het geval. Dit tweede meerminzegel werd door pastoor Simoen Van Meerhaeghe gebruikt. Hierrond kunnen we weer een nieuwe hypothese bouwen :

Onze stamvader Lodewijk, die in 1520 met een meermin zegelde en pastoor Simoen die in 1514 met een meermin zegelde, waren generatiegenoten, leeftijdsgenoten en achterkozijns van mekaar. Hun gemeenschappelijke overgrootvader was Willem Van Meerhaeghe die te Wortegem leefde van 1370 tot 1417. Als we aannemen dat familiewapens van vader op zoon werden overgeërfd, dan komen we terecht bij Lodewijks en Simoens overgrootvader Willem. Het zou dus kunnen dat Lodewijk en Simoen hun wapen (de meermin) via vader en grootvader erfden van overgrootvader Willem Van Meerhaeghe. Dit zou betekenen dat het meerminzegel of -wapen reeds rond 't jaar 1400 in onze familie gebruikt werd. Was Willem de eerste die de meermin in het wapen droeg of had hij het op zijn beurt reeds geërfd van zijn vader? Misschien ontdekken we ooit nog archiefstukken die deze hypothesen bevestigen of weerleggen. We zijn Dr. Varlez uiterst dankbaar voor al het moois waarmee hij ons verrast heeft. In naam van alle Van en andere Meirhaeghes : hartelijk dank!

.

- Wie was de ware Jacob van Griete Deschietere ?

Samen met de Van Meerhaeghes behoren de Deschieteres en de Vanden Dorpes tot de oudste geslachten van Wortegem. In de renteboeken van de Sint-Pietersabdij uit 1281 en 1288, waarin voor het eerst in de geschiedenis de namen vermeld worden van de inwoners van Wortegem die op de heerlijkheid van Walem woonden, worden de voornoemde familienamen het meest geciteerd. Net als bij onze stamboom reiken de wortels van die beide families tot diep in de 13de eeuw.

Van de geslachten Deschietere en Vanden Dorpe verscheen de genealogie reeds in boekvorm. Die zeer lezenswaardige en erg degelijke familiestudies hebben we grondig bestudeerd en ze bevatten een berg informatie die ook voor ons van rechtstreeks belang is. Het is namelijk zo dat deze drie clans door talrijke huwelijken met mekaar verbonden zijn en we hebben dan ook allen een scheut Deschietere en Vandendorpe-bloed in de aderen.

Onderstaand voorbeeld, geplukt uit de genealogie de Schietere de Lophem, toont aan dat reeds in de 14de eeuw die banden tussen de drie voormelde families nauwer werden aangehaald. We kwamen echter tot de bevinding dat de auteur wellicht een kleine vergissing maakte, onnauwkeurigheid die ook in de genealogie Vanden Dorpe werd overgenomen.

We citeren uit "de Schietere de Lophem", periode: 14de eeuw, plaats : Wortegem.

Jan De Schietere huwt een eerste maal met Margriete Slips en vervolgens met Alijse X., familienaam onbekend.

Uit het eerste huwelijk werden twee kinderen geboren :

- Nicasis De Schietere.
- Calle De Schietere, huwt Wouter Vander Beken.

Uit het tweede huwelijk werden nog drie kinderen geboren :

- Jan De Schietere.
- Lewis De Schietere.
- Griete of Margriete De Schietere, huwt Eustaas Vanden Dorpe.

In dit verband wordt verder gezegd dat éne Dierlay Bellanc vijf honderd lands erft na de dood van Calle De Schietere die gehuwd was met Wouter Vander Beken. Er wordt echter nergens vermeld welk het familieverband is tussen deze Bellanc en de familie Deschietere. Nochtans moet hij een dichte verwant geweest zijn aangezien hij deelt in de erfenis.

Nu is Dierlay Bellanc geen onbekende voor ons. Samen met zijn broers Jan, Tassin en Busteel is hij een zoon van Matthijs Bellanc (ook Ballanc, Bellanx) die gehuwd was met X. Van Meerhaeghe, voornaam onbekend. Uit de Oudenaardse Wezerij leerden we dat Dierlay Bellanc gehuwd was met... Griele of Margriete De Schietere en dat hij twee dochters had : Clemme en Lijse. Dierlay overleed te Wortegem omstreeks 1425 en zijn vrouw Griele rond 1419. Griele De Schietere echtgenote Eustaes Vanden Dorpe overleed volgens de genealogie Vanden Dorpe, te Wortegem omstreeks 1404. Het gaat hier dus duidelijk en in ieder geval om twee verschillende "Grietjes" : 1. Griete die huwde met Dierlay Bellanc en 2. Griete die huwde met Eustaes Vanden Dorpe.

Beiden zullen verwanten geweest zijn, maar daar geeft de genealogie de Schietere de Lophem geen uitsluitel over.

Hierboven zagen we dat Dierlay erfde na de dood van Calle De Schietere en we veronderstelden dat hij dus "dichte familie" moet zijn. Hij was gehuwd met Griele De Schietere en we weten ook dat Calle een halfzuster had die Griele heette en die gehuwd zou zijn met Eustaes Vanden Dorpe. Over dit laatste huwelijk hebben we onze twijfels en we vermoeden dat Griele dochter van Jan niet met Vanden Dorpe huwde, maar wél met Dierlay Bellanc.

Vanuit dit gezichtspunt wordt alles dan ook heel duidelijk.

Dierlay zou die vijf honderdlands dan van zijn schoonzuster Calle geërfd hebben, wat voor de hand ligt en logisch klinkt.

Naast dit "erfenisargument" hebben we nog een tweede aanwijzing :

- Dierlay en Griele De Schietere hebben een dochter Lijse Bellanc.
- Griele is de dochter van Jan De Schietere en Alijse X.
- Lijse Bellanc kreeg haar doopnaam van grootmoeder Alijse X.

Het was namelijk een overal voorkomend gebruik om de kleindochter naar de grootmoeder te noemen.

Als algemeen besluit stellen we dat een kleine vergissing is geslopen in de genealogieën de Schietere en Vanden Dorpe.

Eustaes Vanden Dorpe zal met een andere Griele De Schietere gehuwd zijn, maar niet met Griele, dochter van Jan en Alijse.

Het is onze stangenoot Dierlay Bellanc die met die bewuste Griele De Schietere in het huwelijksbootje stapte.

Het echtpaar Eustaes Vanden Dorpe en Griete of Griele De Schietere is wél een 14de eeuwse voorouderpaar van allen die tot de Kanegemse tak van onze boom behoren. De grootmoeder van onze Kanegemse stamvader Jan Van Meerhaeghe was Willemijne Vande Woestijne, een kleindochter van de Walemse baljuw Franchoys Vande Woestijne en Margriete Vanden Dorpe. Margriete was de "achter-achter-achter-achterkleindochter" van Eustaes en Margriete De Schietere. Ook mijn moeder Andrea Vanden Bulcke en mijn echtgenote Gerda Scherpereel hebben ditzelfde echtpaar als verre voorouders. De Vanden Dorpes komen in hun kwartierstaat binnen via Joanna Vanden Dorpe (huwt Pieter Vande Wiele), een zuster van de voormelde Margriete Vanden Dorpe echtg. Franchoys Vande Woestijne. Mijn zoontjes hebben het echtpaar Eustaes Vanden Dorpe-Griete De Schietere minstens driemaal als voorouderpaar : eenmaal via mezelf en mijn vader, eenmaal via mijn moeder en eenmaal via mijn echtgenote!

De De Schieteres komen nogmaals in de kwartierstaat van mijn moeder binnengewandeld via Anna De Schietere (KW nr.903) die te Oostrozebeke geboren werd op 29 juli 1658 en er in 1684 huwde met Jan Minghels. In de bekende genealogie "de Schietere de Lophem" vinden we moeiteloos de tien generaties De Schietere-voorouders van Anna terug. Een lijn die vier eeuwen omspannt en via Oostrozebeke over Sint-Baafs-Vijve en Waregem naar Wortegem loopt waar stamvader Goesin De Schietere leefde in de jaren 1200.

Vele stamboom- en kwartierstaatwegen leiden dus naar Wortegem en veel lezers zijn dus ook de verre afstammelingen van die 13de eeuwse stamvaders van de geslachten Vanden Dorpe en De Schietere. (Herman Meirhaeghe)

Bronnen : De familie Van (den)Dorpe, F. en A. Van Dorpe, 1980.p.9.
Histoire de la famille de Schietere, A. de Schietere de Lophem,
Tablettes des Flandres, rec.9, 1968.

.

Begin dit jaar kregen we bezoek van Lucien en Roland Van Meirhaeghe, beiden wonend in de Mieregoedstraat te Zevergem, beiden werkkollega's, doch, voor zover ze wisten, geen "dichte familie" van mekaar. Ze hadden allebei al een aantal gegevens over hun voorouders samengezocht en daarmee konden we ze onmiddellijk aan de juiste tak van onzen boom hangen, figuurlijk wel te verstaan. Roland blijkt tot de tak te behoren van Cyriel en Cynthia, Eddy en Etienne en Wannes Van Meirhaeghe uit Reet. Lucien tot de tak van Yvette Van Meirhaeghe en Dirk Simoens. Lucien en Roland zijn inderdaad geen "dichte familie", hoewel ze allebei tot de tak van Huise behoren. We moeten tot omstreeks het jaar 1600 teruggaan om hun gemeenschappelijke stamvader te vinden, met name Olivier Van Meirhaeghe. In ruil voor de gegevens die we hen schonken, beloofden ze ons de meer recente gegevens over hun familie te bezorgen, meer bepaald voor wat de 19de en 20ste eeuw betreft. Ondertussen zijn beiden aan het werk getogen en we wachten ongeduldig op de resultaten van hun zoekwerk. Lucien is blijkbaar zwaar besmet door het stamboomvirus, want uit onze telefonische kontakten blijkt dat hij als het ware zijn intrek genomen heeft op het gemeentehuis van Zingem waar de te raadplegen registers bewaard worden. Langs deze weg danken we hem ook voor het boekje dat hij ons uitleende over 'de familie Van Cauwenbeghe uit Nokere en Wannegem-Lede' en voor de opzoekingen in verband met Seraphinus Van Meirhaeghe, de Reetse stamvader, die ook van Zingem afkomstig was. We hopen Lucien en Roland eerstdaags terug te zien met de resultaten van hun speurwerk.

.

Begin mei kwamen Jacques en Jeannine Van Meirhaeghe-Paternoster op bezoek om ne keer een boom op te zetten over onzen boom. Van Lucien Van Meirhaeghe hadden ze reeds een aantal tips gekregen en er rest nog slechts één schakel te leggen om ook hen definitief thuis te wijzen. Van harte dank ook voor het schema dat Jacques ons bezorgde waarop de afstammelingen van zijn grootvader Henri Van Meirhaeghe-Vertriest genoteerd staan.

.

Half-mei belde Eric De Bruyne uit Gent aan met de vraag of we hem niet konden helpen om de stamlijn Van Meirhaeghe uit de kwartierstaat van zijn echtgenote verder door te trekken. Zij telde namelijk het echtpaar Petrus Van Meirhaeghe-Victoria Van Hulle (gehuwd te Anzegem in 1828) tussen haar voorouders. In één oogwenk konden we aan die stamreeks meer dan twee eeuwen Van Meirhaeghes toevoegen. Een lijn die van Anzegem naar bakermat Wortegem loopt. In ruil stuurde de Hr. De Bruyne ons een aantal fotocopies van geboorte- en huwelijksakten uit de Anzegemse registers van de Burgerlijke stand betreffende onze naamgenoten. Dank.

.

Hoe mijn zoontje van negen over zijn stambomende vader denkt...

"Mijn naam is Balder Meirhaeghe en Meirhaeghe wil zeggen : een moeras met struikgewas op. Mijn naam is ontstaan in de jaren 900 te Wortegem en later zei men : die is van Meirhaeghe. De 'van' werd in Kanegem weggelaten. Waarom dat weet ik niet. De meermin is ons wapenschild en dat is ook de naam van ons familietijdschrift. Ik ben 100 procent zeker dat we van de apen afstammen want mijn papa zit altijd in de bomen. Hij is al een paar haartjes kwijt van de apen te luizen en iedere dag te werken aan onze stamboom. Mijn papa verzamelt ook wijn en niet in de kelder maar op de zolder! Raar hee, zo een vader. Maar wat een geluk dat hij nog veel verstand heeft net als een aapmens tussen al zijn dossiers. Moeke is soms weg zonder dat Herman, mijn papa, het weet." (8.4.1984)

.

Van mijn vriend Jean-Claude Van Thuyne uit Waregem kreeg ik onlangs een genealogische schets die de aanwezigen ontvingen op het familiefeest van de families Van Cauwenberghe, Orlent en De Caluwe, dat op 3 september 1983 plaatsvond. Op dit feest verzamelden de nakomelingen van het echtpaar Leo Van Cauwenberghe (geboren te Wannegem op het hof De Keete in 1805) en Sophie Ketele, die te Wannegem de hoeve 't Strop bewoonden.

Twee van hun kleinkinderen huwden met een Van Meirhaeghe :

1. Paul Van Cauwenberghe, zoon van Pieter en Julie Ceuterick, huwde Maria Van Meirhaeghe, geboren op 1.7.1889 en overleden op 5.3.1967. Paul Van Cauwenberghe was geneesheer te Kruis-houtem.
2. Albert De Caluwe, zoon van Jan en Felicitas Van Cauwenberghe, huwde met Anna Van Meirhaeghe, geboren op 2.11.1890 en overleden op 13.3.1971. Albert De Caluwe was geneesheer-chirurg te Antwerpen.

Kan iemand ons de rouwzantjes van deze naamgenoten bezorgen?

.

Een gesprek tussen twee genealeugenaars :

- Zei de ene stambomer : ik, ik ben er in geslaagd om te bewijzen dat ik van Julius Caesar afstam !
- En ik, zei zijn kollega, ik heb ontdekt dat ik van Noach afstam!
- Dat is nog maar normaal, antwoordde de eerste, maar mijn stamvader overleefde de zondvloed in zijn éigen ark !

Dit was dus een grapje, hahaha. dank u.

.

Om tegemoet te komen aan de talrijke reaksies op onze annonce in 't vorig Meerminneke in verband met de oude jaargangen, hebben we die uitgeputte reeksen in een beperkte oplage herdrukt. Van iedere jaargang hebben we nu een tiental reeksen in voorraad. Wanneer deze voorraad is uitgeput zetten we onherroepelijk een punt (.) achter het verleden.

Jaargangen 1981, 1982 en 1983, telkens vier nummers per jaargang, zijn te bekomen na storting van 250 fr. per jaargang op rekening-nummer 737-4262090-50.

.

Dank aan Marc Meirhaeghe uit Astene die ons een cursus heraldiek of wapenkunde schonk. Een prima hulpmiddel bij ons stamboomwerk.

.

En Adam Gewon Seth

- Reinhard Tuyttens, geboren te Kortrijk op 15 december 1983. zoon van Edwin Tuyttens en Hilde Lecoutere uit Kuurne. achter-achterkleinzoon van Henri Tuyttens en Clementine Van Meerhaeghe.
- Fem Schelpe, geboren te Poperinge op 14 februari 1984. dochter van Marck Schelpe en Greta Meirhaeghe uit Poperinge. kleindochter van Arnold Meirhaeghe en Irene Debacker ex Ardoorie. De geboorte van Fem werd ons gemeld via een speciale editie van het krantje "Het Blijde Nieuws", door vader en moeder geschreven en gedrukt. Meteen het meest originele geboorteb Bericht dat we ooit onder ogen kregen. Een pluim voor krant en kindje.
- Felke De Baere, geboren te Ronse op 21 maart 1984. dochter van Eric De Baere en Greta Meirhaeghe uit Oudenaarde. kleindochter van Cyriel Meirhaeghe en Maria Claeys uit Astene.
- Stijn Lelièvre, geboren te Deinze op 24 maart 1984. zoon van Louis Lelièvre en Martine Mervillie uit Soest-D.B.R. kleinzoon van Georges Mervillie en Frieda Meirhaeghe uit Grammene.

in goede en kwade dagen

Rene De Schuyter en Martha Van Parijs, dochter van Jules en Zulma Meirhaeghe uit Kanegem, vierden op 13 april 1984 hun gouden bruiloftsfeest. Onze gelukswensen voor het gouden paar.

wij denken aan

- Frans Van Meerhaeghe, geboren te Oudenaarde op 20 september 1950 en overleden te Kluisbergen op 27 maart 1984. zoon van Georges Van Meerhaeghe en Rachel Decrits. Frans was onderwijzer te Ronse, secretaris van het Koninklijk Nationaal Toneelverbond Oost Vlaanderen, lid van de Nationale Raad van het Koninklijk Nationaal Toneelverbond, bestuurslid van de Liberale Jonge Wacht Kluisbergen, bestuurslid van de Kon. Toneelvereniging "De Scheldebreders", medewerker bij "Het Laatste Nieuws", plaatselijk redacteur van "Plus AZ" en actief lid van talrijke plaatselijke verenigingen te Kluisbergen.
- Marie Eeckhoutte, weduwe van Evarist Van Meirhaeghe uit Zingem. Geboren te Eke op 3 oktober 1902 en overleden te Oudenaarde op 12 april 1984.
- Désiré Deravet, echtgenoot van Merguerite Meirhaeghe uit Marigny-le-Chatel-Frankrijk. Overleden .. mei 1984.

In 't volgend Meerminneke leest u onder meer :

- deel 4 - Pater Van Meerhaeghe, waarin de omstandigheden van zijn dood aan de hand van getuigenissen nader omschreven worden.
- beschouwingen over ons familiewapen, indien de officiële registratie een feit is.
- onze allereerste naamgenoten te Wortegem op het einde van de jaren 1200.
- sprokkels : stuur ons uw bijdrage, uw familienieuws.

"Meerminneke

(van) Meirhaeghe's
Familiekontaktblad

driemaandelijks tijdschrift
voor familiekunde 3° kwartaal.
4° jaargang - 1984 - nr 15 september

v.u. Herman Meirhaeghe
A. Latourstraat 31
9218 Ledeborg Gent

Lezers Gegroet,

Onze wapenmeernin Trudeke of Trudje, genoemd naar Gertrudis Van Merhage, de allereerste vrouw uit onze familiegeschiedenis over wie verder meer in dit nummer, was eind juli in alle staten (in Denemarken o.a.) over de mishandeling van haar achternicht uit Kopenhagen! U hebt het ook gelezen in de krant en gezien op T.V.: twee beschonken Denen hadden haar rechterarm afgezaagd! Twintig jaar vroeger had een maniak al eens haar hoofd afgezaagd dat nooit teruggevonden werd. De arm is ondertussen weer terecht en aangehecht! Dit beroemde meerninneke, de maskotte van Denemarken, werd indertijd ontworpen naar het sprookje "de kleine zeemeernin" van die andere beroemde Deen Hans Christian Andersen. Langs deze weg wijst Trudeke er nogmaals op dat de meermin behoort tot de met uitsterven bedreigde en daarom ook beschermde viswijfsoort. Zij staat er op om met de nodige égards behandeld te worden en hoopt dat de Van Meirhaeghes haar met de hun aangeboren galanterie (!) zullen blijven omringen... Ik heb haar op dit vlak volledig gerustgesteld en gezegd dat wij tenslotte geen wilde Noormannen zijn, maar heel attente Vlamingen.

Het hoofdartikel van dit Meerninneke behandelt "Walen en zijn bevolking onstreeks 1280". In een eerste aflevering beschrijven we hoe de abdij van Sint-Pieters te Gent haar Wortegense bezittingen verwierf, hoe het domein van Walen verdeeld was in enerzijds de abdijshoeve zelf en anderzijds in rentegronden en hoe we op die rentegronden voor het eerst in de geschiedenis massaal de nanen vinden van die Wortegemaars die er onder de kronstaf van de abt leefden. Hier ontmoeten we tevens de eerste generaties Van Meirhaeghes uit onze familiegeschiedenis. Deze bijdrage overstijgt dus de enge grenzen van de genealogie en vormt een fragment van de geschiedenis van onze bakermat Wortegem. Ik heb het plan opgevat om de geschiedenis van Wortegem op muziek te zetten van zodra onze eigen familiegeschiedenis in boekvorm verschenen is. Onderhavig artikel is als het ware een bescheiden vingeroefening en kritiek van heemkundige virtuozen is zeer welkom.

In een vierde aflevering over het levensverhaal van Pater Van Meirhaeghe proberen we aan de hand van enkele brieven de precieze omstandigheden te rekonstrueren waarin deze naamgenoot om het leven kwam, nu bijna 83 jaar geleden.

De Sprokkelrubriek brengt naast enkele korte stukjes over de Vander Helsts als Wortegemse recordhouders inzake het verwekken van bastaarden en het gebruik van tabaksrook als eerste hulp bij ongevallen, ook een overzicht van onze goedgevulde stamboomagenda. Wij hebben weer heel wat stamgenoten over de vloer gehad met wie we menige fles wijn en bottel bier gekraakt hebben, zo dat deze gesprekken van een zeer "geestrijk" gehalte waren.

Bij leven en welzijn zien we mckaar terug begin december. So long!

uw stambewaarders,

Herman Meirhaeghe
A.Latourstraat 31
9218 Ledeborg-Gent
tel.091.31.38.49

Jan Meirhaeghe
Europastraat 15
8770 Ingelmunster
tel.051.30.65.29

.....

WALEM EN ZIJN BEVOLKING OMSTREEKS 1280
--

1. De bezittingen van de Gentse St.-Pietersabdij te Wortegem.

Er is een tijd geweest toen Vlaanderen nog zijn zonen niet uitzond, maar zélf een missioneringsgebied was waar zendelingen uit den vreemde het Woord kwamen verkondigen aan onze verre voorzaten. Vanaf de 7de eeuw werden onze streken gekerstend, onder meer onder impuls van Sint Amandus die te Gent op de Blandijnberg de St.-Pietersabdij stichtte.

De abdij beperkte haar activiteiten niet tot het beheer van de geestelijke goederen; haar interesse ging evenzeer uit naar het verwerven van materiële rijkdom. In de loop van de 10de, 11de en 12de eeuw namen de abdijbezittingen een geweldige uitbreiding door aankopen, ontginningen en schenkingen. Haar reusachtig grondbezit omvatte talloze landerijen in de omgeving van Gent, het Land van Aalst, het Land van Waas, in het Kortrijkse, rond Doornik, in Zeeuws-Vlaanderen en zelfs in Engeland.

In het jaar 964 schonk Arnulf I, graaf van Vlaanderen, de kerk van Wortegem aan de abdij. Het jaar daarop schonk hij haar eveneens het goed Walem met zijn afhankelijkheden waaronder het plaatsje "Merahaga" of Meerhage.

Tijdens de tweede helft van de 12de eeuw was de St.-Pietersabdij door allerlei oorzaken in een krisistoestand beland en op het einde van de 13de eeuw stond de eens zo uitzonderlijk rijke abdij op de rand van het failliet... In een poging om "de zaak" te saneren werd een inventaris opgemaakt van wat de abdij nog resteerde aan bezittingen en daaruit voortvloeiende inkomsten.

In het jaar 1281 laat de abt, in dit kader, ook de Wortegemse bezittingen te boek stellen. (1) Deze bestonden enerzijds uit het eigenlijke hof-van-Walem zelf en anderzijds uit rentegronden.

Het hof van Walem zélf vormde, met de daarbijkorende akkers en kouters, het voornaamste en oudste bouwland van het domein. Het is best mogelijk dat op diezelfde plaats reeds in de eerste eeuwen van onze tijdrekening een Galloromeinse villa stond die later, in de 5de of de 6de eeuw, door de Frankische inwijkelingen werd overgenomen. Die Franken hebben die plaats trouwens haar naam gegeven: "Walehem", wat zoveel betekent als "huis of woonplaats van de Waal". De Latijnse tekst uit 1281 zegt: "in parochia de Wortenghem, curtem nostram de Walhem, ad quam spectant 19 bonaria terrae vel circiter, terrae arabilis, item 2 bonaria empta, item 3,5 bonaria prati, ut credo, et hoimersch, item 3 bonaria bosci et pasturae circiter." Vertaling: "in de parochie van Wortegem, onze hoeve Walem met daarbij circa 19 bunder akkerland, 2 bunder gekochte grond, 3,5 bunder weide en hooimeers en circa 3 bunder bos en grasveld." Het hof van Walem omvatte dus 27,5 bunder of ontrent 40 hectaren. Het ligt voor de hand dat deze belangrijke hoeve, die het hart was van de heerlijkheid van Walem, in de loop der tijden vaak werd uitgebaat door de baljuw, dit is de plaatselijke vertegenwoordiger van de heer, in dit geval van de abt van Sint Pieters te Gent. Steeds weer probeerden de gegoede clans van Wortegem een pachtcontract te versieren. Ook onze stamvader Franchoys Van Meerhaeghe was op het einde van de 16de eeuw enkele jaren pachter van de Walemhoeve die toen 56 hectaren telde.

Het grootste gedeelte van de Wortegemse abdijbezittingen bestond echter uit rentegronden. Op deze gronden vinden we de kleinere uitbatingen. De houders van die rentegronden hadden verplichtingen tegenover de abdij. Ze moesten een vergoeding in natura of in baar geld betalen en dit op vastgestelde tijdstippen : midden maart, op Sint-Jansdag, op Sint-Michielsdag en rond Kerstmis. Daarenboven moesten ze karweien presteren op de hoeve van Walem zelf, zoals maaien, mest en hout voeren enzovoort.

De Walemse rentegronden werden in twee grote blokken verdeeld : enerzijds de "census of cijns van Walem zelf" en anderzijds "de census van de Nova Wastina".

De "census van Walem" werd dan nog eens in een twintigtal percelen, variërend van vijf tot 22 hectaren, uitgesplitst. Die percelen werden "diensten" of "roepen" genoemd. De oorsprong van die diensten gaat terug tot het domaniaal stelsel. Elke dienst was dan een welomschreven landbouwuitbating op enkele bunder grond die door de heer ter beschikking gesteld waren van een van zijn (onder-)horigen. Toen die gronden later naar believen gekocht en verkocht konden worden, raakten de diensten versnipperd onder meerdere eigenaars en kwamen er in veel gevallen een of meer hoeven bij. In latere tijden lag de oorspronkelijke eenheid nog weerspiegeld in het gebruik één enkele man te laten instaan voor het opbrengen van de verschuldigde rente. Zo iemand noemt men de "houder" van de dienst, die dan ook de naam van de houder draagt. Het was vaak de man die er de belangrijkste hofstede of het meest grond bezat. (2)

Hieronder volgen de namen van de Walemse diensten of roepen. U zult merken dat de overgrote meerderheid van die roepen de naam draagt van de man of de vrouw die op dat ogenblik "houder" was. We herkennen klassieke familienamen als Vander Meersch, Van Merhage, De Stoute, De Clerck enz., waarbij ook een doopnaam gevoegd wordt. Een viertal namen vallen echter duidelijk uit de toon en zouden wel eens uit een veel oudere periode kunnen stammen : Ramarus, Diemarus, Meinardus en Eppo. De namen van deze roepen uit 1281 en 1288 blijven eeuwenlang in voege, zij het dan in een verbasterde vorm. Zo spreekt men in de jaren 1500 nog steeds van "Ghertruut Van Merhaghe, Stevin Vander Mersch, Heyndric Vander Biest, Eppen (Eppo), Holbodeye (Olboudus Daie), Musschen (Arnout Mussche), Meynaert (Meinardus), Bieslock (Arnout Biesloec), De Bode, Hologhe (Willen Hologhe), Lambrecht De Clerc etc...

Naast de "census van Walem" is er dan nog de "census van de Nova Wastina", die niet in roepen is verdeeld en waar een zestigtal gebruikers de rente opbrengen. In de naam "nova wastina" of "nieuwe woestijne" klinkt misschien nog een verre echo na uit de tijd toen de "woestinen", dit zijn ongekultiveerde of vage gronden, nog volop ontgonnen en in cultuur gebracht werden. Het landboek van Wortegen uit de 18de eeuw vermeldt nog steeds het toponiem "de woestijne up haustrate". Moet die zeer oude "nova wastina" in die buurt gesitueerd worden?

Slaan we nu het renteboek van de St.-Pietersabdij uit 1288 open (3) dat ons, samen met de inventaris uit 1281, voor het eerst in de geschiedenis een breed overzicht biedt van de "Walemse" bevolking op het einde van de 13de eeuw. Onmiddellijk blijkt dat toen praktisch iedereen reeds een familienaam had.

2. De Walemse bevolking op het einde van de 13de eeuw.

We dachten er goed aan te doen de namen van al die Wortegemnaars die onder Walem ressorteerden, hieronder te laten volgen. Bij ons weten werd deze lijst nooit eerder gepubliceerd en kan ze een uitgangspunt vormen voor een bevolkingsstudie van Wortegem. Hier ontmoeten we ook onze allereerste stam- en naamgenoten! De namen, die in dit renteboek verlatijnt werden, hebben we weer in de volkstaal overgezet: "de Merhage" moet dan gelezen worden als Van Merhage, "de Prato" als Vander Meersch, "Faber" als Desmet, "de Querci" als Vander Eecken. "Bartholomeus Alutarius" blijkt dezelfde te zijn als Meeus Scordowaniers en "Egidius Episcopus" is Gillis De Bisschop, een bij- of aliasnaam van de Wortegemse struik Vander Helst. (4)

De cijns van "wingard ghelde" midden naart op te brengen door de houders van de roepen en de overige renteplichtigen die onder die 22 roepen ressorteren:

- roep van Willem Vander Meersch : 3 deniers te betalen.
Hannin zoon van Joris, Woitin Van Merhage, Petrus Scieterere en de zijnen, Hannin Pratere.
- roep van Heinric Vander Biest : 3 deniers.
Kateline Stouts, Hannin Woubrecht en de zijnen.
- roep Arnout Mussche : 2 deniers.
Theodicus Ane of Ave.
- roep Gertrudis Van Merhage : 4 deniers.
Lammin Van Merhage en Woitin Van Merhage.
- roep Boidin Potewin : 4 deniers.
Kateline Stouts, Theodicus Ane, Jan Pratere, Fierin Van Merhage, Stevin Desmet.
- roep Eppen : 8 deniers.
Jan Vromout, Maria Potters, Oste Vander Varent, Willem Woubrecht, Margriete Vande Cruce, Hannin Stoute, Stevin Desmet, Gillis Bernard.
- roep Gossin Egbert Van Roienghen : 4 deniers.
Hannin Stoute, Jan Pottere, Woitin Vanden Dorpe, Bela Siele, Betta Vanden Dorpe.
- roep Gossin Egbert Van Houte : 4 deniers.
Theodicus Ane, Joris Van Houte, Gillis Bisschop, Alisa Voets, Bela Siele, Arnout Vande Poele, Woitin Vanden Dorpe, Jan Vromont.
- roep Ramarus : 4 deniers.
Jan Vromout, Jan Vande Scure, Jan Portere, Joris Van Houte, Jan Vande Borch, Bela Siele, Machteld Siele, Arnout Vande Poele.
- roep Arnout Biesloc : 4 deniers.
Willem Wittoc en de zijnen.
- roep Gossin Wavel : 2 deniers.
- roep Stassin Van Buxbrouck : 2 deniers.
- roep Diemarus : 2 deniers.
Petrus Scieterere en de zijnen.
- roep Olboudus Daie : 4 deniers.
Kateline Stouts, Lammin Alewin, Woitin Van Merhage.

- roep Theodicus Addin : 2 deniers.
Fierin Van Merhage en de zijnen.
- roep Steven Vander Meersch : 4 deniers.
Fierin Van Merhage en de zijnen.
- roep Willem Hologe : 4 deniers.
Maria Crudepenninck.
- roep Johannes Mormael : 2 deniers.
Jan Maes en de zijnen, Willem Vander Helst.
- roep Theodicus Bode : 4 deniers.
Jan Scieterere, Theodicus (Diederik) Ane, Machteld Siele, Margriete Santel, Ansilia Vanden Dorpe, Willekin zoon van Arnout Vanden Dorpe, Coppin Vander Eecken.
- roep Lambrecht De Clerck : 4 deniers.
Hannin Tavernier en de zijnen, Coppin zoon "maioris" (=meier).
- roep Stevin Stoutkin : 4 deniers.
Petrus Scieterere, Hannin Stoute, Woitin Van Merhage, Kateline Stouts, Jan Scieterere en de zijnen.
- roep Meinardus : 4 deniers.
Gillis Bisschop, Willem Vanden Dorpe en de zijnen, Aneloete Van Vallacke.

Met zijn 8 deniers steekt de roep Eppen met kop en schouders boven de anderen uit. Eppen was voor zover we weten ook de grootste roep en telde in de 16de eeuw 22 hectaren. Dertien roepen moesten ieder 4 deniers opbrengen, twee roepen betalen 3 deniers en zes roepen betalen 2 deniers. Het is opvallend dat in de roepen die slechts twee deniers "wingard ghelde" moeten opbrengen, ook het minst gebruikers vermeld worden: Mussche, Addin, Mormael, Wavel, Buxbrouck en Dicmarus. Wellicht gaat het hier dan ook om roepen met een kleinere oppervlakte.

Hieronder volgt de "brood- en hoenderrente" die in de cijns van Walem moest opgebracht worden op Sint-Stefaansdag, tussen Kerstmis en Nieuwjaar:

- Willem Hologe : 4 broden en 2 hoenders
Maria Crudepenninck.
- Stevin Stoutkin : 8 broden en 4 hoenders
Petrus Scieterere, Gossin Vander Meersch, Hannin Stoute, Coppin Van Merhage.
- Arnout Biesloc : 4 broden en 2 hoenders
Willem Wittoc, Oste Vander Varent, Willem Clepstat.
- Heinric Vander Biest : 4 broden en 2 hoenders
Willem Clepstat, Hannin Woubrecht.
- Boidin Haddin : 4 broden en 2 hoenders.
- Dicmarus : 4 broden en 2 hoenders
Petrus Scieterere.
- Meinardus : 4 broden en 2 hoenders
Willem Vanden Dorpe, Jan Vromont, Jan Bisscop.
- Boidin Rex of De Coninck : 4 broden en 2 hoenders
Daneel Vander Meeren, Bilia Van Aldenarde.
- Willem Vander Meersch : 4 broden en 2 hoenders
Bilia Van Aldenarde, Jan Pratere, Bartholomeus Scordowaniers, Petrus Scieterere, Jan Van Houte, Jan en Woitin Van Merhage.

- Olbaldus Daic : 4 broden en 2 hoenders
Hannin Woubrecht, Lammin Alewin, Coppin Van Merhage.
- Arnout Mussche : 4 broden en 2 hoenders
Woitin Vanden Dorpe, Firin Van Merhage.
- Stevin Vander Meersch : 4 broden en 2 hoenders
Fierin Van Merhage.
- Gertrudis Van Merhage : 8 broden en 4 hoenders
Woitin Van Merhage.
- Boidin Potewin : 4 broden en 2 hoenders
Fierin Van Merhage.
- Eppo : 8 broden en 4 hoenders
Stevin Hoet, Willem Vander Planken, Jan Stoute.
- Johannes Mormael : 2 broden en 1 hoen
Stevin Hoet, Jan Maes, Willem Vander Elst.
- Theodicus Bode : 4 broden en 2 hoenders
Diederick Ane.
- Gossin Egbert Van Rienghem : 4 broden en 2 hoenders
Hannin Stoute, Woitin Vanden Dorpe, Gossin Scieterere.
- Gossin Egbert Van Houte : 4 broden en 2 hoenders
Woitin Vanden Dorpe, Bisschop.
- Ramarus : 4 broden en 2 hoenders
Gossin Voet, Woitin Vanden Dorpe, Sara Vande Poele.
- Arnout Mout : 4 broden en 2 hoenders
Clais Van Buxbrouc, Jan Van Abie...
- Gossin Wavel : 4 broden en 2 hoenders
Clais Van Buxbrouc, Gossin Wittoc en de zijnen.
- Stallin Van Buxbrouc : 4 broden en 2 hoenders
Mergriete Van ..., beghina.
- Lambrecht De Clerck : 12 broden en 6 hoenders.
- Olboudus Van Houte : 8 broden en 4 hoenders
Gossin Scieterere, Jan Van Abie.
- Maria Crudepenninck en Jan Pottere : 1 hoen "de utfange".

Hierboven ontmoeten we naast de 22 "roepnamen" nog een drietal nieuwkomers, met name Boidin De Coninck, Olboudus Van Houte en Arnout Mout. In de 16de eeuw ontcijferen we deze laatste naam in de roep "Armoude".

Lambrecht De Clerck is hier met zijn 12 broden en 6 hoenders de grootste rentebetalder. Na hem volgen Gertrudis Van Merhage, Eppo, Stevin Stoutkin en Olboudus Van Houte, die ieder 8 broden en 4 hoenders leveren. De meerderheid brengt 4 broden en 2 hoenders op.

Naast de bovenvermelde betalingen in geld of in natura moeten de 22 roepen ook voor een totaal van 38 "lede", dit zijn transport- of karrediensten, instaan :

Arnout Mout : twee lede, Arnout Biesloc : twee lede, Gossin Wavel : een leed, Stassin Van Buxbrouc : een leed, Lambrecht De Clerck : twee lede in Hannin Tavernier door Coppin zoon "maioris", Willem Vander Meersch : twee lede door Woitin Van Merhage en Lammin Alewin, Heinric Vander Biest : twee lede in Willem Clepstat, Gertrudis Van Merhage : twee lede in Hannin Rode door Woitin Van Merhage en Lammin Alewin, Boidin Potewin : twee lede in Hannin Praterere door Steven Desmet en Fierin Van Merhage, Johannes Mormael : één leed in Jan Maes door Willem Vander Helst, Gossin-Egbert Van Rienghem : twee lede door Hannin Stoute, Jan Pottere, Woitin Vanden Dorpe en Bela Siele, Gossin-Egbert Van Houte : twee lede door Woitin Scieterere, Theodicus Ane, Joris Van Houte, Gillis Bisschop en Woitin Vanden Dorpe, Diemarus : één leed in Petrus Scieterere door Arnout Scieterere en Woitin Vanden Dorpe, Boidin Addin : één leed door Woitin Vanden Dorpe en Petrus Scieterere, Arnout Mussche : één leed door Theodicus Ane, Woitin Vanden Dorpe en Firin Van

Merhage, Olboudus Daie : twee lede door Lammin Alewin en Woitin
 Van Merhage, Stevin Vander Meersch : twee lede, Willem Hologe :
 twee lede in Maria Crudepenninck, Eppo : twee lede, Theodicus
 Bode : twee lede door Theodicus Ane, Margriete Santel, Woitin
 Vanden Dorpe, Petrus Scieterere en Coppin Vander Eecken, Ramarus :
 twee lede in Hannin Vande Borch door Hannin Vromout, Jan Portere,
 Joris Van Houte, Woitin Vanden Dorpe en Hannekin Vanden Dorpe,
 Meinardus : twee lede door Willem Vanden Dorpe, Gillis De Biscop
 en Duvin Van Houte.

In de maand augustus moeten de houders van de Walense rentegronden
 nog 18,5 "servitia", diensten of karweien leveren, wellicht om de
 oogst te helpen binnenhalen op de centrale Walenhoeve :

Willem Vander Meersch : 1 dienst	Theoderic Bode : 1 dienst
Heinric Vander Biest : 1 dienst	Gossin-Egb. Van Roienghem : 1 dienst
Olboudus Daie : 1 dienst	Gossin-Egb. Van Houte : 1 dienst
Arnout Mussche : 0,5 dienst	Ramarus : 1 dienst
Boidin Addin : 0,5 dienst	Roep X : 1 dienst
Stevin Vander Meersch : 1 dienst	Arnout Mout : 1 dienst
Gertrudis Van Merhage : 1 dienst	Arnout Biesloc : 1 dienst
Willem Hologe : 1 dienst	Wicardus Van Boxbrouc : 1 dienst
Zegher Villockin : 1 dienst	Roep Meinardus : 1 dienst
Gossin Mormael : 1 dienst	Roep Diemarus : 0,5 dienst

De gebruikers van rentegronden in de "Nova Wastina" leveren op Sint-
 Jansdag hun verschuldigde rente in graan, kapoenen en baar geld.
 Hieronder volgen de 63 namen van die Wortegemnaars uit de "nova
 wastina", evenwel zonder vermelding van de rente :

Walter Scieterere	Woutersoete Vander Meersch
Arnout Vromout	Gerardus gezegd Aia
Prince?	Heila Vander Eecken
Emma Vande Varent	Heila Naistrigghe
Hannin Pottere	Arnout Vanden Dorpe
Gossin Vande Varent	Adelisa Van Buxbrouc
Egidius Ersatre	Gossin De Coninck
Walter Van Winkcle	Hannekin Desmet
Willem Loi	Balduinus Van Abiete
Adela	<u>Hannekin Van Merhage</u>
Willem Van Roden	Arnout Scieterere
Adelisa Woitin Colparts	Willem Hasart
Hannekin Desmet	Duvin
Willem Aia	Heinric Vander Helst
Walter Slepstat	Woitin Van Gherbrouc maior.
<u>Walter Van Merhage</u>	Ansilia
Gossin Hoedekin	Johannes Reinekin
Gossin Scieterere	Balduinus Van Warengem
Lambert Stoute	Gerardus Houkin
Heila Van Houte	<u>Imma Van Merhage</u>
Willem De Rike	Adelisa Woitin Van Houte
Groete Aldewerelt	Gossin Desmet
Hannin Wavel	Hannekin Desmet
Willem Vande Cruce	Johannes Vander Elst
Ansilia	Soikin Van(de) Vive(re)?
Arnout Van Vallacke	Hannekin Vande Poele
Hannin fs. Ansilia	Arnout Vande Poele
Arnout Hoedekin	Woitin Lievin
Laurentius	Johannes Vande Borch
Bela Theodicus Louf	Walter Vande Borch
Adelisa Van Houte	Woitin Aia
	Egidius Hillior?

Volledigheidshalve volgen hierna nog enkele namen die wél in de inventaris uit 1281, doch niet meer in het renteboek van 1288 vermeld worden :

Andries Van Nokere, Everardus Vander Biest, Wouter Clepstat, Heila Van Rode, Wouter Dulle, Heinric Medeganc, Woitin Van Heesterbeke, Thomas Van Coudenborne, Machtildis, Gertrudis en Margriete Vander Helst, Olivier Maior (= meier of baljuw van Walem?), Robbertus, Hildegart, de roep van Wimoudi en Lutferdi. Beide laatstgenoemde roepen, waarvan de namen uit een veel oudere periode dateren, worden niet meer vermeld in 1288, doch later duiken ze dan wel weer op : Wimoudi in de 14de eeuw als Wimoets en Lutferdi in de 16de eeuw als Lutbert (8 bunders). Ook naar Wouter Dulle wordt in de 16de eeuw de roep Dulle (8 bunders) genoemd. Blijkbaar was het systeem om rentegronden op te splitsen in roepen aan veranderingen onderhevig, doch de roepnamen van de overgrote meerderheid der roepen bleven wel stabiel door de eeuwen heen.

Nu we hierboven een gedetailleerd overzicht hebben gegeven van de Walemse bevolking op het einde van de 13de eeuw, kunnen we tussendoor ook eens nagaan welke de meest gebruikte voornamen waren.

Wat de mannen betreft wordt meteen duidelijk dat Jan (Hannin, Johannes) veruit de meest populaire doopnaam was. Op vele lengten volgen Willem, Wouter, Gossin en Arnout, die toch nog vrij frequent voorkomen. Daarna komen de namen Boidin, Diederick, Lambrecht (Lammin), Steven, Gillis en Heindric, die minsten 5 tot 3 maal vermeld worden.

In de renteboeken worden slechts een beperkt aantal vrouwennamen genoemd, zodat het risicant is om hier konklusies te trekken over de populariteit van bepaalde voornamen. Alisa (Adelisa, Adela) scoort hier het hoogst, gevolgd door namen als Margriete, Heila, Gertrudis, Maria, Machteld, Emma, Bela en Ansilia.

Tenslotte konstateren we dat er nog altijd enkele Walemnaars zijn die alleen bij hun voornaam genoemd worden en wellicht nog geen familienaam droegen.

3. De roep van Gertrudis Van Merhage.

Hoeveel hectaren de rentegronden van de "Walemse census" én van de "Nova Wastina" omvatten, wordt in de inventaris van 1281, noch in het renteboek van 1288 vermeld. We weten wel dat al de roepen die samen de "Walemse census" vormden, in de 16de eeuw 161 bunders of 230 hectaren bedroegen. De heerlijkheid van Walem in zijn totaliteit had toen een oppervlakte van 5 à 6 km². In die dagen was de roep van Gertrudis Van Merhage met zijn 17 hectaren de op twee na grootste roep. Eppen en Egbert Van Houte hadden een oppervlakte van respectievelijk 22 en 18 hectaren. Dit betekent dat alleen deze drie roepen samen reeds niet minder dan één vierde van de "Walemse census" uitmaakten. We weten niet hoe stabiel die oppervlakten bleven in de loop der eeuwen, maar we mogen toch veronderstellen dat Gertrudis Van Merhage in 1281 een van de grootste of belangrijkste roepen onder haar hoede had, een roep die trouwens naar haar gedoopt werd. Het aantal gebruikers van de gronden in haar roep is heel beperkt en het zijn bijna uitsluitend Van Meerhaeghes. Dit lijkt vrij uitzonderlijk, daar in de overige roepen vaak vijf, zes of meer gebruikers vermeld worden die diverse familienamen dragen en/of die niet identiek zijn met de roepnaam. De uitbating van haar roep was blijkbaar een familiezaak, een zaak van moeder Gertrudis en haar erfgenamen.

Het is een werk voor de toekomst om al die roepen te situeren op het grondplan van Wortegem. Wat ons wel onmiddellijk interesseert is de lokalisatie van de roep van Gertrudis Van Merhage en de vraag of Gertrudis eventueel nog op de Meerhage woonde? Het antwoord vonden we in een archiefstuk uit 1451 (5), waarin beschreven staat hoe ene Fransoys Van Meerhaghe onder meer één bundel en 71 roeden land bezat, gelegen "in Ghertruut Van Merhaghe ande Meraghestrate". Nu weten we dat de Meirhaegstraat op en nabij de Meerhage gesitueerd moet worden. Zodoende moet ook de roep van Gertrudis aldaar gelegen zijn en dus een onderdeel geweest zijn van de Meerhagehoek zelf. Daaruit kunnen we besluiten dat Gertrudis anno 1281 inderdaad op de Meerhage woonde, vlakbij onze bakermat zelf als het ware.

We vinden dus te Wortegem, nabij het hof van Walem, twee plaatsnamen of toponiemen nl. Meerhage (het oeroude Merahaga uit 965) én "Gertrudis Van Meerhaghe" (de roep uit 1281-88), twee plaatsen die mekaar gedeeltelijk overlappen. We staan hier voor de eigenaardige situatie waarbij onze familienaam werd afgeleid van de Frankische plaatsnaam "Merahaga" en waarbij naderhand de plaatsnaam "Gertrudis Van Meerhaghe" ontleend werd aan onze familienaam!

Einde van dit eerste deel. In de volgende aflevering hebben we het over de Wortegemse clans uit deze periode en meer bepaald over onze Van Meerhaeghes. We werpen een nieuwsgierige blik in onze eerste wieg en vragen ons af of we nu een stamvader of een stammoeder hebben???

(Herman Meirhaeghe - Ledeborg)

noten :

1. Archief Sint-Pietersabdij, I.125, Rijksarchief Gent..MS.
2. De Brouwere&Ducatteeuw, Gaverstreke,1982, 10de jaarboek, p.186.
3. Archief Sint-Pietersabdij, I.459, Rijksarchief Gent.
Dit renteboek is niet precies te dateren. Vermoedelijk **ca.1288**.
4. Latijnse naanvertalingen :
 - pratum : weide, gras, meers; de Prato : Vander Meersch.
 - faber : ambachtsman, smid; Faber : Desmet.
 - aluta : fijn met aluin geprepareerd leder; Alutarius : lederbewerker of Cordowanier. Bartholomeus Scordowaniers is dezelfde als Meeus Scordowaniers vermeld op fo. 1 verso van het Oudenaardse Poortersboek.
 - rex : koning; Rex : Deconinck.
 - quercus : eik; de Querci : Vander Eecken.
 - dives : rijk; Dives : Derijcke.
5. Archief Sint-Pietersabdij, I.407, Rijksarchief Gent.
 - De helft van de opbrengst van de Nova Wastina komt toe aan de kerk van Wortegem en de andere helft aan de heer van Petegen.
 - Nog enkele familienamen uit 1281 : Agnes en Willem Van Walhem en Walter Raeds. In 1369 is er sprake van "Wouter Sraetsvelt".
 - We noterden de namen van Stevin Hoet, Gossin en Arnout Hoedekin. In 1336 vinden we ene Janne den Hoedenakere. Misschien evolueerden deze familienamen tot Vanden Hoede. In 1349 was Dierlay Vanden Hoede baljuw van Walem.
 - Willem De Rijcke (Dives), vermeld onder de "Nova Wastina" kan dezelfde zijn als "Gillion Le Rike" die in 1271 baljuw was van de heerlijkheid van Walem.
 - Tussen de verlatijnste namen vonden we nog ene Egidius of Gillis Hillior?
Wie kent de Vlaamse familienaam die daarachter schuilt?

deel 4 : De omstandigheden van zijn dood.

In de vorige aflevering lazen we het telegram dat vanuit Shang-hai verstuurd werd naar het missiehuis te Scheut : "Merhaeghen Christenen vermoord". Op 6 januari 1902 kwam een tweede spoedbericht te Scheut aan waarin gezegd werd dat niet alleen Pater Remi Van Meerhaeghe vermoord was, maar dat ook Pater Bongaerts, die met hem de nissie van Hsia-ing-tze bediende, eveneens ter dood was gebracht. Ondertussen had Mgr. Bernijn op 28 december 1901 reeds een brief verstuurd aan de moeder van Remi, waarin hij de eerste bijzonderheden over de dood van haar zoon beschrijft. Deze brief werd pas op 14 maart te Waregem afgeleverd :

"... Het was juist op Ste Lucia, 13 december, met 't vallen van den avond : hij was met confrater Bongaerts te zamen te Hsia-ing-tze in huis. In eens, zonder dat men eenige dagen te voren eenige bedreigingen of slechte geruchten had gehoord, werden zij overvallen door eene bende van 30, 40 gewapende mannen, men zegt 15 soldaten en verders slecht volk. De confraters, zoo op 't onverwachts overvallen, konden den minsten wederstand niet bieden : de Christenen wisten het maar als het te laat was. Het was een overlegd spel, want zij liepen recht in 't huis van de Priesters en begonnen te kappen en te steken. Remi, het hoofd doorkloven was bijna op den slag dood; Pater Bongaerts, gansch het lichaam met wonden en bloed overdekt en bijzonder erg aan het hoofd gekwetst, werd voor dood laten liggen. Nochtans twee dagen na het voorval leefde hij nog en kwam van tijd tot tijd bij zijn verstand, ik hoop dat hij er nog zal doorkomen.

Ziedaar, Mevrouw, in weinige woorden hoe onze Remi in eens, op 't onverwachts, zijn loon is gaan ontvangen en de martelkroon heeft bekomen. Er is bijna niet aan te twijfelen : 't is een complot van de Mahomedanen die absoluut de geroofde vrouwen en kinderen niet wilden teruggeven. Remi had mij juist nog geschreven met den koerier die nu zijne marteldood kwan aankondigen. Hij zeide mij : "de Mahomedanen vertellen dat het leven om leven zal gaan als de priesters de christene vrouwen terug eischen. De mandarijnen gaan voor die bedreiging achteruit, maar wij blijven onzen plicht kwijten." Als ik in Hsia-ing-tze was in Maart-April, en vrouwen en kinderen terugeischte kost wat kost, hebben de Mahomedanen mij ook zeer dikwijls bedreigd. Meer dan eens heb ik verdachte mannen buiten doen zetten en ik deed de menschen buiten wat opletten tegen al deze voorvallen. Over een tiental dagen hebben wij hier in de streek voor dezelfde zaak van de Mahomedanen ook erge bedreigingen gehad. Ik heb de mandarijnen verwittigd van nu voor een tijdje wat stiller te werken, want de Mahomedanen zijn voor niets bang.

Mevrouw, gij hebt een groot verlies gedaan in het afsterven van uwen lieven Zoon, die U zoo zeer beminde en die van U zoo geern sprak en niet wist wat hij zou gedaan hebben om U eenige voldoening te geven; maar wij hier doen nog een grooter verlies in het afsterven van eenen der beste en ieverigste missionarissen, bijzonder in deze moeilijke omstandigheden. Remi was een onvermoeibare werker en hij kende zoo wel de taal en de gebruiken van de Chineezers. Hij zag ook voor niets achteruit, niets was hem te veel. Hij was ook een bijzonder godvruchtige priester; 't is een erge slag voor onze Ortos-Missie, maar wij moeten de hand zegnen die ons slaat. Wij hebben hier de 100 missen voor zijne zielcrust gelezen, volgens de statuten van onze Congregatie. In volle mededeeling in uwe droefheid Mevrouw, blijf ik Uw ootmoedige dienaar, Alph. Bermyn, Apost. Vikaris van Ortos."

Fragmenten uit een brief van Pater Lauwers aan de moeder van Remi, geschreven te Hsia-ing-tze op 6 januari 1902 :

"... Den 13 December was uw dierbare zoon, onze zeer geachte confrater, nog even naar de school geweest om de kinderen over den catechismus te ondervragen; hij ging terug naar huis, eenen catechumeen medeleidende die moest ondervraagd worden over den godsdienst en bereid tot het H. Doopsel. Hij leidde hem bij zijnen confrater E.P. Bongaerts die in dezelfde residentie woonde. Hij was nauwelijks in huis, toen de schurken, 40 in getal, aankwamen. Het was donker en de christenen, 2 tot 3 in getal, die hen zagen aankomen, konden ze niet meer voorloopen om de twee confraters te verwittigen. Remi en zijn collega P. Bongaerts werden eensklaps omringd door een tiental schurken die met sabels gewapend waren. Remi kon nog buiten loopen, maar had reeds eene groote wonde aan het hoofd. Toen hij de voorpoort wilde uitvluchten, werd hij neergeslagen en hij gaf zijne ziel aan den Heer. Gelief, Madame, de oogen van het geloof te openen en uwe droefheid zal gelenigd worden.

... Toen wij te San-tao-ho het droevig nieuws vernamen, besloten wij nog eenige dagen te wachten om naar hier te komen : immers Kerstmis was nabij en wij waren nauwelijks priesters genoeg om de biechten van de Christenen dier streken te hooren. P. Bongaerts was erg gewond, maar volgens drie ooggetuigen verzekerden, buiten gevaar. Na Kerstmis trek ik op met eenige getrouwe christenen en kwam hier toe den 30 December. Onderwege had ik de Christenen tegengekomen die naar San-tao-ho het nieuws gingen brengen van het zalig afsterven van P. Bongaerts. God heeft zijn ziel! Drie Christenen die bijgelopen kwamen of die in den weg der schurken stonden, werden vermoord. Vijf andere werden min of meer erg gewond. Ik zend U eenen brief op dien uw zoon begonnen had maar niet geëindigd, voorzeker uit oorzaak der menigvuldige bezigheden. Om de begrafenis te doen wachten wij nog altijd naar nieuws van Monseigneur Bermyn, onzen Bisschop. Ik heb hier gezocht om U het een of ander als gedachtenis op te sturen buiten dien brief, maar in de residentie is er niets meer te vinden, tenzij eenige boeken."

Vanuit Salatsji schrijft Pater Provinciaal Ivo Stragier op 25 januari 1902 onderstaande brief aan E.H. Amaat Van Meerhacghe, de broer van Remi die onderpastoor was te Otegem :

"... Ziehier nu eenige bijzonderheden over zijne marteldood : De moordenaars waren ten getalle van 40 tot 50; zij hebben de priesters overvallen tusschen 5 en 6 ure 's avonds, op 13 December. Zeven of 8 zijn in de residentie gekomen en de andere hebben al de uitwegen bezet. E.P. Remi is vermoord aan de groote poort der residentie alwaar hij hoopte te vluchten : hij was eerst gekwetst geweest in zijne kamer, was zijnen revolver gaan zoeken, hetgeen men kon zien aan de bloedvlekken die deze richting nemen. En na hem niet gevonden te hebben (hij had hem aan zijnen schrijver gegeven die uitgegaan was), was hij buitengelopen naar 't klein poortje dat bezet stond, was dan weder naar de groote poort gelopen waar hij de dood vond. Hij heeft eenen kap in het hoofd gehad en wonden over geheel het lichaam ; de dood moet oogenblikkelijk geweest zijn. E.P. Bongaerts had verscheidene kappen in den hals gehad en wel dertig wonden : men had hem voor dood laten liggen onder de tafel. Hij heeft nog tien dagen geleefd; maar alhoewel een dokter van den Mandarijn hem verzorgde, heeft men hem niet kunnen redden. Hij is gestorven aan zijne vijanden vergevend. De drie andere Christenen die op 13 December vermoord werden, zijn even slecht gesteld : de vrouw van den opperknecht is verbrand in haar huis met haar kind. De twee andere zijn gekapt en gekorven. Nog vijf Christenen hebben wonden bekomen, de eene grooter dan de andere.

Daarna plunderden de moordenaars het kostelijkste wat in de residentie te vinden was, stapelden het overige op eenen hoop, staken het in brand en namen de vlucht. Op het eerste getier der aanvallers waren de Christenen gevlucht; zij waren immers verrast en wisten niet met hoeveel vijanden zij te doen hadden. De overste van het weezenhuis der Heilige Kindsheid, niet wetende hoe zij moest ontkomen met de kinderen, doofde haastig al de lichten uit zoodat de moordenaars, meenende dat het gesticht onbewoond was, er niet binnen gingen.

Het was reeds lang dat de Mahomedanen vergramd waren omdat men de vrouwen en de kinders, verleden jaar verkocht, teruggeischte. Zij hadden den opperknecht reeds eens hard geschapen, zoodat hij moeilijk hadde kunnen ontsnappen, indien de satellieten (mannen van het tribunaal) hem niet beschermd hadden. Nu nog spreken zij van revolutie te maken indien men voortgaat met de vrouwen en kinderen te eischen.

De Mandarijn van Pao-fou-hien hoorde die zaak den 15 December. Hij nam twee Christenen onder zijne bescherming die juist bezig waren met vrouwen en kinderen te eischen. De Mandarijn van P'ing-lo is den 16 December, drie dagen na de moord, in Hsia-ing-tze aangekomen. De Mandarijn heeft er geene schuld in; indien iemand schuld heeft, 't is Wang-lao-ieh, de voorgaande Mandarijn, die niets gedaan heeft om dat te beletten.

De booswichten zijn gevlucht, alles meedragende wat kon meedragen worden. Daags na de moord bevond een onzer Christenen zich op den oever van den Gelen Stroom, op een uur of tien afstand van Hsia-ing-tze, toen de schelmen daar kwamen aangereden. De man, bemerkte hebbende dat twee hunner op de peerden van de missionarissen zaten, drukte hierover zijne verwondering uit. Voor alle antwoord kreeg hij een duchtig pak slagen.

Tot nu toe is niemand gevangen; men zegt wel dat er acht vastzitten, doch men weet niet of het de ware plichtigen zijn. De keizer heeft bevel gegeven van de booswichten die men zoude kunnen aanhouden, op staanden voet te onthoofden.

P. Lauwers is er naartoe geweest en 't is van hen dat ik die bijzonderheden weet; zij kunnen dus geloofd worden en voor waar aanzien worden.

De Mandarijn heeft 500 taëls, iets min dan 200 fr. gegeven om de martelaars te begraven. Het zijn immers echte Martelaars, slachtoffers van hunnen iever voor de zielen, voor het teruggeischen der vrouwen en kinderen, verleden jaar als slaven verkocht. E.P. Remi wist dat men hem met de dood dreigde: "De Bisschop heeft mij hier gezonden, zegde hij, ik blijf er en ik doe mijn werk van priester en missionaris: moet ik sterven, dat de wil van God geschiede!"

Die dood is mij zooveel te pijnlijker, omdat wij te zamen teruggekeerd zijn. E.P. Remi was eerst in Palakai, later werd hij gezonden om, door zijn verstand en voorzichtigheid, de verkochte vrouwen en kinderen in Hsia-ing-tze terug te halen. De teergeliefde confrater heeft er zijne belooning ontvangen. (...)"
(Herman Meirhaeghe)

- deel 5. - herdenkingsplechtigheden te Waregen en te Kortrijk.
- een verzoekschrift tot heiligverklaring.
- pater Van Meerhaeghe in de literatuur.

- een brief van Frans Vanmeerhaeghe.

Enkele maanden geleden overleed Frans Vanmeerhaeghe op 34-jarige leeftijd... Een kleine twee jaar geleden schreef hij mij onderstaande brief die in mijn familiearchief bewaard wordt :

"Kluisbergen, 31 oktober 1982! Geachte heer, Met verbazing en zeer tevreden kwam ik onlangs in het bezit van uw Meerminneke, kontaktblad voor de familie (van) Meirhaeghe. Daar ik (ook) een "Vanmeerhaeghe" ben en onlangs startte met notities te verzamelen met het doel zo vlug mogelijk enige klaarheid te zien in onze familie, ben ik blij mij te kunnen abonneren op uw blad. Misschien lukt het wel eens aan te haken bij die allerverste voorvader van Wortegem, zoals u hem op een bewonderenswaardige manier wist te ontdekken.

Ik ben één van de Vanmeerhaeghes uit Kluisbergen (fusiegemeente Berchem, Ruien, Zulzeke, Kwaremont). Hier wonen tientallen Vanmeerhaeghes, allen verder of dichter familie van elkaar. In mijn gemeente kregen zij de bijnaam "bueries", waarschijnlijk afkomstig van onze grootouders die klompenboorders waren. Wij hebben "naaste" familieleden zowat over heel Vlaanderen, maar ook in Wallonië, het noorden van Frankrijk en in Amerika. Thans ben ik bezig deze allen zelf of schriftelijk te contacteren om diverse gegevens te verzamelen. Binnenkort hoop ik u dan ook deze stamboomgegevens te kunnen doorgeven. In hoop in de toekomst misschien bij u terecht te kunnen voor informatie teken ik met "meerminnekensbloed", Frans Vanmeerhaeghe."

Op ons familiefeest heb ik Frans heel even kunnen spreken, doch naderhand hebben we nooit de kans gekregen om eens rustig een boom over onze boom op te zetten. Kan iemand van zijn naastbestaanden mij de gegevens bezorgen die Frans reeds bijeengezocht had? Wellicht kan ik dan klaarheid schoppen over de afstamming van deze tak van Kluisbergen. Zo zal het werk dat Frans in dit kader verricht heeft niet tevergeefs geweest zijn.

- tout temps et tout temps sera, qu'homme avec femme d'autrui couchera...

In Meerminneke nr.10 (pag.9) zagen we hoe veel vooral gegoede dorpingen bastaarden hadden uit een of meer buitenechtelijke verhoudingen en dat daarover toen blijkbaar geen streng moreel oordeel geveld werd. De Wortegemse recordhouders inzake het verwekken van bastaarden waren zeker de Vander Helsts die de bijnaam De Bisschop droegen. (zie ook dit nummer, pag.4.)

Een vluchtige raadpleging van de poortersboeken van Oudenaarde levert het hierna volgend resultaat op voor wat de 15de eeuw betreft :

- Pieter Vander Helst alias Bisscop, zoon van Simoen, bastaert bij Mergriete Loeys.
- Arent Vander Helst, Philips bastarde sone diemen seide De Bisscop, bi Betten Vanden Gavere.
- Jan Vander Helst gheseit De Bisscop, Gillis bastarde zone bij Kerstinen Van Aspere.
- Willem Vander Helst, Janszoone bastaert bij Baudijne sGhezellen.
- Gadifer Vander Elst, Andries bastarde zone bij Lijsbetten Neerincxs.

- Adriaen, Jehaene en Mergriete, alle (drie!) Heindericx Vander Elst gheseit De Bisscop bastaerde kindre die hij hadde bij Paschinen Vanden Rijne.
- Symoen, Gillis, Steffenie, alle (drie!) Philips bastaerde kindre Vander Helst bi Claren Switoc.
- Maes, Olivier, Willems (twee) bastaerde kindre Vander Helst bi Callen Maes.

Ondanks hun "klerikale" bijnaam, hadden deze Vander Helsts alias De Bisschop er blijkbaar moeite mee om hun libido binnen de smalle sponnen van het huwelijksbed uit te leven...

- roken kan uw gezondheid schaden!

Tijdens het grasduinen in de archiefbibliotheken vond vader Jan een tekst uit 1789 waarin een aantal reanimatietechnieken beschreven worden "om de verdronkene lichamen te verlossen van eene apparente dood", een tekst die bestemd was "voor alle Persoonen hun exercerende in de Medecynen, Chirurgie ende Pharmacie." Naast middelen om "de natuerlycke warmte in het verkilt lichaem te erstellen" en de methode van de mond op mond beademing, wordt tevens een niet zo voor de hand liggend "handwerk" uit de doeken gedaan :

"den middel van ieder bekent door syne gelukkige uytwerkingen is den rook van Tabak, die langs den Naersderm (aarsdarn!!) word ingeblazen door een werktuyg expresselyk tot dies uytgevonden, van het welke ieder der bestemde plaetzen door het Magistraat voorzien is geworden, en komt den ongelukkigen niet tydelyk tot zyn zelve, dit hand-werk kan als alle de andere van tyd tot tyd erhaelt worden."

Dit is misschien een wenk voor de verstokte roker : probeer het eens andersom! Ik zie de reclameslogans voor tabak al verschijnen : "wees toch niet zo oerbanaal, rook je rokertje anaal" of "rook je regelrecht gezond, stop je pijpje in je kont". Het zou me ook niks verbazen nocht ook de alternatieve geneeskunst hierin nieuwe perspectieven ontdekken...

- terugbladerend in onze gevulde stamboomagenda

Op 28 en 29 april vertegenwoordigen Jan Meirhaeghe en Andrea Vandenbulcke onze familievereniging op het 19de Nationaal Kongres van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde te Kortrijk.

Op 6 juni ontvangen we bezoek van E.P. Marcel en zijn broer Broeder Etienne Van Meirhaeghe. Zij die op ons familiefeest aanwezig waren kennen Broeder Etienne, die de H. Mis concelebreerde en de homilie hield, zeker nog. Pater Marcel is sedert dertig jaar missionaris van Scheut in Zaire en was naar de geboortestreek teruggekeerd om er enkele maanden vakantie door te brengen. Beiden zijn kinderen van Simon-Bruno Van Meirhaeghe (1891-1966) en Maria De Roose (1890-1980), wiens vijf zonen te Zingen werden geboren : 1. Jerome (1923) x Gerarda Bilau, 2. Fernand (1925) x Antoinette Tack, 3. Marcel (1926) missionaris, 4. Jozef (1927) x Godelieve Vander Sichel en 5. Etienne (1932) Broeder van Onze Lieve Vrouw van Lourdes te Oostakker.

Teneinde de 19de eeuw te overbruggen en de aansluiting te maken, raadpleegden Marcel en Etienne de parochieregisters van Zingen die aldaar op de pastorij berusten. En inderdaad, de link kon gelegd worden! Zij stammen af van Jacobus Van Meirhaeghe die in 1762 te Zingen huwde met Anna Maria Cnudde, de stamouders van onze leden Cyriel, Roland en Etienne Van Meirhaeghe en van de Reetse tak.

Op 23 juni wipte Lucien Van Meirhaeghe uit De Pinte nog eens binnen en liet me een blik werpen op de enorme berg gegevens die hij reeds vergaard heeft over de tak Huise-Zingen-Ouwegen. We slaagden er ook in om de familie van Jacques Van Meirhaeghe-Paternoster, kleinzoon van Henri Van Meirhaeghe en Melanie Vertriest, aan de juiste tak te hangen, een tak waartoe ook onze leden Lucien, Yvette Van Meirhaeghe uit Gentbrugge en Mevr. Van Meirhaeghe-Dhaese uit Gent behoren.

Op 24 juni verzamelde de Meirhaeghe-filmploeg om 14 uur op de markt te Oudenaarde : cameraman Mr. Van Geersdaele uit Ruien, Daniël, Jan en Herman Meirhaeghe, Andrea Vandenbulcke, Gerda Scherpereel, Balder en Arent Meirhaeghe. Bedoeling was nog wat beelden te schieten van de 'historische' familieplaatsen om onze familiefestfilm in te kleden. We filmden te Oudenaarde, Nokere en Wortegen en vier uur later hadden we 9 minuten onversneden pellicule ingeblikt.

Op 9 juli ontvingen we Roland en Anne-Marie Van Meirhaeghe-Van Poucke en hun zoontjes Rik, Tjil en Jan. Ook Roland dook het afgelopen jaar in de archieven en slaagde er in om zijn tak op onze boom te enten. Net als Broeder Etienne en Pater Marcel, stamt ook hij af van het echtpaar Jacobus Van Meirhaeghe-Cnudde uit Zingem. Hij konstateerde dat vier voorouders op rij het typisch Zingemse beroep van manden- of wannemaker uitoefenden. Zijn grootvader Kaniel-Leon Van Meirhaeghe (o.1894) werd in de volksmond dan ook "Lontje Mandie" genoemd. Naast de strikt genealogische gegevens bezorgde Roland ons ook enkele uitgeschreven anekdotes over zijn familieleden, anekdotes die een beetje hart brengen in die structuur. Indertijd heeft Roland ook een stuk van zijn meeders stamboom 'Schamp' uitgewerkt tot in de 18de eeuw, te Volkegem. Ik heb eens mijn literatuur geraadpleegd en vond over de Schamps het volgende :

- in het Groot Poortersboek van Oudenaarde (1280-1550) ontdekte ik tussen de tienduizenden namen slechts een drietal Schamps :
 - Jacop Scamp quam over van Pannelle alse poertre van hoere (= van oor, oir of overerving) den 19° dach van wedemaent int jaer 1348 (fo.7)
 - Jacop Scamp over commen van Pamele (fo.171 v). Dit is wellicht dezelfde als eerstgenoemde. Woonplaats wordt niet vermeld. Zijn voorouders waren poorters van Pamele en hijzelf laat zich inschrijven als poorter van Oudenaarde.
 - Jan Scamp fs.Willens van Scoresse (Schorisse), verzetten poorter den 8° dach in moye int jaer 1429 (fo.98v).
 - Lievin Schamp fs. Stevins, gheboren van Schoersse (Schorisse) verzetten poorter in 1504.
- In Vlaanse Stam 1976, nr.9, vind ik in een volkstelling van Schorisse uit 1615 het echtpaar Joos Schamp en Sandrijne Haustraets met hun kinderen Adriaen en Hans Schamp. Al deze Schamps woonden dus te Schorisse, een dorpje op enkele kilometer van Volkegem, in het Oudenaardse dus. Schorisse en Volkegem ressorteerden tijdens het Ancien-Régime wel onder het Land van Aalst en niet onder de kasselrij van Oudenaarde. Toch zal het leven meer op het nabije Oudenaarde geöriënteerd geweest zijn. Vandaar dat deze Schamps poorter van Pamele en Oudenaarde waren.
- Volledigheidshalve vermeld ik nog ene Jan Scamp die te Kortrijk leefde in 1425 (Kortrijkse Persoonsnamen circa 1400 door F. De Brabandere) en in 1570 is een andere Jan Scamp zoon van Lucas poorter van Deinze (VL.Stam,1983,nr.3/4).

Wie kan Roland en ons nog meer vertellen over deze Schamps?

Dank aan Wilfried en Julien Meirhaeghe uit Dentergem die ons het stamboomboek "Kruisende Wegen, een familieverhaal 1565-1975" ter lezing uitleenden. In dit zeer degelijk en prachtig verzorgd werk van Mevr. E.De Splenter-Labens, vonden we heel wat nuttige informatie over onze 18de en 17de eeuwse kwartiervoorouders Vande Walle uit Aarsele. In dit boek worden trouwens ook enkele stamgenoten genoemd, o.a. Sylvie Meirhaeghe (°Aarsele 1856- +Kanegem 1942) die met Emiel Vande Walle huwde. Heel wat Kanegemse familieleden zullen hun zoon Adolf Vande Walle die huwde met Irma Goddyn, nog gekend hebben.

Dank aan Mevr. Madeleine Van Meirhaeghe uit Reet voor het pak rouwzantjes dat ze ons toestuurd en eveneens dank aan Jules Meirhaeghe uit Ooike die ons de rouwzantjes bezorgde waarover we in 't vorig Meerminneke (pag.15) een oproep geplaatst hadden.

Eind juli viel er nogmaals een grote enveloppe in mijn brievenbus met een aantal foto's van ons 16de eeuwse meerninzegeel én een pak fotocopies die Dr. Varlez genomen had van documenten over de Van Meirhaeghes uit zijn familiearchief. Ondertussen heeft hij dit archief geschonken aan het Stadsarchief van Oudenaarde, waar het nu als "fonds Varlez" door iedereen kan geraadpleegd worden. Op woensdagavond 8 augustus werden we, dit zijn mijn echtgenote, mijn zoontjes en ikzelf, door Dr. Varlez, zijn echtgenote en zijn moeder ontvangen in het "huis De Ridder" te Wortegen. In de impressionante sfeer van dit voorvaderlijke herenhuis, dat sedert 150 jaar door de familie bewoond wordt, was het fijn praten over stamboom- en andere aangelegenheden. De lekkere Liefmans schilderde een deel van de couleur-locale. En dr. Varlez blijft me verrassen met steeds nieuwe documenten over onze stamboom! Weer ben ik naar huis gegaan met enkele nieuwe archiefstukken en niet minder dan 870 (!!!) fiches met referenties ontrent de Van Meerhaeghes (13de tot 18de eeuw) en 358 fiches over de Vande Woestijnes en de Vande Wielcs! Weer heel wat werk aan de stamboomwinkel om dat allemaal te verwerken. In naam van al de onzen van harte dank!

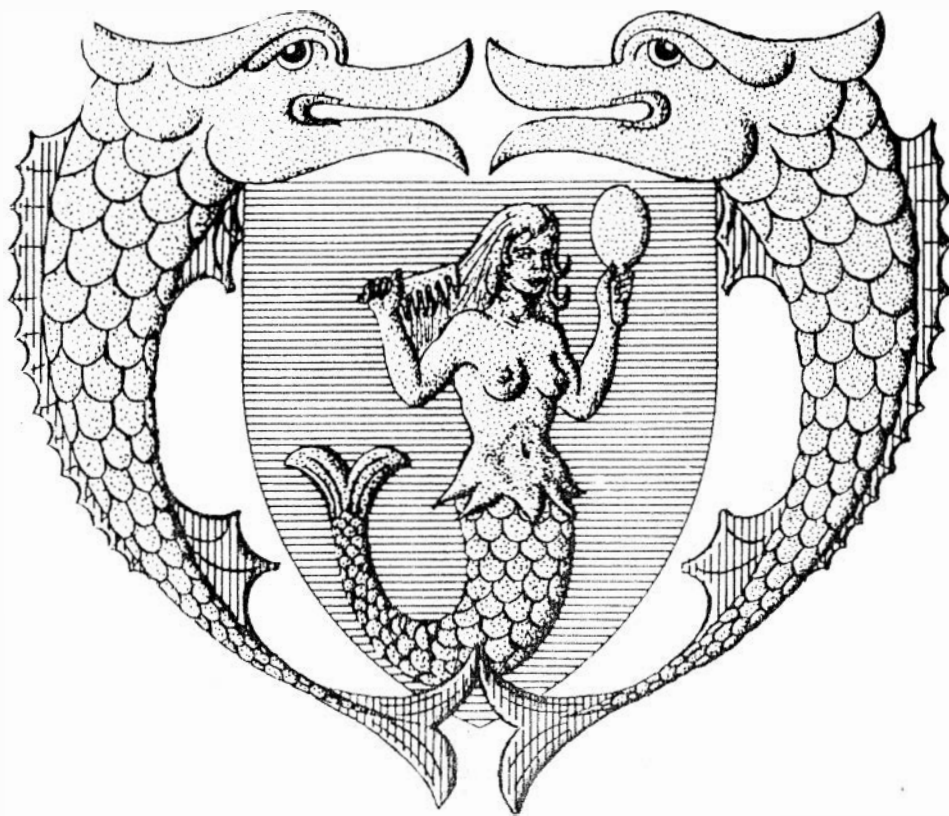
oproep aan al onze lezers

Ik ben van plan om binnenkort een artikel te plegen over "oorlogsslachtoffers" binnen onze familie : (Van) Meirhaeghes en aanverwanten die hetzij als soldaat, hetzij als burger, sneuvelden of de dood vonden tijdens of ten gevolge van de 1° of 2° Wereldoorlog. Mijn vraag is of u mij daarover meer informatie kunt verstrekken wat uw naaste familie betreft?

Graag dus de naam, plaats en datum van overlijden, leeftijd, rouwzantjes of andere documenten daarontrent. Indien mogelijk ontvang ik ook graag een korte beschrijving van de omstandigheden waarin die familieleden gestorven zijn.

Ik vraag me ook af of er geen lezers die het allemaal zélf hebben neegemaakt zijn die hun oorlogsherinneringen eens op papier kunnen zetten. Zijn er geen (klein)kinderen die van hun (groot)ouders een interview kunnen afnemen over hun ervaringen in een van beide Wereldoorlogen en die ons daarvan een uitgetikt verslag kunnen bezorgen? Denk er eens over na en laat me iets weten a.u.b.

Meerminneke

(van) Meirhaeghe's
Familiekontaktblad

Meerminnaars en Meerminnaressen,

En de meerminnen blijven in de aktualiteit. Voor een paar maanden haalde de Kleine Zeemeermin uit Kopenhagen de krantenkoppen toen vandalen haar arm afzaagden. Dit keer gaat het om een minder pijnlijke aangelegenheid. We zwemmen de Noordzee en de Atlantische Oceaan over naar New York (oef!) waar we een ander nichtje van ons Trudeke ontmoeten, met name "Madison", de meermin uit de nieuwste Disneyfilm-voor-volwassenen "Splash". Wellicht hebben sommigen van onze lezers deze romantische filmkomedie, die ook in ons land loopt, gezien. Het is hier niet de plaats om een uitgebreide filmbespreking te schrijven en daarom vatten we het verhaal samen als volgt : zeemeermin wordt verliefd op vrijgezel te New York. Wie precies wil weten hoe zo'n vrijage in zijn werk gaat, begeve zich bioskoopwaarts. Overigens was Trudeke weeral eens in alle staten over de verklaringen die Tom Hanks, de acteur die de rol van de verliefde jonkman vertolkt, in een interview aflegde. Deze weinig taktvolle Amerikaan zei namelijk dat hij het zó moeilijk had om met Daryl Hannah (die de meerminrol vertolkt) te akteren wanneer ze haar meerminkostuum aanhad. Hij kon dan niet meer geloven in het personage en zich niet meer inleven in zijn rol als minnaar... Ik heb dus, in naam van al de Van-Meirhaeghes, weeral eens Trudeke van het tegendeel moeten overtuigen, in woord en daad. Een opdracht die ik met volledige inzet en complete toewijding heb volbracht. En ik moet zeggen dat de resultaten zeer 'bevredigend' waren voor beide partijen. Zo ziet u maar, waarde lezer, wat een stambewaarder allemaal moet doen om de boom in 't midden te houden. Maar, 't was graag gedaan hoor! 't Kan niet alle dagen kermis zijn zeggen ze bij ons en daarom stappen we dan maar over tot de dagorde.

In dit nummer lees je het tweede deel van "de Walemse bevolking omstreeks 1280". Een artikel waarin we o.a. een aantal fabeltjes over onze oorsprong naar het rijk der sprookjes verbannen en waarin we ons de vraag stellen of de Van Meirhaeghes in den beginne een stamvader dan wel een stammoeder hebben!?

Daarna volgt het 5° en laatste deel over het leven van Pater Van Meerhaeghe : de herdenkingsplechtigheden na zijn dood te Waregem en te Kortrijk, het verzoekschrift tot heiligverklaring gericht aan Paus Pius XII en de literatuur die over hem gepleegd werd. Over dit laatste aspect deden we zelfs verrassende ontdekkingen!

De sprokkelrubriek bevat, als naar gewoonte, de meest uiteenlopende nieuwsjes, die echter allen één ding gemeen hebben : onze geslachtsnaam. We weten dat dit een graag en gretig gelezen rubriek is en daarom willen we die ook uitbreiden. Maar daartoe moet de lezer ons wel de kleine en grote gebeurtenissen uit zijn familietak signaleren. Denk vooral niet te vlug dat wat je weet of gevonden hebt onbelangrijk is voor ons. Alles in verband met onzen boom interesseert ons! Schrijf ons een briefje, geef ons een seintje en wij brouwen er wel een stukje uit. Persklare kopij is natuurlijk ook zeer welkom!

Met een zucht konstateren we tenslotte dat we het einde van dat legendarische 1984 gehaald hebben. De wereld is (nog) niet vergaan, maar hij ziet er ook niet beter uit dan twaalf maanden terug. Toch wensen we jullie allen een vredige Kerst, gezellige oudejaarsfeesten en een gelukkig 1985!

de stambewaarders,

Jan Meirhaeghe

Herman Meirhaeghe

4. Familienamen afgeleid van plaatselijke toponiemen.

In de vorige aflevering zagen we welke de Wortegemse bezittingen van de Gontse St.-Pietersabdij waren en we maakten kennis met de Wortegemnaars die op het einde van de 13de eeuw op de Walemse rentegronden woonden. Misschien viel de opsomming van die paar honderd namen een beetje eentonig uit voor onze lezers. Het ging hier inderdaad om een inventaris en wel van de eerste generaties gekende en naamdragende Wortegemnaars uit de geschiedenis.

De geciteerde namen waren op dat ogenblik nog jong en nieuw en kunnen hoogstens een paar generaties in gebruik geweest zijn. Als we die familienamen nog eens overlopen, merken we dat een aantal "van-namen" hun oorsprong vonden of afgeleid werden van toponiemen of plaatsnamen uit Wortegem zelf of uit de onmiddellijke omgeving. Denken we maar aan onze bloedige familienaam die door en door Wortegems is :

- Van Merhage (Gertrudis en Co) : afgeleid van het Frankische "mera-haga", een plaatsje dat ressorteerde onder Walen en dat in het grensgebied van Wortegem en Ooike lag. Vandaag : Meirhaegstraat.
- Van Walhem (Agnes, Willem) : afgeleid van de hoeve zelf of van de heerlijkheid van Walen te Wortegem.
- Van Coudenborne (Thomas) : Coudenborne, het latere Cauborre, was en is een hoeve en een gehucht te Wortegem, grenzend aan Moregem en Petegem. Vandaag : Cauborrestraat.
- Van Nokere (Andries) : Nokere is een buurdorp van Wortegem.
- Van Warengem (Balduinus) : Waregem is een buurgemeente van Wortegem.
- Van Aldenarde (Bilia) : Aldenarde = Oudenaarde.
- Vande Varent (Oste, Gossin, Emma) : Varent is een plaats in het buurdorp Ooike, in het grensgebied met Wortegem.
- Vande Cruce (Willem, Margriete) : 'Ter Cruyccen' is een heerlijkheid in het buurdorp Ooike.

Van de uitgesproken Wortegemse namen Van Merhage, Van Walhem en Van Coudenborne, heeft alleen onze naam de tijd overleefd. Beide andere namen vinden we een paar generaties later al niet meer terug tussen de Wortegemse bevolking.

Enkele namen uit de Walense renteboeken van 1281-88 blijken veertig jaar vroeger al in gebruik te zijn, in de directe omgeving van Walem, namelijk op de Varent te Ooike :

Ooike-Varent-1247

Willekin Van Merhage
Danel en Woitin vande Cruce
Lizabetha en Gossin Vande Varent
Gossin Potewin
Eustaes en Remar Van Heesterbeke

Wortegem-Walen-1281-'88

Gertrudis Van Merhage en co.
Willem en Margriete Vande Cruce
Oste en Gossin Vande Varent
Boidin Potewin
Woitin Van Heesterbeke

Het is opvallend dat de eerste drie namen gegroeid zijn uit plaatselijke toponiemen : Merhage, Ter Cruyccen en de Varent.

Ook de naam Van Heesterbeke blijkt van een plaatsnaam, in dit geval de naam van een beek, te zijn afgeleid. Zijn er lezers die ons kunnen vertellen of er te Ooike of in de omgeving vandaag nog een Heesterbeek vloeit of bestaat?

5. De belangrijkste Walense struiken.

Wanneer we nu nagaan welke Walense familienamen het meest vermeld worden in de hiervoor behandelde renteboeken, dan konstateren we dat de sterkst vertegenwoordigde struiken precies die clans zijn waaruit enkele van de belangrijkste Wortegense geslachten zullen groeien. Zij moeten op het einde van de 13de eeuw reeds een zeker aanzien gehad hebben, **daar** ze als grote gebruikers van rentegronden, hun naam gaven aan een vijftal "roepen" : Van Merhage, Vanden Houte, De Stoute, Vander Meersch etc. Eigenaardig is het dan weer dat geen enkele "roep" naar de families De Schietere, Vanden Dorpe en Vander Helst genoemd werd. Deze struiken waren zeker niet minder belangrijk, integendeel zelfs.

Hieronder vindt u de hitparade van de meest geciteerde geslachtsnamen :

- Van Meerhaeghe : Walter, Hannekin, Imna, Gertrudis, Coppin (= Jacop), Fierin (=Olivier), Woitin (=Wouter), Lannin (=Lambrecht) en Jan. Totaal : 9.
- Vanden Houte : Gossin-Egbert, Woitin, Heila, Adelisa, Olboudus, Joris en Duvin. Totaal : 7.
- Vanden Dorpe : Arnout, Woitin, Hannekin, Willen, Willekin zoon van Arnout, Ansilia en Betta. Totaal : 7.
- De Schietere : Walter, Gossin, Arnout, Petrus, Woitin en Jan. Totaal : 6.
- Vander Helst : Heinric, Jan, Willen, Machtildis, Gertrudis en Margriete. Totaal : 6.
- Vander Meersch : Steven, Walter, Willen, Woutersoete en Gossin. Totaal : 5.
- De Stoute : Lambrecht, Stevin, Hannin en Kateline. Totaal : 4.
- Aia (?) : Willen, Woitin, Gerardus en Olboudus. Totaal : 4.

Worden minstens driemaal vermeld : Desnet (Hannekin, Gossin, Stevin) Hoedekin of Hoet (Gossin, Arnout, Stevin), Vande Varent (Emma, Oste Gossin), Vander Eecken (Heila, Coppin, Willen) en Van Buxbrouc (Adelisa, Stassin, Clais).

Met zijn negen vermeldingen treedt de struik Van Meerhaeghe binnen Walen als de meest geprofileerde stan naar voor, gevolgd door de families Vanden Houte, Vanden Dorpe, De Schietere, Vander Helst, Vander Meersch, De Stoute en Aia.

De telgen van deze struiken behoren ook tot de allereerste lichte Wortegennaars die het poorterschap van de stad Oudenaarde zullen verwerven : Wouter Vander Meersch werd poorter in 1285, Hannijn Vander Helst in 1285, Willen Vanden Dorpe in 1285, Pieter De Schietere in 1291, Jan De Schietere in 1292, Jan De Stoute in 1302, Jan Van Meerhaghe in 1314, Willen Vanden Haute in 1318 enz...

Te Oudenaarde waren er zelfs twee poorterijen. Men kon ofwel poorter van Oudenaarde zélf worden, zoals bovengenoemde Wortegennaars, ofwel van Panele. De allereerste Van Meerhaeghes die hun poorterschap (hun vrijheid, hun burgerrechten) verwierven, lieten zich in de poorterij van Panele inschrijven : Olivier (Fierin) Van Meerhaghe begin 1300 en Hannin (Jan) Van Meraghe in 1303. Beiden waren "poorters van oir", wat betekent dat ze hun poorterschap geërfd hadden en dat hun vader dus ook al poorter moet geweest zijn. Spijtig genoeg zijn die inschrijvingen van een generatie vroeger niet bewaard gebleven. De overgrote meerderheid van onze naamgenoten werd later echter poorter van Oudenaarde zélf.

Andere bekende Walemaars uit die 13de eeuwse renteboeken van Sint-Pieters die poorter werden van Oudenaarde : Willem Wittoc die zijn poorterschap kocht in 1285, Oste Vande Varent in 1285, Goessijn Vanden Hecke (=Vander Ecken) in 1285, Jan Vroenhout (=Vronout) in 1285, Jan De Pottre in 1287, Jacop Vander Ecken in 1312, Stevin Hoet in 1313, Alise dochter van Maes of Thomas Van Caudeborne, Woutersoete Vander Meersch, Meus de Cordewanier, Jan de Snet etc...

Namen als Van Meerhaeghe, De Schietere, Vanden Dorpe vinden we vier-vijfhonderd jaar later nog steeds terug tussen de dorpsnotabelen. Wellicht werd hier, in de loop van de 13de eeuw, reeds de basis gelegd van bepaalde familievernogens waarop die toonaangevende clans zullen voortbouwen, terwijl ze eeuwenlang een eerste rol zullen spelen in het Wortegense dorpsleven. Tenslotte mogen we zonder voorbehoud stellen dat onze stam Van Meerhaeghe een der alleroudste geslachten van Wortegen is!

Nu we hier aan de oorsprong van onze stamboom staan, is dit ook de geschikte plaats om een aantal verhalen die mij wel eens meer verteld worden, als zouden de Van Meerhaeghes van Spaanse of Italiaanse herkomst zijn, meteen naar het rijk der fabeltjes te verwijzen! De hiervoor genoemde naangenoten zijn de allereerste Van Meerhaeghes uit de geschreven geschiedenis! Anderen fantaseren dan weer dat wij van de Noormannen zouden afstammen. De laatste Noormannen verdwenen uit onze gewesten rond het jaar 900 en die kloof van twee, drie eeuwen (tot ca 1200) die ons van hen scheidt, kan onmogelijk overbrugd worden. In deze periode wordt zelden of nooit melding gemaakt van de kleine luidjes die trouwens nog geen familienaam hadden! De familienaam kwamen pas in voege in de loop van de 12de eeuw. Daarenboven waren die plunderende Vikings geen kolonisten die zich hier definitief vestigden. Onze Noorse afkomst verwijzen we dan ook naar naar de fabeltjeskrant : hier, te Wortegen, in de jaren 1200, liggen onze verste wortels!

Als we dan persé onze fantasie de vrije loop laten ontrent onze verste oorsprong, dan moeten we het eerder in Frankische richting zoeken. Ergens in de loop van de 5de of de 6de eeuw moet de Frankische hoofdmann Warto, na een lange zwerftocht die ergens in Duitsland begon, zich definitief te Wortegen gesetteld hebben. De mensen die tot Warto's stam behoorden, heetten de Wartingen. Hun woonplaats of heem werd dan Wartingenhem genoemd, dat over Wartinghen, en Wartighen tot Wortegen evolueerde.

Misschien spruiten we wel voort uit een huwelijk van zo'n Frank die, zoals de franken nu nog doen, "gevallen was" voor een plaatselijke Keltische schone... Maar dit is dus pure fantasie and nothing but fantasy!

6. In den beginne : stamvader of stammoeder?

Wanneer we het over stambomen hebben, denken we bijna automatisch dat aan de oorsprong van een geslacht de allereerste stamvader staat. De stamvader wiens geslachtsnaam in mannelijke lijn werd doorgegeven. Naangeven is in onze patriarchale maatschappij een zaak van mannen. Tot voor enkele eeuwen droegen zelfs de buitenechtelijke kinderen van een man, de bastaarden dus, de naam van hun natuurlijke vader en niet die van hun ongehuwde moeder zoals vandaag. Wij hebben echter sterke vermoedens dat aan het begin van onze stamboom geen stamvader, maar wél een stammoeder staat, net name Gertrudis Van Meerhaeghe!

In ons familieboek zullen we uitgebreid argumenteren waarom we veronderstellen dat Gertrudis vier zonen had, Coppin, Fierin, Lanmin en Woitin Van Meerhaeghe, die dus de geslachtsnaam van hun noeder droegen en niet van hun vader, wiens naam trouwens nergens vermeld wordt.

5.
Gertrudis zal dan wel haar familienaam geërfd hebben van haar vader, doch diens naam vinden we niet terug en zullen we ook nooit terugvinden. Er bestaan namelijk omtrent Wortegen geen geschreven bronnen die nog een generatie verder teruggaan in het verleden en waarin Van Meerhaeghes vermeld worden. De inventaris van de Sint-Pietersabdij uit 1281 is het eerste geschreven document waarin de Walemaars en dus ook de Van Meerhaeghes, massaal met hun naam vermeld worden. In het jaar 1247 wordt te Ooike wel ene Willekin Van Merhage genoemd, doch het is niet mogelijk om tussen hem en Gertrudis een familieverband te leggen, hoewel ze zeker verwanten zullen geweest zijn.

We stelden vast dat de meeste Wortegense familienamen vanaf de 13de eeuw van vader op zoon werden overgeërfd, doch we constateerden ook dat er uitzonderingen waren op deze algemene regel...

In zijn boek "Montaillou, een kettens dorp in de Pyreneeën 1294-1324" schrijft de auteur E. Le Roy Ladurie o.m. het volgende : "de domus (=huis of familie) scheidt van moederszijde matriarchale structuren : als een zoon de ostral (=huis, boerderij) erfde en erin bleef wonen, was hij eerder geneigd de naam van zijn moeder, die aan het betrokken huis verbonden was, aan te nemen, dan de naam van zijn vader" en verder "over het algemeen was de genus, dit is de domus als duurzaam geslacht, de drager van de familienamen, die in mannelijke lijn, of bij gebrek daaraan, in de vrouwelijke lijn werd overgedragen".

In hoeverre die Zuidfranse gebruiken overeenstonden met die van bij ons, weten we niet.

Toch vonden we te Wortegen een drietal gevallen waarbij de zoon de familienaam van zijn moeder erfde en dit tijdens de periode die ons aanbelangt, met name eind 13de, begin 14de eeuw :

- Op het einde van de 13de eeuw leefde te Wortegen Kateline De Stoute (Stouts), die trouwens vermeld wordt in het renteboek van 1288. Zij behoorde tot een vermogende clan die in 1349, in de persoon van Willem De Staute, de baljuw van Walem leverde. Uit de poortersboeken van Oudenaarde blijkt dat Kateline twee zonen had die naar haar genoemd werden, namelijk Willem en Jan De Staute. We citeren : "Willem De Stoute, Ver Kateline sone" die zijn poorterschap kocht in 1334 en "Jan, Willem, Beele en Calle, Jan Stouten kindre, Ver Kateline sone". Haar aanspreektitel "Ver", wat zoveel als "Vrouwe" betekent, verwijst op zich reeds naar de status die ze had.
- Bij de Wortegense families De Schieterre en Desnet vonden we nog twee gelijkaardige voorbeelden. In de poorterie lezen we dat "Jan de Scietre, Ver Maben sone" zijn poorterschap kocht in 1292 en dat "Jan de Smet, Ver Beelen soon" zijn poorterschap kocht in 1327. Ook deze beide moeders worden met de titel "Ver" of "Vrouwe" aangesproken, wat dus weer eens naar hun standing verwijst.

We zagen daarnet dat de De Schieteres (waarvan later een tak tot de adelstand werd verheven) net als de De Stoutes tot de gegoede families van het dorp behoorden en dat moet ook het geval geweest zijn met de familie Desmet. Naast Ver Beelen Desmet, vermeldt het poortersboek ook Ver Gertruud Smeds uit Wortegen.

In de onderstaande top-tien van de grootste rentebetalers die op de "nova wastina" woonden, zijn de meeste van die toonaangevende clans vertegenwoordigd :

1. Gossin Scietere (14 h)	6. Hannekin Desmet (9 h)
2. Lambrecht Staute (12,5 h)	7. Woutersoete Vd.Meersch (7 h)
3. Walter Scietere (9 h)	8. Walter Van Meerhage (6 h)
4. Walter Vd.Winkele (9 h)	9. Gossin Hoedekin (6 h)
5. Willem Aia (9 h)	10. Adelisa Colpaert (6 h)

Spijtig genoeg vonden we in de poorterie geen geschreven bewijzen dat Coppin, Lammin, Fierin en Weitin Van Meerhaeghe inderdaad de zonen waren van "Ver Gertrudis".

In de vorige aflevering zagen we dat Gertrudis Van Meerhaeghe, net als haar vrouwelijke kollega's van hiervoor, een bemiddelde boerin was, die zelfs haar naam schonk aan een der grootste Walemsse "roepen". Misschien kon het in die dagen bij ons gebeuren dat de kinderen de familienaam aannamen van de belangrijkste ouder die tot een meer vooraanstaand geslacht behoorde, in ons geval de naam van Gertrudis die tot de Van Meerhaeghestruik behoorde.

In den beginne van onze stamreeks was dus vermoedelijk Gertrudis. Een stammoeder in plaats van een stamvader!! Al bij al vind ik dit een zalvende gedachte, rijk aan symboliek. Lijkt het niet veel terechter en natuurlijker dat een geslacht zijn oorsprong vindt in de schoot van een moeder? Een man mag dan wel de naamgever zijn, het leven zelf wordt tenslotte door de vrouw gedragen. Laten we de meermin uit ons familiewapen dan ook maar Gertrudis noemen. Een verwijzing naar, een herinnering aan onze eerste moeder.

Herman Meirhaeghe.

Pater Van Meerhaeghe

deel 5 : herdenkingen - heiligverklaring? - uit de literatuur.

Voor het verslag van de herdenkingsplechtigheden te Waregem en te Kortrijk, citeren we uit "Een Vlaamsche Bloedgetuige":

"In de Parochiekerk van Waereghem werd op 3 Februari (1902) een plechtige lijkdienst gezongen. Het was de feestdag van den H. Blasius, Bisschop-Martelaar en patroon der Parochie. Het hoogaltaar, waarboven het beeld prijkte van den Heiligen Patroon, verdween onder den glans der talloze lichten en in plaats van het zwarte rouwgewaad, droegen de priesters het gouden prachtgewaad der groote hoogdagen.

De H.Mis werd gezongen door den Eerwaarden Heer Pastoor Riethaege, bijgestaan door talrijke priesters, in tegenwoordigheid van Mgr. Christiaens, Bisschop van Colophon, Apostoliek Vikaris van Zuid-Hupé (China). Veel andere priesters woonden, met de Moeder, Broeders en Familieleden, de plechtigheid bij. Onder andere bemerkte men de Z.Z.E.E.H.H. Degryse, deken van Kortrijk, Ghysaert, deken van Avelghem, D'hulster, deken van Poperinghe en vroeger principaal van het St. Amands College te Kortrijk, Loncke, gewezen deken van Avelghem, E.H. Delaere, Principaal van het St. Amands College, met verschillende professors en een zestigtal andere priesters: vrienden, gewezen professors en medeleerlingen van den overledene. Het Missiehuis van Scheut was vertegenwoordigd door E.P. De Boeck, économe en E.P. Tanghe, die op 't vertrekken stond naar dat zelfste Vikariaat van Zuid-West Mongolië waar E.P. Van Merhaeghe de marteldood gestorven was.

De wereldlijke Overheid ook was hare hulde komen brengen aan den heldenmoed van den Priester-Zendeling. Daar zag men de Heeren Staatsminister Tack, Senator Cantillon, Bestendige Afgeveerdigde Georges Vercruysse, Arrondissementscommissaris Reynaert, Burgemeester Storme van Waereghem met al de leden van Gemeenteraad en Kerkrad.

De E.H. Bruloot, onderpastoor van O.L.V.Kerk te Kortrijk en weleer professor van E.P. Remi Van Merhaeghe in het St. Amands College aldaar, beklom den predikstoel na het H. Evangelie.

De offerande, op twee plaatsen gehouden, duurde tot het einde der mis. Iedereen wilde eene gedachtenis bezitten met de beeltenis van den Medeburger Zendeling. Zeventien honderd werden er uitgedeeld en bijna niet een huis vindt men waar men die beeltenis niet uitgesteld ziet "Ter Dierbare en Roemvolle Gedachtenis van E.P. Remi Van Merhaeghe."

Gedurende de Plechtigheid werd door de Eerw. Paters van Scheut, ten voordeele der beproefde Missie van Zuid-West Mongolië eene omhaling gedaan welke 330 fr. opbracht. Eindelijk na de H. Mis werden, rond de lijkbaar, de laatste gebeden gezongen en de laatste plechtigheden verricht door Mgr. Christiaens die weleer onder zijne zendelingen ook eenen martelaar telde : E.P. Victorinus, Minderbroeder.

Drie dagen daarna, op 6 Februari, feestdag van St. Amand, Apostel van Vlaanderen en geboortedag van E.P. Remi Van Merhaeghe, werd ter dezès gedachtenis de plechtige hoogmis gezongen in de St. Amandskerk te Ooteghem. Onder deze Mis werden nog zes honderd gedachtenissen uitgedeeld.

Pater Remi Van Meerhaeghe werd ook herdacht in het St.-Amandscollege te Kortrijk, "hetwelk in hem een zijner roemvolste kinderen begroet". De Bond der oud-leerlingen hield zijn gewone vergadering op dinsdag 15 april 1902 en het verslag spreekt als volgt :

"Om 11 ure werd een plechtige dienst gezongen voor E.P. Remi Van Merhaeghe van Waereghem, ter dood gebracht in China, den 13 december laatst. De E.H. Principaal droeg het H. Misoffer op : gewezen medeleerlingen van den bloedgetuige stonden hem bij, terwijl studenten van 't seminari het ambt van misdienaars vervulden.

Aan het hoofd der talrijke aanwezigen bemerkte men, niet zonder aandoening : de eerbiedwaardige moeder des zendelings, zijnen broeder onderpastoor van Ooteghem en verschillende leden der familie. In de algemeene vergadering welke op deze godsdienstige plechtigheid volgde, bracht E.H. Principaal, in zijn verslag, eene bijzondere hulde aan E.P. Remi Van Merhaeghe. (volgt dan de toespraak) Deze treffende woorden deden de herten trillen van deze talrijke toehoorders, welke ook ééns, gelijk E.P. Remi Van Merhaeghe, kinderen en leerlingen waren van dit Collegie. Ook toen op het einde der vergadering, de E.H. Bruloot, in medeslepende woorden, den wensch te kennen gaf de gedachtenis van den zendeling in marmor of brons bewaard te zien, werd hij geestdriftig toegejuicht. Er werd besloten in de kapel van St. Amands Collegie een gedenkteken op te richten. Aanstonds werd eene omhaling gedaan welke 250 fr. opbracht. Latere inschrijvingen der afwezigen brachten die som in Juli op omtrent 600 fr."

Met de steun van de oud-leerlingen van het Sint-Amandskollege te Kortrijk, werd in de zuidermuur van de oude kollegekapel een bronzen gedenkplaat aangebracht. Het ontwerp was van Baron Emmanuel de Bethune en het werd uitgevoerd door de firma Eugène Vandamme, Leiestraat te Kortrijk. Op 9 augustus 1902 had de inhuldiging plaats. De vertaling van de Latijnse tekst van het grafschrift luidt als volgt :

tot vroom aandenken
aan de E.H. Remi Van Merhaeghe uit Waereghem
oud-leerling van dit college
priester van de Congregatie van het Onbevlekt Hart van Maria
glorieuus voor Christus overleden
13 december van het jaar des Heren 1901
in het Chinees dorp Hia-Ying-Tze
de bond van de leraars en van de leerlingen
van Sint Amandus

In zijn bijdrage over Pater Van Meerhaeghe in het kontaktblad voor de oud-leerlingen "Ontmoeten" (oktober 1983), drukt de Hr. R. De Paepe de wens uit "dat binnen afzienbare tijd deze mooie gedenkplaat zal prijken in het nieuw gebouw van de Diksmuidekaai." Of dit ondertussen reeds gebeurd is, weten we niet. Graag meer informatie hieromtrent.

De Hr. E. Verhack schreef destijds in het blad "Gavergroet" dat de gemeente Waregem hem enkele archiefstukken in handen speelde met betrekking tot de heiligverklaring van Pater Van Meerhaeghe. Tot die stukken behoort o.m. een schrijven van Mgr. Louis Morel, gedateerd in juli 1954, gericht aan de burgemeester en de gemeenteraad van Waregem :

"De Zaak van de Dienaren Gods, Mgr. Ferdinand Hamer en meerdere Gezellen, missionarissen van de Congregatie van het Onbevlekt Hart van Maria, en van honderden van hun christenen, die gedurende de vervolging der Bokkers in 1900-1901, in Mongolië hun leven lieten, staat op het punt te Rome bij de H. Congregatie der Riten te worden geïntroduceerd.

Vroeger heb ik zelf ter plaatse het informatief proces gehouden over deze Martelaren -samen ongeveer 200 - en ik ben ervan overtuigd dat deze priesters en gelovigen hun bloed hebben vergoten om te getuigen voor het Geloof en voor hun aanhankelijkheid aan de H. Kerk.

De communistische strijd tegen de Katholieke Kerk in het hedendaagse China is een nieuwe wrede vervolging : er blijven slechts enige tientallen buitenlandse missionarissen over op Chinees grondgebied. De overigen, ongeveer 2500 werden verbannen of uitgewezen. Op 2800 inheemse priesters zijn er nog maar een driehonderdtal die ict of wat aan apostolaat kunnen doen.

De actuele toestand van de Katholieke Kerk in China dwingt ons bij O.L.-Heer aan te dringen om de Kerk in China te redden. De verheerlijking van de Dienaren Gods, gestorven in de Bokseropstand 1900-1901, is meer dan wenselijk, zij is noodzakelijk.

Voor het introduceren van een Martelaren-zaak zijn talrijke verzoekschriften nodig, opgesteld en verzonden aan Zijne Heiligheid door kerkelijke Overheden, door burgerlijke autoriteiten en genootschappen. Om bovenvermelde redenen en na overeenkomst met de hogere Oversten van onze Congregatie, kom ik U Heer Burgemeester vragen een verzoekschrift, litterae postulatoriae, tot Z.H. de Paus te willen schrijven ten gunste van de verheerlijking van deze missionarissen en hun christenen.

Het gevraagde verzoekschrift moet rechtstreeks aan Z.H. de Paus gericht zijn. Het voornaamste is Zijne Heiligheid te smeken de Commissie tot het introduceren van de Zaak te willen ondertekenen. De brief mag ofwel aan mijn adres te Schout, ofwel aan het adres van de Postulator causae (Z.E.P. Nevejan te Rome) verzonden worden. Wil aanvaarden, Heer Burgemeester, de uitdrukking van mijn zeer eerbiedige en dankbare gevoelens in Christo." Louis Morel.

Als bijlagen bij deze brief ging een uitvoerig verhaal "Le Martyre de Mgr. Hamer", een nota betreffende de missionarissen van Schout die in Mongolië de marteldood stierven en richtlijnen over het opstellen van het verzoekschrift dat aan de Paus moest gestuurd worden.

Op 4 september 1954 zond burgemeester Cras en de Waregemse gemeenteraad het onderstaande verzoekschrift naar Paus Pius XII :

Heilige Vader,

Wij, Burgemeester en Gemeenteraad van Waregem aan de voeten van Uw Heilichheid nedergeknield, smeken U in volle ootmoedigheid, de heldhaftige martelaren Mgr. Hamer en gezellen die als moedige getuigen van hun geloof zijn gevallen, als voorbeelden van geloofs-moed aan het kristen volk te willen stellen.

Nu er zoveel van uw kinderen in ditzelfde land ten prooi zijn aan eenzelfde vervolging van Gods-haat is het heldhaftig voorbeeld van hen die in edelmoedige volharding het offer van hun leven brachten een steun voor die vervolgte kinderen. Niet zonder groot nut voor hun eigen ziel zou de verheerlijking van die martelaren hen machtige voorsprekers schenken die ze in hun nood kunnen aan-roepen.

Met meer medevoelen vragen we Uw Heiligheid om die gunst omdat een onder hen, Eerwaarde Pater Van Merhaeghe uit ons midden is opgegroeid en de bewondering afdwingt van zijn dorpsgenoten, door de onbaatzuchtige ijver in die moeilijke tijden van geloofshaat vooral voor de vrijmaking van de verkochte vrouwen en door de heldhaftige dood waardoor hij zijn edelmoedigheid heeft bezegeld.

Tevens zijn die martelaren voor de missionarissen over de ganse wereld toonbeelden van onwrikbaar geloof, edelmoedige naastenliefde en plichtsgetrouwheid tot in de dood. Hun verheerlijking zou tot stichting strekken voor alle kristenen, voor de missionarissen in 't bijzonder maar zou ook een heilzame invloed hebben op de gemoedoren van de heidenen en ongelovigen, vooral in het land waar ze door hun dood hun geloof hebben getuigd en met Gods' ge-nade en door hun voorspraak vruchten van bekering verwekken.

Ondertekend : A. Cras, burgemeester en A. Callu, secretaris.

De Hr. Verhack schreef in 1976 een brief naar Scheut met de vraag hoever het stond met het proces van heiligverklaring en van provinciaal secretaris G. Beel kreeg hij het volgende antwoord : "Sinds enige jaren ligt de causa martyrum stil. De pater die er voor instond is oud en ziek en hij kreeg geen opvolger." Onlangs vernam ikzelf uit vertrouwelijke bron dat zo'n procedure tot heiligverklaring een kostbare onderneming is en dat de niet zo kapitaalkrachtige Orde van Scheut de mening is toegedaan dat ze haar financiële middelen zinvoller en nuttiger kan besteden. De kans is dan ook uiterst klein geworden dat Pater Van Meerhaeghe ooit nog zou 'verheerlijkt' worden.

Dat er, kort nadat het nieuws van zijn marteldood bekend was geraakt, over Pater Van Meerhaeghe geschreven werd, ligt voor de hand.

Een maand na zijn overlijden verscheen in het katholieke weekblad "De Vlaming" van 12 januari 1902, een artikel over hem onder de titel : "een nieuwe martelaar in China".

In datzelfde jaar verscheen ook de brochure "Een Vlaamsche Bloed-getuige" waaruit we reeds zo vaak geciteerd hebben. Dit 48 pagina's tellend dossier over Pater Van Meerhaeghe werd in 1902 uitgegeven door J. Demeester, Brussel-Roeselare.

Onze verbazing was groot toen we ontdekten dat er over onze stamgenoot ook een toneelstuk geschreven werd : "Een Manhaftig Missio-naris". Dit missiespel in drie bedrijven met naspel werd geschreven door Nap. Falmeygh, scheutist, en werd uitgegeven te Tielt in 1928. Hieronder de korte inhoud van dit stuk :

In het eerste bedrijf vernemen we de Chinese oppositie tegen de "Westersche duivels". De kristenen en meer bepaald de catechist Tjanfoe, raden de missionarissen aan te vluchten. Dit stelt voor pater Herman Meerhave (want zo heet Remi Van Meerhaeghe in dit stuk) zware gewetensproblemen : moet de herder niet bij zijn kudde blijven? Tjanfoe dringt aan : ook de paters zijn vreemdelingen die gezocht worden en die moeten vluchten... om mensen te redden! Dit valt de pater zwaar. Hij kwam naar China om mensen te helpen en nu kan hij ze enkel nog redden door zelf te vluchten!

Het tweede bedrijf speelt zich af in het huis van vader Meerhave te Waregem. Herman is terug thuis en wacht ongeduldig op het bericht om opnieuw af te varen naar China. Karel Meerhave wil echter zijn broer Herman thuishouden. Karel wil huwen en stelt voor dat zijn broer-pater, die al genoeg voor de Chinezen gedaan heeft, hun oude vader zou oppassen. Ook de baron van 't kasteel speelt mee. Hij wil een priester-opvoeder voor zijn kinderen, maar het bisdom kan er hem geen ter beschikking stellen. De baron is bereid om de Orde van Scheut een flinke afkoopsom te betalen wanneer ze zich akkoord verklaart met zijn plan om Herman als opvoeder aan te werven. Pater Meerhave kan hiermee niet instemmen en komt in konflikt met zijn broer Karel : de eerste ruzie van hun leven! Dan is er het telegram : "de weg naar Mongolië ligt weer open". Herman neemt de eerste trein naar Brussel. Vader Meerhave ziet zijn zoon met smart en fierheid vertrekken en Karel barst in tranen uit en verzoent zich met zijn broer.

Het derde bedrijf verplaatst ons weer naar Mongolië. De Mohamedanen houden kristenvrouwen gevangen die morgen voor de rechtbank zullen veroordeeld worden. Een afvaardiging komt tot bij pater Meerhave opdat hij als bemiddelaar zou optreden. De pater komt tussen beide, doch de mandarijn wil de zaak persoonlijk afhandelen. Pater Herman stelt geen vertrouwen in de mandarijn en de Mohamedanen en meent dat men vanavond bijzonder waakzaam zal moeten zijn. Hij stuurt zijn medewerker pater Goedaerts naar Santo om hulp te vragen. Plots staat een bende voor de deur en pater Meerhave valt onder de eerste kogel. "Hoe eer kapot, hoe eer bij God!"

Het stuk wordt besloten met een naspel dat vijf korte scènes telt: De engelbewaarder begeleidt de ziel van de martelaar als kind naar de hemel; pater Goedaerts en de mandarijn staan ontsteld voor de lijkbaar; een engelenkoor bezingt het onthaal van de martelaar bij de Rechter Jezus; tal van leerlingen vragen om gedoopt te worden. Waren er maar meer priesters! Pater Meerhave is een heilige! De declamerende stem van Jezus en het engelenkoor sluiten het spel af met een apotheose : het vreugdemotief uit Beethovens 9° symfonie!

Een andere 'litteraire' vermelding dateert uit diezelfde tijd en is van de hand van niemand minder dan Filip De Pillecijn, de auteur van onder meer De Soldaat Johan, Hans van Malmédy, Monsieur Hawarden, Rochus e.a. In zijn boek "Monseigneur Bermijn, de Paulus van Ortosland" (uitgegeven door het Davidfonds nr. 227, vijfde van de reeks 1929, 158 blz.) wijdt de auteur op pagina 120 een alinea aan onze naamgenoot : "Nog een laatste oplaaien van den moordlust. In de residentie van Sia-ing-tze werd pater Van Merhaeghe overvallen en het hoofd gekloven. Pater Bongaerts, een trouwe verdediger van Klein-Brugge, werd zoo geslagen dat hij aan zijn wonden bezweek. De Mahomedanen, woedend dat de verkochte vrouwen hun ontrukkt waren, hadden zich gewroken."

Tenslotte publiceerde het Waregemse blad "Gavergroet" in de nummers 1, 2 en 3 van de 19de jaargang, telkens een bijdrage over pater Remi Van Meerhaeghe. Ook deze bron hebben wij vaak geraadpleegd bij het schrijven van deze serie.

In hoeverre de herinnering aan deze Gaverzoon nog echt leeft te Waregem weten we niet. Toch is er aldaar een blijvend aandenken aan hem. In 1961 werd namelijk op de wijk Nicuwenhove de naam Kerkstraat afgeschaft en herdoopt tot de "Pater Remi Van Meerhaeghe straat". Mei-Ta-Jen... een gedenkplaat... een straatnaam... een mensenleven.

Hier wil ik nogmaals mijn dank betuigen aan E.H. G. Algoet uit Waregem die me de uittreksels uit "Gavergroet" toestuurde en aan Paul Deschuyter uit Kanegem die me de brochure "Een Vlaamsche Bloedgetuige" bezorgde. Zonder deze belangrijke bronnen zou deze reeks niet mogelijk geweest zijn.

Herman Meirhaeghe - Ledeberg.

.

S P R O K K E L S

- Op 4 september wipte Lucien Van Meirhaeghe uit De Pinte nog eens binnen. Als antwoord op onze oproep in 't vorig Meerminneke omtrent "stamgenoten-oorlogsslachtoffers", schonk hij mij een kopie van een rouwzantje waarop elf inwoners van Ouwegem, die tijdens Wereldoorlog I sneuvelden, met foto staan afgebeeld. Eén van hen is Cyriel Van Meirhaeghe die te Leuven sneuvelde op 6 september 1914. Wie vertelt ons meer over deze naamgenoot?

Ook bezorgde Lucien mij een fotocopie van een koopakte uit 1922 waarbij Raymond Van Meirhaeghe en zijn echtgenote Marie-Hélène Vindevogel uit Zingem, twee percolen land van respectievelijk 47a, 50 ca en 1 ha, 70a, 20 ca, gelegen in de Palmstraat te Zingem, voor de som van 18.000 en 29.000 fr. kopen van de erfgename van wijlen Kamiel Van Merhaeghe. Deze laatste was van 1901 tot 1918 burgemeester van Mullem. Zijn zes onderstaande kinderen worden in de akte genoemd :

1. Marie-Amelia V. Merhaeghe (°1859), gehuwd met Adolf Bohyn, deurwaarder te Kruishoutem.
2. Jules-Jan V. Merhaeghe (°1861), geneesheer te Gent, Coupure 219.
3. ~~Ga~~illo-Joseph V. Merhaeghe (°1864), eigenaar-landbouwer te Petegem-Oudenaarde.
4. Marie-Sylvie V. Merhaeghe (°1867), bijzondere, ongehuwd.
5. Marie-Juliana V. Merhaeghe (°1874), gehuwd met Charles Tsjoen, brouwer te Wannegem-Lede.
6. ~~Marie~~-Benedicta V. Merhaeghe (°1878), gehuwd met Leonce Mestdagh, wisselagent te Deinze.

Wie kan ons meer vertellen over burgemeester Kamiel Van Merhaeghe, zijn kinderen en eventueel hun nog levende afstammelingen?

- Op 7 september ontvingen we een brief van Mevr. Marie-Thérèse Windels echtg. Verheye uit Ingelmunster. Zij blijkt een kleindochter te zijn van Henri Meerhaeghe en Virginie Mestdagh en het verheugt ons eindelijk nog eens een "verloren dochter" van onze Kanegemse tak terug te vinden. Mevr. Windels bestelde meteen alle nummers van 't Meerminneke en zo'n blijk van steun en interesse doet ons altijd deugd. Reeds jaren zoeken we naar haar

familieleden die in 't begin van deze eeuw naar de USA zijn uitgeweken en tot onze verbazing bleek zij daar meer over te weten! Mogen we Mevr. Windels langs deze weg vragen om alles wat ze weet over die emigranten op papier te zetten en ons toe te sturen.

- Op 17 september werd vader Jan Meirhaeghe 65 jaar. Hoogtijd dus om zijn schup, of beter zijn ambtenarenpen af te kuisen, na al die jaren tussen de stamboekvarkens op het Ministerie van Landbouw. We rekenen er op dat hij zich nu een nieuwe pensioenpen zal aanschaffen, waarmee hij nog heel wat bladzijden aan ons stamboomverhaal zal toevoegen. Een pen ook waar weer poëzie zal uitvloeien en waarmee hij zal bewijzen dat zijn naam niet voor niets wordt vermeld in de onlangs verschenen publicatie van de Tieltsche Heemkundige Kring: "Streekgenoten met de pen". In dit boek werden de namen van 590 publicisten uit het Tieltsche opgenomen en Jan is één van hen. Hij wordt er genoemd omwille van zijn poëziebundels en publicaties in literaire tijdschriften van veertig jaar terug. Al die jaren is hij met mondjesmaat gedichten blijven schrijven, doch sedert een paar jaar leeft hij zelfs weer op vrijersvoet met de muze. Dat hij het nog steeds kan, bewijzen de verzen die we hier in 't verleden reeds afdrukten. In de laatste volksalmanak "'t Manneke uit de Mane", worden de avonturen van Jan Meirhaeghe die we in 't 12° nummer publiceerden, nu ook aldaar uit de doeken gedaan. Vader Jan wordt in zijn ouwe dag nog gekend als slecht-lees-Belgisch geld. Nu ja, er is gene Jan of er scheelt wat an en misschien heb ikzelf wel een aardje naar mijn vâartje... Nog veel vruchtbare jaren vader!

- Op 24 oktober mochten we Marcel Van Meirhaeghe uit Gavere ontvangen. Ook hij had onze oproep in Meerminneke 15 goed gelezen en meteen voegde hij zijn daad bij ons woord. Hij schonk ons de afschriften van de geboorte- en overlijdensakten van zijn nonkels Leonard (24 jaar) en Georges Van Meirhaeghe (20 jaar) die thuis te Semmerzake op 3 november 1918 "door een obus" werden gedood. Acht dagen voor de wapenstilstand! In een bijgevoegde brief beschrijft Marcel de omstandigheden waarin dit drama zich voltrok, zoals hij het zijn grootmoeder Elodie Geiregat (echtg. Jan Baptiste Van Meirhaeghe) altijd heeft horen vertellen. Zo'n verslag is precies wat we zoeken en later zullen we hier dieper op ingaan. We vinden het altijd erg fijn als iemand, zoals Marcel, zich de moeite getroost om in de pen te klimmen. Dat moest veel meer gebeuren! Merci Marcel!

- Op zondagnamiddag 4 november werden we ter koffietafel genodigd bij Wilfried Meirhaeghe en Andrée Deprez en broer Julien Meirhaeghe. Zij betrekken een boerderij aan de Groeneweg te Dentergem. Deze bloedverwanten in de zesde graad ontvingen ons in de met veel smaak voor oude dingen ingerichte woonkamer. Tussen de lekkere zelfgebakken taarten en de koffie door, vertelden we letterlijk over koetjes en kalfjes, over de boerestiel dus en natuurlijk over de familie. We vonden het erg prettig kennismaken met deze stamgenoten van de Kanegemse tak. De grootvader van Julien en Wilfried, Eduard Meirhaeghe, was tijdens het laatste kwart van de vorige eeuw molenaar en olieslager te Kanegem. Zie ook Meermin nummer 3, pagina 9 en 10.

- We ontdekten tussen de laureaten van "Shuiferskapelle bebloemd" nonkel Marcel Lambert en tante Josephine Meirhaeghe. Het Kanegemse bloemenfenomeen kent blijkbaar navolging in de streek van Tielts.

- Eind 1983 verscheen van de hand van Mr. Lieven Demedts, schepen van cultuur te Oostrozebeke, het lijvig boekwerk "Oostrozebeke-naren in de wereld der letteren en de wereld der letteren over Oostrozebeke". Tussen de Rozebeekse penneridders worden ook uw beide stambewaarders vermeld. Mijn ouders woonden er van 1947 tot 1981 en ik bracht er mijn jeugdjaren door. In dat boek wordt vader Jan Meirhaeghe vermeld omwille van zijn dichtertelijke publicaties en zoon Herman als redakteur van een tweetal kritische dorpskranten die in de nadagen van mei '68 nogal wat plaatselijk stof deden opwaaien.

- Voor u gelezen in "Landbouwleven" (nr.1464 van 16.3.1984) : een artikel onder de titel "Op bezoek bij Pascal Van Merhaeghe te Wortegem-Petegem". Pascal is lid van onze familievereniging en hieronder volgen enkele citaten uit dit voor de leek overigens te gespecialiseerd artikel : "De bedrijfsoppervlakte bedraagt 47 ha. Daarnaast worden nog verschillende Scheldemeersen gebruikt voor voordroogkuil en hooiwinning. De grasoppervlakte is trouwens aanzienlijk, met ongeveer 28,5 ha. blijvende weide. Als teelten zijn er vooral de wintertarwe (10 ha) en ook 5 ha wintergerst. Elk jaar wordt ongeveer 5 ha aardappelen en 5 ha suikerbieten geteeld. De melkveestapel bedraagt een goede 40 stuks. Daarnaast zijn er 60 stuks fokvee aanwezig, waaronder een 12-tal fokstieren, een 20-tal **kalveren** en evenveel jongvee. Het bedrijf is verder bekend voor zijn dekstieren, waarvan er gemiddeld zo'n 10 à 11 dekstieren op het bedrijf aanwezig zijn. De familie Van Merhaeghe telt naast de ouders vijf kinderen, twee zonen en drie dochters. Gezien hun jeugdige leeftijd kunnen deze nog niet als arbeidskrachten aanzien worden. Het bedrijf telt dus anderhalve arbeidskracht. Op het bedrijf zelf zijn drie trekkers aanwezig met resp. 59, 74 en 95 pk. Naast een driescharenploeg is er een schudegzaaikombinatie en een pikdorser met een werkbreedte van 3,6 meter." Einde citaat. Pascal Van Merhaeghe, geboren in 1943 als zoon van Antoon en Gerarda Polet, huwde te Ouwegem in 1968 met Maria Devos. Mogen we Pascal vragen om ons dringend meer informatie te bezorgen over zijn gezin, zijn ouders, broers en zusters en vooral over zijn grootouders en eventueel overgrootouders. Op die manier kunnen we die andere familieleden kontakteren en ook deze tak op onze boom enten en in ons familieboek opnemen. Dank bij voorbaat!

- Voor u gelezen in "Zo leefde Wortegem" omtrent Hector Planquaert. Een van Wortegems beroemdste zonen is zonder twijfel Hector Planquaert, die grote figuur uit de Vlaamse Beweging en het Daensisme. Dat hij aan de grote Van Meirhaegheboom ontsproten is, vervult ons met een zekere fierheid. Hector Planquaert werd 120 jaar geleden geboren te Wortegem, meer bepaald op 21 december 1863, als zoon van geneesheer en burgemeester Marcollinus en Euphemie Van Merhaeghe. Hij overleed te Outer in 1953. Over hem werd reeds veel gepubliceerd en we beperken ons hier tot wat we over hem lezen in "Zo leefde Wortegem" (pag.101-105). Later komen we zeker en vast nog terug op deze boeiende figuur.

"Hij was advocaat en vooral een koppig, onverschrokken voorvechter van het Vlaamse recht en de kristen-democratie in de "Christelijke Volkspartij" van priester Adolf Daens, die onder de jongeren van Wortegem en omliggende talrijke aanhangers telde. Als letterkundige schreef hij o.a. "Jan Vleminx" als zijn meest invloedrijke roman, en zijn beste toncelstuk "De Dood van Karel de Goede" werd met de Driejaarlijkse Staatsprijs bekroond. Tijdens de Eerste Wereldoorlog mondde zijn Vlaamse strijd uit in het activisme en werd hij schepen en waarnemend burgemeester van Gent, alsook

ondervoorzitter van de "Raad van Vlaanderen". Terdood veroordeeld leefde hij gedurende 10 jaar in Tettang (Beieren) en zijn eigendommen gelegen op het Dorp en aan de Groenestraat te Wortegem en ook elders, werden door de staat verbeurd verklaard en in 1924 openbaar verkocht. Na de amnestiewet van 1928 keerde hij terug, begeleid door een groep bewonderaars en sprak toen zijn eerste ontroerende rede uit vanop een driewielkar op het hof van het Gemeentehuis. Tijdens de (eerste) oorlog smokkelde hij talrijke brieven van en naar onze IJzersoldaten. In zijn merkwaardige roman "De Leeuw van Vlaanderen", heeft Cyriel Buysse de grootse en ook dramatische persoonlijkheid van Hector Planquaert vereeuwigd als de idealistische held in de strijd voor de kleine man en zijn Vlaamse volk."

- Julia Meirhaeghe dertig jaar missiezuster op de Filippijnen. Onder deze titel verscheen in Het Volk van 2.11.84 een artikel waaruit we citeren : "Zij was 28 jaar en telde al enkele jaren praktisch als onderwijzeres toen zij in 1951 toetrad tot de congregatie van de Zusters van Maria van de Jacht te Heverlee. In 1954 al vertrok ze naar de Filippijnen en kreeg de bergprovincie Ifugao als eerste verblijfplaats toegewezen. Vier à vijf dagen per week trok zij er met een medezuster op uit naar de bergbewoners die een heel stuk buiten het dorp Kiango woonden en hulp nodig hadden. In 1955 werd zij geroepen naar Pugo La Union. Haar voornaamste opdracht was les geven in een armenschool. Gedurende de 16 jaar die ze daar werkte, kwam er geen enkele toelage van de staat. De ouders betaalden met een bundeltje hout, een beetje groenten... Zonder weldoeners en de pauselijke missiewerken zouden we de school nooit in stand kunnen houden, zegt zij. Later werd ze voor een termijn van 8 jaar tewerkgesteld in een eliteschool in Manilla. In die school met 2500 leerlingen werden veel jongeren gevormd die zich later vooral op sociaal vlak verdienstelijk zouden opstellen. Toen dan door sommigen in vraag werd gesteld of de missioneringsopdracht van de zusters wel juist daar lag en er anderzijds ook plaatselijke congregaties waren die hun taak konden overnemen, trokken de Zusters van Maria terug naar Ifugao om er weer voor de armen en minderbedeelden te gaan leven. Zuster Julia voelde er zich dadelijk weer thuis en constateerde dat al verscheidene Filippino's zelf cathechese konden geven. Na haar schooltaak bereidde zij er met de grotere jongens en meisjes de bijbelvieringen voor. Omdat zuster Julia er een beetje door zat, kwam zij in augustus 1978 voor een tijdje terug naar ons land om zowel geestelijk als lichamelijk terug op adem te komen. Het werd een vruchtbaar herbronningsjaar waar zij bijzonder goede herinneringen aan overhoudt. In november 1979 vloog ze terug en werd verbonden aan het St.-Theresa's College in Quezon City (Manilla), een school met lagere en middelbare afdeling die bezocht wordt door 3565 leerlingen. De religieuze gemeenschap telt er negen Filippijnse en negen Belgische zusters. Een Filippijnse is er overste. De zusters werken hand in hand samen om de jeugd van Quezon City een eigentijdse opvoeding te geven : door middel van een aangepast programma worden er jonge mensen gevormd die bereid zijn de noden van hun volk te helpen lenigen. Haar meeste vrije uren brengt zij door in het dicht bij de school gelegen orthopedisch staatshospitaal en zorgt met medezusters voor een straaltje hoop in het bestaan van de vele gehandicapten die er patiënt zijn." (D.T.) We wensen zuster Julia Meirhaeghe, thans 61 jaar, veel sterkte toe wanneer ze op 15 januari '85 voor de zoveelste keer afreist naar Manilla.

en Adam gewon Seth

Melissa Van Meirhaeghe, geboren te Gent op 24 augustus 1984 dochter van Jean-Claude Van Meirhaeghe en Olga Vlaeminck uit Zingem.

in goede en kwade dagen

Geert Meirhaeghe, zoon van André en Simonne Verschuere uit Tielt, huwde op 18 augustus 1984 te Tielt met Sabine Dhondt.
adres : Deken Darrasstraat 79, Tielt.

wij denken aan

- Mevrouw Elza Lievens, weduwe van de Hr. Gerard Van Meirhaeghe. Geboren te Kaprijke op 12 maart 1909 en overleden te Brakel (W.Duitsl.) op 22 juni 1984. Rustplaats te Gentbrugge.
- De Heer Auguste-Cyriel Van Moerhaeghe, echtgenoot van Mevr. Schoolmeesters. Ere-eerste wachtmeester van de rijkswacht. Geboren te Leuven op 21 december 1919 en overleden te Zaventem op 19 september 1984. Rustplaats te Zaventem.
- Mevrouw Maria Stevens, echtgenote van de Hr. François Van Meirhaeghe. Geboren te Kontich op 15 mei 1912 en overleden te Antwerpen op 18 oktober 1984. Rustplaats te Hemiksem.

.

- Op 16 november werd te Marke een revue op scène gebracht : "Marke in het jaar 2084". Een toneelavond voor en door Markenaren, op tekst van K. Craeynest en geregisseerd door J. Sustronck. Tussen de actrices vonden we de naam van Julienne Meerhaeghe. Zij is lid van onze familievereniging en behoort tot de Kanegemse tak van onzen boom.

- bericht aan de nakomelingen van August Moirhaeghe-Vander Meersch. Op zaterdag 5 januari 1985, om 14 uur, is het weer verzamelen geblazen in "den Tap" achter de Kanegemse katedraal, voor de nieuwjaarlijkse familiebijeenkomst. Jaja, 't is weeral een jaar geleden dat we met zijn allen uitgebreid poseerden voor die achteraf toch wel prachtige familiefoto's.

Overkomst dus dringend gewenst van alle nakomelingen van Gust en Maria uit de eerste, tweede, derde en zelfs uit de vierde generatie!

Gelieve vóór 25 december de organisatoren te verwittigen met hoeveel je zult aanwezig zijn : de telefoonnummers volgen :

- . nonkel Guillaume en tante Andrea : 051.68.91.53.
- . nonkel Albert en tante Mariette : 051.40.19.88.

- nog een belangrijk bericht aan de nazaten van August Meirhaeghe en Maria-Estella Vander Meersch :

U weet dat we al jaren bezig zijn met het verzamelen van alle mogelijke informatie over ons groot- of overgrootvader Theophiel Vander Meersch, de straat- en liedjeszanger die tussen 1890 en 1925 de streek van Kanegem en Ruislede onveilig maakte.

Al dat materiaal hebben we verwerkt tot een "Liedboek" dat eindelijk gereed ligt om gedrukt te worden en dat in de loop van 1985 zal verschijnen.

We geven U een idee van wat dit boek allemaal zal bevatten :

- de voorouders van Fielke Vermeersch. een stamboomschets dus die terug gaat tot in de jaren 1600! een ras van zwervers!
- het levensverhaal van Fielke en moeder Meelke, doorspekt met talrijke grappige, pikante en ontroerende anekdotes.
- kommentaar op en situering van zijn repertoire in de omgeving en de tijd waarin hij leefde.
- de teksten van een dertig-veertigtal liedjes!
- het boek zal verlucht zijn met foto's van de zanger, afgedruken van zijn handgeschreven liedjes en van origineel gedrukte exemplaren enz...

Het is onze bedoeling om dit eenmalig liedboek op een maximaal verzorgde manier uit te geven. Daarom moeten we, wegens financiële overwegingen, een ruw idee hebben van de oplage en dus van het aantal kopers. Dit boek zal natuurlijk op de eerste plaats onder de nakomelingen van Fielke verspreid worden en hier stelt zich ons probleem. U weet dat zijn dochter Germana en zijn zoon Odilon naar Canada uitweken en daar hun kinderen wellicht het Nederlands niet meer meester zijn, verliezen we dus een deel van ons publiek. Zijn zoon Jerome Vander Meersch heeft ook slechts een handvol nakomelingen. U voelt het al : 't zal weer van de Meirhaeghes moeten komen. Inderdaad! Onze familie is gelukkig zeer talrijk en 't zal vooral van ons afhangen of dit Liedboek in de beste omstandigheden kan verschijnen, d.w.z. niet "gestencild" maar wel "gedrukt".

Met dit Liedboek willen we Fielke Vermeersch van de vergetelheid redden. Wat of wie hij ook geweest is, hij was zeker en vast "iemand" die boven de naamloze massa uitstak, iemand die niet braaf in het gareel liep. Hij was een rare vogel die letterlijk zong zoals hij gebekt was.

We rekenen er op dat u talrijk zult intekenen. Bestel alvast ook maar een exemplaar voor uw kleinkinderen of achterkleinkinderen die op die manier, voorbij het jaar 2000, nog zullen bladeren in het Liedboek van hun verre voorvader. Tenslotte telt niet iedereen een liedjeszanger tussen zijn voorvaders en vader en ikzelf mijmeren soms dat we onze bescheiden schrijf- en dichterlijke talenten van hem geërfd hebben... en misschien nog wel het een of ander raar trekje...

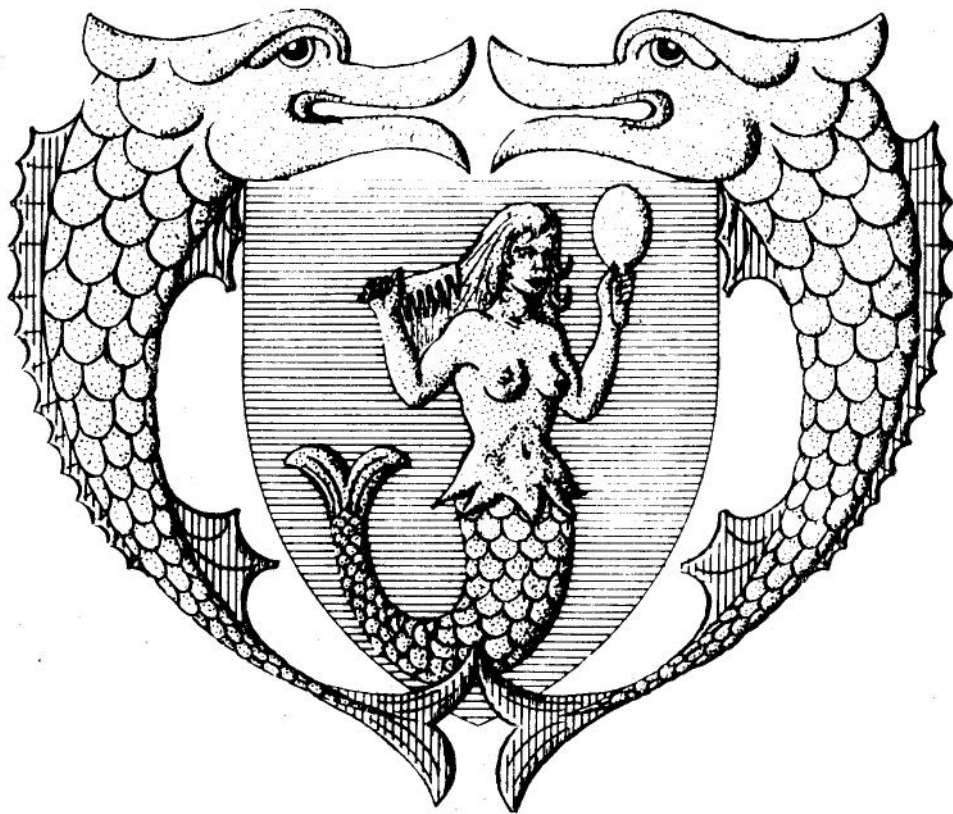
Tenslotte verzekeren we U dat dit Liedboek geen stukken van mensen zal kosten, hoogstens een paar honderd frank.

Gelieve ons een stukje papier te bezorgen (via de post, bij een bezoek of op het nieuwjaarsfeest te Kangem) met daarop uw naam en het aantal exemplaren dat U wenst te bestellen van Vermeerschkes Liedboek.

Help ons mee om aan deze voorvader een waardig huldeboek te kunnen wijden!

- Net voor het ter perse gaan bereikte ons nog een onzalig bericht uit Frankrijk. Op 15 november 1984 overleed te Orvilliers tante Cyrilla Dewaele, weduwe van Jules Meirhaeghe, in de gezegende leeftijd van 90 jaar. Zij is de moeder en grootmoeder van al die Fransmans die op ons feest te Oudenaarde aanwezig waren. Tante was de laatste overlevende van de generatie Meirhaeghes uit het gezin van Dees Meirhaeghe en Rosalietje Tijtgat. Zelf heb ik tante Cyrilla maar tweemaal ontmoet, maar dat was voldoende om op mij een onuitwisbare indruk na te laten. Later meer over haar in een bijdrage over "emigranten" uit onze familie.

't Meerminneke

(van) Meirhaeghe's Familiekontaktblad

Meerminnen en -mannen,

Trudeke bezorgde me onlangs een foto uit Het Nieuwsblad van 20 november 1984, waarop weeral eens de Kopenhaagse meermin staat afgebeeld : het hoofd getooid met de Amerikaanse en de Japanse vlaggen en onder haar oksel een vervaarlijk harpoen geklemd. Hiermee protesteerde de milieuorganisatie Greenpeace tegen de ongebreidelde walvisjacht waaraan Yankees en Jappen zich schuldig maken. Ons Trudeke sluit zich volmondig aan bij dit standpunt van haar Deense achternicht en vraagt ons hetzelfde te doen.

Zij wijst er op dat de vervuiling op zich reeds genoeg slachtoffers maakt onder de zeebevolking, zonder dat die wreedaardige jacht daar nog hoeft bij te komen. Zij zegt verder : "Herinner u de Mont Louis die in september van verleden jaar voor de kust van Oostende zonk, met alle radioactieve gevaren vandien. Net toen het toeristisch seizoen voorbij was en wij eindelijk ook eens aan een ongestoorde vakantie konden denken! Adieu vakantie en lekker zonnebaden! Nog de schrik op het lijf gehad, ja, dat die vaten zouden

lekken. En al die voorbije jaren... haaien en dagen vetten. Wij zijn blikje! 't Is veel ger, veel vroeger, ramp ook haar posions. Er zonk al eens en dan was het smul die appeltjes van er juwelen rapen waar

kon
een
En
exo
spece
niet te
al die
appellation

de goeie ouwe tijd! samen met de dolfijnen, om Ook dit is verleden tijd. oceaanreus gewoon niet meer weet welk een dodelijke lading Trouwens, zeg eens, waarom nog helpen het hoofd boven je ziet wat ze allemaal uitrichproeven, dumpen van dodelijk gif, dadige jachtpartijen... Voor ons meer; wel vaten met radioactief afval. die vervuiling van de wateren! Lang vaak via de Westerschelde naar Ant- via de Schelde, stroomop- en landin- seerde daar vlak aan je achterdeur te Gent, waar ik mijn vriendin Je kent haar wel, 't meerminneke hoek van de Vrijdagsmarkt boven prijkt. Van Gent zwom ik dan voorbij Oudenaarde. En daar, van de vliet, had ik die histo- van jouw Wortegemse stamvaders.

rampen met die olietankers uit de Telkens mijn watergolf naar de schrobben om mijn staart te ont- tenslotte geen sardientjes in een veranderd de laatste eeuw. Vroe- dan had zo'n scheeps- tieve kanten voor een Zilveren Vloot len geblazen van al Oranje. Of je kon bij de vleet, mee je nog eens buitenkomen op onderwatersje. dan al die tische rijen en vergeten, vaten

controlée. Dat was nog eens Wij hielpen toen ook nog, schipbreukelingen te redden. Wij durven zo'n zinkende te benaderen, want wie hij aan boord heeft? zouden wij de mensen water te houden? Als ten : onderzeese atoom- olierampen, moord- geen wijnvaatjes 't Is godgeklaagd geleden zwom ik werpen en vandaar waarts. Ja, ik pas- aan de Keizersbrug een bezoekje bracht. dat daar op de op 't Torreken in vrije slag tot te Petegem, aan de oever rische ontmoeting met een

Dat moet in de jaren 1200 of 1300 geweest zijn, 'k wil er vanaf zijn. Die brave man zat daar op een zondagachternoon rustig te hengelen op blick en baars en hij sloeg mij aan de haak! Als je goed kijkt kun je het litteken in mijn bovenlip nog zien. Hij schrok zich eerst een middeleeuws hoedje, verontschuldigde zich vervolgens omdat hij mij pijn had gedaan, verwijderde met vaardige en zachte hand het haakje en schonk mij ridderlijk de vrijheid terug. Misschien was hij wel bang voor zijn eega; want leg dat maar eens uit, als je na een middagje vissen thuiskomt met een jong grietje... Enfin, hoe dan ook, ik kreeg de vrijheid en als beloning mocht hij één wens doen... Zoals het een ware stamvader past, wenste hij dat zijn nakomeling-schap verzekerd zou worden tot in het jaar 2000. En zo geschiedde! Het geslacht Van Meirhaeghe overleefde alle rampen en tegenspoed, oorlogen, ziekten en hongersnoden, waaraan de geschiedenis van het menselijk ras zo rijk is. Tot op het einde van de 18de eeuw heb ik vrij regelmatig de kontakten met de Van Meirhaeghes onderhouden. Ik was er altijd welgekomen en het streelde mijn ijdelheid te merken dat deze familie 'mij' in haar familiewapen opnam. In de loop van de vorige en vooral tijdens deze eeuw, werd het echter zeer riskant en praktisch onmogelijk om me nog in de Vlaamse binnenwateren te begeven. De vervuiling, die er vroeger ook wel was, nam nooit gezijene afmetingen aan. De Schelde werd een giftige riool. Je zag trouwens niet meer waar je zwom en met die drukke binnenscheepvaart werd het levensgevaarlijk. Meer dan één overmoedige kollega werd zwaar gekwetst door die bootschroeven. 't Heeft dus tot voor een paar jaar geduurd tot ik weer contact had met mijn beschermelingen en meer speciaal met jou, Herman. En het was de hoogste tijd, want het jaar 2000 nadert met bekwame spoed en dan verstrijkt mijn belofte... Ik ben echter bereid om die belofte voor nog eens duizend jaar te verlengen. Maar als er niet hoogdringend iets gedaan wordt aan de verloedering van mijn element, zal de meerminpopulatie tegen die tijd uitgeroeid zijn. Hoewel wij, volgens menselijke normen, eeuwig jong blijven, zijn we toch niet onsterfelijk. Over 15 jaar wil ik dus mijn verbintenis hernieuwen, maar... er is een maar. Ik stel zelf een voorwaarde : als één Van Meirhaeghe zich wetens en willens en op grote schaal schuldig maakt aan de vervuilingswandaden die ik hierboven beschreef, dan geef ik zonder pardon en op staande staart mijn ontslag als beschermvrouwe van jouw geslacht! Ik zou dat heel pijnlijk vinden, maar je moet begrijpen dat al mijn soortgenoten mij even na aan het hart liggen en dat hun toestand kritiek is! Tot de volgende keer en...blub...denk er eens over...blub...na."

Laten we met zijn allen die woorden van ons Trudeke in overweging nemen en proberen we in 1985 daar iets aan te doen, ieder op zijn manier. Het gaat om 'onze' toekomst en het leven is te mooi om kort te zijn!

Mais revenons ondertussen à nos moutons. In dit 17de meerminneke krijgt u, na de "zware kost" van de vorige nummers -de historische bijdragen over de 13de-eeuwse Wortegemse bevolking- hoofdzakelijk licht verteerbare artikels voorgeschoteld. We hopen dat u dit leesvoer even smakelijk zult vinden en dat u de koks en de obers, die dit allemaal bereiden en serveren, niet zult vergeten, wanneer ze u hierbij de rekening voorleggen voor nog een jaar meermin-fijnproeverij en vier gangen. Ondanks de stijgende algemene kosten en posttarieven, hebben we het abonnementsgeld niet opgetrokken. Alles blijft dus zoals vorig jaar en we hopen dat u deze geste zult appreciëren. Hierna komt vader Jan aan het woord die u in dit verband nog iets te zeggen heeft. Groetjes van stambewaarder Herman.

VERGEET DIT NIET

ook in 1985 leeft een meermin niet van water alleen

hernieuw uw abonnement en stort onmiddellijk 250 fr.
op rekeningnummer 737-4262090-50 van Herman Meirhaeghe
A. Latourstraat 31, 9218 Ledeberg-Gent

Voilà. Dat zit er ook weer op. Het Meerminneke bloost nog altijd even fris en lonkt nog steeds even schalks naar de vele Van-Meirhaeghskens. Djent en lief biedt het zich aan om driemaandelijks een beetje te komen vertellen over de lotgevallen van onze stamgenoten en over de kleine geschiedenis van de stam Van Meirhaeghe in die grote wereldgeschiedenis.

Herman deed meer dan zijn best om u vier jaargangen lang te laten meegenieten. Hij zocht, zamelde, zantte, pluisde uit en diste u, door de mond van 't Meerminneke, al zijn bevindingen op.

Genoot u ervan? Ik heb er mateloos van genoten! Ik hou van zijn krachtige, scherpe, efficiënte stijl en van zijn eigen humoristische kijk op de dingen des levens. Ik geloof dat hij vaker bij zijn Meerminneke sliep dan bij Gerda, zijn vrouw. Ik ben ervan overtuigd dat pépé Franchoys samen met ome Janne hem een late peer gestoofd hebben met die meermin uit hun zegelmork, want in zijn wildste dromen duikt ze (hoeveel nachten per week, Herman?) verleidelijk op uit de "Merhage", naast hem in bed.

Bedankt Herman. Het mag ook eens gezegd. Maar de groeiende belangstelling in de hele Van Meirhaeghe-kolonie moet u toch ook deugd gedaan hebben. De vele vragen en de weetjes die 'men' u toestuurt, mogen u de klare bewijzen zijn dat 'het' leeft! Doe voort. We laten u niet in de kou staan. 'Ons' Meerminneke moet blijven leven!

Alle stamgenoten en geïnteresseerden grijpen nu, op ditzelfde moment naar de pen en de checkboek en storten bij dit eerste nummer van de vijfde jaargang hun lidgeld : 250 frank om verder te genieten en mee te leven met de ware geschiedenis van een oud geslacht -die van Merhage- een geslacht om fier over te zijn!

Het spreekt vanzelf dat zeer vurige meerminnaars en minnaressen niet moeten aarzelen om een beetje dieper in de zak te scharten. Want het werk is ontzaglijk groot en uitgeven kost stukken van mensen. Dus, hoe meer u geeft, hoe dichter u mag aanleunen aan de liefderijke borst van ons aanminnig Meerminneke. Zij dankt u innig en zeer hartelijk! Groetjes van stambewaarder Jan.

.

ter overweging :

"Eén spiegel is beter dan een hele galerij portretten van voorouders" Wolfgang Menzel.

"Het is ijdel, dat ik van hen afstam; wanneer ik hun geschiedenis schrijf, zullen ze van mij afstammen" De Vigny.

"Rechtschape voorzaet plagh op 's nazaets heil te letten"
Joost Vanden Vondel.

"Mensen die nooit terugzien naar hun voorzaten, zullen nooit vooruitzien naar het nageslacht" Burke.

Te voete naar Halle

't Is zo eenvoudig als ge't zegt. Hier, in Oostrozebeke is het alleszins een begrip geworden. Ge drinkt het in met de moedermelk en ofschoon, alle moderne vooruitgang ten spijt, de kilometers van 1984 nog steeds even lang zijn als deze van 1884, toen Rozebeke de traditie van de bedevaarten inzette, toch zijn er jaarlijks honderden die de traditie trouw voortzetten; vooral van Oostrozebeke, maar ook van Tielt, Dentergem, Wielsbeke, Wakken, Meulebeke, tot zelfs van Astene, Wespelaar en Wakkerzeel. Kortom van overal.

Ge moet het meegemaakt hebben om er te kunnen over spreken en om er te kunnen van genieten, deze urenlange tocht van vrijdagavond negen uur, dwars door de nacht, tot zaterdagmiddag 17-18 uur. Een eindeloze, pijnlijke voettocht die toch nog altijd zijn verdienste heeft. Een "bede"-vaart, een "bidtocht" die nog steeds de verering kenmerkt van de Vlaamse mensen, inzonderlijk van de Vlaamse jeugd.

Wiebns indertijd besmet heeft met deze microbe? 't Zal wel Nisten Claeys geweest zijn - een der Kanegemse dorpsfiguren - die nu, na zovele jaren, nog in de mond ligt van de Kanegemnaren. Nisten ging toen al, in de periode waarover ik schrijf, te voete naar Halle. Wij keken naar Nisten op met zo'n ogen. Dat sprak tenminste tot onze romantische verbeelding. Dat was een prestatie waarmee ge zomaar direkt in de hemel kwaamt, zonder vagevier of viergevaar, recht naar Onze Lieve Vrouw. Dat ge vooraleer die hemel te bereiken toch nog eerst door de hel moest, hebben wij pas later ondervonden. Toen hebben wij (en hebben wij nu nog) een aparte verering gekweekt voor Onze Lieve Vrouw die toch Onze Moeder boven alle moeders was en thuis en op school hadden ze het ons onderhand goed geleerd: "als ge in 't leven niet meer weet waar naartoe, dan weet ge nog altijd waar naartoe. Naar Moeder! Zo werd, dank zij Nisten Claeys, de Zwarte Lieve Vrouwe van Halle mijn grote hemelse Favoriete.

Rond 1934 werd mijn vader ziek, dodelijk ziek. Men zweeg het woord "kanker" alleen al voor zijn vreselijke naam. Hij was toen 48 jaar oud en had een groot huis vol kinderen - tien -! Ik zie hem nog op zijn laatste ziekbed liggen, waar hij, opgegeven door alle dokters, uitgemergeld en uitgehongerd, op het einde wachtte. Voor hem vooral en voor ons allen veel te vroeg. In het derde Meerminneke schreef mijn zoon Herman een ontroerende open brief aan die grootvader van hem. Hij wist hem zo gevoelig en raak te typeren dat ik nu nog steeds weemoedig word als ik deze brief aan vader herlees. Hij was de goede, rechtvaardige mens die zich voor zijn groot gezin kapot had gesloofd en geslaafd. Wat doet een kind dan voor zo een man die zijn vader is en sterft? Wat kan het doen als alles en iedereen machteloos tegenover deze zieke man staat?

Toen heb ik, in mijn wanhopige overmoed, een bedevaart te voet naar Halle beloofd... naar de Zwarte Madonna. Tevoet, een onderneming waarvan we slechts later de draagwijdte gaan begrijpen. Een avontuur zonder ondervinding, tenzij de raad van Nisten Claeys misschien... tachtig kilometer... grootgelovig in déze Lieve Vrouw. Op 23 en 24 augustus 1935, ik was toen nog geen zestien, ging ik. En met mij gingen mijn zuster Hélène, zeventien jaar en Arnold, mijn broer van veertien. Hebben wij afgezien!!

Weet iemand die er nooit tevoet naartoe ging, hoelang de laatste kilometers zijn? Och ja, ik vertel het allemaal veel korter dan deze bedevaart duurde. Maar wij bereikten samen Halle. Wij baden er in de katedraal voor de Zwarte Lieve Vrouw. De toestand waarin wij en vooral mijn zuster Hélène, verkeerden, moet ge van ooggetuigen horen vertellen. Deze pen kan het niet meer beschrijven. Zo moeten de martelaars er uitgezien hebben. Zij was, geloof ik, de hel nabij. Voor zich uitstarend, met een blik naar nergens, ging ze. Elke uitstekende steen, elk voetpad was te hoog. Haar benen gingen automatisch traag verder omdat haar geest ergens even inert in de ruimte vergat het bevel door te seinen naar haar voeten.

Maar al dat leed zou achteraf overweldigd worden door een immens groot geluk. Het was niet nutteloos geweest. Vader genas en leefde nog veertien jaren! Hij stierf -62 jaar oud- maar wij hadden hem toch nog zolang bij ons gehad. En het was, tenzij het laatste jaar misschien, geen sukkelaar.

Ik zeg nu niet : "dit was een mirakel!" De Kerk staat niet te springen om mirakels. Maar ik blijf erbij: voor mij persoonlijk is het altijd een ontzagwekkend wonder gebleven en sedertdien heeft die devotie mij niet meer verlaten. De Zwarte Lieve Vrouw van Halle is mijn Grote Heilige Moeder gebleven, mijn grote Favoriete uit de hemel. Ieder jaar opnieuw trekken mijn vrouw en ikzelf naar Halle. Niet meer tevoet. Mijn tijd is voorbij en mijn liedje uitgezongen, maar steeds als de Rozebeckse bedevaarders vertrekken is mijn hart bij hen en ze worden vergezeld door alle harten die ooit eens te voete naar Halle gingen. En gans de nacht verloopt onrustig in ons bed. Telkens we wakker schieten zeggen we : "ze zijn nu in Wortegem, nu in Oudenaarde, nu in Nederbrakel en we bidden een beetje voor hen, en we zien de logge massa van 300-400 man verder schuiven naar Halle. Zoveel bedevaarders, vooral uit Oostrozebeke, want ge zijt eigenlijk geen echte Rozebekenaar als ge niet minstens één keer naar Halle geweest zijt. Het is ingeboren daar, maar gelijk ik al van in Kanegem besmet was met die microbe, heb ik er goed kunnen aarden. Ja, ik weet het wel. Sommigen zeggen : "Het is een sport geworden". Misschien wel? Maar ik kan u verzekeren dat het geen sport blijft naarmate de kilometers zich opstapelen en dat velen met deze bedevaart voldoen aan een ooit gedane belofte. Wat belooft een mens al niet in grote mizerie. De kwestie is alleen maar deze belofte te houden en dat doen ze in Rozebeke wellicht zeer goed. Indien U, beste lezer, nog eenmaal wilt ontroerd worden door zoveel devote opoffering en pijn, ga dan de eerste zondag van de meimaand, rond 15 uur tussen Leerbeek en Halle langs de weg staan om deze groep te zien voorbijtrekken. Dat gaat naar het hart.

Na die eerste bedevaart voor vader, heb ik nog uit dank meerdere malen -veertien keer- de lange weg afgestapt. Met mijn korte pootjes is dat plusminus 128.000 stappen. Ik heb het ooit eens nageteld en er zijn er nog die weten hoever het is... Nietwaar broer Arnold? Ge hebt het ook nog eens herstapt. En 't was even ver!! Surtout van Ninove voort. Het was diezelfde keer -in augustus '45- dat zuster Andrea van achter haar laatste permanent (ze was coiffeuze en had al de ganse dag krullekens gelegd) met de velo naar Oostrozebeke reed, daarbij nog platviel en dan startte met de groep. Ik ben ervan overtuigd dat ze nu nog altijd weet hoever de elektriciteitspalen van Leerbeek naar Halle van elkaar staan. En nog een zus van ons, Josephine, die zich telkens aan hare wandelstok optrok van vermoeienis, maar toch nog in behoorlijke toestand de poorten van Halle bereikte. Ik zag Godelieve De Schuyter uit Kanegem naar

Halle stappen op zo een plezierige toon alsof ze in Kanegem even het blokje omliep. En Antoinetje Simoens en Dreetje Van Overbeke, veel te vroeg teruggeroepen door Onze Lieve Heer, en Marcel Decock. Weet ge't nog Marcel? En hoeveel keer heb ik Mielke Marichael ontmoet op de lange tocht?

Ieder jaar lokt me nog de roep naar Halle. Ik kon U nog echt gebeurde gevallen vertellen, van mezelf en andere makkers. Discretie doet me zwijgen. Maar écht gebeurd is het.

Zo zat ik ook verleden jaar in het peloton, die langerekte sliert. Vierhonderd voetgangers vertrokken uit Rozebeke, de bedevaarders die te voet van Ninove (20 km) of van Leerbeek (10 km) meegaan, daarbijgeteld de massa fietsers-bedevaarders, de motoman(n)en en hoeveel automobilisten? Die dag is immers heel Rozebeke en omstreken onderweg naar Halle. Traditioneel, reeds honderd jaar. Tussen Leerbeek en Halle, die lange, rechte, heuvelachtige weg waar de laatste loodjes het zwaarst wegen, waarin ieder voor zichzelf de weg strompelt, niets meer hoort, zelfs bijna niets meer ziet, verzonken in een gedachtenloze toestand, tenzij misschien: "daar ligt eindelijk Halle", uitgeput, moe, onzeglijk moe, hoor ik niet opeens een groot uit de groep: "Hei, Jan!" Mijn vrouw Andrea herkent hen het eerst. 't Zijn er van de Meirhaeghefeeste, zegt ze. Waarvoor een familiefeest al goed kan zijn! Ik stap uit de wagen en inderdaad, in deze naamloze groep drie Meirhaeghes, drie broers! Alain uit Wespelaar, Marc uit Wakkerzeel en Chris Meirhaeghe uit Astene! Een vlug-vlugge kennismaking, een bemoedigend woordje. Ze zien er nog goed uit. Al schijnt dat 'goed' op dit moment zeer betrekkelijk. Goed kan ook anders goed zijn. Wij wensen hen veel moed, veel volharding toe. Nog zes kilometer. Ze verdwijnen weer in de zich pijnlijk voortslepemde bende.

Hoe zijn die drie Meirhaeghskens hier verzeild? Wat noopt hen er toe van zover naar Oostrozebeke te komen, om van daaruit deze 80 kilometer lange bedevaart mee te maken? Wie is het wijs? Wellicht als de zovele anderen hier, een belofte of een dankgebed? Wie zal het weten. Zij alleen weten het.

Ik heb hen een paar uur later in Halle teruggezien. Zij zijn ook doorduwars. Ik wist het bijna. Opgeven staat niet in een Meirhaeghe-woordenboek. We hebben samen nog wat gepraat. Over de bedevaart. Wie zat er daar al aan zeven keren? En van 't Van Meirhaeghefeest. Ze waren moe, moe in de overtreffende trap. Maar ook gelukkig. Ook in de superlatief, want die afspraak met Onze Lieve Vrouwke van Halle is iets unieks. Ge moet het zelf voelen als ge, na deze marteltocht, in het koor omhoog kijkt naar de Zwarte Madonna. Het is iets onzegbaars, iets tussen de Lieve Vrouw en U alleen. Zo is het. Wonderbaar.

En binnenkort is 't weer zover. Ik geef al mijn lezers rendez-vous. Eerste zaterdag van mei. Te Leerbeek rond drie uur in de namiddag. Daar trakteer ik. En doorheen het traantje in ons oog, moedigen wij alle bedevaarders aan, allemaal, maar de drie dappere Meirhaeghebroers in 't bijzonder!
(Jan Meirhaeghe)

.

Brief aan mijn Betovergrootouders

"In den jaere achtien hondert vier en twintigh den thierenden van den maend februarij, voor ons Leo Francies Van Outrive, Borge-meester, officier van den civilen staet der gemeente van Caneghem, is gecompareert Pieter Francies Meerhaghe, landtsman, welken ons heeft verthoont een kindt van het mans geslachte, geboren gisteren om vijf uren namiddagh, van hem comparant en van Philipina Coussens, sijne huijsvrouwe, aen welk kindt hij verklaert heeft te willen gheven den voornaem van Charel Lodewijk." Zo werd je geboorte in de Kanegemse registers geboekstaafd. De aangifte werd gedaan door je vader en je grootvader, die samen met "garde champetre" Francies Verhéecke, de "acte van geborte" handtekenden. Charel Lodewijk. Geboren op 9 februari 1824. Dit is precies op dezelfde dag van dezelfde maand als mijn grootvader August, die 63 jaar later jouw kleinzoon zou worden. Die kleinzoon heb je nooit gekend. Je bent veel te vroeg overleden, zo vroeg dat zelfs je naam door je kleinkinderen niet in de herinnering bewaard bleef. Ergens in het najaar van 1976 heb ik, die je betachterkleinzoon ben, jouw naam opnieuw ontdekt. Charel Lodewijk. Maar was dit wel de naam waarmee je door je naastbestaanden werd aangesproken? Ik betwijfel het. Zelf handteken je steeds als "Ludovicus", maar dit ligt zo moeilijk in de Kanegemse volksmond. Ik vermoed dat je door het leven gegaan bent als "Charlowie" Meirhaeghe. Zal ik dan maar Charlowie zeggen? Dat ik geen zekerheid heb omtrent je roepnaam, zegt reeds alles over de afstand die ons scheidt in tijd en ruimte. Reken het mij dan ook niet aan als ik de kern van je leven niet mocht raken.

Je bent geboren toen de Hollanders hier nog de plak zwaaiden en je was zes jaar oud toen België een onafhankelijke staat werd. Toen die vreemde koning Leopold I de troon besteeg. Werd dat ook te Kanegem gevierd? Misschien was deze gebeurtenis wel een van jouw verste jeugdherinneringen en liep je als knaap tussen de feestvierders. Of was dit geen reden om te feesten? Tenslotte is de ene koning de andere waard en voor jullie zal dit allemaal geen groot verschil uitgemaakt hebben. Of toch? Je was de oudste van vijf en al vlug zul je je nuttig moeten maken op de boerderij van je vader, daar op de Westhoek. Hij moet een tamelijk welvarend landman geweest zijn, want hij had verschillende knechten en meiden in dienst die bij jullie werk en onderdak vonden. Jouw grootvader was zéker een vermogend landbouwer en als gemeenteraadslid en lid van het armenbestuur, was hij een man van aanzien in het dorp. Hij overleed toen jij acht was. Jij zult nooit van dezelfde welvaart genieten die je vader en grootvader gekend hebben. Ik vermoed, Charlowie, dat je niet veel boeken en broeken versleten hebt op de schoolbanken. Toch behoor je nog tot de minderheid die haar naam kon 'zetten'. Want je doet het aarzelend en onhandig en in ieder geval minder vaardig dan je vader en veel minder zwierig dan je grootvader. De spade lag je beter in de hand dan de pen. Ik schrijf nu deze brief, maar zou jij wel in staat geweest zijn om die even vlot te lezen als je nakomelingen op dit ogenblik doen?

Ik merk dat je tamelijk lang 'jonkman' gebleven bent. Je bent reeds 31 jaar als je in 1855 te Aarscle huwt met Rosalie Nemegeer, die de huwelijksakte ondertekent met vastere hand dan jij. Zij werd te Aarsele geboren op 28 november 1827 als eerste kind van Jan Nemegeer en Angelina Janssens. Hoe zag ze er uit, deze boeredochter van 28 jaar? Van jullie beiden bleef geen foto, geen 'lichtdrukmaal' bewaard en het is moeilijk om iemand te schrijven wiens

gezicht je niet voor de geest kunt roepen. Waar hebben jullie mekaar leren kennen? Werd het een lange vrijage? Ik heb de indruk dat jullie de huwelijksdatum steeds maar verder in de onzekere toekomst verschoven hebben, wegens 'de slechten tijd'. Tot het zou beteren. Want inderdaad, Charlowie, als twintiger heb je misschien wel de somberste periode uit onze geschiedenis meegemaakt. Ik weet dat allemaal uit de boeken, maar jij hebt het aan den lijve ervaren. Net als voor je leeftijdsgenoten vandaag, was er toen ook voor jullie 'no future', geen toekomst. Krisis. Je hebt de huisweefnijverheid ten onder zien gaan in die niet te stuiten golfslag van de industrialisering. Die huisweefnijverheid die het grootste deel van de plattelandsbevolking in staat stelde om de touwtjes nog net aan mekaar te knopen, te spinnen of te weven, was ten dode opgeschreven. In 1846, je was toen 22 jaar, leefde bijna één derde van de arbeiders van de Openbare Onderstand en in 1855, je huwelijksjaar, waren twee mensen op vijf behoeftig! Je hebt ze definitief zien vertrekken naar de Nord, naar de streek van Roubaix en naar Amerika, die talloze buitenmensen die hier letterlijk hun droog brood niet meer konden verdienen. In de tweede helft van de eeuw zijn er vierhonderdduizend Belgen, vooral uit West- en Oost-Vlaanderen, naar den vreemde uitgeweken en dit zegt genoeg over het falen van de burgerlijke maatschappij die haar welvaart zou vestigen op de ontreddering en de uitstoting van honderdduizenden. Vandaag, Charlowie, wordt er gestookt tegen de gastarbeiders die hier een job kwamen zoeken. De omgekeerde wereld zeg je? Inderdaad en daarbij wordt altijd vergeten dat iedere Vlaamse familie indertijd zelf zijn gastarbeiders had die noodgedwongen het geluk, wat zeg ik, hun brood elders gingen zoeken. In het revolutiejaar 1848, je was toen 24 jaar en in de fleur van je leven, schreven Marx en Engels het Communistisch Manifest, dat ook in het Vlaams gepubliceerd werd: "Een spook waart door Europa, het spook van het communisme", zo luidde de openingszin. Maar ik geloof dat jij vooral door het spook van de armoede en de uitbuiting uit de slaap gehouden werd. "Ontwaakt Verworpenen der Aarde", zongen de socialisten later. Ontwaakte men ook te Kanegem? Wist je, Charlowie, wat er gaande was in Europa? Wat wist je over kapitalisme en socialisme? Of was je écht van Kanegem en wist je van niets? Wat je wel wist en voelde was de honger en de angst voor ziekte en dood. Want naast deze crisis overvielen nog een reeks regelrechte rampen het Vlaamse platteland. Je was 21 in het rampjaar 1845. De strenge winter van 1844-45 had een groot deel van de tarwe-oogst vernield en om de honger te lenigen, spitste men zich toe op de aardappelteelt. Doch de aardappelziekte van 1845 vernielde ook deze oogst. Dit betekende hongersnood! In 1847, '48 en '49 werd de reeds zo beproefde en verzwakte bevolking door tyfus en cholera geteisterd. Je hebt het zelf meegemaakt hoe te Ruiselede komplette gezinnen stierven van honger en tyfus en hoe er soep werd gekookt van bieten en boomschors... In de statistieken lees ik dat in 't jaar 1846 te Kanegem 36% van de mensen behoeftig waren. Dat is meer dan één derde van al je dorpsgenoten. In 1847 noteerde men er op 28 geboorten niet minder dan 51 sterfgevallen! In de buurgemeenten Tielt en Ruiselede stierven respectievelijk 284 en 282 mensen aan tyfus! Voor mij cijfers en tabellen. Voor jou bittere realiteit. Schreef je dat allemaal toe aan het Noodlot, Charlowie? Of zag je het verband tussen crisis, armoede, hongersnood, ziekte en dood en trok je daar je konkluzies uit?? Zongen ze te Kanegem ook dat 'godslasterende' Gentse verkiezingslied uit 1847: "De paepen deden 't graen mislukken, en de patatten nog daer bij; dat kwaed en zal ons niet meer drukken, wij worden al zoo vet als vrij!"

Na je huwelijk betrek je een huis op Tielt-Buiten, in het grensgebied met je geboortedorp Kanegem. Ik zie dat je de kost verdient als werkmán, wever en vlaszwingelaar. Was het koppigheid of vasthoudendheid die je er toe aanzette om in deze crisisbranche je brood te blijven verdienen? Was er geen andere keuze, of dacht je dat je het wel zou rooien?

Weet je, Charlowie, dat je de eerste bent van al mijn en jouw voorouders, sedert het jaar 1200, die er niet in slaagt om zich als landbouwer op een hoeve te vestigen. Ook dit is een ongunstig teken aan de wand.

Negen maanden na jullie huwelijk wordt het eerste van je zes kinderen geboren : Désiré, mijn overgrootvader, in 1856. De anderen volgen met vaste regelmaat : Maria-Juliana in 1859, Jan in 1861, Henri in 1857, Camille in 1863 en Theophiel in 1866.

Een kroostrijk gezin dat wellicht nog groter geweest zou zijn als dit drama zich niet had voorgedaan : twee februari 1868, om vier uur 's morgens, in je woning, vierde sectie te Tielt. Een paar dagen voor je 44^e verjaardag sterf je! Je oudste kind is dan 12 en je jongste twee jaar oud. Werd je plots weggeroepen, Charlowie, of is aan je dood een ziekteperiode voorafgegaan? Heb je het afscheid voelen naderen en wat is er dan allemaal door je heen gegaan? Je vrouw die achterbleef met zes kleine kinderen...

Vierenveertig jaar... En zeggen dat je broers en zuster, met uitzondering van je zus Rosalie die in 1845 als meisje van zestien overleed, allen een tamelijk hoge top scheerden. Je broer Pieter, die jouw overlijdensakte handtekende en jonkman zou blijven, werd 71 jaar. Je broer Jan, wiens huwelijk met Rosalie Verbrugghe kinderloos bleef, werd tachtig jaar oud. Hij was landbouwer te Kanegem en bij hem woonden je ouders en je ongehuwde broer in. Je zuster Thecla die met Jan Van Poucke huwde, was zelfs 86 jaar toen ze te Tielt overleed in 1917. Je moeder werd 68 en je vader, die jou elf jaar overleefde, werd 80 jaar oud. En jij Charlowie, vierenvieftig... Je was ook de enige zoon uit het gezin van je ouders die het Meirhaeghegeslacht moest voortzetten. Je beide broers waren kinderloos. Met die vijf zonen van jou leek dat geen probleem te zijn. Later zou blijken dat je stamlijn slechts ternauwernood overleefde. Je echtgenote zou de dood te dikwijls op de dorpel van haar deur vinden.

En hier richt ik me tot jou, Rosalie. Hoe heb je het aan boord gelegd om in het levensonderhoud van je onthoofd gezin te voorzien? Kreeg je hulp en steun van je schoonvader die nog altijd te Kanegem woonde, of van je schoonbroers en -zusters?

En de zwarte dagen waren nog lang niet voorbij... In januari 1873 sterft je jongste zoontje Theophiel, een maand voor zijn zevende verjaardag. Een goed jaar later, om precies te zijn op 30 mei 1874, vertrek je dan met je vijf kinderen naar Kanegem, waar je een huis vindt op de Kerkhoek. In de bevolkingsregisters sta je als 'spinstster' geboekstaafd, terwijl je zonen als wever en je dochter als kantwerkster aan de kost komen. Jij zult ook wel 'gospellewerkt' hebben, Rosalie, net als die 50.000 kollega's van jou in de Vlaanders. Kantklossen. Voor ons roept dit vandaag romantische beelden op. Het vertederend geluid van de klossen... Wist je, Rosalie, dat onze echtgenotes en dochters het kantwerken opnieuw aanleren in speciaal daartoe georganiseerde kursussen? Bij wijze van vrijetijdsbesteding. In jouw tijd lagen de zaken wel even anders en was het spellewerken alles behalve een hobby...

Jullie kantwerksters waren het slachtoffer van een vorm van uitbuiting die des te hatelijker was, omdat de waarde van het produkt uitsluitend afhing van de arbeid die zwaar onderbetaald werd. Jullie opdrachtgevers, de kloosters onder meer, streken 25 tot 35% op van de kostprijs en gaven jullie een ellendig loon, soms in natura uitbetaald. Zij konden rekenen op de nood van jullie vrouwen die het 'spellewerk' nodig hadden om het ontoereikend gezinsbudget wat bij te werken. Deze roof op de arbeid begon al in de kant-scholen, waar de meisjes opgeleid werden tot dienstbaarheid aan een luxe-industrie die hen alleen maar armer maakte. Zo was het kantwerk de meest britale vorm van vrouwenuitbuiting in de 19de eeuw. Rosalie, je denkt misschien dat die betachterkleinzoon van jou een goddeloze geus is. Weet echter dat ik alles wat hierboven staat omtrent het klossen, gelezen heb in een boek van een Vlaamse pater Jezuiet, meer bepaald pater van Isacker. Zeker, Rosalie, de tijden zijn veel veranderd. Je begrijpt het allemaal niet goed zeg je. Kon ik maar begrijpen wat jij voelde toen je dochter Maria-Juliana in februari 1875 overleed op 16-jarige leeftijd. En nog was het leed niet geleden. Twee jaar later, in april 1877, sterft je zoon Jan die geen zestien jaar werd. Je zoon Henri is pas 23 geworden als ook hij van je weggerukt wordt in mei 1881... De Heer geeft, de Heer neemt, zul je in alle nedrigheid gezegd hebben en je geloof, dat door zoveel verdriet beproefd werd, brak niet.

En dan is het eindelijk eens feest : in 1885 huwt je oudste zoon Désiré met Rosalie Rytgat. Je gaat bij hen inwonen en je weet er acht kleinkinderen geboren worden. Je andere zoon Camille huwt in 1891 met kantwerkster Leontine Verbauwheede en ook hun vier kinderen help je ten doop dragen. Helaas, ook Camille die slechts 34 jaar oud werd, zul je in 1898 naar het kerkhof dragen. Rosalie, je bent nu zeventig jaar oud en je hebt je man en vijf van je zes kinderen zien sterven. Je enige nog overlevende zoon Désiré zou jou, slechts negen jaar na jouw overlijden, in de eeuwigheid vervoegen. Ook hij werd niet oud, 52 jaar slechts. Van wat zijn ze allemaal gestorven? Waren de ongunstige levensomstandigheden de oorzaak of waren die Meirhaeghes zwak van aard en konstitutie? Of ligt het in de combinatie van die twee dingen? En dan sterf je samen met en in de kering van die onzalige 19de eeuw. Op 3 april 1900 meldt Désiré op het dorps huis dat zijn moeder Rosalie Nemegeer om tien uur in de voormiddag overleed in zijn woning nr. 123 op de Kanegemse Kerkhoek. Je was 72 jaar geworden en je neemt afscheid op de drempel van de twintigste eeuw, de eeuw waarin mijn vader en mijn kinderen zouden geboren worden.

En jij, Charlowie, die reeds 32 jaar eerder gestorven was, heb je ze daarboven één na één verwelkomd, al die veel te vroeg gestorven kinderen en tenslotte ook die vrouw, met wie je slechts dertien jaar het bed gedeeld hebt? Je weet dat ik al jaren bezig ben met het schrijven van onze familiegeschiedenis, deels uit historische nieuwsgierigheid en deels om een soort heimwee te stillen. In deze geschiedenis vormt jouw leven een keerpunt en een breekpunt. De crisis en de nivellering die zich in de maatschappij voltrok, voltrok zich als het ware ook in de kleine wereld van je gezin en in veel gezinnen van je naam- en tijdgenoten. Je verre Wortegemse voorvaders waren tussen 1200 en 1600 stuk voor stuk welvarende landbouwers die, ieder in hun tijd, tot de meest vooraanstaande dorpelingen behoorden. Na de uitwijking naar Kanegem in 1635 en

de bescheiden start aldaar, ging het weer in opwaartse lijn. Hoewel het niveau van weloer nooit meer bereikt werd, behoorden je Kanegemse voorouders zeker nog tot de gegoede middenklasse. Het suksesverhaal van je grootvader doet zelfs weer aan de Wortegemse dagen denken. Na hem begon de neergang die vooral in jouw leven gestalte kreeg. Het zou weer een paar generaties duren vooraleer die dalende kurve omgebogen zou worden in een nieuwe stijging. Ja, Charlowie, het eeuwige verhaal van eb en vloed, van vallen en opstaan. Het moge je een troost zijn te weten dat je kleinkinderen en vooral je achterkleinkinderen en hun kinderen, het materieel veel beter hebben dan jij en dat uit jou, ondanks alle tegenspoed, een zeer talrijk nageslacht geboren werd. Voor je jongste nakomelingen ziet het er vandaag echter niet zo goed meer uit. Maar wat nu geschiedt kan in geen enkel opzicht de vergelijking doorstaan met de lijfelijke miserie uit jouw tijd. Wij leven tenslotte nog steeds in het rijke Westen, maar in jouw dagen lag de Derde Wereld voor een stuk in Vlaanderen.

Charlowie en Rosalie, als het zou kunnen dat we mekaar ooit nog eens ontmoeten, ergens voorbij dit leven. Dan zullen we praten over de goede dingen van het leven die jullie ook wel gekend zullen hebben, maar waar ik geen enkel zicht op heb. Of kon ik jullie dan alleen maar eens zien zoals jullie er toen uitzagen. Dat zou reeds voldoende zijn. Nu neem ik afscheid van jullie, in naam van allen die uit jullie geboren werden en waarvan ik de honderden namen hier niet kan vermelden. Dag Charlowie, dag Rosalie. Misschien tot ziens.

Herman.

.

WIJLEN PATER RAYMOND DINJAERT

Begin dit jaar meldden de media, radio, televisie en kranten, het overlijden van Pater Raymond Dinjaert. Dinjaert was een vooraanstaande personaliteit aan het Koninklijk Hof die, na het overlijden van zijn echtgenote, alle wereldse ijdelheden ruilde voor een nederig kloosterleven. Hieronder volgt integraal de in memoriamtekst die Louis De Lentdecker in het Nieuwsblad publiceerde. We doen dit omdat de echtgenote van Dinjaert een naamgenote is en dus ook tot onze stam behoort. Raymond Dinjaert huwde namelijk te Ronse op 23 januari 1932 met Jeanne-Marguerite Van Meirhaeghe. Zij werd te Ronse geboren op 27 april 1894 als dochter van Leopold Van Meirhaeghe en Victorine Provoyeur en overleed te Elsene-Brusdel op 1 juli 1965.

"De hofdignitaris die monnik werd. Pater Raymond Dinjaert, eregeneraal en hoofd van het Militair Huis van koning Boudewijn is overleden. Hij was 84. Met hem verdwijnt een van de boeiendste figuren die na de Tweede Wereldoorlog, meestal diskreet en achter de schermen, invloed hadden in de hoogste milieus van het land. Met hem ook gaat een buitengewoon briljant verstandig man, zo diep gelovig dat hij, op het hoogtepunt van een invloedrijke carrière het uniform en de eretekens terzijde schoof en intrad bij de Franciskanen.

Geboren in Flawinne op 26 januari 1900, liep Dinjaert school in Namen. Al vroeg viel hij op door zijn hard werken en zijn knap verstand. Als beroepsvrijwilliger volgde hij de kadettenschool. Hij werd als eerste van een promotie van 500 kandidaten toegelaten tot de Miliaire School. Later ging hij naar de Krijgsschool en het duurde niet lang of hij verscheen daar terug als professor. Hoofd van de inlichtingendienst was hij na de achttiendaagse veldtocht van 1940 gedurende vijf jaar krijgsgevangen in Duitsland. Vriend van Leopold III was hij enkele tijd diens raadgever. In 1951 werd hij vleugeladjutant van koning Boudewijn en in 1954 hoofd van diens Militair Huis.

Wij hebben Dinjaert gekend bij tientallen plechtigheden en koningsreizen als een vinnig officier, schitterend van de eretekens, gevreesd door de manschappen, uiterlijk gereserveerd, hautain, koel en hard, maar in de vertrouwde omgang prettig in de konversatie, gediensstig, met veel zin voor droge humor. Hij bekeek de lui die rond de koningen naar een houding zochten met ironie. Hij zag gauw wat waardeloos was, zodat men op recepties de indruk had dat hij slaperig was.

Van het leger had hij de degenstem bewaard die hem over zijn schuchterheid heen hielp. Hij kon spottend, skeptisch zijn, ook naar de meest vervelende hovelingen luisteren zonder dat één trek van zijn gelaat verroerde; hij kon minuten lang stil blijven van bewondering voor een landschap of een kunstwerk. In de uren dat het protocol mocht vergeten worden kon hij geestdriftig vertellen over zijn plannen, over het leven, over zijn lektuur, zijn kollectie kunstschaten.

Toen voor het eerst gemeld werd dat hij, na de dood van zijn vrouw, kloosterling zou worden, dachten velen dat het om een grap ging. Ik heb de dienst van de koning verlaten om in dienst te treden van de Koning der koningen.(zei hij). Ik heb wat men het aards geluk noemt ten volle beleefd. Wat de wereld kan bieden aan eer, carrière, geld, sukses en liefde is meer dan voor de meesten jarenlang mijn deel geweest. Ik ben er dankbaar om. Sedert de dood van mijn vrouw heb ik geleerd dat het aards geluk niet te versmeden is, dat het overweldigend kan zijn, maar dat het niet te vertrouwen is. Het is broos, vergankelijk en daarom tenslotte ook ontgoochelend. Langzaam heb ik ondervonden dat het priesterschap naar het ware geestelijk genot voert. Dit geestelijk geluk heeft zoveel méér waarde, is het enige dat telt omdat het blijvend is en rust brengt. Ik heb mijn gedachten en gevoelens daaromtrent neergeschreven in een boekje ("Réflexions"). Denk niet dat ik me wreken wil op de wereld of reageer tegen een ongeluk (het verlies van mijn vrouw) dat ik als een onrechtvaardigheid beschouw. Ik ben tot de vaststelling gekomen dat niets het geestelijk geluk kan evenaren. Daarom wil ik priester worden en ben ik blij dat alles zo evolueerde.

In december 1968 werd Dinjaert tot priester gewijd in de O.L.Vrouwkerk van de parochie Vogelzang te St.-Pieters-Woluwe door Mgr. H. Van Waeyenbergh, ererektor magnificus van de universiteit van Leuven. Pater Raymond sloot zich niet op in de studie : in de sfeer van Franciscus ging hij de armsten, de meest berooiden opzoeken, de meest ongelukkigigen en zieken bezoeken en opbeuren. Zijn geloof, zijn priesterschap waren geen pose : na het afbreken van zijn officiersloopbaan woonde hij, diskreet in een zijbeuk, op de Nationale Feestdag het Te Deum bij. Hij die het jaar voordien

midden de praal en pracht en de eerbewijzen schreed, omhangen met alle mogelijke decoraties, crelinten en grootlinten, was blootvoets op sandalen en droeg de schamele monnikspij. Hij keek lachend neer op de staatsie rondom hem, op de prachtige jurken, de schitterende uniformen, de vele bloemen, het goud en het brokaat. Hij vond het leuk dat bijna niemand hem herkende. Op dat moment bij hem gekomen te zijn, zijn handdruk gevoeld te hebben, behoort tot de onvergetelijke ogenblikken van het leven. Zelden heb ik iemand zoals hij toen lachend als een kind horen zeggen : "Ik ben gelukkig". (LDL. Nieuwsblad. januari 1985).

noot. In 'Kerk en Leven' van 9-16 februari 1985 verscheen van de hand van Felix Dalle eveneens een in memoriam.

.

S P R O K K E L S

- Nieuws van het Wapenfront :

Begin februari 1985 kregen we een voorlopig afschrift van de Wapenbrief, waarbij ons blazoen als oud familiewapen goedgekeurd en geregistreerd wordt door het Heraldisch College. Zodra de officiële Wapenbrief ons bereikt, zullen wij dit meedelen.

Dat dit lief mythologisch figuurtje ons reeds zeer vertrouwd is, weten we. Dat het ook nieuwe en frisse initiatieven zou doen ontstaan, hadden wij alleen durven dromen.

Iedereen kent ons Meerminneke dat op zoveel schouwen uitdagend onze familie benadert, naar een in hout gesculpteerd model door kunstenaar Filip Remmerie uit Pittem en door André Meirhaeghe uit Tielt in zand gegoten. Het was een ware revelatie op het Oudenaardse Meirhaeghefeest. Het kende en kent nog groot succes. Dan was er nog onze familievlag, ontworpen en gemaakt door Viviane Vande Putte en Daniël Meirhaeghe uit Wilsele, zelfde stam maar andere tak, kwam uit een onverwachte hoek met een meermin in geëmailleerd plaaster. En er is ondertussen nog veel meer :

- Op de jaarlijkse familiebijeenkomst te Kanegem van de afstammelingen van August Meirhaeghe en Estella-Maria Vander Meersch, ingericht door Guillaume Herman x Andrea Meirhaeghe en Albert Meirhaeghe x Mariette Lauwers - we waren dit keer met een negentigtal aan tafel - kwam Els Meirhaeghe, dochter van André, ons zeer aangenaam verrassen met een "zegelmeermin in chokolade" : originele snoepjes voor groot en klein. Els, dit was een meesterstukje van chokoladekunst. Misschien hebben vader André en moeder Simonne wel over jouw schouder je hun wijze raadgevingen over de vormgeving ingefluisterd, maar de ware enthousiaste meerminfan was jij! Dat je graag bijspringt om familie- of volksfeesten kleur en leven bij te brengen, daar is ons ouderwordende hart blij om. Els, doe voort! Niets is zo zoet als jouw meermin in chokola!

- Maar dat was niet alles. Bruno Huys, echtgenoot van Martine en schoonzoon van Guillaume Herman en Andrea Meirhaeghe, onze vlaggedrager van in Oudenaarde, die zijn hart in Kanegem verloor en naar Ruiselede ging wonen, deed Herman krijtwit worden met een miniatuur-witgipsen en zeer goed geslaagde meermin. Het werd een soevenir voor ieder aanwezig gezin dat het nieuwjaarsfeest bijwoonde. Dat Bruno en Martine een warm hart hebben voor dergelijke festiviteiten mochten wij al meerdere malen ervaren. Dank Bruno en een zoen van ons Trudeke!

- Enkele dagen na nieuwjaar kwam Geert Meirhaeghe, zoon van André en Simonne en broer van Els, met Sabine D'hont zijn vrouwtje, alweer met een ander werkstuk op de tafel. Het zit of het moet wel in de familie zitten. Voor ons lag een nieuwe meerminlekkerrij; vorm ontworpen door Geert en gebakken bij bakkerij Lecluyse te Desselgem. Een milde, goed geproportioneerde meermin in zandkoek. Dat wordt iets voor de volgende Meirhaeghefeeste zeggen Geert en Sabine. Ik wil hen graag geloven. Dat ware een familiale, originele versnapering om van te snoepen!

- Ons familiewapen trekt ook de wijde wereld in. Ik verzond namelijk twee grote wapenschilden naar Canada. Het ene werd aangevraagd door Mevrouw Van Geemeren-Van Meirhaeghe uit Berendrecht voor haar zuster in Canada. Het andere was voor een eigen familielid.

Gezien er nog regelmatig vraag is naar een of ander wapenschild of naar de sticker, hebben wij besloten alles nog éénmaal te hernemen. Het grote familiewapen in kleurendruk echter in zeer beperkte oplage (tien). Bij uitputting volgt de definitieve stop!

De drie uitgaven zijn alleen te verkrijgen op adres als voorheen. Schrijf of telefoneer naar Jan Meirhaeghe, Europastraat 15, 8770 te Ingelmunster. Postrekening : 000-0501608-21.

.

in en uit de brievenbus :

- dank aan Mevr. Zoë Van Meirhaeghe-Bral uit Brugge en de Hr. Cyriel Van Meirhaeghe uit St.-Amandsberg die ons het rouwbericht uit de krant toestuurden bij het overlijden van Cyrile Meirhaeghe uit Astene-Deinze.
- dank aan Willy Van Meerhaeghe uit Ronse en Richard-Daniël Meirhaeghe uit Oudenaarde voor de rouwzantjes.
- dank aan Mevr. Lucie Glorius echtg. E. Van Meirhaeghe uit Schelderode voor de aanvullende stamboomgegevens over haar familie. Zij bracht ons tevens op het spoor van de afstammelingen van burgemeester Kamiel Van Merhaeghe, over wie we in 't vorig meerminneke een vraag stelden. Haar briefpapier draagt ons familiewapen : zeer geslaagd!
- dank aan Mevr. Rosa Van Meirhaeghe echt. Janssens uit Aartselaar voor het rouwzantje van haar vader Alfons én voor de kopies van het trouwboekje van haar grootouders én voor die prachtige foto's uit de zeer oude doos!
- dank aan de Hr. Paul De Schuyter uit Kanegem voor de kopies over 'vliegenier Victor De Jonckheere', een aanverwant. We komen hier later zeker op terug!
- dank aan Dirk Simoens uit Ouwegem voor het rouwzantje van zijn grootvader Georges Van Meirhaeghe.
- dank aan Dr.L. Varlez uit Brussel voor nog maar eens een pak archiefmateriaal en een reeks foto's van het Oudenaardse familiefeest.
- dank voor de schriftelijke nieuwjaarswensen die we ontvingen van Denise Meirhaeghe uit Louvain-la-Neuve, Yvette Van Meirhaeghe Naessens uit Gentbrugge, de familie Van Meirhaeghe-Van Muylder uit Boechout, Zuster Hilde Meirhaeghe uit Kortrijk.
- dank aan André Meirhaeghe uit Tielt voor het krantenknipsel over pater Raymond Dinjaert.

- Op zaterdagmorgen 19 januari 1985 troffen we Ludo Van Meirhaeghe uit Schoten "te bed of niet te bed" aan met Jos Ghysen. Hij was een van de kwiskandidaten die opheldering moest brengen over de vraag : "terwijl de man aan het spreken was, stelde men vast dat hem een bepaalde valpartij bespaard was gebleven..." Hoewel Ludo niet op zijn tong gevallen was, rinkelde de kassa toch niet voor hem. Spijtig maar Helaas!
- We lazen in de Weekbode dat eind vorig jaar - begin dit jaar te Markegem een voetbaltornooi georganiseerd werd. Veertien amateursploegen betwistten aldaar de "Beker Schepen Vanmeerhaeghe". De ploeg 'Vanmeerhaeghe' zelf drong door tot de kwartfinales. Wie uiteindelijk de Beker won, vonden we niet terug.
- Gelezen in "L'Est-Eclair"(Frankrijk) van 15 november 1984 onder het streeknieuws 'le journal de Romilly' : een verslag van een expo-concours over vogels. Het artikel wordt geïllustreerd met een foto waarop Huguette Meirhaeghe echt. Cyrille Meirhaeghe uit Orvilliers Saint Julien staat afgebeeld, met op haar schouder haar 'superbe' papegaai. Huguette is inderdaad een verwoed ornitologe en we hadden al eens de kans om al haar exotische vogels te bewonderen in die indrukwekkende kooien die op de voorouderlijke boerderij opgetimmerd staan. Op een foto in de sportbladzijden herkennen we Julien Meirhaeghe, de schoonbroer van Huguette en we lezen in de bijgaande ondertitel : "parmi les animateurs dévoués, nous avons remarqué avec plaisir la présence de Julien Meirhaeghe de Mergey, ancien membre de la Commission du District et bien remis de son terrible accident". Julien is een der drijvende krachten achter het plaatselijk jeugdvoetbal en het verheugt ons evenzo dat hij na dat zware ongeval weer aan de beterende hand is.
- Er is een mens verdronken. In Het Nieuwsblad van 8 februari 1985 lazen we dit kort berichtje waarachter heel wat leed schuilgaat : "Kluisbergen : lijk opgehaald. Donderdagmorgen merkten werknemers aan de Ruiense elektriciteitscentrale een vreemd voorwerp in een van de sluisfilters. Het bleek het levenloze lichaam te zijn van de 42-jarige Robert Van Meirhaeghe uit Spiere-Helkijn. De man was sinds 15 november vermist. Het parket beval de overbrenging van het lichaam naar Gent voor een autopsie."
- Op vrijdagavond 23 november 1984 woonden we de opvoering bij van het pikante toneelstuk "Lente in Rome", door de Gentse Rederijkerskamer Mariën Theeren. We citeren uit de recensie die naderhand in Het Volk verscheen : "De filmversie van Jack Lemmon mocht er wezen, de opvoering door Mariën Theeren ook : Gerda Scherpereel-Meirhaeghe, Luk Vander Mispel en Henk Keymeulen zorgden als hoofdvertolkers van "Lente in Rome" voor een aanvaardbare vertolking van Samuel Taylors praatkomedie. De regie was van Juliaan Crommelinck. (...) Merkwaardig genoeg viel er een duidelijk verschil te merken tussen het deel voor en na de pauze. De figuratie bleef op het gepaste niveau, maar waar in het eerste deel de heren Vander Mispel en Keymeulen het stuk 'droegen', worden ze in het tweede deel door Gerda Meirhaeghe om zo te zeggen van scène gespeeld. Luk Vander Mispel verliest zich een beetje, maar weet zich door de springerige Gerda toch vrij snel te herpakken. Zij evolueert dan ook van het aarzelende, verlegen en bescheiden dametje naar de stijlvolle, enthousiaste actrice".

Einde citaat. Het acteren of totentrekken zit de Scherpereels blijkbaar in het bloed, want ook mijn schoonvader André en mijn schoonzuster Annemie Scherpereel stonden of staan nog steeds op de planken bij toneelgroep 'Meer Vreugde' uit Oostrozebeke, waar ook Gerda haar eerste toneelstappen zette. En misschien heeft Chris Lomme -u weet wel, Marieke uit Schipper naast Mathilde- ook wel haar talent van de Scherpereels geërfd? Haar moeder is namelijk ook een Scherpereel en was (opera) actrice te Kortrijk. Proficiat, wederhelpt, met die opvoering en met die goeie kritieken. Ondertussen kan de lezer zich goed voorstellen hoe ik hier ook thuis van de scène gespeeld word door dit alles behalve aarzelend, verlegen en bescheiden dametje... 't Leven is een schouwtoneel en ik heb meer dan mijn deel!

- Onlangs gelezen in de krant, onder de titel : "lesbische vrouwen kunnen samen een kind verwekken": "Zoals de biotechnologie zich nu ontwikkelt zullen in de toekomst twee vrouwen samen een kind kunnen krijgen. Dat zal dan gebeuren door het versmelten van twee eicellen, zoals dat nu al met lichaamcellen kan". Dat vertelde prof. Rörsch die ook wees op de wettelijke en filosofische gevolgen van deze ontwikkelingen in de biotechnologie. Ook voor de genealogie of stamboomkunde zal dit natuurlijk tal van gevolgen hebben. Ik zie het al gebeuren hoe in 't jaar 2385 iemand zijn stamboom begint uit te pluizen en dan tot de konkluzie komt dat hij niet, zoals de Van Meirhaeghes, één stammoeder heeft, maar wel... twee stammoeders! De techniek staat voor niets, zei de renner, en hij schildte een peer met zijne velo!

.

en Adam gewon Seth

- Jochen De Palmenaere, geboren te Wetteren op 20 maart 1984. zoon van Rudy De Palmenaere en Marleen Dhondt. kleinzoon van Marcel Dhondt en Rosa Vande Velde. achterkleinzoon van Emiel Dhondt en Maria Martha Van Meirhaeghe.
- Anneleen Van Nieuwenhuyze, geboren te Tielt op 18 juli 1984. dochter van Piet Van Nieuwenhuyze en Mieke Lambert. kleindochter van Marcel Lambert en Josephine Meirhaeghe.
- Melissa Rogiers, geboren te Gent op .. 11.1984. dochter van Eddy Rogiers en Marion Van Meirhaeghe uit Gent. kleindochter van ...
- Ramona Van Meirhaeghe, geboren te Gent op 30 november 1984. dochter van Marc Van Meirhaeghe en Annick Willems uit Mrelbeke kleindochter van Albert Van Meirhaeghe en Germaine Vande Velde.

wij denken aan

- Alfons Van Meirhaeghe, echtgenoot van Mevr. Madeleine Marseloo. geboren te Hoboken op 25 juli 1912 en overleden te Antwerpen op 26 september 1983.
- André Willems, weduwnaar van Mevr. Suzanna Piens. geboren te Eke op 18 juli 1915 en overleden te Gent op .. oktober 1984. Hij was de zoon van Vital Willems en Maria Emilie Van Meirhaeghe.

- Cyrile Meirhaeghe, echtgenoot van Mevr. Martha Claeys.
geboren te Kanegem op 18 december 1914 en overleden te Gent-AZ.
op 26 november 1984.
- Raymond Dinjaert, weduwnaar van Mevr. Marguarite Van Meerhaeghe.
geboren op 26 juni 1900 te Flawinne en overleden te Sint-
Pieters-Woluwe op 5 januari 1985.
- Georges Van Meirhaeghe, echtgenoot van Mevr. Madeleine Rogge.
geboren te Ouwegem op 21 augustus 1897 en overleden te Ouden-
aarde op 8 januari 1985.

.

In 't vorig Meerminneke zegden we dat we binnenkort het Liedboek van ons (over)-grootvader Theopiel Vander Meersch zouden uitgeven. De straatzanger die zestig jaar geleden overleed. We zijn volop bezig met het persklaar maken van dit boek en we danken langs deze weg de vele mensen, familieleden en geïnteresseerden, die reeds voorintekenden op deze publicatie. Tussen de verzamelde volksliedjes ontdekten we het liedje "Mijn Stamboom", dat hoogstwaarschijnlijk door hem gedicht werd en dat vast en zeker op zijn repertoire stond. Hieronder drukken we, bij wijze van voorpublicatie, de tekst af, die een thema behandelt dat ons zo nauw aan het hart ligt. In dit grappige liedje steekt Vermeerschke de draak met al die verwaande ijdeluiten voor wie stambomen slechts "stoefen en pochen" betekent. Een plezante les in nederigheid! Wie dit liedje kent gelieve ons te kontakteren. Kent iemand nog de melodie ?

MIJN STAMBOOM

'k Kan voor 't minst zoolang onthouden
als de langste mensch op aard
en 't is wonder om bemerken
hoe 't al in dat hoofd vergaart
'k weet mijn stamboom gansch van buiten
'k heb een broeder officier
en aan 't Hof zijn van ons kozens
in de kamers 'k heb er vier!

publiek : Wat zegt gij? Van die rij?
En uw grootvader? Was dat geen scharesliep?

zanger : Wat?! Mijn grootvader scharesliep?

Mijne nicht trouwd' een minister
en mijn broeder is pastoor
en mijn schoonbroer heet De Rotschild
en mijn vader was doctoor
'k heb een neef die generaal is
en zijn vrouw is barones
en haar zuster geeft de kinders
van de Graaf van Vlaandren les!

publiek : Wat zegt gij? Van die rij?
En uw oom? Gaat die niet met noten rond?

zanger : Wat?! Mijn oom met noten rond gaan?

Wij zijn eerlijk en de deuren
 van 't gerechtshof en 't gevang
 bleven steeds voor ons gesloten
 'k weet dat heel mijn leven lang
 de minister van Justicie
 noemt precies gelijk ik heet
 en mijn neef is van 't beroepshof
 zie ons handslag, geld en eed!

publiek : Wat zegt gij? Van die rij?
 En uw zoon? Werd die niet veroordeeld om kie-
 kens te stelen?

zanger : Wat?! Mijn zoon, kiekens stelen?

Steeds getrouw aan Vorst en Koning
 minnen wij ons Vaderland
 en voor Belgie rijk en machtig
 hebben wij ons bloed verpand
 Breydel was van mijn familie
Willem Tell, Jan Bart en Ney
 de Mérode en Vander Smissen
 zijn kozijns van moeders zij!

publiek : Wat zegt gij? Van die rij?
 En 't is toch uw oom die Belgie in '92 verra-
 den heeft?

zanger : Wat?! Mijn oom Belgie verraden?

En ten is niet om te stoefen
 maar verstandig en geleerd
 zijn wij al in ons familie
 d'een dicht, d'ander compseert
 mijn zoon heeft een boek geschreven
 en mijn vrouw is dichteres
 en haar broeder is een bisschop
 en haar zuster is abdes!

publiek : Wat zegt gij? Van die rij?
 En zijn er in 't zottekot geen tien die uw
 naam dragen? enz...

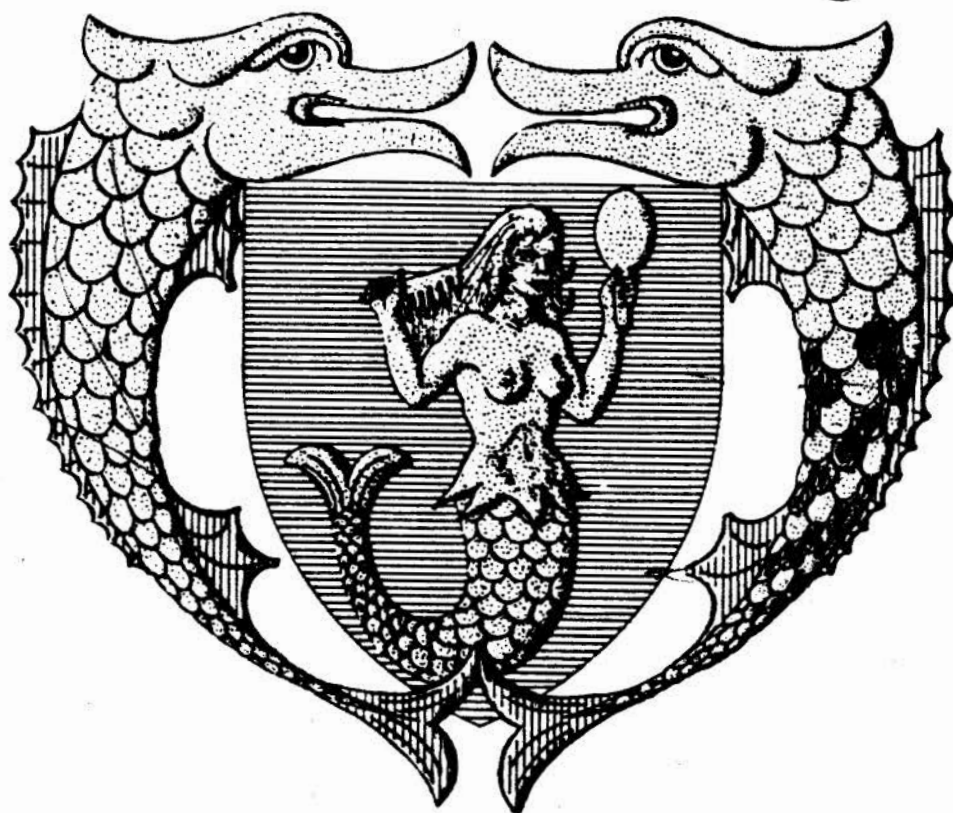
Zie nu kent gij mijn familie
 ja 'k ben fier op mijnen boom
 niemand heeft zo schoone takken
 dat verwed ik zonder schroom
 wij zijn braaf, geleerd, verstandig
 niemand die 't betwisten zal
 wij zijn rijk en zijn geen stoefers
 eerlijk zijn wij bovenal!

publiek : Wat zegt gij? Van die rij?
 En die portemonnaie die ge daar geknipt hebt?
 Tast eens in uw zakken!

zanger : Ik?? Een portemonnaie geknipt? Een proces tot
 eerherstel! Loopt eens om een tribunaal!!
 Maar...laat mij eens tasten nog...
 ja, gij hebt gelijk dan toch!
 Maar op mijn woord van eer
 't was zonder weten!

refrein : Wie heeft dat nog ooit geweten?
 't Is een echte schand!
 Gauw die vent op straat gesmeten
 Leen me een hand!

't Meerminneke

(van) Meirhaeghe's
Familiekontaktblad

Lieve Lezers,

Bij wijze van inleiding tot dit 18de Meerminneke, drukken we maar onmiddellijk de toets van onze bandrecorder in en geven het woord aan Trudeke :

"...plons!...splash!...spetter...druip...druip... geef mij die handdoek eens... wrijf... wrijf... oké! Drie maanden terug sprak ik U over de problemen van de watervervuiling die wij meerminnen en -mannen aan den lijve ondervinden. Maar dit is niet het enige probleem waarmee wij af te rekenen hebben. Ook onze rust en privacy worden voortdurend zwaar geschonden door uw soortgenoten. Dichters schrijven dan wel met veel mooie woorden over de tijdeloze rust die van de zee uitgaat, maar de werkelijkheid is helemaal anders! Het Kanaal en de Noordzee -de Moordzee, zeggen wij- waar ik mijn thuisbasis heb, is een der drukste scheepvaartroutes ter wereld. Je moet verdomd goed uitkijken alvorens je een zeestraat oversteekt, want voor je 't weet word je door zo'n jetfoil of hoovercraft overvaren! Je moet niet vragen welk een verkeersdrukte het daar is met drie wereldhavens op een rij : Dunkerque, Antwerpen en Rotterdam. Dag en nacht trekt dat geraas over ons heen. Kortgeleden installeerde men daarenboven nog olieboorplatforms! De trillingen, voelbaar tot in onze huizen. Om zeeziek van te worden. Het loopt werkelijk de spuigaten uit! De kalme rust van vroeger komt nooit meer terug. Toen zeilden de karvelen en de klippers bijna geluids- en geruisloos voorbij, als reusachtige zwanen. Je hoorde de zeemannsliederen over de golven weerklinken en dat stoorde ons niet. Integendeel; we vonden dat leuk en ik ken al die liedjes nog uit het hoofd. Maar Jan, Piet, Joris en Korneel zijn allang dood... Naast al die verkeersdrukte wordt onze rust ook grondig verstoord door de oorlogen die u steeds vaker met mekaar uitvecht. Tot voor enkele jaren was zo'n zee-oorlog een zeldzaamheid. Ik herinner me uit vroeger tijden slechts twee zeeslagen van enige omvang : die keer toen koning Filips II met zijn zagezegd Onoverwinnelijke Armada tevergeefs Engeland probeerde te veroveren én die keer toen Napoleon er van langs kreeg bij Trafalgar. Ik zei het reeds, zoiets voltrok zich hoogstens om de zoveel eeuwen eens en de hinder die dat veroorzaakte was niks, vergeleken met wat er de laatste eeuw gebeurd is! Twee wereldoorlogen in nog geen dertig jaar tijd! Vooral de laatste keer hadden we het erg te verduren. De Slag om Engeland, weet je wel. Ik vraag me af wat iedereen daar gaat zoeken, wetende dat de drankhuizen daar meer gesloten dan open zijn. En dan D-Day, de over steek en de landing in Normandië. Ik herinner me het nog als de dag van gisteren. Zo'n vloot hadden we nooit eerder gezien en lawaai mensen!! Onvoorstelbaar! Dit keer gingen de Duitsers kopje onder en dat was maar goed ook. Want zij waren het die in de eerste oorlog de duikboten van stapel lieten lopen. Daar waren we niet mee in ons sas hoor!

Tenslotte voltrok die verkeersdrukte en dat oorlogsgeweld zich vooral aan de zeespiegel, maar met de komst van de duikboot waren we nu ook al niet meer veilig in onze diepste schuilplaatsen. Waarom we zo argwanend geworden zijn tegenover de mens, heb ik u onderhand al duidelijk gemaakt. Nu moeten we ook nog konstant op onze hoede zijn om niet ontdekt te worden. Want u kent dat wel : eerst komen de wetenschappers met de beste bedoelingen, al vlug volgen de opdringerige toeristen en tenslotte wordt de jacht geopend. Tot meerdere glorie van de kakmadammen die persé een geschud handtasje in meerminhuid willen. Nee, u moet het tegendeel niet beweren : dat we in wederzijds respect zouden kunnen leven? Ik weet heel goed dat u zelfs andere mensenrassen en volkeren als minderwaardig beschouwt, laat staan dat u ons, die slechts half-mensen zijn, op voet van gelijkheid zoudt behandelen. Nee! We bepalen zelf wel waar, wanneer en met wie we in contact willen treden. Zo heb ik ook u uitgekozen en daarmee hoeft u nog niet hoog op te lopen. Ook u bent een menselijk, al te menselijk produkt en ik heb u gekontakteerd, niet alleen omdat u de stambewaarder bent van het geslacht dat ik in bescherming genomen heb, maar vooral omdat u nog in sprookjes gelooft en dus in mij. Ik heb er een droge keel van gekregen. Ik moet dringend weer te water. De groeten aan al de uwen en tot over enkele maanden.... duik... zwem... zwem... zwem... "

In het hoofdartikel spitsen we onze aandacht toe op twee voor iedere stambomer heel belangrijke instellingen uit het Ancien Régime : de poorterij en de wezerij. Het archiefmateriaal dat in verband met deze instellingen bewaard bleef, met name de poortersboeken en de wezerijregisters, bevat een schat aan informatie, zonder dewelke échte familiegeschiedenis niet geschreven kan worden. Na een beknopte theoretische beschouwing hieromtrent, stappen we over naar de praktijk door de analyse van een wezerij-akte uit 1413. Een boedelbeschrijving die ons heel wat weet te vertellen over ene Jan Van Meerhaeghe die tussen 1350 en 1420 te Wortegem leefde.

In dit Meerminneke introduceren we ook een nieuwe rubriek, waarin we in afleveringen de inventaris van onze verzameling doodzantjes zullen publiceren. U zult er de namen aantreffen van hen die u ooit nabij waren en dit repertorium biedt u ook de mogelijkheid om u een idee te vormen waar de Van Meerhaeghes zoal geleefd hebben.

De sprokkelrubriek omvat een bont allegaartje familienieuws. De meest uiteenlopende weetjes die echter allemaal onder de noemer "Van Meirhaeghe" kunnen samengebracht worden.

Mogen we tenslotte aan hen die hun abonnement nog niet hernieuwd hebben vragen om dit zo spoedig mogelijk in orde te brengen. Gelieve ook adreswijzigingen te signaleren. Hoewel we bij elke verzending nauwkeurig nagaan of iedereen wel het nummer zal ontvangen waarop hij recht heeft, gebeurt het toch soms dat het Meerminneke niet terecht komt. Geef ons een seintje. Dan ontvangt u bij de volgende kwartaalzending het ontbrekende nummer. Het is ons namelijk door de Posterijen niet toegestaan om buiten de vaste tijdstippen (maart, juni, september, december) losse nummers te versturen.

Tenslotte wensen we jullie na dit zeer natte voorjaar een kurkdroge zomer. We zien mekaar terug in september.

de stambewaarders

Herman Meirhaeghe
Ledeberg-Gent

Jan Meirhaeghe
Ingelmunster

POORTERIJ en WEZERIJ

Sedert Adam en Eva of sinds het verschijnen van de "moderne mens" -de homo sapiens sapiens, die zelf reeds het resultaat was van miljoenen jaren evolutie- zouden drie à vierduizend generaties ons zijn voorgegaan.

Sedert het begin van de jaren 1200, toen onze eerste stamvader uit de anonimiteit trad en de naam "Van Meirhaeghe" aënnam, volgden ongeveer 25 generaties mekaar op. Een getal dat tot bescheidenheid noodt, gezien in het licht van de evolutiegeschiedenis van onze soort. Toch is het vrij uitzonderlijk dat we de sporen van een gewone familie als de onze tot acht eeuwen terug kunnen volgen. Adellijke geslachten kunnen aan hun genealogie nog wel een paar eeuwen toevoegen, maar dan staan ook zij voor de onvermijdelijke blinde muur.

Ons stamboomwerk wordt volledig bepaald door het al dan niet voorhanden zijn van geschreven bronnen en daarin doet de kleine man pas zijn intrede vanaf de 13de eeuw. Het is een werk van jaren om die zeven à acht eeuwen familiegeschiedenis ten gronde te bestuderen en de moeilijkheden vermenigvuldigen zich naarmate we verder in het verleden teruggaan. Zolang we ons kunnen behelpen met de Registers Van de Burgerlijke Stand, die in de vorm zoals wij die nu kennen bij ons werden ingevoerd rond het jaar 1800, gaat alles nog vlot. Die registers van geboorte, huwelijk en overlijden werden door de gemeentebeambten nauwgezet bijgehouden, bevatten veel informatie en zijn voor de leek vrij goed leesbaar. Vóór de Franse Revolutie, tijdens het Ancien Régime dus, was het de plaatselijke geestelijkheid die zich over die registers ontfermde. Op het Concilie van Trente (1545-1563) werd beslist dat de parochiegeestelijkheid deze taak nauwkeurig ter harte moest nemen, doch in onze gewesten begon men daar pas goed werk van te maken vanaf 1600. Hier rijzen de eerste serieuze problemen. De akten zijn in het Latijn gesteld, bevatten heel wat minder informatie die dan nog vaak onnauwkeurig is en ook het "oud handschrift" laat zich niet makkelijk lezen. Daarenboven zijn niet weinig parochieregisters in de loop der tijden beschadigd of vernietigd geworden. Ze bevatten leemtes, zijn soms onleesbaar of zijn zelfs doodgewoon verloren gegaan. Te Kanegem gaan ze bijvoorbeeld slechts terug tot omstreeks 1647, hoewel we met zekerheid weten dat ze reeds vroeger bestaan hebben. Globaal gesteld mogen we zeggen dat we vóór 1600 geen geboorte-, huwelijks- en overlijdensregisters meer voorhanden hebben en dan begint de pret! Voor veel genealogen eindigt hier dan ook het stamboomavontuur...

Achteraf beschouwd waren wij echter in 't jaar 1600 nog maar halfweg en slaagden wij er in nog 400 jaar dieper in het verleden af te dalen. Om de geschiedenis van de Van Meirhaeghes tussen 1600 en 1200 te schrijven, hebben we gebruik gemaakt van talloze andere bronnen. De twee belangrijkste daarvan zijn misschien wel de poorterij en de wezerij. Zonder deze twee bronnen zou het onmogelijk geweest zijn om onze stamboom zover uit te bouwen, laat staan om een gestoffeerde kroniek over onze voorouders te schrijven. Hieronder gaan we dieper in op deze twee begrippen. Het is trouwens noodzakelijk om een idee te hebben omtrent de werking van deze twee belangrijke instellingen uit het Ancien Régime, willen we onze familiegeschiedenis beter begrijpen.

Poorterschap en poortერი

Een inwoner van een stad die burgerrecht had wordt poorter genoemd. De poortერი is de rechtsband tussen een individu en een bevoorrechte stad, waardoor dat individu tegenover en door die stad, buiten het genot van burgerlijke rechten, ook voorrechten geniet. Niet alleen de inwoners van zo'n stad, doch ook de mensen die buiten de stadspoorten of "op den buiten" woonden, konden het poorterschap verwerven. Zij worden dan "buitenpoorters" genoemd. Tijdens de middeleeuwen gebeurde het vaak dat lijfeigenen of onvrijen het domein van hun heer op het platteland ontvluchtten. Zij zochten dan hun heil bij de "portus" of de stad. Om hun vrijheid te bezegelen probeerden ze het poortersstatuut te verwerven.

Onze Wortegemse voorouders woonden binnen de kasselrij van Oudenaarde. Zo'n kasselrij kunnen we vergelijken met onze huidige provincies. De hoofdplaats van de kasselrij Oudenaarde was de stad Oudenaarde zelf en de bewoners van de dorpen uit de kasselrij konden poorter worden van de stad Oudenaarde (of ook van Pamele-Oudenaarde). De Wortegemse Van Meirhaeghes werden buitenpoorters van Pamele en van Oudenaarde. Als mijn stamvader Jan in 1635 naar Kanegem verhuist, komt hij in de kasselrij van Kortrijk terecht. De Kanegemse Meirhaeghes uit de 17de en de 18de eeuw werden dan ook buitenpoorters van de stad Kortrijk.

Wanneer iemand nu het poorterschap verwierf, werd zijn naam in het poortersboek ingeschreven. We vinden onze voorouders van bij het begin van de jaren 1300 tot op het einde van de 18de eeuw in die poortersboeken terug. De poortერი werd door de hervormingen van de Franse Revolutie opgeheven in 1795.

We zullen verder zien dat het poorterschap erfelijk was. In het poortersboek staan dan ook de namen genoteerd van alle afstammelingen van een bepaalde poorter, vaak over een periode van verschillende eeuwen! Het spreekt voor zich dat deze boeken een uitzonderlijke en waardevolle bron vormen, daar we, zoals in ons geval, er schematisch een komplette stamboom aantreffen, gespreid over verschillende generaties.

Zo staan op folio 189 van het Oude Poortersboek van Oudenaarde, onder de rubriek "Wortighem", de volgende naamgenoten genoteerd :

<ul style="list-style-type: none"> -Jan Van Merhaghe fs(zoon van) Gillis -Gillis Van Merhaghe, Jans zone -Jan Van Merhage fs Gillis
--

In één klap vangen we hier dus vier generaties Van Meirhaeghes die leefden tussen 1350 en 1450. Van Jan Van Merhage die de reeks afsluit weten we dus dat hij de zoon was van Gillis, de kleinzoon van Jan en de achterkleinzoon van Gillis Van Merhage.

Hoe kon je nu poorter worden?

Er waren verschillende manieren om het poorterschap te verwerven. Men kon "poorter van verzitte" worden door één jaar en één dag binnen de stad te gaan wonen. Het poorterschap werd ook soms als een gunst geschonken aan verdienstelijke personen. De eenvoudigste manier bestond er in het poorterschap te kopen, zoals de Van Meirhaeghes gedaan hebben. Om dit laatste te illustreren citeren we twee inschrijvingen uit het "poortersbouc der Ste ende Caele van Audenaerde" :

"Jan Van Meerhaghe van Wartighem cochte sijn poerterschap int jaer mccc en xiiij svriendages naer sente Martints dach in den winter" of Jan Van Meerhaeghe van Wortegem kocht zijn poorterschap in 't jaar 1314, 's vrijdags na Sint Maarten in de winter.

"Gillis van meerhaghe van Wartighem cochte sijn portersceep int jaer ons heeren mccc en xlvi in sente matheeusdaghe ende heeft vuldaen datter toe behoert"

of Gillis Van Meerhaeghe van Wortegem kocht zijn poorterschap in 1346 op St.-Mattheusdag.

Bij de Kortrijkse buitenpoorters vinden we onder de rubriek Kane-gem : "1668, Jan Meyerhaeghe fs Rogiers : bij coope".

De kinderen van een poorter erfden dan het poorterschap van hun vader, mits het in acht nemen van bepaalde regels. Zo verloor een dochter van een poorter haar rechten als ze met een niet-poorter huwde. De nakomelingen van Gillis Van Meerhaeghe, die zijn poorterschap kocht in 1346, waren dus allen "poorter van hoirie" of door overerving. (hoir of oir = erfgenaam)

Waarom werd iemand poorter?

In één zin samengevat zouden we kunnen zeggen dat iemand poorter werd omdat hij daar voordeel bij haalde. We vermelden hier enkele voorrechten die vooral voor onze buitenpoorters belangrijk waren. Zeer belangrijk was de vrijwaring van "issue of tiendepenning". Dit was een belasting van 10% op alle goederen die de stad kon opeisen van niet-poorters. Het poorterschap beschermde hen ook tegen de opeising van het "beste catheil of beste hoofd", wat een soort successierecht was. De heer mocht namelijk in niet-poorterlijke sterfhuizen het beste stuk vee of huismeubel uit de erfenis opvorderen. Een ander belangrijk recht was het recht op beroep bij de stedelijke rechtspraak. Hierdoor probeerden de poorters zich te beschermen tegen de almacht van de toenmalige dorpsheren (edelen of kloosterabten). Zo konden zij hun geschillen of processen voor de meer onbevooroordeelde stadsrechtbank laten behandelen, in plaats van voor de dorpsrechtbank of vierschaar.

De poorter had natuurlijk ook plichten. Wij wijzen hier alleen, naast de eventuele betaling van het inschrijvingsrecht of koopgeld, ook op hun verplichte jaarlijkse bijdrage of abonnementsgeld. Ze moesten tevens een vaste verblijfsplaats hebben binnen de stad of kasselrij. Die verplichtingen wogen echter zeker niet op tegenover de vele voorrechten waarvan ze konden genieten.

Samenvattend kunnen we stellen dat het poorterschap aanvankelijk gericht was tegen de willekeur van de dorpsheren. Poorterschap maakt vrij! De lijfeigenen kregen behalve reële voorrechten, een nieuw juridisch statuut : de vrijheid.

Poorterlijke sterfhuizen en de Wezerij.

Als er bij het overlijden van een der ouders minderjarige kinderen achterblijven wordt een boedelbeschrijving, een boedelstaat of een staat van goed opgemaakt door het stedelijke wezerijbestuur. Alle roerende en onroerende goederen worden opgesomd en geschat om zo het wezegeld te berekenen of de erfenis te verdelen. Terzelfdertijd worden de voogden en de "borgers" aangesteld.

Als men rekening houdt met de korte levensduur, de hoge sterfte en de relatief late volwassenheid (25 jaar), dan weet men dat er bij een overlijden van een der ouders bijna altijd minderjarige kinderen achterbleven. Ook boedelbeschrijvingen waarin alle erfgenamen meerderjarig waren, werden ook vaak voor de stadsschepenen gebracht (zie onderstaand voorbeeld). Daarbij komt nog dat ook bij eventuele onenigheid tussen de erfgenamen eveneens een boedelstaat werd opgemaakt. Al die boedelbeschrijvingen werden in de wezerijregisters gebundeld die, gelukkig voor ons, bewaard bleven. Vandaar dat wij van ieder voorouderpaar één, twee tot drie boedelstaten terug vonden over de periode van 1400 tot 1800 !!! Een enorme bron van informatie natuurlijk, waardoor we ons een duidelijk beeld kunnen vormen van de familiale toestand, hun woonplaats, hun beroep, hun bezittingen en vermogen, hun status, hun levenswijze etc...

Als de poortersboeken ons dus het geraamte van onze stamboom leverden, dan konden we o.a. met de gegevens uit de wezerijregisters daar een levende geschiedenis van vlees en bloed van maken.

Hieronder volgt de tekst van een der oudste boedelbeschrijvingen uit ons familie-archief, gesteld in het "oud Vlaams", zoals het in het begin van de jaren 1400 geschreven werd. Voor een goed begrip hebben we -tussen haakjes- bepaalde woorden hertaald. Een kopie van het oorspronkelijk, door de tijd vervaagde handschrift gaat als bijlage. Naderhand proberen we via een analyse zoveel mogelijk informatie te puren uit deze beknopte, maar daarom niet minder interessante 'staat van goed':

Van Mergrieten alven Vander Beken, Jans wijf was Van Meerhaghe.

Dit es Gillis Van Meerhaghe, Jans ende Mergriete sone, goedinghe ende lot :

- ~~es~~ so es Gillis vorseid ghepait ende verghenought (gepaaid en vergenoegd) als van zinen deele van alden inaeleken cateilen (goederen) vanden coerne (koren) ende vanden coybeesten (koeibeesten).
- item hier toe bernaerts velt, een bundre lants (geschat op) 5 schellingen (de roede) heft : 100 pond.
- item op tcot, 6 vierendeelen lants op 4 schellingen, : 120 pond.
- item de heelt (helft) vanden hoolenmersch, 3 vierendeelen groet (groot) op 3 schellingen : 45 ponden.
- item den buelc (grasbilk of bulk) vor de hofstede, 7 honderd lants groet, op 2 schellingen : 17 ponden-10 schellingen.
- item in waienden cateilen op dit selve : 4 pond - 10 schellingen.
- item op den huevel de heelt van eenen alven bundre, op 3 schell. heft : 30 ponden.
- item de heelt vanden buelke opde merghelput, half vierendeel, op 5 schellingen : 12 pond - 10 schellingen.
- item op den heelt oestwert (oostwaarts) in cateilen : 3 pond-16 s.
- item inde hofstede, 3,5 honderd lants, op 6 schellingen : 26 pond - 10 schellingen.
- item een wonhuus (woonhuis) op dese vorseide stede over : 36 pond.
- item eene poest (stal) over : 7 ponden.
- item een hovenbuer (bakhuis) over : 2 ponden.
- item alle de waiende vanden wonhuse ende vanden hovenbuere oestweert over : 12 ponden.
- item alle de waiende cateilen daer dwonhuus (het woonhuis) op staet over : 3 pond - 12 schellingen.

Van ...
martha...

Die ...
sone ...

Die ...
als ...
niet ...
In ...
6 ...
het ...
groot ...
stede ...
tandelen ...
de ...
trium ...
bi ...
Waar ...
en ...
op ...
It ...
land ...
on ...
op ...

Van ...
Ind ...
Dacht ...
Van ...
en ...
Bouw ...
Wille ...
Went ...
Saken ...
Zijn ...
Van ...
P. ...
Dit ...
Jant ...
Dal ...
Hun ...

Item voert (verder) so es Willem de Tavernier over ende inden name van zine wive (vrouw), Jans ende Mergrieten dochter was, wel ghepait ende verghenoucht als van al zinen deele dat hem ende zine wive toecommen ende verstorven (geërfd) mach zijn van Janne ende Mergrieten bovenghenomt (voornoemd).

Ende mids desen hebben Jan ende Willems wijf ende Willem over hare als haer wettelic man ende voeghd (voogd) elc anderen quite ghescollen (kwijtgescholden) ter kennessen van ons Willem Cabbelliau ende zine ghesellen (stadsweesheren).

Ende mids desen so moet Jan Van Meerhaeghe Willem Den Tavernier gheven 20 ponden ende die te betaelne te twee paimente (twee afbetalingen), dats te wetene, deen heelt ende deerste payment te sente Jans daghe in midden somer (eind juni) als men scriven sal 1413 ende dander heelt ende dander paiement te Sint Martins messe (11 november) int selve jaer.

Analyse van deze 'staat van goed'.

1. Gezinssituatie.

Op basis van de gegevens uit deze boedelstaat zien we hoe het gezin van Jan Van Meerhaeghe was samengesteld, op het ogenblik van het overlijden van zijn echtgenote die hier met naam genoemd wordt.

Als we weten dat in de oude bronnen de vrouwen veel minder vaak geciteerd worden dan de mannen, dan plukken we hier een eerste belangrijk gegeven. Jan Van Meerhaeghe was dus gehuwd met Mergriete Vander Beken, een dochter uit een geslacht dat tijdens de 15de eeuw enkele schepenen van de heerlijkheid van Walem voortbracht.

De Jan Van Meerhaeghe uit deze erfverdeling is dezelfde als die "Jan Van Merhaghe fs. Gillis" uit het poortersboek. (zie pag.4) Hij werd omstreeks 1345 geboren als zoon van Gillis Van Meerhaeghe. Hij moet omstreeks 1370 gehuwd zijn met Griete Vander Beken. Als zij in 1413 overlijdt blijken twee meerderjarige kinderen in leven te zijn : Gillis Van Meerhaeghe, die naar zijn grootvader genoemd werd, en een dochter wiens naam niet vermeld wordt. Een illustratie van wat we daarnet schreven over het verwaarlozen van vrouwennamen in de archiefteksten. Die dochter is gehuwd met Willem De Tavernier die bij de erfverdeling optreedt "inden name van zine wive, Jans ende Mergrieten dochter". Laatstgenoemden zullen hoogstwaarschijnlijk meer dan twee kinderen gehad hebben die echter, gezien de hoge kindersterfte, op jonge leeftijd gestorven zijn. Wanneer moeder Vander Beken sterft moet zij ongeveer 65 jaar oud geweest zijn. Jan Van Meerhaeghe blijft dus achter als weduwnaar en we vermoeden dat hij omstreeks 1420 overleden is, wellicht in het huis van zijn zoon bij wie hij inwoonde.

2. Bezittingen en vermogen.

Uit de erfverdeling blijkt dat zoon Gillis de onroerende goederen erft, met name de ouderlijke hofstede en het daarbij horende land. De hoeve zelf bestaat uit een "wonhuus", een "poest" en een "hoverbuer" en omvat 4,5 bunder of 6 à 6,5 hectaren land. De landerijen hebben een totale oppervlakte van meer dan zes hectaren, waarvan 71% akkerland en 29% weide, meersch of bilk.

Zetten we de gegevens uit deze boedelstaat op een rijtje in onderstaand schema :

A. Gebouwen geschatte waarde

- woonhuis	36 ponden
- stal	7 ponden
- bakhuis	2 ponden
totaal	<u>45 ponden</u>

B. Gronden

<u>naam perceel</u>	<u>oppervlakte</u>	<u>grondwaarde per roede</u>	<u>totaal geschatte waarde</u>
- bernaertsvelt	1 bunder	5 schelling	100 pond
- op tcot	6 vierendeel	4 schelling	120 pond
- hoolenmersch	3 vierendeel	3 schelling	45 pond
- buelc hofstede	7 hond.lands	2 schelling	17 pond 10 sch.
- opden huevel	0,5 bunder	3 schelling	30 pond
- buelk merghelput	0,5 vierendl.	5 schelling	12 pond 10 sch.
- inde hefstede	3,5 hond.lands	6 schelling	26 pond 10 sch.
- totaal	4,5 bunder = 6,3 hectare		<u>351 pnd 10 sch.</u>

C. Waaiende catheilen

- totaal : 23 pond 18 schellingen.

De gronden van de boerderij zijn opgesplitst in een zevental percelen die naar aloud gebruik meestal een specifieke naam dragen en waarvan de waarde in verhouding staat tot de kwaliteit van de grond. Zo wordt de "bolk voor de hofstede" op 2 schellingen per roede en de akkers op "bernaertsvelt" op 5 schellingen de roede geschat. De totale geschatte waarde van die 6,3 hectaren bedraagt 351 ponden en 10 schellingen.

De gebouwen -woonhuis, stal en ovenbuur- vertegenwoordigen een bedrag van 45 ponden.

De "waaiende catheilen" -bomen, hagen, struiken, gewassen- worden geschat op 23 ponden en 18 schellingen.

De hofstede in haar geheel wordt geschat op 420 ponden en 8 schellingen. Het is riskant om dit bedrag om te rekenen in hedendaagse munt, maar misschien mogen we stellen dat dit hoefetje vandaag om en bij de drie miljoen zou kosten. Met zijn hofstede van meer dan zes hectaren behoorde Jan Van Meerhaeghe zeker tot de middelgrote landbouwers van het dorp.

Als we de afzonderlijke bedragen van nabij bekijken, valt het ons op hoe relatief laag de gebouwen geschat worden : 45 ponden. Dat is slechts zoveel als de "hoolenmersch", een stuk weide van ongeveer één hectare. Het woonhuis dat Jan en Gillis betrokken zal wellicht een bescheiden bouwsel geweest zijn, waarvan de muren niet in baksteen, maar wel in leem opgetrokken waren. Een typische boerenwoning zoals we ze in Bokrijk nog kunnen bewonderen. Het kapitaal van boer Van Meerhaeghe zat voornamelijk in de grond. Welke gewassen hij op zijn akkers teelt, is niet precies omschreven, evenmin als het vee dat hij op stal heeft staan. Wel is er in de openingsparagraaf sprake van "koren" en "koeibeesten".

Ook de roerende goederen -meubels, huisraad, landbouwmateriaal- worden niet gedetailleerd beschreven, dit in tegenstelling tot andere boedelbeschrijvingen van stamgenoten waarin een complete inventaris wordt opgemaakt tot en met de laatste lepel in huis. De klerk die deze akte heeft neergepluimd heeft ook verzuimd om de woonplaats van de betrokkenen te noteren. Andere bronnen leren ons dat deze Van Meerhaeghes te Wortegem woonden. Zo lezen we in de renteboeken van Walem dat zoon Gillis in 1399 één vierendeel en zestig roeden land verkocht aan Rassen Van Hauteghem en in 1402 betaalt hij zes schellingen over "een stickine landts dat hij vercochte aan Andries Hulaeghen".

Gillis overleed in 1416, drie jaar na het overlijden van zijn moeder Mergriete Vander Beken. De aanhef van de 'staat van goede' die na zijn dood werd opgesteld, luidt : "van Gillis van Merhaghe te Wartighem" en aldaar lagen dus de percelen "bernaertsvelt, hoolenmeersch en opden huevele", die hij van zijn ouders geërfd had en die hier ook geciteerd worden.

Een tekst uit 1451 laat ons toe de ligging van die percelen nog nader te situeren binnen het dorp. In datzelfde jaar betalen de erfgenamen van Gillis namelijk drie schellingen en vier deniers rente "van tien vierendelen lants ligghende in Ghertruut van Merhaghe, in diversche plaacken, te wetene, de herstede, den langhen buelc ende up bernaertvelt". Hieruit mogen we besluiten dat de erfgronden van deze Van Meerhaeghes in de omgeving van de "Meerhage" lagen, meer bepaald in de oude 'roep' van hun stammoeder Gertrudis Van Meerhaeghe, die daar twee eeuwen vroeger leefde!! (zie Meermin 15 en 16 over de Walemse bevolking).

Ook schoonzoon Willem De Tavernier woonde te Wortegem. In een renteboek van Walem lezen we hoe hij in 't jaar 1400 zes vierendelen land verkocht aan Kerstoffel Illoers. In de bovenstaande boedelstaat verklaart Willem tevreden te zijn met het part en deel dat hem en zijn vrouw toekomt. Wat dit erfdeel precies omvat wordt echter niet gezegd. Gillis Van Meerhaeghe erft in ieder geval de hoofdmoot en, ter compensatie, verbindt vader Jan er zich toe om aan zijn dochter en schoonzoon Willem de som van 20 ponden te betalen, in twee termijnen : de eerste helft op Sint-Jansdag, dit is op 24 juni en de tweede helft op het feest van Sint-Maarten of op 11 november 1413.

Deze boedelstaat gunt ons niet alleen een blik op het vermogen van Jan Van Meerhaeghe, maar zegt ons ook iets over de "landbouwpraktijk" uit die dagen. In dit verband lichten we uit de tekst het woord "merghelput", de naam van een perceel waar Jan een half vierendeel "buelke" had liggen. Dit toponiem wordt in middeleeuwse teksten vaak aangetroffen en verwijst naar de gewoonte om het land te 'mergelen', een gewoonte die de Oude Belgen reeds kenden. Mergel is vette, kalkhoudende klei en mergelen is in feite "mesten van de aarde met aarde". Vooral in leemstreken werden bodems waarop graan geteeld werd gemergeld. Die vochthoudende bodems verzuren makkelijk en broodgranen zijn zeer gevoelig voor een te zure grondreactie. Om die zuurte te neutraliseren werd de grond met een calciumconcentratie, met mergelgrond dus, gemest. De "merghelput" was een plek waar die mergel werd opgedolven. Van dit begrip of deze veel voorkomende plaatsnaam werden de familienamen Merghelinck en Vande Merghel afgeleid.

Deze 'staat van goede' werd opgesteld "ter kennissen van Willem Cabbelliau ende zine ghesellen". Willem Cabilliau was tijdens het eerste kwart van de 15de eeuw een stedelijke topfunctionaris die onder meer burgemeester en schepene was van Oudenaarde. Hier handelt hij als 'oppervoogd' van de stad en de kasselrij en in die functie moest hij op het goede beheer van de Wezerij.toezicht houden.

We zouden deze boedelstaat nog meer kunnen uitdiepen, maar we beperken ons tot het bovenstaande. Ondertussen hebt u zich ervan kunnen overtuigen welke schatten de poorterij en vooral de wezerij in zich draagt. Het is zelfs zo dat we over deze stamgenoot die vijfhonderd jaar geleden leefde, méér weten dan over de meeste Meirhaeghes van de laatste vijf generaties! Wie van onze lezers zou ons bijvoorbeeld een gedetailleerde beschrijving kunnen bezorgen van de bezittingen van zijn grootouders of overgrootouders? Op een enkele uitzondering na, ongeveer niemand; daar zijn we spijtig genoeg van overtuigd.

- Herman Meirhaeghe -

S P R O K K E L S

- Mevr. Windels echtg. Verheye uit Ingelmunster verrijkte ons familie-archief met fotocopiees van rouwzantjes en foto's, o.a. van de nakomelingen van Henri Meerhaeghe en Virginie Mestdagh die naar de USA emigreerden.
- Dr. L. Varlez uit Brussel stuurde ons een uittreksel uit de "Revue Médicale de Bruxelles" (nr.6-1985) waarin onder de titel "l'hypercapnie induite par l'oxygénothérapie", een wetenschappelijke bijdrage verscheen van de hand van G.Nuttin, R.Sergysels en A. Van Meerhaeghe, allen verbonden aan het "Département des voies respiratoires" van het "Hôpital Universitaire Saint-Pierre" te Brussel.
- De Hr. Willy Van Meirhaeghe uit Ronse schonk ons, naast enkele rouwzantjes, een schematisch overzicht van de jongste generaties Van Meirhaeghe uit zijn familietak. Willy blijkt ook een eerste klas numismatieker te zijn die een unieke kollektie oude munten bezit. Verwante ziel, zou ik zeggen, want jaren geleden was ik-zelf ook door die microbe gebeten. Hoewel de verzamelaarswoede me niet meer beheerst, koester ik nog steeds mijn bescheiden kollektie "slijk der aarde".
- Op 22 maart '85 organiseerde de kommissie-industrie van Jaycees-Tielt een kolloquium onder de titel : "Wegwijs subsidies", bedoeld voor de KMO-leiders uit de regio. In die "kommissie-industrie zetelt o.a. Yvan Van Meerhaeghe.
- Ter overweging :
 "Geboorte en voorouders en hetgeen wij niet zelf gedaan hebben, kunnen wij nauwelijks het onze noemen" (Ovidius)
 "Wel hem die zijne vaders gaarne bedenkt" (Goethe)

- Gelezen in het Nieuwsblad van 26 maart 1985 :
Huise : auto over kop. Zaterdagavond omstreeks 19u15 deed zich op de Grote Baan te Huise een verkeersongeval voor waarbij twee personenwagens betrokken waren. Toen de auto van het echtpaar Richard De Wilde-Van De Weeghe, Achterstraat te St.-Amandsberg, naar links uitweek, werd deze aangereden door de wagen bestuurd door Annie Van Meirhaeghe, Jasmijnstraat te Maarkedal. De wagen van Van Meirhaeghe ging hierbij overkop. De inzittenden van beide wagens werden met lichte verwondingen naar de kliniek te Oudenaarde overgebracht.

- Te Wapen !
Het heeft heel wat geld en vooral tijd gekost, maar het is er dan toch nog van gekomen. Eind april ontvingen we de oorkonde waarbij het Van Meirhaeghe-familiewapen door het Heraldisch Kollege van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde officieel werd geregistreerd. Meer hierover in het volgend Meerminneke!

- Verkiezingen met een reukje...
Met de verkiezingen van het najaar in het vooruitzicht, citeren we hieronder een passage uit het boek van de Hr. L. Snoeck over "Het Zuidvlaamse Geslacht Anrijs", waarin hij onder meer een episode schetst uit de verkiezingsstrijd die anno 1912 te Ooike de gemoederen én de reukorganen beroerde...
In dat jaar nam een nieuwe groep de handschoen op tegen de aloude conservatieve partij. "De conservatieve partij stond min of meer onder de voogdij van de pastoor en van de grootgrondeigenaars, zoals de familie Van Meirhaeghe. Een ongebonden groep wilde een nieuwe politiek voeren, onafhankelijk van kerk en grondeigenaars. Daar Mevr. Van Meirhaeghe openlijk teveel steun verleende aan de conservatieve partij, bezorgden een paar heethoofden haar een niet al te welriekende verrassing, waardoor zij de kieskampanje van de oppositie kompromitteerden. Tijdens een zaterdagnacht goten zij een paar kuipen beer uit voor de voordeur van deze dame. Wanneer Mevr. Van Meirhaeghe 's anderendaags naar de kerk wilde gaan, trapte zij onverhoeds in de vieze brij. Daarmee was het hek van de dam. De pastoor gaf een van zijn vurigste preken ten beste om de parochianen te overtuigen van de losbandigheid van dat handjevol nietsnutten. In het klooster werd de paternoster gebeden, opdat de goeden zouden mogen winnen. Gevolg was dat de oppositie geen enkele zetel behaalde."
De taktiek van deze 'beerputters' getuigt toch wel van een gebrek aan door- en inzicht, wetende dat de politiek op zich reeds genoeg kan stinken. Of wilden zij deze wetenschap, via deze symbolische daad, misschien duidelijk in de 'verf' zetten?

- Verdrijven we bovenstaande geuren met onderstaande kookluchtjes.
In het boekje "Vis, mosselen, garnalen, feestelijke gerechten voor de visliefhebber", samengesteld door Lily Van Pareren, vonden we op pagina 17 dit typische Van Meirhaeghe-gerecht...
Kabeljauw Meermin
Voor vijf à zes personen : 500 g kabeljauwfilet, wat mayonaise aangemaakt met citroensap, 150 g gepelde Noorse garnalen, één literblik macédoine de légumes, wat heel dikke mayonaise, twee hardgekookte eieren, wat mooi groene slabladeren.

Kabeljauw Meermin is een vooraf-gerecht dat heel eenvoudig te bereiden is. Het verdient wel aanbeveling om in dit geval de mayonaise zelf te maken. U hebt namelijk een mayonaise nodig in de gewone gangbare dikte en die vermengt u met wat vers citroensap; én u hebt een zeer stevige mayonaise nodig om er de macédoine mee aan te maken. Geef de mayonaise bijvoorbeeld wat rosmarijn-azijn mee als gezellige en lekkere smaakvariant. U begint met de kabeljauwfilet te pocheren en zodra de vis precies goed is, verdeelt u deze in stukjes, laat alles koud worden en vermengt hem met, vooral niet te veel, citroenmayonaise. Beleg een grote ronde schotel met mooie groene slabladeren en deponeer de kabeljauw in het midden. Strijk de bovenkant van die berg wat glad en beleg het hele oppervlak met de roze garnalen. Laat de macédoine de légumes, na ze onder de koude kraan te hebben afgespoeld (om het overtollige zetmeel dat er altijd in zit te verwijderen), goed uitlekken en vermeng ze daarna met de zeer stevige mayonaise. Leg de macédoine in een krans om de vis. Pel de eieren en prak ze heel fijn. Strooi ze als een soort confetti over de macédoine-rand. Serveer dit hapje, zeer koel, met warme toast en boter.

We willen hier beroep doen op de culinaire fantasie van onze lezers. Wie stelt een eigen Meermin-visschotel samen? Stuur ons uw ideeën! Een eigen Van Meirhaeghe-familiegerecht, zou dat geen smakelijk unicum zijn?

- Veertig jaar geleden : Oorlog en Vrede.

Veertig jaar geleden kwam een einde aan de Tweede Wereldoorlog die 50 à 55 miljoen mensenlevens opeiste... Toen de Sovjet-Unie op de puinen van Berlijn de hand reikte aan de Verenigde Staten, hadden 20 miljoen Russen en 260.000 Amerikanen het leven verloren. Vijfenvijftig miljoen mensen... Een getal dat op zich al genoeg zegt over de onmenselijkheid van deze Krieg. Het wordt nog zinlozer als we weten dat de helft van alle oorlogsslachtoffers weerloze burgers waren. In ons land bijvoorbeeld stierven 88.000 Belgen, waarvan 76.000 burgers! Een van hen was Cyriel Meirhaeghe.

Cyriel werd te Aalter geboren op 3 december 1904 als zoon van René Meirhaeghe en Marie-Louise De Neve.

Hij huwde te Aalter in 1930 met Laura Dhondt.

Na hun huwelijk vestigen ze zich te Ruiselede, in de Aalterstraat, waar hun drie kinderen geboren worden : Maria in 1931, Wilfried in 1932 en André in 1939.

In het heemkundig tijdschrift "Oud Ruysselede" verscheen vorig jaar een fotoreportage over de bloedige bevrijding van Ruiselede. R. Debacker schreef daarbij volgende inleiding :

"Na de landing in Normandië, op 6 juni 1944, komt ook voor Ruiselede het einde van de oorlog naderbij. De vooruitgang van de geallieerde troepen vordert evenwel niet in rechte lijn: Brussel wordt op 3 september ingenomen, terwijl er in Ruiselede nog Duitse soldaten verblijven. Op vrijdagmorgen 8 september 1944 naderen, omstreeks 9u30, geallieerde tanks. Uit Pittem komende rijden zij, via Schuiferskapelle, Ruiselede binnen. Zij omsingelen, praktisch zonder tegenstand, het dorpscentrum. Deze Britse tanks zijn door Polen bemand. (2° Poolse Pantserdivisie)

De Duitsers hebben plannen voor weerstand op het kanaal Gent-Brugge. Hierdoor staat, op de weg van Tielt naar Aalter, een deel van hun terugtrekkende troepen geblokkeerd. Rond de middag krijgt de bevrijding van Ruiselede een tragische wending, vooral in de Aalterstraat. Duitse soldaten dwingen daar de burgers hun huis te verlaten. Het worden bange uren. Om de tegenstand te breken worden even na vijf uur ook Engelse vliegtuigen ingezet. Tegen de avond is Ruiselede bevrijd. Naast de vele militaire slachtoffers zijn er ook burgers onder de doden : zeven Ruiseledenaren, waarvan het levenseinde telkens een verhaal op zichzelf is. Een verhaal van spanning, van geweld, ook van overmoed en haat. Een brok geschiedenis die nu nog emoties oproept. Daarom maken wij met opzet geen gedetailleerd verslag."

De zeven slachtoffers waren : Emiel De Keyzer, Henri De Leersnyder, Maurits Dinneweth, Cyriel Lafaut, Adolf Neiryneck, Marie Van Watermeulen en Cyriel Meirhaeghe.

Ze werden op dinsdag 12 september 1944 te Ruiselede begraven. Cyriel was nog geen veertig jaar oud toen hij op de drempel van de vrede gedood werd. Hij is één van die vijftig miljoen.

Eén van ons.

-Herman Meirhaeghe-

.

Dit moet U beslist doen

EEN MEIRHAEGHE-TRIP NAAR HET HARTJE VAN VLAANDEREN

Wij kozen voor u, met voor elk wat wils, deze gezellige uitstap op zaterdag 29 juni of zondag 30 juni 1985 naar waar

DE BLOEMEN BLOEIEN
DE MOLENS DROMEN
EN DE MOTOREN RONKEN...

doorheen Gods schone natuur om en in de dorpen waar onze voorouders omstreeks 1635 hun intrek namen, met als middelpunt 'de roos Kanegem', waar de 'van' van de Van Meirhaeghen bleef steken in de vederpen van de grijze dorpspastoor.

Ge moet er de bloemen zien in het schoonste bloemendorp van de wereld, de molens die nog dromen over ver-voorbije dagen en de zorg bewonderen waarmee de Kanegemnaars hun dorp vertroetelen en er fier op zijn...

- fier zijn dat Mijneerke Van Caeneghem een stamboom heeft die ontspruit in Kanegem;
- fier zijn op één zijner felle kloeke zonen : de laatste Flan-drien, tweevoudig wereldkampioen Briek Schotte;
- fier zijn op de beroemdste zijner zonen : Kardinaal Godfried Danneels (en spreek zijn naam uit zoals de Paus het deed, alsof hij zó van Kanegem was gekomen).
Hebt gij ook die rilling gevoeld toen Kardinaal Danneels daar zo bij Onze Paus Joannes Paulus II stond? Dat gevoel?-'Kijk, die is ook van Kanegem, zo'n klein dorp. Hoe is het mogelijk... Ik zat bij zijn vader in de klas!-

Maar we moeten op onze wandeltocht vooruit. U genoot toch van de Kathedraal van te lande en van de landelijke rust? U genoot toch van de bloemen -de duizende- en van de bloemen, en van de bloemen, en van de bloemen?

Ik zend U verder langs de kronkelpaden naar de Europastad :

NAAR TIELT

Daar wilde ik U ook hebben en dit is waarom :

In de school van de Sint-Jozefsparochie, aan het kerkje in de omgeving van de Tieltse watertoren, gaat er op zaterdag 29 juni en zondag 30 juni een Vlaamse Kermis door ten voordele van de parochie en haar missionarissen, waaronder Zuster Julia Meirhaeghe.

Tot dit feest draagt onze familiegroep zijn steentje bij. Een aardig steentje. Luister maar. Maar luisteren is niet genoeg. U moet eens gaan zien. Ook eens gaan zien!!

Zaterdag 29 juni tussen 14u30 en 17u30 of zondag 30 juni na 16 u.

MOTO-TRIAL-DEMONSTRATIE MET GRATIS TOEGANG
en wat een pleiade kampioenen aan de start

- Gery Vande Vijvere : kampioen van West-Vlaanderen Internationalen. Broer van Linda, de echtgenote van Gaby Meirhaeghe
- Philip Damiens : vice-kampioen van West-Vlaanderen.
- Gaby Meirhaeghe : kampioen van West-Vlaanderen Nationalen. zoon van Albert en Mariette Lauwers.
- Kurt Meirhaeghe : kampioen van West-Vlaanderen Juniores. zoon van Romain en Jeannine Devos en kleinzoon van Maurice Meirhaeghe en Martha Claeys.
- Philip Meirhaeghe : kampioen van België en vice-kampioen van Europa fietstrial! Zoon van Jan en Rosemie Werrebrouck en kleinzoon van Maurice en Martha Claeys.
- Michel Ramboer : vriend doch tevens zware concurrent van de hele familiale trial-band.
- Eddy Mervillie : winnaar van het kampioenschap van West-Vlaanderen, doch niet gekroond wegens 'Oostvlaming van origine en verblijf'. Zoon van Georges en Frieda Meirhaeghe en kleinzoon van Maurice en Martha Claeys.

U ziet zelf, waarde wandelaar, dat het met zo een uitzonderlijke ploeg werkelijk de moeite zal lonen en dat u zeker gewonnen wordt voor deze zuivere amateursport, bij het zien van deze beheersing en motorrijkunst.

De organisatie van de hindernissen ligt in de ondervindingrijke handen van de expertploeg : Albert Meirhaeghe, André Meirhaeghe en Geert Meirhaeghe uit Tielt, Jan Meirhaeghe uit Drongen en Herman Meirhaeghe uit Grammene.

En voor alle moeilijke en onvoorzienne zetten staat borg : Johan Callens, echtgenoot van Greta Meirhaeghe, dochter van André en Simonne Verscheure. In goede handen, als ge't maar weet; Johan is immers schaakkampioen van Tielt.

Als uw familiale geestdrift hiermee nog niet verzadigd is, dan weet ik het ook niet meer. Al deze Meirhaeghes verwachten u. 't Is niet voor henzelf maar voor deze Tieltse Vlaamse Kermis.

Zie ik U ? Ja toch !!

-Jan Meirhaeghe-

Afscheid van een vriend,

Toen dit Meerminneke reeds helemaal door de stencilmolen was gedraaid en op de verzending lag te wachten, bereikte mij het onzalige nieuws waarvoor ik -en met mij heel onze familie- reeds dagen, weken gevreesd had. Hoe ik ook geprobeerd had om me voor te bereiden op het onafwendbare, toch stond ik voor die blinde muur, toen de woorden via de hoorn van de telefoon mijn hoofd binnendrongen : Daniël is gestorven.

Op dinsdag 28 mei 1985. Om 8 uur 's avonds. In het ziekenhuis te Oudenaarde.

Een week voor zijn dood heb ik hem nog een bezoek gebracht. Een laatste bezoek. Het afscheid. Want ik wist dat dit ziekbed zijn sterfbed zou worden. Vanuit het raam in die kamer zag ik de toren van Sint-Walburga en de tinnen van het stadhuis. Het stadhuis waar Daniël als adjunct-politiecommissaris al die jaren had gewerkt en waar hij nooit meer zou terugkeren. Het stadhuis ook waar hij op die bloedhete augustusdag in 1983 al die Van en andere Meirhaeghes welkom had geheten op het grote familiefeest, waarachter hij de drijvende kracht was.

In het vroege voorjaar werd Daniël plots ziek. Dodelijk ziek, ondanks het feit dat hij de chirurgische ingreep zo goed leek verwerkt te hebben. Toen ik hem kort daarna opzocht, zag hij er, de omstandigheden in acht genomen, 'goed' uit. In ieder geval was hij boordevol moed en hoop. En ook ik hoopte dat de berichten voorbarig zouden blijken. Dat dit slechts een nachtmerrie was, waaruit hij zou ontwaken om opnieuw te beginnen. Maar in de korte tijd tussen het verschijnen van het vorig en dit Meerminneke, voltrok zich het onvermijdelijke. Maanden van wanhoop en pijn, voor hem en voor zijn naastbestaanden die hem zolang het kon, thuis letterlijk dag én nacht hebben vergezeld op die pijnlijke weg. Na mijn laatste bezoek vatte zijn echtgenote Mariëtte haar verdriet en de onrechtvaardigheid van het lot in deze weinige woorden die alles zeggen : "we hebben samen dit huis gezet waarin we onze vijf kinderen hebben grootgebracht en net nu we het wat gemakkelijker zouden hebben, moet dit gebeuren. En hij had nog zoveel plannen en dromen..." Als er tegenover de dood geen troost is, dan is de dood misschien een troost ten opzichte van de pijn en het lijden.

Voor hem ruim ik hier plaats in. Dit is alles wat ik nog kan doen. Hem in uw en mijn herinnering oproepen. De in het voorwoord aangekondigde nieuwe rubriek "rouwzantjes", zal, o ironie van het lot, pas in het volgend nummer van start gaan.

Richard, of beter Daniël, want als 'Daniël' ben je gekend in onze familie en zó heb ik je altijd aangesproken. Al hebben we mekaar hoogstens twintig keer ontmoet in dit voor jou veel te korte leven, toch heb ik het gevoel dat ik je goed gekend heb. Wij, mijn vrouw mijn kinderen en ikzelf, wij voelden ons onmiddellijk thuis bij jou en Mariëtte. Dat er tussen ons een leeftijdsverschil was van bijna één generatie, vormde geen enkel probleem en ik beschouwde je ook niet als 'die kozijn van mijn vader'. Tussen ons was er meer dan alleen maar een familieband. Onze wederzijdse bezoeken waren dan ook niet zozeer familiebezoeken, als wel vriendenbezoeken.

Dan luisterde ik geboeid en geamuseerd naar je vertellingen. Want een geboren verteller, dat was je zeker, zowel met de pen als met het gesproken woord. Verhalen over je jeugd, de oorlog, vakantiereizen. Ik hoor en zie je nog doende op je zo typische manier : sappig en gezapig, bedachtzaam je woorden wikkend, de kraaietpootjes rond je lachende ogen, je hand die je dichte grijze haar achterover strijkt, een haal aan je cigarillo. Je was een tevreden man. Gelukkig met je lieve en sterke echtgenote. Gelukkig met je vijf kinderen waarop je fier was en van wie je me zei dat het 'brave kinders' waren. Gelukkig met je kleinkinderen in wie je voor de tweede maal herboren werd. Je vond je plezier in de kleine dingen des levens : op het land waar je de vruchten won, in het schrijven van een gedicht of een novelle, in de omgang met mensen. Uit alles trad je naar voor als een zachtaardig man. Met mijn eeuwige argwaan voor alle uniformdragers, heb ik er altijd moeite mee gehad om me een beeld te vormen van jou als politiemann. Ik heb je nooit in de uitoefening van je functie aan het werk gezien, maar ik kan me niet voorstellen dat je een ander man werd van zodra je je uniform aantrok. Je was zeker erg plichtsbewust - dat was je trouwens in heel je doen en laten - maar ik weet zeker dat jij meer naar de geest, dan naar de letter van de wet zult gehandeld hebben.

Ik heb je pas goed leren kennen in het kader van onze familievereniging en onze stamboom. In dit familieblad deed ik talloze oproepen om medewerking en jij was nagenoeg de enige die mijn vraag beantwoordde. Je stuurde me je gedichten toe en ik dacht : is het misschien de liefde voor de poëzie en de taal die ons verbindt? Je schreef ook drie lange artikels voor ons tijdschrift. Je eerste bijdrage handelde over je eveneens veel te jong gestorven broer Cyriel. Van familieleden kende ik alleen het trieste verhaal van zijn ziekte en dood, maar jij schetste een heel ander beeld van je broer. Het beeld van de sterke en levenslustige jongeman die hij ook geweest was. Jij beschreef met veel humor de mooie en grappige dingen uit zijn jonge jaren en zò was het goed.

Na onze legendarische familie-uitstap naar Frankrijk in de zomer van 1982, schreef je een prachtig reisverslag. En aan die reis bewaar ook ik de beste herinneringen. Je hebt het zelf geschreven, hoe wij daar allebei, tussen koffiepote en jeneverglas, stoute plannen gesmeed hebben voor een groot Van Meirhaeghefeest. Ik citeer uit je pen : "er gebeurde daar iets vreemds : wij nipten met profijtige teugen aan onze petrol en bij de volgende nip was het glas weer vol. Dat spel duurde een hele tijd vooraleer wij het in de gaten kregen. Ik peins dat Onze Lieve Heer persoonlijk met de fles rondgelopen heeft en, onzichtbaar als Hij is, ons daar een fameuze pee gestoofd heeft. Ik peins dat Hij zichzelf een beetje in eer moest herstellen, want sedert dat affront dat ze Hem aangedaan hebben op de Bruilof van Kana, moet het nog altijd op Zijne lever gelegen hebben dat Hij in arren moede water in wijn moest veranderen. Herman en ik -zo schrijf je- zagen la vie en rose door de rose bril van de wijn en de petrol. Maar wat die twee daar in Châtres bedisseld hebben, terwijl Ons Here rondzweefde met de cinquante-deux, wel, dat was geen zattepraat. Daar hoort ge nog van!" Ik hoop dat dit niet oneerbiedig klinkt, maar in deze tekst vind ik je helemaal terug, Daniël : een gelovig man, met veel gevoel voor humor, die van de geneugten des levens wist te genieten.

Geen vol jaar later was dat familiefeest een feit. Dankzij jou, Daniël! Net als achter het Kanegemse feest in 1968, was jij ook dit keer de motor achter het gebeuren. Zonder jouw inzet en organisatietalent, was het er nooit van gekomen. Zelf ben ik eerder een man van de archieven en ik had een enthousiaste kompagnon als jij nodig om al die stamgenoten bijeen te brengen te Oudenaarde. Naderhand schreef je voor 't Meerminneke "Het Waar Verhaal over de Van Meirhaeghefeeste" en op die wijze liet je ons allemaal nog eens nagenieten.

In die bijdrage heb je het over jouw nonkel Jan Meirhaeghe 'van over de schreve' die je als een soort 'geestelijke vader' van onze familiefeesten afschildert. In mijn familie-archief had ik geen enkele foto van die kleurrijke grootoom en uitgerkend jij hebt mij verleden jaar die ontbrekende foto geschonken... Ik citeer hier de slotwoorden van dat 'Waar Verhaal' : "Ginder boven op een tuinbank, onder een linde, zat Onze Lieve Heer en links van hem zat Sinte Pieter en tussen hen in zat die oude nonkel Jan uit Bailleul. Zij dronken alle drie een Oudenaardse Bruine en rookten een dikke sigaar. En meer tot zichzelf dan tot de twee anderen, zei nonkel Jan, terwijl hij naar de huistoe rijdende feestvierders zat te kijken : '...Daar allemaal beneden, ziet dat ge voortdoet!'".

Daniël, nu zit jij naast je broer Cyriel en naast nonkel Jan, daarboven, en jij zegt precies hetzelfde : dat we moeten voortdoen! Dat verlang je van Mariette, van je kinderen, van ons allemaal. We zullen proberen, hoewel we niet weten hoe we de leegte die je achterlaat zullen wegwerken. De leegte in je gezin, in je werkring. Jij zult ook de grote afwezige zijn als we nog eens al de stamgenoten samenroepen.

Eind verleden jaar zat jij naast mij in het kerkje van Astone, tijdens de begrafenisdienst van jouw neef en mijn nonkel Cyrille. Wie kon ooit vermoeden dat jij hem vijf maand later zoudt volgen? Geen vierenvijftig jaar oud. De ondraaglijke lichtheid van het bestaan dat zo vluchtig is en vlug.

Ik mis je als vriend. En als stambewaarder zal ik de herinnering aan jou levend houden. Dag Daniël en tot wederziens aan de overzijde van dit leven. Vrede en Rust, dat wens ik je toe en met mij allen die aan deze boom ontsproten zijn.

Herman.

.

Richard-Daniël Meirhaeghe publiceerde in ons Meerminneke :

- Ook hij kwam van Kanegem. Herinneringen aan zijn broer Cyriel Meermin nr.4 pag 9-11.
- Ingezonden brief omtrent de geografische situering van 'de Meerhage'. Meermin nr.5 pag 16-17.
- Rust. Een gedicht. Meermin nr.6 pag 18.
- De 24 uur van Châtres. Reisverslag. Meermin nr.8 pag 10-15.
- Bij dageraad in april. Een gedicht. Meermin nr.9 pag 14.
- Het waar verhaal over de Van Meirhaeghefeeste. Meermin 11 pag4-9.
- Winterlicht. Een gedicht. Meermin 18 pag 18.

.

winterdag

't Gesmoord geluid van stappen in de sneeuw
die kriecht en kraakt als een gesteven laken
dat als een lijkwade gespreid over de daken
het dagelijks brood ontzegt aan mus en spreekw

Het hijgen van de noorderwind in 't hout
die vlijmend scherp de naakte takken martelt
en moordend over land en weiden dartelt,
luguber huilend als de wolven in het woud

Op een verre hofstee jankt een kouwe hond
De roodborst tikt verhongerd op de ruiten
en onderworpen schooit hij aan het raam daarbuiten
de kraaien kladden doelloos krijsend rond

De vrieslucht prangt de nacht die bijna stikt
en rillend hoorbaar is de stilte te ontwaren,
heel uit de verte komen klanken angevaren :
het tampen van een klok die 'twaalf uur' tikt.

En als de lange nacht dan langzaam stijvend sterft
ademt de goede aarde door de sneeuwvacht uit;
en stollend-zwevend alles op zijn weg omsluit
de mist, die al wat is eentonig vuilwit verft.

Maar zie! Wanneer 't gordijn is opgehaald
is 't toverij wat nu valt te aanschouwen :
't is àl kristal dat overal is vastgehouden
en door de zon zo schitterend wordt bestraald!

Richard-Daniël Meirhaeghe
11 november 1981

"t Meerminneke

(van) Meirhaeghe's
Familiekontaktblad

Dag lezer,

Terwijl ik dit woord-vooraf zit uit te tikken, ergens halfweg augustus, regent het hier genoeg pijpestelen om alle tabakswinkels tussen Ledeberg en Timboektoe tot in lengte van dagen te bevoorraden. Mijn schedelveld, dat begin juli zo fondant was als de bips van een Afrikaans inboorlingetje, is ondertussen weer zo blank als de binnenzijde van een middeleeuwse maagdendij... Regentijd, gepaste tijd om op mijn werkkamer, mijn 'Veilige der Veiligen', dit 19de Meerminneke bij mekaar te schrijven, uit te typen, te stencilen, in te binden, adressen te schrijven, postzegels te plakken...

Meerminneke 19 dus. Voor één keer geen zware historische bijdrage -de boogschutter die ik ben kan niet altijd gespannen staan- maar een lichte cocktail van allerlei familienieuwsjes : krantenberichten, brieven van lezers, sprokkels enz... De nadruk ligt dit keer dus meer op het heden dan op het verre verleden en mag dat ook eens? In dit nummer starten we, zoals beloofd, met de nieuwe rubriek 'rouwzantjes'. Door de dood van onze goede vriend Daniël Meirhaeghe, kon dit de vorige keer niet opgenomen worden. Van ons Trudeke hebben we de voorbije maanden geen nieuws meer ontvangen. Geen interview dus met onze beschermvrouwe die heel zeker ergens op een of ander strand haar vakantie doorbrengt.

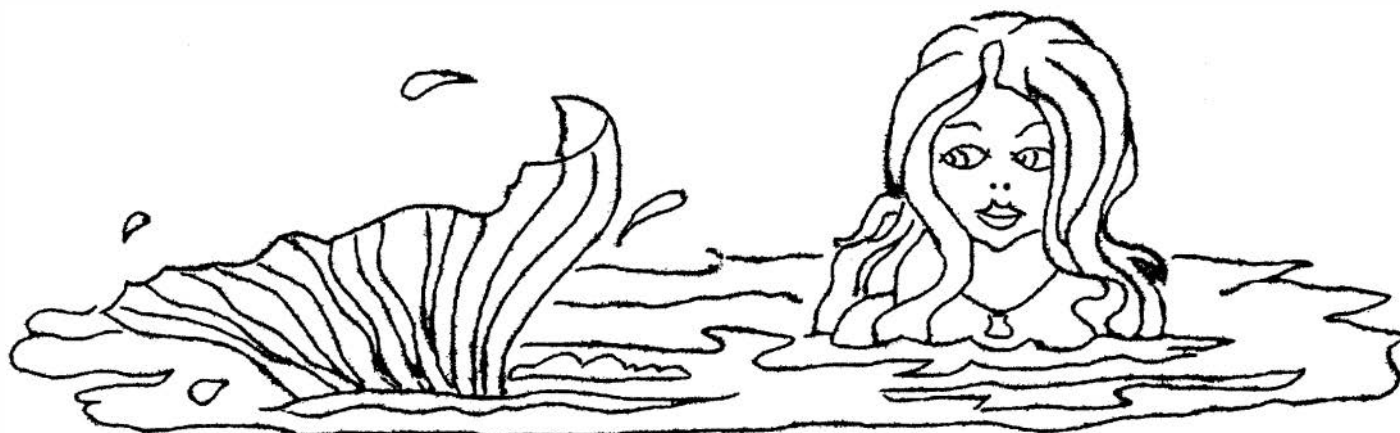
Wegens teveel werk aan de privéwinkel en veel te weinig kongee, is het 'Liedboek-Theofiel Vandermeersch' nog altijd geen feit geworden. En ons groot Van Meirhaeghe-stamboomboek wacht ook nog steeds op de finishing touch. Ik durf echt niks meer beloven, lieve lezer. Ik zou dringend eens een jaar verlof zonder wedde moeten nemen om alles op punt te zetten. Kan iemand mij soms een BTK-projekt kadeau doen? Ik zie het niet meer zitten, zei de man, en legde zich bij de feiten neer. Voorlopig toch.

Enfin, ik ben er toch in geslaagd om dit Meerminneke tijdig in je brievenbus te droppen. Veel leesgenoegen en tot het begint te decemberen...

jouw stambewaarders

Herman Meirhaeghe
A.Latourstraat 31
9218 Ledeberg-Gent

Jan Meirhaeghe
Europastraat 15
8770 Ingelmunster

't stond in de krant

- Produktie stilgelegd wegens te hoog ritme. Plavina-directie wil beschermde arbeider buiten.

Oudenaarde. Tijdens de nacht van 13 op 14 juli 1984 werd in het scheikundig bedrijf Plavina de produktie automatisch stilgelegd bij gebrek aan bevoorrading. De 42-jarige Oudenaardse arbeider Julien Meirhaeghe moest die nacht alleen instaan voor het wegen en vermengen van duizenden kilo's CPE-poeder in de silo's. Toen hij het produktieritme niet meer kon volgen en vreesde dat daardoor de kwaliteit van het afgewerkte produkt (plastiekfolie) in het gedrang zou komen, werden geen poeders meer in de silo gestort. De fabriek viel om 1u30 stil. Omdat Julien Meirhaeghe een beschermde arbeider is (lid van comité veiligheid) trok Plavinadirecteur J.P.Ceuppens naar de Oudenaardse Arbeidsrechtbank. Hij vorderde het ontslag van Julien Meirhaeghe omdat deze ondanks de aanmaning van de ploegbaas zou geweigerd hebben grondstoffen in de silo's te deponeren. De rechtbank was van oordeel dat dit feit een onmiddellijk ontslag zonder opzegging of vergoeding rechtvaardigde. De arbeider ging in beroep. In zijn vonnis van 4 februari 1985 zei het Arbeidshof van Gent, dat de door de directie van Plavina aangevoerde tekortkomingen geen dringende redenen tot contractbreuk uitmaken. Op 19 februari 1985 trok Julien Meirhaeghe weer naar zijn werk. Omdat de directie oordeelde dat de arbeider op 13 juli 1984 een fout had gemaakt, werd hij voor 12 dagen naar huis gestuurd. Arbeider Meirhaeghe wordt op 4 maart te 22u. in de nachtploeg weer op het bedrijf verwacht. Maar daarmee is deze zaak nog niet beslecht. Plavina, gevestigd op het industrieterrein De Bruwaen in Oudenaarde, is een dochteronderneming van de multinational en chemiereus Solvay. Aan sociale spanningen heeft het er nog niet ontbroken. Julien Meirhaeghe is er elf jaar in dienst en vertegenwoordigt de christelijke vakbond in het comité Veiligheid en Gezondheid. Hij staat er bekend als iemand die niet naar het pijpen van de directie danst en al meermaals gepleit heeft voor luchtanalyses in het bedrijf.

De directie van Plavina stelt dat op het ogenblik dat Meirhaeghe zijn taak aanving, er in de grondstoffensilo's nog een voorraad was die een produktie van twee uur toeliet. Intussen kon hij zorgen voor de nodige bijvulling. Op vraag van Meirhaeghe stuurde de ploegbaas omstreeks middernacht een helper. Toen de ploegbaas enige tijd later vaststelde dat beide mannen rustig zaten te praten stuurde hij de helper weg. Na wat aanmaningen, aldus nog de versie van de directie, zou Meirhaeghe brutaal geweigerd hebben alleen door te gaan met de bevoorrading. De man begon omstreeks 1u. aan de hem opgelegde schoonmaakbeurt in het bedrijf en reed na het werk om 6 u. naar huis.

De Oudenaardse Arbeidsrechtbank, die zich in haar vonnis hoofdzakelijk liet inspireren door de verklaringen van de ploegbaas, was op 10 december 1984 van oordeel dat Meirhaeghe moedwillig de gezagsverhoudingen had miskend, hetgeen de verdere uitvoering van de arbeidsovereenkomst onmiddellijk en definitief onmogelijk maakte. Julien Meirhaeghe ging hiertegen in beroep.

Hij pleitte dat hij op vrijdag 13 juli 1984 met vakantie ging gaan doch de ploeg van een werkmakker overnam. Hij werd gezegd dat een andere werkmakker zou bijspringen wanneer het nodig was.

.. / ...

Omstreeks 23 u. stelde Meirhaeghe vast dat hij alleen het tempo niet meer aankon. Zijn werkmakker was hem komen zeggen dat hij op een andere post moest zijn en enkel laat in de nacht zou kunnen bijspringen. De ploegbaas werd geroepen en na lang aandringen werd een arbeider gestuurd. Deze laatste legde tijdens het onderzoek volgende verklaring af : "Toen ik boven kwam was Julien Meirhaeghe bezig met CPE-poeder in de silo te storten. Hij vroeg me even te wachten. Hij trok daarop naar een kantoortje en is daar beginnen wegen. Ik volgde hem en nam plaats op een stoel. Op dat ogenblik kwam de ploegbaas op inspectie, die van de veronderstelling uitging dat er niet gewerkt werd en stuurde mij weg. Trek uw plan dan maar zelf, riep hij tegen Meirhaeghe."

Julien Meirhaeghe houdt vol dat de meestergast hem verder niet meer aanmaande tot werken. Hij is nog een half uur aan het werk gebleven en heeft dan afgehaakt om de produktie niet in het gedrang te brengen. Het Gentse Arbeidshof stelde hem op 4 februari in het gelijk. Dan maar weer aan het werk. Directeur J.P. Ceuppens van Plavina zegde evenwel dat de arbeider door de grondstoffentoevoer stop te zetten, een fout heeft gemaakt en daarom werd deze op 19 februari weer naar huis gestuurd. Plavina wil de arbeider ook het loon van de schorsingsperiode (17 juli '84 - 19 februari '85) niet uitbetalen. Het loon, zo redeneert de directeur, is de tegenprestatie van de arbeid. Het is dus niet verschuldigd indien de werknemer niet gepresteerd heeft, zelfs zo deze inactiviteit voortvloeit uit een schorsing.

Directeur Ceuppens schreef vorige week aan Julien Meirhaeghe "dat de opgelegde sanctie (12 dagen tevoetstelling) geen verzaking betekent van ons recht ons in cassatie te voorzien tegen de uitspraak van het Arbeidshof, noch een verzaking van ons recht U te ontslaan voor een zwaarwichtige reden, zo de procedure zou eindigen met een beslissing in ons voordeel."

Julien Meirhaeghe voelt zich als beschermde arbeider niet langer beschermd. De dreiging van de directie blijft ook na het vonnis van Gent boven zijn hoofd hangen. "De directie van Plavina zoekt mij en wil mij ontslaan zonder vooropzegging noch vergoeding. Ik neem geen blad voor de mond en dat hindert mijn bazen. Als syndicale afgevaardigde is het mijn plicht op te komen voor de rechten van de arbeider en dat zal mij nooit iemand kunnen verbieden." (J. Mestdagh. Het Volk. Februari 1985)

.

- Kanegem. Zestig jaar later.

Alhoewel het buiten druilerig weer was, genoten we een paar momenten mee van het warme onthaal dat Andrea Meirhaeghe en Andrea De Schrijver hun leeftijdsgenoten zaterdag laatstleden in hun dorp aanboden. Forse bonken -allemaal zestigers-geboortejaar 1925- die mekaar een warme handdruk gaven en twijfelden of ze mekaars juiste naam prevelden.

Het was immers een eerste bijeenkomst en voor velen een hartelijk weerzien na meer dan veertig jaar het dorpsnest te zijn uitgezwermd. Om 17 u. woonde men samen een H.Mis bij, daarna werd er lustig geaperitiefd, en na de feestdis in de parochiezaal werd er nog lang nagekeuveld. Zestig jaar geleden werden er te Kanegem 31 flink uit de kluiten gewassen telgen geboren. Aan de feestelijke bijeenkomst namen er twintig van hen deel. Volgen dan de namen waartussen we Andrea Meirhaeghe en Frans Meirhaeghe uit Kluisbergen aantreffen. (M.M. De Weekbode). Onze gelukwensen aan tante Andrea uit Kanegem voor dit initiatief!

- Daniël Meirhaeghe begraven. U vergeten wij nooit !

Zaterdag werd adjunct-kommissaris Daniël Meirhaeghe (53) begraven. Met hem is een goed en korrekt man heengegaan.

Daniël (Richard, maar iedereen noemde hem Daniël) Meirhaeghe was ruim tien jaar adjunct-politiekommissaris in Oudenaarde.

Hij werd op 23 oktober 1931 in Kanegem geboren en liep middelbare studies aan het O.L.Vrouwcollege in Oudenaarde. Zijn vader stierf jong en hij was dan ook snel aan het werk op het ouderlijk bedrijf. Op 1 september 1958 werd Daniël veldwachter in Nederename. Daar liet hij zich opmerken als een minzaam man, vriendelijk en hulpvaardig. Aan de provinciale school voor politie-officieren behaalde hij intussen het brevet van politiekommissaris.

Na de fusie zag Nederename hem node naar Oudenaarde gaan, waar hij snel werd bevorderd tot Bijzonder Agent. Op 1 maart 1974 werd hij adjunct-politiekommissaris. Bij de gerechtelijke overheden, het parket en burgerlijke instanties van de stad stond hij bekend als een zeer bekwaam en actief politie-officier. Zijn kollega's hebben hem gewaardeerd, niet alleen als echte vriend, maar vooral als man die door zijn ijver en bekwaamheid een voorbeeld was. Bij hem kon iedereen terecht.

Daniël Meirhaeghe was zeer sociaalvoelend. Een echte vader. Maar ook de politieman die stipt zijn werk deed en toch overal de mens liet primeren. Hij bezat de wondere gave van het gezond verstand. Wijzelf hebben hem leren kennen en waarderen als objectief waarnemer, die het bijkomstige van het essentiële wist te onderscheiden. Wanneer hij iets niet zeggen mocht aan de pers, dan werden daar geen doekjes om gewonden. We wisten wat we aan zijn woord hadden. Zijn bereidwilligheid was ontzaglijk groot. Nooit vergeet ik hoe Daniël zelfs op zondagavond na 11 uur bereikbaar was. Zonder morren, zonder wrevel. Daniël, u vergeten doen wij nooit!

Na een kortstondige maar hardnekkige ziekte is hij op dinsdag 28 mei in de Heer ontslapen. Zaterdag wachtten zijn kollega's van het korps hem voor de laatste maal op aan de Ohiobrug in Eine, om hem te begeleiden naar zijn eeuwige rustplaats. Zichtbaar ontroerd stapten zij voor en naast hem naar de kerk. Hoe duidelijk was te zien welke leemte Daniël Meirhaeghe nalaten zal. (AC/ Het Weekblad der Vlaamse Ardennen. nr.23 van 7 juni 1985.)

Bij brief van 19 juli 11. schonk Lieve Meirhaeghe ons de verzenbundel "Rust", waarin zij een twintigtal gedichten van haar vader Daniël heeft samengebracht. In het voorwoord schrijft zij : " Met fierheid en dankbaarheid hebben wij deze gedichtenbundel samengesteld, als postume hulde aan onze vader en goede vriend. Moge dit boekje een blijvende herinnering zijn aan Daniël in alle aspecten van zijn persoonlijkheid : zijn liefde voor de natuur, zijn weemoedigheid en verlangen naar het verleden, maar tevens zijn levensvreugde en sterk gevoel voor humor."

Inderdaad, Lieve, dit is een blijvend aandenken en in de gedichten, die we met ontroering gelezen hebben, herkennen we al die door jou zo raak omschreven facetten van zijn persoonlijkheid. Dank voor dit mooie geschenk!

Hoe kunnen wij hem beter eren dan door in zijn voetsporen te treden, schrijft Lieve, en zelf een **gedicht** te schrijven...

Uit haar "afscheidsgedicht" citeren we onderstaande strofe :

maar soms verried weemoedigheid
het hunkeren naar 't verleden :
zijn apestreken uit die tijd
en hoeveel zijn moeder had gebeden...

- Zijn de vorige krantenberichten al enkele maanden oud, dan bereikt het onderstaande uittreksel weldra de pensioengerechtigde leeftijd! Onderstaand stuk "Bij boer Meirhaeghe" verscheen namelijk op 24 juni 1927 in de "Gazette van Detroit". Dit weekblad dat "the only belgian newspaper in America" is, probeert al sedert 1914 een schakel te zijn tussen de uitgeweken Vlamingen. E.H. C. Denys, redaktielid van de "Gazette", spoort voor ons de naar de USA geëmigreerde Van Meirhaeghes op en bij zijn zoekwerk ontdekte hij dit kurieus stukje, waarin ene Gaston Veys een vakantiedag beschrijft die hij als kind doorbracht bij boer Meirhaeghe uit Machelen. We willen u dit kursiefje niet onthouden omdat het een rake momentopname is van het leven op de boerebuiten aan het begin van deze eeuw, toen de dagen nog veel trager waren...

"Schetsen uit het leven. Bij boer Meirhaeghe. Door Gaston Veys." Vakantie! Tooverwoord voor de jeugd! Geene lessen te leeren; geen bedwang voor weken lang; den heelen dag mogen spelen; geen schoenen of kousen moeten aandoen; met een zwart gezicht en ongewasschen handen kunnen loopen, zonder te moeten vreezen dat men ervoor gestraft wordt; enz., enz... Het is 'ne voorsmaak van den hemel op aarde! Ik herinner mij 'nen dag in de vakantie, toen vader eene nieuwe hondekeernmaschien zou gaan plaatsen bij Boer Meirhaeghe in Machelen-Leihoek. Dat was de rijkste boer van verre in den omtrek en zijne landerijen strekten zich heinde en verre uit tot aan de boorden der Leie. Daar naartoe gaan beteekende voor mij fruit mogen eten zooveel ik lustte of dan boerenhesp of pap of echt boerenroggebroad; het belooften van eene schoone hoeve zonder vrees van verjaagd te worden!

Vroeg in den morgen was de boever daar met de groote veerkar, waarin een schoon bruin paard gespannen was. Nog voor al het getuig en gerief er op geladen was, zat ik op den bank vooraan en hield alvast de teugels in de hand, alsof ik voorts het paard zou besturen. Wie herinnert zich niet zulke oogenblikken in zijne kindertjaren, en de prikkelende vreugd die u doet lachen als ge de speelmakkers in de straat ziet, welke niet zoo gelukkig zijn van op een schoone kar te mogen rijden? Rap werd alles opgeladen en vooruit ging het! De boever, ne sterke jonge kerel, glimlachte vriendelijk naar mij wijl hij het geweldig paard eens de zweep deed voelen, en in volle vlucht ging het voorbij 't kerkhof en de landweg naar Machelen. Wat was het schoon voorbij die huizen en velden, landerijen en boerderijen te rijden! Aan Zeun Sarlets stonden de jongens juichende aan de hekken: schoolkameraden die wel hadden willen meereizen! De oudste klapte zich achteraan de kar, maar viel tierend in het zand, waar hij wat lag te spartelen tot iedereen uitbundig genoeg, want hij had zich niet bezeerd. Over de Kattebeek, die wel een kerktoren diep onder mij scheen te liggen; voorbij de weide, waar de schoone boomen groeiden, waarvan ik later wel eens droomde en die het Schetsken "Het Kloefken" in het leven riepen; voorbij Duivejoncks, waar er ook al bengels stonden te roepen en zoo maar verder de velden in. Hier en daar reden wij dichtbij een boomgaard, zoodat de zwaar met fruit beladen takken tot tegen de kar kwamen. De verleiding was groot en ik zou mogelijk wel wat gesnoept hebben, ware het niet geweest dat ik dacht aan boer Meirhaeghens doening waar ik straks vrijen teugel zou hebben; dus waarom zich om wat fruit gestoord als men zoo rijk is als ik het voor 'nen dag ging zijn?

Op het land waren reeds overal werklieden bezig, Allen staakten 'n oogenblik het werk om ons even na te zien en dan maar terug aan den trek, zooals men zegt.

Bindelijk kwamen we aan! Zoo eene doening! Aan 't hofgat hingen twee groote, zware, ijzeren hekkens die nu openstonden en waar ik fier als 'ne koning doorreed. Op het hof, waar fruitboomen als gezaaid waren, lagen drie groote honden aan een in steen gemetst kot, die bij onze aankomst wild begonnen te blaffen en aan hunne ketting snokten alsof zij ons wilden verscheuren. Een helen afstand van den ingang was het woonhuis, zeer lang en breed, met witgekalkte muren en groene vensterluiken. Het groot dak was met strooi gedekt en op de vorst zat een heele bende duiven te ronken. Rechts de groote schuur en dan de stallen; koestallen, verkenstallen, paardenstallen en wat weet ik al.

Wij draaien achter het woonhuis om en daar waren we tegen het achterhuis, waar het tuig moest worden geplaatst, daar het kaarnen daar gedaan werd.

Met vaders werk was ik toen nog weinig bekommerd. Meer belang stelde ik in de fruitboomen en met 'ne wip zat ik op den eersten appelaar om maar te beginnen eten! Rap had ik 'ne grooten appel vast die nog grasgroen was en zeer bitter smaakte, maar het ging toch naar binnen... Eensklaps hoor ik de boer roepen: "Hé daar schavuit, wat doet ge dan?" Op 'n oogwenk zat ik zoo rood als een kolebloeme en te beven van benauwdheid. Voor mijne oogen zag ik reeds den boer met 'ne groote kluppel om me een duchtige ramming te geven! En wat 'ne boer dan nog! Meirhaeghe was 'ne kerel die wel honderdvijftig kilo moet wegen... groot, dik en met armen als Jan De Reus! Grommelend kwam hij tot onder den boom. Ik dacht bij mijn zelve "het spel zal gaan beginnen". Manneke, zei hij in 'ne lach schietende, die zijn nog te groen voor de koeien, daar moogt ge niet van eten! Ik en zal 't niet meer doen boer, zei ik weenende. Tata, ge en moet niet janken, zei hij troostend, kom 'ne keer hier. Halfverlegen nog kwam ik naar beneden en hij vervolgde: Gij moogt al eten wat ge wilt, maar ventje, ik zou niet gaarne hebben dat ge ziek wordt zulle! Zie ginder staan een heele reeks boomen met late krieken, ga daar liever eens aanzitten! Dat was te goed om te gelooven, maar hij nam mij bij de hand en stak me zelf op den boom die zwart stond van het schoon fruit. Daar was ik in de kinderhemel! Met volle handen stropte ik de schoone, dikke morellen af en een half dozijn met 'ne keer in den mond duwende, en ik at er zooveel en zoolang tot ik niet meer kon en met een dik buikje terug in het gras terecht kwam.

Mijne aandacht werd getrokken door een geknor en geschrei dat mij deed denken dat er iemand de varkens aan het vermoorden was, Bij gekomen, zag ik een groote zeug die met een klein regiment viggentjes in de modder lag te wentelen. Iedere keer een dier beestjes door een ander werd verdrommen of door de zeug's wentelen moest achteruitdeinzen, was het een getier en geschreeuw alsof ze de keel werden afgestoken. Toen ik er een, zoo ik meende, bijna door de moeder verpletterd werd, sprong ik met 'ne grooten "Aie!" over het tuintje en het kleine, wringelende diertje opnemende, kroop ik terug. Het beestje scheen er niet van te houden, want het huilde en wrong zich zonder ophouden. De boer die me zeker had afgespied kwam nog eens af en vroeg mij of ik het beestje soms wilde meedragen? Oh ja, mag ik het hebben? Ja manneke, maar eerst vragen aan uw vader! 'k Zal wel mogen! Ah vader! Al roepende met het beestje in den arm naar vader die neerstig aan het werk was.

Hewel kwajongen, wat hebt ge daar nu? Een zwijntje vader. De boer zegt dat ik het mag meedragen! Meedragen? Wat wilt ge daar mee uitrichten? Opkweeken, vader! Zoo! Zoo! Zie maar eens op uw hemdeken, ge zijt al bezig geloof ik! Ik bekeek mijn hemd en zag dat mijne borst geheel... beplaasterd was met iets dat moeder zeker niet gaarne zoude afwasschen! Verbaasd liet ik het beestje uit de armen vallen en wijl ik trachtte mij zoo goed mogelijk met wat gras te reinigen, was het viggentje in volle vaart terug naar de anderen gerend. De boer zette het binnen de afsluiting en ik werd door de omstaanders ferm uitgelachen. Hoe dat zou geëindigd zijn weet ik niet, maar de belle werd geluid en het werk gestaakt. Men trok naar binnen om te eten. Beschaamd trok ik mee, vreezende dat de bazin mij zoude buitengezet hebben met mijn bevuilde klederen, maar daar scheen men die reuk wel wat gewoon en niemand gebarde van iets.

In de groote keuken stonden twee tafels gezet. Aan een klein tafeltje zat de boer met zijn vrouw en kind en aan een zeer groote lange tafel gingen al de werklieden, knechten en meiden zitten. Aan die tafel kwamen we ook terecht. Ik zat nevens een jong kereltje, dat koewachter was en dat me gewillig hielp. Groote aarden teelen, zoo groot dat ik ze met mijne armpjes niet hadde kunnen omvatten, stonden hier en daar op de tafels. Daarop dampten opgehoopte aardappelen, waarover kaantjessaus was gegoten, die langzaam afstroomde naar de kanten der teelen, en waar groote stukken lagen te zwemmen. Ieder sloeg er maar zijn vork in en ik ook. Hoe het mij mogelijk was daar nog te eten zooals ik deed na al het fruit dat reeds naar binnen gezonden was in den voormiddag, heb ik mij nooit kunnen verklaren, maar zeker at ik zooveel als de koewachter en die kon er wat aan doen!

Daarna kwam nog pap op in groote teelen met smoutboterhammen. Ik was er op verlekkerd om daar ook nog wat aan mee te doen en dacht er eindelijk aan om ongezien mijn broekje wat open te zetten, zoodat mijn buikje wat meer zou kunnen zwellen! Beestigheden? Waarachtig niet! Alleenlijk den eetlust van een kind van den binnen, dat eens op den buiten geraakt en niet genoeg schijnt te kunnen eten van al dien boerenkost die de boeren zelf niet achten en die toch zoo gezond is!

Na het maal rustte men hier en daar onder de bomen. Ik trok met het koewachterke mee. Hij zou mij eenige vogelnesten toonen! Vol bewondering zag ik hem op hooge boomen klimmen en me dan ofwel eitjes of vogeljongskens toonen; op bijna onvindbare plaatsen toonde hij nestjes in de hagen en in het veld; dan liep hij bij de koeien waar zelfs de groote stier vervaard van hem was; in de stal ging hij onbevreesd bij de stoutste paarden die wel sloegen maar hem toch niet raakten en bij een veuleken ging hij spelen als met een kattedjong. Dat was een held in mijn oogen en ik besloot aan vader te vragen of ik ook koeier mocht worden! Dat werd eerst later gedaan met het gevolg dat men zich wel zal kunnen inbeelden.

Gedurende den namiddag ging ik met de sloeber mee en daar vertelde hij mij, terwijl hij stout met zijne dzakke sloeg om hier en daar orde te houden onder de beesten, van de wilde paarden die men daar soms had; van de keer dat hij met 'ne knecht des nachts was meegegaan om te gaan pensjagen; van de leurder die door Kar den keernhond zijn been was afgebeten, en meer andere wondere dingen die ik me niet meer herinner. Hij stelde zelfs voor om naar de Leie te loopen, kort bij, en er eens te toonen hoe hij kon zwemmen

en duikelen en waterke terten! Daar kreeg hij mij niet aan, want ik vreesde vaders harde handen! Eindelijk kwam ik terug bij de boerenwoning en tot mijn verwondering was heel het tuig opgezet en was men juist gereed om het te beproeven. Een meid ging 'ne grooten hond halen en die werd in het groote drijf wiel geduwd, dat men in gang stak en waarin den hond nu moest blijven loopen om het tuig in gang te houden. Om het aan den hond onmogelijk te maken stil te staan, werd dicht achter hem een plank gestoken waarin eene menigte scherpe nagels waren geslagen. Scheidde het dier uit van loopen, dan draaide het groot wiel hem tegen de punten zoodat hij dan nog harder liep om van die stekende dingen weg te blijven. Ik wenschte mij zelven op dat oogenblik geluk dat ik geen keernhond was! Het groote wiel draaide lustig! De drijf as deed daarbinnen in het achterhuis allerlei raderen zoeven, die eindelijk 'n langen, ijzeren staaf weg en weer deden stuwen, welke op zijne beurt aan de keern was vastgemaakt. Over en weer... over en weer werd het gestuwd en wijl de wielen ronkten, plaste in de groote keern de melk waar straks de schoone boter zou op komen. Het werkte alles fijn en goed. Het werk werd goedgekeurd en vader ontving de schijven. Dat was eene gelegenheid waarop 'n druppel werd gedronken. 'k Mocht ook eens proeven en dan werd het paard opnieuw ingespannen en trokken we -ik toch- in triumf naar huis! De boerin die me des middags wel aan het werk had gezien, duwde mij nog 'nen roggengboterham met een dikke schel hesp in de vuist en van mijn hemd maakte ik een soort blaas, waar ik fruit instopte dat het door mijn broekbandeke heen doorperste!

Het was eene glorierijke reis geweest! Een gouden dag in de vakantie en toen ik thuis nog niet eens bekeven werd omdat ik zoo aangetakeld was, werd het geluk volledig. Dien dag bij boer Meirhaeghe, niets bijzonders in zichzelf, was voor mij een voorbeeld van geluk, 't geluk der buitenlieden die niet als de kinderen in de stad zijn opgesloten in huis of op een koerken, en met volle longen kunnen ademen in Gods wijde en gezonde natuur. (So.Bend.Ind., 16 juni 1927).

Omtrent "Boer Meirhaeghe" willen we onze lezers vragen of ze ons kunnen helpen om hem te identificeren. We weten alleen met zekerheid dat "Boer Meirhaeghe" een Van Meirhaeghe was, die dus te Machelen bij Deinze op de Leiehoek woonde omstreeks 't jaar 1900 en dat hij, volgens de auteur, "de rijkste boer van verre in den omtrek was". Zijn er nog afstammelingen of familieleden van hem in leven? Laat ons iets weten!

.

- Verkiezingen in Sint-Baafs-Vijve. West-Vlaanderen koos z'n twee wittekoppen.

Tien guitige wittekoppen waren komen opdagen om deel te nemen aan de provinciale verkiezingen voor de meest representatieve wittekop in West-Vlaanderen. Slechts twee kandidaten kwamen uit West-Vlaanderen, de overige uit de regio Brabant. De Westvlaamse wittekoppen Gunter Vanmeerhaeghe en Lode Vanmelle hadden het dan ook niet moeilijk om zich te selekteren voor de finale in Zichem (op 4.8.85). De kandidaten werden onderworpen aan een hele resem proeven gebaseerd op het boek "De Witte" van Ernest Claes en op de gelijknamige film. (GCW. Nieuwsblad.)

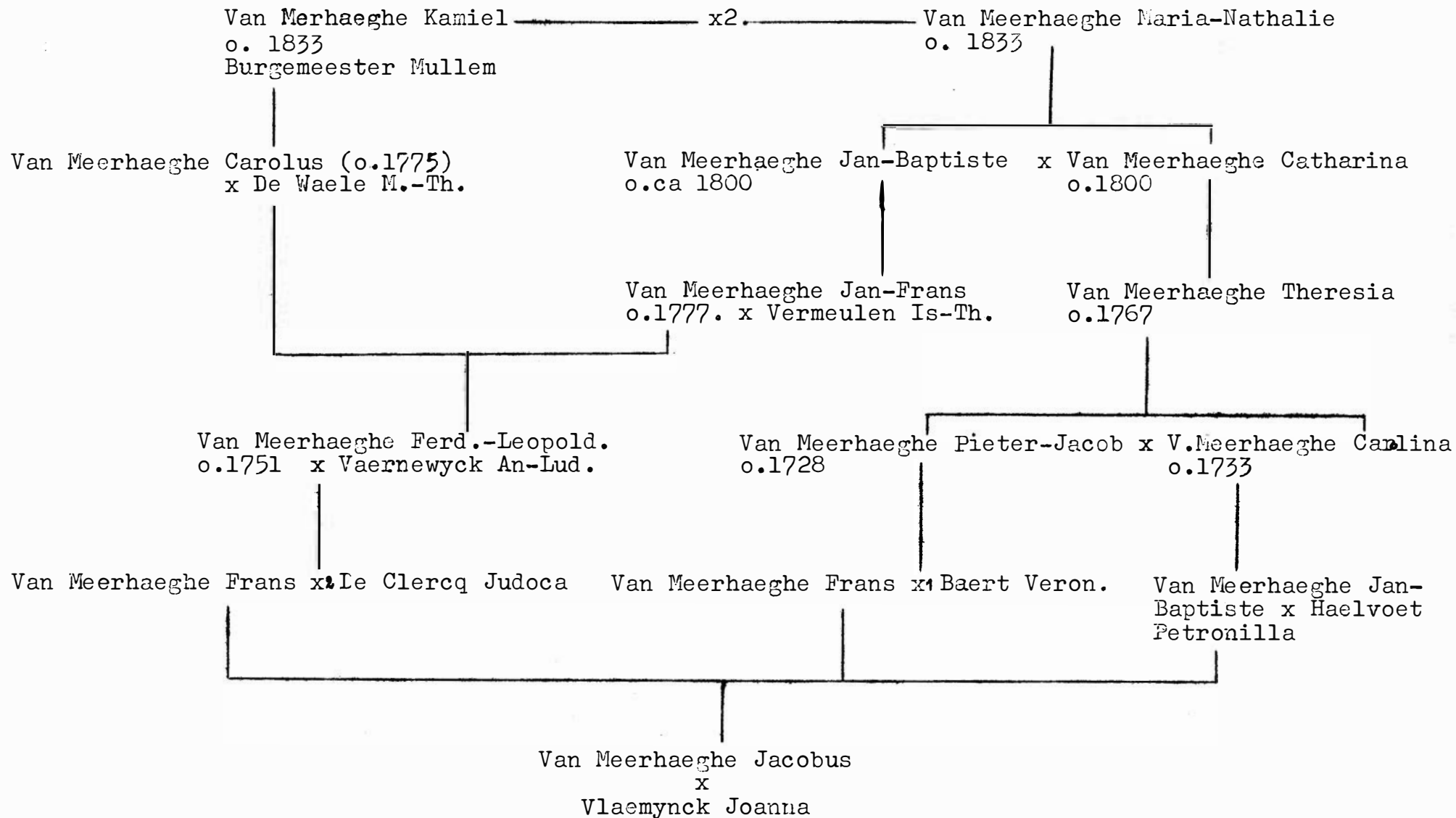
Kan iemand ons vertellen hoe Gunter Vanmeerhaeghe de finale te Zichem doorsparteld heeft?

ik neem de pen ter hand

- Van de Hr. G. Gadeyne, diensthoofd van het Rijksarchief te Ronse, ontvingen we een spontane reactie die ons werkelijk deugd deed. Hij schrijft o.a. in zijn brief van 17 juni 1985 : "wij ontvangen regelmatig Uw familietijdschrift, waarvoor onze beste dank. Meestal kan ik niet nalaten er even in te grasduinen, want u slaagt er uitstekend in het leerzame aan het aangename te koppelen." Dat is inderdaad onze bedoeling en als een historicus, een stielman dus, onze pogingen geslaagd vindt, dan streelt dit niet alleen onze niet te onderschatten ijdelheid, maar motiveert ons dat nog meer om door te gaan.

- Mevr. Frans Meirhaeghe-Vergucht uit Roeselare schreef ons een lange brief met heel wat interessant familienieuws dat we u niet willen onthouden :
 "Voor jullie vele werk en inspanning zijn we jullie nog steeds dankbaar. Er werd ons een kleinzoon geboren, Pieter, en mijn man was zeer tevreden daar in deze tak slechts door onze twee zonen Jan en Bart Meirhaeghe de naam kan worden doorgegeven. Jan, de vader van Pieter, is geneesheer en specialiseert voor het ogenblik in zijn vierde jaar assistentschap als pneumoloog op het Pellenbergziekenhuis te Leuven. De andere zoon Bart is nog niet gehuwd. Ons dochter, Lieve Meirhaeghe, gehuwd met Luc De Nil, vertrok verleden jaar met haar man naar de U.S.A., waar ze een contract hebben voor drie jaar aan de universiteit van Carbondale (Illinois). Luc De Nil kreeg een aanbod van deze Amerikaanse universiteit om in drie jaar een doctoraat te halen en een beurs als assistent in het departement "Communication Disorders & Sciences". Hij zal daar zijn diploma halen van Philosophical Doctor of Communication Disorders and Sciences, wat niet bestaat in België en de communicatiestoornissen bij gehoorgestoorde kinderen kan ten goede komen. Het is een universiteit op de Mississippi, heel ten zuiden van Chicago in de staat Illinois. Ons dochter Lieve, vroeger lerares Frans-Engels, heeft na veel Amerikaanse examens een leraarstoel gekregen aan dezelfde universiteit om een cursus frans te doceren. Indien er iemand geïnteresseerd is om hun een bezoekje te brengen dan zijn ze altijd welkom, want ze zijn de enige Belgen op 22.000 studenten. Hun adres : Luc De Nil en Lieve Meirhaeghe - Southern Hills 136-2 - Carbondale-Illinois 62901 - USA."

- Bij brief van 27 mei 1985 stuurde Joseph Van Merhaeghe uit Velaines mij een tabel met de afstammelingen van Kamiel Van Merhaeghe, burgemeester van Mullem van 1901 tot 1918, over wie we in Meerminneke nr. 16 meer informatie gevraagd hadden. Joseph blijkt ook een van diens afstammelingen te zijn en de stamtafel die hij mij toestuurde gaat terug tot 1775. Aan het slot van zijn brief zegt Joseph : "ik blijf benieuwd of het tot iets kan dienen voor verder onderzoek." En of!!
 Ik heb mijn licht opgestoken bij onze medewerker Lucien Van Meirhaeghe uit De Pinte en, nadat we onze gegevens in mekaar hadden gepast, slaagden we erin om ook deze tak thuis te wijzen. Het betreft hier een zoveelste zijtak van wat wij "de stam Huisse" noemen. Daar we hier tevens met een sprekend voorbeeld van "inteelt" te maken hebben, gaan we daar graag dieper op in. Onderstaand schema moet duidelijk maken hoe vaak er binnen deze tak huwelijken onder bloedverwanten werden gesloten :

Als we deze familieverbanden met woorden zouden proberen te omschrijven, dan zou dat de zaak alleen maar ingewikkelder maken, zo in de aard van : "de betovergrootouders van Kamiel en de oudouders van Marie-Nathalie, zowel van vaders- als van moederszijde, zijn dezelfde, namelijk het echtpaar Jacob Van Meerhaeghe en Joanna Vlaemynck. We denken dat het schema duidelijker taal spreekt. We willen er alleen op wijzen dat we in dit overzicht drie huwelijken vinden van een Van Meerhaeghe met een Van Meerhaeghe, die bloedverwanten zijn. We zien zelfs twee huwelijken van een kozijn met een volle nicht.

Aan dit overzicht voegen we nog toe dat nóg een (natuurlijk) kind van Catharina Van Meerhaeghe (o.1800), met name Francisca-Xaveria Van Meerhaeghe, huwde met ene Frans Van Meerhaeghe, kleinzoon van Ferdinand-Leopold Van Meerhaeghe en Anna Ludovica Vaernewyck. Tenslotte geeft dit schema een antwoord op de vraag hoe deze eerder bescheiden tak van onze boom er in slaagde om in een korte tijd-~~e~~ panne fortuin te verzamelen en welstellend te worden. Een middel daartoe is inderdaad het sluiten van huwelijken met nauwe bloedverwanten. Zo blijft het "all in the family!"

- Mevr. Renata Dierickx-Van Acker uit Evergem nam met ons contact op om iets meer te weten te komen over haar voorouders. Zij is namelijk de dochter van Roger Dierickx en Gabriëlle Van Meirhaeghe en een kleindochter van Constantin Van Meirhaeghe en Maria-Hortense Bergez. Dankzij de gegevens die kozijn Frans Meirhaeghe uit Deinze mij jaren geleden bezorgde, slaagde ik erin een paar generaties aan haar stamreeks toe te voegen :

Constantin Van Meirhaeghe werd te Petegem-Deinze geboren op 11 maart 1873 als zoon van Ivo Van Meirhaeghe en Rosalie Vande Wiele.

Ivo Van Meirhaeghe werd te Huise geboren op 2 april 1832 als zoon van Jan-Baptiste Van Meirhaeghe en Maria-Theresia Poppens.

Wie de voorouders van laatstgenoemde Jan-Baptiste waren zal Lucien Van Meirhaeghe mij wel weten te vertellen. Klim je eens in jouw fichesysteem Lucien? In ieder geval is het al duidelijk dat ook deze tak tot "de stam Huise" behoort en we raken er stilaan van overtuigd dat de overgrote meerderheid van de nu levende Van Meirhaeghes tot die stam behoren die Olivier Van Meirhaeghe uit Wortegem aldaar geplant heeft omstreeks 't jaar 1600.

Ook nog bedankt voor de rouwzantjes en rouwbrieven die ons zeker deze paar stappen verder hebben geholpen.

- Langs deze weg danken we Paul De Schuyter uit Kanegem, Mariette Lauwers uit Tielt en Josephine Meirhaeghe uit Schuiferskapelle voor de rouwzantjes die ze ons schonken.

Ook danken we de Hr. A.De Stoop uit Wortegem, auteur van het boek "Duizend jaar Wortegem 964-1964", dat hij ter gelegenheid van de toenmalige dorpsfeesten heeft samengesteld en dat hij ons bereidwillig heeft uitgeleend.

Daaruit hebben we weeral wat gegevens bijeengesprokkeld die een aanvulling betekenen van ons stamboomwerk waaraan maar geen einde komt...

.

vijf Kanegemse Jannen

"Het is een overbekend feit dat men in de middeleeuwen graag bepaalde traditionele voornamen in de familie in eer hield. Deze voornamen liet men van vader op zoon of van grootouders op kleinkinderen overgaan. Dit gebruik heeft tot in een vrij recent verleden stand gehouden. Daarbij kwam dat de naamgeving door peter of meter zelfs zeer gebruikelijk was." Aldus F. Debrabandere in zijn werk over Kortrijkse persoonsnamen omstreeks 1400.

Tijdens ons stamboomonderzoek hebben wij dit dus ook vaak gekonstateerd. Ter illustratie volgen hieronder, over een periode van tweehonderd jaar, vijf Kanegemse Jan Meirhaeghes op een rijtje, die telkens hun voornaam van hun peter kregen en hem aan hun petekind schonken. Een sprekend voorbeeld van naamgeving via het peterschap :

- Onze Jan-reeks neemt een aanvang te Kanegem waar in 1728 Jan Van Renterghem geboren wordt. Bij zijn echtgenote Rosalie Vermeulen wint hij later o.a. een dochter Petronilla die naderhand met Pieter-Joseph Meirhaeghe zal huwen.
- Jan Meirhaeghe I wordt te Kanegem geboren in 1794 als zoon van Pieter-Joseph en Petronilla Van Renterghem. Hij krijgt als peter Jan Van Renterghem, grootvader langs moederszijde. Jan I huwt later met Joanna Bredemus.
- Jan Meirhaeghe II wordt te Kanegem geboren in 1826 als zoon van Pieter-Frans en Philippina Coussens. Zijn peter is Jan Meirhaeghe I, de broer van zijn vader. Jan II huwt later met Rosalie Verbrugge.
- Jan Meirhaeghe III wordt te Kanegem geboren in 1889 als zoon van Désiré en Rosalie Tijtgat. Hij krijgt als peter Jan Meirhaeghe II (x Verbrugge), de broer van zijn grootvader. Jan III huwt Alix Deliessche en is in onze familie gekend als nonkel Jan uit Bailleu 1.
- Jan Meirhaeghe IV wordt te Kanegem geboren in 1919 als zoon van August en Estella Vandermeersch. Zijn dooppeter is Jan Meirhaeghe III (x Deliessche), broer van zijn vader. Jan IV huwt met Andrea Vandenbulcke en is een van uw beide stambewaarders.
- Jan Meirhaeghe V wordt te Kanegem geboren in 1948 als zoon van Maurice en Martha Claeys. Zijn peter is Jan Meirhaeghe IV (x Vandenbulcke), de broer van zijn vader. Jan V huwt met Rose-Marie Werrebrouck.

En misschien kan deze Jannenreeks in de toekomst verder uitgebouwd worden. Al onze hoop berust bij Filip Meirhaeghe, zoon van Jan en Rose-Marie. Misschien wordt hij later wel vader van een zoon die naar zijn grootvader Jan zou gedoopt en genoemd worden? Heb je het gehoord Filip? 't Is van moeten zulle, zoniet wordt deze ketting van Jannen verbroken na meer dan twee eeuwen.

- In het weekblad 'Humo' van 8 augustus 1985 verscheen onderstaand vraaggesprek omtrent 'zeemeerminnen' :

"Er is iets met zeemeerminnen dat ik absoluut niet begrijp : waarom zijn al die ruwe zeebonken er zo op verlekkerd? Op het seksuele vlak heeft de zeemeermin toch weinig meer te bieden dan de schelvis of de greep, daar bepaalde seksuele vlakken gewoon ontbreken. Kan de ruwe zeebonk genoeg nemen met een platoonse relatie? Slechts één persoon kan ons hierop een afdoend antwoord geven : de ruwe zeebonk himself. Het exemplaar in kwestie is zo ruw dat hij zich moet wassen met een vijl.

Humo : Kan een ruwe zeebonk genoeg nemen met een zuiver platoonse relatie?

De Ruwe Zeebonk : "Uw vraag is naast de kwestie. Het is mits wat fantasie best mogelijk om tot een bevredigende relatie te komen met een zeemeermin. Maar wat wij op onze barre tochten vooral nodig hebben is op tijd en stond een goed gesprek. Een zeeman stort graag zijn hart uit. Hij heeft behoefte aan een luisterend oor".

Humo : En zeemeerminnen hebben oren?

D.R.Z. : "Jazeker. Je kan die zelfs goed zien bij de types met een paardestaart."

Humo : Een paardestaart? Ik dacht dat alle zemeerminnen...

D.R.Z. : "Ik bedoel natuurlijk hun kapsel! Wat een misverstand! Gelukkig kan een goed gesprek als dit veel misverstanden uit de weg ruimen."

Humo : Wat! Een goed gesprek? Ik vind het totnu toe maar niks.

D.R.Z. : "Een zeeman beschouwt een gesprek als geslaagd wanneer het over zeemeerminnen gaat. Zoals dit gesprek. Want een zeeman is verzet op zeemeerminnen. Nochtans zullen wij nooit in ons hoofd halen om met zo'n liefvallig wezentje een seksuele relatie te beginnen."

Humo : Dat begrijp ik. U denkt natuurlijk steeds aan vrouw en kind.

D.R.Z. : "Ondermeer. Maar wij onthouden ons voornamelijk van zee-meerminnen wegens enkele onsmakelijke aspecten. Ik heb het niet zozeer over de algen op hun staart, die kan men moeiteloos verwijderen. Bijvoorbeeld met een spons. Ik heb het over hun gebit! Inderdaad, zeepokken en andere kleine schaaldieren nestelen zich graag op deze veilige plek. Daar blijven dan brokjes plankton tussen steken, enfin, een lachende zeemeermin is een ijselijk schouwspel. En zo'n zeemeerminnegebit is meteen de ideale voedingsbodem voor allerlei bacteriën. Vies. Zeer onverzorgd. Ruikt ook eerder onaangenaam. Sommige zeemeerminnen trachten heel die dierentuin weg te schuren met brokken koraal, met als enig resultaat een stel verminkte tanden. Het is zoals in dat liedje van Freddy Quinn : "Wij hielden zo dikwijls een diepgaand gesprek, maar telkens een kort (want ze stonk uit haar bek)".

Humo : Bravo!

D.R.Z. : "Dat had je nooit verwacht hé, dat een ruwe zeebonk kan citeren. En let op, ik kan nog veel meer citeren als het moet!"

Humo : Een andere keer grààg.

D.R.Z.: "Jaja, zeemeerminnen zijn boeiende maar moeilijke gespreks partners. Zelfs bij tegenwind wordt het al snel ondraaglijk. Ik heb ooit wel eens gevraagd of ze hun mond met eau de cologne wilden spoelen, maar dat werd rampzalig. Ze werden er dronken van, ze begonnen te zingen. En dan was het natuurlijk helemaal niet meer te harden. Een dronken zeemeermin wordt ook gauw vulgair. En daar hou ik niet van. Want ik ben wel een ruwe zeebonk maar geen vulgaire zeebonk."

Humo : O nee? Waarom draag je dan netkousen en jarretellen?

De Ruwe Zeebonk : "Omdat mijn vrouw dat zo mooi vindt. En de weinige dagen dat ik aan land ben mag ik mijn vrouw toch wel eens iets gunnen zeker?"

Totdaar dit interview uit Humo dat door ene 'H.M.' werd afgenomen. We houden ons hart vast als dit ooit onder Trudekes ogen mocht komen...

.

KRAAMBED

- Jonas Devolder, geboren te Tielt op 11 februari 1985.
zoon van Dirk Devolder en Nicole Rebry uit Tielt
kleinzoon van Frans Devolder en Cora Meerhaeghe uit Tielt.
- Pieter Meirhaeghe, geboren te Leuven op 26 maart 1985.
zoon van Jan Meirhaeghe en Kristien Piccavet uit Wilsele
kleinzoon van Frans Meirhaeghe en Christiane Vergucht, Roeselare.
- Sofie Meirhaeghe, geboren te Oudenaarde op 14 juni 1985.
dochter van Eric Meirhaeghe en Carine De Rijcke uit Oudenaarde
kleindochter van Frans Meirhaeghe en M.L. Moerman.

BRUIDSBED

- Véronique Triché, dochter van Paul en Pierette Meirhaeghe,
huwde op 31 juli 1985 te Romilly-sur-Seine met François Guyot.

STERFBED

- Mevr. Suzanna Meirhaeghe, echtg. van Albert Berthelot.
geboren te Wingene op 25 februari 1921 en aldaar overleden
op 19 mei 1985.
- Mevr. Teresa, Edmonda, Louisa Moortgat, wed. van Remi Meirhaeghe
geboren te Breendonk op 22 juni 1888 en overleden te Brasschaat
op 21 mei 1985.
- De Hr. Richard, Daniël Meirhaeghe, echtg. van Mariette Laporte.
geboren te Kanegem op 23 oktober 1931 en overleden te Oudenaarde
op 28 mei 1985.

.

"Ik weet niet wie mijn grootvader was. Het interesseert mij veel meer wat mijn kleinzoon zal zijn" (A. Lincoln.)

D O O D Z A N T J E S

Ons Van Meirhaeghe-familiearchief, dat we tussen 1976 en vandaag hebben aangelegd, bevat uiteraard ook een bescheiden verzameling doodzantjes : zo'n 230 stuks in totaal, zowel originelen als gefotocopieerde exemplaren.

Rouwprentjes vormden indertijd het beginmateriaal voor onze familiestudie. Toen ik zo'n jaar of twaalf was -ik koesterde dan reeds een paar jaar een passie voor alles wat oud was en met geschiedenis te maken had- ontstond ook mijn interesse voor en nieuwsgierigheid naar mijn voorouders. Het zou nog vijftien jaar duren alvorens ik definitief in onzen boom krom, maar omstreeks 1960 begon ik wel met een "familieboek" : een schrijfboek waarin ik de namen noteerde van mijn ouders, nonkels en tantes, neven en nichten, van mijn grootouders en overgrootouders. Een stamboompje dat slechts tot circa 1850 reikte. De schema's in dit schrift illustreerde ik met de rouwzantjes die ik thuis aantrof in de missaals van mijn ouders, in margarinedozen en sigarenkistjes. Jaren later zouden die doodzantjes mij de noodzakelijke informatie verschaffen om met het eigenlijke stamboomwerk te beginnen. Zij waren de eerste richtingsaanwijzers die me toonden waar ik moest zoeken.

Doodzantjes zijn natuurlijk belangrijk voor iedere stambomer en ze bevatten heel wat meer gegevens, dan men op het eerste gezicht zou denken :

- naam en voorna(a)m(en) van de overledene.
- naam en voornaam van de echtgeno(o)te(n).
- plaats en datum van geboorte en overlijden.
- soms de namen van ouders, grootouders tot zelfs een beknopte stamboom.
- soms overzicht van het gezin of familie : namen van kinderen, kleinkinderen, broers en zusters.
- soms informatie over de omstandigheden van het overlijden : schielijk, na een smartelijk ongeval, na een slepende ziekte, in het ziekenhuis, als oorlogsslachtoffer enz.
- soms beroep, titels, eretekens, lidmaatschap van vereniging, al dan niet gelovig enz.
- de 'in memoriamtekst' is vaak een biografische schets, zij het dan meestal eenzijdig positief, 'van de doden niets dan goed'.
- soms op de voorzijde de foto van de overledene!

De gegevens op de doodzantjes zijn echter niet altijd korrekt en moeten zeker gecontroleerd worden aan de hand van officiële documenten. Vaak vinden we onnauwkeurigheden in de schrijfwijze van de naam en fouten in verband met de geboorteplaats en datum. Toch hebben ze dus hun waarde en niet alleen als uitgangsmateriaal. Ze laten ons ook toe de jongste generaties te situeren in Vlaanderen. Het mag dan al een hele karwei zijn om al die naamgenoten van eeuwen terug te verzamelen, het is zeker een even groot karwei om de meest recente generaties in kaart te brengen. Voor de naamgenoten van de laatste eeuw stelt zich o.a. het probleem van de verspreiding over heel het land, daar waar men vroeger eeuwenlang in één bepaald dorp woonde. Doodzantjes bieden soms een onverwacht antwoord op de vraag waar bepaalde families naartoe getrokken zijn.

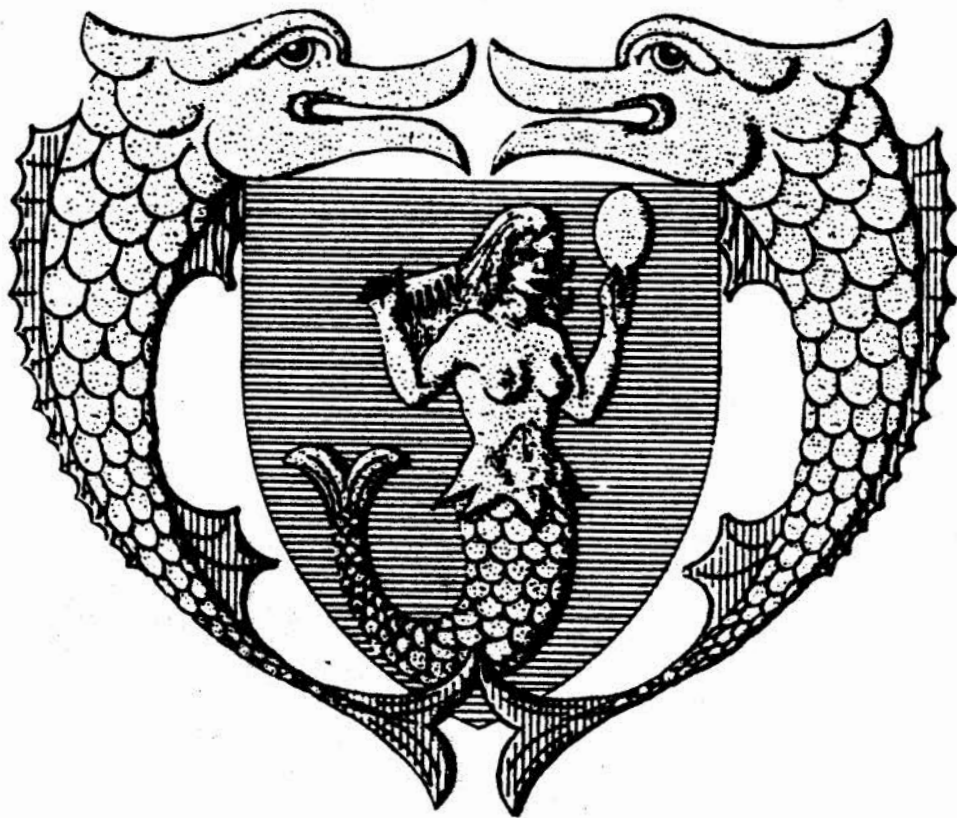
In 't Meerminneke zullen we af en toe een greep uit onze verzameling publiceren. Wellicht ontmoet u tussen al die overleden familieleden mensen die u van nabij gekend hebt of die u lief waren. Bedenk echter dat ook de 'vreemden' toch allemaal tot onze grote familie behoren. Hier vragen we voor de zoveelste keer om ons rouwzantjes toe te sturen, zowel van naamgenoten als van hun echtgenoten. Als u om sentimentele redenen niet kunt scheiden van bepaalde beeldekens, stuur ons dan een fotocopy. Als iedere lezer ons een paar zantjes bezorgt, dan is onze verzameling meteen verdubbeld en staan we weer zoveel stappen verder met ons levenswerk : de Van Meirhaeghe-stamboom!

We starten meteen met het oudste zantje uit onze kollektie :

- Van Renterghem Petronilla wed. Meerhaeghe Petrus Josephus
° Caneghem 1768 - +Caneghem 4.1.1851
- Meirhaeghe Augustin echtg. Van Luchene Rosalie
° Caneghem 28.8.1812 + Eeghem 4.2.1890
- Meirhaeghe Joan-Baptiste wed. Braeckevelt Rosalia
° Tielt 17.10.1816 + Caneghem 8.4.1897
- Meirhaeghe Johannes wed. Verbrugghe Rosalie
° Caneghem 29.12.1826 + Caneghem 30.11.1905
- Meirhaeghe Thecla wed Van Poucke Jan
° Caneghem 27.7.1831 + Thielt 14.12.1917
- Meirhaeghe Maria Leonida wed. De Naegel Carolus Ludovicus
° Thielt 21.10.1840 + Swevezele 11.7.1925
- Meirhaeghe Rosalie wed. Van Poelvoorde Ferdinand
° Ruiselede 22.4.1840 + Aalter 7.3.1939 (99 jaar oud!)
- Van Oost Melanie wed Meirhaeghe Henri
° Ruysselede 14.3.1840 + Ruysselede 10.2.1918
- Meirhaeghe Felix wed. Laethem Rosalie en Truyaert Nathalie
° Ruysselede (=fout. Tielt) 25.11.1842 + Ruysselede 23.4.1930
- Mestdagh Virginie echtg. Meerhaeghe Henri
° Thielt 1.3.1842 + Ingelmunster 21.11.1920
- Van Meirhaeghe Petrus Joannes wed. Van Hoofstadt
° Synghem 18.9.1824 + Reeth 25.4.1909
- De Keukelaere Leonardus wed. Van Meirhaeghe Monica
° Drongen 8.8.1839 + Caeneghem 8.3.1922
- Van Meirhaeghe Monica echtg. De Keukelaere Leo
° Huysse 12.7.1847 + Caeneghem 2.2.1920
- Vanmeirhaeghe Adolf wed. D'Heedene Marie-Sidonie
° Deerlijk 28.2.1854 + Deerlijk 28.1.1944
- Lambertijn Maria Euphrasia echtg. Van Meirhaeghe Joannes Baptiste
° Ousselghem 8.3.1856 + Lootenhulle 22.9.1922
- Vanmerhaeghe Antoine echtg. Polet Gerarda
° Mullem 5.4.1905 + Wortegem-Petegem 4.6.1978
- Engelbeen Euphemie wed. Van Merhaeghe Remi
° Cruyshautem 22.12.1856 + Oycke 3.9.1931
- Van Meirhaeghe Jan Baptiste wed. Geiregat Elodie
° Zingem 24.4.1858 + Semmerzake 30.1.1947

wordt vervolgd.

't Meerminneke

(van) Meirhaeghe's
Familiekontaktblad

Beste Meerminners,

Nummer twintig. Dat betekent : einde van de vijfde jaargang. Een lustrum dat kan tellen. Blijkens de vele positieve kritieken die we in de loop der jaren en vooral dit jaar ontvingen, zowel van buiten- als van binnenstaanders, mogen we in alle nederigheid -een deugd die we met hoge moed beoefenen- zeggen, dat we erin geslaagd zijn om de inhoud van ons blad konstant op een kwalitatief hoog niveau te houden. Het hangt van U allen af of we er nog eens vijf jaar bovenop doen. In dit verband leest U hierna de oproep van vader Jan om nu reeds Uw abbonement te hernieuwen. We hebben dit een trimester vervroegd om in maart 1986 onze zesde jaargang met een nieuwe lei te kunnen aanvatten. Alleen zij die 'effen' zijn, zullen het maartnummer ontvangen. Het is een te grote financiële verliespost om de laatkomers telkens weer herinneringen toe te sturen. Ondanks de alsmaar stijgende kosten, hebben we de prijs op 250 frank gehandhaafd. Omgerekend is dit nog geen 70 centiemen per dag. Voor U een klein bedrag; voor ons een noodzakelijke steun om voort te doen. Hou U stipt aan de afspraak, beste lezer, zo bespaart u ons veel nutteloze moeite en vooral onnodige onkosten.

Wat biedt dit Meerminneke U dit keer ter lezing? We hebben, als naar gewoonte, geprobeerd om een evenwicht te vinden tussen 'ernst en luim', tussen 'studie en nieuwsjes'.

De afdeling 'ernst en studie' omvat twee artikels. Onder de titel "Vrouwelijk en Vrijgewijd" gaan we in op het middeleeuws begrip 'vrijgewijde'. Het stuk vormt een soort naschrift bij onze vroegere artikels over de Walemse bevolking op het einde van de 13de eeuw. De zeespreuk "Kozen en nichte, vrijen dichte" leidt een bijdrage in over 'bloedverwantschapshuwelijken' in onze familie en de erfelijke gevolgen voor het nageslacht.

De afdeling 'luim en nieuws' biedt, naast een hoop konkrete informatie voor onze lezers in de brievenrubriek, ook persknipsels die zeer lovend en vleidend zijn voor Uw stambewaarders en voor het blad dat U nu in handen hebt. Tussendoor mag al eens gelachen worden. We sluiten dit nummer en deze vijfde jaargang af met een reeks 'doodzantjes' uit ons familie-archief.

Tenslotte bieden we aan al onze lezers onze beste wensen aan voor een Vredige Kerst en een Gelukkig Nieuwjaar zonder Nijvelse Bendes. Het ga U allen goed in 1986!

.

Waarde naam-, stam- en clangenoten,

Met dit nummer twintig eindigt de vijfde jaargang van ons Meerminneke. Een heel karwei, een plezierig karwei ook, waar we meenden het 'wel en wee' van de hele Van Meirhaeghefamilie door de eeuwen heen, aan elk te laten meebeleven.

Als redakteurs van ons familietijdschrift zijn wij gevleid met de waarderende woorden ons toegezegd door kenners terzake. Het spoort ons aan om verder te werken in dezelfde zin : een deel familie-studie en verder 'voor elk wat wils'. Dus doen we voort, zegt Herman, zo wil ons Trudeke het trouwens ook!

Voor de zesde jaargang houden wij ons abonnementsgeld verder op 250 frank. Vergeet dus niet : Hernieuw uw abonnement en stort direkt 250 frank (of meer) op rekeningnummer 737-4262090-50 van Herman Meirhaeghe, A. Latourstraat 31, 9218 Ledeberg-Gent.

Natuurlijk -en hier steek ik mijn vragende hand uit naar stam- en naamgenoten-zakenmannen, miljonairs, goedgegeldverdieners, zwaar-op-de-beurszitters- een milde geste van uwentwege zou welkom zijn om het 'meer' van de Meerhage, waarin ons meerminneke met de dolfijnen rondzwemt, van nieuwe zuurstof te voorzien. Overtuigd dat Uw zakelijk verstand de onkosten die de uitgave van een dergelijk én degelijk familietijdschrift bevroedt, weet ik dat U niet zult aarzelen!

Betaal nu! en vergeet niet : Hoe meer volk, hoe meer leute!
Was ondertekend : Trudeke bij de pen van vader Jan.

.

Bericht voor onze nieuwe lezers en leden :

Er zijn nog slechts twee (2) volledige reeksen van de vijf jaargangen van 't Meerminneke voorradig. Twintig nummers in totaal dus, te bestellen voor de som van 1200 frank. Haast U, want de eersten zullen dit keer ook de eersten zijn die deze allerlaatste reeksen zullen ontvangen!

.

Mogen we hen die bij ons indertijd boeken uitleenden, verzoeken om ons deze met bekwame spoed terug te bezorgen : o.a. Klim in je Stamboom; De genealogie Van Dorpe en Kursus Genealogie. We hebben ze dringend van doen bij onze studie.

.

Volgend jaar leest U onder meer in Uw familieblad :

- een uitgebreid artikel over de officiële registratie van ons familiewapen, de 'wapenspreuk' die we gekozen hebben en de rijke symboliek van de 'spiegel' die ons Trudeke vasthoudt.
- de processen die stamvader Franchoys Van Meirhaeghe omstreeks 't jaar 1600 voerde bij de Raad van Vlaanderen.
- in het kader van 'tien jaar stambomen : 1976-1986' zullen onze lezers met 'iets' verrast worden in ons juni-nummer...
- boeiende korte bijdragen, sprokkels en familienieuws, waarbij medewerking van Uw kant verwelkomd wordt.

.

ter overweging :

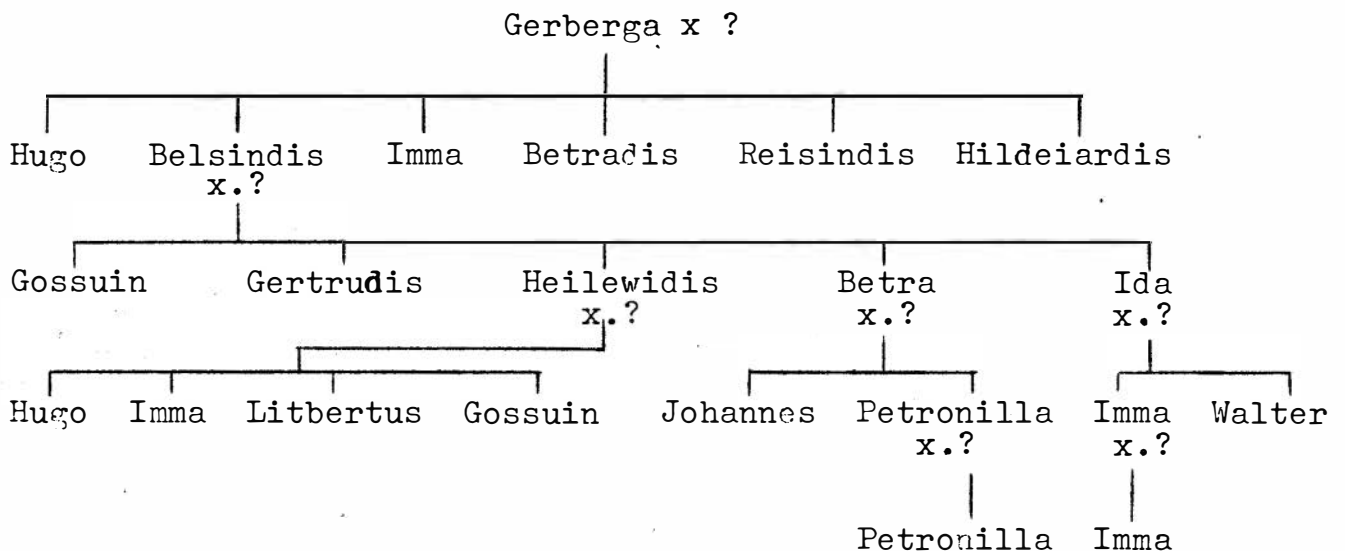
- Die wil, die snoeve op de naam zijner voorouders. Ik kan alleen maar mijn eigen ik overal brengen. (Corneille)
- Doe slechts navraag bij het voorgeslacht en geef acht op hetgeen hun vadersen voorvorsten. (Job)
- Zulke takken, zulk nen stronk; zulk een moere, zulk een jonk. (Westvlaamse volksspreuk)

VROUWELIJK en VRIJGEWIJD

In zijn brief van 14 december 1984 schrijft de Hr. R. Castelain uit Oudenaarde, auteur van talrijke bijdragen en boeken over de plaatselijke geschiedenis : "Ik dank u omdat u mij regelmatig het Meerminneke toestuurt. Ik lees er altijd de historische gedeelten grondig. In het laatste nummer (nr.16, december 1984) stelde ik vast dat u enigszins verwonderd bent over het feit dat het matriarchaat in onze middeleeuwse maatschappij bestond."

In mijn artikel "Walem en zijn bevolking omstreeks 1280" was ik inderdaad tot de voor mij verbazingwekkende konkluzie gekomen dat de stam Van Meirhaeghe hoogstwaarschijnlijk een stammoeder had in plaats van een stamvader, met name Gertrudis Van Merhaghe. Ik meende te mogen stellen dat haar zonen hun familienaam van haar geërfd hadden en niet van hun vader, die nergens met naam vermeld wordt. Iets gelijkaardigs konstateerde ik bij de 13de-eeuwse families De Schietere, De Stoute en Desmet, waar de zonen van Ver Maben De Schietere, Ver Kateline De Stoute en Ver Beelen Desmet eveneens de familienaam van hun moeder erfden. Deze gewoonte behoorde blijkbaar tot de laatste overblijfsels van het matriarchaat, dat ook bij ons bestaan had. In het begrip 'matriarchaat' herkennen we het latijnse woord 'mater' wat 'moeder' betekent en het matriarchaat is dan de rechtstoestand waarbij de kinderen tot de stam van de moeder behoren en van haar de naam, goederen enz... erven.

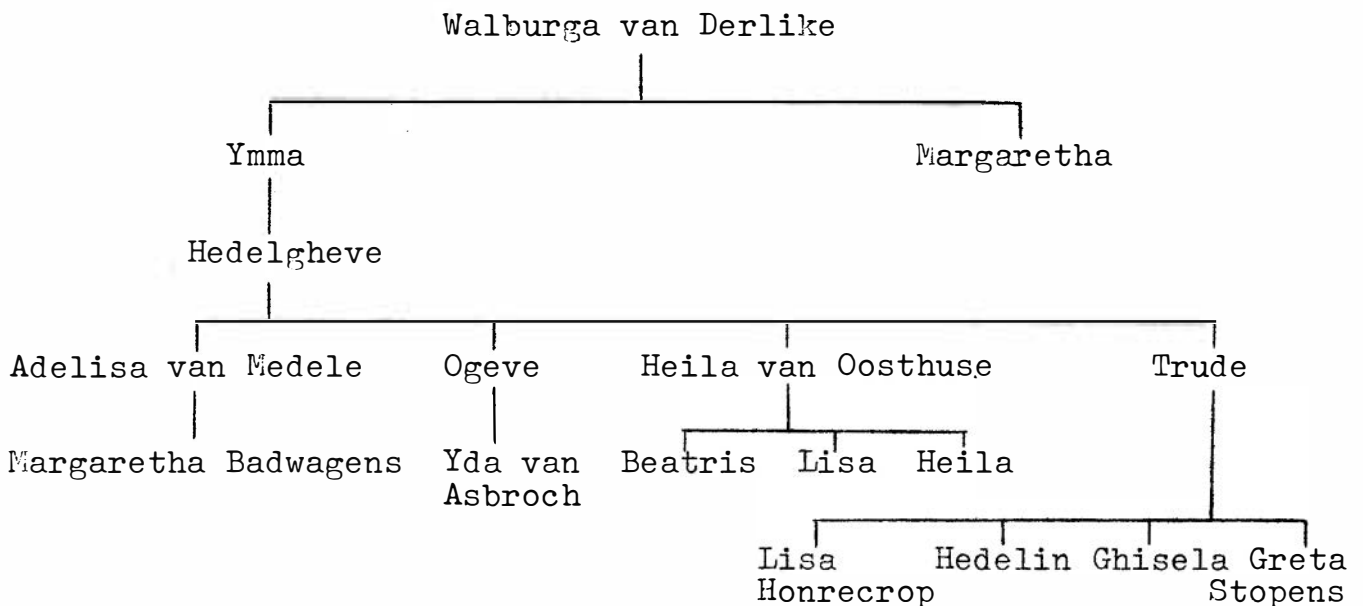
In zijn voormelde brief gaat de Hr. Castelain dieper in op deze problematiek. Zo illustreert hij het systeem van overerving via de moeder, aan de hand van een lijst van lijfeigenen (onvrijen) die vanaf de tweede helft van de 12de eeuw te Avelgem woonden en die aan de abdij van Ename bij Oudenaarde toebehoorden :

"Zoals u merkt is hier de afstamming aangeduid langs vrouwelijke lijn. Op de plaats waar de echtgenoot moet komen staat een vraagteken. Het betreft een reeks lijfeigenen die in de omgeving van Avelgem wonen en daar geschonken werden aan de abdij van Ename. Nu is het bekend dat de kerkelijke instellingen "vrijgewijden" bezaten. Dit waren mensen afkomstig uit de middens van de slafelijke bevolking, maar ook uit de kringen van de 'nobiles' (edelen) en de gewone vrije mensen. De eersten kregen van de kerk de juridische vrijheid

tegen de betaling van een jaarlijkse cijns die geöfferd werd aan de patroon van de abt. De nobiles -de armsten weliswaar- droegen zichzelf en hun goederen op aan de kerk om eveneens toe te treden tot de kring van vrijgewijden. Aldus werden zij en hun bezit beschermd tegen opdringerige lieden die hun grond wilden afnemen of hun bezit betwistten. De kerken die vrijgewijden bezaten -bijvoorbeeld O.L. Vrouw van Doornik, St.-Pieters te Leuven, de abdij van Ename, de abdij van Sint-Pieters uit Gent- legden genealogische tabellen aan om te weten wie de cijns moest betalen. Deze lijsten zijn uitsluitend opgesteld via de afstammelingen van de vrouw. Men mag dus stellen dat het juridisch statuut van de vrijgewijden zich bestendig- de langs vrouwelijke lijn".

De Gentse Sint-Pietersabdij, die o.m. de heerlijkheid van Walem bezat, bezat inderdaad ook vrijgewijden, onder meer op haar eigendommen te Waregem, een buurdorp van Wortegem. Getuige daarvan de onderstaande stamtafel uit 1070 (1) :

Bovenstaande tafel plukten we uit een bijdrage voor het Jaarboek van de Gaverstreke (1982, pag 183 e.v.) van de Hren. Debrouwere en Ducatteeuw over "Beverenaars en Desselgemnaars in de 12de, 13de en 14de eeuw". Wij citeren de beide auteurs : "De lijst van 1070 is eigenlijk een soort stamboom. Daar de status van vrijgewijde op de nazaten overging, kwam het erop aan zijn recht op vrijheid door afstamming te kunnen bewijzen. Die afstamming wordt hier gegeven in vrouwelijke lijn en er worden alleen vrouwen vermeld. Walburga van Derlike (van Deerlijk) was de stammoeder".

Over het begrip "vrijgewijden" zeggen ze verder : "Vrijgewijden waren lieden die tot de "familia" van de abdij behoorden en als dusdanig haar speciale bescherming genoten. Ze waren vrije lieden maar moesten wel jaarlijks een hoofdcijns betalen aan de abdij en gewoonlijk een cijns bij hun huwelijk, terwijl ook bij hun dood voor hen betaald moest worden door hun nabestaanden. In de 10de eeuw -en ook later- kwam het vrij veel voor dat heren sommige van hun lijfeigenen aan een kerkelijke instelling overdroegen en ze zo als "vrijgewijde" tot vrije mensen maakten. We moeten dit waarschijnlijk zien in het raam van het kerkelijk streven om de overblijfselen van de vroegere slavernij op te ruimen. Het kwam evenwel ook voor dat

vrije lieden en zelfs edelen zich aan een abdij opdroegen en zo de status van vrijgewijde verwierven. Dat kan gebeurd zijn als er gevaar was tot onvrijheid te vervallen of eenvoudigweg om zich te verzekeren van de machtige bescherming van de kerkelijke instelling. Beide partijen hadden er voordeel bij : de abdij beschikte dan steeds over arbeiders om het land te bewerken en die landlieden van hun kant genoten bescherming."

Van het overdragen van lijfeigenen aan kerkelijke instellingen hebben we ook te Walem-Wortegem sporen gevonden. In een tekst van omstreeks 1050 lezen we: "Appollonius tradidit sancto Petro pro anima matris suê Heillewif II bunaria sita in Merhaga et III mancipia Weremboldus, Berta et Fretheswindis". Vertaald luidt het als volgt : "Appollonius schenkt aan (de abdij van) Sint-Pieters, voor de zielerust van zijn moeder Heillewif, twee bunders (land) gelegen op Merhaga (de Meerhage) en drie lijfeigenen, (met name) Weremboldus, Berta en Fretheswindis".

We weten ondertussen dat de Meerhage een stuk grond was -en in de elfde eeuw misschien zelfs een nederzetting of een boerderij- dat op de heerlijkheid van Walem lag. Twee bunders grond uit het gebied dat Meerhage heette, worden dus aan de Sint-Pietersabdij geschonken, samen met de drie voornoemde lijfeigenen die aldaar woonden en aan die plaats gebonden waren. Mogelijks verwierven ze op deze wijze de status van 'vrijgewijde'.

De Hr. Castelain schrijft verder : "Wat nu Walem betreft heeft men geen zekerheid over het juridisch statuut van de voorgangers van de oudste poorters (die op het einde van de 13de eeuw te Walem-Wortegem leefden). Ze stammen af van Ver Maben Schieters, Ver Katerline Stouts enz... Ver Mabe was dus de laatste bekende vrijgewijde en waarschijnlijk een vrije vrouw, misschien van adellijke oorsprong, wiens kinderen zich lieten inschrijven als poorter van de stad Oudenaarde. Vanaf de inschrijving in de poorterij goldde het patriarchaat en van dan af zette de afstamming zich voort langs mannelijke lijn. Zou het niet mogelijk zijn in het Sint-Pietersarchief lijsten van vrijgewijden te zoeken voor Walem? Misschien treft u daar als laatste in iedere reeks Ver Mabe, Ver Katerline en Ver Gertrudis Van Meerhaeghe aan... Het zou ook interessant zijn te weten of, na de poorterlijke inschrijving, de lijst van vrijgewijden nog vervolgt, m.a.w. of poortervrijheid de vrijheid van de vrijgewijde niet uitsloot?"

Allemaal uiterst interessante suggesties en vragen! Spijtig genoeg moet ik onmiddellijk zeggen dat ik tijdens de voorbije tien jaar speurwerk in alle mogelijke archiefbronnen, nooit lijsten of t fels van vrijgewijden heb gevonden wat Walem betreft. We zoeken natuurlijk verder, hoewel de kans klein is om ooit iets dergelijks te vinden. Het zou nochtans mooi zijn! Stel je voor, beste lezer, dat we een lijst van vrijgewijden vinden waar onze stammoeder Gertrudis als laatste in de rij zou genoemd worden. Meteen zouden we, zoals in de hiervoor geciteerde voorbeelden uit Avelgem en Waregem, vier, vijf of meer generaties stammoeders aan onze boom kunnen toevoegen en nog anderhalve eeuw verder in het verleden kunnen teruggaan! Hoop doet leven. Zoals de zaken er nu voorstaan is het in ieder geval duidelijk dat Gertrudis Van Meerhaeghe onze stammoeder zal geweest zijn en dat zij wellicht een reeks van Walemse vrijgewijden afsloot.

Herman Meirhaeghe met verschuldigde dank aan de Hren Castelain, Debrouwere en Ducatteeuw.

.

Kozen en nichte, vrijen dichte...

Wie is er in zijn knapenjaren nooit verliefd geweest op een kozijn of nichtje? De volwassenen bekomentarieerden dit gescharrel met de woorden : "kozijn en nichte, vrijen dichte, maar trouwen niet lichte." Onderhavig artikel zal uitwijzen dat alleen de eerste twee beweringen van deze zeispreuk korrekst zijn... Inderdaad, we zullen zien dat kozijn en nicht niet alleen 'dicht vrijen', maar in bepaalde kringen zeker ook 'licht' trouwen met mekaar. Nemen we bijvoorbeeld de De Schieteres, de Van Meirhaeghes en de Van Cauwenberghes uit de 17de en de 18de eeuw.

De De Schieteres behoren net als de Van Meirhaeghes tot de oudste geslachten van Wortegem. Speelden de laatsten een belangrijke rol in het dorpsleven van Wortegem en aangrenzende gemeenten als Ooike en Anzegem, dan domineerde de familie De Schieteres werkelijk de streek tussen Waregem en Oudenaarde.

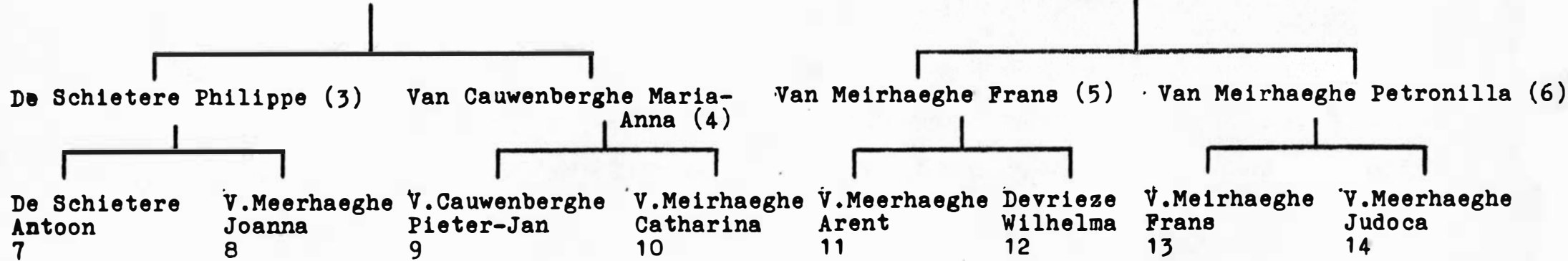
De zonen uit de clan De Schieteres zochten hun bruiden in de begoede landbouwersgeslachten, o.a. tussen de Meirhaeghedochters. Tijdens de 17de en de 18de eeuw noteerden we een zestal echtparen De Schieteres-Van Meirhaeghe. Er werd gehuwd binnen een beperkte kring onder het motto "soort zoekt soort". Vandaar dat bruidegom en bruid vaak bloedverwanten waren. Een frappant voorbeeld daarvan volgt.

In 1735 huwt Pieter-Jan De Schieteres te Ooike met Joanna-Francisca Van Meirhaeghe. Als we de voorouders en meer bepaald de acht grootouders van het echtpaar bekijken, komen we tot verbazingwekkende konkluzies... Zie het hierbijgevoegde schema!

Omtrent de figuranten -zie hun volgnummer schema- geven we hierna wat beknopt commentaar :

1. Pieter-Jan De Schieteres.
Geboren te Wortegem in 1715 en overleden te Ooike in 1755.
Baljuw van de heerlijkheid Basseye en Wortegem.
Begraven in de kerk van Ooike.
2. Joanna-Francisca Van Meirhaeghe
Geboren te Ooike in 1718 en aldaar overleden in 1782.
Na de dood van haar eerste man hertrouwt ze met Pieter-Jan Van Rechem.
3. Philippe De Schieteres.
Geboren te Anzegem in 1680 en overleden te Wortegem in 1767.
Schepen van de heerlijkheid Basseye te Wortegem.
In de tweede en derde graad verwant met zijn echtgenote.
Zijn bezittingen : 15 hofsteden en 74 hectaren.
4. Maria-Anna Van Cauwenberghe.
Geboren te Nokere in 1686 en overleden in 1722.
5. Frans Van Meirhaeghe.
Huwte te Bevere-Oudenaarde in 1703 met Petronilla Van Meerhaeghe-nr.6.- die in 1763 in de kerk van Ooike begraven werd.
7. Antoon De Schieteres.
Geboren circa 1639 als zoon van Antoon en Maria Dhulst.
Achterkleinzoon van Antoon De Schieteres en Arijne Vande Wiele.
Arijne was de dochter van Willem Vande Wiele en Joanna Van Meirhaeghe. Antoon -nr.7- overleed te Anzegem in 1693.

De Schietere Pieter-Jan (1) x Van Meirhaeghe Joanna-Francisca (2)

Ze gingen en zaaiden in getraan
En brachten al juichend hun schoven aan. (ps. 125)

†

Gedenk in uw gebeden de ziel

van Mevrouw

Maria VAN MERHAEGHE,

weduwe van

Dokter Paul VAN CAUWENBERGHE,

geboren te Ooike op 1 juli 1889 en er godvruchtig
overleden op 5 maart 1967, gesterkt door de H. H.
Sakramenten der zieken en de pauselijke zegen.

ORUUK-P. DE LONGIE-KOSTER, O.L.VR. KERK. OUD.

Deze dierbare ging naar de hemel langs de konink-
lijke weg van het kruis vol geloof en in overgave aan
Jezus woord: " Wie mijn volgeling wil zijn, moet mij
volgen door zichzelf te verloochenen en zijn kruis op
te nemen " (Mc. 8. 34.) .

Ze nam het kruis op in 1934 bij het plots verschei-
den van haar geliefde man. Driemaal zou zij op haar
kruisweg vallen, telkens bij het plots afsterven van
een geliefde zoon. Laatst was het in 1965 wel zeer
zwaar, want ze hoopte zo vast " haar Jan " te mo-
gen houden voor zijn gezin en kinderen. Haar Gol-
gotha was dra bereikt, waar ze met Kristus zou ten
onder gaan, om haar geliefden vergeestelijkt te ver-
voegen bij de kroon van Gods geroepenen.

Uit een oud geslacht van Ooike, vanouds innig
verbonden met de Kerk door geloofsbeleving en gro-
te weldadigheid, betekent haar afsterven een echt
verlies voor onze kerkgemeenschap en voor de velen
die bij haar steun, troost en opbeuring vonden.

Dierbare Beth, dank voor uw oprechte liefde. Ze
was mij een grote steun in de beproeving. Moge de
Heer er U verder om zegenen op de levensweg.

Lieve kleinkinderen, mijn laatste kommer ging naar
U. Gedenkt mijn voorbeeld van moedig kristendom
en bewaart de tradities van onze familie.

Beste Schoondochter, Schoonzoon, lieve Zuster en
dierbare Familieleden, vaartwel en tot weerziens bij
de Heer.

Mijn Jezus, barmhartigheid!

ook aldus komen,

De kroon van ons hoofd is gevallen. THREN. CAP. V, v. 16.
Weest vereenigd; mijne kinderen, bemindt mekanderen en
bewaart in uw hert de gedachtenis van uwen vader. S. Hrn.
Heer, verleen van mijne kinderen een deugdrijk hert,
opdat zij altijd getrouwiglijk uwe geboden bevesten en on-
derhouden. PARAL. CAP. XXVX, v. 19.

BIDT VOOR DE ZIEL VAN.
MUNNEER
LEO VAN CAUWENBERGHE,
zoon van Joannes Baptiste
en van Ferdinandina Theresia Van Damme,
WEDUWENAAR VAN JUFVROUW
SOPHIA KETELE,
geboren te Wannegem den 6 October 1805,
en aldaar haastiglijk overleden den 29 Juli 1870,
na verscheidene jaren in voornoemde parochie het ambt
van Schepen en Voorditter van den Kerkraad inisterlijk
bediend te hebben. Hij was ook lid van het Broederschap
van den Zosten Naam in de kerk van Wannegem, opge-
recht in het jaar 1838.

Beroemt u niet op den dag van morgen. PROV. XXVII, v. 1.
Aangzien de dood niet vertoelt. ECL. XII.
O mijn God, aan wien het gebed eigen is altijd barmhertig
te zijn en te sparen, wij bidden U ootmoediglijk voor de ziel
van uwen dienaar Leo, dien Gij uit deze wereld hebt geroep-
en, en beveel aan uwe beilige Engelen haar te ontvaagen in
de hemelse glorie. Amen.

Dat zijne ziel in vrede ruste.

Machiedruk van Bevernaeghe-Van Eechoute, te Audenaerde.

8. Joanna Van Meirhaeghe.
Geboren te Wortegem in 1643 als dochter van Leon Van Meerhaeghe en Magdalena Vanden Dijcke.
9. Pieter-Jan Van Cauwenberghe.
Geboren te Nokere in 1663 en aldaar gestorven in 1724.
Burgemeester van Nokere.
Hij was de kleinzoon van Pieter Van Cauwenberghe en Anna Van Meirhaeghe, zuster van bovenvermelde Leon Van Meirhaeghe.
Zijn broer Frans Van Cauwenberghe huwt Elisabeth Van Meerhaeghe.
Zijn moeder was Joanna Vanden Dijcke, zodat we in deze kwartierstaat ook tweemaal déze naam noteren. (zie nr.8)
10. Catharina Van Meirhaeghe.
Zij overleed te Nokere in 1696 en werd er in de kerk begraven.
11. Arent Van Meirhaeghe.
Hij huwt te Ooike in 1650 met Wilhelma Devrieze-nr.12.
13. Frans Van Meirhaeghe.
Hij huwt te Ooike in 1674 met Judoca Van Meirhaeghe-nr.14.

We zien dus dat het echtpaar Pieter-Jan De Schietere-Joanna Francisca Van Meirhaeghe tussen zijn acht grootouders niet minder dan vijf Van Meirhaeghes telt! En daar houdt het niet bij op. Twee van de drie resterende grootouders -de nummers 7 en 9- blijken eveneens klein- of achterkleinkinderen te zijn van Van Meirhaeghe-grootmoeders! Dit betekent dat zeven van de acht grootouders Van Meirhaeghes zijn of dit bloed in de venen hebben! Van een frappant voorbeeld gesproken!

Welke de sociaal-ekonomische bedoelingen van een dergelijke bewuste huwelijkspolitiek zijn, is duidelijk. Van de eventuele erfelijke inteeltgevolgen wordt echter zelden melding gemaakt in de documenten. Slechts bij toeval wordt ons een blik gegund op de eventuele negatieve nasleep, wat betreft de geestelijke of lichamelijke vermogens van de kinderen die uit dergelijke huwelijken voortspuiten.

Volgens de wetten van de genetica -de erfelijkheidsleer- zou een echtpaar dat in de tweede graad verwant is (kozijn x nicht) één kans op 32 hebben om een erfelijk belast kind te verwekken, als de ouders dragers zijn van recessieve abnormale erfelijkheidsfactoren.

Voor een echtpaar dat in de derde graad verwant is, zou de kans herleid zijn tot één op 128.

De biologische weerslag van verwantschapshuwelijken is merkbaar bij de kinderen van een achterkleinzoon van Pieter-Jan Van Cauwenberghe-nummer 9 uit ons schema :

- Deze laatste had o.m. een zoon, Frans Van Cauwenberghe, die huwde met zijn volle nicht Joanna Catharina Van Cauwenberghe, met wie hij dus in de tweede graad verwant was.
- Voormeld echtpaar had een zoon, Pieter-Jen Van Cauwenberghe, die eveneens met zijn volle nicht, Joanna Catharina Van Cauwenberghe huwde. Tweede graad verwant dus.
- Deze hadden op hun beurt een zoon, Jan-Baptiste Van Cauwenberghe die huwde met Ferdinandina Van Damme, zijn achternicht! (3^ograad). Ferdinandina had niet alleen Van Cauwenberghebloed in de aders; ze was via haar overgrootouders, Frans Van Cauwenberghe x Elisabeth Van Meirhaeghe, nog maar eens met de Van Meirhaeghes verwant!

De moeder van Ferdinandina, met name Joanna Catharina Van Cauwenberghe, hertrouwde na de dood van haar man Kristoffel Van Damme, met... Jan-Baptiste Van Meirhaeghe!

- Jan-Baptiste Van Cauwenberghe won bij Ferdinandina Van Damme, tussen 1796 en 1812, dertien kinderen, waarvan er twee bij de geboorte overleden. Twee van de negen kinderen die "oud" werden, waren achterlijk : de oudste zoon Victor (1796-1861) was infantiel en geestesdefect en het vierde kind, Pieter-Frans (1800-1861) was eveneens infantiel en achterlijk.

Deze twee gehandicapte kinderen kunnen we, na een dergelijke familiale voorgeschiedenis, zonder meer op de rekening schrijven van de talloze bloedverwantschapshuwelijken van hun voorouders. Nochtans is omzichtigheid geboden in verband met het duiden van de oorzaken van eventuele afwijkingen of handicaps.

Zo had onze Nokerse stamvader Roegier Van Meirhaeghe (1572-1646) uit zijn eerste huwelijk met Adriana Baert, zes kinderen waarvan er twee mentaal gehandicapt waren, met name Pieter en Adriana Van Meirhaeghe.

Pieter, geboren te Nokere omstreeks 1604 en aldaar overleden in 1647, bleef ongehuwd. In een rentebrief uit 1632 lezen we hoe zijn vader Roegier de akte in de naam van zijn zoon handtekent 'gemerck de debilliteyt van sinnen van Pieter van Merhaeghe'.

Na het overlijden van Pieter, wordt zijn 'staat van goed' in 1649 voor de Oppervoogden van Oudenaarde overgebracht door zijn broer Jan Van Meirhaeghe uit Kanegem.

Adriana, geboren te Nokere circa 1606 en er overleden circa 1675, was net als haar broer 'geestelijk onbekwaam' en bleef ongehuwd. In een document uit 1621 lezen we hoe Adriana, omwille van de trouwe diensten die zij haar grootmoeder verstrekke, van deze laatste "bij donnatie tusschen levende ende metten warmen hant ghedaen" (let op de prachtige uitdrukking!) een aantal bezittingen ontvangt.

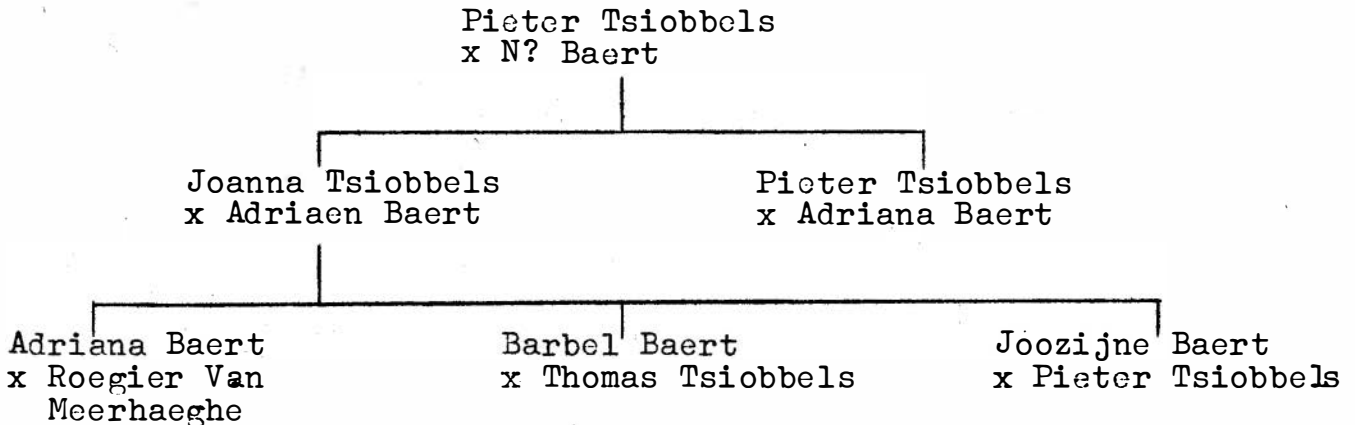
We citeren : "Joanna Tsiobbels heeft, in consideratie van de inpotentheyt ende den ghetrauwen dienst die haer ghedaen heeft Adriaene van Merhaeghe filia Roegiers, danof(=waarvan) de voorseide comprante grootmoedre is, ghegheven ande voorseide Adriaene, bij donnatie tusschen levende ende metten warmer hant ghedaen, een styck (=stuk) lands ligghende inde prochie van Cruyshautem ande wynckelstraete, groot zeven honderd lands; ten tweeden heeft Joanna Tsiobbels ghegheven haer bedde zo linnen als wullen (=wollen stof) daermede gaende, behoerlyck ghestoffeert, omme naer (=na) het overliden vande comprante (=grootmoeder) bij Adriaene ghebruyckt te worden ende haeren vrien wille daermede te doene".

Adriana was blijkbaar, ondanks haar 'inpotenthey't', toch in staat bij haar grootmoeder te 'dienen', waarvoor ze dan ook beloond wordt.

Deze mentaal gehandicapten uit een begoed milieu liepen weinig risico om aan de zelfkant van de maatschappij terecht te komen. Er werden voor hen voorzieningen getroffen. We kunnen ons de vraag stellen wat er gebeurde met hun lotgenoten uit de lagere sociale middens? Welk lot was hen beschoren? Maar dit is een ander verhaal.

Vraag is of deze kinderen ook op de rekening kunnen geschreven worden van bloedverwantschapshuwelijken?

Wegens het ontbreken van parochieregisters voor de periode vóór 't jaar 1600, is het trekken van een kwartierstaat omslachtig en het is moeilijk om alle gegevens te achterhalen. Van vaderszijde, bij de Van Meirhaeghes dus, blijken op het eerste gezicht geen enge verwantschapshuwelijken voor te komen tussen de ouders, groot- en overgrootouders van Roegier Van Meirhaeghe. Langs moederszijde blijkt er wel erg vaak gehuwd te worden tussen de families Baert en Tsiobbels :

De Baerts en de Tsiobbels behoorden -het wordt eentonig- tot de Nokerse dorpsnotabelen. Adriaen Baert, de schoonvader van Roegier, was ontvanger en baljuw van de heerlijkheid van Nokere-ter-Borch. Zijn schoonbroer, Pieter Tsiobbels, was gedurende meer dan 40 jaar eveneens baljuw van de voormelde heerlijkheid. In welke mate de in het schema genoemde echtparen verwant waren, hebben we niet uitgezocht, doch dat ze verwant waren is een feit. Zijn de twee gehandicapte kinderen van Roegier het gevolg van verwantschapshuwelijken in de familie Baert? Die vraag is moeilijk met zekerheid te beantwoorden. Na het overlijden van Adriana Baert, hertrouwde Roegier met Maria Veys, met wie hij volgens de huwelijksakte in de derde graad verwant was. Voor zover we weten waren de zeven kinderen uit dit tweede bed allen 'gezond en normaal'. Die huwelijkspolitiek was niet voor alle nakomelingen per definitie negatief. Hiervoor zagen we dat de in beide schema's genoemde personen alles behalve 'debiel' waren. Zij slaagden er perfect in hun beroep uit te oefenen, hun vermogen te beheren en bestuursfuncties uit te oefenen. Daardoor behoorden ze zelfs tot de beperkte groep van 'geletterden'. Wel kunnen we zeggen dat een 'overdreven' aantal verwantschapshuwelijken tussen de direkte voorouders risico's inhouden voor het nageslacht. Dat men wel eens overdreef hoeft na het voorgaande geen betoog.

In Meerminneke nr.1 (pag.9.) schreven we dat Jan Van Meirhaeghe, de broer van Pieter en Adriana, op financieel vlak geen goede zaak deed toen hij van Nokere naar Kanegem verhuisde. Een verhuis die gepaard ging met vermogens- en statusverlies. Aan de andere kant was het misschien, biologisch gezien, wél een goede zaak om eens van 'lucht' te veranderen. De Kanegemse, Ruiseleedse en Tieltse dochters waarmee zijn nazaten huwden, brachten mogelijks een noodzakelijke dosis nieuw erfelijk materiaal in. Herman Meirhaeghe.

ik neem de pen ter hand

In deze rubriek zullen we, zoals in het verleden, de brieven behandelen en eventueel beantwoorden, die we telkens in het voorbije trimester ontvangen hebben. We doen dit om 'al' onze lezers op die manier te informeren over het reilen en zeilen van onze familievereniging.

Briefschrijvers die, omwille van de discretie, wensen dat hun brief persoonlijk beantwoord zou worden, moeten dit uitdrukkelijk vragen en tevens een antwoordpostzegel bijvoegen.

- Toen we in het vorig nummer de rubriek 'rouwzantjes' openden, deden we een oproep om ons doodsbeeldekens toe te sturen. Tante Andrea Meirhaeghe echtg. Herman uit Kanegem dook in haar duizendvoudige verzameling en fotocopieerde een zeventigtal exemplaren. Daartussen verschillende nieuwe aanwinsten, o.a. het zantje van ene Dominicus Van Merhaeghe, geboren te Ooike in 1791 en aldaar overleden in 1874. In haar begeleidende brief schrijft zij: "Dat van Dominicus heb ik gevonden op de rommelmarkt van Westende. Het is toch jammer dat er geen familie bij vernoemd wordt. Zou je kunnen uitzoeken van wie deze voortkomt?" Dat kunnen we inderdaad, tante! Dominicus werd te Ooike geboren op 2 december 1791 als zoon van Jan-Baptiste Van Merhaeghe en Joanna-Maria Planckaert. Hij overleed in de gezegende leeftijd van 83 jaar als 'jonkman' te Ooike op 14 april 1874. Deze Domien is de broer van de grootvader, de grootoom dus, van pater Remi Van Merhaeghe over wie we het vroeger in ons familieblad reeds uitgebreid hadden. In Meermin.18, op pagina 8, vindt u zijn naam terug en tevens een overzicht van zijn voorouderreeks. Bij dezen danken we tante Andrea van harte voor deze uitgebreide schenking en we hopen dat de lezers haar voorbeeld zullen volgen.

- In ons septembernummer kon u de memoires lezen die de Hr.G.Veys in 1927 publiceerde in de 'Gazette van Detroit'. We besloten dit artikel met een vraag aan onze lezers: 'Wie was die bewuste boer Van Meirhaeghe uit Machelen aan wie de auteur zo'n prettige jeugderinneringen had bewaard?

Op dat ogenblik wisten we helemaal niet dat we tussen de leden van onze familievereniging minstens twee van zijn kleinkinderen tellen! Eén van hen, de Hr. Etienne Van Meirhaeghe uit Ouwegem -hij is die Vlaamse wijnboer te Bordeaux die we in Meermin.9 in de kijker stelden- stuurde ons onderstaande brief over zijn grootvader, boer Van Meirhaeghe :

"Het gaat ongetwijfeld over Joannes-Baptiste Van Meirhaeghe, in de volksmond 'boer Jan', echtgenoot van Maria-Euphrasia Lambertijn, genoemd 'Mietje'. (Zie rubriek doodzantjes van zelfde nummer). Hij was inderdaad, zoals beschreven door Gaston Veys, een struise vent, goed in 't vlees en sterk. Die 150 kilo's zullen wel een beetje overschat zijn. Veys put immers uit zijn herinneringen als jonge knaap en het contrast tussen het klein maar vinnig wijveke 'Mietje' en de reus 'boer Jan' zal wel indruk op hem gemaakt hebben. Mijn vader, Maurice Van Meirhaeghe, heeft me eens het toch al indrukwekkend gewicht van 135 kilo genoemd, maar die kan ook wel eens overdrijven. Mijn persoonlijke herinnering : spelend op de zolder thuis op de boerderij in Lotenhulle, liepen wij -zijn kleinkinderen- wel eens met drie tegelijk in ganzepas in een paar oude schoenen die daar na zijn dood bestoft waren blijven staan.

Over 'dat was de rijkste boer van verre in den omtrek' heb ik toch ook wel mijn bedenkingen. Boer Jan is bij de eeuwwisseling van de Leiehoek in Machelen naar Lotenhulle verhuisd, op een pachthoeve van 40 hectaren, de 'Berenblok' op de wijk Karmegat. Deze hoeve was eigendom van de familie Hulin de Lo, de enige adellijke familie in het dorp. Het kan dus geen rijke boer geweest zijn want rijke boeren verwerven eigen gronden. Ik zie 'boer Jan' liever als de gastvrije man die de kleine Veys van zijn groene appels naar zijn rijpe krieken brengt. Zoals uit het bijgevoegde stukje stamboom blijkt, heeft onze stam in twee opeenvolgende generaties telkens maar één mannelijke afstammeling voortgebracht, maar daar is in de volgende generaties duidelijk aan 'gewerkt'. Met familiale groeten, was ondertekend : Etienne Van Meirhaeghe."

Op basis van het 'stukje stamboom' dat de brief vergezeldde, slaagden we er, met de medewerking van onze onvolprezen medewerker Lucien Van Meirhaeghe uit De Pinte, in om ook deze loot op de tak van... jawel... Huise te enten :

- Boer Jan-Baptiste Van Meirhaeghe was de zoon van Pieter-Jacob Van Meirhaeghe en Rosalie Simoens.
- Pieter-Jacob Van Meirhaeghe werd in 1815 geboren als zoon van Jan-Frans Van Meirhaeghe en Maria-Theresia Vlaeminck. Hij huwde te Huise in 1843 met Rosalia Simoens, geboren te Zulte in 1810 als dochter van Frans en Ferdinanda Desmet. Drie van hun vijf kinderen worden te Huise geboren :
 1. Maria-Theresia in 1844. Zij huwt met Alois De Craenc.
 2. Juliana in 1846.
 3. Monica in 1847. Zij huwt met Leonard De Keukelaere en overlijdt te Kanegem in 1920. Zie 'rouwzantjes' vorig nummer. Minstens twee kinderen komen te Kruishoutem ter wereld, alwaar het echtpaar blijkbaar is uitgeweken :
 4. Christina, geboren circa 1848. Zij huwt Alfons Verwee en overlijdt te Bachte-Maria-Lerne in 1910.
 5. Jan-Baptiste, alias 'boer Jan', enige zoon.
- Jan-Frans Van Meirhaeghe werd te Asper geboren in 1782 als zoon van Livinus en Livina Theresia Van Lancker uit Huise. Hij overleed te Ouwegem in 1852. Zijn weduwe, Maria-Theresia De Vlaeminck, wordt in een akte uit 1859 als 'bijzondere' omschreven en woonde op dat ogenblik te Gent. Van hen werden minstens drie kinderen geboren :
 1. Pieter-Jacob, zie hoger.
 2. Rosalia. Zij huwt Jan-Baptiste Vlerick.
 3. Maria-Carolina. Zij huwt Jan-Baptiste Heylesonne.

De bij de brief gevoegde schets omvat o.m. de nakomelingen van Maurice Van Meirhaeghe, (enige zoon van 'boer Jan') die bij zijn echtgenote Celina Bonte vijf kinderen won : Suzanna Van Meirhaeghe x Jacques De Moor; Raphael Van Meirhaeghe x Mirella Peltijn; Etienne Van Meirhaeghe x Frieda De Rijcké; Celina Van Meirhaeghe x ? en Julien Van Meirhaeghe x Godelieve Verbeke. Mogen wij deze mensen dringend verzoeken om ons alle gegevens omtrent hun persoonlijke 'burgerlijke stand' en die van hun kinderen en kleinkinderen toe te sturen? (plaats en data van geboorte, huwelijk, overlijden, adressen enz.) Kwestie van hen later in ons familieboek te kunnen opnemen. Dank bij voorbaat en hier ook 'dank achteraf' aan Etienne Van Meirhaeghe voor die niet alleen verhelderende, maar ook pittige brief!

- Begin oktober ontvingen we van Mevr. Bernadette Coene en de Hr. Hendrik Van Meirhaeghe uit Blankenberge, een briefje met de vraag om meer informatie over het echtpaar Aloïs De Craene x Maria-Theresia Van Meirhaeghe, de overgrootouders van een 'kennis' van hen.

Het valt ons makkelijk daarop te antwoorden. We verwijzen gewoon naar wat hiervoor gezegd werd over 'boer Jan'. Maria-Theresia Van Meirhaeghe, geboren te Huise op 15 januari 1844, is namelijk de zuster van 'boer Jan'! Zij overleed te Mullem op 30 maart 1932 vier jaar na haar echtgenoot die te Mullem overleed in 1928. Op het kerkhof van Mullem is hun grafsteen nog steeds te bezichtigen. Het zou de moeite waard zijn om dit grafmonument op foto vast te leggen en op die manier te vereeuwigen. Stuur u ons een exemplaar? Beschikt u over hun rouwzantje?

- In ons vorig Meerminneke konden we Mevr. R. Dierickx uit Evergem reeds een paar stappen verder helpen in de zoektocht naar haar voorouders Van Meirhaeghe. Ondertussen hebben we ook deze tak definitief kunnen thuiswijzen.

Jan-Baptiste Van Meirhaeghe, die in 1832 huwde met Maria-Theresia Pappens uit Zwijnaarde, werd te Huise geboren in 1801 als zoon van Albertina Van Meirhaeghe.

Albertina huwde pas in 1804 met Pieter-Jan Van Meirhaeghe. Bruid en bruidegom waren bloedverwanten in de derde of vierde graad. Hun huwelijksakte in de Registers van de Burgerlijke Stand van Huise werd -verbazingwekkend feit- overplakt en bijgevolg onleesbaar gemaakt. Wat kan daarvan de reden geweest zijn? Het huwelijk heeft in ieder geval doorgang gevonden. Dat kunnen we opmaken uit de overlijdensakte van Albertina Van Meirhaeghe die in 1808 reeds te Huise overleed als 'echtgenote' van Pieter-Jan Van Meirhaeghe. Kan iemand de tip van deze sluier oplichten?

We ontvingen graag de adressen van uw familieleden-Van Meirhaeghe.

- Van de Hr. en Mevr. Noël Dedeyne-Derudder uit Gent ontvingen we bij brief van 30 oktober 1985 een tiental fotocopies van rouwzantjes en rouwbrieven, waarvoor onze dank!

We lezen met genoegen dat zij aan het stambomen geslagen zijn en dat zij nakomelingen zijn van Henri Meirhaeghe x Melanie Van Oost, een echtpaar van de 'Kanegemse tak' waartoe ook uw stambewaarders behoren. Zonder hun pret te bederven, willen we toch zeggen dat we deze tak reeds compleet uitgewerkt hebben en dat de geschiedenis persklaar ligt om in ons familieboek opgenomen te worden. Zoekt u echter gerust verder, dan kan u de gegevens altijd met de onze vergelijken. U vraagt ook meer informatie over Henri Meirhaeghe. Deze werd geboren te Ruislede op 3 maart 1843 als enige zoon uit het tweede huwelijk van Jan-Frans Meirhaeghe (geboren te Ruislede in 1777!) en Anna (Maria) Catharina Verlinde, weduwe van Emanuel Depauw. Henri overleed te Kanegem op 17 maart 1898.

- Van Broeder Fernand Schepkens uit Brussel kregen we een werkelijk unieke en uiterst interessante bundel Van Meirhaeghe-familiepapieren ter inzage. De bundel omvat meer dan tweehonderd documenten uit de periode 1780-1880 : zakenpapieren, handels- en wezerijrekeningen, notariële akten, brieven enz... Dit alles behoorde ooit tot het persoonlijk archief van ene Franciscus Van Meirhaeghe. Franciscus, die te Wortegem leefde van 1783 tot 1828 en gehuwd was met Sophie Teerlinck, was als grondeigenaar en 'agent van affaires' een man van aanzien in het dorp. In de toekomst zullen we deze

stamgenoot uitgebreid in de kijker stellen, waarbij we gretig zullen putten uit deze rijke archiefschat, die ons zo totaal bij toeval onder ogen kwam. Als we Broeder Fernand 'hartelijk danken', dan kunnen deze luttel woorden nooit compleet onze dankbaarheid uitdrukken.

- Van juffrouw Geertruida Van Minhaoghe ontvingen we een boze brief die we hieronder bij wijze van 'recht op antwoord' afdrukken :

"Toen ik halfweg september thuiskwam, na mijn jaarlijkse vakantie in de Stille Zuidzee, vond ik 't Meerminneke in mijn overvolle brievenbus. Ik mij dadelijk een makkelijk plekje gezocht op mijn mosselbank en lezen maar, nieuwsgierig naar wat er ondertussen allemaal met mijn beschermelingen gebeurd was. Leuk nummer, dacht ik, tot ik op pagina 13 dat interview uit Humo las! Via mijn vriendinnen had ik er al iets over vernomen, maar zelf had ik het nog niet gelezen. Nu dus wel! Hoe bestaat mijn stambewaarder het om dat stukje vuile was af te drukken in mijn eigenste familieblad?! Ik zou wel eens de volle naam van die Ruwe Zeebonk willen weten. Maar die blijft natuurlijk liever anoniem. En ik kan hem geen ongelijk geven, want bij zijn eerstvolgende lange omvaart zouden wij zijn bootje eens duchtig laten spelevaren! En wat voor onzin verkoopt die allemaal niet?! Ruwe Zeebonken zouden alleen maar een 'goed gesprek' met zeemeerminnen zoeken... Een goed gesprek! Laat me niet lachen! Wie doorziet dit belegen versiertrukje niet? Mijn menselijke zusters zullen ook wel weten dat ze op hun tellen moeten passen als een man alleen maar een 'goed gesprek' wil. Terwijl je met ze praat, zitten ze over je schouder al naar het bed te lonken! 't Is zoals in dat liedje van Urbanus: 'zij zijn de heren die de vrouwen ambeteren'. Wat zeg ik? Heren? Vulgaire zoutwaterpiraten ja!! Denken die heus dat een meermin iets met hen zou willen beginnen? Schrijft de interviewer zelf niet dat die Ruwe Zeebonk zo ruw is dat-ie zich moet wassen met een vijl. En dan al die beledigende en ronduit leugenachtige woorden over ons gebit en onze adem! Inderdaad, wij poetsen onze tanden niet met Colgate of Blendamet. Maar iedereen weet toch dat een mondspoeling met zoutwater even heilzaam is. En wat is zee-water anders dan zoutwater? Daarenboven beperken wij onze tandhygiëne niet tot twee poetsbeurten per dag, maar wij zitten constant met het zeewater in de mond. Zodus en zodoende! En dat wij ons zouden bedrinken aan cau-de-cologne!? Heel zeker wordt die zuipschuit zelfs daarvan al niet meer dronken. Ik ben ervan overtuigd dat die zogenaamde zeebonk hier al die rankondeuze onzin uit zijn ongewassen dikkenek zit te kletsen, omdat hij bij een van mijn soortgenoten een blauwtje opgelopen heeft. Zijnen haring zal ergens niet gebraad hebben. En dan de Humo-interviewer zelf. Een zekere "H.M."... Lijken zijn initialen niet verdacht veel op die van onze stambewaarder? Hoe kan hij het journalistiek-deontologisch verantwoord dat hij de beschimpde tegenpartij niet aan het woord laat? Dit is gewoon laster! Ik kom er wel achter wie die "H.M." en die "Ruwe Zeebonk" zijn en dan zal ik hen eens stevig aan hun tanden voelen. Het zit er dik in dat hij, "H.M." dus, net als zijn kollega Smartin Coenen een tijdje geleden, doorslaat en de naam van die Zeebonk lost. Want ze gaan blijkbaar nogal vlug kopje-onder bij den Humo. Enfin, dit alles heeft me weeral eens geleerd dat je heus niet onder water hoeft te zitten om te broebelen! Ik sta er tenslotte op dat "H.M." dit recht op antwoord afdrukt in het eerstvolgend Meerminneke. Met gereserveerde groeten".

't stond in de krant

- Voor U gelezen in het Zuid- en Middenwestvlaams tijdschrift voor familiekunde: 't Stamboompje (september '85) :
 " 't Meerminneke. Van Meirhaeghe's Familiekontaktblad. V. 1985. nr.18. Bevat een belangrijke bijdrage over 'Poortერი en Wezerij' met o.m. een interessante analyse van een staat van goed. Werkelijk een familietijdschrift dat navolging verdient. We raden dan ook onze uitgevers van familietijdschriften aan om contact te nemen met de inhoud van dit familiekontaktblad." Als gevolg van deze 'goeie kritiek' ontvingen we heel wat reacties van buitenstaanders. Bedankt voor de pluim! Moge dit onze lezers er toe aanzetten om ons te blijven steunen, zodat we kunnen voortgaan in de ingeslagen richting, die blijkbaar de goede is. Ons handelsmerk blijft kwaliteit.

- Voor U gelezen in het weekblad "De Weekbode" van 27 september 1985, onder de rubriek 'Oostrozebeka' :
 "Oud-Oostrozebekaar Herman Meirhaeghe kan een aardig stukje schrijven en het valt te betreuren dat hij niet werkt voor één of ander weekblad. Herman is stambewaarder van het familietijdschrift 't Meerminneke, kontaktblad van de familie (van) Meirhaeghe en hij vergast ons nog steeds op prachtige prozapareltjes. Neem nu deze... 'Het regent hier genoeg pijpostelen om alle tabakswinkels tussen Ledeborg en Timbocktoe tot in lengte van dagen te bevoorraden. Mijn schedelveld, dat begin juli zo fondant was als de bips van een Afrikaans inboorlingetje, is ondertussen weer zo blank als de binnen-zijde van een middeleeuwse maagdendij.' Knap stukje proza waarbij men warempel gaat watertanden bij zoveel talent. Maar hoe weet Herman met zoveel zekerheid hoe de binnenzijde van een middeleeuwse maagdendij eruit zag? Waren er wel maagden in de middeleeuwen? En zo zij er waren, waren hun dijen blank? Het heet dat we voormaals betere zomers kenden". Einde citaat.
 De mij niet onbekende journalist werpt hier een paar vragen op die ik niet met volstreekte stelligheid kan beantwoorden, maar waaromtrent ik wel uitspraken kan doen die een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid bezitten.
 Waren er in de middeleeuwen wel maagden? De kans daartoe is zeer groot, wetende dat noch ondergetekende, noch de vraagsteller in de buurt waren...
 Was de binnenzijde van hun dijen blank? Het is een historisch feit dat een blanke, melkwitte huid het middeleeuws schoonheidsideaal uitmaakte. Zonnebanken werden toentertijd door de vrouwelijke kunne gemeden als de zwarte builenpest. In de literatuur en de liefdespoëzie uit die dagen, wordt dit ideaal door onze Vlaamse dichters, ik zou zeggen 'in geuren en kleuren' bezongen, ware het niet dat je 'wit' bezwaarlijk een echte kleur kunt noemen. Maar alla, ons verstaat ons. Enkele voorbeelden ter staving:
 In het 14de-eeuws gedicht 'Het daghet in den Oosten', ook nog 'Een oud liedeken' genoemd, weeklaagt de dichter in de derde laatste strofe :
 met sinen blancken swaerde
 dat si die aerde opgroof
 met haer snee witten armen
 ten grave dat si hem droech

en hij besluit : met hare claerder stemme
 die misse dat si sanck
 met haer sneewitten handen
 dat si dat bolleken clanck

Onze 16de-eeuwse poeet Anthonis de Roovere heeft het in zijn
 gedicht 'Sotte Amoureusheyt' over de handen van zijn liefje
 Pampoeseken, waarvan hij zegt :

soe sijn haer handekens peperwit

Een andere anonieme dichter uit diezelfde eeuw, schrijft in zijn
 liefdesgedicht 'Ic had een alder liefste' :

in haren blancken armen
 dat si haer liefken omvinck

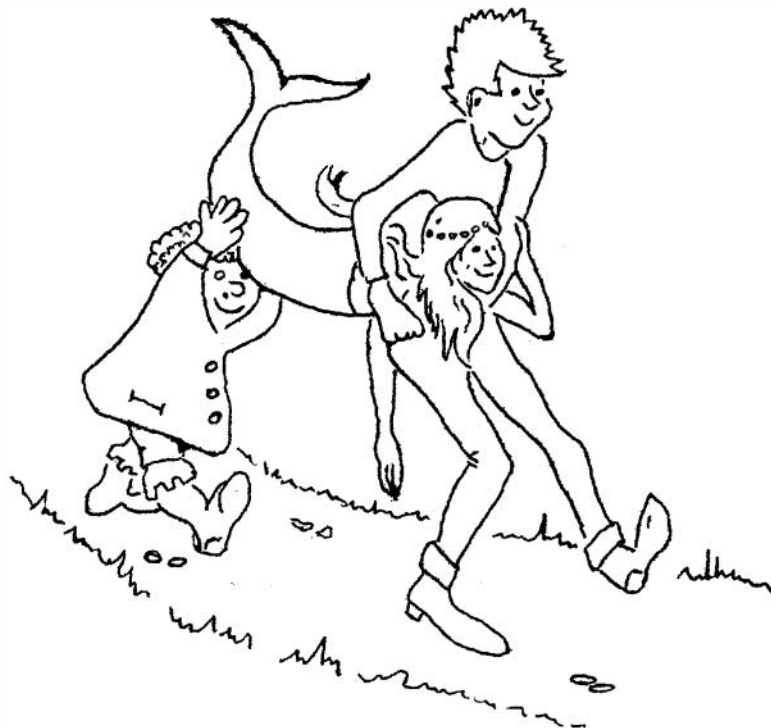
Uit dit alles leid ik logischerwijze af dat, als dat ideaal gold
 voor de handen en de armen én de madonnaborsten die onze Vlaamse
 Primitieven penseelden -die lichaamsoppervlakten dus die straffe-
 loos aan de blikken mochten blootgesteld worden- dit bij uitbrei-
 ding ook van toepassing zal geweest zijn op de dijen, in casu
 maagdendijen.

.....

De wens van 't jaar!

Op zaterdag 4 januari 1986, om 14u30, is het in den Tap te
 Kanegem verzamelen geblazen voor alle nakomelingen van August
 Meirhaeghe en Estella-Maria Vandermeersch.
 Gelieve vooraf nonkel Guil en tante Andrea te verwittigen.
 Allen daarheen!

.....

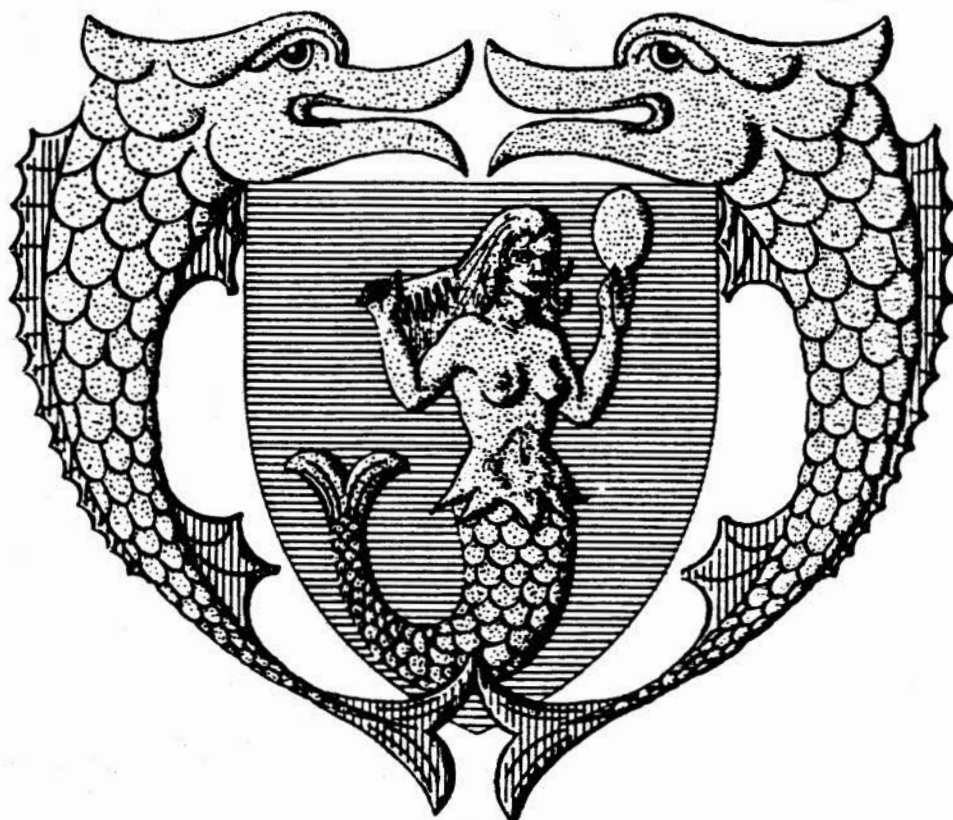

D O O D Z A N T J E S

- Meirhaeghe Marie wed. De Volder Constant
° Caeneghem 8.11.1843 + Caeneghem 11.12.1925
- Devolder Rosalie, dochter van Joseph en Meirhaeghe Marie
° Caeneghem 20.6.1844 + Caeneghem 1.11.1918
- Meirhaeghe Bernard echtg. Lambrecht Justine
° Caneghem 30.5.1845 + Thielt 8.10.1917
- Neyrinck Francies echtg. Meirhaeghe Nathalie
° Grammene 11.6.1847 + Ruysselede 19.6.1922
- Devolder Constant echtg. Meirhaeghe Marie
° Caneghem 20.10.1847 + Caneghem 1925
- Van De Walle Bruno echtg. Meirhaeghe Leonida
° Tielt 9.6.1850 + Tielt 9.9.1928
- Meirhaeghe Marie-Romanie, dochter van Jan en Vanderheyden Marie
° Ruiselede 8.10.1850 + Ruiselede 5.6.1933
- Meirhaeghe André, zoon van Charles-Louis en Sonnevillie Rosalie
° Pittem 1.5.1851 + Wingene 11.6.1942
- Lambrecht Maria-Justina wed. Meirhaeghe Bernard
° Aerseele 22.10.1852 + Thielt 23.5.1921
- Vandewalle Emile echtg. Meirhaeghe Sylvie
° Thielt 7.6.1852 + Caneghem 21.1.1909
- Meirhaeghe Louisa wed. Lambrecht Francois
° Caneghem 30.8.1853 + Thielt 8.9.1930
- Van Meirhaeghe Romanie - E.Zuster Irène
° Anzegem 10.5.1863 + Ieper 14.2.1953
- Van Meirhaeghe Adolf
° Huise 3.2.1864 + Huise 24.3.1951
- Van Meirhaeghe Joannes-Evarist echtg. Degroote Maria Eudonia
° Huise 12.1.1865 + Eine 20.8.1932
- Van Meirhaeghe Jacobus wed. Roelants Isabelle, echtg. Reyntiens R.
° Reeth 24.6.1865 + Rumst 26.5.1935
- Van Meirhaeghe Adolf wed. Merlier M-L, echtg. Pannecoucke Renilde
° Anzegem 3.11.1865 + Deerlijk 24.6.1936
- Van Meirhaeghe Hendrik echtg. Verdurmen Maria
° Reet 7.9.1866 + Reet 20.7.1942
- Van Meirhaeghe Clementine-Elvino echtg. Tuyttens Henri
° Kortrijk 19.7.1867 + Kortrijk 11.1.1941
- Van Meirhaeghe Antoon-Clement
° Huise 16.12.1867 + Ouwegem 9.10.1945
- Van Meirhaeghe Pieter-Jan wed. Torfs C. en De Backer Mathilda
° Reet 25.9.1869 + Reet 9.11.1964
- Van Meirhaeghe Henri echtg. Vertriest Melanie
° Huysse 7.1.1870 + Huysse 16.4.1920

wordt vervolgd.

't Meerminneke

(van) Meirhaeghe's
Familiekontaktblad

1 maart 1986

Beste Meerminners

Hij trilde in zijn wortels. Hij sidderde in zijn kruin. Maar hij staat er nog. Onzen boom. Op Sinterklaasmorgen 1985 werd Wortegem-Petegem namelijk uit zijn landelijke slaap opgeschrikt door een bomexplosie op de Natopijpijn. Had de CCC toch wel uitgerekend onze bakermat uitgekozen om er haar 27° aanslag te plegen! Op die manier haalde Wortegem de koppen van het nieuws. We hebben ons wel even geërgerd aan het commentaar in het televisiejournaal, waar de man van dienst tot twee maal toe Wortegem-Petegem situeerde in de provincie... West-Vlaanderen. Niet dat we iets tegen de "Westflutten" hebben -een volksstam waartoe we zelf trouwens behoren- maar het verbaasde ons uitermate dat ze bij de BRT niet bleken te weten dat alle Meirhaeghes van Wortegem komen en dat Wortegem in Oost-Vlaanderen ligt!

En we blijven met onze stamboom in duistere sferen hangen... Zo las ik op onze scheurkalender dat op 12 februari het naamfeest van ons Trudeke gevierd werd. "De Heilige Gertrudis van...Nijvel", stond er geschreven en gedrukt! Eerst de CCC en dan de Bende van Nijvel... de hoogste tijd dus om vreedzamer oorden op te zoeken.

In dit 21° Meerminneke behandelen we eindelijk de reeds lang aangekondigde officiële registratie van het Van Meirhaeghe-familiewapen. Dit leek ons ook het geschikte ogenblik om een passende wapenspreuk te verzinnen. Een spreuk waarin de spiegel die Trudeke zich voorhoudt, centraal staat. Waar we het in het verleden reeds uitvoerig hadden over de symboliek van de 'meermin' uit ons wapenschild, richten we dit keer onze aandacht op de spiegel : de spiegel in onze taal, in de magie en in het bijgeloof.

Het grootste gedeelte van dit nummer wordt echter gevuld met familienieuws in al zijn vormen. Toch wijzen we nog op het stukje over 'Meester Jacob Tsentele', de bekende 16de-eeuwse Kortrijkse dicken, over wiens familiale afkomst weinig of niets geweten is, maar waarvan wij vermoeden dat hij wel eens een halve Van Meirhaeghe zou kunnen zijn...

Wij zijn blij dat de overgrote meerderheid van onze lezers onze oproep om hun abonnement tijdig te hernieuwen, stipt hebben nagevolgd. Dit bespaart ons weer zoveel 'herinneringen' en zoals U weet zijn de posttarieven nog maar eens gestegen. Sedert 1981 of sedert Meermin nr.1 zijn de 'postzegelkosten' maar liefst ver-vijfvoudigd!

Voor eventuele nieuwe lezers herhalen we nog eens dat zij zich op 't Meerminneke kunnen abonneren door (minstens) 250 frank te storten op rekeningnummer : 737-4262090-50 van Herman Meirhaeghe.

Ziezo, dat hebben we dan weer gehad. En nu ga ik... sneeuw ruimen, jawel, en dit op 1 maart 1986! We zien mekaar terug hopelijks in zonniger omstandigheden. Tot begin juni en nogmaals bedankt voor Uw blijvende interesse en steun!

uw stambewaarders

Herman Meirhaeghe
Ledeberg-Gent

Jan Meirhaeghe
Ingelmunster

kijk eerst in de spiegel

In 'Vlaamse Stam' (nr.5-1985), het maandblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, werd ons familiewapen, dat reeds op 1 maart 1984 onder het nummer 41 door het Heraldisch College als 'oud familiewapen' officieel geregistreerd werd, uiteindelijk afgedrukt.

De beschrijving van het Van Meirhaeghe-familiewapen luidt als volgt : "In lazuur een omgewende zeemeermin van goud. Het schild getopt met een helm van zilver, getralied, gehalsband en omboord van goud, gevoerd en gehecht van keel, met wrongen en dekkleden van goud en van lazuur. Helmtaken : een dolfijn van goud, gebaard gevind, gestaart van keel".

We recapituleren nog even heel kort wat we in de vorige Meerminnes reeds schreven omtrent de herkomst en de betekenis van de wapenfiguren, kleuren en metalen.

De meermin werd als wapenfiguur ontleend aan het zegel waarmee Lodewijk Van Meerhaeghe (1460-1530) als schepen van de heerlijkheid van Walem te Wortegem zegelde. Ons wapen is dus een 'oud familiewapen', omdat het een bestaand wapen is dat door een rechtstreekse voorvader werd gedragen.

De dolfijn werd als helmtaken ontleend aan het familiewapen van een 16de-eeuwse zijtak van onze stam, die volgens onze bevindingen uitgestorven is.

De kleur lazuur (blauw) en het metaal goud werden ontleend aan het gemeentewapen van Wortegem, de bakermat van alle Meirhaeghes mét of zonder 'Van' en hoe de naam ook gespeld mag worden. Het lazuur, evenals de meermin en de dolfijn, verwijzen ook naar het element 'water' in de familienaam Meerhaeghe, waarvan de betekenis luidt : 'waterzieke grond, begroeid met laagstammig hout'.

Bij een wapen hoort ook een spreuk, zoals 'Je maintiendrai' bij het Nederlands en 'Eendracht maakt Macht' bij het Belgisch landswapen hoort. Wij hebben onze hersenen gepijnigd om een passende wapenspreuk te verzinnen. Een spreuk die niet al te verwaand of gezwollen zou klinken. Na lang wikken en wegen hebben we gekozen voor een spreuk die geïnspireerd is op wat de meermin uit ons wapen doet, namelijk zichzelf de spiegel voorhouden.

Onze wapenspreuk klinkt als volgt in het Latijn : "In speculo primum spectare". De vertaling : "Eerst in de spiegel kijken". Deze licht-moraliserende spreuk betekent dat een mens er goed aan doet eerst zélf eens in de spiegel te kijken, vooraleer zijn vooroordelen in de buitenwereld te projecteren en/of het negatieve bij de ander te gaan zoeken.

Over de spiegel uit ons familiewapen en onze wapenspreuk én de zeer rijke symboliek die daarin weerkaatst wordt, zullen we het hierna hebben. Rondom de spiegel hebben we zoveel boeiend en interessant materiaal gevonden dat we er makkelijk een volledige jaargang mee zouden kunnen vullen. Dit kan echter de bedoeling niet zijn. We hebben er flink de schaar in gezet en dan bleef er nog ~~teveel~~ over om alles in één bijdrage te persen. Daarom hebben we het zaakje opgesplitst in een aantal afleveringen. In een eerste deel bekijken we de spiegel in onze taal, in de magie en in het volks- of bijgeloof.

Afgeleid van het Latijnse woord 'speculum' is de spiegel een gepolijste, weerkaatsende oppervlakte of voorwerp om beelden te weerkaatsen. Iedere morgen van elke dag is hij de eerste hindernis die we moeten nemen. De spiegel. Hij weet dat we niet in een boogje om hem heen zullen lopen. Hij wacht geduldig en konfronteert ons onverbiddeijk met het beeld van onze schamelheid: gezwollen slaapogen, ongeschoren wangen, rimpels, haren overeind... Niet presentabel voor de buitenwereld. Hij is de dagelijkse getuige van de metamorfose die we onszelf laten ondergaan. Hoe we ons opsmukken als acteurs, net voor de grote vertoning begint. De spiegel liegt niet, zegt men, en daarmee wordt bedoeld dat hij de naakte realiteit weerkaatst. Het Duitse weekblad 'Der Spiegel' ontleent zijn naam dan ook aan deze betekenis: het weekblad of de krant als spiegel of overzicht van alles wat reilt en zeilt in maatschappij en wereld. In dit verband kunnen we ook het geschiedkundig werk van onze middeleeuwse dichter Jacob Van Maerlandt situeren, een werk dat hij de titel gaf van 'Spieghel Historiael'. In deze overdrachtelijke betekenis houdt ook Tjil Uilenspiegel zijn tijdgenoten -én ons- de spiegel voor, waarin de mens zichzelf in al zijn domheid, wreedheid, corruptie en machtswellust weerspiegeld ziet. De spiegel als beeld van de werkelijkheid.

Volgens het woordenboek is 'spiegelbeeld' het teruggekaatst beeld, doch ook... het schijnbeeld van de realiteit. Hier botsen we dus op de dubbel-zinnige betekenis van het begrip spiegel. Werkelijkheid én schijn. Een 'spiegelgevecht' is een schijngevecht. Het fata-morgana van woestijnreizigers die een verfrissende oase menen te zien die er in werkelijkheid niet is, wordt een 'luchtspiegeling' genoemd en berust op gezichtsbedrog. Iemand iets 'voorspiegelen' is iemand onzekere, bedrieglijke voorstellen doen. Daartegenover staat dan weer het woord 'bespiegeling', wat aandachtige beschouwing of wijsgerige redenering betekent, net zoals de filosofische 'speculatie' werd afgeleid van speculum. De spiegel lijkt dus nu eens de werkelijkheid, dan weer de schijn te weerkaatsen. Onze taal kent verder nog een aantal zegswijzen rond of met het woord spiegel. 'In de spiegel kijken' betekent in het eigen hart kijken of zichzelf beschouwen. 'Zich aan iemand spiegelen' is iemand tot voorbeeld nemen. 'Wie zich aan een ander spiegelt, spiegelt zich zacht', is een andere variant op dit thema. En dat 'de ogen de spiegels van de ziel zijn' wil zeggen dat men in de blik de innerlijke gemoedsgesteldheid van iemand kan aflezen. In de meeste van deze gezegden heeft het begrip spiegel een eerder positieve betekenis. De spiegel is daarentegen ook hét symbool van de menselijke ijdelheid, waarover een negatief moreel oordeel wordt uitgesproken. Over een opgedirkte mannelijke of vrouwelijke ijdel-tuit smaalt men: hij of zij staat heel den dag voor de spiegel. Te vaak of te lang voor de spiegel staan is nergens goed voor. Zo herinner ik me de waarschuwing van mijn grootmoeder uit mijn pubertijd, toen ik in de spiegel speurde naar de eerste donsjes op mijn bovenlip of mijn toen nog weelderige haardos in de Cliff Richard-stijl probeerde te bootsen. Ze orakelde dat 'wie te lang voor de spiegel toeft, de duivel op zijn linkerschouder ziet zitten grijnslachen...' En daarmee zitten we in het land van het volks- of bijgeloof én van de magie.

De spiegel is altijd veel meer geweest dan alleen maar een alledaags gebruiksvoorwerp. Hem worden magische krachten toegeschreven. 'Een gebroken spiegel brengt zeven jaar ongeluk', luidt het gezegde en scherven brengen dus in dit geval geen geluk. Deze spreuk vertaalt de vrees dat in het gebroken spiegelbeeld onze persoonlijkheid uiteenspat en dat we er niet zullen in slagen om de brokstukken van onszelf weer tot één geïntegreerd geheel te lijmen. Angst voor desintegratie en chaos. En achter dit gevoel schuilt wellicht nog die veel oudere en primitievere angst voor de spiegel die wij bij bepaalde natuervolkeren aantreffen. Vóór de spiegel voltrekt zich namelijk een splitsing, een ontubbeling van de persoonlijkheid. We bevinden ons in een soort schizofrene situatie die wij echter doorzien. De 'primitieve' mens daarentegen vreest dat zijn ziel of geest in de dubbelganger van zijn spiegelbeeld zijn intrek zal nemen en dat hij dus gedoemd zal zijn om zonder geest of ziel rond te dolen. Om diezelfde reden weigeren zij om gefotografeerd te worden. Anderzijds oefent de spiegel ook een fascinerende aantrekkingskracht uit. Denken we aan de verhalen van zogenaamde ontdekkingsreizigers die met die 'wilden' een ongelijke handel dreven, waarbij hele scheepsladingen rijkdommen werden geruild voor een handvol kralen en spiegeltjes. Fascinatie en angst, die onafscheidelijke tweelingbroers.

De spiegel is dan ook een van de voornaamste objecten waarmee tovenaars en heksen hun magie bedrijven. Zij schouwen in de toverspiegel om de geheimen van verleden en toekomst te ontsluiten. De spiegel als een soort televisiescherm waarop gebeurtenissen van gisteren en morgen geprojecteerd worden. Of via de spiegel roepen zij de geesten op waarmee zij al dan niet vleselijk konverseren en die hen de antwoorden op al hun vragen zullen geven. Zo stelt de boze koningin uit het sprookje van Sneeuwvitje de klassieke vraag: 'spiegeltje, spiegeltje aan de wand, wie is de mooiste van het land?', waarop de alwetende toverspiegel het antwoord geeft. Niet alleen in de sprookjes, maar ook in realiteit maakte men gebruik van de magische spiegel. Volgens de overlevering zou de Griekse wijsgeer Pythagoras in het bezit geweest zijn van een toverspiegel waarmee hij boodschappen op de maan kon projecteren... Een magiër uit de zestiende eeuw zou van dezelfde techniek gebruik gemaakt hebben om de Parijzenaars mede te delen wat er in Milaan gebeurde, toen koning Frans I er oorlog voerde met Keizer Karel. Hij schreef het nieuws, dat hij op de gebruikelijke manier ontvangen had, op een convexe spiegel en richtte die vervolgens op de maan. Alle inwoners van de lichtstad zouden die nacht, op de maanschijf, de tekst van de nieuwsboodschap gelezen hebben! Blijkbaar een soort laserstraalprojectie avant-la-lettre... De beroemdste toverspiegel is zonder twijfel de 'zwarte spiegel' waarvan de al even beroemde wiskundige, classicus, magiër én vertrouweling van koningin Elisabeth I van Engeland, John Dee (1527-1608) gebruik maakte. Dee beweerde dat deze zwarte spiegel -een stuk gepolijst antraciet- hem door een bovenmenselijk wezen was geschonken, met de verzekering dat hij in deze spiegel visioenen zou zien van andere werelden en kontakten kon leggen met andere intelligentia. John Dee experimenteerde gretig met dit geschenk en schreef al de gesprekken die hij met die buitenaardse wezens via de spiegel in de 'enochiaanse taal' voerde, neer in een geheim-schrift. Nieuwsgierige lezers sturen we graag door naar het British Museum in Londen, waar die fameuze zwarte spiegel nog steeds bewaard wordt...

Overigens meen ik in mijn spiegel niet zelden een buitenaards wezen te zien, dat echter bij nader inzien mijn bloedeigen gelaats-trekken blijkt te hebben... Enfin&soit. De spiegel blijkt dus de poort te zijn naar andere dimensies, een deur naar de wereld van het occulte.

Al wordt de toverdrank door ons zo heet niet meer gedronken, toch zweeft er nog altijd een dosis onschuldig bijgeloof rond de spiegel. We vermeldden reeds de gebroken spiegel die zeven jaar ongeluk brongt. Om deze vloek te bezweren, zegt men in Engeland, moet men alle scherven bijeenzoeken en ze in een snelstromende rivier of beek gooien, zodat het ongeluk mee wegstroomt. In Amerika bezweert men dit ongeluk door een vijf-dollarbiljet boven te halen en tegelijkertijd een kruisteken te slaan. In Europa denkt men dat het ongeluk brengt als men zichzelf bij kaarslicht in de spiegel ziet en dat een kind van minder dan één jaar niet in de spiegel mag kijken, anders gaat het stotteren of wordt het niet oud. In veel landen worden spiegels met doeken bedekt in de kamer waar een overledene ligt. Men gelooft namelijk dat wie zichzelf in deze spiegels ziet, ook ten dode is opgeschreven. Acteurs en actrices, die bijgelovigen bij uitstek, vrezden een slechte vertoning als een lid van de groep over hen heen in de spiegel kijkt, terwijl ze zich schminken.

Het ligt voor de hand dat de spiegel ook in de oude religies en mythen, evenals in sprookjes en legenden, een rol gespeeld heeft. Dat behandelen we in een volgende aflevering. Ondertussen heb ik een leeg gevoel in de maag gekregen en om in de sfeer te blijven ga ik me een lekker gaaf spiegeleitje bakken.

Herman Meirhaeghe.

.

Meerhaeghes in Amerika

Mevr. Lieve Denys uit Roeselare, de zuster van Willem -Peggie- Denys stuurde ons een aantal gegevens door die haar broer E.H. Karel Denys uit Detroit-USA aldaar had bijeengezocht. Toen E.H. Denys verleden jaar naar het vaderland was overgekomen, hadden we hem namelijk gevraagd of hij ons meer kon vertellen over die Meerhaeghes uit Ingelmunster die vermoedelijk omstreeks 1920 naar de Verenigde Staten waren uitgeweken. Eenmaal terug in de States, is hij onmiddellijk aan het werk gegaan en binnen de kortste tijd verzamelde hij onderstaande gegevens.

Omstreeks 1920 emigreerde het gezin Arthur Meerhaeghe x Celina Verhaest naar de USA. Arthur werd te Ingelmunster geboren in 1875 als zoon van Henri Meerhaeghe en Virginie Mestdagh. Hij huwde circa 1900 met Celina Verhaest die te Roubaix geboren werd in 1877. Arthur Meerhaeghe overleed te Detroit op 27 februari 1957. Zijn weduwe overleed te Detroit op 7 oktober 1960. Hun toenmalig adres : 4380 Lakepointe.

Hierna volgen hun kinderen en kleinkinderen :

1. Henri Meerhaeghe.
 Hij werd geboren te Izegem op 31 maart 1901 en huwde met Margaretha De Looze.
 Henri overleed te Detroit op 17 april 1952.
 Zijn echtgenote overleed te Detroit op 19 december 1966.
 Hun toenmalig adres : 4174 Drexel.
 Zij hadden zeker één dochter :
 - Dolores Celina Meerhaeghe
 Zij werd te Detroit geboren op 12 mei 1933 en huwde te Detroit op 1 oktober 1955 met Eugene Sunn (?)
 In het telefoonboek 1984-85 vinden we : Dolores C. Meerhaeghe, 12854 Riad, Detroit, Michigan 48.224.
 We schreven haar verleden jaar aan, doch ontvingen tot op heden geen antwoord.
2. Edmond-Joseph Meerhaeghe.
 Hij werd te Ingelmunster geboren op 19 september 1903 en overleed er op 17 augustus 1904.
3. Leontina-Juliana-Maria Meerhaeghe.
 Zij werd te Ingelmunster geboren op 22 augustus 1905.
 Zij huwde Jerome Lenoir en woonde in 1952 te Eastlawn-Detroit.
 Hun dochter Irene-Elza Lenoir werd te Detroit geboren op 6 januari 1950. Zij huwde aldaar op 26 december 1953 met Henry Schmenk.
 Verder geen gegevens.
4. Maria-Sidonia Meerhaeghe.
 Zij werd te Ingelmunster geboren op 6 augustus 1907.
 Zij huwt met een zekere 'Van Kerkhoven'...
 Misschien week dit echtpaar uit naar Wallaceburg, Ontario in Canada.
 Verder geen gegevens.
5. Odiel-Albert Meerhaeghe.
 Hij werd te Ingelmunster geboren op 14 november 1908 en overleed aldaar op 30 december 1909.
6. Germana-Magdalena Meerhaeghe.
 Zij werd te Ingelmunster geboren op 11 maart 1911.
 Zij huwt te Detroit op 11 april 1932 met Maurice De Clercq.
 Twee kinderen te Detroit geboren :
 - Albert-Maurice De Clark, op 26 oktober 1933.
 Hij huwt in 1956 met Regina Harvath.
 - Mary-Ann-Virginia De Clark, op 5 september 1935
 Zij huwt in 1957 met Carl Harvath.
 Verder geen gegevens.
7. Adrian Meerhaeghe.
 Zijn geboorteplaats en datum zijn ons onbekend.
 Hij huwt te Detroit op 24 september 1927 met Augusta De Clercq, een zuster van bovenvermelde Maurice De Clercq of De Clark.

Het echtpaar Adrian Meerhaeghe-De Clark woonde in 1957 te St.-Clair Shores, Michigan.

Hun zoon :

- Adrian-Arthur Meerhaeghe jr.

Hij werd te Detroit geboren op 15 oogst 1954.

Hij huwde te Detroit op 27 juli 1957 met Carol Fricke.

Verder geen gegevens.

8. Elvira Meerhaeghe.

Zij werd te Detroit geboren op 1 april 1922 en overleed er op 8 augustus 1974. Zij bleef ongehuwd.

Kunnen de naaste familieleden van bovenstaande Meerhaeghes deze gegevens verder aanvullen? Ook recente adressen zijn zeer welkom. Hier doen we ook een oproep voor de Van Meirhaeghes. Zijn er in uw familie ook mensen uitgeweken naar de USA, naar Canada enz... Gelieve dit ons te signaleren. Wij doen dan wel het overige opsporingswerk.

.

't stond in de krant

Van de hand van Geert Van Hecke, een ex-kollege en -klasmakker, verscheen in het Nieuwsblad van 15 januari 1986 een uitgebreide reportage over de brouwerij Rodenbach, waaruit we volgende paragrafen overnemen :

1986 wordt dus in dit land het Jaar van het Bier. Voor brouwerij Rodenbach uit Roesselare kwam dat feestjaar alvast uit de hemel gezonden. In september bestaat de brouwerij immers 150 jaar en aan de in dat kader geplande manifestaties zal dat bierjaar alleen maar meer weerklank kunnen geven.

Met de komst van algemeen-direkteur Leon Van Merhaeghe is er de voorbije tien jaar veel veranderd in de brouwerij aan de Roesselare Spanjestraat. Toen afzet en produktie een historisch dieptepunt dreigden te bereiken, werkte hij in 1975, op vraag van de raad van beheer, een reorganisatieplan uit. Als gevolg daarvan werd de verouderde en niet rondabele mouterij stilgelegd en werd een afvloeiingsproces voor een 40-tal personeelsleden ingezet. Met de hete zomer van 1976 schoot de produktie omhoog tot 115.000 hl. en scheen de wederopstanding als vanzelf te zullen verlopen. Maar de omzet viel in '77 en '78 met 85.000 hl. terug op een dramatisch peil. Opnieuw werd bij bedrijfsadviseur Van Merhaeghe aangeklopt om alsnog een noodgreep uit te voeren. De produktie is daarna stelselmatig beginnen groeien : naar 155.000 hl in 1980, naar het rekord van 180.000 hl. in 1984. Leon Van Merhaeghe was ondertussen in '80 adjunkt geworden van algemeen direktor Jacques Lambert, die hij eind 1982 opvolgde. Wat was er gebeurd? "Een modernisering in alle afdelingen op basis van bedrijfs-economische prioriteiten", zegt direktor Van Merhaeghe. In konkrete termen omgezet kwam dat neer op een rationeel personeelsplan dat de onderhoudsploeg afslankte en omschakelde naar verkoops- en distributie-

taken, een modernisering van de infrastructuur en het machinepark met een nieuwe aftrekkerij voor flessen en vaten, nieuwe opslagruimten, stelselmatige uitbreiding van de lagerkelders, een nieuwe stokerij en elektrische uitrusting. Er kwam ook een "masterplan", een toekomstgerichte blauwdruk van verdere moderniseringsfazes. Geen zinnekuur, als men weet hoe beperkt (beperkt maar niet gehandicapt, zegt Leon Van Merhaeghe) de uitbreidingskansen van het bedrijf nog zijn. Modernisering houdt noodgedwongen het tijdrovend en dus dure afbreken van verouderde installaties in. Dat gebeurde al met de stapelplaatsen uit '67 en de oude mouterij waarvan vandaag alleen nog de ast overeind blijft. Na restauratie zal die straks te pronk staan als een stuk industriële archeologie als een vertroeteld symbool van de Rodenbach-traditie.

Met de modernisering kwamen ook een aantal hooggekwalificeerde technici in de brouwerij. Het bedrijf stelt vandaag 75 arbeiders en 30 bedienden te werk en aan de bedrijfstop wordt Leon Van Merhaeghe bijgestaan door een financiële directeur, een technische directie, een verkoopdirectie en een directie kwaliteits-research, door een team van 4 ingenieurs en een stafmedewerker marketing. De afzet zit voor het grootste deel gekoncentreerd in West- en Oost-Vlaanderen en deint uit naarmate men zich verder van bakermat Roeselare verwijdert. Wat niet inhoudt dat Rodenbach in de rest van het land nauwelijks aanwezig zou zijn. Een kwart van de productie vindt vandaag zijn weg naar de konsument via grote distributieketens die het hele land beslaan. Sedert 1985 wordt om en bij de 5.000 hl. geëxporteerd naar Nederland, Frankrijk en de Verenigde Staten.

Bij Rodenbach ziet men de eigen bruintjes niet zo graag vereenzelvigd met wat vandaag allemaal opstapt achter de vlag "streekbier". Wanneer met streekbier bedoeld wordt : een stevige biersoort die, zoals de Straffen Hendrik bijvoorbeeld, al generaties volgens een bepaald procédé wordt gebrouwen en typisch geworden is voor de streek van herkomst, dan willen wij de Rodenbach daarbij gerangschikt zien. Maar vandaag wordt de term te gemakkelijk verward met "etiket"-bier. Je weet wel : een nieuw biertje waarop een folkloristisch-ogend etiket wordt gekleefd en gewikkeld wordt in een min of meer historisch klinkend verhaaltje. Dat is niet de stijl van Rodenbach, omdat het bier vast zit aan 150 jaar familiegeschiedenis. Einde citaat.

.....

Begin januari gelezen in Het Nieuwsblad :

Wakken-Dentergem. De eerste gemeenteraadszitting van het nieuwe jaar in het Hondiuscentrum te Wakken, kreeg een heel speciale betekenis. Er was immers een schepenwissel en het aanbieden van het ontslag als gemeentesekretaris van Marcel Marysse.

Zelden kreeg een gemeenteraadszitting dergelijk (vredevol) verloop als dit keer; zelfs in de paar bijkomende punten liep alles op wieltjes. Yvan Vanmeerhaeghe nam onmiddellijk plaats bij de gewone gemeenteraadsleden. Zijn schepenzetel bleef vooral nog onbezet. Burgemeester Beel las de ontslagbrief voor van Yvan Vanmeerhaeghe als schepen en stelde meteen voor over te gaan tot de verkiezing van een schepen die het mandaat van Yvan Vanmeerhaeghe zal beëindigen. De meerderheid stemde unaniem voor Ignace Deweer. Meteen

mocht Ignace Deweer zijn eed als schepen afleggen en plaatsnemen in de vrijgekomen schepenzetel, niet vooraleer hij de meerderheid had gedankt-om het trouw blijven aan het gegeven woord. "In het bijzonder dan Yvan Vanmeerhaeghe", voegde hij er duidelijk ontroerd aan toe.

.

Tussen onze oude krantenknipsels vonden we een foto die op 10 mei 1978 in Het Nieuwsblad werd afgedrukt.

Op de foto : Emilie Van Meerhaeghe die op die datum haar 102-de verjaardag vierde! In de begeleidende kommentaar wordt gezegd dat Emilie een rasechte Harolbeckse is.

Kan iemand van onze lezers ons helpen om deze eeuweling thuis te wijzen?

.

In de "Standaard der Letteren" van 24 augustus 1985 verscheen een bespreking van het boek "Na het ruischen van het riet".

In deze bloemlezing heeft de samensteller, de Hr. C. Vandenbroucke uit Kortrijk, 176 Westvlaamse dichters die minstens één dichtbundel uitgegeven hebben, samengebracht. Daarin werd ook een gedicht opgenomen van uw stambewaarder Jan Meirhaeghe uit Ingelmunster.

De criticus zegt in zijn artikel dat er van het ruischen van het ranke riet van Gezelle nauwelijks nog iets is overgebleven. We citeren : "Hooguit een versregel 'om langzaam uit het oeverriet te schuiven' van Jan Meirhaeghe". Het gedicht waaruit deze regel gelicht werd, drukten wij reeds af in Meermin nr. 4.

ik neem de pen ter hand

- Hartelijk dank voor de schriftelijke nieuwjaarswensen die we ontvangen hebben van Mevr. Madeleine Van Meirhaeghe uit Reet, de familie W. Van Gemeren-Van Meirhaeghe uit Antwerpen, de familie T. Naessens-Van Meirhaeghe uit Gentbrugge, Broeder Etienne Van Meirhaeghe uit Oostakker en Pater Marcel Van Meirhaeghe uit Kinshasa-Zaire.

- Wij danken Mevr. Van Meirhaeghe Suzanna echtg. De Moor uit Lotenhulle, kleindochter van 'boer Van Meirhaeghe', die ons als antwoord op de artikels over haar grootvader in Meermin 19 en 20, een pak informatie toestuurde over haar naaste familie. Op die manier kunnen we inderdaad ons familieboek weer een stuk vollediger maken.

- De Hr. Roland Van Meirhaeghe uit De Pinte signaleert ons bij brief van 6 december 1985 dat in het Jubileumboek "175 jaar Nieuwen-Bosch" (dit is een Gentse school) op pagina 58 een foto staat van E.H. Van Meirhaegen die er rector was van 1953 tot 1958. Over deze naamgenoot hebben we geen verdere gegevens. Wie helpt ons deze 'Van Meirhaegen' te identificeren?

- Bij brief van 12 januari 1986 stuurde de Hr. Dirk Simoens uit Ouwegem ons, als reactie op ons stukje over het echtpaar Alois De Craene x Maria-Theresia Van Meirhaeghe (zie Meermin 20) een foto van hun grafsteen, evenals een foto van de grafsteen van Mej. Helena Van Meirhaeghe. Allen werden bedraven op het kerkhof van Mullem. Lucien Van Meirhaeghe uit De Pinte schonk ons een fotocopic van het rouwzantje van Alois én van zijn zoon Oscar Decraene. Waarvoor onze beste dank!

Voor Dirk Simoens, student-archeologie aan de Katholieke Universiteit te Louven, hebben we nog een paar vragen.

Zou het mogelijk zijn om eens na te pluizen of er ooit archeologisch onderzoek is verricht te Wortegem en meer bepaald op en rond het Hof van Walem, dat wellicht zijn oorsprong vond in een gallo-romeinse villa. Van horen zeggen weten we dat er op Walem, een paar jaar terug, geologisch onderzoek is gedaan door de K.U.L. Kunt u daar iets meer over te weten komen?

Alle referenties omtrent Wortegem én Walem zijn zeer welkom en graag vergoeden we eventuele onkosten voor het fotocopieren van artikels enz.

Nog iets. In het gebied van de voormalige heerlijkheid van Walem lag en ligt nog steeds, vlakbij de Meirhaegestraat, op het grondgebied van Ooike, het toponiem "Dombos of Tombos". Is het inderdaad zo dat het toponiem 'Tom' verwijst naar of afgeleid werd van 'Tumulus'-dit is een gallo-romeinse grafheuvel- die daar ooit zou kunnen gelegen hebben?

Misschien kunnen we samen eens, tijdens de vakantie, een kijkje gaan nemen of er aldaar nog sporen te vinden zijn van dat wellicht genivelleerde heuvelgraf?

Ik stel hier al deze vragen omdat ik in de toekomst eens iets op papier zou willen zetten over de geschiedenis -ook over de vroegste geschiedenis- van Walem en Wortegem. Als amateur doe ik graag beroep op de deskundige hand die u, Dirk, kunt toesteken. Zou het niet mooi zijn als twee Van Meirhaeghes samen een poging zouden doen om het verre verleden van Walem, waar de Van Meirhaegheboom ooit wortel schoot, te ontsluiten?

- Bij brief van 28 januari 1986 vraagt Mevr. Enée Van Meerhaeghe echtg. Van Assche uit Wemmel, of wij haar aan de juiste tak van onze boom kunnen hangen. Zij werd te Zwevegem geboren in 1944 als dochter van Victor-Charles Van Meerhaeghe x Clarissa Vanden Driessche, kleindochter van Eduard Van Meerhaeghe x Irma Van Dorpe en als achterkleindochter van Vicor Van Meerhaeghe x Juliette X? Van zodra u ons de precieze plaatsen en data van geboorte, huwelijk of overlijden kunt bezorgen van uw groot- en overgrootouders, kunnen wij aan de slag. Het zal dan voor ons niet zo moeilijk zijn om uit te zoeken waar die 'Kortrijkse' Van Meerhaeghes vandaan komen.

- Van Walter en Jacqueline Van Meirhaeghe-Van Den Broeck uit Edegem viel begin februari een dikke enveloppe in de brievenbus met het trouwboekje van hun ouders Leopold-Jaak Van Meirhaeghe en Anna Maria Luypaerts die op 4 juli 1931 te Berchem-Antwerpen huwden. Verder bevatte de omslag nog naast een aantal rouwbrieven en doodzantjes van familieleden, ook nog het 'welkomkaartje' van hun geadopteerd dochtertje Juli Van Meirhaeghe, dat te Calcutta-India geboren werd op 18 augustus 1981.

De gelukkige vader Walter Van Meirhaeghe schrijft in zijn begeleidende brief : "ik weet niet hoe dit met de stamboom verknigbaar is, maar zij is een Van Meirhaeghe".

Dat is zij zeker en vast en bij dezen heten ook wij haar welkom en wensen dat Juli zich geborgen mag voelen in de schaduw van de Van Meirhaeghe-boom!

.

Tijdens de tweede helft van 1985 heeft vader en stambewaarder Jan Meirhaeghe bijna wekelijks enkele dagen doorgebracht in de Rijksarchieven van Kortrijk en Ronse. Bedoeling was om uiteindelijk eens onzen boom tot het jaar 1800 'effen te zetten'.

Telkens keerde hij naar huis met bladzijden en bladzijden geboorten, huwelijken en overlijdens van naamgenoten. Aan mij dan de taak om al die Van Meirhaeghes te identificeren, thuis te wijzen en de gezinsfiches aan te vullen. En we staan dus 'effen' !!

Dit betekent dat we 'alle vindbare' Van Meirhaeghes die ooit geleefd hebben tussen 1200 en 1800 verzameld hebben!

Onze naamgenoten woonden tussen 1200 en 1600, op enkele uitzonderingen na, allen te Wortegem zelf.

Vanaf het jaar 1600 begint onze familie zich over de omliggende dorpen te verspreiden. Tussen 1600 en 1800 treffen we Van Meirhaeghes aan in de volgende dorpen, die hoofdzakelijk in het Oudenaardse liggen : Wortegem, Ooike, Nokere, Anzegem, Petegem-Oudenaarde, Morgem, Waregem, Kaster, Tiegem, Deerlijk, Desselgem, Kruishoutem, Wannegem-Lede, Olsene, Petegem-Deinze, Elzegem, Ename, Oudenaarde, Asper, Mullem, Zingem, Huise, Ouwegem, Eine, Bevere, Berchem, Schorisse, Zulzeke, Heurne en te Kanegem, Tielt, Ruiselede, Aalter en Wingene.

In een tweede fase zal vader Jan nu de periode 1800-1900 proberen te overbruggen. Periode die we in het verleden al gedeeltelijk bewerkt hebben, maar waarvan het grootste werk nog gedaan moet worden. We wensen hem daarbij veel moed!

.

over Mr. Jacob Tsantele

Met de Hr. M. Tjantelé uit Edegem voeren we al jarenlang briefwisseling over de familie Tsantele wiens wortels, net als de onze, in het Oudenaardse liggen. Tijdens de 16de eeuw werden de families Tsantele en Van Meirhaeghe door twee huwelijken met mekaar verbonden.

De Tsanteles vormden indertijd te Oudenaarde een vrij notabele struik en een van de bekendste telgen van dit geslacht is zonder twijfel Meester Jacob Tsantele, die omstreeks 1530 geboren werd en te Kortrijk overleed in 1598.

In de "Handelingen van de Geschiedkundige Kring van Kortrijk" (nr.III.1923.pag.98-111) verscheen van de hand van T. Sevens een artikel over deze figuur.

De Hr. G. Janssens wijdde aan Meester Tsantele eveneens een bijdrage in het tijdschrift "De Leiegouw" (1974, pag. 295-306). Uit dit laatste artikel lichten we volgende passage waarin de levensloop van Meester Tsantele bondig wordt geschetst :

"Over pastoor Jacob Tsantele zijn niet zo heel veel gegevens voorhanden. We weten dat hij uit Oudenaarde afkomstig was en in Leuven studeerde. Op 11 mei 1556 werd hij pastoor van de zuidportie van de Sint-Martinusparochie in Kortrijk. Hij genoot er een zekere faam als predikant en hield bij de afkondiging van het Generaal-Pardon (1570) het gelegenheidssermoen. In 1574 stelde Tsantele voor de bisschop van Doornik een rapport op over de religieuze toestand in Kortrijk. In 1577 werd J. Tsantele als pastoor opgevolgd door Jan David. Tsantele werd op 23 mei 1577 plebaan-kanunnik aan de O.L.-Vrouwekathedraal in Antwerpen. Hij schijnt dit ambt niet te hebben waargenomen. Wellicht werd hij te veel in beslag genomen door andere zaken. We weten immers dat hij intussen tot kapelaan van Don Juan benoemd was. In 1580 vinden we Tsantele in Kortrijk terug, ditmaal als deken van de O.L.-Vrouwekerk. Wij weten ook dat hij in 1582-83 goeverneur was van het hospitaal van O.L.-Vrouwe-over-de-Leie. Jacob Tsanteles testament dateert van 27 april 1598 en wordt gevolgd door een attest van 23 mei 1598. Uit het attest blijkt dat Tsantele op die dag nog in leven was. In de kapel van de Grauwzusters had zijn jaargetijde plaats op 30 mei.

Jacob Tsantele is echter vooral bekend omdat hij op Kerstdag 1571 aan een kollekteur van de Xde penning en aan de leden van het Kortrijkse stadsbestuur de absolutie weigerde. Op 23 februari 1572 hield hij bovendien een fel opgemerkte preek, waarin hij op het Kerstincident uitdrukkelijk terugkwam." Het artikel volgt dan verder Tsantele in zijn verzet tegen de 10de penning-belasting die de Spaanse hertog Alva hier wilde heffen.

De Hr. T. Sevens beweerde in zijn artikel dat Jacob Tsantele van Leuven afkomstig was. G. Janssens weerlegt dit in zijn bijdrage op basis van de inschrijving van Tsantele aan de Universiteit van Leuven. In het matrikel staat namelijk duidelijk : "Jacobus Tsantelt, Aldenardensis, filius **Egidius**" ofwel "Jacob Tsantelt uit Oudenaarde, zoon van Gillis". Over de familiale afkomst, over de ouders van Meester Tsantele, wordt in beide voormelde studies niets gezegd. Omtrent dit aspect willen we hieronder enkele gegevens aandragen.

Jacob was dus de zoon van éne Gillis Tsantele uit Oudenaarde. Nu is het zo dat wij in onze genealogie-Van Meirhaeghe eveneens een Gillis Tsantele hebben die gehuwd was met Jonkvrouwe Cathelijne Van Meirhaeghe. Cathelijne werd omstreeks 1500 te Oudenaarde geboren uit het eerste huwelijk van Jan Van Meirhaeghe met Corneillie sBleeckers of De Bleeckere. Haar vier grootouders waren : Franchoys Van Meirhaeghe x Clara Vanden Heede en Gillis De Bleeckere x Amelberga Scudematte. (1) Haar vader Jan Van Meirhaeghe was in 1500 en in 1502 gezworen wethouder van de "Barony van Pamele" -Oudenaarde.

De Hr. M. Tjantelé schreef me dat de Hr. Castelain hem vertelde dat Meester Jacob en zijn vader Gillis Tsantele op de Garenmarkt te Oudenaarde woonden. Dat deed bij ons een lichtje branden...

Wij weten namelijk dat Jan Van Meirhaeghe in 1532 aan zijn schoon-
zoon Gillis Tsantele een huis verkocht dat gelegen was op de....
Garenmarkt. Dit huis was belast 'ten lijve van Gillijne Van
Meirhaeghe', schoonzuster van Gillis Tsantele, die religieuze
was in het klooster van Assenede. (2)

Zou dit gegeven er niet kunnen op wijzen dat Meester Jacob Tsan-
tele inderdaad de zoon was van Gillis Tsantele en Cathelijne Van
Meirhaeghe.

De sleutel is in ieder geval te vinden op het Stadsarchief van
Oudenaarde en misschien kunnen de plaatselijke speurders --de
Hr. Castelain, Mevr. Vander Meersch-- hem opdiepen.

noten :

1. P. Van Butsele. Klappers Staten van Goed Pamele. deel 3-1980.
pag.363, 393, 489, 523 en deel 4 -1982. pag.93.
2. Acten en Contracten. deel 22, pag 119.

en Adam gewon Seth

- Iris Van De Walle, geboren te Gent op 24 juli 1985.
dochter van Irene Van De Walle en Dorine Lambert uit Vosselare.
kleindochter van Marcel Lambert en Josephine Meirhaeghe.
- Jordy De Clercq, geboren te Kortrijk op 1 november 1985.
dochter van Ignace De Clercq en Rita Vanmeerhaeghe uit Izegem.

wij denken aan

- De Heer Gabriel Janssens, echtgenoot van Mevrouw Gabrielle
Van Meirhaeghe.
Geboren te Gent op 20 september 1925 en te Gent overleden op
13 januari 1986.
- De Heer Leon Vanmeirhaeghe, weduwnaar van Mevrouw Anna Asterie
Ghysels.
Geboren te Huise op 14 mei 1894 en te Huise overleden op 2
september 1985.

Roland Vanmeirhaeghe schreef over zijn grootvader Leon onder-
staande levensschets die we van het rouwzantje overnemen :

"De strijd om te leven hebt ge al vlug geleerd. De harde tijd
waarin ge geboren werd. De ziekte van uw eerste maanden die uw
ogen brak. En als kind nog, het zware werk, zodat het groeien
pijn deed. Als jonge man, ver van huis, de eindeloze dag en
nacht van de steenovens. Bovenop zo'n oven sliep je toen de grote
oorlog je wakker riep. De hel van Verdun, als gevangene, wormen
en slakken gegeten, het overleven van de sterkste. "Neinunddrei-
zig (39)" kilo woog je nog. Na de oorlog het zoeken naar werk,
tot ver in Frankrijk, tot in Parijs. De zware seizoenarbeid,
de duizenden suikerbieten. Een vrouw, een zoon en terug oorlog.
De vrede daarna tot het verlies van het enige kind. Alleen
achtergebleven met een gebroken vrouw...

En toch... Telkens weer. De mond die een lach werd. Een druppel drinken met vrienden. Kweeperen en krieken. Handen die manden werden. Lontje Mandie op zijn groene fiets vol manden door Ouwgem, Huise, Lozer. De wil om te leven nooit gebroken. Hier staan we nu, kleinkinderen en achterkleinkinderen, dank zij U. Hier ook voor U, vrienden en kennissen, denkend aan u. Ge hebt ons de eerste wet getoond : leven.

korter en korter worden de dagen
tevergeefs nog wentelen de seizoenen
in een tijd
die de onze niet meer is
zwanger van de dood
walsen we in een vreemde wervel
trager en trager
en als we stilstaan
zal alles rondom ons verder draaien
zo kort slechts
dat draaien om elkander
op die veel te gladde vloer
zo kort slechts
het flitsen van de zon
in de zwaaiende zeis.

Het flitsen van de zon in de zwaaiende zeis. Een ontroerend stukje proza, een parel poëzie. We hopen dat uit de pen van Roland Vanmeirhaeghe nog meer moois mag vloeien dat in ons Meerminneke kan afgedrukt worden. Ze zijn zeldzaam, zij die de pen vaardig voeren. Zeldzaam en zeer welkom!

.

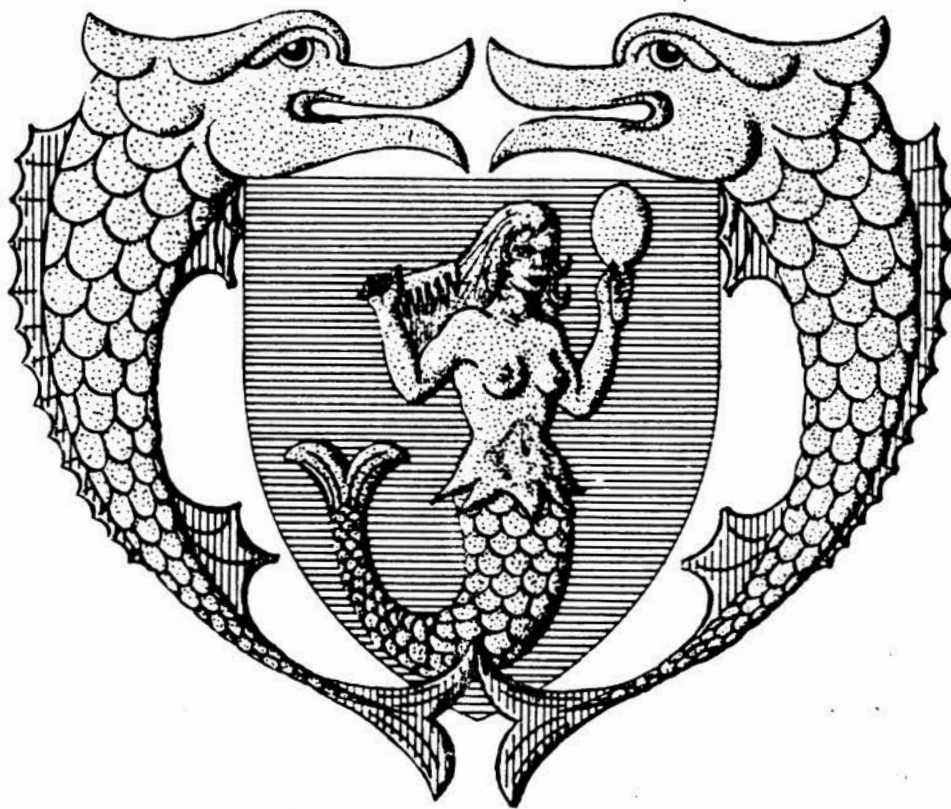
Op 4 januari 1986 verzamelden meer dan honderd nakomelingen van August Meirhaeghe en Estella-Maria Vander Meersch te Kanegem om er, onder het nuttigen van koffie en gebak, een vleesfondusshotel en geestrijke dranken, mekaar een zalig en gelukkig nieuwjaar te wensen. De organisatie en de bediening waren perfect en de allerkleinsten werden door nonkel Albert verwend met een hele reeks video-tekenfilms. Hoe talrijk zouden ze zijn, de families die er ieder jaar weer in slagen om vier generaties samen te brengen, ook wanneer het bindteken van de stamouders reeds lang ontbonden is? Ik mag wel zeggen dat al die nonkels en tantes, neven en nichten, de ruggegraat vormen van onze familievereniging. Volgend jaar opnieuw!

.

ter overweging :

- Velen zijn trots op hun voorouders, doch vergeten daarbij dat het nageslacht ook graag trots op zijn voorouders zou willen zijn.
- Definitie van het woord 'nageslacht' :
Dit is het geslacht dat na dit geslacht geslacht wordt.
- Wie helpt mijn echtgenote aan een oude, levensgrote houten etalagepop-met-scharnierende gewrichten? Kostprijs af te spreken. Tel. 091.31.38.49.

"t Meerminneke

(van) Meirhaeghe's
Familiekontaktblad

Beste Lezers,

Een kort voorwoord dit keer, want we hebben U in dit zomernummer heel wat dichtbedrukte bladzijden lektuur aan te bieden.

We steken van wal met een serie 'jeugdherinneringen' waarin ik de wortels zoek van mijn 'roestvrije oude liefde' voor het verleden. Neemt U het mij niet kwalijk dat dit stuk wat langer is uitgevallen dan ik gepland had. Over oude liefdes raakt men nu eenmaal niet uitgepraat.

In een strikt genealogisch artikel laten we U kennis maken met een 16de-eeuwse voorvader, Franchoys Van Meirhaeghe. In dit eerste deel volgen we hem tot op de drempel van zijn vrijbewogen levensavond.

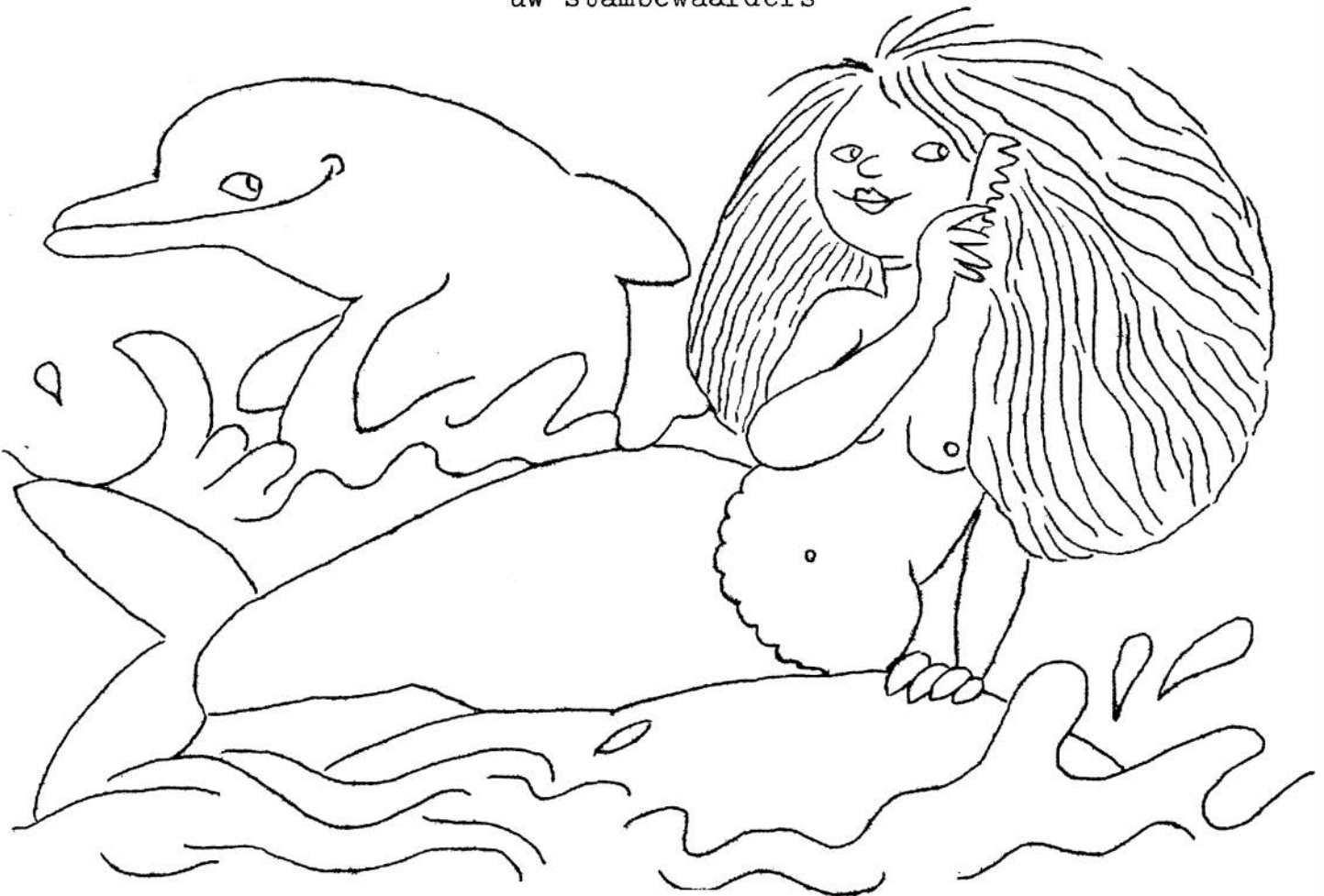
Op 14 maart 1986 overschreed Jules Van Meerhaeghe uit Bevere-Oudenaarde de kaap van de honderd jaar! Reden genoeg om U ook met hem te laten kennis maken.

We sluiten af met ons rouwzantjesrepertorium, wat familienieuws én een kurieus stukje over het "negende gebod"... Stichtende woorden, bestemd voor alle Van Meirhaeghes die bij het aanschouwen van al dat schoon van beiderlei kunne op al die Zuiderse stranden, mochten bekoord worden.

Herman Meirhaeghe

Jan Meirhaeghe

uw stambewaarders

Oude Liefde is Roestvrij

Naar aanleiding van "tien jaar stambomen", was ik van plan om U in dit Meerminneke het verhaal te vertellen over hoe het in die hete zomer van 1976 allemaal begon en hoe ons stamboom-avontuur tijdens de voorbije tien jaar evolueerde.

Mijn interesse voor "het verleden" kwam echter niet zomaar uit de lucht vallen, werd niet veroorzaakt door een plotse zonne-steek. Zij was reeds duidelijk aanwezig in mijn kindertijd, meer bepaald in de periode die zich grosso modo situeert tussen mijn tiende en dertiende levensjaar. Over die periode wou ik het graag hebben.

Voor iemand die geboren is in 1949 is het natuurlijk nog veel te vroeg om nu reeds "memoires" te schrijven, als dat al niet pretentieus zou zijn. Staat U mij echter toe om zomaar wat jeugdherinneringen op te halen. Laat mij voor één keer niet in het familiale, maar in mijn persoonlijk verleden graven. Graven naar de wortels van de passieboom der geschiedenis.

Het is moeilijk, zonet onmogelijk of onzinnig, om ergens in de kindertijd een konkrete, eenmalige gebeurtenis te vinden die de fatale "coup de foudre" zou veroorzaakt hebben. Ik weet alleen dat die liefde voor het verleden er op een bepaald ogenblik was en dat de "zolder" van mijn ouderlijk huis daar een belangrijke rol bij speelde. Het verband tussen "geschiedenis" en "zolder" ligt voor de hand en beide begrippen vloeien samen in het woord "archiefzolder" : de bewaarplaats van oude dingen. Niet helemaal duidelijk is deze al jaren steeds weer terugkerende nachtdroom : "ik bevind me op een zolder waar ik iets zoek wat vaak in een zwarte koffer verborgen is." Dat zolder en koffer naar mijn kindertijd verwijzen is klaar. Doch wat is dat "iets" dat ik steeds weer tevergeefs zoek? Het raadselachtig "iets" dat op zolder te vinden en toch onvindbaar is?

De zolder van mijn ouderlijk huis was jarenlang mijn uitgelezen speelterrein. Tijdens mijn kleutertijd en eerste lagere schooljaren, bestond hij nog in zijn oorspronkelijke staat. Zoals hij er, naar mijn gevoel, eeuwen terug al moet uitgezien hebben. Ik bereikte hem via een ruwhouten trap waarvan de treden vervaarlijk uitgesleten waren. De plankenvloer was er op veel plaatsen, waar mijn voorgangers ooit door het vermolmd hout getrapt hadden, opgelapt. Het blote pannendak werd gedragen door een gebinte van indrukwekkende balken die de omvang hadden van volwassen bomen. In het dak waren twee venstertjes uitgespaard die nauwelijks licht binnenlieten, zodat het er altijd schemer-duister was. De ruimte zelf was verdeeld in drie afzonderlijke stukken : de voor-, midden- en achterzolder.

De voorzolder was op zijn beurt opgesplitst in twee piepkleine kamertjes. Daar sliepen nonkel Modest en nonkel André, moeders broers, toen ze nog "thuis" waren. Sedertdien was nog slechts één van beide optrekjes begaanbaar en mijn bezoeken aan de zolder beperkten zich toen nog tot dit ene kamertje. Een hokje eerder, met witgekalkte, met leem bepleisterde wanden en plafond. Hier bewaarde moeder in veelsoortige dozen allerhande huisgerei dat ze niet direkt van doen had of dat afgedaan had. Vlakbij het enige raam in de zijgevel, waardoor ik een blik kon werpen op het kruispunt beneden, stond mijn lessenaartje. Het lessenaartje met het opklapbare schrijfflad, dat nu door mijn zoontje Arent gebruikt wordt. Daar las ik mijn Zonnelandjes, Vlaamse Filmkens, Robbedoes, Kuifje.

De middenzolder werd, naar aloude gewoonte, gebruikt als opslagplaats voor de vruchten der aarde : aardappelen, graan, vlas. Dit grote middenschip, waarin de trap uitmondde, werd door een dubbele schoorsteen gescheiden van de achterzolder, waar een hokje van latwerk en kippegaas was opgetimmerd. Daar melkte grootvader Ernest, vóór de oorlog, zijn duiven.

Zo zag het er in den beginne uit. Tussen mijn tiende en twaalfde levensjaar onderging de zolder dan een metamorfose. De agrarische gewoonte om de zolder als voorraadschuur te gebruiken, verdween definitief. De ruimte kreeg niet alleen een nieuwe bestemming; er werden ook verbouwwerken uitgevoerd. Het dak werd gedeeltelijk vernieuwd en de twee kamertjes op de voorzolder werden gesloopt. Op de vrijgekomen plaats werd mijn slaap- en studeerkamer opgetrokken. Op die manier werd de zolder voor mij als het ware ontsloten en nu begonnen mijn nooit eindigende exploratietochten door deze jungle van kisten, koffers en kasten die voorwerpen van twee, drie generaties ver bevatten.

Een van mijn allereerste ontdekkingen was "de zwarte koffer" -de koffer uit mijn dromen waarin mijn zoontje Balder nu zijn spulletjes bewaart- die in een donkere hoek van de achterzolder stond. In die koffer bewaarde vader, naast zijn kollegeboeken, een paar honderd romans en poëziebundels die hij tijdens de dertiger en veertiger jaren gekocht had. Ontelbare keren diepte ik die boeken één voor één op, stapelde ze rondom mij in torens en legde ze dan één na één terug in de koffer. De eerbiedige verrukking die dingen in mijn kinderhanden te houden, hen te koesteren en te verzorgen door hun vele ezelsoren glad te strijken. Het lezen zelf beperkte zich aanvankelijk tot het uitspellen van de titels en de auteursnamen. Streuvels, Claes, Buysse, Timmermans, Walschap, Elschot, Gezelle, Molière, Dickens. Deze koffer bevatte een schat aan kennis over een **andere** wereld. Een wereld waarin ik nog niet thuishoorde en ik begreep niet waarom die kostbaarheden tussen de afgedankte spullen op de zolder aan het stof en de vergetelheid waren prijsgegeven?! Hier, in de schemering of bij het gele licht van de "baladeuzelamp", werd niet alleen mijn nog steeds niet te stillen lees-honger geboren, maar ook mijn liefde voor het boek als object op zichzelf. Ik nam me voor om al die literatuur later te verorbenen. Op dit ogenblik was ik echter onmiddellijk geïnteresseerd in een drietal titels en dit zijn dan ook de eerste "volwassen" romans of werken die ik op plechtige-kommunieleeftijd las : "Occulte Verschijnselen" van Prof.J.Feldmann, "De Lecuw van Vlaanderen" van Conscience en "De Drie Musketers" van A. Dumas.

"Occulte Verschijnselen" was een wetenschappelijk werk over spookverschijnselen, klopgeesten, telepathie, helderziendheid en andere paranormalia. Keer op keer nam ik dit vreeswekkende boek met zijn zwartlinnen kaft, gouden titelletters en ruwe vergeelde bladzijden op de schoot, maar slaagde er nooit in het in één ruk uit te lezen. De angst, nog versterkt door de griezelige sfeer van de zolder, die dit boek in mij opwekte, werd telkens zo intens dat ik het lezen moest staken, om een paar weken later een nieuwe tevergeefse poging te wagen. Tot op vandaag ben ik me blijven interesseren voor parapsychologie in het bijzonder en voor de fantastiek, het esotherische en het occulte in het algemeen. Maar dit is een ander verhaal.

"De Drie Musketers" en "De Leeuw van Vlaanderen" heb ik wel in één lange adem verslonden. Ik weet nog precies hoe ik deed alsof ik ziek was, zodat ik niet naar school hoefde. Dan kon ik heel de dag in bed blijven met mijn "drie-musketers-alle-viere", zoals vader zei. In mijn mantel- en degenpelletjes was ik d'Artagnan en net als de Witte van Zichem, doch helemaal in mijn eentje, versloeg ik de Leliaerts aan de Groeningebeek die zich bij mij thuis vlakbij de mestvaalt situeerde. Schrijvers waren tovenaars! Ze konden met woorden het dode verleden weer tot leven wekken! En als een leerling-tovenaar ging ik bij hen in de leer. In de meimaand van 1962 schreef ik de eerste twee van een hele reeks geplande kortverhalen, waarin de Groene Ridder de hoofdrol vertolkte: "Het Geheim van het Houten Beeld" en "De Onbekende Bekende". Beide riddersverhalen waren volledig geïnspireerd op de beide voormelde romans en vooral op het T.V.-feuilleton Ivanhoe dat toentertijd op de buis kwam. Achteraf beschouwd is het merkwaardig hoe deze romans, deze "historische" romans, een brug sloegen tussen mijn beide grote liefdes: de literatuur enerzijds en het verleden of de geschiedenis anderzijds. Want ondertussen had ik op zolder een tweede even beslissende ontdekking gedaan.

Ik botste er op de vergeten muntenverzameling van vader. De koperen, bronzen en nikkelgeldstukken waren opgeborgen in sigarenkistjes en ik ruik nog de typische geur van metaal en tabak die daaruit opsteeg. Deze ongeordende kollektie omvatte hoofdzakelijk 19de en 20ste-eeuwse munten, afkomstig uit de vier windstreken en de vijf continenten. Ik raakte pas echt geboeid toen ik uit die geldberg een vijftal exemplaren uit de 18de eeuw opviste. Al heel vroeg maakte ik een onderscheid tussen wat zich vóór en wat zich ná de Franse Revolutie in de tijd situeerde. De 19de eeuw oefende geen speciale aantrekkingskracht op mij uit. Dat verleden hoorde eigenlijk nog bij het heden, vond ik, wellicht omdat grootmoeder Celina die bij ons inwoonde, nog in die eeuw geboren was. Eens voorbij de Napoleontische drempel begon voor mij pas de échte geschiedenis en kreeg dat verleden een magische bijklank. Die vijf "uitmuntende" stukken werden in een apart doosje gelegd: twee zilverlingen met de beeltenis van Louis XV, een koperen Louis XVI en twee koperen munten waarop onze Keizerin Maria Theresia afgebeeld stond. Vader vertelde mij dat grootvader August beide laatstgenoemde stukken eigenhandig had opgedolven tijdens de grondwerken aan de steenbakkerij te Kanegem. Deze wetenschap zorgde natuurlijk voor een extra-gevoelsband met die pronkstukken die letterlijk in de watten werden gelegd en regelmatig met "ça-va-seul" werden opgepoetst. Maar er was meer... Wat vader me vertelde over die Kanegemse vondsten, opende perspectieven: het was dus mogelijk om zélf munten op te graven! Het toeval wou dat vader, bij het bewerken van de tuin, regelmatig 19de, 18de en 17de-eeuwse munten opspitte! Hoe fijn ik dat ook vond, toch was ik telkens een beetje ontgoocheld omdat ik niet zélf de vinder was. Temeer daar ik vaak, na de aardappel- of maïssoogst, de akker zorgvuldig uitkande. Munten vond ik nooit. Wel allerhande materiaal uit de Tweede Wereldoorlog, zoals verroeste kogelhulzen, immatriculatienummers en granaatscherven.

In die dagen was het "kippenbeluik" mijn exclusief speelterritorium, waar ik mijn kampen bouwde. Ik voerde er ook regelrechte opgravingskampanjes : ik groef diepe kuilen en onderaardse gangen, ziftte bergen aarde en wou er verder niet aan denken dat het hoogst onwaarschijnlijk zou zijn mocht ik uitgerekend op deze vijf vierkante meter iets waardevols ontdekken. En toch beschikte Clio, de muze der geschiedenis, dat ik naast een respectabel aantal konijneschedels en kippebotten, ook zegge en schrijve één munt opdelfde! In extase en zo vlug mijn beentjes mij dragen konden, liep ik naar huis om moeder en grootmoeder het mirakel te melden. De rest van de dag zat ik te popelen van ongeduld tot vader thuiskwam, om ook hem het fantastische nieuws te vertellen. Het verslag dat ik de avond van die historische dag schreef aan het oude bureel dat op de zolder stond, -meubel dat ik liet restaureren en waaraan ik nu zit te schrijven- bleef bewaard. Daaruit citeer ik : "Bij het aanriscchten van de opgravingswerken op de 6° juli 1961, haalde ik een munt aan de oppervlakte. 's Avonds bestudeerde ik de munt. De munt was van 1791 en daarop staat de beeltenis van Lodewijk XVI". En zo gaat het anderhalve bladzijde door, in de gewild ernstige, pseudo-wetenschappelijke stijl van de elfjarige imitatie-archeoloog. Want dat wou ik worden : archeoloog! Dat antwoordde ik steevast als de grote mensen me vroegen wat ik later wilde worden. En het streelde mijn ego toen ik merkte dat zij meestal niet wisten wat dat geleerde woord betekende.

Mijn ouders wisten wél waar ik mee bezig was en ze speelden dan ook in op mijn interesses. Vader bracht af en toe "vakliteratuur" mee. Zo kreeg ik van hem een 379 pagina's tellend boek, dat geschreven was door ene Prof.Dr.H. Van De Weerd en dat als titel droeg : "Inleiding tot de Gallo-Romeinsche Archeologie der Nederlanden". Dat de inhoud van het gespecialiseerde werk mijn kinderpetje compleet te boven ging, was niet belangrijk. Dat prikkelde alleen mijn nieuwsgierigheid nog meer en hulde het vak in een boeiende waas van geheimzinnigheid. Ik vond het zalig om dit boek ter hand te nemen, hier en daar een paragraaf te lezen en om de tientallen bladzijden met illustraties van in ons land gevonden vaatwerk, beelden, munten en de grondplannen van tempels, villa's en legerkampen, te bekijken.

Toegankelijker en meer verstaanbaar was het tweede boek dat vader me schonk : "Het Kluisepos" van J. Planquaert. Het "Kluisepos" las ik. "Kluis-epos", verbeterde vader en leerde me dat een epos een heldenlied was. Het boek beloofde "het geheim van de oorsprong" te onthullen; zo stond het op de kaft gedrukt. De auteur behandelde de prehistorische geschiedenis van de Kluis. en beweerde o.m. dat de Kluisberg, duizenden jaren geleden, een eilandtop in zee was geweest! Een fascinerende gedachte! Dit betekende dat de plek waar ik woonde -de Oostrozebeekse Pauwhoek- ooit op de zeebodem had gelegen, stel je voor! Dat werd bewezen, schreef Planquaert, door de aanwezigheid rond de Kluis van allerlei versteend zeegedierte! Een suggestie om zélf het bewijsmateriaal te verzamelen. Vader met zijn Novy-moto en ik veilig achterop, samen op expeditie naar de Kluisberg. En -O! wonder!- op een met puin en keien bedekte akker van een boerderij in de buurt, vond ik zelf inderdaad zandstenen die doorkneed waren met zeeschelpen! Dat was mijn tweede grote "archeologische" vondst.

Toen ik in het stripblad "Kuifje" het verhaal las van Troje's ontdekking door H. Schliemann, droomde ik ervan om ooit legendarische steden bloot te leggen. In afwachting van die buitenlandse kampanjes, moest ik het echter dichterbij huis zoeken en me met minder tevreden stellen. Toch voelde ik me zeer vereerd en erg au sérieux genomen, toen dorpsonderwijzer meester Moreau me op een regenachtige zondagvoormiddag thuis kwam uitnodigen om hem te vergezellen naar de Ginste, een gehucht van mijn geboortedorp. Daar had men bij het nivelleren van een akker de grondvesten van een oude tempeliershoeve blootgelegd. Zij aan zij stapten we door de modder en na de rondgang kreeg ik een baksteen mee die zorgvuldig werd bijgezet in mijn zoldermuseum.

Ondertussen had ik ook kennis gemaakt met een échte muntenverzamelaar. Samen met vader ging ik hem thuis opzoeken te Lendelede en dat was een openbaring. Ik stond perplex voor de kasten met de vele laden, waarin zijn kollektie netjes geïndend lag uitgesteld. Door hem werd ik ingewijd in de wetenschap van de numismatiek en hij schonk me genereus, naast heel wat dubbels, ook een gouden Canadees muntje. Vader kocht voor mij een catalogus "Modern World Coins" en zo kon ik me een idee vormen van de waarde. Het boek hielp me tevens om orde en systeem in de metaalberg aan te brengen. Ik rangschikte mijn verzameling naar land van herkomst en bergde de munten in even zovele lucifers- en sigarendoosjes. Mijn leermeester raadde me ook aan om me te specialiseren en ik vatte het plan op om "België vanaf 1830" compleet te krijgen. Toch bleef mijn grote voorliefde uitgaan naar munten uit het Ancien Régime. Als verzamelaar was ik een echte amateur, wat betekende dat ik mijn kollektie alleen uitbreidde via schenkingen en ruil. Slechts bij speciale gelegenheden -verjaardag, Sinterklaas, goede schoolresultaten- kochten mijn ouders als geschenk of beloning enkele duurere stukken, onder meer een gouden Leopold II en een munt die de "pièce de résistance" van mijn verzameling was, namelijk een geldstuk uit de vierde eeuw vóór Kristus. Met behulp van vaders Griekse spraakkunst uit zijn kollegetijd, kon ik het opschrift "Ptolemaios Basileos" ontcijferen en vertalen. Zijn Winkler Prins vertelde me dat deze Ptolemaios één der diadochen was, die na de dood van Alexander de Grote, een deel van diens rijk regeerde.

Via mijn hobby raakte ik vertrouwd met de namen van al die vroegere koningen en leerde ik hun regeerperiodes. Het spreekt vanzelf dat "geschiedenis", naast "taal", reeds op de lagere school mijn lievelingsvak was. Wat ik in de klas leerde omtrent het verleden, was niet alleen nuttig en direkt bruikbaar in het kader van mijn hobby, maar maakte ook wezenlijk deel uit van mijn spel. Op vrije namiddagen "speelde" ik, voerde ik in mijn eentje, buiten op het erf, heel de vaderlandse geschiedenis op. Een uren durend toneelstuk, waarvan "De Oude Belgen", "De invallen van de Franken", "De strooptochten van de Noormannen", "De Kruistochten", "De Gulden Sporenslag", "De Geuzenstrijd", "De Boerenkrijg", "De Revolutie van 1830", "De Eerste en Tweede Wereldoorlog", de afzonderlijke en kronologisch-openvolgende bedrijven waren. Na elk bedrijf moest ik natuurlijk van kledij veranderen en de bij elke periode passende wapens omgorden, want als strenge regisseur duldde ik geen anakronismen.

En dan overkwam me iets waarvan wel elke jongen zal dromen. Iets wat alleen in spannende avonturenverhalen of jeugdfeuilletons gebeurt... Van de hr. A. Delacauw uit Meulebeke kreeg ik een tiental 19de-eeuwse boeken ten geschenke. Rond een van die boeken zat een dikke perkamentachtige kaft. Uit de jongensliteratuur wist ik dat de keerzijde van boekomslagen niet zelden schatkaarten verbergen... Mijn opwinding galopeert. Zorgvuldig wrik ik de kaft los en wie schetst mijn verbazing als ik merk dat de binnenzijde, de keerzijde van het perkament, inderdaad beschreven is! In de loop der jaren heb ik talloze keren door mijn vergrootglas naar die vreemde letters zitten turen, doch ik slaagde er nooit in om de tekst te ontcijferen. Ook de meester en de leraar konden er geen touw aan vastknopen en dit sterkte me in mijn overtuiging dat het document zeker in een soort geheimschrift gesteld was. Pas een paar jaar geleden, toen ik via de genealogie het "oud schrift" leerde lezen, heb ik het stuk kunnen vertalen. De werkelijkheid was heel wat prozaïscher dan mijn jeugdige fantasie, want het bleek tenslotte om een 15de-eeuwse verkoopakte te gaan...

Tussen tien en dertien ben ik drie keer op vakantie geweest bij nonkel Henri en tante Rachel die te Antwerpen woonden. Onuitwisbare herinneringen. Beiden waren toen reeds bejaard en hun zee van vrije tijd was helemaal voor mij bestemd. Met nonkel trok ik dagelijks de stad in waar hij zo van hield en die hij als zijn broekzak kende. Hij was een rasecht Antwerpenaar geworden en niets in zijn stijl of taalgebruik liet vermoeden dat hij ooit "Bachten de Kuppe" geboren werd. Hij was een Sinjoor in al zijn doen en laten. Mijn privé-gids die me al de typische plekjes toonde. Met veel liefde, humor en kennis van zaken gaf hij kommentaar bij al de bezienswaardigheden : de Boerentoren, de O.L.Vrouwkathedraal, het Putje van Quinten Metsijs, de standbeelden van Rubens, Conscience en Brabo. Nonkel kende mijn passie voor geschiedenis en samen fantaseerden we dat we later naar Egypte zouden trekken. Ik als archeoloog en hij mijn assistent, zei hij. We zouden er wereldschokkende ontdekkingen doen waarbij Toet-Ankh-Amon in het niet zou verzinken. Aan de hand van nonkel stapte ik voor het eerst in mijn leven over een museumdrempel : Het Steen, Het Vleeshuis, Het Rubenshuis met het Plantijn-Moretusmuseum. Hij bracht het geduld op om, na een komplette rondgang, op mijn verzoek nog maar eens alle zalen door te lopen. Want ik kreeg er nooit genoeg van. Waar nonkel Henri de "leerzame" uitstapjes voor zijn rekening nam, zorgde tante Rachel voor de ontspanning. Met haar trok ik naar de Dierentuin, Het Noordkasteel, Sint-Anneke. In mijn schoolopstelletjes die ik bewaard heb -"Op reis naar Antwerpen", "Het verlof is uit", "Een mooie verlofdag"- trillen die onvergetelijke Antwerpse dagen nog na.

Mijn zondagmiddagen. Na het noenmaal, aan de afgeruimde keukentafel. De geur van moeders lekkere sausjes nog in de lucht. Bladeren, lezen in de twee lijvige boekwerken van E. Desseyn, waarin de beknopte geschiedenis van alle Belgische gemeenten wordt beschreven. Lezen, bladeren in de drie al even volumineuze delen van "West-Vlaanderen", waarin o.m. ook de geschiedenis van alle Westvlaamse dorpen wordt behandeld. Een binnenskamers weekendtrip van Aalbeke naar Zuienkerke, over alle dorpjes die daar alfabetisch tussenin liggen. Hun bezienswaardigheden.

De plaatselijke legenden en volksgebruiken. De evolutie van de schrijfwijze : Rosenbeca - Rozebeke. Foto's, tekeningen van kerken en kastelen, burchten en ruïnes. Sanderus. De veelkleurige afdrukken van gemeentewapens. De namen van aloude geslachten. De woorden "kasselrij" en "heerlijkheid". Muziek uit de Telefunkenradio, op het bankje boven mijn hoofd. Geen madrigalen, geen barok, geen klassiek. Roll over Beethoven and tell Tsjaikowski the news! Radio Luxemburg, waar d.j. Guus Janssen jr. misschien wel de allereerste hitparade in de Nederlanden presenteert. Rock&Roll en geschiedenis. Popmuziek en heemkunde. Elvis Presley en Boudewijn-met-de-IJzeren-Arm. Buddy Holly en Gwijde van Dampierre. The Everly Brothers. Cliff Richard. Ricky Nelson. Tophit nummer Eén, één, één!!! 1959 : Livin'Doll, Put your head on my shoulder, Smoke gets in your eyes. 1960 : Only the lonely, It's now or never, Tell Laura I love her, Apache. 1961 : Blue Moon, Runaway, Wooden Hoart, Walkin' back to happiness, Are you sure...

Op de drempel van de "golden sixties" kochten mijn ouders hun eerste autootje : een wupperke-geitje-twee P.K.-tje. De zondagse uitstapjes naar Brugge en Gent. Wandelen door de historische stadskernen, langs de gevels van patriciërshuizen, in de schaduw van belforten en kathedralen. Watertanden voor de uitstalramen van antiekwinkeltjes en altijd een bezoek aan de oudheidkundige musea. Het Gravensteen. Le Château de Beloeil. De opgravingen van de Abdij-ter-Duinen te Koksijde. De jaarlijkse vakantiereizen. De Grotten van Han. De Citadel van Dinant. Het Gallo-romeins museum van Tongeren. De ruïnes van de burcht te Valkenburg. Diep in het Zwarte Woud, hoog op een berg, het kasteel van de Hohenzollern. Maar boven alles : Bokrijk! Hier geen marmeren trappen, geen troonzalen met rijkversierd meubilair, geen kristallen luchters aan de onmenselijk hoge plafonds. Wel woningen op mensenmaat. Hier geen kostbare schatten achter glas, maar alledaagse, doordeweekse gebruiksvoorwerpen die ook binnen mijn bereik liggen. Na deze vakantie, in de voetsporen van vader, naar het Sint-Jozefskollege te Tiel. Internaat. Op de slaapzaal situeert mijn "chambrette" zich langs de straatkant. De dagen klaren nog vroeg en om vijf, zes uur ben ik al wakker. Dan lig ik te lezen in mijn groene bijbeltje : "Bokrijk, tuin der Vlaamse volkskultuur" van conservator J.Weyns. Subregent Dejonghe hoort tijdens zijn rondgang de bladzijden kraken... Aha! Daar ligt er eentje met een verboden boekje in bed! denkt de eerwaarde heer. Hij rukt het gordijn open. Ik schrik me een ongeval. Hij sommeert me hem "dat boekje" direkt te geven! "Kom het straks maar halen op mijn kamer, Meirhaeghe!" Er zal wat zwaaien. Met een kloppend hartje klop ik aan. Binnen! Als ik de kamer betreed, kan ik mijn ogen niet geloven. Een waar museum, volgestouwd met antiek van allerlei slag. Ik krijg geen uitbrander, integendeel. Hij geeft me mijn boekje terug en toont me zijn exemplaar. We praten over onze gemeenschappelijke hobby en onder zijn impuls begin ik mijn eigen Bokrijk uit te bouwen. Thuis haal ik alles overhoop; bij burens en familieleden ga ik op strooptocht naar "antiek". Alles wat ook maar enigszins "oud" lijkt, sleep ik mee en op de zolder richt ik mijn museum in. Met schragen en vlasvezelplaten bouwt vader

een lange tafel die ik met een verschoten gordijn bedek. Daarop stal ik al mijn "schatten op zolder" uit in een bont allegaartje : een stallantaarn, een bollantaarn, een lampe belge, een carbid-fietslantaarn, oude missaals, kruisbeelden, paternosters, devote prenten, grootvaders portefeuille, tinnen en houten lepels en vorken, een botervorm, een Westvlaamse broodpikke, houten teilen, pik en pikhaak, een dorsvlegel, zaaghengsels voor de open haard, een wasbord, kantklossen en -kussen, een stoel, de Kluisbergfossielen, mijn kostbaarste munten, twee vroeg-kristelijke olielampjes, oude boeken, hét perkament, de oorlogsvondsten, een geweer met bajonet, vaders soldatenmutsje, een munitiekoffertje, obushulzen, het schrijfboek met de namen van mijn familieleden en de mij toen bekende voorouders, geïllustreerd met rouwzantjes, enz... Nonkels en tantes worden meegetroond naar de zolder. Ik verschaf de nodige uitleg. Op een bord schrijf ik met krijt : "vergeet de gids niet aub!" en dan stoppen ze me gul wat drinkgeld toe. Diezelfde nonkels en tantes die me nog altijd steunen en dit familieblad mogelijk maken.

De zolder, mijn uitverkoren plekje, mijn vluchtheuvel ook. Een kosmos op zichzelf. Een schatteneiland waar ik als Robinson regeerde. De elementen trotserend : bloedheet des zomers en barkoud in de winter. Dit was de "bovenkamer" met het geheugen van het huis. Een ark, waar het verleden overleefde in al die afgedankte voorwerpen, al die dingen van toen. Jaren later, toen ik al vader was van twee zonen, trok ik bij elk bezoek aan mijn ouders, nog even naar mijn zolder. Om er wat rond te neuzen, om er de sfeer van vroeger op te snuiven. Misschien ook om er het "iets" te vinden dat ik zelfs in mijn dromen niet vond...

Op 9 november 1981 heb ik hem voor het laatst betreden. Leeg en desolaat lag hij erbij, nadat mijn ouders er alles hadden weggehaald en overgebracht naar hun nieuwe huis. Het definitieve afscheid van de plaats waar het allemaal begon.

Deze herinneringen kunnen de indruk wekken dat ik tijdens die jeugdijaren konstant en op mijn eentje op zolder zat te zwelgen in het verleden. Niets is minder waar. Ik bracht minstens evenveel tijd door, buiten in de natuur, in het gezelschap van vriendinnetjes en vriendjes en onze spelletjes waren heel wat aardser dan mijn geschiedkundige interesses. Wel was het zo dat ik me, als enig kind, best alleen kon amuseren en dat ik de afwezigheid van gezelschap niet als een tekort aanvoelde. Alleen zijn was geen synoniem van eenzaamheid of verveling. De wereld was een magisch ei, vol verbazende mogelijkheden. Misschien lijken de hiervoor beschreven kinderlijke "ontdekkingen" net iets té toevallig. Toch heb ik geen enkel woord verzonnen of verguld. Zo boeiend was het allemaal, althans voor mij. Een mooie kindertijd, heel zeker! De kindertijd is echter pas mooi als de volwassenen je iets moois "laten" beleven. Ik ben dan ook mijn ouders dankbaar omdat ze er voor zorgden dat ik me zorgeloos kon uitleven. Omdat ze me discreet stimuleerden en me, met een begrijpende glimlach, ernstig namen. Dankbaar ook tegenover al die familieleden en kennissen, voor de interesse die ze toonden en daarbij denk ik speciaal aan nonkel Henri en tante Rachel uit Antwerpen. Tante Rachel die onlangs op hoge leeftijd overleed, terwijl ik deze bijdrage zat uit te schrijven. Net als die oude liefdes, zijn ook de herinneringen aan deze mensen roestvrij. Daar heeft de maaltand des tijds geen vat op. (-Herman Meirhaeghe-)

Franchoys Van Meirhaeghe

Franchoys Van Meerhaeghe werd te Wortegem geboren omstreeks 1535 als enige zoon -hij had wél nog één zuster Agnes- van Roegier Van Meerhaeghe en Joozijne Tsammels.

Beide kinderen verliezen hun moeder in 1549 en vader Roegier overlijdt omstreeks 1563.

Als jongeman van ongeveer 21 jaar duikt Franchoys uit de vergetelheid op, wanneer de greffier van Walem op 28 april 1556 een van zijn "wapenfeiten" boekstaaft. In het verslag van de vergadering van de schepenenbank lezen we dat baljuw Frans Vande Wiele "proceduere ende clachte doet, up ende ten laste van Franchoys Van Meerhaeghe fs. Roegiers, ter causen van (omwille) twiste die Franchoys ghehadt heeft jehens Meerle Dekimpe, alsdat dezelve Franchoys den voorseyden Meerle ghesteken hadde met eene pycke maer niet ghequets". Onze naamgenoot heeft het dus letterlijk aan de stok in dit geval aan de "pycke" of piek, gehad met Meerle Dekimpe, een dorpsgenoot. Wat de aanleiding was tot deze vechtpartij wordt nergens vermeld. Wellicht ging het hier om een uit de hand gelopen herbergtwist, waarbij Dekimpe bijna gespietst, doch tenslotte toch niet gekwetst werd. De kwestie wordt voor de plaatselijke vierschaar afgehandeld en de baljuw eist een boete van tien pond parisis. Franchoys komt er goedkoop vanaf en wordt slechts veroordeeld tot een boete van drie pond parisis. Hier komt hij voor het eerst in aanraking met het gerecht en het zal zeker niet de laatste keer zijn...

Omstreeks 1560 treedt Franchoys in het huwelijk met Arijne Waelkens, dochter van Jan en Maria Vanden Hecke uit het naburige Waregem. Na het overlijden van Jan Waelkens hertrouwt Maria Vanden Hecke met Jan Degroote, een landbouwer uit Wortegem die tussen 1547 en 1558 schepen van de heerlijkheid van Walem was.

Op 9 september 1560 sloten Franchoys en Arijne een "contract van huwelicke" af, waarbij stiefvader Jan Degroote en Maria Vanden Hecke aan hun dochter een aantal bezittingen schenken "bij vorme van huwelicke ghifte", o.m. "een behusde hofstede liggende bij den Cley", nabij het Hof van Walem. Een hoeve in geschenkverpakking, als dat geen aardig huwelijkskadeautje is!

Het huwelijk van Franchoys en Arijne moet van zeer korte duur geweest zijn, want op 17 januari 1561 vinden we reeds de boedelbeschrijving die na de dood van Arijne werd opgesteld. Zij stierf wellicht in het kinderbed van haar eerstgeborene : Pieter Van Meerhaeghe.

In deze boedelstaat is er ook sprake van "den processe hanghende onghedecideert jehens de hoirs van Jan Degroote voor de scepenen deser stede". Blijkbaar was er, omtrent de nalatenschap, onenigheid ontstaan tussen Franchoys en de erfgenamen van Arijnes stiefvader Jan Degroote en hadden de partijen zich tot de schepenen van Oudenaarde gericht om een uitspraak te bekomen.

Hoe er in dezen uiteindelijk geoordeeld werd vonden we niet terug. In ieder geval konstateren we dat Franchoys hier voor de tweede maal in een rechtszaak verwickeld is.

Franchoys Van Meerhaeghe zoekt, als man van nog geen dertig, uiter-aard een nieuwe levenspartner. Hij weet precies wat-ie wil en hij weet ook dat hij op rozen zou zitten, mocht hij erin slagen een dochter uit een der plaatselijke topfamilies te versieren. Hij mikt hoog en doet een schot in de roos wanneer een dochter uit Wortegems meest gerenommeerde clan-Vande Woestijne hem haar jawoord geeft!

Hij hertrouwt met Willemijne Vande Woestijne, dochter van Hendrik en Joozijne Vander Bauwheede, kleindochter van baljuw Frans Vande Woestijne en Margriete Vanden Dorpe.

Uit dit tweede bed worden, tussen 1565 en 1575, nog vier kinderen geboren : Jan, Franchoys, Judoca en Roegier Van Meerhaeghe.

Wijzen we er terloops op dat laatstgenoemde Roegier de vader zal worden van onze Kanegemse stamvader Jan Van Meerhaeghe.

Hoewel we geen zwart-op-wit bewijs vonden, menen we toch aanwijzingen genoeg te hebben om te stellen dat Franchoys, naast zijn vijf "wettige" kinderen, ook nog een bastaarddochter had, met name Arijne Van Meerhaeghe. Bij wie hij dit buitenechtelijk kind won, weten we niet. Vermoedelijk bij een van zijn dienstmeiden.

Laten we nu nagaan waar Franchoys zich als landbouwer situeerde op de Wortegemse maatschappelijke ladder.

We schrijven 1571 -Franchoys is dan in de bloei van zijn leven- en in die dagen werd door de Spaanse kroon aan de bevolking een speciale belasting opgelegd, teneinde hun oorlogsmachine die alhier alles platwalste, op gang te houden. Ook te Wortegem wordt die gehate "twintigste penning" opgelegd. Het betrof hier een belasting van 5% op de geschatte pachtwaarde van alle onroerende goederen. Die "cohieren van de 20ste penning" uit 1571 en 1572, waarin alle onroerende goederen van iedere inwoner, zowel pachter als eigenaar, staan genoteerd, geven ons een beeld hoe het Franchoys in de voorbije tien jaar was vergaan:

Als eigenaar gebruikt hij "in erve" te Wortegem :

- zijn hofstede, 10 honderd lands groot, met "woonhuus, schuere, poest (stal), duufhuus (duivekot), waghenuus ende ovenbuer".
- 7,5 honderd lands "vijver ende meersch ende saylant (zaailand) ande stede".
- 2,5 honderd lands "boven zijn stede bijden Cley".
- 0,5 bunder "saylandt, cabootersstede ghenaeft".
- 2 bunder en 10 honderd lands "saylant te Audtmoorighem bij zijn stede".
- 10 honderd lands genaamd "den sloetmaeckre te Audtmoorighem".
- 1,5 bunder "bosch ende beweet, den mergheldries in Moorighem".

Als eigenaar verpacht hij te Wortegem aan Stevin Inghelbeen : "een behuuste hofstede, 5 honderd lands groot, behuust met een woonhuus, schuere, ovenbuer ende poortke".

Te Nokere verhuurt hij anderhalve hectare land die hem was toebedeeld van wijlen zijn eerste echtgenote.

Als pachter huurt Franchoys te Wortegem :

- 2 bunder land van Joos Verdebaut.
- 3 honderd lands boven "den Cley" van Joos De Steur.
- 10 honderd lands "bij Baerdtbosch ter haustraten".
- 3 vierendelen land "ghenaeft het winckelvelt in haustraten" van zijn schoonbroer Gillis Vullemins.

Franchoys Van Meerhaeghe bezit dus te Wortegem ongeveer 10 hectaren waaronder twee hofsteden en te Nokere anderhalve hectare. Zelf pacht hij te Wortegem zo'n vijf hectaren. Daarmee behoort hij tot de middelgrote landbouwers van het dorp.

En Franchoys, hij ploegde voort, ondanks de economische crisis die om zich heen greep.

In 1573 koopt hij van Joos Verdebaut acht vierendelen "ligghende in dyversche stucken onder theerscap van Walem", en dit voor de som van 56 ponden groot-vlaams. Uit het renteboek van de Sint-Pietersabdij blijkt dat hij van diezelfde Verdebaut in totaal tien vierendelen land -dit is zo'n 3,5 hectaren- liggend "up waelem-cautere", "boven den Cley" en bij de "Royghems" **koop**.

Van de erfgenamen van Jan Ghuus koopt hij o.a. "een half bunder lant bij den crommen keeseleere (kromme kerselaar), gheñaempt daude (de oude) stedeter porryen, noort ghelant de groene strate".

Tussendoor verschijnt Franchoys nog maar eens voor de Walemse schepenbank, waar hij een zaak aanhangig heeft gemaakt.

We weten reeds dat Franchoys een hoeve uitbaatte "ligghende beneden den Cley, met de oostzijde ande Cleystraete". De hofstede en herberg "Den Cley" zélf wordt door Pieter Vanden Dorpe uitgebaat.

Op een bepaald ogenblik verbieden de Vanden Dorpes hun burenen "te ridene ofte voerne (rijden of voeren) deur zeker dreve of voetwich, ligghende up de oostzijde vande voornoemde hoers hofstede gheñaempt de Cley, het en ware alleendelic in den oust (oogst) omme de vruchten te verschuerne". Daar ook Franchoys gebruik maakt van deze uitweg of doorgang, komt hij "in opositien jeghens tvornoemde verbot". Het gaat hier dus om een klassiek geschil van erfdienstbaarheid. Op 28 mei 1576 verklaart Franchoys voor de schepenbank "dat hij ende zijn veursaten (voorzaten) waren in goede ende deugdelick possessie van over 40 jaar ende tijts meer, te passerne met waghenen ende ploughen (wagens en ploegen) deur de vornoemde dreve omme te labeuren, messen (mesten) hemlieden lant ligghende up waelem cautere ende de vruchten daer up ghewassen tuus te voerne (naar huis te voeren) tallen tijden alst hemlieden beliefdien".

Franchoys wordt in het gelijk gesteld, zijn klacht wordt aanvaard en de Vanden Dorpes moeten hem de uitweg "tallen tijden" laten gebruiken.

Was Franchoys Van Meerhaeghe geen "gemakkelijke vent", hij leefde zeker ook niet in een makkelijke tijd. Zijn leven valt kronologisch samen met een der zwartste periodes uit onze geschiedenis. Vergeten we niet dat tijdens deze 16de eeuw enkele van de bloedigste bladzijden uit Vlaanderens verleden werden geschreven. Keizer Karel, zijn zoon Filips II en diens bloedhond Alva trokken een diep inquisitiespoor door de Nederlanden. Dit is de tijd van de brandstapels en godsdiensttwisten, geuzen en beeldenstormers. Er is de massale emigratie van kapitaal en intelligentia naar de vrije Noordelijke provincies. En zoals altijd is de kleine man het grote slachtoffer van de oorlogssituatie. Het volk wordt uitgeplunderd, nu eens door de Spaanse bezetter, dan weer door de rebellen. Men konstateert een grote daling van de bevolkingscijfers, zoals te Waregem, waar de bevolking met één derde terugloopt. Rond 1570 ligt het platteland rond Oudenaarde er zo verlaten bij dat men amper de wegen van de akkers kan onderscheiden...

Komt daarbij nog voor het Oudenaardse dat de oorlogsjaren uit de geuzentijd samenvallen met de pestjaren 1574-1580. Tenslotte krijgt de uitgeperste bevolking nog af te rekenen met de wolvenplaag, die zich verspreidde over de groenzone Huise, Kruishoutem, Wortegem, Waregem en Anzegem. In 1588 worden te Wortegem door de wolven dertien mensen verscheurd en acht gekwetst; zeven paarden en zevenentwintig runderen vallen ten prooi aan de zwervende horden. In Meermin nr.13 hebben we het daar al uitvoerig over gehad. Rond 1590 noteren we een lichte economische relance en men kan weer vanaf het nulpunt starten. Ook Franchoys slaat de hand weer aan de ploeg. In 1590 koopt hij van Gillis Degroote vijftig roeden land. Maar er is meer...

Franchoys Van Meerhaeghe koestert hoge ambities. Zoals elke Wortegemse boer droomt hij ervan om een grote pachthoeve binnen te rijven. Al sinds mensenheugnis is het Hof van Walem, dat het hart vormt van de gelijknamige heerlijkheid, de belangrijkste hoeve van het dorp. Voor een middenmoter als Franchoys is het echter, in normale omstandigheden, onmogelijk om er een pachtcontract te verwerven. Walem wordt namelijk exclusief uitgebaat door een selecte kranse hereboeren, zoals de Vande Wieles die gedurende het grootste deel van deze 16de eeuw de aloude abdijhoeve, van vader op zoon, in handen hadden.

In 1590 komt er een nieuwe pachter op het kloostergoed van Walem, "groot int gheheele onder lant, mersch, water ende bosch, ontrent de veertich bunderen (56 hectaren!) metten waetermeulen ende thiende dier van audts tijde medeghegaen heeft", Die nieuwe pachter heet... Franchoys Van Meerhaeghe!

Hoe is dit te verklaren? Het antwoord is te vinden in het pachtcontract, waarin o.m. gezegd wordt dat Franchoys "in hueren (huur) ghenomen heeft, tgoedt te Walem, onbehuyst wegene (wegens) dezelve inde leste troubelen afghebrant tzijn gheweest". Walem werd dus tijdens de godsdiensttroebelen, vermoedelijk omstreeks 1587, gedeeltelijk platgebrand en bleef daarna een aantal jaren onbewoond en braak. Dit had tot gevolg dat de eigenaar, de abt van Sint-Pieters te Gent, de huurprijs fors liet dalen, om op die manier toch maar een nieuwe uitbater te vinden die de zaak weer nieuw leven zou inblazen. We zien dat Franchoys jaarlijks 15 ponden-groot huur betaalt. Zijn voorganger, Pieter Vande Wiele, betaalde in 1578 nog 50 ponden-groot. Dit is meer dan driemaal zoveel. Door die sterke waardevermindering is Walem dus binnen het bereik gekomen van Franchoys Van Meerhaeghe, die heel attent van de omstandigheden profiteert en deze unieke kans met beide handen grijpt. Het zal natuurlijk zwaar werken en 'hard labour' worden op de verwoeste hoeve en akkers, doch met de hulp van zijn vier volwassen zonen, denkt Franchoys het zaakje te kunnen klaren.

Op 22 november 1590 trekt hij met zijn oudste zoon Pieter naar Gent, om er in het Sint-Pietersklooster op de Blandijnberg, de voorwaarden te bespreken. De huurovereenkomst wordt voluit ondertekend door abt Lambertus én door Franchoys en Pieter Van Meerhaeghe. Opmerkelijk in die tijden hoe vader en zoon Van Meerhaeghe dus geletterd zijn.

Met het pachtcontract op zak voor een termijn van 9 jaar die ingaat op Kerstdag 1590, trekken vader en zoon dan terug naar Wortegem om er de levensdroom te realiseren.

Hoe kon Franchoys in deze euforische toestand weten dat hij enkele jaren later, in heel wat minder prettige omstandigheden, een tweede reis naar Gent zou maken... De toekomst zal uitwijzen dat hij zijn termijn van negen jaar niet voleindigd heeft. In 1597 wordt ene Thomas Vander Craeyen de nieuwe uitbater van het Hof van Walem. Alles wijst erop dat de pachtwissel niet rimpelloos verlopen is. Tussen Franchoys Van Meerhaeghe en de abt van Sint-Pieters waren een aantal geschillen ontstaan die resulteerden in een hele reeks processen...

In een volgende aflevering zullen we zien hoe Franchoys geen rustige levensavond tegemoet gaat. We volgen hem van de ene rechtbank naar de andere en we vergezellen hem ook wanneer hij gevankelijk naar Gent wordt overgebracht...

Herman Meirhaeghe.

Een eeuweling!

Mevr. E. Vandermeersch uit Oudenaarde en de Hr. A. Meirhaeghe uit Petegem-Deinze stuurden ons onderstaand knipsel uit "Het Weekblad der Vlaamse Ardennen" (dd.13.3.1986) omtrent Jules Van Meerhaeghe die op 14 maart 1986 honderd jaar werd.

"Jules Van Meerhaeghe zet vrijdag zijn beste klakke op! Jules Van Meerhaeghe uit Huttegem 48 in Bevere wordt vrijdag 14 maart honderd jaar. Telg uit een roemrijk landbouwersgeslacht, stelt Jules het opperbest. Och, ge moet daar al dat spel niet van maken, zegt hij. 'k Zou ik liever hebben dat er niemand kwam... Maar men kan een honderdjarige toch niet zomaar laten voorbijgaan, want per slot van rekening is het al een hele poos geleden dat in Oudenaarde nog iemand de kaap van de honderd jaar bereikte!

Vorig jaar nog rond deze tijd bezochten wij Jules Van Meerhaeghe, maar wel om totaal andere redenen. Intussen is Jules maar weinig veranderd, hij bleef even kloek. Ik ben een beetje moeilijk te been, zo zegt hij, maar ik heb nergens pijn en dat is al veel waard. 'k Zit ik hier goed in mijn boerderij en mijn kinderen komen mij toch alle dagen helpen, zodat ik niet helemaal alleen op de wereld ben. Jules is in feite afkomstig uit Meldren, waar zijn vader indertijd een tamelijk grote boerderij had op de Koppenberg. Na zijn huwelijk in 1918 zou hij naar Bevere verhuizen en hij zou er blijven wonen. Jules : Wij zijn met erg weinig begonnen, toen. We hadden een koe, een os en wat velden. Machines bestonden toen nog niet, we deden alles met de hand. Jaja, we moesten hard en veel werken, maar dat is goed voor de gezondheid, zo lacht hij!

Er is in die honderd jaar véél veranderd en Jules heeft het allemaal van zeer nabij meegemaakt. Al die grote machines, al die nieuwe dingen om vee te kweken, dat heb ik ook allemaal weten opkomen. Of 't nu veel verbeterd is? 't Zal wel zeker, anders zouden ze dat allemaal niet uitvinden. 't Heeft zijn goede kanten maar ook zijn slechte. De boerenstiel is veel veranderd, het gaat nu allemaal zo rap..! Ik weet nog de tijd dat we 's zomers van vier uur 's morgens tot acht, negen, tien uur 's avonds op 't veld stonden! Nu zoudt ge dat niet meer moeten proberen, zeker niet bij de jonge landbouwers..!

Jules Van Meerhaeghe doet het nu rustig aan en al dat feestgedruis rond zijn honderdste verjaardag laat hem een beetje koud. 'k Ben natuurlijk content dat ik zo oud geworden ben, maar ze moeten daar al dat spel niet van maken. Al die grote feesten, daar ben ik niet meer voor te vinden. Dat ze mij maar schoon gerust laten, 'k zit hier toch zo goed! Zondag komt het Oudenaards stadsbestuur toch een bezoek brengen. 'k Zal mijn schone klakke zeker moeten aandoen als ze komen..? Dat zal hij en hij zal er goed mee staan!

Onzekerheid over geboortedatum.

Jules Van Meerhaeghe werd in Melden geboren op 14 maart 1886. Over zijn juiste geboortedatum heeft lange tijd onzekerheid bestaan. Vorig jaar onthulden wij de fouten die terzake bestonden. De geboorte-akte van Jules Van Meerhaeghe vermeldde zwart op wit dat hij op 14 maart 1886 geboren was, maar zijn identiteitskaart en tal van andere officiële dokumenten gewaagden van 4 maart 1886. Zijn kinderen hebben nooit anders geweten dan dat hun vader op 4 maart 1886 geboren werd, maar hijzelf durfde daar nogal eens aan twijfelen, tot grote verbazing van zijn kinderen! Een raadselachtige toestand die moet veroorzaakt zijn door één of ander ambtelijk feilen, allicht in lang vervlogen tijden. De Oudenaardse administratie heeft alles onderzocht, maar de feitelijke oorzaak is nooit gevonden. Wél werden alle dokumenten aangepast, zodat Jules Van Meerhaeghe nu officieel geboren is op 14 maart 1886!" Einde citaat.

Langs deze weg bieden we Jules ook onze hartelijkste gelukwensen aan. En graag hadden we van deze naamgenoot ook onze stamgenoot gemaakt. Daartoe ontbreken ons echter nog enkele gegevens. Kan iemand ons de namen bezorgen van de ouders en grootouders van Jules én eventueel hun geboorte- en overlijdensplaatsen en -data. Raadpleeg trouwboekje en rouwzantjes. We wachten met ongeduld om deze eeuweling en zijn nakomelingen op onzen boom te enten!

.

Wees steeds kuis in uw gemoed !

Onlangs kwam ik in het bezit van een zeer stichtelijk boek dat als titel draagt : "Gemeenzame Onderwyzingen en Avondlezingen". Het werk werd uitgegeven in 1863 en telt 372 bladzijden met deugdelijke kommentaar bij de H. Sacramenten, de Tien Geboden Gods en de Geboden van de H. Kerk. In zijn nawoord zegt de auteur : "dat deze wyze van schryven volstrekt noodzakelyk is in eenen tyd waerin de zotte leeslust van dagbladeren, van romans en van alle slach van verderfelyke schriften, zoo dikwyls den A-B-C van het Geloof en van de gezonde rede doet vergeten".

Net als U, beste lezer, heb ik het nogal moeilijk met het vijftiende (6+9) gebod en ik was dan ook erg benieuwd wat onze geestelijke raadsman daaromtrent wist te vertellen. Wie schetst mijn verbazing toen ik zag dat zijn kommentaar mij én alle Van Meirhaeghes zó op het zondige lijf geschreven leek te zijn! Leest U zelf maar!

"Negenste gebod van God. Het zesde gebod van God verbiedt ons alle slach van werken die met de zuiverheid tegenstrydig zyn; maer het negenste gebod gaet nog verder, aengezien het ons alle gepeins, alle begeerte verbiedt, die tegen deze zoo teedere deugd strydt.

Een onzuiver gedacht, eene onzuivere begeerte, zyn doodzonde, als zy volkomen vrywillig zyn. Als zy niet vrywillig zyn, zyn ze geene zonden, maer bekoringen. De duivel, die, sedert de erfzonde, zynen rampzaligen invloed op ons uitoefent, tracht door alle slach van middelen onzen wil te doen wankelen, en af te trekken van de gehoorzaamheid die wij aen onzen Heer schuldig zyn.

Om ons te bekoren bedient hy zich voornamelyk van onze inbeelding, en in het oogenblik zelf dat wy er minst op peizen, tergt hy ons met slechte gedachten die hy weet aantrekkelyk te maken. Hij vertoont aen onzen geest eenen hoop vuile verbeeldingen, hopende ons daerdoor in zyne strikken te doen vallen.

De fabel verhaelt ons dat de zeevaerders somtyds, in 't midden der zee, zonderlinge wezens ontmoetten welke zy meerminnen noemt, die half vrouw en half serpent waren en wier schoon aengezigt en zoetluidende stem de onvoorzigtigen die naer hare gezangen luisterden, zoo zeer bekoorden dat die ongelukkigen, verleid en verblind, zich in het water wierpen, alwaer zy de prooi van die zee-monsters wierden.

De duivel maekt deze fabel wezenlyk, en alle dagen, eilaes! verleidt en verslindt hy menigvuldige slagtoffers. Hy dekt onder verleidende en bedriegelyke aenloksels het kwaed dat hy ons wil doen bedryven. Luisteren wy naer hem niet : hy is een verrader. Gelooven wy hem niet : hy liegt, hy bedriegt ons; het geluk bestaet niet waer hy het ons toont, het kan daer niet gevonden worden. Hetgeen hy ons voorstelt is de dood maer niet het leven."

De meermin als de vleesgeworden 'onkuische begeerte'! En wij voeren dat in ons familiewapen! Prangen wij dan den duivel en zijn moer aan onze borst?! Gelukkig krijgen we een aantal tips om al deze 'aenloksels' te weerstaan. We citeren :

"Een der beste middelen om de bekoringen te verdryven, is dezelve grootelyks te verachten. Men moet er geen acht op nemen, en zoohaest men ze gewaer wordt, moet men er verstrooiing aen zoeken, met de eene of de andere zaak zich bezig te houden, by voorbeeld met te zingen."

Er zit voor ons allen niets anders op dan al zingend door het leven te gaan, beste stamgenoten, maar 't zal toch van "je t' aime, moi non plus" niet mogen wezen... Vade retro Satana!

.

- Voorvaderen zijn voor hem slechts nullen, die als nul bij hen in de rij treedt. Sta als getal aan hun spits en de nullen zullen tellen. (W. Müller)

- Zij die afhangen van de verdiensten hunner voorouders zoeken in de wortels van de boom de vruchten die de takken moeten voortbrengen. (Barrow)

F A M I L I E N I E U W S

- Van Mevr. Suzanna Van Meirhaeghe-De Moor uit Lotenhulle ontvingen we een fotocopie van het rouwzantje van haar grootvader Jan-Baptiste Van Meirhaeghe (1851-1924), waarop de foto van de overledene staat afgebeeld. U weet wel, "boer Jan" uit de Gazette van Detroit. Zij stuurde ons ook een kopie van een prachtige foto uit de 1° Wereldoorlog waarop het echtpaar Jan-Baptiste Van Meirhaeghe-Lambertijn staat afgebeeld, samen met heel wat nakomelingen en een aantal vluchtelingen uit Menen.

In haar begeleidende brief van 22 maart 1986 onderschrijft Mevr. Van Meirhaeghe de herinneringen van haar broer Etienne omtrent hun grootvader, herinneringen die in Meermin 20 werden afgedrukt. Zij voegt er nog een sprekende anekdote aan toe die duidelijk illustreert welk een imposant man Jan-Baptiste Van Meirhaeghe geweest moet zijn. Het was namelijk zo, schrijft zij, dat uit de mouwen van zijn fantasiehemden, hemdjes gemaakt werden voor zijn kleinkinderen! Verder weet zij ons te vertellen dat de huidige burgemeester van Evergem, de Hr. Luc Van Parijs, een kleinzoon is van het echtpaar Leonard Dekeukelaerex Monica Van Meirhaeghe uit Kanegem. Monica was een zuster van "boer Jan". Kunnen de Kanegemse Van Parijzen, die eveneens tot onze familie behoren, mij vertellen hoe dit precies in mekaar steekt?

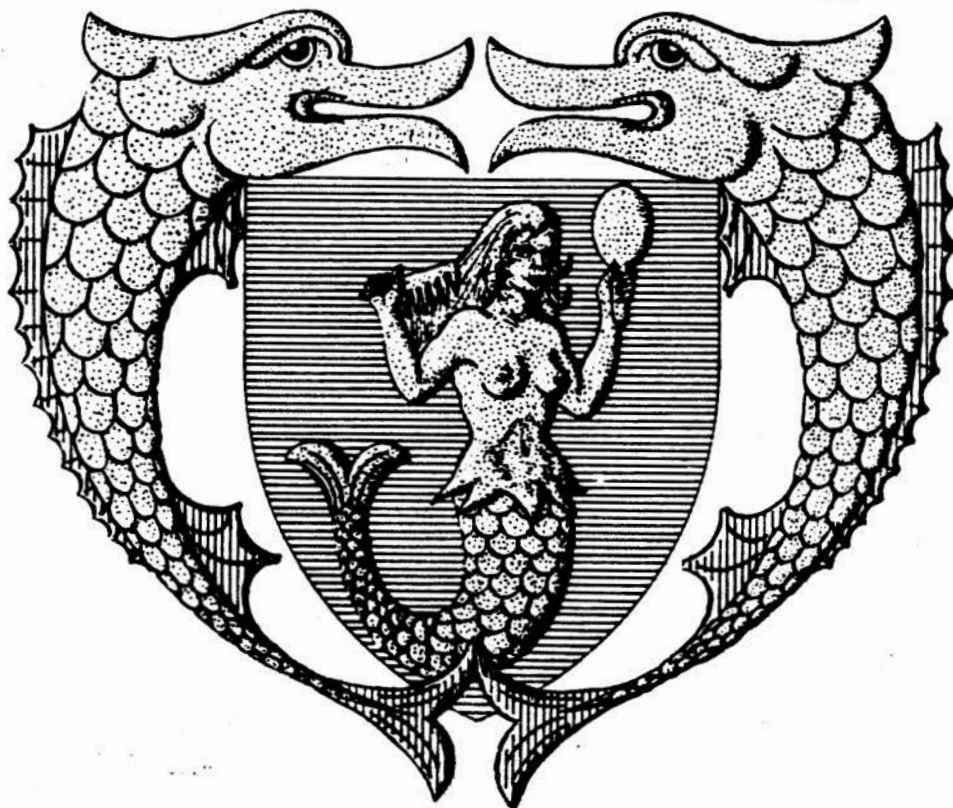
- In de loop van de maand april werden we door Broeder Etienne Van Meirhaeghe uitgenodigd in het Glorieux Instituut te Gent-Oostakker. Tussen de koffie-met-gebak en de belegde boterhammen door, werden we rondgeleid door het schoolcomplex en meer bepaald door de afdeling "huis en decoratieschilders". Broeder Etienne, die ook zelf de penselen hanteert, verstrekke de passende uitleg en liet ons de fraaie werkstukken van de leerlingen bewonderen. Hij toonde ons eveneens een stukje interieur uit het ouderlijk huis van Pater Remi Van Merhaeghe die in 1901 de marteldood stierf in China. Zie Meermin 12 t.e.m. 16. Hoe deze meubels uiteindelijk in Oostakker terecht kwamen, loont de moeite van het vertellen. De broer van Broeder Etienne, E.P. Marcel Van Meirhaeghe, missionaris in Zaïre, had in ons familieblad de biografie van Pater Remi gelezen. In Zaïre wist een bejaarde missiezuster hem te vertellen dat op zolder van het klooster te Waregem -de geboorteplaats van Pater Remi- nog meubels stonden uit diens ouderlijk huis! Die zouden lang geleden gebruikt geweest zijn bij een herdenkingsplechtigheid ter ere van de martelaar en waren naderhand op de kloosterzolder beland... Toen Pater Marcel in 1984 op vakantie naar België kwam, toog hij samen met broer Etienne naar Waregem. Precies op tijd, want de afbraakwerken aldaar waren in volle gang en de meubeltjes konden nog net van de schroothoop gered worden. Zij mochten de spullen meenemen : een commodekast, enkele stoelen en een tafel, een paar heiligenbeelden en devote prenten, een hangklokje, een kachelkje, een bed. Na bijna tachtig jaar zolderleven was de inboedel in bouwvallige staat. Tijdens zijn vrije uurtjes heeft Broeder Etienne alle stukken prachtig gerestaureerd. Een aandoenlijk interieur dat ter gelegenheid van de School-Opendeurdagen werd tentoongesteld. Niet alleen een sterk staaltje van vakmanschap, maar ook van familiegevoel! Bedankt, Broeder Etienne, ook voor de gastvrije ontvangst!

D O O D Z A N T J E S

- De Groote Maria Eudonia wed. Van Meirhaeghe Evarist
 ° Huise 12.5.1871 + Eine 8.3.1945
- Leys Modestus echtg. Van Meirhaeghe Maria
 ° Westerlo 4.1.1872 + Mortsel 8.6.1950
- Van Meirhaeghe Maria-Nathalia wed. Leys Modest
 ° Reet 24.3.1873 + Kontich 30.3.1956
- Van Meerhaeghe Elisa-Ludovica echtg. Vermoere Camiel-Cyriel
 ° Harelbeke 2.3.1874 + Lauwe 29.9.1915
- Vertriest Marie-Leonie wed. Van Meirhaeghe Polydoor.
 ° Huise 24.5.1874 + Huise 13.5.1912
- De Backer Joanna Mathilda echtg. Van Meirhaeghe Pieter-Jan
 ° Boom 24.3.1876 + Reet 21.2.1963
- Van Meirhaeghe Florent echtg. Vertriest Irma
 ° Huise 16.11.1876 + Huise 5.6.1918
- Van Meirhaeghe Julie-Euphrasie wed. Moerman Camiel
 ° Anzegem 26.11.1877 + Kortrijk 22.2.1960
- Delsoir Gustaf echtg. Van Meerhaeghe Elodie
 ° Moregem 13.12.1878 + Oostrozebeke 8.1.1941
- Van Meirhaeghe August echtg. Callewier Martha-Mathilde
 ° Elzegem 6.4.1879 + Tiegem 21.8.1966
- Tytgat Rosalie wed. Meirhaeghe Désiré
 ° Markegem 12.5.1855 + Kanegem 24.6.1936
- Van Eenoo Eugenia wed. Meirhaeghe Edward
 ° Aarsele 26.3.1855 + Harelbeke 26.1.1935
- Meirhaeghe Désiré echtg. Tytgat Rosalie
 ° Tielt 21.1.1856 + Kanegem 13.10.1908
- Meirhaeghe Silvie wed. Vandewalle Emiel
 ° Aarsele 18.6.1856 + Kanegem 18.1.1942
- Meirhaeghe Coleta echtg. De Backer Ivo
 ° Aarsele 28.7.1857 + Kanegem 10.8.1918
- De Backer Ivo wed. Meirhaeghe Coleta
 ° Kanegem 20.5.1958 + Tielt 24.11.1941
- Meerhaeghe Charles-Louis wed. Decaigny Sidonie
 ° Pittem 27.6.1859 + Wingene 1930
- Meirhaeghe Leonie-Maria wed. Vandewalle Bruno
 ° Kanegem 26.1.1859 + Kanegem 12.1.1951
- Debeil Prudence echtg. Meirhaeghe Jules
 ° Ruiselede 3.7.1865 + Ruiselede 25.7.1944
- Verbauwhede Leontine wed. Meirhaeghe Camiel
 ° Dentergem 3.10.1867 + Kanegem 25.11.1935
- Decaigny Sidonie echtg. Meerhaeghe Charles
 ° Rumbeke 28.8.1868 + Wingene 27.10.1929

wordt vervolgd

"t Meerminneke

(van) Meirhaeghe's
Familiekontaktblad

driemaandelijks tijdschrift
voor familiekunde 3° kwartaal
6° jaargang - 1986 - nr. 23 -septbr.

v.u. Herman Meirhaeghe
A. Latourstraat 31
9218 Ledeberg Gent

Lezers,

Terwijl zijn stamgenoten in witte tuxedo's en dieptevreeswekkende décolletés aanschuiven aan de goktafels van Deauville of Monte Carlo, of op zijn minst een kreemàlaglaske likken, ergens tussen De Panne en Knokke, brengt deze jongen hier, achter de schrijftafel van zijn naar stencils en "correcting fluid" ruikende werk-kamer, zijn vakantie door.

Hij heeft tijdens de voorbije dagen de in de loop van de voorbije weken en maanden volgekriebelde blaadjes definitief over 15 bladzijden uitgetikt. Daar elke recto ook een verso heeft en 't Meerminneke altijd een even aantal pagina's telt, moet er dus nog één stencil getypt worden. De inleiding namelijk. Het voorwoord dat, waar maar raar, steevast in laatste instantie geschreven wordt.

Nu dus.

De stambewaarder zakt even onderuit in zijn stoel, blik inspiratie zòekend in het rond en ziet... de Verwoeste Gewesten! Een Vuurkruiser waardig. Bureau, tafel, zetels, kasten, stoelen, overal dossiers, boeken, farden, mappen, archiefdozen, lege bierflesjes en colablikjes, de koffiethermos, aangeladen kopjes, het opengescheurd pakje koekjes "fourré spécial", de overkokende vuilnisbak met de sinaasappelschillen, de klokhuizen, de afgekloven perzikpitten, de peuken, de in rook vergane zakjes Welta-fijne snede-licht...

En straks, morgen, overmorgen, wordt het nog erger. Wanneer de stencilmolen op volle toeren draait. Dan groeit de janboel nog aan met drukproeven, druipende stencils, opengesproide kranten, met inkt besmeurde propfen toiletpapier, lege inktbussen. Dan swingt de ultieme chaos op het ritme van de machine deze kamer uit. Maar ook dit keer zal het kleine wonder zich voltrekken. Uit die wanordelijke vuilnisbelt zal een gaaf Meerminneke geboren worden. Dit Meerminneke. Nummer 23.

Nummer 23, met het vervolg van mijn jeugdherinneringen. Een ego-trip door mijn kollegejaren, die wat langer is uitgevallen dan voorzien was. Vandaar dat het tweede deel van de levensloop van Franchoys Van Meirhaeghe in het volgend Minneke wordt opgenomen. Verder nog een uitgebreid hoofdstuk familienieuws met brieven van lezers, krantenknipsels, bezoeken, geboorten, huwelijken en overlidens én het recept voor het bereiden van "Wortegemsen". Een geestrijk drankje dat in geen enkele Meirhaeghe-woning mag ontbreken. Schat, staat de Wortegemsen koud?

Terwijl zijn stamgenoten, onder het likken van een ijsje, lezen over witte smokings en verreikende halsuitsnijdingen, neemt deze jongen hier de grove borstel ter hand en ruimt het zootje. Voor de duur van drie maand zal zijn werkkamer er weer onberispelijk uitzien. "Opgeruimd staat netjes", zei de pessimist, en hij sprong al fluitend door het raam...

uw stambewaarders

Herman Meirhaeghe
A. Latourstraat 31
9218 Ledeborg-Gent

Jan Meirhaeghe
Europastraat 15
8770 Ingelmunster

1 september 1986

Oude Liefde is Roestvrij

Tijdens mijn kollegejaren bleef "geschiedenis" mijn lievelingsvak. Die lessen werden bovendien gegeven door enkele zeer bekwame leeraars, met name door E.H. Jos Hoste, E.H. Jos Baeckelandt en de Hr. Paul Vandepitte die vandaag voorzitter is van de Heemkundige Kring-Tielt. Hun lessen beperkten zich niet tot een loutere kennisoverdracht, iets wat ik op zich al interessant vond, maar zij leerden mij ook kritisch inzicht te verwerven. Inzicht in het verleden en in het heden dat het resultaat was van een lange evolutie. Een kritische houding die ook bruikbaar was buiten de enge grenzen van het vak dat zij doceerden.

Ook de lessen Grieks en Latijn betekenden veel meer dan alleen maar het aanleren van een dode taal. Hier voelde ik de levende hartslag van de antieke kulturen van Athene en Rome. Hier kon ik mij laven aan de bronnen van de Westerse beschaving.

Dit alles culmineerde anno 1967 in een tiendaagse schoolreis naar Italië. Niet alleen een onvergetelijke stedentocht langs Ravenna, Assisi, Firenze, Venetië en Rome. Ook een reis in de tijd. Tweeduizend jaar in vogelvlucht. Van het voorkristelijke Rome naar de Renaissance. Van het Forum tot de Sixtijnse Kapel. Van het Colosseum tot het San Marcoplein. Van Myrons Discuswerper tot Michelangelo's Mozes. Jaren later nam ik me voor om deze reis nog eens over te doen, van zodra mijn zonen tot de jaren des onderscheid zijn gekomen. Twee reizen wil ik met hen maken : naar Rome en naar Auschwitz. Om ze te laten kennis maken met het hoogste en het laagste wat de Westerse mens heeft voortgebracht.

Hoewel geschiedenis me nog steeds erg boeide, werd de vlam van mijn overeenkomstige hobby op een lager pitje gedraaid. Daar ik op internaat was, verloor ik het tastbaar contact met mijn zoldermuseum en mijn verzamelingen waaraan ik alleen nog tijdens de weekends kon werken. Mijn interesse voor "taal en schrijven" daarentegen trad steeds meer op de voorgrond. Voor het bedrijven van deze tweede liefde had ik alleen pen en papier nodig, dingen die altijd bij de hand waren. Met veel toewijding en met goed gevolg schreef ik de verplichte opstellen en verhandelingen en ook buiten klasverband kweekte ik mijn eerste pennevruchten. Ik spiegelde me aan vader. In de "zwarte koffer" op zolder had ik zijn kollegeschriften ontdekt waarin hij honderden gedichten geschreven had en de literaire tijdschriften waarin hij zijn poëzie publiceerde. Ik vond er ook de verzenbundel "Terugkeer" die hij had uitgegeven en die zeer goede kritieken geogst had. Gedrukt worden! Dat moest fantastisch zijn! Vader beoefende het ernstige genre. Ik probeerde de lichte muze te versieren. In de voetsporen van Gaston Durnez, Louis Verbeek en Jos Ghysen, wiens "Hooikoorts", "De Muzen Hebben Hun Ekskuzen" en "De Tweede Muzen" de eerste boekjes waren die ik ooit zélf in de boekhandel kocht, waagde ik me aan het plegen van kolderverzen en kursiefjes. Al die jeugdzonden heb ik bewaard. Hoewel zij bij nader inzien totaal ongeschikt zijn om op de wereld los te laten, wil ik hierna toch één nonsensversje citeren, omdat er een "genealogisch thema" in behandeld wordt :

ik ben betovergrootvaderloos
 daarom ben ik zo triest en ook boos
 omdat mijn betovergrootvader niet
 van een betachterkleinzoon geniet

Naast dit zogenaamde creatief schrijven van poëzie en proza, was ik ook erg geïnteresseerd in de taal zelf en meer bepaald in het "verleden" van de taal, zoals dat in oude woorden of uitdrukkingen nog verderleefde. In dit kader verzamelde ik volkspreuken en zegswijzen waarin bvb het woord "duivel" of "god" voorkwam. Lange lijsten die ik uittikte op de "Olympia" die ik van mijn ouders gekregen had voor mijn veertiende verjaardag, tikmachine waarmee deze Meerminnekes nog steeds getypt worden. Ik imiteerde ook Maarten Van Nierops "Taaltuintjes" die in de krant verschenen en die ik me ook in pocketboekvorm aanschafte. Ook mijn "Tuintjes" bleven bewaard en hierna volgt er eentje dat ook al iets met "stambomen" te maken heeft :

Dialektspreuk ; 't is al familie en hondestront. Hondestront is een vervorming van "honkstronk". Honk is een synoniem van huis. Ook voorkomend in uitdrukkingen als "bij honk zijn" en "van honk zijn". Ook nog "honkvast", wat betekent : stevig vast of stevig vergroeid met het huis, met de familie. Honk betekent dus op de tweede plaats : familie of oudelijk huis. Stronk : struik, bomerig gewas, afgeknotte boom. Ook nog : familie, geslacht, linie. Het perk waar de familiale aangelegenheden bij voorkeur verwijlen is toch wel de plantenkunde! Zie volgende woorden : stamboom, geslachtsboom, afstammen, stamvader, hij is van een oude struik enz...
Terzake : 't is al familie en honkstronk wil zeggen : 't is al van dezelfde familie, van dezelfde soort. Ze zijn dus van dezelfde stronk en van dezelfde honk.

Mijn kolderverzen en pubergedichten werden regelmatig gepubliceerd in het kollegeblad "Training". Ik weet nog de opwinding en het warme gevoel dat mij doorstroomde toen ik, na koortsachtig bladeren, de bladzijde vond waarop iets dat door mij geschreven was voor de allereerste keer werd afgedrukt. Een gevoel van trots. Maar ook van vervreemding. Ik las en herlas de woorden alsof ze door een ander geschreven waren. Alsof ze door het publiceren zélf een andere betekenis gekregen hadden. Ik keek tegen mijn bloedeigen naam aan alsof het die van een vreemde was. Het fascineerde me vooral hoe het "gedrukte" woord de intieme band verbrak tussen de schrijver en het met de hand geschrevene. Eenmaal gepubliceerd leek alles ook plots veel ernstiger en je mocht dan al in je eentje gedichten zitten pennen, je was pas écht een schrijver als je werk gedrukt en gelezen werd. Zo dacht ik er toen over. Het was mijn ambitie om ooit hoofdredakteur van "Training" te worden en toen ik in de retorica zat ging deze droom in vervulling. Nu lag heel het wonderbaarlijk proces in mijn eigenste handen : vanaf het creatieve schrijven, via het uittikken, de lay-out, het stencilen en inbinden tot het aan de man brengen. Nog altijd vind ik de ambachtelijke kant van het publiceren minstens even boeiend en bevredigend als het schrijven zelf. Stencilen was mijn lang leven. Het ging zelfs zo ver dat ik vaak verkoos om tijdens de vrije woensdagnamiddagen aan "Training" te werken, boven het meespelen in het kollege-voetbalelftal waarvoor ik geselecteerd was. Ondanks het feit dat zo'n selectie je heel wat status bij de medeleerlingen bezorgde, ademde ik toch liever de geur van stencils, corrector en inkt dan de geur van de graszoden.

Ook na mijn kollegetijd kon ik het stencilen niet laten. In mijn geboortedorp hield ik het KSA-blaadje "Plootje" boven de doopvont en tussen 1970 en '75 gaf ik, samen met enkele vrienden, een tweetal kritische dorpskrantjes uit, "De Hobbit" en "De Ongelike Beregazet". Twee periodieken die nogal wat plaatselijk stof deden opwaaien en waarvan de politiekommissaris een der trouwste lezers was... Bij al deze publicaties was het voor mij persoonlijk niet alleen te doen om de wereldverbeterende boodschap die we meenden te moeten verkondigen, maar ook en vooral om het plezier van het uitgeven zelf. Als er zoiets als een "Plantijn-Moretuscomplex" mocht bestaan, dan is mijn drukverslaving daar zeker een symptoom van.

Ik beëindigde mijn humaniora toen de barrikades van "mei 68" nog nasmeulden. Tijd om een definitieve beroepskeuze te maken. Het werd wikken en wegen tussen "oudheidkunde" enerzijds en "Germaanse Filologie" anderzijds. Maar er zat ook nog een derde op de wip... "Psychologie", een levende menswetenschap waarin ik tijdens mijn laatste kollegejaren, om redenen die buiten het bestek van dit artikel vallen, geïnteresseerd was geraakt. Deze klassieke derde ging er ook hier met het spreekwoordelijke been vandoor. Mijn oude liefdes kregen de bons en ik trok naar de Gentse Rijksuniversiteit om er "zielkunde" te studeren. Ik had me voorgesteld dat deze studies zich vooral zouden toespitsen op "dieptepsychologie", op de studie van het onbewuste, de psycho-analyse. Dat bleek, tot mijn ontgoocheling, niet het geval te zijn. Ik wou alles weten over de schaduwzijde van de ziel, over Oedipoes- en andere complexen, archetypes, droomanalyse, schizofrenie en neuroses, maar dit alles vulde slechts een miniem stukje van het lesrooster. De nadruk lag vooral op didaktiek, pedagogiek, logica, statistiek, I Q's, allemaal zaken die me slechts in mindere mate boeiden. Aan de universiteit vernam je slechts uit de tweede hand iets over wat de Grote Leermeesters gezegd hadden. Pas na de studiejaren heb ik me de "verzamelde werken" van Freud en Jung zélf aangeschaft en kon ik me verdiepen in hun ideeën en theorieën. Tot mijn verbazing konstateerde ik dat beiden erg geboeid waren door oudheidkunde en aanverwante wetenschappen.

Ik heb me later vaak afgevraagd waarom ik uiteindelijk voor psychologie gekozen had, en niet voor oudheidkunde. Op het eerste gezicht lijken dit twee totaal andere vakken, maar dit is slechts schijn. Ik kwam er achter dat ze integendeel veel met mekaar gemeen hebben. Ik begreep dat zowel archeologie, geschiedenis, genealogie als dieptepsychologie, ieder op hun manier, proberen te achterhalen wat "het geheim van de oorsprong" is, zoals het op de kaft van het "Kluisepos" uit mijn kinderjaren gedrukt stond. Deze wetenschappen proberen allemaal kennis en inzicht te verwerven in het heden door het graven in het verleden. Archeologie en geschiedenis graven letterlijk of figuurlijk in het kollektief verleden van de mensheid; dieptepsychologie en psycho-analyse graven in het persoonlijk verleden van het individu om ergens de oorsprong te vinden van de krachtlijnen die het leven bepalen. Al mijn interesses bleken aan dezelfde wortel ontsproten te zijn. Ze beantwoorden aan eenzelfde behoefte, de behoefte om te graven, om wat verborgen of begraven is te ontgraven of op te graven.

Maar waar ligt dan de oorsprong van mijn passie voor al dat "graafwerk" zelf? Om dat te ontdekken moet ik bij mezelf op de sofa en moet ik mijn eigen "zieleknijper" zijn. Ik keer terug naar mijn kleutertijd en ik herinner me de "grap" die nonkel Cyriel met mij uithaalde....

Nonkel Cyriel Lauwers, moeders schoonbroer, was samen met nonkel Henri uit Antwerpen, de lievelingsoom uit mijn kinderjaren. Hoewel hij in het naburige Meulebeke woonde, zag ik hem toch vrij vaak. Hij kwam namelijk bij ons thuis allerlei karweien opknappen, zoals het scheren van de hagen en het ploegen van de akkers. Dan zag ik hem aan het werk. Hoewel niet groot van gestalte was hij beresterk. Een geweldenaar. Hij was pas in zijn element als hij al zijn spierkracht kon botvieren tot het zweet bij beken van zijn blote tors afliep. Het was altijd buigen of barsten en dus meestal barsten. Na het gedane werk hoorde ik vader dan klagen dat Cyriel weer eens zijn zaag of de haagknipschaar "geforceerd" had. Voor het ploegen leende hij Max of Polly, de paarden van nonkel Gerard Desmet, die bij het vlasbedrijf gebruikt werden. Ook nonkel Gerard deed steeds zijn beklag dat Cyriel de paarden teveel afjakkerde. Als een gek ging hij inderdaad tekeer. Aan het einde van de voor tilde hij moeiteloos de zware ploeg op om zonder verpozen het paard in de tegenovergestelde richting te jagen. Als ik wist dat nonkel zou komen zat ik in mijn schoolbankje heel de voormiddag te popelen tot de klas uit was. Dan met mijn fietsje naar huis gespurt om nonkel aan het werk te zien. Aan tafel slokte hij in een zucht zijn middagmaal binnen, onder protest van moeder en grootmoeder die zeiden dat hij zijn tijd moest nemen. Met het eten nog in de mond was hij alweer weg naar het veld en ik liep hem achterna. Dan mocht ik al eens de teugels vasthouden en "ju, auw, judaw of gerre-gerre" roepen. Onder het werken vond nonkel toch nog de tijd om grappen of "zotteklap" te verkopen. Ik bewonderde in hem vooral die ontëmbare kracht. Hij plooidde het ijzer met blote handen en was sterker dan het paard dat hij voor zich uitdreef. Hij was ook sterker dan de dood. Vaak heeft hij de Onverbidelijke Maaier pal in de ogen gekeken, waarbij Magere Hein de duimen moest leggen en de blik afwenden. Op het einde van de vijftiger jaren werd hij betrokken in een zwaar verkeersongeval. Op de terugreis van een wielervedstrijd was de wagen waarin hij zat aangebotst tegen een betonnen verlichtingspaal die als een lucifertje geknakt was. Weken zweefde hij tussen leven en dood, tussen coma en bewustzijn. Mijn ouders vertelden "dat zijn ribben door zijn longen en zijn lever gestekt waren, dat die bloeding niet gestelpt kon worden en dat de dokters daarom zijn lever in een plasticzak hadden verpakt". Ik stelde mij dat allemaal heel concreet voor. Het ging steeds slechter met nonkel. Mijn ouders, nonkels en tantes moesten om beurt bij zijn ziekbed "waken". Nu deed het gerucht de ronde dat hij ieder ogenblik kon sterven. De dokters hadden alle hoop en ook hem opgegeven. En plots zei moeder dat hij "gescapeerd" was... Ik kende dit woord niet en dacht werkelijk dat men nonkel om de een of andere medische reden "gescalpeerd" had! En dat begreep ik evenmin, want nonkel was kaal! Het bleek echter dat hij "gescapeerd" was, ontsnapt aan het directe doodsgevaar. In een mum van tijd was hij weer fit en hervatte hij zijn krachtpatserijen. Met veel eerbied en ontzag bekeek ik de enorme paarse snijwonde in zijn buik en vroeg me af of die plasticzak nog steeds rond zijn lever zat? Zijn genezing beschouwde ik als een mirakel.

Hij was uit de dood opgestaan! Nonkel Cyriel was onsterfelijk en moeder zei dat hij een speciale engelbewaarder had. Dat laatste zal wel zo geweest zijn, want in de loop der jaren had hij talloze ongevallen met zijn vespa en later met zijn snorfiets, waarbij hij nu eens minder erg en dan weer tamelijk ernstig gekwetst werd. Nonkel was voor het ongeluk én voor het geluk geboren. Tijdens zijn jonge jaren had hij in een arbeidsongeval twee kootjes van zijn pink verloren. Als kleuter keek ik me de ogen uit het hoofd toen hij de volgende verbazende truc voerde : hij peuterde met dat stompje in zijn neus en ik wist niet beter of dat hij heel zijn vinger in zijn reukorgaan stopte!

Nonkel Cyriel was ook een geboren poetsenbakker en plaaggeest en al op heel prille leeftijd was ik het dankbare slachtoffer van de talloze streken die hij met mij uithaalde. Zijn poetsen werden zelfs op de gevoelige plaat vereeuwigd. Een foto uit mijn peupertijd : nonkel heeft me vaders veel te grote stofjas aangetrokken, een hoed op mijn hoofd en een pijp in mijn mondje gedrukt, me tot aan de oksels in een aardappelzak gestopt en deze aan de klink van de schuurpoort opgehangen, bengelend tussen hemel en aarde, met als kroon op het werk nog een kattejong dat me in de nek werd gezet. Zijn bulderende lach klinkt nog na in mijn hoofd want hij beleefde zélf altijd de meeste pret aan zijn practical jokes. Hoe kwaad ik soms ook was, toch was ik maar wat graag zijn slachtoffer. Zijn grappen waren altijd vrij onschuldig, behalve die ene keer...

Ik ben drie, vier jaar oud. Achter het 'kiekekot' graaft nonkel een kuil. Hij dropt me erin en werpt hem weer dicht. Alleen mijn hoofd steekt nog boven de grond uit. Ik voel me angstig en vooral machteloos en woedend als hij me alleen achterlaat om moeder en grootmoeder te halen. Onder onbedaarlijk gelach toont hij hen wat hij nu weer bedacht heeft. De schrik slaat moeder om het hart. Het verstikkingsgevaar is niet denkbeeldig. Ze beveelt nonkel om mij stante pede te verlossen uit mijn netelige situatie. Wat **prompt** gebeurt.

Al bij al moet dit voor de kleuter die ik was een indruk-wekkende ervaring geweest zijn. Ik werd hier toch als het ware "levend begraven"... Zou hier soms de oorsprong liggen van mijn nooit aflatende "graafzucht"?

Is het toevallig dat nonkel Cyriel mijn voornaam Herman, "Eirman" in het Westvlaams dialect, steevast verbasterde tot "Eirdeman" wat "Aardeman" betekent? "Nomen est omen", zegden de Romeinen en beweerden daarmee dat de naam een voorteken is, dat het lot reeds in de naam vastligt. Van de vier elementen -aarde, water, lucht en vuur- verkoos ik in ieder geval, zeker in mijn kindertijd, het element aarde. Ik voelde me pas in mijn element als ik in de aarde kon graven.

Nonkel Henri en nonkel Cyriel, een sinjeur en een oerelement, cultuur en natuur, twee tegenpolen die me allebei, ieder op hun eigen wijze, beslissend beïnvloed hebben. Beiden wijlen en zaliger, begraven doch niet vergeten.

Oudheidkunde en dieptepsychologie hebben niet alleen het "graven" als werkmethode gemeen. Tussen beiden bestaat ook een verband dat zich op een heel wat intiemer niveau situeert. Een verband waarover de Zwitserse psycholoog C.G. Jung treffende dingen gezegd heeft, meer bepaald waar hij het heeft over het "Anima-archetype" bij de man.

De Anima is de personificatie van de vrouwelijke natuur in het onbewuste van elke man. De natuurlijke functie van de Anima bestaat in het verbinden van het individuele met het kollektieve onbewuste. Zij functioneert als een brug of poort naar beelden van het kollektief onbewuste. De Anima van de man draagt een bij uitstek historisch karakter. Als verpersoonlijking van het onbewuste is zij doordrenkt van geschiedenis en verleden. Zij bevat de inhouden van het verleden en vervangt in de man wat hij van zijn voorgeschiedenis behoort te weten. Alles in het verleden, dat nog levend in hem aanwezig is, is de Anima.

"In verhouding tot haar heb ik mij altijd een barbaar gevoeld", zegt Jung, "Iemand die geen geschiedenis heeft, uit het niets is voortgekomen, zonder gisteren of morgen".

Woorden die ik zonder meer kan onderschrijven, daar ik zelf op zoek was naar een voorgeschiedenis, naar mijn gisteren en morgen.

In oktober 1968 trok in dus naar "den unief" en in diezelfde maand werd ook het eerste Meirhaeghe-familiefeest georganiseerd. Op 5 oktober verzamelden de afstammelingen van Desiré Meirhaeghe en Rosalie Tytgat, mijn overgrootouders, te Kanegem. Een paar honderd familieleden beluisterden de toespraken in "den tap", poseerden voor het gemeentehuis voor de familiefoto, vierden de H.Mis in de plaatselijke "kathedraal" en trokken dan naar Aarsele waar het feest tot in de vroege, mistige uurtjes werd voortgezet. Het werd een succes over heel de lijn.

Desiré Meirhaeghe, geboren in 1856, was op dat ogenblik onze verst gekende voorvader. Naar aanleiding van het feest speelden vader en ikzelf met het idee om onze stamboom te maken...

Het zou nog acht jaar duren alvorens we in de archieven doken, gravend naar "het geheim van onze familiale oorsprong"...

(meirhaegherman) 3° afl.en slot : 1976-1986 : 10 jaar onderzoek.

.

ter overweging :

- Wij zijn de omnibussen waarin onze voorouders rijden
O.W.Holmes.
- Zij die zich laten voorstaan op roemrijke voorouders, tonen hun schuld in plaats van hun kwijting.
Young.
- De mensen zijn gelijk; het is niet de geboorte, het is de deugd alleen die hun verschil bepaalt.
Voltaire.
- Wie aan de oude kransen niets van zijn eigen waarde kan toevoegen, sterft als bankroetier.
Cleveland.

ik neem de pen ter hand

- Brief van de Hr. René Marichael-Meirhaeghe uit Tielt dd.23.4.86

"Hierbij een doodsprentje van Marcel Meirhaeghe. Hij was de zoon van Achiël en Maria De Vos en kleinzoon van Henri Meirhaeghe en Melanie Van Oost. Kanegemse tak."

We vinden het altijd fijn als iemand zich de moeite getroost om ons familienieuws toe te sturen. Hartelijk dank René.

- Brief van dokter Bernard Van Den Bosch uit Bondues-France.7.6.86

Al jaren voeren we met dokter Van Den Bosch een uitgebreide genealogische briefwisseling. Zoals blijkt uit zijn familienaam, is hij van Vlaamse afkomst. Zijn echtgenote, Françoise Duhamel, is de achterkleindochter van Marie-Louise Meirhaeghe, wiens vader Charles Louis Meirhaeghe (geboren te Ruiselede 1817) omstreeks 1860 uitweek naar de streek van Roubaix.

Dokter Van Den Bosch stuurt me regelmatig de resultaten toe van zijn speurwerk in de Vlaamse archieven, met de vraag om dat "oud Vlaams" te ontcijferen en/of te vertalen in het Frans.

Bij brief van 7.6.86 bezorgde hij mij de onderstaande tekst, waarin we lezen hoe een van zijn stamgenoten, ene Guillielmus Van Den Bossche uit Sint-Niklaas, bij uitspraak van 22 nivose van het 9° jaar van de Franse Republiek ofte op 12 januari 1801, terdood veroordeeld werd wegens feiten die gepleegd werden te Zamslag in de nacht van 1 op 2 september 1800 :

"Criminele Sententie, uytgesproken door het Tribunal Crimineel, zittende tot Gend, Departement van de Schelde, ten laste van Guillelmus Van Den Bossche, oud 30 jaeren, woonachtig tot St. Nicolaes en Joannes Franciscus Van Hoeye, oud 40 jaeren, verkooper van solferpriemen, woonachtig tot Kemseke. In den naem van 't Fransch Volk. Het Tribunael naer gehoord te hebben d'accusatie bevestigd door verscheyde souffisante getuyge van ulieden Guillelmus Van Den Bossche, oud 30 jaeren, wever van style, woonende tot St. Nicolaes, en gy Joannes Franciscus Van Hoeye, oud 40 jaeren, verkooper van solferpriemen, woonachtig tot Kemseke. Overtuygt zynde van beyde in den nacht van den 14 en 15 Fructidor lest, in het huys van den burger Kakenberge, woonachtig tot Zamslag, gestolen hebbende met braecke, openbaer geweld en gewapender hand, en bovendien gebonden alle de persoonen die in huys waeren, en met groot geweld willende verkrachten het dochterken van den voorzeyden Kakenberge, oud 17 jaeren, hebt aldaer gestolen al het zilverwerk, goud geld, kleederen lynwaet en andere effecten, en daer mede uyt den huysze vertrokken, naer gebruyckt te hebben zeer vele ongebondenheyd, vreedheyd en baldaedigheyd, tot groote droefheyd, lyden en verdriet der gebundene, en eyndelinge geraekt zynde in d'handen van den Regter en alhier gebragt voor het Tribunael Crimineel, word gy beyde (voor alle uwe dieveryen, binderyen en ongeoorlofd geweld van verkratinge) gejuseerd tot de straffe des doods alle dieven, vagebonden, inbrekers, binders en overtollige onkuyschaers ter exempel welke straffe word uytgevoerd, naer het afkomen hunner Apel dezen 22 Nivose 9ste jaer der Fransche Republique."

Een tweede tekst vertelt ons in weinig woorden hoe de veroordeelden te Gent aan hun onzalig einde kwamen :

"Om drij ure naermiddag syn op de vrijdag marct gegilotineert 3 personen, overtuugd van bindery en diefte met braeck. 2 syn op 13 november (1801) gecondemnt : Guillelmus van den Bossche, oud 30 jaer, geboren van S. Nicklaes, daghuerman, Jan van Hooye, oud 40, geboren van Kemseke, verkooper van solverprimen."

Guillielmus Van Den Bossche en zijn spitsbroeder werden dus geexecuteerd door middel van de fameuze koppensnelmachine van Mr. Guillotin. De Franse geneesheer en politicus Joseph Guillotin had in 1789 voorgesteld om de terechtstellingen voortaan op een meer "menselijke" wijze, dit wil zeggen "kortstondig en feilloos", uit te voeren. Daarenboven argumenteerde hij dat zijn uitvinding, de guillotine, kon bijdragen tot het realiseren van het eerste van de drie idealen van de Franse Revolutie : Gelijkheid, Broederschap, Vrijheid. De doodstraf zou dus voor iedereen op gelijke wijze voltrokken worden, dit in tegenstelling tot vroeger, toen Jan Doorsnee schandelijk werd opgeknoopt en Hoge Piet een eervoller einde door onthoofding met het zwaard kreeg toebedeeld. Het "iedereen gelijk" werd inderdaad konsekwent doorgevoerd : zowel de Vlaamse wever en dagloner Guillielmus Van Den Bossche, als de Franse koning Lodewijk 16 werden op identieke wijze een kopje kleiner gemaakt.

Na de Franse Bezetting werd de guillotine ook bij ons ingevoerd. Emmanuel Claus uit Nazareth, die veroordeeld was wegens struikroverij en moord, viel de trieste eer te beurt om als eerste Vlaaming geguillotineerd te worden. Hij verloor op 26 augustus 1796 op de Gentse Vrijdagmarkt -toen herdoopt tot Place de la Liberté- het hoofd. Na de allerlaatste executie in 1861, werd de guillotine een museumstuk. U kunt haar vandaag nog bewonderen in het Gentse Gravensteen : een rekonstruksie weliswaar, maar we kunnen er de ontgoochelde lezer wel bijvertellen dat het mes (5,5 kg.) origineel is.

- Brief van de Hr. Noël Claerhout uit Neerijse dd. 22.7.86.

"Toen ik onlangs bij mijn moeder Magdaleine Meirhaeghe (moeder van pater Gaby uit Pittem) kwam, heb ik daar een paar nummers van 't Meerminneke onder ogen gekregen. Het betreft "1° jaargang-nr 1" en "3° jaargang nr 9+10" en "4° jaargang nr 13". Ik lees dat wij afstammelingen zijn van tak-C en daarmee basta. Mijn vraag is : bestaat er ergens een nummer met gegevens over onze afstamming?"

antwoord : Er bestaat geen Meerminneke waarin U uw afstamming kan terugvinden. Die zult U echter wel aantreffen in onze "Van Meirhaeghe-Familiegeschiedenis" die we hopen te publiceren. Wij houden U daarvan op de hoogte.

-Brief van Mevr. Gertrudis Van Minofmeerhaeghe dd. 31.6.86.

't Was al een tijdje geleden, maar nu ontvingen we toch weer een brief van ons aller Trudeke. Brief waarin ze zich ontpopt tot een ware feministe...

"Beste Stambewaarder. Hierbij stuur ik U een krantenknipsel uit De Standaard. Daarin wordt gesignaleerd dat Amerikaanse biochemici tot de bevinding zijn gekomen dat de hedendaagse mens afstamt van een vrouw (!) en niet van een man! In den beginne was Eva en niet Adam! Lezen we eerst maar eens aandachtig dit artikel:

Hebben alle huidige mensen zelfde voorouder? New York. Alle huidige mensen konden wel eens afstammen van één vrouw, die ten minste honderdveertigduizend jaar geleden leefde. Dat berekende de vakgroep van dr. Wilson aan de universiteit van Californië.

Een groep rond dr. Wallace (Emory University) kwam bij honderd-duizend jaar en een Aziatische voorouder uit. De andere groep houdt het bij een Afrikaanse origine.

De feministen mogen dus tevreden zijn, Adam was een vrouw. De geleerden kwamen bij de eerste Homo Sapiens terecht door het terugrekenen van de langzame veranderingen die DNA met de tijd ondergaat. DNA is de stof die onze erfelijke eigenschappen draagt. Ze onderzochten het DNA van de energiefabriek van de cel, het mitochondrium, dat enkel via de moeder wordt doorgegeven en waarvan het veranderingsritme ligt bij twee à vier procent per miljoen jaar. De geleerden onderzochten het DNA dat ze isoleerden uit de placenta's van 147 vrouwen uit Afrika, Europa, Azië, Australië en de VS. Volgens dr. Wallace is het niet mogelijk met deze techniek te spreken van één vrouwelijke voorouder, maar toch wel van een klein aantal. Einde citaat.

Ik kan me voorstellen dat dit bericht hard moet aankomen bij U, beste stambewaarder, en bij al uw mannelijke lezers. Eindelijk wordt hier de mythe van Adam, die reeds duizenden jaren als vanzelfsprekend werd aangenomen, ontmanteld door de wetenschap. Ik hoor de fundamentalisten al verontwaardigd protesteren tegen deze godslasterlijke theorie. Zij argumenteren dat volgens het bijbelse scheppingsverhaal Jahweh toch eerst Adam geschapen heeft! Pas toen deze laatste zich begon te vervelen -aldus de mannelijke auteur van de Genesis- werd Eva uit zijn rib verwekt en hem geschonken als keukenhulpje en aangenaam tijdverdrijf. Zonder aan de bijbelse kronologie te willen tornen, merk ik toch met alle respect op dat de interpretatie van de feiten nog maar eens getuigt van die typisch-mannelijke mentaliteit die de ondergeschiktheid van de vrouw aan de man hier zelfs als een door Jahweh gewilde toestand voorstelt. Wij dames zien dat natuurlijk helemaal anders en wel als volgt. God zou dus eerst de man geschapen hebben. Daar kunnen we het nog net mee eens zijn. Inderdaad, als een volleerd uitvinder heeft Jahweh Adam eerst vorm gegeven, maar dan wel als voorontwerp, als een kladwerkje. Adam was slechts een proefstuk. Toen de Schepper konstateerde wat er allemaal mankeerde aan Zijn prototype, heeft Hij, na de gebruikelijke testperiode, een betere, zeg maar volmaakte versie op de paradijselijke markt gebracht. Geen proefstuk, wèl een meesterstuk : de Vrouw, Eva dus. Het is niet zonder betekenis dat Jahweh Adam, als vingeroefening, geboetseerd heeft van modder of klei, een zeer goedkope grondstof. Eva daarentegen heeft Hij uit een reeds veredelder materiaal geschapen, met name uit Adams rib. En ook hier hoeven de mannen niet prat op te gaan. Dit bewijst alleen maar dat Jahweh zeker geen hoge dunk had van de overige onderdelen van Zijn prototype, daar Hij de rib als het meest waardevolle element beschouwde. Waardevoller dus dan de achteraf veel geroemde mannelijke hersenen of spierkracht. Als we nu het meesterstuk, Eva, met het proefstuk, Adam, vergelijken, dan valt ons, naast een aantal gelijkenissen, vooral dat éne grote verschil op, met name het geslachtsverschil...

Het Lid, symbool van de masculiene trots, blijkt spoorloos te zijn! Mannen hebben dit vermeende "tekort" bij Eva altijd beschouwd als het zoveelste tastbare teken van de vrouwelijke minderwaardigheid, maar ook hier zit de vork anders aan de steel... Jahweh moet het Mannelijke Lid&Bijbehoren als een konstruksiefout gezien hebben. Konstruksiefout die Hij heel terecht in het latere eindprodukt heeft weggewerkt. Het Mannelijk Geslacht zondigde op de eerste plaats, neen niet tegen het zesde gebod, maar tegen alle wetten van de aërodynamica en het Vrouwelijk Meesterstuk ziet er dan ook perfect gestroomlijnd uit. Lid&Bijbehoren waren ook erg onpraktisch in die dagen toen Adam nog in zijn blote bips door de Tuin van Eden dartelde. Hoe vaak bleef hij niet aan takken en doornen haperen met zijn zogenaamd edele delen, die trouwens zeer hinderlijk waren bij het vluchten voor de sabeltijger en ander grof wild. Bovendien was het zich ontdoen van de lichaamsvochten in de vrije natuur -het plassen in het van fauna wemelende struikgewas- een hachelijke onderneming. De carnivoren lagen overal op de loer en eenmaal de vogel voor de wilde kat, zou de mens als soort zelfs binnen de kortste keren in zijn voortplanting en voortbestaan bedreigd worden. U ziet dat de Schepper om al deze redenen, logischerwijze, het orgaan waarmee Adam het hoogst oploopt, heeft laten verdwijnen.

In het licht van wat voorafgaat kan ik alleen maar besluiten dat enige bescheidenheid van manswege geboden is. En als blijkt dat die Amerikaanse wetenschappers gelijk hebben, dan stel ik voor om Adam maar meteen om te dopen tot... Ada!

Was getekend met medelevende groeten, Trudeke."

Ja, beste meermannen, het zijn barre tijden voor het sterke geslacht. Niet alleen blijken alle Meirhaeghes, maar nu ook heel het mensdom een stammoeder te hebben. Is onze rol dan werkelijk beperkt tot het bereiden van het spek en de bonen?

- Brief van de Hr. Dirk Simoens uit Zingem dd. 13.8.86.

Als antwoord op onze vragen in Meermin-21, stuurde Dirk ons de eerste resultaten toe van zijn zoekwerk naar het oudste verleden van Wortegem. Later komen we daar nog op terug. Hij bezorgde ons eveneens het recept voor de bereiding van "Wortegemsen". Daar we na die brief van Trudeke best een hartversterkertje kunnen gebruiken, volgt hier de bereidingswijze :

Benodigdheden : 3 à 4 citroenen - 1 fles jenever - 150à200 gr. suiker.

Bereiding : Pers de citroenen uit en hou het vruchtvlees. Doe de suiker in een lege fles. Giet er het citroensap en het vruchtvlees bovenop en vul de rest van de fles met jenever. Leg de fles plat en rol ze af en toe eens om. Kan gedronken worden zodra de suiker gesmolten is. Koel bewaren en koel drinken.

noot. Hoe meer suiker, hoe zoeter, maar ook hoe straffer na verloop van tijd. Jenever : hoe meer graden, hoe straffer, maar wij gebruiken altijd goedkope jenever van 38°.

"Wortegemsen" kan ook gereedgemaakt gekocht worden.

San-hik-tééé-allema-hik-al-èè\$!ùù-hik-brtuuiotçç-hik-))~yyka,??

en Adam gewon Seth

- Bram Mervillie, geboren te Tielt op 28 juni 1986.
zoon van Eddy Mervillie en Rina Van Neste uit Grammene.
kleinzoon van Georges Mervillie en Frieda Meirhaeghe.
- Fania Van Meirhaeghe, geboren te Gent op 26 juli 1986.
dochter van Etienne Van Meirhaeghe en Lucie Glorieus-Schelderode.

in goede en kwade dagen

- Francis Meirhaeghe, zoon van... gelieve ons te informeren
huwde te Sint-Amandsberg op 9 juli 1986 met Chantal Sorgeloose.
adres.: Brusselsepoortstraat 100, 9000 Gent.
- Jan Van Meirhaeghe, zoon van Etienne en Frieda De Rycke,
huwde te Mullem op 11 juli 1986 met An Bouwen.
- Maurice Meirhaeghe en Martha Claeys uit Grammene, vieren op
24 oktober 1986 hun gouden huwelijksjubileum.
- Georges Mervillie en Frieda Meirhaeghe uit Grammene, vieren op
27 oktober 1986 hun dertig jaar huwelijk.

wij denken aan

- Mr. Gaston Clivot, echtg. Maria Meirhaeghe.
geboren te Orvilliers-St-Julien op 26 juni 1902
overleden op 25 februari 1986.
- De Hr. Jordaan Beels, echtg. Maria Van Meerhaeghe.
geboren te Olsene op 4 november 1921.
overleden te Waregem op 26 februari 1986.
- De Hr. Desiré-Marcel Meirhaeghe echtg. Irena De Mil.
geboren te Wingene op 21 februari 1912.
overleden te Brugge op 28 februari 1986.
- De Hr. René De Schuyter, echtg. Martha Vanparijs.
geboren te Kanegem op 1 september 1907.
overleden te Roeselare op 4 maart 1986.
- Mevr. Flora Beirnaert, wed. Frans Van Meirhaeghe.
geboren te Eke op 29 november 1891.
overleden te Eke op 11 maart 1986.
- De Hr. Frans Van Meirhaeghe.
geboren te Ledeberg op 5 januari 1909.
overleden te Gentbrugge op 28 maart 1986.
- De Hr. Charles Fassin, wed. Julienne Van Meirhaeghe.
geboren te Gent op 4 juni 1890.
overleden te Heusden-Destelbergen op 21 mei 1986.

.

Vier Van Meerhaeghe's op een rij te Ronse:
Leon-Georges Van Meerhaeghe uit de H. Denisstraat 78 in Ronse is
76 jaar en ook de stamvader van een mannelijk viergeslacht. Het
viertal wordt verder rond gemaakt door José (48j), Andy (27j) en
Joachim Van Meerhaeghe (4j).

Gouden Bruiloft

Op 24 oktober 1986 zullen Maurits Meirhaeghe en Martha Claeys, wonende te Deinze-Grammene, vijftig jaar getrouwd zijn. Een Gouden Bruiloft!

Een eenvoudige reeks woorden om dit begrip uit te drukken, maar in zich een heel mensenleven met al zijn mogelijk-denkbare situaties. Vreugde en verdriet, lach en leed, zon en schaduw, meeslag en tegenslag, in de strijd om 'te' leven.

Duizend toepassingen van hechte levenswijsheid en spreuken.

De dichteres Alice Nahon weerspiegelt dit alles in dit eenvoudige gedicht :

Er moet aan iedere bloem een traan
aan iedere zon een ondergaan
aan iedere dag een avond **wèzen**.

En de som van al die dagen geeft dan een Gouden Bruiloft, 50 jaren.

Bij de Firma Rosseel, IJzerwaren te Tielt, kwam die eerste ontmoeting tussen Maurits, geboren te Kanegem op 10 juni 1913 en Martha, geboren te Tielt op 7 februari 1911. Zij smeedden samen het ijzer terwijl het nog warm was, sta pten in het beroemde bootje te Tielt op 24 oktober 1936, landden in de veilige haven van het nu legendarisch geworden bloemendorp Kanegem -toen nog Caeneghem- en sloegen er voor vele jaren hun tenten op.

't Moet zijn dat Maurits bij Meester Danneels, vader van kardinaal Godfried, en bij Meester Leupe zaliger goed heeft rondgekeken in de klas. Hing daar niet aan de muur, naast het portret van Koning Albert en Koningin Elisabeth, die levenswijze spreuk :

Voor hem die 't werken mint
is praten niet genoeg
de hand moet uit de mouw
de hand moet aan de ploeg.

Dàt, samen met het sterke voorbeeld van Vader en Moeder, deed het jonge paar "de tramen van onder pakken". Maurice die van Vader, die steenbakker was, de stieliefde en de liefde voor de stenen had geleerd, oordeelde wijs dat men om huizen te bouwen nog altijd mortel nodig had, en om mortel te maken : zavel.

Hij hing op zijn eerste kamionske dit adres : Maurice Meirhaeghe, Zavel, Kenegem. Hoeveel kamionskes zavel zijn het er niet geweest? Hoeveel keren Kanegem of later Grammene-Basècles, heen en terug? Hoeveel kilometers hebt U van 's morgens vroeg tot 's avonds laat over Vlaanderens toen nog slechte wegen gehobbeld? Hoeveel keer zou dat ritje een rit rond de wereld geweest zijn? In hoeveel huizen, optrekken en gebouwen zit met de zavel ook Uw sleet en zweet ingemetseld? Het zou allicht een grote stad zijn!! Op hoeveel opritten, banen en wegen hebt u gemanoevreerd (in dagen, uren en minuten) en grint gestort op een meesterlijke manier, zò verdeeld dat zelfs na-effenen bijna onnodig was?

Ondertussen zorgde Martha in 't huisje in de Kanegemse Nagelstraat voor twee blauwe en drie roze wiegjes, want 't was er goeie grond. Twee meisjes en drie jongens : Roza en Frieda, Romain, Herman en Jan. Benevens de zorg voor dit groot en schoon gezin zorgde ze ook voor de hardverdiende centjes. De kinderen groeiden en ook uw bedrijf groeide, met vaste hand geleid doorheen de storm van het leven.

Gij zijt er met een grenzeloze ijver en stipte werklust in geslaagd van uw werk een meesterwerk te maken dat uitgroeide tot een zeer bedrijvig bedrijf aan de Tieltsessesteenweg te Grammene. Al zijt ge -dat hebt ge me zelf verteld- altijd Kanegemnaar gebleven.

Uw eerste kamionske, een Packard op pont Renault (die nu veel geld zou waard zijn), acht cylinder in lijn, opgezet door Baaske of Smedje Desoete van Tielt, zoveel keren gedemonteerd en gemontereerd, is allang vervangen. En al zijn bereidwillige broederhanden er na veel gezwoeg ooit eens in geslaagd uw kamion te monteren met vier vitessen achteruit en éne vooruit, toch heeft dit U niet belet de rechte weg te houden. Er kwamen steviger wagens. Ach, hoe zijn hun namen? Ford, Dodge, Chevrolet, Bunzing, Hensel, Volvo. De handscheppe van het eerste uur werd vervangen door een kraantje, door een kraan en door een Fuchs en hoeveel ton zavel en consoorten heeft de bulldozer verlegd?

Nu zijn Uw handen tot rust gekomen en net als bij die oude kamions van hiervoor, zouden onze vitessen ook al eens durven kraken bij 't verleggen. Het is jammer genoeg ook waar dat het 'goud' van de bruiloft rijmt op het 'oud' van jaren. Maar herinneringen vind ik in het geurige, welriekende hooi van het malse gras van onze jonge jaren. Heerlijk om in te liggen nadromen en te mijoteren.

Uw vijf kinderen schonken U zeven kleinkinders en twee -bijna drie- achterkleinkinderen. Zij hebben Uw liefde voor de mechaniek overgeërfd en verankerden hun hart in de motorsport, de trial, dit telkens opnieuw pogen voor beter. De ware sport.

Verleden maand stonden mijn vrouw en ik met onze beide kleinzoon-tjes Balder en Arent te Beauraing. Ik heb toen gezegd: "Kijk, mijn broer Maurice, uw grootnonkel, kwam naar hier met de fiets op bedevaart. 't Moet in 1934 of 35 geweest zijn. Dat was in die tijd, met de velo's van toen, op de wegen van toen, een echte prestatie". Ik bid diezelfde Lieve Vrouwe van Beauraing om zegen op Uw Gouden Bruiloft.

Pak nu samen met Martha weer lijk toen "de tramen vanonder" en herlees Uw levensboek dat vele schone bladzijden telt. Het is een heel schoon boek. Ik weet het zeker. Goud op Sneer. Goud van Vijftig Jaar!

.

Op zondag 10 en 17 augustus 11. konden we op ons aller BRT-scherm zien hoe Gil Claes en Marc Verachtert met hun programma "Bloemetjes Buiten" naar Kanegem waren getrokken om er teen&tander in beeld te brengen. Een beter voorbeeld van dorpsverfraaiing door middel van bloemen kon men natuurlijk niet kiezen. In een glimp meenden we ook kozijn Paul Deschuyter te herkennen. 't Schijnt dat beide presentators na het gedane werk door kozijn en nicht Carlos De Baets en Marijke Herman gastvrij werden ontvangen. Ze bleken zelfs erg geïnteresseerd te zijn in 't Meerminneke dat ze er in handen kregen.

.

- Black Venus of Trudeke in Kongo.

Op zaterdag 9 augustus 11. mochten we bezoek ontvangen van Broeder Etienne Van Meirhaeghe uit Oostakker. We hadden hem uitgenodigd om ons het relaas van zijn reis naar Zaire te komen vertellen. In juli was hij namelijk naar Kinshasa overgevlogen om er enkele weken door te brengen in het gezelschap van zijn broer, Pater Marcel Van Meirhaeghe, missionaris van Scheut aldaar. Uit zijn verhaal bleek dat broeder Etienne nog steeds onder de indruk was van de geweldige konfrontatie tussen het Rijke Westen en het Armoedige Afrika. Een verhaal van ziekte en ellende, onderontwikkeling en wantoestanden. Maar ook een verhaal van hoop. Hoop vanwege het entoesjisme van de jonge Afrikaanse Kerk en de vitaliteit van het Zaïrese volk in het algemeen.

Als blijk van dankbaarheid voor onze veel te bescheiden steun, heeft Pater Marcel, via zijn broer, ons met een geschenk bedacht. Een geschenk waarvan elke rechtgeaarde Meirhaeghe jaloezers zou zijn! Een naar de kafftekening van de eerste Meerminnekes in koper geslagen Meermin (60x45 cm)! Een Trudeke met Afrikaanse trekjes, erg kunstvaardig gemaakt door de Hr. Elen Abono. We hebben dit kunstwerk in onze hall opgehangen : een groet uit het Zwarte Kontinent aan allen die bij ons over de vloer komen.

Hoe kunnen we Pater Marcel en citoyen Abono danken voor dit unieke cadeau!?

- Slecht Nieuws gelezen in de krant.

"Gentenaar van 23.6.1986. Eke : te pletter tegen paal.

Zaterdagochtend omstreeks 4 u. deed zich op de Oudenaardsesteenweg op het grondgebied van Eke een ernstig verkeersongeval voor waarbij één jongeman werd gedood. Twee andere jongelui vechten momenteel nog voor hun leven.

Om een totnogtoe onbekende reden week de splinternieuwe personenwagen bestuurd door Nancy Van Meirhaeghe, Burggravenlaan 267 te Gent, ter hoogte van de Makro van het rechterbaanvak af en sloeg tegen een verlichtingspaal te pletter. De wagen, die amper 2600 km. had gebold, werd hierbij in tweeën gereden. De mede-inzittende Eric Simoens, Lentestraat te Gent, werd op slag gedood. De bestuurster en de inzittende Johan Vande Keere uit Sterrebeek, werden met levensgevaarlijke verwondingen naar het Akademisch Ziekenhuis te Gent overgebracht".

We hopen dat de twee gekwetsten ondertussen aan de beterende hand zijn.

"Gentenaar van 11.8.1986. Wortegem-Petegem : licht gewond.

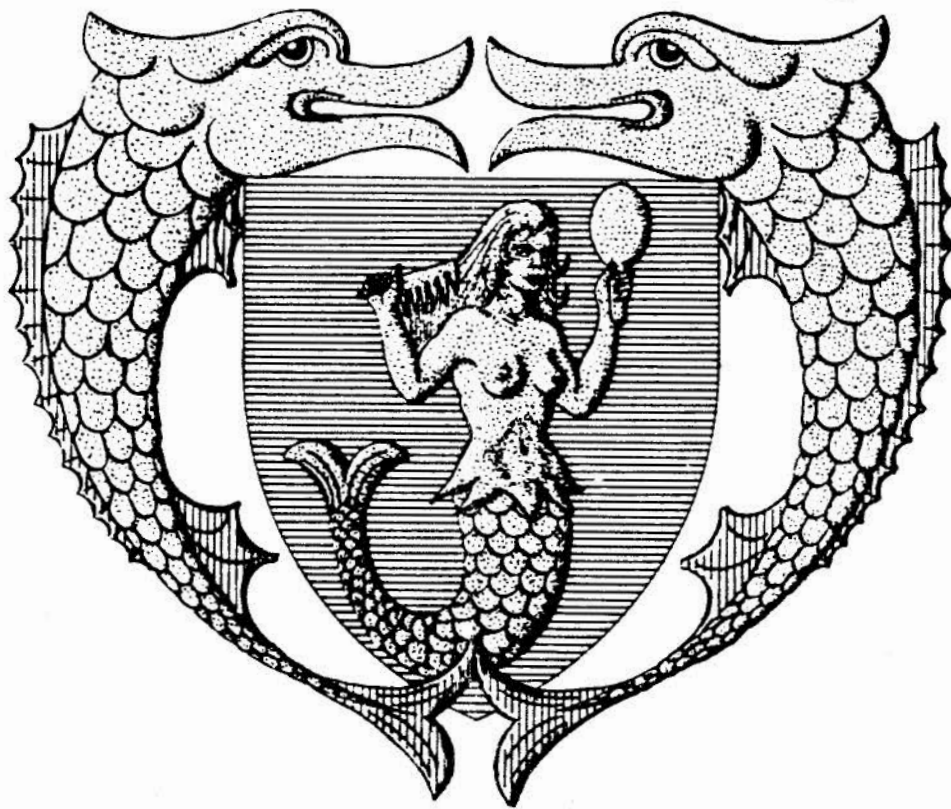
Woensdag reed Dirk Van Meerhaeghe, Ooikeplein 24 te Wortegem-Petegem, in de Deinzestraat ter hoogte van huisnummer 50 met zijn wagen tegen een paal. Na de botsing vatte de wagen vuur. Van Meerhaeghe liep slechts lichte verwondingen op".

D O O D Z A N T J E S

- Van Meirhaeghe Camilla wed. Eeckhoutte Prosper, echtg. Gaus H.
° Nazareth 3.2.1880 + Gent 24.8.1966
- Verriest Irma wed. Van Meirhaeghe Florent.
° Huise 4.3.1881 + Oudenaarde 22.8.1970
- Van Meirhaeghe Omer-Jozef
° Nazareth 26.5.1882 + Gavere 30.7.1961
- Vanmeirhaeghe Virginia-Maria wed. Fonteyn Jan-Baptiste
° Reet 29.10.1883 + Kontich 2.11.1963
- Van Meerhaeghe Arthur echtg. Glorieux Maria
° Waregem 3.10.1885 + Waregem 1.2.1961
- Van Meirhaeghe Maria-Emilia echtg. Willems Vital
° Eke 1.8.1886 + Asper 25.3.1964
- Vanmeerhaeghe Maria wed. Vandenbuerie Gustaaf
° Deerlijk 24.6.1887 + Deerlijk 11.7.1969
- Van Merhaeghe Maria wed. Van Cauwenberghe Paul
° Ooike 1.7.1889 + Ooike 5.3.1967
- Van Meirhaeghe Frans echtg. Van Hulle Romanie
° Eke 15.11.1889 + Merelbeke 2.4.1977
- Van Meirhaeghe Zulma wed. Van Dierdonck René
° Petegem/Leie 5.1.1890 + Deinze 5.12.1959
-
- **Meirhaeghe Emma wed. Kint Camiel**
° Ruiselede 3.4.1880 + Kruiskerke 5.12.1970
- Devos Marie-Louise echtg. Meirhaeghe Achiel
° Roncq (F) 2.12.1880 + Wingene 14.6.1954
- Vanparijs Jules echtg. Meirhaeghe Zulma
° Ruiselede 23.5.1881 + Kanegem 13.10.1963
- Windels Alberic echtg. Meerhaeghe Bertha
° Ingelmunster 9.9.1881 + Ingelmunster 8.3.1957
- Meirhaeghe Adiel echtg. Calis Marie
° Ruiselede 26.11.1881 + Doomkerke 27.2.1967
- Meirhaeghe Maurice echtg. Scheerens Cyrilla
° Kanegem 2.12.1881 + Marke 6.12.1952
- Meirhaeghe Bertha wed. Windels Alberic
° Ingelmunster 14.9.1882 + Ingelmunster 19.5.1963
- Meirhaeghe Arthur echtg. David Maria
° Tielt 24.7.1883 + Tielt 26.7.1939
- Meirhaeghe Cyriel wed. Mestdagh Julia-Maria
° Ruiselede 4.8.1883 + Ruiselede 29.3.1968
- Meirhaeghe Maria
° Ruiselede 4.8.1883 + Ruiselede 6.2.1963
- Van De Walle Urbain zoon van Bruno en Meirhaeghe Leonida
° Tielt 14.8.1883 + Tielt 7.5.1951.

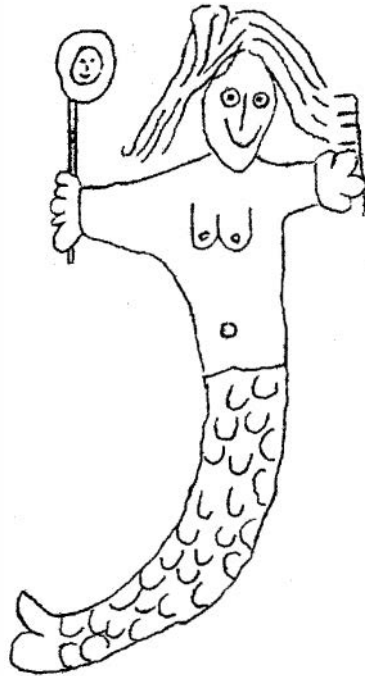
wordt vervolgd.

't Meerminneke

(van) Meirhaeghe's
Familiekontaktblad

1 december 1986

van dingen die voorbijgaan...en van dingen die terugkeren

Er zijn in het leven dingen die voorbijgaan en dingen die steeds terugkeren.

- "De kat bijvoorbeeld", roept Balder, mijn kleinzoon van elf. Hij is immers in de KSA en zingt nog steevast mee : "Maarrr die kat kom weer".
- "Sint-Niklaas en de Paasklok", zegt Arent, mijn andere kleinzoon van zes, "die komen ook altijd weer!" Hoe eerder hoe liever, zwijgt hij erbij. Hij tekende trouwens het hierboven staande Trudeke.
- "De memoires van Vermeerschke en de Meirhaeghe-story in 't Frans", zegt mijn lieve vrouw, "dat wordt ook terug verwacht."
- "En onze belastingsbrief, onze kabel-, kijk- en luistertaxe", zucht Gerda, Hermans achtbare gade. "Ook dat zijn dingen die nooit voorbijgaan en steeds terugkeren." Wat ik met haar h artstochtelijk betreur.
- "Het Meerminneke", poogt Herman, geestelijke en geestige vader en zieleleider (lijder) van dit vreemde visvrouwkje en kijkt daarbij als een meerman die acht dagen op het droge gelegen heeft op Hoog-Walem.
- "Jamaar", zeg ik zelf, "ons driemaandelijks Meerminneke is samen met ons pensioen, dat gelukkig elke maand terugkeert, dat waarnaar ik het meeste verlang. Onze familiekatechismus met het wee en het wel van die ons voorgingen en van die naast ons gaan."

Er komt zoveel terug. Die kat uitgezonderd, is het elke keer "betalen". Ofwel uit vaderplicht, ofwel uit vaderlandse plicht, ofwel uit familiale plicht, uit plicht van staat of uit plicht voor de staat. (Of is dit hetzelfde?)

Tracht dus niet te ontsnappen. Maar doe uw plicht.

Niet ontduiken! Geen plichtsfraude!!

HET REKENINGNUMMER
737-4262090-50
van
Herman Meirhaeghe
A.Latourstraat 31
9218 Ledeberg-Gent

2

staat wagewijd voor U open en voor uw abonnementsbijdrage-1987
hetzij 250 Bf

Meer mag - min niet. Niet min - meer mag. Mag meer - min niet.
Zoek het zelf maar uit. Ik raak er niet meer wijs uit.

Giften van 1000 fr. en meer zijn NIET aftrekbaar van uw belastbaar
inkomen, maar worden door Trudeke toch in dank aanvaard. Iets min-
der mag natuurlijk ook, want : "alle baten helpen" zei het begijntje
en het roerde de pap met een stopnaald. En beter een luis in de pot,
zei de bedelaar, dan helemaal geen vet.
En ik ben zeker dat, eenmaal uw familiale plichten gekweten, ons
Meermin-Trudeke even boven water wipt om u te danken.

P.S. Alzo deed ik. Als dank zag ik 't meerminneke boven water wippen
en van 't verschot betaalde ik prompt tweemaal. Vader Jan.

.

In het Nieuwsblad van 6 en 7 september 1986 verscheen een interview
met uw stambewaarder (zie verder in dit blad) in verband met de publi-
catie van Het Liedboek van marktzanger Theophiel Vander Meersch. Een
paar maand eerder publiceerde ik in het zomernummer van "Oud Ruyssele-
de" -tijdschrift van de plaatselijke heemkundige kring- een beknopte
samenvatting van Vermeerschkes levensverhaal. In het kranteninterview
wordt o.m. gezegd dat het Liedboek eind december '86 zou verschijnen.
Dat had ik me inderdaad vast voorgenomen en ik was koortsachtig -zeg
dat wel!- bezig met het persklaar maken van de tekst, toen ziekte én
deze plannen én mijn inwendige mens saboteerde. 't Vallen van 't
blad? Acute schrijfkramp? Wat dan ook, de dokter nam me een aantal
weken uit circulatie, waardoor het onmogelijk werd om u "Vermeerschke"
als nieuwjaarscadeau nog te kunnen aanbieden. Een duidelijk geval
van heirkracht dus, zeer spijtig en zeer helaas. Ondertussen blaak ik
weer van werk- en andere lusten, doch de verloren tijd was niet meer
in te halen. Eerst en vooral moest ik ervoor zorgen dat dit Meermin-
neke op tijd en stond in uw brievenbus viel. En dan was er ook nog
"L'histoire de la famille Van Meirhaeghe, à vol d'oiseau" die ook al
in december moest klaar zijn. Deze brochure die "in vogelvlucht" de
geschiedenis van ons geslacht behandelt, is bestemd voor onze familie-
leden in Frankrijk. Het was geen kleinbier om 8 eeuwen Van Meirhaeghe
geschiedenis samen te ballen in een dertigtal bladzijden waarin toch
het essentiële moet gezegd worden. Het was daarenboven evenmin een
pretje om die vrij technische materie in feilloos Frans te vertalen.
Deze opdracht werd tot een goed einde gebracht en zoals u merkt ligt
ook dit 24° Meerminneke in uw armen. We hopen dat u ons de kans zult
geven om door te gaan. Uw financiële steun is voor ons de vertaling
van uw interesse en daaruit putten wij dan weer de broodnodige moti-
vatie om voort te werken aan "onze zaak" die ook "uw zaak" is.
1987 wordt alvast een druk jaar, waarin hopelijks veel gedrukt zal
worden. Eerste streefdoel is natuurlijk de publicatie van Vermeersch-
kes Liedboek. Maar ik kan u alvast ook verklappen dat we volop bezig
zijn met contacten te leggen met drukkers en uitgevers in verband met
het definitieve Van Meirhaeghe-familieboek. Uw dienaar Herman.

.

FRANCHOYS VAN MEERHAEGHE

deel 2 : duel met kromstaf en vlegel tussen een abt en een boer.

In Meermin-22 keken we over de schouder van Franchoy's Van Meerhaeghe mee hoe hij op 22 november 1590 zijn handtekening plaatste onder het kontrakt dat hem tot pachter van het kloosterhof van Walem maakte en dit voor een termijn van negen jaar. Het Hof van Walem, de belangrijkste hoeve van het dorp, het centrum en het kloppende hart van de gelijknamige heerlijkheid.

Franchoy's lijkt goed op weg om, met de levensavond in het verschiet, de top te bereiken. Hij zal echter een allesbehalve rustige oude dag tegemoet gaan...

In 1597 duikt plots ene Thomas Vander Craeyen op als nieuwe pachter van Walem. De overeenkomst die de abt met onze naamgenoot had afgesloten, werd dus twee jaar te vroeg opgezegd.

Tussen abt en pachter was een hele reeks geschillen gerezen die ressorteerden in evenzovele gerechtzaken en processen. In dit bijna niet te ontwarren kluwen van konflikten maken we ook kennis met Jan Vanden Dijcke, de baljuw van Walem. In die functie is hij de vertegenwoordiger van de abt en moet hij te Wortegem de belangen van de Gentse Sint-Pietersabdij verdedigen. Vooral met deze dorpsgenoot zal Franchoy's het aan de stok hebben en Vanden Dijcke zal geen kans laten voorbij gaan om diezelfde stok in boer Van Meerhaeghes karrewielen te steken.

Een eerste staaltje. Op 28 december 1598 verkoopt Martijne Vande Wiele aan Franchoy's Van Meerhaeghe een stuk land van vijf honderdlands "ligghende bij twatermeuleken te Walem, int midden van eenen bulck ghenaept den Hesselt". Franchoy's ondertekent de akte voluit en daarmee lijkt de verkoop een feit. Edoch... Een goeie maand later -op 9 februari 1599- zien we dat baljuw Jan Vanden Dijcke ditzelfde stuk land "vor hem zelve den coop vandien ghecalangiert ende vernadert heeft". Dit betekent dat hij zijn recht op vóórkoop wegens bloedverwantschap met de verkoopster liet gelden. Het was namelijk zo dat, volgens de toenmalige gebruiken, een derde de koop kon op-eisen als hij zijn verwantschap met de verkoper kon aantonen. Franchoy's vist dus achter het net. Hij wordt pas echt kwaad als hij merkt dat Vanden Dijcke hier slechts als stroman van de abt is opgetreden en niet voor eigen rekening handelde. Schrijft de baljuw niet zelf dat hij "bij laste van mijn Eerwaerde heere" deze koop "ghecalangiert" heeft en dat hij naderhand dit "landt afgaet ende inder eeuwicheyt verdeet tot profytte van deser Abdie"?

Van Meerhaeghe legt zich daar zomaar niet bij neer, beweert dat er geen sprake is van bloedverwantschap tussen Vanden Dijcke en Martijne Vande Wiele en besluit "te procederene in rechte".

Een uitspraak in dezen vonden we niet terug. In de boedelbeschrijving die na de dood van Franchoy's in 1606 werd opgesteld, is er nergens sprake van deze vijf honderdlands, zodat we veronderstellen dat de rechter hem geen gelijk gaf.

In de rekeningen en jaarlijkse onkostenstaten van baljuw en ontvanger Vanden Dijcke, vinden we talloze sporen van de juridische oorlog die tussen de abdij en Franchoy's Van Meerhaeghe heeft gewoed. Daar het om een vrij technische materie gaat, waaromtrent we bovendien slechts onvolledige informatie bezitten, gaan we er niet omstandig op in.

We beperken ons tot deze enkele losse citaten uit de baljuwrekeningen:

- rekening van het jaar 1599 :

"Ten drien diverssche reysen ghecommen binnen deser stede (van Gent) omme instructie te gheven tot stellen vande reprochen ende salvatien ende inventaris, inde zaken gaende voor schepenen van Walem, ter causen vande heerlijcke rente jehgens Franchoys Van Meerhaghe."

Vanden Dijcke heeft dus in 1599 drie trips naar Gent gemaakt in verband met de zaak Van Meerhaeghe en daarvoor rekent hij 12 pond parisis reisonkosten aan.

- rekening van het jaar 1600 :

"Bij laste van zijne Merwaerde, voor de voornoemde schepenen vervolcht een ander proces jehgens Franchoys Van Meerhaghe, ter causen van de callange van naerhede bij pacht vande pachtgoede te Walem, bij hem gedaen, dwelck aldaer oock bleven es in state om de procedueren gaende up requete te dier causen voor die van de Rade in Vlaenderen."

Franchoys blijkt dus in een tweede "bloedverwantschapsproces" omtrent de pachtrechten van Walem gewikkeld te zijn. Een rechtzaak die zelfs tot voor de Raad van Vlaenderen werd gebracht.

In datzelfde jaar 1600 heeft Vanden Dijcke, naar eigen zeggen en schrijven, op bevel van de abt, "vervolcht voor de schepenen van Walem zeker processe jehgens Franchoys Van Meerhaghe, ter causen vande differentie van de evenrente aldaer innecommende, van welck proces Franchoys betreck ghedaen heeft voor mijn heer vande Rade in Vlaenderen". Op 27 april 1600 levert de baljuw aan de abdij tien halsters ruwe evene of haver die hij "up protestatien ontfaen heeft van Franchoys Van Meerhaeghe".

De jaarlijkse "spendemaete evene" die op het goed van Walem geheven werd bedroeg tien halsters en onze stamvader was niet zonder meer bereid om die te leveren. Hij wordt voor de plaatselijke vierschaar gedaagd, maar gaat in beroep bij de Raad van Vlaenderen, de hoogste rechtsinstantie in het Graafschap, die te Gent zetelde.

In 1602 valt dan de definitieve uitspraak "up tdifferent van de spentevene" en Franchoys wordt veroordeeld tot de helft van de kosten, hetzij het aanzienlijk bedrag van 121 ponden. Het zal voor hem een bitterzoete troost geweest zijn toen de rechter de abt veroordeelde tot "dander helft" van de kosten.

Terwijl deze drie, vier processen aanhangig waren, was Franchoys ook nog in een vijfde zaak betrokken waarvan we het verloop op de voet zullen volgen.

In zijn rekening van het jaar 1600 noteert Jan Vanden Dijcke : "ontfaen (ontvangen) van Arent Vander Beke vanden haute (hout) bij Franchoys Van Meerhaeghe over twee jaeren afghesnoyt (afgesnoeid) van d'upgaende eecxkins (opgaande eikeboompjes) staende up tvierschaarvelt : 6 pond parisis."

Dit op het eerste gezicht onschuldig zinnetje verbergt echter een zoveelste vrij pijnlijke geschiedenis...

Op 27 januari 1600 geeft Jooris Zoete, de nieuwe abt van Sint-Pieters, bevel aan zijn officier Jan Vanden Hecke om Franchoys Van Meerhaeghe in zijn woning te "saisiren" of te arresteren en hem "zonder delay ofte vuytstel (stante pede) met den bequamsten middele dat doendelick werdt, tzij te wagen ofte te perde, naer Sente Pieters te brynghen", Franchoys wordt inderdaad gevankelijk meegevoerd en in de "vanghennesse" te Gent opgesloten om "justicie ende punitie te doen geschien".

Welke vreselijke misdaad had Franchoys dan wel op zijn kerfstok? In zijn akte van beschuldiging stelt Heer abt dat het verboden is "eenighe upgaende boomen staende up een anders grond, af te doen cappen ende vellen ende tsynen profyte tappliqueren (voor eigen profijt aan te wenden)".

Nu heeft oud-pachter Van Meerhaeghe volgens de abt, "zijnen pacht ghe-expireert zijnde (na het verlopen van zijn pacht) vuyt eene uprechte quaede affectie dat hij moet scheeden van dezelve pacht, belieft te vellen ende afcappen, zo gheduerende zijnen pacht als daernaer, een groot nomber van upgaende ende tronckeecken, sonder daerinne thebbene eenich recht, cause ofte redene".

Franchoys heeft dus, uit wraak omdat zijn pachtkontrakt was opgezegd, een aantal bomen die hij wellicht zelf geplant had, afgehakt en verkocht. Daardoor negeerde hij een bepaling uit zijn pachtkontrakt waar gestipuleerd werd dat hij niet mocht "commen ofte hauwen an eenighe upgaende boomen".

We kunnen ons moeilijk een precies idee vormen over de ernst van het delikt. Een feit is dat streng wordt opgetreden, ook tegenover de dorpsnotabelen. Zo werd Jan Van Heylbroeck, toen hij baljuw en ontvanger van Walem was, (1545) eveneens gevangen genomen nadat hij had "houdt ghecapt". Jan Van Heilbroeck was gehuwd met Jeanne Vande Woestijne, de tante van Franchoys' echtgenote. Het boomhakken zat blijkbaar in de familie...

De abt eist dat Franchoys voor de vierschaar zou gedaagd worden "in sijn lijnwade (hemd), blootsch hoofts, met een torse (kaars) onghebrant van vier ponden was in sijn handen, up beede zijn knien verclaren, hooghe ende overluit, daer hij tzelve ghedaen heeft met quaden cause (met kwaad opzet) ende dat hem tzelve leet is (dat het hem spijt) ende de torse alzo te draghen tusschen twee dienaeren in Onze Vrouwe kercke up dese heerlichede, die aldaer laetende ten dienste vanden Heleghen Sacramente". Daarbij moet hij een boete betalen van 10 pond, de "costen vande processe" betalen en de aangerichte boomschade vergoeden.

De abt eist dus dat Franchoys Van Meerhaeghe voor de dorpsrechtbank zou verschijnen, in zijn onderhemd, bloothoofds, met een kaars ven twee kilo in zijn handen, en dat hij op beide knieën luid en klaar zou bekennen dat hij dit alles met kwaad opzet heeft gedaan en dat het hem spijt. Vervolgens zou hij die kaars naar de kerk van Wortegem moeten dragen.

Hoe pijnlijk zou deze publieke vernedering niet zijn voor onze reeds bejaarde stamvader. Maar Franchoys laat niet over zich heenlopen. Er valt op de handelswijze van Heer Abt, juridisch gezien, een en ander aan te merken en Franchoys gaat in de tegenaanval. Hij doet beroep op zijn poortersrecht. Samen met de hoogbaljuw, burgemeester en schepenen van Oudenaarde, richt hij op 21 februari 1600 een schrijven aan de Raad van Vlaanderen. In deze brief zegt Franchoys "dat hij begheert voor hemlieden te rechte te staen en niet voor de schepenen bij den heer Proost ghestelt". Hij wil dus dat zijn zaak behandeld wordt voor een minder bevooroordeelde rechtbank. Het is duidelijk dat Franchoys te Wortegem niet op een fair proces kan rekenen, waar aanklager én rechter verenigd zijn in de éne persoon van de abt of diens vertegenwoordiger de baljuw, waarmee hij het al zo vaak aan de stok had. Vervolgens wordt betoogd dat Franchoys Van Meerhaeghe volgens de "criminele ordenantie niet vanghelick en es in zijnen persoon, zonder precedente informatie ende voorgaende acte van abandonemente".

Franchoys mocht dus niet aangehouden worden zonder voorafgaande informatie. Desondanks heeft officier Vanden Hecke, "sonder cause te verklaren", dus zonder nadere uitleg te verschaffen, de betichte "oudt man zijnde, ghepact ende ghevanghen ende ghebracht inde vanghenesse up Ste-Pieters al of hij eenen moordt ghedaen hadde, ter grooter schande ende injurie (onrecht) van voornoemde poorter ende zijne kinderen, die alle gheene redene noch oirzaecke geweten en hebben van zulck extraordinaire ende temeraire vanghen ende halen vute (uit de) voorschreven heerlichede ende prochieplaetse van zijne residentie".

Men stelt hier dus dat de abt op zijn minst voortvarend is tewerk gegaan en dat zijn maatregelen niet in verhouding stonden tot het vergrijp. Nochtans had Franchoys "instantelick (onmiddellijk) verzocht ende Gheïnsysteert" dat zijn poortersrecht gerespecteerd zou worden, wat evenmin gebeurde! Ook hier is de abt, volgens de verweerders, zijn boekje te buiten gegaan, daar Franchoys, als buitenpoorter van Oudenaarde onder de jurisdictie valt van de stad Oudenaarde, waar de abt niets in de pap te brokken heeft. In dit verband verwijzen ze naar een aantal artikelen uit de "Constitutie Carolyne" uit 1540 "vande stede van Audenaerde".

Tenslotte "supplieren zij oitmoedelick ende reverentelick (smeken zij ootmoedig en eerbiedig) dat Franchoys Van Meerhaeghe, huushoudende, wel ghestaet ende ghegoedt man in gronden van erfven, bestiaelen ende anderssindts, gheslaeckt (bevrijd) ofte gherenvoyeert te wordene up souffissanten zekere (borgtocht), midts dat tvanghen van Franchois notoirlick quaet gheschiet es, zonder eenich fundament ter werelt".

Met andere woorden vraagt men hier dat Franchoys, als gegoed burger, uit de gevangenis op borgtocht zou vrijgelaten worden, vermits hij zonder enige grond werd opgesloten.

Heeft Franchoys Van Meerhaeghe te Wortegem, ten aanschouwe van de goegemeente, de vernederende boetegang moeten doen? Werd hij op borgtocht vrijgelaten? Hoe het pleit uiteindelijk werd beslecht, konden we niet achterhalen.

Keren we nu, na al die gerechtelijke avonturen die Franchoys wel een aardige stuiver zullen gekost hebben, terug naar zijn privéleven. Hij verloor in 1597, toen hij het Hof van Walem verspeelde, niet alleen zijn ambitieuze levensdroom. In datzelfde jaar verliest hij ook nog zijn echtgenote, Willemijne Vande Woestijne.

De vier kinderen uit het tweede huwelijk erven van moederszijde meer dan vier hectaren eigendom te Petegem en te Wortegem.

Te Petegem : drie percelen van respectievelijk 13 honderdlands, een halve bunder en 6 honderdlands, gesitueerd "in tvriesvelt" met nog 4 honderdlands "mersch liggende up de scheldemeersch commende ande schelde".

Te Wortegem : "den langhen stieghele ontrent 12 honderdlands, liggende ter haustraten bij speelmans keer en 6 honderdlands up theyke".

Daarenboven erven zij vier hectaren die Franchoys en Willemijne tijdens hun huwelijk verworven hadden. De diverse percelen liggen te Wortegem "up betscautre anden groenen wich (groeneweg), up walem de cautre boven den cley, ter haustraten en delst en te Petegem bij Jans Vander Wostijnen leen".

De inventaris van het sterfhuis vermeldt verder nog aan onroerende goederen : "dwoenhuus (woonhuis) ende schuere up shauders hofstede liggende te poreyen, een cleen huuskin (klein huisje) staende ter haustraten en dovenbuer staende up tpachtgoed te Walem".

In gemeenschap met zijn oudste zoon Pieter -kind uit het eerste bezit Franchoys nog "dwoenhuus, schuere, waghenhuus, duufhuus (duivenkot), twee stallekens ende dovenbuer metten ovene, daer den hauder up woent, al tsaemen ghepresen 366 pond. Ieder van de vier kinderen uit het tweede bed krijgt de som van 808 pond toebedeeld. Vergelijken we deze twee laatste getallen, dan zien we dat elk kind een bedrag erft dat meer dan tweemaal de waarde van de ouderlijke hoeve vertegenwoordigt.

De boedelbeschrijving maakt ook gewag van een achttal leningen voor een totaal bedrag van 1296 ponden, waarvoor Franchoys jaarlijks 81 pond intrest moet betalen.

Franchoys bezat dus twee hofsteden, meer dan acht hectaren land en een klein huisje. In de vorige aflevering zagen we dat hij omstreeks 1570 -dertig jaar eerder dus- ook twee hoeven bezat en tien hectaren land. Hij is dus, materieel gezien, geëindigd zoals hij ooit begonnen was.

Tijdens zijn laatste bewogen levensjaren woont Franchoys in bij zijn oudste zoon Pieter Van Meerhaeghe. Hij is ongeveer zeventig jaar wanneer hij in 1606 uiteindelijk het koppige hoofd neerlegt. Zijn vijf erfgenamen, Pieter, Jan, Roegier, Judoca en Frans, erven ieder 472 ponden en 10 schellingen. Er was nog geld in kas, ook na al die geldverslindende processen. Meer dan geld genoeg om de veerman te betalen die hem zou overvaren naar de eeuwigheid waar hij, samen met de abt van Sint-Pieters, tot in lengte van tijden mocht lepelen uit dezelfde schotel rijstpap...

Herman Meirhaeghe

'k zie ze vliegen

De Hr. Paul De Schuyter uit Kanegem stuurde ons indertijd een uittreksel toe uit het boek dat de Hr. Vande Wiele schreef over Zwevezele. Het bewuste fragment handelt over Victor De Jonckheere die ooit de allereerste gebreveteerde Westvlaamse vliegenier was. We citeren :

In 1903 maakten de gebroeders Wright in de Verenigde Staten als eersten een geslaagde vlucht met hun vliegende zeepkist. In 1909 zag Jan Olieslagers, mecanicien, wielrenner en motorrenner, voor het eerst een vliegtuig nabij Parijs. Hij meldde zich onmiddellijk als leerling van de vliegschool aldaar. In september 1909 nam hij reeds deel aan een vliegdemostratie te Antwerpen en in 1910 richtte hij een vliegschool op te Sint-Job-in-'t Goor. Een van zijn eerste leerlingen was Victor De Jonckheere uit Zwevezele die te Antwerpen een demonstratie had bijgewoond. De Jonckheere behaalde als eerste Westvlaming een vliegbrevet en maakte op 15 april 1911 reeds twee solo-vluchten. Hij pachtte te Zwevezele een stuk land dat hij als oefenterrein gebruikte. Zijn vliegtuig, een ééndekker Blériot, kocht hij van Jan Olieslagers. De krat had een motor van 50 PK en haalde een snelheid van 95 km per uur.

Op vrijdag 15 september 1911 gaf hij een demonstratie te Zwevezele. De toeschouwers stonden op een veilige afstand tegen een haag. Er was nu eenmaal geen betonnen landingsbaan en de smalle fietswielen stuurden het waggelende vliegtuig in de richting van de haag. Toen het een meter van de grond was, kwam het in de haag terecht en raakte twee vrouwen. Een van hen, Leonie Meeuws, overleed aan de verwondingen. Het toestel werd hersteld en een paar weken later werd een nieuwe poging gedaan.

De Jonckheere vloog in 9 minuten naar Beernem, waar hij in oktober aan een volgende demonstratie deelnam.

Victor De Jonckheere werd te Zwevezele geboren in 1868 als zoon van Jan en Barbara-Theresia Pattijn. Hij had verkering met Ovidia Maria Denaeghel, die te Zwevezele geboren werd als dochter van Karel Denaeghel en Leonie-Mrie Meirhaeghe. Halfmaart 1896 besloot het koppel naar Amerika te vertrekken. Ze gingen eerst in Engeland aan wal waar ze te Dover huwden op 25 maart 1896. Eenmaal in de USA vestigden ze zich te Superior, waar op 17 oktober 1896 hun dochttertje Jeanette geboren werd. Eind 1904 waren ze terug in Zwevezele en in 1905 verhuisden ze naar Uitkerke. Victor had wellicht in de States de broedmachine leren kennen en hij zette een dergelijke handel op. In mei 1912 trok hij weer naar Amerika, waar hij ook aan vliegtuigmeetings deelnam. Zijn vrouw reisde hem op 3 april 1913 achterna. In februari 1921 keerde De Jonckheere terug naar België om zich te Mechelen te vestigen. Zijn vrouw was in Amerika overleden.

Zijn schoonmoeder, Leonie-Marie Meirhaeghe, werd te Tielt geboren op 21 oktober 1840, als dochter van Bernard Meirhaeghe uit Kanegem en Virginie Dedecker. Zij huwde met Karel of Charles-Louis Denaeghel te Zwevezele op 23 november 1864 en overleed aldaar op 11 juli 1925. Leonie-Marie was de zuster van Henri Meerhaeghe, de stamvader van de tak-Ingelmunster. Voor meer informatie : zie ook Meermin-5, pag.8.

Omtrent Vermeerschke

In Het Nieuwsblad van 6 september 1986 verscheen onder de titel "Herman Meirhaeghe vereeuwigd marktzanger Fielke Vermeersch", onderstaand interview met uw stambewaarder.

Ruiselede. Zestig jaar geleden overleed in Kanegem Theophiel Vander Meersch, Fielke Vermeersch, zoals de meesten hem noemden, was een bekende volkstroubadour die vanop een stoel honderden liedjes over de marktplaats zong. Op bekende melodien verzong hij een meestal amusante tot soms sarkastische tekst. Fielke Vermeersch was een kleurrijk figuur die echter stilaan naar het rijk der vage schimmen verhuist. Daarom besloot Herman Meirhaeghe samen met vader Jan uit Ingelmunster het levenswerk van Theophiel Vander Meersch in boekvorm uit te brengen. Eind december wordt het boek in eigen beheer uitgegeven.

Herman Meirhaeghe werd in Oostrozebeke geboren, maar woont nu al veertien jaar met z'n vrouw Gerda Scherpereel en zonen Balder en Arent in het Gentse. De stamboom van de familie bindt hem evenwel nog heel sterk aan zijn geboortestreek en zowel in Oostrozebeke als in Tielt en Kanegem heeft hij familie wonen. "Overigens", begint Herman, "met die stamboom is het allemaal begonnen. Samen met m'n vader Jan hou ik me al tien jaar zoet met het opsporen van al onze voorouders. Het werd een passie, een manie zelfs en tot op heden raakten we tot aan het jaar 1200. Daarbij nam ik bergen archiefmateriaal door en je ontdekt steeds nieuwe dingen over je bloedeigen familie. Je raakt geboeid door de personen zelf en je wil er iets meer over vernemen. 95% van onze voorouders waren echter doodsimpele mensen, die vaak niet konden lezen of schrijven en nooit over de schreef stapten die de pastoor en de baljuw trok. Een uitzondering was echter Theophiel Vander Meersch. Die stak boven de rest uit. Je bijt je daarin vast en zonder je het weet sprokkel je een compleet boek bijeen..."

Theophiel Vander Meersch was de overgrootvader van Herman Meirhaeghe. Dichte familie dus en een reden te meer om de geheimzinnige puzzel van deze kleurrijke troubadour in elkaar te passen. "We zijn begonnen met het verzamelen van feiten. Uittreksels uit de burgerlijke stand leerden ons waar hij werd geboren, hoeveel kinderen hij had, waar hij had gewoond, waar en wanneer hij stierf. Zo stelden we stukje bij beetje de identiteitskaart van Fielke Vermeersch weer samen. Voorts waren er de "vliegende blaadjes" met zijn liedjes, de anekdotes die mijn grootmoeder (zijn dochter) en ooms en tantes ons vertelden. Vader Jan trok ook met de cassetterecorder naar Ruiselede om getuigenissen op te nemen. Al deze losse feiten hebben we verzameld en gebundeld. Zijn verhaal is eigenlijk mijn verhaal geworden."

Gaandeweg ervoer Herman dat hij tevens met een gevoelige materie bezig was. Familieleden werden nieuwsgierig. Wat bang ook. Zou hij de familienaam niet in diskrediet brengen? Er zijn veel gevoelige tenen en daarom probeer ik het verhaal van Fielke Vermeersch met een saus van relativerende humor te overgieten.

De hoofdintentie van het boek is het bundelen van zoveel mogelijk liedjesteksten die Fielke ooit schreef. Veel ging echter verloren, zodat slechts dertig volledige liedjes in het boek kunnen worden opgenomen. Daarnaast zijn er heel wat fragmenten, zoals het scherpe vers ter verwelkoming van de nieuwe Kanegemse pastoor, nadat zijn voorganger Le Maître in de vijver van de pastorie was verdronken :

mijnheer de paster, welgekomen
den anderen heeft hem doodgezwommen
maar tegen alle ongeval
zet een tuin rond uwe wal!

Het boek over Fielke Vermeersch zal uit een vijftal delen bestaan. Vooreerst maakt Herman Meirhaeghe een genealogische schets om een idee te krijgen uit welk milieu Theophiel stamde. Het tweede deel situeert dan de sociale afkomst in de tijd en in het derde deel gaat Herman nader in op Theophiel Vander Meersch zelf. Hij tekent zijn identiteit. Aan de hand van anekdotes en liedjes probeert hij zicht te krijgen op de persoonlijkheid van Fielke Vermeersch. "Dat is natuurlijk interpretatie en ooit heb ik eraan gedacht zijn handschrift door een grafoloog te laten onderzoeken." Ten slotte geeft het vijfde deel een overzicht van de nog bewaarde liedjes.

Fielke Vermeersch was alleszins een kurieus ventje. Hij bezong zelden eigen zielerorselen, maar had het veeleer op humoristische tot soms scherpe wijze -hij werd er ooit voor in de bak gedraaid- over de kleine gebeurtenissen in de eigen streek. Zo maakte hij simpelweg een liedje toen in Ruiselede de radiotorens werden opgericht : "De Babbeltorrens van St.-Pietersveld". Hij bezong geen vreselijke rampen zoals de meeste troubadours dat deden. Het enige tragische thema waarover hij zong, was de oorlog. Fielke was een marktzanger, geen straatzanger. Hij zorgde voor entertainment en het verspreiden van het nieuws. Ik heb gepoogd een schets te maken van het levensliedje dat Vermeerschke op zijn eigen wijze, eigenwijs heeft gezongen... (GDK).

Totdaar de neerslag van dit interview dat in feite een lange monoloog van mijnentwege was. Op een aantal onnauwkeurigheden na, kunnen we het in grote lijnen eens zijn met wat de reporter ervan gemaakt heeft. Zoals al eerder gezegd, is de publicatie van dit boek wegens onvoorzien omstandigheden uitgesteld. Dit wordt zeker iets voor 1987.

ik neem de pen ter hand

- Een late vakantiegroet : Van Raymond en Rita Van Meirhaeghe - Van Muylder uit Boechout ontvingen we een ansichtkaartje uit Bad-Kohlgrub (West-Duitsland) met vakantiegroeten aan "alle stamgenoten". Waarvan akte dus.

- In de loop van het laatste kwartaal ontvingen we een schrijven van de Hr. en Mevr. Georges Van Wettere en Christiane Van Meirhaeghe uit Meilegem-Zwalm, met heel wat stamboom informatie omtrent de ouders en grootouders van Christiane Van Meirhaeghe, voornoemd :

Haar grootouders -Petrus Van Meirhaeghe x Melanie De Clercq- hadden zes kinderen :

1. Elodie Van Meirhaeghe x Oscar Vander Straeten
2. Celine Van Meirhaeghe x August Lammens
3. Maria Van Meirhaeghe x Victor Van Driessche
4. Emiel Van Meirhaeghe x Elodie Ghys
5. Evarist Van Meirhaeghe x Emma Coolzaad
6. Remi Van Meirhaeghe x Zulma De Clercq

Haar ouders -Remi Van Meirhaeghe x Zulma De Clercq- hadden negen kinderen, :allen te Asper geboren tussen 1913 en 1934 :

1. Maurice Van Meirhaeghe
2. Marguerite Van Meirhaeghe x Medard De Keuckeleire
3. Albert Van Meirhaeghe
4. Michel Van Meirhaeghe x Rachel Onderbeke
5. Albert Van Meirhaeghe
6. Robert Van Meirhaeghe x Julia Verhoye
7. Juliette Van Meirhaeghe x Roger Verhoye
8. Gaston Van Meirhaeghe
9. Christiane Van Meirhaeghe x Georges Van Wettere

Kan iemand ons de adressen bezorgen van al deze mensen en/of hun nakomelingen. Ook rouwbrieven en doodzantjes zijn welkom. Graag meer gegevens over Petrus Van Meirhaeghe (x Melanie Declercq). Waar werd hij geboren? Wie waren zijn ouders? Waar werden zijn kinderen geboren? Met deze extra-informatie zullen we zeker deze tak op onze boom kunnen enten.

- Bij brief van 5 oktober 1986 stuurde Francis Meirhaeghe-Sorgeloose uit Gent ons een aantal gegevens omtrent zijn voorouders. We hadden ons al vaak afgevraagd wie deze naamgenoot en meermin-abonnee kon zijn. Zoals alle "Meirhaeghes-zonder-Van" zou hij, logischerwijze, tot de Kanegemse tak moeten behoren. Tussen onze Kanegemse gegevens vonden we echter nergens zijn naam, noch die van zijn voorouders terug... Hieronder drukken we zijn stamlijn af, in de hoop dat iemand van onze lezers ergens licht in de duisternis ziet schijnen :

I. Charles-Louis Meirhaeghe, overgrootvader van Francis.
geboren te Vorselare-Leuven, vermoedelijk omstreeks 1860-70.
gehuwd met Pauline Algoet.
zij hadden één zoon :

II. Jean-Constant Meirhaeghe, grootvader van Francis
geboren te Verviers op 17 maart 1892
gehuwd te Le Havre op 13 december 1918 met Odette Lecomte
overleden te Moeskroen op 12 maart 1978
zij hadden twee zonen :

III.A. André-Theophile Meirhaeghe, vader van Francis
geboren te Moeskroen op 10 oktober 1923
gehuwd te Celles op 23 juli 1949 met Julienne Bauters uit Eine.
huidig adres : rue du Petit Courtrai 35-7700 Mouscron.

B. Jean-Lucien Meirhaeghe
geboren te Moeskroen op 10 februari 1928
gehuwd te San Francisco-USA met Magdalena Neu (?), een Roemeense.
huidig adres : John Meirhaeghe, 24 South Palomar Drive,
Redwood City CA - 94062 USA.

Wie weet ons iets meer te vertellen over Charles-Louis Meirhaeghe (I)? Zijn geboorte- en huwelijksakte zullen zeker genoeg informatie bevatten om hem te kunnen identificeren. We raden de briefschrijver aan om de registers van de burgerlijke stand van Vorselare te raadplegen. We zijn ervan overtuigd dat we U op onze boom kunnen enten van zodra u de naam van uw betovergrootvader kent. Het intrigeert ons ten zeerste om te weten waar deze "Van-loze" Meirhaeghes vandaan komen. Zouden ze toch tot de tak-Kanegem behoren? Of zouden ze eerder uit het Waregemse stammen, waar de familienaam Algoet vrij frekwent voorkomt. Wij doen ons best, doet u de rest?

Gelezen in de krant : De Gentenaar van 3 november 1986 :

"Brand in Doe-het-zelfcenter. 15 miljoen frank schade. Dentergem-Markegem. Een hevige brand in het Doe-het-zelf center Van Meerhaeghe aan de Tieltstraat 25 te Markegem-Dentergem, heeft voor ruim 15 miljoen frank schade aangericht. De brandweer van Tielt kon ondanks de te lage waterdruk op de stadsleiding een gedeelte van de winkelruimte en de burelen vrijwaren. Van Meerhaeghe hoorde vrijdagavond omstreeks 21 uur in zijn woning een hevige knal. Hij snelde naar de magazijnen, bemerkte dat de ruimte gevuld was met vlammen en rook en alarmeerde de brandweer van Tielt. Toen de spuitgasten ter plaatse kwamen, sloegen de vlammen reeds meters hoog door het dak. Hoewel de waterdruk erg laag was, kon de brandweer toch beletten dat het vuur uitbreiding nam naar de winkelruimte. In de magazijnen en stapelruimte stonden tien bestelwagens en een montagewagen, die alle verloren gingen, samen met een grote voorraad sanitair, materiaal voor verwarmingsinstallaties en allerhande doe-het-zelf materialen. Uit het eerste onderzoek van een branddeskundige bleek dat de brand vermoedelijk ontstaan is in een van de bestelwagens. Wat daarvan de preciese oorzaak is kon nog niet achterhaald worden. Twee jaar geleden werd het bedrijf, waar thans circa 25 personen tewerkgesteld zijn, ook al geteisterd door brand. Toen bedroeg de schade 5 miljoen frank en was de oorzaak kortsluiting. Volgens de eigenaar heeft het bedrijf bestellingsorders voor ongeveer 25 miljoen frank. Men zal zo vlug mogelijk opnieuw starten, eventueel tijdelijk in een andere loods of magazijn. (NT)"

Gelezen in de krant : Het Nieuwsblad van 16 oktober 1986 :

"Blijkbaar geïnspireerd door het lied 'Nader tot U mijn God' hebben ze in de V.S. plannen om de as van overledenen 3000 km in de ruimte te schieten waar ze voor eeuwig blijven ronddraaien. De kegel met de as zal een reflekterende neus hebben zodat de achtergebleven familieleden en vrienden hun dierbare overledenen bij tijd en wijle aan het firmament kunnen zien verschijnen. De Amerikaanse regering noemt de idee van de ruimtelijke begraving een creatief antwoord op de vraag van de president om het commercieel gebruik van de ruimte aan te moedigen. De asse van iedere passagier wordt geconcentreerd

tot de grootte van een Liebig-blokje en verzegeld in een kleine met goud belegde kapsule waarop de identiteit, nummer van sociale zekerheid en een symbool voor de godsdienst staat vermeld. Voor monogram en andere opties moet extra worden betaald. Een buitenaardse begrafenis hoeft niet duurder te zijn dan een konventionele : een goeie 100.000 fr. voor een plaatsje in de ruimtecapsule waar de overledene met duizenden anderen een plaatsje krijgt. Voor later zijn er plannen om de kapsule wel 35.000 km ver te sturen en daar de blokjes met asse in de ruimte uit te strooien. Deze ruimtebegrafenis blijft niet gereserveerd tot de gekremerden : ook hele lichamen zullen in de toekomst een plaats krijgen in de ruimte maar de prijs is dan wel exorbitant : een half miljoen frank is niet niks." Hoe kan het anders of dit idee komt uit de USA, het land der dulle dollars, waar men nooit om slechte smaak verlegen zit. Zie je het al gebeuren, lezer, hoe onze nakomelingen het dorpskerkhof ombouwen tot een lanceerbasis. Na de rouwdienst begeven ze zich allen daarheen en scharen zich rond de raket waarin de aflijvige wordt bijgezet. De naaste naastbestaande mag dan het vuur aan de lont steken of op het knopje drukken. Op Allerzielen kunnen ze de overledene jaarlijks een pot krysanten achternaschieten. Stel je voor. Denkt de kleinzoon tijdens zijn avondwandeling, starend naar de hemel, terwijl zijn hond een plasje doet : tiens, daar vliegt grootvader voorbij. Neen, laat mij maar rusten in der vaderen grond.

.

Over het Van Meirhaegheboek

Een oktoberzondag-nanoen. We soezen een beetje in onze luie zetel, mijn vrouw en ik. Dat is goed, zegt men, voor derdeleeftijdens. We dromen plannen voor straks, na ons digestiefke. Ook dat is goed. Nog plannen maken is nog jong zijn. Nog toekomst zien, ook al hebben we al hier pijn... en hier... en daar... en in mijn rug zegt mijn vrouw... en in mijne knie... en in mijn schouder en een beetje in mijn één been... en in mijn ander.

Dus gaan wij van de zon genieten en wandelen in Wortegem en omstreken. Het is er schoon en goed en rustig, en over de wandelpaden ligt er voor ons wat nostalgie, het heimwee in de tijd, terugverlangend naar wat ooit is geweest. Het oerverlangen van elke mens naar zijn geboortegrond of naar zijn oorsprong.

Niet dat we zo romantisch geworden zijn of sentimenteel met het ouder worden, alhoewel een vleugje romantiek en een scheutje sentiment als het zout zijn die ons de droom van het leven beter laten smaken.

Neen, dat wel niet, maar de Wortegemse regio is ons zo eigen geworden. Zo leven wij er in mee omdat dat woord hier in huis hangt en aan de wand kleeft en in de vele gesprekken over onze stamboom en over ons verleden steeds naar voor komt. Ik betrap er mezelf op hoe vaak onze zondagse wandelingen de wegwijzers naar Wortegem volgen.

Zovele dingen uit het verleden komen weer levendig tot ons spreken.

Aan de Oude Stokerij, tussen Waregem en Wortegem, begint het verleden al. Links het Hector Plancquaertpad dat zich doorheen de heilige rust van Wortegem slingert. Plancquaert, langs moederszijde een Van Meirhaeghezone. Rechts de Tsammelstraat die we volgen tot voorbij de Tsammelsvijver en het Tsammelshof. In 1485 komt Tsammels in onze familiegeschiedenis voor : Lauwereins Tsammels, zoon van Joes en Cateline Vande Woestijne, trouwt met Fransoise Van Meirhaeghe. En in 1535 huwt ons stamvader Roegier Van Meirhaeghe met Joozijne Tsammels, dochter van Neerlin.

We komen terug in de Waregemstraat en volgen rechts tot aan de kerk. Het kerkhof is vernieuwd. Vroeger lag het rond de kerk. Vroeger was de kerk het hart van het dorp en het kerkhof het hart van het leven. Jammer dat de vele zerken en ingemetselde grafstenen verdwenen zijn in de loop der laatste jaren. Want dat alleen al is ware geschiedenis.

Ik beschrijf u geen verdere reisweg meer. Later misschien wel eens, in een waarachtige "Meirhaeghe-route". Toch wil ik nog met u Walem bezoeken - de heerlijke boerderij - de Heerlijkheid Walem.

Via de Kleistraat passeer ik : "Den ouden Cley". Ik lees bij Herman : "In 1560 vestigt zich hier Franchoys Van Meirhaeghe, up sijn stede bij den Cley, met de oostzijde aan de Cleystraete". Wij kunnen het zó op de kaart situeren. Ik lees verder nog : "De hofstede en herberg Den Cley wordt uitgebaat door Pieter Vanden Dorpe", maar ik lees eveneens hoe Vanden Dorpe verbiedt aan Van Meirhaeghe : "te ridene ofte voerne deur zekere dreve of voetwigh ligghende up de oostzijde van de voornoemde hoers hofstede ghenaeft Den Cley het en ware alleen delic in den oust omme de vruchten te verschuerne."

Ik zie het voor mijn ogen gebeuren. Vanden Dorpe komt Den Ouden Cley buitengestormd met een kruik bier onder zijn arm en een beetje door de neuze om zich moed in te pompen en hij briest en tiert : "Ha, Van Meirhaeghe, 't is de laatste keer dat ik u zeg dat het de laatste keer is dat ik u zeg dat ge met uwe knol op drie poten en uw kramiekerige karre van mijne "slag" moet blijven. Mijne "los" is voor mij alleen, daarbij nog roepende vele andere godslasterende verwenschingen ende injuriën.

Het antwoord van boer Van Meirhaeghe beschrijf ik niet. Ik weet zo ongeveer van mezelf hoe ik zelf zou antwoorden en daartussen zitten enkele woorden niet bestemd voor al te tere oren.

Maar volgens de schrifturen van Herman was Franchoys ongeveer ook van deze mening. Ik citeer : "Van Meirhaeghe komt in oppositien (sic) jegens 't vornoemde verbot", want hij verklaart voor de schepenbank : "dat hij ende sijn veursaeten waren in goede ende deugdelyke possessie van over 40 jaer ende tijts meer, te passerne met waghene ende ploughen deur de vornoemde dreve omme te labeuren, messen, hemlieden lant ligghend up Walem cautere ende de vrughten daer up ghewassen tuus te voerne tallen tide alst hemlieden beliefd" (O wonderzoete Vlaeamse taal). En Franchoys kreeg voor de schepenbank gelijk.

Dit is een snuifje van de kleine geschiedenis zoals ze overal en telkens weer opnieuw ten eeuwigen dage geschreven wordt.

Later, veel later zijn de Vanden Dorpes en de Van Meirhaeghes weer vrienden geworden, toen hun respectieve kinderen een andere "wich" vonden om de paden der liefde te betreden. Ik meende rond Den Ouden Cley nog sporen te zien van twee gearmde pinteletters die mekaar naar huis leidden. Of was het spiritistisch bedrog? Chi lo sa? Die oude vete uit 1560 werd in 1978 in nieuwe vriendschap herzegeld toen de Heer Frantz Van Dorpe en Herman Meirhaeghe, na jaren wijze studie, herontdekten hoe ze als takken en twijgen in dezelfde boom verstrengeld waren.

De Kleistraat leidt ons tot bij Walem. Links in de diepte ligt de Walemse beek waar ooit de watermolen van Walem klaterend draaide. Een beetje verderop komen wij aan "Het Hof van Walem". Hoe majestatisch en rustig ligt dit historisch prachtig gesloten hoevecomplex in de oktoberzon. Het ademt rust en dominantie!

Het goed was ooit eigendom van de Sint-Pietersabdij van Gent. De aanblik alleen van die machtige-mooie hoeve, waar ooit onze voorvader Franchoys als pachter regeerde, doet me rillen. Het is nog altijd een oogstrelend verzorgd bedrijf. Het ligt daar op de hoogte van "Walemcautere" als een droom. Ooit heb ik er met de bedrijfsleider gesproken die me op plan aanwees hoe de Meirhaegestraat bijna als een omstrengeling rondom Walem draaide; en hoe de hoger gelegen kouter in de ondergrond, op geringe diepte bestaat uit grote keien. "Bevrozen aarde" zei hij me.

In de vijver waarin het woonhuis spiegelt, roeien rustig de eendjes die zich op hun beurt spiegelen in de blauwe lucht onder hen en ondersteboven willen ze misschien de herfstzon kussen of flirten, wie weet, met Gertrudeke onze Meermin die eeuwen geleden misschien in deze wateren rondzwom.

Als de eendjes opeens met klepperende bovenwaterslagen en alarmerend wegstoven (!) schrikken we ons een bult. Vlak voor ons : het schoonste meisje van Vlaanderen, gekleed in een al te sober ni-ninietje. 't Is dus toch waar van dat Meerminneke! Ik groet haar blozend, een beetje beschaamd weg. Ik ben nog een voorconciliaans produkt, en kijk tersluiks naar mijn vrouw of die ook ziet wat ik zie. Dat is dus Gertrudeke waar onzen Herman vader en peter van is. 't Is nog zo mis niet, Herman, zeker zo mis niet.

" 'k Heb u hier al meer gezien" zegt ze, "ne Jan uit de 25° generatie en Andrea uw vrouw besmet tot in de derde graad van Stamboomitis en Herman en Gerda en Balder en Arent -genealogitis- ongeneesbaar ook. Ik ben blij met dat bezoek want het laat me toe om u een vraagske te stellen.

Ik natuurlijk mijne plastron recht, kwestie van een goed figuur te slaan : "Ja mijn lief kind" (hoort ge me komen... als een echte vader) "Wat wilde gij weten?" En zij met een felle vissestaartslag in het water (Oei, denk ik, 't is jammer van haren onderkant) : "Hoe zit dat met mijnen boek? Den boek van alle Van Meirhaeghes en Van-loze Meirhaeghen en andere diergelijke?" vraagt zij.

"Uwen boek, Trudeke" en ik wil er mij met een kwinkslag vanaf maken, "Wij vinden geen enkelen drukker die de kaft in reliëf kan drukken", riskeer ik.

"Jamaar neen hé manneke", hijgt ze en ze streelt een boel puitegrei uit haar haren, "Ge moet er niet mee lachen. Ik lach er ook niet mee. Daarbij, ge staat hier voor de voedstermoeder van heel uw geslacht, op de voorvaderlijke grond; op de plaats waar God de Van Meirhaeghes schiep en verhief uit de massa en uit de "naam-"loosheid, er valt hier niet te lachen."

"Zertruud", zeg ik plechtig, "ten eerste g'hebt gij schoon klappen en ten tweede ook. Zo nen boek is geen pap roeren of een diepgevroren ei weer doen herleven. We konden er ons goedkoop vanaf gemaakt hebben en nen telefoonboek gepubliceerd hebben met namen, namen en nog namen. Maar uw en onze familiegeschiedenis is zo levend, zo levendig, zo echt, dat het zonde zou zijn met een onvoltooid werk bij de geachte lezer aan te komen. Zelfs wat meer is, voor de Meirhaeghen alleen is alles zo na in kannen en kruiken. Zoals ge ook zult gelezen hebben in ons blad met uw naam, zijn de Meirhaeghen in de minderheid, en die minderheid is dan nog gesplitst in Vlaams-Frans en Engels. Zouden die Happaerts en Appaerts die in Nokere in onze familie stapten er voor iets tussenzitten?"

Ik weet het wel. Eens toch moeten wij eindigen met zoeken en beginnen met boeken. Maar gij weet ook Trudeke, voor zo nen boek moet ge met velen zijn. Wij zullen uwe foto op de kaft laten drukken, in kleur,

Bekoor gij honderden belangstellenden die uwen boek willen kopen. Windt hen op in hun wildste dromen, want voor zo nen boek moeten we met velen zijn.

" 't Is goed", knikt Gertrude, "en 'k ben weer weg zie." " 'k Weet het nu. Saluut, ik zal mijn best doen." "Wij zijn ook weg", zegt mijn vrouw. "Ge staat daar nu allang genoeg te dromen." Ik knik en met een droge keel zakken we af naar Nokere. We wandelen even rond de kerk. Achter de kerk is een grafsteen ingemetseld. In de dalende zon kan ik niet goed de namen en de jaartallen ontcijferen. Zeker is. Dat zie ik duidelijk. Hier ligt ook een van mijn of uw voorvaderen. Ik kom later terug.

Onder de grote boom voor het Oud Gemeentehuis droom ik een laatste groet aan alle Van Meirhaeghes van toen en nu.

Wij volgen tot op de Kruishoutemsesteenweg en slaan rechts in terug naar Wortegem toe. Een beetje verder links is de Meirhaegstraat. Daar is niet één huis. Rechts van de Meirhaegstraat zie ik wat dieper een boerderij en links schone landerijen. En wetend dat ik hier ontsproten ben in het brein van God zie ik hier plots honderden Meirhaeghes oprijzen in de dalende schemering. Ik hoor hunne kinderen ravotten in het moerassig land van de Merhage en zie de boeren Van Meirhaeghe. Ze ploegen voort.

Ik zit stillekens naast mijn vrouw in de wagen. "Ook familiegeschiedenis kan mooi zijn", zegt zij. Dit was een schone dag.

Wij rijden naar huis. Wij zijn zelf al een stukske geschiedenis. Want ik hoor mijn zoon soms vertellen aan zijn zoontjes : "In opa's en in oma's tijd..."

Trudeke, dat boek komt er. Wait and see! (Jan Meirhaeghe)

.

Nieuwjaarsfeest- en wensen

Op zaterdag 3 januari 1987 om 14u30 stipt "in den Tap" te Kanegem, zetten de afstammelingen van August Meirhaeghe en Maria Estella Vandermeersch, naar jaarlijkse en aloude gewoonte samen het Nieuwe Jaar 1987 in.

Aan de koffietafel worden de goede wensen uitgewisseld. De tien kinderen die ooit bij Vader en Moeder hun nieuwjaarsbriefje kwamen aflezen zijn ieder jaar blijven samenkomen. De tien zijn er met te trouwen twintig geworden en hebben blijkbaar de tafels van vermenigvuldiging goed geleerd... en na al die jaren zouden er, als ik me niet vergis, nu ongeveer 125 moeten zijn. Kinders, kleinkinders en achterkleinkinders. Aan dit uniek feest en deze enige familiale bijeenkomst mag zeker niemand ontbreken. Vader en moeder zullen glimlachend over de ganse bende kijken en zeggen tegen Sint Niklaas : "Kijk, die beneden daar zijn allemaal van ons" en tegen ons : "Voortdoen gasten en aaneenhouden als het brood van goedbewerkte deeg".

Let wel! Niet te laat komen! Om 14u30! Dus stiptheid ordewoord en troef. En er bij zijn. 't Is dat wat telt!

Het feest is een realisatie Carlos-Marijke en Bruno-Martien.

Naam en aantal telefonisch opgeven, vóór Kerstdag bij :

Tante Andrea : tel. 051.68.91.53

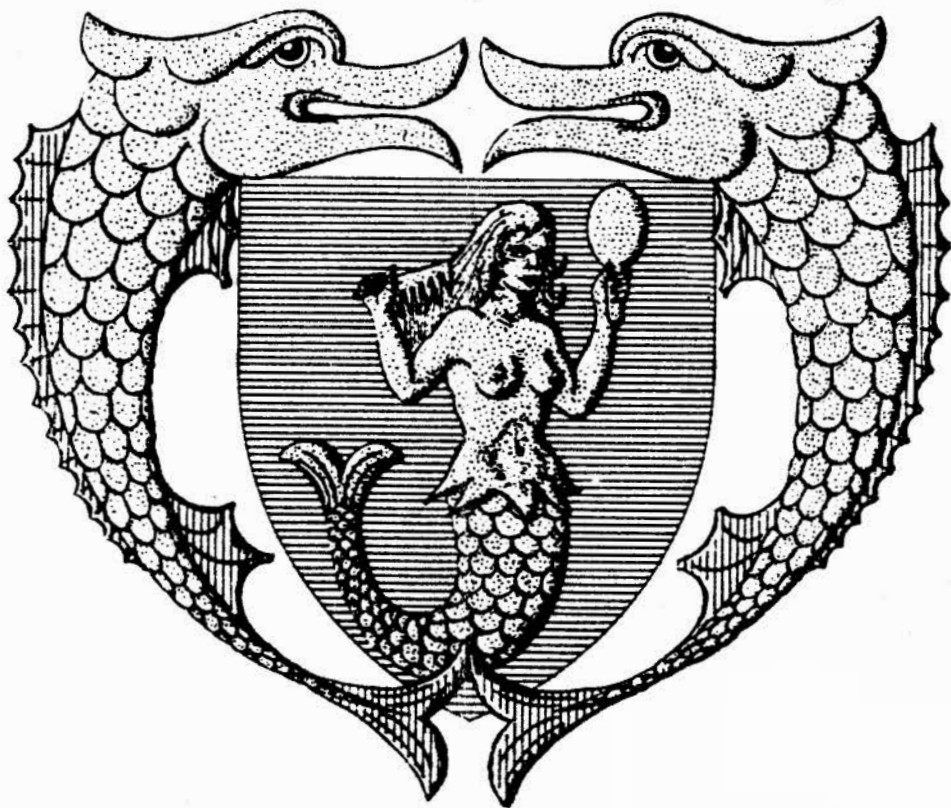
Nonkel Albert: tel. 051.40.19.88

Tenslotte, aan al onze lezers : een vredige kerst en voorspoedig jaar.

D O O D Z A N T J E S

- Lievens Bertha dochter van Henri en Meerhaeghe Rosalie
° Tielt 21.6.1884 + Ruiselede 13.12.1962
- Mestdagh Zulma Maria echtg. Meirhaeghe Cyriel
° Ruiselede 9.7.1884 + Ruiselede 15.3.1955
- Meirhaeghe Cyriel, zoon van Bernard en Lambrecht Marie
° Tielt 5.9.1884 + Kachtem 6.12.1936
- Meirhaeghe Cyriela echtg. Claeys Camiel
° Kanegem 1.12.1884 + Deinze 3.1.1979
- Meerhaeghe Alfons echtg. Degraeve Maria
° Ingelmunster 2.12.1885 + Heule 29.1.1957
- Denewet Cyriel echtg. Meirhaeghe Margarite
° Kanegem 29.12.1885 + Kanegem 24.9.1963
- Meirhaeghe Zulma wed. Van Parijs Jules
° Kanegem 31.1.1886 + Kanegem 12.2.1964
- Meirhaeghe August echtg. Vandermeersch Estella-Maria
° Kanegem 9.2.1887 + Kanegem 25.5.1949
- Vandermeersch Estella-Maria wed. Meirhaeghe August
° Ruiselede 7.6.1887 + Tielt 5.11.1978
- Neyrinck Emiel, zoon van Francies en Meirhaeghe Nathalie
° Grammene 7.7.1887 + Ruiselede 6.11.1902
- Baudoncq Modest echtg. Meirhaeghe Clara
° Gottem 15.2.1887 + Gottem 21.9.1951
- Van Merhaeghe Anna Maria wed. Decaluwe Albert
° Ooike 2.11.1890 + Antwerpen 13.3.1971
- Vanmeerhaeghe Betha, Elisa echtg. Deweer Gaston
° Ronse 2.5.1891 + Ronse 12.6.1956
- Van Meerhaeghe Remi echtg. Boudringhien Maria
° Ruien 20.5.1891 + Oudenaarde 19.12.1973
- Van Meerhaeghe Achille, Maurice echtg. Bulcaen Irma
° Deerlijk 16.6.1891 + Deerlijk 16.3.1970
- Vanmeirhaeghe Maria-Martha echtg. Dhondt Emiel
° Eke 14.2.1892 + Aalbeke 12.8.1972
- Vanmeerhaeghe Emma echtg. Hanssens Cesar
° Ruien 17.3.1892 + Oudenaarde 9.7.1962
- De Pauw Pgilemon echtg. Van Meirhaeghe Maria
° Kontich 29.6.1893 + Boom 22.2.1967
- Van Meirhaeghe Maria, dochter van Camiel en Claus Rosalie
° Zevegem 14.12.1893 + Eke 12.4.1907
- Van Meirhaeghe Leonardus en Georgius
° Eke 4.5.1894 + Semmersake 3.11.1918
- Vanmeirhaeghe Leon wed. Ghysels Asterie
° Huise 14.5.1894 + Huise 2.9.1985
- Van Meirhaeghe Maria echtg. De Pauw Alfons
° Reet 20.8.1894 + Schoten 28.6.1965

't Meerminneke

(van) Meirhaeghe's
Familiekontaktblad

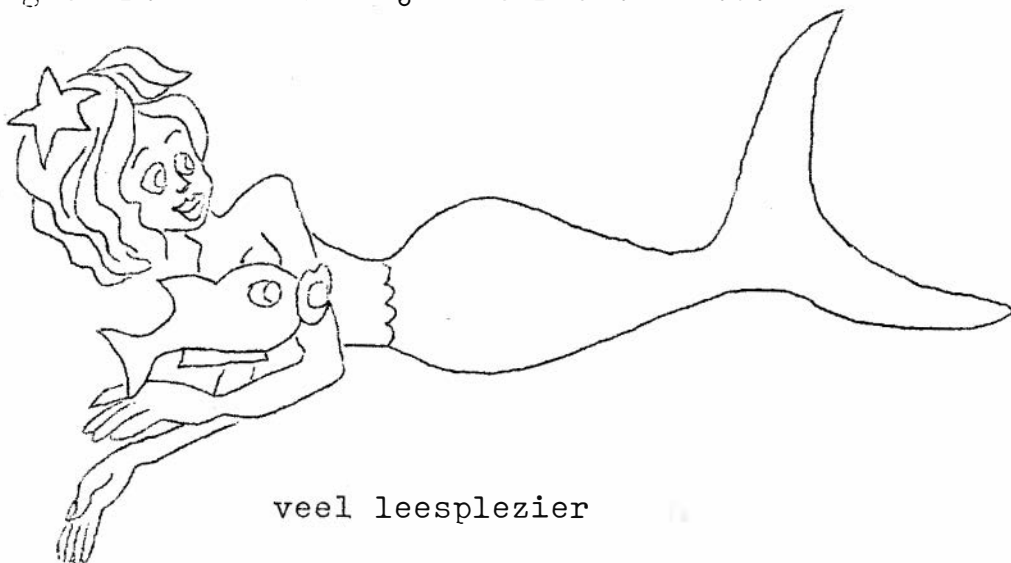
1 maart 1987

Hallo,

Als de lente komt, dan stuur ik jou... dit 25° Meerminneke. Het hoeven niet altijd tulpen uit Amsterdam te zijn. Wel een dankjewel uit Ledeborg aan allen die weer voor een jaar met ons scheep zijn gegaan en heel in het bijzonder aan de familieleden die ons met een extraatje bedacht hebben. Een extraatje dat soms een veelvoud was van het vooropgestelde abonnementsbedrag. Ons lezersbestand is op peil gebleven. We hadden er nochtans even voor gevreesd, vooral omdat we in andere familietijdschriften onheilspellende berichten lazen omtrent een fikse terugval van hun lezersaantal. De Van Meirhaeghes hebben echter stand gehouden! We hoeven dus geen reddingsoperatie of aksie-overleven à la De Morgen op te zetten. De "benefiets" mag rustig op stal verderroesten. We doen ons best om u, in ruil voor de interesse en de steun, een lezenswaardige zevende jaargang aan te bieden.

De laatste maanden hadden zowat alle media het over "pensioensparen" u weet wel, dat fiscaal-aftrekbaar appeltje voor de dorst. Averechts als we zijn hebben we het hierna over "voorhuwelijks-paren", waar ook een appel aan te pas komt, zij het dan eerder als verboden vrucht... We verklaren ons nader. Naar aanleiding van het boek "Vrijen en trouwen van de Middeleeuwen tot heden" van C. Vanden Broeke, hebben we een poging gedaan om ons een idee te vormen over de seksuele gedragingen van onze voorouders tijdens de vrijage. Brachten ze de verlovingsstijd door in kuise onthouding en vleselijke onthechting? Stapten ze maagdelijk in het huwelijksbootje of werd het huwelijk in gezegende staat van moeten gesloten? Hielden ze zich aan de strikte voorschriften of hadden ze een zwak voor het bekoorlijke vlees dat hen te sterk was? Op deze en gelijkaardige vragen proberen we een antwoord te geven.

Vervolgens maken we kennis met Frans Van Meirhaeghe uit Wortegem die op het einde van de 17de eeuw "ongewenst bezoek" kreeg en op die manier een der vele slachtoffers werd van de Negenjarige Oorlog. Na dit historisch uitstapje keren we terug naar het heden : de rijkgevulde brievenrubriek, het verslag van een Gouden Bruiloftsfeest in het zeer douce France, het relaas van het Kanegemse nieuwjaarsfeest, de geboorte- en overlijdensberichten etc.

veel leesplezier

Herman Meirhaeghe
A.Latourstraat 31
9218 Ledeborg-Gent

Jan Meirhaeghe
Europastraat 15
8770 Ingelmunster

Ik hoor het wijlen mijn schoonmoeder nog vermanend zeggen, toen ik er "te vrijen" ging : "Ge kunt maar goed zien dat ge met geenen haas naar huis komt!" Met een "haas" of met een "pakske" naar huis komen betekende namelijk "trouwen-van-moeten" en dat wou het brave mens niet geërond hebben.

Nu was het omstreeks 1970 -toen de seksuele revolutie in volle opgang was- niet zo moeilijk om aan "voorhuwelijks(s)paren" te doen, zonder dat dit de ongewenste intrest van een baby opleverde. Onze voorouders daarentegen kenden geen veilige voorbehoedsmiddelen en vrijen was dus een riskant tijdverdrijf. De vraag is echter of zij wel seksueel actief waren vóór het huwelijk?

Om geldige uitspraken te kunnen doen over het "voorhuwelijks-paren" van onze voorzaten, hebben we precieze informatie nodig omtrent de huwelijksdatum van de partners én de geboortedatum van hun eerste kind. Een eenvoudige berekening laat ons dan toe om te bepalen of hun eerstgeborene vóór of nà het huwelijk werd verwekt.

De parochieregisters waarin huwelijken en geboorten officieel werden geregistreerd -en die dus de voorlopers zijn van de huidige registers van de burgerlijke stand- werden grosso modo pas vanaf het jaar 1600 bijgehouden. Dit betekent meteen dat we omtrent het voorhuwelijks seksueel gedrag van onze voorouders die tussen 1200 en 1600 leefden, geen uitspraken kunnen doen die door cijfers worden gestaafd. Vanaf het begin van de 17de eeuw kunnen we dat dus wel. Nu hebben we voor de periode 1600-1800 uit onze genealogie 250 Van Meirhaeghe-huwelijken geselecteerd die voldoen aan de twee noodzakelijke vereisten inzake de huwelijksdatum van het echtpaar en de geboortedag van hun eerste kind. De resultaten hebben we in de onderstaande tabel samengevat. Het weze nog gezegd dat we alleen tot "voorhuwelijks-paren" besluiten, wanneer het kind binnen de 8 maand na de huwelijksdatum werd geboren. Baby's die gedurende de 9° maand na de trouwdag ter wereld kwamen (een tiental) beschouwen we -bewust- niet als resultaten van voorechtelijk verkeer, om op die wijze (althans een deel van) eventuele vroeggeboorten uit te schakelen.

periodes	totaal aantal huwelijken	aantal huwel van moeten	% huwelijken van moeten
1600-1649	26	3	11,5 %
1650-1699	68	7	10,2 %
1700-1749	77	5	6,4 %
1750-1800	79	15	18,9 %
1600-1800	250	30	12,0 %

De algemene konkluzie luidt dat bij 12 % van de huwelijken die tijdens de 17de en de 18de eeuw werden gesloten, de bruid zwanger was. Met andere woorden of cijfers betekent dit dat gemiddeld één huwelijk op acht "van moeten" werd ingezegend. Eén paartje op acht kwam met een haas naar huis en in evenzovele gevallen was er dus reeds geklept voor de pastoor erbij was.

Bekijken we de tabel van nabij, dan zien we hoe het percentage - voorhuwelijks-paren tijdens de 17de eeuw vrij stabiel blijft (11,5% en 10,2%). Tijdens de jaren 1600 werd één Van Meirhaeghehuwelijk op tien "van moeten" gesloten. We konstateren ook een lichte daling naar het einde van de eeuw toe.

Tijdens de eerste helft van de 18de eeuw zet die dalende trend zich voort en er is zelfs een forse terugval van het percentage tot 6,4%. Slechts één huwelijk op 15 wordt "van moeten" aangegaan.

Gedurende de tweede helft van de 18de eeuw doet zich dan een spectaculaire stijging voor. Het percentage van de vorige periode wordt kwasi verdrievoudigd tot ongeveer 19% ! Dit wil zeggen dat één huwelijk op 5 "van moeten" was! Opvallend is ook dat de helft van alle voorhuwelijks concepties voor de beide eeuwen samen -15 op 30- in deze periode getotaliseerd worden. Bij nader toezien situeren 12 van die 15 "moeten-huwelijken" zich in het laatste kwart van de 18de eeuw, tussen 1775 en 1800.

Onze familie vormt hiermee geen uitzondering, maar volgt gewoon de algemene beweging die zich in de maatschappij voltrok en die ook in de buurlanden was waar te nemen. In zijn boek "Vrijen en Trouwen van de Middeleeuwen tot heden", stelt de auteur C. Vandenbroeke : "Van de zeer stabiele situatie, waarbij het voorhuwelijks verkeer op zowat 20% mag geschat worden, volgt tussen 1770-80 en 1800-1820 een verdrievoudiging van deze verhouding." Hoewel onze cijfers beduidend lager liggen, zien we in onze genealogie toch ook duidelijk die opvallende stijging van het "voorhuwelijks-paren" tijdens de laatste decennia van de 18de eeuw.

Hoe is die plotse stijging te verklaren? Waren onze Van Meirhaeghes van vandaag op morgen losbandige ontuchtigaards geworden? Helemaal niet! Dit verhoogd voorhuwelijks-paren was het resultaat van de sociaal-ekonomische veranderingen die zich na 1750 voltrokken. Vanaf het midden van de 18de eeuw was er, voor het eerst in de geschiedenis, een voortdurende aangroei van de bevolking. Dit leverde problemen op voor de tewerkstelling. Geen of minder werkgelegenheid zorgde voor toenemende spanningen op de huwelijksmarkt. Bij gebrek aan vooruitzichten werden eventuele huwelijken steeds langer uitgesteld en naar de toekomst verschoven. Men bleef dus noodgedwongen langer vrijgezel. De seksuele behoeften van deze jonge volwassenen lieten zich echter heel wat moeilijker uitstellen. Tijdens hun jarenlange vrijages bleven ze seksueel-actief, met alle risico's vandien, risico's die duidelijk in onze tabel weerspiegeld worden.

Net zoals de grootschalige en officiële studies aantonen, wijst ook ons klein onderzoek uit dat onze voorouders tijdens het Ancien Régime, vóór het huwelijk op seksueel gebied zeer bedrijvig waren. Nochtans was het standpunt van de kerk toen al heel duidelijk en strikt : sex was alleen geoorloofd na en binnen het huwelijk. Toch zien we hoe een aanzienlijk percentage van de "verloofden" zich daaraan niet stoorden. En dan vertalen onze cijfers alleen nog maar die seksuele relaties die in een voldragen zwangerschap resulteerden. Ze zeggen ons niets over al die andere mogelijkheden om risiceloos de liefde te bedrijven of over de methodes die gebruikt werden om een zwangerschap te voorkomen of te onderbreken. De donderpreken van de pastoor konden in geen geval de lokroep van de natuur overstemmen.

Het ziet er naar uit dat men zich toen evenmin veel zorgen maakte om een zwangerschap voor de buitenwereld verborgen te houden. Een klassiek afleidingsmanoeuvre bestaat erin zo spoedig mogelijk te huwen wanneer gekonstateerd wordt dat het meisje zwanger is, om op die wijze de situatie vooralsnog te verdoezelen. We zien echter dat

onze voorouders van deze methode niet volop gebruik maakten. In bijna de helft van onze "huwelijken-van-moeten" (13 op 30) werd zolang gewacht om te trouwen dat het voor iedereen moet duidelijk geweest zijn wat er aan de hand was. Je kon gewoon niet meer naast het gewelfde buikje kijken. We noteren vier huwelijken waarbij de bruid op haar trouwdag in haar 7° zwangerschapsmaand was; drie huwelijken die tijdens de 8° zwangerschapsmaand werden afgesloten en vijf waarbij de bruid in haar laatste weken of dagen was. Of in haar laatste uren... zoals Monica Colpaert die op 8 februari 1798 te Kanegem huwde met Jan-Jacob Meirhaeghe. Hun zoontje Franciscus Meirhaeghe werd er bij wijze van huwelijkskadeau en per express op 9 februari 1798 - 's anderendaags dus! - afgeleverd. Dit is natuurlijk een extreem voorbeeld. Toch mogen we stellen dat onze voorouders uit de 17de en de 18de eeuw -niet voor niks de tijd van pensjagers en stropers- niet zelden een voorhuwelijks bok schoten en met een "haas" naar huis kwamen.

- Herman Meirhaeghe -

ONGEWENST BEZOEK

Een der talloze konflikten die in de loop der eeuwen in Vlaanderen werden uitgevochten, was de Negenjarige Oorlog die duurde van 1688 tot 1697. Een Europese coalitie van Oostenrijk, Spanje, Engeland, Holland en Zweden probeerde in deze oorlog de Franse koning Lodewijk XIV het hoofd te bieden.

De Hr. M. Delmotte besluit zijn studie hieromtrent in het Jaarboek van de Heemkundige Kring Gaverstreke-1976 met de bedenking dat de kasselrij van Kortrijk en de Gaverstreke de grote verliezers waren van dit conflict. Een van die kleine grote verliezers was onze stamgenoot Frans Van Meirhaeghe uit Wortegem.

In het Kasselrijarchief-Rijksarchief Ronse (nr.1740) vonden we over hem de volgende tekst die weeral eens bewijst dat vooral de kleine man de dupe was van de Grote Politiek. We citeren :

"Wij onderschreven landtslieden, wercklieden ende naeghebueren van Frans Van Meirhaeghe fs. Jans in Worteghem, verclaeren ende chertificieren voor de rechte waerheyt, seer wel te weten ende noch goede memorie te hebben dat den voornoemden Frans Van Meirhaeghe heeft ghehadt groot verlies door de soldaeten vande leghers, ten vier differente jaeren, naementlyck verloren synen ougst (oogst), bestaende in coorne, haeuer ende andere vruchten, midtsgaeders haut (hout) bestaende in poorters busschen, clofhaut ende andere meubelen, te weten vande soldaeten van het Frans leghere ghecampeert tot Ste Eloys Vijfve, het andere jaer van het leghere vande gheallierden ghecampeert tot Worteghem, ten derden vande soldaeten van het Spaings (Spaans) leghere ghecampeert tot Castere, ten vierden vande soldaeten van het Fransche leghere wesende ghecampeert tot Machelen ende Cruyshautem, van welcke voornoemde campementen den voornoemden Meirhaeghe soo voorseyt is heeft onderstaen het voornoemde verlies soo dat hij daerdoor is ghecommen bynaer (bijna) tot een totaale ruijne (geruineerd), sluytende hiermede dese onse attestatie ende chertificatie met belofte van al tgeene voorschreven andermael te verclaeren voor alle jugen ende wetten daertoe ansocht sijnde, ende oversulx dese onderteekent omme den voornoemden Frans Van Meirhaeghe te valideren naer behooren, desen xxiiij (24°) meye 1697.

present : J. Vanden Dorpe, Cornelis Vande Walle, Gillis du Gardyn.

Op 24 mei 1697 komen de burenen van Frans Van Meirhaeghe getuigen dat deze laatste ten gevolge van de oorlog bijna compleet geruïneerd was. Ze verklaren bereid te zijn dit ten gepasten tijde nogmaals te herhalen opdat Frans "naar behoren zou gevalideerd" worden en om dus zijn verzoek tot schadeloosstelling kracht bij te zetten. Frans, die een niet onbemiddeld landbouwer was, had inderdaad in zijn oude dag -hij was toen reeds de zeventig voorbij- meer dan zijn deel gehad. Gedurende vier opeenvolgende jaren werd zijn oogst ofwel verwoest, ofwel opgeëist om de troepen van vriend en vijand te foerageren. Hij kreeg achtereenvolgens het ongewenste bezoek van het Frans leger dat te Sint-Bloois-Vijve kampeerde, van de geëllieerden die te Wortegem zelf legerden, van de Spanjaarden die te Kaster hun tenten hadden opgeslagen en nogmaals van de Fransen die te Machelen en te Kruishoutem lagen.

Na de Vrede van Rijswijk ontruimde Frankrijk de bezette gebieden met uitzondering van "Frans Vlaanderen" dat definitief in de Franse invloedssfeer kwam. Daar zal Frans Van Meirhaeghe wel niet wakker van gelegen hebben. Of hij naderhand een deel van zijn duiten recuperereerd heeft, weten we niet. Twee jaar later overleed hij op 75-jarige leeftijd te Wortegem op 2 april 1699. Zijn echtgenote, Jacoba Maebe, was twintig jaar eerder al gestorven. Zo verdween dit echtpaar in de plooiën van de geschiedenis. Toch is van hen iets gebleven. Hun dochter Elisabeth Van Meirhaeghe, geboren te Wortegem in 1665, huwde met Frans De Tavernier en dit koppel is een der voorouderparen van mijn moeder én van mijn echtgenote. Op die wijze hebben mijn zonen ook via moeders- en grootmoederszijde een scheutje Meirhaeghebloed meegekregen.

.

Ter gelegenheid van het Gouden Bruiloftsfeest van Pierre Cocquit en Madeleine Meirhaeghe dat op 20 december 1986 te Châtres-Frankrijk plaatsvond, werd onze brochure " 'L'histoire de la Famille Van Meirhaeghe, à vol d'oiseau " (de geschiedenis van de familie Van Meirhaeghe in vogelvlucht) aan de aldaar verzamelde familieleden voorgesteld. Nonkel André en tante Simone Meirhaeghe uit Tielt, die op het feest waren uitgenodigd, zouden er de boeken aan de man brengen. Het werd een overrompend en onverhoopt succes! In een mum van tijd was de beperkte oplage compleet uitgeput! Het doet ons deugd te ervaren dat er bij onze "Fransmans" zoveel belangstelling bestaat voor hun familiaal verleden en voor het land van herkomst. Ook willen we heel in het bijzonder nonkel André en tante Simone danken die de verkoop op een perfecte en korrekte manier gerealiseerd hebben. Dankzij hen waren alle praktische problemen in verband met de verspreiding in één handomdraai opgelost! Merci Beaucoup!

Een aantal lezers vroeg ons of ze ook deze brochure konden bestellen. U las het reeds : de oplage is uitgeput. Daarenboven wordt in dit boekje alleen de specifieke Franse tak van onze boom behandeld, zodat de Vlaamse lezer zichzelf er niet in terugvindt. Het blijft dus wachten op de Nederlandstalige versie die op zijn minst tien keer zo volumineus zal zijn. Nog even geduld.

.

- Een nieuwjaarsbrief uit Zaïre van Pater Marcel Van Meirhaeghe:

"Kinshasa, 20.12.1986. Beste vrienden. Op het einde van dit jaar kom ik, per brief, even bij u binnenvallen om U hartelijk 'n zalig Kerstfeest en 'n voorspoedig nieuwjaar te wensen. Moge de Heer U bewaren in goede gezondheid en uw huis en werk zegenen in het nieuwe jaar. In 1987 hoop ik in verlof te zijn en U, zo mogelijk, een bezoek te brengen.

Hier in de Kerk van Zaïre is er voor ons nog steeds geen werk tekort. Het ligt wel wat anders dan vroeger toen we de leiding hadden van de parochies, maar vormingswerk voor leken is nu meer onze taak. Zo was ik in het afgelopen jaar voor vormingssessies voor de verantwoordelijken van het legioen van Maria in de bisdommen Matadi, Kole, Inongo en Lisala. Het legioen van Maria heeft zich uitgebreid in de meeste bisdommen die afhangen van onze Senatus van Kinshasa. Bisschoppen en priesters waarderen het apostolaat van de legioenleden. Bisschop Nkinga van Kole noemt de legioenleden de onmisbare apostelen voor de vorming en het leven van de dorpsgemeenschappen tot ver in de brousse. Spijts moeilijkheden van alle aard heeft sinds jaren het legioen stand gehouden en blijft zich met toenemende ijver ten dienste stellen van de plaatselijke gemeenschappen. Kinderen voor catechese, jongeren voor begeleiding, zieken en ongelukkigen voor troost en hulp kunnen op hen steeds rekenen. Onschatbaar is ook de aanbreng van het vormingsblad "Tinda biso" ("Zend ons") dat ik 20 jaar geleden begon en dat nu meer dan 25.000 abonnementen telt.

Als diocesaan coördinator van de familiepastoraal trachten we ook een vormings- en begeleidingsorganisatie te doen leven. In alle basisgemeenschappen van de vele parochies van Kinshasa is er nu 'n koppel in vorming. Hun taak zal zijn verantwoordelijk te zijn voor al wat huwelijk en gezin aangaat binnen hun gemeenschap. Begin '86 stichtten we een familiaal vormingstijdschrift : Libota esengo - Famille heureuse (Gelukkig gezin). Reeds namen 4.000 gezinnen een abonnement op het tijdschrift dat ook een stem wil geven aan de goede gezinnen in reactie op al wat verspreid wordt om het christelijk huwelijk en het gezin af te breken.

Ook is er nog mijn parochie van Sint-Laurentius. Daar in Ngaba, een arme wijk van Kinshasa, ben ik werkzaam als priester-animator naast de lekenverantwoordelijke van de parochie (Mokambi). Ik sta in bewondering voor die man, die godsdienstleraar is aan 'n college en al zijn vrije tijd geeft voor zijn mensen en parochie.

Tenslotte nog een woordje over de "Vriendschapsdorpen voor gehandicapte kinderen" die ik begon in 1979. Ze zijn nu elf in getal. Dat is nu de taak van mijn confrater P. Raf Huyghe, die zich volledig ervoor inzet. Er is plaats te weinig voor kinderen en te kort aan fondsen om onze gehandicapten te helpen.

Beste vrienden, ik sluit nu met de allerbeste wensen en tot ziens in 1987. Pater Marcel. Légion de Marie B.P. 1800 Kinshasa - Zaïre. Dorpsstraat 111, 9800 Deinze."

Eventuele giften kunnen overgemaakt worden op :

- G.B.Mij. 290-0093514-27 voor M. Van Meirhaeghe, Kinshasa, Zaïre.
- Voor aftrekbare giften : PCR. 000-0901974-68 van S.O.S. Scheut.

.

- Bij brief van 11 december 1986 stuurde de Hr. André Vanmeirhaeghe uit Oudenaarde ons, naast een tiental rouwzantjes die zorgvuldig aan onze verzameling worden toegevoegd, ook heel wat informatie over de familietak waartoe hij behoort. André blijkt een kozijn te zijn van Pater Marcel Van Meirhaeghe. Beiden zijn ze kleinzonen van Henri Van Meirhaeghe en Elodie Van Dorpe, van wie te Zingem de hiernavolgende kinderen geboren werden :

1. Raymond Van Meirhaeghe, o. 10.1.1883. Huwt Maria Vindevoghel.
2. Zoë Van Meirhaeghe, o. 6.9.1884. Huwt Pieter Martens.
3. Dorothea Van Meirhaeghe, o. 1.10.1888. Ongehuwd.
4. Jan Van Meirhaeghe, o. 20.8.1890. + 26.8.1890.
5. Simon-Bruno Van Meirhaeghe, o. 11.10.1891. Huwt Marie-L. De Roose.
6. Jerome Van Meirhaeghe, o. 1892. +. 1918.
7. Sara Van Meirhaeghe, o. 8.2.1894. Kloosterzuster.
8. Julia Van Meirhaeghe, o. 20.4.1899. Ongehuwd.

Raymond en Simon-Bruno zullen het geslacht voortzetten :

Raymond Van Meirhaeghe won bij Maria Vindevoghel volgende kinderen :

1. André Van Meirhaeghe, o. 5.10.1916. Huwt Elisabeth Decordier.
2. Andrea Van Meirhaeghe, o. 25.3.1918. Huwt Georges Decordier.
3. Aimé Van Meirhaeghe, o. 11.1.1920. Huwt Marie-Louise Goessaert.
4. Raphael Van Meirhaeghe, o. 1.12.1921. Huwt Christiane Schamp.
5. Simon Van Meirhaeghe, o. 2.3.1924. Huwt Maria Thienpont.

Simon-Bruno Van Meirhaeghe won bij Maria-Leontine De Roose volgende kinderen :

1. Jerome Van Meirhaeghe, o. 14.11.1923. Huwt Gerarda Bilau.
2. Fernand Van Meirhaeghe, o. 26.3.1925. Huwt Antoinette Tack.
3. Marcel Van Meirhaeghe, o. 13.5.1926. Missionaris van Scheut.
4. Jozef Van Meirhaeghe, o. 8.8.1927. Huwt Godelieve Vander Sichel.
5. Etienne Van Meirhaeghe, o. 18.7.1932. Religieus - Oostakker.

Al deze naamgenoten behoren tot de "tak-Huise" en hun stamlijn verenigt zich omstreeks het jaar 1800 met die van de familieleden die tot de "tak van Reet" behoren. Onze beste dank, André, omdat U zich de moeite getroost hebt om dit alles voor ons uit te schrijven. Dank ook aan Broeder Etienne Van Meirhaeghe die ons het rouwbericht toestuurde van zijn kozijn Aimé Van Meirhaeghe echtg. Goessaert (zie hoger) die op 31 december laatstleden te Zingem overleed. Uit betrouwbare bron vernamen we ook nog dat Broeder Etienne te Costakker opnieuw verkozen werd als overste van het convent dat vijftig leden telt. Proficiat en sterkte!

- Bij brief van 2 januari 1987 vraagt dr. Louis Varlez uit Brussel of de brochure " L'histoire de la Famille Van Meirhaeghe" nog voorradig is. Elders in dit blad zegden we reeds dat dit niet het geval is. Spijtig maar helaas.

Verder schrijft dr. Varlez nog : (we vertalen uit het Frans) "Tot mijn familie behoort ene Germaine Van Merhaeghe echtg. Baelde. Ondanks mijn oproepen ontving ik hieromtrent nog geen inlichtingen. Zij huwde een eerste maal met mijn kozijn Frédéric Maeterlinck. Frédéric was de kleinzoon van mijn oom Albert Maeterlinck, wiens twee schoonzusters gehuwd waren met de zonen van Ernest Solvay." We wachten nieuwsgierig op meer informatie omtrent deze "zeer kapitaalcrachtige" tak van onze familie. Misschien kunnen de lezers wel deze Mevr. Germaine Van Merhaeghe echtg. Maeterlinck en Baelde identificeren? Zou zij een verwante kunnen zijn van Mevr. Jeanne-Marguerite Van Meirhaeghe, echtgenote van Raymond Dinjaert, de hof-dignitaris, ere-generaal en hoofd van het Militair Huis van Koning Boudewijn die op latere leeftijd 's werelds glorie ruilde voor het monnikenleven? Zie ook Meermin nr. 17 pag.11.

- In ons vorig Meerminneke publiceerden we de gegevens die Mevr. Christiane Van Meirhaeghe-Van Wettere uit Meilegem-Zwalm ons toestuurde. We vroegen bij die gelegenheid om meer informatie omtrent haar grootouders Petrus Van Meirhaeghe x Melanie De Clercq, teneinde ook deze tak op onze boom te kunnen enten. Ondertussen zijn we zelf aan het zoeken gegaan en dankzij de hulp van Lucien Van Meirhaeghe uit De Pinte, slaagden we erin deze Petrus Van Meirhaeghe te identificeren. Petrus werd omstreeks 1834 (precieze geboortedatum ontbreekt nog) geboren als zoon van Pieter-Jan Van Meirhaeghe (geboren te Zingem op 18 november 1786) en Victoria Naessens. Deze ene stap was voldoende om Mevr. Van Meirhaeghe thuis te wijzen. Inderdaad, ook zij behoort tot de "tak van Huise"! Overigens willen we Mevr. Van Meirhaeghe nog danken voor de adressen die ze ons telefonisch doorgespeeld heeft.
- Het ziet er naar uit dat ongeveer alle levende Van Meirhaeghes die lid zijn van onze familievereniging tot de "tak van Huise" behoren. Onze boom heeft natuurlijk heel wat meer takken die we graag tot op vandaag zouden uitwerken. In dit verband doen we nogmaals een oproep tot Mevr. Enée Van Meerhaeghe-Van Assche uit Wemmel -die we bij dezen danken voor de zeer milde steun!- en tot de Hren. Glenn Van Meerhaeghe en Francis Meirhaeghe uit Gent, om ons meer concrete gegevens toe te sturen in verband met hun voorouders uit de 19de eeuw. We vermoeden heel sterk dat zij tot andere takken behoren. Help ons om dit binnen de kortste keren uit te zoeken en te bewijzen.
- Mevr. D.Pype-Laridon uit Zonnekeke vroeg ons schriftelijk of we haar konden helpen bij het uitwerken van de kwartierstaat-Pype, waarin de naam Van Meirhaeghe voorkomt. Dat konden we inderdaad. Mevr. Pype weet ons te vertellen dat haar twee zonen het beroep van huisschilder uitoefenen, net als hun vader, de Hr. D.Pype dat deed. Ook twee broers van de Hr. D.Pype zijn/waren huisschilder, net als hun vader August Pype dat was. Ook de vader van deze laatste, Eduard Pype, was huisschilder. Vier generaties huisschilders en onze briefschrijfster vraagt zich onder meer af hoe die Pypes daartoe gekomen zijn. We menen dat de Van Meirhaeghes de verfborstel de Pypes toegereikt hebben. Eduard Pype huwde te Zonnebeke in 1860 met Julie Van Meirhaeghe. Nu weten we dat de broer van Julie, namelijk Petrus Van Meirhaeghe die te Ingelmunster huwde in 1851 met Marie-Thérèse Lecluyse, eveneens huisschilder was, net als zijn zoon Alfons Van Meirhaeghe (Ingelmunster 1851-1921). Waar kwamen die Van Meirhaeghes uit de kwartierstaat-Pype nu vandaan? Julie en Petrus Van Meirhaeghe werden beiden te Anzegem geboren, respectievelijk in 1839 en 1825, als kinderen van het echtpaar Petrus Josephus Van Meirhaeghe en Rosalie Decroes. Petrus-Josephus werd te Anzegem geboren op 21 februari 1780 als zoon van Jan-Baptiste-Nicolaas Van Meirhaeghe en Maria-Francisca Coucke. Vanaf dit punt kunnen we de stamlijn-Van Meirhaeghe moeiteloos doortrekken tot "in den beginne", tot omstreeks 't jaar 1200. We danken Mevr. Pype-Laridon voor de rouwzantjes die ze ons toestuurde en voor de prachtige foto van het echtpaar Eduard Pype en Julie Van Meirhaeghe, omtrent Julie Van Meirhaeghe schrijft Mevr. Pype: "Zij was iemand die de leiding nam, dat heb ik nog horen vertellen. 't Was ook wel nodig want ze hebben vijftien kinderen gehad".

Voor u gelezen in het Jaarboek van de Geschied- en Heemkundige Kring "De Gaverstreke" - 1986 :

- M. Delmotte : "Verkiezingen, politiek en openbare opinie te Sint-Eloois-Vijve en in de Gaverstreek tijdens de jaren 1795-1836"

"Na de Boerenkrijg werd, zoals reeds vermeld, in de nacht van 17 november jacht gemaakt op alle onbeëdigde priesters van het Leiedepartement. Een vraag dringt zich hierbij op : hoe was de verhouding tussen onze pastoor, de municipale agent J.B.Lefevere en zijn adjunct Jerome Goemaere? Op 4 februari 1795 - dus vóór de Beloken Tijd- waren ze allen feestelijk verenigd naar aanleiding van een unieke gebeurtenis : de geboorte van een drieling in het gezin van veldwachter Pieter Tiebergheyn en zijn echtgenote Ferdinande Christiaens". (pag. 254)

Pieter Tiebergheyn, geboren te Sint-Eloois-Vijve in 1756, huwde er in 1786 met Ferdinande Christiaens die hem acht kinderen schonk, waaronder een tweeling en een drieling. Na het overlijden van zijn echtgenote hertrouwde veldwachter Tiebergheyn te Anzegem op 29 september 1796 met de 14 jaar jongere Isabella-Clara Van Meirhaeghe. Zij werd te Anzegem geboren op 9 augustus 1770 als dochter van Pieter-Frans Van Meirhaeghe en Maria-Joanna-Theresia Van Dorpe. Pieter-Frans -de broer van Jan-Baptiste-Nicolaas uit de vorige Pype-paragraaf- was te Anzegem luitenant van de heerlijkheid van Hemsrode en een document uit 1789 vertelt ons dat hij als "officier" in het bezit was van "een fusieke (geweer) en een pistole". De broer van Isabella-Clara, met name Guilielmus-Constant Van Meirhaeghe was eveneens veldwachter te Anzegem. Pieter Tiebergheyn heeft zijn tweede echtgenote blijkbaar in het "veldwachterlijk milieu" gezocht.

- In hetzelfde artikel lezen we op pagina 290 :

"Charles Bekaert is de tweede "assessor" en laatste man van ons drieliuk in de Vijfse "regentieraad", belast met het dagelijks bestuur. De boer van 't Vyvensche bewoonde een hofstede van ruim 24 ha, die eeuwen lang de spil geweest van een heerlijkheid die reeveerde van de burg van Kortrijk en waarvan in het jaar 1764 -het jaar waarin het landboek tot stand kwam- de eigenaar nog steeds de dorpsheer Plotho was, die zelf resideerde op zijn kasteel te Ingelmunster. De ouders van Charles Bekaert waren landbouwers te Sint-Baafs-Vijve. Charles zelf huwde in 1806 met de Wortegemse Marie-Sophie Van Merhaeghe, die hem dertien kinderen schonk, waaronder Constant, raadslid te Vijve tussen 1863 en 1866 en Joannes die in 1862 huwde met Rosalie Claus, oudere zuster van onze impressionistische schilder Emile Claus. Charles Bekaert bleef zijn schepenfunctie behouden tot 1830 en was waarschijnlijk al raadslid tijdens het Franse tijdperk."

Charles Bekaert huwde te Wortegem op 18 februari 1806 met Sophie Van Merhaeghe. Zij werd te Wortegem geboren op 19 november 1784 als dochter van Jan-Baptiste Van Merhaeghe en Joanna-Catharina Dhuyvetter. Zij behoorde tot een zeer welvarende tak van onze familie. Haar grootvader Pieter Van Merhaeghe én haar overgrootvader Gillis Van Merhaeghe werden te Wortegem in de kerk begraven. Sophie Van Merhaeghe overleed te Sint-Eloois-Vijve op 30 september 1832. Ze werd slechts 48 jaar oud. Charles Bekaert overleed er op 13 maart 1848.

.

Op 20 december 1986 vierden Pierre Cocquyt en Madeleine Meirhaeghe te Châtres-Frankrijk hun Gouden Bruiloft.

Lees met mij mee in de plaatselijke krant.

"Châtres. M. et Mme Pierre Cocquyt ont fêté leurs nocés d'or. Cinquante années de vie commune, un bien bel anniversaire que viennent de fêter M. et Mme Pierre Cocquyt. Le 22 décembre 1936 en la mairie d'Orvilliers, Mr. Cocquyt unissait sa destinée à celle de Mlle Madeleine Meirhaeghe. Né le 31 mars 1909 à Weilvert (sic! bedoeld wordt : Watervliet) en Belgique, Mr. Cocquyt arriva à Mergey en 1932 pour travailler en culture sur la ferme de Charles Van Overbeke. Mme Madeleine Meirhaeghe, native également de Belgique où elle vit le jour à Canehege (sic! bedoeld wordt : Kanegem) le 2 juin 1916, est arrivée à Orvilliers avec ses parents en 1924 pour exploiter une ferme. A l'issue de leur mariage, Mr. et Mme Cocquyt s'installèrent à Orvilliers. De cette union naquirent cinq enfants. Arrivé à Châtres en 1966 Mr. Cocquyt termina sa vie active aux Ets. Frimatic à Romilly. Quant à Mme Cocquyt, après avoir élevé ses cinq enfants, travailla en bonneterie avant de prendre sa retraite en 1978. Samedi, ils étaient particulièrement émus et heureux de retrouver autour d'eux tant de parents et d'amis qui les entouraient de leur profonde affection. Après la messe célébrée par l'abbé Dejeu un vin d'honneur puis un succulent repas les attendaient à la salle polyvalente de Châtres. Notre journal est heureux de leur adresser ses compliments et tous ses vœux de bonne santé en leur souhaitant de connaître encore de longues années de vie commune."

Dit gelezen en gezegd zijnde sluiten wij ons hartstochtelijk aan bij deze wensen en bij dit feest en wát een feest!

Onze verslaggever ter plaatse André Meirhaeghe uit Tielt, samen met Simonne zijn vrouw en dochter Els, brachten een relaas om ons waarachtig te doen watertanden. André, Simonne en Els zijn overal en altijd de vurige en geestdriftige fans en vertegenwoordigers van de Van Meirhaeghe-vereniging, altijd actief, altijd in de eerste linie. Dat ze in Frankrijk kunnen feesten weten we nog van vroeger. Herlees in 't Meerminneke nr.8 het verslag van de hand van onze veel te vroeg ontvallen en betreurde medewerker Daniël : "De Vierentwintig Uren van Châtres", dit om u een klein gedacht te kunnen vormen. En alhoewel onze verslaggever, net als Daniël en Herman toen die keer, vele hoogtepunten heeft vergeten, toch kunnen wij onze geur en smaakpapillen laten meegenieten dankzij Simonne en Els. Het begon zo : apéritif. Op het speciaal voor die gelegenheid gedrukte etiket lezen we :

CHAMPAGNE

Vivit post funera virtus

Noces d'or

Madeleine et Pierre

20.12.1986

Brut RM 16122 Champagne Perrot-Boulonnais Fils Vertus 75 cl.

Hoeveel centiliter er voorgeproefd werden van die eetlustverwekkertjes weet ik niet, zegt André, maar er zijn niet veel centiliters verloren gegaan.

Als ik de spijskaart zie, was het wel nodig alle papillen van reuk en smaak in slagorde op te stellen. Ik verslind, met het water in de mond, de menu :

Noces d'or 1936-1986
 Diner du 20 décembre 1986
 Suprême de Faisan Forestier
 Paupiette de Turbot
 à la mousseline de Saumon
 Trou Champenois
 Filet de Boeuf et sa Garniture
 Salade
 Fromages
 Pavé au Chocolat
 sur Coulis de Framboises
 Pinot Bourgogne Bordeaux Café Liqueurs

Na al die heerlijke Franse spijzen, om VRT-kok Etienne Cocquyt te laten likkebaarden, vergleden de verzadigde feestvierders in een roes van welbehagen, na het savoereren van die even heerlijke wijnen met een bouquet, een afdronk, een volle smaak... om hmmm tegen te zeggen. Wat onzeker zochten ze de dansvloer op en Pierre, de feesteling zelf, gaf zijn onuitgegeven feestnummer "Le Pêcheur" ten beste, waarbij iedereen die nog kon, lachte.

André sneuvelde onder de grote poster van het familiewapen "Van Meirhaeghe". Gelukkig had hij zijn goeie boekhouders Simonne en Els mee. 't Was nodig, zei me Simonne, "want op den duur met al die Pinot, Bourgogne, Bordeaux, champagne en cinquante-deux moest André op zijn paspoort kijken om zijn eigen naam nog te kennen". Het zij hem echter vergeven. Hij was niet alleen en tenslotte zijn Pierre en Madeleine niet ieder jaar 50 jaar getrouwd.

We eindigen klassiek : "Moe en gelukkig" waren ze allemaal toen dit mooie feest eindigde. Geen wonder ook dat de telefoon zo hees klonk toen ik 's anderendaags vanuit verre Frankrijk door André werd opgebeld... En natuurlijk wens ik het Gouden Paar nog vele jaren! Vijftig is voorbij. Zestig zit erin. Dit is dan diamant! We zullen er zijn, meerminnen en -mannen! (Jan Meirhaeghe)

• • • • •

Nieuwjaar 1987

Het is goed dat het ieder jaar Nieuwjaar wordt. Goed dat we iedere keer opnieuw een 'Gelukkig Nieuwjaar' mogen wensen aan elk, aan iedereen waarvan wij houden. Het blijft de kleine band die echt en stevig snoert en die vooral de eigen familie bindt. Het is een gebruik dat niet mag verloren gaan, een traditie gegroeid uit goede voorbeelden.

We weten nog allemaal hoe we met vader en moeder optrokken naar de Kanegemse Nagelstraat, naar "Mitje", Rosalietje Tijtgat, vaders moeder zaliger. Tot in 1936. Vader August en moeder Estella-Maria zagen toen nog tien afstammelingen rond zich rondfladderen. Toen is het nest "uitgeleed". 't Begon in 1936 met Maurice. Daarna Cyriel, Alois, Josephine, Jan, Arnold, Hélène, Andrea, André, Albert. De tien werden er twintig. Ieder jaar op Nieuwjaarnamiddag kwam iedereen zijn wens voordragen aan vader en moeder. De twintig werden er 30, 40, 50. Vader verliet ons voor eeuwig in 1949. Maar in de Tieltstraat te Kanegem werd het grote huis iedere nieuwe Nieuwjaarsdag veel te klein. Een gezellige drukte, een drukte die het gezellig maakte en moeder die daar zat. Hoe kon ze, ieder jaar weer, al die gezichtjes onthouden van de kleinkinders? Wat een geheugen had ze? Maar ook die kleinkinders gingen aan het trouwen en de druktebarometer steeg in een ruk naar 60, 70, 80, 90 en het grote huis werd bijna te klein.

We zaten gezellig gewrongen bij mekaar, maar... thuis. We moesten roepen om ons verstaanbaar te maken en moeder zat er bij als de moeder uit het Evangelie - de sterke vrouw. Tot ook moeder ons voor goed verliet in 1978. Zo lang reeds! Hoe vlug gaat de tijd. En wat nu met die 90? Waar moesten die nu naartoe op Nieuwjaarsdag? Zou dat schoon gebruik waarom vader en moeder zo gelukkig waren nu samen met moeder begraven zijn..?

Een poging is het altijd waard, zei Albert, onze jongste en hij nodigde broers en zusters uit bij hem thuis. Het was er goed en 'hét' leefde nog. Het jaar daarop huurden Albert en Mariette een zaaltje in Tielt en de trektocht van alle Meirhaegskens, waar ook in België gevestigd, eindigde in Tielt. Het was aandoenlijk. Onze boom herleefde. Ik lees in Meerminneke nr. 1 : Alois Meirhaeghe, 72 jaar en zijn kleindochter Liesje Meirhaeghe, 2 maand oud, omspanden een mensenleven als oudste en jongste aanwezige. Het jaar daarop landde de ganse boom met takken, twijgen en scheuten in het dorp van hun geboorte -Kanegem- in den Tap- het veilig nest voor groot en klein, als ze tenminste met hun vingers tussen de deur niet raken -nietwaar Arentje Meirhaeghe? Het feestroer lag in de handen van Albert en Mariette, Guillaume en Andrea, Bruno en Martine, Carlos en Marijke. God keek over het werk en zei "dat het goed was".

En in die Tap? Ach den Tap in Kanegem. Wat al jeugdherinneringen. Hier zag ik als schooljongen mijn eerste film, stomme film nog, een missiefilm -Ria Rago. Hoelang is 't allemaal geleden. Ik zag Maurice op het toneel in "De veldwachter van Zoetenaai". Ikzelf speelde er in een missietoneel, Kabinda... of zo iets, later nog de Maharadja van Matariobaba en nog vele andere. Ik zong er met de gebroeders Gaston en Julien Lemey voor de vlag van de H. Hartebond. Ik predikte er zelfs E.H. Deblonde van zijn preekstoel. Hij heeft me nooit meer gevraagd hem nog eens te vervangen. Ach souvenirs. Blevelingen, zegt Gezelle. Herinnering die nooit verging.

Ook in 1987 op 3 januari stond de Tap weer in rep en roer. Een gezellige, uitbundige boel, onder meesterlijke leiding van de jonge generatie : Carlos en Marijke, Bruno en Martine. De oudjes zitten er nu meer en meer glimlachend bij. De jonge jeugd veroverd de zaal en het joelt en twinkelt en zingt en ravot allemaal door mekaar. We zeggen elk onze nieuwjaarsbrief op voor mekaar en vertellen wat ons 1986 bracht of welk uitzicht we nog hebben op de toekomst voor 1987. De oudjes wijzen de plaatsen aan waar de goeie dokters zitten voor 't hart, voor artrose, artritis, reuma en consoorten, of ze vertellen de vrolijke anecdoten van hun kleinkindertjes en de leuke puntige gezegden die hun kindermondjes op onze tenen duwen. Goddelijk goed! Dan is er de koffie, kaas en taart en geroezemoes en gezelligheid. Wij zijn weer met zijn allen thuis, in het oude huis, waar we in al "t geruziemoes" toch mekaar niet konden missen. Vader en moeder liggen hier dicht bij ons. Op hun graf de steen "van uw tien kinderen". Dat moesten ze nu beleefd hebben. Die tien die er honderd en nog meer werden en nog samenkomen en zijn. Ik hoor moeder zeggen : "Gusten, ze zijn d'r allemale", en ik zie vader monkelen. Dan komt na de koffie -uit het brein van André, Carlos en Bruno- de familiale tombola. 't Is wat nieuws. 't Brengt leven in de brouwerij. Tijdens het interludium wordt door Albert een "acht-tiender" ingedeeld. 't Is me nog nooit gebeurd, zegt hij, in heel mijn kaartersleven niet. In mijn alteratie ben ik vergeten dat dit "gewonnen partij" is voor hem en zijn maat Guillaume. Wij spelen nearestig voort Laurent en ik. Romain die anders een voortreffelijk arbiter is, zwijgt als een graf, het kaartersreglement toepassende : "kijkers zijn zwijgers", en Albert verliest de partij.

De tombola waarin de hoofdprijs een zeer, zeer mooie tinnen schotel, een meermin is, handgegoten door André Meirhaeghe, de eerste prijs is wekt veel belangstelling. " 't Is een uniek stuk", zegt André, " 't Bestaat maar in 'twee' exemplaren".

Winnaars waren : Vanessa Meirhaeghe uit Deinze, Luc Meirhaeghe uit Waregem, Herman Meirhaeghe uit Grammene, Balder Meirhaeghe uit Ledeberg, Marijke Herman uit Kanegem, Herman Meirhaeghe uit Grammene; Helene Meirhaeghe uit Beveren-Leie, Gaby Meirhaeghe uit Tielt en Maurice Meirhaeghe uit Grammene. Het tinnen meerminwapenschild ging naar Jacques Beulque uit Deerlijk, schoonzoon van Georges Verkaemer en Hélène Meirhaeghe.

Hierna waren er nog veel ditjes en datjes, van alles watjes. In de Tap komt de late avond veel te vroeg. De oudjes worden moe ~~ge-~~
~~dit-ën-dat~~. De tussengeneratie -onze zonen en dochters- trachten nog a capella het lied van Meester Van Houtteghem voor te zingen : "Voor Kanegem wil ik mijn harpe snaren". Maar ik had de indruk dat vele harpen niet goed of helemaal niet gestemd waren. De kleintjes, onze toekomst, waren moegeravot. Arent Meirhaeghe uit Ledeberg raakte met zijn vermoeide vingertjes onder een openslaande deur en Arnout Verkaemer donderde uit de stoelen naar beneden. Het feest was uit, voor hen althans. Maar ook Arent en Arnout zullen met al de andere jeugdige rakkertjes weer dromen van volgend jaar - in Kanegem - de wieg van hun opa of oma - waar het zo geestig is. Er werden weer handen gedrukt, wensen herhaald en benadrukt en over dit familiefest sloot zich het gordijn van de herinnering. Het was zo goed. We houden het zo! Goed!

Hartelijk dank, Carlos en Marijke, Bruno en Martien voor de prima organisatie.

Jan Meirhaeghe.

.

- De Hr. Daniël Meirhaeghe uit Wilsele-Leuven stuurde ons de lijst van de deelnemers aan de "De Witte-verkiezing-1985", verkiezing waaraan ook Gunter Van Meerhaeghe uit Wielsbeke heeft deelgenomen. Daarover hadden we het vroeger reeds. Als antwoord op zijn vraag omtrent de Heemkring-Ruiselede spelen we hem de hiernavolgende gegevens door :

Kontakt opnemen met J. Depredomme, Veldstraat 11, Ruiselede, tel. 051.68.90.23. Lidgeld : 335 fr. overschrijven op bankrekening-nr. 738-7072898-68 van de Heemkring-Ruiselede, Veldstraat 11, 8080 Ruiselede.

- Hartelijk dank aan Mevr. Jenny Gevaert-Meirhaeghe uit Kluisbergen voor de kiezerslijsten van Kluisbergen, waar heel wat Van Meirhaeghes blijken te wonen. Het weze hier gezegd dat dergelijke lijsten voor ons zeer nuttig zijn en dat u ons een grote dienst bewijst als u ons dergelijke lijsten kunt bezorgen.

- Het gebeurt niet vaak dat naamgenoten op de beeldbuis verschijnen. Op 22 januari 11. was het echter zover. In het programma Hoger-Lager konden we Roland (Rolin?) Van Meerhaeghe aan het werk zien tijdens de praktische proef "go-carting". Walter Capiiau vertelde dat R. Van Meerhaeghe 2° was in het nationaal kampioenschap go-carting. Kan iemand van de lezers ons iets meer vertellen over deze gemotoriseerde stamgenoot?

- Ter overweging .

Het is beter de bouwer van onze eigen naam te zijn, dan aan afstamming het meest trotse verschuldigd te zijn, wat geslachtsregisters iemand ook maar kunnen schenken. (Hosea Ballou).

en Adam gewon Seth

- Ruben Lelièvre, geboren te Deinze op 29 augustus 1986.
zoon van Louis en Martine Mervillie uit Soest-Duitsland.
kleinzoon van Georges Mervillie en Frieda Meirhaeghe-Grammene.
- Valérie Meirhaeghe, geboren te Gent op 28 november 1986.
zoon van Francis en Chantal Sorgeloose uit Gent.
kleinzoon van André Meirhaeghe en Julienne Bauters.
bij het geboortekaartje was een kwartierstaat gevoegd met de
acht overgrootouders van de pasgeborene.
- Sander Callens, geboren te Tielt op 26 januari 1987.
zoon van Johan Callens en Greta Meirhaeghe uit Tielt.
kleinzoon van André Meirhaeghe en Simonne Verschuere uit Tielt.

wij denken aan

- De Heer Oscar Sloore echtg. Julienne Meirhaeghe uit Ruiselede.
geboren te Ruiselede op 30 april 1912.
overleden te Ruiselede op 21 juni 1986.
- Mevrouw Adrienne Meirhaeghe echtg. Henri De Steur uit Ooike.
geboren te Kanegem op 7 juni 1919.
overleden te Oudenaarde op 19 december 1986.
- De Heer Aimé Vanmeirhaeghe echtg. Marie-Louise Goessaert-Zingem.
geboren te Zingem op 11 januari 1920.
overleden te Zingem op 31 december 1986.
- Mevrouw Adolphina Goeminne wed. Gommarus Van Meirhaeghe.
geboren te Asper op 3 september 1904.
overleden te Oudenaarde op 12 januari 1987.

.

In onze rubriek "familienieuws" drukken we af en toe een zeldzaam artikel af dat in een der klassieke kranten verscheen en waarin naamgenoten genoemd worden. Wij zijn ervan overtuigd dat er veel meer familienieuws te rapen valt in de gewestkranten en streekgebonden weekbladen. Heel zeker zijn er lezers geabonneerd op deze plaatselijke bladen (vb. het Oudenaardse, streek van Ronse, het Tieltse enz...). Tussen hen zoeken we medewerkers die alle berichten omtrent Van en andere Meirhaeghes zouden uitknippen en die ons bvb. om de twee à drie maand hun knipseloogst zouden toesturen. (bronvermelding en datering niet vergeten!) Hou onder het lezen de schaar in aanslag en bezorg ons alle nieuwsjes over naamgenoten in het plaatselijk verenigingsleven, de politiek, de sport, allerlei manifestaties, rouwberichten, enz. enzovoort...

Ter overweging :

Al is het gelukkig van goede familie te zijn : niet minder gelukkig is het zò te zijn, dat men daar niet meer naar vraagt. (La Bruyère)

Daar is de lente, daar is de zon, bijna, maar ik denk dat ze weldra zal komen, de phallus impudicus staat al in bloei en de blaadjes krijgen al bomen (Jan De Wilde)

Heilige Maria, Moeder Gods, bid voor ons arme zondaars nu en in de uur onzer dood. Amen.

BID VOOR DE ZIEL
van

EDOUARD AUGUST PYPE,

weduwaar van

JULIE VANMEERHAEGHE,

geboren te Zonnebeke, den 29 Juli 1834
en aldaar overleden den 1 Februari 1912.

Lid van al de broederschappen der parochie.

Van zijne eerste kinderjaren had hij één gedacht, ééne begeerte: God dienen en den Hemel winnen, getrouwig aan zijne edele voornemens en altijd godvruchtig en eerbaar heeft hij een vlekkeloos leven geleid, in den weg des Heeren. Ps 118.

Zijne glorie is geleefd te hebben in de eenvoudigheid des herten. II. COR. I. 12.

Een goed leven maakt den mensch wijs volgens God.

TOM. A. KEMP. I. 4.

Die de bescherming van Maria verdiend heeft, mag zonder vrees voor het oordeel Gods verschijnen.

H. PETR. DAM.

Die van mij niet beschaamd is voor de menschen, ik zal ook van hem niet beschaamd zijn voor mijnen Vader die in de hemelen is. MATH.

Vaartwel, beminde Kinderen: en Kleinkinderen, stelt al uwe hope op God, bemint en ondersteunt elkander met ware liefde, vergeet mij nooit in uwe gebeden.

Zoet Hert van Jesus, maak dat ik U altijd meer en meer beminn.

R. I. P.

Zonnebeke. — Drukk. RICHARD DURNÉZ.

Gelukkig die leeft en sterft onder de bescherming van Maria. H. Lig.

TER ZALIGER GEDACHTENIS
van

Julie VANMEIRHAEGHE

echtgenoot van

EDUARD PYPE

lid van de Congregatie der getrouwde vrouwen en van al de godvruchtige Broederschappen der parochie.

geboren te ANSEGHEM, den 21 Februari 1839
en godvruchtig overleden te ZONNEBEKE,
den 18 Juni 1906.

Zij heeft met verdueligheid het einde van haar lijden afgewacht, tot den tijd dien God gesteld had om haar de eeuwige rust te verleenen. Eccl. I. 29.

Die haar gekend hebben, geven van haar goede getuigenis: van hare kindsheid af, heeft zij God gevreesd, zijne geboden onderhouden, Hem lof en dank gegeven al de dagen van haar leven. Job.

Heer, wie zal uwe woning binnentreden, wie zal rusten op uwen heiligen berg? Die onbesmet van wandels ende gerechtigheid oefent, die met zijn hert de waarheid spreekt, die geen kwaad doet aan zijnen naasten, die geen gehoor geeft aan de lasteringen tegen zijnen evenmensch, maar deze eert, die den Heer vreezen. PS. XIV. 1 - 4.

Lieve Echtgenoot en Kinders, ik moet u verlaten, maar ik sterf gerust en gelukkig, en zal uwe goedheid en zorgen indachtig wezen.

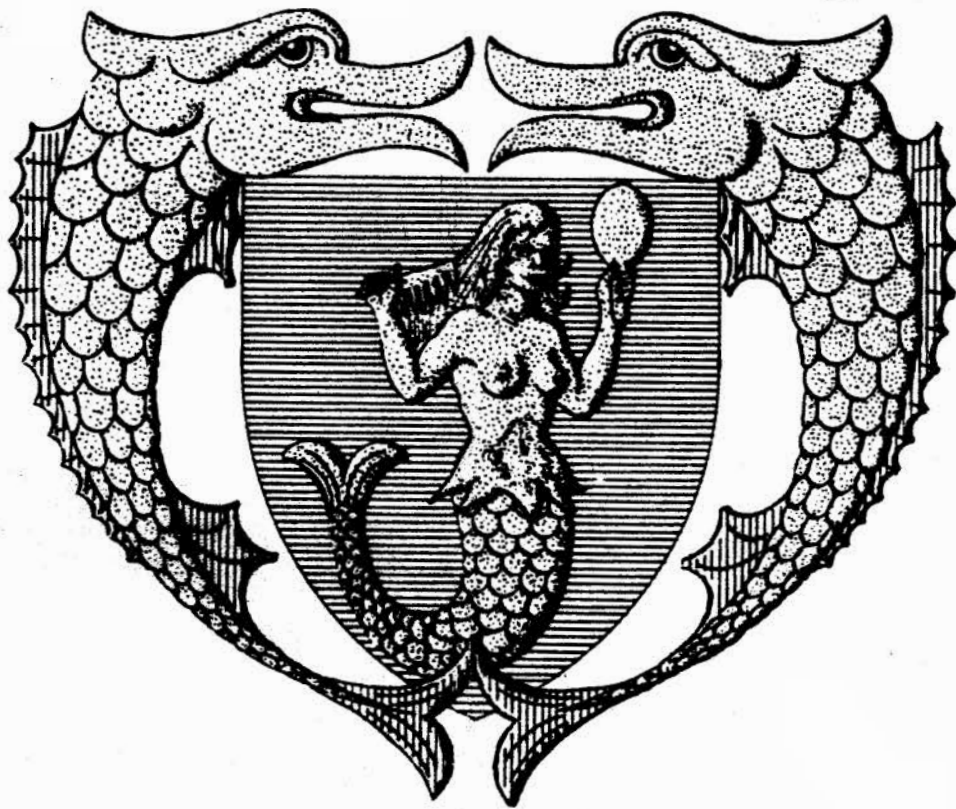
(H. Rosa van Viterbo)

Zoet Hert van Jesus, wees mijne zaligheid.
(300 dag. afl.)

R. I. P.

Drukk. R. Durnez, Zonnebeke.

't Meerminneke

(van) Meirhaeghe's
Familiekontaktblad

1 juni 1987

Beste Familieleden

Weer of geen weer, hier zijn we weer! Met het zomernummer dan nog wel! En de lente is nog niet begonnen, zegt u. Inderdaad, die hebben de vier nieuwe BRT-weermannen -of onweermannen- voor alle gemak maar overgeslagen. Laat ons hopen dat er zonnige dagen in het verschiet liggen, want in dit extra-dikke meerminneke presenteren wij u "De Van Meirhaegheroute". Een toeristische dagtrip die loopt over Waregem, Wortegem, Ooike, Wannegem, Huise, Mullem, Lede, Oudenaarde, Bevere, Moregem, Petegem, Elsegem, Anzegem en Tiegem : de dorpen waar de Van Meirhaeghes tot bij het begin van deze eeuw gewoond hebben. Een tocht doorheen ons familiaal verleden én door een zonder meer prachtige streek. Daar moet u zeker een vakantiedag voor uittrekken.

In dit nummer vindt u verder een tweede bijdrage omtrent de huwelijksgewoonten van onze voorouders. Na het 'voorhuwelijks-paren' van de vorige keer, hebben we het dit keer over de 'seizoen- of maandschommelingen' bij de huwelijksluiting. In mensentaal : welke maanden genoten de voorkeur om te trouwen, welke niet en waarom?

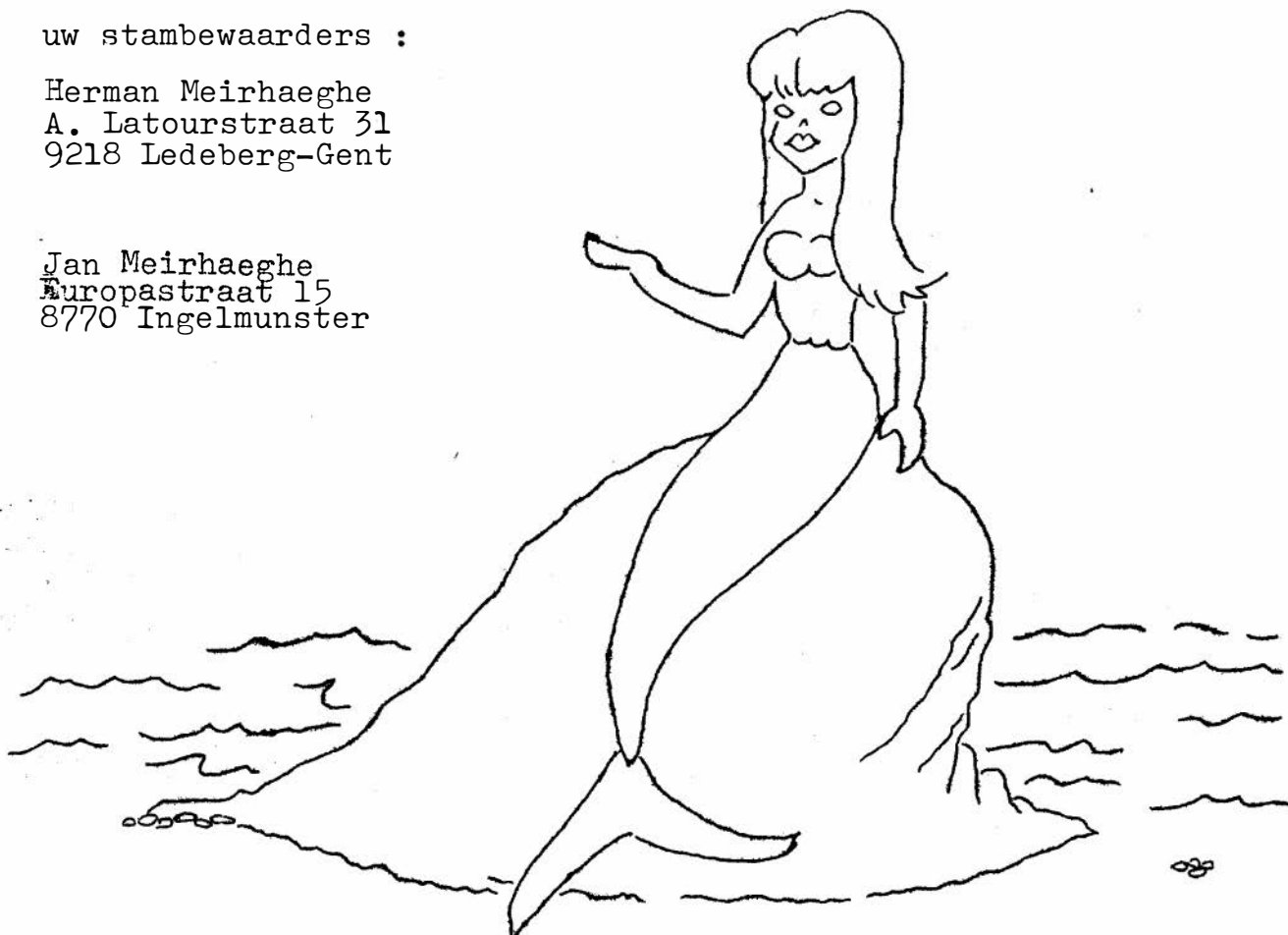
Vervolgens stellen we u voor aan een 16de-eeuwse stamgenoot, een bastaard-Meirhaeghe die de welluidende naam 'Hercules' droeg. In de rubriek 'familienieuws' behandelen we tenslotte omstandig een tak van onzen boom, waartoe een aantal leden van onze familievereniging behoren.

Tot in het najaar dan maar en misschien lopen we mekaar wel tegen het lijf langs de Van Meirhaegheroute...

uw stambewaarders :

Herman Meirhaeghe
A. Latourstraat 31
9218 Ledeborg-Gent

Jan Meirhaeghe
Europastraat 15
8770 Ingelmunster

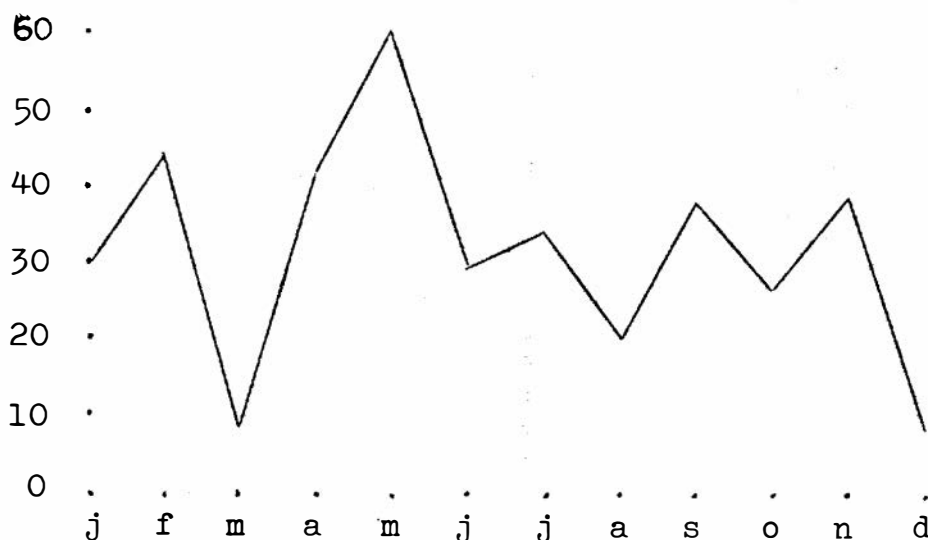
FEBRUEMBER ? JANUAPRIL ?
 WANNEER ZEG JIJ MIJ : JA IK WIL

In Meermin-25 hebben we ons een idee gevormd omtrent het "voorhuwelijks-paren" van onze stamgenoten in de 17de en 18de eeuw. We konkludeerden dat gemiddeld één huwelijk op acht "van moeten" werd ingezegend. Dit keer bekijken we het huwelijk vanuit een ander gezichtspunt. In onderhavige bijdrage stellen we ons vragen over de seizoen- of maandschommelingen bij de huwelijksluiting. Werden de huwelijken gelijkmatig over alle maanden van het jaar gesloten of genoten bepaalde maanden de voorkeur? Werd er de ene maand meer gehuwd dan de andere en, zo ja, waarom? De antwoorden op deze op het eerste gezicht niet relevante vragen leren ons heel wat over de voorvaderlijke mentaliteit en de gebruiken rond het huwelijk.

Voor de periode 1600-1800 hebben we 379 Van Meirhaeghe-huwelijken uit het Oudenaardse in rekening gebracht. Rekenkundig zouden we dus gemiddeld 31 à 32 huwelijken per maand moeten noteren ($379:12=31,5$). Het totaal wordt echter als volgt over de twaalf maanden verdeeld :

januari : : 30	juli : : 34
februari : : 44	augustus : : 20
maart : : 8	september : : 38
april : : 41	oktober : : 27
mei : : 60	november : : 39
juni : : 30	december : : 8

Grafisch voorgesteld vormen deze cijfers het onderstaande hooggebergte :

We zien onmiddellijk dat de huwelijksluitingen allesbehalve gelijkmatig over het hele jaar gespreid zijn. Hoge pieken en diepe dalen volgen mekaar als de cols van een Alpenrit uit de Tour de France.

De vier pieken situeren zich in de maanden februari, mei, september en november.

De drie dalen vallen in de maanden maart, augustus en december.

Proberen we dit "matrimogram" te interpreteren en enig commentaar te leveren bij al die hoogten en laagten, bij al die ups en downs.

Hoe zijn die drie dieptepunten te verklaren? De maanden maart en december vormen, met slechts tweemaal acht huwelijken, twee absolute dalpunten. Het is niet toevallig dat deze maanden ongeveer samenvallen met de vasten en de advent. Deze periodes, die het hoogfeest van Pasen en Kerstmis voorafgaan, werden door de kerkelijke overheid niet geschikt bevonden tot het vieren van bruiloften. Het waren periodes van penitentie en devotie, van vleesderven, zowel aan tafel als in bed. In de "Catechismus of Christelijke Leering ten gebruike der katholieke jonkheid en andere geloovigen", lezen we het antwoord op de vraag: "Waarom laat de heilige Kerk de huwelijken niet toe in den advent en den vasten?". Het antwoord luidt: "Omdat het tijden zijn van boetvaardigheid en godsdienst, dewelke, door de blijdschap die op de bruiloften gemeenlijk geschiedt, belet worden." "Gemeenzame Onderwijzingen en Avondlezingen", een stichtelijk boek uit 1863, schetst de gevaren waaraan de genodigden op trouwfeesten blootgesteld worden: "Eindelyk, begint de bruiloft, waer er meermaels maer al te veel misbruiken plaets hebben. De bruiloft voor de getrouwen en voor al de persoonen van hunne familie is eene zeer **belangryke** zaak; en men kan niet neerstig en niet te voorzigtig te werk gaen om alle gelegenheid van zonde te vermyden. Ongetwyfeld is het toegelaten zich op eene betamelyke wyze te verzetten; maer men moet met de grootste zorgvuldigheid vlugten al wat de palen van eene geoorloofde en zuivere vreugd zou kunnen te buiten gaen. En zoo is het geenszins prysbaer te dansen en te springen en een groot deel van den nacht in eten en drinken over te brengen. Dansen op eene bruiloft is geene zonde, zegt men dikwyls; dat is mogelyk, maer de biechtvaders zyn niet altyd van dit gedacht, zy weten beter wat er van is. De bruiloftsmaeltyd die gewoonlyk veel te lang duert en al te kostelyk is, geschiedt ook niet altyd gelyk het zou moeten zyn; en de overdaed in eten en drinken, die er maer al te dikwyls gedaen wordt, is alsdan geene mindere zonde dan in andere omstandigheden. 't Is als men te veel eet en te veel drinkt, dat men in die andere buitensporigheden valt welke maer al te gemeen zyn in de bruiloftsfeesten. Zoo dan: Godsdienst, eerbied, zuivere en eerbare vreugd: ziedaer wat er boven op de feestkaart van eene christene bruiloft staen moet." (citaat pag. 201).

Eten en drinken, dansen en springen... zo "lustig" ging het er inderdaad aan toe op bruiloftsfeesten. Pieter Bruegel heeft het allemaal vereeuwigd. Karel Van Mander vertelt dat de meester zich vaak onder de deelnemers van landelijke feesten mengde: "Hier hadde Bruegel zijn vermaeck, dat wesen der boeren in eten, drincken, dansen, springen, vrijagien en ander kodden te sien, welck dingen hij dan seer sluchtigh en aerdigh wist met verwen nae te bootsen". Vóór mij ligt de reproduksie van Bruegels schilderij "De Dans van de Bruid" (1566). Alle hiervoor beschreven "buitensporigheden" krijgen hier gestalte: een op de tonen van de doedelzak wervelende bende van dansende boeren waarin de bruid uit de titel van het werk nauwelijks te onderscheiden is; een feestvarken dat een respectabele kruik wijn of bier soldaat maakt; een vrijpostig-zoenend paartje... Wein, Weib und Gesang, dingen waarvan men zich moest onthouden, zeker in de advents- of vastentijd. In tegenstelling tot de voorschriften omtrent de voorhuwelijks seksualiteit, werden de verbodsregels in verband met de huwelijksluiting tijdens deze periodes stipt nageleefd. Slechts 4% (2 x 2%) van ons totaal aantal huwelijken werd "in tempore clauso" of in de "beloken tijd" gesloten. Daarvan werd in de huwelijksakte steevast melding gemaakt, bvb: Ouwegem, 26 maart 1775: contraxerunt matrimonium in tempore clauso: Petrus Franciscus Vander Schelden en Alberta Van Meirhaeghe.

Waar de dieptepunten tijdens de maanden maart en december vanuit godsdienstig-kerkelijk oogpunt kunnen verklaard worden, schuilen achter de terugval in augustus sociaal-ekonomische motieven. Onze voorouders uit de 17de en de 18de eeuw leefden in een agrarische maatschappij en zelfs een hedendaagse stadsmus weet dat augustus -de oogstmaand- voor de landbouwer een heel drukke maand is. Er was geen tijd om uitgebreid te feesten, zeker niet in een landbouwmaatschappij. Dat er toentertijd inderdaad "uitgebreid" bruiloft gevierd werd, bewijst de verordening van Keizer Karel uit 1531, die tot in de 18de eeuw meermaals bekrachtigd werd. Daarin werd gesteld dat bruiloftsfeesten niet langer dan twee dagen mochten duren en dat er slechts 40 genodigden mochten zijn. Niet langer dan twee dagen? Inderdaad! Trouwfeesten duurden vaak meerdere dagen (!), waarbij zowat het hele dorp was uitgenodigd... Het is duidelijk dat dergelijke festiviteiten dagenlang het hele ekonomische leven lamlegden en dat werd ook door de wereldlijke overheid niet langer getolereerd. Voor het ontluikend kapitalisme betekende "time" immers veeleer "money" dan "honey". Hier kon de kerkelijke moraal een bondgenootschap sluiten met de burgerlijke arbeidsethiek : volgens de eerste waren feesten namelijk "gelegenheden tot zonde"; volgens de ander "tijd- en dus geldverlies". In gemeenschappelijk front werd geprobeerd aan deze festiviteiten, waartoe ook de bruiloftsfeesten gerekend mogen worden, paal en perk te stellen, tot meerdere glorie van God of van de mammon.

Bekijken we nu de vier pieken uit onze grafiek : februari, mei, september en november.

De februari- en novemberpiek moeten we zien in het licht van de onmiddellijk volgende vasten- en adventsperiode. Onze voorouders wilden blijkbaar nog vlug trouwen alvorens de verbodsperiodes ingingen. In september worden de huwelijken ingezegend die wegens de drukke zomertijd waren uitgesteld. De boerkens dansten dus van vreugd'en plezier, als d'oogst was binnengereden.

En dan rest er nog de absolute piek in de meimaand (16%). Een rationele verklaring daarvoor luidt dat de pacht- en dienstkontrakten eind-april, begin mei vervielen. Of vertaalt zich hier ook een natuurfenomeen? In mei leggen alle vogels namelijk een ei en misschien voelden onze voorzaten ook die drang om uitgerekend in de meimaand een nestje te bouwen? Een onbekend Vlaams dichter uit de 16de eeuw associeerde "mei" ook al met "minnen" :

die mey die ons de groente geeft
doet meenich mens verblijven
maer die int minnen onlust heeft
verheught tot geenem tijen

Onze Van Meirhaeghes hadden blijkbaar -gezien de meipiek- wel degelijk "lust int minnen", net als hun tijdgenoten trouwens. Want het weze tenslotte nog gezegd dat onze bevindingen in verband met de seizoenschommelingen bij de huwelijksluiting, overeenstemmen met de resultaten van breed opgezette onderzoeken, zoals die door de Hr. C. Vandenbroeke gepubliceerd worden in zijn boek "Vrijen en Trouwen van de Middeleeuwen tot heden".

We beëindigen deze bijdrage met de eerste strofe van een middeleeuws "meilied", waarin een jongeling als teken van zijn liefde, de meiboom onder het venster van zijn meisje wil planten :

Schoon lief, hoe ligt gij hier en slaapt
In uwen eersten drome
Wilt opstaan en den mei ontvaan
Hij staat hier al zo schone.

Om in de sfeer te blijven onderteken ik dan ook als : H. Mei-rhaeghe.

Van een krachtpatser zeggen we : " 't is nen echten hercule". In die zegswijze klinkt de naam nog na van de Romeinse halfgod Hercules, die inderdaad uit de verhalen naarvoor treedt als een soortement John Massis. Hercules op zijn beurt is de Romeinse heruitgave van de beroemde Griekse held Herakles, die volgens de mythologie twaalf straffe stoten op zijn palmares heeft. Deze laatste werd als bastaardzoon geboren uit een buitenechtelijk slippertje van oppergod Zeus met de aardse schone Alkmene. En Hercules Van Meerhaeghe - hoor ik u vragen- Wat heeft die, afgezien van zijn voornaam, met die mythologische figuren te maken? Of-ie ook een geweldenaar was? Weten we niet. Doch met zijn naamgenoten deelt hij ook het bastaardschap. Vandaar dus. Overigens heeft het heel wat speurwerk gevergd om Hercules Van Meerhaeghe te identificeren. Jaren terug vond vader zijn naam in een boek uit de vorige eeuw. (1) Alleen zijn naam. Meer niet en niets méér. Pas onlangs konden we uitmaken hoe de vork aan de steel, hoe zijn twijg aan onze boom zit. Bij het oplossen van dit raadsel voelden we ons een beetje als die andere voornaamgenoot... als Hercule Poirot, u weet wel, de detective uit de romans van Agatha Christie. We ontmaskerden de dader : de vader van Hercules was Joos Van Meerhaeghe, een ons bekende stamgenoot uit de 16-de eeuw.

Joos Van Meerhaeghe werd omstreeks 1480 geboren als zoon van Fransoys Van Meerhaeghe. Fransoys was de eerste naamgenoot die bakermat Wortegem verliet om zich binnen Oudenaarde, "up den Meynaert", te vestigen. Het landelijke geboortedorp was te klein geworden voor deze ambitieuze stamgenoot die hoog de sociale ladder opklom. Hij behoorde in 1488 tot de 24 rijkste inwoners van de kasselrij -dit is het toenmalig arrondissement- Oudenaarde. Zijn talrijke kinderen en kleinkinderen vonden hun huwelijkspartner in de aristokratische kringen van de stad (de families Vande Kerckhove, Tsantele, Decrits, Wittebrood, Cabilliau, Dilmeere etc.) en "maakten het", zoals men dat zegt.

Joos Van Meerhaeghe huwde omstreeks 1510 met Catharina 'sVos of Devos. Uit dit huwelijk werden twee zonen en een dochter geboren :

1. Jan Van Meerhaeghe. Hij huwde met Joosinckin 'sVos, dochter van Loys Devos, een verwante van zijn moeder. Voor zover we weten bleef dit huwelijk kinderloos. Van hen vonden we te Oudenaarde althans geen kinderen terug. Het is echter mogelijk dat Jan naar Antwerpen uitweek en dat aldaar nog nakomelingen geboren werden. In 1540, 1544 en 1551 kreeg hij namelijk van het Oudenaards stadsbestuur toestemming om te Antwerpen te verblijven. Het zou kunnen dat hij, samen met zijn schoonbroer, in de wolhandel zat en dat we zijn verblijf in de metropool in dat licht moeten zien. Zijn schoonzuster, Joanna 'sVos, gehuwd met Jan Dilmeere, overleed in 1544 te Antwerpen en haar "staat van goed" vertelt ons dat Dilmeere inderdaad wolhandelaar was. Jan Van Meerhaeghe overleed na 1571.
2. Meester Joos Van Meerhaeghe. Hij werd priester en was omstreeks 1565 "cureet" van Wannegem, een dorpje in de buurt van zijn geboortestad Oudenaarde. Hij overleed "in de Borch" te Pamele-Oudenaarde omstreeks 1571.
3. Clara Van Meerhaeghe. Zij huwde een eerste maal met Jan Van Hoo-landt en een tweede maal met Martin Fillier of Feyliers. Clara Van Meerhaeghe overleed omstreeks 1554 "up de nederstrate" te Oudenaarde.

Wat vader Joos precies deed voor de kost, weten we niet. Hij was in ieder geval een gegoed burger. Een hele reeks schuldenaars, aan wie hij geld had geleend, stond bij hem in het krijt. Hij bezat eigendommen te Wortegem, Nokere en Kruishoutem en te Oudenaarde zelf bezat hij meerdere huizen. In 1538 kocht hij een huis in de Neerstraat en in 1540 woont hij "up de Hoochstraete up de westzijde nefens zuijtwachts tzwarte lieukin". Wat weten we nog meer van hem? Dat hij lid was van de Sint-Jorisgilde der schutters (1512); dat hij als ambtenaar optrad bij verkopeningen (1531) en dat hij in 1539, tijdens de opstand, als "tiendeman" aan het hoofd stond van een burgerwachtpeloton dat voor rust en orde moest zorgen in de sector "tuschen Burchpoorte ende Baerchpoorte".

Zijn echtgenote, Catharina 'sVos, overleed te Oudenaarde in de Neerstraat omstreeks 1556. Een jaar later hertrouwt Joos Van Meerhaeghe op hoge leeftijd -hij is dan bijna tachtig jaar!- met Jonkvrouwe Marie Lots. Op 24 december 1557 passert hun "kontract van huwelijcke ende vereyneghen bandt" voor de stadsmagistraat. Daarin wordt onder meer bepaald wat er moet geschieden wanneer het "huwelijk tusschen hen beede bijder heligher kercken sorteert in effecte" (2). Uit dit bed werden geen kinderen geboren. Joos Van Meerhaeghe overleed te Oudenaarde omstreeks 1564.

Een tekst uit 1558 leert ons dat Joos, tijdens zijn eerste huwelijk, een buitenechtelijke verhouding heeft gehad die resulteerde in de geboorte van een bastaardzoon. Een zoon die hij de zeer ongewone voornaam Hercules meegaf. Die naamkeuze kan erop wijzen dat Joos Van Meerhaeghe een ontwikkeld man was die weet had van de klassieke cultuur. Hij was in ieder geval trendgevoelig, toen hij voor zijn bastaardzoon een naam koos uit de Romeinse mythologie. Want vergeten we niet dat we ons hier in volle Renaissancetijd bevinden: een periode waarin de Grieks-Romeinse cultuur een hergeboorte, een ware revival beleefde.

Lezen we nu die bewuste tekst die ons uiteindelijk opheldering bracht over de afstamming van Hercules Van Meerhaeghe. Op 4 april 1558 verscheen Joos Van Meerhaeghe voor de schepenen van Oudenaarde om een schenking te laten registreren. We citeren: "Joos Van Meerhaeghe fs. Frans gheeft by desen, in vorme van testamente, (aan) Hercules Van Meerhaeghe zijnen bastaerden zone, de somme van 16 ponden groot ende bovendien zijnen besten keirle bij zijn overlijden."

Verder wordt gestipuleerd dat die 16 ponden zullen "wederkeeren" naar de wettelijke erfgenamen van Joos, indien Hercules "deser werelt overlede zonder ghetraut hoer van zijn lichaeme" d.w.z. indien Hercules kinderloos overleed. (3)

Bastaarden deelden niet mee in de erfenis -ook Hercules wordt in de erfdelingen nergens genoemd- doch ze werden door de vader vaak, bij testament, met een schenking bedacht. Zestien ponden groot en een keirle of overkleed (4): een niet gering bedrag, doch alles bij mekaar toch geen fortuin. Hercules erfde echter nog iets. Iets wat minder tastbaar, doch veel kostbaarder was, meer bepaald de naam én de faam van zijn vader en diens familie. Bastaarden uit een gegoed milieu kwamen niet aan de zelfkant van de maatschappij terecht. Ze werden niet genegeerd, verstoten of tot een armoedig bestaan gedoemd. Integendeel. Hercules Van Meerhaeghe overtreft zelfs veruit zijn "wettige" halfbroer en -zuster, bij de keuze van een echtgenote. Hij huwt namelijk met Anna de Brune, een dochter uit een aristokratisch en adellijk geslacht.

Het is niet de bedoeling om de genealogie-de Brune hier uitgebreid te behandelen. Om ons toch enig idee te kunnen vormen omtrent de familie waartoe Hercules' echtgenote behoorde, toch nog even dit...

We vinden haar naam- en stamgenoten uit de 16de, 17de en 18de eeuw terug als Heren van Gentbrugge, fiscaal-raadgevers van de Raad van Vlaanderen, burgemeesters van het Brugse Vrije, stadsmagistraten te Gent, hoogpointers van de kasselrij Kortrijk en een tak mocht vanaf de 17de eeuw de titel van "baron" voeren. (1)

De stamreeks van Anna de Brune :

- I. Hendrik de Brune, van wie :
- II. Jan de Brune, overleden in 1361 en begraven te Wetteren.
Hij huwt Elisabeth Blancquaert, van wie :
- III. Jan de Brune, overleden op 17 augustus 1402.
Hij huwt Catharina Smets, van wie :
- IV. Arent de Brune
Hij huwt N. De Meessene, van wie :
- V-1 Jan de Brune
huwt Marie de Keysere. Begraven in de O.L.Vrouwkathedraal te Antwerpen.
2 Frans de Brune
huwt Josine Vande Vijvere, van wie :
- VI-1 Joos de Brune, huwt Joanna d'Hont.
-2 Anne de Brune, huwt Hercules Van Meerhaeghe.

Wat is er van het echtpaar Hercules Van Meerhaeghe x Anna de Brune geworden? Hadden ze kinderen? Ze bleven vermoedelijk niet te Oudenaarde wonen. Misschien kan een lezer ons een tip geven. Nu we weten waar Hercules vandaan komt, weten we nog niet waar hij heenging. Zo is dat in de stambomerij : ieder antwoord roept nieuwe vragen op. Als U 't ons vraagt, mag "het maken van een genealogie" gerust als dertiende bij de twaalf legendarische werken van Herakles gevoegd worden. In vergelijking met "stambomen" zijn het uitmesten van de Augiasstal of het verslaan van de veelkoppige Hydraslang slechts niemendalletjes.

Was getekend : Herculman Meirhaeghe.

- noten.
1. Filiations de Famille de la Flandre dressés sur pièces authentiques par A. De Vlaminck. Gand 1875. pag 74-78.
 2. Stadsarchief Oudenaarde, Acten en Contracten, Boek 47 - folio 190 verso.
 3. Stadsarchief Oudenaarde, Acten en Contracten, Boek 47 - folio 310.
 4. Zie ook de ballade van Heer Halewijn, 14de eeuw, 15° strofe
"Wat deed zi aen haren keirle?
Van steke tot steke een peirle."

.

Voor u gelezen in "De mentaliteit van boeren en burgers in Oudenaarde en zijn kasselrij (15de - 18de eeuw)" door Rik Castelain : pag 123 :

"Een andere vorm van ontspanning, waarin religieuze en profane elementen met elkaar verweven lagen, was de jaarlijkse Sacramentsprocessie. (...) In 1445 stapte Licke, de nar van de heer van Schoorisse, in de optocht mee. De stad liet voor hem een "zot habyt" maken, omdat hij de figuur van een meermin uitbeeldde."

Misschien stond een van onze voorvaders toen wel naar de stoet te kijken en vond hij hier inspiratie om een meermin als wapenfiguur te kiezen?

- Bij brief van 22 maart 1987 stuurde Mevr. Renata Dierickx echtg. Van Acker uit Evergem ons een pak rouwzantjes, rouwbrieven en geboortekaartjes toe omtrent haar familieleden-Van Meirhaeghe. Zijzelf is een kleindochter van Constantin Van Meirhaeghe en Hortensia Bergez uit Petegem-Deinze. Onze briefschrijfster heeft zich de moeite getroost om de samenstelling van het gezin van haar grootouders tot en met de kleinkinderen op papier te zetten. Zij schrijft verder dat zij van de broers en zusters van haar grootouders spijtig genoeg niets weet! Dankzij de hulp van mijn kozijn Frans Meirhaeghe uit Deinze, die voor ons indertijd de Burgerlijke Stand van Deinze en fusiegemeenten uitpluisde, kunnen wij het gezin van haar overgrootouders Ivo Van Meirhaeghe en Rosalie Vande Wiele uittekenen :

Ivo Van Meirhaeghe werd te Huise geboren op 2 april 1832 als zoon van Jan-Baptiste Van Meirhaeghe en Maria-Theresia Pappens (Paepens). Hij huwde te Petegem-Deinze op 25 november 1857 met Rosalie Vande Wiele. Zij werd te Petegem-D. geboren op 28 september 1834 als dochter van Pieter Vande Wiele en Francisca Verleye.

Het echtpaar vestigt zich te Petegem-D. waar hun elf kinderen geboren worden. Ivo Van Meirhaeghe was landbouwer van beroep en later ook herbergier. Hij handtekent vaardig de geboorteakten van zijn kinderen. Rosalie Vande Wiele overleed op 9 september 1909 te Petegem in haar woning op de wijk "Driesch", Oudenaardsesteenweg 36.

Ivo Van Meirhaeghe overleed op 84-jarige leeftijd te Petegem-D. op 25 december 1916 in het "Oudemanhuis" gelegen op de wijk "Driesch" Lochtinglos nr. 2. Hierna volgen hun 11 kinderen te Petegem geboren :

- I. HONORE VAN MEIRHAEGHE, geboren op 13 november 1858.
 beroep : "werkman op den ijzeren weg", baanwachter, bareelwachter.
 adres : Petegem-Dries- Gaverse Pontweg 2 en later Poelstraat 11.
 Hij huwt een eerste maal te Petegem op 19.7.1889 met Hortentia Van Der Looven, naaister en kleermaakster.
 kinderen uit het 1° bed geboren te Petegem :
 1, Camille-Joseph, o.21.3.1892 + 11.4.1894
 2, Marie-Louise, o.6.5.1893 + 13.9.1893
 Na het overlijden van Hortentia Vander Looven te Petegem op 2:12.1893, hertrouwt Honoré er op 15.3.1895 met Maria-Sidonia Declercq.
 kinderen uit het 2° bed geboren :
 3. Renatus-Carolus, o.Petegem 9.9.1896, huwt Angele Decaluwé en overlijdt te Gent op 10.10.1979.
 4. Amatus-Andreas, o.Astene 29.12.1902, geen verdere gegevens.
 Marie-Sidonie Declercq overleed te Petegem-D. op 3.11.1918 en Honoré Van Meirhaeghe overleed aldaar op 24.7.1919.

- II. HENRI VAN MEIRHAEGHE, geboren op 11 december 1859.
 beroep : landwerker.
 adres : Petegem-Dries- Gaverse Pontweg 14.
 Hij huwt te Petegem op 20.9.1890 met Marie-Louise Dhaenens.
 Hun kinderen te Petegem-D. geboren :
 1. Charles-Louis, o.15.9.1891 en er overleden op 15.7.1912, "om tien uur 's avonds ter statie des ijzerenwegs". Hij was "ijzerenwegwerkman" van beroep.
 2. Marie-Rosalie, o.13.11.1893, zij huwt René Frans Lambrecht.
 3. Bertha-Alicia, o.15.6.1896, + 28.1.1897
 4. Zoë-Klara, o.15.7.1898, geen verdere gegevens.
 Henri Van Meirhaeghe overleed te Petegem op 14.12.1900.
 Waar en wanneer overleed zijn echtgenote?

III. EMMA VAN MEIRHAEGHE, geboren op 28 november 1861.

Zij huwt een eerste maal te Petegem-D. op 10.3.1886 met zijde-
wever Gentil-Joseph Claerhout.

Na het overlijden van deze laatste te Deinze op 13.8.1898, her-
trouwt Emma te Deinze op 21.11.1900 met Gentil Walgraeve, tim-
merman. Geen verdere gegevens gekend.

IV. CYRILLE VAN MEIRHAEGHE, geboren op 25 januari 1864.

beroep : landwerker.

adres : Petegem-Dries- Oudenaardsesteenweg 83.

Hij huwt te Petegem op 3 mei 1889 met Maria Sophia Van Autreve.

Hun kinderen te Petegem geboren :

1. Maria-Zulma, o.5.1.1890, zij huwt Cyrille Van Dierdonck.
2. Maurice-Eugene, o.6.3.1891 + 31.3.1891.
3. Honoré, o.5.3.1892, geen verdere gegevens.
4. René-Gustaaf, o.29.7.1903, geen verdere gegevens.

Bemerk de leemte in de geboortereeks. Werden elders nog kinderen
geboren? Waar en wanneer overleden Cyrille Van Meirhaeghe en
zijn echtgenote?

V. HORTENSE VAN MEIRHAEGHE, geboren op 11 maart 1868.

Zijdewerkster. Zij overleed op 20-jarige leeftijd te Petegem
op 23 april 1886.

VI. GUSTAVE VAN MEIRHAEGHE, geboren op 16 juli 1868.

beroep : zijdewever, handelaar, herbergier.

Hij huwt te Deinze op 16 november 1898 met Maria Julia La Roy,
kleermaakster.

Hun zoon te Petegem geboren :

1. Etienne, o. 17.11.1899.

Omtrent dit gezin geen verdere gegevens bekend.

VII. REMI VAN MEIRHAEGHE, geboren op 6 november 1870.

beroep : timmerman.

Hij huwt te Petegem-D. op 22 april 1903 met Alina Francisca
Maria De Pau.

Hun kinderen te Petegem geboren :

1. Robert-Emiel, Arthur, o.20.3.1907. Hij huwt Mevr. Bral.
Zij wonen te Brugge en zijn lid van onze familievereniging.
2. Julius-Cesar, o.2.2.1909, geen verdere gegevens.

Remi Van Meirhaeghe overleed te Petegem op 7 april 1947.
Waar en wanneer overleed zijn echtgenote?

VIII. CONSTANTIN VAN MEIRHAEGHE, geboren op 11 maart 1873.

beroep : zijdewever.

adres : Petegem-Dries- Gaverssesteenweg 31.

Hij huwt te Petegem op 25.10.1899 met Maria Hortense Bergez.

Hun kinderen te Petegem geboren :

1. Clarista-Maria, o.4.12.1900; zij huwt René Dierickx.
overleden te Antwerpen op 11 juni 1977.
2. Romanus-Rudolph, o.27.2.1902; hij huwt Maria Claeys.
overleden te Moeskroen op 18 december 1973.
3. Gabrielle-Pauline, o.11.8.1904; zij huwt Roger Dierickx.
Zij zijn de ouders van Mevr. Renata Dierickx, onze brief-
schrijfster, tevens lid van onze familievereniging.
4. Maria, o.11.5.1909. Kloosterzuster E.Z. Marcelle.

5. André-Arthur, o.28.11.1910; hij huwt Maria Walcarius.
 6 en 7 : tweeling o.16.11.1912 :
 6. Marcel-Casimir; hij huwt Marie Sabine Bogaert.
 7. Albert-Remi; hij huwt Regina Francisca Vander Heyden.
 overleden te Antwerpen op 29 januari 1977.

Uit de geboorteaktes van de voornoemde tweeling leren we dat vader Constantin de aangifte niet zelf kon doen omdat hij "door ziekte belet" was. Het was een fatale ziekte, want drie maand later overleed hij te Petegem op 26 februari 1913. Hij werd geen veertig jaar oud. Zijn echtgenote, Maria Hortense Bergez overleed vier jaar later reeds te Gent in het Burgerlijk Gasthuis in de Kluyskensstraat, op 21 februari 1917. Er bleven zeven minderjarige kinderen achter...

- IX. EUGENIA VAN MEIRHAEGHE, geboren op 6 februari 1876.
 beroep : naaister.
 adres : Petegem-Dries- Oudenaardsesteenweg 4.
 Zij huwt te Petegem op 6.4.1904 met Emile Isidore De Pau, timmerman, broer van Alina De Pau (zie onder VII)
 Eugenie Van Meirhaeghe overleed te Petegem op 13 maart 1914.
 Geen verdere gegevens bekend. Kinderen?
- X. HECTOR VAN MEIRHAEGHE, geboren op 10 november 1879.
 beroep : dagloner, voerman, timmerman.
 adres : Petegem-Dries- Gaversesteenweg 151 en Oudenaardsesteenweg 61.
 Hij huwt te Petegem-D. op 14.8.1901 met Emma Schepens.
 Hun kinderen te Petegem geboren :
 1. levenloos mannelijk kind, o.20.8.1902.
 2. Maria-Amelia, o.22.8.1905 + 17.3.1917.
 3. Lucien, o.4.1.1910.
 4. Joanna-Elisabeth, o.28.8.1916.
 5. Honoré, o.8.7.1919.
 Omtrent dit gezin zijn ons geen verdere gegevens bekend.
- XI. ARTHUR-JOSEPH VAN MEIRHAEGHE, geboren op 30 maart 1881.
 beroep : bediende
 Hij huwt te Petegem op 3.2.1909 met Bertha Maria Lambrecht.
 Hun zoon te Petegem geboren :
 1. Roger-Ivo-Bruno, o.10.12.1910 + 3.5.1936.
 Arthur Van Meirhaeghe overleed te Petegem op 17 oktober 1938.
 Geen verdere gegevens omtrent zijn echtgenote.

Keren we na dit overzicht op onze stappen terug en werpen we een blik op de voorouders van Ivo Van Meirhaeghe.

Jan-Baptiste Van Meirhaeghe, de vader van Ivo, werd te Huise geboren op 9 oktober 1801 als zoon van Albertina Van Meirhaeghe. Zijn geboorteaakte zegt dat Jan-Baptiste "legitimatus est per subsequens matrimonium quod mater contraxit cum Petrus Joannes Van Meirhaeghe." Jan-Baptiste werd dus gewettigd door het huwelijk dat moeder Albertina Van Meirhaeghe naderhand sloot met Pieter-Jan Van Meirhaeghe. Albertina en Pieter-Jan waren mekaars achternicht en achterneef. Ze waren dus bloedverwanten in de 3° graad en allebei achterkleinkinderen van hetzelfde overgrootouderpaar Adrianus Van Meirhaeghe en Maria Declercq, van wie trouwens heel wat leden van onze familievereniging afstammen. Jan-Baptiste Van Meirhaeghe overleed te Vannegem-Lede op 22 juni 1874. Zijn echtgenote, Maria-Theresia Paepens, was 35 jaar eerder al overleden te Huise op 1 januari 1839. Tot zover dit overzicht van deze familietak en nogmaals van harte dank aan Mevr. R. Dierickx-Van Acker voor de brief en de documenten!

DE VAN MEIRHAEGHE-ROUTE

Reeds lang speelden we met het idee om voor u een route uit te stippen doorheen het leuke lieve land waarin de wortels van onze stamboom sinds eeuwen vergroeid zitten. Nu is het zover : de Van Meirhaegheroute is in kaart gebracht!

Zoals u weet, stond onze wieg te Wortegem, een dorp in de zuidwestelijke hoek van de provincie Oost-Vlaanderen. Onze naamgenoten verspreidden zich naderhand over het heuvelgebied tussen Schelde en Leie en in de Scheldevallei zelf. De reisweg leidt u door een van Vlaanderens mooiste landschappen, waarin vergeten dorpjes met een meesterlijke teerlingworp gegooid werden. Dorpjes waar de tijd op de torenklok bleef stilstaan. Deze route wordt geen pure zoektocht, al stellen we en passant wel enkele vragen. Het is eerder een bezoektocht door de streek waar onze voorouders in een ver en nabij verleden woonden en werkten, leefden en liefden. Waar ze uit de eeuwigheid werden geboren, een naam kregen en naar diezelfde eeuwigheid terugkeerden. Onze familienaam : het erfdeel dat ze nalieten. Dit wordt niet alleen een dagtrip door een gebied van een nog bijna ongerepte natuurschoonheid; het wordt ook een reis in de tijd. Treden we nu in de voetstappen van onze voorouders en gaandeweg zullen we ons een konkreet idee kunnen vormen van de weg die zij gegaan zijn.

Vooraf nog deze tips. Mocht u onderweg de draad verliezen, dan kunt u zich telkens heroriënteren op de kerktorens van de dorpjes die we aandoen. We raden u ook aan om reeds vóór de middag te starten. Dan kunt u zonder overhaasten onderweg uw droogje en natje nemen. Eet- en drinkgelegenheden zijn er genoeg. Maar ook de knapzak bergt gezelligheid. Doe zoals onze voorzaten, die ergens onder de bomen of aan de rand van een kouter hun dikke, al dan niet met ham belegde, "stuiten" uit de korf oppeuzelden. Reken als u rustig rijdt en van alle geneugten geniet op zo'n vijf uur.

Eigenlijk zou het startschot moeten weerklinken op Waregem-Nieuwenhove. Meer bepaald in de straat die genoemd werd naar Pater Remi Van Meirhaeghe, alias Mei Ta Jen, onze bijna zalige naamgenoot die in China vermoord werd. Omwille van praktische redenen en het element "water" in onze familienaam indachtig, starten we echter aan de watertoren, vlakbij de E-17 afrit - Waregem. Mei Ta Jen, wij groeten u bij het begin van een hopelijks veilige vaart!

U bevindt zich op de E-17. Rijdt u richting Kortrijk, neem dan de afrit Waregem. Aan de hoofdweg neemt u rechts en direkt weer rechts, richting watertoren. Rijdt u richting Gent, neem afrit Waregem. Op de hoofdweg links nemen, over de E-17 brug rijden en dadelijk rechtsaf, richting Watertoren.

Met het gezicht naar de watertoren neemt u links richting Waregem. Rechts loopt trouwens dood. Na 200 m. neemt u de eerste straat rechts, richting Wortegem. Net voorbij de E-17-brug rijdt u links de parking op van het "Flanders Field American Cemetery". We brengen een bezoek aan dit prachtig soldatenkerkhof uit de Eerste Wereldoorlog en we horen Willem Vermandere zingen : "Het is de oorlog dat g' hier were vindt, oltied iemands vader, oltied iemands kind..."

vraag 1. Hoeveel Amerikaanse soldaten vonden hier hun laatste rustplaats?

We zijn er stil bij geworden en laten we het zo houden. Doe het rustig aan. U hoeft het ronderecord van Francorchamps niet te verbeteren. We rijden verder richting Wortegem.

Geniet van de Spitaelbossen en het groen van Oud-Moregem. Hier woonde Arent Van Meirhaeghe, wiens kind omstreeks 1580 door de wolven "zeer ghebeten" werd. De weg stijgt en op de top, aan "'t Stokerijtje", neemt u rechts. Dit is de Tjammelsstraat. Een verworpen naam uit onze familiegeschiedenis. Onze stamvader Roegier Van Meirhaeghe huwde omstreeks 1530 met Joosijntje Tjammels. Onze route loopt hier even parallel met het Hector Plancquaert-wandelpad. U moet beslist eens een dagje reserveren om dit pad te bewandelen. Temeer daar advocaat, aristocraat, literator en politicus Hector Plancquaert (1863-1953) , als zoon van Marcellinus en Euphemia Victoria Van Meirhaeghe, toch ook een halve Meirhaeghe is. U volgt de Tjammelsstraat tot aan de doodlopende weg. Daar neemt u links tot aan de 'voorkeur van rechts'. Volg links mee en neem opnieuw eerste straat links. Rechts van de weg spiegelt de Tjammelsvijver en verderop ligt Tjammelshof verscholen tussen het groen. Rij verder tot aan de hoofdweg. Dit is de Waregemse straat. U neemt rechts en rijdt richting Wortegem.

WORTEGEM : Ach Wortegem... zo iets als oude namen tellen van wie er niet meer zijn. Verhalen maken van herinneringen en langzaam dwalen door een eigen land. Een beetje knielen voor wat heilig is, en zeker weten dat wat al weg is toch niet wordt vergeten.

We rijden de dorpskom binnen. We laten de kerk links liggen en nemen aan het rondpunt links richting Oudenaarde. Aan de 'rode lichten' nemen we links, richting Kruishoutem, en bijna direkt weer links. We bevinden ons in de Kleistraat, waar Franchoys Van Meerhaeghe omstreeks 1560 zijn hoeve uitbaatte. Links zien we de historische herberg "Den Ouden Cley", waar "Wortegemsen" geserveerd wordt. Enkele passen vóór het kafeetje ligt de bewuste "wigh" waarover diezelfde Franchoys Van Meerhaeghe en Pieter Vanden Dorpe anno 1576 én in Meermin nr.22 een gerechtelijk woordeke placeerden. We vervolgen onze weg tot we voor ons, rechts van de weg, het Hof van Walem in al zijn majesteit en pracht zien opduiken. Dat deze abdijhoeve inderdaad eeuwenlang het kloppende hart van de gelijknamige heerlijkheid van Walem was, is vandaag nog duidelijk te merken. Ze heeft niks aan dominantie en grandeur ingeboet. Even voorbij Walem liggen de kouters en we herinneren ons hoe Franchoys Van Meerhaeghe als meester, doch in het zweet zijns aanschijns, over deze akkers regeerde.

vraag 2. Op welke datum ondertekende Franchoys Van Meerhaeghe het pachtkontraakt dat hem tot pachter van het Hof van Walem maakte?

We volgen het betonbaantje. Het lijkt wel het krinkelende winkelen-de ding van Gezellige Guido Gezelle in zijn beste dagen. Neem op het einde, aan de T, de asfaltweg links. We bevinden ons in de Turkestraat te Nokere. Groet een kapelletje links, maar rijdt u rechtdoor. Met ah's en oh's groeten we de eendjes in de vijvers rond het Kasteel van Nokere. Volg in de bocht naar links tot op de grote baan Waregem-Nokere. Links ligt het gehucht Nellekenskeer, waar in 1634 "Nelleke" De Vos als heks verbrand werd. Was het om heksenredenen dat Jan Van Meirhaeghe een paar maand later met have en goed, met hebben en houden, met pak en zak naar Kanegem vertrok? We nemen op de hoofdweg echter rechts. Voorbij de top duikelen we rechts Nokeredorp binnen.

NOKERE : Thuis heb ik nog een ansichtkaart een boere-erf, een kar met paard... Dit dorp, ik weet nog hoe het was.

Stal de wagen in de schaduw van de Vrijheidsboom die hier omstreeks 1831 werd geplant en die inmiddels geklasseerd is. Strek even de benen. Nokere is misschien wel het mooiste dorpje van onze route. In het golvend landschap zoekt het bescherming achter de dichte bossen van Oud Moregem en Spitaelbossen. Een uitloper van de Vlaamse Ardennen zorgt voor een verassend reliëf, dat van 19m. aan Nellekenskeer, steil opklimt tot 65 m. op de Lindenhoek. Stamvader Roegier Van Meirhaeghe woonde omstreeks 1600 op de "Hooghenhouck". Nokere is beslist een der weinige dorpen waar de landelijke omlijsting niet is teloor gegaan en waar de historisch gegroeide dorpskom bijna onaangetaast bleef. Het interessante is dat het hele dorpskommetje in feite slechts functioneert als toegangspoort tot de prachtige dreef en het superbe goed, waarin nu baron Casier woont. Het kasteel van Nokere is gelegen in een subliem park, midden ruimspiegeldende waterpartijen. Eigenlijk mag men niet zeggen dat het Kasteel bij Nokere behoort. Het is net omgekeerd : Nokere behoort bij het kasteel! En hoeveel meer zal dat vroeger het geval geweest zijn...

Het weze nog gezegd het Kasteel met het domein slechts ééns in het jaar voor het publiek wordt opengesteld : op de 2° zondag van juli. Dan kunt u er ook de unieke verzameling koetsen bewonderen. Een ander toeristisch aspect van Nokere is de jacht. Wie werkelijk beleven wil wat hij wellicht enkel uit oude prenten kent, moet zich de 1° zondag van november naar Nokere begeven. Tijdens de mis die met jachthorens wordt opgeluisterd, wordt een haas geöfferd. Na de kerkdienst heeft op het dorpsplein de zegening van de jachtstoet plaats, waarop een geanimeerd spektakel volgt.

Wij klimmen nu echter op naar de Sint-Ursmaruskerk, waar onze Kaneemse stamvader Jan Van Meirhaeghe omstreeks 1629 kerkmeester was. In de buitenmuur van de kerk zoeken we de "sepulture van den eersaemen Pieter Joannes Van De Wiele fs Pieter, geboortig van Cruys-hautem, borgemeester, overleden tot Nokere den 2 maerte 1792 in den ouderdom van 81 jaeren, weduwaer van Joanna Van Merhaeghe fa Judoci, overleden den 5 october 1771, oud 53 jaeren."

vraag 3. Hoeveel kinderen had dit echtpaar?

U klimt weer achter het stuurwiel en u vervolgt uw weg naar beneden. Volg links naar boven : de Fonteinstraat. Aan de Y neemt u rechts tot aan de hoofdweg. Neem daar rechts richting Anzegem. U komt weer op grondgebied Wortegem. U rijdt voorbij de onthoofde molen rechts van u en u neemt de eerste straat links. Dit is de..... **MEIRHAEGSTRAAT!** Hier zweeft de eerste adem van onze familienaam : anno 964 Merahaga. We nemen één minuut stilte in acht en laten duizend jaar voorbijflitsen. Hier werd omstreeks 1200 Willem die op de Merhage woonde gedoopt tot Willem van Merhage. En op de akkers die Gertrudis Van Merhage omstreeks 1280 met haar vier zonen uitbaatte, werd nu een crossparcours aangelegd... Teken des tijds.

We vervolgen onze weg tot aan de T : de Karmstraat. We nemen rechts en rijden richting Ooike-dorp, voorbij de hoeve van Henri De Steur, wiens echtgenote Adrienne Meirhaeghe ons onlangs verliet, zo dicht bij de vadergrond. Op het einde van de Karmstraat draaien we linksaf naar de dorpskerk. We stallen onze wagen op de parking en we stappen naar de kerk van Ooike.

OOIKE : Waar Willem Van Meirhaeghe in 1660 "up de plaetsche bij tkerckhof" een hardgekookt eitje pelde met Janneke Verriest, de meid van de pastoor (zie Meermin 5 en 6). Waar zijn grootvader Jan Van Meirhaeghe baljuw en zijn vader, ook Willem geheten, schepen en greffier was. Waar een ander familielid, Christiaen Van Meirhaeghe, op het einde van de 17de eeuw eveneens baljuw was. Ooike, waar François Van Merhaeghe burgemeester was van 1870 tot 1884.

Ooikekerk, waarin zoveel notabele Van Meirhaeghes begraven werden. Ooikekerk die een prachtige 18de eeuwse rococomontrans plus twee zilveren ampullen met schaal bezit, haar in 1702 geschonken door Joos Van Damme en zijn echtgenote Margriete Van Meirhaeghe. Waar tot de kerkschat ook nog behoort : een kostbare gouden kelk met zilver versierd én een pateen, in 1762 geschonken door Judocus Van Meirhaeghe. Ooike waar de Van Meirhaeghes een stuk dorpsgeschiedenis hebben geschreven.

Zoek in de buitenmuur van de kerk de grafsteen van de familie Ketele. Daarop staat een naamgenoot vermeld.

vraag 4. Hoe heet die naamgenoot en welke is zijn overlijdensdatum?

Klim dan weer in de wagen, laat de kerk links liggen en vervolg uw weg. Tot aan de grote baan. Aan "stop" neemt u links, richting Deinze. Kijk uit : aan kafee " 't Strop" neemt u rechts en u rijdt naar de kerk van Wannegem.

WANNEGEM : U kunt er wat uitblazen of gewoon uw weg vervolgen. Wannegem is een gedicht. Kan het ook anders met achter de kerk de pastorij van priester-dichter Albert De Vos?! Ook in de buitenmuur van deze kerk vinden we een ingemetselde grafsteen : "de sepulture van den eersaemen Pieter De Jaeger fs Joos, in sijn leven schepenen geweest van Wanneghem ende Lede, overleden in 1764, 50 jaer, ende van sijn huysvrouw Marie Anne De Ruyck, overleden 31.8.1767, 70 jaer, tsaem in houwelijck geweest 27 jaeren." Dit echtpaar had zeven kinderen. Een dochter Maria Anna De Jaegher huwde met Frans Van Meerhaeghe. Een zoveelste gebeiteld stukje familiegeschiedenis. Hier was Joos VMeirhaeghe pastoor in 1565.

Aan de kerk nemen we de Huisepontweg. We laten de kerk dus links liggen en volgen tot we aan de linkerkant van de weg de romp zien van een molen. Stap even uit en beklim de molenheuvel. Bewonder het prachtige panorama. In het groen ligt het Kasteel van Wannegem, opgetrokken in 1786. In tegenovergestelde richting reikt uw blik tot in Kruishoutem. Zoek echter vlakbij het antwoord op de volgende vraag.

vraag 5. Hoeveel bijbelse kinderbedervers kunnen hier verdrongen worden?

Verlaat de Huisepontweg en rij vlak voor de molen de Molenstraat in. Neem de eerste straat rechts, dit is de Terwedenstraat. Volg en u ziet rechts van u nogmaals het Kasteel van Wannegem in de verte. Volg tot op de T en neem daar rechts. De betonweg wordt asfalt en mondt ongeveer aan het Kasteel uit. U bevindt zich opnieuw in de Huisepontweg en u neemt links. De kasseien worden beton en u rijdt Huise binnen.

HUISE : Bakermat van wat wij in onze genealogie "de tak-Huise" noemen. Olivier Van Meirhaeghe, Wortegemnaar van geboorte, vestigde zich hier omstreeks het jaar 1600. Zijn talloze nakomelingen verspreidden zich in de omliggende dorpen Ouwegem, Zingem, Asper enz. Dorpen die we niet aandoen.

Gekomen in het centrum van Huise rijden we min of meer rechtdoor. We laten dus de kerk rechts liggen en vervolgen onze route. Rechts merkt u een bosje. Opgelet! Straks moet u rechtsaf. U rijdt dus de Korte Aststraat in en u daalt af naar Mullem. Rechts, tussen de bomen, ligt het Kasteel van Baron de Gerlache, de bekende Zuidpoolreiziger. U rijdt voorbij de herberg "De Kroon", bekend uit de T.V.serie Hard Labour en u parkeert uw wagen voor het gemeentehuis. Gooi de portieren open en haal een frisse neus!

MULLEM : Samen met Nokere misschien wel de mooiste parel van de Van Meirhaegheroute. Luister in dit vergeten dorp naar de dichter Anton Van Wilderode : "De moerbeitoppen ruisten. God ging voorbij." Hoe laat is het ondertussen geworden? We richten de blik kerktorenwaarts en zien hoe de tijd hier stilstaat. Er werd een aanvraag ingediend om de zeer oude dorpskern, in zijn geheel, als landschap te klasseren. Mullem is één uitnodiging tot wandelen. Verpozing vindt u in "De Kroon". U kunt er pannekoeken eten of proeven van de 78 bieren... Als u daarna nog helder van geest bent, kunt u de volgende vraag beantwoorden.

vraag 6. Hier woonde en werkte de auteur van "Hard Labour". Hoe luiden zijn naam en voornaam?

En de Van Meirhaeghes? Ja, ook hier zijn ze aanwezig. Op het kerkhof liggen burgemeester Kamiel Van Meirhaeghe en zijn echtgenote Marie Nathalie Van Meirhaeghe. In hun direkte omgeving nog enkele naamgenoten en verwanten. Begeef u weer wagenwaarts en avanti.

Laat het gemeentehuis rechts liggen en verlaat de dorpskern. Dan neemt u de eerste straat rechts, een kasseiweg. Dit is de Rooigemstraat. U volgt tot aan de T en u volgt rechts naar Lede.

LEDE : deel van het siamese tweelingpaar Wannegem-Lede. We draaien rechtsaf rond de Sint-Dionysiuskerk en volgen tot aan de Y. Daar nemen we links en rijden richting Wannegem, Bemerkt rechts van u nogmaals het Kasteel van Wannegem en links van de weg de vijvers. Bij het binnenrijden van de dorpskom nemen we links de Fonteinstraat naar beneden. Verlaat in de bocht de asfaltweg. U neemt dus de Vaddenstraat, een kasseiweg. Links van de weg werpt u een laatste blik op het kasteel. U volgt en slaat dan rechtsaf : de Kelderstr. U komt terug op grondgebied Ooike. Eenmaal boven, aan de betonweg, rijdt u rechts de Duytstraat in. Bemerkt de prachtige aloude hoeve voor u. Volg de Duytstraat links mee en dan weer rechts. Aan de rode "stop" komt u opnieuw aan de hoofdweg Oudenaarde-Deinze. U neemt links, richting Oudenaarde-5 km.

OUDENAARDE : De oude hoofdplaats van de gelijknamige kasselrij waartoe alle dorpjes die we op onze route aandoen behoorden. Onze voorouders van de buiten lieten zich hier vanaf het einde van de 13de eeuw als 'buitenpoorters' registreren. Op het einde van de 15de eeuw vestigde Wortegemnaar Fransois Van Meirhaeghe zich binnen de stad. Hij werd de stamvader van een zeer welvarende tak van onze boom. Zijn kinderen en kleinkinderen, die een dolfijn in het familiewapen voerden, oefenden hier bestuursfuncties uit tijdens de 16de eeuw. De Sinte-Walburgakerk vormt een indrukwekkend bouwwerk van van Brabantse gotiek. Binnen deze kerk werd Marie Van Meirhaeghe begraven in het Beeldenstormjaar 1566. We bewonderen het Stadhuis, een der mooiste voorbeelden van gotische burgerlijke bouwkunst én de "eeuwenoude" stellingen... We stappen het Stadhuis binnen. In de bovenkamers is het oude stadsarchief ondergebracht, waaruit we reeds zoveel schatten hebben opgedolven. In de benedenzalen kunt u een tentoonstelling meepikken of even bij de toeristische dienst binnenwippen. Hier beneden vindt u ook het antwoord op de volgende vraag.

vraag 7. Welke was in oude en goedkopere tijden de kostprijs voor het wegen van 1 kg. boter?

We verlaten het Stadhuis, zoeken de meermin, vinden er geen, doch vragen ons af :

vraag 8. Hoeveel dolfijnen gorgelen hier hun keel?

We zoeken een plekje op een der vele terrasjes en we herinneren ons die memorabele 20° augustus 1983, toen Oudenaarde door het bonte

entoesiaste Van Meirhaegheleger werd ingenomen. Luister scherp! Hoort u boven de drukte niet de schorre noodkreet van... ach, ach, Lucas Vander Vorst-alias Adriaantje Brouwer : Zynkêêêê!!! Hoe vaak heeft deze hartverscheurende klaagzang ons niet tot tranenstoe bewogen tijdens onze BRT-zondagavonden? Of waren het tranen van het lachen? Adieu Zynkêêêêêê!!!

We leggen de zweep over onze P.K.'s en vervolgen onze weg. Met het gezicht naar de gevel van het stadhuis nemen we de straat rechts naast het Stadhuis. Dit is de Nederstraat. Aan het Tacambaroplein nemen we links in de hoek de Beverestraat. We rijden richting Kruishoutem. We dwarsen de spoorweg. Even opgelet nu. Aan Beverekerk nemen we de straat links, vlak naast de kerk. Dit is de Wortegemstraat, richting Waregem. We nemen dus niet de Kortrijkstraat!

BEVERE : Waar Lowijs Vande Woestijne, de echtgenoot van de daarnet genoemde Marie Van Meirhaeghe, op 11 maart 1551 in de Sint-Annakapel van de kerk begraven werd. We volgen de Wortegemstraat en na een 2-tal km. vinden we, rechts van de weg, vlakbij Moregem, omgeven door enkele laagstammige bomen : "De Oude Vierschaar", enig in België. Hier werd in oude tijden recht gesproken, geoordeeld en veroordeeld, door de plaatselijke schepenen.

U vervolgt uw weg en voorbij "Brandstoffen Debruyne" kijkt u uit naar wegwijzer 'Moregemplein'. Daar neemt u links naar beneden en u stevent op het kerkje van Moregem af.

MOREGEM : Is het zoveelste schilderachtige plekje op onze route. En met de dichter vraag ik me af : "Heb ik de mensen lief, om de stilte tussen de woorden." "Moringehem" en "Merahaga" worden reeds samen genoemd in een oorkonde uit 965. Toch duurt het nog zes eeuwen alvorens de eerste naamgenoot er zich vestigt : Beernaert Van Meirhaeghe, een nonkel van Olivier uit Huise, die in 1576 "tiedeman" van Moregem was en er in 1581 overleed.

Laat de kerk links liggen en vervolg uw weg omhoog, richting Petegemplein. Aan "De Goede Geburen" neemt u links de Lindestraat. U volgt en aan het kruispunt neemt u links en direkt weer rechts. Volg de wijzers 'Petegemplein'. U dwarst de sporen en u rijdt voorbij de kerk van Petegem, die links van u ligt.

PETEGEM : Is op historisch vlak een belangrijk dorp. Het was de woonplaats van de Heren van Petegem, een der belangrijkste adellijke geslachten, van dezelfde rang als de graven van Vlaanderen zelf. Zo'n tien jaar geleden heeft een ploeg archeologen -die kampeerde bij landbouwer P. Van Merhaeghe- hier opgravingen verricht. Ze vonden er sporen van een Karolingische villa uit de 8° eeuw, die later uitgroeide tot een middeleeuwse burcht. Gwijde van Dampierre -de Guldensporengraaf uit 1302- bouwde het verval- len kasteel weer op tot een echt "Beaulieu" voor zijn echtgenote, die er de abdij der Rijke Klaren stichtte. Als genealogen hebben we het Beaulieu-archief doorploegd en vonden er talrijke Van Meirhaeghesporen. Eén voorbeeld : "Op 25 sporcle 1497 schonk de abdis in eeuwige pacht aan Jan Vande Wiele, een stick meersch ende bosch, geheten het hemelrijcke, afgewonnen van de erfgenamen van Fransois Van Meirhaeghe."

Vervolg uw weg. Aan de 'stop', aan de hoofdweg Kortrijk-Oudenaarde, neemt u links, richting Oudenaarde. U volgt en u neemt de tweede straat rechts. Dit is de Meersstraat. Voor u, in de diepte, liggen de Scheldemeersen. Bij het rechts inrijden van de Muurstraat zie

je de overblijfselen van de abdij-Beaulieu. U neemt vervolgens het eerste straatje links : de Abdijstraat. Parkeer uw wagen voor de inrijpoort. De rest doen we te voet. We stappen door de ingangspoort die het wapen van Vlaanderen draagt. De hoeve rechts binnen het abdiydomein is het vroegere kapelaanshuis, een prachtige herenwoning. Vóór ons bevindt zich de abdiyhoeve Beaulieu : het vroegere gastenkwartier van de abdij. Bemerkt het vooruitspringende torentje dat uit vijf geledingen bestaat en bekroond is met een klokvormige bekapping. Bekijk dit gebouw langs alle kanten en vertel ons dan :

vraag 9. Hoe heet het huis van de 'fabelachtige' TV-journalist?

Wandel terug naar de wagen en rij links de Muurstraat weer in. Een beetje verder kunt u, indien gewenst, via de Kasteeldreef links, het prachtige domein van de Golf en Country Club bezoeken. Zoniet, dan rijdt u gewoon verder tot aan de hoofdweg. Daar neemt u links, U rijdt voorbij de hoofdingang van de Golf&Countryclub en aan "Barba's" neemt u links de Scheldestraat. U volgt rechts mee en links van u hebt u een mooi zicht op de Scheldemeersen, de kerk van Melden en de Koppenberg. Op de hoofdweg volgt links mee. Even voorbij het bord 'Elsegem 1 km', rijdt u links het Gemeentelijk Domein de Ghellinck binnen. Een zoveelste groene oase. De hoeve behoort tot de vroegere bijgebouwen van het kasteel de Ghellinck, afgebrand in 1974. Nu onze zuurstofflessen weer gevuld zijn, rijden we terug naar de hoofdweg. Daar nemen we links en aan het 1° huis rechts van de weg nemen we rechts. Wat verder volgen we rechts. U ziet reeds het kerkje van Elsegem, ons streefpunt. Aan de T neemt u links en u rijdt naar het centrum.

ELSEGEM : Vormt, sedert de fusie, samen met een stuk van Ooike, Wortegem, Moregem en Petegem, de nieuwe eenheid Wortegem-Petegem. Onze eerste naamgenoot treffen we er aan in de 2° helft van de 16de eeuw : Lisbette Van Meirhaeghe. Zij huwde met Arent Anrijs, die er aan de pest stierf in 1569. Lisbette hertrouwde met Philips Vande Woestijne en overleed te Elsegem in 1591.

U laat het kerkje rechts liggen en u rijdt de Sneppestraat links in. U dwarst de sporen, volg de Sneppestraat die Zonnestraat wordt. Kijk uit naar 'de hoeve met het klokje' en neem daar rechts de Heerbaan, richting Petegem- en Moregemplein. U volgt en aan "De Goede Geburen" rijdt u links naar beneden : de Parcelstraat. Aan de V rijdt u links omhoog de Cauborrestraat in. In de verte ziet u de torenspits van Wortegem. Links in de diepte ligt het hof "Ter Cauborre". Een familie-historische plaats : hier woonde van 1480 tot 1530 ons aller stamvader Lodewijc Van Meirhaeghe, de man met het meerminzegel. We vervolgen onze weg, goed uitkijkend voor overzwemmend zeemeerwijd, tot aan de zessprong. Daar rijdt u kwasi rechtdoor de Vrouweneikstraat in die aan de kerk van Wortegem uitgeeft. We volgen links mee, richting Anzegem en wuiven en passant adieu aan onze bakermat en aan de O.L.Vrouwekerk rechts van ons. We stevenen nu recht op Anzegem af.

ANZEGEM : Een aloud Van Meirhaeghenest, waar onze naamgenoten, sedert de 17de eeuw, konstant en talrijk aanwezig waren en zijn. Tussen 1660 en 1800 werden hier zo'n honderd Van Meirhaeghes geboren. Antoon de Schietere, gehuwd met Joanna Van Meirhaeghe, was er schepen van de Heerlijkheid van Hemsrode, tijdens de 17de eeuw. Zijn broer Ferdinand de Schietere, gehuwd met Anna Van Meirhaeghe, was er baljuw van diezelfde heerlijkheid. Zoals het notabelen past, werden Ferdinand en Anna in de kerk van Anzegem begraven.

Laat de kerk links liggen en rij rechtdoor naar Tiegemberg. Voorbij Het Vossenhol, stalt u de wagen op de parking links van de weg, aan " 't Fonteintje".

TIEGEM : Eindpunt van de Van Meirhaegheroute op de beboste hellingen van Tiegemberg. We wandelen het domein binnen : het Sint-Arnolduspark. De H. Arnoldus zou te Tiegem geboren zijn omstreeks 1040. Halfweg de 15de eeuw ontstond hier een bedevaartsplaats, waar men nabij de wonderbron en de kapel, nog altijd kan "dienen" voor/tegen oogziekten en kanker. Naar deze populaire streekheilige werden talloze Van Meirhaeghes "Arnold" of "Arent" gedoopt. Zoek aan de kapel het antwoord op de laatste vraag.

vraag 10. Welke is de overlijdensdatum van Sint-Arnoldus?

Naast een bedevaartsoord is het park ook een ontspanningsoord. Kinderen kunnen op de hellingen of op het speelplein hun duivels ontbinden, terwijl de volwassenen de H. Arnoldus alle eer aandoen door een stevige pint te drinken. Hij was namelijk ook de patroon van de brouwers.

Tijd om de terugweg aan te vatten. U neemt de weg links, vlak voor 't Fonteintje. U volgt. Aan het einde van de Doornstraat neemt u links. Aan de T, vlak voor "Hoeve Berghof", neemt u de asfaltweg rechts. Rechts meevolgen en direkt links. Boven de velden ziet u Anzegem-kerk. Volgen tot aan de T, de asfaltweg verlaten en links de betonweg nemen richting kerk. U dwarst de sporen. Volg de asfaltweg rechts naast de spoorbaan. Aan de hoofdweg neemt u links. Rechtover de dorpskerk neemt u rechts, richting Waregem en E.17. Als u de watertoren ziet opduiken is de Van Meirhaeghecirkel rond. Terwijl we huiswaarts varen, schieten de woorden van André Demedts ons te binnen :

Lof zij het land waar ik geboren ben. Hier groeit geen boom, noch ligt een steen die ik niet ken.

.

Het zou ons plezier doen, mocht u ons na de rondrit uw bevindingen toesturen. Wat vond u ervan? Waren er problemen met de reislewijzer die eventueel kunnen rechtgezet worden? Hoelang deed u er over?

Stuur ons ook de antwoorden op de vragen. Uit de juiste oplossingen zullen drie winnaars met een gekleurde sticker van ons wapenschild bekroond worden. De onschuldige kinderhand van mijn zoontje Arent zal eventueel het lot bepalen.

De antwoorden moeten binnen zijn vóór 1 november 1987.

.

De Van Meirhaegheroute werd uitgezweet door Jan en Andrea Meirhaeghe, André en Simonne Meirhaeghe en dochter Els én door Herman, Balder en Arent Meirhaeghe.

.

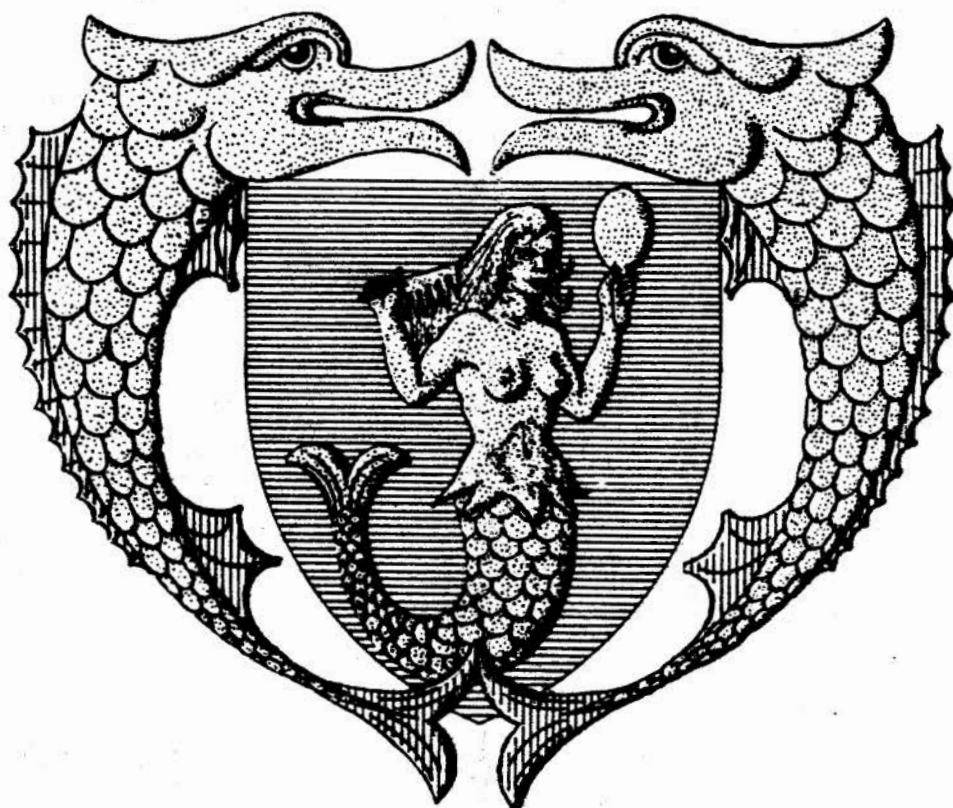
schiftingsvraag 11.

Hoe laat was het op Mullenkerk toen u er voorbij kwam ?

ter overweging :

Wat betekent geboorte voor een man, als het een schande is voor zijn dode voorouders om zulk een nageslacht te hebben?

't Meerminneke

(van) Meirhaeghe's
Familiekontaktblad

elk ne goen dag

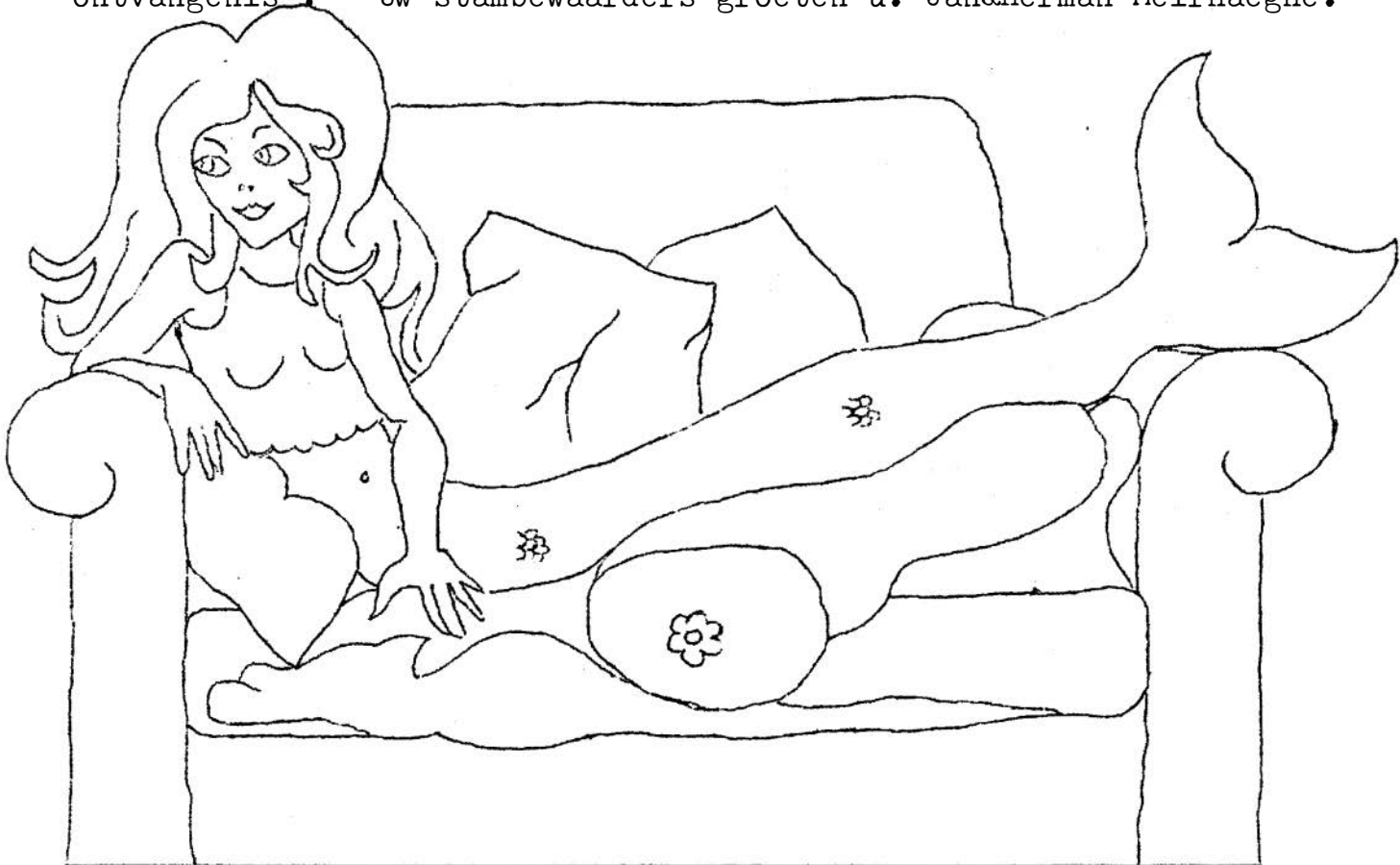
Weer of geen weer, hier zijn we weer! Deze woorden waarmee we het vorig Meerminneke openden, gelden nog steeds. Hier het herfstnummer. En de zomer moet nog beginnen, zegt u. Inderdaad, beste lezers, we hebben ze amper gezien, de zon. Een goeie week begin juli en een goeie week rond half-oogst. Daarmee moesten we het doen. Dit kunnen we nauwelijks "schijnen" noemen. Hoogstens hield ze de schijn hoog, die schijnheilige teef! En al dragen we dan het element 'water' in onze familienaam, dit betekent nog niet dat we als "Donderwolcke" of "Van Regenmoortel" door het leven willen gaan. Enfin en terzake nu.

We steken van wal met een derde bijdrage rondom het huwelijk tijdens het Ancien Régime. Na het "voorhuwelijksparen" en de "maandschommelingen", hebben we het nu over "geografische endogamie". We onderzoeken in hoeverre de Van Meirhaeghe-echtgenoten ook dorpsgenoten waren.

"Wat een familie-naam lijden kan", zucht vader Jan vervolgens, nadat hij konstateerde hoe de pastoor van Schorisse de leden van éénzelfde gezin met niet minder dan zestien verschillende schrijfwijzen van onze familienaam in zijn parochieregisters boekstaafde. Te gekke variaties op eenzelfde thema dus.

Verder vindt u, naast aanvullingen en rechtzettingen in verband met de Van Meirhaegheroute, de brievenrubriek, recente geboorten en overlijdens en een greep uit ons rouwzantjesrepertorium, ook nog berichten over Gentse meerminnen en Antwerpse dolfijnen.

Voilà! Straks draaien we alles door de stencilmolen. Laat ons hopen dat het vlotter verloopt dan vorige keer... Toen was het namelijk sukkelen en sakkeren geblazen! Problemen met de beïnkting en zo... Sorry voor de lezers die drie maand geleden een 'bevlekt' Meerminneke ontvangen hebben. Hopelijks wordt het deze keer een 'onbevleete ontvangenis'. Uw stambewaarders groeten u. Jan&Herman Meirhaeghe.

"Ineens kwam Sef Kannaert de danstent binnengestormd, zwaaide met de armen en riep boven al 't gerucht uit : -Ze slaan op ons volk! De Muntenaars! Als de weerlicht sprongen de kerels op, lieten hunne meissens los en stormden Sef achterna in de richting van den Tuimelaar. In de herberg was de verwoede worsteling aan gang; 't volk kwam bijengelopen en de meiden vluchtten tierend naar buiten; Hector hield een kerel in de armen genepen en in een hoek zaten drie Muntenaars op Jan en Dolf. De armen zwaaiden en de vuisten sloegen met vloeken en razen en op den grond ging de wenteling tusschen tafels en stoelen, met rinkelring van glazen. De bijgekomen makkers sprongen er op en toen de vreemden zagen dat ze overmeesterd waren, vluchtten zij langs de achterdeur weg. Fikken Koopman gerocht weer op de beenen, hij hield den gescheurden hemdeband dicht en de anderen kwamen rond hem staan om te horen hoe 't gekomen was. -Ha! Ze zijn weg, de nietweeds! en hij zocht om er nog een te ontwaren. Hij snapte naar zijn adem en begon te vertellen : -Ze kwamen ineens binnen en wilden ons meissens bemeesteren!"

Bovenstaand tafereel werd gelicht uit Stijn Streuvels' "Minnehandel", meer bepaald uit het hoofdstuk "Zomerlief", waarin de auteur beschrijft hoe de jonge mannen van het dorp zich, ter gelegenheid van de Ommegang, een lief zoeken. Gelijkaardige verhalen heb ik ook grootmoeder vaak horen vertellen. Verhalen van voor de Eerste Wereldoorlog, waaruit telkens weer blijkt hoe riskant het toentertijd was om een 'vreemd' dorp met vrijersvoeten te betreden. Hoe 'vreemde luizen' niet zonder slag of stoot de plaatselijke 'meissens' konden bemeesteren of versieren. Die dorpsmentaliteit in verband met de partnerkeuze wordt ook in tal van volksspreuken verwoord : 'vrijers die van verre komen, zijn te schromen', 'wie als die vrijt, te verre vliegt, die wort bedroogen of bedrieght', 'vrijt daar ge zijt!'.

Het fenomeen om een partner in de direkte omgeving te zoeken, wordt met een duur woord "endogamie" genoemd. Endogamie is dus het huwen met een partner die tot dezelfde groep behoort. Geografische of regionale endogamie is dan het huwen met een partner uit hetzelfde dorp of dezelfde streek.

In deze derde bijdrage omtrent het huwelijk, stellen we ons de vraag in hoeverre die dorpsmentaliteit in de cijfers weerspiegeld wordt en in welke mate er tijdens de 17de en 18de eeuw bij de Van Meirhaeghe-huwelijken sprake is van geografische endogamie.

Voor de periode 1600-1800 hebben we bij 270 huwelijken (streek van Oudenaarde en Tielt) nagegaan waar bruidegom en bruid vandaan kwamen. Naargelang van het dorp van herkomst van de partners, onderscheiden we vier groepen :

- 1.- huwelijk tussen dorpsgenoten : beide partners werden in hetzelfde dorp geboren of woonden in hetzelfde dorp op het ogenblik van het huwelijk.
- 2.- huwelijk tussen buurdorpsgenoten : de partners zijn afkomstig uit twee aan mekaar grenzende dorpen.

- 3.- huwelijk tussen streekgenoten : de partners zijn afkomstig uit dorpen die slechts door één derde tussenliggend dorp geografisch van mekaar gescheiden zijn.
- 4.- rest : huwelijk waarbij de partners niet tot de vorige drie groepen behoren.

Dit zijn de resultaten van ons cijferwerk :

- totaal aantal huwelijken	270	100%
- bruid en bruidegom dorpsgenoten	134	50%
- bruid en bruidegom buurdorpsgenoten ...	93	34%
- bruid en bruidegom streekgenoten	36	13%
- rest	7	3%

Onze resultaten stemmen helemaal overeen met de bevindingen die de Hr. C. Vandenbroeke publiceerde in zijn boek "Vrijen en Trouwen van de Middeleeuwen tot heden". We citeren : "Als algemene regel geldt immers dat in zowat de helft van de gevallen een jongen en een meisje uit hetzelfde dorp elkaar hun jawoord gaven; van de "vreemde" partners kwam de overgrote meerderheid dan nog uit de onmiddellijke buurdorpen. Vrijers die zich over meer dan 5 of 10 kilometer verplaatsten zijn zeer grote uitzonderingen". Einde citaat.

Kommentaar bij onze cijfers :

- Bij 50% van de Van Meirhaeghe-huwelijken waren bruidegom en bruid dorpsgenoten. Dit percentage zou nog een stuk hoger liggen mochten we een aantal bureu, die echter in buurdorpen woonden en die we dus noodgedwongen bij de 'buurdorpsgenoten' klasseerden, bij de dorpsgenoten rekenen. Bij gedetailleerd onderzoek zien we namelijk dat heel wat 'buurdorpsgenoten' in feite 'naaste gebuurs' waren die slechts door de dorpsgrens gescheiden waren. Ze zullen mekaar dan ook veel beter gekend hebben dan de 'dorpsgenoten' die aan het andere eind van het dorp woonden.
- 84% van de huwelijken (50+34) werden gesloten tussen partners die binnen een straal van 5 kilometer woonden. Als we "straal-10 km" nemen en dus ook de streekgenoten in rekening brengen, totaliseren we zelfs 97%!! Een overduidelijk bewijs dat geografische en regionale endogamie toen inderdaad de regel was.
- De bijna te verwaarlozen restgroep van 3% bevestigt de uitspraak van de Hr. R. Castelain, die in zijn werk "Het leven op het platteland tussen Kortrijk en Oudenaarde, 16de-18de eeuw" zegt "dat trouwlustigen geen 20 km ver reisden om een partner te vinden". Afstanden werden in die dagen grotendeels te voet afgelegd en 20 km betekent in deze optiek dat de vrijer in kwestie over de heen- en terugreis zo'n 8 uur zou doen! Het is duidelijk dat er op die manier voor liefdesaangelegenheden weinig tijd en adem zou resten...

Bruid en bruidegom kenden mekaar, in meer dan de helft van de gevallen, reeds van kindsbeen af. Men kon zich dus een vrij goed beeld vormen van de persoonlijkheid, de familie, het vermogen van de partner. In een dorp waar iedereen alleman kende, was de kans dan ook klein dat men in het ootje genomen werd terwijl men in het bootje stapte.

Meirhaegherman alias P. Digré.

wat een FAMILIE--NAAM--lijden kan

We begeven ons in dit artikel naar het 18de-eeuwse Schorisse, een Oostvlaams dorpje gelegen tussen Oudenaarde en Ronse. Daar huwde "Petrus van Meirhaegen" op 5 december 1737 met Joanna Maria Roos. Aldaar werden ook hun acht kinderen geboren. Volgen we de pijnlijke martelgang van het gezin, althans wat betreft de schrijfwijze van onze familienaam...

Als ik U vooraf vertel hoe de schijnbaar zeer gemakkelijk te schrijven naam 'Roos', op het eerste gezicht toch geen aanleiding zou kunnen geven tot verschrijvingen, tot een 'lapsus calami' of tot 'une erreur de plume', dan schotelt de klapper op de parochieregisters U naervolgende lieve namen voor :

Roos..Rooze..Roose..Rose..Rous..Roux..Roosen..Roosens..Deroose.....

U kan zich nu best indenken, lieve lezeres of lezer, wat het dan moest worden met een naam als Van Meirhaeghe.

Inderdaad!! Het is me wat!! Ga mee met het 'namenrijke' koppel.

In 1739 wordt uit dit huwelijk geboren ene Anna Ludovica Van Meirhagen, dochter van Petrus Van Meirhagen.

In 1741 brengt de ooievaar Maria Philippina Van Meirhagen, dochter van vader Petrus Merhagen.

In 1743 ontspruit uit de kolen Isabella Merhagen, dochter van Petrus Van Meirhagen.

In 1745 tapt men ook uit hetzelfde vaatje echter een andere naam : Petrus Antonius Meerhove, met als gelukkige vader Petrus Van Meerhove.

In 1746 kruipt de aap uit een andere mouw als Meirhoven Petrus-Jozefus wiens vader luistert naar de bijna identieke naam Petrus Van Meihoven.

In 1748 brengt de baker, schijnbaar overwerkt, een kieneker zoet : Jan Baptiste Merau met Petrus Merau als vader met het zoveelste gelaat. Let wel! Spreek MERAU niet uit met de 'AU' van rAUw vlees, maar wel met de tongval van de Schuursse-streek. Zeg me na : MERA..U. Geen 'U' als U maar de 'U' van 'rUg'. De 'G' van MeirHaeGHe sadistisch helemaal achterovergedrukt in de larynx en de pharynx; de 'H' non aspirée; de 'A' een beetje naar de 'O'-kant, niet de 'O' van oog, maar de 'O' van Och en de 'U' van rug. Dus MERA..U = MERO..é. Een beetje langgerekt. C'est ça!

In 1750 begint het er een beetje op te trekken als vader Petrus Meirhaeghe, dit keer niet dronken, naar het doopsel tiegt en bij een bloednuchtere pastoor aangifte doet van Maria Catharina Meirhaghe.

In 1753 zien we vader Petrus Van Meerhove zijn laatste aanwinst voorleggen om te verzaken aan de duivel en al zijn pomperijen. Het doopwater spoelt ook dit keer een deel van de naam door het gootgat. Een ander deel wordt door het water vervormd en met zichtbaar ontroerde ganzeveder schrijft de presbyter : Maria Philippa Meirhove.

Wie nu echter denkt dat het, met deze achtste nakomeling, uiteindelijk gedaan is, denkt verkeerd, want : geboren worden kan, sterven moet!

In 1746, op 12 januari, sterft Petrus-Antonius Meerhove, geboren Meerhove, wiens vader op de akte Petrus Meerhaghe was, maar op de geboorteakte in 1745 Van Meerhove Petrus.

In 1746, op 10 december, overlijdt ook Petrus-Jozefus Meirhoven, zo geboren, wyl de diep-beproefde vader als Petrus Van Meirhoeven, vroeger Van Meihoven, rouwde.

In 1746, op 25 oktober, sterft Maria-Philippina Van Meirhagen. Dit is, bemerk wel, het derde kind in hetzelfde jaar. De zeer ongelukkige vader is waarachtig Petrus Van Meirhagen.

De, in naam en kroost, zo zwaar geteisterde vader sterft uiteindelijk zelf op 7 september 1776. Dit keer met de naam waarmee hij zijn leven was begonnen : Petrus Van Meirhagen.

Zijne echtgenote verlaat dit tranendal, na al die jaren met deze zeer 'gespleten' persoonlijkheid te hebben geleefd, op 30 januari 1780 als weduwe van Petrus Van Merhaegen...

Als ik het goed voorheb, vinden wij in de schets van deze achtbare familie een bont boeket : 16 varianten op één naam! Gelukkig zijn de meesten achteraf naar de ware schaapstal teruggekeerd of we mochten ons stamboomonderzoek nog een beetje verder uitdiepen.

Geniet toch nog even resumerend met me mee :

Van Meirhagen	Merau
Van Meirhaghen	Meirhaeghe
Merhaghen	Meirhaghe
Van Meiraegen	Meirhove
Meerhove	Meerhaghe
Van Meerhove	Van Meirhoeven
Meirhoven	Van Merhagen
Van Meihoven	Van Merhaegen

Gelukkig voor de pastoor van 'Scorse' (sic anno 1288) staat onze ware naam geschreven in de Palm van Gods Hand. Wij zullen hem zien en kennen als we, eens in de eeuwigheid, naast Petrus Van Meihoven zullen staan. Tenminste als het water van het 'MEER' in onze naam niet bezoedeld is door de zware metalen der zonde, der perversiteiten en andere liederlijkheden, en onze "HAEGHE" bijtijds werd bijgeknipt en gesnoeid. Zodat we niemand kwetsten, tenzij in schoolse vermaken en braaf waren zonder daarom op onze kop te laten zitten. Nietwaar! Het zal MEERHAGE zijn of MEERHAGHE met een ouderwetse Haghe. Goe weten!! En met het voorvoegsel 'Van'.

En bij het Laatste Oordeel, als de paster van Schorisse, wachtend op Gods Oordeel, plots Petrus Van Meirhaeghe ziet staan, met zijn rij kindekens die Merhaghe, Merau, Van Meerhove heten of een van die andere namen die hij een beetje achteloos over hun kopje heeft uitgegoten, allemaal 'in parte dextra', dat wil zeggen 'aan de goeie kant', kan hij weer glimlachen. Zo'n zalige glimlach van een echte paster van te lande. Een glimlach van iemand die zowat halfweg staat tussen God en de mensen.

Ik knipoog naar hem. Hij is gelukkig. Bisschop Triest zou allicht van hem gezegd hebben : "erat vir bonus et justus". Hij was een goed en rechtvaardig man. Maar zijn doopregisters??!! Maar ik zou het U, mijnheer pastoor, niet kwalijk nemen. Ik heb er, tijdens ons zoekwerk, teveel genoegen aan beleefd. Maar misschien zag de pastoor het anders en vond hij een 'Roos' schoner staan in een 'MeerHOVE' dan in een 'MeerHAEGHE'? Een Roos in een Haeghe? 't Lijkt me gepaster, zei de paster, in een Hove.

Wij echter niet, Mijnheer Pastoor. Want in de Haeghe rond het Meer van Herman en in de Haeghe rond mijn eigen Meer, wonen duizend vogels in duizend nesten. Ze zingen duizend liedjes van duizend dromen die we nog zouden willen voortvertellen. En al is die Roos ons ook lief, wij zitten liever achter de Haeghe van ons Meer. Die Roos was maar een eenmalige Roos. -Dus, Mijnheer Pastoor, bij onze reïncarnatie : Van Meerhaghe a.u.b., ook voor mij die nu teken met...

Jan Meirhaeghe.

De Meermin van het Toreken

Als Brugge 'die scone' is, dan is Gent voor mij 'die magische'. Dat grootmeesters der fantastische literatuur zoals Maeterlinck, Daisne, Jean Ray alias John Flanders, Roger d'Exsteyl, Eddy C. Bertin precies te Gent wortel schoten, hoeft geen verbazing te wekken. Het magische hangt hier in de lucht... Wordt de stad immers niet gedomineerd door de Belfortdraak, dat legendarisch dier bij uitstek? Wordt de belangrijkste marktplaats, de Vrijdagmarkt, niet beheerst door de al even fabelachtige Meermin op het Toreken?

In 1986 publiceerde de Kredietbank de brochure "Het Toreken op de Vrijdagmarkt". Een zeer lezenswaardig en prachtig-geïllustreerd werk over de geschiedenis van de Vrijdagmarkt en de restauratie van het Toreken, van de hand van de Hr. stadsarchivaris J. Decavele. Daaruit citeren we, als meerminnaars, graag het volgend stukje over "Melusine, de meermin van het Toreken" (pag.31), een goeie kennis van ons Trudeke.

"Toen op 6 oktober 1982 een nieuwe torenspits met windwijzer op het Toreken werd gehesen, mocht dit heuglijk gebeuren beschouwd worden als het symbolisch einde van de restauratiewerken. Zoals in oude tijden kreeg de bekronende windwijzer ook nu weer de vorm van een meermin. Dit kunstwerk van Roger Bonduel is vervaardigd van rood koper en is belegd met bladgoud.

Is de dame zomaar een willekeurige zeemeermin? Allermintst! Ziehier het wonderbaarlijke verhaal van de meermin Melusine, zoals het langs historische teksten, legende en overlevering tot ons is gekomen. Een verhaal dat ingebed ligt in de mysterieuze sagenwereld van de middeleeuwen, ons via de kruistochten naar de keizer-graaf Boudewijn IX van Constantinopel brengt en zo naar Vlaanderen met zijn rivaliserende gemeentenaren, om te eindigen bij de dame die op het Toreken bliksems afleidde en terzelfder tijd toonde (en nu opnieuw toont) van waar de wind komt in Gent.

Zoals dat voor sagen en legenden past, begint het verhaal in een ver verleden, en wel in de streek van Poitou in Frankrijk. Graaf Raimon van Poitiers raakte tijdens een jachtpartij verdwaald. Na lang rondzwerven kwam hij bij een bron. Daar zat een beeldschone jonkvrouw. Uiteraard werd het liefde op het eerste gezicht. Melusine (zij was het) liet zich nagenoeg meteen overhalen om met de graaf te trouwen. Wel stelde ze daarbij een rare voorwaarde : haar aanstaande zou haar nooit op zaterdag mogen zien. Raimon beloofde, en waarschijnlijk had hij op dat ogenblik om het even wat beloofd.

Melusine bleek een ideale echtgenote te zijn. Ze bezorgde Raimon een reeks flinke zonen, van wie er één de stamvader zou worden van het beroemde geslacht der Lusignans. Toch begon het Raimon te intrigeren wat er wel achter die wekelijkse afzondering van zijn Melusine mocht steken.

Gekweld door nieuwsgierigheid lapte hij op een mooie zaterdag zijn belofte aan zijn laars. Maar wat hij te zien kreeg sloeg hem met verstomming : Melusine was een meermin! Eén keer in de week moest ze inderdaad haar werkelijke gedaante weer aannemen. Melusine, die haar geheim ontdekt zag, sprong met een luide kreet het raam uit en verdween in de lucht.

Hoewel ze nu gedoemd was om een geestenbestaan te leiden, nog wel door de fout van haar man, bleef ze toch begaan met zijn lot en dat van haar zonen. Ook in latere generaties bleef ze het geslacht der Lusignans trouw. Telkens een groot onheil één van de haren bedreigde, verscheen Melusine om hem te waarschuwen. Meer kon ze niet doen, de ramp afwenden lag niet in haar macht. Haar heilzame werking voor de nazaten van Raimon van Poitiers werd ook bekend aan de tegenstanders van de Lusignans tijdens de kruistochten. In 1187 wist de legendarische sultan Saladin de gouden Melusine-standaard te veroveren op het leger van Guy de Lusignan, maar tien jaar later maakten de Vlaamse en Henegouwse kruisvaarders onder Richard Leeuwenhart er zich op hun beurt meester van. De meerminstandaard duikt nog op in het leger van de Vlaamse graaf Boudewijn IX van Constantinopel in 1202. Vanuit Constantinopel moeten de Vlaamse kruisvaarders de vlag meegebracht hebben naar hun geboorteland.

In Vlaanderen ging de meermin van hand tot hand, van plaats naar plaats. Tenslotte zou Melusine in het kleine Noordvlaamse stadje Biervliet terechtgekomen zijn. Hoe dan ook, in april 1338 gingen de Gentse milities, aangevoerd door Jakob van Artevelde, Biervliet belegeren dat toen een waar nest was van Leliaarts, aanhangers van de Franse koning. Eén stormloop bleek genoeg om het stadje in te nemen. De Gentse huidevetters geraakten als eersten op de muur. Als prijs voor hun moed kregen ze van Artevelde de vergulde meermin, die de inwoners van Biervliet op hun raadhuis hadden gezet als windwijzer. In triomf voerden ze Melusine als een trofee naar Gent.

Toen in 1483 de toren werd getimmerd van hun nieuw prestigieus neringhuis op de Vrijdagmarkt, lieten de huidevetters, als herinnering aan de glorievolle dagen van weleer, de gouden meermin op de spits plaatsen, vanwaar ze bovendien haar gelukbrengende talenten zou kunnen laten afdalen op het verzamelde volk op de markt. Melusine raakte bij de Gentenaars zo zeer in trek, dat ze het Toreken gemeenzaam "de Meerminne" gingen noemen. De naam raakte echter weer in onbruik toen, waarschijnlijk in de achttiende eeuw, de aloude windwijzer bezweek onder de tand des tijds. Maar in Gent moet de legende sluimerend zijn blijven doorleven. Heeft Maurice Maeterlinck van Melusine (hij noemt ze met haar Picardische naam Melisande) niet één van de hoofdfiguren gemaakt van een toneelwerk?

Thans, na eeuwen afwezigheid, is de legendarische meermin op het Toreken terug : in alle peis en hopelijk voorgoed tot rust gekomen op haar definitieve plaats hoog boven de Vrijdagmarkt en hoog boven de stad. Zover haar gezichtsveld reikt straalt zij, zoals in de prille idyllische periode van graaf Raimon, voortaan haar heilzame invloed uit." Einde citaat.

Even natrekken wat Collin de Plancy omtrent Mélusine noteerde in zijn 'Dictionnaire Infernal' (1818). We vertalen vrij uit het Frans : Volgens sommigen was Mélusine een vrouwelijke demon van de zee, volgens anderen stamde ze af van een Albanese koning en een fee. De befaamde Zwitserse arts, filosoof en alchemist Paracelsus (1493-1551) beweerde dat zij een nymf was. De meerderheid geloofde

dat ze een machtige fee was die huwde met een heer uit het huis van Lusignan. Zie hiervoor Meermin op het Toreken. Mélusine was verplicht om op bepaalde dagen haar oorspronkelijke meermingedaante aan te nemen. Ze moest er dan voor zorgen niet gezien te worden door haar man en huisgenoten. Dit prikkelde natuurlijk de nieuwsgierigheid van haar echtgenoot -hoe zou je zelf zijn?- die wel eens wou weten wat zijn halve trouwboek op die welbepaalde dagen achter gesloten deuren uitspookte. Op een keer betrapte hij haar. Hij kon zijn ogen nauwelijks geloven toen hij, in plaats van de fraaie benen van zijn bedgenote, een vissestaart uit de badkuip zag hangen! Mélusine slaakte een kreet en verdween. Toch bleef ze een schelvis-oogje in het zeil houden. Zo verschijnt ze in rouwkledij op de grote toren van het kasteel van Lusignan, telkens iemand van haar familie bedreigd wordt of als er een Franse koning zal sterven. Dan weeklaagt ze luid over de ramp die te gebeuren staat.

Maurice Maeterlinck -de enige Vlaming die ooit de nobelprijs voor literatuur won, al schreef-ie in het Frans- voert Mélusine onder de naam Mélisande ten tonele in zijn stuk "Pelléas et Mélisande". Het verhaal van een onmogelijke liefde tussen Pelléas en Mélisande die echter gehuwd is met Golaud, de broer van Pelléas. Een familiale driehoeksverhouding als het ware. In het theaterstuk is Mélisande geen meermin als dusdanig. Het is wel zo dat Maeterlinck haar associeert met het element 'water' dat overal aanwezig is : de zee op de achtergrond, onderaardse meren in grotten, bronnen. Zo ontmoet Golaud zijn toekomstige echtgenote Mélisande voor het eerst bij een bron, waar zij aan de rand van het water zit te wenen. Zij dreigt ermee 'in het water te springen' als hij haar mocht aanraken. (1° bedrijf-2° tafereel). De ontmoeting van Mélisande en Pelléas vindt eveneens plaats bij een miraculeuze bron in het park (2° bedr.1° taf.). Een volgende afspraak tussen de twee minnaars gaat ook al door bij een bron in het park (4° bedr.-4° taf.). In een vroegere bijdrage over de meerminsymboliek vertelden we reeds dat niet alleen zeeën en rivieren, maar ook bronnen in de volksfantasie bevolkt werden met waternymfen en meerminnen.

Op de Vrijdagmarkt zwemt Mélusine echter op de golven van de wind, bovenop het Toreken. Als je als Van Meirhaeghe wil weten vanwaar de wind komt, dan moet je beslist eens naar Gent afzakken. Ook op de radiogolven zwemt de meermin. Zo hoor ik regelmatig Johan Verminnen en Jan Dewilde de zeemeermin bezingen in hun respectieve liedjes 'Traag is mooi' en 'Anneke Weemaes'. Nergens ben je veilig, overal kom je ze tegen, die viswijfjes. Toen ik half-augustus naar het Jazz-Middelheim-festival ging, en van de gelegenheid gebruik maakte om de skulpturen in het Openluchtmuseum te gaan bekijken, botste ik van bij de start reeds op een goed uit de kluiten gewassen meermin in wit marmer. "Beelden niet aanraken" las ik op het bordje, maar ik kon toch niet aan de verleiding weerstaan om die robuste sirene te omarmen, omhelzing die door een vriend op foto werd vereeuwigd. Het zou misschien een leuk idee zijn om een soort fotografische inventaris te maken van de zeemeerminnen in Vlaanderen... Als je er ergens eentje opmerkt, hetzij als gevelversiering, uithangbord, kafeenaam enz., geef me dan een seintje.

Hier vlak onder mij, één verdieping lager, hoor ik hoe mijn vrouw het bad laat vollopen. Het geluid van stromend water houdt op. Ik hoor een plons. En nóg een plons... En nóg een! Precies het klappen van een... vissestaart! 't Is niet waar hé?! Zou ik het wagen? Eén blik door het sleutelgat. Helaas! Daar verschijnen de letters : EINDE. Wordt vervolgd. Door de politie wegens onbetamelijk gluren? meirhaegherman.

- De Van Meirhaeghe-route

Wij ontvingen reeds een aantal reacties van familieleden die de route reden. Daaruit blijkt o.m. dat men er eerder 6 uur over doet dan de 5 uur die wij vooropgesteld hadden. Een tip om rekening mee te houden. De route blijkt goed mee te vallen. Iemand merkt op dat ze wel iets te lang uitvalt.

Verder wijst men ons op een aantal knelpunten :

- Iemand zegt dat de 1° straat rechts, als u de dorpskern van Mullem verlaat (pag.15-lijn 18) de Rooigemstraat niet is.
We zijn dit ter plaatse wezen bekijken en blijven bij ons standpunt : de 1° straat rechts is wel degelijk de Rooigemstraat.
- Er zou, voor je aan "de hoeve met klokje" bent (Elsegem pag.17-lijn 35), links van de weg nog een andere hoeve-met-klokje zijn.
Negeer dit en rij dus door tot aan de 'klokhoeve' waar je rechts de Heerbaan neemt richting Petegem- en Moregemplein.
- De "V" aan de Cauborrestraat (pag 17-lijn 37 en 38) zou geen echte "V" zijn...
Vraag eventueel de weg en neem in ieder geval de Cauborrestraat links-omhoog.
- Pag.17-lijn 43 en 44: Op de zessprong hebben we een verkeersblunder gemaakt!! U mag inderdaad de Vrouweneikstraat NIET inrijden vanwege het verbodsteken!!
rechtzetting : Aan de zessprong neemt u de tweede straat rechts. Dit is de Zonnestraat. -U volgt tot aan de hoofdweg en daar slaat u linksaf. U volgt dus het bord : "Anzegem 4 km". U laat vervolgens de kerk van Wortegem rechts liggen en u volgt de hoofdweg richting Anzegem.
- Op pag. 14 spreken we van de "romp van de molen", gelegen langs de Huisepontweg. Ondertussen heeft die romp weer ledematen gekregen. We lazen onlangs in de krant : Sinds enkele dagen beschikt het Kruishoutemse dorpje Lede opnieuw over een eigen molen. Op de oude molendam van Lede werd immers de "schietchampetter" in ere hersteld. Die molen werd eertijds van het Westvlaamse Houthave naar Lede overgebracht door eigenaar Etienne Van Hoe en dat ondanks het protest van de gemeente Houthave en de provincie West-Vlaanderen. De molen werd volledig opnieuw opgetrokken en gerestaureerd. Volgens het dekreet over de instandhouding en de restauratie van de beschermde monumenten dient ook de gemeente Kruishoutem een financiële bijdrage te leveren voor de restauratie van de molen. Kruishoutem is echter niet bereid om ook mee te betalen voor de heroprichtingskosten van de molen.
- Mogen wij er bij onze routiers op aandringen om ons de antwoorden op de vragen toe te sturen. Meld ons ook eventuele problemen of wijzigingen. Zoals u hierboven al gemerkt zult hebben, zijn rechtzettingen en aanvullingen noodzakelijk. Alle tips zijn welkom!
- Gelieve ook het totaal aantal kilometer te vermelden als het even kan. Klopt onze schatting van ongeveer 100 km?

voor u gelezen

- In het zomernummer van Vlaamse Stam -het maandblad van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde- (nr.7/8-1987) werd een bijdrage van onze hand gepubliceerd onder de titel "De Kie or not De Kie, dat is de kwestie". Het gaat hier om een bijgewerkte versie van het artikel "Haspen en spinnen, soldaatjes beminnen" dat we in Meermin nr.4 - 1981 afdrukten. Weet je nog wel : het verhaal van onze Dentergemse voorvader Benedictus De Kie die van een Brits soldaat bleek af te stammen.

- In het Nieuwsblad van 5.6.1987 verscheen onder de titel "Meer en meer mensen graven naar hun roots", een interview met de Hr. E. Van Haverbeke, secretaris-generaal van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde en hoofdredakteur van Vlaamse Stam. Daaruit lichten we dit citaat : " Voor de jaren vóór 1600 bestaan er ook nog bronnen (...) Daar veel in terugvinden is echter al uitzonderlijk. Wanneer iemand bij mij komt met een stamboom tot bv. 1302, dan neem ik dat dan ook niet met een korrel, maar met een kilo zout". Uitspraken van dezelfde strekking hoorden we al eens eerder. Onder meer in het radiogesprek dat Luc Saffloer voor het BRT-2 zondagvoormiddagprogramma "Het Genootschap" (9.3.1986) voerde met de Heren J. Hendrickx en J. Laporte, respectievelijk ondervoorzitter en beheerder van diezelfde Vlaamse Vereniging voor Familiekunde. Toen werd gezegd dat men niet geloofde in niet-adellijke stambomen die tot omstreeks 1302 teruggaan... U hoort het, stamgenoten, we worden blijkbaar niet ernstig genomen. Dat genealogieën kritisch benaderd worden is elementair. Geen haar op ons kalende hoofd dat er aan denkt daaromtrent een opmerking te maken. We vinden het prijzenswaardig **dat** de V.V.F. de stamboomfauna wil uitzuiveren van beunhazerij. Minder gelukkig zijn we als we merken dat de slechte reputatie van 'ongeloofwaardigheid', die lang rond genealogie hing, -en die men terecht wil wegnemen- precies door dergelijke uitlatingen weer bevestigd wordt bij het grote publiek. Op de klassieke vraag : "Hoe ver ben je geraakt?", kun je straks niet meer voluit antwoorden : "Tot in de jaren 1200", zonder met een scheef oog bekeken te worden. Alsof je een fraudeur of een fantast bent. Alsof je je moest schamen, in plaats van fier te zijn op de resultaten van jarenlang intens zoekwerk. Als het dan echt zo uitzonderlijk is om voorbij de drempel-1600 te geraken, dan mogen wij ons gelukkig prijzen. Wij betwijfelen echter of dit wel zo uitzonderlijk is als algemeen wordt aangenomen. Is het louter toeval dat, naast de stamreeks Van Meirhaeghe- ook de stamreeks van de Wortegemse geslachten Vanden Dorpe en De Schietere in de 13de eeuw een aanvang neemt? Beide reeds gepubliceerde genealogieën zijn daarenboven volstrekt betrouwbaar. Wij zijn er van overtuigd dat al wie zijn roots in het Oudenaardse heeft, zonder onoverkomelijke problemen zijn stamboom kan uitbouwen tot in de 16de 15de, 14de, ja zelfs tot in de 13de eeuw. Natuurlijk kan dit dankzij het overvloedig bewaard gebleven bronnenmateriaal. Maar bij deze voorwaarde houdt het niet op. Tenslotte moet ook in dit geval de genealoog nog altijd zelf de drempel-1600 nemen en zich zélf een weg banen door het rijke maar niet altijd even toegankelijke stamboombos. Met tijd en boterhammen zou het perfect doenbaar zijn om in het Oudenaardse "duizend" niet-adellijke stambomen uit te zoeken die tot omstreeks 1300 teruggaan. Tot spijt van wie 't be-nijdt. (meirhaegherman).

- De dolfijnperikelen die zich begin-augustus in de Antwerpse Zoo afspeelden, hebben we met meer dan normale interesse gevolgd. Wij Van Meirhaeghes hebben namelijk een speciale band met die sympathieke en intelligente waterzoogdieren, die wij trouwens sedert de jaren 1500 in het familiewapen dragen. Ook Trudeke op de kaft wordt door twee dolfijnen geflankeerd. Misschien herkennen wij onszelf wel in hen? Vooral dat "sympathieke" en "intelligente", dat klinkt goed, vindt u niet? Als blijk van medeleven citeren we hieronder uit "De Morgen" van 10.8.1987.

"Bronchitis velt dolfijnenjong Odin. Antwerpen. Wat men vreesde, is gisteren bewaarheid geworden. Het bijna 14 dagen oud geworden tuimelaarsjong Odin is gestorven aan een simpele bronchitis. De doodstrijd voltrok zich in slechts 5 minuten. Het dolfijntje Odin maakte heel wat mee in zijn jonge leven. Vier dagen na de geboorte overleed Ina, zijn moeder, aan baarmoederontsteking. Voor haar dood had ze zoveel pijn dat ze niet toeliet dat Odin kwam zogen. Na de dood van Ina, werd de jonge tuimelaar geadopteerd door Pat, een andere zwangere dolfijn. Doch één dag later baarde Pat zelf een kleintje, de dolfijn Orfee -die het overigens perfect maakt-, en alle aandacht ging dan ook naar het eigen jong. Men kon alleen nog hopen dat Iris het sterk verzwakt dolfijntje zou adopteren; ze had immers nog moedermelk van bij de geboorte van Nicky, het eerste dolfijnenjong dat verleden jaar in de Antwerpse Zoo ter wereld kwam. En wat men hoopte gebeurde, Iris adopteerde Odin alsof het haar eigen jong was. Maar het sprookje duurde slechts enkele dagen. Zondagochtend om 9.45 u. zwom het erg vermagerd diertje nog kalm rond in het bassin. Daarna begon het te stuiptrekken en 5 minuten later was het dood. Uit de autopsie bleek dat een bronchitis-infectie de oorzaak van het vroege overlijden was." Einde citaat.

Odin haalde dagenlang het BRT-journaal en vormde het onderwerp van menig gesprek. Zo'n 'verpersoonlijkt' lijdensverhaal spreekt het publiek natuurlijk aan. Vergeten we echter niet, beste stamgenoten en tuimelaars, dat er jaarlijks zo'n 20 tot 30.000 (!!) dolfijnen sterven in de netten van tonijnvissers. Naast het individuele lijden van Odin, is dit een tragedie op grote schaal.

Dolfijnen duiken regelmatig op uit de golflengten van ons beeldscherm, gelukkig meestal in minder trieste omstandigheden. Oudere lezers herinneren zich zeker nog de kunstjes van "Flipper" in de gelijknamige TV-serie uit de zestiger jaren. Een paar maanden terug werden tijdens het TV-journaal beelden getoond van dolfijnen die aan de kust van Florida spontaan kwamen spelen met de zwemmende badgasten. Ook wordt vaak melding gemaakt van bizarre verhalen van drenkelingen die beweren door een reddingsploeg dolfijnen naar het strand te zijn gebracht...

De dolfijn -delphinus delphi- die tot de familie der tandendragende walvisachtigen en bruinvissen behoort, staat bekend om zijn intelligentie, speelsheid en zachtmoedig karakter. Zijn "glimlach" (zie ook kaft) heeft de mens altijd gecharmeerd. Nu betwijfel ik sterk of al deze eigenschappen ook slaan op de kroonprinsen van het Franse koningshuis... Toch droegen zij de titel "dauphin" (dolfijn) en dit sedert 1349, toen Humbert II aan Karel van Valois het land Dauphiné (zeker bekend bij wielerfans : Dauphiné Libéré) vermaakte. Hoe die streek aan de naam "Dauphiné" kwam is mij echter een raadsel. Bij de Oude Grieken was de dolfijn toegewijd aan Apollo en Aphrodite twee goden die de beschermers waren van de zeevarenden, én aan de god van de zee Poseidon of Neptunus.

De heilige plaats aan de zuidhelling van de Parnassus -de muzenberg in Noord-Griekenland- waar Apollo vereerd werd, droeg de naam "Delphi". Daar verbleef ook de beroemde Pythia, de priesteres van het orakel van Delphi die, in extase gebracht door dampen uit een rotskloof, de wil van de god Apollo verkondigde...

De meest bekende "dolfijn" uit de Griekse mythologie is ongetwijfeld Triton. Hij was de zoon van zeegod Poseidon en hij kon door het blazen op een grote gedraaide zeeschelp de golven opzweepen of bedaren. Triton had het bovenlijf van een man en het onderlijf van een dolfijn. De fameuze theosofofe H. Blavatsky brengt hem, in haar werk "The Secret Doctrine", in verband met de "meerman" Oannes, de Babylonische god van de wijsheid, waarover we reeds schreven in Meermin nr.7, pag.2. Eigenaardig hoe de verwantschap van dolfijn met meermin, die reeds in oeroude tijden bestond, nu ook in ons familiewapen gestalte krijgt. Triton kreeg, wegens bewezen diensten, door vader Poseidon een plaats tussen de sterren. Hij werd het sterrebeeld "Capricornus" of "Steenbok" die in de astrologie inderdaad afgebeeld wordt als een bok met dolfijnstaart.

Tot zover deze duik in ons familiaal dolfinarium. (HachiM)

brievenbus

van harte dank aan :

- Mevr. Julienne Meirhaeghe uit Marke die ons het rouwzantje van haar zuster Leona Meirhaeghe echtg. Deconinck toestuurde.
- De Hr. Simon Vanmeirhaeghe uit Sint-Denijs-Westrem die ons het geboortekaartje van zijn kleinzoon Thomas toestuurde, evenals de voorvaderlijke stamreeks van de pa. sgeborene die tot de tak-Huise behoort.
- De Hr. Noel Dedeyne uit Gent die ons een aantal rouwzantjes van zijn naaste familieleden toestuurde. Kanegemse tak.
- Mevr. R. Van Meirhaeghe-Bral uit Brugge die schriftelijk reageerde op ons artikel in Meermin-26 over Ivo Van Meirhaeghe en Rosalie Vande Wiele en ons aanvullende gegevens verstrekke. Wat wij publiceerden was uiteraard onvolledig, doch niettemin korrekt. Alle gegevens -ook de beroepen- plukten we uit de registers van de Burgerlijke Stand. Zij bieden ons een zicht op de familiale toestand eind-19de/begin 20° eeuw. Dat er sedertdien heel wat zal veranderd zijn, ligt voor de hand.

.

meerminneklacht

Toen gij nog een meermin waart
en ik nog een meerman
wij zwommen staart aan staart
naar 't Land Waar Alles Kan.

Toen kwam de Tovenaar
die ons in onze slaap
tot mensen heeft gemaakt
met poten als een aap.

G.Durnez

"Je suis le dauphin de la Place Dauphine" : Jacques Dutronc.

en Adam gewon Seth

- Maarten Meirhaeghe, geboren te Deinze op 10 april 1987.
zoontje van Chris en Sonja Goetry uit Astene-Deinze.
- Anneleen Boullart, geboren te Oudenaarde op 23 juni 1987.
dochttertje van Gert en Lieve Meirhaeghe uit Oudenaarde.
- Thomas Vanmeirhaeghe, geboren te Gent op 22 juli 1987.
zoontje van Geert en Katrien Pieters uit Sint-Denijs-Westrem.
- Thomas Meirhaeghe, geboren te Oudenaarde op 7 augustus 1987.
zoontje van Eric en Ingrid Goelen uit Oudenaarde.

wij denken aan

- Mevr. Helena Meerhaeghe uit Wingene, ongehuwd.
geboren te Wingene op 16 juli 1909
overleden te Tielt op 18 januari 1987.
- Mevr. Ivonne Van Haute echtg. Jean-Pierre Van Parijs.
geboren te Petegem a/d Leie op 27 juni 1924.
overleden te Machelen-Brabant op 15 februari 1987.
- Mevr. Florette Meerhaeghe wed. Roger Devroe uit Ingelmunster.
geboren te Kortrijk op 29 augustus 1929.
overleden te Kortrijk op 8 mei 1987.
- Mevr. Melanie David wed. Arthur Meirhaeghe uit Tielt.
geboren te Tielt op 25 oktober 1889.
overleden te Tielt op 17 mei 1987.
- Mevr. Irene De Backer echtg. Arnold Meirhaeghe uit Ardoöie.
geboren te Tielt op 19 maart 1924.
overleden te Ardoöie op 28 mei 1987.
- Mevr. Machteld-Gabriella Meirhaeghe echtg. Jules Verwilst.
geboren te Ruiselede op 7 juli 1907.
overleden te Tielt op 1 juli 1987.
- Mevr. Leona Meirhaeghe echtg. André Deconinck.
geboren te Marke op 16 december 1921.
overleden te Kortrijk op 8 juli 1987.

ter overweging :

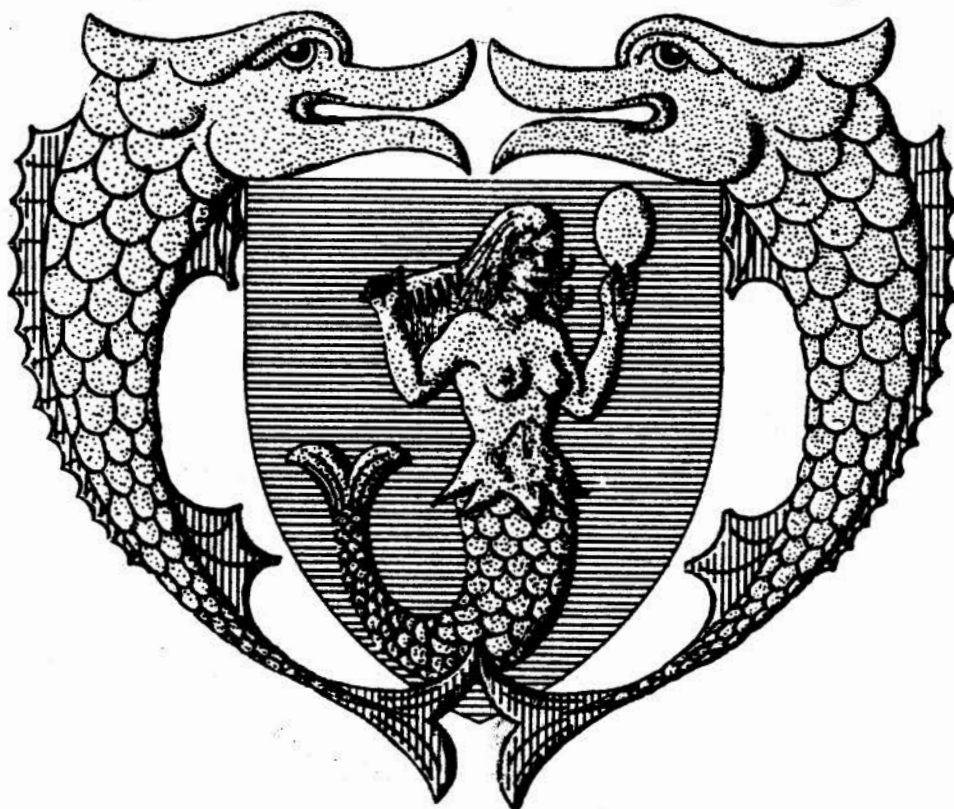
Hoge geboorte geeft minder eer dan zij oplegt; zich op zijn afkomst beroemen is de roem van anderen verkondigen.
Marquise de Lambert.

Het is een ontzagwekkend gezicht : een oud kasteel dat niet in verval verkeert. Hoeveel heerlijker een oud geslacht te zien dat de stormen van de tijd heeft weerstaan!
Bacon.

D O O D Z A N T J E S

- Van Merhaeghe Anna Maria wed. Decaluwe Albert
 ° Ooike 2.11.1890 + Antwerpen 13.3.1971
- Vanmeerhaeghe Leopold-Joseph echtg. Haest Margaretha
 ° Ruien 17.10.1894 + Oostende 5.6.1973
- Van Meerhaeghe Florent-Urbain wed. Peirs Zoë
 ° Zulzeke 24.5.1896 + Avelgem 20.4.1974
- Vanmeirhaeghe Maria-Alida wed. Gamide Adolf
 ° Deerlijk 27.6.1896 + Kortrijk 4.1.1978
- Veys Martha wed. Van Meirhaeghe Gomar
 ° Nokere 14.10.1896 + Merelbeke 4.1.1983
- Van Meirhaeghe Maria-Mathilda wed. De Pauw Philemon
 ° Boom 18.12.1896 + Boom 4.1.1970
- Vanmeerhaeghe Helena-Camilla wed. Menu Arthur
 ° St.Genois 18.7.1897 + Ieper 18.6.1947
- Van Meirhaeghe Georges echtg. Rogge Madeleine
 ° Ouwegem 21.8.1897 + Oudenaarde 8.1.1985
- Van Meerhaeghe Achiel echtg. Demortier Augusta
 ° Melden 21.12.1897 + Ronse 20.11.1975
- Veys Maria echtg. Van Meirhaeghe Adhemar
 ° Nokere 8.4.1898 + Destelbergen 27.6.1965
- Wils Constantia-Carolina wed. Van Meirhaeghe Leopold-Jan
 ° Aartselaar 8.5.1898 + Berendrecht 23.11.1976
- Van Meirhaeghe Gomar echtg. Veys Martha
 ° Huise 28.10.1899 + Afsnee 13.6.1973
- Vanmeirhaeghe Nabor wed. Ryssaert Suzanna
 ° Deerlijk 15.12.1899 + Zwevegem 20.1.1971
- Meirhaeghe Remi-Jozef echtg. Verfaille Machteld
 ° Ruiselede 8.9.1887 + Tielt 8.8.1967
- Meirhaeghe Maria - E.Z. Maria Ferdinande
 ° Tielt 11.9.1887 + Heverlee 30.4.1976
- Meirhaeghe Leonie echtg. Vervaeck Jozef
 ° Ruiselede 5.2.1888 + Ruiselede 20.11.1937
- Meirhaeghe Theophiel echtg. Dewaele Irma
 ° Kanegem 3.3.1888 + Ooike 13.2.1947
- Moortgat Teresa-Edmonda-Louisa wed. Meirhaeghe Remi
 ° Breendonk 22.6.1888 + Brasschaat 21.5.1985
- Scheerens Cyrilla wed. Meirhaeghe Maurice
 ° Tielt 2.8.1888 + Marke 27.11.1970

"t Meerminneke

(van) Meirhaeghe's
Familiekontaktblad

Dag lezer en -es

Einde 7° jaargang. Tijd om achterom te kijken en de balans op te maken. Tot onze voldoening stellen we vast dat ons lezersaantal stabiel is gebleven. Waarvoor onze dank! Toch willen we onze familievereniging ook uitbreiden. Want alles bij mekaar bereiken we slechts een vrij beperkt aantal van de vele Van Meirhaeghes, die over heel Vlaanderen verspreid leven. We vragen onze trouwe leden dan ook om een beetje publiciteit te maken voor ons Meerminneke. Praat uw naasten verwanten een abonnement aan! Dit Meerminneke versturen we, bij wijze van kennismaking en als proefnummer, ook naar een hoop nieuwe adressen. Laat ons hopen dat dit winterzaaigoed toch een rijke oogst oplevert. In het kader van deze wervingsactie past de bijdrage van vader Jan omtrent de schrijfwijze van onze familienaam. Nog al te veel naamgenoten denken -onterecht!- dat een Meirhaeghe niks met een Van Meerhaeghe te maken heeft, omdat de naam verschillend gespeld wordt. Weet echter dat alle "Meirhaeghes", mét of zonder "van" en hoe de naam ook geschreven of verbasterd werd, allen vruchten zijn van één en dezelfde boom die ondertussen al 800 jaar oud is! Wil u meer vernemen over dit aloude geslacht, sluit u dan aan bij onze familievereniging!

Van 'vakmensen' kregen we onlangs nog te horen dat 't Meerminneke al die jaren konstant een kwalitatief hoog niveau haalt en dat ieder nummer minstens één lezenswaardig 'historisch' artikel bevat. Een pluim dus. De overgrote meerderheid van onze lezers bestaat echter uit geïnteresseerde leken en ook die willen we tevreden stellen. Vandaar dat we de weg tussen "stevige" en "lichte kost", tussen "ernst" en "luim" blijven bewandelen en een evenwicht proberen te vinden tussen "familiegeschiedenis" en familie-nieuws". Dit 28° Meerminneke weerspiegelt dit uitgangspunt.

We openen met een aflevering uit onze reeks over "huwelijk en gezin". Dit keer hebben we het over de grootte van de Van Meirhaeghe-gezinnen tijdens de 17de en de 18de eeuw. Aan dit gecijferd knopen we een aantal beschouwingen vast omtrent de begrippen "kinderrijkdom", "ouder- en kindersterfte" en "bewust ouderschap".

Zoals gezegd, neemt vader Jan dan de pen over met een artikel over de schrijfwijze van onze naam. Honderd en meer variaties op één-zelfde thema. U kunt ze zo gek niet verzinnen!

Als naar gewoonte gaat de rubriek "familienieuws" als afsluiter : een greep uit de aktualiteit van het voorbije kwartaal.

Als bijsluiter vindt u tenslotte enkele merkwaardige krantenknipsels, onder meer een "zoekertje" voor onze vrouwelijke lezers...

Ons rest niets anders dan u veel leesplezier toe te wensen. Ook nog prettige eindejaarsfeesten en tot ten uitkomende!

uw stambewaarders : Pa en P. Digré

Herman Meirhaeghe
A. Latourstraat 31
9218 Ledeborg-Gent
tel. 091.31.38.49

&

Jan Meirhaeghe
Europastraat 15
8770 Ingelmunster
tel. 051.30.65.29

klots...klots...spetter...kabel...golf...golf..

Ons Meerminneke wordt 8 jaar

Een spreekwoord zegt : "Het venijn zit in de staart." Omdat we dat ook weten én omdat we tevens weten dat vele boekenlezers nooit verder geraken dan de eerste twee bladzijden, steken we het venijn in de kop.

't Meerminneke wordt acht. Acht!!!

Wat zegt ge daarvan?

En dat wil ook nog wat zeggen!

Zeven jaar lang vertelden we u van alles en nog wat en sloop er al eens een taal- of stijlfoutje tussen de aanslagen van de schrijfmachine ('t was er om gedaan, moedwilligaards als we zijn), vergeef ons die zonde tegen de taal- en andere kunsten. 't Was maar dagelijkse zonde. Maar die andere zonde, van een goeie pen te hebben en/of andere talenten en deze niet één keer gebruiken om 't Meerminneke ook een beetje te voeren, dat is een zonde tegen de heilige geest van de familie! En dat, mijne vrienden, dat is doodzonde!

Zeven jaren, 28 nummers en 450 bladzijden lang, hebt ge kunnen meeleven met het wel en het wee van de ganse (Van) Meirhaeghe-familie in heden en verleden. De ene tak wat minder. De andere tak wat meer. Maar dat minder of dat meer hing alleen en uitsluitend af van de goeie zielen onder u die ons meer of minder mededeelden.

Was 't Meerminneke goed? Zo ja, maak dan goeie reclame en bezorg ons enkele nieuwe abonnee's.

Was 't slecht? Schrijf ons. We hebben nog een hoop nieuwe stylo's klaar liggen voor eventuele medewerkers.

Maar in elk geval. Diep nu uw eigen stylo uit uw pijpzakje op. Schart in uw haar en in uw zakken en stort in 't water van de Merehaga wat nieuwe zuurstof, zodat ons aller Meerminneke moge groeien en spartelen als een gezonde vis in gezond water.

stort dan 250 f of meer op nummer

737 ~~4262090~~-50

van

Herman Meirhaeghe

A.Latourstraat 31

9218 Ledeberg-Gent

- Wij danken onze milde steuners die, God zij dank nog bestaan. Gelukkig maar, want met het overschot van het abonnementsgeld zit het er niet in ooit een nieuwe beha te kopen voor Trudeke, onze Meermin. Dus verder monokini maar.
- Wij danken onze abonnee's-medewerkers die ons af en toe wat nieuws sturen.
- Wij danken onze gewone abonnee's die ons al die jaren trouw zijn gebleven.

Wij danken ook de nieuwkomers. Wij heten ze welkom in het grote familienest. Hoe meer volk, hoe meer ...
Want allen zijt gij de echte hechte pacemakers van het kloppende hart van ons Meerminneke.

Daarom dankt u een ouwe meerminnaar, vader Jan, voor zoon Herman, de onverbiddelijke zoeker.

+ + + + +

Kweken is onze roep

Zegt Boer Wortel in de openingsparagraaf van Felix Timmermans' Boerenpsalm : "Kweken is onze roep. Kinderen zoowel als savooien".

Als oudere mensen al eens een boom opzetten over 'het gezin' in grootvaders tijd, dan hoor je steevast verbluffende verhalen over "grote ménagen" van tien, twaalf, vijftien en meer kinderen... Zo had mijn grootvader August Meirhaeghe tien kinderen. Zijn broer Jules Meirhaeghe had er vijftien. Een stamgenoot uit Eke, Kamiel Van Meirhaeghe had zelfs 21 kinderen. Wanneer je, zoals ikzelf, tot de na-oorlogse generatie behoort, lijkt het wel of alle vaders van toen "boer Wortels" waren die inderdaad net zoveel kinderen als savooien kweekten. Bevolkingsstudies wijzen uit dat de periode eind-19de - eerste kwart 20° eeuw inderdaad gekenmerkt wordt door erg kroostrijke gezinnen. Die verhalen blijken dus geen fabeltjes te zijn. Nu stellen we ons de vraag of die superkroostrijke gezinnen van alle tijden waren? Of ze in een verder van ons af liggend verleden ook zo frekwent voorkwamen?

In onderhavige bijdrage proberen we na te gaan hoe groot de Van Meirhaeghe-gezinnen waren tijdens de 17de en de 18de eeuw. Daar de parochieregisters, waarin de geboorten officieel geregistreerd werden, slechts vanaf het jaar 1600 bijgehouden werden, laten we de periode vóór 1600 buiten beschouwing. Bij ons reken- en telwerk hebben we alleen die gezinnen betrokken waarover we betrouwbare én volledige informatie bezitten. Dit wil zeggen : alleen die gezinnen waarvan we de huwelijksdatum van de ouders kennen, waarvan de geboortereeks der kinderen geen onverklaarbare leemtes vertoont of om niet te achterhalen redenen plots stopt en gezinnen waarvan we het reilen en zeilen op de voet kunnen volgen.

Op deze basis selekteerden we 226 Van Meirhaeghe-gezinnen. Deze 226 echtparen zorgden voor een nageslacht van 1392 kinderen. Een simpele deling levert ons een gemiddelde op van 6,1 kinderen per gezin. Breed opgezette studies wijzen uit dat een gezin, tijdens dezelfde periode, gemiddeld 4 à 5 kinderen telde. Ons resultaat ligt dus één eenheid hoger. Toch ligt ook ons cijfer -6,1- nog altijd een flink stuk lager dan de getallen uit grootvaders tijd.

Op de volgende bladzijde ziet u hoe die 1392 geboorten gespreid worden over de gezinnen die 1 tot 15 kinderen tellen. Kommentaar bij die tabel volgt hier reeds.

- Onmiddellijk springt in het oog dat gezinnen van méér dan 10 kinderen hoge uitzonderingen waren. Slechts 10 op een totaal van 226 of slechts 4,40%. Die superkroostrijke gezinnen, zoals we ze kennen uit het begin van de 20° eeuw, waren dus heel zeldzaam tijdens de 17de en de 18de eeuw.
- . Op de hitparade van de gezinsgrootte delen de gezinnen met 6 en 7 kinderen de eerste plaats. Samen totaliseren ze meer dan een kwart (27,42%) van het totaal.
- . Op de tweede plaats vinden we het gezin van 4 kinderen (12,38%).
- . De derde plaats wordt gedeeld door de gezinnen met 5 en 8 kinderen (telkens 11,50%).

tabel gezinsgrootte :

<u>aantal kinderen per gezin</u>	<u>aantal gezinnen</u>	<u>percentage</u>
1	9	3,98%
2	15	6,63%
3	15	6,63%
4	28	12,38%
5	26	11,50%
6	31	13,71%
7	31	13,71%
8	26	11,50%
9	15	6,63%
10	20	8,84%
11	4	1,76%
12	4	1,76%
13	1	0,44%
14	0	0,00%
15	1	0,44%

- Op de vierde plaats komt het gezin van 10 kinderen. (8,84%)
 - De vijfde plaats wordt gedeeld door de gezinnen van 2,3 en 9 kinderen (telkens 6,63%).
 - Op de zesde plaats staat het één-kind-gezin (3,98%).
 - Gezinnen van 11 en 12 kinderen delen de 7° plaats (telkens 1,76%).
 - De gedeelde achtste en laatste plaats is voor de gezinnen van 13 en 15 kinderen (telkens 0,44%).
- Opvallend is ook dat "kleine" gezinnen van 1,2,3 en 4 kinderen ongeveer 30% van het totaal uitmaken en dus vrij frekwent voorkwamen. Dit roept onmiddellijk de vraag op of die kleine gezinnen al dan niet het resultaat waren van "bewust ouderschap". Deden deze Van Meirhaeghes uit de 17de en 18de eeuw aan geboortebeperking? Om deze vragen te kunnen beantwoorden, leggen we ons rekenmachientje even opzij en gaan een kijkje nemen bij het gezinsleven zelf van de betrokkenen.
- Als we de gezinsfiches van onze negen één-kind-gezinnen van nabij bekijken, dan zien we dat al deze gezinnen, op één na, slechts één kind tellen, enkel en alleen wegens het vroegtijdig overlijden van vader of moeder of van beide ouders! We geven telkens een voorbeeld.
1. Pieter-Frans Van Meirhaeghe huwt te Elzegem op 2 maart 1770 met Maria-Catharina Derijcke.
Drie maand later wordt te Kaster hun eerste kindje, Pieter-Frans, geboren op 6 juni 1770.
Vader Pieter-Frans Van Meirhaeghe overlijdt nog eens drie maand later te Kaster op 16 september 1770.

2. Jan Van Meirhaeghe huwt te Huise op 30 januari 1638 met Petronilla Degroote.
 Hun eerste kindje, Olivier, wordt zes maand later te Huise geboren op 3 augustus 1638.
 Moeder Petronilla overlijdt twee weken later, op 20 augustus 1638, heel zeker aan de gevolgen van de bevalling.
3. Jan Van Meirhaeghe huwt in 1665 met Maria Van Steenbrugghe.
 Hun eerste en enig kind, Catharina, wordt te Wortegem geboren op 27 april 1666.
 De reden waarom in dit gezin slechts één kind geboren werd ligt in het tragische feit dat vader én moeder op 28 november 1668, op dezelfde dag dus, te Wortegem overleden aan de "pest".

Het gezin van Pieter Van Meirhaeghe x Joanna Catharina Bekaert vormt het enige één-kind-gezin waarvan de beide ouders in leven bleven. Hun enige dochter, Maria-Theresia, wordt te Huise geboren op 20 maart 1778. Als we bij nader inzien merken dat vader op dat ogenblik 74 jaar is, dan snappen we meteen ook waarom dit gezin "kroostarm" bleef.

Deze "oudersterfte" is eveneens dé oorzaak waarom de gezinsgrootte beperkt bleef tot twee of drie kinderen. We illustreren dit nogmaals met een paar voorbeelden :

- Frans Van Meirhaeghe huwt te Zingem op 9 januari 1742 met Jacoba Bullins.
 Hun twee kinderen :
 1. Jan-Baptiste, geboren op 9 december 1742.
 2. Pieter-Frans, geboren op 8 juni 1744.
 Vader Frans overlijdt te Huise op 21 november 1744, vijf maand na de geboorte van zijn laatste kind.
- Jan-Baptiste Van Meirhaeghe huwt te Petegem/Deinze op 7 januari 1772 met Isabella-Theresia Depoortere.
 Hun drie kinderen :
 1. Maria-Theresia-Joanna, geboren op 16 januari 1773.
 2. Isabella-Anthonia, geboren op 17 januari 1774.
 3. Pieter-Jan-Albert, geboren op 10 februari 1775.
 De boeivaar levert hier dus elk jaar een Meirhaeghske af. De reeks wordt plots afgebroken door de dood van de vader. Jan-Baptiste overleed namelijk op 33-jarige leeftijd te Zingem op 9 oktober 1774, nog vóór de geboorte van zijn laatste kind...

Zelfs in al kroostrijke gezinnen blijkt P. De Dood nog als Grote Gezinsbeperker op te treden. Nemen we het gezin van Catharina Van Meirhaeghe, het weeskind van daardet, wiens ouders allebei aan de pest overleden.

Catharina overleefde -wat al een wonder mag heten- en was als enig kind van bemiddelde ouders een "goede partij". Ze huwt in 1665 op 19-jarige leeftijd met Pieter-Jan Van Cauwenberghe, burgemeester van Nokere. In dit gezin worden zeven kinderen geboren : in 1686, 88, 89, 91, 92, 94 en 1696. Hun laatste kind, Ferdinandina, wordt te Nokere geboren op 13 januari 1696. Moeder Catharina Van Meirhaeghe sterft zeven maand later op 26 augustus 1696. Zij is dan pas 30 jaar oud! Het spreekt voor zich dat er in dit gezin nog zeker 4 à 5 kinderen konden geboren worden, mocht moeder niet zo jong gestorven zijn.

Er zijn natuurlijk nog factoren die de gezinsgrootte bepalen. De belangrijkste is zeker de huwelijksleeftijd van de echtgenote. Hoe later men trouwt, hoe korter de vruchtbaarheidsperiode. Op de weerslag van deze factor komen we later wel nog eens terug.

- omtrent het begrip "kroostrijk gezin" .

Hoe kinderrijk moet een gezin zijn om het bij de kroostrijke gezinnen te rekenen? Het antwoord op deze vraag is zeker tijdsgebonden. In ons land, waar de vruchtbaarheid per vrouw, anno vandaag, slechts 1,5 kind bedraagt, gaat een gezin van vier kinderen zeker door als een kroostrijk gezin. Hoe zat dat vroeger en meer bepaald tijdens de periode die we hier bestuderen? Vanaf welk kindertal werd een gezin tijdens de 17de en 18de eeuw als kroostrijk beschouwd?

Als we gezinnen van zes en meer kinderen -dus die gezinnen waarvan het aantal kinderen boven het gemiddelde van 6,1 ligt- kroostrijk noemen, dan is ongeveer 59% van onze Van Meirhaeghe-gezinnen onder het etiket "kroostrijk" te vatten.

Wanneer we vervolgens de realiteit achter dit getal gaan bekijken, dan blijkt dat we het begrip "kroostrijk" sterk moeten relativiseren. Wegens de enorme kindersterfte die toen heerste, ontstaat er een brede kloof tussen "vruchtbaarheid" enerzijds en "kinderrijkdom" anderzijds. Een voorbeeld zal dit pijnlijk duidelijk maken :

We laten u kennis maken met het gezin Pieter-Jacob Van Meirhaeghe x Carola Van Meirhaeghe.

Pieter-Jacob Van Meirhaeghe — x — Carola Van Meirhaeghe
 o. Huise 30.10.1728 o. Huise 30.03.1733
 +. Huise 30.03.1813 +. Huise 13.05.1801

Zij huwen te Zingem op 3 september 1757. Van hen worden te Huise dertien kinderen geboren : 10 meisjes (!), 2 jongens en één doodgeboren kindje :

1. Maria Isabella	o. 06.06.1758 +. 25.12.1846	88 jaar oud.
2. Maria Jacoba	o. 02.09.1759 +. 16.12.1759	3,5 maand oud.
3. Maria Regina	o. 14.10.1760 +. 19.10.1760	5 dagen oud.
4. Maria Catharina	o. 17.10.1761 +. 26.03.1768	6 jaar 5 maand oud.
5. Jan Frans	o. 13.08.1763 +. 12.10.1763	2 maand oud.
6. Maria Theresia	o. 26.11.1764 +. 10.03.1765	3,5 maand oud.
7. Maria Judoca	o. 11.01.1766 +. 17.04.1796	30 jaar oud.
8. Maria Theresia	o. 16.08.1767 +. 27.04.1823	56 jaar oud.
9. Maria Catharina	o. 18.10.1769 +. 27.04.1770	6 maand oud.
10. Naamloos	o. 30.01.1771 +. 30.01.1771	0.
11. Jan Baptiste	o. 24.03.1772 +. 05.04.1772	12 dagen oud.
12. Maria Coleta	o. 19.06.1773 +. 26.01.1854	80 jaar oud.
13. Maria Catharina	o. 16.03.1775 +. 17.06.1778	3 jaar 3 maand oud.

Van de 12 levend geborenen overlijden er 8 als kind. Zes van hen stierven binnen het half jaar! Als we het doodgeboren kindje meerekenen, komen we binnen dit gezin tot een kindersterfte van...70% ! Bij de geboorte van het 13de en laatste kind zijn er slechts vier kinderen in leven. Daar kinderen die slechts een paar dagen of maanden leefden eigenlijk nooit écht deel uitmaakten van het gezin, kunnen we dit gezin dan ook moeilijk een "kroostrijk gezin" noemen. Denk niet dat we u hier een uitzonderlijk voorbeeld voorgelegd hebben. Studies leren ons namelijk dat 50% van de kinderen nooit de leeftijd van 10 jaar bereikte. Dit konstateren we bijvoorbeeld ook in het gezin van Frans Van Meirhaeghe x Judoca Trouwaen, een echtpaar van wie heel wat leden van onze familievereniging afstammen. Frans en Judoca hadden samen 15 kinderen waarvan er 8 beneden de leeftijd van 10 jaar overleden. U ziet dat een hoge huwelijksvruchtbaarheid in die dagen zeker geen groot gezin garandeerde.

- omtrent geboortespreiding en bewust ouderschap.

Waren er tijdens de 17de en de 18de eeuw echtparen die op de een of andere manier aan gezinsplanning deden? Van het echtpaar Pieter-Jacob x Carola Van Meirhaeghe -zie hiervoor- kan dit zeker niet gezegd worden. Hun eerste kind wordt, op drie dagen na, precies 9 maand na de huwelijksdag geboren. Hun volgende 12 kinderen komen met een gemiddelde tussentijd van 15 maand ter wereld.

Men heeft berekend dat, voor een Vlaams gezin tijdens het Ancien Régime, het gemiddeld interval tussen twee geboorten 18 tot 30 maand bedraagt. In een doorsnee gezin werd dus zo om de twee jaar een kindje geboren. Wanneer we nu een gezin aantreffen waarvan de kinderen steevast met drie en meer jaar tussentijd geboren worden, dan rijst het vermoeden dat de ouders bewust aan geboortepanning deden.

Van de 226 gezinnen die we in dit onderzoek betrokken hebben, zijn er slechts "drie" waar de kinderen met meer dan 3 jaar tussentijd ter wereld komen :

- Jan Van Hulle huwt te Wortegem in 1705 met Anna Van Meirhaeghe. Hun kinderen te Wortegem geboren :

1. Joanna : 11.12.1706
2. Judocus : 08.07.1708 : 1 jaar en 7 maand na nr. 1.
3. Elisabeth : 15.10.1712 : meer dan 4 jaar na nr. 2.
4. Carolina : 16.02.1716 : meer dan 3 jaar na nr. 3.

- Pieter Van Meirhaeghe huwt te Kaster op 30 april 1728 met Joanna Isebaert.

Hun kinderen te Anzegem geboren :

1. Pieter-Jan : 26.12.1729
2. Ferdinand : 19.03.1733 : meer dan 3 jaar na nr 1.
3. Maria Josepha : 25.04.1737 : meer dan 4 jaar na nr 2.
4. Guillielmus : 02.09.1742 : meer dan 5 jaar na nr 3.

Zijn deze beide gezinnen nog relatief klein om besluiten te trekken, dan is in het hierna volgende voorbeeld de waarschijnlijkheid zeer groot dat de ouders "bewuste geboortepanners" waren :

We richten ons zoeklicht op het echtpaar Frans Van Meirhaeghe x Petronilla Van Meirhaeghe. Een koppel dat zijn tijd misschien wel ver vooruit was inzake geboortepolitiek...

Frans Van Meirhaeghe huwt te Bevere-Oudenaarde op 28 april 1703 met Petronilla Van Meirhaeghe.

Ze vestigen zich naderhand te Ooike waar hun zes kinderen geboren werden :

1.	Pieter-Frans	:	20.07.1704	
2.	Arent	:	14.09.1709	: meer dan 5 jaar nà nr 1.
3.	Maria Anna	:	13.08.1713	: ongeveer 4 jaar nà nr 2.
4.	Joanna Francisca	:	02.11.1718	: meer dan 5 jaar nà nr 3.
5.	Judocus	:	17.03.1721	: 2 jaar en 4 maand nà nr 4.
6.	Isabella Judoca	:	24.10.1728	: meer dan 7 jaar nà nr 5.

De grote intervallen tussen de geboorten zijn in dit geval niet toe te schrijven aan een met de leeftijd afnemende natuurlijke vruchtbaarheid van de moeder. Ze was namelijk nog geen 22 jaar toen ze haar eerste kind baarde. Het zou ook té toevallig zijn mocht er tijdens die intervallen telkens een miskraam geweest zijn. Petronilla zou die vier of meer eventuele miskramen zeker nooit overleefd hebben. Nu deed ze dit wel. En hoe! Haar laatste kind kocht ze op 46-jarige leeftijd en ze was 81 als ze in '63 overleed. Het is ook frappant hoe vijf van de zes kinderen volwassen werden en huwden. Slechts één kind, Arent, overleed op 7-jarige leeftijd. Zou deze minimale kindersterfte iets te maken kunnen hebben met die grote geboortespreiding, waardoor ieder kind tijdens zijn eerste drie à vier levensjaren optimaal kon verzorgd worden?

Drie gezinnen op een totaal van 226. Dit betekent dat slechts 1,3% van de echtparen 'vermoedelijk' aan geboorteplanning deed. Van die drie is er dan nog slechts één waarvan dat vermoeden in zekerheid kan omgezet worden.

besluiten :

- In een doorsnee Van Meirhaeghe-gezin uit de 17de en 18de eeuw worden gemiddeld zes kinderen geboren.
- Gezinnen met meer dan tien geboorten zijn een zeldzaamheid.
- Vroegtijdige oudersterfte bepaalt in hoge mate de gezinsgrootte.
- Een hoge vruchtbaarheid garandeert, wegens de enorme kindersterfte, geen kroostrijk gezin.
- Bewust ouderschap en geboorteplanning zijn praktisch onbestaande.

noot :

Tijdens ons onderzoek hebben we als "gezinseenheid" beschouwd : alle kinderen die uit één huwelijk geboren werden. Het was toen echter zo dat, wegens het vroegtijdig overlijden van een der partners, vaak een tweede huwelijk werd aangegaan. Kinderen die uit dit tweede bed geboren werden, hebben we als een aparte gezinseenheid gerekend. We geven grif toe dat dit een aanvechtbaar uitgangspunt is : kinderen van verschillende moeders, doch van dezelfde vader, kunnen inderdaad beschouwd worden als deel uitmakend van één en hetzelfde gezin. Als we nu de kinderen uit verschillende huwelijken totaliseren, dan overtreft de som slechts tweemaal ons recordgezin van 15 kinderen uit één huwelijk. 16, dit is het hoogste aantal kinderen dat uit meer dan 1 huwelijk geboren werd. Het gaat hier om de gezinnen van Arent Van Meirhaeghe uit Wortegem en Jacob Meirhaeghe uit Ruisselede. Arent won bij zijn echtgenotes Anna Van Dorpe en Anna Maria Cnockaert respectievelijk 9 en 7 kinderen. Jacob won bij zijn echtgenotes Joanna Van Hulle en Christina Vanderhaeghen respectievelijk 5 en 11 kinderen, waarvan er zeven binnen hun eerste levensjaar overleden...

-Herman Meirhaeghe-

Over de hoofding van deze bijdrage heb ik lang mijn kop gebroken.

1. Ik kon bijvoorbeeld de aanvang nemen van het Evangelie volgens Sint-Jan. Het Evangelie van Sint-Jan wat ik, nog kind zijnde, zo vaak heb horen voorlezen door ons moeder zaliger, toen zij bij onweer, donder en bliksem rond het huis ging, met een palmtakje wijwater sprenkelde op het ouderlijk huis en, luidop het Evangelie van Sint-Jan biddend, bescherming smeekte over dit huis en allen die er woonden. Ik hoor nog haar woorden boven het ontij : "In den beginne was het Woord". Ik wilde echter deze heilige woorden niet profaneren, al zou ik mij beperken tot het citeren van : "In den beginne was".
2. Of ik kon ook de gevleugelde kraker nemen van Shakespeare, die allang gemeenplaats of cliché is geworden : "what's in a name". en me op zwaar filosofische mijmeringen laten meedeinen met filosofen, psychologen en vele anderen die ook logen en aan die woorden een betekenis gaven, diepzinnig en weids, als een zee met een oceaan van inhoud. Ik doe het niet omdat ik die woorden van Shakespeare eerder beschouw als een uiting van slecht humeur van diezelfde heer, die pips werd toen hij hoorde hoe zijn illustere naam gekraakt werd in al zijn geledingen, in vele varianten, de een al slechter of lelijker dan de andere, gaande van Tsjeckspier, Checkspier, Zeekspier, Shakke spier, Shakkespee-arre volgens de "spee-acker" van dienst in de pub of in de "tee-a-room", alover Shakspeare, Shackspere, Shaksper enzovoort, enzovoort, zodat hij uiteindelijk woedend uitriep : "What's, damned, in my name!". Laat mij met rust en zeg maar gewoon : William! Juist zoals ikzelf al zo vaak gezegd heb bij het zoveelste uitspellen van mijn naam : "Zet u maar gewoon : Jan", wat de meesten dan ook met verwonderde opluchting doen! Ik weet het wel. William heeft achteraf Romeo en Julia een vlassen baard aangesmeerd met te zeggen "what's in a name, that which you call a rose by any other name would smell as sweet". Wat zegt een naam? Dat wat we een roos noemen, zou met elke andere naam even heerlijk ruiken. Maar dat was praat van achter de vieren, zeggen ze bij ons. U kunt zich dan wel achter uw bureau gaan zetten en zuchten : "All's well that ends well" of ziende dat het toch allemaal geen avance was, berustend knikken met "As you like it" en er zich ootmoedig bij neerleggen want uw naam wordt toch verder gekraakt. Neen! Ik neem die titel niet. Het kon aanleiding geven tot velerlei en het zou, achteraf beschouwd, toch niets meer zijn dan : "Much ado about nothing".
3. Toen mijn vrouw en ik samen de Meirhaeghe-route exploreerden en wij de vele devote kapellekes zagen die weesgegrootjes droomden langs onze Vlaamse wegen en de liedjes hoorden nagalmen, dacht ik, denkend aan dat innige : "Liefde gaf u duizend namen" : Dat wordt het! Ik was preus op mijn vondst. Een schone titel! Bij nader inzicht bleek echter die titel, hoe schoon ook, alleen maar te slaan op Onze-Lieve-Vrouwke. Inderdaad, liefde gaf H^àar wel duizend namen : Onze-Lieve-Vrouwke van Vlaanderen, van Lourdes, van Bijstand, van de Roos, van de zieken, van Kerselaar, van de armen, van smarten, van Salette, van tertentee, van Halle etc. Menselijke liefde echter slaat niet op familienamen. Menselijke liefde zucht in voornamen. Als weke, warme, zwoele lippen onze naam vervormd fluisteren, dan verandert dat niets aan onze achternaam, maar het wordt wel iets als : Jantje, Joke, Trezebees, Marijke, Joske, Marie-Jozeeke of nog Pietje, Poentje, Poezewoefke, Muizeke, schatje, schitje of scheidje, al naar gelang de tongval van de moedertaal uit de streek des lands.

Alhoewel ik mij deze liefdeverzuchtingen moeilijk kan voorstellen bij Bonaventuratje of Bonaventurätteke -een beetje beestig- of bij Amelbergatje of Amelbergaatje -een beetje onzedig. Meirhaeghske gaat natuurlijk ook, maar dan is dat zeker in andere omstandigheden. Bijvoorbeeld, als mijn vrouwke "Meirhaeghske" zegt, dan weet ik onderhand al dat ze mij een goed manneke vindt... en dat ik straks een beetje zal mogen helpen. Allez, 't klinkt toch goed en zoet. Neen! Die titel kan het dus niet worden. Zou ik dan toch maar hoger mikken? Ja?! Ik hou het dan bij Sint-Jan. Mijn patroon. En het wordt tot nader order :

In den beginne was...uw naam

En om in evangelische stemming te blijven, kon het volgend bijbels citaat bijna een ondertitel zijn :

"Stond de Toren van Babal in de Scheldevallei, met name te Huise?

Deze bijdrage is bestemd :

- voor de Thomassen onder ons, de kleingelovigen, de wankelmoedigen, de weifelaars, de twijfelaars, de scentici.
- voor de chicaneurs, de rouspeteurs, de chipoteurs.
- voor de muggezifters, de haarklievers, de dwarsliggers en de beknibbelaars die absoluut verschil willen zien in Meir, Meer, Mer-, in haeghe, haghe, haege en hage. Alles eventueel mét of zonder 'van', mét of zonder uitgangs-N, aan of van mekaar geschreven.
- enfin voor allen die de tinteling van de bloed- en stamverwantschap (nog) niet voelen als de ene Meirhaeghe de andere Van Meirhaeghe ontmoet; als de ene Meerhaghe de andere Van Meerhaeghe begroet.

Wandel mee met mij langs de Meirhaeghe-route. Ik ben gerust, overtuigd als ik ben dat met dit epistel de laatste twijfel definitief begraven wordt. Bewonder het 'potje' dat in iedere oergemeente waar de stam Merhage wortel schoot door de dorpspastoor gemaakt werd. Schorisse uit Meermin-27 gaf u een voorsmaakje. Een beetje kàn, maar wat volgt, lieve lezeressen en lezers, dat is té! Welke Paus zeg ik na? Non possumus non loqui : we kunnen niet langer zwijgen!!

Kuier met mij langs de Huisepaden en kerkwegels en twijfel niet meer. Het is een waarheid als een geschilde koe uit Huise dat uw naam vele stormen heeft doorstaan. In Huise hield de pastoor lelijk huis in onze namenwinkel.

In Meerminneke-nr 3, 1° jaargang 1981, schrijft zoon Herman een klaar-omlijnde en op vaste bewezen gronden rustende bijdrage : "Over de schrijfwijze, herkomst en betekenis van onze familienaam". Dat die schrijfwijze niet altijd tot op de letter geëerbiedigd werd zal blijken uit dit schrift.

Laten we dan even grasduinen (wat een mooi woord : ik grasduin, ik duinde gras, ik heb duin gegraasd) in het met namen rijk-gestoffeerde huis-, tuin- en keukenboek van de parochie Huise en bloemlezen (ook een schoon woord : ik enz...) in de enorme hoeveelheid en voorraad naamvariëteiten. (Ook in de naburige parochies die door onze naamaanwezigheid alleen al zwaar geteisterd werden). Bemerkt wel!! Dit is geen fantasietje dat we op u loslaten. Het is geen verzonnen naamspelletje om u zoet te houden en om ons Meerminneke vol te krijgen. Het is de geestig-gekruide waarheid. Zo helpen mij de parochieregisters. Hand op het hart. Zo is't! Dit wordt beaamd door zoon Herman die het ook zag, grinnikte en vloekte (binnensmonds).

Alsof hij een fan was van hertog Alva, ging de pastoor er duchtig met de hakbijl in. Hij verlustigde zich wellicht in klieven, kerwen en beeldstormen met sadistische neigingen. Gemarteld, ont- hoofd, verminkt, verketterd, onherkenbaar gemolesteerd, is het een wonder dat onze naam overleefde. Die van Schorisse uit het vorig Meerminneke belaagde slechts één gezin. Die van Huise had het voor- zien op al wat van dicht of van ver op 'Meerhaghe' leek of trok. Foei, mijnheer pastoor. What shall we do with the drunken sailor? Of kon de deken wellicht van hem zeggen: "Non omnino sane mentis", vrij vertaald: "Hij was niet wel wijs; ze zitten een beetje los". In elk geval vinden wij op zijn palmares een geweldige bloemlezing van slachtoffers en het loont de moeite zijn scalpen die hij in de registers spijkerde te onthullen.

Hieronder volgt een namenlijst zoals wij ze hebben opgetekend uit de parochieregisters van Huise. Links vindt ge de namen zonder het voorzetsel 'van' en rechts die mét het voorzetsel. Het jaartal zegt iets over het jaar waarin we deze schrijfwijze vonden en het getal ernaast hoeveel personen aldus genoteerd werden.

Meerhaege	1642	4	Van Meerhaege	1632	5
Meerhaegen	1641	1	Van Meerhaegen	1726	1
Meerhaeghe	1645	9	Van Meerhaeghe	1602	19
Meerhage	1637	4	Van Meerhacghen	1671	2
Meerhaghen	1591	3	Van Meerhage	1635	7
Meirhaege	1735	2	Van Meerhagen	1684	7
Meirhaegen	1724	2	Van Meerhaghe	1611	9
Meirhaeghe	1720	3	Van Meerhaghen	1671	3
Meirhaeghen	1718	3	Van Meirhaege	1734	22
Meirhage	1698	18	Van Meirhaegen	1723	4
Meirhagen	1684	2	Van Meirhaeghe	1742	41
Meirhaghe	1704	9	Van Meirhaeghen	1670	3
Meirhaghen	1673	9	Van Meirhage	1684	6
Merhaege	1720	7	Van Meirhagen	1684	4
Merhaegen	1709	1	Van Merhaghe	1683	48
Merhaeghe	1741	2	Van Merhaghen	1673	10
Merhage	1730	1	Van Merhaege	1682	14
Merhagen	1634	1	Van Merhaeghe	1613	6
Merhaghe	1634	6	Van Merhage	1638	8
Merhaghen	1709	2	Van Merhaghe	1731	6
Meirhagh	1708	1	Van Mei...	1754	1

Al deze 'Meirhaeghes' waren afstammelingen van één en dezelfde stam- vader Olivier Van Meirhaeghe en waren dus zeker familie van mekaar. En dan hebben we nog de varianten niet genoteerd waarbij de naam 'Van Meirhaeghe' in één of in twee woorden geschreven werd...

Dat de presbytere of de pastoor vaak wel onbeschaamd en zonder blo- zen de opmerking maakt over de vader, de peter of de meter bij het ondertekenen der akte: "qui declaravit se non posse scribere", ver- taald "dat zij of hij verklaarde niet te kunnen schrijven" laat ik in het midden. Maar doen we de deur dicht? Ja?!

Natuurlijk komen de meeste van deze namen, vroeger en later, in ande- re parochies ook voor, zelfs tot op heden.

Maar we hebben nog een ander vaatje om uit te tappen. We zanten voor u uit de parochieregisters van de streek van Tielt en Oudenaarde een ander bont allegaartje. U mag zelf uitkiezen. Daar gaan we:

Mairhaeghe	Bevere-Oud	Van Mairhaghe	Anzegem
Meeracker	Aarsele	Van Meeraege	Mullem
Meeraege		Van Meerage	Wortegem
Meerage		Van Meeraghe	Wortegem
Meeraghe		Van Meerhove	Schorisse
Meerhove	Schorisse	Van Meerove	
Meerove		Van Meihoven	
Meihoven		Van Meirhaeg	Anzegem
Meirhaeg		Van Meirhaeghe	Wannegem
Meiraeghe		Van Meiraegen	Schorisse
Meiraegen		Van Meiraege	Ouwegem
Meiraege		Van Meiraghe	
Meiraghe		Van Meirhoeven	
Meirhove	Schorisse	Van Meirhoven	
Meirhoeven		Van Meirra	Eine
Meirhoven		Van Meirshaeghe	Bevere-Oud
Meiriau	Zingem	Van Meragge	Oudenaarde
Meirra		Van Meraghe	Wortegem
Meirshaeghe	Bevere-Oud	Vander Merhaghen	Ruiselede
Meraeve	Tielt	Van Merhaegen	
Meragge		Van Merhaeghen	Ooike
Meraghe		Van Merhaghen	Ooike
Merau		Van Merragge	Wannegem
Merehaghen		Van Merraghe	Nokere
Merehove	Zingem	Van Meijraeghe	Anzegem
Merhaegen		Van Meyraghe	Anzegem
Merhaeghen		Van Minraeghe	Oudenaarde
Merhaghen		Van Mierage	Anzegem
Merhauwen	Kortrijk	Van Mierhaeghe	Wannegem
Merragge		Van Mirrage	Nokere
Merraghe		Van Mirragge	
Merrhaghe	Tielt	Van Mirraghe	Anzegem
Meijraeghe		Van Mijrhaghe	Ouwegem
Meyraege	Kanegem	Van Myrhaeghe	
Meyraeghe	Kanegem	Van Myrraghe	Nokere
Meyraghe		Van Neeracker	Aarsele
Minraeghe		Van Meerage	
Mierage		Van Meeraghe	
Mierhaeghe		Van Meeraege	
Miragge	Nokere	Van Meerhaeghe	Wortegem
Mirhaege	Wortegem	Van Meerhage	
Mirhage	Wannegem	Van Meerhaghe	
Mirhaghe	Petegem-O	Van Meeraeghe	
Mirrage		Van Merogge	Ingooigem
Mirragge			
Mirraghe	Nokere		
Mijrhaege	Mullem		
Mijrhaghe			
Myraege	Kanegem	Mirage	
Myraeghe		Merau	Schorisse
Myrage	Kanegem	Meerhaeghe	
Myrhaeghe		Meerhaghe	
Myrraghe		Meerhage	
Neeracker		Meirhave	Ingooigem

Ach, ach, ach! (Van) Meirhaeghe en (Van) Meerhaeghe zonen en dochters toch! Hoe wreed was uw martelgang. Niet alleen in die HUISE-lijke toestanden, maar in ieder dorp waar u voorbijtrok, hebben ze flarden uit uw naam gescheurd of toegevoegd.

"Al" deze namen, hoe vreemd sommige u ook mogen schijnen als Neeracker, Meeracker, Merau, Merehove, Minraeghe en andere, betreffen wel degelijk uw achtbare vaders, opa's of voorvaderen. Wij zullen niet schieten op de dorpspastoor, noch op de schrijvelende klerk van de baljuw die de deure- of kavetelling kwam doen. Wij zullen niet vloeken op de dorpspriester uit verleden eeuwen. Als de man -ik zie het zo vóór mij gebeuren- bij de zoveelste geboorte-aangifte wanhopig opkeek, had hij nog niet eens de mogelijkheid de vraag te stellen: "Wilt u dat even uitspellen mijnheer". Want de mijnheer aan de andere kant van het loket kon meestal niet eens zijn eigen naam schrijven. Ik kan goed begrijpen hoe de op het gehoor pennende pastoor, de naam zo 'fonetisch' mogelijk en natuurlijk verkeerd neerpende. De tongval van een dorp kan niemand nabootsen en we weten al te goed hoe van het ene dorp tot het andere de tong zo anders valt. Natuurlijk zou het niet mogen. Maar zeg eens eerlijk. Is het nu, in de eeuw van het computerbeest beter? En wij zijn van nu voort toch allemaal een beetje langer naar school geweest, nietwaar?! Ieder van u kan mij vast wel enkele bekoorlijke maar toch erg bedenkelijke schrijfwijzen van zijn naam overmaken. Is 't niet zo? Wie heeft nog wat?

- Neirhaeghe : Deze naam stond op de inschrijvingskaart van mijn auto. Na tal van brieven van mezelf, van de heer politiecommissaris en van de rijkswacht, was die naam in de Brusselse compjoeter na 5 jaar en 163.000 km nog steeds niet veranderd...
- Nerhaeghe : Onder deze naam krijg ik nog regelmatig folders van een confectiebedrijf.
- Meirghaeghe : Waren de namen op de bestellingsnota's van de leverancier van mijn duivenvoerders.
Meirgaeghe
Meirgarge
- Meir-Haeghe : Tenslotte was de naam mij toebedeeld door een Antwerpse uitgeverij, die me eerst absoluut Jan Van Neirhaeghe wilde noemen. Na een telefonische klacht: " 't Is eenvoudig mijnheer. U kent toch de 'Meir' in Antwerpen? Welnu, u neemt de 'Meir' en u zet er een ouderwetse 'haeghe' rond in oud-vlaamse spelling". "Gesnapt", zei hij. (Of was het geschnapt?) In elk geval was de eerstvolgende zending gericht aan "Mijnheer en Mevrouw Meir-Haeghe". Ik heb dat abonnement opgezegd.

Ik stop er mee, al is het niet gedaan. Ik gaf u 104 verschillende wijzen om uw naam te schrijven kado. Wie twijfelt nog aan de verwantschap? Er is meer! Als u de vele Van Meerhaeghe en andere varianten niet splitst en aan mekaar schrijft, zoals ze even vaak voorkomen in de oude registers, dan kunnen er opnieuw een 50-tal uw collectie namen verrijken. Wat een geluk dat we niet van adel waren of er waren er ook een paar met kleine 'van'. Wie riep ooit uit: "What's in a name"?

Maar in den beginne... was... uw naam, brave stalgenoot :

Van Meerhaghe

... denk ik toch. Punt. Was getekend : Jan Meirhaeghe.

noot. Als toemaatje nog een greep uit de abonnements-overschrijvingen voor 't Meerminneke anno 1986 : Heuhaeghe, De Meirhaeghes, Van Mierhaeghe, Van Minhaeghe, Van Meidhaeghe, Meirgaeghe, Van Meihaeghe, Meirhoeghe... Het zal je kind maar wezen!

- Voor u gelezen in 'De Morgen' van 23 oktober 1987 : "Belgische mijnenvegers schieten op dolfijnen. Het Ministerie van Landsverdediging heeft de tweede officier in bevel van de Breydel naar België teruggeroepen. Vanop de Belgische mijnenveger is namelijk in de Middellandse Zee, bij wijze van oefening, op dolfijnen geschoten, een beschermde vissoort." Einde citaat.

Met familiale verontwaardiging reageren wij hier op deze misplaatste officierenstoot van luitenant Van Eyken die de opdracht gaf om met machinegeweren kaliber .50 op onze totemdieren te schieten. En van schieten gesproken. De journalist schiet in zijn artikel ook een bok van formaat. Dolfijnen een beschermde vissoort?? En wij die dachten dat de dolfijn een walvisachtig zoogdier was!

- In het zaterdagmorgenprogramma "Te bed of niet te bed" van 10 oktober 1987 ging het dan weer over een andere Breydel. Jos Ghysen interviewde er een rechtstreekse nakomeling van Jan -Gulden Spoor-Breydel. Uit de mond van een archivaris konden we nog maar eens vernemen dat een afstamming die zo ver in de tijd terug gaat (1302) voor de man in de straat niet mogelijk is. Voor de Breydels is dit wél mogelijk, omdat ze tot de adelstand verheven werden, zei de man. In ons vorig Meerminneke plaatsten we reeds vraagtekens achter deze bewering. Wij antwoorden daar nogmaals op dat onze Van Meirhaeghe-stamreeks, ondanks de afwezigheid van blauw bloed, toch tot omstreeks 1200 terugreikt.

- Op zaterdagavond 7 november 1987 bracht de NCRV op Nederland-1 de Disneyfilm "Splash" ("Plons" in 't Vlaams) op de buis. Een charmante komedie over een verliefde zeemeermin -Madison- die aan land stapt bij het Vrijheidsbeeld in New York. Een romantisch liefdesverhaal ook dat mijn beide zonen liet 'waterlanden'. Vader zelf zat eerder te watertanden. Madison was namelijk niet alleen maar een attractieve verschijning. De mensentaal niet beheersend, bedient ze zich aanvankelijk uitsluitend van de taal-der-liefde. Li-chaamstaal dus. Elk woord van haar vriendje beantwoordt ze met een knetterende kus of een zinderende zoen. Meteen wist ik waarom onze Van Meirhaeghes 500 jaar geleden de meermin als wapenfiguur kozen...

- Voor u gelezen in "Eisma's Vakpers" (oktober '87 - Leeuwarden, Nederland): "Technisch Instituut Glorieux -Oostakker- honderd jaar" Vader van de schilders. Op het instituut met zo'n 2300 studenten zijn er ongeveer 1000 bezig met technisch of beroepsonderwijs. Het aantal dat bezig is met het schildersonderwijs over de verschillende leerjaren is ongeveer 65. Directeur of liever vader van de afdeling schilderen is Broeder Etienne Vanmeirhaeghe. Dag en nacht is deze pedagoog bezig voor 'zijn' leerlingen. Hij streeft met zijn zes leraren naar een polyvalente opleiding. Naast vakbekwaamheid wil men het programma ook richten naar het esthetische en vooral menselijke vorming. Naast vakmensen wil men ook harmonische mensen afleveren die gemakkelijk hun plaats vinden in de maatschappij en zich daarbij gelukkig voelen. Hierbij vindt de broeder steun in zijn religieus leven en probeert dit ook over te brengen op zijn leerlingen. Als we kort na de open-deur-dagen een bezoek brengen aan broeder Vanmeirhaeghe, begint hij direct over de bijzondere drukte van de laatste weken. Op de vraag of ons bezoek dan niet te veel van het goede is, antwoordt hij dat deze dag een dag van ontspanning zal zijn. Het praten over het onderwijs en 'zijn' schilders is zijn

leven. Vanmeirhaeghe vertelt dat hij zelf ook op het instituut is opgeleid. Omdat hij zo mooi kon tekenen bij de natuurkundesles werd hem geadviseerd de schildersrichting te gaan doen. Zijn kunstenaarschap is nu op verschillende plaatsen in het gebouw te bewonderen. Na voltooiing van zijn beroepsopleiding, militaire dienstplicht en een tweejarige pedagogische opleiding, werd hij, inmiddels religieus, aangesteld als leraar op Glorieux. Meer dan 25 jaar heeft hij met veel overtuiging en geloof in de jeugd, zijn leerlingen kunnen vormen tot mens en vakman. Hij kan z'n leerlingen motiveren zo dat ze tot topprestaties komen. De broeder raakt er niet over uitgepraat. Maar dat geeft niet. Zijn verhaal boeit.

Toen zo'n jaar of vier geleden de afdeling schilderen uit z'n vestje begon te groeien, kreeg Vanmeirhaeghe de functie van directeur/coördinator van de schildersafdeling. In eerste instantie was hij daar niet zo blij mee, omdat dan het contact met de leerlingen verloren zou gaan. Maar dat viel mee. Nog dagelijks vertoeft hij in de klassen om met de leerlingen te praten en ze te motiveren. Meer als de helft van de leerlingen is intern en dat geeft meer mogelijkheden, vertelt de broeder. We zijn één grote familie en proberen met verf kleur aan het leven te geven. De passie voor zijn werk heeft Vanmeirhaeghe ook op zijn zes leerkrachten over weten te brengen. Ook zij gaan op in hun werk met de jeugd. Vaak wordt niet op tijd gelet als leerlingen een gesprek willen of het werk willen afmaken. Wanneer de praktijklessen in projectvorm worden uitgevoerd en dit in het programma past, leert de leerling rekening houden met de ondergrond, de ruimte, de atmosferische omstandigheden, werktijd en kostprijs. Zuiver praktisch gerichte opdrachten komen dan aan de orde zoals schilderwerk, wandafwerking, toepassing van kleur en structuur en vloerafwerking. (...)

Met een voldaan gevoel verlaten we aan het einde van de dag het kolossale instituut Glorieux, waar de schildersopleiding door de inzet vakmanschap en motivatie van een eenvoudige broeder, uitgroeide tot een opleiding van formaat, waar ze in Oostakker best trots op mogen zijn." Einde citaat.

Half-oktober mochten we bezoek ontvangen van broeder Etienne en zijn broer pater Marcel Vanmeirhaeghe, die na drie jaar missiewerk in Zaire weer in het land was. Wegens plaatsgebrek zullen we een bijdrage over deze stamgenoot-missionaris in een volgend Meerminneke publiceren.

- JAARLIJKS NIEUWJAARSFEEST KANEGEM.

Alle nakomelingen tot in de 4° generatie van August Meirhaeghe en Estella Maria Vandermeersch worden uitgenodigd op het nieuwjaarlijkse familiefest dat doorgaat te Kanegem, in den Tap, op zaterdag 9 januari 1988, om 14 uur stipt.

De regie ligt dit keer in de handen van Gaby Meirhaeghe en Chris Verkaemer.

feestprogramma :

- koffie, pannenkoeken met suiker en dit alles bedolven onder de slagroom van herinneringen.
 - breughelmaal
 - tussendoor : gelegenheid voor de kleintjes om hun nieuwjaarsbriefje voor te dragen. Voorlezing van een teruggevonden nieuwjaarsbrief uit 1928. Voordracht 'Jantje en de Pruimeboom' uit het oud repertoire van nonkel Jan met Avondsermoen.
 - hoogtepunt van de namiddag : de huldiging van de eerste echte Meirhaeghe - WERELDKAMPIOEN Filip Meirhaeghe. In een volgend nummer leest u meer over deze wereldkampioen mountain-bike!
- Inschrijvingen uiterlijk op 15.12.87 bij Gaby Meirhaeghe tel. 051.40.40.31 of Chris Verkaemer tel. 056.70.43.79. Allen daarheen!!

en Adam gewon Seth

16.

- Gert-Jan Lambert, geboren op 15 mei 1987
zoon van Frans Lambert en Kathleen Mylle
kleinzoon van Marcel Lambert en Josephine Meirhaeghe
- Bert Van Nieuwenhuyze, geboren op 10 juni 1987
zoon van Piet Van Nieuwenhuyze en Mieke Lambert
kleinzoon van Marcel Lambert en Josephine Meirhaeghe
- Griet Vantieghem, geboren te Gent op 25 augustus 1987
dochter van Frans Vantieghem en Mariette De Steur uit Maarkedal.
kleindochter van Henri De Steur en Adrienne Meirhaeghe uit Ooike.
- Liesbeth Huys, geboren te Tielt op 9 oktober 1987
dochter van Bruno Huys en Martien Herman uit Ruisselede.
kleindochter van Guillaume Herman en Andrea Meirhaeghe uit Kanegem

in goede en kwade dagen

- Gerda Meirhaeghe, dochter van Richard-Daniël Meirhaeghe en Mariette Laporte, huwt te Oudenaarde-Eine op 19 december 1987 met Guido Benoot.
adres : Ooikeplein 18, 9790 Wortegem-Petegem (Ooike).

wij denken aan

- Marcel Van Meirhaeghe echtgenoot van Angèle Voza
geboren te Semmerzake op 5 juni 1920
overleden te Gent op 26 oktober 1987
Marcel was lid van onze familievereniging.

+ + + + +

leesvoer voor volgend jaar :

- Van Meirhaeghes in de legers van Napoleon de Grote.
- De Wortegemse kosterdynastie-Van Meirhaeghe in de 17e en 18e eeuw
- Hoe groot waren de Meirhaeghes 150 jaar geleden?
- Vervolg van onze reeks over "huwelijk en gezin".

voor de nieuwkomers of laatkomers :

- Er zijn nog vier volledige jaargangen van 't Meerminneke voorradig :
- jaargang 4 : nrs 13 - 14 - 15 - 16
 - jaargang 5 : nrs 17 - 18 - 19 - 20
 - jaargang 6 : nrs 21 - 22 - 23 - 24
 - jaargang 7 : nrs 25 - 26 - 27 - 28

Te bestellen aan 250 fr. per jaargang. Haast u, 't zijn de laatste!

**Overval verijdeld
dankzij sirene**

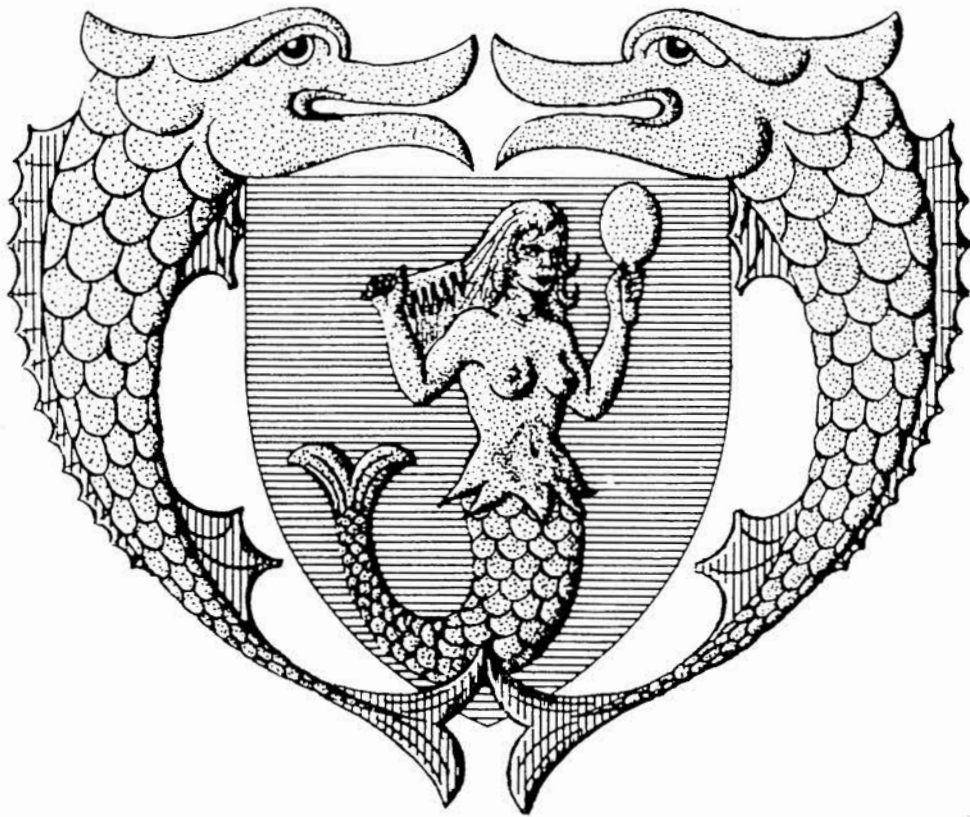
Meermin gevraagd viertalige
Antwerpse schipper vaart in 88
naar zuiden met eigen zeiljacht. 6
of 12 maanden. Zoekt bevrouwing
met humor en durf. Schrijf P.B. 21
- Woluwe 4 - Brussel.

ref KON1411/1

"SPLASH"
"DARYL HANNAH EN TOM HANKS"

't Meerminneke

(van) Meirhaeghe's
Familiekontaktblad

1 maart 1988

Meerminnaars,

Drie maand later en de winter die geen winter was is bijna voorbij. Een winter met niks dan regen. Hebt u zich als meerminnaars ook zo in uw element gevoeld midden die nooit ophoudende zondvloed...

Drie maand later, dit is drie maand na de verkiezingen. En nog altijd is geen kapitein gevonden om het narrenschip dat België heet door het economische en kommunautaire woelwater te loodsen. Na Spitaels en Claes, zoekt Dehaene nu het ei van Columbus. Niemand ligt er blijkbaar van wakker. De Belg is immers gewoon om zijn plan te trekken en om zijn eigen koers te varen. Ook met een kaper als De Benedetti op de kust die de Zilveren Vloot van de Generale probeert te enteren. Het nummertje dat de heren poenscheppers elke dag op radio en t.v. opvoeren, komt me zo langzamerhand de strot uit.

Drie maand later en we snijden de 8° jaargang van 't Meerminneke aan. Van harte dank aan al onze trouwe lezers die zich opnieuw geabonneerd hebben. In vergelijking met vorig jaar, is ons leden- en lezersbestand zelfs met enkele eenheden aangegroeid! Als dat geen goed nieuws is! Zeker als we weten dat heel wat familietijdschriften het steeds moeilijker krijgen om zich te handhaven. Merci, Van en andere Meirhaeghes!

We openen dit 29° Meerminneke met een artikel over onze bakermat Wortegem, waar de kerk, zoals overal in Vlaanderen, stevig in het midden stond. We vertellen u een en ander over de dorpspastoor, de koster, het armenbestuur en we konstateren dat de Van Meirhaeghes binnen de kerkelijke organisatie hun rol hebben gespeeld, hetzij als pastoor, hetzij als koster, hetzij als kerkmeester of lid van het armenbestuur.

Vervolgens schetsen we het portret van Filip Meirhaeghe, een jonge stamgenoot die verleden jaar wereldkampioen Mountain-Bike werd. Binnenkort kunt u hem trouwens aan het werk zien bij Walter Capiou in Hoger-Lager. Niemand weet beter wat "hoger-lager" betekent dan Filip zelf. Dat leest u wel.

Traditiegetrouw besluiten we met een hele hoop familienieuws. Daarin vindt u onder meer informatie over de 'gezamenlijke' Van Meirhaeghe-route die we deze zomer willen organiseren en rijden.

Ziezozie. Wij wensen u alvast nog een droge lente en een Zalig Paasfeest. En misschien droppen de Klokken van Rome wel dat ei van Columbus in Dehaene's korfje...

uw stambewaarders

Pa & P. Digré

Herman Meirhaeghe
A. Latourstraat 31
9218 Ledeberg-Gent
tel.091.31.38.49

Jan Meirhaeghe
Europastraat 15
8770 Ingelmunster
tel.051.30.65.29

Tussen doopvont en zerk
staat in 't midden de kerk

Als we het over onze bakermat Wortegem hebben tijdens het Ancien Régime -de tijd voor Napoleon dus-, dan mogen we niet uit het oog verliezen dat het dorp toen alleen als kerkelijke eenheid bestond. Als parochie en niet als gemeente. Pas na de Franse Revolutie werden de parochies tot gemeenten omgevormd. In deze bijdrage richten we onze aandacht op Wortegem als parochie, op de kerk en haar bedienaars, op het toenmalige OCMW dat onder de vleugels van de kerk schuilging enz.

De parochie Wortegem wordt als zelfstandige eenheid voor het eerst vermeld in het jaar 964, toen Arnulf I "de kerk gelegen in de plaats Wrattingim" schonk aan de Gentse Sint-Pietersabdij. We herinneren ons dat Arnulf een jaar later aan dezelfde abdij ook het Goed van Walem schonk met zijn afhankelijkheden, waaronder het plaatsje "Mera-haga". Op die wijze had de Sint-Pietersabdij, met de kerk en de belangrijkste heerlijkheid van het dorp, te Wortegem de kerkelijke en wereldlijke touwtjes stevig in handen.

In 1119 kwam het patronaat van de kerk in handen van de Sint-Diederiksabdij van Reims. De parochie zelf behoorde aanvankelijk tot het bisdom Doornik en vanaf 1559 tot het bisdom Gent. De dorpskerk was toegewijd aan Onze Lieve Vrouw. Ook de Heilige Rochus werd er vereerd en aanroepen tegen de pest en de oorlog. Twee plagen waarmee onze voorouders maar al te vaak kregen af te rekenen.

De Wortegemnaars kregen zelden of nooit de abt of de bisschop op bezoek. Deze "prinsen der Heilige Kerk", zoals ze in de oude catechismus worden genoemd, woonden ergens verweg en waren onbereikbaar voor de massa van gelovigen. Heel wat minder prinselijk leefde de dorpspastoor, die samen met de baljuw, de voornaamste gezagsdrager van het dorp was. Tot omstreeks 1600 werden die "prochiepapen" gerecruteerd uit de plaatselijke notabele geslachten. De onderstaande pastoorlijst is in dit verband illustratief en biedt ons meteen de namen van de vier belangrijkste Wortegemse familieclans :

- Jacop Vande Wiele	pastoor in 1413
- Jan Vande Woestijne	pastoor in 1444
- Symoen Van Meerhaeghe	pastoor in 1515
- Jan Vande Wiele	pastoor in 1546
- Arent Vanden Dorpe	pastoor in 1563

Deze dorpsherders waren allen geboren en getogen Wortegemnaars. Dit bracht met zich mee dat de pastoor niet alleen al zijn parochianen, waarvan een aanzienlijk percentage met hem verwant was, door en door kende, maar ook dat hij een precies inzicht had in de plaatselijke gebruiken, gewoonten en gevoeligheden. Al behoorde hij als pastoor tot de prominenten, toch moet de sociale afstand tussen hem en zijn schapen vrij klein geweest zijn. Zij kenden mekaar van kindsbeen af en wellicht stond deze al te vertrouwelijke relatie een onbevooroordeeld en streng leiderschap in de weg. Daar werd aan gesleuteld en vanaf het jaar 1600 bestaat de nieuwe politiek van de contra-reformatie er onder meer in om "uitheemse" pastoors te benoemen. De kudde kreeg een "vreemde" herder toegewezen die vaak uit een totaal andere streek afkomstig was. De Wortegemse pastoorlijst uit de 17de en de 18de eeuw spreekt in dit verband voor zichzelf...

Zo waren de eerwaarde heren Marcus Andreas, Jan Colfs, Geeraert Struyvinck, Gijsbrecht Vander Moeren, Michiel Ongena, Leon Vander Lith, Pieter Vercaiteren en Jacobus Clement, die te Wortegem tussen 1632 en 1796 het pastoors- of priesterambt waarnamen, respectievelijk geboren te Balen-Mol, Diest, Hulst, Mechelen, Kalken, Wulpen, Lokeren en Assenede!

In de parochieregisters, waarin vanaf de 17de eeuw de dopen, huwelijken en overlijdens geregistreerd werden, kan elke genealoog de taalkundige gevolgen aantreffen van die "vervreemding". De manier waarop die "vreemde" priesters de familienamen spellen, wijst erop dat zij geen weet hadden van de gangbare schrijfwijze. Dat ze niet vertrouwd waren met die patroniemen, noch met de wijze waarop die namen in het plaatselijk dialect werden uitgesproken. Hoe is het anders te verklaren dat een pastoor uit het Oudenaardse anno 1740 de naam Van Meirhaeghe verbastert tot... "Merau", wat een bijna letterlijke -doch verkeerd geïnterpreteerde- omzetting is van de dialektuitspraak van onze familienaam. De streektaal moet die man totaal vreemd in de oren geklonken hebben. Geen wonder als je Kemenaar of Brabander bent.

Er wordt wel eens gezegd dat we ons omtrent de capaciteiten van de dorpspastoors van vóór 1600 geen illusies moeten maken. Ze zouden slechts een rudimentaire opleiding genoten hebben en het zou al een hele prestatie geweest zijn als ze vlot de mis konden lezen en de sacramenten toedienen. Het zou een aparte studie vergen om na te gaan hoe het gesteld was met de ontwikkeling van de Wortegemse dorpsherders. Wél weten we met zekerheid dat pastoor Symoen Van Meerhaeghe helemaal geen stuntel was. Zijn prachtig handschrift maakt zonder meer duidelijk dat hij een man was die een intellectuele vorming genoten had. Hoe hij zijn priesterlijke taken vervulde is echter niet meer te achterhalen.

Waar we ons zeker geen illusies hoeven over te maken is het celibitair gedrag van de toenmalige geestelijkheid. Niet alleen pauzen en bisschoppen verwekten een talrijk nageslacht. Ook de lagere geestelijkheid voelde zich tot het vaderschap geroepen. Veel priesters leefden in concubinaat. Een vluchtig onderzoek van de Oudenaardse Poortersboeken levert voor de periode 1300-1500 een uitermate vruchtbaar resultaat op. Talloze dorpspastoors hadden niet alleen de zorg voor het zieleheil van hun parochianen, maar ook voor het welzijn van hun bloedeigen kroost. Enkele willekeurige voorbeelden :

- Loy Van Meirhaeghe (1570), pastoor van Beveren-Leie, had een bastaardzoon Samuel Van Meirhaeghe.
- Jan Vander Straeten, pastoor van Outrijve, heeft drie kinderen : Frans, Pieter en Annees.
- Jan Rabots, pastoor van Petegem, heeft ook drie kinderen : Frans, Lijsbette en Griele.
- Christoffel Van Habosch, pastoor van Elzegem (1560), heeft een zoon Raphael.
- Gillis Lammins, pastoor van Ooike (1527), heeft vier kinderen bij Mergriete Van Melden : Gilleken, Adriaenkin, Grietkin en Maeykin.
- Olivier De Craene, pastoor van Avelgem (1550) is met zijn -vijf !- bastaarden de recordhouder : Janne, Anne, Jaenkin, Olivierkin en Pierinkin.

Het open en bloot officieel boekstaven van deze priesterbastaarden kan erop wijzen dat dit fenomeen niet in de taboe- of schandaalsfeer gewrongen zat. Niettemin worden overspelige priesters door de kerk gesanctioneerd. Ze komen er meestal met een kleine geldboete vanaf. Zo wordt in 1575 de pastoor van Nokere, Jan Sadonis, op het matje geroepen omdat hij "commercio carnalis" -vleselijke kommerse of geslachtsverkeer- zou gehad hebben met Perina Sclercx, die nota bene de meid van zijn moeder was. Vanaf de 17de eeuw worden door de contra-reformatie de morele schroeven vaster aangespannen. De richtlijnen van het Concilie van Trente (1545-63) worden nu definitief doorgevoerd en bisschop Triest van Gent gaat er zich op geregelde tijden in al de dorpen van zijn bisdom persoonlijk van vergewissen of zijn dienaren wel het rechte en kuise pad bewandelen.

Het komt ons voor dat de pastoors van Wortegem een voorbeeldig en celibatair leven geleid hebben. Van hen vonden we in ieder geval geen kinderen terug. Omtrent de oudste met naam en toenaam gekende pastoor van Wortegem ontdekten we echter in de archieven van de Sint-Pietersabdij een kurieus zinnetje... We lezen er namelijk dat de proost van Sint-Pieters in 1406 "tbeste hoeft dede nemen" -dit is een stuk van de erfenis dat rechtmatig kon opgeëist worden- na de dood van "Gillis Vanden Broucke, presbytre, mits dat hy in huwelick gheweest hadde al eer hij presbytre waere". Hieruit zou blijken dat Vanden Broucke gehuwd geweest was vooraleer hij priester werd...

Hoe verdienden die prochiepape nu hun dagelijks brood? De pastoor mocht een deel van de "tienden" voor eigen gebruik aanwenden. Deze tienden waren een soort kerkelijke belasting die geïnd werd om in het levensonderhoud van de pastoor te voorzien, om het kerkgebouw te onderhouden en om de armenzorg te verzekeren. Daarnaast had de pastoor het vruchtgebruik van de gronden die aan de pastorij verbonden waren. Vandaar dat hij vaak priester en boer was. Hij had ook inkomsten uit begrafenissen, jaargetijden enz. Een citaat uit de kerkrekening van 1597 : "betaelt aende pasteur voer den drij paternosters ende ave marias te doene lesen over de zielen van Roegier Van Meirhaeghe ende zijne huijsvrauwe, telcken up Onzer (Bieve) Vrouwendach in maerte ende in septembris : 6 schellingen". Ook kreeg hij van zijn parochianen geregeld schenkingen in natura. Al bij al zal de dorpspastoor geen schatten verdiend hebben. Maar zoals we al zegden, hij stamde uit een gegoede familie en kon dus altijd terugvallen op zijn deel van het erfelijk patrimonium.

Wie paster zegt, zegt ook koster. Laatstgenoemde behoorde veelal tot de weinige geletterden van het dorp. Hij combineerde het kosterschap dan ook vaak met de job van dorpsonderwijzer. Het kosterschap was in vele dorpen een familiezaak. Zo ook te Wortegem waar het ambt gedurende twee eeuwen door de Van Meirhaeghes gemonopoliseerd werd. In 1578 is Philip Coertins koster, doch in de kerkrekening van datzelfde jaar lezen we dat 19 pond werd betaald aan Pieter Van Meerhaeghe de jonge "vor een jaer up den orghete te spelen". De echte kosterdynastie begint omstreeks 1600 met Pieter Van Meerhaeghe, de neef van voornoemde Pieter, en het ambt wordt van vader op zoon tot op het einde van de 18de eeuw doorgegeven :

- Pieter Van Meirhaeghe (o.1570 +1638)
- Arent Van Meirhaeghe (o.1620 +1675)
- Joos Van Meirhaeghe (o.1655 +1728)
- Arent Van Meirhaeghe (o.1686 +1748)
- Jan-Baptiste Van Meirhaeghe (o.1731 +18..)

Het weze nog gezegd dat het kosterschap niet de hoofdbezigheid van deze stamgenoten uitmaakte. Ze waren op de eerste plaats landbouwers.

Tijdens het Ancien Régime was de organisatie van de toenmalige "Openbare Onderstand" nog een zuiver kerkelijke aangelegenheid. Iedere pastoor moest zelf een oplossing bedenken voor het probleem van de armoede in zijn parochie. "De Armentafel" of "De Tafel van de H. Geest" was het organisme dat instond voor de armenzorg. De overheid stelde een gegoed persoon aan als hoofd van het Armenbestuur. Dit is de "upperaelmoussener ende provyseur" die elk jaar "de rekenynghe vanden aermengoede" opstelt. Die rekening omvat op de actiefzijde de kerkelijke inkomsten en op de passiefzijde de uitgaven van het voorbije jaar.

- Op de actiefzijde noteren we onder meer volgende posten :
 - ontfanck vande erffelycke renten.
 - vb. ontfaen van Pieter Van Meirhaeghe up 6 honderd lands upt heyke omme harynck te deelne ten witten donderdaghe : 10 schellingen
 - ontfanck vande coerenrente (korenrente) :
 - vb. ontfaen van Franchoys Van Meirhaeghe up zijn stede bij den Cley een half muke coerijns (muke=inhoudsmaat koren). (1563)
 - ontfanck vande wijrenten :
 - vb. ontfaen van Franchoys Van Meerhaeghe fs Jan up 2 honderd lands één stoep wijns : 5 schellingen. (1 stoep wijn) (1578)
 - ontfanck vande jaerghetijden :
 - vb. ontfaen van Pieter Van Meerhaeghe te Bosbrouck over de weduwe Jacop Voet up de stede daer hij up wont over zijn aendeel : vijf schellingen en één denier (1578)
- Op de passiefzijde worden de uitgaven ingeschreven :
 - betaelt aen Jan Vande Woestijne vor twee daghen en halve der armen hout (hout bestemd voor de armen) van den bossche te haelne met zijnen perden ende tzelve te mytene (mijten) : 5 pond p. (1563)
 - Naast dergelijke onkostennota's wordt op de passiefzijde eveneens genoteerd wat de kerk heeft uitgegeven om de armen te onderhouden, in baar geld of in natura :
 - aan de behoeftigen van de parochie werden aalmoezen uitgedeeld "omme hun ghebreck te coepene" (kopen). Zo wordt in 1563 aan 18 Wortegemnaars -hoofdzakelijk alleenstaande vrouwen en weduwen- een bedrag in baar geld uitgekeerd.
 - in de jaargetijden die door de dorpsnotabelen werden gesticht, worden ook giften in natura uitgedeeld :
 - vb. gedeelt in broede (brood) ten jaerghetijde van meester Symoen Van Merhaeghe vor 30 schellingen.
 - vb. ghedeelt in broede ten jaerghetijde van Franchoys Vande Woestijne.
 - vb. ghedeelt in vlessche (vlees) ten jaerghetijde van Inghel Vanden Dijcke.
 - We zagen reeds dat op Witte Donderdag "harynck" werd uitgedeeld. Op diezelfde dag verstrekt men ook "wittebroet" (wit brood) dat gekocht werd met het geld dat Pieter Van Meirhaeghe aan de kerk betaalde voor het pachten van "een vierendeel landts up waelem cautere". Dit stuk land wordt dan ook "twitte broodland" genoemd.

De Opperaalmoezeniers uit de tweede helft van de 16de eeuw waren :
Jan Vande Woestijne fs Hendrik (1563), Inghel Vanden Dijcke (1565),
Joos Symay (1560), Jan Vande Woestijne fs Frans (1572), Gillis Mabe
fs Joos (1597).

Als kerk-, disch- of armenmeesters noteren we voor dezelfde periode:
Joos Mabe, Joeris Van Meirhaeghe, Willem Vande Wiele, Frans Van
Meerhaeghe fs Roegier, Frans Van Meerhaeghe fs Jan.

De rekening wordt telkenjare afgesloten onder toezicht van de pastoor
de baljuw en de schepenen. In 1598 waren die "toezienders" pastoor
Gabriël De Conynck, Joos Vande Woestijne, Joos vander Beken, Joos
Vanden Dorpe, Frans Van Meirhaeghe, Olivier Vanden Dorpe, Jan Vanden
Dorpe, Joos Vande Wiele, Pieter Vande Wiele "ende meer andere notable
prochiaenen".

Vande Woestijne, Vande Wiele, Vanden Dorpe, Van Meerhaeghe, zo heten
de kerkelijke gezagsdragers en zo heten ook de wereldlijke prominente.
Zij zorgen er voor dat de kerk in het midden blijft staan.
Na hun dood werden ze niet ter aarde besteld tussen de gewone sterve-
lingen op het kerkhof. Ze werden, volgens hun rang en stand, begra-
van in de kerk waar ze ooit boven de doopvont werden gehouden.
Onderstaande familieleden uit de eerste decennia van de 18de eeuw
vonden hun laatste rustplaats in de kerk zelf :

Theresia, dochter van Arent Van Meirhaeghe, overleden op 8.3.1700.
Pieter, zoon van Leon Van Meirhaeghe, overleden op 7.7.1701.
Joanna Tavernier, weduwe van Arent Van Meirhaeghe, + op 6.4.1709.
Frans Van Meirhaeghe, zoon van Pieter, overleden op 30.12.1709.
Joanna Vande Woestijne, weduwe van Pieter Van Meirhaeghe, + 27.2.1710.
Gillis, zoon van Pieter Van Meirhaeghe, overleden op 22.7.1710.
Maria, dochter van Pieter Van Meirhaeghe, overleden op 17.10.1711.
Judocus, zoon van Judocus Van Meirhaeghe, overleden op 10.4.1714.
Joanna Vd.Stichelen, echtg. Pieter Van Meirhaeghe, + 17.1.1718.

Hun grafstenen in de Wortegemse dorpskerk zijn in de loop der eeuwen
uitgevlakt of spoorloos verdwenen... Sic transit gloria mundi.
Zo vergaat 's werelds glorie.

meirhaegherman.

.

In dit -kerkelijk- verband signaleren we volgende gelegenheden.
Tot de kerkschat van de gemeente Marke bij Kortrijk, behoort een 19-
de eeuwse, neogotische kelk in verguld zilver en email.
De voet van de kelk is versierd met reliëfs in medaljons, voorstellend
de Calvarie en de bustes van de H. Catharina van Alexandrië en de H.
Brixius van Tours.

Zij werd aan de kerk geschonken door Amatus Van Meerhaeghe.

Wie vertelt ons iets over deze stamgenoot?

Wie was hij? Was hij gehuwd? Had hij kinderen? Wat was zijn beroep?
Ieder fragmentje informatie is welkom.

.

- Iedere generatie is de vorige waard naar de zorg die ze aan de
volgende besteedt.

- Mijn vader wordt stilaan mijn zoon. Ik ben al twintig jaar ouder
dan toen hij stierf. (Karel Jonckheere)

FILIP MEIRHAEGHE
WERELDKAMPIOEN MOUNTAIN BIKE

"Du vélo tout-terrain au Plat-Pays. Filip Meirhaeghe évoluait pour la première fois en compétition lors des championnats du monde, vélo tout-terrain, à Villard-de-Lans en août dernier. Le Gantois n'en décrocha pas moins le titre suprême dans la catégorie réservée aux juniors. Pas mal pour un débutant!! Nous sommes le 16 août dernier à Villars-de-Lans, une station de sports d'hiver de l'Isère à l'hospitalité cycliste bien connue puisque devenue passage officiel de la caravane du Tour de France depuis quelques années. Filip Meirhaeghe remporte haut la main les championnats du monde de Mountain-Bike. Catégorie moins de 17 ans."

Vergeef me, liefste meerminnaars en meerminnaressen, deze Franse aanhef. Ik citeer echter alleenmaar de blokletters in de kranten van die dagen.

In het album van Filip over zijn sportieve prestaties zie ik hem inderdaad op het hoogste schavotje staan, terwijl de Nationale Vlag geheven wordt. En verder bladerend in zijn herinneringsboek zie ik ronkende, slaande titels als : "Le sentier de la Gloire", Het pad van de roem! De handen op mekaar voor de kampioen. 16-jarige pakt meteen de wereldtitel. Goud op de wereldkampioenschappen. Vindt u niet, stamgenoten, dat dit een ereplaats verdient in de veilige armen van ons Meerminneke?

Wie is Filip? Wat is Mountain-Bike? Vanwaar zijn belangstelling voor de sport die hem aan de wereldtop bracht?

Filip is te Gent geboren op 5 maart 1971 als zoon van Jan Meirhaeghe en Rose Marie Werrebrouck. Hij is "inwoonder van de prochie Drongen". Zoon van Jan dus. Neen, niet MIJN zoon, wél de zoon van mijn petekind Jan, die de zoon is van Maurice, die de zoon is van August, die de zoon is van Désiré enzovoort.

Het antwoord op de sportvraag : "Vanwaar die belangstelling voor deze sport?" is gauw gegeven. 't Oiriet, zeggen ze in Rozebeke en in dat raar woord klinken eeuwen erfelijkheidsleer na. We vonden het al bij onze verste stamvaders die "poorters" waren. Ze werden namelijk poorter "bij coope", poorter "bij versitte" of poorter "bij (h)oirie. Dit laatste wil dan zeggen : ze erfden hun poorterschap van hun vader. Zo ook bij Filip. 't Zat hem in de D.N.A., in de genen -de stoffelijke dragers van de erfelijke eigenschappen in de celkern-. Het begon eigenlijk met zijn geboorte. Haast vanzelfsprekend. De liefde voor de mekanië en alles errond of ernaast kwam vast van zijn grootvader Maurice, die hoeveel duizend kilometer geluisterd heeft naar het kloppend hart van zijn vrachtwagens. Zijn grootvader die, eerder dan de beroemde hartoverplanter Dr. Barnard, al transplantaties deed in het hart van hoeveel motoren? En uit die grootvader kwam Jan, Filips vader. Geboren midden de mekanië van auto's, kamions en andere, koos Jan voor de sport per moto. Hij verloor zijn hart -en soms ook wel zijn evenwicht-in duizend manifestaties, demonstraties en trials met non-stops om even te slikken. Vader Jan Meirhaeghe, ooit gekend en bekend als "Mister Trial" in Vlaanderen, bracht het tot internationaal. Hij troonde moeder Rose Marie en zoon Filip mee doorheen alle Belgische streken. Kon het dan ook anders dat zijn zoon al op zeer jonge leeftijd naar de fiets greep en droomde van trials, pointeurs en non-stops? De bekende appel die niet ver van de

gekende boom valt. "Non-stops" zijn hindernissen op het trialparcours die de deelnemer moet nemen zonder te stoppen. Zoals het woord zelf zegt dus. In reële termen : zonder de voet of de voeten op de grond te plaatsen. Die non-stops werden al gauw kunstig afgewerkt en konkureerde al vroeg met de handigheid en de behendigheid van zijn vader, en stak hem zelfs in vaardigheid en kunde voorbij. Op 11-jarige leeftijd immers werd Filip in Bilstain, provincie Luik, vice-kampioen van Europa fietstrial. 't Zat er dus al vroeg in! En goed en wel in!! Nietwaar!

Ik lees. In het seizoen 82-83 reed de kleine Meirhaeghe 27 wedstrijden. Hij won 15 maal, was 11 maal tweede en éénmaal derde. Het kon toch tellen, dacht ik zo. De grote liefde voor de trial zweefde van de fiets naar de moto. En zo gebeurde het dat Filip, na het fietsparcours te hebben afgelegd, nog vlug-vlug in dezelfde meeting ook het motoparcours reed of vice versa. Een van mijn mooiste herinneringen, zegt Filip, is mijn eerste overwinning in Bilstain. Het was ook mijn eerste fietstrial en ik won tegen de toen onklopbare Spaanse kampioen Juan Pons. Dat vond ik fantastisch.

Lieve lezeres en lezer, beschouw fiets- of mototrial vooral niet als een koers. Het is een behendigheidssport waar van elke deelnemer de grootste stuurvaardigheid en concentratie gevergd wordt om zijn fiets of moto foutloos door de non-stops te loodsen. Die non-stops moeten één, twee- of driemaal genomen worden. Bij elke "voet op de grond" worden door de pointeurs strafpunten genoteerd. Zaak is natuurlijk om zo weinig mogelijk strafpunten op te lopen. Mountain-Bike, hoewel van dezelfde familie, is al heel wat zwaarder. Het is eerder een mengvorm van cyclo-cross en trial. De deelnemers rijden een parcours in het hooggebergte, over bijna onbegaanbare paden, door bergweiden, langs ravijnen en kloven, (U moest de foto's zien!), over rotsen, door bossen, klimmend op de steilste hellingen of duikelend in adembenemende afdalingen. Dat betekent dat zij over een brede waaier van vaardigheden moeten beschikken. De rijder moet behendig zijn, met de fiets én met de 18 versnellingen kunnen omspringen, lef en durf bezitten en over een uitstekende lichamelijke konditie beschikken. Daar bovenop is een ijzeren moreel en wilskracht nodig om die uitputtingsslag aan te kunnen die de vreselijke beklimmingen en de duizelingwekkende afdalingen meebrengen.

Op mijn vraag aan champ Filip : "Was je dan niet benauwd?", antwoordt hij schalks : "Zeer zeker, nonkel Jan, maar ik hield me koest en keek goed uit mijn doppen, en waar de anderen onderuit gingen trachtte ik juist andersom te doen". Wat hem blijkbaar goed gelukt is! Taktisch doorzicht is vaak de juiste weg naar de zege. Misschien had Filip wel "la tête et les jambes" gelezen van de vader van de Ronde van Frankrijk, wijlen Henri Desgranges, of was hij naar school geweest bij een van de achterkleinkinderen van Karel Van Wijnendale? In ieder geval stonden daar in de buurt van Grenoble, in de Franse Alpen, bloemen met champagne op het menu en krom "le petit Belge" uit "le plat Pays" van Jacques Brel op de hoogste trede. Hij wuifde naar de mensen en naar het hooggebergte. Maar toen daar boven het gejuich uit, de tonen van de Brabançonne opstegen, kriebelde het een beetje in mijn ogen, zegt Filip, en er schuifelde een vogelke in mijn hart. Ik kan het geloven, jongen. Ah, ce petit Meirhaeghe. Un grand champion! Op het jaarlijkse nieuwjaarsfeest in den Tap in Kanegem van al de "oïrs" van Gustje Meirhaeghe en Maria Vander Meersch werd Filip gehuldigd. Ik heb hem in een interview een beetje uitgevraagd over verleden en toekomst.

Mijn trialhobby is een zuivere amateursport, aldus Filip. Ik ben aangesloten bij Oostende Motorsport. Ik heb in deze hobbysport al veel schone dagen gekend. Ik won tot op heden zo'n 35 fiets-trials in Vlaanderen en Wallonië, benevens een 20-tal overwinningen behaald op de moto. Ik was tweemaal kampioen van West-Vlaanderen met de fiets, tweemaal kampioen van België en eenmaal vice-kampioen van Europa. En nu dus wereldkampioen Mountain-Bike. Ik kan gelukkig rekenen op mijn vader, op mijn nonkel of iemand anders uit de familie om naar al die trials, dicht of ver, te gaan. Ik ben zoals u weet lid van een trialfamilie. Te beginnen met mijn vader Jan, nonkel Herman, kozijns Eddy en Kurt. Voeg daar nog de oud-trialisten nonkel André en Albert Meirhaeghe bij die nog steeds als pointeur of trouwe supporter elke zondag op post zijn. Verder Gaby Meirhaeghe ex-trialist en zijn schoonbroer Gery Vandevijvere die ook een echte kampioen is. Ge ziet dat het werkelijk een familieziekte is. Een eer was het ook voor mij te mogen meetesten voor Test-Aankoop, waarvoor we in Mallorca een schoon verlof verblijf kregen. Walter Capiou liet me op de Heizel tijdens het autosalon voor Hoger Lager een gechronometreerd trialparcours afleggen voor de spelersvraag. 't Komt eind maart-begin april op het scherm. Dankzij mijn sport had ik toch ook de gelegenheid een stukje van Europa te zien. Ik mocht reeds optreden in Spanje, Frankrijk, Duitsland, Engeland, Oostenrijk, Italië. Ik zag Barcelona, Grenoble, Manchester, Wenen, Milaan en nog veel andere steden.

Vlotte trialist als hij is met fiets of moto, is hij even vlot van tong. "Bloemen vergaan en wierookgeur vervliegt" zegt Filip op mijn vraag: "Wat nu?" "Eerst mijn studies", zegt de student aan het Koninklijk Atheneum te Deinze. "Daar liggen ook non-stops die ik liefst zo foutloos mogelijk wil nemen, en daarna zien we wel". Dat vind ik "wijs" zoals ze dat in zijn streek zo schoon zeggen. Hij blijft dus met zijn twee voeten op de grond, alhoewel dat in zijn favoriete trialsport bestraft wordt met het maximum, zijnde 5 strafpunten. Filip gaat verder: "Allicht en spijts die wereldtitel, zal ik mij hoe langer hoe meer op mtotrial toeleggen. De werkgelegenheid in deze contreien voor fietstrial is te gering en elke week naar het zuiden van Frankrijk trekken is zelfs voor vader Jan geen sinecure. Toch droom ik er nog even van om volgend jaar mijn titel te mogen verdedigen in Canada, al wordt dat in deze onvergelde sport een zeer kostelijke reis. In Canada is deze sport geweldig populair. Ik hoop vurig ooit ergens een sponsor te vinden en aan mijn hobby een beetje meer uitstraling te kunnen geven in België. Dat moet toch mogelijk zijn!? Ik durf het niet dromen dat ik ergens met mijn fietske zit te zwoegen in de Cordillera of in de Rocky Mountains, en dat aan de eindmeet opeens het geluich weerklinkt van Belgen van de 2° of 3° generatie, van ouders die jaren her naar Canada togen en nu happy zijn omdat de little belgian champ hen doet terugdenken aan het oude huis des vaders, overthere, over the ocean. Misschien staat er daar wel een Meirhaeghe of een Vander Meersch tussen?

Filip, jongen, do it! Do it again! We duimen voor u. Trudeke, ons meerminneke, zoent u met een warme overwinningskus en wenst u al wat goed is, in al de trials van uw leven.

Jan Meirhaeghe.

- o Langs deze weg 'dank' voor de nieuwjaarswensen die we ontvingen van Mevr. Madeleine Van Meirhaeghe uit Reet, Francis en Chantal Meirhaeghe-Sorgeloose uit Gent, Glenn en Anne Van Meerhaeghe-Waeyenberge uit Merelbeke, Robert en Zoë Van Meirhaeghe-Bral uit Brugge.
- o Ons repertorium van rouwzantjes werd weer met heel wat exemplaren uitgebreid dankzij de schenkingen van Kris Verkaemer uit Beveren-Leie en Chantal Sorgeloose uit Gent.
- o Simon Vanmeirhaeghe uit St.-Denijs-Westrem schreef ons : "hierbij voeg ik een geboortekaartje van onze kleindochter Hannah. Ze is de dochter van Eric, kleindochter van Simon, achterkleindochter van Raymond Vanmeirhaeghe. Ze woont in Zingem, in de woning welke haar overgrootvader daar gebouwd heeft in 1927. Ze is een afstammeling van de tak van Huise."
- o Bij de lange brief die Glenn Van Meerhaeghe ons schreef, stak ook zijn 'trouwannonce'. Hij schrijft : "Ik was zo vrij om ter gelegenheid van mijn huwelijk eventjes ons familiewapen te 'lenen' en het -althans voor wat de naam betreft- lichtjes aan te passen. Ik hoop dat u samen met ons Trudeke er niet al te verstoord zal om zijn : de verleiding was te groot om er weerstand aan te bieden". Op de annonce prijkt inderdaad het Van Meirhaeghe-familiewapen. We begrijpen Glenn volkomen. Hoe zou hij -en dan nog als pasgehuwde- aan de verleiding kunnen weerstaan? Op zijn vraag moet ik antwoorden dat er bij mijn weten nog geen (Van) Waeyenberghes -de naam van zijn echtgenote- in onze stamboom zitten. Verder verzorgde Glenn ons ook nog onderstaand versje dat verscheen in het "Maandblad van de vzw Gentbrugse Studiekring nr. 123" :

De Kok van Marienbad

Er woonde een kok in Mariënbad
 Die thuis een groot akwarium had.
 Daar zwommen echter geen vissen in,
 Doch enkel een schone zeemeermin,
 Voorzien van de gangbare lichaamsbouw,
 Half jongedame en half kabeljauw.
 Daartoe gedwongen door de kok
 Droeg zij een hemd en een onderrok.
 En als de kok naar de meermin keek,
 Dan klopte zijn hart en werd hij bleek,
 Dan klopte zijn hart en knorde zijn maag
 Benieuwd naar het antwoord op de vraag,
 Een antwoord dat de kok steeds bleef schuwen :
 Zal hij haar stoven of zal hij haar huwen?

- o Paul De Schuyter uit Kanegem schrijft : "Zoals je kan zien op de bijgevoegde folder, zal de Regie der Posterijen een reeks speciale postzegels uitgeven met als thema "De Zee". Nu de aandelen ferm zakken, misschien een nieuwe manier van beleggen? In ieder geval aan te prijzen aan de met de zee verwante dier- en andere soorten." Bedankt voor de tip, Paul! We hebben ons die postzegelreeks aangeschaft. Reeks waarop onder meer een sierlijk meerminneke staat afgebeeld.

- o Gelezen in het Nieuwsblad van 9 januari 1988 :
Een school dolfijnen heeft drie mannen die met hun zeilboot voor de oostkust van Zuid-Afrika in nood geraakt waren, gered. Dat meldde het dagblad "The Star" uit Johannesburg. De zeilboot was in de storm omgeslagen in een gebied waar heel veel haaien voorkomen. Een school dolfijnen kwam opdagen en eskorteerde twee van de drie mannen veilig naar het strand. De derde zeiler was met de gekantelde boot verder in zee gedreven. Een aantal dolfijnen had een 'scherm' om de man gevormd en bleef zo lang bij hem tot hij zich weer in de zeilboot kon hijsen. Einde citaat.
Naamgenoten, we hoeven ons geen zorgen te maken als we ooit op de een of andere cruise overboord slaan. Als dolfijnen Zuidafrikaanders redden, zullen ze dat zeker met de Van Meirhaeghes doen!

- o Gelezen in De Morgen van 24 februari 1988 :
Brigitte Bardot, die zich na haar filmcarrière inzet voor de dierenbescherming, heeft ertoe bijgedragen dat een dolfijn, die aangespoeld was op de kust vlak voor haar huis in het zuiden van Frankrijk, gered werd. De 53-jarige Bardot hield een indrukwekkend pleidooi bij de plaatselijke reddingsdiensten om het dier te hulp te komen. De dolfijn die 90 kilo woog werd uit de zee gehaald maar verzeilde opnieuw in het water, zodat hij nog eens aanspoelde. Nu deed Bardot een beroep op een dierenarts van een plaatselijk aquarium die het zoogdier penicilline inspoot vooraleer de reddingsdiensten het ver in zee dropten en op die manier het leven van het dier redden. Einde citaat.
Mille fois merci, Brigitte, au nom de tous les Meirhaeghe! Hoewel we zo een vermoeden hebben dat de dolfijn zich wel eens "expres" voor Bardot's villa liet aanspoelen... Wie zou nu niet door La Bardot willen gereanimeerd worden? Zeg nu zelf!

- o Over de Van Meirhaeghe route :
We zijn van plan om tijdens het groot verlof een 'gezamenlijke' Meirhaeghe-route te rijden. De precieze datum zal in 't volgend Meerminneke verschijnen. Mogelijke deelnemers worden gevraagd op voorhand hun naam op te geven, teneinde een goede reisschikking te kunnen regelen. De tocht is gratis en op eigen krachten. Wie niet over eigen vervoer beschikt mag ook inschrijven. We zorgen wel voor een plaatske ergens in een of andere wagen.
Dus : naam opgeven bij Jan Meirhaeghe, Europastraat 15, 8770 Ingelmunster. Telefoon : 051.30.65.29.
Verdere schikkingen vindt u in 't volgend nummer. Allen daarheen!

en Adam gewon Seth

- Hannah Vanmeirhaeghe, geboren te Gent op 23 oktober 1987
dochter van Eric en Greet Schollaert uit Zingem
kleindochter van Simon Vanmeirhaeghe-Thienpont uit St.-Denijs-West.

- Filip Meirhaeghe, geboren te Izegem op 15 februari 1988
zoon van Jan en Kristien Piccavet uit Izegem
kleinzoon van Frans Meirhaeghe-Vergucht uit Roeselare.

in goede en kwade dagen

- Glenn Van Meerhaeghe huwde te Gent op 19 december 1987 met Anne Waeyenberge.
adres : Van Goethemstraat 118 - 9220 Merelbeke.

- Eduard-Theophiel Vanparijs, echtg. Bertha Vanderhaeghen.
geboren te Kanegem op 14 augustus 1910.
overleden te Kanegem op 18 oktober 1987.
zoon van Jules Vanparijs en Zulma Meirhaeghe.
- Martha Vanparijs, weduwe van René De Schuyter.
geboren te Kanegem op 27 juli 1911.
overleden te Tielt op 4 januari 1988.
dochter van Jules Vanparijs en Zulma Meirhaeghe.
- Lutgarde Van Meirhaeghe, echtg. Christiaan Van Assche.
geboren te Oudenaarde op 3 april 1955.
overleden te Nazareth op 11 januari 1988.
- Adrienne Vanmeerhaeghe, wed. Julien Vandenborre.
geboren te Beveren-Leie op 1 april 1896.
overleden te Harelbeke op 14 januari 1988.

Nieuwjaar 1988 in Kanegem

De trektocht van de vogels is geheimzinnig en wonderbaar. Wat noopt hen, ieder jaar opnieuw, tot het opzoeken van hun oude woonplaatsen en nesten? Wie is het wijs? Zit ook in elke mens niet een beetje van dat mysterieus trekgevoel? Noem het dan heimwee of nostalgie. Maar het is er, onzichtbaar, maar echt en diep : het verlangen naar het stille dorp waar we ooit allemaal samen waren. Het verlangen naar het oude nest waarin het goed was om vertoeven. Het verlangen naar mekaar, een onuitwisbaar verlangen. De diepste roep, de oer-roep, in het diepste van ieder hart.

Zo zag de gezellige Tap in Kanegem op 9 januari 1988 weer uit alle windstreken, zijn Meirhaegskes landen in het ouwe nest. Met velen hadden ze de roep gevoeld. Wie kan aan die roep weerstaan? Oud, jong, groot en klein, ieder trachtte als in het ouderlijk huis van vroeger zijn warm, veilig plaatsje te veroveren, gezellig en dicht. De oudjes zaten er bij. Weer een beetje ouder, weer een beetje grijzer en bewaakten met angstig hart het wriemelend gedoe van de vrolijke, uitgelaten bende takkelingen, onze nakomelingen. Ze hielden hun hart vast, de oudjes. Och Here toch, een grootmoeder- en een grootvaderhart nietwaar. De ouders zelf zaten een woordeke te placeren, ijverig en luid, kwestie van mekaar te kunnen verstaan. Het was een bonte spraakwaterval van werk, en toekomst, en van de tijd van vroeger, ...en van de tijd van nu. Ik hoorde kant-en-klare oplossingen voor de regeringskrisis, voor de zaak van de heer H. uit V. Er zijn T.V.programma's en T.V.gezichten die mogen blijven en andere die mogen voortgaan als ze willen. Er waren vooral... de pannekoeken uit grootmoeders tijd. Ik las op het programmaboekje van Gaby en Linda, van Chris en Lieve en van Wim en Kristien : pannekoeken naar hartelust, wat bovenvermelde bakploeg dan ook vlot en zorgvol tot een goed einde bracht.

Na de pannekoeken zorgde de vindingrijke ploeg alweer voor een nieuwe verrassing. Ze presenteerden, voor het eerst in de geschiedenis : een blond of bruin Meerminneke, zijnde een overheerlijk smakend pintje bier van hoge gisting. Goe bier, al zeg ik het zelf! Voor de verzamelaars van bieretiketten een exemplaar van goudwaarde! Ik zag enkele al te geestdriftige vierders differente zo'n Meerminnekes achterover gieten. Was het om dat bier te doen, of om het boezemlied

meerminneke te zoenen, wie zal het weten? In alle geval steeg de temperatuur en het geroezemoes bij iedere zwelg. Gelukkig maar dat de inrichters, ook niet van gisteren, en van wanten en andere dingen wetend en dat ge bij de Rijkswachters, die dagen van blaasdienst ook niet moest afkomen met : "Ik komme van Kanegem!", om eventuele blazers weer op de goede weg te helpen, gezorgd hadden voor een verrassend Breughelmaal. 't Smaakte allemaal goed. Ate en drank. Meermin en Breughel. Filip, onze jonge weteldkampioen, werd het voorwerp van een intieme familiehuuldiging. Daarover leest ge elders in dit blad meer. Onze kleintjes deden ondertussen allemaal zelfstandig en grondig voort. De luchtballons zorgden voor het nodige animo. Het was de totale algemene familiale verbroedering. Ik weet zeker dat het zaadje dat hier werd gezaaid zal blijven groeien... ook als wij er niet meer zijn zullen. Het kan toch niet anders. De tombola bracht opnieuw leven en spanning. De prijzen gingen alle richtingen uit. Tielt, Kanegem, Deinze, Grammene, Roeselare, Ingelmunster, Astene, Sint-Niklaas, Beveren-Leie, Waregem, Poperinge, kortom everywhere. Els Meirhaeghe lukte de "Kerk van Kanegem", eigenhandig en zeer degelijk geschilderd door Chris Verkaemer. De mooie tinnen Meerminschaal, een vaardig stukje handwerk van André, ging via zus Hélène naar schoonzus Mariette. Twee gelukkige winnaars van twee mooie souvenirs.

De late avond bracht toen een einde aan het feest. De vermoeide feestvierders vielen stil. Iedereen kraamde op. Moe en gelukkig zochten alle vogels weer hun eigen nest. Ik zag vader en moeder van uit de grote foto monkelend over de bende kijken, hun bende, alsof ze nog wilden zeggen : "Tot t'naaste jare, jongens." Men zei bij 't afscheid aan mekaar : 't was weer goed hé, goed lijkt ieder jaar. Dit moge u, Linda en Gaby, Lieve en Chris, Christine en Wim, de schoonste dank zijn.

Het was inderdaad weer goed. Zo zeggen alle groot-ouderen, ouderen, twens en tieners boven de 12, de onder-de-twaalvers tot Gert-Jan, geboren op 15 mei 1987. En indien gij mij niet gelooft, vraag het dan liever zelf aan de jongsten : Frederik en Diederik, Vanessa en Valerie, Gunther, Liesje en Bert, David, Felke, Arnout en Emmy, Balder en Arent, Maarten en Liesbeth, Sietse-Arhe en Femke, Vanessa en Joke, Jeroen, Bram en Sander, Vicky, Sarah en dat andere Bramke, ook al liep die een bloedneus bij een te onzachte landing. Zelfs onze jongste feestvierder Gert-Jan, die blozend en geestdriftig lag mee te spartelen. Droomt hij te volgen in het cyclo-cross-spoor van vader Frans? Ze zullen u allen moeiteloos overtuigen.

grootvader Jan Meirhaeghe.

.

Op dit eigenste moment waarop ik me hier, op zondagvoornoen 28 februari 1988, zit af te vragen wat ik op de rest van deze stencil zal typen, heeft men het op de radio, in Het Genootschap van omroep Brabant, over "de slaap" bij mens en dier.

De studiogast vertelt dat de dolfijn eigenlijk maar half slaapt... Zijn beide hersenhelften slapen nooit terzelfdertijd, maar lossen mekaar als het ware om beurten af. Zo blijft de dolfin ook in zijn slaap alert. Als ambtenaar kan ik daar volledig inkomen. Het gesprek wordt -wonderlijk toeval?- besloten met een liedje over een zeemeermin : "song to the sirene" van Tim Buckley! Soms valt de inspiratie zomaar uit de lucht, letterlijk, zoals nu.

Marcel Van Meirhaeghe
Légion de Marie B.P.1800 Kinshasa Zaïre
Dorpsstraat 111, 9800 Deinze

Kinshasa 20;12.87

Beste vrienden,

Na een zeer mooi verblijf in Vlaanderen heb ik mijn taak in Kinshasa hervat op 5 november. Nu 1988 nadert wil ik U allen hartelijk een Zalig en Gelukkig Nieuwjaar wensen. Moge het nieuwe jaar U met Gods hulp vrede, geluk en 'n goede gezondheid brengen.

Ik wil U allen oprecht danken voor de aanmoediging en de steun die ik gedurende mijn verlof mocht ondervinden. Na zo'n vakantie ben ik vol moed terug naar mijn missiewerk vertrokken. Bij U zal wellicht de vraag rijzen hoe ik mijn werk en mijn mensen terugvond. Eigenlijk betekende mijn afwezigheid een hele opgave voor de parochie van de H. Laurentius en voor het Legioen van Maria. Ze stonden er alleen voor. Wel, het is echt meegevallen. Een confrater was, ondanks zijn eigen werk, toch af en toe eens de Eucharistie komen voorgaan, aangemoedigd door de ijver van de parochianen. Voor het Legioen was een jonge diocesane priester komen vervangen als het echt nodig was. Ik heb de "mokambi" en mijn mensen proficiat gewenst.

Ondertussen had de mokambi een zware beproeving doorstaan. Zijn schoonzoon (32 jaar) stierf aan malaria (in de hersenen) en liet een vrouw en een kindje van acht maanden achter. Heel de parochie is in de weer geweest om hen te helpen en te troosten. De dochter van de mokambi woont nu met haar baby bij haar ouders.

Aan 't parochieschooltje was ook goed gewerkt. 't Was een aangename verrassing voor mij. Met nieuwjaar zetten we samen de werken verder om heel de school te ommuren en de klasjes te herstellen. Ik verwacht een dezer dagen de geluidsinstallatie voor de kerk. Dat zal een gebeurtenis zijn. De diap projector is al ter plaatse en een eerste montage over de oorsprong van de bijbel werd al gegeven voor de leken die de bijbelvorming volgen. Ik heb ook de indruk dat er nog meer mensen naar de zondagsmis komen zodat we al moeten denken aan het vergroten van de kerk. Broeder architect is reeds komen kijken, maar ziet het nog niet zitten hoe het te realiseren valt. De "villages bondeko" voor gehandicapte kinderen draaien op volle toeren en met mijn confrater Raf Huyghe gaven we het startsein om ons twaalfde dorp te beginnen bouwen dank zij Nederlandse hulp.

Beste vrienden, samen -jullie in België en wij hier in de parochie- kunnen wij er iets moois van maken. Daarvoor hartelijk dank aan U allen, weldoeners, sympathisanten en de werkgroepen uit Vlaanderen.

Nogmaals beste wensen voor 1988. Pater Marcel uit Kinshasa.

Steun aan ons werk wordt met dank aanvaard op rek.290-0093514-27 of rek.000-0126990-17.

Giften met belastingsvoordeel vanaf 1000 fr. op rek.000-0901974-68 van SOS. Ninoofse steenweg 548, 1080 Brussel met vermelding "voor P. Marcel Van Meirhaeghe Kinshasa".

Over Pater Marcel en over het missiefeest dat enkele maanden geleden voor hem te Zingem georganiseerd werd, leest u meer in de bijlage die volgt.

Met 110.000 frank in portemonnee

Pater Vanmeirhaeghe weer voor drie jaar naar Zaïre

Wellicht kreeg hij het koud aan de voeten in Zingem, maar dat was niet de voornaamste reden voor pater Marcel Vanmeirhaeghe (61) om terug te keren naar Zaïre, het land dat sinds 1954 voor deze Scheutist de thuishaven is. Pater Marcel bleef nu drie maand in zijn geboortedorp.

Voor Het Weekblad PLUS was dat een gelegenheid om de meer dan een kwarteeuw missiewerk van de pater onder de loupe te nemen. Vanaf een periode toen de Kongolezen nog brave zwartjes waren tot de dag van vandaag.

Onderwijs

Op 14 september 1954 reisde Marcel Vanmeirhaeghe per boot af naar Kongo. Hij zou er gedurende 10 jaar in het binnenland van het bisdom Lisala instaan voor het onderwijs. Marcel: "Vanuit de centrale missie moest ik te voet de brousse in om van dorp tot dorp trekken. In elk schooltje kwam ik bij mensen die voorbereid moesten worden op het huwelijk. Ik deed er ook ziekenbezoeken.

Ik bleef ter plaatse overnachten in een speciaal voor mij klaargemaakte hut. Zo bleef ik soms een maand op weg, zonder éénmaal naar de centrale post terug te keren."

Na enkele jaren pionierswerk, werd pater Vanmeirhaeghe pastoor van vier en pastoordeken van elf parochies.

Marcel: "Die dekenij omvatte ruim 400.000 mensen, maar er waren geen priesters. De mis werd er gelezen door leken die een soort seminarie gevolgd hadden. Zij werden nu en dan door ons geholpen als wij er op bezoek kwamen."

Vormingswerk

Vandaag doet pater Vanmeirhaeghe vooral aan vormingswerk. In het kader van de lekenorganisatie Legioen van Maria bezoekt hij een groot deel van Zaïre.

Marcel: "Dat behelst een twintigtal bisdommen met een

bevolking van ongeveer 20 miljoen mensen. Ik geef er vormingssessies die drie dagen duren. Ik ben dan vergezeld van een bisschop, een priester van ter plaatse en zusters. Die nonnen zijn nu in meerderheid zwart."

Volgens Vanmeirhaeghe doet de Kerk het goed in Zaïre. Dat is dikwijls het gevolg van het werk van de leken.

Vanmeirhaeghe: "Op dat vlak is men daar Vlaanderen voor. De leken presteren er

Pater Vanmeirhaeghe toen hij als jonge Scheutist in 1954 voor het eerst naar Kongo vertrok.

zonder een vergoeding. Een getrouwde leek kan bv. een parochie besturen en in een pastorij wonen. Daarnaast heeft hij zijn eigen werk, meestal zijn het leraars. Na hun dagtaak besturen zij de parochie."

Verandering

Men kan zich de vraag stellen of iemand zoals pater Marcel, die reeds zoveel jaren in het buitenland verblijft, nog belangstelling heeft voor zijn geboortedorp.

Marcel: "Ik krijg brieven, dagbladen en weekbladen uit Vlaanderen. Als je in het buitenland verblijft, dan stijgt de interesse echter wel boven de kleine dorpspolitiek uit. Ik heb wel de aanstelling gevolgd van de nieuwe pastoor van Zingem. Pastoor Van Laere is mij geweldig meegevallen."

Malaria-aanval

Hij zal dus in het verre Zaïre graag terugdenken aan die dynamische man, want ondanks

zijn 33 jaar missiewerk keerde pater Marcel toch weer terug.

Marcel: "Ik kwam trouwens alleen terug omdat ik ziek was, als gevolg van een malaria-aanval. Ook al ben ik 61 jaar, het is niet de laatste keer dat ik vanuit Zingem weer naar Zaïre zal vertrekken. Trouwens, ik ben ook niet meer aangepast aan het Belgisch klimaat.

In Zaïre heeft men een droog en een regenseizoen, maar de temperatuur daalt nooit beneden de 16 graden. Nu is het er overdag 28 tot 29 graden en rond Kerstmis zal de temperatuur oplopen tot 30 à 35 graden. De warmste dagen vallen in het regenseizoen. Het regent dan om de twee dagen. Een goede regenbui die één tot anderhalf uur duurt en daarna wordt het weer klaarlichte dag."

Missiefeest

Pater Vanmeirhaeghe keerde niet met lege handen terug naar Zaïre. Hij kreeg een check ter waarde van 110.000 frank mee, de opbrengst van het missiefeest, ingericht door pastoor Van Laere, zondagonderpastoor Willy Haes en André Colpaert.

Marcel: "Toen is in 1954 vertrok, bracht het feest ook veel op, maar nadien verminderde dat. Nu was het feest weer een grandioos succes. Dat is voor mij een bewijs dat men mijn werkzaamheden blijft volgen en dat men mij wil helpen. Vroeger kreeg ik wel individuele steun, maar nu heeft de gemeenschap iets gedaan, zodat ik met veel moed terug naar Zaïre vertrek."

André

Nu kreeg hij een check ter waarde van 110.000 frank mee. Dat was de opbrengst van het jongste missie-feest in Zingem. De check werd hem enkele dagen vóór zijn afreis overhandigd.

TOMBOLA
1e NACHT VAN DE
RENTEN INGEBOUW

In het teken van de meermin

De rijke boom van Jan Meirhaeghe

INGELMUNSTER – Ergens in het land van Nokere, behaaglijk weggedoken in de heuvels van Vlaanderens Ardennen leefde in de zestiende eeuw een landman op zijn meerhaeghe, op zijn eigen stukje moerassige grond. Hij plantte er een rijke familieboom, waarvan een tak in Ingelmunster terecht kwam. Jan Meirhaeghe is de naam van deze twijg die op haar beurt weer bot schoot. Bot en twijg gingen samen op speurtocht, langs tak en stam, op zoek naar de wortels van de boom.

Jan Meirhaeghe is familiekenner, een passie die hij „erfde“ van zoon Herman, en die hem doorheen de archieven van Kortrijk, Ronse en Oudenaarde voerde op zoek naar alles wat met de Meirhaeghes te maken heeft. Een twaalf jaar lang zorgvuldig gekoesterde mikrobe is het, die in het ziektebeeld van haar patiënt onder meer een meermin als symptoom heeft, naast een tijdschrift, een eigen biersoort en zelfs een heuse toeristische route in het land van Nokere.

„De Meirhaeghes zijn het levenswerk van mijn zoon Herman,“ stelt vader Jan, een gepensioneerde ambtenaar die vanuit Kanegem via Oostrozebeke in Ingelmunster terecht kwam, beslist. „Hij bouwt het huis van de familieboom, en ik ben er alleen maar als „handlanger“ om de

stenen aan te brengen. Via lessen oud schrift bij heemkring Den Hert en via veel snuffelwerk in de archieven dat ons zodanig veel stof opleverde dat we niet zomaar een familieboek kunnen gaan publiceren. We willen immers te veel te weten komen over de Meirhaeghes, we willen meer weten dan alleen maar een naam, maar onze voorouders zoveel mogelijk doen herleven in hun eigen tijd, en op die manier krijg je zo oneindig veel informatie op je bord.

„Daarom publiceren we het maar stukje bij beetje in het familietijdschrift „Het Meerminneke“, dat vandaag zijn achtste jaargang start. De naam van het tijdschrift is afgeleid van het officieel geregistreerde wapenschild van de familie, dat een voorvader in 1520 als zegel gebruikte en

waarop een meermin voorkomt. Het Meerminneke verschijnt driemaandelijks en richt zich tot alle familieleden, op welke van de ruim honderd verschillende manieren die ons bekend zijn hun naam ook moge geschreven zijn.

„Er komen een aantal vaste rubrieken in voor. De familiestudies, waarin bijvoorbeeld de seizoensschommelingen in de huwelijken kunnen aan bod komen of het huwen met dorps- of stamgenoten. Er is een schalkse, anekdotische rubriek met bijvoorbeeld een pikant proces uit 1660 waarbij een Meirhaeghe betrokken was. Daarnaast zijn er nog de brievenrubriek van de lezers, een overzicht van familiegebeurtenissen en ruimte voor varia.“

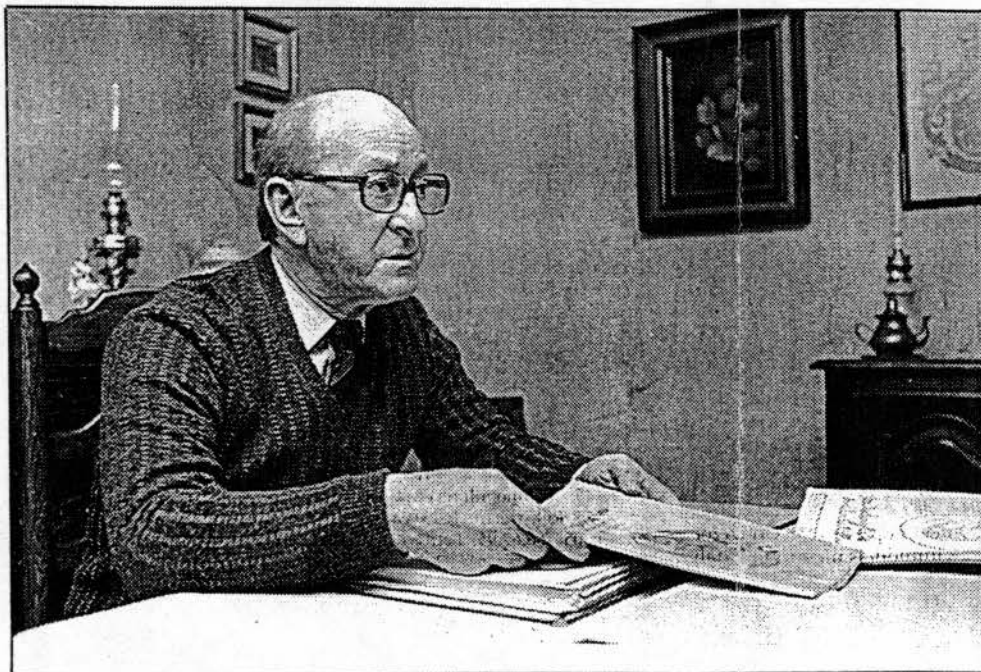
Stamboomonderzoek is voor Jan en Herman iets geworden dat

vrij diep in hun leven is gaan ingrijpen. De Meirhaeghes waren op hun initiatief reeds drie maal aan feesten toe, in de kelder rijt een stevig Meerminneke naar zijn volle biermaturiteit en tussen Waregem en Tieghem ontwierpen en Jan en zijn echtgenote zowaar een heuse Meirhaegheroute. Ze is bijna 100 kilometer lang, voert langs de plaatsen waar sommige voorouders woonden, toont de Meirhaeghestraat tussen Ooike en Wortegem waar de familie haar wortels heeft en trekt via een tiental vragen ook de aandacht op het toeristisch waardevolle van de streek. In mei-juni wil Jan trouwens zijn Meirhaeghes eens uitnodigen om met zoveel mogelijk samen eens de route af te rijden.

Een druppel poëzie

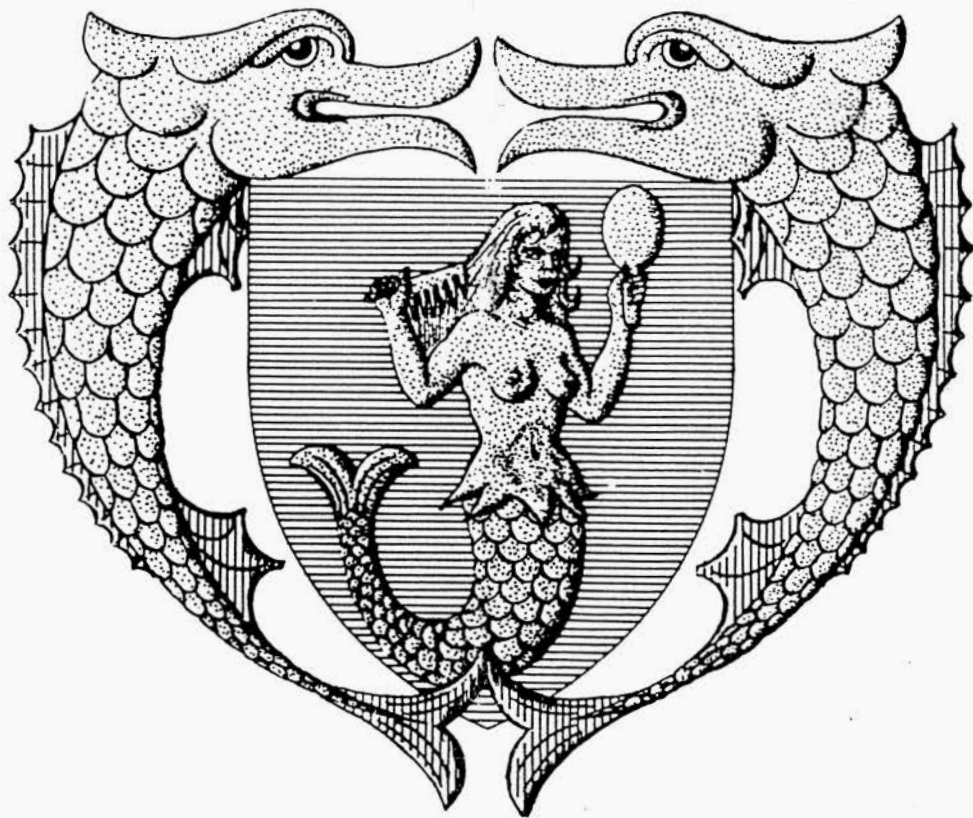
Jan publiceert niet alleen in het Meerminneke. Tijdens de oorlogsjaren verschenen van zijn hand twee dichtbundels „De terugkeer“ en „Het weerzien“, waarin het oorlogstema centraal stond. De eerste kon indertijd zelfs op heel lovende kritieken rekenen van letterkundige Paul Dewispelaere. Na de oorlog verscheen nog werk van Jan in het tijdschrift Arsenaal, er kwamen nog heel wat gelegenheidsgedichten voor vrienden en kennissen, maar gepubliceerd werd er niet meer.

„Ik schreef immers een intiem soort poëzie, waarvan ik achteraf vond dat ik er op die jonge soldatenleeftijd nog niet helemaal rijp voor was,“ beoordeelt hij zichzelf. „Eigenlijk schrijf ik sindsdien alleen maar voor mezelf, om gewoon eens mijn gedachten of gevoelens op papier te kunnen zetten, lijk een Van Wilderode, of een Snoeck of Deconinck bij de modernen, het doen. En ik raak maar niet uitgeschreven. Zo zijn er nu de stukjes in het Meerminneke en de sprookjes waar de kleinzontjes maar blijven om vragen.“ (RK1)

Stamboomspecialist Jan Meirhaeghe.

„Meerminneke

(van) Meirhaeghe's
Familiekontaktblad

I juni 1988

Dag Meirhaegheskes

Eind april deden verontrustende geruchten de ronde toen de pers berichtte over een naamgenoot die aangehouden werd wegens het wurgen van zijn vriend. Toen de kranten schreven dat de man te Gent woonde, meer bepaald in Ledeberg en nog meer bepaald in de A. Latourstraat..., dachten niet weinigen dat het om jullie stambewaarder ging. We kregen hieromtrent zelfs een aantal telefoontjes. Laat ik jullie meteen geruststellen en zeggen dat ik hier "ongeboeid" dit 30° Meerminneke zit te verwekken.

Dit nummer openen we met een lezing uit een "Oud Testament". Ons familie-archief bevat namelijk een uniek document uit 1644 : de laatste wilsbeschikking van Roegier Van Meirhaeghe, waarin hij beschrijft wat er na zijn overlijden aan aalmoezen moet geschonken worden aan de behoeftigen van het dorp.

Vervolgens bieden we jullie integraal de "Legende van Kanegem" aan. De legende van de onschuldige ter dood veroordeelde die op de vragen van de scherpreechter niets anders kon antwoorden dan : "Ik kom van Kanegem en ik weet van niets". Legende waaraan we nog een paar historische bemerkingen vastknopen.

We laten jullie verder kennismaken met "copywriter" Greet Meirhaeghe uit Poperinge en met de "zomerzondagmiddag impressies" van Hilde De Steur uit Nazareth.

We sluiten onze winkel met "Sprokkelnieuws" en met de weemoedige bedenkingen van vader Jan omtrent de "Meirhaeghe-route" die wegens te weinig respons niet kollektief kan/zal gereden worden.

Droge, hete zomerdagen en natte, koele zomernachten, dat zijn de wensen van jullie stambewaarders :

Herman Meirhaeghe

&

Jan Meirhaeghe

Een Oud Testament

In onze bijdrage over het "kerkelijk leven" te Wortegem (Meermin 29) hadden we het onder meer over de jaargetijden die door de dorpsnotabelen werden gesticht en tijdens dewelke schenkingen aan de armen van het dorp werden gedaan. Dit illustreren we met een voorbeeld uit onze familiegeschiedenis.

Als Roegier Van Meirhaeghe op 22 mei 1644 zijn "testament" maakt, is hij reeds meer dan zeventig jaar oud. Een respectabele leeftijd in die dagen. Hij werd te Wortegem geboren omstreeks 1572 als zoon van Franchoys Van Meirhaeghe die een tijdlang pachter van het Hof van Walem was geweest (zie Meermin 22 en 24). Na zijn huwelijk met Adriaene Baert, de dochter van de baljuw van Nokere-ter-Borch, vestigt hij zich te Nokere, een buurdorp van Wortegem. Zijn oudste zoon Jan Van Meirhaeghe week in 1635 uit naar Kanegem en werd de stamvader van alle Meirhaeghes-zonder-van. Op basis van zijn bezittingen -40 hectaren landbouwgrond- kunnen we Roegier zeker een hereboer noemen. Hoewel hij in zijn testament van zichzelf zegt nog "fraai en gezond" te zijn, weet hij dat het niet lang meer zal duren eer Sinte Pieter zijn naam in het dodenboek zal schrijven. Twee jaar later zal Roegier te Nokere overlijden op 6 november 1646. Zoals het een dorpsnotabele past, sticht hij een jaargetijde. In het onderhavige "testament, begeerte en uiterste wil" worden hieromtrent de nodige regelingen getroffen.

"Testament, begerte ende wuytersten wille gheteste(e)rt ende ghemaeckt by Rogier Van Merhaeghe fs. Franchoys, fraey ende ghesontsynde, present Pieter Van Cauwenberghe ende Tanneken Van Merhaeghe zyne huysvrouwe hier over gheroepen by den donatuer.

Item alvoren bidt den selven (=Roegier) dat Godt almachtich syne siele soude willen ontfanghen in de eeuwighe blijtschap als die sal scheeden van deser weerelt ende dat alsdan syn lichaem dwelck van aerde ghecommen es, wederomme begraeven sal worden inde ghewijde aerde.

Item zoo gheeft den voorn(oemden) donatuer naer syn overlyden met jonstynghen aelmoessen ten proffyte ende onderhouden vanden ghemeen aermen deser kercke ende prochie van Nokere, nu ende ten eeuwyghen daeghe, een rente van twee ponden groote tsjiaers, den penninck sesthiene, die ten voorn(oemden) syne overlyden beset sal worden

up deene rechte (de ene rechter) helft van syne maeymeersch, heerlyck ghehouden van mynheere (de baron) van Nokeren, (gelegen) oost Margriete Vanderbeken, west den voorn. donnatuer, suyt de pauwelstraete ende noort myn edel heere van Nokere.

Ende den voorn. donnatuer es begherende (begerende) naer syn overlyden dat elck van syne hoors (erf genamen) sal vermoghen te lossen elck partyculyer (ieder afzonderlijk) myts upteleggghen haerlieder (hun) andeel ende contengent alst haerlieder believe sal, mits tselve weder omme sal utgegheven worden ten proffyte vande aermen. Ende soo den selven donnatuer up ander tijden ande selve aermen ghejont heeft noch neghen pont pars. tsiaers ende tselve ghedeelt moet worden opden Goeden Vrijdach.

Soo es hy begherende naer syn overliden dat tselve ghehoochmentteert (verhoogd) sal worden tot twaelf pont pars. tsiaers ende zal gedeelt worden opden Goeden Vrijendach ende het resterende bedraegh XXI pont pars. begheerende hij donnatuer dat de selve 21 alle jaeren ande ghemeene aermen in aellemoessen bijden H. Gheestmeester, wuytghedeelt sullen worden, myts dat de Pasteur der voorn. prochie sal proffyteren ses groote ende den coster vier grooten, met condijtje (conditie) dat de selve alle jaere inde kercke van Nokere sullen lesen eenen 'de profundis' opden Goeden Vrijendach ende recommanderen an alle den aermen ende ander prochijaennen het selve oock te willen doene, ter ghedinckenisse vande siele vande donnatuer ende tot salicheyt (zaligheid) van gheheel sijne famijlije, datse den almoghenden Godt soude willen ansien met sijne ooghen der bermertigheyt en haerlieder siele salicheyt.

In teecken dat hy donnatuer al tgonne voorschreven es houdende van goet vast ende van werden (dat alles is zoals het geschreven staat) onwederroepelijck es, dese bij hem onderteeckent actum desen XXIJ meye 1644."

Samenvatting en kommentaar.

- Tanneken Van Merhaeghe, één van beide getuigen, is de nicht van Roegier. Zij woonde ook te Nokere en was gehuwd met de tweede getuige, Pieter Van Cauwenberghe, schepen van Nokere-ter-Borcht.
- Eerst drukt Roegier de wens uit dat God zijn ziel zou willen ontvangen in de "eeuwige blijdschap" en dat zijn lichaam in gewijde aarde begraven zou worden.

- Roegier schenkt een eeuwigdurende rente van 2 pond groot. per jaar tot onderhoud van de armen van Nokere. Deze rente wordt "bezet" op de rechterhelft van zijn "maimeers" gelegen aan de Pauwelstraat. Op 12 juni 1644, ongeveer drie weken nadat dit testament werd opgemaakt, wordt deze schenking bij de Nokerse schepenbank officieel geregistreerd. In de notulen lezen we dat Roegier deze maimeers "bij vorme van ypoteqen" opbrengt en mag verkocht worden als Roegiers nakomelingen zouden nalaten om de jaarlijkse rente te betalen.

Wat zou er van die "eeuwigdurendheid" geworden zijn? Zou deze rente vandaag de dag nog altijd lopen?

- Verder blijkt dat Roegier "up ander tijden", vroeger dus, reeds 9 pond parisis per jaar heeft geschonken. Bedrag dat ieder jaar op Goede Vrijdag aan de armen moet uitgedeeld worden. Bij zijn overlijden doet hij daar nog eens 12 pond parisis bovenop. De totale som van 21 pond parisis moet ieder jaar op Goede Vrijdag in aalmoezen aan de armen uitgedeeld worden door de H. Geest- of Armenmeester van Nokere.

De pastoor en de koster ontvangen respectievelijk 6 en 4 groten op voorwaarde dat ze telkenjare op Goede Vrijdag een "De Profundis" zullen lezen voor de ziel van de overledene en voor geheel zijn familie.

- Roegier schenkt dus in totaal een bedrag van ongeveer 4 ponden groot. (21 ponden parisis = ongeveer 2 pond groot, plus de rente van 2 pond groot = 4 pond groot).

Wat stelt dat bedrag nu voor? Als we weten dat een gekwalificeerd metser of timmerman op het platteland in de 17de eeuw daar ongeveer 2 maand moest voor werken, dan kunnen we ons een idee vormen omtrent deze donnatie. Al bij al was de aalmoes van Roegier geen "aalmoes".

- Het testament wordt in een zeer sierlijk handschrift ondertekend door Pieter Van Cauwenberghe.

Roegier zélf handtekent niet voluit, maar signeert het testament met zijn "merkteken", dat we hiernaast natekenen :

Hij komt van Kanegem

In Oost- en West-Vlaanderen zegt de volksmond van iemand "die uit de lucht valt" en blijk geeft iets niet te snappen : "Hij komt van Kanegem en hij weet van niets". Deze volkse uitdrukking heeft alles te maken met de beroemde legende van Kanegem waarvan er talloze varianten bestaan: Net als zoveel stamgenoten zélf een Kanegemse Niet-weter zijnde, drukken we hieronder de moderne versie af die van de hand is van de Hr. H. Danneels, oud-schoolhoofd van Kanegem en vader van kardinaal Godfried Danneels.

De tijdkalender liep naar het jaar 1400. De goede pastoor van Kanegem was laffelijk vermoord. Het ongeluk wilde dat een inwoners-lakenkoopman van Tielt, die voor zaken naar Kanegem geweest was, naar zijn stad terugkeerde, op de dag van de moord. Het was een warme voorjaarsmaand. Om geen "tere" te moeten doen, trok de koopman langs de St.-Jansstraat de "Gierigaard" in en kwam zo achter het klooster der Grauwe Zusters in het Kapellestraatje. Vermoeidheid overviel hem en hij legde zich te slapen langs de berm van de weg. Misschien was hij min of meer beneveld door de drank die toen in de vele herbergen van Kanegem geschonken werd? De moordenaar van de pastoor kwam toen aldaar voorbij. Deze kwam inderdaad ook van Kanegem. Hij zocht een middel om te bewijzen dat hij zich tijdens het plegen der misdaad elders bevonden had en bijgevolg onschuldig was. De slaper zou aldus een uitstekend alibi zijn... Hij stak het met bloed besmeurd mes in de kielzak van de niets vermoedende lakenhandelaar. Hij vertrok vandaar verder, in de hoop dat hem niets zou kunnen ten laste gelegd worden en van vervolging van manslag zou ontsnapt zijn. Intussen liep de mare van de moord rond als een strovuurtje. Toen de baljuw van Tielt, Alexander Spierinckx, een braaf maar opvliegend man, de wraakroepende moord vernam, zond hij zonder verdere plichtplegingen zijn schabletters (politie) uit, om de Godvergeten moordenaar op te sporen, die zo schandelijk een priester van het leven had beroofd. De gerechtsdienaars hadden zich verspreid zowel binnen als buiten de stad. Een groep vond weldra de slapende reiziger. Ze tastten de onschuldige man af en vonden het mes, waaraan nog gedroogd bloed kleefde, in zijn zak. Ja, ze dachten het wapen der misdaad en meteen ook de moordenaar gevonden te hebben! Alexander Spierinckx was woedend toen de man bij hem voorgeleid werd op het stadhuis. Op meer dan harde toon werd deze ondervraagd en op de rooster gelegd. Maar op het hem ten laste gelegde feit kon de

onschuldige niets anders antwoorden dan : "Ik kom van Kanegem en ik weet van niets!" Doch voor de baljuw waren de bewijzen afdoende om van de moord overtuigd te zijn. En de onschuldige had geen tegenbewijzen om zijn onschuld te verklaren. Het vonnis van de baljuw was wreed. Hij veroordeelde de koopman tot de doodstraf aan de galg! Door de inwoners van Tielt en omliggende vervloekt, zou de man opgeknoopt worden ten aanschouwe van iedereen op het Galgeveld achter het stadhuis van Tielt.

De dag der uitvoering van de straf stonden aan de voet van de galg Alexander Spierinckx, de schabletters, evenals een priester om de veroordeelde bij te staan in zijn laatste levensstunden. Een massa kijklustigen, zinnende op wraak, stond ongeduldig te wachten op het Galgeveld. De onschuldige koopman vroeg om uitstel van executie ten einde de ware moordenaar nog te kunnen opsporen. Maar de baljuw was niet te vermurwen en bleef doof voor deze bede. Ook de wachtende menigte kon haar lust op wraak niet langer onderdrukken en gaf schreeuwend uiting aan haar verlangen de moordenaar te zien hangen aan de strop.

De onschuldige kreeg de koord rond de hals en riep, over van verdriet en angst uit : "Burgers van Tielt en omstreken, ik sterf onschuldig! God zal mijn onschuld wreken! Dag op dag, uur op uur, zo roep ik Alexander Spierinckx om voor het oordeel Gods te verschijnen. Bidt voor mij!..."

De veroordeelde kuste het kruis; de beul deed zijn werk en de koopman stierf op het oogenblik dat het TWAALF URE sloeg op de halletoren. Aan de wraak van het volk en de wilsbeschikking was voldaan... Toen de dood ingetreden was, bevestigde men, dat het gelaat van de onschuldige bloosde alsof hij nog leefde. Was het een voorteken van zijn schuldeloosheid?

Alexander Spierinckx had noch ruste noch vrede meer. Een worm knaagde aan zijn hart. De voorspelling, door de gehangene gedaan, kon hij maar niet uit zijn hoofd steken. Maar ze zou eens moeten bevestigd worden! Voor alle zekerheid had hij zijn zaken in orde gebracht, zelfs zijn testament gemaakt en aan de pastoor gevraagd voor zijn vrouw en kinderen te willen zorgen indien er iets met hem zou gebeuren. Maar de tijd staat niet stil. De baljuw telde de dagen af. De voorspelling bleef in zijn gedachte spoken. Zelfs tijdens het kaatsspel dat op de markt gespeeld werd. Deze keer waren vele mensen naar het spel komen kijken. Was het misschien uit nieuwsgierigheid om te weten of de voorspelling zou uitkomen? De ingezetenen hadden de datum niet vergeten. Men weet immers nooit!

Wat de baljuw die dag ook deed tijdens het spel om de bal te raken, hij gelukte er niet in. Het viel iedereen op dat hij er zo bleek uit zag... Zijn medespelers wakkerden hem nochtans aan.

De halletoren vermaant het middaguur. Spierinckx begint te beven, te klappertanden. Hij knijpt de bal krampachtig in zijn vuist. Men hoorde de stilte over de markt. Het volk kijkt angstig toe. Daar klinken **TWAALF SLAGEN** uit de toren. De baljuw doet nog een laatste inspanning om de bal naar de tegenpartij te werpen als de laatste klokslag uit de toren galmt. Spierinckx zakt plots ineem, blijft liggen en staat nu voor het oordeel Gods. De voorspelling is werkelijkheid geworden.

Toen eerst kwam de menigte tot de overtuiging dat één jaar te voren een rechtvaardig en onschuldig man was veroordeeld. De enkelen die de onschuld van de koopman hadden voorgestaan, bespraken deze gebeurtenis met zeer gemengde gevoelens. En de ware moordenaar op de pastoor van Kanegem? Deze is op tragische wijze aan zijn einde gekomen. Tijdens een feest op de markt te Tiel, ontplofte een kanon. De moordenaar stond in zijn deuropening te kijken en werd levensgevaarlijk gewond. Vooraleer te sterven heeft hij bekend de dader te zijn van de moord. De ware moordenaar was slechts dan gekend, dit tot voldoening van de achtergebleven bloedverwanten van de onschuldig ter dood veroordeelde.

Komt ge ooit in de goede stad Tiel, de Europastad, vraag dan eens aan de inwoners aldaar, wat de grote steen betekent die aldaar op de markt ligt, midden de met bitumen overgoten vlakte. Zij zullen U antwoorden : "Op die plaats is Alexander Spierinckx dood gevallen tijdens het kaatsspel, één jaar na de opknoping aan de galg van een onschuldig ter dood veroordeelde, die beticht werd de pastoor van Kanegem te hebben vermoord en staande hield : "Ik kom van Kanegem en weet van niets!".

.

Zoals zoveel legenden bevat ook de legende van Kanegem een geschiedkundige kern. Alexander Spierinckx, "de Onrechtvaardige Rechter" uit ons verhaal, heeft namelijk écht geleefd. Hij was soeverein baljuw van Vlaanderen te Tiel. Over hem lezen we in een "Chronycke van Vlaenderen" het volgende : "Op den 18 February van het selve jaer is Souverain-Bailliu gemaakt Alexander Spierinck, Raeds-heer van Philippus Hertog van Bourgogne, ende van onsen Graef van Vlaenderen wierdt in syn plaetse ghestelt op den 18 February, den welken gestorven is op den 29 Meerte 1402, van den welcken wy lesen, dat hy

sekeren Plichtigen sonder ghenoeghsaeme oorsaek hadde ter Doodt veroordeelt, den welken hem op den 8° Daggh naer sijn doodt hadde beroopen voor het Oordeel van den Alwetenden Godt. Den agsten dag aengekomen zynde, hadde hy met syn ghesellen binnen Thielt met den Bal gespeelt, alwaer hy verhaelde : "Heden ben ik voor Godts Recht-Bank geropen, en siet ik leve noch, en ben sonder sieckte."

In Biekorf, 1898, blz. 32 lezen we : "Vroeger was er in de kerke van Thielt 'ne grafzerk met het volgend opschrift: Hic jacet (hier rust) Joes Spierinck, qui obiit (die overleed) A.D. 1376, 13 kalend. Novembris. Daarnevens lag Alexander Spierinck, baljuw van Vlaanderen, overleden den 29° van de Lentemaand 1402, over den welken wij in eene oude handveste lezen : "Hij hadde doen dooden, in zynen tijt dat hij souverain was, meer dan vijf duisent personen; ende hij was van den laetsten persoon gedachvaert voor 't aanschijn Godts op den derden daege, andere zeggen den achtsten. Ende 'tgebeurde dat Alexander, op den derden daggh, met den bal catste en zeyde : ic was eergisteren ghedaghvaert voor God ende ick ben hier nog; ende van stonden aen viel ter aerden ende hij stierf, twelck een groot teecken van God was om een exempel voor andere om rechtveerdighe justitie te doene".

Daarnet lazen we dat baljuw Spierinck tijdens zyn ambtsperiode "meer dan vijf duisent personen hadde doen dooden"... We vragen ons af hoeveel onschuldigen hij dan wel heeft laten halsrechten? Er was een Kanegemse Niet-weter voor nodig om een einde te stellen aan de aktiviteiten van deze onverbiddelijke scherprechter. De moraal van dit aloude verhaal? Een pleidooi voor een rechtvaardige justitie, inderdaad. Maar ook een impliciet pleidooi tegen de doodstraf die gerechtelijke dwalingen onherroepbaar maakt. Want rechtvaardigheid is niet altijd synoniem van waarheid.

Tenslotte merken we nog op dat er een verschuiving heeft plaats gegrepen in de betekenis van de spreuk "Hij komt van Kanegem..." Het is namelijk zo dat de zegswijze vandaag een ietwat negatieve betekenis heeft. "Hij komt van Kanegem..." wordt vooral gezegd van iemand die niet weet wat er aan de hand is, die niet al te snugger, ja zelfs een beetje dom is. Kanegemnaars zouden in dit geval met de stomme boeren van Olen kunnen vergeleken worden. Oorspronkelijk en volgens de legende is de "Niet-weter" echter een onschuldige. We kunnen dit vergelijken met het woord "onnozel" dat diezelfde dubbele betekenis heeft van enerzijds "onschuldig" (zie 28 december Onnozele Kinderen) en anderzijds van "dom of idioot" (zie onnozelaar).

Onze Kanegemse stamgenoten hebben dus keuze van kiezen...

Greet Meirhaeghe

Mag ik U voorstellen : Greet Meirhaeghe. Een artistieke vrucht die aan de Kanegemse tak van onze stamboom ontsproot. Greet werd in 1955 te Tielt geboren als dochter van Arnold Meirhaeghe en Irene Debacker. Zij bracht haar jeugd door te Ardooie en huwde in 1976 met designer Marck Schelpe. Het echtpaar woont thans, samen met hun twee kinderen Sietse-Arne en Femke, te Poperinge.

In december '87 ontving Greet Meirhaeghe een brief van het Public Relationsbureau van het Brusselse Sheratonhotel met de vermelding dat zij één van de acht geselecteerden was voor de groepstentoonstelling van free lance copywriters die liep van 24 februari tot 25 maart 1988. Ter informatie : een copywriter is iemand die teksten schrijft voor advertenties. Naar aanleiding van die tentoonstelling verscheen in Het Wekelijks Nieuws een artikel dat we hieronder afdrukken.

Poperinge. Als we in de Deken De Bollaen 45, ten huize van Marck Schelpe en Greet Meirhaeghe aanbellen, worden we er niet alleen begroet door de vrouw des huizes maar krijgen we er ook nog een stevige poot van "Loebas" boven op. Ik moet blijkbaar wat al te ostentatief het favoriete hoekje van de loebas hebben bezet, want pas nadat ik tegen de rand ben weggedruimd, geeft de boxer mij permissie om iets op papier te zetten. Na mij nog een laatste por-zowat de ultieme waarschuwing-verkocht te hebben, sloot hij zijn welkomstceremonieel af. Samen met haar echtgenoot, grafisch tekenaar Marck Schelpe heeft copywriter Greet Meirhaeghe het reclameadvies-bureau "de reklamewinkel" opgericht, een huwelijk van copywriting en grafische design. En dat het klikt, bewijst de selectie voor deelname aan een groepstentoonstelling van copywriters in het Brussels Sheraton-hotel.

voordracht

Omdat "Boxer" is uitgebokst kan ook "Juffrouw Cannon" haar/zijn achteraf blijkt het een gekastreerde kater-intrede doen. "Het zouden moeten dagen van 48 uur zijn", zegt een goed van de tongriem gesneden Greet Meirhaeghe. En wanneer je inderdaad haar diverse activiteiten overloopt, moet je inderdaad over een stevige brok dynamisme beschikken om het steeds waar te maken. Zij is full-time voordrachtlerares -20 uur van 60 minuten- aan de Stedelijke Akademie voor Muziek en Woord te Poperinge en aan de Diksmuidse Akademie. Onlangs nog registreerde zij het jeugdtoneel van "In Deugd en Vreugd", in "Krentenkoek met krieken". In Ardooie liep ze lagere school waar ze om al te

spontane uitingen van verbale expressie om de haverklap "met de tong aan het bord werd geplakt". "En mijn middelbare studies volgde ik er in het instituut van de Hei-li-ge-Kindsheid", skandeert ze. Na de humaniora trok ze naar het conservatorium van Gent waar ze drie jaar voordracht studeerde; louter als tijdverdrijf volgde ze ook nog twee jaar kunstgeschiedenis.

copywriting

In de jongerenbeweging "Sein" zou Greet al een seintje geven tot wat je thans een maatschappij-kritische bewustvorming zou kunnen noemen. Tegen bepaalde vormen van reclame -"Men mag toch geen lucht verkopen"- kon ze zich schrap zetten. En... speling van het lot, Greet huwt met een publiciteitsontwerper, met wie ze zich als copywriter associeert. "Eerlijke reclame veronderstelt dat je het produkt dat je promoot, beter kent dan je klant. Zichzelf niets voorliegen, anders durf je niet meer in de spiegel kijken". Via het werk van haar man kreeg Greet weer wat voeling met het publicitaire circuit. En omdat ze nu eenmaal graag leert, volgde ze de schriftelijke cursus "Copywriting" aan de Universiteit te Leiden in Nederland. Een gespecialiseerde opleiding voor copywriting bestaat eigenlijk niet. Diploma's worden hiervoor niet afgeleverd en een vestigingswet bestaat evenmin. De uitspraak van Herman de Coninck dat copywriters de "gefrustreerden" van het dichtersgild zouden zijn, wimpelt ze af als een dichterlijke vrijheid en klinkklare onzin. "Een dichter schrijft voor zichzelf. De copywriter doet het voor de klant en verdient er geld mee".

Als een copywriter een publicitaire opdracht krijgt, moet deze de tekst schrijven en een concept opmaken. "Wij krijgen carte blanche met inspraak evenwel van de klant en binnen een duidelijk afgebakend budget". Dat Greet en haar echtgenoot in co-produktie kunnen adviseren, is een pluspunt voor de klant. Voor Greet vormt het lesgeven een bron van inspiratie voor het neerschrijven van haar teksten en anderzijds geeft het schrijven een nieuwe creativiteit voor haar lessen. In december ontving Greet de selektie voor de tentoonstelling in het Sheraton-hotel. Onder de acht geselekteerden zijn er slechts drie nederlandstaligen. Greet zal een selektie maken uit haar advertenties, folders en brochures. Voor Greet Meirhaeghe en de Reklamewinkel getuigt deze selektie alvast van een nationale erkenning. JCP.

Langs deze weg wensen we Greet en Marck veel werk aan de Reklamewinkel toe en hopen dat ze hun pen ooit eens ten dienste stellen van ons Meerminneke. Wij openen graag onze kolommen voor hen.

Vlaanderen op zondagmiddag

Van Hilde De Steur echtg. Vaneekhout uit Nazareth ontvingen we volgende brief :

Hierbij ingesloten een vakantieverhaal dat ik schreef tijdens de zomer van '86 naar aanleiding van een wedstrijd gehouden door "Vakantiege-noegens". Het verhaal geeft een impressie weer van mijn streek. Ik woon in Nazareth, maar mijn ouders (Henri De Steur en Adrienne Meirhaeghe) wonen in Ooike en eigenlijk ging die fietstocht over Huise, Lozer, Wannegem-Lede, Nokere, Kruishoutem tot in Waregem. Hij is bewegwijzerd en er bestaat ook een folder over, uitgegeven door de Toeristische Dienst van Oost-Vlaanderen.

Waarom ik U dit opstuur? In de eerste plaats omdat eigenlijk de Meirhaeghe-route zowat hetzelfde traject volgt. In de tweede plaats is het een kleine ode aan mijn geboortestreek en meteen ook aan mijn moeder Adrienne Meirhaeghe die in datzelfde jaar overleed. Ik "ben" dus geen Meirhaeghe, maar de helft van mijn bloed is het toch.

Kunnen jullie er iets mee doen? Einde brief.

En of we er iets mee kunnen doen! Onze stamgenoten laten meegenieten van dit prachtig stukje proza bijvoorbeeld!

Vlaanderen op zondagmiddag

Je sjort een regenjas en een trui op je bagagerek en met een zwaai begeef je op Vlaanderens wegen.

Je trapt met een vastberaden elan je vertrekpunt van je af en vóór je het weet zit je midden de velden waar de tarwe en de haver verlangend uitzien naar de maaiër. De gerststoppels tonen hun geschoren koppen, de boer heeft het land reeds voorbestemd.

De eerste glooiingen van de Vlaamse Ardennen bakenen de horizon af. Het land ligt opengerold als een geel-groen lapjesdeken. De boerderijen die, vaak omwald of ommuurd, regeren over het landschap, geven toch het veilige gevoel van inviterende oasen. Gekortwiekte molens overleefden de tijd. In de weiden staren ons dikbuikige koeien aan. Een spichtig kalje zuigt gulzig de moedermelk.

Wat fijn is het hier fietsen. Alles is zo mooi op zo'n zonnige zondag. Alles ademt rust. De natuur sluimert in de middagzon. De slingerende weg, een karrespoor breed, buigt zich door de velden. Majestatische kastelen doorpriemen de bossen, de volbloedpaarden verdrongen hier de lome koeien. Uniforme blauw-witte deuren en luikjes van kortwoningen en boerderijtjes, soms nog met strooien dak, verwijzen naar de onderworpen status aan hun Heer en Meester. Bij iedere oneffenheid van de

weg doet mijn bel "ping... ping... ping..." De jongste zeurt om drinken en eerlijk gezegd, wij speuren ook naar een uithangbord. De stilte zindert door het landschap. Ze wordt doorprikt met het tsjilpen van mussen, het blaffen van een waakhond, het leo-geroep van een pauw. Zeldzame wandelaars keuvelen in hun zondagse kleren en groeten ons met een kort hoofdknikje. Ze onderbreken hun babbel wanneer wij passeren. In de tuintjes getuigen de prei en de sla van een naarstige arbeid. De insekten zoemen in de zomerzon. Ze kleven zich vast op onze kledij en onze transpirerende huid. De bedwelmen- de geur van stro en graan hangt over de velden. Verder is alles stil, ademloos stil, tijdloos, verkwikkend, herbronnen in rust. We praten nauwelijks. Elke kerktoren verraad't van ver de identiteit van het dorp. Als een wachter en een signaal stulpt hij boven de glooiingen uit. Daarrond klitten de bakker, de slager en de kruidenier naast het dorpscafé en de pastorij. Maar... het café dommelt in dezelfde rust en stilte als zijn omgeving...

En dan vinden we het. Aan de afsluiting hangt een bordje "ice-cream". Binnen een walm van bier en urine en frieten; een gordijn van sigarettenrook. En een lawaai, een geschreeuw, een kakofonie van klan- ken bestormen ons. Een geïsoleerd, beklemmend gevoel, overmeesterd, buiten de tijd... Ik voel mij als Schouwenaars' hoofdfiguur in "Ro- senkranz". Overal stinkend volle asbakken. Rumoerige kinderen en Rubensiaanse vrouwen verorberen hun "ice-cream". Op TV een presen- tator zonder stem. Tussen trofeeën en de vogelpik pinnen beduimelde foto's van de wielclub, de lokale voetbalploeg, een oproep voor de vinkenwedstrijd. In een kooi rolt men een houten schijf naar een bol in het zand enkele meters verder. Luid gejuich, geroep, hoog oplopende discussies en veel bier begeleiden. Gejaagd rennen de kelners heen en weer. Iemand roept "pssst!" en de waard schreeuwt dat het toilet dààr is!

We drinken onze pint leeg en haasten ons naar buiten... de ondergaan- de zon tegemoet.

We vinden het bewonderenswaardig dat iemand als Hilde, naast haar dagtaak als verpleegkundige en lerares en naast de gezinstaken, nog tijd vrijmaakt om in de pen te klimmen. We zijn haar daarenboven dankbaar dat ze ons liet meegenieten van haar zomerimpresies. Het is een zware zonde tegen de familiegeest om leesbare dingen die zeer geschikt zijn om in ons blad te publiceren, in de lade te laten verkommeren. Wees niet al te bescheiden en stuur ons jullie penne- vruchten.

S P R O K K E L S

- o. In 't vorig Meerminneke hadden we het, onder meer over een kelk die door ene Amatus Van Meerhaeghe aan de kerk van Marke werd geschonken. Mevr. Julienne Meirhaeghe uit Marke vertelde ons over de telefoon dat ze bij de pastoor navraag had gedaan, doch dat de schenker niet geïdentificeerd kon worden. Ondertussen hebben wij nog eens ons familie-archief doorploegd en we vonden ene Amatus die wel eens de bedoelde zou kunnen zijn: Amatus Van Meerhaeghe, geboren te Waregem op 1 juli 1867. Hij was de broer van Pater Remi Van Meerhaeghe die in China de dood vond. Omstreeks de eeuwwisseling was deze Amatus Van Meerhaeghe onderpastoor te Otegem. Best mogelijk dat hij naar Marke werd overgeplaatst. Mogen we Mevr. Julienne Meirhaeghe vragen om deze tip eens te kontroleren? De priester- of pastoorslijst van Marke moet zeker uitsluitel geven. Zijn er van deze stamgenoot nog rouwzantjes te vinden bij Markenaren?
- o. Gelezen in de krant. Eind april vierde de Ruiseleedse KAV-afdeling het vijftigjarig bestaan. Tijdens de jubileumviering werden enkele verdienstelijke leden gehuldigd. Eén van hen was Mevr. Agnes Meirhaeghe die veertig jaar kernlid en achttien jaar voorzitter was. In 1952 nam Mevr. Agnes Meirhaeghe-Dejonghe het roer over en met de scooter reed ze naar de verbondsbijeenkomsten in Roeselare. Als piepjonge voorzitter zette zij jonge krachten in beweging. Achttien jaar heeft ze dynamisch en positief achter en naast haar wijkmeesteressen gestaan.
- o. Gelezen in de krant. Nieuwsblad 21.4.1988. Dronken jongeman wurgt oudere vriend. Gent. In de kelderverdieping van een huis in de Holstraat te Gent vond de politie dinsdagnacht het stoffelijk overschot van bewoner G. R. (49). Kort tevoren had R. Van Meerhaeghe (28) uit Ledeberg in een herberg verteld dat hij zijn oudere vriend in een opwelling van woede om het leven gebracht had. Dinsdag rond middernacht liet een zwaar dronken V.M. zich in een herberg in de Lange Violettestraat tegenover een kennis ontvallen dat hij enkele uren tevoren zijn vriend gedood had in diens woning in de Holstraat 107. De getuige wendde voor dat hij naar het toilet moest. Hij bracht de herbergier

op de hoogte van de gruwelijke bekentenis en die belde ongemerkt de politie. De jongeman werd opgepakt en men begaf zich naar het pand in de Holstraat waar G.R. inderdaad levenloos aangetroffen werd in de kelder verdieping die hij bewoonde. De man was gewurgd met een elektriciteits snoer en was tevens een paar keer gestoken met een keukenmes. Uit de eerste vaststellingen zou blijken dat het slachtoffer door verstikking om het leven kwam. De feiten zouden plaats gegrepen hebben in de late namiddag, rond halfzes. Men vermoedt dat zowel dader als slachtoffer op dat ogenblik flink bedronken waren. Wat een verklaring kan zijn voor het feit dat de oudere man blijkbaar geen weerstand geboden heeft. Wat de dader uitgespookt heeft in de tijd tussen de feiten en zijn biecht in de herberg kon nog niet uitgemaakt worden. Ook het motief was gisteren niet meteen duidelijk. Roofmoord lijkt echter uitgesloten. Verder wordt gedacht aan een passioneel misdrijf. Beide mannen waren homoseksueel. De dader was aanvankelijk zodanig onder invloed dat een zinnig verhoor uitgesloten was. Het enige wat hij zich in de eerste ogenblikken nog herinnerde was dat hij in een bui van woede gehandeld had.

De Morgen 22.4.1988 : Gent. R.V.M. (28) uit Gent, die dinsdagmiddag zijn vriend G.R. wurgde in diens kelder appartement in de Holstraat te Gent, heeft het slachtoffer na diens dood ook bestolen. De dader stak circa 20.000 fr. op zak voor hij de woning verliet. De man is onder aanhoudingsmandaat geplaatst wegens roofmoord.

- o. Greenpeace : campagne voor dolfijnen. De milieu-organisatie Greenpeace gaat een Europese campagne starten ter bescherming van dolfijnen. Volgens Greenpeace zijn de afgelopen 25 jaar meer dan zes miljoen dolfijnen verdronken in de netten van tonijnvissers. Vissers in het tropische deel van de Pacific vangen op tonijn door hun netten in de buurt van dolfijnen uit te zetten. Met name geelvintonijn houdt zich meestal op onder dolfijnen. De dolfijnen komen echter ook in die netten terecht en verdrinken omdat ze niet naar de oppervlakte kunnen komen om adem te halen. Zij zijn dus nodeloos slachtoffer van een vismethode die de grootste kans biedt op de vangst van grote hoeveelheden geelvintonijn en dus op een grotere winst voor minder werk. Het valt vaak voor dat de netten honderden dolfijnen bevatten en geen enkele geelvintonijn..

WAT MET DE MEIRHAEGHE-ROUTE ?-

=====

Ik had nochtans goede voorzorgen genomen.

Op mijn brievenbus een speciaal 'verhoogsel' gemonteerd kwestie van de vele brieven - Weet U wel -

Naast mijn teleroon twee nieuwe stylo's 'West-Vlaamse rokvarkensveiling' samen met het blusapparaat Benormerk, vervalddag 1 januari 1993. Kwestie van het rood-gloeiend staan na de vele oproepen - Weet U wel -

Maar helaas. Het bleef wachten. Wachten op de telefoon die niet rinkelde. Op de brieven die niet in de bus vielen. Brieven met voorstellen, suggesties, raadgevingen en wat dies meer zij.

Ik zag me, inderdaad, te vroeg de voorouderlijke route inwandlenssamen met een massa nazaten van die voorzaten.

Ik had me een karavaan voorgesteld in het teken van ons Meerminneke. Een karavaan waar Mercedes, Volvo, Volkswagen, Fiat, Toyota, Renault, Mazda, Nissan, Rover, Mitsubishi, Sunbeam, Peugeot, Citroën inclusief de Geetjes e.a. gezapig achter mekaar huppelden - een antiek, romantisch, dichtertlijk deeltje van Vlaanderen door langs baantjes met vrolijk dromende vergezichten en hartelijke verrassingen achter iedere bocht.

Maar ja. Zo zingt een liedje. Maar ja..Maar ja, Maar ja.Maar ja !

De mens wikt, ook de mens(Van)Meirhaeghe, maar God beschikt.

- Ik zou U nochtans vele dingen getoond hebben. Te beginnen met Wortegem, het hart en de wieg van ons ras. U er op geweest hebben hoe in 1314 en 1346 Jan en Gilles VMeirhaeghe van Wortegem hun poorterschap 'cochten' en poorters werden van Oudenaarde
- Ik zou U meegevoerd hebben tot vlak bij 't Hof van Walem waar in 1590 in november François VMeirhaeghe de pachtbrief ondertekende van deze schone Heerlijkheid. U de akkers getoond hebben gemengd met zweet, bloed en tranen allicht van Uwe voor-ouders. U 'Den Ouden Cley' geweest hebben met eraan 'de wigh met de erfdienstbaarheid' geleid hebbende tot vele banale doch soms slaande woorden tussen François en Pieter Vandorpe om tenslotte in 1576 na een partijtje 'hakkeweren' te landen bij de gerechtelijke instanties. Of misschien allemaal samen in 'Den Ouden Cley' een pintje gepakt hebben.
- Ik zou U Nokere getoond hebben. Op de tippen van de tenen. Om deze antieke rust niet te storen. Een rust als in een oude kloostergang. In 1634 werd hier ene Nelleke levend verbrand als heks. In 1635 vertrok van hier naar Kanegem de stamvader van de ganse Kanegemse stam, misschien en allicht ook slachtoffer van de heksenvervolgers. Ach, Jan Van Meirhaeghe.
- en verder dwalend zou ik U de landerijen getoond hebben in 964 aan de Abdij van Gent Sint Pieters geschonken door Arnulf I Braaf van Vlaanderen ter eeuwige zielerust en lfenis van zijn edele Vrouwe. Ik zou U gesagden getoond hebben : "Kijk, Stamgenoten, dit is de Merhage en rond de jaren 1200 zeggen zeer oude boeken leefde hier een Willem Van Meirhaeghe en hij woonde te Merhage.
- dwars door de Merhage, langs de oeroude Meirhaegstraat zou ik U naar Ooike gereden hebben tot op 'de plaetsche bij het kerckhof' en grim- of glimlachend herdacht hebben hoe Ouwe Opa Willem VMeerhaeghe in 1660 een niet onhard gekookt eitje om niet te moeten zeggen een zeer hard gekookt ei 'peldege' met Janneke Verriest, 's Pastoors maerte waarbij dooier en kiekepluimen in de geburen vlogen. Waarna gezeide Willem onbeschaamd 'fluitende en singhende' zijn wigh vervolgde.

- Ik zou samen met U'gediend'hebben in het stemmige kerkje en even ingetogen gemijnerd hebben bij een zeer oude grafzerk uit 1764. Ook een brokje Familiegesciedenis!. Hier in Wannegem was Joos VMeirhaeghe pastoor in 1565.
- Langs kronkelende paden zou ik dan verder gevoerd hebben, langs momenten en monumenten van stilte naar Huise waar onze naam volgens de regels van Huise-Lijke kunst in honderd variatie's werd opgediend - à la façon du chef - en in de vreze van 't selve wedervaeren gevlucht zijn naar
- Mulleem waar in de rust van het rustige dorp naast het rustige kerkje 4 V.Meirhaeghe's naast mekaar liggen in een eeuwige rust, waaronder den seer eersaemen Here Burgemeester Kammiel V.Meirhaeghe. Ik zou, als we tenminste niet bleven hangen in De Kroon (Uit Hard Labeur) na het proeven van de 91 biersoorten verder gewandeld hebben naar
- Lede waar in de schaduw van het lieve kerkje rust onze Kane-gemse Cyriel Meirhaeghe in de grond van het oude Vaderhuis.
- We zouden Oudenaarde gezien hebben waar in het eeuwenoude Stadhuis de eeuwenoude boeken liggen waaruit we onze verste voorouders ontgraven hebben. Het Begijnhof, de Walburgakerk-Het Huis van Parma en nog..en nog..en nog.
- In Bevere bestaat nog 'De Vierschaar' enig in België, maar jammerlijk verlaten
- en Moregem staat in dezelfde schenkingsakte als de Merhage. Ook Arnulf I, ook 964.
- in Petegem was in 1497 ene François V.M. ooit eigenaar van 'een stick meersch ende bosch genaempt 'Het Hemelrijcke'
- en toch spijs die hemel joeg ik U voort naar Elwegem en ik voerde U verder langs de Cauborre terug naar het dorp der Vaders: Wortegem. Het Hof ter Cauborre . Hier woonde van 1480 tot 1530 ons aller stamvader Lodewijk Van Meirhaeghe, de man van de MEERMINZEGEL
- van Wortegem naar Anzegem met zijn meer dan 100 naam- en stamgenoten, is maar een sprong
- en dan zouden we veilig en rustig geland zijn in Het Sint Arnolduspark te Tiegem, met zijn rustige schaduwplekjes om uit te blazen en zijn speelplein voor de jeugdige Meirhaegskes.

Dit alles heb-je nu niet gezien. Want in mijn bus stak maar 1 brief en mijn telefoon heeft niet gerinkeld.

Jammer, maar helaas.

Zijn al de (Van)Meirhaeghe's op hun tong (wat ik niet geloof) of op hun stylo (wat ik wel geloof) gevallen? -

Enfin.-"Te late wijs, is geen wijs" zeggen ze in Rozebeke als ze kaarten.

Ik zou U pertank allemaal getrakteerd hebben op een heerlijk fris biertje. Uitgevonden door Gaby Meirhaeghe en Chris Verkaemer) een Meerminneke, vurig, lief, warm en goed om te drinken. Maar ja...nietwaar!!

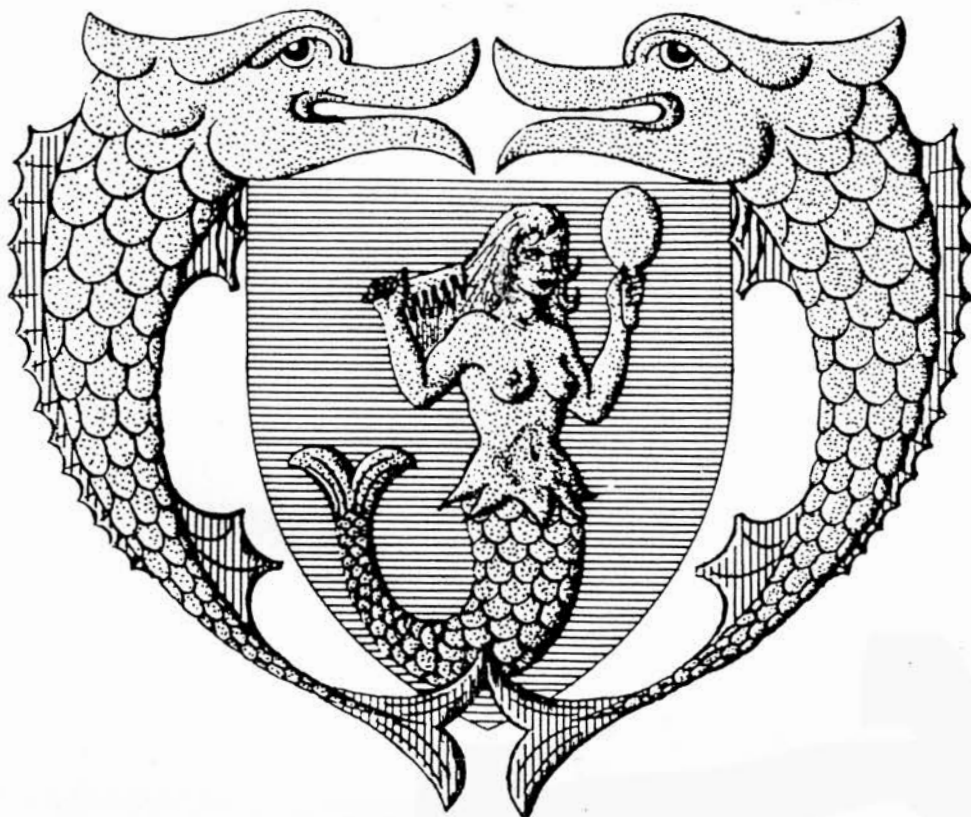
Treur echter niet, stamgenoten. De route ligt er nog altijd. Wij hebben ze achter ons niet opgerold.

Neem Meerminneke nr 26 ter hand en ga met gans Uw gezin een rustige dag op stap. U geniet er beslist van. Gagarandeerd!! Zelis voor Uw kinderen zal het een prettige vacantiedag zijn. Zo moeilijk is het nu ook niet.

Met mijn Vrouw, met Herman, Gerda, Balder en Arent heb ik nog eens de Meirhaeghe-route afgewandeld. Genapt en genoten. Pocco de tutto. Een schoon stukske Vlaanderen -een natuurlijke rust als een oase - een hecht stukske Familiegesciedenis. "Verdomme", zeg ik tegen Herman. "Z'Hebben entwat gemist".

Jan Meirhaeghe.

't Meerminneke

(van) Meirhaeghe's
Familiekontaktblad

Ha l'eau,

Jullie hoeven dan al niet onder water te zitten om te broebelen, dat praten onder water valt echt niet mee voor mij. Ik maak het dan ook kort, wegens kort van adem. In dit nummer slacht zoon Herman het vetste kalf, daar vader Jan onlangs twee "Verloren Zonen" terug thuis heeft gebracht. Dan volgt een hommage aan de Kleine Zeemeermin uit Kopenhagen, een achteronderwaterlicht van mij die onlangs haar 75ste verjaardag vierde. Tenslotte nog veel familienieuws met brieven van lezers, krantenknipsels, geboorten, huwelijken en overlijdens. Voilà! Tot ziens allemaal! Trudeke.

Soms rinkelt de telefoon hier 's avonds in Ledeberg en dan blijkt vader Jan aan de lijn te hangen. "Hoe is't daar nog in Gent?" "Goed en met u?" Als hij na de familiale plichtplegingen vervolgt met de woorden : "ik ben wezen stambomen", dan weet ik al dat hij iets speciaals gevonden heeft. Want een doordeweeks stamboomnieuwsje wordt uiteraard niet doorgebeld. Druppelsgewijze brengt hij me dan op de hoogte. Vader heeft er het handje van weg om de spanning erin te houden. Terwijl ik ongeduldig zit te wachten op het "grote nieuws", gaat hij maar door met verslag uit te brengen over de minder belangrijke vondsten. Gaat hij maar door... net zolang tot ik begin te twijfelen of er wel "groot nieuws" is. En precies op dat moment komt het er dan toch uit. Zo heel terloops en langs zijn neus weg : "ik heb ook nog ne keer dié archiefstukken geraadpleegd". Waar heeft hij het toch over, denk ik dan. "Ja, 'k heb dat ne keer ingekeken enne... ik heb daarin "dit" gevonden!" En ik dan : " 't is niet waar hé! Serieus? Allez toe, vertel!" En voor de zoveelste keer blijkt dan dat hij iets buitengewoons gevonden heeft of het antwoord weet op een vraag die ons al jaren bezighoudt. Ja, vader Jan is de meester van het verrassingseffect!

Nog een staaltje? Hier gaan we. Ik ben op bezoek bij mijn ouders. Ik weet dat vader is wezen stambomen, maar hij geeft geen kik. Hij gebaart van krommenaas. Ik vertik het om hem naar zijn "stamboomhuiswerk" te vragen. Tot mijn nieuwsgierigheid té groot wordt en ik het niet langer meer uithoud. "Zeg pa, zijde gij niet gaan stambomen?" Heel neutraal zegt hij dan "ja" en geeft me zijn "huiswerk" af : een pak dichtbeschreven bladzijden, resultaat van vele uren snuffelwerk. Ik bekijk dat en denk bij mezelf : "het gewone werk dus, altijd interessant, doch niets spectaculairs." Als ik dan heel de stapel doorworsteld heb, merk ik, tot mijn verbazing, dat de allerlaatste bladzijde een formidabele vondst bevat! Dat heeft hij dan speciaal helemaal achteraan verstopt!

Al twaalf jaar lang heeft vader me zo keer op keer liggen. Ik gun hem zijn binnenpretjes. Zij zijn een deel van de charme en even zijn we dan weer "vader en zoon", want zò deed hij het ook al toen ik nog een Hermantje was.

Vader heeft in de loop der voorbije twaalf jaar al talloze belangrijke vondsten gedaan. Sleutels ontdekt die deuren openen die we reeds lang tevergeefs probeerden te forceren. Dode sporen omgebouwd tot nieuwe wegen. Ik moet zeggen dat hij "flair" heeft voor

stamboomzaken en dat zijn intuïtie hem bij het zoeken zelden in de steek laat. Hij gaat inderdaad "intuïtief" te werk, in tegenstelling tot ondergetekende die eerder een "rationele" aanpak huldigt, althans in stamboomzaken. En die intuïtie van vader gaat soms heel ver, neemt bevreemdende vormen aan, grenst niet zelden aan het bijna paranormale... Ik weet nog goed hoe we in den beginne, na één jaar zoekwerk "strop" zaten. We hadden de Kanegemse tak uitgewerkt tot bij stamvader Jan Van Meirhaeghe die omstreeks 1635 te Kanegem opdook. We slaagden er maar niet in om te achterhalen waar die Jan vandaan kwam. We wisten alleen dat hij te Kanegem een inwijkeling was, dat zijn vader Roegier Van Meirhaeghe heette en dat hij vermoedelijk uit het Wortegemse afkomstig was. Maar het is makkelijker om een naald in een hooiberg terug te vinden, dan een Jan tussen de talloze Jannen. Toen droomde vader. Ik bedoel, hij droomde dus letterlijk, 's nachts, dat we de parochieregisters van Waregem moesten raadplegen. Wij de zaterdag daarop naar het Rijksarchief te Kortrijk om die Waregemse parochieregisters eens in te kijken. En wat raad je?? Juist!! In diezelfde registers vonden we het huwelijk van ene Roegier Van Meirhaeghe met Maria Veys. Later zou blijken dat dit dé Roegier was die we zochten, dat hij te Nokere woonde en dat onze Kanegemse stamvader Jan inderdaad zijn zoon was!

Een straffe stoot? Zeg dat wel!

Onlangs rinkelde de telefoon hier 's avonds in Ledeberg. Vader Jan aan de lijn. Hij was wezen stambomen... Het gesprek verliep precies volgens het scenario zoals ik het hierboven heb beschreven. En weer eens bleek dat hij "reuzevondsten" had gedaan. Hij had namelijk een aantal vermiste Van Meirhaeghes teruggevonden waar we reeds meer dan tien jaar achter gezocht hadden!! Die naamgenoten waren de verloren zonen van de hiervoor vermelde Roegier Van Meirhaeghe uit Nokere. Bloed, zweet en tranen heeft het gekost om het gezin van Roegier Van Meirhaeghe samen te stellen en om zijn vele kinderen in hun "diaspora" te volgen. Dit gezin vormt dan ook, zoals we zullen zien, de éne uitzondering op de algemene regel dat de mensen in het verleden eeuwenlang binnen hun geboortedorp of de buurdorpen bleven wonen.

Ons stamboomonderzoek heeft uitgewezen dat alle Van Meirhaeghes die leefden tussen 1200 en 1600 -en dat zijn er een paar duizend- allen in en om Wortegem en dus in het Oudenaardse woonden.

Op deze ijzeren regel vonden we slechts "1", zegge en schrijve één uitzondering. Die uitzondering wordt dus gevormd door het gezin

van Roegier Van Meirhaeghe uit Nokere. In ons vorig Meerminneke (pag. 2-4) namen we het testament van Roegier onder de loupe. Hieronder hebben we het over zijn "verloren zonen" die vader Jan dus onlangs weer thuis kon brengen.

Roegier Van Meirhaeghe (1575-1646) had uit twee huwelijken zes zonen, waarvan er slechts twee in het geboortedorp Nokere bleven wonen :

1. Jan Van Meirhaeghe, geboren te Nokere ca. 1600.
In 1635 verliet hij Nokere en vestigde zich te Kanegem, een buurdorp en vandaag deelgemeente van het Westvlaamse stadje Tielt. Hij werd de stamvader van alle "Meirhaeghes-zonder-van". Over zijn uitwijking schreven we reeds uitvoerig, o.a. in Meermin nrs. 1, 2 en 6.
2. Adriaen Van Meirhaeghe, geboren te Nokere ca. 1602
Tot voor kort : spoorloos verdwenen. Zie verder.
3. Roegier Van Meirhaeghe, geboren te Nokere ca 1619
Tot voor kort : spoorloos verdwenen. Zie verder.
4. Jooris Van Meirhaeghe, geboren te Nokere ca 1624
Hij huwt te Kruishoutem in 1647 met Petronilla Tjampens.
Hun tien kinderen, waarvan er twee te Nokere en de overige te Kruishoutem geboren werden :
 - a. Jan, geboren te Nokere op 1 augustus 1648.
hij overleed als minderjarige.
 - b. Maria, geboren te Nokere op 26 januari 1650.
zij huwt met Gillis Verfaille.
 - c. Petronilla, geboren te Kruishoutem op 18 april 1652.
zij huwt met Roegier Putman.
zij overleed te Tielt op 19 februari 1724 als
weduwe van Roegier Vande Putte alias Putman.
 - d. Egidia, geboren te Kruishoutem op 22 december 1654.
 - e. Joanna, geboren te Kruishoutem op 15 november 1656.
 - f. ~~Anna~~, geboren te Kruishoutem op 5 juni 1658.
ook Anna Meirhaeghe vinden we te Tielt terug waar ze
als weduwe van Jacobus Weyts overleed op 19 april 1730.
 - g. Frans, geboren te Kruishoutem op 9 januari 1660
hij huwt te Tielt in 1701 met Cornelia Bracke en overleed aldaar in 1722.
hun enige zoon Pieter-Jan Meirhaeghe werd te Tielt geboren op 3 februari 1702 en huwt te Tielt in 1730 met Judoca Vande Vijvere. Pieter-Jan overleed te Tielt in 1756. Hij had zes kinderen die allemaal als kind overleden zo dat deze tak volledig is uitgestorven.
 - h. Antoon, geboren omstreeks 1662.

i. Barbara, geboren omstreeks 1664.

j. Anna Margaretha, geboren omstreeks 1668.
 zij huwt te Tielt in 1706 met Jan Dewevere.
 zij overleed te Tielt op 30 mei 1732.

Plaats en datum van overlijden van Jooris Van Meirhaeghe en Petronilla Tjampens vonden we niet terug. Toch is het in elk geval duidelijk dat ook dit gezin Nokere verlaten heeft om zich in het Westvlaamse Tielt te vestigen, daarmee het voorbeeld volgend van hun nonkel Jan die zich een halve eeuw eerder al te Kanegem gesetteld had.

5. Jacobus Van Meirhaeghe, geboren te Nokere ca. 1630.
 Hij overleed te Nokere in 1685.

6. Judocus Van Meirhaeghe, geboren te Nokere ca. 1631.
 Hij overleed te Nokere in 1709.

Beide laatstgenoemde zonen van Roegier zijn dus de enigen die het ouderlijk erfgoed te Nokere zijn blijven uitbaten. Van Jan en Jooris wisten we al dat ze naar het Tieltsse waren uitgeweken. Van Adriaen en Roegier hadden we, tot voor kort, niet kunnen achterhalen waar ze waren heengetrokken....

Adriaen Van Meirhaeghe

Van hem wisten we heel weinig en wat we wisten waren we alleen indirect te weten gekomen:

- In een archiefstuk uit 1661 lezen we dat zijn broer Jan uit Kanegem als voogd optreedt over de kinderen van Adriaen Van Meirhaeghe...
- Een archiefstuk uit 1668 leert ons dat diezelfde Jan Van Meirhaeghe uit Kanegem te Nokere erfgronden bezat "in gemeenzaamhede" met de kinderen van Adriaen Van Meirhaeghe...
- Een archiefstuk uit 1685 vertelt ons dat aan Jacobus Van Meirhaeghe uit Nokere, een broer van Adriaen, gronden toekomen "ten hoofde van dhoirs ofte achtergelaeten kinderen van Adriaen Van Meirhaeghe"...

Adriaen had dus kinderen. Wie waren die kinderen wiens namen nooit genoemd werden? Waar werden ze geboren? Waar woonden ze? Met wie was Adriaen gehuwd? Allemaal vragen waarop we het antwoord schuldig bleven.

Onlangs keek vader Jan zomaar eens, op goed valle't uit, de parochieregisters van Egem -een buurdorp van Tielt- in en vond daar tot zijn verbazing enkele Van Meirhaeghes...!

- Op 8 oktober 1668 overleed te Egem "Judoca dochter van Adrianus Van Merraghe en Margarita Verleye"!
- Op 27 september 1672 huwden te Egem : Jan Delamenaert (Delameilleure) en Maria Vanmerhaghe. Huwelijksgetuigen : Andreas Wijts en Margarita Verleye, "mater sponsa" ofte "moeder van de bruid" en echtgenote van Petrus Naessens.
- Op 3 november 1676 overleed te Egem Joanna Vanmerhaghe, ongetrouwd.

- Op 6 juli 1684 overleed te Egem Margaretha Verleye.

Gaat het hier om het spoorloze gezin van Adriaen Van Meirhaeghe uit Nokere? Zo ja, dan vinden we hier meteen de naam van zijn echtgenote én de namen van zijn drie dochters, Judoca, Maria en Joanna. Vooraleer we daartoe kunnen besluiten, moeten we natuurlijk eerst bewijzen hebben. Dat deze Adriaen, net als zijn broers Jan en Jooris, in het Tieltse woonde, is wel een aanwijzing, maar nog geen sluitend bewijs van verwantschap. De naam "Margaretha Verleye" deed bij mij een zeer oud belletje rinkelen... Ik herinnerde me dat ik me tien jaar geleden zowat helfgek had gezocht om ene Margriete Verleye te identificeren die ik te Kanegem had ontmoet. Ik was er toen niet in geslaagd om haar thuis te wijzen. Ik duik in mijn archiefkast en diep een dikke "classeur" op waarin mijn stamboomnotities van jaren ver bewaard worden. Ik blader koortsachtig en lees in mijn handschrift van toen : "21 februari 1977 - WIE IS MARGARETHA VERLEYE???". En daaronder de twee archiefbronnen waarin ik haar naam aantrof :

- Kanegem, geboorteregisters. Op 12 april 1671 wordt Maria, dochter van Jan Van Meirhaeghe en Joanna Rammelaere geboren. Op 15 april 1671 wordt Maria gedoopt en haar doopmeter heet Margaretha Verleye.

De vader van de dopeling, Jan, is de oudste zoon van Jan Van Meirhaeghe uit Nokere! Margaretha Verleye is dus de tante van de dopeling. Een duidelijk bewijs van verwantschap!

- Kanegem, 1683, boedelverdeling tussen de kinderen van Jacobus Van Meirhaeghe, zoon van Jan Van Meirhaeghe uit Nokere. Daarin lezen we : " dat dit sterfhuys belast is met één pont groot tot profijte van Margarite Verleye".

De weeskinderen van Jacob stonden dus in de schuld bij hun tante.

Daarmee is het bewijs geleverd dat Adriaen Van Meirhaeghe uit Egem de broer is van Jan Van Meirhaeghe uit Kanegem en dus ook van Nokere afkomstig was!

ROEGIER VAN MEIRHAEGHE

Hem konden we tot omstreeks 1660 moeiteloos volgen. Tot ook hij plotseling met de noorderzon verdween uit de streek van herkomst. Roegier huwde te Kruishoutem in 1643 met Arnolda (Catharina) Dhuyvettere. Hun kinderen :

1. Martinus, geboren te Kruishoutem op 5 maart 1644.

Hij is de enige zoon uit dit gezin wiens spoor we konden volgen, hoewel hij naderhand ook de streek verliet. Hij huwde omstreeks 1673 met Anna Vanden Driessche en vestigde zich te Petegem waar drie kinderen geboren worden. Hij hertrouwt te Nokere in 1690 met Anna Dhoop en blijft te Nokere waar nog drie kinderen geboren worden. Hij overleed echter in 1717 te Markegem (Tieltse).

2. Franciscus, geboren te Nokere op 13 januari 1646.
3. Ludovicus, geboren te Kruishoutem op 26 maart 1648.
4. Maria, geboren te Nokere op 6 oktober 1650.
5. Anna, geboren te Deerlijk op 28 juli 1653.
6. Jan, geboren te Deerlijk op 12 mei 1655.
7. Willem, geboren te Kruishoutem op 26 februari 1657.
8. Petrus, geboren te Kruishoutem op 6 april 1660.
9. Judocus, geboren circa 1662.

In de Nokerse schepenregisters lezen we hoe Roegier op 9 september 1660 een stuk grond verkoopt aan zijn broer Jacob Van Meirhaeghe. Deze verkoop kadert blijkbaar in de plannen van Roegier om zich elders te gaan vestigen, want nà deze datum vinden we van hem en zijn gezin in het Oudenaardse geen enkel spoor meer terug... Quo vadis? Vader Jan dacht bij zichzelf : als er te Egem Meirhaeghes woonden, waarom dan niet eens kijken of er ook te Pittem, dat nu met Egem gefusioneerd is, Meirhaeghes te vinden zijn...

En jawel hoor! Het was weer eens raak! Hij vond te Pittem het gezin van Roegier Van Meirhaeghe terug, zij het in uiterst tragische omstandigheden... Hun namen stonden alleen en uitsluitend in de overlidensregisters genoteerd...

- Op 31 juli 1668 overleed moeder Arnolda-Catharina Dhuvettere.
- Op 23 augustus 1668 overleed zoon Willem, tien jaar oud.
- Op 6 oktober 1668 overleed zoon Franciscus, 22 jaar oud.
- Op 15 oktober 1668 overleed dochter Maria, 18 jaar oud.
- Op 25 oktober 1668 overleed zoon Judocus, 7 jaar oud.
- Op 29 oktober 1668 overleed zoon Ludovicus, 20 jaar oud.
- Op 30 oktober 1668 overleed zoon Jan, 13 jaar oud.
- Op 31 oktober 1668 overleed zoon Petrus, 8 jaar oud.
- Op 2 december 1668 overleed vader Roegier Van Meirhaeghe....

In nauwelijks 5 maanden tijd wordt het gezin compleet uitgeroeid! We noteren 9 sterfgevallen waarvan zes in de maand oktober alleen al en zelfs 4 in één week! Dit wijst erop dat hier een epidemie moet gewoed hebben. Tijdens dat onzalige jaar 1668 woedde te Pittem inderdaad de "Rosario" of "de roos", een besmettelijke ziekte waaraan meer dan... 350... dorpingen stierven.

Met zijn zes zonen kon Roegier Van Meirhaeghe de stamvader worden zijn van een tweede Westvlaamse tak. Helaas werd zijn gezin, na amper acht jaar verblijf te Pittem, met wortel en tak uitgeroeid.

Nu Jan, Adriaen, Jooris en Roegier junior, de vier verloren van Roegier Van Meirhaeghe senior, weer zijn thuisgebracht, kunnen we ons de vraag stellen waarom zij hun geboortedorp Nokere én hun geboortestreek verlaten hebben om zich 30 km. verder, respectievelijk te Kanegem, te Egem, te Tielt en te Pittem, te vestigen?!

Omtrent de redenen van hun vertrek hebben we al talloze hypothesen opgesteld, de ene al fantastischer dan de andere (zie Meermin nr.6 duiveluitdrijvers en toveressen), doch nooit konden we het éne ware motief blootleggen. Waarom ze uitgerekend naar het Tieltsse trokken, konden we evenmin achterhalen. Vormde de streek van Tielt tijdens de 17de eeuw een economische aantrekkingspool en zo ja, waarom dan wel? We kunnen wel een aantal redenen formuleren waarom ze zeker niet geëmigreerd zijn. Zo zijn ze bvb. niet aan een vrij doelloze zwerftocht begonnen omdat ze financieel aan de grond zaten en niet meer wisten van welk hout pijlen te maken. Ze probeerden zeker niet om een uitzichtloze situatie te ontvluchten, zoals emigranten dat wel vaker doen. Ze behoorden immers in hun geboortedorp en -streek tot een vooraanstaand en gefortuneerd geslacht. Was hun grootvader Franchoy's Van Meirhaeghe niet pachter van het Hof van Walem? Hun vader Roegier was te Nokere zonder twijfel een "hereboer". Zijn eerste echtgenote, Adriana Baert, de moeder van Jan en Adriaen, was de dochter van de baljuw. Zijn tweede vrouw, Maria Veys, de moeder van Jooris en Roegier, was wellicht de rijkste weduwe van het dorp. Tal van archiefstukken maken duidelijk dat ze zowat als privébankvan-lening fungeerde. Zo stond Jonkvrouw Margriete Vander Beken, eigenares van een deel van het pachtgoed waarop Maria Veys woonde, voor het aanzienlijk bedrag van 256 pond groot bij Maria Veys in het krijt. Dit betekent dus dat de eigenares schulden heeft bij de pachteres. Ook de baron van Kruishoutem stond op haar kerfstok met 600 ponden. Haar schoonbroer, Simon Heyse moest haar 1531 pond. Uit de staat van goed die na haar overlijden werd opgemaakt blijkt dat ze aan diverse personen in renten en obligaties een totale som van 4559 ponden had uitgeleend. Daarenboven had ieder van haar zes kinderen als huwelijksgift 1000 pond ontvangen. Het hoeft ons dan ook niet te verbazen dat we Maria Veys in de Nokerse doopregisters heel vaak als meter zien optreden bij het doopsel van "vreemde" kinderen die helemaal niet tot de familie behoorden. Zij zal zeker een begerenswaardige meter geweest zijn die voor haar doopkinderen gul de geldbeugel opende. Het is dus duidelijk dat er geen financiële oorzaken aan de basis liggen van de emigratie van de vier zonen. En dat maakt het allemaal des te raadselachtiger... (vervolg zie pag.16)

Wa zegde? Awel, dat den lille havfrue 75 år geworden is. U begrijpt geen Deens, zegt u? Nochtans, met een beetje taalgevoel is dit vrij makkelijk te vertalen. Het betekent gewoon : de kleine (lille, little, lilliput) zeemeermin (havfrue, halve vrouw, meermin) werd 75 jaar oud. Op 23 augustus 11. werd de verjaardag gevierd van de Kleine Zeemeermin uit het havenkwartier van Kopenhagen die ook poseert op de etiketten van de Carlsberg-bierflesjes. Als U het mij vraagt, ziet ze er nog heel appetijtelijk uit voor haar leeftijd. Nu ja, wat is 75 jaar? Ons Trudeke ziet er met haar 500 jaar minstens even attractief uit. Naar aanleiding van die verjaardag, reserveren ook wij enkele bladzijden van ons Meerminneke voor Denemarkens meest gekuste vrouw.

Het beeld van 'Den Lille Havfrue', de Kleine Zeemeermin, staat op een hoop stenen langs Langelinie, in het begin van deze eeuw nog een sjeike promenade waar de inwoners van Kopenhagen 's zondags gingen wandelen.

De opdracht voor het beeld werd gegeven door brouwer Carl Jacobsen (1842-1914), eigenaar van de Ny Carlsberg brouwerij en een bekend kunstliefhebber en mecenas. Het beeld was eigenlijk geïnspireerd op de balletuitvoering van "De Kleine Zeemeermin" op muziek van Hans Beck die in 1909 voor het eerst werd gehouden in het Koninklijk Theater van Kopenhagen. Het ballet was gebaseerd op het verhaal "De Kleine Zeemeermin" dat de Deense sprookjesschrijver Hans Christian Andersen (1805-1875) in 1837 schreef.

Carl Jacobsen ging vaak naar het ballet, zegt Thomas Sonne, die dit jaar nog zijn heup brak toen hij over het beeld klauterde. "De brouwer vond de ballerina die de zeemeermin vertolkte fantastisch. Aan zijn vriend Edvard Eriksen vroeg hij toen een beeld te maken van de zeemeermin, waarbij hij duidelijk de ballerina Ellen Price in z'n hoofd had. Later deed het verhaal de ronde dat de ballerina effectief model heeft gestaan voor Eriksen en werd er zelfs gefluisterd dat beiden een relatie zouden hebben. Maar daar klopte niets van. Het model was duidelijk de vrouw van beeldhouwer Eriksen, Eline Møller, in al haar schone details. Op het moment dat ze poseerde, was ze een paar maanden zwanger en dat is zelfs te zien aan de borsten van de Kleine Zeemeermin."

Het heeft nagenoeg drie jaar geduurd alvorens Eriksen het beeld

klaar had. Hij geraakte niet uit het probleem hoe je in één beeld de idee van een zeemeermin met één visstaart, die later twee benen kreeg, kon vatten. In de definitieve versie heeft Eriksen een soort tussenstadium geboetseerd. Wie goed kijkt merkt dat de Kleine Zeemeermin eigenlijk twee visstaarten heeft.

Het beeld werd op 23 augustus 1913 ingewijd op een "stendusse" -dit is een konstruktie zoals Viking-grafheuvels- een paar meter in het water bij Langelinie. Tot na de Tweede Wereldoorlog heeft het beeld er eigenlijk vrij onopvallend gestaan. Het is pas toen het toerisme in Denemarken opgang vond, dat de Kleine Zeemeermin uitgroeide tot het nationaal symbool van de zachtaardige Denen. Het beeldje is overigens verschillende keren het slachtoffer geweest van "aanslagen". In 1946 werd het beeld onthoofd. De dader werd nooit gevonden en ook het hoofd niet, zodat er nu een kopie gegoten op het origineel gipsmodel, op haar schouders staat. In 1984 hebben een aantal jongeren haar onderarm eraf gezaagd. De originele onderarm werd wel terug gevonden.

Het beeld op Langelinie is een levensgroot vrouwenbeeld, maar er bestaan verschillende kopieën op halve grootte. In acht verschillende landen (de VS, Brazilië, Thailand, Hongkong, Indonesië, Mexico, Japan en Zwitserland) staan op openbare plaatsen kopieën van de Kleine Zeemeermin opgesteld.

"De wereld staat vol indrukwekkende monumenten : piramides, tempels. Maar de bekendste zijn nog geen honderd jaar oud : de Eiffeltoren, het Vrijheidsbeeld en de Kleine Zeemeermin." Zo spreekt Thomas Sonne, de man die in 1960 het enige boek heeft geschreven over de geschiedenis van het beeld. Het verhaal wil dat de dochter van de Zeekoning, die in 1913 door beeldhouwer Eriksen werd vereeuwigd, Kopenhagen gedurende 300 jaar geluk zal brengen. De juffrouw wordt pas 75... dus de Kopenhagers hebben nog een hele periode van voor-spoed voor de boeg. (c. Jan De Zutter)

De Kleine Zeemeermin,
groter dan de Denen

Ik heb haar nog nooit gekust. Toch is ze wellicht de meest gekuste vrouw in Denemarken en moet ik het ook eens proberen. Ten minste op de wangen. Want ik mag haar graag, ondanks haar losse omgang met zoveel andere mannen. Ik zag haar voor het eerst drie jaar geleden, toen ik 28 was. Daarvoor had ik natuurlijk al verschillende keren over haar horen spreken. Sindsdien ben ik haar twee keer gepasseerd... haastig. Dat is mijn relatie met haar. En ook een

paradoxale relatie. Ze heet de Kleine Zeemeermin. En ze is ook echt klein, precies op de maat van een klein Japans toeristen-vrouwtje. Hiermee wordt ze meteen tot haar ware proporties herleid, want dagelijks wordt ze bezocht door massa's kleine Japanse toeristen. Alhoewel ze in het havenkwartier van Kopenhagen zit, is ze bijlange na geen havenhoertje. Nochtans is haar geschiedenis het verhaal van een meisje dat gekocht kan worden en zich laat gebruiken en misbruiken door anderen.

De Kleine Zeemeermin is wellicht de toeristische attractie nr.1 in Kopenhagen. Het beeld wordt vandaag 23 augustus 1988 vijvenzeventig jaar oud, wat met officiële luister wordt gevierd. Ze is eerst en vooral een symbool, en dat betekent iets voor mij, voor vele andere Denen en voor heel wat reizigers in onze haat-liefde relatie tot de dame met de visstaart.

Zonder echt filosofisch te willen worden, durf ik zeggen dat de Kleine Zeemeermin de myte verhaalt van de onvervulde verlangens van de mensheid. Zij is de ster van het zwaarmoedige verhaal van de sprookjesschrijver Hans Christian Andersen, over de dochter van de Zeekoning die verliefd wordt op een mensenprins. Het lukt haar met veel moeite, pijn en wat hulp van een heks om van haar visstaart af te geraken en te veranderen in een twee-benig wezen. Voor een korte periode was ze bij de prins van haar dromen, maar het geluk ontsnapte haar en de prins huwde met een andere vrouw. Ten gevolge van de tovenarij van de heks moest ze nu kiezen tussen zelf sterven of de pas gehuwde prins doden. Zij verkoos zelf te sterven, maar werd daardoor ook meteen onsterfelijk, omdat ze werd opgenomen tussen de Dochters van de Wind.

Er zijn niet zoveel mensen die aan dit verhaal denken als ze op het beeld kruipen, haar fotograferen of zich met haar laten fotograferen in zon, regen en sneeuw. De meesten kennen amper het avontuur van de Kleine Zeemeermin.

Als beeldhouwwerk is de Kleine Zeemeermin zelfs geen goed kunstwerk. Maar mocht ze niet iets biezonders uitdrukken en bezoekers geen speciale ervaring geven als ze bij haar op de stenen zitten, dan zouden de zakenlui van het bureau voor toerisme al lang de postkaartjes, flessenopeners, sleutelhangers en posters met haar afbeelding laten vernietigen hebben. Het feit dat ze zo klein is, maakt haar volgens mij ook sterk. Denemarken is een klein land dat zich niet kan verkopen met imponerende architectuur en grootse landschappen. Maar ook in een klein land kan het plafond soms te

laag worden. De Denen houden ervan grapjes te maken over iedereen die groot wil worden en uit de eendepoel Denemarken wil groeien. Het verhaal van de Kleine Zeemeermin gaat daar ook over. Zij wilde meer zijn dan alleen maar een zeemeermin, ze wilde mens worden en daarin mislukte ze. Ze werd gestraft omdat ze zich niet kon aanpassen, zoals men dat moet doen in een klein koninkrijk zoals dat van de Zeekoning... of zoals Denemarken. Ook op die manier kan het verhaal gelezen worden. Maar er is nog een andere invalshoek. Ze deed het toch maar, ze verlegde haar grenzen, en dat is heel on-Deens. Daarom fascineert ze ons -laaglanders, gezellige mensen, bierdrinkers- op een paradoksale manier.

Ze is dan toch weer Deens op een heel andere manier. Ze is een zachtaardig meisje, geboren in de zee, de zee die het Deense eilandrijk omringt aan alle kanten. Ik zie haar graag staan op posters in luchthavens, treincoupés en Deense ambassades in verre vreemde landen. Ze doet me denken aan frisse lucht en aan Kopenhagen tegelijkertijd.

Ze vertelt ook het verhaal van de Schone en het Beest. Het Beest is het massatoerisme. En die twee zijn natuurlijk niet te scheiden. Zonder haar zou het massatoerisme zwaar te lijden krijgen. En zonder de toeristenstroom was het meisje met de visstaart niets. Ik had haar wellicht nooit opgemerkt, mocht er niet zoveel reclame over haar gemaakt zijn. Want Kopenhagen heeft zoveel andere, fijne, mooie, interessante bezienswaardigheden. Maar precies het feit dat de halve wereld dat kleine, bescheiden, naakte meisje gezien heeft of haar kent, fascineert me. Ik ben er zeker van dat de persoon die twintig jaar geleden haar hoofd afhakte -zo dat het moest vervangen worden door een nieuw hoofd- leed aan een onbewuste, ongelukkige liefde voor haar. Maar één ding is zeker : de zeemeermin-sleutelhangers zijn niet om aan te kijken.

(c.Flemming Christiansen, journalist bij het Deense dagblad Politik)

Zijn er familieleden die ooit naar Denemarken op vakantie geweest zijn en die de Kleine Zeemmermin hebben bezocht?

Hebben jullie haar soms gefotografeerd en zo ja, kunnen jullie ons de negatieven toesturen? Zoals we eerder al eens schreven, verzamelen we alles-en-nog-wat waar meerminnen bij te pas komen. En dat gaat van etiketten tot beeldjes, van foto's van uithangborden en kunstwerken tot literatuur, van juwelen tot sleutelhangers.

.

F A M I L I E N I E U W S

- ° Gelezen in de krant : "Vanmeerhaeghe na spectaculaire achtervolging. Benelux Cup Karting"

Genk. Eerst dacht hij niet te starten, de Gentenaar Rollin Vanmeerhaeghe, want de konkurrentie viel hem wat te licht uit. Toen hij zaterdag op training de volledige Marechalstal met zwaar geschut zag aantreden, kreeg hij er toch zin in. Rollin liet zaterdag niet in zijn kaarten kijken, reed goede krono's zonder meer, maar concentreerde zich op de Pinksterrace.

Vanmeerhaeghe op de "pole" dus hij de start. Hij won met simpel gemak beide eerste reeksen, steeds maar op honderdsten van seconden, na regelmatige krono's rond de veertig seconden per ronde afmalend en steeds met een vol recht eind voorsprong op een zeer fel rijdende Alain Corbiau. De finale dan, wat geharrewar in de start, Corbiau eerst weg, Rollin ingesloten door een paar tragere, maar in de start vermeteler deelnemers. Corbiau liep intussen steeds verder uit en Vanmeerhaeghe kon, eenmaal in tweede positie gekomen, tegen een vijftigtal meter achterstand opkijken. De Gentenaar begon dan aan een fantastische achtervolging, reed gemiddeld twee, drie tienden seconden per ronde sneller dan zijn rivaal en kwam op een zestal ronden van het einde in het zog van de voorlopige leider. Vanmeerhaeghe plaatste een eerste aanval, afgeslagen door een heel erg zigzaggende Corbiau, die ronde na ronde dezelfde tekenen van onmacht bleef tentoon spreiden. Twee ronden van het einde gebeurde dan wat iedereen verwachtte. Vanmeerhaeghe maakte een schijnbeweging naar rechts, dan snel naar links, om dan toch rechts op millimeters naar de eindzege te spurten. De uitslag : 1. Rollin Vanmeerhaeghe. 2.A. Corbiau. 3. G. Haverals. 4. Van Wordragen. 5. Hemroulle 6. T. Lays enz...

Nog altijd weten we niet WIE deze Rollin Vanmeerhaeghe, die al eens eerder in Hoger-Lager te zien was, is. Wie helpt ons deze gemotoriseerde naamgenoot te identificeren?
- ° Van de Hr. en Mevr. W. Van Gemenen-Van Meirhaeghe uit Antwerpen ontvingen we eind juli met de luchtpost een kaartje met "greetings from Alberta". Zij schrijven : "Wij zijn hier in Canada op bezoek bij ons familielid Adoline Van Meirhaeghe gehuwd met B. Oxtoby. Wij stellen het hier heel goed en blijven hier tot eind september. Het weer is hier prachtig, wij zijn al van juni hier. Slechts enkele dagen regen. Doen u en familie de groeten."

- ° Van Pater Marcel Van Meirhaeghe uit Zaire ontvingen we een brief.

Beste vrienden naamgenoten. Nu voel ik toch dat ik verplicht ben een teken van leven te geven vanuit Zaïre. 't Is dan nog wel op de dag dat onze grote baas van Zaire daar op bezoek is bij Bou-dewijn en Wilfried, zijn intieme vrienden... zoals hier tenminste wordt verteld.

Dank voor al het nieuws dat mij terug in de atmosfeer brengt van mijn verlof. Dàt zal binnen twee jaar zijn, geloof ik. Goddank is de gezondheid zeer goed. Geen malaria meer en ik volg daarvoor skrupuleus wat de dokters mij voorschreven. Anders doet die malaria hier rages in de Zaïre. Hoeveel kinderen er sterven weten we niet... ook onder de missionarissen zijn er al heel wat moeten in ziekteverlof vertrekken naar België. Nu is men ondertussen al wat slimmer met de preventieve medicamenten.

Werk is er hier genoeg en mijn voornemen om eens iets te doen voor de armsten in de parochie is nu in uitvoer sinds een maand. Met wat ik kreeg als hulp onder mijn verlof ben ik bezig het schooltje : 9 klasjes te dekken met golfplaten. Daarmee zullen ze toch al beschermd zijn tegen regen en zon... Daarmee hebben ze nog wel geen banken, maar we gaan stilaan toch verbeteren. De mensen met al hun armoede doen ook wat mee hoewel dat het niet zwaar weegt, gezien de lage waarde van de zaïremunt. Hun medewerking, hoe eenvoudig en klein ook, is toch van grote waarde. Ik voel steeds schaamte als ik daar ga en denk aan al die mooie schoolgebouwen bij ons in Vlaanderen... Daarmee eindig ik dan en wens u alles het beste. Marcel.

- ° In 'de Morgen' van 8 juli 1988 verscheen een boze lezersbrief van Mevr. A. Vanmeerhaeghe-Liviau uit Kluisbergen.

Toerisme. Viering 40-jarig bestaan van de Federatie voor Toerisme in Oost-Vlaanderen of... hoe de toeristen, zelfs in eigen land, eens te meer bedrogen worden. Als deelneemster aan deze viering wil ik mijn ongenoegen eens van mij afschrijven. Op zaterdagavond 11 juni wordt eenieder tijdens de TV-uitzending "Boeketje Vlaanderen" de kans geboden op zaterdag 18 juni een unieke boottocht Gent-Oudenaarde en terug mee te maken op een Benelux-boot. Dit van 9u tot 20u30. De mogelijkheid om 's middags een koude schotel aan boord te nemen wordt geboden. Men kan ook zelf een lunchpakket meenemen, of eten te Oudenaarde, waar een oponthoud van twee uur gemaakt wordt. Allerlei gegevens worden verstrekt

terwijl de kijker beelden te zien krijgt vanop de luxueuse boot waarmee de watertrip zal gemaakt worden. Gerty Christoffels bevindt zich nu eens in de boot, dan weer boven op het dek. Het ziet er heel gezellig uit. Onze drie kinderen zijn meteen ook entoesiast, zodat we besluiten om in te schrijven. Dit kan telefonisch nog dezelfde avond van 19u30 tot 20u. En ook de maandag tijdens de kantooruren. Om 19u40 had ik verbinding met iemand van de Federatie voor Toerisme te Gent. Ik boek voor 3 volwassenen en 3 kinderen (-12jaar) in de overtuiging bij de eersten te zijn. Drie dagen later valt een brief in de bus met verdere uitleg plus een plan van Gent. Op zaterdagochtend 18 juni begeven we ons, samen met ons goed humeur naar de Recollettenlei in Gent. De startplaats was vlugger gevonden dan de parkeerplaats! Toch een kleine moeite om, ten dienste van de toeristen, enkele parkings aan te duiden op het plannetje. Om 8u20 zijn we bij de boot van de TV. Daar zegt de man die een naamlijst bij zich heeft dat we niet met deze boot meevaren maar dat wij ons naar een andere aanlegplaats moeten begeven. Was het ongenoegen van verschillende mensen er de oorzaak van dat we reeds om 18u30 in plaats van om 20u30 terug in Gent waren? Dit moet ik nog vermelden : de heer De Moor, directeur van de Federatie voor Toerisme in Oost-Vlaanderen, heeft het konvooi gedurende de terugreis begeleid vanop een privéjacht, de Veberdid genaamd. Wij voelden ons, toen we die avond naar huis reden, ronduit bedrogen.

o Kozen en nichte, vrijen dichte.

Op 17 september 1988 wordt in de parochiekerk St.-Laurentius te Ename het huwelijk ingezegend tussen Sabine Meirhaeghe, dochter van J.Meirhaeghe-Wijnendaele uit Oudenaarde én Eddy Van Wettere, zoon van G.Van Wettere-Van Meirhaeghe uit Zwalm.

De bruid, die tot de Kanegemse tak van onzen boom behoort en de bruidegom, die langs moederszijde tot de tak-Huise behoort, zijn inderdaad "verre familie" van mekaar.

We moeten ongeveer 5 eeuwen en 15 generaties teruggaan in het verleden om hun gemeenschappelijke voorvader te vinden. Die voorvader is niemand minder dan Lodewijck Van Meirhaeghe die te Wortegem leefde van 1460 tot 1532 en wiens meerminzegel ons familie-wapen inspireerde.

We wensen de jonge trouwers, in wie twee verre bloedlijnen weer samensmelten, alle geluk toe in hun huwelijksleven.

En Adam Gewon Seth

- Steffi Vindevoghel, geboren te Brugge op 22 februari 1988.
dochter van Deny en Carine Meirhaeghe uit Ruiselede.
kleindochter van Maurice Meirhaeghe en Mariette Lannoo uit Wingene
- Lien De Nil, geboren te Wisconsin-USA op 4 april 1988.
dochter van Luc en Lieve Meirhaeghe uit Madison-Wisconsin-USA.
kleindochter van Frans Meirhaeghe en Christiane Vergucht;Roeselare
- Virginie Meirhaeghe, geboren op 5 juli 1988.
dochter van Dirk en Denise Meirhaeghe.
- Stijn Meirhaeghe, geboren te Tielt op 10 juli 1988.
zoon van Geert en Sabine Dhondt uit Tielt.
kleindochter van André Meirhaeghe en Simone Verscheure uit Tielt.

Wij denken aan

- Mevr. Sara Meerhaege weduwe van Medard Bulcaen.
Geboren te Tielt op 10 april 1906
Overleden te Tielt op 29 januari 1988
- Mevr. Nelly Vanmeirhaeghe echtgenote van Roger Decock.
Geboren te Avelgem op 8 februari 1939
Overleden te Kortrijk op 6 februari 1988
- Mevr. Gabriëlle Van Meirhaeghe, weduwe van R. Dierickx.
echtgenote G. Maenhout.
Geboren te Petegem-Deinze op 11 augustus 1904
Overleden te Deinze op 3 april 1988

.

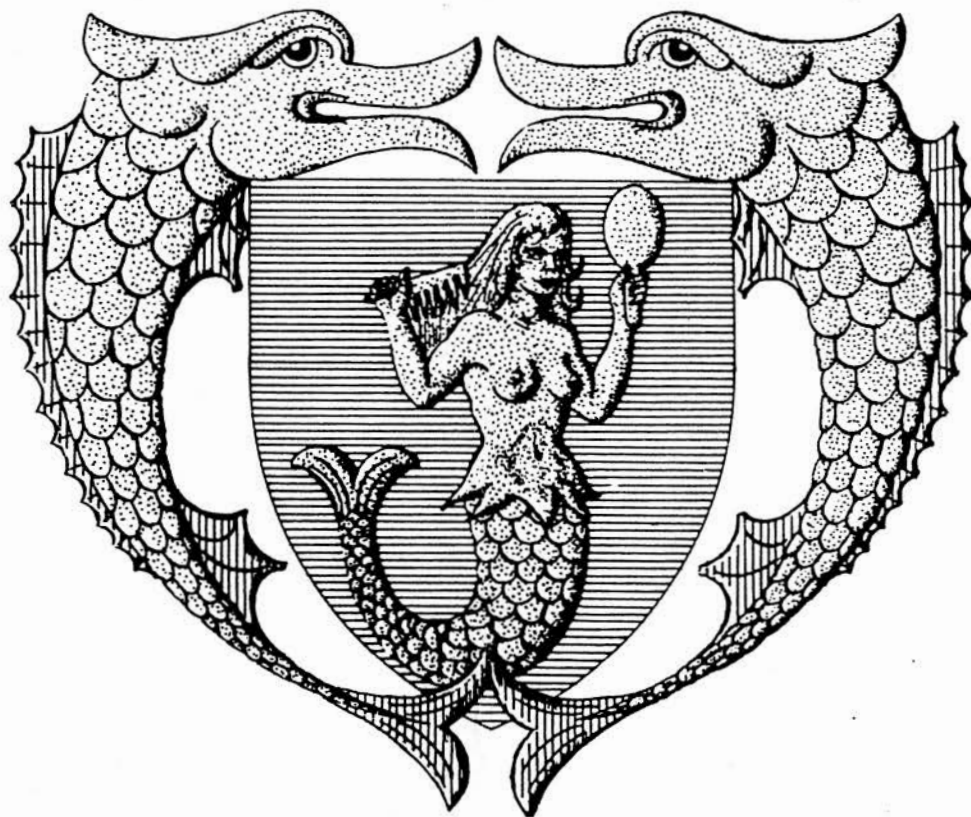
vervolg van pagina 8.

Het is op zich al "abnormaal" dat Jan, die de oudste zoon was, in 1635 naar Kanegem uitweek. De oudste zoon was namelijk bij de erfverdeling bevoordeligd tegenover de andere kinderen, daar hij alleen de leengronden erfde en dus ter plaatse al een extra-basis had waarop hij zijn patrimonium en bestaan kon uitbouwen.

Jan zal dan naderhand voor zijn broer Adriaen die circa 1650 emigreerde en zijn twee halfbroers Jooris en Roegier die omstreeks 1660 verhuisden, als gangmaker gediend hebben.

Maar omtrent de ware oorzaak weten we dus niets. We rekenen dan ook op de intuïtie van vader Jan om ergens een archiefstuk te verschijn te toveren waarin dit raadsel wordt opgelost. We wachten dus tot de telefoon hier overgaat... (Herman Meirhaeghe)

't Meerminneke

(van) Meirhaeghe's Familiekontaktblad

driemaandelijks tijdschrift
voor familiekunde 4° kwartaal
8° jaargang - 1988 - nr. 32 -

Postkantoor :
LEDEBERG 1

v.u.
Herman Meirhaeghe
A. Latourstraat 31
9218 Ledeborg Gent

1 december 88.

Lieve Vrienden,

Onheil en Treurnis alom, terwijl ik hier, twee hoog in mijn werk-kamer -mijn Veilige der Veiligen- dit 32° meerminneke zit te ver-wekken. Mijn "portatiefke" -toevallig een produkt van de Bindho-vense multinational Philips- vertelt me dat 800 werknemers van dat-zelfde concern op straat worden gezet... Het portatiefke heeft nog meer nieuws in petto. Dat één jaar geleden de Intifadah begon. De opstand van de Palestijnen in de door Israel bezette gebieden. Voor de luisteraars die te laat hebben afgestemd, de score van het aantal dodelijke slachtoffers bedraagt : Palestijnen : 330 - Israeli's : 11. Dat het aantal doden bij de aardbeving in Armenië ondertussen is op-gelopen tot... 100.000. Ik denk, moeder aarde is een oude bevende vrouw die teveel heeft meegemaakt. Ze is geschokt van al de mizerie die haar kinderen overkomt. Of wil ze misschien die ellendige kin-deren van zich afschudden? Als een veelgeplaagde koe die haar flan-ken laat trillen om die vervelende strontvliegen te verjagen. Dat Roy Orbison plots gestorven is. De man die de smartlap tot kunstwerk verhief. Die harten van gewapend beton kon doen barsten. Die tranen kon persen uit een handvol Nevada-woestijnzand. Only the lonely, zing ik hem na, know the heartaches I've been through. En ik boots zijn ultieme gorgel uit Pretty Woman na : RRRAAAARRGG! Dat het op 8 december al acht jaar geleden was dat mijn jeugdidoel John Lennon, voor de Dakota-building te New York werd doodgeschoten. Hoe hij kort daarvoor in een van zijn songs vroeg : wat gebeurt er met U, New York? Que Pasa New York? Que Pasa New York? What a bad-ass city!! Wat een rotstad dus. Was er dan geen goed eindejaarsnieuws? Jazeker. Dit bijvoorbeeld. Dat straks de kernraketten uit ons land verdwijnen. Dat die vijfde kerncentrale er voorlopig niet komt. Dat Gorbatsjov eenzijdige en eerbare voorstellen tot drastische ontwapening heeft gedaan.

Ondertussen gaat het leven en ook deze jongen hier verder. In dit meerminneke vindt u uitsluitend familienieuws. De historische bij- drage over Olivier Van Meirhaeghe, de stamvader van de tak-Huise, wordt wegens plaatsgebrek naar het volgend nummer verschoven.

Vader Jan, die bijna alle kopij van dit nummer voor zijn rekening nam, doet een oproep om uw lidmaatschap te hernieuwen. Doe wat hij u vraagt! Vervolgens opent hij een nieuwe ru- briek "In 't spiegelke", een soort "Ten huize van" over de hobby's en de vrijetijdsbesteding van onze stamge- noten. Tenslotte bieden wij u een bloemlezing aan uit het aantal brie- ven dat ons de laatste maanden be- reikte. Wegens de grote toevloed wordt ook deze rubriek in 't vol- gend nummer voortgezet.

Mijn beste wensen aan al onze lezers!
Uw stambewaarder :
Herman Meirhaeghe
A. Latourstraat 31
9218 Ledeberg-Gent

Veertien jaren zwemt Jean-Pierre, de goudvis van Herman, zijn rondjes. Altijd dezelfde beweging. Altijd dezelfde richting. Altijd dezelfde rondjes. Met de jaren is Jean-Pierre bleker geworden, of is het grijzer? Bijna doorzichtig.

Hij groet 's morgens de vroege huismoeder Gerda als ze koffie zet. De wijde, weidse vijver van Jean-Pierre ligt naast de koffie-set. Dan wuift hij... en wuift hij... en wuift hij met zijn staart. Maar traag... traag... zeer traag. Roept hij "Hallo!" met zijn holle, bolle bek? 's Morgens herkent hij zijn pappenheimers. En Gerda. En Herman. En Balder. En Arent. En de poes Harpo die aan zijn bokaal zijn dorst gaat lessen. Enkele ogenblikken schrijft hij driftiger zijn cirkels. Dan komt hij even tegen de wand aangevleid. Dat is zijn "goeie morgen". Halverwege zijn vislijfje zit een dikke bult. Net een ouwe mens die een beetje scheef groeit met de jaren, nietwaar. Ik zou zeggen : "een tennisselleboog" door het jarenlange eentonige cirkelen in het enge bokaaltje dat zijn zeer eenzame levenszee is geworden. Ben je een "hij" of een "zij", wie is het wijs, Jean-Pierre? In mei 14 jaar geworden. Gelukkige verjaardag, Jean-Pierre!

Maar in hetzelfde huis, Latourstraat 31, zwemt in de wondere diepzee van Herman's gedachten nog een jarige. Een "zij". Soms door de donkere grotten van ons verleden; soms tussen de witte klippen van het heden; soms op de uitdeinende golven naar de toekomst, beschrijft zij in sierlijke arabesken de kleine geschiedenis van dit schoon geslacht in de marge van de Grote Wereldgeschiedenis.

Deze jarige, ons Meerminneke, onze Gertrude, door Herman in zijn antieke doopmantel tot Trudeke omgedoopt naar de naam van de eerste gekende stammoeder van ons geslacht in de vroege jaren 1200, wordt

NEGEN

In het hart en in de inktpot van Herman drijft 'dit' Meerminneke in woorden die een lofzang zijn of een treurzang, een eloge of een elegie voor dit geslacht Van Meirhaeghe dat leefde en overleefde, in mee- en tegenslagen, door wel en wee, in vredes- en door oorlogsdagen.

MAAR ER IS MEER

Goudvissen als Jean-Pierre voeren, dat gaat nog. Kost niet zoveel. Maar Meerminnekes voeden als Trudeke dat stilaan tot de volwassenheid opgroeit, wat dat kost weten de ouders met opgroeiende kinders

het best. Of de oma's en de opa's die toch niet kunnen weerstaan aan het verleidelijke gesmeek van een kleinkind.

DAAROM RICHT IK MIJ TOT U ALLEN

Ik wil nu niet patetisch doen en u zeggen : "Kijk, achtbare stamgenoten en de vele anderen die ook van 't Meerminneke genoten :

- voor 3 Brigands en een pilske
- voor 3 pakjes sigaretten, merk : kankerstokjes
- voor 3 keer pannekoeken met boter, suiker en koffie

geniet ge een jaar lang van de geschiedenis van uw eigen familie, in een kleedje van een vlotte stof, al naar gelang vader of zoon in een old fashion of in een new fashion style. Voor enkele verstervingskes hebt ge een heel jaar racht op de zakelijke, weemoedige, frivole, droevige of vrolijke esbattementen van ons Meerminneke. En ge wéét dat vele bloeiende familieverenigingen ook wel zo'n familieblad zouden willen hebben!

DUS

Diep uit uwe geldzak die 5 ambetante, domme, vervelende stukken van 50 fr., ons ooit door de nationale klusjesman van dienst -die allang het verschil niet meer kande tussen 1 fr. en 50 fr.- in de schoenen geschoven, tot grote ergernis van de oudere mensen, en stort deze door op de rekening van Herman. Zitten er nog meer van die ambetanterikken in uw broekzakken, geef ze dan ook mee. Ge zijt er meteen van af en ze ergeren u niet meer.

Voor deze echter met een lege portemonnee maar met een rijkge vulde bankrekening : zet u neer aan uw schrijftafel en stort met een gul hart uw bijdrage. Vergissingen zijn toegelaten, maar deze moeten dan zeker meer dan 250 fr. bedragen.

Indachtig zijnde dat stencileermachines, stencils, inkt, papier, omslagen, postzegels en veel andere enzovoorts veel geld kosten, zult ge uw hart in mildheid en goedheid laten spreken.

De rekening hieronder staat open voor uw 250 fr. of méér maar zeker niet minder : rek.nr. 737-4262090-50 van Herman Meirhaeghe, A. Lattourstraat 31, 9218 Ledeborg-Gent.

In ieder geval : merci! Merci aan al de trouwe en gulle leden. Merci aan de medewerkers die ook eens in hun pen kruipen. Wees welgekomen aan de familiedis op dit verjaardagsfeest van Trudeke dat negen wordt. Tast diep in uw geldbeugel. Niet naar de "krinsen of de zinders van uw overschot", maar naar het goustuk van uw meerminnelijke liefde. Zo groeten u vader Jan en... Jean-Pierre!

Ik heb me voorgenomen om in de volgende Meerminnekes een nieuwe rubriek te openen. Zoiets als "Ten Huize Van" of "Figuren van bij Ons". Misschien wel met een vaste regelmaat, als mijn pen tenminste niet plots de schrijfkramp krijgt of de schrijfgeest geeft. Gezien de ouderdom van hoofd en handen... Het zou iets moeten worden als : "Hobby's in de Familie".

Wat doen mensen met of in hun vrije tijd. "Iets zoeken om de tijd te doden", vind ik zo'n verschrikkelijke en totaal verkeerde uitdrukking. Is het niet of moet het niet veeleer zijn : "om de vrije tijd levend en levendig(er) te maken?"

Als ik mijn peinzend hoofd laat dwalen over mijn eigen familie of over de naamgenoten die ik ken, zit er stof genoeg in voor meerdere nummers. Deze nieuwe rubriek kan boeiend zijn of vrolijk ontspannend, of leerzaam -van ernstig tot luimig- of met het effect van een horror, griezel- of thrillerfilm, als bv. uw geld beleggen... Met wie beginnen? That's another question!

- met Herman en zijn stamboomziekte of genalogitis? Of over zijn plastische creaties in (lege) Ciprico-sigarenkistjes?
- met Gerda, zijn vrouw, die de stilte van de living doorkerft met monologen à la Jan De Cleir of met woord en wederwoord van de cassetterecorder als tegenspeler bij het instuderen van haar toneelrollen?
- of met Balder en Arent als fanatieke voetballers van SK. Sint-Pieters Merelbeke en muntenverzamelaars?
- of met Andrea Meirhaeghe uit Kanegem, verzamelaarster van doodzantjes, rouwbrieven, prentkaarten en alles wat met de Kanegemse historie en voorhistorie te maken heeft?
- Over Frans Lambert die in zijn hart nog altijd een groot boontje heeft voor cyclo cross?
- Over Marc Meirhaeghe uit Deinze met zijn uitgebreide postzegelverzameling?
- Over Willy Van Meirhaeghe uit Ronse, numismatieker of muntenverzamelaar?
- Over Gilbert Van Meirhaeghe uit Kluisbergen, vastgeankerd aan de 5-minuten-voor-het-uurse radioberichten en aan hun duivekot?
- Over Rollin Van Meerhaeghe, Belgisch Kampioen Go-karting?
- Over Romain Meirhaeghe uit Deinze die als fluitende scheidsrechter zijn vrije uren offert in de jeugdvoetbalreeksen?

- Over Herman en Kurt Meirhaeghe uit Grammene, Jan en Filip Meirhaeghe uit Drongen, Gaby Meirhaeghe uit Tielt en Eddy Mervillie uit Grammene, allen aktieve mototrial beoefenaars?
- Over André Meirhaeghe uit Tielt, artisanale tinnen voorwerpen en andere tijdrovende en zogezegd tijddodende bezigheden die hem zeer levendig houden?
- Over Albert Meirhaeghe uit Tielt die zijn luttele vrije uren offert als "pointeur" in de hogervernoemde trials, in alle weer en wind. Waarbij de trialisten zweten en hij staat te verstijven en daarbij de trialist in zijn mislukte trials tracht te troosten met luimige zegjes uit zijn boordevol reservoir?
- Of over Chris Verkaemer uit Beveren-Leie die met palet en penseel zijn kleurrijke dromen op doek konterfeit?
- Of over Els Meirhaeghe uit Tielt, fanatieke fan van moto- en fietstrial, van mountain bike, Enduro en andere Paris-Dakars?
- of misschien over u en uw hobby, beste lezer, want ik kan niet alles en iedereen kennen. U kent mijn adres nietwaar. Of geef ons een belletje en we komen, mijn vrouw en ikzelf. Zet de koffie klaar. Geen "dreupels", want we drinken niet. Een stukske taart is wel. Geen crème-au-beurre of crème-fraiche, want we regimen. Geen rookgerief, want we smoren niet.

Zoals ge ziet, keus te over. En ik weet zeker dat ik er nog velen vergeet in de revue die aan mijn geest voorbijtrekt. Bijvoorbeeld, schakende huisvaders als Johan Callens uit Tielt, echtgenoot van Greta Meirhaeghe. Of voetbaltrainers als Johan Meirhaeghe uit Roeselare. En nog...en nog... en nog. En omdat toch iemand de spits moet afbijten en de eerste zijn, stop ik al de mij voor de vuist gekende hobby-isten in mijn zomerklak en met mijn onschuldige linkerhand -het evangelisch principe huldigend dat uw rechterhand niet moet weten wat uw linkerhand doet- vis ik de naam van mijn eertse slachtoffer op :

ELS MEIRHAEGHE

Hobby : mototrial, fietstrial, Mountain Bike, cyclo-cross en autorallyfan.

Inderdaad, zoals u zegt, een zeer opmerkelijke en vreemde hobby voor een meisje van achttien. Els, een rasecht produkt uit de Europastad, de stad der spitse torens, beroemd om zijn halletorre, zijn Europastoet, zijn Olivier den Duvel, zijn roemrijke koereurs als

Marcel Vanhoutte en Cockske, Belleke, Fonske Janssens, Alex Callens en Marnix Capelle. Zijn grote missionarissen als Hermán en Wilfried Deturck, Urbain Deboeck en Pater Maurus. Bekend, niet alleen om zijn wolkenhoge bergen als de Poelberg, Pittemberg, De Leegte, Schobbejaks Hoogte en 't Hoogscharley, maar ook om zijn Vlaamse gulhartigheid, Vlaamse rondborstigheid, Vlaamse gastvrijheid, Vlaamse behulpzaamheid en jovialiteit. Els is, zoals Vermeyleen zei, Tieltenaar om Europeeër te worden.

Al in haar prilste jeugd werd onze Els met Trialitis besmet. 't Lijkt me eerder een erfelijke afwijking. De voornaamste virusziekten die bij de mens voorkomen zijn : de mazels, de mol, de griep, de snotvalling, poliomyelitis, hepatitis of ook zoals bij Els "hobby-itis", in voorkomend geval : trialitis, MBK-infectuosa, en Dakar-Parisitis. Meestal ziekten die ge moet doormaken zonder meer en waar toch geen onze-vaderen of lieve-moederen helpt. G'hebt het en ge moet er mee door. En daarmee basta, uit! 't Zat eigenlijk allang in de familie en in de familie vond Els leden en reden genoeg om te juichen en te supporteren. Zo trok ze al van kindsbeen af, onder het waakzaam oog van pa André en ma Simonne, Vlaanderen rond om de trialisten te bewonderen. Haar album spreekt boekdelen over fietstrial, mototrial en Mountain Bike. Jammer genoeg, zegt Els, is het, behalve MBK, een wintersport op vaak zeer moeilijke en modderige terreinen, zodat het grote publiek afwezig blijft, en de vele huismoederkes niet te vinden zijn om iedere zondag opnieuw schoenen en laarzen af te spoelen en te kuisen, vuil als ze zijn en beslijkt tot achter hun oren. Hoewel zuivere liefhebberij, boeiend is het toch wel. Het is een competitie waarbij vitesse niet zo'n grote rol speelt. Het steunt veeleer op behendigheid, ook wel op durf en stalen zenuwen, want de natuurlijke of kunstmatige hindernissen op het parcours zijn niet altijd om mee te lachen. Vandaar, zegt Els, dat al de trialisten zo gespannen kijken tijdens hun pogingen en de zwaartse hindernissen nemen met de ogen toe om het gevaar niet te zien.

Els vertelt me honderduit over al haar belevenissen. Ze beleeft haar hobby alsof ze zelf deelneemt. Ze valt over de obstakels of slaakt een zucht van opluchting en geestdrift als de trial gelukt is. Ze gaat op of ten onder met de trialist die ze beschrijft. Dit weet ik voor mezelf : als ooit een standbeeld wordt opgericht voor "de echte supporter", dan ga ik zeker naar de inhuldiging.

Grote sportmannen, grote koereurs of voetballers krijgens ergens een standbeeld, of een pleintje, of een straatje naar hun naam, maar ik heb er geen weet van dat er ieverans een "ding" is om de trouwe supporter te vereeuwigen of 't moet "de Supporter" zijn, dat cafeetje vlak over de grote kerkdeur in Oostrozebeke.

Een supporter is een ras apart. Zo ook onze Els. De supporter mag nooit ziek zijn, nooit een valing hebben, nooit een slechte dag hebben. Hij moet er zijn om zijn favoriet aan te moedigen. Zonder of met een zere keel. Geen kompassie. Geen genade. 't Mag van die rare dingen regenen, ze moeten er zijn. Zij of hij. De favoriet wordt alles vergeven. Een fan : niets! De favoriet mag slecht geslapen hebben. Zijn mindere prestaties worden met een groot hart vergeven. Voor de fan : gèn slechte dag. De supporter mag nergens op vergiffenis rekenen. Hij moet er zijn. Hij moet zich hees schreeuwen. Hij moet toejuichen en hij moet kontent zijn. Uit. Basta. Punt. Al deze gaven heeft Els. 'k Ben er zeker van, als dat standbeeld er ooit eens komt, dat de naam van Els daar ook ergens zal in gegrift staan. Ge kunt het maar zo hard hebben. Zij is de helpende hand, de barmhartige samaritaan, de lafenis voor de dosrtigen, en veel woorden van aanmoediging. Supporteren kan zo alles zijn, zo vol verdriet of zo vol vreugde, zo hard en zo sappig. Het doet me weer denken aan vroeger. Op onze Rozebeekse Pauwhoek hadden we ook ne koereur. Wij, mannen van den hoek natuurlijk allemaal supporters. Gewoonlijk had amateur Beiren Costers zijn zoontje mee naar de koers. Wij moesten dan tijdens de koers voor zijn vrouw en zijn manneke zorgen. Dat deden we uiteraard graag voor onze crack. Op ne keer, tijdens de koers, maakten we Rozeetse, zijn zoontje, wijs dat hij iedere keer als zijn papa passeerde moest roepen om hem aan te moedigen. "Ge roept maar", zegen wij, "Arree papapkoereur, arree papapkoereur! en zo luid als ge kunt. Papa zal blij zijn". En elke ronde als onzen Beiren "passeerdige", wij maar roepen : "Allez Beir, weert u!" en de kleên: "Arrez papapkoereur! Arrez papapkoereur!" 't Was lelijk gedaan van ons. Een slechte les in educatie, want Beiren gaf zijn Rozzetse daar zo ne patat om zijn oren dat 't niet schoon meer was. En Rozeetse, och Here : " 'k zal nooit meer roepen papa dat ge ne papapkoereur zijt" en hij kreeg nog nen draai. W'hebben Beir gekalmeerd met een pint, met twee pinten. Allez kom, met veel pinten. Want Beir had dorst van riên en wij van roepen. Dat hebben wij volge-

houden tot Beir aan den toog stond te lalallen, te lulullen en te pipintelieren en zelf begon te geloven dat hij eigenlijk maar ne papapkoereur was. Ach Beir, ge zijt allang gene papapkoereur meer, maar ne goeie, brave, lieve opa voor de kinderkens van Rozeetse. Gij zijt allang Sint Niklaas en 't Kerstmanneke en de Paasklokke en de veilige toevlucht voor uw kleinkinderkes.

Maar Els heeft het beter op. Ze heeft het gemakkelijker. Ze roept alleen maar naar de goe. Als ge kunt supporteren voor ne kampioen hebt ge altijd een voetje voor. Het klinkt luider, het is veel geestiger en ge kunt altijd een beetje vroeger beginnen roepen dan de anderen. En dat doet Els. 't Mag nog voor kozijn Herman zijn die zijn 80 kilo over de hindernissen tracht te loodsen. Ze houdt zelfs haar hart vast en haren asem in als Herman bij een mislukte trial achterover van een auto tuimelt. (Deze foto steekt niet in haar album).

Waar is Els geweest? Overal is Els geweest. Op hoeveel trials in Vlaanderen, Brabant, Luik, in Luxemburg tot in Parijs toe. Als dat geen hobby is! Ik zei het al : "Els juicht voor de goeie". Dus ook voor Filip Meirhaeghe, de MBK-wereldkampioen over wie ik in een vorig Meerminneke al eens uitgebreid heb verteld. Of zou je soms niet meejuichen met een zo schitterend palmares als hieronder volgt:

- 1983 Kampioen van België Fietstrial.
 - 1983 Vice-kampioen van Europa Fietstrial.
 - 1984 Kampioen van België Fietstrial.
 - 1986 Kampioen van Vlaanderen Mototrial.
 - 1987 Kampioen van Vlaanderen Mototrial.
 - 1987 Kampioen van België Mountain Bike Juniores.
 - 1987 Wereldkampioen Mountain Bike in Grenoble.
 - 1988 8° in Grundig World Cup 'open' in Zwitserland, na bandbreuk op een moment dat hij niet meer kon verliezen.
 - 1988 Kampioen van België Mountain Bike in vijf selectiewedstrijden, waarvan hieronder de uitslagen :
op 3.4.88 te Yvoir-Spontin	1°
op 4.6.88 te Namen-Citadel	1°
op 10.7.88 te Spa	1°
op 21.8.88 te Oudergem-Brussel	1°
op 11.9.88 te Monceau-s-Sambre	1°

Resultaten om er stil van te worden, want de uitslagen zelf spreken mondvollen en boekdelen. Dat het album van Els aldus een bekijkswaardig en zelfs benijdenswaardig boek is geworden, is zeker. Zo veel hoogtepunten die zij heeft meebeleefd en graag nog eens naververtelt. Er is maar één foutje aan zegt Els. We kunnen nooit direct onze armen in de hoogte gooien en beginnen vieren als op een

andere koers. We moeten altijd het opgemaakt klassement afwachten en dit kan, naargelang van het aantal deelnemers, nogal wat tijd in beslag nemen. We hebben dan ook nooit dezelfde koorts als de supporter die aan de meet staat of als de voetbalfan die het einde van de match en het laatste fluitsignaal van de arbiter dient af te wachten. Maar de vreugde is des te intenser, omdat we in groep op de uitslag wachten en bij eventuele winst (wat naar het uitzicht van de erelijst nogal eens voorvalt...) gezapig weg een pintje vieren.

De laatste foto's in het album van Els tonen een nieuwe sportbedrijvigheid van Filip. Om zeker niet in de vergeethoek te raken, verlegde hij de activiteiten ook nog naar een ander terrein.

Naast fietstrial, mototrial, mountain bike die Filip wekelijks beoefent, nam hij nu ook de cyclo-cross op zijn hooi- of fietsvork. Kwestie van de spieren, den asem en de freinblokken niet te laten beroesten. En ge moet het niet vragen zeker, ja, hij gaat ook hier goed mee. Crack zijt ge geboren, goeie stielman kunt ge leren. Als niet-renner (want trialisten zijn geen koereurs, zelfs niet vergelijkbaar) doet Filip meer dan zijn deel in de C-kategorie (juniors), tegen geroutineerde kleppers en veldwerkspecialisten. Hij stapelt als neofiet de ereplaatsen reeds op. Proper en goed werk, zeg ik. Eerstdaags, en dat zal binnenkort zijn, mag Els zeker en vast eens onder de zegepalm staan wuiven. Een nieuw hoofdstuk in haar album. De klasse zit erin. Dat ziet ge zo. 'n Beetje vlotter in de haken en een tandkeke meer steken, Filip, en gij, wij en Els zullen wel zien wat we zullen zien. Er is nog plaats in Els' souvenirboek en er zijn nóg albums.

En tussen al deze activiteiten en festiviteiten vindt onze geïnterviewde fan nog tijd om samen met pa en ma nog even een plekske te zoeken op de "24 uren van Ieper", "De Rally van Vlaanderen", "Les Boucles de Spa", of ze wippen even over naar Antwerpen of "Olland" om ergens het enduro-stof te slikken (ik zei bijna te stikken).

't Mag zelfs moordenaarslecht weer zijn, toch vonden we verleden jaar aan de start van Paris-Dakar : André, Simonne en dochter Els. Tot aan hun ellebogen in de modder, met of zonder botten. Ik zeg zo : voor uw hobby moet ge entwat over hebben. Kouwe voeten, regen, sneeuw, slijk, bibber en andere onhebbelijkheden. Maar er zijn ook schone kanten aan, zegt Els. Ik kan haar geloven. 't Is een

gezonde hobby. In open winterlucht. Ge beleeft er een volledig gamma van menselijke emoties. Ge rilt van de zenuwen, ge bibbert van de schrik of ge lacht u dood als ge wint.

Els, nog vele schone trialjaren!! Doe de groeten aan de hele trialband. Tot gauw eens ergens op ne cyclo-cross.

Nonkel Jan Meirhaeghe!

Voor de lezers die soms een willen kennis maken met de trialsport, geeft Els hieronder de winterkalender.

De start wordt gewoonlijk te 13 uur gegeven. De deelnemers zijn ingedeeld in categorieën : nieuwelingen, junioren, nationalen, internationalen, veteranen en oldtimers. De inkom is gratis!

kalender :

- 18.12.88 Egem-Pittem, baan Brugge-Kortrijk, café Kruiskalsijde.
- 08.01.89 Torhout, Stoeterij Deloof, Bruggesteeweg.
- 15.01.89 Komen.
- 22.01.89 Wevelgem, afrit Gullegem nabij vliegveld.
- 29.01.89 Desselgem, café Batavia, Driesstraat.
- 05.02.89 Veurne, Garage Blanckaert, Ter Vaartstraat.
- 12.02.89 Kemmel, Forelvisserij Oosthove, Wijtschatestraat.
- 19.02.89 Oetingen, E40 uitrit Aalst-Ninove, café Dries,
- 26.02.89 MTC Zedelgem, terrein nog niet gekend.
- 05.03.89 Roksem, Zandputten Senesael.
- 12.03.89 Ichtegem, Ringlaan.
- 19.03.89 Moeskroen, terrein nog niet gekend.

.

Gelezen in De Morgen van 19 november 1988 :

Drenkelingen gered door dolfijnen.

Jakarta. In de onstuimige zee voor de kust van Indonesië werden dinsdag twee drenkelingen gered door een school dolfijnen. Hun schip, de tanker Elpina III, leed maandag schipbreuk in de Indische Oceaan, ten zuidoosten van Java.

De twee zeelui zeiden dat ze dinsdagochtend geholpen werden door dolfijnen en zo een klein eiland in de buurt van het natuurreservaat Ujung Kulon konden bereiken. Ze droegen zwemvesten.

Een reddingsteam pikte hen op en redde nog negen andere bemanningsleden, twee anderen blijven vermist. Einde citaat.

De zoveelste "goede daad" van onze familietotemdieren!

FAMILIENIEUWS

Beste Familie,

Tradities zijn er om in ere te worden gehouden, en zeker rasechte Meirhaeghes geven niet zo gauw af, vooral als het om de plezierige kant van ons zo kommervolle bestaan gaat.

Het "familiefeest" te Kanegem, dat doorgaat op 7 januari 1989 om 14.00h. stipt in "ons" parochiezaaltje, is zo één van die niet te missen heuglijke evenementen.

De inrichtende ploeg biedt jullie dit jaar naar hartelust aan :

- entrée met pannekoeken en koffie
- exclusieve varkensribbetjes op de grill
hoofdvlees, paté, groenten, brood en aardappelen in hun jasje

Deelnameprijs :	a. volwassen	: 150 fr.
	b. 8j. tot 12 jaar	: 75 fr.
	c. kleintjes	: gratis.

Dank zij uw welwillende deelname aan de tombola werd het jaar 1988 afgesloten met een positief saldo van 3600 fr. Dit laat ons toe onze stamhouders : Alois, Maurice, Weduwe Cyril, Hélène, Jan, Arnold, Josephine, Andrea, André en Albert als onze eregasten een gratis maal aan te bieden.

Wij hopen op uw talrijke deelname aan deze familiebijeenkomst en wensen u een voorspoedig en gelukkig Nieuw Jaar!

De inrichters : Gaby, Chris, Linda, Lieve.

Inschrijven voor 26.12.88 aub op KB-rekeningnummer 467-9185469-44 op naam van G. Meirhaeghe. Beneluxlaan 41 - 8880 Tielt.

tel. : 051/40.40.31

.

- Gelezen in de Gentenaar van 26.11.1988 :

Merelbeke : bromfietster gewond. Vrijdagmiddag rond 11u45 werd bij het dwarsen van het fietspad op de Hundelgemsesteenweg t.h.v. woning 316 de voetganger Patcick De Naeyer uit Borsbeek aangere- den door de bromfietster Tanja Van Meirhaeghe uit Merelbeke. Van Meirhaeghe werd met verwondingen overgebracht naar het U.Z. Gent. Einde citaat. We wensen Tanja een spoedig herstel!

- Bij brief van 16.10.88 stuurde Mevr. Jenny Gevaert echtg. Frans Meirhaeghe uit Kluisbergen, naast een geboortekaartje en een rouwzantje, ook een knipsel omtrent hun muzikale dochter Els Meirhaeghe. We citeren : Er is een spreuk die zegt : "De wereld is aan de durvers". Zo zal ook Els Meirhaeghe uit Kluisbergen - Ruien gedacht hebben, spelend lid van de Harmonie De Vlaamse Ardennen. Immers op 17 oktober 1987 was zij kandidate op het Jeugdsolistentornooi in Deinze, ingericht door het Muziekverbond van België-Oost Vlaanderen, en speelde op hobo een zeer behoorlijke partij welke haar meer dan 90% van de punten opbracht. Na deze geslaagde selectie mocht zij dan meedingen aan het Nationaal Jeugdsolistentornooi dat plaats had in "De Schakel" te Waregem op 6 december 87. Dat het daar niet van de poes zou zijn, kan men zo raden. Liefst 107 deelnemers en deelneemsters uit alle delen van het land, verdeeld in vier graden, dongen naar een ereprijs. Ook Els liet zich niet pramen en speelde een behoorlijk aantal punten bijeen, goed voor meer dan 80% en behaalde de Eerste Prijs! Aan Els Meirhaeghe en gelukkige ouders onze oprechte gelukwensen en doe zo verder. Einde citaat.
- Mevr. N.Dedeyne-Derudder uit Gent stuurde ons bij brief van 22.10 1988 een "uitnodiging" voor de jubelviering van Zuster Ludgera - Germaine Meirhaeghe die op 3 september 11. te Wingene haar 50-jarige religieuze professie vierde. Ook bezorgde ze ons twee krantenknipsels over haar dochters Veronique en Chantal Dedeyne, kleindochters van Jules Dedeyne en Maria Meirhaeghe.
 - Veronique (20 jaar) werd deze zomer tijdens de jaarlijkse ajuinmarktfeesten te St.-Amandsberg verkozen tot eredame van "Miss Ajuinmarkt".
 - Chantal (18 jaar) werd te Ledeberg eveneens tot eredame verkozen van "Miss Lichtstoet". Over Chantal lezen we : "ze volgt studies in de Hotelschool van Oostende en haar belangstelling gaat uit naar lezen, film, sport en vooral veel lachen. Haar spreekwoordelijke lach viel op de aanstellingsplechtigheid overigens op". De ouders van deze twee meerminnen zullen het ons niet kwalijk nemen als we veronderstellen dat ze hun schoonheid, intelligentie en lachvermogen van grootmoeder-Meirhaeghe geërfd hebben. We zullen beide redames beslist kontakteren van zodra we "levende modellen" vandoen hebben bij het ontwerpen van een nieuw en levensecht wapenschild.

- De Hr. en Mevr. W. Van Gemeren-Van Meirhaeghe uit Antwerpen schrijven ons in hun brief van 13.11.88 : "Nu we een beetje op adem kunnen komen na onze reis naar onze familie in Canada, willen wij u een lijst toesturen met de afstammelingen van mijn zuster en schoonzuster Adeline Van Meirhaeghe gehuwd met Chester Oxtoby, wonend in Olds-Alberta-Canada."

Chester Oxtoby huwde te Antwerpen op 22.12.1945 met Adeline Van Meirhaeghe, dochter van Leopold-Jan Van Meirhaeghe-Wils en kleindochter van Pieter-Jan Van Meirhaeghe-Debacker. (tak-Reet)

Hun kinderen geboren te Innisfail-Canada :

1. John Chester Oxtoby, geboren op 14 september 1947
gehuwd met Wendy Anna Smith.
2. Dian Lorraine Oxtoby, geboren op 29 april 1949
gehuwd met Gary Thomas Patterson.
3. Carol José Oxtoby, geboren op 10 juli 1950
4. Leopold Dale Oxtoby, geboren op 22 april 1952
gehuwd met Patricia Oszli.
5. Yvonne Marie Oxtoby, geboren op 27 maart 1955
gehuwd met Martin John Overguard.
6. Pearl Lucille Oxtoby, geboren op 9 maart 1958
gehuwd met Alan Denis Craig.
7. Peter William Oxtoby, geboren op 12 oktober 1961.

Bij de brief was ook een foto ingesloten... Eerst dacht ik de Meermin van Kopenhagen te herkennen. Het bleek echter "De Meermin van Vancouver" te zijn -een kopie van eerstgenoemde- door de Hr. en Mevr. Van Gemeren op 14 augustus 11. gekiekt in de haven van Vancouver aan de Oostkust van Canada! Van harte dank voor de genealogische informatie over deze Canadese tak van onzen boom én voor die foto van dat geëmigreerde meerminneke!

- Wij danken Mevr. Julienne Meirhaeghe uit Marke voor haar schrijven van van 21.11.88 waarin ze ons een lijst geeft met de nakomelingen van Edward Meirhaeghe - Van Eenoo uit Kanegem.
- Mevr. Madeleine Van Meirhaeghe uit Reet stuurde ons het geboorte-kaartje van haar tweede "achterkleinkind" Miranda Bonroy.
"Het derde is ook op komst", schrijft Mevr. Van Meirhaeghe en ze besluit haar brief met de wijze woorden : "ik voel me gelukkig dit nog te kunnen meemaken; het nadeel is echter dat ge er niet jonger op wordt".

- De Hr. Johan Van De Kerckhove uit Blanden schreef ons op 23.10. :
"Als mede-nazaat van Van Meirhaeghe en als bewonderaar van uw stamboomactiviteiten had ik graag even contact met u gehad voor een paar raadgevingen. Ik ben nu immers ~~op~~ zoek naar het verleden van mijn familie langs vaders kant. Kan je me uw telefoonnummer bezorgen zodat we telefonisch contact kunnen krijgen?
Familieleden kunnen mij altijd bereiken op het tel.nr. 091.31.38.49. 's Avonds tussen 7 en 8.

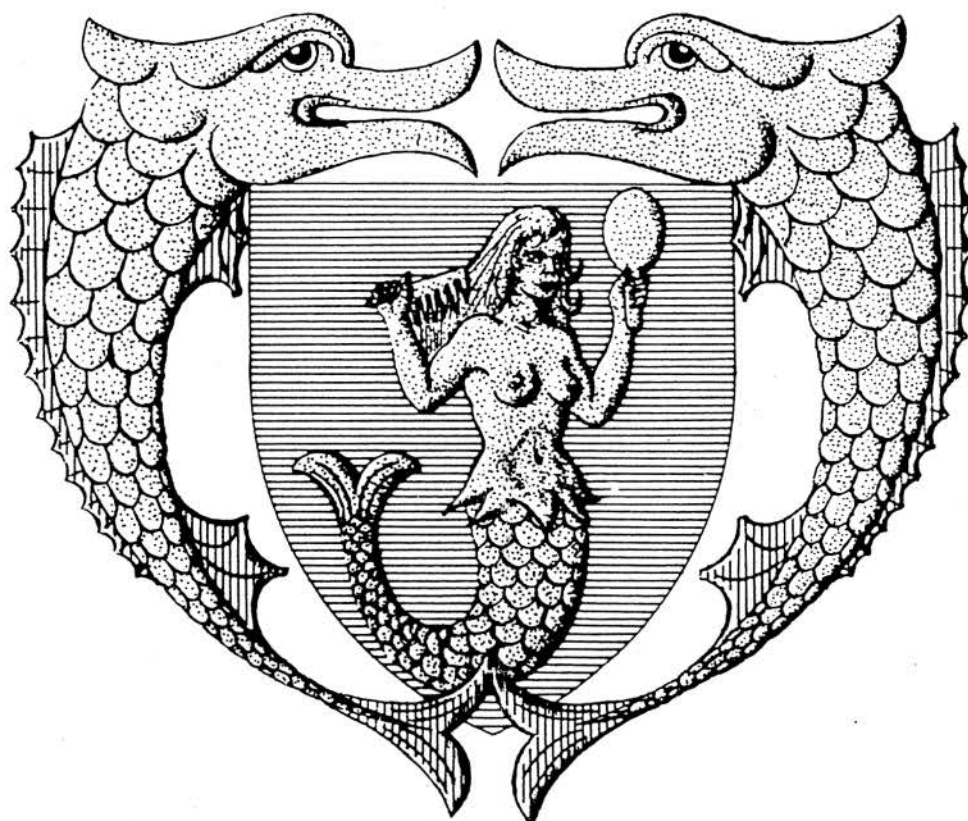
WIJ DENKEN AAN

- Mevrouw Adrienne Vanmeerhaeghe, weduwe Juliaan Vandenborre
geboren te Beveren Leie op 1 april 1896
overleden te Harelbeke op 14 januari 1988
- De Heer Maurice Devolder, echtgenoot van Adrienne Vanmeerhaeghe
geboren te Deerlijk op 15 juni 1916
overleden te Deerlijk op 14 januari 1988
- Mevrouw Magdalena Meerhaeghe, weduwe Alois Claerhout
geboren te Wingene op 2 maart 1900
overleden te Pittem op 18 maart 1988
- De Heer Jean Vanmeerhaeghe, echtgenoot van Yvonne Bisback
geboren te Ruien op 15 april 1917
overleden te Mont de l'Enclus op 23 augustus 1988

Hieronder volgt de ontroerende tekst van het rouwzantje van Jean Vanmeerhaeghe, op rust gesteld uitbater van "Gasthof Palace" op de Kluisberg :

Jean Vanmeerhaeghe, beter gekend en vriendelijk genoemd : Jantje van de Palace, zo plots en onverwacht is hij van ons heengegaan... Wij zien hem nog bij ons en met ons zoals hij beschreven werd door een van zijn kleinkinderen : "Het is vooral zijn glimlach die hem siert. Parain is altijd welgezind. Achter de toonbank ontvangt hij iedereen met een vriendelijke lach, ja met een kwinkslag : Dag Kootje, kom maar binnen, je bent welgekomen, doe gelijk thuis... maar vergeet niet dat je bij mij bent!
Is hij er niet, dan vragen de mensen : "Is Jantje er niet?"
Velen zullen nog dikwijls naar hem vragen. Zeker zijn geliefde echtgenote die hij zovele jaren in trouwe, zorgende en tedere liefde gelukkig maakte. Zeker, zijn kinderen en kleinkinderen, die hij met een opbeurende belangstelling en liefdevolle goedheid begeleidde op hun weg door het leven. Hij was zo fier op hun welslagen, hij was hun steun en sterkte in moeilijke dagen. Zeker ook zijn lieve moeder die hem zo graag zag komen...en die hem nu te vroeg moet zien gaan. Zovelen zullen hem missen, die hij met genegenheid tegemoet kwam, zijn broers en zusters, zijn vele familieleden en overtalrijke vrienden. Laten wij dan samen bidden voor hem.

't Meerminneke

(van) Meirhaeghe's Familiekontaktblad

driemaandelijks tijdschrift
voor familiekunde 1° kwartaal
9° jaargang - 1989 - nr. 33 -

Postkantoor :
LEDEBERG 1

v.u.
Herman Meirhaeghe
A. Latourstraat 31
9218 Ledeborg Gent

Meerminners,

De winter die vervroegde lente was, is voorbij. Als de lente nu maar geen late winter wordt. Welke gebeurtenissen van het voorbije kwartaal zijn in de zeef van mijn geheugen achtergebleven? De vliegtuigen die als dode vliegen uit de lucht vielen? Boring!! Treinen die het spoor bijster waren. Ayatollah Khomeini die een losprijs zet op het hoofd van Salman Rushdie, de auteur van de "Satanische Verzen". De brandstapels van boeken laaiden weer op. Daar konden onze voorouders -zij die leefden in de tijd toen de bijbel zelf een voor de gewone man verboden boek was- van meepraten. Maar we hoeven echt niet in onze stamboom te klimmen om ons in de Middeleeuwen te weten. Die waren en zijn iedere avond rechtstreeks op de buis. Heel deze affaire maakte me, ondanks alle afgrijzen, toch nog een beetje blij ook. Blij omdat ik als bibliofiel en minnaar van het woord mocht konstateren dat in deze tijd van "beeldcultuur", het "geschreven woord" nog altijd een geweldige (gewelddadige?) impact blijkt te hebben. Nog op de buis : de ontvoering van Paul Vanden Boeynants. Te horen aan de talloze moppen die over deze "Belg par excellence" de ronde deden, waren er weinig Belgen die het drama ernstig namen. Ook heb ik geleerd dat VDB, die toch gekend is van zijn worstenfabriek, zélf vegetariër is... Geen reclame voor zijn eigen winkel, zou ik zo zeggen. Keizer Hirohito die na een maandenlange doodstrijd en een wekenlange overtocht, eindelijk in het Land van de Dalende Zon is aangekomen. Ik twijfel eraan of deze Zoon van God daar met open armen ontvangen werd door hen die hij 45 jaar eerder de dood injoeg... Nog op de buis : een nieuwe buis. VTM met al direkt een voetbal- en wieleroorlog en dat allemaal in naam van de "Vrije Nieuwsgaring". Vrijecentengaring, wordt bedoeld. Toch "chapeau" voor hun filmaanbod. Hoewel... Toen ik me onlangs met de aangrijpende film "Apocalypse Now!" liet meevoeren naar het inferno van de Vietnamese en Cambodjaanse oorlog, werd mij, halfweg de vertoning een reeks reclamespots voor kattevoer, hondebrokken en borrelhapjes in de maag gesplitst. Zo'n volslagen gebrek aan respect voor de film als kunstwerk én voor de kijker, dat kan zelfs onze Nederlandse broeders -toch berucht om hun koopmansgeest- niet verweten worden. Vlaanderen Leeft! De commerce in ieder geval.

Niet op de buis : dit Meerminneke. De Hr. Verhoye uit Nazareth schreef ons een brief met veel lof over ons familietijdschrift. Toch, zegt hij, was ik ontgoocheld omdat het laatste nummer geen "historische" bijdrage bevatte. Het doet ons plezier te weten dat ook de geschiedkundige of genealogische artikels met interesse gelezen worden. We stellen hem, en hopelijks ook vele andere lezers, tevreden met een bijdrage over Olivier Van Meerhaeghe, van wie de Hr. Verhoye trouwens een verre nakomeling is.

Vervolgens zijn we "in 't spiegeltje" te gast bij Andrea Meirhaeghe uit Kanegem, die in de loop der jaren een imposante verzameling "rouwzantjes" heeft bijeen gespaard. Dat er bij deze hobby veel meer komt kijken dan alleen maar het kollectioneren zelf, merkt u wel.

Tenslotte heeft Hilde De Steur het over "Namen Noemen". Een kursiefje waarin ondergetekenden enkele rake steken onder water krijgen. Waarop wij haar op haar beurt een serieuze veeg uit de vispan geven.

Voilà. Nu starten we onze stencilmolen. En maar hopen dat we zonder kleer- en papierscheuren tot in uw brievenbus geraken.

De groeten van : uw stambewaarders.

Herman Meirhaeghe
A. Latourstraat 31
9218 Ledeborg-Gent

Jan Meirhaeghe
Europastraat 15
8770 Ingelmunster

Olivier "Twist" van Huise

In ons familieblad hebben we al vaak de naam vermeld van Olivier Van Meerhaeghe, de stamvader van de "tak-Huise". De hoogste tijd, dachten we, om u eens nader kennis te laten maken met deze man van wie meer dan de helft van onze lezers afstamt.

Olivier werd in de oude bakermat Wortegem geboren onstreeks 1570 als zoon van Willem Van Meerhaeghe en Lowijse Vander Brugghen. Zijn vader Willem erfde in 1562 "de hofstede daer zijn vadre Jan plachte te woenene". Deze hoeve was gelegen op het gehucht Cauborre. Volgens de cohieren van de 20°-penning bezat Oliviers vader onstreeks 1572 te Wortegem "een hofstede 75 roen lants groot met woenhuus, schuere, poest (stal) ende ovenbuer, 10 honderd lands beweet (weide) beneden de stede, 9 honderd lands beweet bachten de schuere, 11 honderd lands saylans (zaailand) boven de stede en 7 honderd lands up cauborre de cautere". Alles samen dus een landbouwbedrijfje met 3,5 hectare land, waarmee we hem tussen de middenmoters kunnen situeren. In 1578 koopt hij voor de som van 27 ponden groot van Jan De Mettere 10,5 honderd lands gelegen met de westzijde "ant aude heckstraete". In 1576 was Willem te Wortegem "tiendeman" of hoofdman van een peloton van tien weerbare mannen die tijdens deze woelige "Spaanse" jaren een soort burgerwacht vormden.

Olivier was nauwelijks elf jaar oud toen zijn vader Willem in 1581 te Wortegem overleed. Op dat ogenblik leeft zijn broertje "Hanskin" nog, dat echter kort daarna ook overlijdt. Zo werd Olivier dus de enige erfgenaam van het ouderlijk erfgoed. Het verbaast ons dan ook dat hij naderhand de hoeve niet in bezit neemt. Onstreeks 't jaar 1600 verlaat hij Wortegem en vestigt zich te Huise, het geboortedorp van zijn echtgenote Jacoba Cnudde.

Te huise worden hun 9 kinderen geboren, waarvan er vier als kind overlijden :

1. Adriaen, geboren op 1 april 1602	huwt 1 ^o x Judoca Rogge
huwt 2 ^o x Catharina Devrieze
2. Willem, geboren op 13 mei 1603	huwt Maria Devrieze
3. Frans, geboren op 8 april 1604	als kind overleden
4. Frans, geboren op 20 april 1609	huwt Arnolda Degroote
5. Joozijne, geboren op 8 september 1611	als kind overleden
6. Jan, geboren op 19 september 1613	huwt 1 ^o x Petronilla Degroote
huwt 2 ^o x Georgia De Coninck

7. Lowijse, geboren op 13 januari 1616	huwt Hendrik De Grootte
8. Jacob, geboren op 14 juli 1618	als kind overleden
9. Maria, geboren op 10 juli 1619	als kind overleden

Van deze kinderen zullen alleen Frans en Jan Van Meirhaeghe het geslacht voortzetten.

Op 26 juni 1608 zien we Olivier Van Meerhaeghe voor de Schepenen van de stad Oudenaarde verschijnen om er met Jacob Vande Woestijne een geschil bij te leggen. Beide mannen verklaren "veraccordeert te sijne met elckanderen ter causen vande differentie (omwille van het geschil) twelck apparct was tusschen hemlieden te rijsen". Wat was de "differentie" die tussen hen gerezen was en waarover ze tenslotte "veraccordeert" waren? Welnu. Drieëntwintig jaar eerder -jawel!-, namelijk op 2 maart 1585, was Jacob Vande Woestijne in het bezit gekomen van "den pachtgoede ligghende binnen de prochie van Crushautem, toebehoort hebbende Cathelijne Vanden Hecke wedewe van Adriaen Vander Brugghen, groot ontrent helff (elf) bunderen ende xlij (42) roeden". Het pachtgoed te Kruishoutem waarvan sprake had ooit toebehoord aan Adriaen Vander Brugghen en Cathelijne Vanden Hecke, de ouders van Lowijse Vander Brugghen en dus de grootouders van Olivier Van Meerhaeghe langs moederszijde. Bij de erfverdeling in 1585 moet de onenigheid ontstaan zijn en al die tijd -bijna een kwarteeuw lang- had Olivier de rechtmatigheid van de verdeling aangevochten. We begrijpen Olivier best, want een pachtgoed van 15 hectaren geeft men niet zomaar uit handen. Maar ja, ook toen al kostten advocaten handenvol geld en ten langen laatste wordt het gerechtelijk duel dan ook gestaakt en ziet Olivier de droom om "hereboer" te worden aan zich voorbijvliegen. Olivier belooft voor de schepenbank "Jacob te laeten ghebruycken tvoornoemde goet, zonder hem daerinne eenich molest (kwaad) te willen doene in wat manieren". Hij verklaart verder dat hij niet langer "bij pretext van millitheyte" (in vijandelijkheid) zal leven met Jacob Vande Woestijne, omdat deze laatste "in gratuitheyte ende schoonheyte" (vrijwillige geste) aan elk van de twee kinderen van Olivier (Adriaen en Willem) de som van 5 pond groot heeft gegeven. Daarmee was de zaak geklasseerd. Daarmee greep Olivier meteen ook naast de unieke kans om zich een stevige maatschappelijke positie te veroveren. Heel zijn lange leven zal hij een bescheiden landman blijven.. Hoe het Olivier en de zijnen tijdens de eerste decennia van de 17de eeuw is vergaan weten we niet precies. Maar een archiefstuk van een halve eeuw

later laat ons wel toe enkele konkluzies te trekken omtrent zijn sociale positie. Olivier Van Meerhaeghe overleed te Huise in januari 1653. Hij was meer dan tachtig jaar oud. Een maand later, op 28 februari 1653, wordt de boedelbeschrijving van het sterfhuis opgemaakt. We citeren enkele passages :

- Van Olivier Van Meerhaeghe, overleden in Huijsse in januari 1653, staet van goede overbrocht bij Jacquelijne Cnudde als hauderighe.
- Patrimoine noch matrimoine en is hier gheene bevonden. Er vallen hier geen goederen te verdelen die Olivier van vaders- of moederszijde zou geërfd hebben.
- Conqueste goederen. Bezittingen tijdens zijn huwelijk verworven :
 - . Twee vierendeelen en 50 roeden in Huijsse te Losere ende aldaer belast met 7 schellingen tsjaers aen Jooris Vanden Hende, oolick landt met een cleen huseken daerop staende, geprezen boven tvoornoemde last : 200 pond parisis.
 - . Ander baeten van huijsijnghen ende boomen : dat is thuijseken ende een schuerken daer den overledenen ghestorfven is, staende opden pacht vanden Heere van Huijsse, ghepresen : 150 pond pars.
 - . Item wat fruijtboomen daerop staende : 20 pond pars.

Olivier bezat dus aan onroerende goederen een "cleen huseken" met 0,8 hectare "oolick landt", dwz. grond van een minderwaardige kwaliteit, plus nog een "huijseken en een schuerken" dat hijzelf bewoond had. Samen met de fruitbomen wordt de waarde van deze twee huizekens geschat op 370 pond.

- Ander baete van inbrijnghen van huijwelijcke giften. De inbreng van de huwelijkschat die hij aan zijn kinderen had meegegeven.
 - . eerst Willem Van Meerhaeghe, commende ten huijwelek met Maijken De Vrieze, heeft ghehad tot : 408 pond, 6 schellingen.
 - . item Franchois Van Meerhaeghe, commende ten huijwelek met Arijntken sGrooten, heeft ghehad tot : 396 pond, 16 schellingen.
 - . item Adriaen Van Meerhaeghe heeft ghehad ten huijwelek met Joosijntken Roghs (Rogge) tot : 436 pond, 16 schellingen.
 - . item Heyndrick De Groote, commende ten huijwelick met Loyseken Meerhaeghe, heeft ghehad : 480 pond.
 - . Jan Van Meerhaeghe, commende ten huijwelick met Pierijntken De Groote, heeft ghehad : 396 pond.

Olivier heeft dus indertijd -tijdens de dertiger jaren- aan zijn vijf kinderen ter gelegenheid van hun huwelijk, voor een totale som van 2118 ponden uitgedeeld. Elk kind kreeg dus gemiddeld een bruidschat van 423 ponden. Dit is telkens 50 pond meer dan de totale geschatte waarde van de hiervoor genoemde onroerende goederen.

- Commeren van staende last. Schulden van het sterfhuis.
 - . schuldich aenden armen van Huijsse : 6 pond tsjaers.

- ; somme vande funeralien (begrafenisonkosten) : 35 pond.
- . somme vande gereede baete (kontanten) : 283 pond.
- . ghemeene vliegghende commeren (schulden) : 626 pond.

We zien dat de "baeten" (283 pond kontant + 370 pond geschatte waarde van de onroerende goederen = 653 pond) niet opwegen tegenover de "lasten" (626 pond onkosten + 6 pond à Armen + 35 pond rouwkosten = 667 pond). De erfgenamen van Olivier worden dan ook, op hun verzoek, "onverlet ghestelt intert (intrede) te doene ofte renunchieren (renoncer, verzaken) ter purgierynghe (zuivering van de schulden)". Er rest dus een negatief saldo en de kinderen en erfgenamen van Olivier verzaken dan ook aan de erfenis.

In de figuur van Olivier Van Meerhaeghe voltrekt zich de neergang. Behoorden zijn overgrootvader en grootvader nog tot het selecte kransje der Wortegemse dorpsnotabelen, dan was Oliviers vader al tot halfweg de maatschappelijke ladder afgezakt. Olivier zelf heeft zich een leven lang aan de onderste sporten moeten vastklampen. Zijn kinderen konden weer van voorafaan beginnen. En dat deden ze ook. Het zou echter nog vier, vijf generaties duren alvorens een Van Meerhaeghe het burgemeesterschap van Mullem veroverde. En liet Olivier geen fortuin achter, hij had wel een bijbels nageslacht. Tussen 1600 en 1800 werden meer dan tweehonderd nakomelingen geboren die de naam Van Meerhaeghe droegen. Te Huise alleen al zagen tijdens de 17de en de 18de eeuw zo'n 160 Van Meerhaeghes het levenslicht. Dit betekent dat er te Huise om de maand zes naamgenoten boven de doopvont werden gehouden! Kunt u zich voorstellen, beste lezer, dat in uw dorp, uw gemeente, of zelfs in uw stad, om de maand "zes" Van Meerhaeghskens zouden geboren worden?! Het ligt dan ook voor de hand dat de meerderheid van de vandaag nog levende "Meerhaeghes" tot het nageslacht van Olivier behoort. Voor een aantal van hen -de afstammelingen van Jan-Baptiste Van Meirhaeghe en Maria-Euphrasie Lambertijn- is het op 1 mei eerstkomend verzamelen geblazen op het familiefeest te Kruishoutem. Kruishoutem, zegt u? Daar moet dat fameuze pachtgoed nog altijd liggen waar stamvader Olivier vierhonderd jaar geleden van droomde... Kruishoutem, waar ook de daarnet genoemde Jan-Baptiste Van Meirhaeghe -u weet nog wel, "Boer Jan", zie Meermin 19 en 20- een tijdlang gewoond heeft. Zo is de cirkel weer rond. Het zou ons niet verbazen mochten we op dat familiefeest tussen de jongste generatie een "Olivier" aantreffen. Dan zou alles volmaakt zijn.

Bijlage voor de genodigden op het familiefest te Kruishoutem.

Pieter-Jacob Van Meirhaeghe huwt te Huise in 1843 met Rosalie Simoens. Hun eerste drie kinderen worden te Huise geboren :

1. Maria Theresia in 1844.
2. Juliana Clementina in 1846.
3. Monica in 1847.

Het gezin verhuist omstreeks 1848 van Huise naar Kruishoutem waar nog twee kinderen ter wereld komen :

4. Christina op 13 juli 1849.
5. Jan-Baptiste op 28 april 1851.

Moeder Rosalie Simoens overlijdt te Kruishoutem op 30 oktober 1882.

We volgen de kinderen uit dit gezin :

1. Maria-Theresia huwt te Kruishoutem op 4 januari 1871 met Alois De Craene uit Sint-Eloois-Vijve.
2. Clementina-Juliana overlijdt te Kruishoutem op 11 juni 1883. Ze was ongehuwd.
3. Monica huwt te Kruishoutem op 13 mei 1874 met Leonard Dekeukelaere. Ze overlijdt te Kanegem in 1920.
4. Christina huwt te Kruishoutem op 10 juni 1885 met Alfons Verwee uit Bachte-Maria-Lerne.
5. Jan-Baptiste huwt te Kruishoutem op 27 juli 1881 met Maria-Euphrasia Lambertijn, geboren te Oeselgem op 8 maart 1856 als dochter van Philippe Lambertijn en Sophie Lambrecht. Hun huwelijkskontraakt wordt op 25 juli 1881 verleden voor notaris Opsomer te Dentergem.

Hun kinderen te Kruishoutem geboren :

1. Alida-Emilia : 27 juli 1882.
2. Maria-Alicia : 8 oktober 1883.
3. Maria-Mathildis : 28 oktober 1885. Overleden op 14 juni 1886.
4. Maria-Juliana : 15 oktober 1887.

Dit gezin verhuist naderhand naar Lotenhulle waar nog een zoon geboren wordt : Maurice Van Meirhaeghe x Celina Bonte.

Ik wens de organisatoren alvast veel succes!

Uw stambewaarder : Herman Meirhaeghe - Ledeberg.

.

We zijn blijkbaar een familie van feestneuzen, want nog een andere tak van onze boom organiseert een familiefest.

Op 27 mei eerstkomend schuiven de nakomelingen van Theopiel Meirhaeghe en Irma Dewaele de beentjes onder de tafel.

Mogen we aan de organisatoren vragen om ons naderhand een verslagje toe te sturen? We denken bijvoorbeeld aan Hilde De Steur van wie u elders in dit boek kunt lezen. Oké?

Andrea Meirhaeghe. Kanegemstraat 154, 8891 Tielt-Kanegem.

Hobby : Doodzantjes verzamelen.

Hebt Gij mijn naam geschreven in Uw hand?
Zult Gij mij bergen in Uw mededogen?
Mag ik nog levend wonen in Uw Land?
Mag ik nog eenmaal zien met nieuwe ogen?

Het overweldigt mij als ik opeens geconfronteerd word met deze verzamelde massa doodzantjes. Je voelt de huiver langs uw ruggegraat omhoogkruipen tot in de kruin van uw haar. Onwillekeurig schiet me de weinig bemoedigende gedachte te binnen : "Ja, Jan jongen, straks en allicht binnen zeer afzienbare tijd, is het ook jou beurt". Ik leef immers op de rand van het gemiddelde. Maar mijn, uw, onze beurt, het kan een troost zijn, we komen er allemaal in terecht, in een of andere zorgvuldig alfabetisch gerangschikte doodzantjes-verzameling. Natuurlijk een vreemde, bijna ongezellige, lugubere, maar toch een zeer b(1)oeiende hobby. Och, achter alles, ge leert er mee leven met de dood, zegt Andrea. Het went wel.

Bloeiende hobby omdat er spijs scanners, echografie, verbrijzelaars, electrocardiogrammen, encefalogrammen en andere gesofistikeerde apparaten toch nog altijd aan de lopende band gestorven wordt. Het is tevens pijnlijk boeiend voor de namen, de duizenden gewone en de enkele beroemde mensen. Het is evenzeer boeiend om de ikonografische voorstellingen. Ook op dit terrein heersen modetrends. Er is ook de aangrijpende lektuur met het devoot laagje vernis op de teksten bij het verscheiden, indachtig, alsof iedereen die Latijnse spreuk toepaste : "De mortuis et absentibus nihil nisi bene". Van de doden en de afwezigen niets dan goed! Het zou er inderdaad niet op trekken, nietwaar, de minder goeie kwaliteiten aan te halen waar nochtans onze eigen menselijke kwoteringen helaas al te dikwijls zeer conditioneel zijn, in de aard van : "Hij was wel goed, maar... pas op hé, hij zou het in uw zakken gedaan hebben." "Hij was wel goed, maar... hij heeft nogal wat scheve schaats gereden." Het is maar goed dat men voor die éne keer toch een paar deugden aanhaalt uit de ijselijke reeks ondeugden waarmee we schijnbaar allemaal geboren zijn. Of is het niet waar misschien dat we een mens soms veel te laat de bloemen geven. Of is het niet waar misschien dat we gewoonlijk veel te laat de menselijke gaven zien? Of is het niet

waar misschien dat we meestal veel te laat komen met onze hulp en medeleven? Of is het niet waar misschien dat "onze naaste" hier vaak ver van ons weg is - en eenmaal "weg" in de dood opeens bijna verwijtend naast ons staat? Dus is het even bezinnen bij het lezen van een doodzantje wel goed. Het noopt ons wellicht toch nog tot een gebed voor de overledene.

Hoe het begon

Ik laat Andrea zelf aan het woord. Ja. Het begon zoals zoveel dingen beginnen. Bijna ongemerkt, zonder er eigenlijk om te doen. Ge snuffelt wat in ouwe souvenirdozen. Ge zit met hopen punten en spaarzegeltjes als historia, Initia, Artis, Soubry en andere, waarmee ge tenslotte toch niets aanvangt en op een schone dag leest ge een ruilberichtje (van een zekere hr. Van Dommele uit Rumbeke) die doodzantjes ruilt voor zegels of puntjes. Natuurlijk hebt ge ook nog ergens een sigarekistje liggen met doodzantjes, meestal van mensen uit het dorp, familieleden en ouwe kennissen. Ge riskeert toch eens een briefje. En 't spel zit, nog eer ge 't goed doorhebt, op de wagen. De puntjes gaan naar Rumbeke en per kerende ontvangt ge de gedachtenissen. G'hebt het meteen zitten. Wel en goed zitten. Geïnfecteerd door de microbe die de verzamelkoorts verwekt. Er bestaat nog geen afdoend geneesmiddel. Na tien brieven is de bacterie resistent. Ge doet de geburen, de straat, de parochie, de vrienden en kennissen, de bloed- en aanverwanten. Ge gaat rondneuzen op rommelmarkten, antiekbeurzen en andere soortgelijke manifestaties. De stapel rouwprentjes hoopt zich op. De 50 die ikzelf had worden er 100-200-500-1000 en het groeit maar. Manlief Guillaume fabriceert dozen, bakjes, rekken. In vakbladen en tijdschriften worden de ruilberichten uitgepluisd. De cc^rrespondentie gaat naar alle hoeken van het land, naar mensen die met dezelfde ongeneeslijke symptomen geplaagd zitten. Straks heb ik nog een secretaresse nodig om alles te kunnen bijhouden, want antwoord vereist, elementair, wederantwoord. (Een schone secretaresse, zegt Guillaume, of gene. Compris. Waarin ik hem, tussen die duizenden lugubere doodzantjes, hartstochtelijk bijtreed. Het oog wil immers ook wat.)

Ik klasseer de zantjes voorlopig alfabetisch op de eerste letter, zegt Andrea. Ze zijn nog niet op de volgende letters geklasseerd, wat natuurlijk beter zou zijn. Maar het is een ontzaglijk werk om die meer dan 40.000 zantjes in de juiste volgorde te krijgen en die secretaresse heb ik nog niet. Ik doe het zelf nog wel eens.

Doet ge niet aan motief-sparen?

In zekere zin wel. Ik bezit veel albums. De oudste zantjes, die van vóór 1900, gaan in een apart album. Ik vind ze ook de mooiste qua voorstelling. Ik heb bestatigd dat er een kronologische volgorde bestaat in de motieven, en dat er van bepaalde motieven hele reeksen bestaan. Dus weer een album met zovele variaties. Ge hebt bijvoorbeeld gedurende vele jaren het "Volle Aflaat-zantje" met het beeld van de Gekruisigde Kristus. Er is de voorstelling van de afgeknotte zuil, de graftombe, de "Stabat-Mater" en de "Mater Dolorosazantjes". Ge hebt de reeks kinderdoodzantjes van Antoon Devaere uit Oostrozebeke. Verder de mooie getekende reeksen door Jos Speybrouck, een andere Vlaamse kunstenaar, en de huidige moderne reeksen. Dan zijn er de bidprentjes met foto van de overledene. Kijk, hier een album met niets dan soldaten uit de Eerste en Tweede Wereldoorlog. Zoals ge ziet, een onuitputtelijke manier van verzamelen. Het is inderdaad indrukwekkend en huiveringwekkend. Er is werkelijk, of moet ik zeggen, is er werkelijk een eeuw verschil in de beelden? Die van vroeger als zeer bezienswaardige, devote, bijna bijgelovige kunstwerkjes met een uitgesproken gedachte naar de dood, naar de eeuwigheid en naar God. Die van nu : soberder, moderner, ik zei bijna "speelser" in uitvoering of "minder-rouwvol". Of is het zo : vroeger een zeer gecompliceerde voorzijde met een eenvoudig mens op de achterkant. Nu : een zeer eenvoudige voorzijde met op de keerzijde een zeer gecompliceerd mens. Of heb ik het verkeerd voor? Misschien?

Zijn er ook beroemde namen in uw verzameling?

We bladeren verder. Telkens weer grijpt het me aan. Gekende en onbekende namen. Zoveel verdriet, zoveel onverstaanbaar leed. Is niet ieder mensenleven, kort of lang, een roman op zichzelf? Kijk hier, zegt Andrea, de Kanegemse gesneuvelden van 1940-45. Ge hebt nog voor ieder van hen de grafrede gedicht. En ze begint de verzen voor te dragen die ikzelf allang vergeten ben. We lezen verder : Engelbertus Vandewalle, oud-burgemeester van Caneghem. Dood in 1862.

Jules Vander Plancke, 31 j.	Romain Maes, Ronde van Frankrijk.
August Vander Plancke, 18 j.	Lucien Buysse, idem-winnaar.
Leon Vander Plancke, 16 j.	John Massis.
Emelie Vandemoortele, vrouw van	Stijn Streuvels.
Jules Vander Placke, 31 j.	Mevrouw Eyskens.
Victor Vandercruyssen, 47 j.	Victor Delille, 'tGetrouw Maldegem.
Alle vijf omgekomen in de ramp	Pater Damiaan.
met de Titanic op 15.4.1912.	Ivo Van Damme, Olympisch Zilver.
Roger Danneels, accordeonvirtuoos	Jempi Monserez, wereldkampioen.

Zanger Ron Davies
 De kleine lieve Ann Christi
 Louis Neefs
 Pol Jacquemijns
 Jerome Stevens van Het Volk
 Oud-renner Aimé Deolet.

Oud-renner Gilbert Desmet II
 Poeske Scherens
 Germain Derycke
 Berten Sercu
 Richard Depoorter, verongelukt in
 de Ronde van Zwitserland.

- Koning Umberto Van Italië.
- Nagedachtenis van Koning Leopold III van België, eigenhandig geschreven door Koning Boudewijn.
- President John F. Kennedy.
- Prinses Charlotte van Luxemburg.
- Prinses Grace van Monaco.

Ieder doodzantje een drama en een dramatische geschiedenis, van eenvoudige coureur tot Grote Koning. Het overzicht heeft geen einde. Ge wordt er stil bij. Kijk hier bijvoorbeeld : Zuster Clemence, Zuster Theodula, Zuster Scholastica, Zuster Leonarda, Zuster Dionysia : allemaal zusterkes uit mijn prille jeugd. Van toen ik nog in 't kakschooltje zat en van ons eerste kerstliedeke. Er ligt in de kribbe, lief Jezuke zoet, en van ons eerste woordjes aangewezen met de grote stok op de met aangepaste tekeningen versierde wandkaart "aap, roos, zeef, muur, hok, bok, kous." Zoete herinnering die nooit verging. En verder nog, broederlijk strijdend naast mekaar, een hele rij van bijna heilige, goede dorpspastoors :

Livinus Vandocelde	+ 1861
Gustaaf De Maître	+ 1910
Hector Claeys	+ 1925
Gaston Outtier	+ 1942
Gaston Van Haute	+ 1953
Marcel Van Huffel	+ 1972
Gustaaf Vande Plassche	+ 1987

De tijd vliedt voorbij. Zovelen van hen kan ik me nog levendig voorstellen. Ik was ooit hun misdienaar. En hier, kijk, hier : Meester Leupe en Meester Danneels. Ach, alletwee hebben ze elk drie jaar gepoogd mij de noodzakelijke kennis in deugd en wetenschap bij te brengen. Meester Danneels 3°, 4° en 5° leerjaar. Meester Leupe : 6°, 7° en 8° studiejaar. Zij waren monumenten van onderwijzers. Zij gaven de fundering mee aan alle mannelijke Kanegemnaars. Hoeveel jaren lang? Ik voel nog de kwaliteit van de tekenlat op mijn kneukels en nu nog altijd vind ik de klak van mijn vader en de tekenlat van de meester het degelijkste argument in de opvoeding van kinderen. Beter dan het oeverloos gezwam en het eindeloos gepalaber over het "hoe" in de opvoeding van de zieleknijpers. Maar die klak en die lat! We knepen ze! Dat was echte pedagogie en bovendien zeer (be)vatbaar. Het "waarom" hebben we later beter beseft. Ach, Meester Leupe en Meester Danneels. Gij zijt mij altijd bij- en ik

ben U altijd dankbaar gebleven. En daarmee zijn we aan het laatste album toe. Het Familie-album. Van de Meirhaeghe's en de Van Meirhaeghe's en aanverwanten. De familiestamgenoten en naderbij onze familiegenoten. Zoveel mensen die ons ooit en nóg zeer dicht de naaste waren en zijn. Die een stuk uit ons eigen leven waren. Die ooit met ons, in ons, om ons leefden. Vader, Moeder, Broer, Zusters, Grootvaders, Grootmoeders, Nonkels, Tantes, Neven, Nichten. We zitten zwijgend naast mekaar. Guillaume, Andrea en ikzelf. Waarom zijn we opeens zwijgzamer geworden? Waaraan denkt elk in dit zwijgen? Kan zwijgen misschien bidden zijn? Is het zwijgend zeggen van hun lieve namen een gebed? Ik twijfel niet en ik zing tot God met de woorden van het aanvangslied :

Hebt Gij mijn Naam geschreven in Uw Hand?
Zult Gij mij bergen in Uw mededogen?
Mag ik ooit levend wonen in Uw land?
en hen nog eenmaal zien met nieuwe ogen?

Vaak heb ik me reeds voor mezelf de vraag gesteld : hoeveel namen van mensen zouden er kunnen opgeslagen zitten in de computer van ons geheugen?

Historiek van de doodzantjes

Zoals ge ziet kan men dit thema langs velerlei aspecten benaderen. We zouden nog kunnen en zelfs moeten de teksten bespreken, maar in het bestek van de enkele bladzijden die me zijn toegewezen, is dit niet meer mogelijk. Het zou een hele brochure kunnen worden. Het gaat van de eenvoudige teksten met algemene doodverwijzingen uit het Evangelie en de woorden van vertroosting tot hartroerende teksten door ware kunstenaars van het woord. Er zijn enkele licht humoristische. (Ja ook in het oog met de dood.) Er zijn gedichten van eenvoudige dorpspastoors of dorpsdichters, maar ook van Gezelle en andere Quartiers. Teksten voor kinderen, voor Koningen en soldaten, voor moeders en vaders, voor helden en martelaren op oorlogs- of missievelden. Er is zoveel. Zo saai en griezelig is deze hobby dan toch ook niet.

Over het ontstaan van bidprentjes lees ik bij de Hr. Roger Cauwe uit Harelbeke, die ooit zijn eigen kollektie samen met een boekje over doodzantjes tentoonstelde, wat volgt :

- de oudste met de hand geschreven zantjes kwamen sporadisch voor in Amsterdam, rond 1750.
- rond 1750 eveneens de eerste bedrukte bidprentjes te Amsterdam.
- het gebruik waaide naar Antwerpen over omstreeks 1790.

- We volgen de weg doorheen ons land. Brussel 1782, Izegem 1813, Kortrijk 1805, Tielt 1816, Brugge 1814, Moeskroen 1818, Wervik 1819, Meulebeke 1830, Oostrozebeke 1832 enz. Het gebruik volgde zijn weg naar Frankrijk, via Roubaix, Duinkerke, Rijsel, Parijs 1850-1900. Vroeg in de 19de eeuw kwamen doodzantjes ook voor in Duitsland, Oostenrijk, Engeland 1860, Italië 1870, Spanje 1880.
- In Canada en de Verenigde Staten werd het gebruik goed ingeburgerd en populair onder invloed van de uitgeweken Vlamingen.

In min of meer kronologische volgorde vinden we volgende ikonografische afbeeldingen :

- een altaar, graftombe, kist, altaar met bloemen, altaar met treurbomen, een kerkhof of kerk. (1850)
- knekels of doodskoppen.
- zerkjes.
- prentjes met gouddruk.
- bidprentjes van porcelein.
- Volle Aflaat-prentjes, hield 120 jaar stand.
- Kerkhofprentjes en Heiligenprentjes.
- Tweetalige prentjes.
- Patroonheiligen.
- Foto van de overledene.
- Ecce Homo, Mater Dolorosa, Stabat Mater. Tussen 1900 en 1940 kwamen de afbeeldingen in volgende verhouding voor: Volle Aflaat 1/2. Ecce Homo of Mater Dolorosa : 1/3.
- Van 1940 tot 1960 : tekeningen van Jos Speybrouck en Tony Devaere.
- Na 1960 kwam er de totale vernieuwing met de afbeeldingen zoals we ze nu kennen. Moderner? Soberder? Meer aangepast? (de vraagtekens zijn van mij)

slotbeschouwing

De koffie is ondertussen koud geworden. Ik kijk nog eens over die eindeloze rij rouwprentjes. "Een hobby als een ander" zegt Andrea. "Maar toch nog anders", denk ik bij mezelf. Hoe vreemd het ook moge klinken : het is zo alledaags en gewoon. Iedere dag wordt er gestorven. Iedere dag een ander rouwprentje. Maar als ge ineens zo een massa prentjes samenziet, leert het je wel even mediteren. Wat is dood? Wat is oud? Hoelang is een mensenleven? Hoelang duurt eeuwig? Alles is zeer relatief. Aan 17 jaar zouden we willen dood zijn. L.D.V.D., Sehnsucht en Weltschmerz en andere diergelijke. Aan 65 zouden we allemaal nog lang willen leven. Voor een 17-jarige lijkt

een mens van 65 een ouw peetje of meetje. Aan 65 is iemand van 70 nog veel te jong om reeds te sterven. De mooiste woorden over de dood schrijft men in zijn jeugd, zegt onze grootste Vlaamse dichter Anton Van Wilderode, de waarachtigste eenmaal de vijftig voorbij. Het zal wel zo zijn. Ik bemerk zelf, aldus Andrea, dat ik bij iedere nieuwe zending onwillekeurig eerst naar het geboortejaar begin te kijken. Het schijnt dat oudere mensen of zij die op de brug van hun pensioen staan, dat vaker doen. Ze beginnen gevaarlijk dicht in de buurt te komen. Het belet me echter niet om elke morgen naar de postbode uit te kijken naar ergens een enveloppe van de vele vrienden of onbekenden die dezelfde hobby als ik beoefenen, namelijk het sparen van doodzantjes en onderling ruilen. En al zijn het nu ook rouwzantjes of rouwbrieven, het blijft boeien!

Ik hoop dat onze vele lezers van 't Meerminneke ook een handje willen toesteken. In beduimelde dozen en sigarekistjes hebt u zeker ook wel doodzantjes liggen van mensen wiens namen vervaagden in het tijdeloze van de tijd. Of dubbels van rouwprentjes van familieleden, naamgenoten dus ~~st~~amgenoten. Doe dan deze vlijtige hobby-iste een plezier. Stuur een brief met inhoud naar haar adres : Andrea Meirhaeghe, Kanegemstraat 154, 8891 Tielt-Kanegem.

Nu ben ik zelf benieuwd of u deze reportage wel tot het einde toe hebt gelezen. Ik zal het zien bij, of horen van Andrea Meirhaeghe. Familieledenlezers, stelt u me teleur?

Doodzantjes sparen. Vreemde, mooie hobby. Of wat dacht U?! Toch anders dan anders. G'hebt allemaal de groeten van uw ouwe meerminnaar Jan Meirhaeghe, Ingelmunster.

.

NAMEN NOEMEN

Mevr. Hilde De Steur - Vaneeckhaut uit Nazareth, dochter van Henri De Steur en Adrienne Meirhaeghe uit Ooike, stuurde ons volgend pikant kursiefje dat we met graagte in ons familieblad opnemen.

Namen Noemen. Stel je voor dat je Hitler heet. Of Stalin. Zo bijvoorbeeld Jan Hitler of An Stalin. Of Piet Stalin of Trees Stalin. Het klinkt niet. Het klikt niet. Het wringt.

Nu blijkt dat de zoon niet verantwoordelijk is voor zijns vaders daden. Dat je rein, onbevlekt en wit gewassen op de wereld komt. Al wat ooit tegen je verhaald zal worden, is je eigen grote schuld. Dus, de pastoor mag geen kuchje achter je naam plaatsen bij je Doopsel of 1° Kommunie. De schoolkinderen mogen je niet plagen, je

neefjes en nichtjes die meer geluk hebben mogen nimmer enige allusie maken.

Ik kan het mij nochtans voorstellen. Je haalt op zekere dag je "Goed gedrag en zeden" op het gemeentehuis en vóór je het je realiseert staat heel het bureau op stelten. In paniek interpelleert de beampte de grote baas, in casu de burgemeester die in zeven haasten zijn banket in plan laat en zijn discipel ter hulp snelt. Je haalt je eerste centen van de bank. Jouw centen en, inderdaad, zuur verdiend. Verschrikt staart de loketbediende je aan en taxeert je van achter zijn glazen kast zo diep zijn oog reiken kan. Is die te vertrouwen, met zo'n naam? Je negeert het rode licht omdat de zon je verblindde. Of je bent net niet gestopt vóór dat stopteken. Het kan iedereen gebeuren. Maar de ijzeren arm der wet laat niet met zich spotten. Smaad aan de politie. Leg het maar uit, Hitler. Je hebt geen rechten, enkel plichten.

En je moeder. Door blindheid getroffen in haar jonge jaren, heeft ze een levenslange last op haar schouders gelegd. Ze mag zelf nog als "Vanondersteboven" of "De Tegenovergestelde" geboren zijn, haar echtgenoots naam torst ze met zich mee tot het einde van haar dagen.

What's in a name? vroeg Shakespeare zich af. Het is inderdaad een kwestie van gewoonte. "De Waele" en "De Haene" zijn zelfs in Vlaanderen geen spotnaam. Bij "Van den Broecke", "De Smet" en zelfs "Lapporte", de deur, staat niemand meer stil. Eigenlijk heb je nog best een naam zonder direct verklaarbare betekenis. Neem nu Meirhaeghe. Dat schrijft men wel op vijftig verschillende wijzen, maar dubieus klinkt het nooit.

Tot je natuurlijk één of andere genealoog in je familie krijgt die het niet kon laten in het verleden te graven. En dan zit asjeblief een gans geslacht met de gebakken peren. Je kan niet meer terug, de verklaring is aan de wereld geopenbaard. Want, onder ons gezegd, lieve meerminners, zo interessant is die uitgeplozen betekenis nu ook weer niet. Een weiland, een moerassige, soppige lap grond met een krom gegroeide haag er omheen, op een godvergeten plaatsje dat zelfs de Romeinen overgeschrikkeld hebben. Daar kan niets goed op gedijid hebben, tenzij wat riet en wat verloren kevertjes en vliegjes. En een meermin is toch helemaal een fata morgana.

Had die genealoog zo'n potje maar gedekt gelaten... Weten jullie waar jullie die meermin vinden? In het gezelschap van ondergetekende,

bij de Koning van de Kaspische en de Zwarte Zee. Zijn eitjes zijn dé delicatesses op de feestdis van de rijksten der aarde.

Meirhaeghe. Het klinkt wel. Maar de betekenis klikt niet. Ze wringt.
Groetjes van De Steur.

In haar begeleidende brief schrijft Hilde De Steur dat ze zich aan een stevige repliek van onzentwege verwacht. Als stambewaarders kunnen wij dergelijke smaad&smet op ons familieblazoën niet ongelet laten. Vandaar, in naam van alle moerassige Meirhaeghes, dit korte wederwoord:

Stel je voor dat je "De Steur" heet. Zo bijvoorbeeld Hilde De Steur. En dat je, zoals zij, geboren en getogen bent in de Karmstraat te Ooike. Dit wil zeggen : vlakbij de Meirhaegestraat. Dit wil zeggen : op de "Meerhage" zelf als het ware! Je weet wel, die soppige lap grond met die kreupele haag er omheen. Je weet wel, dat door God en Keizer vergeten gat waar niets goeds gedijen kan... Een steur in dat moeras, dat is toch helemaal een fata morgana! Trouwens, hoe zou de Koning van de Zwarte en Kaspische Zee ooit dààr kunnen terecht gekomen zijn? We geven volmondig toe dat die Oosteuropese steur inderdaad instaat voor de aanmaak van kaviaar. Maar als er al een steur in dat Meirhaegemoeras mocht voorkomen, dan moet dat gewoon die Vlaamse variant zijn : de "Steurius vulgaris". Die schiet wel kuit, maar van zijn eitjes kan zelfs een vijfsterrenkok hoogstens een dubieuze viskrokot voor 't frietkot bereiden, laat staan kaviaar voor de Groten der Aarde. Had ons Steurke zo'n kookpotje maar gedeukt gelaten... Want nu zit -dankjewel- een heel geslacht met de aangebakken vis. Shakespeare had gelijk! What's inderdaad in a name? Je kan net zo goed Hilde Haerinck, Snoeck of Cabeljauw heten. Of Hilde Palinck, Spierinck of Geirnaert. Of tout court : Hilde Uyttersprot. Al heet de steurfish nu Wanda of Hilda, zij heeft met ons Trudeke alleen de geschubde staart gemeen. En zeg nu zelf, wat betekent een dubbele portie kaviaar, vergeleken met de "delicatesses" die ons meerminneke boven de navel te bieden heeft?!
Groetjes van het loze vissertje : meirhaegherman.

.

Nieuwjaar in Kanegem 1989

"Dat gij uw kinders moget zien, en de kinders van uw kinders, en de kinders van hun kinders tot in het derde nageslacht."

't Begint er zo stillekens aan op te trekken op het familiefeestje in Kanegem. De oudsten genoten de vriendelijke eer als stamdragers te mogen aanzitten aan feest en maal geserveerd door Gaby en Linda Meirhaeghe, Chris en Lieve Verkaemer, Wim en Kristien Vanluchene en van op hun ereplaatsje zagen de stamdragers hun nakomelingen "telrijk als de sterren aan de hemel".

Een Vlaamse-pannekoekenfeest in de namiddag voor groot en klein, voor jong en oud en... later op de avond : Breughel op zijn best. Patatten met de pelle of Kanegemse kozakken, hoofdvlakke, paté van het huis Gaby&Linda en barbecue-rebbekens.

Het klaterend gewoel van de tweede of derde generatie viel er bij stil en het gekeuvel van de oudjes "vermummelde" in de smakelijke rebbekens, want Breughel is altijd goed en het rijmt dan ook nog op Kanegem. De ruimte tussen pannekoek en Breughel werd opgevuld :

- voor de stamhouders, met het slurpen van een potje koffie of voor de meest roekelozen : met een cocatje en wat kijkgenot bij het zien hoe de kleinkinderkes hun vleiren uitsloegen.
- voor hun kinders, ondertussen al bezadigde en levenswijze bergers geworden - met een vrolijk pintje, een partijtje kaart of een kooroefening a capella met als hoofdnummer en natuurlijk : "Voor Kanegem wil ik mijn harpe snaren", in hoge en lage tonen en op alle toonhoogten die daar tussen liggen.
- en voor de kinders van hun kinders :
 - voor de tussen-de-tweeërs, de Halbstarcken, een studentikoos onderonsje, lonkend al met één oog naar een pilske, maar toch nog een cola met een rietje. Te groot al om nog met de kleintjes te ravotten en te klein nog om de wijsgerige theorieën van de grote mensen te begrijpen.
 - voor de kleintjes en "min-tens", poppenspel. 't Was zeker goed want ik heb ze geruime tijd niet gehoord.

Zo was er voor elk wat wils op het feestje. Marc aan de drums deed goed werk en liet de laatste schlagers over de koppen dreunen en buischen. We konden er geen woord meer tussen krijgen. 't Was misschien ook goed want we vallen toch altijd in herhaling.

Natuurlijk was er ook de tombola. Om de kas te spijsen waaraan we zo duchtig geknabbeld en gesabbeld hadden!

De mooie tinnen Meerminschaal van onze huiskunstenaar André siert nu de Waregemse schouw van Luc en Nadine Meirhaeghe-Polfliet.

"Een zicht op Kanegem", gezien van aan "De Naelde" en geschilderd door Chris Verkaemer, hangt aan de nagel bij Maurice en Martha Meirhaeghe-Claeys. Leuke tombola met veel prijzen en veel gelukkige winnaars.

Daarna werd nog lang en gezellig geperoreerd. Ook over 't goe weer, en naar ik meende te bestatigen, werd dit goe weer bij ieder Meerminneke (ge weet wel, ons eigen biertje) hoe langer hoe beter.

(Als 't maar niet op een onweer uitdraait?!) Hoorde ik niet dat er later op de avond iemand na enkele Meerminnekes min of meer, absoluut per autostop naar huis wilde, aan de kanten van de Leie. Maar welke auto stopt er nu nog om 1 uur 's nachts?

Och, 't is maar om te zeggen : 't was allemaal weer goed. Laten we het zo houden.

Wij danken Gaby en Linda, Chris en Lieve, Wim en Kristien voor zoveel moeite. Duizend keer "merci" in naam van heel de stam van August Meirhaeghe- Maria Estella Vandermeersch. Bedankt!

Jan Meirhaeghe.

.

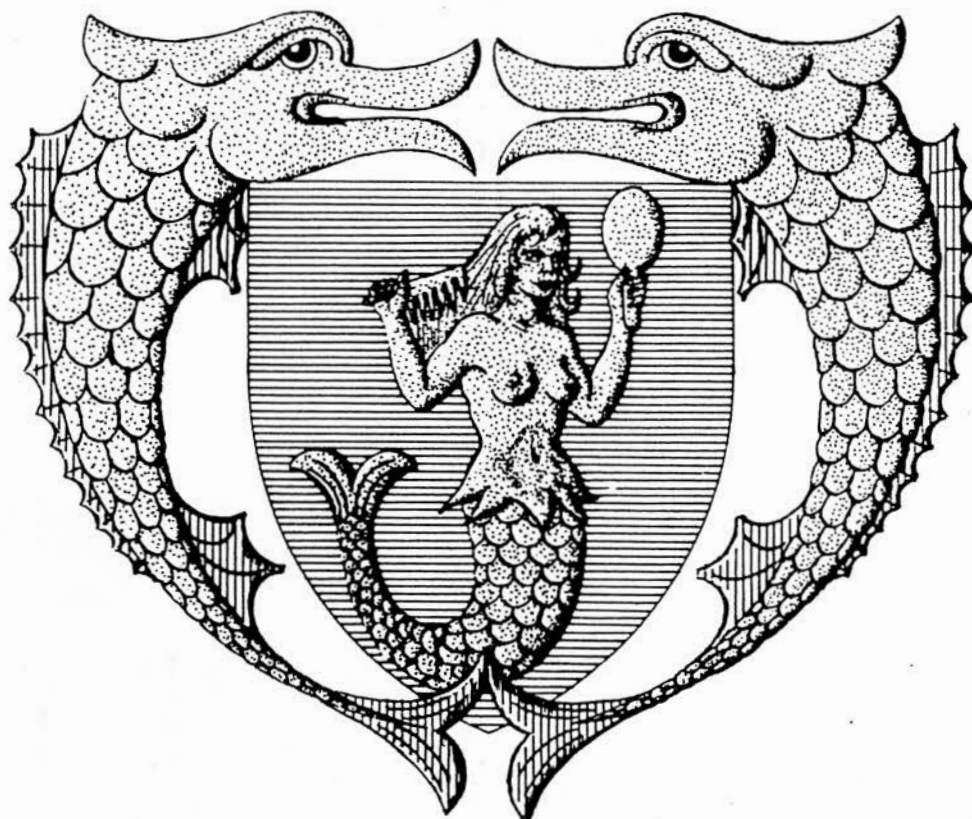
Nog op de buis : het dagelijks gehakketak tussen Président-Fondateur Moboetoe en de Belgische overheid en pers.

Peter Marcel Van Meerhaeghe schrijft ons in zijn brief van 21.2.11.

"Wel, spijts al dat politiek gekakel tussen onze landen zijn de mensen voor ons hier nog steeds dezelfde... dat zijn onze mensen en zoals gij en vele andere gewone mensen, trekken ze zich van politiek niet veel aan. Dus wecs gerust. (...) De Zairese moeders hebben het voor 't ogenblik zeer moeilijk om hun man en kinderen nog eten te geven, want de crisis is hier zeer hard. Dàt is wel een groter probleem dan dat geharrewar tussen onze landen. Daarover wel wat meer deze zomer als we rustig eens kunnen babbelen over ginder en hier... twee zeer verschillende werelden."

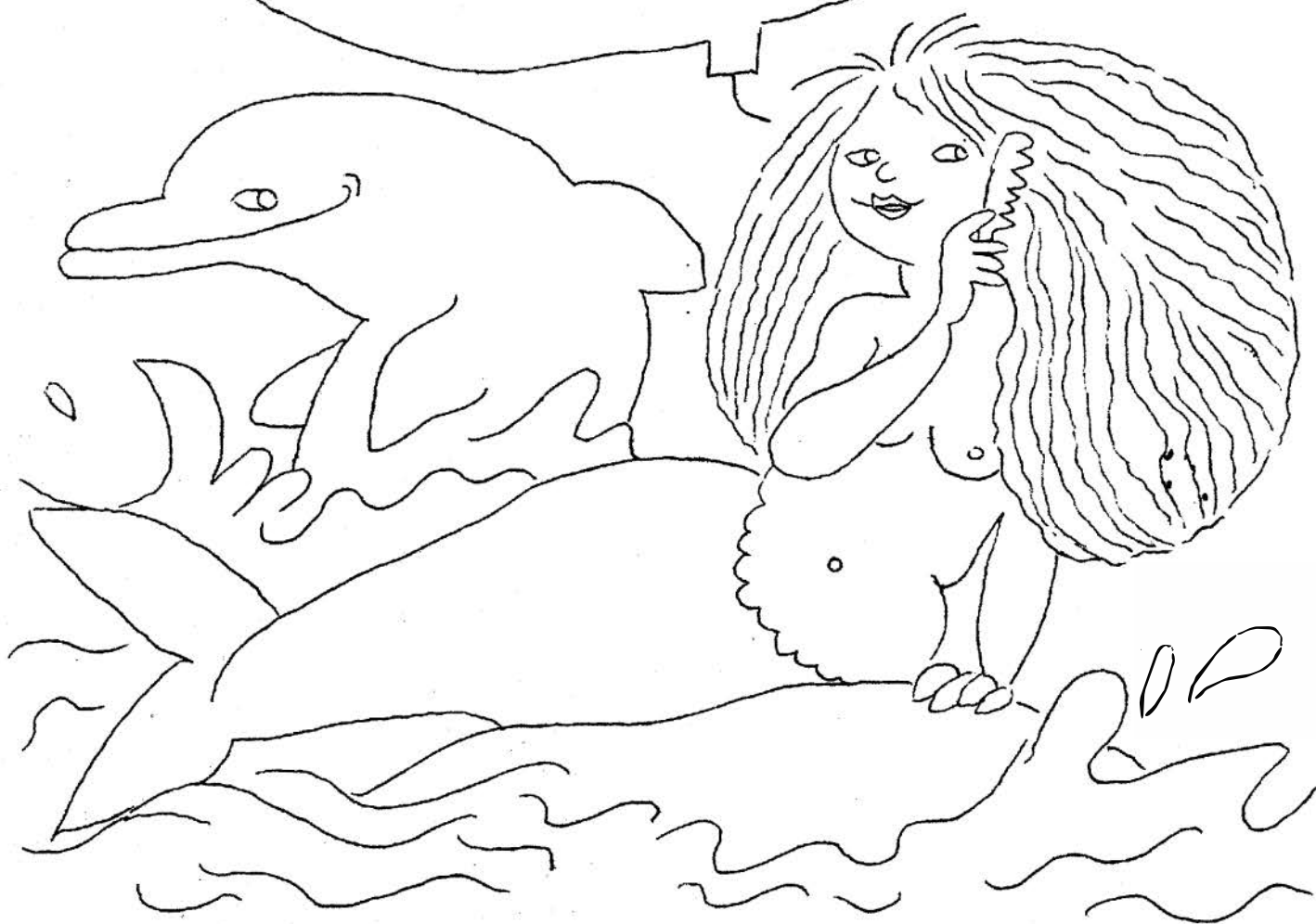
- Voor de laatkomers : abonnementsgeld bedraagt nog altijd 250 Fr. te storten op rekening : 737-4262090-50

't Meerminneke

(van) Meirhaeghe's Familiekontaktblad

sorry, lieve lezers, dat ik jullie zo lang op mij heb laten wachten. Heel die mooie zomer bleef ik onder water en pas in de herfst duik ik weer op. Het was mij "wegens omstandigheden" onmogelijk om nummer 34 op tijd klaar te krijgen. Ik sta bij jullie in het krijt en ik zal daar in de toekomst proberen iets aan te doen. Laat ik maar geen tijd meer verliezen en onmiddellijk van wal steken. Tot over enkele maanden dan maar. stambewaarder Herman.

Joost Vanmeerhaeghe, 10 jaar, Kluisbergen-Ruien.
Tweemaal Kampioen van België Fietscross.

Draai het en keer het in het leven zoals je wil, er zijn altijd mensen die iets meer kunnen dan een ander. " 't Zit er in", zeggen de mensen dan. " 't Is er in geboren. 't Is er in gebakken". Ik tracht me in gedachten een beetje voor te bereiden. Ten andere, als ik iets wil of moet schrijven dan zet ik mij aan het stuur van mijn wagen en ik tracht me op te pepen met dromend door dit, mijn land, te zwerven. Dit zijn mijn amfetaminen en anabole steroïden en tenslotte heeft iedereen toch zo'n beetje zijn eigen manier van conspiratie met de muzen.

Ik ben op reportagetocht. Op zoek om iemand in het licht van onze familie-aktualiteit te zetten. In de familiespiegel. In onze antieke familiespiegel met gouden kader waaronder de Heere Symoen Van Meirhaeghe, destijds geëerd en geprezen presbytre in de gemeente Wratinghem, later Wortinghem, nu Wortegem, in sierlijk kunstig gotisch schrift en in 16de-eeuws latijn deze oerdegelijke woorden van waarachtigheid, bezinning en zelfkennis schreef : "In speculo primum ter spectare";; in ons beste en raakste Vlaams van nu : "Eerst drie keer in de spiegel kijken!" Zo neem ik me ook voor mijn woorden over de spiegelkandidaat driemaal te wikken en te wegen, want er is geen haar op mijn hoofd (beeldspraak) dat er aan denkt om de wijdverspreide en zeer geachte clan Van Meirhaeghe en consoorten blauwe blomkes wijs te maken of scheve beelden uit de kermispijeltent voor te spiegelen. De waarheid en niets dan de waarheid, zo helpe mij de bijna Zalige Missionaris-Martelaar Pater Remi Van Meirhaeghe, de marteldood gestorven op 13 december 1901 in Mongolië, in wiens straatje met zijn naam ik achter 't kerkje van Waregem-Nieuwenhove dagdromend voorbijkom. Ik gedachten toef ik even bij Pater Remi, Mei Ta Jen = Meirhaeghe. Pater Remi? Ook een kampioen! Nu maken ze er zo gene meer. De echte helden, de echte kampioenen van Geloof en Naastenliefde. De echte steunpilaren van 'Ons Moe' de Heilige Kerk. We hebben in onze familie vele kampioenen. Mountain-Bikekampioenen, fietscrosskampioenen, duivekampioenen, schaakkampioenen. Waar, Pater Remi, van het stille straatje met uw naam, waar zal ik u plaatsen in de rij van onze kampioenen? Op kop natuurlijk! Mijn Lancerke is nu goed gelanceerd. Mijn muze zingt in de motor. Links van de grote weg zie ik de watertoren van Waregem. "Kijk", zeg ik tot mezelf, "daar begint nu die schone, dichterlijke en toch

zeer levende en levendige Meirhaegheroute. Hoevelen van onze trouwe lezers hebben al gepoogd deze route eens in een gezellig familie-onderonsje af te haspelen? Toch altijd de moeite waard, denk ik zelf en zeggen de vurigsten onder ons die het riskeerden. "Doen", zeg ik! Ze ligt er nog! Voor de volledige wegwijzer, zie Meerminneke nrs 26 en 27.

Ik volg verder. Links op de hoogte : Spitaelsbossen of wat er van rest. Daarachter weet ik Tjammelsvijver. Een klein militair kerkhof doet me er aan denken dat ook hier de oorlog voorbijtrok. Een stijgende weg leidt tot voor Anzegemkerk. Hoeveel Van Meirhaeghes proefden hier voor het eerst het zout des levens en jankten er voor het water des doopsels? Hoeveel? Zeer veel! Van 1823 tot 1860 werden hier 53 kersverse Meirhaeghskens genoteerd; elf naamgenoten hoorden zich bannen in de gruwelijke staat en voor 51 stamgenoten luidde de "endeklokke".

Rustig ligt Kaster op mijn weg. Hier had pastoor Claerhout zijn huismuseum van historische en voorhistorische vondsten. Figuur apart Paster Claerhout, goed voor een boek apart.

Kerkhove, benevens de naam zegt het me niet zoveel. Misschien alleen een wijs volks gezegde : "Langs de jeneverstrate is't de naaste weg naar Kerkhove".

Even buiten het dorp : De Morgenstond en de machtige? prachtige? vloed die Schelde heet en hier even Oost en West scheidt. Rechts rijst en rust de Kluisberg, groen, gezellig, gezond. Kluisberg, oase van groen, symphonie de verdure, Mont de l'Enclus. Camping Panorama. Vanmeerhaeghe. Prachtig zicht over Scheldevallei en kinderspelen. Giftshop Palace en Gasthof Palace Vanmeerhaeghe. Sedert 30 jaar alom gekend huis van vader op zoon.

Ik zie Ruien liggen. De elektriciteitscentrale. God! wat kunnen de mensen hard vloeken. Zijn we dan ook kampioenen in het scheppen van wangedrochten? Zijn we dan allemaal behept met sadistische of masochistische neigingen? Een gapande mond, een gapande krater van schande voor deze lieve streek! Michiel Zwaenepoel zegt het mogelijk nog duidelijker in zijn boekje "Op zoek naar groen". Ik citeer : "Het landschap van de Scheldemeersen wordt op bijna barbaarse wijze ont-sierd door de enorme elektriciteitscentrale van Ruien. Daarom beginnen we onze tocht met de rug naar die fabriek. Op de terugtocht bezoeken we de Waterhoek waar we geconfronteerd worden met een stuk maatschappij-geschiedenis. De centrale symboliseert op niet te mis-kennen manier de tijds- en landschapsevolutie sinds de periode waarin Streuvels' Waterhoek ten onder ging.

Even bezoek ik nog de kerk van Ruien. Een gemeente waarvan de naam-oorsprong onbekend is gebleven. Op het monument der Oorlogshelden staan de namen gebeiteld van drie Ruiense Vanmeerhaeghes. François, Leopold en René. Ook in Ruien zullen ze hen niet vergeten. Tenminste zolang de namen nog leesbaar zijn. Maar laat dit ons geen reden tot verbittering wezen, zegt de dichteres Jeanne Vandeputte, want er is geen blijvend leed op deze schone wereld.

Op de Pelikaanwijk 18 in Ruien wonen Ronny en Monique Vanmeerhaeghe-Raepsaet met hun zoon Joost. Joost Vanmeerhaeghe : tweemaal kampioen van België 1986 en 1988 en eenmaal vice-kampioen in 1987.

Ik heb het al gezegd : "kampioenen worden niet gemaakt, men wordt kampioen geboren. Ge hebt het of ge hebt het niet. Kunstenaar is men. Goeie stielman leert men. Als ouwe duivenliefhebber heb ik het enkele malen meegemaakt. Op zekere dag zit ge met een kampioen op uw kot. Zo maar tussen de andere. Volgens welke natuurwet? Wie leert het ons? En nochtans van vader Ronny kwam het niet. Die was en is eerder een voetbalfanaat en zelfs nu nog trainer van de jeugdelftallen bij F.C.Ruien. Zo zegt Ronny zelf en verder dan het klassieke driewielerke had Joost het toen nog niet gedroomd. Maar misschien zat de ware kampioen er toen al in. In ieder geval legde Joost het slim aan boord. Andere jongentjes van vijf jaar vragen aan Sint Niklaas steevast een velootje en de lieve Sint zegt dan ook meestal via pa en ma : "Neen, manneke, geen velootje. Ge zijt gij nog te klein en daarbij, ge zoudt op uwe kop vallen. Later, ja, als ge groter zijt". Joost mag nu echter weten waarom -en Joost wist het- : hij vroeg aan de Sint een valhelm. Hiermee waren Sinterklaas, pa en ma gerust en stonden ze zonder te weten schaakmat. Anders niet slecht bedacht, achteraf gezien, vindt u ook niet? Wie droomt er onder een helm niet van vroentuigen. Enfin, die helm kwam er zonder aarzelen. Een helm is ten andere een nuttig ding. Ge moogt er onder andere mee op uwe kop vallen. Al gezeid! Maar lieve lezer, zeg nu zelf, wat is een kind met een helm zonder crossfiets. Logisch, zegt ge, ne velo hoort daarbij. Zo logisch redeneerden vader Ronny en moeder Monique ook. Ze hadden zij eigenlijk nog geluk dat Joost geen paardezadel vroeg. Daar hoort toch een paard onder. Of een klakson. Daar zit toch een auto aan vast...

Al bij al. Van een helm tot een crossfiets BMX is maar een stapke. Van een crossfiets naar een fietscross is ook maar een stap. En zo gebeurde het dat Joost met zijn eerste dagvergunning aan de start stond voor een fietscross in Ruien-Kluisbergen.

Met 13 als geluksnummer en met een geleende fiets die meer weg had van een bulldozer dan van een fiets, groot, lomp, vooroorlogs als hij was, startte Joost en haalde hij zijn eerste overwinning. Van nagels met koppen gesproken. Het dient gezegd dat elke deelnemer moet starten in de reeks van zijn geboortjaar. Voor Joost dus 1979. Natuurlijk kwam die eerste echte crossfiets er evengauw. Nog enkele keren werd er met een dagvergunning deelgenomen en het werden evenveel zegepralen. De weg lag dus wijd open.

Op 19 april 1986 is Joost aangesloten met een jaarvergunning bij de B.L.F.C.B., wat staat voor "Belgische Liefhebbers Fietsencross Bond". De kalender omvat 25 wedstrijden, telkens op zaterdag. Per wedstrijd zijn er telkens 4 reeksen te rijden: 3 schiftingsreeksen en één finalereeks. Joost won én de kampioenschapsproeven én het regelmatigheids criterium. Wij zien een lachende Joost met de kampioenentruï waarop zijn crossnummer : 44.

Toch verloopt niet alles zo vreedzaam op het crossfront. Onze nationale overheid kant zich tegen het inrichten van fietscross. Waarom? Om de competitieve geest van de cross? Of om de slopende inspanningen? Och kom. Is voetbal voor preminiemen en miniemen soms niet krachtenslopend? Of kan men dat prettig vinden als die spelertjes des winters in hun blote biljetjes staan te klapperen van de kou? Ziet dat er zo gezond uit? Of loopkoersen en cross-country voor dezelfde leeftijdscategorieën? Is dat geen competitie? Of turnen? Of ballet met zijn ijzeren tuchtregels? Maar misschien slaat het verbod wel op de ouders, de opa's en oma's, om hart- en andere crisissen te vermijden?

In 1987 kreeg Joost zeer zware tegenstrijd te verduren. In Brugge zat men daar met ene ongrijpbare Franco. Tien keer eindigde Joost in het wiel van de onklopbare man, maar naarmate het seizoen vorderde werden de rollen evenwel omgekeerd. Van de 16 resterende wedstrijden schreef Joost er 15 op zijn naam om uiteindelijk toch nog met één punt het kampioenschap te verliezen.

In 1988, na een seizoen zonder nederlagen, wordt Joost voor de 2° keer Kampioen van België. Wat zegt Rik De Saedeleer zo graag : "Moet er nog zand zijn?" Maar wat zien we echter tussen de regels? Tijdens de sluitingsprijs van het seizoen klasseerde vader Ronny zich derde. Een eenmalig optreden. Maar is het niet als met die eerste sigaret : waar eindigt dat Ronny?

In 1989 ligt de wag weer wagewijd open voor een andere kampioenentruï. Joost rijgt de overwinningen aan mekaar en dat belooft. Als vader en

moeder Ronny en Monique me een pint trakteren, ga ik naar de sluitings cross als nieuwe supporter voor heel de Van Meirhaegheclan. Alhoewel. Fietscross wordt meestal niet aan uw achterdeur bedreven. Gezien de houding van de overheid, komen er heel wat en verre verplaatsingen bij kijken. Wegens dit verbod wordt vaal op Nederlands grondgebied gereden. Ik noem maar voor de vuist : Sluis, Axel, Sas van Gent, Breskens, Terneuzen, Westdorpe, Oostburg, Schoondijke, of op Belgische parcours in Melsele, Sint-Gillis-Waas, Meerdonk, Sint Pauwels e.a. Men moet er inderdaad iets voor over hebben om weken lang ieder weekend door het land te hotsen en te botsen voor de hobby van zoonlief of hier in dit geval ook vaderlief die bij een liefhebberssportverbond de fietsmicrobe uit zijn benen tracht te rijden. Het weekend is voor ons, zegt Monique. Voor ons alleen. Dan zijn we van 's morgens vroeg tot 's avonds 't gat in naar overal. Wij samen in de gezonde natuur met een ontspannende bezigheid, al klopt het hart me soms wel eens in de keel bij de prestaties van Joost. Dat kunnen we bijtreden. Hoe zou ik zelf zijn? Gezond, ach hoe schadelijk kunnen 3 reeksen en 1 finalereeks van 150 tot 200 meter zijn? Daarbij, hoeveel onmogelijke inspanningen doen jonge en oudere mensen niet, ook buiten competitie? De wielertoeristen, de joggers, de fitnessmannen en -vrouwen.

Og Joost nog entwat anders in zijn mars heeft? Zeer zeker. Hij is op sportief vlak trouwens op alle markten thuis. In Kluisbergen won hij dit jaar al tweemaal de jogging en met de rijksschool van Avelgem won hij al een veldcross. Interscolair staat hij ook in het zwemmen op de eerste rij en na het fietsseizoen gaat onze kampioen voetballen bij de miniemen van F.C.Ruien. Goedgevuld programma! Daarenboven is hij ook op school de primus. Dat moet, zegt zijn moeder, want als hij met een slecht rapport naar huis komt mag hij het fietscrossen vergeten. Zo hoor ik het het liefst. Maar ja, ik ben ook al een oud mens.

Joost jongen, de guidon van onder! en stapel de suksessen in beide richtingen hoger dan de kluisberg. Wij duimen allemaal voor u. stambewaarder Jan Meirhaeghe.

van onze 13de-eeuwse voorvader Willem Van Meirhaeghe aan Hilde De Steur, naar aanleiding van haar-kursiefje "Namen noemen" dat verscheen in Meermin nr.33, pag 13.

Nu luistert, lieden, hoe een ouden meermin heeft gevaeren
 die lag te mijoteren op de rand van syne jaeren :
 soo lagh hy saght, en las in tboeckxken van Janssoone
 't kwam plots daer eenen steur hem om syn herkomst hoonen.
 Welaen O steurkin stout, sey hy, syt gy niet wel by sinne?
 syt gy niet selfve dan halfsteur en halfmeerminne?
 Hoe kan een kind sichselfven soo verdwaesen
 in stoute woorden en infacme phraesen?
 Wat noopt u sich in eenen knoop te wringen
 om dees onheuse liederen over ons te singhen?
 Wat sijn dat nu voor loose en gemeene strecken
 of dronkt gy tsopken uut de Vranckaertbeeke
 soodat gy dronken wierd van lood en van nitraeten
 en in Den Ouden Cley zat zatmanspraet te praeten?
 Laast gy nogh nooyt in tboeck der wijse spreuken :
 Men quetst syn aengesicht door synen neus te deucken.
 Wat moght er eenen bruynen steur dan soo besielen
 soodat gy reedet tegen ons kar en in ons wielen?
 Dat gy soo ondoordaghtig, onbesonnen deedet
 was er daertoe wel eenich recht en reeden?
 Dat gy ons achtet min of meer te min!
 dat spreeckt van malefide en seer versieckte sin!
 Zou "Merhage" dan syn een plaets van niemandalle
 voor kevertjes en vliegskens en voor kruyswoordrallen?
 Een soppig, sompigh oord, seght gy, van wulg en wiedouwwissen,
 eekhouten struickxkens, bies en beddepissen.
 Zing ick niet, zonder schaemrood, selfve en met luyde stem
 dat ick van 't Vuilgat van geborte ben en selfs van Caeneghem?
 Zou het my kwalick deren mynen naem te noemen
 gegroeidt uyt speencruydt, lis en dotterbloemen?
 Zou ick daeromme steken myne kop int sand?
 Bah-neen-ick, Steurkin, kvindt het selfs plaisant.
 Een fata morgana-meermin, wie haar sagh, al wast maer met een glimp
 die weet het wel : dat es geen steurse hersenschim(p).
 Daerby, Godt schiep moeras-merhage eerst. Gy kunt u niet vergissen.
 Eerst was er waeter, Steurkin, vóór en voor de vissen.
 en kondet gy niet vrij en commerloos verpoosen
 in twaeterke dat wy uit de Merhage loosen?
 Dat rijcke lui uw excrement als voorrecht eten
 dat is dan hunne saeck, u self niet toe te meten.
 Is kaviaer groot woord voor sHeren en consoortendis
 soo blijft het voor my : 'kuit' en tsmaakt naar zout en vis.

Dies ons Maerminne soet, en laet u niet belaegen
 door eenen Steur die loert in tmeer (naer wat?) door onze haeghen.
 Nu luyster, boude Steur, ge moogt familie blijven
 maer sult voor straffe swaer nog veel cursiefjes schrijven.
 en voorts sult gy, alleen, in sHeeren vrees en vaere
 een beewegh doen naer Onse Vrouw van Kerzelaere
 al in uw hemd, met wassen keersse en op bloote voeten
 om voor uw snood misdryf van felonie te boeten,
 om reyne en gesuuvert dan van siele en van sinne
 te moghen stoeyen weer aan thert van ons Meerminne.

Jan den ouden meerminman

Streuvels, Buysse, Claes, Timmermans. Overbekende namen uit de Vlaamse literatuur. De namen van de romanfiguren die ze tot leven wekten zijn al even bekend als de auteurs zelf. Boer Vermeulen uit "De Vlaschaard". Boer Van Paemel. Boer Coene. Boer Wortel uit "Boerenpsalm". En al die andere legendarische helden van papier. Jan Houtekiet van Walschap. Abel Gholaerts van Boon. Louis Seynaeve uit Claus' "Verdriet van België". Of Frans Maes, het "Kockoeksjong" waarmee Brigitte Raskin onlangs de AKO-literatuurprijs won. Namen. Onvergetelijke namen.

Toen ik een jaar of tien was ontdekte ik op de zolder bij mij thuis een grote zwarte koffer waarin vader zijn boeken bewaarde. Een schatkist. Ik was toen nog niet in staat om dat allemaal te lezen. Maar hoe vaak heb ik niet met een koortsig wijsvingertje al die bladzijden afgetast? Op zoek naar... mijn familienaam. Zonder enig resultaat.

Tijdens de voorbije vijftientig jaar heb ik honderden Vlaamse romans gelezen waarin de hoofdrol niet één keer door een "Boer Van Meirhaeghe" werd vertolkt. Zelfs in de kleinste bijrolletjes heb ik nimmer één Meirhaeghe kunnen ontdekken. Slechts één keer vond ik een verwijzing naar onze geslachtsnaam. In "Het Reservaat" van Ward Ruyslinck, waarin een medisch instituut de naam "Meirhaegen" draagt. Een pover resultaat en geef toe : demoraliserend voor een stambewaarder die tevens verliefd is op de letteren.

Maar niet langer getreurd! Het is zover! In de recent verschenen roman "Het zijn lange dagen" van Luc Boudens heet de held -of moeten we zeggen de anti-held-.... Stefan Meirhaeghe. We citeren het Nieuwsblad van 27 mei laatstleden :

"Je bent jong en je wil wat, maar je woont in Kortrijk..." Luc Boudens : "Het zijn lange dagen". "Stefan Meirhaeghe, vijftientig, lm80, doorsnee postuur met smalle heup, donkerblonde haren, blauwe ogen en in de feestelijke Stede Kortrijk en de rest van de Vierde Wereld geliefd door velen, gehaat door een onkeling." Zo typeert Luc Boudens de hoofdpersoon uit zijn nieuwe roman "Het zijn lange dagen". Een roman met als hoofdtema : hoe boeiend is Kortrijk voor een jongeman? Het antwoord luidt : allesbehalve.

Luc Boudens debuteerde vorig jaar met de alom geprezen bundel "Vrijdag, Vridag" waarin elk verhaal dertel begint en dodelijk ernstig eindigt. Daarna kwam "De Tiende Provincie", een roman over een jonge Vlaming die opgroeit in het wereldje van Belgische militairen in de Bondsrepubliek. Daarin etaleerde Boudens zijn kabaretesk talent : humor die voortspruit uit vlijmscherpe observatie, bewustzijn van de belachelijkheid van zogenaamde serieuze situaties en een zeer akkuraat

woordgebruik. Nu de roman "Het zijn lange dagen". Over de dagen en vooral de nachten van Stefan Meirhaeghe, barman in de Shakespeare. De activiteiten van onze held bestaan voornamelijk uit : het drinken van ettelijke Rodenbachs en een respectabel aantal whisky's, het belazeren en bespotten van een even groot aantal klanten, en het dagelijks met sukses verdeiden. Stefan Meirhaeghe leidt een hedonistisch leven-tje dat door de swingende buitenwereld allicht als benijdenswaardig, maar door hem zelf als uitermate zinloos en leeg wordt ervaren. Stefan drinkt, hangt de lolbroek uit, neemt iemand mee naar huis. De volgende dag drinkt hij weer, opnieuw speelt hij de grapjas, en voor de zoveelste keer sleept hij de zoveelste verovering zijn slaapkamer binnen. De dag daarna raakt hij aan de drank, probeert hij plezante praat uit te kramen en gaat hij met sukses op de versiertoeer. Enzovoorts, enzoverder. Het zijn lange dagen. Resultaat : een roman met een opsomming van stuk voor stuk vrolijke feiten in een beklammende sfeer. Er gebeurt in deze roman eigenlijk niets. Zoals er eigenlijk niets gebeurt in "De Avonden" van Gerard Reve, zoals er eigenlijk niets gebeurt in veel romans van Herman Brusselmans. Maar precies door dat niet gebeuren ontstaat er een drukkende sfeer van verwachting, dreiging en droefheid.

Terwijl je deze roman leest groeit de idee dat Stefan Meirhaeghe op de laatste bladzijde niets anders kan dan zelfmoord plegen. Dat doet hij niet. De auteur heeft een andere oplossing in petto. "Had ik dit boek op een zelfmoord geëindigd, dan zou je weer eens horen dat Luc Boudens een ongeneeslijke pessimist is," zegt Boudens.

Het verhaal speelt in Kortrijk, volgens dit boek één van de meest ver-velende, indien niet de allervervelendste der Vlaamse steden. Het drama van Stefan Meirhaeghe is dat hij te veel met zichzelf is begaan om in te zien dat de verveling en de zinloosheid inherent is aan zichzelf en niet aan de stad waarin hij toevallig leeft, pintjes drinkt, geld verdient en zijn overtollige seksuele energie kwijt speelt. Zoals steeds bij Boudens zijn ook deze keer de dialogen schitterend en de observatie en portrettering van de personages scherp. Luc Boudens neemt één detail om iemand te typeren en die iemand wordt daardoor meteen onderdeel van een soort. Het boek is het onderwerp van de eerste literaire videoclip in Vlaanderen. Het volgende boek van Boudens, zijn vierde, zal in Brussel spelen. Of het leven daar boeiender en zinvoller is dan in "de droevige Stede Kortrijk" zal in het najaar blijken. (M.Vlaeminck)"

Tot zover de lange dagen en nachten van Stefan Meirhaeghe. Als stambe-waarder vraag ik me af aan welke tak hij mag ontsproten zijn? Een Meir-haeghe-zonder-van en een Westvlaming bovendien, verwijst dat niet naar Kanegem? Het boek werd uitgegeven bij Dedalus, telt 258 bladzijden en kost 595 frank.

FAMILIEFEEST

Krantenverslag. Wortegem-Petegem. Een bijeenkomst van een stamboom is niet alledaags, omdat weinigen de moeite doen deze op te zoeken. Te Ooike, deelgemeente van Wortegem-Petegem, was dit wel het geval en kwamen de afstammelingen van Theophiel Meirhaeghe en Irma De Waele bijeen.

Als jongeman werkte Theophiel Meirhaeghe als steenbakker in het Noorden van Frankrijk. Daar werd hij ernstig ziek en wegens een longontsteking gedwongen naar Kanegem terug te keren. In 1913 trad hij in het huwelijk met Irma De Waele waaruit 13 kinderen zijn gesproten, maar waarvan het echtpaar er zeven verloor tussen de leeftijd van zes maanden tot twee jaar. Tot aan haar huwelijk werkte Irma De Waele bij de boeren, daarna zorgde ze voor de opvoeding van haar kroostrijk gezin en ging af en toe helpen in het huishouden bij andere landbouwers. Tijdens de oorlog van 1914-18 werd vader Theophiel, geboren op 3 maart 1888, niet opgeroepen als soldaat, maar gezien de slechte tijd was hij verplicht om met "blauwen" het nodige geld te verzamelen om zijn kroost te eten te geven.

Na de oorlog kocht Theophiel samen met zijn broer August en schoonbroer Jules Van Parijs ongeveer één hectare grond om een steenbakkerij te kunnen opstarten. Er waren nog geen machines, zodat alles met de hand diende te gebeuren, van aarde steken tot en met stenen in de vormen leggen. Die stenen werden tafelstenen genoemd.

In 1933 was de grond uitgebakken, wat het einde betekende van de steenbakkerij. In de winter was het wegens de vorst onmogelijk stenen te vervaardigen zodat werd uitgekeken naar een andere bezigheid voor die periode. Een vlaswingelarij werd opgericht bestaande uit vier molens, die in 1933 samen met de steenbakkerij werden stopgezet. In 1934 verhuisden vader Theophiel Meirhaeghe en moeder Irma De Waele naar Ooike waar zij een klein landbouwbedrijf uitbaatten van circa 9 hectaren in de Kelderstraat. Zij kenden echter veel tegenslag, zowel in hun gezin als op de boerderij. Kranig als zij waren, werkten zij immer door tot in 1949 vader Theophiel erg ziek werd en op 59-jarige leeftijd overleed. Moeder Meirhaeghe zette de boerderij verder tot begin jaren vijftig en ging dan naar Wortegem wonen. In 1965 overleed zij te Ooike op 76-jarige leeftijd.

Van de 13 kinderen zijn er nu nog 3 in leven : Frans (64), Maria (74) en Jules (71). Cyriel, Daniel en Adrienne overleden respectievelijk toen ze 44, 53 en 67 jaar oud waren.

Maria Meirhaeghe (74) was de oudste van 13 kinderen en de oudste afstammeling die nog in leven is. De jongste afstammeling die zich

heeft gemeld is de éénjarige Fien Dedeken, een kleindochter van Julia Meirhaeghe. Met meer dan zestig afstammelingen was men paraat ter gelegenheid van dit familiefeest waarbij bloemen werden neergelegd aan het graf van de stamouders. Vervolgens werd een rondrit gemaakt over een gedeelte van de Meirhaegheroute, waarbij halt werd gehouden aan de woning van de stamouders in de Kelderstraat.

's Avonds was er dan een familiefeest en koud buffet met animatie en een film over een bijeenkomst van de stam Van Meirhaeghe te Oudenaarde op 20 augustus 1983. Was getekend : M.A.N.

.

Verslag van voornoemd familiefeest van de hand van Hilde De Steur, dochter van Adrienne Meirhaeghe, kleindochter van Theophiel en Irma.

De Meirhaeghes zijn niet meer uit te roeien. Ze waren er, ze zijn er en op het Laatste Oordeel zullen ze er nog zijn. Alom aanwezig en tegenwoordig en wie er eens tesamen wou zien moest op 27 mei 11. in Ooike zijn.

Het kringetje op de kalender stond reeds lang ter aller attentie. Want het was kwestie van aanwezig te zijn, geen excuses telden voor nonkel Frans en tante Jenny. De kinderen moesten maar niet ziek zijn, van de nonkels en tanten werd verondersteld dat ze een pille-tje extra namen tegen vermeende of echte kwaaltjes, de tussensoort werd vriendelijk gesuggereerd om eens niet te werken en tot de jongeren werd het dringend verzoek gericht alle sport- en andere festiviteiten te schrappen.

Peter Theophiel en Meter Irma. Ik zag jullie wel zitten op de eerste rij, achterover geleund in Sinte Pieters diepste zetels. U met stijgende verbazing afvragend vanwaar ze bleven komen. Elkaar met de elleboog aanporrend en mekaar geen plaats latend om steeds maar in het Kanegems uit te roepen : "Maar dat is toch Cyriels dochter en kijk, dat is Frans zijn jongste en... wie is dat? Wacht even... ja, die moet van Daniël zijn... of van Maria. En al die jonge gezichten, zeker allemaal achterkleinkinderen. Het is niet meer bij te houden. Wat hebben we toch gedaan, wat hebben we toch verricht met dat jawoord in 1913!"

Naast hen zitten nonkel Cyriel en nonkel Daniël en ons Moeder en nonkel Jef en samen hebben ze de hele stamboom ontrafeld. De vijftienvijftig kleinkinderen, die waren nog te situeren maar aan de driehonderdachtentwintig achterkleinkinderen hadden ze beslist een hele klui.

En bij Fientje, het achterachterkleinkind, schudden ze meewarig het grijze hoofd en zuchtten dat de tijd toch niet stilstaat en de wereld nog niet zal uitsterven, laat staan de Meirhaeghes.

Peter en Meter moeten bij de koffie en de taart zeker gedacht hebben dat de oorlogsjaren toch echt voorbij waren, doch bij de overvloed van het koud buffet zullen ze maar één conclusie getrokken hebben: dat hun nakomelingen tot de rijke stand zijn gaan behoren of het toch in ieder geval zeer goed hebben, beter dan zij het ooit konden dromen.

Nonkel Jules heeft ons even hun harde leven geschetst bij het welkomstwoord. Stilletjes en misschien wel een tikkeltje weemoedig hebben we er allen even bij stilgestaan aan hun graf op Ooikes kerkhof. We zijn in een lange autosliert via de Meirhaegstraat voorbij het Hof van Walem gereden en tenslotte in de Kelderstraat beland waar zij zich kapot gewerkt hebben; vanwaar Peter Theophiel naar het graf gedragen is en van waaruit vijf van de zes kinderen uitgevlogen zijn naar nieuwe, veilige nesten. De oudsten hebben herinneringen uit hun diepe voorraad bovengehaald en de jongeren en de aangetrouwden luisterden aandachtig en probeerden samen met hen terug te gaan in de tijd. Toen het dak van de schuur afwaaide, in 1941, Toen het hondehok dààr stond en de pomp nog tegen de gevel prijkte en het hele huishouden van drinkwater voorzag en de elektrische bel onbestaande was...

's Avonds, tussen de optredens door van Gert en Johan en Els, hebben we nog eens goed de stamboom bekeken. Gegroeid uit Westvlaams bloed, vastgekleusterd in de zware Ooikse grond. Zijn wortels stevig geankerend, zijn kruin uitgedeind door tientallen jonge scheuten. Die staat en waait niet om.

Met een zware maag van al dat eten en drinken en nadat de zon eindelijk haar slaapplaats had opgezocht, vond het merendeel zichzelf terug in een jongere versie op de film van het grote Meirhaeghefeest in 1983 te Oudenaarde. Tempus fugit...

Mijmerend over wat was, tevreden over de voorbije dag en dromend over de toekomst zijn we in de vroege uurtjes allen afgezakt met ons respectievelijk kroost naar ons respectievelijke huis. En terwijl we mekaar "wel thuis" en "tot ziens" wensten, beseften we dat wie 's middags nog een vreemde was, die nu, 's avonds, ook een naam droeg. Oogluikens knipoogde de meermin vanuit haar strategische positie naast de uitgewerkte stamboom en ze dacht zeker: "Z'hebben elkaar weergevonden." Met een gerust hart, stilletjes en voldaan,

hebben Peter Theophiel en Meter Irma zich teruggetrokken. "Ze doen het goed daar beneden, Phiel."- "Ja's, Irma. Voor over drie jaar reserveren we weer het eerste balkon. En dat Sinte Pieter ze daar nog maar wat laat, want het is goed zoals ze het nu doen..."

Hilde De Steur.

.

Het Mooie Ogenblik

Poperinge. Onze wekdagen zijn veelal van 's morgens tot 's avonds gevuld met allerhande stresserende bezigheden. Gelukkig bestaan er ook weekends. Wie eens de sleur wil doorbreken, kan bijvoorbeeld naar Engeland varen, maar hij kan ook gewoon gezellig eethuis in eigen stad of streek binnenstappen en daar al keuvelend en proevend weer op adem komen. Sommige van die eethuisjes zijn echt apart. Zo bestaat er in Poperinge een zaak waar kaas met bier geserveerd wordt. De naam "Het mooie ogenblik" spreekt boekdelen.

Marck Schelpe en Greet Meirhaeghe, die beroepshalve actief zijn in de wereld van de reclame, kunnen gekatalogeerd worden bij de levensgenieters. Gedurende jaren trokken ze er praktisch elk weekeinde op uit. De ene keer lag het aksent meer op spijs, de andere keer meer op drank. Zo betraden ze vele Westvlaamse horecazaken. Het viel niet overal even goed mee. "Het is niet gemakkelijk om een zaak te vinden waar men 's avonds zomaar een lekkere kaasschotel kan eten. Waar wel meerdere kazen op tafel komen, wordt daarbij steevast wijn geserveerd. Nochtans kwamen wij tot de ontdekking dat sommige biersoorten vrij goed te combineren vallen met fijne kazen. Zo rijpte het idee om te starten met een bier- en kaashuis", aldus Greet Meirhaeghe. Geopteerd werd voor een kleine zaak, die maar gedurende een beperkt aantal weekenduren zou open zijn. Marck Schelpe : "Langs de Deken De Bolaan te Poperinge, waar wij wonen, kwam een oude volksherberg vrij. Wij besloten die zaak in huur te nemen, waarbij de zolder dan meteen dienst kon doen als archiefruimte voor onze reclameprodukties. Natuurlijk werd het interieur van het café volledig aangepast, waarbij ook gezorgd werd voor modern sanitair. Het Mooie Ogenblik is een van de kleinste horecazaken van Poperinge. In de gelagzaal staan slechts 28 stoelen. We zijn dus niet voorzien om een massa volk te ontvangen. Maar dat is ook niet nodig, als men het aksent wil leggen op rust en gezelligheid." Wie gewoon wat kaas wil knabbelen, kan vragen naar de kaasproevertjes van de week. Wie niet

alleen wil proeven maar ook wil eten, bestelt best een kleine kaasschotel. Daarop ligt een assortiment van 6 fijne kazen. Het wordt evenwel pas helemaal mooi, wanneer men een grote kaasschotel bestelt, want dan krijgt men de kans om 10 soorten kaas te proeven. Om het allemaal nog smakelijker en oogstrelender te maken wordt elke kaasschotel geserveerd met 3 broodsoorten, groentjes en fruit. Dat Greet van het klaarmaken van die schotels werkelijk kaas heeft gegeten hoeft geen verwondering te wekken. Haar vader (Arnold Meirhaeghe) werkte immers tientallen jaren in een melkerij. Greet Meirhaeghe : "Kaas kan bijzonder lekker zijn. Voorwaarde is wel dat hij à point geserveerd wordt. Wij doen elke week onze aankopen in functie van het aanbod aan rijpe kazen. Onze voorkeur gaat naar artisanale kazen. Bij ons komen zowel Franse als Belgische kazen op tafel. Onze enige norm is kwaliteit. Marck Schelpe : "Het kan misschien verwondering wekken, maar onze zaak is het eerste bier- en kaashuis in Vlaanderen. Iedereen heeft vermoedelijk al eens de combinatie paters bier en boterham met paterskaas geproefd. Het kan ook fijner met betere kazen. Vooral de krachtige bieren, waarvan wel eens gezegd wordt dat ze als wijn smaken, zijn interessant om met een kaasschotel te worden geserveerd. De smaak van het bier haalt telkens de bovenhand, zodat men ten volle kan genieten van de rijke smaak van elke kaas". In "Het Mooie Ogenblik" dat gelegen is langs de Deken De Bolaan 33 te Poperinge, kan men terecht op vrijdag vanaf 21u., op zaterdag vanaf 20.30u. en op zondag vanaf 19.30 u.

(Het Wekelijks Nieuws. 26.5.1989)

.

Bij brief van 2 juni 11. stuurde Daniël Meirhaeghe uit Wilsele ons een fotocopy uit de geboorteregisters van de gemeente Rotselaar. Tijdens zijn opzoeking ontdekte hij bij toeval dat aldaar op 15 oktober 1862 Maria-Leonia Meirhaeghe geboren werd als dochter van Constantinus Meirhaeghe, linnerwever, geboren te Ruiselede en van Joanna Catharina Piette. Ook wij vragen ons af hoe die Westvlaamse Meirhaeghes in Rotselaar zijn aanbeland? Wel weten we dat dit echtpaar zich naderhand te Roubaix vestigde waar Joanna Catharina Piette overleed in 1878.

Mogen we Daniël vragen om bij gelegenheid eens de burgerlijke stand (o.x.+) van Rotselaar én Aarschot uit te kammen voor de periode 1845-1870. We zijn ervan overtuigd dat u nog een aantal verloren Meirhaeghezonen en -dochters zult terugvinden. Op die manier kunnen we onze grote stamboom puzzel weer met enkele stukjes aanvullen.